ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

ΤΩΝ

ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΕΝ ἯΙ

ΔΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΑΞΙΝ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΝ ΗΘΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ο ΝΟΥΣ ΚΑΘΑΙΡΕΤΑΙ, ΦΩΤΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΥΤΑΙ

καὶ εἰς ἣν προσετέθησαν τὰ ἐκ τῆς ἐν Βενετίᾳ ἐκδόσεως
ἐλλείποντα κεφάλαια τοῦ μακαρίου Πατριάρχου Καλλίστου

ΝΥΝ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

◆

ΤΟΜΟΣ Ε'

εἰς ὃν ἐμπεριέχονται Γενικὸν Εὑρετήριον καὶ Πίναξ Ἁγιογραφικῶν χωρίων.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΑΣΤΗΡ,,
ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10—ΑΘΗΝΑΙ
ᾳϡηϐ'

οῖς σπουδαιοτέροις τῶν θείων Γραφῶν ἐπιμεληταῖς, δύο ἔχων ἀναφαίνεται μορφὰς ὁ κατὰ τὸν Κύριον λόγος· τὴν μὲν κοινὴν καὶ δημωδεστέραν καὶ ὀλίγοις θεατήν, καθ' ἣν λέγεται τό, εἴδομεν αὐτὸν καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος, οὐδὲ κάλλος· τὴν δὲ κρυφιωτέραν καὶ ὀλίγοις ἐφικτήν· τοῖς ἤδη κατὰ Πέτρον καὶ Ἰωάνγην τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους γεγονόσιν· ἐφ' ὧν ὁ Κύριος μετεμορφώθη πρὸς δόξαν νικῶσαν τὴν αἴσθησιν, καθ' ἣν ἐστιν ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Τούτων δὲ τῶν δύο μορφῶν, ἡ μὲν προτέρα τοῖς εἰσαγομένοις ἁρμόδιος· ἡ δευτέρα δὲ τοῖς κατὰ τὴν γνῶσιν ὡς ἐφικτὸν τελειωθεῖσιν ἀναλόγως. Καὶ ἡ μέν, τῆς πρώτης παρουσίας τοῦ Κυρίου ἐστιν εἰκών· ἐφ' ἧς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου θετέον διὰ παθημάτων καθαιρούσης τοὺς πρακτικούς· ἡ δὲ τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου παρουσίας ἐστὶ προδιατύπωσις· ἐφ' ἧς τὸ πνεῦμα νοεῖται τῆς διὰ σοφίας τοὺς γνωστικοὺς μεταμορφούσης πρὸς θέωσιν· ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς τοῦ Λόγου μεταμορφώσεως, ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζομένοις» *(Μάξιμος Ὁμολογητής)*.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

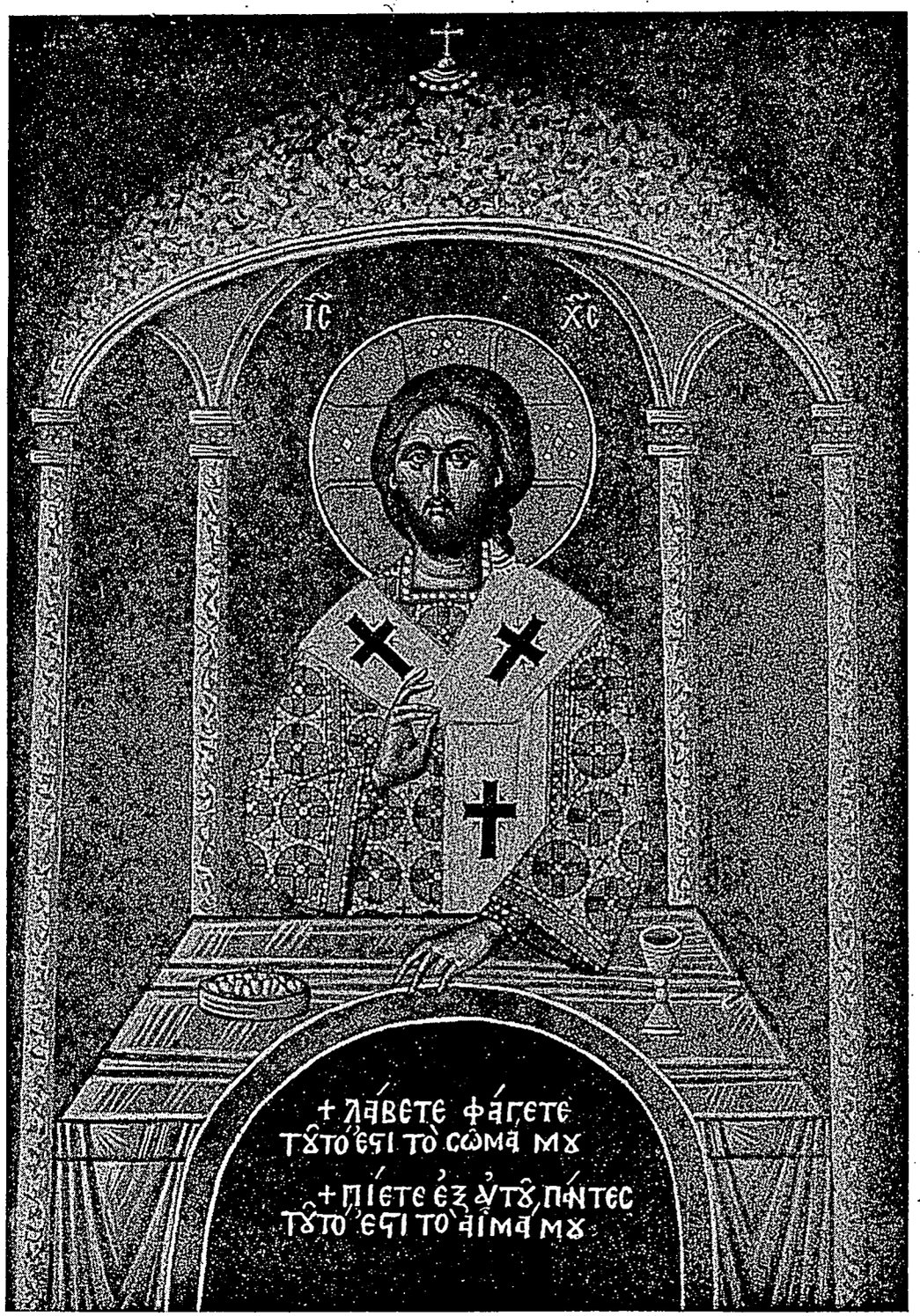
ΙC
ΧC
+ ΛΆΒΕΤΕ ΦΆΓΕΤΕ
ΤΟ͂ΤΟ ἘΣΤΙ ΤΟ͂ CΩ̑ΜΑ ΜΟΥ
+ ΠΊΕΤΕ ἜΞΑΥΤΟ͂, ΠΆΝΤΕC
ΤΟ͂ΤΟ ἘΣΤΙ ΤΟ ΑΙ̑ΜΑ ΜΟΥ

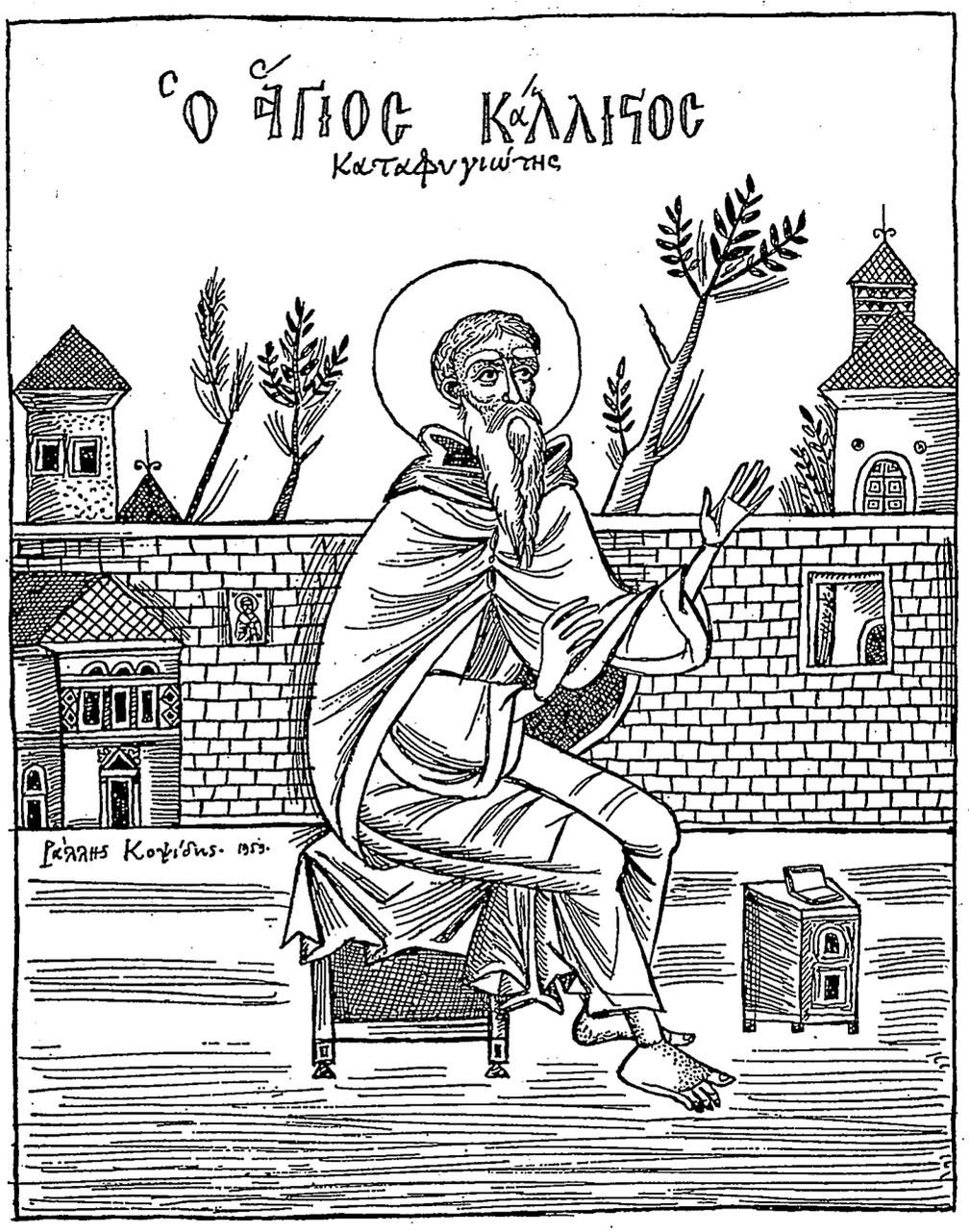

Ὅταν ἡ ψυχή, ἀληθείας αἰσθήσει, ἑαυτὴν τῷ ποτηρίῳ τῆς χάριτος οἷα κρατίστῳ μεθυσκομένην αἰσθάνηται ἔκνουν γιγνομένην, δῆλον ὅτι τότε καιρὸς τοῦ σιγᾶν.

* Σύντομος βιογραφία Καλλίστου Καταφυγιώτου

ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ὁ Ὁσιώτατος Πατὴρ ἡμῶν ὁ καὶ Καταφυγιώτης ἐπικαλούμενος (ἴσως τῆς ἐπικλήσεως ταύτης ἔτυχεν ἀπὸ Ἐκκλησίας τινὸς τῆς Θεοτόκου, Καταφυγῆς οὕτωσὶ ἐπικεκλημένης) τίς τε ἦν καὶ τίνα ἔσχε πατρίδα καὶ ποῦ τὸν ἀναχωρητικὸν διήνυσε βίον, οὐδὲν τούτων παρὰ τῶν ἱστοριῶν μεμαθήκαμεν· ὅσον δὲ ἀπὸ τῶν παρόντων αὐτοῦ κεφαλαίων τεκμηριώσασθαι, ἀνὴρ ἦν τῷ ὄντι περί τε τὴν ἔξω καὶ τὴν ἔσω παιδείαν φιλοσοφώτατος καὶ μάλιστα πρὸς θεωριῶν ὕψος καὶ βάθος, μῆκός τε καὶ πλάτος νοητόν, εἴπερ τις ἄλλος, διαβατικώτατος. Ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ ὁ μακάριος πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον τῆς Τριαδικῆς ὑπερουσιότητος ἀπόκρυφον ἐν ἀνετείνετο, συνεργίᾳ τῆς χάριτος, καὶ οὕτως ἐπὶ τὴν τοῦ Θεοῦ ἐποψίαν καὶ ἄμεσον ἕνωσιν καὶ νοερὰν σιγὴν καὶ ὑπεράγνωστον ἀγνωσίαν πάντων ἁπαξαπλῶς ἀπολελυμένος ἀνηνέχθη δι' ὑπερβολὴν καθαρότητος, ὡς Ἄγγελον ἄλλον ἀληθῶς καὶ θεὸν κατὰ χάριν ἐπὶ γῆς φαίνεσθαι. Τινὲς μὲν οὖν αὐτὸν ἔφησαν Κάλλιστον εἶναι τὸν Ξανθόπουλον τὸν τῆς Κωνσταντίνου Πατριαρχεύσαντα, τὸν τὰ ἑκατόν, φημί, ἕτερα κεφάλαια συγγραφάμενον, δυσὶ τεκμηρίοις χρώμενοι· ἐκεῖνα μὲν γάρ, φασί, τὰ πολλὰ περὶ πρακτικῆς διειλήφασι, ταῦτα δὲ περὶ θεωρίας μόνης καὶ βίου θεωρητικοῦ· πράξεως δὲ καὶ θεωρίας συνημμένων ἀλλήλαις οὐσῶν, ἔδει κατὰ τὸ εἰκὸς ἕνα γε εἶναι καὶ τὸν περὶ τούτων διερμηνεύοντα· πρὸς δέ, ὅτι καὶ πολλὰ τῶν ἐκείνοις, ταῦτα καὶ τοῖς παροῦσιν ἐμφέρεται, ὅσα γε εἰς ἐπιβολὴν νοὸς καὶ παραδοχὴν ἥκει καὶ θείαν ἕνωσιν καὶ καρδιακὴν ἐνέργειαν καὶ φωτισμόν. Οἱ δέ, ἕτερον ἐκείνου τοῦτόν φασι διὰ τὸ παρηλλαγμένον ὕφος τῆς ἑκατέρων φράσεως. Ἡμεῖς δὲ μᾶλλον τοῖς προτέροις συναινέσαι δεῖν ἔγνωμεν, μηδὲν τὴν τοῦ ὕφους δεδοικότες ἐναλλαγήν. Δυνατὸν γάρ ἐστι καὶ μᾶλλ' εὔπορον τοῖς σοφοῖς καταλλήλως ταῖς ὑποθέσεσιν ἁρμόζειν καὶ τὰ τῆς φράσεως, καὶ ταπεινῶς μὲν τὰ ταπεινά, ὑψηλῶς δὲ καὶ μεγαληγόρως ἐκφράζειν τὰ ὑψηλά. Τοῦτο δὲ ἀληθῶς ἀγιαρόν, ὅτι εἰς ἑκατοντάδα που, ὡς ἐξ εἰκασμοῦ, τῶν κεφαλαίων πληθυνομένων καὶ τῶν ὅσα δὴ πώποτε περὶ θεωρητικοῦ διειλήφασι βίου, ὑψηλοτάτων γε ὄντων, ὡς ἐμὲ εἰδέναι, καὶ τελεωτάτων τοῖς τε νοήμασι καὶ τῷ μεγαληγόρῳ τῆς φράσεως καὶ τῇ ἄλλῃ καλλιεπείᾳ, ναὶ μὴν καὶ ταῖς τῶν συλλογισμῶν ἀνάγκαις, μόνα τὰ παρόντα κατὰ τὸ εἰς ἡμετέρας χεῖρας ἐλθὸν πρωτότυπον διεσῴζοντο.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ

ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΤΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΨΗΛΟΤΑΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΒΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ

Κ τοῦ πεφυκότος πᾶν ζῶν τῇ κρείττονι πεφυκυίᾳ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ, καὶ ἀναπαύσεως μεταλαγχάνει καὶ ἡδονῆς ἐφαμίλλου· καὶ ταύτῃ καὶ χαίρει καὶ προσπαθεῖ διὰ ταῦτα. Οὐκοῦν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἅτε νοῦν ἔχων καὶ τὸ νοεῖν πεφυκότως ζωήν, μάλιστα ἥδεται καὶ ἀναπαύσεως ἐν μετοχῇ γίγνεται γιγνομένῃ, ὁπηνίκα τὰ κρείττω νοῇ, καὶ τά, εἴτε ἀγαθά τις θέλει λέγειν, εἴτε καλά, περὶ ἑαυτοῦ· ὃ γίγνεται ἀληθῶς, τὸν Θεὸν ἔχων εἰς νοῦν καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ λογιζόμενος, ἄκρου γε ὄντως καὶ ὑπὲρ νοῦν νοητοῦ καὶ ἄκρως ἀγαπῶντος καὶ ὑπὲρ νοῦν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄκρα γέρα καὶ ὑπὲρ νοῦν ἀγαθὰ καὶ καλὰ τοῖς ἑαυτοῦ ἑτοιμάζοντος· καὶ ταῦτ᾽ αἰωνίως τὰ μάλιστα.

β′. Εἰ πᾶσα γέννησις προσεοικέναι ποιεῖ τῷ γεννῶντι τὸ γεννηθέν, ὡς ἔφη ὁ Κύριος, ὅτι τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκός, σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, πνεῦμα*· εἰ τοίνυν πνεῦμα ὁ ἐκ τοῦ Πνεύματος γεγεννημένος, δῆλον ὅτι καὶ θεὸς ἔσται, κατὰ τὸ γεννῆσαν Πνεῦμα, ἐπεὶ καὶ Θεὸς ἀληθινὸς τὸ Πνεῦμα, ὑφ᾽ οὗ κατὰ χάριν γεγέννηται ὁ τοῦ Πνεύματος μέτοχος· εἰ δὲ θεὸς ὁ τοιοῦτος, καὶ θεωρητικὸς περιφανῶς εἴη γ᾽ ἂν κατὰ τὸ εἰκός· ἐκ τοῦ θεωρεῖν καὶ γὰρ εἴρηται Θεὸς ὁ Θεός· ὥστ᾽ ἄρα ὁ μὴ θεωρῶν, ἢ τῆς πνευματικῆς γεννήσεως καὶ μετοχῆς οὐκ ἐπέτυχεν οὔπω, ἢ, ἐπιτυχὴς αὐτῆς γεγονώς, μύει ἐξ ἀμαθείας τὴν ὀπτικὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ τὰς νοητὰς περὶ τὸν νοητὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον θείας ἀκτῖνας ἀποστρέφεται ἀπαιδεύτως· καὶ θεωτικῆς δυνάμεως μέτοχος γεγονώς, τὴν ἐνέργειαν ταύτης στέρεται δυστυχῶς, καὶ πρὸς ἁγιωσύνην καίτοι γε ἀνατεινόμενος.

γ′. Πάντα τὰ ὄντα ἐκ τοῦ πεποιηκότος αὐτὰ κατὰ λόγον τὴν σφῶν αὐτῶν εἴληφε κίνησιν καὶ τὸ φυσικὸν ἴδιον· ὅθεν ἀκολούθως καὶ ὁ νοῦς· ἀλλ᾽ ἡ τοῦ νοῦ κίνησις ἔχει τὸ ἀεί· τὸ δ᾽ ἀεὶ ἄπειρον καὶ ἀόριστον· παρὰ τὴν ἰδίαν ἄρα ἀξίαν καὶ τὸ πεφυκὸς κυρίως αὐτῷ, ἔσται κινουμένῳ πεπερασμένως ἢ ὡρισμένως· τοῦτο δὲ πείσεται, εἴπερ ἐν πεπερασμένοις κινοῖτο

* Ἰωάνν. γ′, 6.

καὶ ὡρισμένοις· οὐ γάρ ἐστιν, εἶναι μὲν τὸ πρᾶγμα πεπερασμένον καὶ ὡρισμένον, ἡ δ᾽ ἐπ᾽ * αὐτό, ἢ περὶ αὐτὸ κίνησις τοῦ νοῦ προΐέναι ἐπ᾽ ἄπειρον· δεῖται δὴ ἄρα τὸ τοῦ νοὸς ἀεικίνητον γιγνομένως ἀπείρου καὶ ἀορίστου τινός, πρὸς ὃ κατὰ λόγον καὶ τὸ σφέτερον πεφυκός, εἴη γ᾽ ἂν κινούμενον· ἀλλὰ μὴν ἄπειρον καὶ τῷ ὄντι ἀόριστον ἔστιν οὐδέν, πλὴν τοῦ Θεοῦ, φύσει καὶ κυρίως ὄντος ἑνός· πρὸς ἄρα τὸ κυρίως ἄπειρον ἕν, τὸν Θεόν, ἀνατετᾶσθαι καὶ ἀφορᾶν καὶ κινεῖσθαι τὸν νοῦν χρή· τοῦτο γὰρ κυρίως πέφυκεν αὐτῷ.

* Ἴσως τὴν δ᾽ ἐπ᾽ (ὀρθότερον).

δ′. Ἀπειρά ἐστι καὶ ἀόριστα τὰ περὶ Θεὸν θεωρούμενα· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδ᾽ ἐν τούτοις τέλεον χαίρειν ἔχει ὁ νοῦς ζητῶν τὸν ἐξ οὗ. Ἐπεὶ καὶ γὰρ τῷ ὁμοίῳ ἑαυτοῦ ἕκαστον πεφυκότως χαίρει· εἰς ὢν ὁ νοῦς τὴν φύσιν, εἰ καὶ πολλὰ ταῖς νοήσεσιν, ἀνατεινόμενος, καὶ οἷον κινούμενος πρὸς Θεόν, τὸν ἕνα τὴν φύσιν καὶ πολλὰ τὴν ἐνέργειαν, ἀνένδεκτον χαίρειν ὁλοσχερῶς, πρὶν ἂν ἐν τῷ πεφυκότως ἀορίστῳ ἑνὶ διὰ πνεύματος γένοιτο, ἀπὸ τῶν πολλῶν ὥσπερ διαβάς· ἐν μόνῳ ἄρα ὁ νοῦς τῷ Θεῷ πεφυκότως χαίρειν ἔχει ὁλοσχερῶς· ἀλλὰ μὴν τῶν ὄντων, ἕκαστον μάλιστα τῷ ἰδίῳ χαίρει φυσικῷ· φυσικόν ἐστιν ἴδιον ἄρα τῷ νῷ καὶ μάλιστά γε, τὸ ἐν τῷ Θεῷ μόνῳ τῷ ἁπλῶς καὶ ἀορίστως ἑνί, καὶ κινεῖσθαι καὶ ἀνατείνεσθαι καὶ γίνεσθαι καὶ χαίρειν ὁλοσχερῶς.

ε′. Πᾶσα οἱουδή τινος κτιστοῦ κίνησις καὶ δὴ καὶ αὐτοῦ νοῦ*, πρὸς στάσιν καὶ ἠρεμίαν γιγνομένως σπεύδει καὶ ἀφορᾷ καὶ τὸ στῆναι γενέσθαι καὶ ἠρεμῆσαι κατ᾽ αὐτήν, καὶ τέλος καὶ ἐξ ἐφαμίλλου ἀνάπαυσις τῷ κτιστῷ· ἀλλὰ μὴν ὅ γε νοῦς, εἷς ὢν τῶν κτιστῶν, ἐν κτιστοῖς στάσεως καὶ ἠρεμίας μετειληχέναι κινούμενος οὐ δεδύνηται· τοῦ γάρ τοι κτιστοῦ κατάλληλα δεδεγμένου τὸ πεπεράνθαι, ἅτε ἠργμένου, τὸ τοῦ νοὸς σὺν δίκῃ ἀεικίνητον ἀπολειφθείη γ᾽ ἂν καὶ ἐξακολούθου ζητήσῃ οὗ κινηθήσεται· καὶ ἥκιστα τὸ παράπαν ἕξει τὸ ἠρεμεῖν ἢ τοῦ ἰδίου τέλους ἐπιτυχεῖν ἢ τὸ ἀεικίνητον οὐχ ἕξει μεθ᾽ ἑαυτοῦ κατὰ τὰ προκείμενα, τοῖς ὡρισμένοις καὶ πεπερασμένοις συμπεριληφθείς· ὅπερ πόρρω τοῦ κατὰ νοῦν φυσικοῦ, περιφανῶς ἀεικινήτου τυγχάνοντος· οὐκ ἄρα ἐστὶν εἰκὸς εὑρηκέναι τὸ ἠρεμον, ἢ στῆναι νοῦν ἐν δήπου κτιστοῖς γινόμενον· ποῦ τοίνυν χρήσαιτ᾽ ἂν ὁ νοῦς τῷ ἑαυτοῦ ἰδικῷ, τῷ διὰ κινήσεως ἵστασθαι δηλαδή, καὶ οὕτως ἠρεμεῖν καὶ εἰρήνην ἄγειν καὶ ἀναπαύλης δεδέχθαι αἴσθησιν ἀσφαλῶς, εἰ μὴ ἔν γε ἀκτίστῳ καὶ ἀπεριγράφῳ γένοιτο; τοῦτο δέ ἐστιν ὁ Θεὸς κυρίως καὶ ὑπερκοσμίως ἓν ὤν· ἐν ἄρα τουτωῖ τῷ ἑνὶ καὶ ἀπεριγράπτῳ γίνεσθαι διὰ κινήσεως τὸν νοῦν δεῖ, ὡς ἂν τὴν σφετέραν φυσικὴν ἠρεμίαν ἐξευρηκότα, ἐν ἀναπαύσει τῇ νοερᾷ κατὰ τὸ εἰκός· στάσις γὰρ διὰ πνεύματος ἐκεῖ καὶ ξενότροπος ἀνάπαυσις καὶ πάντων πέρας τὸ ἄπειρον καὶ κίνησις ἐν τῷ ἑνὶ γινομένῳ ἐκείνῳ οὐκ ἀπολείπεται οὐδαμῶς παντὶ νῷ, τὸ ἀόριστον καὶ ἀπέραντον πεφθακότι, τό τε ἀπερίγραπτον, ἀνείδεον καὶ ἀσχημάτιστον καὶ

* Γραπτέον μᾶλλον καὶ αὐτοῦ τοῦ νοῦ.

ἀπολύτως ἁπλοῦν· τοιοῦτο γὰρ τὸ εἰρημένον ἕν, τοὐτέστιν ὁ Θεός.

ς΄. Εἰ ποιεῖ, κατὰ τὸν Δαβίδ, τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ ὁ Θεὸς πνεύματα[1]· καὶ οὓς δὲ τῶν ἀνθρώπων γεννᾷ τὸ Πνεῦμα, πνεῦμα αὐτοὺς ποιεῖ[2], ὡς ὁ Κύριος εἴρηκεν· Ἄγγελος ἄρα χρηματίζει ὁ γεγεννημένος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἐναργεῖ πνεύματος μετοχῇ αὐτοῦ. Ἀλλὰ μὴν Ἀγγέλων ἔργον τὸ διὰ παντὸς θεωρεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς[3], ὡς καὶ τοῦτο εἶπεν ὁ Κύριος· οὐκοῦν καὶ ὁ Πνεύματος Ἁγίου περιφανὴς μέτοχος, * χρὴ θεωρεῖν ἀνατεινόμενος, ὡς εἰκός, τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ· διὸ διδάσκει δήπουθεν καὶ ὁ Δαβίδ, ζητήσατε τὸν Κύριον, λέγων, καὶ κραταιώθητε· ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός[4]· οὐκ ἄρα τηρεῖ τὸ εἰκὸς καὶ γιγνόμενον, ὁ μέτοχος γεγονὼς τοῦ Ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ φωτιστικοῦ καὶ ἐρωτοεργοῦ Πνεύματος καὶ εἰς πεῖραν τῆς ἀρρήτου ἥκων γεννήσεως τῆς ἐκ τοῦ Πνεύματος καὶ εἰς ἀξίαν Ἀγγέλου ἀναδεδραμηκώς, ἔπειθ' οὕτω διὰ περιττὴν εὐλάβειαν μύειν ποιῶν τὴν πρὸς Θεὸν νοερὰν αἴσθησιν αὐτοῦ καὶ μὴ ἐθέλειν πρὸς Θεὸν ἀνατείνεσθαι καὶ τὰ θεῖα· καὶ ταῦτα τοῦ Σωτῆρος ἐπιτάττοντος μεῖναι ἐν αὐτῷ, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς μένει ἐν ἡμῖν[5]· καὶ τοῦ Δαβὶδ φάσκοντος· προσέλθετε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε[6]· καὶ ἀληθῶς εἴγε μέλλοιμεν ποιεῖν τὰ δέοντα καὶ ἑπόμενα, ἐν τῷ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς φωτί, λέγω δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὀψόμεθα φῶς τὸ περὶ τὸν Θεόν, τοὐτέστι τὴν θείαν ἀλήθειαν· εἰ μή πως ἀνεπιστημόνως πρὸς τὰς θείας ἀκτῖνας μὴ ἐπιστρέφειν αἱρούμεθα.

* Ἴσως τὸν Πνεύματος Ἁγίου περιφανῆ μέτοχον.

ζ΄. Τρισὶ τρόποις ἐπιβαίνει ὁ νοῦς τῇ τοῦ Θεοῦ θεωρίᾳ· αὐτοκινήτως, ἑτεροκινήτως καὶ μεταξὺ τούτων. Καὶ ὁ μὲν αὐτοκίνητος τρόπος ὑπὸ τῆς φύσεως τοῦ νοῦ μόνον τελεῖται, θελήσει τῇ ἑαυτοῦ διὰ φαντασίας χρώμενος· οὗ πέρας ἡ τῶν περὶ Θεὸν θεωρία· ἃ καὶ Ἑλλήνων ἀμηγέπη ἐφαντάσθησαν παῖδες. Ὁ δ' ἕτερός ἐστιν ὑπερφυής, θελήσει καὶ φωτισμῷ μόνου Θεοῦ γιγνόμενος· ὅθεν καὶ ὑπὸ τὴν θείαν κατοχὴν τότε ὅλως εὑρίσκεται καὶ εἰς θείας ἀποκαλύψεις ἁρπάζεται καὶ ἀπορρήτων γεύεται τοῦ Θεοῦ μυστηρίων καὶ μελλόντων ἐκβάσεις ὁρᾷ. Ὁ δὲ μεταξὺ τουτωνὶ τρόπος, τοῖς δυσὶν ἐν μέρει συνάπτεται· ἢ μὲν γὰρ θελήσει καὶ φαντασίᾳ ἰδίᾳ ἐργάζεται τῷ αὐτοκινήτῳ σύμφωνος δείκνυται· τῷ ἑτεροκινήτῳ δὲ κοινωνεῖ, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς θείας ἑνοῦται πρὸς ἑαυτὸν ἑλλάμψεως καὶ ἀρρήτως ὁρᾷ τὸν Θεὸν ἐπέκεινα τῆς ἑαυτοῦ νοερᾶς ἑνώσεως· πάντων γὰρ τῶν περὶ Θεὸν ὁρωμένων καὶ λεγομένων ἔξω γίνεται τηνικάδε, οὔτε ἀγαθαρχίαν ἢ θέωσιν, οὔτε σοφίαν ἢ δυναμοποιὸν κράτος, ἢ πρόνοιαν, ἢ ἄλλοτι τῶν θείων ὁρῶν· ἔμπλεως καθιστάμενος ἐς τὰ μάλιστα νοεροῦ φωτός, καὶ μέν γε χαρᾶς ἐνεργουμένης ὑπὸ θείου πυρὸς ἀγάπῃ συγκιρναμένου.

η΄. Νοῦς τῇ ἰδίᾳ φαντασίᾳ πρὸς τὸ θεωρεῖν τὰ ἀόρατα χρώμενος, πίστει ὁδηγεῖται· ἐλλαμπόμενος δ' ὑπὸ τῆς χάριτος, τῇ ἐλπίδι βεβαιοῦται·

1. Ψαλμ. 103,4. 2. Ἰωάνν. γ΄, 6. 3. Ματθ. ιη΄, 10.
4. Ψαλμ. 104,4. 5. Ἰωάνν. ιε΄, 4. 6. Ψαλμ. 33,6.

ὑπὸ δὲ τοῦ θείου φωτὸς ἁρπαζόμενος, ταμιεῖον ἀγάπης γίνεται ἀνθρώπων καὶ πολλῷ γε μᾶλλον τοῦ Θεοῦ· οὕτως ἡ τρισσὴ τοῦ νοῦ τάξις καὶ κίνησις ἐν πίστει καὶ ἐλπίδι καὶ ἀγάπῃ, τελεία καὶ θεοποιός, βέβαιός τε καὶ ἀκλινὴς γίνεται· καὶ ταύτην πεφθακὼς τὴν εὐρυχωρίαν τῆς ἀκροπόλεως, ὡς ἄν τις εἴποι, εἰς τὸ τῆς ἀγάπης φρούριον ἑαυτὸν ἠσφαλίσατο· ὅθεν ἐστίν, ὃ λέγεται παρὰ τοῦ Παύλου· ἡ ἀγάπη πάντα στέγει, πάντα ὑπομένει[1], διὰ τὸ τῆς πίστεως καὶ ἐλπίδος ἀγαθόν· ἡ ἀγάπη, φησίν, οὐδέποτε ἐκπίπτει[2], διὰ τὴν πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἔμπυρον ἕνωσιν καὶ συνάφειαν ἄρρητον.

θ΄. Ἐν οὐδενὶ κτιστῷ ἐξαίρετόν ἐστι τὸ ἕν· διενηνοχέναι μὲν γὰρ ἕκαστον ἑκάστου κατά τινα τρόπον ἰδιότητος, οὐκ ἄπεστιν εἰδέναι· ἧ δὲ κτιστὰ ἕκαστον ἑκάστου οὐ διενήνοχεν ἠργμένον τε καὶ πεπερασμένον καὶ ὑπὸ φύσιν τελοῦν καὶ οὐκ ὂν κυρίως ἁπλοῦν ἕν. Μόνον γὰρ ἓν τῷ ὄντι ἐστὶ τὸ ἄκτιστον, ὡς ἁπλοῦν, ὡς ἄναρχον, ὡς ἀτελεύτητον καὶ ἀόριστον καὶ διὰ τοῦτο ἄπειρον, ὅπερ ἐστὶν ὁ Θεός· πρὸς ὅ, εἴγε ὁ νοῦς ὁρᾷ μετὰ μετοχῆς τοῦ Πνεύματος καὶ ῥοπῆς τοῦ ζωοποιοῦ, ὅσαι ἡμέραι τὴν αὐτῷ προσήκουσαν αὔξην δέχεται, ἡνωμένος καὶ ἡπλωμένος καὶ θεουργικῆς ἐχόμενος καταστάσεως· καί γε σφόδρα συνῆκε σαφῶς, ὅτι τοῦ ἑνὸς πλὴν καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐν Πνεύματι ἀποβλέψεως, νοῦν βέλτιον ἕξειν ἀμήχανον· τοῦτο μέν, ὅτι ὁ νοῦς ἐσκέδασται, τῷ πολυσχιδεῖ κόσμῳ καὶ τοῖς πάθεσιν ὑπενδούς, καὶ δεῖται ἀκολούθως ὑπερκοσμίου δυνάμεως καὶ ἑπομένως ὑπερφυοῦς ἑνὸς εἰς ἀπόβλεψιν, ἵν' οὕτω, τῶν μεριστῶν ἁρπαγείς, ἔξω γένηται τῶν παθῶν καὶ τῆς διαιρέσεως καὶ οὕτω τύχοι ἂν τοῦ θεοειδοῦς· διά τοι τοῦτο καὶ ὁ Κύριος παράκλησιν ποιεῖται πρὸς τὸν Πατέρα, ἵν' ὦμεν ἓν[3] οἱ πιστοὶ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ αὐτῷ Υἱῷ διὰ Πνεύματος· καὶ οὕτως ἕν, ὡς αὐτοί εἰσιν ἕν[4]· (μὴ κακοδόξως, δηλονότι, ὡς Σαβέλλιος εἶπε τὸ ἕν), ὡς ἂν ὦμεν, ᾗ χρή, τετελειωμένοι καὶ χάριτι ἐνίζοντος Πνεύματος καὶ θεωρίᾳ ἑνοειδεῖ ἐν ἑνὶ τῷ Θεῷ. Τοῦτο ἡμῖν ἐκφανῶς ἡ ὄντως βελτίωσις· καὶ τοῦτο τέλος καὶ ἀληθὴς καὶ μόνη ἀνάπαυσις. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ φθονερὰ καὶ μισάνθρωπος δαιμονικὴ συμμορία εἰς πολλῶν Θεῶν, ὡς οὐκ ὤφελε, σέβας διασκορπίσασα, ἐν πλάνῃ ὑπέσπειρε τὸ τοῦ νοὸς ἐνιαῖον καὶ οὐκ ἀφῆκε τοῦτ' ἔχειν τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου φαντασίαν ἑνός· ὅπως ἂν τῇ ἐν πολλοῖς λατρείᾳ, ἀποβλέψει τε καὶ διαιρέσει, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἀναπείσασα κινεῖσθαι τὸν νοῦν, παντοίων παθῶν ἐπιθυμητὴν ἀναδείξῃ καὶ ψεύδους, ἀντὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Ἐντεῦθεν τὸ Πνεῦμα παραινεῖ διὰ τοῦ Προφήτου τὸ Ἅγιον· προσέλθετε πρὸς αὐτόν, λέγον, τὸν ἕνα δηλαδή, καὶ φωτίσθητε[5]. Καὶ ἔτι ἀλλαχοῦ· ἐγὼ Θεὸς πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα καὶ πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστιν ἄλλος Θεός[6]. Καὶ πάλιν· ἄκουε Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεός σου, Κύριος εἷς ἐστιν[7]. Οὐ γάρ τοι τὸ τρισυπόστατον τῆς μιᾶς Θεότητος τὴν μίαν διαιρεῖ κυριότητα, ἀλλὰ καὶ τρία ἐστὶν ἀκριβῶς τὰ πρό-

1. Α΄ Κορ. ιγ΄, 8. 2. Β΄ Κορ. ιγ΄, 8. 3. Ἰωάνν. ιζ΄, 22. 4. Ἰωάνν. ιζ΄, 22,
5. Ψαλμ. 33,6. 6. Ἡσ. μα΄, 4, μδ΄, 6. 7. Δευτ. ς΄, 4.

σωπα, καὶ αὖθις οὐδὲν ἧττον ἓν τῇ γε οὐσίᾳ καὶ δυνάμει, θελήσει τε καὶ ἐνεργείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις οὐσιώδεσιν ἀγαθοῖς· τὸ ἄρα λατρεύειν τῷ τοῦ Θεοῦ ἑνιαίῳ καὶ ἀποσκοπεῖν καὶ συνάγεσθαι, ὅση δύναμις, πρὸς αὐτὸ ἀπὸ τῶν πολλῶν, θέλημα Θεοῦ καὶ νοὸς βελτίωσις, ὡς ἀληθείας εὕρημα καὶ θείου ἔρωτος καὶ ἑπομένως θεώσεως γέννημα.

ι΄. Εἰ τὸ μὲν ψεῦδός ἐστι πολυσχιδές, ἓν δὲ ἡ ἀλήθεια, ἆρ᾽ ὁ ἐν Πνεύματι πρὸς τὸ ἓν ἀνατεινόμενος νοῦς, τὸ ὑπερκόσμιον, τὸ ἔξοχον τῶν πάντων, τό, ἐξ οὗ τὰ πολλά, πρὸς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἀνατείνεται. Ἀλλὰ μὴν οὐ δύναται γενέσθαι ὁ νοῦς ἐλεύθερος ἀπὸ τῶν παθῶν, εἰ μή τι ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσῃ αὐτόν[1], ἄρα ὁ νοῦς παθῶν ἐλεύθερος ἀποκαθίσταται, νενευκὼς καὶ ἀνατεινόμενος ἑνὶ τῷ τρόπῳ πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἕν. Προσήκει δὲ ἡ ἐλευθερία τῷ νῷ πρὸς ἀπάθειαν καὶ θεοειδῆ κατάστασιν καὶ υἱοθεσίαν πνευματικὴν τὰ μάλιστα, οὐδαμῶς ἡ δουλεία· διὸ ὅτι ὁ δοῦλος, φησίν, οὐκ οἶδε τί ποιεῖ ὁ κύριος αὐτοῦ[2]. Εἰ δ᾽ ἡ ἄγνοια τοῦ δούλου ἐστί, φανερὸν ὅτι ὁ ἐλευθερίας μετειληχώς, οἶδε τὰ τοῦ Πατρὸς μυστήρια· καὶ ἀναβεβηκέναι ἐξ ἐφαμίλλου γέγονεν αὐτῷ ἐπὶ τὸ τῆς υἱοθεσίας εὖ καὶ καλῶς ἀξίωμα. Ὡς γὰρ τὸ μὴ εἰδέναι τοῦ εἰδέναι ἐναντίον περιφανῶς, οὕτω δήπουθεν καὶ ἡ δούλου τάξις ἐναντίως ἔχει πρὸς τὴν υἱικὴν ἐκφανῶς. Καὶ εἰ ὁ μὴ εἰδὼς δοῦλος, ὁ εἰδὼς οὔμενουν δοῦλος, ἀλλ᾽ ἐλεύθερος, ἢ ἵν᾽ εἴπω, Υἱός· τὸ Πνεῦμα καὶ γὰρ τῆς ἀληθείας ἐλευθεροῦν γιγνομένως, τοῦτ᾽ αὐτὸ υἱοθετεῖ τῷ Θεῷ τοὺς ἐν οἷς ἂν γένοιτο. Ὅσοι γάρ, φησί, Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν Υἱοὶ Θεοῦ[3]. Εἰ τοίνυν τὸ πρὸς τὸ ὑπερούσιον ἓν ἀφορᾶν, τῆς ἀληθείας εἶναί ἐστιν, ἡ δὲ ἀλήθεια τὴν ἐλευθερίαν τῷ νῷ χορηγεῖ, ἡ δ᾽ ἐλευθερία υἱοθεσίας θείας σημεῖον ἐναργές, τοῦδε δὲ τοῦ δώρου τῆς υἱοθεσίας, οὔτε μεῖζον οὐδέν, οὔτε μὴν φύσει λογικῇ μᾶλλον προσῆκον ἕτερον· λίαν λελογισμένον καὶ σφόδρα τῶν ἀναγκαίων ἂν εἴη ἄρα τὸ ἀνατετᾶσθαι καὶ ἀφορᾶν καὶ συνάγεσθαι πνευματοφορήτως τὸν νοῦν, ὅσηγε δύναμις, πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἕν, τοὐτέστι τὸν Θεόν.

ια΄. Κύριος, φησὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὁ Θεός σου, Κύριος εἷς ἐστίν[4]· οὕτω τοι φροντὶς τῇ θειότητι τοῦ Πνεύματος ἀνάγειν τὸν νοῦν πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἕν· καὶ μὲν δή, οὐχὶ τὸ ἓν κηρύττειν, τὴν δὲ τοῦ νοὸς ἐπιστροφὴν καὶ ἀπόβλεψιν ἀποστέργειν θεμιτόν ἐστι λέγειν. Ὃ γὰρ τὸ Ἅγιον λέγει Πνεῦμα, τοῦτο καὶ νοεῖσθαι βούλεται. Ὃ δὲ νοεῖται, πρὸς τοῦτο καὶ τὸν νοῦν ἐπιστρέφεσθαι· ἀπούσης γὰρ τῆς τοῦ νοῦ στροφῆς πρὸς τὸ νοητόν, καὶ ὃ νοήσειεν ἂν ὁ νοῦς, ἄπεστι· καὶ ἔσται ἐξ ἀνάγκης τὴν ἄλλως εἰρημένον* τὸ τοῦ ἑνιαίου κήρυγμα καὶ διὸ αὐτὸ καὶ ἡ πίστις. Εἰ δὲ τοῦτο ἄτοπον, τὸ μὴ διανοεῖσθαι ἄρα τὸ ἓν ἐπιστρεφόμενον τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸ καὶ ἀνατεινόμενον, ἄτοπον.

* Ἴσως εἰρημένην.

ιβ΄. Εἰ φύσις τοῖς αἰτιατοῖς καὶ μάλιστα λογικοῖς πρὸς τὸ αἴτιον ἀνατετᾶσθαι καὶ ἀφορᾶν ἐπιστρεπτικῶς· ἐξ αἰτίας δὲ πάντα παρῄκται τοῦ

1. Ἰωάνν. η΄, 32. 2. Ἰωάνν. ιε΄, 15 3. Ῥωμ. η΄, 14. 4. Δευτ. ς΄, 4.

Θεοῦ, ἐξ οὗ καὶ ὁ νοῦς· ὁ δὲ Θεός ἐστι τὸ κορυφαῖον καὶ ἁπλῶς ἕν· φύσις ἄρα τῷ νῷ πρὸς τὸ κορυφαῖον καὶ ἁπλῶς ἕν, ὡς πρὸς αἴτιον ἐπιστρεφομένῳ, ἀνατετᾶσθαι καὶ ἀφορᾶν.

ιγ΄. Εἰ ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα[1], ἔστι δὲ καὶ ὁ νοῦς τῶν ἁπάντων ἕν, ἄρα ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐτοῦ καὶ οὕτωσὶ καὶ μάλιστα προσεχέστερόν γε ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐτοῦ αὐτὸς διὰ τὸ θεοείκελον. Οὐκοῦν καὶ μᾶλλον οὗτος ἀφορᾶν ὀφείλει γ᾽ εἰς αὐτόν. Τὸ δὲ εἰς αὐτὸν λεγόμενον, εἰς τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς χρῆναι ἔμφασιν ἐπιστρεπτικῶς ἀφορᾶν δηλοῖ. Εἰς τὸ ἓν ἄρα ὁ νοῦς ὀφείλει ἀφορᾶν.

ιδ΄. Ἐξ ἑνὸς προΐασι τὰ πολλά, οὐκ ἔτι δὲ ἐκ τῶν πολλῶν τὸ ἕν. Ἀλλὰ μὴν ἡ κτίσις ἔστι τὰ πολλά, οὐκοῦν ἐξ ἑνὸς ἡ κτίσις ἐναργῶς· ἔστι δὲ καὶ ὑπὲρ τὴν κτίσιν ὡς κτίστης καὶ δημιουργὸς ἐκεῖνο τὸ ἕν. Ὁ ἄρα τὴν κτίσιν ὡς δεῖ θεωρῶν, ἐξ ἀνάγκης πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἓν ἕξει τὸ ἑαυτοῦ τῆς θεωρίας συμπέρασμα. Ἐπείπερ καὶ ἔνεστι τοῖς αἰτιατοῖς πάμπολλα τοῦ αἰτίου ὡσανεὶ ἀπηχήματα, δι᾽ ὧν γνωρίζεται ὁ τέχνῃ καὶ σοφίᾳ, δυνάμει τε καὶ ἀγαθότητι προνοητικῶς τὰ πάντα παραγαγὼν ὡς ἠθέλησε. Διὰ τοῦτο καὶ Ἡσαΐας, ἐν τῷ Πνεύματι, ἐπάρατε, φησί, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ ἴδετε τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα[2]· τὰ μὲν ταῦτα πάντα διὰ τὰ πολλὰ εἰρηκὼς αἰτιατά, τὸ δὲ τίς, πρὸς τὸν ἐξ οὗ ταῦτα (ὅπερ ἐστιν ἁπλῶς κατὰ φύσιν ἓν) ἀνάγων τὸν νοῦν.

ιε΄. Συνάγεται καὶ κτίσις εἰς ἕν, ἀλλὰ σύνθετον καὶ πολυμερὲς καὶ οὐκ ἄναρχον, ἅτε κτιστόν. Τὸ δὲ κτίζον ἕν, οὐ μόνον ἓν ὡς πολλῶν καὶ διαφόρων συμφωνίας εἰς μίαν σύμπνοιαν τοῦ παντὸς καὶ σκοπὸν ποιητικόν· ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ἄκτιστον ὡς προκαταρκτικὸν αἴτιον, ἀνιὼν ἐπὶ τὸ κατόπιν ὁ νοῦς, ἀνάγκη καταντῆσαι ἐπί τι ἕν ἀρκτικόν τε καὶ τακτικὸν τῆσδε τῆς φαινομένης τῶν ὄντων τάξεως καὶ γενέσεως, ἁρμονίας τε καὶ συμπνοίας τῆς εἰς τὸ ἕν· ἤ, εἰμὴ τοῦτο, ἐπ᾽ ἄπειρον προΐῃ ἄν, ὅπερ ἄτοπον· πᾶν γὰρ τὸ κινούμενον καὶ γιγνόμενον, ἔστιν ὅτ᾽ οὐκ ἦν· καὶ μὴ ὂν ἤρξατο· εἰ δ᾽ ἤρξατο καὶ κεκίνηται· τί τὸ κινῆσαν ζητεῖν δεῖ καὶ εἰς γένεσιν ἀγαγόν· ὅπερ ἔσται ἂν καὶ ἀκίνητον, ἐφ᾽ ὅσον ἐστὶ κινοῦν· εἰ γὰρ οὔ, τί τὸ κινοῦν τὸ μὴ ὑπὸ ἑτέραν ἀρχὴν τελοῦν, ἐπείτοιγε ἄναρχον; Εἰδ᾽ ἀκίνητον, ἄτρεπτον. Εἰδ᾽ ἄρα τοῦτο, πάντως καὶ ἁπλοῦν, ἵνα μὴ σύνθετον ὂν τραπείῃ, ὅγε ἄτρεπτον ἡμῖν ἐκπέφανται· σύνθεσις γὰρ ἀρχὴ στάσεως· ἡ δὲ λύσεως, τὸ τῆς κινήσεως ἔσχατον. Οὔκουν τοίνυν ἐκεῖ σύνθεσις, ἵνα μὴ καὶ στάσις· οὐδὲ στάσις, ἵνα μὴ καὶ λύσις· οὐδέ γε λύσις, ἵνα μὴ καὶ τροπὴ καὶ κίνησις περὶ τὸν * ἄτρεπτον ἀποφανθείῃ καὶ ἀκίνητον, ὡς κινοῦν, οὐ κινούμενον, καὶ εἰς γένεσιν ἄγον, οὐχὶ γενόμενον ἢ γινόμενον. Εἰ ἄρα ἄτρεπτον καὶ ἀκίνητον, ἐξ ἀνάγκης ἀσύνθετον καὶ διὰ τοῦτο ἁπλούστατον καὶ ἀπολύτως ἓν ὑπερκόσμιον· πρὸς ὅπερ ὁ ἀνατεινόμενος νοῦς, τῶν πάντων πάντα τρόπον ἔξω καθίσταται, διὰ τὴν πρὸς τὸ ὑπέρκαλον ἣν ἔχει

* Ἴσως τὸ.

1. Ῥωμ. ια΄, 36. 2. Ἡσ. μη΄, 26.

ἀπόβλεψιν καὶ τὴν ἔφεσιν περὶ τὸ ὑπὲρ πᾶν· μᾶλλον δὲ περὶ τὸ ἐξ οὗ τὸ πᾶν καὶ εἰς ὃ τὰ πάντα φυσικῶς ἀνατείνεται. Τούτου δὲ γινομένου κατὰ λόγον προσήκοντα, καὶ παθῶν ἔξω γίνεται. Ὁ γὰρ ὑπεράνω καὶ τῶν ὑπερκάλων ὑπερεκτεινόμενος καὶ γιγνόμενος, σχολῇ γ᾽ ἂν γένοιτο ἐναπομεῖναι τῷ αἴσχει τῶν παθῶν. Διὰ τοῦτο αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις[1], τῷ ἑνὶ δηλονότι, ὁ Ἱερός φησι Νόμος. Πρὸς ἄρα τὸ κορυφαῖον ἓν ἀνατετᾶσθαι δεῖ, εἰ μέλλοιμεν καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ Νόμον πληροῦν καὶ ὑπεράνω παθῶν εὑρίσκεσθαι.

ις΄. Κύριος, φησί, μόνος ἦγεν αὐτοὺς καὶ οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν Θεὸς ἀλλότριος[2]. Ὁρᾷς τοῦ ἑνιαίου καὶ μόνου τὴν δύναμιν, πῶς οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν Θεὸς ἀλλότριος, ἐφ᾽ ὅσον μόνος αὐτοὺς ἦγεν ὁ Κύριος; ἀλλὰ μὴν ὁ Κύριος ἑπομένους οὐκ ἀποστρεφομένους ἄγει· ᾧ δέ τις ἕπεται, πρὸς αὐτὸ καὶ ἐπέστραπται. Οὐκοῦν εἰ μέλλοιμεν Θεὸν ἕτερον, δαίμονα ἢ πάθος μεθ᾽ ἡμῶν μὴ ἔχειν, ἐψώμεθα τῷ μόνῳ καὶ ἑνὶ δι᾽ ἐπιστροφῆς νοερᾶς, ὅπως ἂν καὶ περὶ ἡμῶν οὐκ ἀπεικότως λελέχθαι, δόξειε γ᾽ ἂν ὅτι Κύριος μόνος ἄγει αὐτούς· ὅθεν καὶ Θεὸς ἀλλότριος οὐκ ἔστι μετ᾽ αὐτῶν.

ιζ΄. Εἰ καὶ ἐξ ἑνός, ἀλλὰ διαφόρως εἰσιν ἐξ ἑνὸς τὰ πολλά· ὅτι δῆτα καὶ τῶν ὄντων ὁ τρόπος, καθ᾽ ὃν ταῦτα ἐκ τῆς πρώτης ἑνάδος προΐει διάφορος. Τὰ μὲν γὰρ τούτων ἠργμένα τε ἐστὶ καὶ κτιστά· τὰ δ᾽ ἄκτιστα καὶ τὸν τῆς χρονικῆς ἀρχῆς λόγον ἐκπεφευγότα. Καὶ πᾶσι μὲν κατὰ πάντα τρόπον αἴτιον τὸ ὑπερούσιον ἕν· ἀλλὰ τοῖς μὲν δημιουργικῶς· τοῖς δὲ φυσικῶς· καὶ οὐ πᾶσι καθάπαξ διὰ τοῦτο τούτοις ἐπίσης προσίεσθαι καὶ τούτων ἀντέχεσθαι χρεών, ἀλλὰ τοῖς μὲν ὑπὸ ἀρχὴν καὶ κτίσιν τελοῦσι, προσιτέον ἐστὶ δι᾽ ἄλλο καὶ οὐ καθ᾽ αὐτό, ὡς τῷ ἐσόπτρῳ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ μορφαζόμενον ἢ παραδεικνύμενον· ἀλλοίως γὰρ ἡ κτίσις πρὸς βελτίωσιν οὐ προσιτέα ἐστίν, ὅτι μὴ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τοῦ ἄκρου ἑνὸς προφαινόμενον· τοῖς δ᾽ ἀνάρχοις πρόσιμεν καὶ φυσικοῖς οὐ δι᾽ ἄλλο, ἀλλὰ δι᾽ αὐτά, καὶ τὸ ἐξ οὗ· ἐκεῖνα γάρ ἐστι τὰ τῷ ὄντι προσιτέα καθ᾽ αὑτά, κἀκείνων ἐστὶ προσεχῶς τε καὶ φυσικῶς τὸ Κορυφαῖον ἕν· μᾶλλον μὲν οὖν τοῦ ἄκρου καὶ κορυφαίου ταῦτ᾽ εἰσὶν ἑνός· προσεχῶς, καί, ὡς λέλεκται, φυσικῶς. Δεῖ δὴ οὐ μόνον τούτοις προσίεσθαι, ἀλλὰ καὶ προσφύεσθαι καὶ πρὸς τὴν ἐκμίμησιν τοῦ πρώτου καὶ ἑνὸς καλοῦ διὰ τούτων σπεύδειν ἀποτυποῦσθαι· ἵνα περ τῇ συνεργίᾳ καὶ ἐπαρωγῇ τῆς χάριτος, τῆς κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν δόξης τοῦ Θεοῦ σχοίημεν τὸ ἀξίωμα. Ἐντεῦθεν σκοπουμένοις ὀρθῶς, τοῖς μὲν δημιουργικῶς αἰτιατοῖς, συμβαίνει θεωρητικῶς ἀνάγειν τὸν νοῦν πρὸς τὸν ἐνοπτρισμὸν τοῦ ἑνὸς καὶ ἑνοῦν αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς ἑνιαίαν ἔννοιαν ἁπλούτως καὶ ἁπλῶς, εἴγε τούτοις ὁ νοῦς ἐνορᾷ κατὰ τὸ εἰκός· οἷς δὲ φύσει τὸ αἴτιον καὶ πρακτικευόμενον τὸν νοῦν διὰ τοῦτον ἢ κατ᾽ αὐτὰ μορφαζόμενον, τούτοις ἔνεστιν ἑνοῦν πρὸς τὸ κυρίως ἐκεῖνο ἓν ἑαυτόν. Ὅθεν δὴ ἐκ τῶν ὁποιωνοῦν ἁπάντων, εἴτε φυσικῶν, εἴτε δημιουργικῶν ὄντων αἰτιατῶν, πρὸς τὸ διαφόρως ἓν αἴτιον ὁ νοῦς συνάγεσθαι εἰώθε

1. Δευτ. ς΄, 13.

2. Δευτ. λβ΄, 12.

φυσικῶς, εἴτε πρακτικῶς, ἢ δὴ θεωρητικῶς, καὶ ὅπερ ὁ νοῦς εἴθ᾽ ἑνί, εἴτε πλείοσι δημιουργικοῖς ἢ φυσικοῖς χρώμενος, οὐ διὰ τὸ ἓν χρῆται, οὐδ᾽ ἵνα πρὸς τὸ πρῶτον ἓν συναγηοχὼς ἑαυτὸν φέρῃ καὶ ὅλως πρὸς ἐκεῖνο ἀπίδῃ ἐν Ἁγίᾳ μετοχῇ καὶ ῥοπῇ τοῦ φωτίζοντος Πνεύματος, ἁπλῶς, ἑνοειδῶς τε καὶ μονοειδῶς, εἰς ἁμαρτίαν αὐτῷ τοῦτο λογίζεται, κἂν φαντασίαν ἔχῃ καλοῦ ἥδε ἡ χρῆσις αὐτῷ· τὰ γάρ τοι ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἓν ἄγειν πέφυκε χρωμένους τούτοις ὡς χρή. Πᾶσα γάρ, φησὶν ὁ Μέγας Διονύσιος, Πατροκινήτου φωτοφανείας πρόοδος εἰς ἡμᾶς ἀγαθοδότως φοιτῶσα, πάλιν ὡς ἑνοποιὸς δύναμις ἀνατατικῶς ἡμᾶς ἀναπληροῖ καὶ ἐπιστρέφει πρὸς τὴν τοῦ συναγωγοῦ Πατρὸς ἑνότητα καὶ θεοποιὸν ἁπλότητα· ἐξ αὐτοῦ γὰρ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα*. Εἰδ᾽ οὐκ ἀνάγει πρὸς τοῦτο, παραπέφυκε, καὶ τοῦ εἰκότος ἡ χρῆσις ἔξω γεγένηται μὴ οὕτω δὴ γιγνομένη.

ιη΄. Ἔστι πρᾶξις προηγουμένη τῆς θεωρίας καὶ ἔστι πρᾶξις ἑπομένη τῷ θεωρητικῷ. Καὶ ἡ μὲν τελεῖται σωματικῶς, ὅπως τὰς ὁρμὰς τοῦ σώματος χαλιναγωγήσαντι καὶ εὐτάκτως φέρεσθαι κατ᾽ ὀλίγον παρασκευάσαντι, δῴη γ᾽ ἂν οὕτω τῷ νῷ ἐλευθέρῳ ποδὶ διαβῆναι ἐν τοῖς ἰδίοις, ἅ ἐστι τὰ νοητά, κἀκεῖ τὸ σφέτερον διαφέρον καλῶς ἐργάζοιτο. Ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τοῦ νοὸς ἀρχομένη καὶ τοῦ νοεῖν ἐν πνεύματι, συνάγεται πρὸς τὸ ὑπὲρ νοῦν, ὅ ἐστιν ὁ Θεός· ᾧ προσεγγίσας ὁ νοῦς, ἐπὶ τὸ ἓν γίνεται· ἓν γὰρ ὁ Θεός· καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἑνοῦται πρὸς ἑαυτὸν εἰς ἓν καὶ ἀδιαίρετος ἀποκαθίσταται· ἑνάδος γὰρ πρόξενον τὸ ἓν καὶ ἁπλότητος θεοειδοῦς θεωρούμενον· ἀσύμβατον γὰρ τὸ ἓν θεωροῦντα τὸν νοῦν, μὴ καὶ αὐτὸν εἶναι ἓν ἁπλοῦν· διῃρημένα δ᾽ ὁρῶντα καὶ σύνθετα, ἀνάγκη διαιρεῖσθαί τε καὶ ποικίλλεσθαι· εἴρηται δέ μοι ἓν ἁπλῶς, τὸ καθ᾽ αὐτὸ ὑφεστὼς ἁπλοῦν. Ἐπειδὴ γὰρ ὅ,τι περ ἐστὶν ὁ νοῦς τὰς ἀλλοιώσεις πάσχει κατ᾽ ἐνέργειαν, αὐτὸς δέ ἐστιν ἁπλοῦς, ἀνάγκη ἓν εἶναι καὶ κατ᾽ ἐνέργειαν, τὸ ἓν ὁρῶν· εἰ δὲ τὸ ἓν μὲν ὁρᾷ, αὐτὸς δὲ διῄρηται εἰς δυάδα τοὐλάχιστον, τί ποτ᾽ ἂν εἴη ἐνεργοῦν τὸ σκέλος αὐτοῦ, διῃρημένον ἀπὸ τοῦ ὁρῶντος τὸ ἕν; ἢ γὰρ ὁρᾷ ἕτερόν τι, ἢ οὐχ ὁρᾷ· καὶ τοῦτο διττῶς, ἢ μὴ βουλόμενον ἢ ἀμβλυνόμενον ἢ τάχα πρὸς ἄλλο τι δράσεως πεφυκός, οὐχὶ δὲ πρὸς τὸ ὁρᾶν· ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἕτερόν τι ὑπόθοιτό τις ὁρᾶν, ἴδε ὅτι ὁ νοῦς οὐχ ὁρᾷ τὸ ἓν ἁπλῶς, ἀλλὰ δύω παρὰ τὸν λόγον· καὶ δύω ὁρῶν, ἓν εἶναι οὐ δύναται· τέμνεται γάρ, ὡς δέδεικται, εἰς ἃ θεωρεῖ· εἰ δὲ οὐχ ὁρᾷ, εἰ μὲν μὴ βούλοιτο, τοῦτο ἀδύνατον· οὐκ ἔστι γὰρ ἀργίαν καὶ τὸ ἀκαριαῖον αὐτὸ τὸ βραχύτατον νοῦν λογικὸν παθεῖν· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἀμβλύνεται τοῦτο τοῦ νοός, τοῦτο δ᾽ ὀξὺ κέκτηται, ἢ οὕτω· σύνθετος ἂν εἴη καὶ οὐχ ἁπλοῦς ἐξ ἀνομοιομερῶν τινων συνιστάμενος, ὥσπερ συμβήσεται, καὶ εἰ τὸ μὲν τοῦ σκέλους ὁρᾷ, τὸ δὲ πρὸς ἄλλο τι ἐνεργείας εἶδος τέτακται· συνθέσεως γὰρ καὶ τοῦτο κατηγόρημα· ὃ περὶ τὸ τοῦ νοὸς ἁπλοῦν εἰπεῖν, πάνυ ἀνένδεκτον· δι᾽ ἄρα ταῦτα τὸ ἑνιαῖον καὶ ἁπλοῦν τοῦ νοός, εἰ τὸ ἁπλῶς ἓν κατασκέψοιτο, ἓν καὶ αὐτὸ ἐνεργείᾳ ἐστί.

*. Ῥωμ. ια΄, 36.

καὶ εἰ ἓν εἴη ἁπλῶς, τὸ ἁπλοῦν ἓν ὁρᾷ· πρᾶξις τοιγαροῦν ὁποιατισοῦν, ἢ θεωρία ἐξ ἀνάγκης φέρεσθαι ὀφείλει πρὸς τὸ ὑπὲρ νοῦν ἕν· εἶδ᾽ οὗ, οὐκ ἀνύσει οὐδέν, ἀλλὰ μάτην ὀφθήσεται πράττων, ἢ θεωρῶν ὁ νοῦς· ἔσται γὰρ παθῶν ἐνεργὸς ὑπὸ διαίρεσιν κείμενος, μὴ φερόμενος αἰσθήσει ψυχῆς εἰς τὴν τοῦ ὑπὲρ νοῦν ἑνὸς ἑνοειδῶς ἕνωσιν· ἥτις δὴ ἕνωσις διυλίζειν οἶδε καὶ καθαίρειν τὸ θεωροῦν τοῦ νοός, πρὸς ἐκεῖνο τὸ ἓν μετεωριζόμενον καὶ ἀφορῶν, κἀκεῖνο προσπάσχον τῷ ἀφ᾽ οὗ τὰ πάντα, καὶ δι᾽ οὗ, καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα· καὶ εἰς ὃ καὶ γίγνεται καὶ ἔστι καὶ ὑφέστηκεν.

ιθ΄. Τῶν πάντων ἐφετῶν ἄκρον ἡ μετὰ τῆς ψυχῆς θεία καὶ ὑπὲρ νοῦν ἕνωσις· διὰ τὴν θείαν ἕνωσιν ἀναγκαία ἡ θεία ὁμοίωσις· διὰ τὴν θείαν ὁμοίωσιν ἀναγκαῖον τὸ κατὰ νοῦν ἐνεργεῖν, ἤτοι θεωρεῖν· τοιοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ θεῖόν ἐστιν, ἐξ οὗ καὶ τὸ Θεός ὄνομα τούτῳ ἀπονενέμηται· ἀλλὰ μὴν τὸ θεωρεῖν, εὐθὺς εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἔννοιαν ἄνεισι. Πανταχοῦ γὰρ καὶ ἐν πᾶσιν ἀκτῖνας ὥσπερ τινας ἐνίησιν ὁ Θεὸς τῷ θεωρητικῷ νῷ· καὶ νοῦς θεωρὸς ἀντικείμενον ἔχει τὸν Θεόν· Θεὸς δέ ἐστιν ἓν ὑπερκόσμιον. Ἔστι δὲ φύσις τοῦ νοὸς γίνεσθαι τοιοῦτος ἐνεργείᾳ, οἷα ὁρᾷ· ὡς καὶ ἡ θεολόγος τοῦ θειοτάτου Γρηγορίου φωνὴ δηλοῖ λαμπρότητα Θεοῦ, λέγουσα, καὶ ἰδεῖν καὶ παθεῖν. Ὃ γὰρ νοῦς ἑώρακε, τοῦτο καὶ πέπονθεν, ἢ δὴ τοιοῦτος καὶ γέγονε. Βάφεται γὰρ ὁ νοῦς, φησὶν ὁ ἀπὸ Δαμασκοῦ Πέτρος, κατὰ τὰ αὐτῷ θεωρούμενα· καὶ ὡς ἐν διηρημένοις ὁρῶν καὶ ποικίλοις ποικίλλεται καὶ διαιρεῖται, οὕτω τοι πρὸς τὴν ἀπόβλεψιν τοῦ ὑπερκοσμίου καὶ ἁπλῶς ἑνὸς ἀναβεβηκώς, ἀκολούθως ἓν γίνεται, ὥς μοι λέλεκται πρόσθεν· ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ ἑνὶ γένοιτο, τὸ ἄναρχον καὶ ἄπειρον ὁρᾷ καὶ ἀσχημάτιστον καὶ ἁπλοῦν· τοιοῦτο γὰρ τὸ ἕν· ὅθεν δῆτα καὶ αὐτὸς ἄναρχος, ἄπειρος καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἁπλοῦς κατ᾽ ἐνέργειαν ἀποκαθίσταται· τοῦτο δὲ πεπονθὼς καὶ οὕτως ἀλλοιωθεὶς εἰς τὴν ἐξομοίωσίν που τοῦ θείου κατὰ τὸ ἑνὸν εὑρίσκεται· κἀντεῦθεν ἀνατρέχει πρὸς τὸ πάντων ἐφετῶν ἄκρον, τὴν θείαν καὶ ὑπὲρ νοῦν καὶ ἄρρητον ἕνωσιν· ὅπερ ἐστιν ὁ ἄκρος κατὰ Θεὸν σκοπός· δεῖ δὴ διὰ ταῦτ᾽ ἄρα τὸν νοῦν ἀνατετᾶσθαι μηχανῇ πάσῃ ἐπείγεσθαι καὶ ἀφορᾶν Πνεύματι πρὸς τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς θεωρίαν καὶ ἀπόβλεψιν.

κ΄. Ὅταν ὁ νοῦς ἐν πολλοῖς ἢ τοὐλάχιστον ᾖ κἂν ἐν δυσί, δῆλον ὅτι οὐχὶ τὸ ἁπλῶς ἓν ὁρᾷ· διὰ τοῦτο ὡρισμένος τε ἐστὶ καὶ πεπερασμένος καὶ ἀμυδρός· τὰ γὰρ μὴ ἀπολύτως ἁπλᾶ, τοιαῦτά εἰσιν. Ἡνίκα δὲ τοῦ τῷ ὄντι ἑνὸς ἐν ἐπαφῇ γένηται ἀνεπάφῳ, κατὰ νοερὰν τούτῳ ἐν Πνεύματι ἀπόβλεψιν ἀνομμάτως ἐπιβαλών, ἄναρχος, ἄπειρος, ἀόριστος, ἀσχημάτιστός τε καὶ ἀνείδεος γίνεται καὶ τὴν ἀφασίαν ἐνδύεται καὶ τὸ σιωπᾶν ἀσκεῖ μετ᾽ ἐκπλήξεως καὶ ἐμπίπλαται τερπωλῆς καὶ πάσχει τὰ ἀνεκλάλητα. Ἄναρχον καὶ ἄπειρον δὲ καὶ ἀόριστον, μὴ κατ᾽ οὐσίαν με εἴπῃς λέγοντα γίγνεσθαι, ἀλλὰ κατ᾽ ἐνέργειαν· ἐπεί τοιγε καὶ ὃ μεταβάλλει νοῦς, οὐχ ἡ οὐσία ἐστιν αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἡ ἐνέργεια. Εἰ γάρ τοι κατ᾽ οὐσίαν ἠλλοίωτο, ἰδὼν καὶ

παθὼν τὴν θέωσιν, ἤτοι θεωθείς, ἐκ τοῦ τὸν Θεὸν θεωρεῖν, ἦν ἂν κατ᾽ οὐσίαν Θεός. Ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστι τοῦτο· οὐδ᾽ ἂν τῶν Ἀγγέλων οὐδείς, πλὴν τοῦ μόνου καὶ ἄκρου καὶ ἑνὸς Θεοῦ, τὸ κατ᾽ οὐσίαν εἶναι Θεός. Εἰ τοίνυν κατ᾽ οὐσίαν θεοῦσθαι τὸν νοῦν εἰπεῖν ἄτοπον, λείπεται λέγειν τοῦτο πάσχειν αὐτόν, αὐτῷ τῷ ὁρᾶν· οὐκ ἄρα φύσιν ἔχει ἀλλοιοῦσθαι τὴν οὐσίαν αὐτόν, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν· ἄλλως τε, εἰ μεταβάλλεται πεφυκότως ὁ νοῦς, ἥπερ εἴρηται, κατὰ τὰ αὐτῷ θεωρούμενα, θεωρεῖ δὲ ἥκιστα πάντων τὴν θείαν οὐσίαν, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν, οὐδ᾽ αὐτὸς ἄρα κατ᾽ οὐσίαν ἀλλοιωθήσεται, ἀλλὰ κατ᾽ ἐνέργειαν.

κα΄. Τὰ πάντα ἐκ τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς ὥσπερ ἐκλάμψαντα οὐκ ἀπέστησαν, ὅθεν ἔσχον τὴν γένεσιν τρόπῳ παντί, ἀλλ᾽ ἐν ἐκείνῳ ὥσπερ ἐγένοντο, οὕτω καὶ συνέχονται καὶ τελειοῦνται· καὶ οὐδέν ἐστιν ἐν οὐδενὶ τῶν ἁπάντων, ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν ἀπόρροια καὶ ὡσανεί τις ὀσμὴ ἐκείνου τοῦ ποιητικοῦ καὶ ὄντως ἑνός· καὶ πάντα τὰ ὄντος μετέχοντα μονονουχὶ φωνὴν ἀφιᾶσι, παραδεικνῦντα οὐχὶ τὸ ὑπερκόσμιον ἕν· (τοῦτο γὰρ ὑπερίδρυται πάσης τῆς ὁποιασοῦν εἴτε θεωρίας, εἴτε νοήσεως,) ἀλλά τινα ἀκτῖνα τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνός· ὅθεν, ἐπεὶ διὰ πάντων ἐπιβοᾶται τὸ ἕν, καὶ πάντα νεύει πρὸς ἕν, καὶ αὐτὸ τὸ ὑπερκόσμιον ἕν διὰ πάντων τῶν ὄντων προφαίνει ἑαυτὸ τῷ νοΐ, ἀνάγκη χειραγωγεῖσθαι καὶ ποδηγεῖσθαι καὶ ἄγεσθαι πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἓν τὸν νοῦν· τοῦτο μέν, τῇ τῶν πολλῶν ὄντων πειθοῖ βιαζόμενον, τοῦτο δέ, καὶ ὅτι τὸ κτίζον ἕν, περὶ οὗγε ἡμῖν ἤδη ὁ λόγος ἐστί, βούλεται ὁρᾶσθαι ὑπὸ τοῦ νοὸς περιουσίᾳ χρηστότητος, ἵν᾽ ὁ νοῦς ἐν τούτῳ πάσχῃ τὸ ζῆν, ὡς αὐτό φησι τὸ ἄρρητον ἕν· ἐγώ εἰμι ἡ ζωή[1]· καί, αὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν[2]· καὶ ἀλλαχοῦ, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν[3]· ἐκ γὰρ ζητήσεως ἡ ὅρασις, ἐκ ταύτης δὲ ἡ ζωή· καὶ ὅπως γάννυτο καὶ φωτίζοιτο καὶ εὐφραίνοιτο, ὡς Δαβὶδ φησιν, ὅτι τῶν εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί[4]· καί, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς[5]· ἤ, πῶς τὸν μὲν νοῦν ἔκτισε θεωρόν, τὰ ἑαυτοῦ δὲ ἐν ἅπασι τοῖς οὖσι διέσπειρε, δι᾽ ὧν, ὥσπερ διά τινων θυρίδων ἐν διαυγασμῷ νοερῷ τῷ νοΐ παραδεικνύμενον θέλγει κινοῦν τοῦτον πρὸς ἑαυτὸ ἑλλαμπόμενον;

κβ΄. Ὁ Θεός, ὅπερ ἐστὶ τὸ Τριαδικὸν ἀγαθὸν ἕν, ὃ πεποίηκε, θέλων πεποίηκεν· ἀλλὰ μὴν ὃ ὁ Θεὸς θέλει, ἄκρον ἐστὶν ἀγαθόν, φύσις γάρ ἐστιν ἡ ἀγαθότης αὐτῷ· πεποίηκε τοιγάρτοι τὸν νοῦν, ἑαυτοῦ ἢ τῶν ἑαυτοῦ θεωρόν· ὃ συνάγειν οἶδε τὸν θεωροῦντα πρὸς ἕν· θελητόν ἐστιν ἄρα τῷ Θεῷ, τὸ θεωρὸν εἶναι τὸν νοῦν ἑαυτοῦ· καὶ τοῦτο δι᾽ αὐτὸ ἄκρως ἀγαθόν. Ὁ Θεὸς δέ ἐστι τὸ Κυρίως καὶ ἁπλῶς ἕν· πρὸς ὃ ἀφορᾶν καὶ συνάγεσθαι ἑνοειδῶς ἄκρως ἀγαθόν, ὡς δέδεικται.

κγ΄. Εἰ εἷς ἐστι καὶ συνεπτυγμένος ὁ καθόλου ἔρως, κατὰ τὴν τῶν

1. Ἰωάνν. ια΄, 25. 2. Ἰωάνν. ιζ΄, 3. 3. Ψαλμ. 68,33. 4. Ψαλμ. 86,7. 5. Ψαλμ. 35,10.

θεοσόφων ὑφήγησιν, ἕν ἐστι δηλονότι, καὶ τὸ ἐραστόν· εἰ γὰρ ἦσαν δύο τοὐλάχιστον τὰ ἐραστά, ἢ δύο ὑπῆρχον ἂν ἔρωτες, ἢ διχῇ διαμεμέριστο ὅ γε εἷς ἔρως, καὶ ἥκιστα ὠνόμαστο εἷς καὶ συνεπτυγμένος. Νυνὶ δὲ εἷς εἶναι λεγόμενος καὶ συνεπτυγμένος ὁ καθόλου ἔρως, σαφῶς νοητέον ἂν εἴη ἓν εἶναι καὶ τὸ ἐραστόν· ἀλλὰ μὴν πρόεστι τὸ ἐραστὸν τοῦ περὶ αὐτὸ ἔρωτος, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως, πρὶν ἄν τις λάβοιτο τοῦ ἐραστοῦ ὁπηδήποτε τὸν ἔρωτα σχοίη * αὐτοῦ. Ἔστι δ' ὁ ἔρως ἐπιτεταμένη ἀγάπη, ἣν πρὸς Θεὸν ἔχειν ἡμᾶς ὅ τε φυσικὸς καὶ ὁ γραπτὸς Νόμος τοῦ Θεοῦ ἀπαιτεῖ. Ὁ μὲν ἄκρως τὸν νοῦν φιλόκαλον ὄντα πείθων ἀντιλελῆφθαι τοῦ Κρείσσονος, ὅ ἐστιν ὁ Θεός· ὁ δέ, ἀγαπήσεις, λέγων, Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου [1]. Κύριος δέ τοι ὁ Θεός σου, Κύριος εἷς ἐστι [2]. Ἓν ἄρα ἐστὶ τὸ ἐραστόν, ὅπερ ἐστιν ἡ Τριαδικὴ ἑνάς· ἥτις δὴ καὶ προεῖναι ὀφείλει τῷ νῷ τοῦ περὶ αὐτὴν ἔρωτος· πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἄρα ἓν ἀνατετᾶσθαι τὸν νοῦν· ἐφίεσθαι δεῖ· ὡς ἂν τῇ εὑρέσει καὶ θεωρίᾳ τούτου, καὶ ὁ περὶ αὐτὸ ἀναλάμψῃ ἔρως καὶ πληρωτὴς ὁ ἄνθρωπος γενέσθαι δυνηθείη τοῦ τε νόμου καὶ τῆς ἐντολῆς, ἀγαπήσας, κατὰ τὰ εἰρημένα, Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ.

* Ἴσως σχεῖν.

κδ'. Ἀμήχανον, ἀνεβεβηκότα τὸν νοῦν πρὸς τὸ ὑπὲρ διάνοιαν ἕν, ἀνέραστόν πως γεγονέναι αὐτοῦ. Κάλλος γὰρ ἄρρητον καὶ ἀνεπινόητον προκῦπτον ἐξ αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ παντοκρατορικῆς ῥίζης ἁπαντᾷ· ὅτε καὶ ὡσανεὶ δίκτυον διαρραγῆναι κινδυνεῦον τῇ τῶν πολλῶν ἰχθύων εὑρέσει καὶ ὁλκῇ [3], ὑπὸ τῶν θείων ἐλλάμψεων ὁ νοῦς εὑρίσκεται καὶ τὸ ὑπὲρ νοῦν κάλλος ἐκπλήττεται θεωρῶν· καὶ ὡς ἀπὸ οἴνου μεθύσκεται καὶ ὡς ὁ ἄφρων ἐξίσταται καὶ τὸν ὑπὲρ ἔννοιαν πάσχει θαυμασμόν, τοῦ ἐξαισίου κάλλους τὸ ὑπέρκαλλον θέαμα μὴ χωρῶν καθορᾶν. Ὅθεν δῆτα καὶ δεσμοῖς ἀγάπης συνέχεται καὶ ὡς ὑπὸ δίψους διάκειται καταφλεγόμενος. Ἓν γάρ ἐστι τὸ ὑπὲρ διάνοιαν ἕν· ἀλλ' ὑπὸ πάντων κηρύσσεται, ὡς πάντων προκαταρκτικὸν αἴτιον· ὡς ἀρχή, ὡς τέλος, ὡς συνοχὴ τοῦ παντός· ἀλλὰ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἁπάντων τὰς καλλονὰς καὶ ἀγαθότητας ὑπερβλύσει καλλοποιοῦ καὶ ἀγαθοποιοῦ δυνάμεως αὐτὸ παρήγαγεν, ὑπὲρ καλλονὴν πᾶσαν καὶ ἀγαθότητα πᾶσαν ἀπειράκις ἀπείρως ἐνιδρυμένον καὶ ἀσυγκρίτως ἓν ὂν ὑπερκόσμιον· μόνον φύσει ἐραστὸν ὑπὲρ πᾶν ἐραστόν, ὡς μόνον Κυρίως καλὸν καὶ ἀγαθὸν ὑπερκείμενον παντὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ μόνον νόμῳ φύσεώς τε καὶ τάξεως τῷ ὄντι ἀγαπητόν, ὡς πάντων αἴτιον· καὶ ὡς τοσοῦτον, ὅσον τὰ ἀγαπητὰ πάντα καὶ ἐραστὰ ὑπερβολῇ καλλονῆς καὶ ἀγαθότητος ὑπεραναβεβηκός· καὶ ἓν ὑπερκόσμιον ἀληθῶς ὡς μόνον ὄντως ὂν καὶ πάντων τῶν ὄντων παρεκτικόν. Ἐπιστρεπτέον οὖν, ἀγαθῇ τύχῃ, ὃ δὴ λέγεται, ἐν Πνεύματι πρὸς τὴν τοῦ μόνου ἑνὸς εὕρεσιν καὶ γνῶσιν, ὅθεν πάντων αἱ ἀρχαὶ καὶ ὅπου πάντων τὰ πέρατα· καὶ πάντως αὐτομάτη, ἡ τῆς θείας ἀγάπης πύλη ἡμῖν, χάριτι τοῦ Χριστοῦ, ἀνοιγήσεται [4] καὶ εἰσε-

1. Δευτ. ς', 5. 2. Δευτ. ς', 4. 3. Πρβλ. Λουκ. ε', 7. 4. Πρβλ. Πράξ. ιβ', 10.

λευσόμεθα εἰς τὴν κατάπαυσιν τοῦ Κυρίου [1] ἡμῶν ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει πολλῇ, καὶ τὴν τοῦ ἑνὸς ἀπόλαυσιν ἐπιγνωσόμεθα καὶ θείας τρυφῆς ἐν γεύσει ἐσόμεθα, ἓν καὶ αὐτοὶ γεγονότες καὶ οὐκ εἰς πολλὰ σχιζόμενοι ἢ διαιρούμενοι, κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος πρὸς τὸν Πατέρα παράκλησιν, ἵνα ὦσι, φάσκοντος, ἕν, καθὼς ἡμεῖς ἓν ἐσμέν [2]. Τότε τοίνυν καὶ τῆς ἐντολῆς ἀκριβεῖς ἐσόμεθα φύλακες, ἀγαπήσεις, λεγούσης, Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου [3] καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν [4]· καὶ τῆς κατὰ ἄνθρωπον τελειότητος ἐπιλαβόμεθα, ὅσον ἐφικτόν· τέλος γὰρ νόμου ἡ ἀγάπη ἐστίν [5]· ἐν ᾗ οὐ μόνον ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται [6], ἀλλὰ καὶ πάντες κρέμανται οἱ τελειωθέντες κατὰ Θεὸν ἐν Χριστῷ.

κε'. Παντὸς ἐνίζεσθαι πεφυκότος τῷ Πνεύματι, ὕφεσίς ἐστιν ἡ διαίρεσις· ἔνθεντοι καὶ ὁ νοῦς ἐνεργείᾳ εἴτι καὶ διαιροῖτο, ἔξω τοῦ κατὰ χάριν ἑπομένου αὐτῷ ἐστι. Τοῦτο δὲ πάσχει διάφορ' ἅττα ὁρῶν, οὐκ ἔνεστι γὰρ ἐν διαφόροις ἀποβλέψεσιν ἴσχειν τὸ ἀδιαίρετον. Εἰ γάρ τοι τοῦτό τις ὑπόθοιτο, οὐχ εὑρήσει ἐκ τοῦ ῥάστου ἀποδιδόναι λόγον, τοῦ χάριν ὁ τῆς ἡσυχίας νοῦς, παρὰ τὸν τῆς συγχύσεως ἕτερος· καὶ τὸν τῶν θεοφορουμένων νοῦν, τῷ ὑπὸ τῆς τῶν παθῶν ἀνωμαλίας ἐνοχλουμένῳ ὅμοιον ἀποφανεῖται, ὅπερ ἄτοπον. Τοιοῦτος γὰρ γιγνόμενος ὁ νοῦς ἐνεργείᾳ ἑποῖα ὁρᾷ, ἐξ ἀνάγκης ὁρῶν σύνθετα, καὶ αὐτὸς ποικίλλεται· καὶ τῆς ἁπλότητος διαπίπτων οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν σχοίη ἐν τούτῳ τὸ ἀδιαίρετον. Ὁ δὲ ὑπὸ διαίρεσιν κείμενος, πάντων ἐστὶν ἥκιστα ἀπὸ ἁμαρτίας καθαρός, ὁπότε καὶ αὐτὸ τὸ διαιρεῖσθαι καθ' αὑτό, τοῖς γε συνορᾶν εἰς τὰ τοιαῦτα δεδυνημένοις, κέκριται· εἰ δὴ τὸ νοερὸν τοῦ νοὸς χρῆμα διὰ τῆς πρὸς τὸ ἀνωτάτω καὶ ὑπερκόσμιον ἓν ἀναβλέψεως τοῦ ὑπὲρ φύσιν γεγεῦσθαι νοερᾷ αἰσθήσει καλοῦ ἑνοειδῶς χρεών, εἰς τὸ παρὰ * τὴν χάριν ἐξεστηκὸς εἴη * τῆς διαιρέσεως. Δεῖ δὴ ἄρα τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς ἔχεσθαι καὶ ἀφορᾶν εἰς αὐτὸ καὶ μόνον καὶ μοναχῶς ὅλῃ ψυχῇ, εἰ διαφυγεῖν μέλλοιμεν τὴν διαίρεσιν καὶ ἑτερότητα· οὐ μήν, ἀλλ' οὐδὲ εἰ πρὸς ἓν μὲν ἀπίδοι, κτιστὸν δέ, ἀδιαίρετος ἴσχει γενέσθαι ὁ νοῦς. Τὸ γὰρ ἓν κτιστόν, οὐκ ἔστι λέγεσθαι κυρίως ἁπλοῦν, ὡρισμένον τε ἐστὶ καὶ σύνθετον καὶ περιγραπτόν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τὸ ἁπλῶς ἓν ἔχει δίκαιον ὀνομάζεσθαι, οὐδὲ ἁπλῆν ἕξει καὶ μονοειδῆ ὁ νοῦς τὴν σφετέραν ἐνέργειαν πρὸς τοῦτο ἀτενῶς ἀπιδών. Ἔσται γὰρ ὡρισμένη καὶ περιγεγραμμένη ἡ τούτου ἀπόβλεψις μετὰ συνθέσεως, οἷόν ἐστι καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ θεωρούμενον καὶ τῆς θεοειδοῦς χάριτος τῆς ἁπλοῦν καὶ ἄναρχον, ἀόριστόν τε καὶ ἀπερίγραπτον διατιθεμένης αὐτόν, ἐκπεσεῖται· καὶ τοῦ κρυφίου καὶ ὑπὲρ διάνοιαν ἑνὸς ἔσται ἐκτός· καὶ τῆς σφετέρας δόξης, ἥτις ἐστὶν ἀπόλαυσις ἐναρχικῆς ἰδιότητος καὶ ἀναρχότητος, ἀοριστία καὶ ἁπλότης καὶ τὸ ἀειδὲς ἑνοειδῶς γιγνομένη, ἐστέρηται· καὶ τοῦ ὑπερφυοῦς καὶ ἀρρητοτάτου κάλλους οὐκ ἐφικνεῖται τὴν φαντασίαν παθεῖν. Δεῖ δὴ

* Ἡ παρὰ ἀντὶ τῆς διὰ μετείληπται.
* Ἴσως εἶναι.

1. Πρβλ. Ἑβρ. δ', 3. 2. Ἰωάνν. ιζ', 22. 3. Δευτ. ς', 5. 4. Λευϊτ. ιθ', 18.
5. Πρβλ. Ῥωμ. ιγ', 10. 6. Ματθ. κβ', 40.

ἄρα τὸν νοῦν πρὸς τὸ ἄναρχον, ἁπλοῦν καὶ ἀόριστον καὶ τῷ ὄντι ἓν ἀφορᾶν καὶ ἀνατείνεσθαι· κακεῖθεν ἐπείγεσθαι καταλάμπεσθαι καὶ τῇ ἀρχισυναγώγῳ ἑνάδι ἑνοῦσθαι, καὶ διὰ τοῦτο ἑαυτῷ· ἵν᾽ οὐ μόνον ἀγαπηθείη πιρὰ τοῦ κρείττονος, ὡς ὁμοιωθείς, ᾗ ἔνεστιν αὐτῷ, τῇ τε ἀοριστίᾳ καὶ ἁπλότητι, τῷ ἀνειδέῳ τε καὶ ἀσχηματίστῳ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸ θεῖον καὶ ὑπέρκαλον κάλλος καὶ ὑπερφυὲς ἀγαπῆσαι δυνηθείη, ὡς ἀναδεδραμηκὼς κατὰ τὰ εἰρημένα πρὸς τὴν ὁμοίωσιν. Ἐπεὶ γὰρ τοῖς ὁμοίοις γίγνεσθαι φυσικῶς εἴωθεν ἀγαπητικὴ διάθεσις πρὸς τὰ ὅμοια, φανερὸν δήπουθεν ὡς ἀγαπηθήσεται καὶ ἀνταγαπήσει ὁ νοῦς τὸν Θεόν· τὸ γάρ τοι ὅμοιον, ὁμοίῳ ἐστιν ὅμοιον· καὶ ὡς ἡ ὁμοιότης ἔχει τὸ ἀντιστρέφειν, ἕξει πάντως οὕτω καὶ πρὸς τῷ ἀγαπᾶν τὸ ἀνταγαπᾶσθαι· οὗ μεῖζον πάθημα μεταξὺ Θεοῦ καὶ ψυχῆς, ἐστιν οὐδέν.

κς΄. Ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν τότε ὁ νοῦς γίνεται, ὅταν εἰς τὸ ὑπὲρ νοῦν γένηται παντελῶς, ἀνείδεός τε καὶ ἀσχημάτιστος καὶ τὸ ὅλον ἐνθέως ἀμόρφωτος καταστάς, ἄναρχός τε καὶ ἄπειρος, καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὑπὲρ τὴν ἰδίαν ἕνωσιν· ὅταν δὲ τὸ σφέτερον διανοούμενον ἔχῃ μεθ᾽ ἑαυτοῦ, κἂν τοῖς θείοις εἴη καὶ νοητοῖς ἀσχολούμενον, τότε φυσικῶς λέγεται κινεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖν καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἵστασθαι· κατὰ πολὺ δὲ ὑπέρκειται τὸ ὑπὲρ φύσιν τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἔστι πάνυ ἀνώτερον. Δεῖ δὴ φιλεῖν τοῦ ὑπὲρ φύσιν γενέσθαι ἐπείγεσθαι, ὡς μᾶλλον γε κρείττονος κατὰ τὴν φάσκουσαν ἐντολήν, ζηλοῦν γε τὰ κρείττονα τῶν χαρισμάτων· ἀλλὰ μὴν δηλονότι ὁ νοῦς εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν ὤν, ἔστιν ἐν τῷ Θεῷ· ἐξώτερος γάρ τοι γιγνομένως φύσεως ὁ Θεὸς ἁπάσης, ὃς δῆτά ἐστι τὸ ἀρχαίτατον καὶ ἁπλῶς ἕν. Δεῖ ἄρα πρὸς τὸ ἀρχαίτατον καὶ ἁπλῶς ἓν τὸν νοῦν ἀνατείνεσθαι καὶ ἐπείγεσθαι ἀφορᾶν καὶ ἀνάγεσθαι, ὡς ἂν εἰς τὸ ὑπερφυὲς ἕν, ὑπὲρ τὴν σφετέραν φυσικὴν ἐνέργειαν ἀναβεβηκώς, βέλτιον ἕξῃ, ἤπερ εἰς τὸ ἑαυτοῦ κατὰ φύσιν ἱστάμενος.

κζ΄. Ἕκαστον τῶν ὄντων τοῖς ἑαυτοῦ ἰδικοῖς γάννυταί τε καὶ ἀναπέπαυται φυσικῶς, ἃ πάντα ἐν τῷ ἀρχαιτάτῳ αἰτίῳ προϋφέστηκε κατ᾽ αἰτίαν ἑνοειδῆ· τότε τοίνυν εἰς ἀληθινὰς εὐφροσύνας ὁ νοῦς ἐλεύσεται φυσικῶς καὶ γάννος ἕξει οὗ τοι βραχὺ καὶ ἀναπαύσεται κατὰ κράτος, ὅταν πάντα διαβὰς καὶ καταλιπών, εἰς τὴν ἐναρχικὴν ἐκείνην καὶ πρωτίστην αἰτίαν ἀνατεθείη, κἀκεῖ γένοιτο δι᾽ ἐπιστροφῆς νοερᾶς, τὴν ἐξ ἧς πάντα τε καὶ τὰ πάντων γεγόνασιν, ἀρχαί τε καὶ μέσα καὶ τὰ τέλη· καὶ ἐν ᾗ πάντα ὑφέστηκε καὶ διακρατεῖται καὶ δι᾽ ἧς πρὸς τέλος ἴδιον ἄγεται τὰ τελειούμενα· καὶ δι᾽ ἣν εὐπαθεῖ τὰ εὖ πάσχοντα· ὑφ᾽ ἧς καὶ αὐτὸς ἤδη ὁ νοῦς, οἷός ἐστιν, ἔκτισται. Τρόπον γάρ τινα πρὸς ἑαυτόν ἐστι τὸν νοῦν ἐπιστρέφειν, πρὸς ἐκείνην τὴν κυρίαν καὶ πάντων αἰτίαν ἐπιστρεφόμενον, οὖσαν αὐτοῦ ἀληθὲς πρωτότυπον. Ἐπειδὴ δὲ ἕκαστον ἑαυτὸ φιλεῖ φυσικῶς, καὶ μάλιστά γε τοῦτο πάσχει ὁ νοῦς, οἷα τοῦ ἀμηχάνου κάλλους τοῦ ὑπὲρ διάνοιαν ἑνὸς εἰκὼν ὑπέρκαλλος, λίαν ἀγαπᾷ δι᾽ ἐπιστροφῆς ἀπιδὼν πρὸς τὸ

ἑαυτοῦ αἴτιον, ὅτι περ, καθὰ εἴρηται, ἑαυτὸν ὁρᾷ ἐκεῖσε ὁρῶν καὶ ὑπεραγαπᾷ· καὶ ἄλλως δέ, καὶ τοῦτο στοργή τις πέφυκε τοῖς ἐξ οὗ πρὸς τὸ ἀφ᾽ οὗ φυσικῶς ἀγαπητική, ὥσπερ δὴ καὶ ἀνάπαλιν, ἔρως κατέχει τοῖς γεννήτορσι πρὸς τὰ γεννητά· διὰ τοῦτο πολλή τις ἀνακύπτει ἄρρητος ἡδονὴ πρὸς τὸ πάντων αἴτιον ἐπιστρέφοντι ἕν· πρὸς γάρ τοι τὸ ἐξ οὗ ἐπιστρέφει καὶ πρὸς ἑαυτόν, ὡς εἴρηται· ἐκεῖ γὰρ προϋφεστῶτα λόγῳ αἰτίας τὰ πάντα καὶ δὴ καὶ ὁ νοῦς ὡς τῶν ἁπάντων ἕν, ἐνυπάρχει τῷ ὑπὲρ διάνοιαν ἑνὶ ὡς ἐν αἰτίῳ τῷ πρωτοτύπῳ.

κη΄. Ὥσπερ ἐκ τοῦ ὑπὲρ οὐσίαν ὄντος πᾶσα οὐσία καὶ φύσις πᾶσα ἐκ τοῦ ὑπὲρ φύσιν, ἐκ τοῦ ἀχρόνου τε καὶ ἀσυνθέτου τὰ ἔγχρονά τε καὶ σύνθετα, ἔτι γε μὴν ἐκ τοῦ ἀκτίστου τὰ κτιστὰ εἶναι πεφύκασιν· οὕτω καὶ πᾶν εἶδος ἐκ τοῦ ἀνειδέου γεγένηται καὶ ἐκ τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς τὰ πολλὰ φαινόμενα. Ὁ τοίνυν μὴ πρὸς τὸ ἀνείδεον ἓν ἀσχολούμενος καὶ ἀφορῶν καὶ ὥσπερ ἐκείνου ἐκκρεμαννύμενος, ἀλλὰ πρὸς ἄλλο τι τῶν ἐν εἴδει καὶ κτίσει θεωρουμένων, οὗτος τὸ κατὰ ἀσύγκριτον λόγον ὑφειμένον, τοῦ ὑπερκειμένου πρότερον τέθεικε καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν τάχα ἐγγὺς ἕστηκεν. Εἰς ὃ γὰρ ἡσχόληταί τις καὶ πρὸς ὃ ἀφορᾷ, τούτου καὶ ἐφίεται· οὗ δὲ ἐφίεται, τούτῳ καὶ ἥττηται· ᾧ δὲ ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδούλωται[1]· καὶ ὄντως λατρεύει γε οὗτος τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα[2]. Τούτῳ γὰρ ὁ ἑκάστου νοῦς καὶ δεδούλωται καὶ λατρεύει καὶ ἀγαπᾷ, ὃ ἀφορᾷ καὶ περὶ ὃ ἠσχόληται. Εἰδ᾽ ἡ παρὰ τὸ ἁπλοῦν ἓν καὶ ἀνείδεον ἀσχολία καὶ ἀπόβλεψις τοσοῦτον ἀπολισθαίνειν ποιεῖ, πρὸς τὸ ἀνείδεον ἓν ἁπλοῦν ἡμῶν ἡ σπουδὴ καὶ ἡ ἐπίγνωσις δι᾽ ἐπιστροφῆς καὶ ἀνατάσεως νοερᾶς· ἵνα περ οἱ θησαυροὶ πάσης εἰσὶ γνώσεως[3], καὶ οὗ γενομένοις, πάσης θεωρίας ἀνάπαυσις ἢ ἀπόπαυσις καὶ ἡ τοῦ νοεῖν στάσις καὶ ὑπὲρ νοῦν σιγὴ καὶ ἀνεκδιήγητον ἀγαλλίαμα ἐν πολλῷ θαυμασμῷ.

κθ΄. Εἰ πάντα τοῦ εἶναι τὰ ὄντα ἐφίεται· ἔστι δὲ πάντων τὸ εἶναι κατ᾽ αἰτίαν ἐν τῷ ὑπὲρ τὸ εἶναι ἑνί· πάντα ἄρα καὶ μᾶλλον τὰ λογικὰ τῶν ὄντων, ὀρθῶς καὶ ὡς χρὴ κινούμενα, τοῦ ὑπὲρ τὸ εἶναι ἑνὸς ἐφίεται τοῦ εἶναι ἐφιέμενα· δ[4] ἄρα μὴ πρὸς τὸ ὑπὲρ τὸ εἶναι ἓν ἀνατεινόμενος νοῦς, μηδὲ τούτου ἐφιέμενος, διαστρόφῳ καὶ ἡμαρτημένῃ κέχρηται τῇ κινήσει καὶ τοῦ οἰκείου διαπίπτει ἀξιώματος, ὅπερ ἐστὶ τοῦ ὑπὲρ τὸ εἶναι ἑνὸς ἡ ἐπίγνωσις καὶ ἡ κατ᾽ αὐτὸ θειοτάτη ὑπὲρ νοῦν ἑνοειδὴς ἕνωσις καὶ ἀγάπησις.

λ΄. Τὰ αἴτια περισσῶς ἔχουσι τὰς τῶν αἰτιατῶν καλλονάς· αἴτιον δὲ τῶν πάντων κοινῶς τὸ ὑπερούσιον ἕν. Εἰ τοίνυν ὁ νοῦς προσίσχοιτό τινι τῶν μετὰ τὸ ὑπερούσιον ἕν, ὡς καλῷ, ἢ ὡς ὅτι δήποτε νοερᾶς ἄξιον ἕλξεως, ἐναργῶς ἡμάρτηται ὁ σκοπὸς αὐτοῦ, φιλόκαλος μὲν ὤν, οὐχὶ δὲ πρὸς τὸ πρῶτον καὶ κύριον καὶ ἐξ οὗπερ πάντα τὰ καλὰ μετοχῇ γε εἰσὶ καλά,

1. Β΄ Πέτρ. β΄, 19. 2. Ῥωμ. α΄, 25. 3. Κολοσσ. β΄, 3.
4. Οὕτω γραπτέον ἀντὶ ὅ.

ὑπερούσιον ἕν, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἐξ ἐκείνου μετέχοντα τῆς καλλονῆς, ῥᾳθυμίᾳ, ἢ ἀνεπιστημοσύνῃ κινούμενος· ὁ δὲ ἐπιτετευγμένως διασκοπούμενος νοῦς, πρὸς τὸ ὑπερούσιον ἓν τὴν σφετέραν ἀποτείνει τῆς διανοίας ἀνάβλεψιν, διαγινώσκων σαφῶς, ὅτι περισσῶς τεύξεται οὗ ποθεῖ, ὡς ἐν αἰτίῳ, ἐν ἐκείνῃ τῇ νοερᾷ ἀποβλέψει γενόμενος καὶ ὅτι οὐδέν ἐστι τῶν οἰκείων ἢ ὁτουοῦν καλῶν μεταδοτικόν, εἰμὴ τὸ ὑπερούσιον ἕν. Εἰ γάρ τοι καὶ δοκοίη ἄττα τινὰ δυνάμεως ὄντα μεταδοτικῆς τῶν ἰδίων, ἀλλ᾽ οὐκ ἐς ἀεὶ παραμένειν πέφυκε ταῦτα τῷ ἐραστῇ νῷ· μόνῳ γὰρ τοῦτο τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι ποιεῖν πεπίστευται καὶ ὡς ἂν θέλῃ ἐνεργεῖν καὶ ὁπουδήποτε ὡς Κύριον καὶ φύσεως ὂν δεσποτικῆς καὶ τῆς Τρισυποστάτου ἑνάδος πρόσωπον· πρὸς ἄρα τὸ ὑπερούσιον ἓν ἐπιστρεπτέον ἐστὶ τὸν νοῦν· ὅπου γε οὐ μόνον ἡ τῶν ὁποιωνοῦν πηγὴ ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν χαρισμάτων ἡ ἀναφαίρετος διανομή.

λα΄. Πάντα τὰ ὄντα ἐφίεται φυσικῶς τοῦ ἀγαθοῦ· ἓν δὲ τῷ ὄντι ἀγαθόν, καίτοι πολλῶν λεγομένων ἀγαθῶν. Ἁπλῶς γὰρ ἀγαθὸν καὶ οἱονεὶ παντέλειον ἐν τοῖς πολλοῖς εὑρήσεις οὐδέν, ἀλλὰ κατά τινα μετοχὴν ἀγαθοῦ λεγόμενον ἀγαθὸν πῇ, ἐκ τοῦ ὑπερουσίου ἑνὸς τοῦ ἀγαθοῦ μετέχον, οὕκουν τοῦτ᾽ ἔχον ἐξ ἑαυτοῦ. Ἐκεῖνο γὰρ μόνον τὸ ὑπερούσιον ἓν ἀγαθὸν ἁπλῶς καὶ ὑπεράγαθον καὶ πηγὴ πάσης ἀγαθότητος καὶ τῶν ἑαυτοῦ μεταδοτικὸν καὶ πρὸς ἑαυτὸ φυσικῶς ἐπιστρεπτικόν, οὐσίας πάσης, ὑπάρξεως, ἕξεως, δυνάμεως, κινήσεως, ἐνεργείας, ἰδιότητος καὶ ὁποιασοῦν καλλονῆς καὶ ἀγαθότητος. Καὶ ἁπλῶς τὰ ὄντα πάντα καὶ τὰ περὶ τὰ ὄντα πάντα θεωρούμενα ἐκεῖθεν ἐκ τοῦ ὑπερουσίου ἑνὸς ἔσχον τὴν ἔκφανσιν ποιητικῶς. Διά τοι τοῦτο νοῦς πρὸς ἄλλο τι καὶ μὴ πρὸς τὸ ὑπερούσιον ἁπλοῦν ἓν φερόμενος, ἡμαρτημένην ἔχει τὴν κίνησιν· κινούμενος μὲν ἴσως πρὸς ἀγαθόν, οὐ πρὸς τὸ κυρίως δὲ καὶ ἁπλῶς ἀγαθόν, οὐδὲ πρὸς τὸ καὶ τ᾽ ἄλλα ὑπερβολῇ ἀγαθοποιοῦ ὑπερχύσεως ἀγαθῦνον καὶ βελτιοῦν τὰ ἀγαθύνσεως ἢ βελτιώσεως δεόμενα.

λβ΄. Ὁ μὲν τῶν πολλῶν νοῦς ὑπὸ τὴν διαίρεσιν ἐξ ἀνοίας κείμενος καὶ διασπώμενος ὥσπερ ὑπὸ πολλῶν, οὐκ οἶδε τὸ ἀγαθὸν τὸ ἁπλῶς ἕν, οὔτε μὴν ζητεῖ, οὔτε ἠσχόληται περὶ αὐτό· περὶ ὧν φησι τὸ ἐν Δαβὶδ Πνεῦμα· πολλοὶ λέγουσι, τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθά;[1] οὐχὶ δὲ τὸ ἀγαθόν, καὶ εἰκότως· περὶ πολλὰ μεριμνῶντες καὶ τυρβάζοντες, ὅτι ἑνός ἐστι χρεία· οὗ τὴν μερίδα, ἥτις τῷ ἁγίῳ τοῦ Θεοῦ λόγῳ ἀγαθὴ[2] ἀπεφάνθη, ἢ ἀγνοήσαντες παρέδραμον, ἢ ἀμελήσαντες ἐζημιώθησαν, μηδὲ εἰς νοῦν γοῦν βαλλόμενοι ζητῆσαι τὸ ὑπὲρ πάντα ζητεῖσθαι ἀξιώτερον. Οἱ δ᾽ ὑπὸ Δαβὶδ ἀχθέντες παιδαγωγῷ καὶ τοῖς ἐκείνου ἴχνεσιν ἐξακολουθεῖν δεῖν κεκρικότες, ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς. φασί, τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε[3]· ἤτοι ἡ γνῶσις τῆς ἐνιαίας δόξης σου ἐνεσημάνθη ὡς ἐν ἐσόπτρῳ ἡμῖν· οὕτως ἐν τοῖς πολλοῖς χαίρει ὁ χυδαῖος καὶ πολὺς λαὸς ἀγαθοῖς· οὕτως ἐναυγάζον-

1. Ψαλμ. 4, 7. 2. Λουκ. ι΄, 42. 3. Ψαλμ. 4,7.

ται οἱ ζῶντες πνευματικῶς τοῦ ἑνιαίου καὶ ἁπλῶς ἀγαθοῦ τὴν εἴδησιν ὑπερκοσμίως φωτιζόμενοι.

λγ΄. Ὥσπερ ὁ τοῦ ὑδατώδους ῥεύματος ὁλκὸς μείζων ἂν εἴη ἑνοειδῶς προχεόμενος, ἥπερ διηρημένος καὶ ἀποσχιζόμενος εἰς πολλά· οὕτως ἡ τοῦ νοὸς ἀπόβλεψις καὶ ἡ κατ᾽ αὐτὸν κίνησίς τε καὶ ἔφεσις σφοδροτέρα ἔσται ἂν ἐπιβάλλουσα οὐ πολυσχιδῶς, οὐδὲ πολυτρόπως, ἀλλ᾽ ἑνοειδῶς καὶ δίχα διαιρέσεως· ὃ γίνεσθαι πέφυκε τῇ πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον καὶ ἁπλῶς ἓν ἀνατάσει καὶ ἀποβλέψει καὶ θεωρίᾳ· συναγωγὸν γάρ ἐστιν ἀληθῶς τὸ ὑπερκόσμιον καὶ ἁπλούστατον ἕν· καὶ τοῦτο καθορᾶν ὁ νοῦς καταξιωθείς, οὐ δυνατὸν μή, ὡς εἰκός, κατ᾽ αὐτὸ μορφωθῆναι, δίκην εἰκόνος, καὶ γενέσθαι μονοειδὴς ἐν τάξει ἑνοειδεῖ, ἁπλοῦς, ἄχροος, ἀνείδεος, ἄποιος, ἀναφής, ἀόριστος, ἄπειρος, ἀσχημάτιστος, καὶ μέν γε ἁπλῶς ἕν ὑπερκόσμιον, ἀκτῖσι θείου καὶ ὑπερκοσμίου ἔρωτος κατηγλαϊσμένος, ἐν ἀποκαλύψει γνώσεως μυστικῆς, ἀφασίᾳ καὶ ἀνοησίᾳ ὑπὲρ λόγον καὶ νόησιν κατεστεμμένος, τρυφῶν πνευματικὸν ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνην οὐράνιον· καί γε ἠλλοίωται πρὸς τὸ θειότερον καὶ θείαν μορφὴν ὑποδύεται, τῷ ἁπλῷ καὶ ἀσχηματίστῳ καὶ ἀνειδέῳ καὶ ἑνὶ καὶ τοῖς προειρημένοις ἑτέροις πνευματικῶς μορφαζόμενος· καὶ γοῦν εἰμὴ τοῦτο αὐτῷ γένοιτο καὶ πάθοι τὴν τοιαύτην θείαν ἀλλοίωσιν, ἐν ἐπαφῇ καὶ φαντασίᾳ τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς οὔκουν ἐγένετο. Ἑνάς γάρ ἐστιν ἑνοποιὸς ὁ Θεὸς καὶ νοῦς ὑπὲρ νόησιν· καὶ τότε καθόσον νοῦς ὑπερκοσμίως τοῦτον φαντάζεται, ὅταν σὺν τοῖς λελεγμένοις καὶ ἓν ὑπὲρ νόησιν γένηται, τῇ θείᾳ φαντασίᾳ τοῦτο παθών.

λδ΄. Τὸ τῆς ὑπερουσίου Θεότητος τριαδικόν, εἰς μοναδικὸν συνῆκται ὑπερφυῶς. Μονὰς γὰρ τρισυπόστατός ἐστιν ὁ Θεός. Οὐκ ἔστι τοίνυν εἰς ὁμοίωμα ἐμφερὲς τοῦ Θεοῦ γενέσθαι ψυχὴν εἰκονικῶς, μὴ καὶ αὐτὴν οὖσαν τριμερῆ, πρὸς ἑαυτὴν γεγονυῖαν ὑπερφυῶς ἕν. Λέγω δὲ τριμερῆ τὴν ψυχὴν οὐ κατὰ τὸ λογιστικὸν καὶ θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικόν· κυρίως γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν τούτῳ τριμερὴς ἡ ψυχή· οὐ γὰρ πάνυ τοι οἰκείως ἔχει λογικὴ ψυχὴ πρὸς ἐπιθυμίαν καὶ θυμόν· ἔστι γὰρ ταῦτα ἐξ ἀλόγου μέρους παρειλημμένα, διὰ τὴν παροῦσαν ζωώδη βιοτὴν παρυφιστάμενα, ἄλογα καὶ σκοτεινὰ καθ᾽ αὑτά· ἡ δὲ ψυχὴ λογική τε ἐστὶ καὶ ἡ φύσις αὐτῆς ἔμπλεως φωτὸς νοεροῦ· καὶ δεῖ κυρίως ἐκεῖνα φάναι εἶναι αὐτῆς, ὧν χωρὶς ἐνεργῆσαι τὴν ἑαυτῆς οὐ δεδύνηται ἐνέργειαν· ἀλλὰ μὴν θυμοῦ δίχα καὶ ἐπιθυμίας ἐνεργεῖ καὶ μάλιστα τότε ἀληθῶς ἐνεργεῖ, ὅταν τούτων ἐνεργῇ χωρίς· οὐκ ἄρα τῷ ὄντι μέρη ταῦτα αὐτῆς εἰσιν, ἀλλ᾽ ὡς εἰρήκειν τῆς ζωώδους καὶ κάτω τύχης δυνάμεις αὐτῇ παρυφεστηκυῖαι· ψυχὴ γὰρ λογικὴ νοερῶς τὰ ἄνω περιαθροῦσα καὶ φανταζομένη τὰ νοητὰ καὶ ὑπὲρ ἑαυτὴν ἀνατεινομένη καί, οἷον εἰπεῖν, ἀναθρώσκουσα, πόρρω που ῥιπτεῖ ὡς φλυαρίαν εἰκαίαν, ἐπιθυμίαν καὶ θυμόν, μὴ ἔχουσα ἐν οἷς τούτοις χρήσαιτο, ὅπου ἁπλότης καὶ τὸ ἀνείδεον καὶ ἀσχημάτιστον, ἄχροόν τε καὶ ἀμόρφωτον καὶ τ᾽ ἄλλα ὅσα νοῦν ἄφετον καὶ ὅλως ἁπλοῦν ἀπαιτεῖ. Ἔστι δὲ τρι-

μερὴς οἰκείως τῇ ἑαυτῆς ἁπλότητι ἡ ψυχή, νοῦς οὖσα, χρωμένη λόγῳ καὶ πνεύματι, τὰ ἑαυτῆς ἰδιαίτατα καὶ τὴν ἑαυτῆς ἁπλότητα ἥκιστα πάντων λυμαινόμενα· ὅτι περ, οὐδὲ τὸ τρισσὸν τῆς ἐναρχικῆς Θεότητος, ἧς εἰκὼν ἡ ψυχὴ ἐμφερής, τοῦ σφετέρου ἐνιαίου καὶ ἁπλοῦ ἐμποδὼν ἵσταται· ἀλλ᾽ ἔστι καὶ ἁπλοῦν ἓν ἀκριβῶς ἡ Θεότης ὑπερούσιον καὶ αὖθις οὐδὲν ἧττον καὶ οὕτως ἀραρότως Τριάς. Ταῦτα τοιγαροῦν ἡ ψυχή, ἤτοι ὁ νοῦς, (νοῦς γάρ ἐστι, καὶ τὸ ὅλον νοῦς ἡ ψυχή,) ὁ λόγος καὶ τὸ πνεῦμα ὑπερφυῶς γεγονότα ἕν, τὴν κυρίαν ὁμοίωσιν παρέχεται ἡμῖν τῆς τρισυποστάτου μιᾶς Θεότητος· τὸ δέ, οὐκ ἄλλοθέν ἐστι γενέσθαι, ὅτι μὴ ἐκ τῆς ἀναβλέψεως καὶ θεωρίας τῆς ὑπερφυοῦς Τριαδικῆς Ἑνάδος. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καὶ τὴν ψυχὴν τοιαύτην πεποιηκυῖα καὶ ἐπανάγουσα ταύτην εἰς τοῦτο, ἐκπεπτωκυῖαν· καὶ χωρὶς τῆς πρὸς αὐτὴν ἐνατενίσεως καὶ θεωρίας, τοῦτο γενέσθαι ἀμήχανον τῇ ψυχῇ· οὗ μὴ γεγονότος, μηδ᾽ ἐπανελθούσης τῆς ὁμοιώσεως, καὶ τουτονὶ τὸν τρόπον ἐλλιπεῖς φανούμεθα. Καὶ ταῦτα περὶ τὸ θεωρητικὸν μέρος καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἃ μάλιστα σπουδῆς ἀξιώτερα· καὶ ὧν χωρίς, εἰς ἀπαθῆ κατάστασιν ἐλάσαι ἡμᾶς οὐκ ἐνδέχεται· ὥσπερ γὰρ εἰς τὸ ἀγαθόν, πρακτικῶς ἡμᾶς εἶναι δεῖ, ἵν᾽ ὦμεν τῶν ἀπαθῶν, οὕτω καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν θεωρητικῶς, ἵν᾽ ὦμεν θεοειδεῖς, Θεῷ τῷ ἐπὶ πάντων λατρεύοντες καὶ θεοὶ θέσει γενέσθαι καὶ εἶναι κατὰ τὴν θεμιτὴν ἐμφέρειαν τῆς ἀρχετυπίας ἐφιέμενοι. Εἰ δὴ ἓν γενέσθαι ἀναγκαῖον ἡμᾶς διὰ τὴν τοῦ πρωτοτύπου ὑπερκοσμίου ἑνὸς ὁμοίωσιν· τοῦτο δὲ ἡ πρὸς αὐτὸ τὸ ὑπερκόσμιον ἓν ἀνάβλεψις καὶ θεωρία καὶ ἀνάτασις καὶ νοερὰ ἐπιστροφὴ πέφυκε ποιεῖν ἡμῖν καὶ τὸ πρὸς αὐτὸ τὸ ἓν ἀδιαστρόφως ἀποσκοπεῖν· ἄρα τρόπῳ παντὶ χρὴ πειρᾶσθαι ἀφορᾶν πρὸς τὸ ὑπὲρ διάνοιαν ἓν ὑπερκόσμιον καὶ ἐκεῖσε ἐκκρεμαννύειν ὅλους ἑαυτοὺς σπουδῇ πάσῃ καὶ καρδίᾳ ὅλῃ καὶ ψυχῇ καὶ τρέφειν ἐν ἑαυτοῖς τὸν τοῦ ὑπερκοσμίου ὑπερηπλωμένου ἑνὸς ἔρωτα καὶ μόνου· ὡς ἂν ὁ ἔρως αὐτὸς αὐτοῦ, ἀντὶ πτερύγων ἁγίων γένοιτο τῇ πρὸς αὐτὸ νοερᾷ ἀνωφορίᾳ ἡμῶν καὶ οὕτω πάντοτε, ὡς εἰς ἀέρα, ἐν ἀνειδέῳ καταστάσει ἐνοειδεῖ, σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα [1], τῷ ὄντι ἑνί, τριαδικῶς τὴν Τριάδα νοερῶς, λογικῶς τε καὶ πνευματικῶς ἐξυμνοῦντες καὶ εἰς αὐτήν, ὡς εἰκός, ἐκκεχηνότες καὶ ἐκπληττόμενοι καὶ τῇ καθ᾽ αὐτοὺς ἑνώσει τῷ ἑνὶ ἑνούμενοι ἑνοειδῶς ὑπὲρ ἕνωσιν.

λε΄. Μονὰς αἰσθητὴ παντὸς ἀριθμητοῦ πλήθους ἀρχή· καὶ μονὰς ὑπερκόσμιος, παντὸς φαινομένου τε καὶ νοουμένου πλήθους καὶ παντὸς ὄντος ἀρχή. Ὥσπερ οὖν πᾶς ἀριθμός, ἀπὸ μονάδος ἴσχει τὴν ἀρχήν, οὕτω πᾶν ὅν ὁπηδήποτε ἀπὸ τοῦ ὑπερκοσμίου προχεῖται ἑνὸς κατ᾽ αἰτίαν, εἴτε φυσικήν, ἢ ποιητικήν. Ἀλλὰ τῆς μὲν ἀριθμητῆς μονάδος ἡ θέσις, ἐφ᾽ ὅσον αἰσθητή ἐστι, τῇ ἑαυτῆς φύσει ἀκολούθως ἕπεται. Ἀρχὴ γὰρ οὖσα * πάντων τῶν ὑπ᾽ ἀριθμόν, καὶ ἡ αἴσθησις πρῶτα τίθησιν αὐτὴν ἀριθμοῦσα· ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνός, ὅτι ἐστὶν ὑπὲρ νοῦν, τὸ ἀνάπαλιν καθορᾶται· φύσει

* Ὀρθότερον ἀρχὴν οὖσαν ἢ ἀρχῆς γὰρ οὔσης.

1. Α΄ Θεσσ. δ΄, 17.

γὰρ οὖσα μονὰς τῶν πάντων προτέρα *, ὁ νοῦς ταύτην μετὰ πάντα τίθησιν· οὐδεὶς γὰρ δεδύνηται νοῦς τὸ ὑπερκόσμιον ἓν ποιήσασθαι ἀρχήν, καὶ ἀπὸ τοῦδε προϊέναι ἐπὶ τὰ πολλά· ἀλλὰ τοὐναντίον, ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰς ἐκεῖνο ἄνεισι καὶ συνάγεται· κἀκεῖ μὲν ἀναγκαῖον τῇ αἰσθήσει τὸ ἀριθμητὸν ἕν, διὰ τὴν εἰς τὰ πολλὰ πρόοδον, ἄλλως μὴ ὂν δυνατὸν ἀριθμεῖν, ἢ προβαίνειν ἢ βούλεται· ὧδε δὲ ἀναγκαῖα τῷ νῷ τὰ πολλά, διὰ τὴν εἰς τὸ ὑπερκόσμιον ἓν διὰ τούτων ἀναγωγὴν καὶ σύμπτυξιν οἷον ἑαυτοῦ, ἑτέρωθεν ἀνελθεῖν ἢ βεβούληται, ἐπὶ τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου φαντασίαν ἑνὸς οὐδαμόθεν δυνάμενος *. Οὕτω τοιγαροῦν ὁ νοῦς τάξει καὶ ὁδῷ ἑαυτῷ οἰκείᾳ χρώμενος, ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῶν πολλῶν, τέλος δὲ ποιεῖται τὸ ὑπερκόσμιον καὶ κορυφαιότατον ἕν· ἐπεὶ γὰρ εὔληπτόν ἐστι καὶ εὐόριστον τὸ κατ᾽ αἴσθησιν ἀριθμητὸν ἕν, φυσικῶς ἡ αἴσθησις τοῦτο τίθησιν, ὡς ἂν ἡ φύσις αὐτοῦ ἀπαιτῇ καὶ τῇ θέσει πρότερον. Ἡ δὲ κατὰ νοῦν ζητουμένη μονὰς ὑπερκόσμιος, ὑπερφυής τε οὖσα καὶ τὸ νοεῖσθαι ἐκφεύγουσα, πόρρω που ἐστὶ καὶ τῆς κατὰ φύσιν ἑαυτῆς θέσεως, ὥστε ἀπ᾽ ἐκείνης τὸν νοῦν ἄρχεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον οἷα ὑπερφυῆ, ὑπερφυῶς οὐκ ἀρχήν, ἀλλὰ τέλος αὐτὴν εὑρίσκει ὁ νοῦς μετὰ τὴν διάβασιν, καὶ ἵν᾽ οὕτως εἴπω, ἐξαριθμησιν τῶν πολλῶν· ἐπεὶ γὰρ ὁ νοῦς φύσιν τὸ νοεῖν ἔχει, τὸ δὲ ὑπερκόσμιον ἕν ἐστι καθ᾽ αὑτὸ ἄληπτον καὶ ἀπρόσιτον, πρὸς τὰ πολλὰ καὶ ἄκουσα ἡ τριβὴ κλίνει τοῦ νοός· μήτε ἀργὸς εἶναι ἀπὸ τοῦ νοεῖν δυνάμενος ὁ νοῦς, μήτε τὸ κορυφαῖον καὶ ὑπερκόσμιον ἓν ἔχων ἰσχὺν περιδράξασθαι· ἀπιδὼν τοίνυν εἰς τὰ πολλά, ἐν ἑκάστῳ τῶν πολλῶν ἁπάντων ἑνορᾷ νοητόν, οὐχ ὅπερ ἐστί τι εἶναι, ἀλλ᾽ ὅπερ τινὸς ἑνός· κἄπειτα συναγείρων ἐξ ἑκάστου φαινομένου ἕκαστον νοητὸν προφαινόμενον καὶ πρὸς ἄλληλα ταῦτα ὁμόλογα ὄντα καὶ οὐκ ἀντίξοα θεωρῶν καὶ πάντα μιᾶς ὥσπερ ῥίζης ἄνθη καὶ φυῆς, ἀκολούθως πρόεισιν ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐπὶ τὸ κορυφαιότατον ἕν, ἐξ οὗ τὰ πολλὰ καὶ πάντα καὶ φυσικῶς συνάγεται ἀπὸ τῶν φυσικῶν ὄντων εἰς τάξιν ὑπερφυᾶ, τὸ ὑπερφυὲς καὶ ὑπερούσιον ἐνοπτριζόμενος ἕν, ὡς ἔχει φύσεως τὸ ὑπὲρ φύσιν ἀπὸ τῶν κατὰ φύσιν ὁρᾶσθαι ἐνοειδῶς· τότε τοίνυν ὁ νοῦς τὴν πηγαίαν τῶν ἀγαθοτήτων καὶ καλλονῶν ἁπάντων πρόβλυσιν καὶ ποιήτριαν ἀρρήτως κατιδὼν καὶ τρυφήσας τὸ ὑπερούσιον ἕν, οὐκ ἐθελοντὴς ἐπιστρέφεται πρὸς τὰ πολλά, καίτοιγε ὄντα καὶ καλὰ καὶ μερίδος ἀγαθῆς μέτοχα· φιλόκαλος γὰρ ὢν ἐς τὰ μάλιστα φυσικῶς, οὐχ ἑκὼν ἐξίσταται τοῦ ὑπὲρ πάντα, εἰ μήπως κατὰ περίστασίν τινα συμβαίη τοῦτο αὐτῷ· ἀλλ᾽ ἐπειδή περ ὁ τῶν ὄντων τρόπος διάφορος, καὶ διάφορον ἔχει τὴν νοερὰν ἀπόβλεψιν καὶ διαφόρως ὁ νοῦς διὰ τούτων εἰς τὸ ὑπερκόσμιον ἓν καὶ ὑπερφυὲς ἀνατρέχει. Χρή, καθάπερ ἐγῷμαι, μικρόν τινα διαμεθοδεῦσαι, τῆς διὰ τῶν πολλῶν ἐπὶ τὸ ὑπερουσίως ὑπερκόσμιον ἓν ὁδοῦ, ποριστικόν, ὅπως ἄν, ὡσανεὶ κλιμακηδὸν ὁ νοῦς ἀνιών, ἀσφαλεστάτην τὴν σφετέραν ποιῆται κίνησιν καὶ γνοίη εἴτι ἄν ποτε κατ᾽ αὐτὴν ἐλλείποι, ἢ εἰδήποτ᾽ ἔστιν ἐν ᾧ εἶναι χρή, κἂν τούτῳ ἐπὶ πόσον τρυφᾷ, καὶ τί τὸ σφάλλον

* Ὀρθότερον οὖσαν μονάδα τῶν πάντων προτέραν.

* Ὀρθότερον δυναμένου ἢ δυναμένῳ.

καὶ ἀφιστῶν αὐτὸν τῆς καλλονῆς ἐκείνης καὶ ἀναβάσεως, ἣ θείας ἐστιάσεως· καὶ πῶς αὖθις γένοιτο οἷ, ἐπανακάμψαι ὅθεν ἐξώλισται· ἐντεῦθεν δὴ γνώσεται καὶ τὴν τῶν παθῶν ἀχλὺν καὶ τὴν τῆς καθαρᾶς καρδίας διαύγειαν, τήν τε ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οἷα τίς ἐστιν ἐνοπτρισθείη καὶ τῶν ἐπουρανίων θεαμάτων μέτοχος ἔσται καὶ θείαν αἴσθησιν εἴσεται καὶ οὐ λήσεται ἑαυτὸν αὔξων, ἢ πρὸς μείωσιν ἥκων, καὶ πολλῶν ἀξιαγάστων ἐν ἐπιστήμῃ γένοιτ᾽ ἂν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἡσυχίας τίς ἐστι κατανοήσει καὶ τῆς ἐγκλείσεως, λέγομεν δὴ ὧδε· πάντα τὰ ὄντα μεμέρισται εἰς αἰσθητὰ κτιστά, κτιστὰ νοητά, νοητὰ ἄκτιστα· καὶ ἄκτιστον ὑπὲρ νοῦν ἓν ὑπερούσιον· ἐν τούτοις ὁ τῆς ψυχῆς στρεφόμενος ὀφθαλμός, ἤτοι ὁ νοῦς, καὶ πυκνῶς ἐνορῶν, κἂν τῇ ἀσκήσει τὸ ἡσυχάζειν αἱρούμενος, αἴρεται ἀπὸ τοῦ τὰ εἰκότα καταμόνας πράττειν ὡς ἀπὸ βαθμίδος τινὸς εἰς τὸ θεωρεῖν, καὶ εἰς τὸ ὄντως ὂν καταγίνεσθαι καὶ τρυφᾶν τὰ οὐράνια καὶ ταῖς ἀκτῖσι τῆς ἀληθείας καὶ περιστρέφεσθαι καὶ ἀγάλλεσθαι καὶ πλουτεῖν εἰς ἄπειρον τὰ ἀΐδια καὶ θαυμασίως ἥδεσθαι καὶ γλυκαίνεσθαι· ἴσως δέ, συνεργίᾳ τῆς χάριτος, καὶ γῆθεν ἁρπάζεσθαι, προϊόντος καιροῦ, καὶ βεβαιωθέντος τοῦ νοεροῦ φωτὸς ἑκτικῶς καὶ ἀναισθητεῖν τῶν ὧδε τῇ τοῦ ὑπὲρ νοῦν κατοχῇ καὶ φαντασίᾳ τοῦ ὑπὲρ πᾶν καλὸν ἀσυγκρίτως. Πενταχῶς δὴ τῆς ἱερᾶς ταυτησὶ Κλίμακος διῃρημένης καὶ διὰ βαθμίδων ὥσπερ ἀνιούσης ἐπὶ τὸν ἄκρον σκοπόν, οὐ τοπικὸν ἔχει διάστημα βαθμὶς ἀπόγε βαθμίδος, ἀλλ᾽ ἡ διαφορότης, καὶ ὃ διέχει τῆς ἑτέρας ἑτέρα, τάξις ἐστίν, ὡσανεὶ ποιότητος ἢ ἰδικοῦ τινος, οἷον ὄντα μὲν εἰσὶν ἐπίσης τὰ αἰσθητὰ κτιστὰ καὶ κτιστὰ νοητά, ἀλλὰ τὰ δεύτερα πολλῷ τῷ μέτρῳ τῶν προτέρων ὑπερτερεῖ, καθόσον αἰσθήσεως νοῦς ἰδικῷ καλῷ· πάλιν δ᾽ αὖθις ὑπερέχει κατὰ πολὺ ἄκτιστα νοητά, νοητῶν κτιστῶν· ἀμφοτέρου τουτωνὶ στοίχου ἐν τοῖς οὖσι κατειλημμένου*, ὑποβεβήκασι μέντοι τὰ ἄκτιστα νοητὰ ὄντα τῷ ὑπὲρ νοῦν ἀκτίστῳ ἑνί· καὶ ἔστι γ᾽ ἐντεῦθεν δῆλον, ὅτι τὸ ἐν τῷ ὑπερτεροῦντι τῶν ὄντων ἁπάντων ἱστασθαι, διαβάντα τὸν νοῦν ἀπὸ πράξεως, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ κορυφαιοτάτῃ ἀποκρυφιότητι, τῇ ὑπερανῳκισμένῃ πάντων αἰσθητῶν τε καὶ νοητῶν γίγνεσθαι, ἡ κρειττων αὐτοῦ ἐστὶν ἀπόβλεψις καὶ θεωρία, ὥσπερ ἡ ταπεινοτέρα ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κτιστοῖς ἢ καὶ μᾶλλον ἐν τῷ πρακτικῷ· δεῖ δὴ φιλόκαλον ὄντα φύσει αὐτόν, τοῦ κατὰ πάντα τρόπον ἐφίεσθαι κρείττονος, οὐ μόνον ἵν᾽ ἀπολαύσῃ, ἀλλὰ καὶ ἵνα πάθῃ τὴν κρείττονα καὶ ὑπὲρ νοῦν, ὡς εἰκός, ἀλλοίωσιν· ἐφ᾽ ὅσον, ὡς λέλεκται, ὁποῖα ὁ νοῦς ὁρᾷ καὶ οἷα τρυφᾷ, τοιαύτην δέχεται καὶ ἀλλοίωσιν· πλὴν ἐπειδήπερ ἡ συμπεπλεγμένη τῇ τοῦ νοὸς φύσει τρεπτότης, οὐ μήποτε λήξει ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἕως ἂν τὸ σήμερον ᾖ[1], καὶ κατὰ τὸν λέγοντα, ἕως ἂν κινηθῶσιν αἱ σκιαί[2], τουτέστιν ἕως ἂν μεταβῶμεν ἀπὸ τῆς παρούσης ζωῆς τῆς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ αἰνίγματι[3] παραδεικνυούσης, σκιωδῶς ὥσπερ, τὴν ἀλήθειαν, χρὴ μετὰπίπτοντας ἀπὸ τῆς τοῦ ἀκτίστου ὑπὲρ νοῦν ἑνὸς θεωρίας καὶ ἀποβλέψεως ἵστασθαι μηχανᾶσθαι, ὡς ἂν ἐγγυτέρω εἰς τὰ νοητὰ ἄκτιστα, ὅπως αὖθις θᾶττον εἰς τὸ ἄκτιστον ὑπὲρ νοῦν ἓν γένοιτο ἡμῖν ἡ ἐπάνοδος· παχυτέρας δὲ ἐπιπεσούσης ἀχλύος καὶ τὸ νοεῖν ἐπισκοτιζούσης καὶ ἀκηδίαν ἐπιχεούσης πρός γε τὸ θεωρεῖν τῷ νῷ, εἰς εὐχὰς πρακτικῶς ἐν καρδίᾳ ταπεινῇ τρεπτέον ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τοῦ σκότους, τῇ τῆς προσευχῆς δυνάμει καὶ τοῖς δάκρυσι, μεταχωρήσαντος, ὑποβάθραν πάλιν αὖθις ὥσπερ τινα ποιεῖσθαι, αἰσθητὰ κτιστά, προενοικοῦντος τῇ καρδίᾳ ἐν ἐνεργείᾳ πνευματικῇ ἐνυποστάτῳ, φωτὸς νοεροῦ καὶ προκατέχοντος τοῦ νοῦ δηλονότι, τὸ τῆς πρακτικῆς ἐπιστημόνως γε λίαν κράτος, καθὸ ἐπιβαίνειν ὁ νοῦς πέφυκεν, ὥσπερ ἐπί τινος ἀκρωρείας ἢ σκοπιᾶς δήπουθεν, καὶ θεωρεῖν τὰ πολλοῖς οὐ μόνον ἀθέατα, ἀλλὰ καὶ ἀζήτητα καὶ ἀνεπινόητα· καὶ οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται, οὔτε ἑαυτόν, οὔτε καὶ μᾶλλον τὸν Θεόν[1]· περὶ ἧς πρακτικῆς ἐπιδρομάδην νῦν ἤδη εἰπεῖν, τάχα γε οὐ πόρρω σκοποῦ.

λς′. Τρία ἡ ψυχὴ ἔσωθεν ἔχει δεόμενα πράξεως· λογιστικόν, ἐπιθυμητικὸν καὶ θυμικόν· καὶ τρία ἔξωθεν· ἔφεσιν δόξης, ἡδονῆς καὶ τοῦ πλείονος. Ταύτας δὴ τὰς δύο τριάδας ἐπιστημόνως ἡ ψυχὴ ἀφορῶσα ἐν τῇ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνσάρκῳ πολιτείᾳ διὰ τῶν αὐτῆς τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, φρονήσεως δηλαδή, δικαιοσύνης, σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας, ἐν τῇ χάριτι ἐξιᾶται τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ δίδωσι τῷ ἑαυτῆς νῷ ἀπερισκοτήτως μετεωρίζεσθαι καὶ τὰ θεῖα περιαθρεῖν καὶ θεωρεῖν τὸν Θεόν. Ὅτε γὰρ ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἦχθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος κατὰπαλαίσων τὸν διάβολον[2], νηστείᾳ μὲν τὸ ἐπιθυμητικὸν ἐθεράπευσεν· ἀγρυπνίᾳ τε καὶ ἡσύχῳ προσευχῇ τὸ λογιστικόν· τὸ δὲ θυμικόν ἀντιρρήσει· φιληδονίαν τε φιλοδοξίαν καὶ φιλαργυρίαν, ἐν οἷς πεινῶν οὐκ ἐζήτησεν, ὡς ὁ διάβολος ὑπετίθει, ἵνα οἱ λίθοι ἄρτοι γένωνται· οὐδὲ κάτω ἑαυτὸν ἔβαλεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ πτερυγίου, ἵν᾽ ὑπὸ τοῦ ὄχλου, ὡς μηδὲν πεπονθὼς τῇ καταπτώσει, δοξασθῇ· οὐδὲ προσκυνῆσαι ἐπείσθη ἐπὶ ὑποσχέσει λήψεως τοῦ πλούτου ἁπασῶν τῶν βασιλειῶν, ἀλλ᾽ ἀντιρρήσει θυμοειδεῖ φρονίμῳ καὶ δικαίῳ*, σώφρονί τε καὶ ἀνδρείᾳ τὸν σατανᾶν ἀπεκρούσατο καὶ ἡμᾶς ἐν τούτῳ διδάσκων τὴν κατὰ τῆς ἐφόδου πάσης ἧτταν αὐτοῦ. Τοῦτο δή τοι αὐτό τις κἂν τῷ σταυρῷ τοῦ Σωτῆρος ὄψεται καὶ γνοίη ἄν· προσεύχεται καὶ γὰρ τῷ τότε καιροῦ ὁ Σωτήρ, τῶν μαθητῶν ἑαυτὸν ἀφιστάς;[3] τοῦτο ἴαμα τοῦ λογιστικοῦ· γρηγορεῖ καὶ διαγρυπνεῖ καὶ δίψαν ὑπομένει ἐν τῷ σταυρῷ;[4] τοῦτο φάρμακον τοῦ ἐπιθυμητικοῦ· οὐκ ἀντιλέγει, οὔτε μὴν ἐρίζει ἢ κραυγάζει,[5] καὶ ταῦτα διαβαλλόμενος, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων προσεύχεται;[6] τοῦτο τῆς εὐταξίας τοῦ θυμικοῦ· τὸν μὲν διάβολον ἀντιρρήσει βάλλειν, ἀνθρώποις δὲ τοῖς ἐπηρεάζουσιν, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπηρεαζομένοις ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, σιωπῇ, μακροθυμίᾳ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀμείβεσθαι προσευχῇ· ἐμπτύ-

* Ἴσως κατειλημμένου.

* Ἴσως δικαίᾳ.

1. Πρβλ. Ἑβρ. γ′, 12. 2. Ἆσμ. Ἀσμ. β′, 17. 3. Α′ Κορ. ιγ′, 12.

1. Πρβλ. Ἑβρ. ιβ′, 14. 2. Ματθ. δ′, 1 κ. ἑ. 3. Ματθ. κς′, 36.
4. Ἰωάνν. θ′, 28. 5. Ματθ. ιβ′, 19. 6. Λουκ. κγ′, 34.

εται, ῥάπισμα δέχεται, ὑπομένει εἰρωνείας καὶ ἐμπαιγμόν;[1] τοῦτο θεραπεία φιλοδοξίας· ὄξος ποτίζεται, χολὴν βρωματίζεται, σταυροῦται, λόγχῃ κεντᾶται;[2] τοῦτο ἰατρεία φιληδονίας· γυμνὸς κρεμαννύεται, ὕπαιθρος, ἀνέστιος ἐπὶ τὸν σταυρόν, παρεωραμένος ἅπασιν, ὡς ἄν τις πτωχὸς καὶ πένης; τοῦτο τῆς φιλαργύρου διαθέσεως κατάργησις. Τῶν ἄρα ἔσωθεν παθῶν καὶ τῶν ἔξωθεν ὁ Σωτὴρ δὶς δέδειχε τὴν ἰατρείαν· ὁπηνίκα τῷ κόσμῳ φαίνεσθαι μετὰ τοῦ σώματος ἤρξατο καὶ ὅτε τοῦ κόσμου ἀποδημεῖν ἔμελλεν. Ὅθεν καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ τὸν σταυρὸν ὁ ὁρῶν, κατὰ τὸ ἐνὸν ἑαυτὸν αὐτοῦ ποιούμενος μίμημα, φρονίμως καὶ δικαίως, σωφρόνως τε καὶ ἀνδρείως, ὥσπερ ἐκεῖνος, καταργήσει μὲν τὴν ἐπὶ κακῷ τῶν παθῶν ἐνέργειαν τουτωνὶ καὶ πάντων γε διὰ τούτων, χρήσεται δὲ αὐτοῖς ὡς δεῖ καὶ μετὰ ταῦτα ἅπασι καὶ πρακτικὸς ἀνὴρ ἔσται κατὰ ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸ θεωρεῖν καὶ πρὸς Θεὸν ἀνατείνεσθαι καὶ σχολάζειν τῷ νοερῷ ἐνατενισμῷ ἑτοιμότατος. Καὶ οὕτω γε ἀπὸ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ὁ νοῦς αἰσθητῶν, κτιστῶν τοιγαροῦν ἐναρξάμενος καὶ κατιδών τῆς σφῶν αὐτῶν καλλιεργείας τὴν εὐπραγίαν καὶ νοήσας τὰ κτιστὰ νοητὰ καὶ εἰς τὰ νοητὰ ἄκτιστα μετελθών, ὡς ἐν κλίμακι βαθμίδας ἤδη διελήλυθε τέσσαρας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ θεία καὶ ὑπὲρ νοῦν αὐτῷ ἔπεται ἀφθεγξία καὶ σιγὴ καὶ ἔκπληξις καί, συνελόντα φάναι, τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς ἡ ἀπόβλεψις καὶ θεωρία καὶ ὑπὲρ νόησιν ἕνωσις, ἡ τῆς ἡσυχίας κορωνίς, τὸ ἄκρον καὶ τέλειον ἐφετόν, ὅσον ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ· τῆς ἀληθείας τὸ πέρας, τῆς πίστεως ἡ ἐπικαρπία, ἡ διαυγὴς ἔλλαμψις τῆς ἐλπιζομένης δόξης, ὁ τῆς ἀγάπης θεμέλιος, ἡ τοῦ νοὸς στάθμη, ἡ στάσις τῆς κατ' αὐτὸν ἀεικινησίας καὶ ἀνεννόητος παῦλα καὶ ἐνοειδὴς κατάστασις, ἡ ὡς ἐν ἀρραβῶνι ἐργασία τοῦ αἰῶνος τοῦ μέλλοντος, τὸ αἴτιον τῆς ἀφαντάστου χαρᾶς, τὸ τῆς εἰρήνης ταμεῖον, ἡ σβέσις τῶν τῆς σαρκὸς φρονημάτων, ἡ ἀποστροφὴ τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἡ προσπάθεια τοῦ μέλλοντος, τὸ ἀποστάσιον τῆς ἐμπαθοῦς ζωῆς, ἡ συμφυΐα τῆς ἀπαθείας, τῆς ψυχῆς τὸ εὐφρόσυνον ἀγαλλίαμα καὶ τῶν ἑαυτῆς κινήσεων καὶ δυνάμεων ἡ συναγωγή, ἀνάπαυσίς τε καὶ φρουρά· καὶ ὁλικῶς εἰπεῖν, ἡ θεία γνῶσις καὶ ἡ ἀπάθεια. Δεῖ δὴ σκοπεῖν οἰκείᾳ ῥᾳστώνῃ ἢ ἐξωτερικῇ τινι περιστάσει συσχεθέντα τὸν νοῦν, αὖθις ἐπὶ τὸ οἰκεῖον ἐπαναφέρειν τῆς θεωρίας καλὸν διὰ τῆς τοῦ ἐμποδὼν ἱσταμένου πάθους καὶ ἐκποδὼν ποιοῦντος αὐτὸν τοῦ ἰδίου σκοποῦ ἀποθέσεως καὶ πόσον ἄπεστι τοῦ ἄκρου ἐφετοῦ καὶ διατί· καὶ εἰ ἐν αἰσθητοῖς κτιστοῖς ἢ κτιστοῖς νοητοῖς ἢ νοητοῖς ἀκτίστοις εἴη τὸ ἑαυτοῦ θεωροῦν· ἢ λογισμοῖς ματαίοις ἢ κατὰ χρείαν τινὰ διαιροῖτο τοῦ προκειμένου καὶ μόνου τῇ ἀληθείᾳ καὶ ἑνὸς ὑπὲρ πᾶν ἓν ὑπερκοσμίου· καὶ ἀφαιρεῖν οὕτω τὰ μεταξὺ κωλύματα· ἵν' αὖθις ἐπανέλθῃ ἑνοειδῶς, ὥς γε ἡ τάξις αὐτὴ ἀπαιτεῖ, ἐπὶ τὴν τοῦ ὑπερκοσμίου ἑνὸς θεωρίαν καὶ ἀπόβλεψιν. Ἔξω που γὰρ τοῦ ὑπερκοσμίου ἀκτίστου ὑπὲρ νοῦν ἑνὸς ὁ νοῦς εὑρισκόμενος, ἀχρὶ διαίρεσίν ἐστι καὶ οὐκ

1. Μάρκ. ιδ', 65. 2. Ματθ. 34, 48. Ἰω. ιθ', 29, 30, 34.

εἰς τὸ κυρίως καλόν, κἂν κινοῖτο καλῶς· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ κορυφαῖον καλόν, τὸ ὑπὲρ νοῦν ὑπερούσιον, ἄκτιστον καὶ ἁπλοῦν ἕν· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τῷ ὄντι τοῦ νοῦ ἄκρον ἀντικείμενον πέρας· καὶ γοῦν ὑγιῶς κινούμενος ὁ νοῦς, αὐτόσε διὰ τῶν εἰρημένων εὑρίσκεται ἀνιὼν καὶ τὴν ὑπὲρ νοῦν πάσχει ἕνωσιν. Διωκτέον δὴ ὅση δύναμις τὸ ἄπειρον καὶ ἐρευνητέον τὸ ὑπὲρ νοῦν καὶ θεωρητέον τὸ ἀνείδεον ἓν καὶ καταληπτέον ἐξ ἐφόδου τὸ ἀκατάληπτον, ὡς ἂν τύχοιμεν τῆς ἐνιαίας τοῦ ἑνὸς κληρονομίας τοῦ ἄκρου Θεοῦ, χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, δι' ὧν ἐλλαμπόμενοι τῆς θεωρητικῆς ἀξιούμεθα χάριτος καὶ θεοὶ θέσει θεουργηθέντες γινόμεθα τῇ δωρεᾷ τοῦ Θεοῦ.

λζ'. Ἐν τῇ τῆς θείας ἀποκρυφιότητος χώρᾳ ἀναβεβηκὼς ὁ νοῦς, φυσικῶς σιωπὴν ἀσκεῖ· ἑνισθεὶς τῇ ἁπλότητι καὶ ἐξ ἑπομένου ἐνιαίως τῷ ὑπὲρ ἔννοιαν ἑνὶ ἐλλαμπόμενος τῇ μετοχῇ τοῦ πνεύματος· τί γὰρ ἂν καὶ λέξῃ ὑπεράνω τῆς ἑαυτοῦ νοερότητος πεφθακὼς καὶ παντὸς ἔξω νοήματος καταστὰς καὶ γυμνὸς τὸ παράπαν, ὡς ὑπὲρ τὸ νοεῖν; Εἰ γάρ τοι λόγος ὥς τ' εἰπεῖν ἔτι αὐτῷ λείπεται, δῆλον ὅτι καὶ νοεῖ· πᾶς γὰρ λόγος μετὰ τὸ νόημα. Καὶ εἴ τι νοεῖ, πῶς ἐν τῇ τῆς ἀποκρυφιότητος χώρᾳ ἔστηκεν; Οὐ γὰρ ἐστὶ κρύφιον κυρίως, ὃ μὴ ἑτέρου ὁρῶντος, αὐτός γε ὁ νοῦς ὁρᾷ· ἐπεὶ οὕτω γ' ἂν πολλὰ λέγοιντο κρύφια, ὅτι πάμπολλα, ἤ, ἵν' οὕτως εἴπω, πάντα ὁ νοῦς ὅσα ὁρᾷ, μὴ γινώσκοντος ἑτέρου ὃ ὁρᾷ, τοῦτο ὁρᾷ· ἔσται ἄρ' οὕτω τὰ κρύφια καὶ τοῦ ἀπείρου ἐγγύς, ὅπερ ἄτοπον· ἓν γάρ ἐστι τὸ κυρίως κρύφιον, εἰς ὅπερ ὁ νοῦς μετὰ πάντα ἄνεισιν, ὡς εἰς τὸ ἐξ οὗ πᾶν, εἴτε φαινόμενον εἴτε νοούμενον. Ἀμέλει καὶ αὐτὸς ὡς εἰς τὸ ὑπὲρ πάντα ἀναδραμὼν καὶ φαινόμενα καὶ λεγόμενα καὶ νοούμενα, ἔξω καὶ τοῦ νοεῖν καὶ ὁρᾶν καὶ λέγειν ἀποκαθίσταται καὶ οὕπω ἐς τοσοῦτον ἀναβεβήκει, οὐδὲ ἐν τῇ θείᾳ γεγένηται κρυφιότητι, ἕως ἂν λέγειν δεδύνοιτο, νοεῖ γάρ· ἀλλὰ μὴν τὸ κρύφιον ἀνεννόητον, ἄρα καὶ ὑπὲρ λόγον ἐστίν· ἄρ' ὁ νοῦς ἐν τῇ τῆς θείας ἀποκρυφιότητος χώρᾳ ἀναβεβηκὼς καὶ ἑνισθείς, ἑπομένως σιωπὴν ἀσκεῖ, οὐχ ἑκών, ἀλλὰ φυσικῶς, ἑνιαίως τῷ ὑπὲρ ἔννοιαν ἑνὶ ἐλλαμπόμενος.

λη'. Εἰ πρόσω προβαίνειν καὶ προκόπτειν ποιεῖν τὸν νοῦν οἱ λόγοι πεφύκασιν, ἄρα ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν προκόψαντα, ὅπου λόγος οὐκ ἐφικνεῖται, ἐν πράγματι δηλονότι τελουμένῳ σιωπῇ· εἶδ' ἀεὶ λόγοι εἶεν τῷ νοΐ καὶ ἀεὶ δεῖται αὐτῶν ἡ ψυχή, ἐγὼ οὐχ ὁρῶ τίς ἐστιν ἡ νοερὰ ἐκ τοῦ λέγειν προκοπή· οὐ γάρ τοι τὸ λέγειν μόνον ἔστιν εἰς τὸ πράττειν ὀνήσιμον, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον καὶ εἰς τὸ θεωρεῖν· ἐν ᾧ γε ὁ νοῦς μέρει ἄνεισιν ἀπὸ τῶν ἐν σχήματι τῶν ὄντων λόγων, ἐπὶ τὸ ἁπλῶς ὑπὲρ λόγον ἀσχημάτιστον καὶ ἀπολύτως καὶ κυρίως ἕν, ὁπηνίκα καὶ πᾶς λόγος δοκεῖ πάρεργον ἢ τό γε ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἔστιν ἐμποδών· οἱ λόγοι γὰρ ἐν μεταβάσει τὸ καθόλου εἰσὶν ἀπὸ νοήματος τυχὸν εἰς ἕτερον νόημα· τόδ' ἁπλοῦν καὶ ἀπόλυτον καὶ ἀόριστον καὶ ἀσχημάτιστον καὶ ἁπαξαπλῶς ἓν κυρίως καὶ ὑπὲρ

λόγον κείμενον, πῶς λόγων δεήσεται, ἵνα ποῦ μεταβῇ; ἢ πῶς περιληφθείη ἄν; περίληψιν γάρ πη ὁ λόγος ποιεῖν εἴωθε· τὸ δὲ ἀπερίληπτον ὡς ἀόριστον καὶ ἀσχημάτιστον· εἰ δὲ λόγος οὐκ ἂν ἁρμόσειε τῷ ὑπὲρ νοῦν κρυφίῳ
* Ἴσως τοῦ. ἑνί, ἀπεριλήπτῳ γε ὄντι καὶ ἀσχηματίστῳ, ἄρα ἁρμόσει σιωπῇ· ἄρα τὸ* λέγειν καταλῆξαι προκόψαντες δεῖ εἰς τὸ σιωπᾶν, ἐφ' ὅσον πρὸς τὸ ἁπλῶς θεωρεῖν καὶ ἀτυπώτως καὶ ἀσχηματίστως προέβησαν.

λθ'. Εἰ τῶν ἐγνωσμένων οἱ λόγοι, ἄγνωστον δὲ τὸ κρύφιον, ἔξω ἄρα λόγου τὸ κρύφιον· εἰ γὰρ ἀνωτέρω γνώσεως ἡ τοῦ κρυφίου ἀγνωσία ἐστί, τὸ δὲ ἀνώτερον γνώσεως ἥκιστα δεῖται γνώσεως, πολλῷ ἔλαττον λόγου δεήσεται· ὁ εἰς τὸ κρύφιον ἁπλῶς ἓν ἄρα ἀναβεβηκὼς νοῦς, σιωπὴν ἀσκεῖ φυσικῶς· καὶ εἴγε μὴ φύσει καὶ ἀνεπιτηδεύτως σιγᾷη, οὕπω ἐν τῷ κρυφίῳ καὶ ὑπερηπλωμένῳ ἑνὶ γέγονεν ἀναβεβηκώς.

μ'. Ὥσπερ ἡσυχίαν ἀσκοῦντες ἄνθρωποι, καὶ τῆς κέλλης ἐσθ' ὅτε προβαίνουσι καὶ αὐτῇ πείρᾳ τὴν τοῦ καθῆσθαι καὶ προϊέναι διαφορότητα διαγινώσκουσιν, οὕτω δήτοι καὶ τὸ σιωπᾶν πάσχοντες καὶ τοῦ λέγειν ἐς αὖθις γινόμενοι, οἱ θεωρητικῶς τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ προσιζάνοντες, οἴδασι
* Ἴσως οὖσι. σφᾶς αὐτοὺς τί ποτε καταστάσεως ὄντες,* τὸ σιωπᾶν αὐτοῖς ἐπιπίπτει φύσει, οὐ προαιρέσει, καὶ τί ποτε ὄντες εἰσίν, ὅθεν πρὸς τὸ λέγειν κλίνουσι, καί γε ἐν οἷς σφίσιν αὐτοῖς ἐπέλθῃ τὸ σιωπᾶν, εὔχονταί γε, εἰ μηδὲ τὸ καθόλου στόμα διάραι ὑπῆρξεν αὐτοῖς ποτέ, ἱσταμένοις ἐν ἐκείνῳ τῆς καταστάσεως. Ἄγγελοι γάρ εἰσιν ἐπὶ γῆς ἕτεροι· ἐνοειδῶς, ἀνειδέως, ἀνομμάτως, ἀσχηματίστως, καὶ ἁπλῶς ἐν ἀμεταβάτοις νοὸς ἀποβλέψεσι τῇ ἀληθείᾳ συναπτόμενοι, μόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντες τὴν ἔκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμὸν χωρὶς τοῦ νοεῖν τι, μᾶλλον δὲ μετὰ τοῦ ἀνομμάτως ἐπιβάλλειν ταῖς ἀνάρχοις καὶ θείαις ἐλλάμψεσιν· ἐκεῖθέν τε κατιόντος τοῦ νοῦ ὡς ἔχοντος τὴν τρεπτότητα, καταντῶσιν ἐπὶ τὸ λέγειν καὶ μεταβαίνειν νοερῶς πολλαῖς καὶ ποικίλαις ταῖς μεταβάσεσι· καὶ ἵν' αὖθις αὐτοῖς ἡ τοῦ σιωπᾶν κατάστασις ἐπανέλθῃ, ὡς κρείττων πολλῷ τοῦ λέγειν ὑπάρχουσα, τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζονται καὶ φυλάσσονται μετὰ τῶν αἰσθητῶν τὰς αἰσθήσεις καὶ πάσῃ μηχανῇ χρῶνται, πῶς ἂν φύγοιεν μετὰ τοῦ λέγειν καὶ αὐτὸ τὸ νοεῖν, ἵν' ἔχωσι λέγειν καὶ αὐτοὶ μετὰ τοῦ Δαβίδ· ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν*· καὶ γὰρ οὖν καὶ τὸ ἀγαθὰ λέγειν κατωτέρω ἐστὶ τῆς μετὰ λόγου σιγῆς.

μα'. Οὔθ' ὁλικῶς τὸ θεῖον ἐκπεφασμένον ἐστίν, οὔτ' οὖν αὖθις κρύφιον· ἀλλ' ὅτι μέν ἐστιν ἐκπέφανται καὶ λίαν τρανῶς· τί δὲ ἐστὶν εἶναι, ἐστὶ κρύφιον· ἐς τὰ μάλιστα δὲ διενήνοχεν εἰδέναι τὸ τί ἐστί, τοῦ ὅτι ἐστί· τὸ μὲν γὰρ ἐκ τῆς ἐνεργείας δείκνυται, τὸ δὲ τί ἐστιν ἐκ τῆς οὐσίας ἐστίν· ὅπερ δὴ καὶ Ἀγγέλοις ἐπὶ Θεοῦ εἰδέναι ἀπέγνωσται· ἔστι γὰρ ὁ Θεὸς ὑπὲρ πᾶν εἶναι ἀπειράκις ἀπείρως, καὶ ὑπὲρ νοῦν πάντα, καὶ τὸ νοεῖσθαι. Ὁπηνίκα τοίνυν ὁ νοῦς εἰς τὰ ὅτι ἐστὶν ὁ Θεὸς δεικνύοντα γένοιτο, τότε

* Ψαλμ. 38,3.

πολλὰ ἔχει λέγειν καὶ φιλοσοφεῖν ἄριστα· φιλόσοφός τε δύναται λέγεσθαι καὶ θεολόγος. Ὅταν δὲ ὑπερκύψας καὶ ὑπεραναβεβηκὼς ἀπὸ τοῦ ὅτι ἐστὶ τῇ θείᾳ περιληφθεὶς κρυφιότητι, τῇ φαντασίᾳ τοῦ τί ἐστιν ἐνεργούμενος, καὶ πάμπαν ἀνείδεος καὶ ἀνέπαφος καὶ ἀνόμματος κατὰ τὸ εἰκὸς γένηται διὰ τῆς χάριτος, πᾶς λόγος λέγειν περὶ Θεοῦ τι δυνάμενος μένει ἀργός, καὶ ἀκινητίζει ὁ νοῦς ἐνιζόμενος, εἰσδὺς εἰς τὸ ἀνεννόητον, καὶ τότε πᾶς τοῦ πάντων ἐπέκεινα γίνεται, ὅπου οὐ λόγος, οὐ νόημα, οὐκ ἐπίνοιά τις προχωρεῖ ποικίλλουσα, ἀλλ' ἁπλότης καὶ ἀκαταληψία, ἀφασία τε καὶ ἔκπληξις· τὸ ἀσχημάτιστον καὶ ἄπειρον καὶ ἀόριστον καὶ τὴν τοῦ ἀοράτου ξένῳ τρόπῳ ὁρᾷ ὅρασιν· καὶ τὸ ἀνείδεον εἶδος, ἀπόλυτος καὶ αὐτός καὶ ἀνείδεος ἐν εὐθύτητι γεγονώς· καὶ κατὰ τὰ ἀοράτως αὐτῷ τεθεωρημένα καὶ ἀνομμάτως ἐπιβεβλημένα, ἐν ἐπιτομῇ φάναι, εἰς ἑαυτὸν τὸ θεῖον καὶ ὑπερφυὲς κάλλος ἀναχρωννύμενος καὶ τὸν τοῦτον τοιοῦτον κτίσαντα γεραίρων Θεόν.

μβ'. Οὐχ ὅτι μόνον ἁπλοῦς τυγχάνει ὢν ὁ Θεός, ὑπὲρ πᾶσαν κείμενος σύνθεσιν, λέγεται ἕν· ἀλλ' ὅτι καὶ κυρίως ὤν, μόνος αὐτὸς ἐν ἅπασιν οὖσι λεγομένοις, ἔχουσί γε τὸ εἶναι ἐξ αὐτοῦ· τὸ γὰρ μὴ κυρίως καὶ ἁπλῶς ὄν, οὐδὲ κυρίως καὶ ἁπλῶς ἐστιν ἕν· καὶ ὡς ὡσαύτως ὢν πανταχοῦ ἀπεριλήπτως καὶ ὡς μόνος πᾶσιν ἀνόμοιος καὶ καθαρῶς πάντων ἐκτός· καὶ ὡς ἀΐδιος, μήτε ἀρξάμενος, μήτε παυσόμενος· καὶ ὡς ἐν ἅπασι τὴν θείαν τῆς προνοίας αὐτοῦ ἀκτῖνα ἀχράντως ἐπιλάμπων ἐπίσης, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως ἅπαντα ταύτην δεδεγμένα εἰσίν· ἔτι γε μήν, καὶ ὡς πᾶσιν ἀσχέτως γνωριζόμενος, νοῦν ἀποίκιλλον, ἀνείδεον, ἀσχημάτιστον, ἄχροον, πάντων τῶν ὁπωσοῦν ὄντων ἀνέπαφον, καὶ ἁπαξαπλῶς ἀπόλυτον, εἰς ἀπειρίαν ἀοριστίας, χρόνου τε καὶ τόπου καὶ φύσεως, καὶ τῶν περὶ φύσιν ὑπεραναβαίνοντα ἁπαιτῶν εἰς τὸ ἀμηγέπη ὀπτάνεσθαι ἑνοειδῶς ὑπὲρ ἕνωσιν νοεράν.

μγ'. Ὅσον ὅτι ὑπὲρ τὸ νοεῖσθαι ἡ μεταξὺ Θεοῦ καὶ τοῦ νοῦ γινομένη πνευματικὴ συναφὴ γίγνεται, λέγεται εἶναι τὸ τηνικάδε εἰς τὸ ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ὁ νοῦς τὸ ὑπερφυὲς ἀπόκρυφον ἓν αἰσθήσει νοερᾷ ἀπολύτως φανταζόμενος· αὐτὸς μέντοι γε ὁ νοῦς κατὰ φύσιν ὃ πάσχει ἐστὶ τὴν ἑαυτοῦ, καθαρθεῖσαν τῇ χάριτι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ νοεῖν τῷ νῷ, ὅπερ ὀφθαλμῷ τὸ ὁρᾶν. Ὥσπερ οὖν ὁ ἐν σκοτίᾳ εἴσω ὁρῶν, ὁρᾷ μὲν οὐδέν, πλὴν ὁρᾷ ὡς ἂν ἓν ἐκεῖνο τὸ σκότος, καὶ ὁρᾷ ὅτι οὐχ ὁρᾷ· εἰ γὰρ κεκάλυπτο τοὺς ὀφθαλμούς, τάχα ἂν καὶ φῶς εἶναι ἐνόμισε περὶ αὐτὸν καὶ πραγμάτων ἅττα τινά· νῦν δὲ ὁρῶν, ἐναργῶς ὁρᾷ, ὅτι οὐχ ὁρᾷ· καὶ τὸ μὲν εἴσω τοῦ σκότους τὴν ὀπτικὴν διαβῆναι δύναμιν καὶ εἰδέναι τὰ κεκρυμμένα, ὑπὲρ τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ φύσιν ἐστίν, οὔκουν γέτοι τὸ ὁρᾶν, ὅτι οὐχ ὁρᾷ· οὕτω δῆτα κἀπὶ τοῦ νοός, ἐν τῇ θείᾳ ἀναδεδραμηκότος ἀποκρυφιότητι καὶ τοῦ νοεῖσθαι ἐπέκεινα γενομένου, θεωρεῖ μὲν οὐδέν· πόθεν γάρ; μέντοιγε θεωρεῖ, ὅτι οὐ θεωρεῖ· καὶ ὅτι ὃ οὐ θεωρεῖ ἕν ἐστιν, ὡς γνόφῳ τινὶ ἀπόκρυφον· ἐξ οὗ προχεῖται πᾶν ὁπηδήποτε ὄν, ἢ ὁρώμενον, ἢ νοούμενον, εἴτε τῇ κτίσει συναριθμούμενον, εἴτε

ἀιδίως ὂν ἄκτιστον· καὶ εἴπερ μὴ ἐθεώρει, οὐκ ἂν ἑαυτοῦ ἐπέκεινα ἑαυτὸν ἑώρα ὑπερεκτεινόμενον. Νῦν δὲ θεωρῶν, ἐκφανέστατα θεωρεῖ, ὅτι οὐ θεωρεῖ, ὧν ὑπὲρ τὸ θεωρεῖν· καὶ ὅτι θεωρεῖσθαι ἀδύνατον ὃ οὐ θεωρεῖ· καὶ εἴσω μὲν τῆς θείας καὶ ὑπὲρ νοῦν ἑνικῆς ἀποκρυφιότητος εἰσιέναι καὶ θεωρῆσαι, ὑπὲρ τὴν τοῦ νοὸς φύσιν ἐστί· τὸ δὲ ἀποβλέψαι εἰς τὸν θεῖον γνόφον ἐκείνης τῆς ἀποκρυφιότητος καὶ φαντασιωθῆναι τὴν ἄρρητον ἑνάδα, τὴν ἐν ἀνεκλαλήτῳ μυστηρίῳ ὑπερκειμένην ὑπὲρ ἅπαντα, καὶ ὅτι οὐ θεωρεῖ θεωρῆσαι εἴσω τοῦ θείου γνόφου οὐδὲν καὶ πάνυ τοι καθαροῦ νοὸς ἴδιον, θεωροῦντος ἐν Πνεύματι· οὐ γὰρ κεκλεισμένην ἔχει καὶ μύουσαν τὴν νοερὰν ἀπόβλεψιν καὶ ἀργοῦσαν ὁ νοῦς ὅτε θεωρεῖ, ὅτι οὐ θεωρεῖ, εἰ μὴ τὸ θεῖον καὶ ἁπλῶς ἐν ἀποκρυφιότητι ἕν· τοῦτο γὰρ ἀμαθείας σύμβολον· ἀλλ᾽ ὅτε μᾶλλον ἐκφανῶς θεωρήσῃ, τότε εἰς τὸ ὑπὲρ νοῦν ἀνατρέχει καὶ τότε θεωρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ἀβλεψίαν ἐν τῇ τοῦ ἁπλουστάτου ἑνὸς ἀποκρυφιότητι θεωρῶν· καίτοιγε ὅτι ἔν ἐστι τὸ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ὅτι κρύφιον, καὶ μάλα σαφῶς θεωρεῖ· τί δέ ἐστιν οὐ θεωρεῖ· καὶ λέγεται εἶναι εἰς τὰ ὑπὲρ φύσιν ὁ νοῦς διὰ ταῦτα τὴν ἑαυτοῦ· ἐφ᾽ ὅσον ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἁπλουστάτῃ ἀποβλέπει ἀποκρυφιότητι· εἶναι δὲ τοῦτο αὐτῷ κατὰ φύσιν ἐστὶ καθαρῷ γεγονότι· καὶ οἷον εἰπεῖν κατὰ φύσιν ἐστὶν αὐτῷ ἐν τῷ ὑπὲρ φύσιν γίνεσθαι, ἀνομμάτως, τουτέστιν ἀνεπινοήτως ἐπιβάλλων* τῇ θείᾳ καὶ ὑπερηπλωμένῃ ὑπὲρ νοῦν ἑνικῇ ἀποκρυφιότητι· οὐ γὰρ ἔχει τότε τὴν ὁποιανοῦν γνωστικὴν ἀντίληψιν, ὅτι μὴ τὴν τοῦ ἀνεκφοιτήτου ἑνός· καὶ μὴν ἐκεῖσε γενόμενος δι᾽ οἰκείας αὐτῷ κινήσεως, εἰς στάσιν λήγει καὶ παῦλαν· οὐχὶ στάσιν λέγω ἀπόγε τοῦ θεωρεῖν· τοῦτο γὰρ μανικὸν τὸ πάθος· ἀλλὰ στάσιν καὶ παῦλαν τοῦ μεταβαίνειν ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα, ἢ θεώρημα· ὁ γάρ τοι νοῦς ἐκεῖσε ἀναπεπηδηκώς, ἐπειδὴ βυθῷ ἀπειρίας καὶ ἀοριστίας περιπίπτει ἐν φωτὶ νοερῷ, τῷ ἀπεριλήπτῳ περιτυχὼν τῆς θείας ἐκείνης ἀπεριόπτου ἀποκρυφιότητος, οἷον εἰπεῖν, ἐκλείπει καὶ ἵσταται, μηδὲν ἕτερον, ἢ τὴν ἔκπληξιν ἐν φαιδρότητι πάσχων νοερᾷ· καί γε μὴ μεταβαίνων, ὅμως τῷ νοερῷ φωτισμῷ ἐνεργεῖται, ἀφορῶν ἀκινήτως ἐν τῇ ὑπερουσίῳ ἀποκρυφιότητι, ἑνικῶς τε καὶ μονοειδῶς τῇ ἀπροσίτῳ ἐνδότητι τῆς ἀνεκφοιτήτου τηλαυγείας διαπορούμενος καὶ καλλυνόμενος· εἰ δ᾽ ἦν ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν ἀργός, πῶς ἂν ἔπασχε τὸ ἐκπλήττεσθαι καὶ φαιδρύνεσθαι; ἀλλὰ τοῦτον τὸν τρόπον λέγεται ἵστασθαι, αὐτόσε γεγονότα τὸν νοῦν, ὅτι ἀμεταβάτως ἔχει τὸ ἓν θεωρῶν καὶ τῇ τοῦ ἑνὸς ἀγλαΐᾳ καὶ προσπάσχων καὶ χαίρων καὶ λαμπρυνόμενος καὶ ἵστασθαι μὴ κινούμενος· οὐ μὴν μύων τὴν σφετέραν τῆς θεωρίας ἀπόλαυσιν· τοῦτο γὰρ φευκτὸν τὸ πάθος καὶ οὐκ ἐπαινετὸν καὶ σκότους ἀγνοίας ἔμπλεον, μηδαμῇ μηδαμῶς θεωρεῖν· ἡ δ᾽ εἰρημένη στάσις τοῦ νοῦ, κατὰ ἀπρόσιτον φωτὸς ἔλλαμψιν γίνεται· καὶ θεωρία ἐστί, μὴ ζητοῦσα μετάβασιν, ἀλλὰ παῦλαν καὶ στάσιν· ἄπειρον γάρ ἐστιν ἐκεῖνο τὸ ὑπερφυὲς καὶ κρυφιόμυστον ὑπερούσιον ἓν καὶ ἀνέκβατον νῷ παντί· καὶ ἄλλοσέ πη θεωρεῖν οὐ συγχωρεῖ τὸν θεωροῦντα αὐτὸν νοῦν, καθόσον

* Ἴσως ἐπιβάλλοντι

ἂν εἴη μετειληφὼς ὁ νοῦς ἀνηκούσης αὐτῷ καθάρσεως καὶ θείας συνάρσεως· καὶ οὐκ ἄλλως μεταπίπτει γε τῆς θείας ταυτησὶ θεωρίας καὶ ὑπερκάλλου ἀγλαΐας καὶ ἀπειρίας ἢ ἀνθελκόμενος ὑπότου προσπαθών, ἢ προσλήψει, ἢ ὑπὸ τῆς φυσικῆς, ἣν πάσχει τρεπτότητος.

με΄. Τῷ νῷ, φύσις τὸ νοεῖν· ἐν κινήσει δὲ τὸ νοεῖν καὶ μεταβάσει· ἐπεὶ δὲ ὁ νοῦς ἐν Θεῷ γενόμενος, ὑπεράνω νοήσεως εὑρίσκεται καὶ κινήσεως, εἰκότως οὕτω λέγοιτ᾽ ἂν ὁ νοῦς εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν ἑαυτοῦ γίνεσθαι ἀπολύτως τὸν Θεὸν φανταζόμενος· πᾶν γὰρ νόημα, δῆλον ὅτι ἐκ πράγματος γίνεσθαι πέφυκεν· ὅπου δὲ πρᾶγμα οὐ θεωρεῖται, νόημα οὔτε γεννᾶται, οὔτε μὴν εὑρίσκεται· ὁ τοίνυν Θεὸς μηδοπωστιοῦν ἔχων ὁρᾶσθαι πραγματικῶς φαντάζει τὸν νοῦν πεφυκότως ἐκ τῶν περὶ αὐτόν, ὧν δηλαδὴ ἐνεργεῖ· ἃ τόπον ἐπέχει δυνάμεως, ἔκ τινος προϊούσης δυνατοῦ· ἐφ᾽ ὅσον οὖν ὁ νοῦς ἐν ἄλλοις ἅπασιν εἴωθε τὰς δυνάμεις μετὰ τῶν δυνατῶν θεωρεῖν, τοῦτο ζητεῖ κἀπὶ Θεοῦ παθεῖν· καὶ ἀδυνατῶν γιγνομένως, ὑπὲρ γὰρ τὴν φύσιν τοῦτο παντὸς κτιστοῦ νοῦ, τὰ περὶ Θεὸν θεωρεῖ καὶ τὸν Θεὸν ἀνομμάτως, ὃ λέγεται, ἁπλῇ φαντάζεται καὶ ἀθρόᾳ ἐπιβολῇ· ἡσύχου δὲ ἄέρος δραξάμενος καὶ θείας εὐμενείας γενόμενος ἐπιτυχὴς καὶ ἐνεργοῦντος ἐν ἑαυτῷ τοῦ θείου καὶ προσκυνητοῦ Πνεύματος, ἐκ τοῦ νοεῖν συνεχέστερον, ἁρπάζεται εἰς ἀνείδεον καὶ ἄποιον καὶ ἁπλῆν κατάστασιν, εἴσω καρδίας ὡς τάχος εἰσδύων, δυνάμει τοῦ Πνεύματος ὑπερφυεῖ· καὶ ἱστάμενος ἐν φαντασίᾳ Θεοῦ καὶ μηδὲν νοῶν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τὸ νοεῖν γιγνόμενος, ἐξ οὗπερ ὅτι ἀπὸ τοῦ τὰ περὶ Θεὸν νοεῖν, ἄνεισιν εἰς θείαν φαντασίαν, ἢ εἴρηται, ἁπλοῦς ἀποκαταστάς, λέγεται ὅτι εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν ἑαυτοῦ τελεῖ, ὅτι γίγνεται ὑπὲρ τὸ νοεῖν.

με΄. Πᾶν δ,τιοῦν λεγόμενον κρύφιον, ἔχειν ἀνάγκη τι προφαινόμενον· ὅθεν ὅτι τοῦτο κρύφιον ὑφορᾶται· εἰ γὰρ μή, τῷ μὴ ὄντι προσέοικε μάλιστα· τὸ γὰρ ὁλικῶς μὴ διδὸν ἔκφασιν γνωστικὴν ὀντότητος ὁπωσοῦν, ἴσον νομισθείη ἂν τῷ πάντῃ μηδαμῶς ὄντι· ἀμέλει δῆτα καὶ τῷ τοῦ Θεοῦ κρυφίῳ συνυπάρχει τινὰ προφαινόμενα, οἷς οἷα ἰχνηλατῶν ὁ νοῦς τῆς θείας ἀποκρυφιότητος αἴσθησιν δέχεται, τῷ καταληπτῷ τοῦ Θεοῦ ἀνιὼν πρὸς τὸ ἀκατάληπτον· ἐν ᾧ γενόμενος ἐπίσταται, ὅτι ἔστι τι ἀκριβῶς, ὃ διαφεύγει τὴν ἑαυτοῦ φυσικὴν κατάληψιν· ὑπεράνω κείμενον πάσης νοερᾶς καταλήψεως καὶ Ἀγγελικῆς ἡστινοσοῦν, ὡς ὑπερφαές*· καὶ πάσης μὲν φύσεως καὶ οὐσίας καὶ ὄντος παντὸς αἴτιον καὶ ἀρχὴ καὶ πέρας, αὐτὸ δὲ ὑπερφυὲς καὶ ὑπερούσιον, ἁπάσης ὑπερανῳκισμένον ἀπείρως ὀντότητος· ἀγέννητόν τε ἄναρχον καὶ ἀόριστον καὶ φύσει καὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ ἁπλῶς ἀπερίληπτον· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀπόκρυφον ἓν ὑπὲρ νοῦν· καὶ ἔστιν ἡ θεία κατάληψις φυσικῶς ἐξ αὐτοῦ προϊοῦσα παμπόλλη τις οὖσα καὶ ἡμᾶς αὖθις ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπανατείνουσα καὶ οἷον ἀνακυκλοῦσα νοεραῖς χειραγωγίαις καὶ ἐπιστροφαῖς καὶ ἀνατάσεσιν ἐπὶ τὸ ἀρχικὸν ἀπόκρυφον ὑπερφυὲς ἕν· τοσοῦτον ἑνοῦσα ἡμᾶς τούτῳ, ὅσον νοῆσαι ὅτι ἐστὶ καὶ ὅτι ἕν ἐστιν· ἔτι γε μὴν

* Ἴσως ὑπερφυές.

καὶ ὅτι τρόπῳ παντὶ ἀδιανόητόν ἐστι τὸ τί ἐστιν εἶναι εἰδέναι τοῦτο τὸ ἀπόκρυφον ἕν. Τὸ δὲ ὑπεράνω νοῦ εὑρημένον καὶ ἐκφεῦγον διάνοιαν, πῶς ἂν λόγος διεξοδεύειν δεδύνηται; Ὃ δὲ λόγος διεξοδεύειν οὐ δεδύνηται νοητόν, ἀφθέγκτως καὶ ἀρρήτως καὶ ἐν σιωπῇ ὁ νοῦς ὑπὲρ ἔννοιαν ἑνοειδῶς ἀφορᾶν ὡς ἀπόκρυφον καὶ χαίρειν ὡς αἰτίῳ καὶ προμηθεῖ καὶ ἐκπλήττεσθαι ὡς ὑπερφώτῳ καὶ ὑπεραγάθῳ, ὑπερσόφῳ τε καὶ ὑπερδυνάμῳ, καὶ θείας ἀπολαύειν ἐκ τούτου ἀγαλλιάσεως, ὡς οὖσιν ἀπείροις καὶ ἀορίστοις ἅπασιν, οἷς ὁρᾶται τὸ ὑπερούσιον ἀπόκρυφον ἓν καὶ πάνυ τοι φύσεως λογικῆς ἀκολούθημα· ἀνακόλουθον δέ, ἐν τοιούτοις ὄντα τὸν νοῦν, λόγοις χρῆσθαι καὶ διεξοδεύειν μεταβαίνοντα· ὁ ἄρα χρώμενος οὐχὶ τὸ σιωπᾶν, ἀλλὰ τὸ λέγειν, τῆς ἄκρας ἐλλείπει τοῦ νοῦ καταστάσεως· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἄκρα τούτου κατάστασις, ὡς καὶ παρὰ τῶν μηδὲν ἀληθείας προτιθέντων ὁμολογηθείη ἄν· τὸ ἐν τῷ ἀκροτάτῳ τῆς αὐτοῦ ἐνεργείας γεγενῆσθαι· ἀκρότατον δέ ἐστιν ἡ πρὸς τὸ ἀκρότατον αὐτοῦ ἀπόβλεψις, ἥτις καὶ ἀνομμάτως τελεῖσθαι λέγεται πολλῷ ἄρα ἔλαττον καὶ ἀλαλήτως.

μς'. Ἐπιβάλλοντος τοῦ νοῦ ἀνομμάτως τῇ θειοτάτῃ ἑνικῇ καὶ ὑπεραρχικῇ καὶ κορυφαιοτάτῃ ἀποκρυφιότητι, παραδοχὴ καὶ αὕτη ἀνόμματος, ἐκεῖθεν ἔπεισιν ἐπὶ τὸν νοῦν ἑνοειδὴς καὶ μονοειδὴς ὑπερκάλλου καὶ ὑπερφαοῦς καὶ ἀρρήτου ἀγλαΐας πεπληρωμένη· καὶ εἰς βυθὸν θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προκαλουμένη τὸν νοῦν ἐν σιγῇ· προκατέχουσά τε τὴν καρδίαν ἐνεργείᾳ πνευματικῇ καὶ χαρᾷ γλυκερᾷ· ἐκείνη γίνεται τῷ νοΐ νοερὸς φωτισμός, ἔλλαμψις καὶ θεῖος κατὰ τὸ ἀνάλογον ἔρως καὶ φαιδρὸν ἀγαλλίαμα· ἔχει δὲ τὴν ἀφορμὴν ἐκ Θεοῦ, ὅθεν πᾶσα δόσις ἀγαθή*, διὰ τῆς τοῦ νοῦ καθαρότητος· καὶ τήν, ὡς ἂν εἴποι τις, ὕλην ἐκ τῶν ἀνὰ μέρος θείων ἐμφάσεων τῶν γραφῶν καὶ τῶν ὄντων τεθεωρημένων συνετῶς μετ' εὐθύτητος ἐν ἡσυχίᾳ καὶ προσευχῇ. Οὐ γὰρ ὡς ἔτυχεν ἀφορᾶται τὸ ἀπόκρυφον ἐνδότατον τοῦ θείου ἓν ὑπὲρ ἔννοιαν, ἀλλ' ἐν προϊούσῃ ἐκεῖθεν αἴγλῃ ἑνοειδεῖ τὴν ἀπόβλεψιν καὶ θεωρίαν ὑπερεκπληρούσῃ τὴν νοεράν· ὅπερ ὁ μὴ παθὼν λογικῶς τε καὶ γνωστικῶς ἔξωθεν ἄνεισιν εἰς τὸ ὑπερφυὲς ἀπόκρυφον ἁπλοῦν ἕν, οὐ καρδιακῶς ἐνεργούμενος, οὔτε δὴ νοερῶς ἐλλαμπόμενος.

μζ'. Ἡ διαυγεστάτη ἑνοειδής τε καὶ μονοειδὴς τοῦ νοὸς ἐν τῷ Θεῷ θεωρία, ἐπιβάλλουσα τῇ ἑνικῇ θείᾳ ἀποκρυφιότητι καὶ τῇ ἐξ αὐτῆς ἐξαστραπτούσῃ αἴγλῃ, θείαν τηλαυγείαν παραδεδεγμένη ἀνάρχου καὶ ἀπείρου φωτοβολίας, οὐ μόνον στόματος σιωπὴν ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ καὶ νοός. Ἔξεστι γὰρ καὶ στόματος σιωπὴν ἄγοντος, εἴσω τὸν νοῦν διατίθεσθαι καὶ εἰς λογισμοὺς καὶ νοήματα μεταβαίνειν καὶ ποικίλλεσθαι, ὃ λόγος ἂν εἴη τοῦ ἐνδιαθέτου, οὗ πόρρω νοῦς ἀναδεδραμηκὼς εἰς τὴν ὑπερηπλωμένην τῆς θείας ἑνάδος ἀτύπωτον ἀποκρυφιότητα· ἄλλο γάρ ἐστι τὸ θεωρεῖν τοῦ νοὸς καὶ τὸ διατίθεσθαι καὶ διανοεῖσθαι, ὅπερ ἐστὶ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου, ἕτερον· ἐντεῦθεν ἐν κτιστοῖς καὶ συνθέτοις, ἢ ἄλλως πως ποικίλοις γεγονὼς ὁ

* Ἰακ. α', 17.

νοῦς πράγμασι, πρῶτον θεωρεῖ, κἄπειθ' οὕτω διανοεῖται ποικιλλόμενος· καίπου τοι ἐν πράγματι πολλάκις ἑνί, εὕροι ἂν οὐκ ὀλίγα νοήματα· ἐν δέ γε τῇ ἑνικῇ καὶ μονοειδεῖ ἐκείνῃ καὶ ἐνδοτάτῳ θείᾳ ἀποκρυφιότητι, ἀνατείνει μὲν καὶ ἀναπλοῖ τὸ θεωρητικὸν σφέτερον ὄμμα καὶ τῇ ἁπλότητι τῆς θείας αὐγῆς καταλάμπεται· ἥκιστα δὲ ἔχει διανοεῖσθαι διατιθέμενος· ἐκφεύγει γὰρ ἡ ἑνιαία ἁπλότης τὴν νοερὰν οἱανοῦν μετάβασιν, ἢ ποικίλην διάθεσιν· καὶ ἡ κρυφιότης, τὸ τί ποτε διανοηθέντα εἰπεῖν διαθέσει καὶ στόματι· δι' ἃ δὴ σιωπὴν ἀσκεῖ φυσικῶς καὶ στόματι καὶ νοΐ, ἐν τῇ ἑνικῇ ἐνδοξοτάτῃ θείᾳ ἀποκρυφιότητι νοερῶς ἄνθρωπος ἀναδεδραμηκώς.

μη'. Ὁπηνίκα ἡ στροφὴ τοῦ νοὸς νεύσῃ ὁλικῶς ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ καταποθῇ τὸ θεωροῦν αὐτοῦ ταῖς τοῦ θείου κάλλους παμφαεστάταις ἀκτῖσι καὶ ἀσχηματίστως εἰς τὴν τοῦ ἀποκρύφου ἑνὸς ἀνειδέου ἀνέλθῃ ἁπλότητα καὶ ἀοριστίαν καὶ γένηται αὐτὸς ἑαυτῷ ἕν, τῇ πρὸς τὸ ἓν ἑαυτοῦ ἀνατάσει καὶ ἀποβλέψει ἐν ἐπιπνοίᾳ τοῦ πνεύματος, τὸ τηνικάδε τῆς νηπιώδους γίγνεται τρανῶς καταστάσεως, αὐτὸ τὸ φρονεῖν· καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ βασιλείας τοῦ ἀρρήτου καὶ ὑπερφυοῦς γεύεται, κατὰ τὸν τοῦ Κυρίου λόγον, ἐὰν μὴ στραφῆτε, λέγοντα, καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν*. Ἀπόλυτος γὰρ τότε καὶ ἄσχετος πάντῃ ἐκ πάντων ὁ νοῦς ἀποκαθίσταται πάσης γνώσεως, παντοιασοῦν νοήσεως καὶ πάσης συνθέσεως καὶ ποικιλίας τοὺς ὅρους ὑπεραναβεβηκὼς καὶ ἀνατεινόμενος εἰς τὸ ἄφθεγκτον καὶ ὑπὲρ νοῦν ἄγνωστον. Ὅθεν δῆτα καὶ σιωπὴν ἄγει φυσικῶς, διὰ τὴν οὐ μόνον ὑπὲρ λόγον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ νοερὰν ἐνέργειαν σφετέραν κατάστασιν, ἔχουσαν μετὰ τοῦ κρυφίου καὶ ἀνειδέου, τὸ ὑπερφυὲς καὶ χάριεν καὶ γλυκύ, ὅσον εἰς νοερὰν ἀπόλαυσιν.

μθ'. Ἐν εἴδει τῷ ἀνειδέῳ καὶ ὑπερφυεστάτῳ, ἀύλῳ καὶ ἀσυνθέτῳ κάλλει καὶ προσώπῳ ἁπλουστάτῳ τὸν Θεὸν θεωροῦσιν οἱ θεωρητικοὶ ἑνοειδῶς ἕν, ἀπείροις ἀγαθοῖς περιεστεμμένον· ἀναριθμήτοις καλοῖς κατηγλαϊσμένον· φωτοειδέσι καλλοναῖς ἀκτινοειδῶς ὥσπερ περιαυγάζοντα νοῦν πάντα, ὅλβον ἄρρητον καὶ ἀνεκδιήγητον, ἀγαθῶν καὶ καλῶν πηγαίαν ἀφθονίαν ἀπειρόβλυτον καὶ ἀέναον· δόξης θησαυρὸν ὑπέραντλον· ἀπύθμαντον, ἀκένωτον, πολλῆς ὅτι μάλιστα τερπωλῆς ὑπερπληροῦντα τοὺς ἀνομμάτους νόας, χαρᾶς τε καὶ θυμηδίας μετ' εὐφροσύνης ἀκηράτου κατὰ ῥοῦν ἀείρυτον προϊούσης μυστικῶς ἐκ τῆς θείας ἐκείνης καὶ ὑπερφυοῦς ἑνάδος τῆς ἐν ἀδύτῳ ὑπερκειμένης ἀποκρυφιότητι· ἔτι τε ἡλίκον καὶ ὅσον ἀνεξιχνίαστον προχεῖται πέλαγος ἐξ ἐκείνης ἀπερίληπτον, χρηστότητος ἀφάτου καὶ ἀγάπης ἀνερμηνεύτου καὶ προμηθείας ἀνεπινοήτου ἐν δυνάμει ἀορίστῳ καὶ σοφίᾳ ἀφράστῳ καὶ Ἀγγέλοις καὶ αὐτοῖς Σεραφὶμ ἀπερινόητα, ὡς ὑπὲρ πάντα νοῦν καθεστῶτα· καὶ μὴν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐν ἡμῖν οἷα συλλαμβανόμενα ἀρρήτῳ λόγῳ, κατὰ δὲ τὸ μέλλον ἀποκαθιστάμενα καὶ οἷον ἀπογεννώμενα καὶ τελειούμενα, ἃ καὶ Χερουβικὸν

* Ματθ. ιη', 3.

νοῦν ἐξιστᾷ καὶ μόνον πως ἀμυδρῶς περὶ τούτου διανοηθῆναι προθέμενον. Ὦ ἀγαθότητος καὶ βουλῆς Θεοῦ καὶ ἀγάπης καὶ χρηστότητος, δυνάμεώς τε καὶ σοφίας καὶ προμηθείας θείας! Ὄντως μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι[1] καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἂν παιδεύσῃ Κύριος καὶ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ καὶ τοῦ πνεύματος διδάξει αὐτόν[2].

ν΄. Ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἀποκαλύπτεται τὰ τοῖς ἐν κόσμῳ μὲν ἀθέατα, μὴ δυναμένοις τὸ Πνεῦμα λαβεῖν τὸ Ἅγιον[3], ὡς ὁ Κύριος ἀπεφήνατο· οἷς δὲ τὸ ἀναχωρεῖν προὐργιαίτατον καὶ πόρρω κόσμου καθῆσθαι καὶ τῶν ἐν κόσμῳ, διὰ θείας τε χάριτος διηύγασε νοερὸν φῶς, τοὺς τῆς καρδίας αὐτῶν ὀφθαλμοὺς ἡ ἐξ ὕψους ἀνατολὴ[4] ἡλίου τοῦ νοητοῦ καὶ γέγονεν ἀντίληψις αὐτοῖς παρὰ τῷ Θεῷ, ὡς ἀναβάσεις ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν διατίθεσθαι[5] καὶ καταφαιδρύνεσθαι ταῖς θεοπτικαῖς ἐλλάμψεσιν, ὡς εἰκὸς τούτοις καὶ μάλα τρανῶς ἐνορᾶται, ἄλλα τε πάμπολλα θεῖα καὶ νοητὰ καὶ πνευματικῆς ἐποψίας ἐπάξια· πρὸς δέ, καὶ ἡ μέλλουσα αἰώνιος καὶ ἀπαρέγκλιτος ἀποκατάστασις τοῖς ὁσίως βιώσασιν· ὅπως ἔσται οὐ μόνον οὐκ αἰσθητή, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ὑπὲρ νοῦν. Πάντῃ γὰρ ἀλλοιωθήσονται τὸ τηνικάδε ὅλοι τοῦ ὑπὲρ νοῦν γιγνόμενοι καὶ τῆς ὑπὲρ πᾶσαν ἔννοιαν καὶ ζωῆς καὶ τρυφῆς· θεοὶ θέσει καθάπερ, ἐνώπιον τοῦ φύσει Θεοῦ ἐπεντρυφῶντες καὶ χαίροντες τοῖς ὑπὲρ φύσιν ἀγαθοῖς, προβαλλομένοις ἐκ τοῦ ἄκρου καὶ μόνου φύσει Θεοῦ· τούτου κύκλῳ περιιστάμενοι καὶ πανιέρως ἄγοντες εὐαγῶς ὅτι μάλιστα τὴν θείαν καὶ ὑπὲρ νοῦν ἑορτὴν καὶ μίαν ἱστῶντες τῆς πανευφήμου ἐκείνης τερπωσύνης τὴν ὑπερευφρόσυνον θυμηδίαν καὶ πανήγυριν, σὺν ἅπασι τοῖς νοητοῖς τῶν Ἀγγέλων διακόσμοις. Πολύς τίς ἐστι καὶ ἀνεννόητος ὁ ῥοῦς ἐκεῖνος τῆς ἀκηράτου τῶν ὑπερκάλλων ἀγαλλιάσεως. Εἰ γὰρ αἰσθητὴ καλλονὴ διὰ τῶν αἰσθητηρίων τῷ νοῒ προσπελάσασα, οὖσα ὁριστὴ καὶ ῥευστή, οὔθ᾽ ἁπλῆ, οὔτ᾽ ἄκτιστος, τέρψιν μέντοιγε οὐκ ἄχαριν προξενεῖν εἴωθε τῇ ψυχῇ, συνιδεῖν ἐστιν οὐ πόρρω καὶ συνιέναι νοῦν ἔχουσι καὶ τὸ ἀνάλογον ἀναλογιζομένοις, τί ποτ᾽ ἂν γένοιντο ἐν τοῖς νοητοῖς, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ νοῦν ἀορίστοις οὖσι καὶ οὐ ῥευστοῖς γιγνόμενοι ἐκ τοῦ ἐξ οὗ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ πάντα πηγαζομένοις Θεοῦ· οὐ κτιστοῖς, οὐκ ἠργμένοις, καὶ ταῦτ᾽ ἐπ᾽ εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάματι καὶ θείᾳ ζωῇ καὶ τοῦ αἰῶνος ἐπαξίως ἐκείνου καὶ τῆς καταστάσεως.

να΄. Ταῖς χρονικαῖς τε καὶ τοπικαῖς διαστηματικαῖς παρατάσεσι, καὶ ταῖς ὁριστικαῖς τῶν φύσεων ἰδιότησι χαίρειν εἰπὼν καὶ ταύταις διεκδραμὼν ὁ νοῦς, γυμνὸς γίνεται τῷ ὄντι τῇ ἑνοειδεῖ ἁπλότητι καὶ ζωῇ τῇ ἀτέχνῳ καὶ ἀνειδέῳ· καὶ δίχα παντὸς ἐπικαλύμματος καὶ προβλήματος τῇ ἀνεννοησίᾳ καὶ ἀφασίᾳ ἐν ἀναρχίᾳ καὶ ἀπεριληψίᾳ, ἀπειρίᾳ τε καὶ ἀοριστίᾳ ὑπερφυῶς βεβηκὼς ἐν καρδίας πνευματοκινήτῳ θείᾳ δυνάμει καὶ ἐλλάμψει, πρὸς ἀπειρίαν δοκούσῃ, καὶ αὐτῇ τῇ τοῦ νοὸς θεωρίᾳ συνεπεκτείνεσθαι· τὸ τηνικάδε ἡ τοῦ Θεοῦ εἰρήνη τῇ ψυχῇ ἀνατέλλει καὶ ἡ τοῦ

1. Ψαλμ. 31,1. 2. Ψαλμ. 93,12. 3. Ἰωάνν. ιδ΄, 17. 4. Λουκ. α΄, 78 5. Ψαλμ. 83,6.

Ἁγίου Πνεύματος ἄρρητος χαρὰ καὶ ἡ ἄφραστος ἀγαλλίασις ἐγχεῖται αὐτῇ· καὶ ἡ γνώσεως ἐπέκεινα ἔκπληξις συνέχει αὐτὴν ὑποφάλλουσαν· οὐκ ὀφθήσεται, ἀλλ᾽ ὀπτάνεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών[1], ἐν νοῒ μετεωροπόρῳ καὶ ὑψεπόπτῃ. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ[2].

νβ΄. Ὁπηνίκα ὁ νοῦς εἰς ἐκπλήξεις κεῖται πεφωτισμένος ἀνεννοήτου ἀφραστότητος, μεταξὺ Θεοῦ καὶ τῶν θείων ἑαυτὸν θεωρῶν, τηνικάδε ἕδεται, ἧ θέμις, τῆς πνευματικῆς γνώσεως τοὺς ἀληθεῖς καρποὺς, καὶ θεουργεῖται καὶ χαίρει καὶ εἰς θείους προκόπτει ἔρωτας· λαλῶν μὲν οὐδαμῶς οὐδέν, οὔτε μήν πως διεξοδεύων, οὔτ᾽ ἔνδον οὔτ᾽ ἔσω κατὰ διάθεσιν, ἀλλ᾽ οὐδὲ διανοούμενος, ἀλλ᾽ ὁρῶν νοερῶς ἑνικῶς ἐν φωτὶ ἀληθείας καὶ πνεύματος καὶ τρυφὴν ἀμετάβατον ποιούμενος τὰ ὁρώμενα.

νγ΄. Ὅταν τὸ τοῦ νοὸς πρόσωπον νεῦον εἴσω καρδίας, ὁρᾷ τὴν τοῦ πνεύματος ἔλλαμψιν ἐξ αὐτῆς ἀείβλυτα πηγάζουσαν, τότε πάνυ καιρὸς τοῦ σιγᾶν[3].

νδ΄. Ὅταν ὅλον τὸ νοερὸν πρόσωπον ἴδῃ τὸν Θεόν, μᾶλλον μὲν οὖν ὅταν ὅλος ὁ νοῦς εἴσω γένηται τοῦ Θεοῦ· ἤ, ἵν᾽ οὕτως εἴπω, ὅταν ὁ Θεὸς ἐν ὅλῳ τῷ νοῒ γένηται, τότε πάνυ τι καὶ μειζόνως πεφυκότως καιρὸς τοῦ σιγᾶν[4].

νε΄. Ὅταν ὁ νοῦς ἐν τῇ τοῦ πνεύματος μετοχῇ θεωρητικῶς κατὰ τὰ γινόμενα Θεῷ παριστάμενος, δόξης τε ἐκ προσώπου Θεοῦ καὶ ἀγλαΐας τρόπον θεμιτὸν ἀπολαύῃ, χρὴ καὶ μάλα εἰκότως σιγᾶν, ἡσυχῇ τε καὶ ἀπερικτυπήτως ὁρᾶν· εἰ δέ τι σκότους ὁπωσδήποτε ἀχλυῶδες μεταξὺ νοῦ καὶ Θεοῦ παρεμπέσῃ, ἀθρόον ὥσπερ τι φωτοειδὲς καὶ διακαὲς πεφυκότι λόγῳ πῦρ, βάλλειν ὁμόσε σκότους λόγον, βραχύλεκτον μέν, ὅμως θείας ἐμφάσεως· ἵν᾽ οὕτω θᾶττον τὸ σκότος ἐξαφανίσας τῷ φωτὶ καὶ τῇ θέρμῃ τήν γε ἀχλὺν καὶ ἐξ ἐφαμίλλου τὸν νοῦν φωτίσας τε καὶ θερμάνας τούτῳ αὐτῷ, ἐσαῦθις ἴσχει συνεῖναι ὡς πρὶν τῷ Θεῷ καὶ θεωρεῖν τὸ κάλλος αὐτοῦ καὶ ὡς εἰκὸς ἀπολαύειν αὐτοῦ καὶ καλλύνεσθαι καὶ πάσχειν, συλλήβδην φάναι, τὰ κατὰ νοερὰν ἐπιβολὴν διὰ παραδοχῆς τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος ἐκ Θεοῦ· καὶ μέν γε δήπουθεν ἁπλῶσθαι καὶ ἀπολύεσθαι ἐν ἄρα ἀληθείᾳ καὶ πνεύματι ἐν τῷ Θεῷ, ἀπὸ πάντων καὶ αὐτῶν τῶν περὶ Θεόν. Τοῦτο μὲν εἰκότως καὶ προσηκόντως ὁ θεωρητικός. Ὁ μέντοι μόνῃ προσανέχων πράξει, πολλοῦ δεῖ τῆς τοιαύτης ἔχεσθαι καταστάσεως· μηδέπω δηλονότι εἰς ἑαυτὸν καὶ δι᾽ ἑαυτοῦ εἰς τὸν Θεὸν ἑνωθείς. Οὐ τοίνυν θαῦμα τοῦτον ἐκ τῶν θείων ἄδειν, ἢ λαλεῖν ἀμωσγέπως πολλά τε δὴ καὶ πυκνῶς, ταῖς συνεχέσι πάντως ἐντεῦθεν οἷόν τισι βολαῖς καὶ φοβῶν καὶ ἀποσοβῶν τὸν ἡμῖν δυσμεναίνοντα τὰ πολλὰ καὶ πολεμοῦντα ἐκθύμως· ἤξει γὰρ καὶ τούτῳ καιρὸς ὑπομένοντι· ἐξ ἄρα δῆτα ἐπιπνοίας πνευματικῆς· ὁπηνίκα τὰ τῶν πολλῶν θείων ᾠδῶν καὶ ᾀσμάτων καὶ λόγων σπινθηροειδῆ οἱονεὶ ἐναυγάσματα συν-

1. Ψαλμ. 83,8. 2. Ψαλμ. 83,13. 3. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 4. Ἐκκλησ. γ΄, 7.

αφθῶσιν εἰς ἕνα δήπου πυρσόν· ὅτε καὶ τὸν ἐχθρὸν ῥᾷον καὶ καιρίαν βάλλει, καίων δηλαδὴ καὶ διαιρῶν, ἢ μᾶλλον ἐξαφανίζων τὸ σκότος ἐκείνου, ἑαυτὸν δὲ τῷ πυρσῷ φωτίζων, θερμαίνων τε καὶ πρὸς θεῖον τὰ μάλιστα ἀνακινῶν ἔρωτα· πρός τε Θεὸν αὐτὸν ἐγκάρδιον ἐν σιγῇ ὕμνον καὶ ἔκπληξιν ἀναφέρων καὶ μυστηρίων παραδεικνύων ἐξαίσια ἑαυτῷ τὰ μάλιστα θαύματα· οὐκ ἀπεικότως γὰρ οἱ ὑπομένοντες τὸν Κύριον μακαρίζονται· ἢ ὅτι προϊόντος χρόνου, κληρονομοῦσιν, οἷάπερ πραεῖς, τὴν νοητὴν τῆς ἐπαγγελίας γῆν[1], ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

νς'. Ὅταν ὁ νοῦς, ἑκάστῃ τῶν φωτοχυσιῶν τοῦ πνεύματος καταλαμπόμενος, ἱλιγγιᾷ καὶ διαπορῆται καὶ πρός γε τὸ ἄπειρον καὶ ἀόριστον ἑαυτὸν νοῇ ἐπεκτεινόμενον καὶ ἀλλοιούμενον, τότε καιρὸς τοῦ σιγᾶν[2].

νζ'. Ὅταν δὲ οἷον ταῖς φανωτάταις τῶν ἐποψιῶν ἀποκαμόντα αἰσθάνηται καὶ διεξοδεύειν ἐθέλοντα, ἵνα τοῦ τόνου καθυφείς, τρόπῳ γέ τῳ τύχῃ διαναπαύσεως, τότε πεφυκότως καιρὸς τοῦ λαλεῖν[3], μέντοι βραχύλεκτα καὶ οἰκεῖα θείας ἐλλάμψεως.

νη'. Ὁπηνίκα ὁ νοῦς διὰ μέσων ὑδάτων διαφεύγων τὸν νοητὸν Φαραώ, δίησι τὴν ἰδίαν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρὸς καὶ ἐν σκέπῃ νεφέλης τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν[4], τηνικάδε ἐξ ἄρ' εὐλόγου σιωπῆς καιρὸς πάρεστι καὶ ἡσυχίας καὶ ἀρχὴ τῷ ὄντι τῇ ψυχῇ καθάρσεως. Ὅταν δὲ τούτῳ ὁ δεινὸς νοητὸς Ἀμαλὴκ ἀντιβαίνει καὶ τὰ ἑπόμενα αὐτῷ ἔθνη, κωλύοντα τὴν πρὸς γῆν τῆς ἐπαγγελίας δίοδον, τότε καιρὸς προσήκων τοῦ λαλεῖν[5]· ἀλλὰ πρὸς Θεὸν ἐν πράξει νοερᾷ καὶ ἐοικυίᾳ θεωρίᾳ ὑποβασταζομένῳ, οἷα Μωσῆς τῷ πάλαι ὑπὸ Ἀαρὼν τὼ χεῖρε καὶ Ὢρ[6].

νθ'. Ἐπὰν ἐξ ἀδύσσου πηγαίας θείας καὶ νοητῆς ἀποβλέψεως καρδιόθεν πηγάζει δύναμις πνευματικὴ βλύζουσα, πάρεστι πεφυκότως καιρὸς τοῦ σιγᾶν· τὸ τηνικάδε γὰρ ἀρρήτως τελεῖται λατρεία καὶ μέν γε προσκύνησις τῷ νῷ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πνεύματι[7], καὶ τοῦτο ἀληθινῇ αἰσθήσει νοερᾷ.

ξ'. Ἐπειδὰν ἐξ ἀποβλέψεως πρὸς Θεὸν νοερᾶς, ἐξόλου τὸ μὲν λογιστικὸν τῆς ψυχῆς ἐμπέπλησται θείας ἐκπλήξεως, τὸ δὲ νοερὸν δράσεως, καὶ μέν που ἀγαλλιάσεως ἡ ψυχή, ἀναμφηρίστως τότε καιρὸς τοῦ σιγᾶν· ἐν πνεύματι γὰρ εὐαισθήτως τὴν ἀλήθειαν συνεπτυγμένως ὁ νοῦς ἀφορᾷ καὶ γεραίρει προσκυνῶν ἐν ἐκπλήξει τὸν ἐλλαμπόμενον ἐν αὐτῷ Θεόν.

ξα'. Οἱ πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καταλλήλως τὸν Θεὸν προσκυνοῦντες[8] καὶ αὐτῷ λατρεύοντες ὡς εἰκός, οὐ μόνον οὐκ ἐν τόπῳ προσκυνοῦσι καὶ λατρεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἐξ ἐφαμίλλου, οὐδ' ἐν λόγῳ τῷ κατὰ προφοράν. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἐξ ἄρ' εὐθύτητος ἀνηγμένη νοερὰ αἴσθησις, τὸν ἀπερίγραπτον καὶ οὗ οὐδεὶς τόπος τῆς καταπαύσεως[9] οὔκουν ἐθέλει ἐν τόπῳ

1. Ματθ. ε', 5. 2. Ἐκκλησ. γ', 7. 3. Ἐκκλησ. γ', 7. 4. Ἐξ. ιγ', 21.
5. Ἐκκλησ. γ', 7. 6. Ἐξ. ιζ', 12. 7. Ἰωάνν. δ', 24. 8. Ἰωάνν. δ', 24.
9. Ἡσ. ξς', 1.

προσκυνεῖν· οὕτω δήποθεν τὸ δέον τηροῦσα τῆς ἀληθείας ἡμμένη, τὸν ἄπειρον καὶ ἀόριστον, ἀναρχόν τε καὶ ἀνείδεον καὶ τελέως ἁπλοῦν καὶ ὁλικῶς εἰπεῖν ὑπὲρ νοῦν λόγων ποικιλίᾳ καὶ ὁρισμῷ προφορᾶς προσκυνεῖν καὶ ἑπομένως λατρεύειν, ἥκιστα πάντων πεφυκότως ἀνέχεται· ὅταν δηλαδὴ καιρὸς ἐπέλθῃ τῷ νῷ ἐκ τῆς ῥοπῆς καὶ ἐπιπνοίας τοῦ πνεύματος, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς θείας ἀληθείας* ἐνοειδῶς ἐναυγάζεσθαι· καθὸ καιροῦ, παντάπασι καθόλου πάντων ἀπόλυτος ὁ νοῦς καταστὰς καὶ μὲν δὴ καὶ ἑαυτὸν ἐκβὰς ἀμηγέπη οὐ μόνον ἀφασίαν, ἀλλὰ καὶ ἀνοησίαν εὐλόγως δῆτα ἀσκεῖ, ὡς εἰς τὰ κρείττω καὶ λόγου καὶ νοῦ τῷ νοερῷ φωτὶ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐκπλήξεως ἀσχολούμενος καὶ θεωρῶν, ἀκίνητος καὶ ἀμετάβατος ἀτεχνῶς τῇ ἀνομμάτῳ ἐπιβολῇ τρόπῳ γέ τῳ γεγονὼς ἑνώσει τῇ ὑπὲρ ἑαυτόν.

ξβ'. Χρὴ τὸν νοῦν ἑαυτῷ προσέχοντα παρατετηρημένως διιθύνειν τὴν ἰδίαν νοερὰν κατάστασιν φρονίμως τε καὶ σοφῶς σὺν δίκῃ· καὶ ὅταν αἰσθάνηται ἑαυτὸν θεωροῦντα τὰ ἁπλᾶ καὶ ἀτύπωτα τῆς θεολογίας μυστήρια, ἐν σιωπῇ ἡσυχῇ ἵστασθαι αὐτίκα οὐκ ἀθαυμαστί, οὔτε δὲ μὴν πόρρω τῆς σφετέρας καρδίας ἐνεργουμένης ἐν πνεύματι καὶ μέν που ἐλλαμπομένης. Καιρὸς γὰρ τότε οὐ μόνον ἡσυχίας αἰσθήσεων πάντων ἐξ αἰσθητῶν τὸ καθόλου, ἀλλὰ καὶ σιωπῆς οὐδὲν ἧττον, οὐτινοσοῦν διεξοδεύοντος λόγου· μᾶλλον μὲν οὖν τοῖς γνωστικοῖς τότε, εἴτι χρὴ φάναι, καὶ νοερᾶς τριβῆς ἡσυχίας καὶ ἀβλεψίας καιρός· ὅλως γάρ τοι τὸ ἀκίνητον ἐπιτηδεύειν δεῖ ἐν αἰσθήσεσιν, ἐν λόγοις, ἐν νοήσεσιν, ἵν' ὁ νοῦς εὐθυβόλως καὶ ἧ χρὴ μονώτατος ἐν ἀποβλέψει ἑνοειδεῖ καὶ μονοειδεῖ τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου τρισσοῦ Θεοῦ ἔχῃ ἐλευθερίως κατὰ τρόπον θεμιτόν, τὴν ὑπὲρ ἔννοιαν ἀπειρίαν καὶ ἀναρχίαν καὶ μέν γε ἀπεριληψίαν καὶ τ' ἄλλα καθάπαξ εἰπεῖν, τὰ θεῖα καὶ ἄτρεπτα καὶ ἀπόλυτα καθορᾶν καὶ ἑνοῦσθαι συνηλλοιωμένος τῇ θεωρίᾳ καὶ ἁπλωμένος καὶ τὸ ὅλον θεοειδὴς γεγενημένος τῇ θείᾳ χάριτι σὺν εὐφροσύνῃ καὶ θαύματι· ἐπεὶ δὲ ὁ νοῦς τῆς τοιαύτης ἔχεσθαι καταστάσεως ἤθελεν ἄν, εἴπερ ἑνόν, ἀλλ' οὔκουν δεδύνηται, τρεπτός τε ὢν καὶ τρεπτοῖς συζῶν καὶ συνηρμοσμένος ἀμηγέπη σώματι καὶ πράγμασι περιστατικοῖς, ἐπιστημονικῶς δεῖ μὴ ἀπεσχοινίσθαι μακρὰν τῆς ἑνοειδοῦς ἀποβλέψεως ἐκπεσών, μηδὲ πολυρρημονεῖν· ἀλλὰ μικρὰ μὲν λέγειν, καὶ ταῦτα δὲ τῶν θείων ἐναυγασμάτων· ἵν' οὐ μόνον θᾶττον ἔχῃ πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ νοῦν ἕνωσιν αὖθις ἐπιστρέφειν, ἀλλὰ καὶ φανωτέρας ἐπαίσθηται τῆς ἑνώσεως, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ ἐπιμονωτέρας· καθόσον γὰρ ὁ νοῦς τὸ συνεπτυγμένον φυλάσσει καὶ ἀδιάχυτον ὁπωσδήποτε, κατὰ τοσοῦτον ἡ τροφὴ αὐτοῦ ἥγε πρὸς τὴν θείαν ἕνωσιν τάχιον γίνεται καὶ φανωτέραις ἑνοῦται ταῖς μαρμαρυγαῖς καὶ μέν γε γονιμωτέραις τῷ συνεχεῖ πάντως πρὸς τὰ θεῖα συνεθισμῷ.

ξγ'. Ἐπειδὰν τῇ θείᾳ ἑνοειδεῖ ἐκφαντορίᾳ ἐκ νοερᾶς ἀποβλέψεως ὁ νοῦς προσπάσχων ἠλλοίωται καὶ τῷ ἀγνώστῳ περιαυγάζηται τῷ πάσης ἐπέκεινα γνώσεως, ἀδιαίρετός τε ἀποκαθίσταται καὶ ἁπλοῦς καὶ ἀόριστος

* Πρβλ. Α' Τιμ. β', 4.

ὡς ἂν ὑπὸ γνόφον ἑνιαίως καταλαμπόμενος· κάλλος ἀπερίγραπτον θεωρῶν ἁπλότητος ὑπερβολῇ, ἀνείδεον παντὸς εἴδους ὑπεροχῇ, ἄναρχον ὑπερθέσει πάσης ἀρχῆς ὁπηδήποτε, αὐτὸ μὲν ἀπερίληπτον, ἁπάντων δὲ τοὺς ὅρους καὶ τὴν ὁποιανοῦν περιοχὴν ἐνόντα ἐν αὐτῷ πάντα πληροῦν ὡς ὑπερπλῆρες, αὐτὸ δὲ ἄπειρον ὄν· συνελόντα εἰπεῖν, ὁπηνίκα τῇ πάντων τῶν ὄντων ὑπεροψίᾳ ἐν τῇ τοῦ ἑνὸς ἐποψίᾳ πάντ᾽ ὄψηται ἀρρήτῳ λόγῳ δυνάμεως νοερότητος ὑπὲρ νόησιν, τότε καιρὸς τοῦ σιγᾶν[1] καὶ μυστικῶς καὶ ὑπερκοσμίως, ἢ, ἵν᾽ οὕτως εἴποιμι, ἀνομμάτως καὶ ἀλαλήτως τὴν μονοειδῆ τρυφᾶν ἐν θειοτέρᾳ μυήσει τῆς ἀληθείας ἀπόλαυσιν. Ἐπὰν δὲ τὰ εἰρημένα ἀπῇ ἀπὸ νοῦ καὶ περὶ αὐτὸν δρᾶται διαίρεσις, τὸ τηνικάδε καιρὸς τοῦ λαλεῖν[2]· μέντοιγε λαλεῖν, τῆς ἀναγωγῆς πρὸς σιγὴν ἄξια· κρείττω γάρ τοι ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἡ ὑπὲρ λόγον, ἥγε ἔγκαιρος λέγοιτ᾽ ἂν καὶ μάλα εἰκότως σιγή, λόγου παντός· καθὸ καὶ Σολομὼν ὁ πάνυ προτεταχὼς ταυτηνί, καιρὸς τοῦ σιγᾶν, εἶτα καιρὸς τοῦ λαλεῖν[3] φησίν. Ἄριστον μὲν καὶ δὴ τῆς πρώτης μοίρας σιγὴν ἄγειν ἔγκαιρον· εἰδέπη μήπω πάρεστι τοῦτο, μηδέ γε μὴν εἰς τὰ ὑπὲρ λόγον ὁ νοῦς ἑνοειδῶς ἐπιβάλλει, ἀλλὰ τὸ γοῦν λαλεῖν ἐγκαίρως, ἔστω δὴ δεύτερον· ἵνα δέπερ συγγενὲς εἴη τὸ λέγειν καὶ πρὸς τὸ σιγᾶν σύνεγγυς, ὡς τὸ σιγᾶν, οὕτω που καὶ τὸ λαλεῖν ἐγκαίρως ἐπιτελείσθω καὶ πρὸς τὸ μὴ λαλεῖν ἐλθεῖν ἐπειγέσθω, τῷ τὰ θεῖα λαλεῖν καὶ διανοεῖσθαι διηνεκῶς καὶ δρᾶν τὴν κτίσιν καὶ τὸν κτίστην αὐτῆς ἐνοπτρίζεσθαι, ὅση δύναμις, διηγουμένης περὶ αὐτοῦ· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἐγκαίρως λαλεῖν· χρὴ δὲ ἄρα καὶ οὑτωσίπως διαλαβόντα ἐπισημήνασθαι.

ξδ΄. Ἐπὰν πάντα ὁ νοῦς διαβὰς τὰ τῇδε καὶ ὑπεραναβὰς φυσικῷ τρόπῳ, ἀσπασίως σιγήσῃ, τότε τοι καιρὸς τρυφᾶν ὑπερκόσμια καὶ ἀλάλητα· καιρὸς ἐλλάμψεως καὶ φωτὸς νοεροῦ, ἑνώσεώς τε νοὸς καὶ θεωρίας, ἁπλότητος, ἀοριστίας τε καὶ ἀπειρίας καὶ ὑπερφαοῦς γνώσεως καί, ἐν ἐπιτομῇ φάναι, καιρὸς ἀντιλήψεως καὶ μεταλήψεως σοφίας πνευματικῆς, καθ᾽ ἣν ὁ νοῦς τετελείωται ἐν σχολῇ καὶ σιγῇ, τὴν ἀνέκφραστον παραδεδεγμένος ἐν ἐκπλήξει ἀγαλλίασιν.

ξε΄. Ὅταν ἡ ψυχὴ ἀληθείας αἰσθήσει ἑαυτὴν τῷ ποτηρίῳ τῆς χάριτος, οἷα κρατίστῳ, μεθυσκομένην αἰσθάνηται ἔκνουν γιγνομένην, δῆλον ὅτι τότε καιρὸς τοῦ σιγᾶν[4].

ξς΄. Ὅταν ἡ τοῦ ἔσω ἀνθρώπου διάθεσις θέλῃ βοᾶν, Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ᾽ ἐμέ[5], τότε καιρὸς τοῦ λαλεῖν[6]· λαλεῖν δὲ ὡς εἰκός, οὐκ εἰκαῖα, κατὰ τῶν ἐχθρῶν μέν τοι γε μέτρια καὶ προσήκοντα, καθὰ δεῖ.

ξζ΄. Ὅταν τὸ τοῦ προσώπου Κυρίου φῶς σεσημείωται ἐπὶ τὴν ψυχήν, ὡς ἐντεῦθεν καλλύνεσθαι καὶ φαιδρύνεσθαι καὶ χῦμα θείας εὐφροσύνης ἐπιρρεῖν ἐπ᾽ αὐτήν, τότε ἄρα καιρὸς τοῦ σιγᾶν[7].

1. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 2. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 3. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 4. Ἐκκλησ. γ΄, 7.
5. Ψαλμ. 3,2. 6. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 7. Ἐκκλησ. γ΄, 7.

ξη΄. Ὅταν ἐπανισταμένους αὐτῇ ὀρφνῃ ἀδίκους μάρτυρας καὶ ἃ οὐ γινώσκει ἐρωτῶντας αὐτὴν καὶ ταράττοντας, τότε καιρὸς γιγνομένως τοῦ λαλεῖν[1] καὶ μὲν δὴ τοῦ ἀντιφθέγγεσθαι.

ξθ΄. Κορυφαιότατον καὶ οἷον εἰπεῖν ἀκρότατον, ἢ δήπου ὕψιστον καλὸν καὶ μέν γε ἀγαθὸν ὁ Θεός, ἐν ἅπασι τοῖς οὖσι καὶ τοῖς νοουμένοις, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς ὁρωμένοις· πολλῷ τῷ μεταξὺ βέλτιον τὴν φύσιν πέφυκεν ἄνθρωπος καὶ κρείττων πιθανῶς ἀσυγκρίτως· τῇ χάριτι δὲ τῷ ὄντι καὶ τῶν Ἀγγέλων ὑπέρτερος. Ἐν τοίνυν παμπόλλοις νοῦς θεωρητικὸς τοῖς μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τῷ ὑπὲρ ἔννοιαν προσεγγίζων, ἔκπληκτος ἀποκαθίσταται, ὁπηνίκα ἔτι δαψιλοῦς τῆς φωτιστικῆς χάριτος οὐ πεπείραται· ἧς δι᾽ ἐνεργοῦς ἐν καρδίᾳ πνευματικῆς δυνάμεως γεγευμένος, φαίην ἂν τάχα, εἰς τὸ ἀκρότατον ἄνεισι καλὸν καὶ ἀγαθόν, τὸν Θεόν, καὶ ἐν αὐτῷ κατὰ δωρεὰν θειοτέραν εἴσεισι· καὶ ὁρᾷ ἑνοειδῶς καὶ ἐκπλήσσεται, εἰς τὸν ὑπὲρ νοῦν βυθὸν αὐλιζόμενος ἐν σιωπῇ· καὶ τοῦτό ἐστιν ἀληθῶς τοῦ πρώτου σαββατισμοῦ τά, ὡς ἂν ὀνομάσοι τις ἴσως, ἐνέχειρα· οὗ τύπος ὁ τῆς κτίσεως τῶν ὄντων σαββατισμὸς τοῦ Θεοῦ[2]· ἑτέρου δέ, οὗ ἀψευδὲς παράδειγμα, ὁ ἀπολειπόμενος σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ[3], μείζονος καὶ ἀλλοιωτέρου σαββατισμοῦ προφανῶς ἀπολαύει, εἰς ἑαυτὸν στραφεὶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἑαυτὸν γνοὺς ὡς εἰκόνα μετὰ πρωτότυπον, καὶ τὸ ὅλον, τὰ μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὁποῖα· ὁπότε* οὐ μόνον εἰς τὰ ὑπὲρ νοῦν καὶ διάνοιαν διοδεύει, τρόπον κατάλληλον, ἐν θαυμασίᾳ ἐκπλήξει, ἀλλὰ καὶ χαρᾶς, οὐχ ὡς ἄν τις εἰπεῖν ἔχοι, καὶ πνευματικῆς πληροῦται ἀγαλλιάσεως, γαννύμενος γιγνομένως ἐν σιωπῇ ταῖς ἐπ᾽ αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτὸν θεοπτικαῖς ἐλλάμψεσι καὶ θεουργίαις· καὶ ἑνούμενος ταύτῃ τῇ τῆς θείας καὶ ὑπερφυοῦς θεότητος ἑνάδι, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

* Ἴσως καὶ πότε.

ο΄. Ὁπηνίκα πάντων ὑποθετικῶς τῶν γεγονότων ποιεῖται ἀφαίρεσιν, ὡς μὴ ὄντων, τὸ ὄντως ὄν, τηνικάδε ἀρρήτως φαντάζεται, ὑπὲρ νοερὰν ἐνέργειάν τε καὶ ἕνωσιν, νοῦς θεωρῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ πνεύματι δι᾽ ὑπεροχῆς ἀπείρου τῶν περὶ τὰ ὄντα θείων ἀμωσγέπως θεωρουμένων· καὶ γίγνεται ἑνοειδής, ἢ ἕν, ἵν᾽ οὕτω φῶ, ἀφάτως ἀφασίᾳ, κάτοχος· πλήρης ἀγάπης, χαρᾶς, οὐμενουν ἁπλῶς, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ Πνεύματος, τῆς ἐφαμίλλου τῶν Ἀγγέλων τρυφῆς.

οα΄. Ὥσπερ οὐδαμῶς οὐδόλως τὸ παράπαν, Κύριε, εἶ τὴν οὐσίαν ληπτὸς οὐδενὶ τινὶ ὁποίᾳ δὴ φύσει λογικῇ τε καὶ νοερᾷ, ἢ καθάπαξ γνώσει κτιστῇ, οὐδὲ γοῦν Χερουβικῇ, ἀλλ᾽ ὑπερεξίστασαι ἀπειράκις ἀπείρως ἁπάσης γνώσεως, οὕτω, Δέσποτα, καὶ τὰ περὶ σὲ παντάπασιν ἄπειρα καὶ ἀόριστα· αὐτίκα τοίνυν ὄντα καὶ λέγοντα σεαυτὸν ἀνυπερβλήτῳ κηδεμονίᾳ τὸν νομοθέτην τῆς παλαιᾶς Διαθήκης Μωσέα κηρύττειν ἐπέταξας. Ἀλλὰ καὶ οὕτω σὺ πάλιν, ἀψευδέστατε καὶ μόνη ἄκρα ἀλήθεια, εἴρηκας περί τινων τῶν σῶν, ὅτι ὀφθεὶς αὐτοῖς, ὅμως τὸ ὄνομά σου οὐκ ἀπεκάλυψας. Ἔστι

1. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 2. Γέν. β΄, 2-3. 3. Ἑβρ. δ΄, 9.

γὰρ ὑπὲρ πᾶν ἀσυγκρίτως ὄνομα[1], τῶν οὐ μόνον ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ὅσα ἐν οὐρανοῖς. Οὐσίαν γάρ σε παριστᾶσιν οἱ τοῦ σοῦ φωτὸς ἔμπλεοι, ἀλλὰ τοῦ ἐνυποκειμένου χωρίς· πάντως ἵν᾽ οὕτως ἑπομένως, ὑπερούσιος ἀποφανθῇς καὶ νόησιν μὴ ἔχουσαν καθάπαξ τι ὑποκείμενον, ἵνα περιφανῶς καὶ ὑπὲρ νόησιν καὶ πάντων τῶν γνωσθῆναι δύναμιν ἐχόντων ἀπειράκις ἄγνωστος καὶ ὑπέρτερος γνωρισθῇς· χρόνου τελείως ὁρᾶσαι ἀνώτερος, ἄναρχος, αὐτοζωὴ ὤν, καὶ ἀπέραντος, τοπικὴν ὁλοσχερῶς ὑπεκφεύγεις ἔννοιαν, ὁ πανταχοῦ ἀθρόως παρὼν καὶ ὑπὲρ τὸ πᾶν, ὡς τοῦ παντὸς ἀθρόον ποιητὴς καὶ μόνος καίτοιγε καὶ τῶν νοερῶν φύσεων περιοχή, καὶ τόπος ὢν ἀδιάβατος, νοῦ τάχος ὑπερβαίνων καὶ φθάνων αὐτοῦ τὴν ἐπίνοιαν, ἅτε ὑπὲρ τὸ πᾶν, καὶ χεὶρ παντοκρατορικὴ τοῦ παντὸς εὑρισκόμενος τρόπον ἀδιεξίτητον· καὶ μὴν οὐδὲ φύσεως, καὶ τὸ τυχόν, ὅροις ὑπόκεισαι. Ἀόριστος σὺ καὶ γάρ, οὐ μόνον τὴν φύσιν, ὡς ὑπερφυῶς ἀκατάληπτος, ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ σὲ φυσικοῖς, ὡς σοφία ὑπέρσοφος καὶ δύναμις ὑπερδύναμος καὶ ἀγάπη καὶ ἀγαθότης ὑπὲρ πᾶσαν διάνοιαν ἀγάπης καὶ ἀγαθότητος· τί ἄν τις εἴποι σε; φῶς λεγόμενον, οὐκ ἀπρόσιτον; ὥστ᾽ ἆρ᾽ ὑπὲρ φῶς· τί; κριτήν, οὐ πάντα γινώσκοντα καὶ πρὸ γενέσεως; ποῦ ταῦτα κριτοῦ; ὥστ᾽ ἆρ᾽ ὑπὲρ κριτὴν πολλῷ τὸ μεταξύ· ποταπὸν δέ σε δημιουργὸν καὶ φῇ, τὸν ῥοπῇ θελήματος μόνῃ κτίζοντα καὶ ταῦτα μιᾷ τὰ πολλὰ καὶ διάφορα ἄνυλα; ἐν δ᾽ ἀύλοις· βαθαὶ τοῦ βάθους τῆς ὑπεροχῆς· ἵν᾽ οὕτω φῶ, μιᾷ ῥοπῇ πνεύματος τὰ μιᾶς φύσεως, πνευματικὰ γάρ, πολλὰ δὲ καὶ πάμπολλα, ταῖς τῶν διαθέσεων, εἰ βούλοιο δέ, καὶ προσώπων διαφοραῖς, τὸ πάμπαν θαυμάσιον; καὶ πᾶσαν νοοῦντος καθ᾽ ὑπερβολὴν φεῦγον διάνοιαν· ἆρα ταῦτα δημιουργοῦ; οὐδαμῶς· ὥστ᾽ ἆρ᾽ ὑπὲρ δημιουργόν· κτίστης ὀνομάζῃ καὶ τεχνίτης κηρύττῃ; καὶ ποῖος κτίστης χωρὶς θεμελίου ἐπὶ μηδεμιᾶς ἕδρας κτίζει, καὶ τὸ βραχύτατον γοῦν, ὡς σύ γε, Δέσποτα, τὴν τοσήνδε γῆν μετὰ ποσῶν δὲ ὀρέων αὐτῆς καὶ λίθων καὶ ὕλης ἀλλοίας, θεμελιῶν αὐτὴν ἐπ᾽ οὐδενός[1], καὶ ταῦτα τοσοῦτον ἀσφαλῶς; ἢ ποῖος τεχνίτης ἐκ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντων παράγει, καὶ ταῦτα ἀκαρεὶ κατὰ λόγον ἡλίκα, οἷα τὰ τεχνητά, ὥσπερ παράγεις σύ; Ἄραγε κτίστου, ἢ τεχνίτου τὰ σά τις εἰπών, τὰ εἰκότα ἐρεῖ; ἥκιστα πάντων ἀληθῶς· οὐκοῦν ὑπὲρ κτίστην καὶ τεχνίτην πολλῷ τῷ ἀπείρῳ τυγχάνεις ὢν ὁ Θεός. Ποῖον εἶδος ἀγάπης ποτὲ καὶ ἢ εἰδέναι τις ἔχοι ἄν, ἢ ἀκοῦσαι, ἢ ἀναπλάσαι, καὶ ὁπωσοῦν γοῦν, ὁποῖον ἡ πανθαύμαστός σου χρηστότης μετὰ σφόδρα σφοδρῶν τῶν διακειμένων δέδειχεν ἡμῖν ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς προσλήψει πάνυ τοι λίαν φιλανθρώπως ὑπὲρ πάσας ἐλπίδας; ὅπερ δήπουθεν θεωροῦντες, οἷος τὸ θεωρεῖν ἔξεστι διὰ χάριτος εἰς ἀχανὲς εἰσίασιν ἄντικρυς ἀγάπης καὶ προνοίας ξενοτρόπου πέλαγος· καὶ γιγνομένως ἔξω ἑαυτῶν γίγνονται μετὰ δριμυτάτων ἐρώτων κατάλληλα, καὶ τὰ τῆς οἰκονομίας οἰκείως ὀνομάσαι ταύτης τῷ ὄντι οὐκ ἴσασιν. Ὑπερβάλλει γὰρ ἐκ πλείστου τοῦ περιόντος καὶ νοῦν

1. Πρβλ. Φιλιππ. β', 9.

2. Ἰώβ κς', 7.

καὶ λόγον καὶ πᾶσαν ἀκοὴν καὶ διάνοιαν τὰ τῆς ἐνανθρωπήσεώς σου, Θεὲ ὑπεράγαθε, διακείμενα. Πατὴρ πάντων εἶ καὶ καλῇ; ἀλλ᾽ ἀφάτως πατροσύνῃ ὁποιανοῦν ὑπερέχεις, καὶ αἰτίᾳ καὶ ἐξουσίᾳ καὶ προμηθείᾳ καὶ νουθεσίᾳ καὶ μακροθυμίᾳ, ἀνοχῇ. Βασιλεὺς ὀνομάζῃ; ἀλλ᾽ οὔκουν καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς μᾶλλον, ἧττον δὲ τὸ μέλλον, οὐδ᾽ ὁπωστιοῦν μέντοι κατὰ τὸ παρεληλυθός· ἀλλὰ πῶς; θαυμαστῶς, ἁπλούτως καὶ ἁπλῶς· ἡ βασιλεία γάρ σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων ὁμοθυμαδόν, ἐπίσης ἐνεστῶτος, παρεληλυθότος, μέλλοντος, καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ[1]. Οὕτως ἐν πᾶσιν ἁπαξαπλῶς κατὰ πάντα ἀπείροις μέτροις ὑπέρκεισαι, ἁπλῶς καὶ ἀπολύτως πάσης περινοίας, ἵν᾽ εἴπω ξυλλήβδην, ἐφαμίλλως λίαν καὶ ἀπείρως ὑπερεξηρημένος καὶ σύ, ἀκατάληπτε Κύριε, καὶ τὰ περὶ σέ· ἃ φαντασιούμενος ὁπωσδὴ νοῦς ψυχαγωγίαν ἔχει τῆς ἐφικτῆς σου δράσεως καὶ ὅλως μετὰ τῆς ἐπιπνοίας τοῦ πνεύματος γεγονώς, ὡς εἰς γνόφον εἰσδύνει μυστικόν, μήτε τελείως ἔχων ὁρᾶν σε διὰ τὸ τῆς δόξης ἄπειρον καὶ ἀπρόσιτον· ἐξ οὗγε τρόπου ὑπερκοσμίῳ καταπαύσει καταπαύεις ἀρρήτως τοὺς θεωροῦντας καὶ δὴ φιλοῦντάς σε θαυμαστῶς· μήτε πάμπαν χωρὶς τοῦ ὁρᾶν σε τελῶν. Ὅθεν ἀνάπαυσιν θείαν καὶ ὑπερφυᾶ αὖθις ἀναπαύεις αὐτούς, ἄρρητε, ἀνεπινόητε, ἀπερίγραπτε, ἀπερίληπτε, καὶ ξυνελόντα εἰπεῖν, παντάπειρε, τὴν οὐσίαν δηλονότι καὶ τὴν ἐνέργειαν· ἀμήν.

οβ'. Ὅταν ὁ νοῦς πόρρω πολυνοίας γένηται, τὰς ἑτερότητας καὶ πολυσχεδεῖς ἐννοίας ἀποπεισάμενος καὶ ὑπὲρ ἄνω εὑρίσκεται τοῦ νοεροῦ σκεδασμοῦ ἐν τῇ ἐπιπνοίᾳ καὶ μετοχῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἑνίζοντος αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὴν καρδίαν διηνεκῶς καὶ ἀείβλυτα πνέοντος καὶ τοῖς θείοις τόποις συνεχῶς ἐμφιλοχωρῶν ταῖς περὶ Θεοῦ φαντασίαις οἷον πιωθῇ, ὡς ἑνὶ ἐνατενισμῷ νοερῷ, ἀθρόον τὰ ἡλίκα, ὅσα περὶ Θεὸν ἐνοειδῶς ἐνοπτρίζεσθαι καὶ ἀρρήτως ἐρωτικῶς· τότε τῆς θείας καταπαύσεως γίνεται περιφανῶς, βαθείας καὶ θείας εἰρήνης ἀπολαύων καὶ καρδιακῆς ἁγίας ἡσύχου τὰ πολλὰ ἀναπαύσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ογ'. Ὅταν ὁ νοῦς ὁμιλῇ Θεῷ καὶ προσεύχηται, ὡς δή τις υἱὸς φιλοστοργοτάτῳ Πατρὶ ταῖς διαθέσεσι καὶ τὸ Ἰησοῦ φῶς ὁρῶν ἀφάτως εὐφραίνηται, ἐκπλησσόμενος λίαν ἐρωτικῶς, ἔρωτα ἐναργῶς θεῖον καὶ ὑπερφυᾶ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνέργειαν αἰσθόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ὑπεράνω τῶν θείων ἐμφάσεων καὶ τελειοτήτων ὑπερανίπτασθαι θέλῃ μυστικῶς καὶ ὑπερκοσμίως· τηνικάδε ἀληθῶς καταπαύει ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ὑπὲρ τὸ νοεῖν μετὰ τὸ νοεῖν γινόμενος καὶ θαυμασίως ἡδυπαθῶν καὶ ὄντως ἀναπαυόμενος ἐν εἰρήνῃ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος τοῦ Χριστοῦ.

οδ'. Κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων, ὧν ἤρξατο ποιῆσαι[2], ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐν Λόγῳ καὶ Πνεύματι τῶν γεγονότων ἐκπλήρωσιν· ἐφάμιλλον τρόπον καὶ ὁ θεοείκελος νοῦς καταπαύει ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο τὸ κατ᾽ ἀρχὰς ποιεῖν εἰς συμπλήρωσιν κόσμου τοῦ

1. Ψαλμ. 144,13.

2. Γέν. β', 3.

κατ᾽ ἀρετὴν νοητοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀνασκοπῆσαι καὶ οἷον ἐπεξεργάσασθαι ἐν Λόγῳ Θεοῦ καὶ Πνεύματι ζωοποιῷ τὸν ξύμπαντα κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ νοητὰ διαρκῶς καὶ ἀπὸ τῶνδε ἀναβεβηκέναι πάλιν ἐν λόγῳ καὶ Πνεύματι εἰς τὰ παρά τισιν εἰρημένα μετὰ τὰ φυσικὰ καὶ ὑπερκῦψαι εἰς τὰ ἁπλᾶ καὶ ἀπόλυτα τῆς θεολογίας μυστικὰ θεάματα· τὸ τηνικάδε γὰρ ἐν τῇ καταπαύσει, ἀναπαύσεως καὶ εἰρήνης ἐν νοερᾷ ἀληθείᾳ ὅτι μάλιστα πολλῆς ἀπολαύει καὶ δὴ θεοῦται ἐν φωτὶ γνώσεως καὶ Πνεύματος ζωοποιοῦ μετοχῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

οε΄. Ὥσπερ καταπαύσας ὁ Θεός, οὔκουν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ κατέπαυσεν, ἀλλ᾽ ἀπὸ μόνων ὧν ἤρξατο ποιῆσαι[1]· ἀπὸ μέντοι τῶν ἀνάρχων καὶ ἀκτίστων καὶ οἷον πεφυκότων ἔργων αὐτῷ οὐ κατέπαυσεν· οὕτως ἐξ ἐφαμίλλου θεομιμήτως ὁ νοῦς, Λόγῳ θείῳ καὶ Πνεύματι ζωοποιῷ μετελθὼν καὶ διαβὰς τὴν φαινομένην κτίσιν, ἀπὸ τῶν ἔργων οὔκουν τῶν πεφυκότων αὐτῷ καὶ μήτε ἠργμένων, μήτε μὴν ληγόντων, καταπαύει πάντων ἥκιστα, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν φαινομένων ἔργων καταπαύει τῶν ἀρχομένων τε καὶ ληγόντων· ἐντεῦθεν καὶ τῆς σωματικῆς καταπαύσεως κατὰ ἀκινησίαν ἑφεπομένης τῷ καταπαύσαντι, τοὐναντίον ἕπεται τῇ νοῦ καταστάσει. Εἰμὴ γὰρ ἀεικίνητος γένοιτο, ἐπιπνοίᾳ ζωοποιῷ τοῦ Πνεύματος διηνεκεῖ ἐν ἀναβλέψει τῶν ὁρωμένων γνωστικῇ, οὐδὲ εἰ ἐστὶ γνώσεται νοερὰ κατάπαυσις, ἀεικινήτως περὶ μόνον τὸν Θεὸν ἑνοειδῶς στρεφομένη καὶ θεοῦσα τὸν ταύτης μέτοχον ἐν ἀναπαύσει τῇ ἐν Χριστῷ ἀφράστῳ τε καὶ ἀρρήτῳ.

ος΄. Μὴ σπεύσῃς, φησὶν ὁ Σολομών, ἐνεγκεῖν ῥῆμα πρὸ προσώπου Κυρίου· ὅτι ὁ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω[2]· ὡς λίαν σαφῶς καὶ εὐθυβόλως δίδωσί τε καὶ διατρανοῖ τίς ἐστιν ὁ καιρὸς τοῦ σιγᾶν[3]. Λέγει γὰρ ἄντικρυς, ἐπειδὴ σὺ κάτω ὢν ἐπὶ γῆς, πρὸ προσώπου Κυρίου τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἄνω ὄντος γίνῃ καὶ τοσαύτης ἠξίωσαι χάριτος, ὡς ὁ κάτω τὰ ἄνω φρονεῖν[4] καὶ περιαθρεῖν καὶ νοερῶς ἐπιβάλλων ἵστασθαι πρὸ προσώπου Κυρίου, μὴ σπεύσῃς ἐνεγκεῖν ῥῆμα· καιρὸς γὰρ τοῦ σιγᾶν· μὴ θέλε νοερῶς ἐνεργούμενος ὑπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἑνοειδῶς καὶ θεοειδῶς· τοῦτο γάρ ἐστι πρὸ προσώπου Κυρίου εἶναι, ὅταν τὰ περὶ Θεὸν ὄντα πολλά, μονοειδῶς ὁ νοῦς θεωρῇ κατὰ ἁπλῆν καὶ ἐνιαίαν ἐπιβολὴν ἐν Θεῷ· μὴ τοίνυν τοῦτο πάσχων καὶ πρὸ προσώπου Κυρίου παριστάμενος, ῥῆμα προσενεγκεῖν σπεῦδε· ἢ οὕτω γ᾽ ἂν σαυτὸν ἀνεπιστημόνως ἑκὼν εἶναι * ὑποβεβηκέναι καὶ ὑποκατιέναι σπεύδῃς· ἢ δή, καὶ οὕτωσὶ ῥητέον ἂν εἴη τοῦ ῥητοῦ τουδὶ ἐξηγουμένοις τὴν ἔννοιαν· ἦν ὅτ᾽ ἦν ἡ ἀνθρωπεία φύσις ἀπήμων καὶ ταύτῃ δικαίως πόρρω κακῶν, ἐγγὺς οὖσα Θεοῦ, Θεόν τε θεωροῦσα, τήν τε δόξαν τοῦ κάλλους τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν Ἀδὰμ προπάτορι τρυφῶσα μετὰ γήθους σὺν θαύματι, ἄυλον τρυφήν, νοεράν, οὐράνιον, ἄφθαρτον· πολλῇ καὶ γὰρ οὖν χάρις τῇ ψυχῇ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου περιεκέχυται· πολλαῖς τε ὁ θεοειδὴς νοῦς ἐκείνου περιηντλεῖτο γνωστικαῖς θεωρίαις καὶ ἀνατάσεσι

* Ἴσως περιττὸν τὸ εἶναι.

1. Γέν. β΄, 3. 2. Ἐκκλησ. ε΄, 1. 3. Ἐκκλησ. γ΄, 7. 4. Πρβλ. Κολοσσ. γ΄, 2.

πρὸς Θεὸν ἐν αἰσθητῷ παραδείσῳ, ἀπόλαυσιν ἔχοντος τὸν νοητόν· καὶ ἵν᾽ οὕτως ὀνομάσω μακαρίαν ζωήν, πρὸς ἑαυτὸν γιγνομένως ἡνωμένου καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ἑαυτῷ τε μένοντος, κἂν τῷ Θεῷ ὡς εἰκὸς τῆς ἑνοειδοῦς ἡμμένου καταστάσεως καὶ θεοειδοῦς ὄντως, καὶ μάλα εἰκότως, ὡς κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ γεγένοιτο· ἀλλὰ ταυτὶ μὲν πάντῃ περὶ ἡμᾶς ἦν, ὡς ἐν ἐπιτομῇ φάναι, ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ἀγαθά· τῷ δὲ δυσμεναίνοντι τῇ εὐκληρίᾳ καὶ δόξῃ ἡμῶν ἀλάστορι δαίμονι βεβλημένῳ φθόνῳ, φορητὸν τοῦτ᾽ οὐκ ἦν· πῶς γάρ; καὶ μὲν δὴ πολὺς ὁ πανώλης οὗτος ὑπῆρξε φαινακίζων καὶ ἀπαιωρῶν τὸ ἡμέτερον ἐλπιζόμενον, χρηστολόγοις δῆθεν βουλαῖς, καὶ ἀναρριπίζων τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς ὑψηλοτέραν, ἧς εἴχομεν θέωσιν, τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, ὁ πρωτουργὸς κακίας, διαβαλὼν τὸ εὐθές[1]· ἐξ οὗ γοῦν τὸ τῆς ἐξ ἀπάτης ὄλεθρον ἐλεεινῶς ἐπεπόνθαμεν καὶ Θεοῦ καὶ θείας τρυφῆς ἐξόριστοι γεγενήμεθα[2], τῆς ἑνοειδοῦς τε κατὰ νοῦν πνευματικῆς βιοτῆς καὶ τοῦ θεωρεῖν ἔχειν τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον καὶ δοξάζεσθαι ἀλλοιουμένους ὑπὸ τῆς τοῦ θείου κάλλους ἀκτῖνος ἀθλίως ἀποπεπτώκειμεν καὶ εὑρέθημεν, ὡς μὴ ὤφελε, διηρημένοι καὶ σχιζόμενοι εἰς ἄττα πολλά· καὶ ταῖς διαιρεταῖς ζωαῖς καὶ ἑτερότησιν, ὡς οὐκ ἐχρῆν χαίροντες· ὡς καὶ πολλούς γε θεοὺς καὶ διέχοντας, ἀντὶ τῆς μιᾶς πρεσβεύειν τρισυποστάτου Θεότητος, τοὺς οὐκ ὄντας ἄρα τῷ ὄντι θεούς, ἀλλ᾽ ἀπατηλοὺς δαίμονας καὶ φθόρους καὶ δυσμενεῖς, ἀπολωλέκειμεν τὸ κύριον ἕν, τήν τε ἐνιαίαν ζωὴν καὶ τάξιν, καὶ διεσχίσθημεν εἰς πολλὰ καὶ διάφορα καὶ ἡ ἰσχὺς ἡμῶν ἥ γε νοερὰ καὶ ὁ τόνος, ἢ μᾶλλον ἡ ἀνάτασις εἰπεῖν οἰκειότερον, ἐξέλιπεν οὐκ ἀπεικότως καὶ εἰς βάθος ἥκομεν οὔκουν μετρίου κακοῦ[3] καὶ τὰ κάτω, οἱ Θεοῦ εἰκόνες[4] καὶ τῆς ἄνω διαίτης καὶ οὐρανίου ἐπάξιοι, ἀφρόνως φρονεῖν εἰλόμεθα[5]. Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἄτρεπτον, οὐδέ γε μὴν ἀκλινὲς τὸ ἡμέτερον, ἔξεστι πάντως καὶ τοῦτο εὐλόγως, ὥσπερ ἀπὸ τῆς παμπόλλου δόξης ἐκείνης εἰς τὴν ἀπωτάτω ἀδοξίαν σχετλίως κατωλισθήσαμεν, παλινδρομῆσαι καὶ ἀνανεῦσαι καὶ πάλιν ἰδεῖν τὸ τοῦ Θεοῦ σεβασμιώτατον πρόσωπον. Οὔμενουν ὡς τὸ πρὶν τοσοῦτον ἔγγιστα, μέντοιγε πορρωτέρω καὶ ἰδεῖν καὶ τοῦ κάλλους αὐτοῦ παθεῖν τὴν λαμπρότητα. Τοιγάρτοι καὶ Μωσῆς ὁ θειότατος καὶ ἅπασοῦν ὁ τῶν Προφητῶν κατάλογος καὶ οἱ πρὸ τούτων γεμήν, Ἀβραὰμ δηλονότι καὶ οἱ κατ᾽ αὐτόν, εἶδον ὡς ἐφικτὸν τοῦτο καὶ λίαν τρανῶς καὶ τὴν ἐξ ἐκείνου τοῦ κάλλους ἀγλαΐαν ἐτρύφησαν ἀποχρώντως καὶ μέν γε καὶ ἐκπλαγέντες τῇ ἀπροσίτῳ δόξῃ αὐτοῦ· οἱ μὲν σφᾶς αὐτοὺς τεταλάνικαν[6], οἱ δὲ γῆν ἑαυτοὺς καὶ σποδὸν ἐνόμισαν καὶ ἐκάλεσαν[7], ἕτεροι δὲ οὐδὲ φάναι γοῦν ἴσχυσαν τῇ τῆς τοῦ θεωρηθέντος δόξης ὑπερβολῇ· τότε γε ἰσχνοφωνίαν καὶ βραδυγλωττίαν κατέγνωσαν ἑαυτῶν[8] καὶ ἕτερ᾽ ἄττα πλεῖστα καὶ μακάρια πεπόνθασιν εὐκλεῶς. Ἐντεῦθεν δῆτα καὶ Δαβὶδ ὁ θεσπέσιος ἱμειρόμενος τῆς αἴγλης τοῦ κάλλους τοῦ προσώπου Κυρίου, βοᾷ πρὸς Θεόν, ποτνιώμενος· πότε ἥξω καὶ ὀφθήσο-

1. Γέν. γ΄, 4-5. 2. Γέν. γ΄, 23-24. 3. Παροιμ. ιη΄, 3. 4. Γέν. α΄, 27.
5. Πρβλ. Κολοσσ. γ΄, 2. 6. Ἡσ. ς΄, 5. 7. Γέν. ιη΄, 27. 8. Ἐξ. δ΄, 10.

μαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ μου;[1] καὶ μένπη τὴν τῆς ψυχῆς καθ' ἣν ὥπται κατάστασιν τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου παραδεῖξαι βεβουλημένος, κατοικήσουσιν εὐθεῖς, φησί, σὺν τῷ προσώπῳ σου[2]· καὶ τήν γε ἰσχύν, ὅσην τῇ ψυχῇ παρέχεται τὸ τοῦ Θεοῦ θεωρούμενον πρόσωπον φρονίμως παραδεικνύς, ἀπέστρεψας, λέγει, τὸ πρόσωπόν σου καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος[3]. Εἰ δὲ τῇ τοῦ θείου προσώπου ἀποστροφῇ συμβαίνει ὁ τάραχος, τῇ τούτου παρουσίᾳ καὶ ἐποψίᾳ ἄρ' εἰρήνη ἕπεται πνευματικὴ τῇ ψυχῇ, δῶρον τοσοῦτον μέγιστον ὄν, ὡς μετὰ τὴν θείαν ἀγάπην καὶ χαρὰν ἐπιφαίνεσθαι τὰ τοῦ Πνεύματος, εἴτε χαρίσματα χρὴ λέγειν, εἴτε γοῦν καρπούς, καὶ τοὺς ἁγίως δὲ διαζῶντας καὶ ὁσίως, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου Κυρίου ἐμφαίνει πορεύεσθαι· κύριε, λέγων, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν[4], τὴν πνευματικὴν ἐκείνην δηλονότι καθόσον διαπέμπει τῷ ἔσω ἀνθρώπῳ ὁ νοητὸς καὶ ἄρρητος ἥλιος τὰς ἀχράντους καὶ ζωοποιοὺς ἀκτῖνας αὐτοῦ καὶ διαφαύσκεται τῷ νοῒ τῶν ὑπερκοσμίων ἡ αἴσθησις, καθ' ὃν καιρὸν αἴρεται ἐκ τῆς γῆς καὶ εἰς οὐρανὸν μετατίθεται τὸ τῆς ψυχῆς ἅπαν μνημόσυνον· καὶ ὁ ἄνθρωπος χαίρει καὶ σκιρτᾷ καὶ παιᾶνας* ὡς εἰκὸς ἱστᾷ καὶ εὐφραίνεται ἐν ἀγαλλιάσει καὶ τέρψει καὶ θυμηδείᾳ, πόσῃ τις ἂν εἴπῃ; φαιδρυνόμενος καὶ γαννύμενος τῇ τοῦ προσώπου Κυρίου λαμπρότητι. Ὅθεν ἑτέρωσε ἱκετεύει Θεόν· μὴ ἀποστρέψῃς, λέγων, τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον[5]· σκότους γὰρ αἰτία ἡ τοῦ προσώπου Κυρίου ἀποστροφή· ἡ δ' ἐπιστροφή, παντὸς νοεροῦ φωτός· ὅθεν εἰκότως καὶ χαρᾶς πνευματικῆς, ὡς ἂν καὶ περὶ ἑαυτοῦ φησιν· ἐσημειώθη ἐπ' ἐμὲ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου· καὶ συνεπάγει, ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου[6]· πάλιν ἐκ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ προσώπου Κυρίου τὴν πνευματικὴν τῆς θείας χάριτος γεγενῆσθαι ἑαυτῷ μαρτυρῶν δωρεάν, καὶ τίνες ποτ' ἄρα οἱ παρὰ τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἱστάμενοι καὶ αὐτὸ λιτανεύοντες, φησὶν ὅτι εἰσὶν οἱ νοητῶς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ πλούσιοι[7]· ἅγιοι μὲν γὰρ δήπουθεν καὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ πολλοί, οὐ μὴν ἅπαντας ἁπαξαπλῶς τὸ τοῦ Θεοῦ θεωρεῖν ἔξεστι πρόσωπον καὶ βιοῦν βίον Ἀγγελικόν, ἐπὶ γῆς ἀκμὴν διαζῶντες; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· μόνον γάρ τοι τουτοῖ τῶν μετὰ σοφίας θείας καὶ γνώσεως λατρευτέον εἶναι τὸ θεῖον νομιζόντων καὶ προσκυνητέον ἀληθείᾳ καὶ πνεύματι[8]· οἵπερ δὴ καὶ πλούσιοι τοῦ λαοῦ, λέγοιντ' ἂν εἰκότως, τοῦ Θεοῦ, πολλῶν θεωρημάτων ἐναυγασθέντες μυστήρια, πολλῆς τε σοφίας καὶ γνώσεως, ἥτις κατὰ Παῦλον οὔκουν πάντων ἐστί[9], θείας καὶ πνευματικῆς βάθος ἔχουσι πλοῦτον· ὅθεν τὸ πρόσωπόν σου, ὁ θαυμάσιος λέγει πρὸς Θεόν, ὡς εἴρηται Δαβίδ, λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ[10]. Ταύτῃ τοι ταυτί, μάλιστα πάντων εἰδώς, ὡς μάλιστα πάντων θείας σοφίας πεπληρωμένος Σολομών[1], ὁ πάνυ εὐφυῶς τὰ μάλιστα διδάσκων, φησί· μὴ σπεύσῃς ἐνεγκεῖν ῥῆμα πρὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ὁ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω[2]· ὀπηνίκα κατὰ θείαν δωρεὰν γένοιο πρὸ προσώπου Κυρίου ἐν θείᾳ καὶ ἐνοειδεῖ φαντασίᾳ, ἀναβεβηκυίας τῆς τοῦ νοῦ θεωρίας δηλονότι, καιρὸς τοῦ σιγᾶν[3]· μὴ τοίνυν προενεγκεῖν ῥῆμα, μηδὲ γοῦν ἓν σπεύσῃς, εἰκαίως ῥηματικῇ συνηθείᾳ ἑπόμενος, ὅτι οὐ καιρὸς τότε τοῦ λαλεῖν[4]· θεὸς γὰρ γίνῃ καὶ σύ, ἐπὶ τῆς γῆς ἔτι ὤν, τοῦ ἐν οὐρανοῖς θεωρῶν Θεοῦ ἀγγελομιμήτως τὸ πρόσωπον. Καὶ γὰρ οὖν καὶ οἱ Ἄγγελοι, ὡς ὁ Σωτὴρ εἴρηκε, διὰ παντὸς ὁρῶσι τὸ πρόσωπον τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἡμῶν Πατρός[5]. Ὅθεν καὶ ὅταν ἐν ἄλλῳ τόπῳ λέγοντος ἀκούῃς τοῦ Σολομῶντος, φῶς δικαίοις διαπαντός[6], ἐκ τῆς τοῦ προσώπου Κυρίου φωτοχυσίας τοῦτο πάσχειν αὐτοὺς τὸ εἰκὸς λογίσῃ σκοπούμενος, ἀγγελοειδῶς κατὰ θείαν χάριν διὰ παντὸς ὁρῶντες τὸ τοῦ Κυρίου πρόσωπον, ἐξ οὗ τὸ πηγαῖον ἐκκέχυται φῶς. Ἄγγελος γὰρ ἄλλος, ἵνα μὴ λέγω Θεός, ὁ ἄνθρωπος γίνεται καὶ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀμέλει καὶ εἰς τὴν εἰκονικὴν τῆς τοῦ Κυρίου χάριτος δωρεὰν ἐπανέρχῃ, καθιστάμενος ὅπερ ὁ Θεὸς ἄνω, τοῦτο σὺ ἐπὶ γῆς κάτω, Θεὸς δηλαδή, τὸ θαυμάσιον οὐ διεξοδεύων λόγῳ, οὐδὲ νοήματι μεταβαίνων καὶ κινῶν τὸ ἴδιον λογιζόμενον, ὡς ἂν νοερῶς διαιρούμενος, ἀλλ' ἐνοειδῶς ἐπιβάλλων καὶ δίκην Θεοῦ θεωρῶν ἀνομμάτως καὶ ἀκινήτως κατὰ ἁπλῆν καὶ ἑνιαίαν ἀπόβλεψιν καὶ μέν γε ἐπεντρυφῶν τῇ ἐκ προσώπου Κυρίου ἀποπαλλομένῃ διαυγεστάτῃ αἴγλῃ καὶ ἀπροσίτῳ. Τοῦτ' οὖν ἐστιν ἡ κορυφαία καὶ ζηλωτὴ τοῖς ἐχέφροσι τοῦ νοῦ πρὸς Θεὸν κατάστασις· τὸ οἷον εἰπεῖν ἄνθος τῆς νοερᾶς καθαρότητος· ἡ εὐκταία ἑνότης τῆς πίστεως[7], τελουμένη ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Πνεύματος· τῆς θείας καὶ θεοποιοῦ σοφίας ὁ εὐκλεὴς καρπός· ἡ τῆς πνευματικῆς εἰρήνης κρηπίς· τὸ καταγώγιον τῆς ἀφαντάστου χαρᾶς· τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης ἡ πύλη· τὸ τῆς ἐλλάμψεως βλάστημα· τὸ αἴτιον τῆς ἐκ καρδίας ἐκβλύσεως τῶν ἀκενώτων ὑδάτων τοῦ Πνεύματος· ἡ τοῦ τυπικοῦ Μάννα ἀληθῶς τροφή τε καὶ τρυφὴ τῆς ψυχῆς καὶ αὔξησις καὶ ἀλλοίωσις· τῶν θείων καὶ ἀλαλήτων μυστηρίων καὶ ἀποκαλύψεων ἡ ἀρχή· τῆς γε μιᾶς καὶ πρώτης ἀληθείας τὸ συμπέρασμα· τῶν ὁποιωνοῦν λογισμῶν ὁ ἀφανισμός· ἡ πασῶν τῶν νοήσεων ἀπόπαυσις· ἡ ὑπὲρ τὸ νοεῖν ἐπιστασία· ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐκπλήξεως· ἡ πρός γε τὸ ἁπλοῦν καὶ ἀόριστον καθοτιοῦν ἄπειρον καὶ ἀπερίληπτον, ἀνείδεόν τε καὶ ἀσχημάτιστον, ἄποιον, ἀποίκιλον, ἄποσον, ἀναφὲς καὶ ὑπερκόσμιον, τοῦ νοῦ μεταποίησις ὑπὲρ νοῦν καὶ ἀλλοίωσις καὶ ὅλως πρὸς τὸ θεοειδὲς ἀποκατάστασις. Μὴ δὴ ἐξ ἄρ' ἀμαθείας ἐν τούτῳ γεγονὼς καταστάσεως καὶ τρόπῳ γέ τῳ θεουργούμενος, τῇ φιλανθρωπίᾳ τῆς χάριτος, σπεύσῃς ἐνεγκεῖν ῥῆμα ἓν γοῦν πρὸ προσώπου Κυρίου[8]· ὅτι αὐτῷ ἡ μία καὶ ἁπλῆ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἔσται.

* Δηλ. ὑμνους.

1. Ψαλμ. 41,3. 2. Ψαλμ. 139, 14. 3. Ψαλμ. 29,8. 4. Ψαλμ. 88, 16-17.
5. Ψαλμ. 142,7. 6. Ψαλμ. 4,8. 7. Ψαλμ. 44,13. 8. Ἰωάνν. δ', 24.
9. Πρβλ. Α' Κορ. η', 7. 10 Ψαλμ. 44,13.

1. Πρβλ. Γ' Βασ. γ', 12. 2. Ἐκκλησ. ε', 1. 3. Ἐκκλησ. γ', 7. 4. Ἐκκλησ. γ', 7.
5. Ματθ. ιη', 10. 6. Παροιμ. ιγ', 9. 7. Πρβλ. Ἐφεσ. δ', 13. 8. Ἐκκλησ. ε', 1.

οζ'. Ὁ νοῦς θεωρεῖν ἐθέλων τὰ ὑπὲρ αὐτὸν νοητά, εἰ μὴ διὰ τῆς θείας χάριτος συνεργοῦσαν πρὸς τοῦτο ἔχει καὶ τὴν ἰδίαν καρδίαν, ἀδρανῆ καὶ ἀφώτιστα καὶ συγκεχυμένα ὁρᾷ· διὰ τοῦτο καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡδονῆς τῆς γε κυριωτέρας ἐνδεῖ, κἂν δι' ἄγνοιαν δοκῇ ἥδεσθαι οἷα μηδέπω γεγευμένος ταύτης τυγχάνων, ὥσπερ δὴ δοκεῖ πως ἥδεσθαι καὶ ὁ τὸν ὀλλυρίτην ἐσθίων ἄρτον, καί τοι γε πάμπολυ τῆς κατὰ τὸν ἄρτον ἡδονῆς ἐνδεῶς ἔχοντα, διὰ μέν τοι τὴν ἄγνοιαν τῆς γεύσεως τοῦ διὰ σεμιδάλεως ἄρτου.

οη'. Μετὰ τὴν νοερὰν τῆς καρδίας διὰ τῆς χάριτος ἕνωσιν ἁπλανῶς ἐν φωτὶ πνευματικῷ ὁ νοῦς ὁρᾷ καὶ ἐκτείνεται εἰς τὸ ἴδιον ἐφετόν, ὅπερ ἐστὶν ὁ Θεός· ἔξω πάντῃ γενόμενος τῆς αἰσθήσεως· ἄχροος δηλαδὴ καὶ ἄποιος καὶ ἀφάνταστος ἀποκαθιστάμενος ταῖς φαντασίαις τῶν αἰσθητῶν.

οθ'. Νοῦς ὑπὸ τῆς χάριτος εἰς τὸ θεωρεῖν ὁδηγούμενος, ὡς ἀληθῶς Μάννα διὰ παντὸς ἐσθίει πνευματικόν· τὸ γὰρ δὴ αἰσθητὸν Μάννα, ὅπερ ὁ Ἰσραὴλ ἤσθιεν, εἶχεν ἐνήδονον ἀξιόλογον δύναμιν, σῶμα τρέφουσαν· τί δὲ τὴν οὐσίαν ἐκεῖνο ἦν, ἀγνοούμενον ἦν· ὅθεν καὶ Μάννα προσηγόρευτο, δηλούσης τῆς λέξεως τὸ ἀγνώριστον· τί γὰρ τοῦτο; ἡ λέξις δηλοῖ· καὶ ὅπερ ἑώρων ἐσθίοντες, τούτου τὴν οὐσίαν μὴ ἐγνωκότες ἀπορηματικῶς, τί τοῦτό ἐστιν; ἔλεγον*. Διὰ παντὸς δὴ καὶ ὁ θεωρητικὸς ἐξίσταται κατὰ νοῦν καὶ πρὸς ἑαυτόν, τί τοῦτο φησίν; ὅπερ εὐφραίνει μὲν θεωρούμενον καὶ πιαίνει τὸν νοῦν πνευματικῶς ἐσθιόμενον, ὑπερεκβαίνει δὲ τὸ νοεῖσθαι καθ' ἑαυτό, ὡς θεῖον ὄν καὶ ὑπερφυὲς καὶ τρέφον παραδόξως καὶ ἄρδον τὸν νοῦν, τὴν τοῦ νοῦ κατάστασιν ὑπεκφεύγει, οὐ μόνον ὡς ἀκατάληπτον τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄπειρον καὶ ἀόριστον.

π'. Τρία εἰσὶ τὰ μαρτυροῦντα τῇ ἀληθείᾳ, εἴποιμ' ἂν καὶ αὐτὸς κατὰ τὸ εἰκός· ἡ κτίσις, ἡ Γραφή, ἐν τῷ πνεύματι. Ἐκ γὰρ τῆς Γραφῆς καὶ τῆς κτίσεως, πνευματικῶς ὁρωμένων, θεωρεῖται ἡ μόνη ἁπλῆ ἀλήθεια καὶ ἡ ἐκ ταύτης σύνθετος. Καὶ διὰ τῶν εἰρημένων τριῶν, γενόμενος ἐν τοῖς ἐφεξῆς δυσὶ καὶ ἱστάμενος ἐν αὐτοῖς ἁπλανῆ εὗρατο, Χριστοῦ χάριτι, τὴν ὁδόν· ἐπέτυχε γὰρ ἐκ μὲν τῆς ἁπλῆς ἀληθείας, ὕψους νοητοῦ καὶ βάθους, ἔτι τε καὶ πλάτους ἀπείρου, δι' ἃ καὶ εἰς ἔκπληξιν καταστάς, ἔμφοβος ὑμνεῖ· ἐκ δέ γε τῆς συνθέτου πρὸς τοῖς λεγομένοις καὶ καρδιακὴν εὗρατο εἰρήνην καὶ ἀγάπην καὶ χαράν. Ὅθεν ἔκθαμβος μέλπει ἀγαπητικῶς. Δεῖται δὲ ὁ ἄνθρωπος χρονικοῦ πολλοῦ διαστήματος καὶ κόπου καὶ ὑπομονῆς· ὡς ἂν τὰς αἰσθήσεις κατά τινα τρόπον ἀποβαλλόμενος καὶ τῷ νῷ διαρρήξας τὰ αἰσθητά, στῇ ἐν τοῖς νοητοῖς· μεθ' ἃ ἡ τῆς ἀληθείας ἀγαλλάμπει τῇ ψυχῇ θεωρία. Οὐχὶ δὴ τὴν ἀλήθειαν φημὶ δεῖσθαι εἰς τὴν ἑαυτῆς ἐξεύρεσιν τῶν τοιούτων, οἷον χρονικοῦ πρὸς τὸ καταληφθῆναι διαστήματος ἢ κόπου καὶ ὑπομονῆς, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον δεῖσθαι τούτων εἰρήκειν· ἐπεί τοιγε ἡ μὲν ἀλήθεια ἕν ἐστι καὶ ἁπλοῦν, εἰ καὶ διχῇ θεωρουμένη δείκνυται καὶ μονονοὺ πάντοθεν βοᾷ, ἑαυτὴν ὁρᾶν ἐθέλουσι μαρτυρουμένη· ὁ δ' ἄν-

* Ἐξ. ις', 15.

θρωπος σύνθετος ὢν καὶ ταῖς αἰσθήσεσι συμπεπλεγμένος, ἔτι τε ἀλλοιώσεσιν ὑποκείμενος καὶ τροπῇ, ἐκβαίνει ἔστιν ὅτε ἑαυτοῦ τρόπῳ γέ τῳ καὶ κατ' αὐτὸς ἑαυτοῦ, ὡς οὐκ οἶδε, γίγνεται, ἐξ οἰήσεως πονηρευόμενος καὶ τὴν ἀπιστίαν νοσῶν· καὶ δὴ διὰ τῶν τριῶν τουτωνί, οἰήσεως, φημί, πονηρίας τε καὶ ἀπιστίας τῆς ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων, μαρτυρουμένης ἀληθείας, ἐκ Γραφῆς καὶ κτίσεως καὶ πνεύματος δηλαδή, ἀθλίως ἐκπίπτει. Διὸ καὶ δεῖται πρὸς ἀποβολὴν τῆς δεινῆς οἰήσεως καὶ τῶν ἄλλων, ὧν δεῖσθαι ἔφθην εἰπών· ὅπως ἂν ταπεινωθεὶς ὁ νοῦς πιστεύσειεν ἐν ἁπλότητι· κἄπειθ' οὕτως ἅμ' εὐθὺς διὰ τῆς Γραφῆς καὶ τῆς κτίσεως ἐν τῷ πνεύματι γνοίη σαφῶς οὐ μόνον τὴν ἁπλουστάτην ἀλήθειαν, ἀλλὰ καὶ τὴν σύνθετον ἐξ αὐτῆς· καὶ προσέτιγε τί ποτε τὸ διεῖργον αὐτὸν ἦν καὶ τῆς κατὰ ἀλήθειαν θεωρίας, προσθείην δ' ἄν, ὅτι καὶ ἀπολαύσεως διϊστῶν. Ἓν μεν οὖν ἐστι καὶ μόνον φύσει ἁπλοῦν ἡ πρώτη ἀλήθεια· μεθ' ἣν ἡ ἐκ ταύτης διὰ τοὺς συνθέτους ἡμᾶς σύνθετος· καὶ τοῦτό ἐστι τοῦ καθ' ἡμᾶς νοῦ τὸ ἔσχατον καὶ ἄριστον ἀντικείμενον, πρὸς ὃ σπεύδει πᾶσα πολιτεία καὶ ἄσκησις τῶν κατὰ σκοπὸν ἡγμένων τοῦ πνεύματος· ὅπως ἂν ὁ νοῦς γυμνός, ὡς οἷόν τε ἤδη καὶ ἀπολαύσῃ τῆς ἐκ πρώτης καὶ μόνης ἀληθείας λαμπηδόνος καὶ ἐξ αὐτῆς συντεθείσης τρόπῳ θαυμαστῷ· ὅπερ οὐκ ἄν ποτε ἄλλως γένοιτο, ὅτι μὴ διὰ ταπεινώσεως καὶ ἁπλότητος ἐν πίστει, διὰ τῆς μαρτυρίας τῆς Γραφῆς καὶ τῆς κτίσεως ἐν πνεύματι. Ὁπηνίκα δὲ τὴν ἀλήθειαν ὁ νοῦς ἐν τρισὶ ταῖς ἑαυτοῦ δυνάμεσιν ἐνοπτρισθῇ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ἄνωθεν λελεγμένων τριῶν, τότε αὖθις ὥσπερ ἐκ τούτου ἐπανακάμπτων ἑαυτοῦ γίνεται πολλῷ ταπεινότερος καὶ ἁπλούστερος καὶ βεβαίως πιστός· κἀντεῦθεν εὐθύμῳ ποδί, ὃ δὴ λέγεται, πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς ἀληθείας ἄνεισι ταῖς ἀκτῖσιν ἐκείνης ἐναυγαζομένης τηλαυγέστερον, δι' ὧν ἐπιστρέφων ἐν ἑαυτῷ διὰ τὸ τῆς δόξης θεωρηθὲν μέγεθος παρ' αὐτοῦ, κάτεισιν εἰς τὸ ταπεινότερον καὶ ἁπλούστερον καὶ ἐκπλήττεται τῇ πίστει κατασχεθείς· καὶ οὕτως ὡς ἄν τινα θεῖον κύκλον ἐπανακυκλῶν καὶ περιερχόμενος διὰ ταπεινώσεως ἁπλότητός τε καὶ πίστεως ἀνιὼν καὶ ὁρῶν τὴν ἀλήθειαν καὶ τῇ αἴγλῃ τῆς ἀληθείας πρὸς ταπείνωσιν εἰσαγόμενος πλείονα καὶ ἁπλούστερος ἐν πίστει μᾶλλον γινόμενος, οὐ παύεται διανύων τὸν δρόμον τοῦτον, ἕως ἂν τὸ σήμερον λέγηται*, ἐν ταπεινότητι καὶ ἁπλότητι καὶ πίστει διὰ τῆς μαρτυρίας τῆς Γραφῆς καὶ τῆς κτίσεως ἐν πνεύματι θεωρῶν τὴν ἀλήθειαν καὶ πάλιν ἐπανακάμπτων εἰς τὰ ὅθεν κεκίνηται· καὶ οὕτω θεούμενος ὁσημέραι διὰ τῆς χάριτος καὶ τὰ ὑπὲρ νοῦν ἐλλαμπόμενος καὶ ζωὴν ζῶν πάσης χαρᾶς ἔμπλεω ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὡς ἐν ἀρραβῶνι γεύεται τῆς ἀπολαύσεως τῶν μελλόντων αἰωνίων ἀγαθῶν.

πα'. Ὁ θεωρητικὸς βίος διὰ τριῶν τουτωνὶ συνίστασθαι πέφυκεν ἀκέραιός τε καὶ ἀνεπίληπτος· λέγω δὴ πίστεως, μετοχῆς ἐναργοῦς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ σοφίας εἰδήσεως. Θεωρία γάρ ἐστιν, ὡς ἐν ὄρῳ φάναι,

* Πρβλ. Ἑβρ. γ', 13.

γνῶσις νοητῶν ἐν ἄρα τοῖς αἰσθητοῖς· ἐνίοτε δὲ καὶ ψιλῶν νοητῶν κεχωρισμένων αἰσθήσεως ἐπὶ τῶν ὀντων εἰς προκοπάς· τοὐντεῦθεν δεῖ δὴ πίστεως· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε, φησίν, οὐδ᾽ οὐ μὴ συνῆτε[1]· ὡς δὲ δὴ καὶ πνεύματος· ἐφόσον τὸ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ[2]· ὅθεν ὁ θεῖος ἔφη Ἰώβ, πνοὴ παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με[3]. Ἔπειτα πεφυκότως ἡ τοῦ δ᾽ ἐν καρδίᾳ δήπουθεν ἀναζέουσα, ἵν᾽ οὕτω φῶ, ζῶσα καὶ ἐξ ἑπομένου ζωοῦσα ὑπερκοσμίως θεία ἐνέργεια πρὸς ἑαυτὴν συμπτήσσει ἀρρήτως συνάγουσα τὸν νοῦν καὶ παντὸς ἀπείργει τοῦτον μετεωρισμοῦ καὶ παρέχει μετὰ γαλήνης καὶ πολλῆς θυμηδίας καὶ παρακλήσεως καὶ προσέτι θείας ἀγάπης, ῥᾷστα τὰ θεῖα ὁρᾶν καὶ περὶ αὐτὰ στρέφεσθαι καὶ Θεὸν φαντάζεσθαι καινοπρεπῶς καὶ ἐξ ἐφαμίλλου αὐτῷ ἐνευφραίνεσθαι μετὰ μειζόνων ἀφορήτων ἐρώτων καὶ καταλλήλου ἀγαλλιάματος. Δεῖται δὲ καὶ σοφίας, ὡς ἔφην· ὅτι ἡ σοφία, φησὶν ἡ Γραφή, φωτιεῖ πρόσωπον ἀνθρώπου[4]· φωτιεῖ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως μεταβεβηκέναι εἰς νόησιν εὐπετῶς καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν εἰς τὰ νοητὰ καὶ θεῖα θεάματα ἀνελθεῖν καὶ ἐν ἀποκαλύψει νοερᾷ ἅφατα κατιδεῖν· φωτιεῖ πρὸς τὸ θεωρῆσαι ἐποπτικῶς καὶ ἑνοειδῶς φανταθῆναι Θεὸν ὑπερούσιον· ἢ που δὴ μακάριος ἄνθρωπος ὃν ἂν παιδεύσῃς Κύριε καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐτόν[5], ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τῷ ὄντι σοφός, διὰ παιδείας εἰς πίστιν ἰὼν καὶ τῇ τοῦ Πνεύματος διδαχῇ διδασκόμενος τὰ ἀπόρρητα τοῦ Θεοῦ· μέγα χρῆμα ἀληθῶς σοφὸς διὰ πίστεως περιπατῶν ἐν ἑνώσει καὶ κοινωνίᾳ ὑπερφυεῖ τοῦ πνεύματος. Καὶ ὄντως τρία ἐστὶ κατὰ τὸν εἰπόντα ἀκράτητα· Θεὸς καὶ Ἄγγελος καὶ ἀνὴρ φιλόσοφος· Ἄγγελος ἄλλος ἐπὶ τῆς γῆς ξενότροπος, ἐπόπτης πάντως τῆς ὁρατῆς κτίσεως, καὶ γνήσιος μύστης τῶν θείων Θεοῦ ἀκτίστων προόδων, εἴτε μὴν δωρεῶν ἐθέλει τις λέγειν, ἐπιδραττόμενος ἀμηγέπῃ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀθεάτου τρόπῳ παντὶ κατὰ ἀθρόαν ἐπιβολὴν ἀγγελομιμήτως τὴν ἐπίγνωσιν Θεοῦ. Τοιοῦτός ἐστιν, ὡς ἐν ὑπογραφῇ φάναι, ὁ διὰ πίστεως ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι σοφὸς καὶ οὕτω μακάριος· καίτοιγε ἤρκει ἀναμφιλέκτως, ἃ Λουκᾶς ἐν Εὐαγγελίοις δίεισιν εἰπόντι μοι περί γε Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἀπηλλάχθαι πραγμάτων, ὡς διεξιέναι σοφίας καὶ χάριτος δύναμιν καὶ ἐγκώμια· οὕτω γὰρ οὗτος ἐν τόπῳ τίθησι γράφων ἐν οἷς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι[6]· καὶ πάλιν, ὅτι ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας[7]· νυνὶ δὲ περιφανέστερον περὶ τῶν προκειμένων εἰπεῖν ὡρμημένῳ, προτίθημι καὶ ὅ φησιν ὁ ἱερὸς Σολομὼν πρὸς Θεόν· τὰ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνίασε, βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω; εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν καὶ ἔπεμψας τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων, καὶ οὕτω διεσώθησαν οἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἀρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι καὶ τῇ σοφίᾳ σου ἐσώθησαν[8]. Ὁρᾷς σοφίαν μετὰ μετοχῆς Πνεύματος εἰς ὅσον ἐφικνεῖται δυνάμεως; καὶ ὅπως πόρρω σωτηρίας ἐλαύνῃ ὁ

1. Ἡσ. ζ', 9. 2. Α' Κορ. β', 10. 3. Ἰὼβ λγ', 4. 4. Ἐκκλησ. η', 1.
5. Ψαλμ. 93,12. 6. Λουκ. β', 52. 7. Λουκ. β', 40. 8. Σοφ. Σολ. θ', 16 - 19.

μὴ σοφίαν καὶ πνεῦμα ἐκ Θεοῦ κεκτημένος, καὶ μηδὲ παρὰ σοφῷ καὶ μετόχῳ πνεύματος ὁδηγούμενος; εἰ περὶ τοῦ ἐν ᾧ κατῴκησε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος[1] Σωτῆρος τοιαῦτα γέγραπται, καὶ ἐφ᾽ ἑξῆς συλλήβδην ξύμπαντος ἀνθρώπων γένους ξυνιδεῖν οὐκ ἄπεστιν, ὅσον σοφία μετὰ ῥοπῆς τοῦ πνεύματος ἀναγκαία καὶ ὅσον δι᾽ ἐλέους δυνάμεως καὶ προκοπῆς ἔτυχεν ἐκ φιλοψύχου Θεοῦ ὁ πνευματικὸς σοφὸς τὰ ἐν οὐρανοῖς ἐξιχνιάζων καὶ χωρῶν πρὸς γνῶσιν βουλῆς Ὑψίστου, τὸ ἐξαίσιον, εἶεν. Ἀλλά γε δὴ τοσάδε τε νῦν εἶναι διειλημμένα θεωρητικοῦ περί καὶ περὶ θεωρίας ἐκθεῖναι καὶ ἐκ μέρους προαγαγεῖν καὶ οἷον τὸ λογιζόμενον τοῦ διακειμένως ἀκροατοῦ διαθρέψαι, ῥητέον ἂν εἴη καὶ οὐκ ὀκνητέον καὶ ὁπωσοῦν. Τοῦτο γὰρ κελεύει Θεὸς καθάπαξ λογικοῖς, μεταδιδόναι δηδαδὴ ἀφθόνως τοῖς κατωτέρω κἀκ τῶν ἀνωτέρω μετ᾽ εὐλαβείας μεταλαμβάνειν τῶν ἐφικτῶν τῆς θείας ἐλλάψεως καὶ χρημάτων τῶν νοητῶν, πρὸς μέντοι τοὺς ὁμοταγεῖς κοινωνικῶς καὶ ἀφιλενδείκτως τὰς συντυχίας ποιεῖσθαι καὶ ὁμιλίας τὰς περὶ νοητῶν καὶ περὶ Θεοῦ. Οὕτω γὰρ οὐ μόνον τὸ εὐθές τε καὶ ἁπλανὲς ἐν Ἐκκλησίᾳ ζῶντος Θεοῦ διαλάμπειεν ἂν σφόδρα φαιδρόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅσιον τῆς ἀγάπης καὶ περικαλλέστατον πρόσωπον τὸ γνώρισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ[2], διαυγάσειε διηνεκῶς εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, δι᾽ Ἁγίου Πνεύματος ἡμῖν ἐκχυθησόμενον εἰς τελείαν καὶ ἁπλῆν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ οὕτω ζησαίμεθ᾽ ἂν ἐπὶ γῆς βίον ἀγγελοειδῆ καὶ τῷ ὄντι μακάριον, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ ὑπερήδιστον, ὡς τῆς ἐν ᾗ κρέμανται ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται[3] θείας καὶ θεοποιοῦ διφυοῦς ἀγάπης ἐξηρτημένοι, ἧς οὐδὲν τὸ οἱονοῦν τὸ παράπαν ψυχῇ γλύκιον καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θείων θεωρίας καὶ γνώσεως, ταὐτὸν δ᾽ εἰπεῖν τῆς φωτιστικῆς χάριτος, προσεχῶς ἔχῃ τὴν πρόεσιν. Ὁ μὲν οὖν κατὰ σκοπὸν ἀνεληλυθέναι εὖ καὶ καλῶς ἔργον τιθέμενος εἰς Θεόν, ὡς ἑνωθῆναι τούτῳ καὶ κατὰ τὰ γιγνόμενα θεωθῆναι, ἴσον δ᾽ εἰπεῖν σωθῆναι· ἐπεὶ δίχα τοῦ τὸν νοῦν θεωθῆναι, σωθῆναι τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἐνδέχεται, κατὰ τὴν τῶν θεηγόρων ἐκφαντορίαν· μετὰ τῆς τῶν τοῦ Κυρίου ἐντολῶν ἐφικτῆς πράξεως πρὸς τὴν τῶν ὄντων καὶ φαινομένων χωρεῖ θεωρίαν ἐνδεχομένην, μήτε τὴν πρᾶξιν ἔχων τυφλήν, ἅτε θεωρίας μεμονωμένην, μήτε μὴν τὴν θεωρίαν ἄψυχον κτώμενος, ὡς ἄνευ δήπουθεν πράξεως. Ἐντεῦθεν οὕτω μετὰ τῆς κατὰ λόγον καὶ νοῦν σοφίας καὶ γραφικῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης, ἀγαθῇ φορᾷ, ὃ λέγεται, ἐνατενίζειν εὐστόχως ἄρχεται τῷ κόσμῳ σὺν λόγῳ τῶν αἰσθητῶν ἐπιδείγματι ἀπειροδυνάμου καὶ ἀπειροσόφου Δημιουργοῦ, καὶ ἑπομένως εἰς ἄπειρα τὴν δύναμίν τε καὶ ξυνόλην διαφοράν, ὅσον γε κατ᾽ ἐπιβολὴν ἁπαντᾷ καὶ τρυφᾷ καὶ τρέφεται ἐφαμίλλως τὸν νοῦν κατὰ τὸ κρυπτὸν διὰ τῶν κρυπτῶν, καὶ δή, καιροῦ προϊόντος, καὶ τὸν ἀθόρυβον βίον βιοὺς ἡσυχί, κἂν τοῖς θείοις μόνοις φιλοσοφῶν διὰ τῆς Γραφῆς καὶ τῶν ὁρωμένων, δι᾽ ἔργου ποιεῖται ὡς ἔνι σύμφωνον θεωρῆσαι

1. Κολοσσ. α', 19. 2. Πρβλ. Ἰωάνν. ιε', 35. 3. Ματθ. κβ', 40.

πνευματικῶς τῇ Γραφῇ τὴν κτίσιν καὶ τῇ ἀληθείᾳ τὰ σύμβολα δι᾽ ἐνωτικωτέρας ὁράσεως· οὗ γεγονότος, ὁ νοῦς ἐντεῦθεν μετὰ τῆς εὐμενείας τοῦ προσκυνητοῦ Πνεύματος καὶ τῆς κατ᾽ αὐτὴν ἐνεργείας, ἀνάγεται εἰς τὴν τῆς ἱερᾶς ἀληθείας ὅρασίν τε καὶ ἐπιστήμην, ὡς ὁ Μέγας φησὶ Διονύσιος· εἰς ἀναβαθμὸν ἱερὸν θεωρίας, γενικῶς φάναι δεύτερον, εἰς τὰ θεῖα θεάματα καὶ νοήματα, τοὐτέστι προκαλυμμάτων καὶ τύπων χωρίς. Τοὐντεῦθεν δῆτα γυμνὸς ὁ νοῦς οἱονεὶ πρὸς νοητὰ προσβάλλων γυμνὰ καὶ τὰς θείας ἐμφάσεις διὰ πλείστου ποιούμενος, διὰ τῆς ἰδίας καθαρότητος καὶ πρὸς Θεὸν ἀνατάσεως φέρειν ἐν ἑαυτῷ, ὡς ἐν λαμπροτάτῳ ἐσόπτρῳ τινί, ἡλίου ὑπερστιλβούσας αὐγάς, ὑπὸ τῆς χάριτος καθ᾽ ὁδὸν ἐς αὖθις τραφεὶς τοῖς ἐφικτοῖς ἐπιβάλλουσι, χωρεῖ πρὸς οἷον τρίτην βαθμίδα, τὰ πολλὰ ἐκεῖνα θεάματα τὰ μακάρια καὶ τὰς θείας προόδους ἐνοειδέστερον καὶ συνεπτυγμένως ἀπὸ τῶν πολλῶν ἑτεροτήτων εἰς τὸν τῆς ἀτρέπτου καὶ κρυφίας μονάδος ἀνάγων ἐπιβόλως ἄρρητον ἔρωτα μετὰ ξυμπάσης νοερᾶς αἰσθήσεως μεταπλαττόμενος, ὥσπερ ὁ θεωρὸς ὑπὸ τοῦ φωτίζοντος πνεύματος ἀληθείᾳ καὶ ὑπομνήσει, εἰς πῦρ καὶ ἐγκάρδιον Θεοῦ θεουργὸν ἔρωτα ἄληκτον· καὶ ἤδε ἐστι, κατὰ τὸν μέγαν πάλιν Διονύσιον, ἡ τῆς* ἑνοειδοῦς ἕνθεος μέθεξις αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς ὡς ἐφικτόν. Ἐν τοίνυν τοιούτοις ἀναβαθμοῖς τῆς τρισυποστάτου ἑνοειδοῦς μεθέξεως, τρισολβίως ὁ θεοφόρος καὶ θεόφρων νοῦς ἀνιπτάμενος καὶ ἀφορήτων κέντρων θείας βακχείας καὶ τῶν κατ᾽ αὐτὴν μανικῶν ἐρώτων ἐκδήλως καὶ περιφανῶς ἀπολαύων καὶ τετρωμένον ἀγάπης[1], καὶ ὡς ἂν ἐκκαιόμενον ἑαυτὸν ξυνορῶν ἀριδήλως ἐκ τοῦ γιγνομένου τῆς διαθέσεως, ἐνθουσιᾷ καὶ ὄντως ἐξίσταται, εἰσβὰς εἰς τὰ ἀποφατικὰ τῆς θεολογίας φαιδρῷ προσώπῳ μυστήρια, ἑστιώμενος ἀνομμάτοις ἐπιβολαῖς τὸ ἄναρχον καὶ ἄπειρον, ἀπερίληπτόν τε καὶ ὁλικῶς ἄφραστον καὶ πάντῃ ἀνεπινόητον· καὶ φανταζόμενος τὸ τοῦ Θεοῦ οἷόν τι πέλαγος οὐσίας ἄπειρον καὶ ἀνέκβατον, πᾶσαν ὑπερεκπίπτον ἔννοιαν καὶ χρόνου καὶ φύσεως κατὰ τὸν φάμενον Θεολόγον. Καὶ αὕτη ἐστίν, ὡς ὁ ἱερὸς ἔτι λέγει Διονύσιος, ἡ τῆς ἐποψίας ἑστίασις, τρέφουσα νοητῶς καὶ θεοῦσα πάντα τὸν εἰς αὐτὴν ἀνατεινόμενον· ἀρχόμενον μέντοι ἀπὸ τῆς τῶν ὄντων θεωρίας καὶ γνώσεως, ὡς ἐκεῖσε οὗτος ὁ ἱεροφάντωρ φησίν, ὅπου τὰ ἱερὰ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς Ἱεραρχίας ἀνακαθαίρει γε σύμβολα. Ὥσπερ οὖν καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος δίεισι λέγων· ἐπειδ᾽ ἄν τις θεωρητικῶς τὸ ἐν τοῖς φαινομένοις κάλλος ὑπερβάς, αὐτῷ παραστῇ τῷ Θεῷ, οὗ ἡ θέα μόναις ταῖς καθαραῖς καρδίαις ἐμφαίνεσθαι πέφυκεν, τότε ἐπὶ τὰ τῆς θεολογίας ἀνώτερα προκόψας καὶ ἐποπτικὸς γενέσθαι δύναται· καὶ πάλιν· εἰς τὸ πρωΐ παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψομαι[2], ῥητὸν τοῦ ἐν πνεύματι λαλοῦντος Δαβίδ, ὁ μέγας, ἐπειδάν, φησί, παραστῶ σοι καὶ αὐτῇ τῇ περὶ σοῦ θεωρίᾳ διὰ τοῦ νοῦ προσεγγίσω, τότε τὴν ἐποπτικὴν ἐνέργειαν διὰ τοῦ κατὰ τὴν γνῶσιν φωτισμοῦ ἀναλήψομαι. Ἔνεστι δὲ τὰ τοιαῦτα ἀκοῦσαι λέγοντος ἐφαμίλλως Μαξίμου τοῦ ἱεροῦ καὶ δεικνῦντος ἄντικρυς ἡλίκον ὅσον προκοπῆς, θεωρία καὶ γνῶσις Θεοῦ διὰ τῆς Γραφῆς καὶ τῆς κτίσεως· καὶ ὅτι ὁ τῆς γνώσεως φωτισμὸς ἐντεῦθεν γίνεσθαι φιλεῖ, δι᾽ οὗ ἡ κατ᾽ ἐπιβολὴν μακαρία θέωσις χρῆμα εἴπέρ ποτε καὶ νῦν σπάνιον καὶ δυσεύρετον ἡσυχάζουσι, δι᾽ ἔνδειαν τοῦ ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς χάριτος διὰ πεῖρας διδάξοντος, ὡς ὁ τῆς ἡσυχίας ἄκρος ὑφηγητής φησιν Ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος, ἐν ᾧ λόγῳ περὶ πνευματικῆς αἰσθήσεως ἄρχεται αὐτίκα λέγειν καὶ δυνάμεως θεωρητικῆς. Λέγει γοῦν Μάξιμος ὁ ἱερός· θεουργικὰ φῶτα φαμὲν τὰς τῶν Ἁγίων Διδασκαλίας, ὡς φῶς γνώσεως ἐμποιούσας καὶ θεούσας τοὺς πειθομένους· συνᾴδων ἐμφανῶς τῷ πανιέρῳ Διονυσίῳ, λέγοντι· ὅσα ἄλλα θεουργικὰ φῶτα τοῖς λογίοις ἀκολούθως ἡ τῶν ἐνθέων ἡμῶν καθηγεμόνων κρυφία παράδοσις ἐκφαντορικῶς ἡμῖν ἐδωρήσατο, ταῦτα καὶ ἡμεῖς μεμυήμεθα. Καὶ ἀλλαχοῦ λέγει· ἡ θεία γνῶσις τοὺς ἐπ᾽ αὐτὴν ὡς θεμιτὸν ἀνανεύοντας ἀναλόγως αὐτοῖς ἀνατείνει καὶ ἑνοποιεῖ κατὰ τὴν ἁπλωτικὴν αὐτῆς ἕνωσιν. Καὶ αὖθις· πᾶσα πατροκινήτου φωτοφανείας πρόοδος, εἰς ἡμᾶς ἀγαθοδότως φοιτῶσα, πάλιν ὡς ἑνοποιὸς δύναμις ἀνατατικῶς ἡμᾶς ἀναπλοῖ καὶ ἐπιστρέφει πρὸς τὴν τοῦ συναγωγοῦ Πατρὸς ἑνότητα καὶ θεοποιὸν ἁπλότητα· ἐξ αὐτοῦ γὰρ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα[1]· ξυνίης, ὅπως ὁ ἀνατατικῶς κατ᾽ ἐπιστροφήν, ἤγουν θείαν ἐπιβολήν, εἰς Θεὸν ἑνσόφως ἁπλωθείς, ἐάν τε ἀπὸ τῶν ὄντων τὸν Θεὸν ἀνατεινόμενος θεωρῇ, ἐάν τε ἀπὸ τῆς Γραφῆς, εἴτε συμβολικῆς, εἶθ᾽ ὁπωσδήποτε θείας, ἑνοῦται Θεῷ καὶ θεοποιεῖται, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θεὸς εἴρηται ὀνομαστὶ ὁ τοιοῦτος; ὅσα γάρ, φησί, τῶν νοερῶν καὶ λογικῶν πρὸς τὴν τῆς θεαρχικῆς κρυφιότητος ἕνωσιν, ὅση δύναμις ὁλικῶς ἐπέστραπται καὶ πρὸς τὰς θείας αὐτῆς ἐλλάμψεις ὡς ἐφικτὸν ἀκαταλήπτως ἀνατείνεται τῇ κατὰ δύναμιν, εἰ θέμις εἰπεῖν, θεομιμησίᾳ καὶ τῆς θεϊκῆς ὁμωνυμίας ἠξίωται. Ὥσπερ καὶ ἡ Γρηγορίου τοῦ πάνυ θεολόγος γλῶττα λέγει φανερῶς· ζῷον ἐνταῦθα οἰκονομούμενον καὶ ἀλλαχοῦ μεθιστάμενον περὶ τοῦ ἀνθρώπου λέγουσα καὶ πέρας τοῦ μυστηρίου τῇ πρὸς Θεὸν νεύσει θεούμενον. Καὶ ὁ ἱερὸς Μάξιμος· ἡ τῆς θείας Γραφῆς, φησί, νοητὴ μορφὴ διὰ σοφίας τοὺς γνωστικοὺς μεταμορφοῖ πρὸς θέωσιν ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς τοῦ λόγου μεταμορφώσεως, ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζομένους[2]. Οὗτος βίος ὁ θεωρητικὸς δεῖται τριῶν, ὧν προὔφην, πίστεως καὶ πνευματικῆς μετοχῆς καὶ σοφίας εἰδήσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

πβ′. Ὁ θεωρητικὸς μετὰ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος βίος, πολλῶν τινῶν καὶ ἀξιαγάστων θεαμάτων νοητῶν τὸν θεωρὸν ἐμπίπλησιν ἐν τῷ μυστικῷ· οὔτ᾽ αὐθωρὸν οὔτ᾽ ἀθρόον, ἀλλὰ διὰ χρόνου καὶ μακρᾶς τῆς φιλοσοφίας· ὡς δὲ καὶ τακτηδὸν καὶ κλιμακηδὸν οἱονεί· καὶ νῦν μὲν τοῦτον ἀκούσαις λέγοντ᾽ ἂν θεωροῦντα τῷ περιόντι τῆς ἡσυχίας καὶ ἀπὸ τῆς, πλὴν Θεοῦ, πάντων φυγῆς, κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως ἂν παρέλθω[3].

* Ἴσως τοῦ.

1. Πρβλ. Ἆσμ. Ἀσμ. β′, 5.
2. Ψαλμ. 5,4.

1. Ῥωμ. ια′, 36.
2. Β′ Κορ. γ′, 18.
3. Ψαλμ. 140,10.

Ἄλλοτ᾽ αὖθις διὰ τὴν πρὸς τὰ ὄντα γνωστικὴν στροφήν, ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας[1]· καὶ τό, ὀσμὴ ἱματίων σου ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησας, Κύριε[2]· ἐνίοτε δὲ ἀνατατικώτερον ἀποβλέπειν ποιῶν καὶ εἰς νοητὰς ἀνιέναι ἀναβάσεις[3] ἐνεργαζόμενος, πείθει λέγειν, εἰς ὀσμὴν μύρων σου ὀπίσω δραμοῦμαι[4], πρὸς τὸν Θεόν· καὶ τό, ὑψώσω σε ὁ Θεός, ὁ βασιλεύς μου, καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος[5]· Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας[6]· καὶ ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν[7]. Ἐν ἄλλοις δέ τοι, σὺ δὲ Ὕψιστος εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν[8]· σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς, τῷ τῆς ὁράσεως ὑπερουσίῳ ὑμνεῖν παρασκευάζει ἀνατεινομένους τοὺς θεατάς· ἄλλοτε εἰς ἀπόφασιν ἐνάγει περιφανῆ κράζοντας· οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς Κύριε καὶ οὐκ ἔστι κατὰ τὰ ἔργα σου[9]· καί γε ὄρος γνωστικὸν καὶ τόπον Θεοῦ Ἅγιον πνευματικῶς θεωροῦσι, δείκνυσιν εἰς ὃ ἀναβαίνουσι καὶ ἐν ᾧ ἵστανται οἱ ἀθῶοι χερσὶ καὶ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ[10]· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀναβάσεις οὕτως ἕως τῶν οὐρανῶν καὶ καταβάσεις ἕως τῶν ἀβύσσων, τῶν ὑψηλῶν καὶ βαθέων τοὐτέστι μυστηρίων τοῦ πνεύματος παρέχει ὁρᾶν. Καὶ μὲν δήποτε περὶ τὴν θέαν τοῦ κατὰ τὴν Τριάδα προσωπικοῦ θεάματος ἐφιστᾷ θαυμαστῶς· ποτὲ δὲ ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς κατ᾽ αὐτὸν ἐνσάρκου οἰκονομίας καὶ τῶν ἑπομένων αὐτῇ μυστηρίων ὑπερφυῶν ἐν ἐκπλήξει ἀφορᾶν ἀσχολεῖ· καὶ τότε ὅλως μετὰ πολλὰ καὶ μακάρια θεάματα οὔμενουν παρίησι θεωροῦντα, εἰ μὴ καὶ εἰς τοὺς κόλπους αὐτοὺς τοῦ Θεοῦ καινοτρόπως, βαθκὶ τῆς χάριτος, εἰσαγάγῃ πεφωτισμένον ἐν ἀληθεῖ καταπαύσει καὶ ἀναπαύσει ἀφράστῳ καὶ τρυφῇ πνευματικῇ καὶ ὑπερφυεῖ, ἵνα μὴ μέθῃ λέγοιμι τῶν καλῶν τοῦ Θεοῦ καὶ θειοτέρᾳ ἐκστάσει· κόλπους ἐκείνους ὑπερευλογημένους, πολὺ βάθος σχόντας θείων μυστικῶν καὶ ἀποχρώντως αἰσθήσει ὑπερουσιότητος Θεοῦ προσεγγίζοντας· οὓς κόλπους κληρονομίαν ἄνωθεν ἔσχε καὶ Ἀβραάμ, ὀπηνίκα καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς κλῆρος ἐγεγόνει τοῦ Ἀβραάμ, κατὰ τό, ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ[11]. Θεὸς τοίνυν ἔξοχα τοῦ Ἀβραὰμ ὢν ὁ Θεός, ἀκολούθως καὶ οἱ τοῦ Θεοῦ κόλποι, κόλποι τοῦ Ἀβραάμ εἰσι[12]· καὶ εἰς τοὺς κόλπους γοῦν τοῦ Θεοῦ, εἴτε κόλπους τοῦ Ἀβραὰμ θέλει τις λέγειν ἀνάγων εἰσάγει ἐν πάσῃ ἁπλότητι μεθ᾽ ὑπὲρ λίαν ἀγαπητικῆς εὐφροσύνης θεοῖ γιγνομένως καὶ μακάριον ἀποκαθιστᾷ ἐν θυμηδείᾳ καὶ σφόδρα τέρψει ἀφάτῳ, βίος ὁ θεωρητικὸς ἐν πνεύματι, νοῦν σοφίας μετειληφότα καὶ μελέτην ὅτι μάλιστα ποιούμενον ἄνω βλέπειν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

πγ΄. Ἐπειδὴ ἥ τε κτίσις ἥ τε γραφὴ Θεοῦ λόγῳ ἐξήπλωνται καὶ πνευ-

1. Ψαλμ. 103,24. 2. Γέν. κζ΄, 27. 3. Ψαλμ. 83,5. 4. Ἆσμ. Ἀσμ. α΄, 4.
5. Ψαλμ. 144,1. 6. Ψαλμ. 144,3. 7. Ψαλμ. 138,6. 8. Ψαλμ. 101,12.
9. Ψαλμ. 85, 8. 10. Ψαλμ. 23, 3 - 4. 11. Γέν. κς΄, 24. 12. Λουκ. ις΄, 22.

ματικῶς δρώμενα, τὸν νοῦν καὶ πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ βεβαιοῖ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐποψίαν καὶ κατανόησιν, προενεργουμένης τῆς καρδίας καὶ προκεκινημένης πνευματικῶς· σοφῶς εἰς τὰ μάλιστα φησὶ διδάσκων ὁ ἱερὸς Δαβίδ· πότε τῷ λόγῳ Κυρίου στερεοῦνται οἱ Νόες, οὓς νῦν οὐρανοὺς καλεῖ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ[1]· πότε δὴ ὀπηνίκα φαίνεται πλήρης ἡ νοητὴ γῆ, ἤτοι ἡ καρδία ἡμῶν, τοῦ ἐλέους Κυρίου[2], τῆς πνευματοκινήτου δηλαδὴ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας καὶ κινήσεως εὐαισθήτως καὶ ἐμφανῶς· πρὶν δὲ τῆς ἐνεργείας καὶ δυνάμεως καὶ κινήσεως ἐν καρδίᾳ ὁ νοῦς αἴσθηται, οὐ μόνον οὐχ ἕξει τὸ στερέμνιον ἐκ τοῦ τὴν κτίσιν καὶ τὴν θείαν Γραφὴν θεωρητικῶς καὶ πνευματικῶς ἀναλέγεσθαι καὶ συνάγειν εἰς ἕνα λόγον τὰ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φόβος ὅτι πλεῖστος περίεστι μήποτ᾽ ὄλλυται παραφαντασθείς· διὸ δή, εἴ τι γε μέλλοιμεν ἀσχολίαν ποιήσασθαι τοῦ τὸν Θεὸν ἐκ Γραφῆς θεωρεῖν καὶ τῆς κτίσεως, ἑνοειδῶς τε καὶ μονοειδῶς τοὺς πολλοὺς λόγους τῶν ὄντων καὶ τὰ θεωρήματα εἰς ἕνα λόγον καὶ πνεῦμα συμπτύσσοντες, ἑνοειδῆ καὶ ἁπλῆν καὶ ἀνείδεον θεωρίαν ὁρῶντες ἐν ἀοριστίᾳ καὶ ἀπειρίᾳ καὶ ἀναρχότητι, τὸν τῆς καρδίας ἡμῶν πρότερον ἔνδον εὑρηκέναι ζητήσωμεν θησαυρὸν καὶ ἱκετεύσωμεν Θεὸν Ἅγιον πληρῶσαι τὴν γῆν ἡμῶν τοῦ ἐλέους αὐτοῦ· καὶ τότε, εἴ τις δύναμις, ἄνω δῶμεν ἐλευθερίως τὸν νοῦν πρὸς Θεοῦ κατανόησιν ἑνοειδῆ, ὡς εἴρηται, καὶ μονοειδῆ, ἁπλῆν, ἀνείδεον, ἀίδιον, ἄπειρον καὶ ἀόριστον, ἐν θεωρίᾳ καὶ βοηθείᾳ τοῦ Λόγου τε καὶ Πνεύματος.

πδ΄. Ὀπηνίκα ταῖς εὐθέσι καὶ ἁπλοϊκαῖς διαθέσεσι τῆς ψυχῆς τὸν κατὰ τὰς ἀρετὰς δρόμον δι᾽ ἀρετῶν μετὰ φρονήματος ταπεινοῦ ἐν ὑπομονῇ καὶ ἐλπίδι τῇ διὰ πίστεως διανύοντος τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ζωοποιὸς καὶ ἀείβλυτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δύναμις καὶ ἐνέργεια τῇ καρδίᾳ ἐπιδημήσῃ, φωτίζουσα γιγνομένως δυνάμεις τὰς ψυχικάς, πεφυκότως κινουμένη περιφανῶς καὶ παρακαλοῦσα, πρὸς ἑαυτὴν προσκαλεῖται τὸν ἐνεργείᾳ νοῦν ὅτι τάχιστα καὶ ἀρρήτως ἑνοῦται αὐτῷ, ὡς εἶναι τῷ ὄντι τὸν νοῦν καὶ τὴν χάριν τὸ τηνικάδε ἀναμφιλέκτως εἰς πνεῦμα ἕν· τότε δὴ τότε ὁ νοῦς αὐτόμολος ἥκει τῇ ἐπιπνοίᾳ τῆς χάριτος βοηθούμενος πρὸς τὸ θεωρεῖν, στάσης δηλονότι ἀφράστως τῆς τοῦδε περιφορᾶς καὶ περιπλανήσεως, τῇ ἐνεργείᾳ καὶ τῷ φωτὶ τοῦ Ζωοποιοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ εἰς ἀποκαλύψεις φοιτᾷ μυστηρίων θείων νοητῶν καὶ σιωπῇ παντοίᾳ καὶ ἡσύχῳ, ἰδίῳ πεφυκότι βλέμματι ἐμβατεύειν ἐφικνεῖται ὑπερφυέσιν ἀρρήτοις καὶ τοσοῦτο μᾶλλον θεωρεῖ καὶ θεολῃπτεῖται καὶ πρὸς τὸ τὸν Θεὸν ὡς οἷόν τε ὁρᾶν ἀνατείνεται μετ᾽ ἐπιστήμης τῶν θείων, ἐξ ἱερῶν συνειλεγμένης ἀναγνωσμάτων, ὅσον ἐξ ἀναλόγου ἀφιδιάζει ταπεινούμενος καὶ προσευχόμενος ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐνεργούμενος· τότ᾽ οὖν οὐδὲ τοῦ θεολογεῖν ἐστιν ἐκτός· ἀλλ᾽ ἅμα εὐθὺς ἔστιν αὐτόχρημα θεολόγος καὶ μὴ θεολογεῖν οὐκ ἀνέχεται καὶ διηνεκῶς· χωρὶς δὲ δωρεᾶς οὐρανίου τῆς εἰρημέ-

1. Ψαλμ. 32,6. 2. Ψαλμ. 32,5.

νης καὶ χωρὶς Πνεύματος ἐναργῶς ἀεικίνητα πνέοντος ἐν ἄρα καρδίᾳ, φεῦ, ὅσα ὁ νοῦς ὁρᾷ, φαντασίαι τοῦδε εἰσί· καὶ ὅσα θεολογεῖ, λόγοι τηνάλλως εἰσὶν εἰς ἀέρα προχεόμενοι, τὸ τῆς ψυχῆς αἰσθητήριον μὴ διεγείροντες ἢ χρή· ἐξ ἀκοῆς* ἐνεργεῖται καὶ λόγων ἰόντων ἔξωθεν· ὅθεν ἡ πάνδεινος πλάνη τῶν νοητῶν καὶ θεολογίας αὐτῆς κακῶς ἐς τὰ μάλιστα ἔσχε τὴν πάροδον, οὐκ ἐκ καρδίας ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ φωτίζοντος πνεύματος· ὅθεν τῶν νοητῶν ἡ ἐνοειδὴς καὶ θεολογίας ἄτρεπτος ἀλήθεια ἐν ᾗ καθόλου φάναι, καὶ γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν ᾗ οὐ πάρεστιν ἐμφανῶς τῷ μετόχῳ ἡ ζωοποιὸς καὶ φωτιστικὴ τοῦ πνεύματος δύναμις καὶ ἐνέργεια ἀειβλύτως, εἴτε πνέουσα θέλοι τις λέγειν, εἴτε ῥέουσα· ἕνωσις οὐκ ἔστιν ἐκεῖ νοερά, ἀλλὰ μᾶλλον διαίρεσις· οὐδὲ δύναμις καὶ στάσις, ἀλλ᾽ ἀσθένεια καὶ τρεπτότης· οὔτε μὴν ἐφαμίλλως φῶς καὶ ὅρασις ἀληθείας, ἀλλὰ μᾶλλον σκότος καὶ φαντασίας εἰκαῖος ἀναπλασμός, καὶ τὸ ὅλον ἀλογίας καὶ πλάνης ὁδός· ἐν τρισὶ καὶ γὰρ τάξεσιν ἡ ὁδοῖς κατὰ τοὺς Πατέρας διιέναι ἔχων ὁ νοῦς, φυσικῶς δηλαδή, ὑπερφυῶς καὶ παρὰ τὴν φύσιν. Ὅταν ἐν ὑποκειμένῳ τι νοητὸν ὁ νοῦς θεωρῇ, κατὰ φύσιν ὁρᾷ, μέντοιγε μετ᾽ ἐνεργείας ὑπερφυοῦς τοῦ πνεύματος. Ὅταν δὲ ὑποστατικῶς ὁρᾷ καὶ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ, δαίμονα τυχὸν ἢ Ἄγγελον, Εἰ μὲν ἥνωται ὁ νοῦς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡ δαδουχία τοῦ πνεύματος ἀναζωπυρεῖται σφοδρότερον, ὑπερφυῶς ὁρᾷ, φανερὸν δὲ ὅτι καὶ ἁπλανῶς· εἰδὲ τὰ ὁρώμενα ὁρῶν διαιρεῖται καὶ ἀμαυροῦται ὁ νοῦς καὶ ἡ δύναμις ἡ ζωοποιὸς σβέννυται, παρὰ φύσιν ὁρᾷ καὶ τῆς πλάνης ἐστὶν ἐκείνη ἡ ὅρασις. Διὰ τοῦτο οὐκ ἀνατείνειν τὸν νοῦν πρὸς ὅρασιν πνευματικὴν ὑποστατικῶς χρή, οὐδὲ τῇ ὁράσει πιστεύειν καὶ ὁπωσοῦν, μὴ ἐνεργουμένης κατὰ τὰ προκείμενα τῆς καρδίας καὶ κινουμένης ὑπὸ τῆς τοῦ Ἁγίου δυνάμεως Πνεύματος, εἰ μέλλοιμεν ὑγιαίνοντος εἶναι νοῦ καὶ σώφρονος.

* Ἴσως λείπῃ τὸ γάρ.

πε΄. Τινὲς οὐρανίῳ δρόσῳ τῆς χάριτος τὴν τῶν σφετέρων παθῶν φλεγμονὴν καλῶς γε ποιοῦντες ἐς τὰ μάλιστα, ἐξιᾶσθαι πειρῶνται περὶ ὧν δηλαδὴ γέγραπται· ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ, ἴαμα ἡμῖν ἔσται[1]· τισὶ δὲ ἥδε ἡ εἰρημένη δρόσος, μείζονί πως ἀντιλήψει θείᾳ ἥνωται καὶ εἰς Μάννα μεταποιεῖται καὶ ὡς ἄν ποι ἔκ τινος σίτου ἀρτοποιεῖται συντριμμῷ καρδιακῆς ταπεινώσεως, ὕδατί τε δακρύων καὶ πυρὶ πνευματικῆς γνώσεως, ἐπαξίως τοῦτο καὶ μάλα εἰκότως πεπονθυῖα· καὶ εἴς γε βρῶσιν ἀγγελοειδῆ προσήκουσαν γεγονυῖα. Περὶ ὧν εὐλόγως ὡς τὰ πολλὰ εἴρηται· ἄρτον Ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος[2]. Εἰσὶ δέ, οἷς κατὰ πρόβασιν ὑψηλοτέρῳ τινὶ τρόπῳ γέγονε καὶ ὀπτάνεται ἑαυτῶν ἡ φύσις Μάννα σαφῶς. Περὶ ὧν τὰ Εὐαγγέλια φησί· τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμα ἐστίν[3]. Ἡ πρώτη τάξις ἡσυχαστῶν σοφῶν· ἡ μετ᾽ αὐτὴν καὶ σιωπὴν ἀσκούντων, μετὰ τῆς θείας γνώσεως· ἡ δέ γε τρίτη, ἡπλωμένων καθόλου καὶ ἠλλοιωμένων ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

πς΄. Διαφυγὼν διὰ τῆς χάριτος, ὡς εἰκός, Φαραὼ καὶ Αἴγυπτον καὶ

1. Ἡσ. κς΄, 19. 2. Ψαλμ. 77,25. 3. Ἰωάνν. γ΄, 6.

τἀκεῖ δεινὰ καὶ ἐπίμοχθα νοητῶς ὁ νοῦς καὶ μέν γε τὴν κυματίζουσαν πικρίας κύματα ἐμπαθῆ καὶ ἁλμώδους κακίας σαρκικὴν βιοτὴν καὶ ἐν νοητῇ ἐρήμῳ γενόμενος, δηλονότι ἕξει ἀπηλλαγμένῃ φαραωνιτῶν νοητῶν· καὶ ξυλλήβδην εἰπεῖν, τὰ τότε τοῖς Ἑβραίοις συμπεσόντα κατ᾽ αἴσθησιν χαλεπά, νοητῶς καὶ παθῶν καὶ ἀπαλλαγείς, Μάννα ἐξ ἑπομένου ἐσθίει νοητόν, αἰσθήσει ψυχῆς ἀσφαλῶς, οὗ τύπον τὸ πάλαι ἤσθιεν ὁ Ἰσραὴλ αἰσθητῶς[1]· καὶ μετὰ μὲν τὰς ἀρχάς, ἔστιν ὅτε μεμνημένος ἐπιθυμεῖ νοητῶν, ὡς αἰσθητῶν ἐκεῖνοι κρεῶν[2], θυσιῶν Αἰγυπτιακῶν, ἐπικινδύνως ὡς τὰ πολλά, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ σφαλερῶς. Καὶ γοῦν θείας πειρᾶται ἀποστροφῆς, ἕως ἂν τῇ τῆς παλινστρόφου μετανοίας ἱκεσίᾳ τὸ θεῖον καταλλήλως ἐξιλεώσαιτο· καὶ μὲν δῆτα εἶγε τοῦ Μάννα συνεχέστερον ἐμφορεῖται μεθ᾽ ἡσυχίας, καιροῦ προϊόντος καὶ τῆς χάριτος αὐτῷ προστιθείσης ῥοπὴν καὶ μένος, τὴν νοητὴν σάρκα αὐτοῦ εἰς φύσιν τοῦ Μάννα τρόπῳ γέ τῳ μεταπεσοῦσαν, ὡς ἂν εἴπῃ τις, ἐκδήλως ὁρᾷ μάλα τρανῶς. Εἰσὶ δὲ τῷ τοιούτῳ νῷ Μάννα ἐσθίοντι, ζυγὰ πνευματικὰ καὶ πλάστιγγες[3], αἷς χρώμενος σταθμῷ τῷ Μάννα, πλέον οὔκουν συνήγνυσι τῆς ἐφημέρου αὐτοῦ τροφῆς, ἵνα μὴ σκωληκιάσαν ὡς ἐπέκεινα τοῦ μετρίου, τὸ πᾶν ἀπόλλυται, καὶ συναπόλλυται τούτῳ τῇ ἀτροφίᾳ ὁ τὸ μέτρον μὴ τηρῶν νοῦς. Δῆλος δ᾽ ἂν εἴη Μάννα ἐσθίων ὁ νοῦς, ἐφ᾽ ᾧ μηδ᾽ ὁποτιοῦν ἕτερον ἐσθίων, ζωὴν ζῇ προφανῶς καλλίονα παντὸς ὅ,τιοῦν καὶ ὁπωσοῦν ἐσθίοντος, λέγω δὴ νοητῶς· ὅτι μέντοι μεταβέβληταί πως καὶ αὐτὸς τῇ τῆς θρέψεως ἕξει εἰς τὴν τοῦ Μάννα οἷον εἰπεῖν ποιότητα, σημεῖον ἡ ἀνορεξία τῶν ὁποιωνοῦν ἀλλοτρίων, ὧν ἦν ἐπιθυμῶν πρότερον· καὶ ὅταν πανταχόσε Μάννα ἐσθίειν ἔχῃ καὶ νήπιος γένηται, τῇ θεοσεβείᾳ προσκολληθείς, καὶ μὲν δὴ καὶ οὐ θαῦμα μεταβεβλῆσθαί τινα πρὸς ἕξιν οὗ συνεχῶς γεύεται καὶ χρόνῳ ἐμφορεῖται μακρῷ, οὐδ᾽ ἡ πρὸς ἕξιν τοῦ Μάννα νοῦ μεταποίησις ὁπωσδήποτε παρὰ τὸ εἰκὸς ἂν εἴη. Πεφυκότως γάρ τοι τὸ συνεχὲς καὶ ἀδιάδοχον τῆς τροφῆς μετατιθέναι εἴωθε πρὸς ἑαυτὸ τὸ τρεφόμενον, τὸ τηνικάδε, οὐ μόνον Ἀγγέλου τάξιν ἐπέχει ὁ νοῦς σαφῶς, ἀλλὰ καὶ τῆς θείας υἱοθεσίας μέτοχος γίνεται, ἀξιοχρέως ἀπὸ δόξης πνευματικῆς εἰς δόξαν μεταβιβαζόμενος, οὐ μόνον πρὸς ἓν ἀφορῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν γινόμενος ἕν, κἂν τούτῳ ζῶν καὶ ὑπερκοσμίως τρυφῶν καί, ἵν᾽ οὕτως εἴπω, ἀπολαύων μυστικῶν ἀλαλήτων θεοειδῶς καὶ θεοφιλῶς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ μέν πως κατὰ τὰ ὁρώμενα καὶ ὑμνούμενα γιγνομένως γινόμενος, ὡς καὶ εἰς ἕξιν Μάννα ὁρᾶν ἑαυτόν. Αὕτη γέ τοι ἡ τάξις ὑψηλοτέρα καὶ τιμιωτέρα πολλῷ τοῦ Μάννα μὲν ἐγνωκότος ἑαυτὸν ἐσθίοντα, οὐ μὴν καὶ πρὸς ἕξιν τινὰ τοῦ Μάννα ἑαυτὸν μεταβεβλημένον. Τὸ μὲν γὰρ πρότερον, ἔστι που παθεῖν κατ᾽ ἀρχὰς εἰς ἑαυτὸν ἐν νοερᾷ ἑνώσει τὸν νοῦν συμπτυχθέντα· τὸ δεύτερον δὲ ἐναργεστέρας ἑνώσεως καὶ γνωστικῶν μυστηρίων ἀποκαλύψεως καὶ ἄκρας ἀπολύσεως τῆς ἐκ πάντων καὶ ὑπερηπλωμένης νοερότητος ἔμφασις σαφής.

1. Ἔξοδ. ις΄, 35. 2. Ἔξοδ. ιβ΄, 8. 3. Λευϊτ. ιθ΄, 36.

πζ'. Ἁπλοῦς ἐστι φύσει ὁ νοῦς, ὅτι καὶ τὸ οὗ ἐστιν εἰκών, ἁπλοῦν, δῆλον δ' ὅτι τὸ θεῖον· ὢν δὴ τοιοῦτος καὶ ἁπλῶς ἐνεργεῖν φιλεῖ. Πᾶν γὰρ τὸ φύσει αὐτῷ φιλεῖ, ποικίλλεται δ' ὅμως οὐ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰ αἰσθητά, δι' ὧν τούτῳ αἱ τῶν νοητῶν παραδοχαί. Ὁπηνίκα δὲ τὸν ἴδιον λόγον ἑαυτοῦ καὶ τῶν αἰσθήσεων σὺν τοῖς αἰσθητοῖς στήσῃ μεταξὺ κρίνοντα καὶ δικάζοντα ἐπιστημόνως ὡς οἷόν τε, μήτε τὰς αἰσθήσεις ἀμβλυτέρας τοῦ καθήκοντος καθιστῶντα, μήτε τὰ τῶν αἰσθητῶν κάλλη ἢ ἀμαυροῦντα ῥαθύμως ἢ ὑπερσαινόμενον ἀγενῶς καὶ τὸ τοῦ νοῦ κράτος ὀλιγώρως τούτοις ὑποκαθιέντα· νέμοντα δὲ σωφρόνως τὸ προσῆκον ἑκάστῳ, τὸ τηνικάδ' εὐθὺς ὁ νοῦς ἑαυτοῦ γίνεται ἐνιαῖος καὶ ἁπλοῦς ὡς ἔχει φύσεως ἀποκαθιστάμενος καὶ τῶν διαιρετῶν ἀφιστάμενος· καὶ αὖθις φυσικῶς ἄρχεται φιλεῖν τὸ ἓν καὶ ἁπλοῦν καὶ τὸ ἑνιαίως καὶ ἁπλῶς ἐνεργεῖν, ὃ δὴ φιλῶν ζητεῖ· καὶ ζητῶν τὴν πτῆσιν ἑαυτοῦ ὑπὲρ πᾶσαν ποιεῖται σύνθεσιν, ἕως ἂν εὕροι τὸ ἀληθῶς καὶ κυρίως ἓν καὶ ἁπλοῦν, ὅπερ ἐστὶν ὁ Θεὸς ὅτε δὴ καὶ ὑπὸ μόναις ταῖς τούτου πτέρυξι, νῦν μὲν σκεπόμενος, ἄλλοτε δὲ μετεωριζόμενος, τέρπεται, ὡς εἰκὸς τέρπεσθαι θεοφρουρούμενον καὶ θεοφορούμενον νοῦν.

πη'. Τῷ διορατικῷ τῆς ψυχῆς, ὡσανεὶ ἀχλυῶδές τι πάχος ἐπιπεπτωκὸς τὸ ἐκ τῶν παθῶν, ἄλλα ὁρᾶν ἀντὶ τοῦ ὄντος πεποίηκεν· ὅταν δὲ τῇ πυκνῇ προσευχῇ καὶ τῇ τῶν ἐντολῶν ἐκπληρώσει καὶ ἀνατάσει πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ θεωρίαν διὰ τῆς χάριτος ὁ νοῦς διέλῃ τὸ εἰρημένον ἀχλυῶδες πάχος, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐναργῶς ὁρᾷ, ὅτι ὁρᾷ τὸν Θεόν, ἑρμηνέως μηδαμῶς πρὸς τοῦτο δεόμενος, ὥσπερ οὐ δεῖται διδάξοντος ὁ αἰσθητῶς ὁρῶν, εἴγε μὴ τὸ διοχλοῦν καὶ ἐπιπροσθοῦν ἴσχει τῇ κόρῃ τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ὡς γὰρ προσπεφύκασι τὰ αἰσθητὰ ταῖς αἰσθήσεσιν ὑγιῶς ἐχούσαις, οὕτω τὰ νοητὰ ταῖς νοήσεσιν ᾠκείωται καθαρευούσαις ἐκ τοῦ τῶν παθῶν νέφους. Καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς αἰσθητικῆς ἀντιλήψεως τῶν αἰσθητῶν ἡ κατάληψις, οὕτως ἐκ τῆς νοητικῆς ἀποβλέψεως ἡ τῶν νοητῶν ἐποψία γίγνεσθαι εἴωθε· μεθ' ἃ ἡ διὰ τῆς χάριτος ἀνείδεος καὶ ἄποιος καὶ ἀφάνταστος καὶ ἁπλῆ τοῦ Θεοῦ θεωρία, ἥτις κάτοχον ἔχουσα τὸν νοῦν, πάντων αἰσθητῶν τε καὶ νοητῶν τῶν ὁποιωνοῦν ἄφετον ποιεῖ εἰς ἀπειρίας, ἀπεριληψίας τε καὶ ἀοριστίας βυθὸν αὐτὸν ἐν ἐκπλήξει καὶ θαυμασμῷ, ὡς οὐκ ἐνδέχεται δηλωθῆναι λόγῳ, κατακλείουσα.

πθ'. Ὦ Δέσποτα, ὁ πάντων τῶν ὁρωμένων καὶ νοουμένων ὢν ἀρχή, παντοκράτορ· ἀρχὴν ἔχων τὸ ἄναρχον, ἄκτιστε, καὶ ὁρισμὸν τὸ ἀόριστον, ἄπειρε, καὶ φύσιν τὸ ὑπερφυές, ἀπερίληπτε, καὶ οὐσίαν τὸ ὑπερούσιον, ἀγέννητε, καὶ εἶδος γοῦν τὸ ἀνείδεον, ἀόρατε, καὶ ἴδιον τὸ ἀΐδιον, ἄφθαρτε, καὶ σχῆμα τὸ ἀσχημάτιστον, ἀνεξιχνίαστε, καὶ τόπον τὸ ἀπερίγραπτον, ἀπερίοριστε, κατάληψίν τε τὸ ἀκατάληπτον, ἀνεξερεύνητε, καὶ γνῶσιν καὶ θεωρίαν τὸ ἀθέατόν τε καὶ ἄγνωστον, ἀπρόσιτε καὶ ἀπερινόητε, καὶ λόγον, τὸ ἄφθεγκτον, ἀνεκδιήγητε, καὶ ἑρμηνείαν τὸ ἀνερμήνευτον, ἄφατε, καὶ

τὸ ἀνεννόητον νόησιν, ἀδιανόητε, καὶ ὅλως θέσιν τὴν ὑπὲρ πάντα ἀφαίρεσιν, ὑπέρθεε· ὅλος εἶ θαῦμα καὶ γαλήνη καὶ θάρρος καὶ ἀγάπη καὶ γλυκύτης καὶ θυμηδία καὶ πεποίθησις ἐν ξύμπασι, καὶ τῷ ὄντι ἀμεριμνία καὶ χαρά, ἡ ἐνυπόστατος μόνη δόξα καὶ βασιλεία καὶ σοφία καὶ δύναμις. Διὰ τοῦτο ἔκστασις ἀπὸ πάντων τῶν ὁρωμένων καὶ κατάπαυσις ἀπὸ πάντων τῶν νοουμένων πεφυκότως ἄρρητα γίνῃ καὶ ἀνάπαυσις ἐν σοὶ θαυμαστὴ τοῖς μετὰ μετοχῆς σὲ θεωροῦσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἄφραστε Θεέ.

ή'. Θαυμαζόμενον δέ, τὸ θεῖον δηλαδή, ποθεῖται πλέον· ποθούμενον δὲ καθαίρει, φησὶν ἡ Θεολόγος Γρηγορίου φωνή· καθαῖρον δέ, θεοειδεῖς ἀπεργάζεται· τοιούτοις δὲ γενομένοις, ὡς οἰκείοις ἤδη προσομιλεῖ. Ἀλλ' οὐ μόνον οὕτως ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ οἵ γε καθαρθέντες ταύτῃ, ὡς οἰκείοις ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ τοῖς θείοις καὶ τῷ Θεῷ ἐντυγχάνουσιν. Ὅθεν καὶ ὁ Θεολόγος ἔπεισι· Θεὸς θεοῖς ἑνούμενός τε καὶ γνωριζόμενος. Ὁρᾷς τὸ θαυμαστὸν τῆς ἑνώσεως; Θεὸς γάρ, φησί, θεοῖς ἑνούμενος. Εἰ δὲ τῶν ὅπως δὴ ταυτῶν ἕνωσις, δῆλον ὅτι καὶ τῆς ἑνώσεως αἱ διαθέσεις καὶ ἀπολαύσεις ἐφαμίλλως αἱ αὐταί· δι' ὃ φησί, καὶ γνωριζόμενος. Ὡσαύτως ἄρα καὶ οἱ θεοειδεῖς καὶ θεοὶ ἐκ τῆς χάριτος, ὡς οἰκείοις τοῖς θείοις καὶ τῷ Θεῷ ὁμιλοῦσι καὶ γνωρίζουσιν, ὡς ὁ Θεὸς τρόπον ἀνάλογον θεωρεῖ καὶ προσομιλεῖ καὶ ἑνοῦται τοῖς κατὰ τὰ εἰρημένα θεοειδέσι τελοῦσι καὶ θεοῖς. Ἐντεῦθεν ὁ μέγας προστίθησι, καὶ οὐκ ἀπεικότως, εἰς δήλωσιν· καὶ τοσοῦτον ἴσως γινώσκεται ὁ Θεὸς τοῖς καθαροῖς καὶ θεοῖς τουτοισί, ὅσον ἤδη γινώσκει αὐτούς, ἀνάλογον τρόπον ὁ φύσει τοὺς θέσει θεούς. Πόσον τοίνυν εἰκάσαις τὸ εἰκὸς λογιζόμενος; πολύ γε μακάριοι οἱ πρὸς Θεοῦ δράσεις καὶ θεωρίας προσηκόντως ἀνατεινόμενοι μεθ' ὅλου μένους ψυχῆς καὶ ἐπιστήμης πνευματικῆς, ὁπηνίκα ὁρᾷς τῷ τοῦ Θεοῦ ἀλήπτῳ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν ἀναρχότητα καὶ ἀπεριληψίαν καὶ ἀπεριγραφότητα καὶ τὴν ὅλως ἀιδιότητα καὶ ἀπειρίαν, ὅλους τοὺς ἐν τῷ Θεῷ θαύματος γεγονότας ὑπερθαυμάστου καὶ τῆς ἡλίκης οἵας ἐκπλήξεως· ἐξ οὗ ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐρωτικῶς ὀπίσω κολλᾶται Θεοῦ [1] καὶ πόθον ὅσον ἀφόρητον, ἐν ἄρα τῷ θεωρεῖν τὸ θεῖον πρόσωπον καὶ τὸ κατ' αὐτὸ κάλλος ἐκπρεπὲς καὶ* ἐκτετηκότες εὐδαιμόνως πάσχουσι· καὶ τότε δῆτα ἑπομένως ταύτῃ καθαίρονται καὶ τῆς θεουργίας καὶ θεοειδεῖς γίνονται καὶ θεοὶ καὶ Θεῷ γινωσκομένως ἑνοῦνται. Ὅς γε δὴ περιουσία τῶν θεωθέντων καὶ ἀκολουθίᾳ τοῦ τῆς θεώσεως ὑπερφυοῦς αὐτῶν δώρου καὶ τῆς θείας ἑνώσεως, γνώριμος καταστάς, θαυμασίως συναρπάζει τούτων τῷ ὑπερκάλλῳ πᾶσαν τὴν νοερὰν αἴσθησιν καὶ πᾶσαν τὴν ἔφεσιν, καὶ περὶ αὐτὸν θελγομένους ἔχει ὡς ἄλλους Ἀγγέλους, ἄφυκτα ψάλλοντας, καὶ μάλα εἰκότως· ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρινεῖ [2]. Καὶ τό, Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησε καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν, τοὐτέστι τοὺς γήγενεῖς, ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν [3]. Ὅθεν καὶ ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ· [4] καὶ ἐξ ἑπομένου ἔστησαν κύκλῳ τοῦ

* Ἴσως περιττὸν τὸ καί.

1. Ψαλμ. 62,9. 2. Ψαλμ. 81,1. 3. Ψαλμ. 49,1. 4. Ψαλμ. 46,10.

Θεοῦ, ὡς τὰ Σεραφὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ [1], θείας ἐλλάμψεις ὑπερκοσμίων μυστηρίων δεχόμενοι καὶ ἐχόμενοι ἀδιασπάστως Θεοῦ, πάντων ἀπειράκις ἐξηρημένου ἀπείρως. Εἰ τοίνυν οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, κατὰ τὴν Κυρίου ἀπόφασιν μακάριοι, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται [2], πῶς οὐ περιφανῶς μακάριοι οἱ θεωρητικοί, καθαιρόμενοι τῷ ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ γνώσεως θαυμασμῷ καὶ εἰς Θεοῦ ἀξίαν διὰ προκοπῆς ἀναβαίνοντες; Χρή γε ἄρα ποθοῦντας τὸν μακαρισμὸν καὶ παθεῖν τὴν θέωσιν καὶ οὕτως ἀκινήτως στῆναι χερουβικῶς περὶ τὸν Θεόν, τῆς θεωρητικῆς ἔχεσθαι ὅλῃ σπουδῇ καὶ ἐπιστήμης καὶ πράξεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Ἡα΄. Ἰδεῖν σε μάλιστα βούλομαι καὶ δὴ ἑπομένως ὑμνῆσαι, ζωοποιέ, ζωὴ τῶν ἀμηγέπη ὁρώντων σε, Κύριε ὁ Θεός μου, ἀλλ᾽ οὐκ ἔχω βουλόμενος ὅπως ἐπάξιον εἴπω καὶ διαποροῦμαι κατ᾽ ἀλήθειαν καὶ ἀδημονῶ· ὡ πῶς οἰκείως ὁ νοῦς ἔχει σοι. Δέσποτα, Ποιητὰ πάνσοφε, καὶ σὲ μόνον ὁρῶν, εἰρήνης ἀπολαύει καὶ ἀναπαύλης αὐτῷ προσφυοῦς. Ἐφίεται καὶ γὰρ πεφυκότως, ᾗ νοῦς, τῆς ἔξωθεν καὶ φαινομένης περιφορᾶς ἐλευθερωθεὶς καὶ σχολάσας ἐφ᾽ ἑαυτόν, νοεῖν καὶ μάλιστα δὴ διανοεῖσθαι φυσικῇ ὠκύτητι τὰ ὑψηλότερα καὶ προσκεῖσθαι τῷ γιγνομένῳ τῆς κατ᾽ αὐτὸν αὐλίας τοῖς ἰσχοτέροις. Ἀμέλει λόγῳ πεφυκότι αὐτόμολος ὥσπερεὶ ἀνατρέχει πρός γε τὸ πάντων ὑπέρτερον καὶ πάσης αὐλίας ἀνώτερον· δῆλον δὲ ὅτι σὲ καὶ μάλιστα Πνεύματος Ἁγίου ροπῇ διὰ πίστεως κατὰ τὸ εἰκὸς βοηθούμενος, καὶ ταύτῃ δῆτα ἀνατεινόμενος· ἢ μᾶλλον γιγνομένως, ᾗ νοῦς, ὑπὸ τῶν περὶ σὲ νοητῶν, ὡς ἄν τινων συγγενῶν ἀνελκόμενος, ποθεῖ σε καὶ πάνυ ἰδεῖν σὺν παντὶ προθύμῳ τῷ τῆς ψυχῆς· οἷα δὲ πάσχει θαυμάσια καὶ μακάρια πεφυκότως· ἐπεὶ καὶ γὰρ φύσις αὐτῷ, ᾗ περ ἔφην νοερὰ οὖσα, πάντων κτισμάτων, μᾶλλον δὴ πτηνὴ καὶ ταχεῖα, ἔφεσιν δὲ προσηκόντως ἔχει τὰ νοητά, δεῖται νοεῖν ὡς ἐσθίειν ζῷα τὰ αἰσθητά *, τουτὶ γὰρ τρόπον ἐφάμιλλον τὸ νοεῖν τῷ νοΐ, ὅπερ τῷ [3] ἐσθίειν ζῴοις τοῖς αἰσθητικοῖς. Ἐκ γὰρ τοῦ νοεῖν καὶ ζῆν οἰκείως καὶ αὔξειν καὶ ἀπολαύειν καὶ τέρπεσθαι γίγνεται τῷ νῷ, ὡς καὶ τοῖς αἰσθητικοῖς ζῴοις ἐκ τοῦ ἐσθίειν ἐστί. Τοιαῦτα δέ τοι πάσχει ἐξ ἄρα δήπου τοῦ δρᾶν, δηλαδὴ τοῦ νοεῖν ὑπερβαλλόντως καὶ μάλιστα, ὁπηνίκα φθάσῃ διὰ πνευματικῆς σου χρηστότητος, ἀφράστως ἐν σοὶ γεγονότος, ἐν τῇ θέλξει τῆς ἀφάτου δόξης σου συμμιγεῖσα ἡ ἔφεσις αὐτοῦ· τὸ γὰρ περί τι ἔφεσιν ἔχον ἰδικὴν τίποτ᾽ ἂν καὶ πάθοι κατὰ τὸ εἰκός, περιτυχὸν ἑλκτικῷ τῳ καὶ μάλιστά γε τοιούτῳ, οἷός περ σύ, καὶ ταῦτ᾽ ἐκ προνοίας τῆς σῆς, πρὸς ἡλίκον οἷον σέ, ἐφετόν; Σὺ γὰρ Βασιλεῦ πάνσοφε, παντοδύναμε, ὑπεράγαθε Κύριε, κτίσας ζῷον τὸν νοῦν νοητόν, τοῖον τεύχεις, οἷον τοῖς σοῖς γε ὑπερευφραίνεσθαι πεφυκότως καὶ ἀρρήτως ἐν κατοχῇ τοῦ θείου σου γενέσθαι μετ᾽ ἐκπλήξεως ἔρωτος, καὶ οἷόν πως μανικῶς διακεῖσθαί σοι ἐξ ἐφαμίλλου βακχικοῦ ἐνθουσιασμοῦ· καὶ ὁ μὲν νοῦς, οὕτως ἄρα φιλόκαλος ἄκρως κτισθείς, ἔχει καὶ τὸ φιλόκαλος εἶναι κο-

* Ἴσως αἰσθητικά.

1. Ἡσ. ς΄, 2. 2. Ματθ. ε΄, 8. 3. Ἴσως τό.

μιδῇ κατὰ τὸ πεφυκός, ἐκ προνοίας τὰ ἄριστα ἑπομένως νοεῖν ἔφεσιν ἔχει καὶ ἀεὶ τῶν ὑψηλοτέρων καὶ πρόσω ἐπιθυμεῖν καὶ προχαίρειν ἐκ τοῦ γιγνομένου τοῖς κρείττοσιν· οἷος δὲ σὺν τούτῳ φαίνῃ καὶ ὅπως συναρπάζεις αὐτόν, σοφῶς ἐς τὰ μάλιστα, τῷ ἔρωτι τῆς σῆς θεωρίας καταθελγόμενον καὶ ξυμπάντων ἁπαξαπλῶς, πλὴν μόνου σοῦ, ἐξιστάμενον μετὰ τοῦ τῆς ψυχῆς διακειμένου παντός· οὔτε * ποικίλος μόνον δρᾶσαι, ἥδιστε, οὔτε ἁπλοῦς, οὔτε περιληπτός, οὔτ᾽ ἀπερίληπτος· οὔτε φοβερός, οὔτε μειλίχιος· ἀλλὰ νῦν μὲν τοῦτο, νῦν δ᾽ ἐκεῖνο· ἵν᾽ οὕτω πάντως ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν ἡ τοῦ νοὸς κίνησις, καὶ δὴ καὶ τροπή, μηδὲν ἔχει κλῖναι πρὸς ἕν τι τῶν ἔξω σου διὰ ποικιλίαν δῆθεν, ἢ δι᾽ ἁπλότητα· δι᾽ ἀκαταληψίας ἔφεσιν ἢ καταλήψεως· διὰ φοβερότητα ἢ μειλιχιότητα· καὶ ξυνόλως ἐν ἀγαθὸν καὶ καλὸν περιληπτικῶς ὢν * καὶ πάντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν ποιητικῆς ἀρχῆς ὑπεράγαθος καὶ ὑπέρκαλλος, ἐν οὐδενί τῷ ἑτέρῳ ἔξεστι πάντως τὸν νοῦν θεωρεῖν καὶ παραμένειν καὶ ποικίλως καὶ πολλαχῶς τέρπεσθαι, ὅτι μὴ ἐν σοί. Σὺ γὰρ τὰ πάντα αἰτιολογικῶς ἔχεις ἐν σεαυτῷ καὶ ὑπὲρ πάντα εὑρίσκῃ, ἅτε δημιουργὸς ὑπέρκαλλος ἀπειράκις ἀπείρως. Ἐντεῦθεν εἷς ὤν, Θεέ, τὴν οὐσίαν, ποικίλως θεωρεῖσαι ταῖς ἐνεργείαις, διὰ πλῆθος αὐτῶν· καὶ αὖθις διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν πολύς. Καὶ τὸ θαυμαστότερον γὰρ καὶ ἔκπληκτον· ὅτι περ καὶ οἷς γίνῃ δήπουθεν λῃπτός, ἐντεῦθεν αὖθις τρόπῳ γέτῳ καθίστασαι. Ὁ γὰρ κατ᾽ οὐσίαν σὺ ἀπερίληπτος πάντῃ καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ πρὸς τούτῳ τὴν δύναμιν οὐ περιλαμβάνεται· ἀμηγέπη· μέτρον γὰρ δυνάμεώς σου τίς εὕρατο; σοφίαν δέ σου τίς ἔγνω; τῆς δὲ ἀγαθότητός σου τὸ πέλαγος τίς ἐξιχνίασε; καὶ ὅλως τῶν σῶν τινος, τίς ἄκρως συνῆκε; [1] καίτοιγε κατὰ ταῦτα τρόπον ἕτερον καταληπτός γε ὢν ὁπωσδήποτε. Ἀμέλει δῆτα ὁ νοῦς θεωρεῖν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς φαινομένοις νοητῶν ἀρχόμενος, ἄνεισιν ἰὼν ἐξ ἑπομένου εἰς τὸ περὶ σέ, Σῶτερ, ἐνιαῖον καὶ ἀκατάληπτον· καὶ τῷ ἡδεῖ καὶ κομιδῇ τερπνῷ τοῦ λῃπτοῦ καὶ τῷ φιλόκαλος εἶναι, σπεύδει ὅλῃ σπουδῇ καὶ φιλονικεῖ πως προσεπανιέναι ὡς ἕνι ἐπέκεινα· ἐπεὶ δὲ οὔκουν ἐξικνεῖται φθάσαι πορρώτερον, ἀναλογιζόμενος ᾗ χρὴ τὸ ἐκφεῦγον ἀναμφηρίστως ὡς ὑπερκείμενον φέρετρον, πολλῆς τινος κάτοχος ἀκολούθως ἐρωτοληψίας γίνεται καὶ ἐφαμίλλως μανικῶς ἐκβακχεύεται περὶ σέ, καὶ πόθους ἀναρριπίζει διακαεῖς τῇ ψυχῇ, ὑπέκκαυμα θείας ἀγάπης τὸ καταληπτὸν τοῦ ἀκαταλήπτου ποιούμενος καὶ τὴν ἀπορίαν πορισμὸν ἐρώτων τιθέμενος· οὐ μᾶλλον θέλγοντος τοῦ περὶ σέ, πάνσοφε, λῃπτοῦ, ἥπερ ἐκκαίοντος τοῦ διαφεύγοντος· καὶ τῷ τῆς γνώσεως ἀνεφίκτῳ καὶ θαυμάζεσθαι λίαν καὶ ποθεῖσθαι διαφερόντως, παρασκευάζοντος· προσθείην γ᾽ ἂν ὅτι καὶ ζητεῖσθαι πείθοντος, οὔμενουν τὶ σὺ κατὰ τὴν οὐσίαν· τοῦτο γὰρ παντὶ καὶ πάντως καὶ ὁπωσοῦν ἐκ περιουσίας ἀμήχανον· ἀλλὰ τὸ τῆς οὐσιώδους θείας δυνάμεως καὶ ἐνεργείας, καὶ τὸ ὅλον, τῶν περὶ σὲ θεωρουμένων νοητῶν καὶ θεολογουμένων ἄληπτον· ἀπείρων, ᾗ εἴρηται, διὰ τὸ μέγεθος, ἀνε-

* Ἴσως γάρ.

* Ὀρθότ. ὄντος σου.

1. Πρβλ. Σοφ. Σολ. θ΄, 17, Ἡσ. μ΄, 13.

ξερευνήτων δὲ ὄντων διὰ τὸ πλῆθος. Τούτων καὶ γάρ, εἰ καὶ ὅλος εἰς πέρας ἐφικέσθαι ἀδύνατον, ἅτε ἀπείρων, ἀλλὰ δυνατὸν τῷ διὰ καθάρσεως προσεγγισμῷ σου καὶ τῇ ἐνατενίσει τοῦ κάλλους σου, πρὸς φανωτέρας καὶ διαυγεστέρας ὁράσεις τῶν περὶ σὲ γίνεσθαι καὶ θεοῦσθαι κατάλληλα. Ὅθεν καὶ καταφλέγεις τρώσει ἐρωτικῇ προσμένοντά σοι νοῦν ἀνηκόντως, διαυγάζων μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐτόν, κἀκ τοῦ γιγνομένου εἰσάγων εἰς ἄττα ἄδυτά μυστικὰ θεάματα ὑπερουράνια. Ὦ Μονὰς ὑπερύμνητε καὶ Τριὰς ὑπέρτιμε· δυνάμεως καὶ σοφίας ἀπύθμαντε βυθέ· πῶς ἐξ αὐτῆς, εἴτε ἀφετηρίας ἐθέλοι τις λέγειν, εἴτε μὴν γραμμῆς, εἰς τὸν κατὰ σὲ εἰσάγεις θειότατον γνόφον, καθαρθέντα ἐνθέσμως τὸν νοῦν, μετάγουσα τοῦτον ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν[1], πολλάκις πλὴν καὶ εἴσω μένοντα τοῦ ὑπερφώτου γνόφου· οὐκ οἶδα, ὡς σὺ γινώσκεις, εἴτε εἰς ὃν εἰσήχθη Μωσῆς τε πάλαι[2], εἴθ' ὅτι οὗτος ἐκείνου εἰκών, εἴτ' οὖν τούτου ἐκεῖνος· πλὴν ὅτι οὗτος περιφανῶς νοητὸς γνόφος ἐστι καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ τελεῖται θείως καὶ ὑπερφυῶς ἐν τῷ μυστικῷ τῆς ψυχῆς ἀρρήτως, τὰ τῆς πνευματικῆς ἑνώσεως καὶ ἀγάπης μυστήρια· οἱ εἰσαγόμενοι μετὰ τῆς δᾳδουχίας τοῦ φωτίζοντος πνεύματος λίαν λαμπρῶς ἐπίστανται.

Ἡβ'. Τίς σε διακειμένως, Κύριε, Τριάς, ὁρῶν οὐ χαίρει τὸν βασιλέα καὶ ἀδιάλειπτον πρύτανιν καὶ διανομέα παντὸς οὐτινοσοῦν καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ πηγαῖον ὄλβον τούτων τυγχάνοντα; καὶ τίς πρὸ τῆς ὁράσεως τῆς παντοκρατορικῆς δεσποτείας σου χαίρειν ἔχει χαρὰν ἀληθῆ; δῆλον ὅτι οὐδεὶς οὐδαμῶς. Διὰ τοῦτο τῷ ὄντι μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ[3], ὅτι οὗτοί σε ὀπτάνονται ὄμματι ψυχῆς, χαρὰν αὐτόχρημα ὄντα διαφερόντως πνευματικήν· καὶ χαίρουσι δὴ μετὰ γάννους καὶ πολλῆς θυμηδίας καὶ ἀφορήτων ἐρώτων ἐμπίπλανται, πολλάκις καὶ σωματικαῖς προσπαλαίοντες περιστάσεσι καὶ δαιμονικαῖς ἐπιφοραῖς πάσχοντες. Τὸ γὰρ πνευματικὸν φῶς τοῦ κάλλους τοῦ προσώπου σου, Κύριε, ἀπειράκις ἀπείρως ὑπερεξήρηται τοῦ καὶ ὁπωσοῦν λύπῃ προσίεσθαι κοσμικῇ, ᾧ ἐλλάμπεσθαι γίγνεται διὰ χάριτος. Διὰ τοῦτο γλυκασμὸς ὅλος προπορεύεσαι· ὅλος ἐπιθυμία, ἁγία τε ἔφεσις, ἄρρητος ἔρως. Ἐντεῦθεν ἡ ἀγάπη σου ἀφορήτοις ὑπερφυέσι κέντροις τετρωμένους, ἀποκαθιστᾷ τοὺς κατά τινά σε ὁρῶντας ἐπίνοιαν. Ἐντεῦθεν εἰς ὀσμὴν μύρων σου ὀπίσω σου[4] κατακολουθοῦσαι, τρέχουσι σφοδρῷ καὶ ἀνενδότῳ τόνῳ αἱ ψυχαὶ τῶν ὑφ' ὧν ὁρᾶσαι, ἄρρητε Θεέ, καὶ ἐν σφίσιν αὐταῖς ἕλκειν σε πάσῃ πειρῶνται μηχανῇ, ἡττημέναι πάντως καὶ ἐκτετηκυῖαι τῷ πόθῳ σου θαυμαστῶς. Ὅθεν ἀλήστως σε ἔχουσιν ἐπὶ νοῦν ἐξηρμέναι τοῦ κάλλους σου τοῦ ὑπερφυοῦς. Μᾶλλον μὲν οὖν διηνεκῶς καὶ πνευματικῶς πρότερον κατέχεις τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ νύκτωρ δήπου καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ ὁ ὕπνος ἀπέπτη ἀπὸ τῶν βλεφάρων αὐτῶν· καὶ ἡ ἡδύτης . . . . . οὔμενουν ἔτι ταύταις

, ...

1. Ῥρβλ. Β' Κορ. γ', 18. 2. Ἔξοδ. κ', 21. 3. Ματθ. ε', 8. 4. Ἆσμ. Ἀσμ. β', 5, α', 4.

εἰ, ἀλλὰ καὶ καθεύδουσαι τέως, ὅμως ἡ καρδία αὐτῶν καὶ (οὕ)τω γρηγορεῖ[1], ἀγαλλιώμεναι, ὡς ὁ Προφήτης λέγει, ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν[2]· καὶ ἐφαμίλλως ὁρῶσι καὶ συνέχονται καὶ τί γενέσθαι οὐκ ἔχουσι· καὶ ἀποροῦσι καὶ ἐξίστανται διὰ τὰ διακείμενα τῆς ἀφάτου φαιδρότητος τοῦ προσώπου σου, διὰ τὴν μεγαλωσύνην τῆς δόξης τῆς ἁγιωσύνης σου, διὰ τὰς ὑπερκοσμίους ἃς δι(ατίθεν)ται ἐν ἑαυταῖς ἀναβάσεις σου καὶ ἀποκαλύψεις τὰς μυστικάς, διὰ τὰ μυρία ἀπόρρητά τε καὶ ἄφατα, πάγκαλά τε καὶ πανάγαθα δῶρα, Πάτερ, τὰ περὶ σέ . . . . . καὶ στηρίξαις τοὺς ἐν εὐθύτητι (κατοικοῦν)τας σὺν τῷ προσώπῳ σου[3].

1. Ἆσμ. Ἀσμ. ε', 2. 2. Ψαλμ. 149,5. 3. Ψαλμ. 139,14.

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΥΜΕΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΠΟΙΟΥ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΟΣΑ ΕΣΤΙ ΔΗΛΑΔΗ ΑΥΤΗ Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ σης΄. ΕΝ ΣΕΛΙΔΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΑΥΤΟΥ 210

Αὕτη οὖν ἡ θεία προσευχή, ἡ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐπίκλησις, τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με, καὶ προσευχή ἐστι καὶ εὐχὴ καὶ ὁμολογία τῆς πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου παρεκτικὴ καὶ δωρεῶν θείων χορηγὸς καὶ κάθαρσις καρδίας καὶ δίωξις δαιμόνων καὶ ἐνοίκησις Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πνευματικῶν ἐννοιῶν καὶ λογισμῶν θείων πηγὴ καὶ ἁμαρτιῶν ἀπολύτρωσις καὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων θεραπευτήριον καὶ φωτισμοῦ θείου χορηγὸς καὶ ἐλέους Θεοῦ βρύσις καὶ ἀποκαλύψεων καὶ μυήσεων θείων ἐν ταπεινώσει βραβευτής, καὶ τὸ μόνον σωτήριον, ἐπεὶ καὶ τὸ σωτήριον φέρει ἐν αὐτῇ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ὄνομα· ὃ δὴ τὸ μόνον ὄνομά ἐστι τὸ ἐπικληθὲν εἰς ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ σωθῆναι ἡμᾶς [1], ὡς φησιν ὁ Ἀπόστολος. Διὸ καὶ προσευχή ἐστιν, ὅτι ἐν αὐτῇ τὸν θεῖον ἐπιζητοῦμεν ἔλεον· καὶ εὐχὴ ὅτι παρέχομεν ἑαυτοὺς Χριστῷ διὰ τῆς αὐτοῦ ἐπικλήσεως· καὶ ὁμολογία, ὅτι τοῦτο ὁμολογήσας ὁ Πέτρος μεμακάρισται [2]· καὶ πνεύματος παρεκτική, ὅτι οὐδεὶς λέγει Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ [3]· καὶ δωρεῶν θείων χορηγός, ὅτι διὰ ταύτην δώσω σοι, τῷ Πέτρῳ, φησὶν ὁ Χριστός, τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν [4]· καὶ κάθαρσις καρδίας, ὅτι τὸν Θεὸν ὁρᾷ καὶ καλεῖ καὶ καθαίρει τὸν βλέποντα· καὶ δίωξις δαιμόνων, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐδιώχθησαν καὶ διώκονται πάντες οἱ δαίμονες· καὶ ἐνοίκησις Χριστοῦ, ὅτι τῇ αὐτοῦ μνήμῃ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν ἡμῖν καὶ διὰ τῆς μνήμης ἐνοικεῖ καὶ εὐφροσύνης πληροῖ· ἐμνήσθην γάρ φησι τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην [5]· καὶ πνευματικῶν ἐννοιῶν καὶ λογισμῶν ἐστὶ πηγή, ὅτι Χριστός ἐστιν ὁ θησαυρὸς πάσης σοφίας καὶ γνώσεως [6]· καὶ οἷς ἐνοικεῖ, ταῦτα χορηγεῖ· καὶ ἁμαρτιῶν ἀπολύτρωσις, ὅτι δι᾽ αὐτήν, ὅσα λύσεις, φησίν, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ [7]· καὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων θεραπευτήριον, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ

1. Πράξ. δ', 12. 2. Ματθ. ις', 17. 3. Α' Κορ. ιβ', 3.
4. Ματθ. ις', 19. 5. Ψαλμ. 76,3. 6. Πρβλ. Κολοσσ. β', 3.
7. Ματθ. ις', 19, ιη', 18.

Χριστοῦ ἔγειραι καὶ περιπάτει, φησί [1]· καί, Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός [2]· καὶ φωτισμοῦ θείου χορηγός, ὅτι Χριστὸς τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ἐστι [3]· καὶ τῆς λαμπρότητος αὐτοῦ καὶ χάριτος μεταδίδωσι τοῖς αὐτὸν ἐπικαλουμένοις· καὶ ἔστω, φησίν, ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ᾽ ἡμᾶς [4]· καὶ ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς [5]· καὶ ἐλέους θείου βρύσις, ὅτι τὸν ἔλεον ζητοῦμεν· καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ οἰκτείρει πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν [6]· καὶ ποιεῖ τὴν ἐκδίκησιν ἐν τάχει τῶν βοώντων πρὸς αὐτόν [7]· καὶ ἀποκαλύψεων καὶ μυήσεων θείων βραβευτὴς τοῖς ταπεινοῖς, ὅτι καὶ τῷ ἁλιεῖ Πέτρῳ αὕτη δέδοται δι᾽ ἀποκαλύψεως τοῦ ἐν οὐρανοῖς Πατρός [8]· καὶ Παῦλος ἡρπάγη ἐν Χριστῷ καὶ ἀποκαλύψεων ἤκουσε [9]· καὶ πάντοτε τοῦτο ἐνεργεῖ· καὶ τὸ μόνον σωτήριον, ὅτι ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ἐστὶ σωθῆναι ἡμᾶς [10]· καί, οὗτός ἐστιν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός [11]· διὸ καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ, πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται καὶ ἀνυμνήσει ἑκοῦσα καὶ ἄκουσα, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός [12]· καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον ἡμῶν τῆς πίστεως· ἐπεὶ καὶ Χριστιανοὶ ἐσμὲν καὶ καλούμεθα· καὶ ἡ μαρτυρία ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμέν· πᾶν γὰρ πνεῦμα, ὃ ὁμολογεῖ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστί [13], φησίν, ὡς προέφημεν· καὶ τὸ μὴ ὁμολογοῦν, οὐκ ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, τὸ μὴ ὁμολογοῦν Ἰησοῦν Χριστόν [14]. Διὸ χρὴ πάντας τοῦτο πιστοὺς τὸ ὄνομα ἀδιαλείπτως ὁμολογεῖν, καὶ διὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς πίστεως καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἧς οὐδὲν ἡμᾶς ὅλως χωρίσαι δεῖ ποτε [15], καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ χάριν καὶ ἄφεσιν καὶ ἀπολύτρωσιν καὶ θεραπείαν, ἁγιασμόν τε καὶ φωτισμὸν καὶ πρὸ πάντων τὴν σωτηρίαν. Ἐν τούτῳ γὰρ τῷ θείῳ ὀνόματι καὶ θαυμαστὰ ἐποίησαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἐδίδαξαν. Καὶ ὁ θεῖος δέ φησιν εὐαγγελιστής· ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ [16]· ἰδοὺ ἡ πίστις· καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ [17]· ἰδοὺ ἡ σωτηρία καὶ ζωή.

1. Πράξ. γ', 3. 2. Πράξ. θ', 34. 3. Ἰωάνν. α', 9.
4. Ψαλμ. 89,17. 5. Ἰωάνν. η', 12. 6. Ψαλμ. 85,5. 144,8.
7. Λουκ. ιη', 7. 8. Ματθ. ις', 17. 9. Β' Κορ. ιβ', 2.
10. Πράξ. δ', 12. 11. Ἰωάνν. δ', 42. 12. Φιλιππ. β', 11.
13. Α' Ἰωάνν. δ', 2. 14. Α' Ἰωάνν. δ', 3. 15. Πρβλ. Ῥωμ. η', 35.
16. Ἰωάνν. κ', 31. 17. Ἰωάνν. κ', 31.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΝΖ΄.

ΟΤΙ ΠΑΝΤΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ, ΙΕΡΩΜΕΝΟΙ, ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΛΑ·Ι·ΚΟΙ ΟΦΕΙΛΟΥΣΙ ΚΑΝ ΩΡΙΣΜΕΝΟΝ ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΔΥΝΑΜΙΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣΘΑΙ

Ταύτην οὖν τὴν ὀνομασίαν ὡς προσευχήν, πᾶς εὐσεβὴς λεγέτω διαπαντὸς καὶ τῷ ἑαυτοῦ νοὶ καὶ τῇ γλώσσῃ· καὶ στήκων καὶ ὀδεύων καὶ καθεζόμενος καὶ ἀνακλινόμενος καὶ πάντα λέγων καὶ ἐνεργῶν καὶ πρὸς τοῦτο ἑαυτὸν ἀεὶ παραβιαζέσθω· καὶ μεγίστην εὑρήσει γαλήνην τε καὶ χαράν, ὡς καὶ πεῖρα εἰδότες εἰσὶν οἱ περὶ αὐτῆς μεριμνῶντες. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ὑπὲρ τοὺς ὄντας ἐστὶ τῷ βίῳ, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν μέσῳ ὄντας θορύβων μοναχούς, κἂν ὡρισμένον εἶναι δεῖ ἐν ἑκάστῳ τὸ περὶ τούτου· καὶ πάντας ὑποτύπωσιν ἔχειν ταύτην τὴν προσευχὴν ἐνεργεῖν κατὰ δύναμιν, καὶ ἱερωμένους, μονάζοντάς τε καὶ λαϊκούς. Οἱ μὲν οὖν μονάζοντες, ὡς εἰς τοῦτο τεταγμένοι καὶ ὀφειλὴν ἀπαραίτητον περὶ ταύτης ἔχοντες, εἰ καὶ ἐν θορύβῳ εἰσὶ διακονημάτων, ὅμως πάντοτε βιαζέσθωσαν ταύτην ἐνεργεῖν ὀφείλοντες τὴν εὐχὴν καὶ προσεύχεσθαι τῷ Κυρίῳ ἀδιαλείπτως[1], κἂν μετὰ ῥεμβασμοῦ καὶ συγχύσεως ὦσι καὶ τῆς καλουμένης τοῦ νοὸς καὶ οὔσης αἰχμαλωσίας· καὶ μὴ διὰ τὸ κλέπτεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἀμελεῖν· ἀλλ᾽ ἐπανέρχεσθαι πρὸς τὴν προσευχήν, καὶ χαίρειν ἐπανερχομένους. Οἱ ἱερωμένοι δέ, ὡς ἀποστολικοῦ τούτου ἐπιμελείσθωσαν ἔργου, καὶ ὡς θείου κηρύγματος καὶ ὡς θεῖα ἐνεργήματα ἐκτελοῦντος καὶ ὡς τὴν ἀγάπην παριστῶντος τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἐν τῷ κόσμῳ δέ, ὡς σφραγῖδα ταύτην ἑαυτῶν καὶ σημεῖον τῆς πίστεως καὶ φυλακὴν καὶ ἁγιασμὸν καὶ πειρασμοῦ παντὸς διωκτήριον, κατὰ δύναμιν ἐνεργείτωσαν. Ὅθεν πάντας, ἱερωμένους, λαϊκούς τε καὶ μοναχούς, ἐξαναστάντας τοῦ ὕπνου, Χριστὸν ἐννοῆσαι πρῶτον χρὴ καὶ Χριστοῦ μνησθῆναι πρῶτον· καὶ τοῦτο πάσης ἐννοίας ἀπαρχὴν καὶ θυσίαν προσαγαγεῖν τῷ Χριστῷ· ὅτι καὶ Χριστοῦ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ τοσοῦτον ἀγαπήσαντος, πρὸ πάσης ἐννοίας μνησθῆναι δεῖ, ἐπεὶ καὶ Χριστιανοὶ ἐσμὲν καὶ καλούμεθα· καὶ ἐνεδυσάμεθα τοῦτον τῷ θείῳ Βαπτίσματι[2] καὶ ἐσφραγίσθημεν τούτου τῷ μύρῳ καὶ τῆς Ἁγίας αὐτοῦ Σαρκὸς καὶ τοῦ Αἵματος μετεσχήκαμεν καὶ μετέχομεν· καὶ μέλη αὐτοῦ ἐσμέν[3]· καὶ ναός[4]· καὶ τοῦτον ἐνδεδύμεθα καὶ ἐνοικεῖ ἐν ἡμῖν· καὶ διὰ τοῦτο ἀγαπᾶν αὐτὸν καὶ ἀεὶ τούτου μεμνῆσθαι ὀφείλομεν. Ὅθεν καὶ ὡρισμένον ἐχέτω πᾶς καιρὸν κατὰ δύναμιν καὶ ἀριθμόν τινα τῆς προσευχῆς ταύτης, ὡς ὀφειλήν. Καὶ τὰ μὲν περὶ τούτου ἀρκείτω· ἐπεὶ καὶ τοῖς περὶ τούτου ζητοῦσι πλεῖστα εἰς διδασκαλίαν εἰσί.

1. Α΄ Θεσσ. ε΄, 17. 2. Γαλ. γ΄, 27. 3. Α΄ Κορ. ιβ΄, 27. 4. Β΄ Κορ. ς΄, 16.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΤΙΝΟΣ ΑΓΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΗΓΟΥΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΥΙΕ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ

Μεταγλωττισθεὶς εἰς τὸ ἁπλοῦν διὰ νὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ κάθε Χριστιανόν.

Πόσην δύναμιν ἔχει ἡ εὐχὴ τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με; καὶ τί λογῆς χαρίσματα χαρίζει εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὴν μεταχειρίζονται; καὶ εἰς ποίαν ἀξίαν κατάστασιν τοὺς φέρνει; δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ εἰποῦμεν ἡμεῖς καὶ νὰ τὸ φανερώσωμεν· ἐπειδὴ καὶ τοῦτο εἶναι ὑπὲρ τὴν δύναμίν μας. Ἡμεῖς μόνον τοῦτο νὰ εἰποῦμεν διὰ τὴν εὐχὴν αὐτὴν τοῦ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κτλ. πόθεν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν καὶ ποῖοι πρῶτοι εἶπον αὐτὰ τὰ λόγια τῆς εὐχῆς. Λοιπὸν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς αὐτὴν[1] τὴν θείαν Γραφὴν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτὴ ἡ εὐχὴ καὶ οἱ τρεῖς κορυφαῖοι Ἀπόστολοι τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ εἶπον ἀπὸ τὰ λόγια τῆς εὐχῆς· ὁ Παῦλος, λέγω, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τὰ ἐπαραλάβαμεν ἡμεῖς, ὡσὰν μίαν κληρονομίαν πατροπαράδοτον, τὰ ὁποῖα εἶναι θεϊκοὶ χρησμοὶ καὶ ἀποκάλυψες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ φωναὶ τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ καὶ ἔτζι πιστεύομεν ἡμεῖς, πῶς ὅσα εἶπαν ἢ ἔγραψαν οἱ θεῖοι καὶ πνευματοφόροι Ἀπόστολοι, ὅλα εἶναι λόγια τοῦ Χριστοῦ, ὁποῦ τὰ εἶπε μὲ στόμα τῶν Ἀποστόλων, διατὶ τέτοιαν ὑπόσχεσιν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριός μας εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς καὶ ὁ Πατὴρ καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον θέλει ἔλθουν νὰ κάμουν κατοικίαν εἰς αὐτούς[2], καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς Ἀποστόλους, ἀλλὰ καὶ εἰς κάθε ἄλλον Χριστιανὸν ὁποῦ νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολάς του. Ὅθεν ὁ θειότατος Παῦλος ὁποῦ ἀξιώθη νὰ ἀναβῇ ἕως τρίτου οὐρανοῦ, λέγει τὸ Κύριε Ἰησοῦ· οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰμὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ[3]· καὶ μὲ τὸ νὰ λέγῃ, πῶς δὲν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ εἰπῇ τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, πάρεξ μὲ Πνεῦμα Ἅγιον, φανερώνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τρόπον πολλὰ θαυμάσιον, πῶς αὐτὸ τὸ ὄνομα εἶναι πολλὰ ὑψηλὸν καὶ ἀνώτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα ὀνόματα τῶν πολλῶν, διὰ τοῦτο καὶ δὲν εἶναι βολετὸν νὰ τὸ εἰπῇ τινὰς ἀλλεοτρόπως πάρεξ μὲ Πνεῦμα Ἅγιον. Καὶ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης ὁποῦ ἐβρόντησε τὰ

1. Ἴσως ἀπὸ αὐτήν. 2. Ἰωάνν. ιδ΄, 23. 3. Α΄ Κορ. ιβ΄, 3.

πνευματικὰ καὶ θεολογικά, ἐπῆρε τὸ τέλος τοῦ Παύλου καὶ τὸ ἔκαμεν ἀρχήν, καὶ λέγει· Πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστί[1]. Καὶ μὲ τὸ νὰ ἀποφασίζῃ πάλιν οὗτος ὁ θεῖος Ἀπόστολος, πῶς κάθε πνεῦμα ὁποῦ ὁμολογεῖ τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀποδείχνει μὲ αὐτὸ ὁποῦ λέγει, πῶς τὸ ὄνομα καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι τῆς θείας καὶ πνευματικῆς χάριτος καὶ δὲν εἶναι ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. Ὁμοίως καὶ ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος ἐπῆρε τὸ τέλος τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸ ἔκαμεν ἀρχήν, ἤγουν τὸ Χριστός· καὶ εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐρώτησεν ὁ Κύριός μας τοὺς μαθητάς του, ἡμεῖς δὲ τίνα μὲ λέγετε εἶναι; λέγει ὁ Πέτρος· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον τοῦ τὸ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἀπὸ τὸν οὐρανόν[2], καθὼς τὸ μαρτυρεῖ ὁ Κύριός μας εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Καὶ στοχάσου τούτους τοὺς ἱερωτάτους τρεῖς Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια ὁποῦ λέγουν, τί λογῆς εἶναι πιασμένοι ἀναμεταξύ τους ἕνας μὲ τὸν ἄλλον, ὡσὰν εἰς κύκλον· καὶ ὁ ἕνας μεταπέρνει ἀπὸ τὸν ἄλλον αὐτὰς τὰς θείας φωνάς, ὥστε ὁποῦ ἐκεῖνον τὸν λόγον ὁποῦ λέγει ὁ πρῶτος ὑστερώτερα, ὁ δεύτερος τὸν κάνει ἀρχὴν καὶ ἔτζι καὶ ὁ τρίτος, καὶ τελειώνουν τὴν εὐχὴν ταύτην· διατί ὁ Παῦλος λέγει Κύριον Ἰησοῦν, ὁ Ἰωάννης Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ὁ Πέτρος Χριστὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ· καὶ γίνεται ἕνας κύκλος θαυμάσιος καὶ τὸ τέλος ὁποῦ εἶναι τό, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀνταμώνεται μὲ τὴν ἀρχὴν ὁποῦ εἶναι τό, Κύριος. Ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχει καμμίαν διαφορὰν τὸ νὰ εἰπῇ τινὰς Κύριον καὶ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὅτι καὶ τὰ δύο αὐτὰ φανερώνουν τὴν θεότητα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ διὰ νὰ τὸ καταλαμβάνῃ ὁ κάθε ἕνας, νὰ ὁποῦ γράφομεν καὶ τὸν κύκλον.

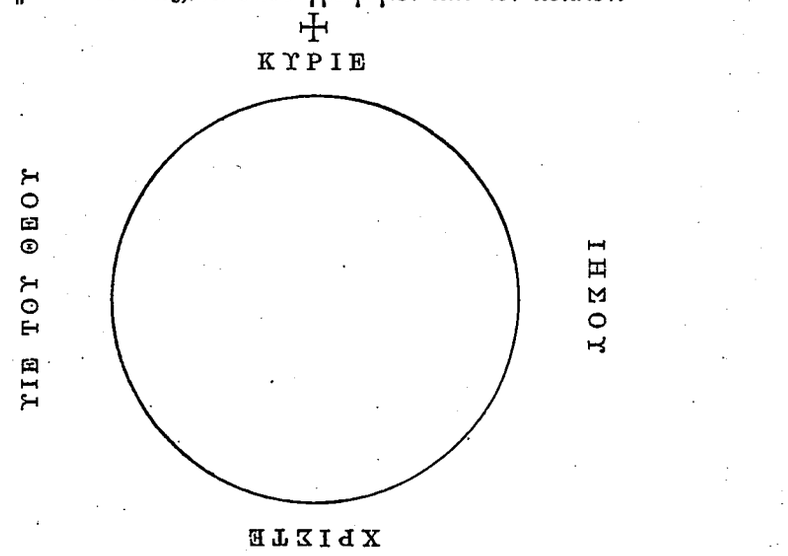

1. Α' Ἰωάνν. δ', 4.

2. Ματθ. ις', 17.

Καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον μᾶς ἐπαράδωκαν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι νὰ λέγωμεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ νὰ ὁμολογοῦμεν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπειδὴ καὶ εἶναι τρεῖς, εἶναι καὶ ἀξιόπιστοι, διατὶ κάθε λόγος μὲ τρεῖς μάρτυρες βεβαιώνεται καὶ πιστώνεται. Ἀκόμη καὶ ἡ τάξις τῶν Ἀποστόλων ὁποὺ εἶπαν αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια δὲν εἶναι χωρὶς λογαριασμόν, ἀλλὰ ἔχει τὴν ἐξήγησίν της· διατὶ πρῶτος ὁποὺ εἶπε αὐτὰ εἶναι ὁ Παῦλος καὶ μέσος εἶναι ὁ Ἰωάννης καὶ ὕστερος εἶναι ὁ Πέτρος. Ἀπὸ τὸν Παῦλον, ὁποὺ εἶναι ὕστερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἄρχισεν ἡ μυστικὴ παράδοσις τῆς εὐχῆς τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κτλ. καὶ διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου πηγαίνει εἰς τὸν Πέτρον, ὁποὺ εἶναι ὁ πρῶτος, καὶ ἐκεῖ τελειώνει. Καὶ καθὼς νομίζω, τοῦτο εἶναι σημεῖον τῆς προκοπῆς ἡμῶν τῆς τακτικῆς καὶ τῆς ἑνώσεως ἡμῶν μὲ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τῆς πράξεως καὶ θεωρίας μὲ τὴν ἀγάπην, διατὶ ὁ Παῦλος σημαίνει τὴν πρᾶξιν, καθὼς λέγει ὁ ἴδιος· περισσότερον πάντων ἐκοπίασα[1]· ὁ Ἰωάννης σημαίνει τὴν θεωρίαν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα Θεολόγος, ὁποὺ ἔχει, τὸν φανερώνει· καὶ ὁ Πέτρος σημαίνει τὴν ἀγάπην, καθὼς τὸν μαρτυρεῖ ὁ Κύριός μας εἰς καιρὸν ὁποὺ τοῦ εἶπε· φιλεῖς, με Πέτρε; ποίμαινε τὰ πρόβατά μου[2]. Ὥστε ὁποὺ ὅποιος καταγίνεται εἰς αὐτὴν τὴν εὐχὴν προκόπτει καὶ εἰς πρακτικὴν ἀρετὴν καὶ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν ἀναβαίνει καὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ἀποκτᾷ καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ ἑνώνεται μὲ αὐτόν.

Καὶ ὄχι μόνον αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν σημαίνουν αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια τῆς εὐχῆς, ἀλλὰ φανερώνουν ἀκόμη καὶ τὸ δόγμα τὸ ὀρθὸν τῆς πίστεώς μας καὶ ἀνατρέπουν κάθε αἵρεσιν τῶν αἱρετικῶν· διατὶ τὸ Κύριε φανερώνει τὴν θείαν φύσιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνατρέπει τὴν αἵρεσιν ἐκείνων, ὁποὺ τὸν ἔλεγον πὼς εἶναι μοναχὰ ἄνθρωπος καὶ Θεὸς δὲν εἶναι· τὸ Ἰησοῦ φανερώνει πάλιν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνατρέπει τὴν αἵρεσιν ἐκείνων ὁποὺ τὸν ἔλεγον πὼς εἶναι μοναχὰ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος δὲν εἶναι, ἀμὴ κατὰ φαντασίαν φαίνεται ἄνθρωπος· τὸ Χριστὲ φανερώνει καὶ τὰς δύο φύσεις, καὶ τὴν θείαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην, πὼς εἶναι καὶ ἡ δύο εἰς ἕνα πρόσωπον καὶ εἰς μίαν ὑπόστασιν, καὶ ἀνατρέπει τὴν αἵρεσιν ἐκείνων ὁποὺ ἔλεγαν πὼς ὁ Χριστὸς ἔχει δύο ὑποστάσεις χωρισμέναις ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην· καὶ τὸ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ φανερώνει πὼς εἰς τὸν Χριστὸν ἡ θεία φύσις εἶναι ἀσύγχυτος καὶ ὕστερον ἀπὸ τὴν ἕνωσιν ὁποὺ ἔκαμε μὲ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ὁμοίως καὶ αὐτὴ ἀσύγχυτος, καὶ ἀνατρέπει τὴν αἵρεσιν ἐκείνων ὁποὺ λέγουν πὼς ἡ θεία καὶ ἀνθρωπίνη φύσις εἰς τὸν Χριστὸν ἔλαβαν σύγχυσιν καὶ ἀνακατώθηκαν ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην. Λοιπὸν αὐταῖς ἡ τέσσαρες λέξες, ὡσὰν ὁποὺ εἶναι λόγια θεϊκὰ καὶ μάχαιραις πνευματικαῖς ἀνατρέπουν καὶ ἀναιροῦν δύο ζυγαῖς αἱρέσεων ἐναντίων ἀνάμεσόν τους εἰς τὴν κακίαν καὶ αἵρεσιν, ὅμως ὁμοτίμων καὶ συμφώνων εἰς τὴν ἀσέβειαν. Νά καὶ τὸ παράδειγμα εἰς περισσοτέραν κατάληψιν.

1. Α Κορ. ιε', 10.

2. Ἰωάνν. κα', 16.

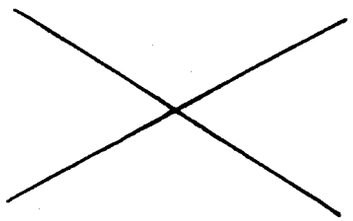

Αὐτὰ εἶναι ὁποὺ μᾶς ἐπαράδωσαν οἱ θεόσοφοι Πατέρες μας ὁποὺ ἦσαν τέλειοι καὶ πνευματοφόροι ἄνδρες· οἱ ὁποῖοι καὶ κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια, ἤγουν τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, καθὼς μᾶς τὰ ἄφησαν παράδοσιν οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι τόσον τὰ ἐτύπωσαν εἰς τὴν καρδίαν τους καὶ τόσον τὰ ἠγάπησαν· μάλιστα τὸ γλυκύτατον ὄνομα Ἰησοῦ, ὁποὺ τὸ εἶχαν μόνον αὐτὸ διὰ τελείαν καὶ ὁλόκληρον προσευχὴν καὶ ἀγωνίζοντο εἰς ὅλην τους τὴν ζωὴν ἀκατάπαυστα, πῶς νὰ χορτάσουν τὴν γλυκύτητα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ πάντοτε ἦσαν πεινῶντες καὶ διψῶντες τὸν Ἰησοῦν· ἀγκαλὰ καὶ ἐγέμιζαν ἀπὸ πνευματικὴν χαρὰν ἀνεκδιήγητον καὶ ἀπελάμβανον θεῖα χαρίσματα καὶ ἐγίνοντο πλέον ἔξω τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου τούτου· ὡσὰν νὰ ἦσαν Ἄγγελοι ἐπίγειοι ἢ ἄνθρωποι οὐράνιοι· εἰς τόσον ὕψος ἀρετῆς ἀνέβηκαν μὲ τὸ μέσον αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης ὀνομασίας τοῦ Ἰησοῦ· ὅμως εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀρχαρίους καὶ ἀτελεῖς πρεπόντως ἐπαράδωσαν νὰ λέγωμεν ἀκόμη καὶ τὸ ἐλέησόν με· δηλαδή, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με· ὄχι διὰ ἄλλο αἴτιον, πάρεξ διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὰ μέτρα μας καὶ τὴν κατάστασίν μας καὶ πῶς χρειαζόμεσθεν τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καὶ εἱμεσθεν ὡσὰν τὸν τυφλὸν ἐκεῖνον ὁποὺ λέγει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὁ ὁποῖος ἔχοντας πόθον νὰ λάβῃ τὸ φῶς τῶν ματίων του, ἐφώναζεν εἰς καιρὸν ὁποὺ ἀπερνοῦσεν ἐκεῖθεν ὁ Κύριός μας καὶ ἔλεγεν· Ἰησοῦ, ἐλέησόν με[1]· ἔτζι καὶ ἡμεῖς ὡσὰν τυφλοὶ ὁποὺ εἴμεσθεν εἰς τὴν ψυχήν, νὰ παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ δείξῃ τὸ ἔλεός του εἰς ἡμᾶς καὶ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς νὰ τὸν ἰδοῦμεν νοερῶς· καὶ διὰ τοῦτο μᾶς ἐδιώρισαν νὰ λέγωμεν καὶ τὸ ἐλέησόν με· Ἄλλοι πάλιν θέλοντες νὰ φυλάξουν καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον, λέγουν τὴν εὐχὴν ἔτζι· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ παρακαλοῦν διὰ ὅλους τοὺς ἀδελφούς τους, ἐπειδὴ καὶ ἠξεύρουν πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν[2] καὶ εἶναι μία ἀρετὴ ὁποὺ περιέχει κάθε ἐντολὴν καὶ ἔργον πνευματικὸν εἰς τοῦ λόγου της. Ὅθεν καὶ μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον ἀνταμώνουν τὴν προσευχήν τους καὶ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ ἐλεήσῃ

1. Μάρκ. ι', 47. 2. Ῥωμ. ιγ', 10. Πρβλ. καὶ Ματθ. κβ', 40.

καὶ τὸν ἑαυτόν τους καὶ τοὺς ἀδελφούς τους, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον παρακινοῦν περισσότερον τὸν Θεὸν νὰ τοὺς ἐλεήσῃ, διατὶ καὶ τὸν Θεὸν κοινῶς τὸν ὀνομάζουν, ἤγουν Θεὸν ἡμῶν ὅλων, καὶ διατὶ ζητοῦν ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὸ ἔλεός του κοινὸν διὰ ὅλους τοὺς ἀδελφούς· καὶ μάλιστα τὸ ἔλεος τοῦ παναγάθου Θεοῦ τότε συνηθίζει νὰ ἔρχεται εἰς ἡμᾶς, ὅταν μᾶς ἰδῇ πὼς φυλάττομεν τὴν ὀρθὴν πίστιν εἰς τὰ δόγματα καὶ τὴν τελείωσιν τῶν ἐντολῶν εἰς τὰ ἔργα· τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύο τὰ περιέχει μέσα ἐτοῦτος ὁ ὀλίγος στίχος τῆς προσευχῆς, τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἀκόμη διὰ αὐτὰ τὰ θεῖα ὀνόματα τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἂν θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τοὺς καιροὺς εἰς τοὺς ὁποίους εἰπώθηκαν κατ' ἀρχάς, πάλιν τὰ εὑρίσκομεν μὲ τὴν τάξιν αὐτὴν ὁποὺ τὰ λέγομεν. Δηλαδὴ πρῶτον εἰπώθη τὸ Κύριος, ὕστερα τὸ Ἰησοῦς, καὶ ὑστερώτερα τὸ Χριστός· διατὶ εἰς τὴν παλαιὰν Γραφὴν εὑρίσκομεν ὁλοῦθεν καὶ πρὶν τοῦ νόμου καὶ ὕστερον ἀπὸ τὸν νόμον ὁποὺ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν ὀνομάζει Κύριον· καθὼς εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Λὼτ, ὁποὺ λέγει· ἔβρεξε Κύριος πῦρ παρὰ Κυρίου[1] καὶ εἰς τοὺς ψαλμούς του ὁ Δαβὶδ· εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου[2]· καὶ πάλιν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν καιρὸν ὁποὺ εὐηγγέλισεν ὁ Γαβριὴλ εἰς τὴν Θεοτόκον τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ ὁποὺ τῆς εἶπε· καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν[3]· διότι ὤντας ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ Κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς ἁπάντων καὶ Θεός, ἠθέλησε διὰ τὴν ἄκραν του ἀγαθότητα καὶ εὐσπλαγχνίαν νὰ γένῃ ἄνθρωπος, διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη καὶ Ἰησοῦς, ὁποὺ θέλει νὰ εἰπῇ σωτὴρ καὶ λυτρωτὴς τοῦ ἀνθρώπου· πάλιν τὸ Χριστός, ὁποὺ φανερώνει τὴν θέωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὁποὺ ἔλαβεν ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος. Προτήτερα ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατόν του τὸ ἐμπόδιζεν εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ τὸν κηρύττουν Χριστόν· ὅμως ὕστερα ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασίν του, μὲ μεγάλην παρρησίαν τὸν ὠνόμαζεν ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἔμπροσθεν εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων, Χριστόν, λέγοντας· γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς ἐποίησεν[4]· διότι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ὁποὺ ἔλαβεν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, παρευθὺς τότε ἐχρίσθη ἀπὸ τὴν Θεότητά του, πλὴν ἀφ' οὗ ἐσταυρώθη καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, τότε ἔγινεν ὁμόθεος. Διὰ τοῦτο καὶ τότε πλέον ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνάληψιν, ἦτον καιρὸς νὰ φανερωθῇ ἡ ὀνομασία αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ κηρύττεται ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους καὶ Χριστὸς καὶ Υἱὸς Θεοῦ καὶ Θεός· ὥστε ὁποὺ πρῶτον εἰπώθη Κύριος, ὕστερον Ἰησοῦς, ὑστερώτερον Χριστὸς καὶ Υἱὸς Θεοῦ· καθὼς φαίνεται καὶ εἰς τὴν εὐχήν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με· τὴν ὁποίαν οἱ θεόσοφοι Πατέρες μας τὴν ἐπαράλαβον ὡσὰν

1. Γέν. ιθ', 24. 2. Ψαλμ. 109,1. 3. Λουκ. α', 31. 4. Πράξ. β', 36

μίαν κληρονομίαν πατροπαράδοτον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τὴν ἐπαράδωσαν εἰς ἡμᾶς καὶ διὰ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς εὐχῆς τόσον μόνον εἴπαμεν ἡμεῖς, ὅσον ἦτον τῆς δυνάμεώς μας· ὡσὰν νὰ ἐκόψαμεν ἄνθη ἀπὸ κανένα δένδρον μεγάλον καὶ καλόν· ἀμὴ τὸν καρπὸν ὁποὺ εὑρίσκεται θησαυρισμένος μέσα εἰς αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια ἂς τὸν εἰποῦν ἄλλοι, ἐκεῖνοι δηλαδὴ ὁποὺ μὲ τὴν πολυκαιρίαν καὶ μὲ τὴν δοκιμὴν ἐπρόκοψαν εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τῆς προσευχῆς καὶ ἐγεύθηκαν τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν τελειότητα.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ

ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ

ΠΟΛΛΑ ΩΦΕΛΙΜΟΣ ΝΑ ΤΗΝ ΗΞΕΥΡΗ ΚΑΘΕ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΔΙΑ ΤΟΥΤΟ ΚΑΙ ΕΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΑΠΛΟΥΝ

Ὁ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με, καὶ συντομώτερα τὸ Κύριε ἐλέησον· ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων ἐχαρίσθη εἰς τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἐδιωρίσθη νὰ τὸ λέγουν οἱ Χριστιανοὶ ἀκαταπαύστως, καθὼς καὶ τὸ λέγουν· πλὴν τί δηλοῖ τοῦτο τὸ Κύριε ἐλέησον, πολλὰ ὀλίγοι εἶναι τὴν σήμερον ὁποὺ τὸ ἠξεύρουν, καὶ φωνάζουν καθ' ἑκάστην ἀνωφελῶς, φεῦ, καὶ ματαίως τό, Κύριε ἐλέησον, καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου δὲν τὸ λαμβάνουν, διατὶ δὲν ἠξεύρουν τί ζητοῦν. Ὅθεν πρέπει νὰ ἠξεύρομεν, πὼς ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀφ' οὗ ἐσαρκώθη καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε τόσα βάσανα καὶ ἐσταυρώθη καὶ μὲ τὴν χύσιν τοῦ Παναγίου του Αἵματος ἐξαγόρασε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου, ἀπὸ τότε ἔγινε Κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· διατὶ καὶ πρὸ τοῦ σαρκωθῇ, Κύριος ἦτον ὅλων τῶν κτισμάτων, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, ὡς δημιουργὸς καὶ ποιητής τους, ὅμως τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν δαιμόνων ὁποὺ δὲν ἠθέλησαν ἀφ' ἑαυτοῦ τους νὰ τὸν ἔχουν Κύριον καὶ ἐξουσιαστήν τους, δὲν ἦτον καὶ αὐτὸς Κύριός τους, ὁ Κύριος ὅλου τοῦ κόσμου· διατὶ ὁ πανάγαθος Θεός, ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀγγέλους καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔκαμεν αὐτεξουσίους καὶ τοὺς ἐχάρισε τὸ λογικόν, νὰ ἔχουν γνῶσιν καὶ διάκρισιν, ὡς δίκαιος ὁποὺ εἶναι καὶ ἀληθινός, δὲν ἠθέλησε νὰ τοὺς ἀσηκώσῃ τὸ αὐτεξούσιον καὶ νὰ τοὺς κυριεύσῃ βιαστικῶς καὶ μὴ θέλοντας· ἀλλὰ ἐκείνους ὁποὺ θέλουν νὰ εἶναι ἀποκάτω εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ κυβέρνησιν τοῦ Θεοῦ, ἐκείνους καὶ τοὺς κυριεύει καὶ τοὺς διαφεντεύει· καὶ ἐκείνους ὁποὺ δὲν θέλουν πάλιν, τοὺς ἀφήνει νὰ κάνουν τὸ θέλημά τους, ὡς αὐτεξούσιοι ὁποὺ εἶναι. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἀδὰμ ὁποὺ ἐπλανέθη ἀπὸ τὸν ἀποστάτην διάβολον καὶ ἔγινε καὶ αὐτὸς ἀποστάτης τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἐντολήν του, τὸν ἄφησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ αὐτεξούσιόν του καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν κυριεύσῃ δυναστικῶς. Ἀλλὰ ὁ φθονερὸς διάβολος ὁποὺ τὸν ἐπλάνεσεν ἐξ ἀρχῆς, δὲν ἔπαυσε πλέον νὰ τὸν πλανᾷ, ἕως ὁποὺ τὸν ἔκαμε παρόμοιον εἰς τὴν ἀλογίαν μὲ τὰ κτήνη τὰ ἀνόητα καὶ ἐζοῦσε πλέον ὡς ζῷον ἄλογον καὶ ἀνόητον· τὸν ὁποῖον τέλος πάντων τὸν εὐσπλαγχνίσθη ὁ πολυέλεος Θεὸς καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ

κατέβη εἰς τὴν γῆν καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ μὲ τὸ πανάχραντόν του αἷμα τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς ἁμαρτίας καὶ διὰ μέσου τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ὡδήγησε πῶς νὰ πολιτευθῇ θεαρέστως καὶ κατὰ τὸν Θεολόγον Ἰωάννην μᾶς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γενοῦμεν τέκνα Θεοῦ [1] καὶ μὲ τὸ θεῖον Βάπτισμα μᾶς ἐξαναγέννησε καὶ μᾶς ἐξανάπλασε καὶ μὲ τὰ ἄχραντά του μυστήρια μᾶς τρέφει καθ' ἑκάστην τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ζωογονεῖ, καὶ κοντολογῆς μὲ τὴν ἄκραν του σοφίαν εὗρε τὸν τρόπον νὰ μένῃ ἀχώριστος πάντοτε μὲ ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς μὲ αὐτόν, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ πλέον καμμίαν χώραν εἰς ἡμᾶς ὁ διάβολος. Ὅσοι λοιπὸν ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ὕστερον ἀπὸ τόσας χάριτας ὅπου ἀξιώθηκαν καὶ ὕστερον ἀπὸ τόσας εὐεργεσίας ὅπου ἔλαβαν ἀπὸ τὸν Δεσπότην Χριστόν, ἐπλανέθηκαν πάλιν ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ μὲ τὸ μέσον τοῦ κόσμου καὶ τῆς σαρκὸς ἐμάκρυναν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ κατακυριεύονται ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἀπὸ τὸν διάβολον κάνοντες τὰ θελήματά του, ὅμως δὲν εἶναι τελείως ἀναίσθητοι, ὁποὺ νὰ μὴν αἰσθάνωνται τὸ κακὸν ὁποὺ ἔπαθαν, ἀλλὰ καταλαμβάνουν τὸ σφάλμα τους καὶ γνωρίζουν τὴν σκλαβίαν ὁποὺ ἔχουν, μὰ δὲν ἠμποροῦν αὐτοὶ μοναχοί τους νὰ γλυτώσουν καὶ διὰ τοῦτο προστρέχουν εἰς τὸν Θεὸν καὶ φωνάζουν τό, Κύριε ἐλέησον, διὰ νὰ τοὺς εὐσπλαγχνισθῇ ὁ πολυέλεος Κύριος καὶ νὰ τοὺς ἐλεήσῃ, νὰ τοὺς δεχθῇ ὡς τὸν ἄσωτον υἱὸν [2] καὶ νὰ τοὺς δώσῃ πάλιν τὴν θείαν χάριν του καὶ μὲ τὸ μέσον αὐτῆς νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ μακρύνουν ἀπὸ τοὺς δαίμονας, νὰ λάβουν πάλιν τὴν ἐλευθερίαν τους διὰ νὰ ἠμπορέσουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ζήσουν θεαρέστως καὶ νὰ φυλάξουν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ λοιπὸν οἱ Χριστιανοί, ὁπού, καθὼς εἴπαμεν, μὲ παρόμοιον σκοπὸν φωνάζουν τό, Κύριε ἐλέησον, αὐτοὶ θέλουν ἐπιτύχῃ ἐξάπαντος καὶ τὸ ἔλεος τοῦ παναγάθου Θεοῦ καὶ θέλουν λάβῃ τὴν χάριν του νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ σωθοῦν. Εἰ δὲ ἐκεῖνοι, ὁποὺ δὲν ἔχουν παντελῶς εἴδησιν ἀπὸ αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν, μήτε γνωρίζουν τὴν συμφοράν τους ὁποὺ εἶναι καταδεδουλωμένοι εἰς τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ εἰς τὰ κοσμικὰ πράγματα, μήτε ἔχουν εὐκαιρίαν νὰ συλλογισθοῦν τὴν σκλαβίαν ὁποὺ ἔχουν, ἀλλὰ χωρὶς τέτοιον σκοπὸν φωνάζουν μόνον τό, Κύριε ἐλέησον, περισσότερον ἀπὸ συνήθειαν· αὐτοὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ λάβουν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ; καὶ μάλιστα τέτοιον θαυμάσιον καὶ ἄπειρον ἔλεος; ἐπειδὴ καὶ πλέον καλήτερα εἶναι νὰ μὴν λάβουν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πάρεξ νὰ τὸ λάβουν καὶ πάλιν νὰ τὸ χάσουν, διατὶ εἶναι διπλοῦν τὸ πταίσιμόν τους· καὶ μάλιστα ἀνίσως καὶ τινὰς δώσῃ καμμίαν πέτραν πολύτιμον εἰς τὰ χέρια κανενὸς μικροῦ παιδίου, ἢ κανενὸς ἀγροίκου ἀνθρώπου ὁποὺ νὰ μὴ ἠξεύρῃ τί ἀξίζει καὶ αὐτοὶ ἀφ' οὗ τὴν πάρουν εἰς τὰ χέρια τους, τὴν χάσουν, εἶναι φανερὸν πῶς δὲν τὴν ἔχασαν ἐκεῖνοι, ἀλλὰ τὴν ἔχασεν ἐκεῖνος ὁποὺ τοὺς τὴν ἔδωκε.

1. Ἰωάνν. α', 12. 2. Λουκ. ιε', 20.

Καὶ διὰ νὰ καταλάβῃς καλήτερα τὰ λεγόμενα, συλλογίσου πῶς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐκεῖνος ὁποὺ εἶναι ἐνδεὴς καὶ πτωχὸς καὶ θέλει νὰ λάβῃ ἐλεημοσύνην ἀπὸ κανέναν πλούσιον, ἐκεῖνος πηγαίνει καὶ τοῦ λέγει, ἐλέησόν με· ἤγουν λυπήσου με διὰ τὴν πτωχείαν μου καὶ δός μου κυβέρνησιν· καὶ πάλιν ἐκεῖνος ὁποὺ ἔχει χρέος καὶ θέλει νὰ τοῦ χαρίσῃ τὸ χρέος ὁ δανειστής του, ἐκεῖνος πηγαίνει εἰς αὐτόν, καὶ τοῦ λέγει ἐλέησόν με· ἤγουν λυπήσου με διὰ τὴν ἔνδειάν μου καὶ χάρισαί μου τὸ χρέος ὁποὺ σοῦ χρεωστῶ.

Ὁμοίως καὶ ὁ πταίστης, θέλωντας νὰ τὸν συμπαθήσῃ ἐκεῖνος ὁποὺ τοῦ ἔπταισε, πηγαίνει εἰς αὐτόν, καὶ τοῦ λέγει, ἐλέησόν με· ἤγουν συμπάθησέ με εἰς τὸ πταίσιμόν ὁποὺ σοῦ ἔκαμα. Ἀπέκει ὁ ἁμαρτωλὸς φωνάζει εἰς τὸν Θεὸν τό, Κύριε ἐλέησον, καὶ δὲν ἠξεύρει μήτε τί λέγει, μήτε διατί τὸ λέγει, ἀλλὰ μήτε τί εἶναι τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὁποὺ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ τὸ δώσῃ τὸ ἠξεύρει, μήτε εἰς τί τὸν συμφέρει τὸ ἔλεος ὁποὺ ζητεῖ, ἀλλὰ ἀπὸ συνήθειαν μόνον φωνάζει, Κύριε ἐλέησον, ἀμὴ δὲν ἠξεύρει τίποτες· καὶ λοιπὸν πῶς νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Θεὸς τὸ ἔλεός του, ὁποὺ αὐτὸς μὴν ἐξεύρωντάς το, τὸ καταφρονεῖ καὶ πάλιν ὀγλήγωρα τὸ χάνει καὶ ἁμαρτάνει περισσότερον;

Τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἄλλο, πάρεξ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ τὴν ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ νὰ φωνάζωμεν ἀκαταπαύστως τό, Κύριε ἐλέησον, ἤγουν λυπήσου με, Κύριέ μου, τὸν ἁμαρτωλὸν εἰς τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν ὁποὺ εὑρίσκομαι, καὶ δέξου με πάλιν εἰς τὴν χάριν σου· δός μου πνεῦμα δυνάμεως, διὰ νὰ μὲ δυναμώσῃ νὰ ἀντισταθῶ εἰς τοὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου καὶ εἰς τὴν κακὴν συνήθειαν τῆς ἁμαρτίας· δός μου πνεῦμα σωφρονισμοῦ, διὰ νὰ σωφρονισθῶ, καὶ νὰ ἔλθω εἰς αἴσθησιν τοῦ ἑαυτοῦ μου, νὰ διορθωθῶ· δός μου πνεῦμα φόβου, διὰ νὰ σὲ φοβοῦμαι καὶ νὰ φυλάττω τὰς ἐντολάς σου· δός μου πνεῦμα ἀγάπης διὰ νὰ σὲ ἀγαπῶ καὶ νὰ μὴν χωρίζω πλέον ἀπὸ κοντά σου· δός μου πνεῦμα εἰρήνης, διὰ νὰ φυλάττῃ τὴν ψυχήν μου εἰρηνικὴν καὶ νὰ συμμαζώνω ὅλους μου τοὺς διαλογισμοὺς καὶ νὰ εἶμαι ἥσυχος καὶ ἀτάραχος· δός μου πνεῦμα καθαρότητος, διὰ νὰ μὲ φυλάττῃ καθαρὸν ἀπὸ κάθε μολυσμόν· δός μου πνεῦμα πραότητος διὰ νὰ εἶμαι ἥμερος εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ ἀπέχω ἀπὸ τὸν θυμόν· δός μου πνεῦμα ταπεινοφροσύνης, διὰ νὰ μὴν φαντάζωμαι ὑψηλὰ καὶ ὑπερηφανεύωμαι.

Ὥστε ὁποὺ ἐκεῖνος ὁποὺ γνωρίζει τὴν χρείαν ὁποὺ ἔχει ἀπὸ ὅλα αὐτά, καὶ τὰ ζητεῖ ἀπὸ τὸν πολυέλεον Θεόν, φωνάζωντας τό, Κύριε ἐλέησον, αὐτὸς βεβαιότατα θέλει λάβῃ ἐκεῖνο ὁποὺ ζητεῖ καὶ θέλει ἐπιτύχῃ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου καὶ τὴν θείαν χάριν του. Ἀμὴ ὅποιος δὲν ἠξεύρει τίποτες ἀπὸ αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν, ἀλλὰ ἀπὸ συνήθειαν μόνον φωνάζει τό, Κύριε ἐλέησον, αὐτὸς δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ λάβῃ τὸ ἔλεος

τοῦ Θεοῦ· διατὶ καὶ προτήτερα ἔλαβε πολλὰς χάριτας ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀμὴ δὲν ταῖς ἐγνώρισε, μήτε εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ὁποὺ τοῦ ταῖς ἔδωκεν. Αὐτὸς ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ ὅταν ἐπλάσθη καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος· ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ ὅταν ἀνεπλάσθη μὲ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα καὶ ἔγινεν ὀρθόδοξος Χριστιανός· ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ ὅταν ἐγλύτωσεν ἀπὸ τόσους κινδύνους ψυχικοὺς καὶ σωματικοὺς ὁποὺ ἐδοκίμασεν εἰς τὴν ζωήν του· ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τόσαις φοραῖς ὁποὺ ἠξιώθη νὰ κοινωνήσῃ τὰ ἄχραντα μυστήρια· ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὅσαις φοραῖς ἥμαρτεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἐπαραπίκρανε μὲ τὰς ἁμαρτίας του καὶ δὲν ἐξωλοθρεύθη, μήτε ἐπαιδεύθη, καθὼς τοῦ ἔπρεπεν· ἔλαβε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὅταν μὲ διαφόρους τρόπους εὐεργετήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ δὲν τὸ ἐγνώρισεν· ἀμὴ ὅλα τὰ ἀλησμόνησε καὶ δὲν ἐφρόντισε διὰ τὴν σωτηρίαν του τελείως. Λοιπὸν ὁ τοιοῦτος Χριστιανὸς πῶς νὰ λάβῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεται καὶ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ πὼς λαμβάνει τέτοιαν χάριν ἀπὸ τὸν Θεόν, καθὼς εἴπαμεν, μήτε νὰ ἠξεύρῃ τί λέγει, ἀλλὰ νὰ φωνάζῃ μόνον τό, Κύριε ἐλέησον, χωρὶς κανένα σκοπὸν καὶ τέλος, πάρεξ ἀπὸ μόνην συνήθειαν;

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΣΥΜΕΩΝ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΛΟΓΟΣ

Περὶ πίστεως καὶ Διδασκαλίας εἰς ἐκείνους ὁποὺ λέγουν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἐκεῖνοι ὁποὺ εὑρίσκονται μέσα εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔχουν φροντίδες κοσμικαῖς, νὰ φθάσουν εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς· καὶ διήγησις περὶ τούτου εἰς τὴν ἀρχήν, πολλὰ ὠφέλιμος. Καὶ ἐμεταγλωττίσθη εἰς τὸ ἁπλοῦν διὰ νὰ τὸ καταλαμβάνῃ κάθε ἕνας.

Ἀδελφοί μου περιπόθητοι καὶ Πατέρες· πολλὰ καλὸν καὶ ψυχωφελέστατον πρᾶγμα εἶναι νὰ κηρύττωμεν εἰς ὅλους κοινῶς τὸ μέγα καὶ ἄπειρον ἔλεος τοῦ παναγάθου καὶ πολυελέου Θεοῦ ἡμῶν καὶ νὰ φανερώνωμεν εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφούς μας Χριστιανοὺς τὸ ἀνεξιχνίαστον πέλαγος τῆς εὐσπλαγχνίας καὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ, ὁποὺ ἔχει εἰς ἡμᾶς. Ἐγὼ λοιπόν, καθὼς τὸ βλέπετε, ἀδελφοί μου, καὶ καθὼς τὸ ἠξεύρετε καλώτατα, μήτε νηστείας πολλὰς καὶ ὑπερβολικὰς ἔκαμα, μήτε ἀγρυπνίας, μήτε χαμαικοιτίας, ἀλλὰ μήτε ἄλλαις παρόμοιαις σκληραγωγίαις τοῦ σώματος ὑπερβολικαῖς, ἀλλὰ ἐγνώρισα τὴν ἀναξιότητά μου, ἐστοχάσθηκα τὰς ἁμαρτίας μου, ἐκατηγόρησα τὸν ἑαυτόν μου καὶ ἐταπεινώθηκα, καὶ ὁ πολυεύσπλαγχνος καὶ πανάγαθος Κύριος μὲ αὐτὸ μὲ ἔσωσε, καθὼς τὸ λέγει καὶ ὁ θεῖος Δαβίδ· ἐταπεινώθην καὶ ἔσωσέ με*. Καὶ διὰ νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ μὲ ὀλίγα λόγια, ἐπίστευσα μοναχὰ εἰς τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ ἐδέχθη ὁ Κύριος καὶ Θεός μου μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν. Ἐπειδὴ καὶ τὸ νὰ ἀποκτήσῃ τινὰς τὴν ταπείνωσιν, εὑρίσκει πολλὰ ἐμπόδια ὁποὺ τὸν ἐμποδίζουν· ἀμὴ τὸ νὰ εὕρῃ τὴν πίστιν καὶ νὰ πιστεύσῃ εἰς τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι κανένα ἐμπόδιον ὁποὺ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ· διατὶ ἀνίσως καὶ θελήσωμεν ἐξ ὅλης μας τῆς ψυχῆς νὰ εὕρωμεν τὴν πίστιν, παρευθὺς χωρὶς κανένα κόπον τὴν εὑρίσκομεν· ἐπειδὴ καὶ ἡ πίστις εἶναι χάρισμα τοῦ παναγάθου Θεοῦ ὁποὺ μᾶς τὸ ἐχάρισε φυσικὰ νὰ τὸ ἔχωμεν εἰς τὴν προαίρεσίν μας, καὶ ὅταν θέλωμεν νὰ τὸ ἔχωμεν. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ὁποὺ οἱ Τάταροι καὶ οἱ βάρβαροι καὶ ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουν φυσικὰ τὴν πίστιν καὶ πιστεύει ὁ ἕνας εἰς τοῦ ἄλλου τὰ λόγια καὶ δεί-

* Ψαλμ. 114,6.

χνουν πίστιν ἀναμεταξύ τους. Καὶ διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ἐτοῦτο ὁποὺ λέγω μὲ τὴν πρᾶξιν καὶ ὄχι μὲ λόγια μοναχά, ἀκούσατε τὴν κάτωθεν διήγησιν· Κάποιος Γεώργιος ὀνομαζόμενος, νέος πολλὰ εἰς τὴν ἡλικίαν, ἕως εἴκοσι χρόνων, ἐκατοικοῦσε μέσα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τώρα εἰς τοὺς καιροὺς τοὺς ἐδικούς μας· ὁ ὁποῖος ἦτον εὔμορφος πολλὰ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ μὲ τόσην φαντασίαν ἐξωτερικὴν ἐπεριπατοῦσεν, ὁποὺ πολλοὶ τὸν εἶχαν εἰς ἀχαμνὴν ὑπόληψιν, μάλιστα ὅσοι συνηθίζουν νὰ κοιτάζουν μόνον τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ χωρὶς νὰ ἠξεύρουν τὰ κρυπτὰ τοῦ κάθε ἑνός, τὸν κατακρίνουν καὶ γίνονται κριταὶ ἀδιάκριτοι εἰς τοὺς ἄλλους· τοῦτος ὁ νέος ἔλαβε γνωριμίαν μὲ ἕνα Μοναχὸν ἁγιώτατον ἄνθρωπον ὁποὺ ἐκατοικοῦσεν εἰς ἕνα μοναστήριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ φανερώνωντάς του ὅλα τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας του, τοῦ εἶπεν ἀκόμη καὶ ὅτι ποθεῖ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του καὶ ἔχει μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ νὰ γένῃ Μοναχός. Ὁ δὲ τίμιος ἐκεῖνος γέρων τὸν ἐπαίνεσε διὰ τὸν σκοπὸν ὁποὺ εἶχε, τὸν ἐνουθέτησε καθὼς ἔπρεπε καὶ τοῦ ἔδωσε καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ νὰ τὸ διαβάσῃ ὁποὺ ἔγραφε περὶ πνευματικοῦ νόμου· τὸ ὁποῖον ὁ νέος τὸ ἐπῆρε μὲ τόσον πόθον καὶ εὐλάβειαν, ὡσὰν νὰ ἦτον στελμένον ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ εἶχε τόσην πίστιν εἰς αὐτό, ὁποὺ ἤλπιζε πὼς ἔχει νὰ λάβῃ μεγαλωτάτην ὠφέλειαν· καὶ πηγαίνωντας εἰς τὴν κατοικίαν του, παρευθὺς ἄρχισε νὰ τὸ διαβάζῃ μὲ μεγάλην προσοχὴν καὶ τὸ ἐδιάβασεν ὅλον μὲ πολλὴν εὐλάβειαν τρεῖς καὶ τέσσαρες φοραῖς· καὶ πάλιν ἀπὸ τὰς χεῖράς του δὲν τὸ εὔγανε· καὶ καθὼς ἤλπιζε, ὠφελήθη πολλὰ ἀπὸ τὸ βιβλίον ἐκεῖνο. Ὅμως ἐδιάλεξε τρία μοναχὰ κεφάλαια καὶ τὰ ἐτύπωσε μέσα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἔκαμεν ἀπόφασιν μὲ τὸν ἑαυτόν του νὰ τὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν καὶ νὰ τὰ φυλάξῃ μὲ κάθε προσοχήν. Τὸ ἕνα κεφάλαιον ἔλεγε τοῦτο· Ἀνίσως καὶ ζητῇς νὰ εὕρῃς θεραπείαν τῆς ψυχῆς σου, κάνει χρεία νὰ ἔχῃς μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ ἔγνοιαν διὰ νὰ φυλάγῃς καλὰ τὴν συνείδησίν σου ὁποὺ νὰ μὴ σὲ ἐλέγχῃ εἰς κανένα πρᾶγμα· καὶ ὅσα καλὰ ἔργα σοῦ λέγει ἡ συνείδησίς σου διὰ νὰ κάμῃς, μὴ βαρεθῇς, ἀλλὰ κάμε τα, καὶ θέλεις εὕρῃ μεγάλην ὠφέλειαν. Τὸ ἄλλο κεφάλαιον ἔλεγε τοῦτο· Ὅποιος ζητεῖ νὰ ἀποκτήσῃ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πρὸ τοῦ νὰ κάμῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, εἶναι παρόμοιος μὲ ἐκεῖνον τὸν σκλάβον ὁποὺ ζητεῖ ἀπὸ τὸν αὐθέντην του τὸ ἐλευθεροχάρτι του, τὴν ἴδιαν ὥραν ὁποὺ δώσει τὰ ἄσπρα διὰ νὰ τὸν ἀγοράσῃ. Καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον ἔλεγε τοῦτο· Ἐκεῖνος ὁποὺ προσεύχεται μὲ τὸ στόμα καὶ ἀκόμη δὲν ἀπόκτησε γνῶσιν πνευματικήν, μήτε ἠξεύρει νὰ προσεύχεται νοερῶς, ἐκεῖνος εἶναι παρόμοιος μὲ τὸν τυφλὸν ἐκεῖνον ὁποὺ ἐφώναζεν· υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με*· ἀμὴ ἐκεῖνος ὁποὺ ἀπόκτησε γνῶσιν πνευματικὴν καὶ προσεύχεται νοερῶς καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του, παρομοιάζει μὲ τὸν ἴδιον τυφλὸν ὅταν τὸν

* Μάρκ. ι', 47.

ἰάτρευσεν ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν τυφλότητα, ὁποὺ ἔλαβε τὸ φῶς τῶν ματίων του καὶ εἶδε τὸν Κύριον καὶ πλέον δὲν τὸν ὠνόμασεν υἱὸν Δαβίδ, ἀλλὰ τὸν ὡμολόγησεν Υἱὸν Θεοῦ καὶ τὸν ἐπροσκύνησεν καθὼς ἔπρεπε*. Αὐτὰ τὰ τρία κεφάλαια ἄρεσαν πολλὰ τοῦ νέου ἐκείνου καὶ πολλὰ τὰ ἐθαύμασε καὶ ἔλαβε πληροφορίαν εἰς τὴν ψυχήν του καὶ ἐπίστευσεν ἀδιστάκτως πὼς θέλει εὕρῃ μεγάλην ὠφέλειαν ἀνίσως καὶ προσέχῃ καλὰ τὴν συνείδησίν του, καθὼς λέγει ὁ Ἅγιος Μάρκος· καὶ πὼς θέλει ἀπολαύσῃ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ἐνέργειάν του, ἀνίσως καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· καὶ τὸ τρίτον πὼς μὲ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θέλει ἀξιωθῇ νὰ ἀνοίξῃ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του καὶ νὰ ἰδῇ νοερῶς τὸν Κύριον. Ὅθεν ἐλπίζωντας πὼς ἔχει νὰ ἰδῇ ἐκεῖνο τὸ ἀνεκλάλητον κάλλος τοῦ Κυρίου, ἐπληγώθη εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦτον καὶ ἀγάπην καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν εἰς τοῦτο. Ὅμως δὲν ἔκαμεν ἄλλο τίποτες, καθὼς μὲ ἐβεβαίωσεν ὕστερα μεθ' ὅρκου, πάρεξ μόνον κάθε βράδυ ὁποὺ ἐπήγαινεν εἰς τὸ κρεββάτι του διὰ νὰ κοιμηθῇ, ἔκανε πρῶτον τὴν προσευχὴν καὶ τὰς μετανοίας ἐκείνας ὁποὺ τοῦ ἐπαράγγειλεν ὁ ἅγιος ἐκεῖνος γέρων καὶ τότε ἐκοιμᾶτο. Λοιπὸν ἀπερνῶντας ὀλίγος καιρὸς καὶ προσέχωντας αὐτὸς καλὰ τὴν συνείδησίν του, ἐκεῖ ὁποὺ ἔκανε αὐτὸν τὸν κανόνα τοῦ γέροντος ἕνα βράδυ, τοῦ λέγει ἡ συνείδησίς του νὰ κάμῃ καὶ ἄλλην προσευχὴν ἀκόμη καὶ ἄλλας μετανοίας καὶ νὰ εἰπῇ ἀκόμη καὶ τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με, περισσότεραις φοραῖς, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ· καὶ αὐτὸς ὑπήκουσεν εἰς ἐκεῖνο ὁποὺ τοῦ εἶπεν ἡ συνείδησίς του μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ ἄρχισε χωρὶς κανένα δισταγμὸν παρευθὺς νὰ τὸ κάμῃ, πιστεύοντας πὼς ἐκεῖνα ὁποὺ ἔκανε τοῦ τὰ ἔλεγεν ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Καὶ ἀπὸ τότε πλέον δὲν ἔπεφτεν εἰς τὸ κρεββάτι νὰ κοιμηθῇ ἀνίσως καὶ δὲν ἔκανε πρῶτον ἐκεῖνο ὁποὺ τοῦ ἔλεγεν ἡ συνείδησίς του πὼς ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ· καὶ τοιουτοτρόπως ὑπακούωντας αὐτὸς τὴν συνείδησίν του καὶ ἐκείνη αὐγατίζωντας πάντοτε καὶ λέγωντάς του νὰ κάνῃ τὸ περισσότερον, εἰς ὀλίγον καιρὸν αὔξησε πολλὰ ἡ προσευχὴ ὁποὺ ἔκανε, καθὼς εἴπαμεν, κάθε βράδυ. Ἐπειδὴ καὶ τὴν ἡμέραν δὲν εἶχε εὐκαιρίαν νὰ προσεύχεται, διατὶ εἶχε τὴν ἐπιστασίαν ὅλην τοῦ ὀσπητίου ἑνὸς μεγάλου ἄρχοντος καὶ εἶχε πολλαῖς φροντίδες καὶ ὑπόθεσες καὶ ἐπήγαινε καὶ κάθε ἡμέραν εἰς τὸ Παλάτι τὸ Βασιλικὸν καὶ δὲν τοῦ ἔμενε καιρὸς τὴν ἡμέραν νὰ προσεύχεται, ἀλλὰ κάθε βράδυ ὁποὺ ἐπήγαινε διὰ νὰ κοιμηθῇ ἐπροσεύχετο, καθὼς εἴπαμεν, καὶ ἄρχισε νὰ θερμαίνεται ἡ καρδία του καὶ νὰ τοῦ ἔρχεται κατάνυξις καὶ νὰ τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια του, δάκρυα περισσὰ καὶ νὰ κάνῃ συχναῖς φοραῖς γονυκλισίαις πολλαῖς καὶ νὰ λέγῃ καὶ ἄλλας εὐχὰς εἰς τὴν Θεοτόκον μὲ ἀναστεναγμοὺς καὶ μὲ πόνον καρδίας· καὶ τοῦ ἐφαίνετο πὼς παραστέκεται ἔμπροσθεν εἰς τὸν Κύριον σωματικῶς, καὶ ἐπρόσπεφτεν εἰς

* Ἰωάνν. θ', 38.

τοὺς ἀχράντους πόδας του καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσε μετὰ δακρύων νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ, ὡσὰν τὸν τυφλὸν ὁποὺ λέγει τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον*, καὶ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὸ φῶς τῶν ματίων τῆς ψυχῆς του. Καὶ ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν τόσον αὐγάτισεν ἡ προσευχὴ ὁποὺ ἔκανε κάθε βράδυ, ὁποὺ ἐβάστα ἕως τὰ μεσάνυκτα καὶ εἰς καιρὸν ὁποὺ ἐπροσεύχετο ὀρθός, ἐστέκετο ὡσὰν μία κολώνα καὶ δὲν ἐσάλευε παντελῶς μήτε τὰ πόδια του, μήτε κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κορμίου του, μήτε τὰ μάτια του τὰ ἐγύριζε τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο διὰ νὰ κοιτάξῃ, ἀλλὰ ἐστέκετο μὲ μεγάλον φόβον καὶ τρόμον χωρὶς νὰ νυστάξῃ, ἢ νὰ τοῦ ἔλθῃ ποτὲ ἀκηδία καὶ ὀκνηρία. Λοιπὸν ἕνα βράδυ εἰς καιρὸν ὁποὺ ἐπροσεύχετο καὶ ἔλεγε νοερῶς μὲ τὸν νοῦν του, τό, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἔξαφνα ἔλαμψεν εἰς αὐτὸν μία λάμψις θεϊκὴ καὶ ἐγέμισεν ἀπὸ τὸ φῶς ἐκεῖνο ὅλος ὁ τόπος καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος, ὁ εὐλογημένος, λέγω, Γεώργιος, ἔμεινεν ἐκστατικὸς καὶ ἀλησμόνησε τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του, ἀνίσως καὶ εὑρίσκετο μέσα εἰς σπῆτι, διατὶ ὁλοῦθεν ἔβλεπε φῶς, ὡσὰν νὰ ἦτον ἔξω· καὶ μήτε ἐκαταλάμβανε τότε ἀνίσως καὶ ἐπατοῦσεν εἰς τὴν γῆν, ἢ στέκεται εἰς τὸν ἀέρα· ἀλλὰ μήτε καμμίαν φροντίδα σωματικὴν ἢ κοσμικὴν εἶχε παντελῶς εἰς τὸν νοῦν του, ἀμὴ ἀλησμόνησε τελείως ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἀνταμώθη ὅλος καὶ ἔγινεν ἕνα μὲ τὸ φῶς ἐκεῖνο τὸ θεϊκὸν καὶ τοῦ ἐφαίνετο πὼς ἔγινε καὶ αὐτὸς φῶς καὶ ἦτον ὅλος γεμάτος ἀπὸ δάκρυα καὶ ἀπὸ μίαν χαρὰν ἀνεκδιήγητον. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τοῦτο ἀνέβη ὁ νοῦς του εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ ἐκεῖ εἶδεν ἄλλο φῶς πλέον λαμπρότερον καὶ κοντὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ φῶς τοῦ ἐφάνη πὼς ἐστέκετο ὁ ἅγιος ἐκεῖνος γέρων ὁποὺ τοῦ ἔδωκεν, ὡς εἴπαμεν, τὸ βιβλίον τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου καὶ τὸν κανόνα ὁποὺ ἔκαμεν. Ἐγὼ λοιπὸν καθὼς τὰ ἄκουσα ἀπὸ τὸν νέον, ἐστοχάσθηκα πὼς καὶ ἡ πρεσβεία τοῦ ἁγίου γέροντος ἐσυνέργησε πολλὰ εἰς τοῦτο καὶ ἔτζι τὸ οἰκονόμησεν ὁ Θεὸς διὰ νὰ δείξῃ τοῦ νέου εἰς ποῖον ὕψος ἀρετῆς εὑρίσκετο ὁ ἅγιος ἐκεῖνος γέρων, διὰ τοῦτο τὸν εἶδε πὼς ἐστέκετο κοντὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ φῶς· τότε ὁ νέος ἐκεῖνος, ὡσὰν ἐπέρασεν αὐτὴ ἡ θεωρία καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἦτο γεμάτος, καθὼς ἔλεγεν, ἀπὸ χαρὰν καὶ θαυμασμὸν καὶ εὔγανεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του τὰ δάκρυα· καὶ μαζὶ μὲ ἐκεῖνα τὰ δάκρυα ἀκολουθοῦσε καὶ μία γλυκύτης ὑπερβολική. Τέλος πάντων ἔπεσεν εἰς τὸ κρεββάτι διὰ νὰ κοιμηθῇ ὀλίγον καὶ τὴν ἴδιαν ὥραν ἐφώναξεν ὁ πετεινός· καὶ δὲν ἐπέρασεν ὀλίγον καὶ ἐσήμαιναν ἡ Ἐκκλησίαις διὰ τὸν ὄρθρον· καὶ ἐσηκώθη ὁ νέος διὰ νὰ διαβάσῃ τὸν ὄρθρον κατὰ τὴν συνήθειάν του· καὶ ἐκείνην τὴν νύκτα μήτε ἐκοιμήθη τελείως, μήτε στοχασμὸς ὕπνου τοῦ ἦλθε παντελῶς. Αὐτὰ μοῦ ἐδιηγεῖτο ὁ νέος πὼς ἠκολούθησαν εἰς αὐτόν· ὁ ὁποῖος ἄλλο τίποτες δὲν ἔκαμε, καθὼς μὲ ἐβεβαίωνεν ὁ ἴδιος, πάρεξ αὐτὰ ὁποὺ ἠκούσατε μόνον, πλὴν εἶχεν πίστιν καὶ ἐλπίδα ἀδίστακτον καὶ διὰ τοῦτο ἠξιώθη νὰ ἰδῇ τέτοιαν θεωρίαν. Καὶ μὴ μοῦ εἰπῇ τινὰς πὼς ἐκεῖνος τὰ ἔκαμεν αὐτὰ διὰ

* Μάρκ. ι', 47.

νὰ δοκιμάσῃ, διατὶ αὐτός, ὡς μοῦ ἔλεγε, μήτε μὲ τὸν λογισμόν του τὸ ἔβαλεν αὐτό, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ποτέ, ἀλλὰ εἶχε πίστιν ἀδίστακτον. Ὅθεν ἀπορρίπτωντας ἀπὸ λόγου του κάθε ἄλλον λογισμὸν σαρκικὸν καὶ κοσμικόν, τόσην μεγάλην ἐπιμέλειαν ἔβαλε διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν συνείδησίν του καὶ νὰ κατορθώσῃ ἐκεῖνα ὁποὺ τοῦ ἔλεγεν ἡ συνείδησις, ὁποὺ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα πράγματα τούτου τοῦ κόσμου εὑρίσκετο ὡσὰν ἀναίσθητος καὶ δὲν τὰ αἰσθάνετο παντελῶς· ἀλλὰ μήτε νὰ φάγῃ, ἢ νὰ πίῃ εἶχε καμμίαν ὄρεξιν, ὥστε ὁποὺ καὶ πολλαῖς φοραῖς ἔμενε νηστικός. Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, τί λογῆς πράγματα κατορθώνει ἡ πίστις; καὶ πόσην δύναμιν ἔχει, ὅταν στερεώνεται μὲ τὰ ἔργα τὰ καλά; ἐγνωρίσατε πὼς μήτε ἡ νεότης μᾶς βλάπτει τίποτες, μήτε πάλιν τὸ γηρατεῖον μᾶς ὠφελεῖ, ἀνίσως καὶ μᾶς λείπῃ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ; ἐμάθετε τώρα, πὼς μήτε ὁ κόσμος καὶ ἡ πολιτείαις μᾶς ἐμποδίζουν εἰς τὸ νὰ κάμωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἀνίσως καὶ ἡμεῖς ἔχωμεν προθυμίαν; μήτε πάλιν ἡ ἀναχώρησις τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἐρημία μᾶς ὠφελοῦν, ἀνίσως καὶ ἡμεῖς εὑρισκώμεσθεν εἰς ὀκνηρίαν καὶ ἀμέλειαν; Ὅλοι μας ἀκούομεν τὸν Δαβὶδ πὼς μὲ τόσας φροντίδας καὶ βασιλικὰς ὑποθέσεις, εἶχε τὸν νοῦν του ὅλος διόλου ἀφιερωμένον εἰς τὸν Θεὸν καὶ θαυμάζομεν εἰς τοῦτο καὶ λέγομεν, πῶς ἕνας Δαβὶδ ἔγινε καὶ ὄχι ἄλλος; καὶ νά ὁποὺ εἰς τοῦτον τὸν νέον ἀκολούθησε περισσότερον ἀπὸ τὸν Δαβίδ· διατὶ ὁ Δαβὶδ ἔλαβε τὴν μαρτυρίαν ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Θεόν, ἐχρίσθη καὶ Προφήτης καὶ Βασιλεύς, ἔλαβε καὶ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἀνίσως λοιπὸν καὶ εἰς καιρὸν ὁποὺ ἔσφαλεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔχασε τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς Προφητείας καὶ ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν τοῦ Θεοῦ, ἀνίσως, λέγω, ἦλθεν ὕστερα εἰς αἴσθησιν καὶ ἐνθυμήθη τὰ καλὰ ὁποὺ εἶχε καὶ τὰ ἔχασε καὶ τὰ ἐζήτησε πάλιν νὰ τὰ ἀποκτήσῃ, τί θαυμαστόν; τὸ θαυμαστὸν εἶναι καὶ ἀξιέπαινον, ὁποὺ ἕνας νέος ἄνθρωπος εἴκοσι χρόνων, ὁποὺ νὰ εἶναι προσηλωμένος ὅλος διόλου εἰς τὰ κοσμικὰ πράγματα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν του καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὰ ἄλλο τίποτες ὑψηλότερον νὰ μὴν στοχάζεται, μήτε εἰς τὸν νοῦν του νὰ ἔλθῃ ποτὲ παρόμοιος λογισμός, καὶ μόνον ὁποὺ ἄκουσε ὀλίγον τίποτες ἀπὸ τὸν ἅγιον ἐκεῖνον γέροντα καὶ ἐδιάβασε καὶ τὰ τρία ἐκεῖνα κεφάλαια τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου, παρευθὺς νὰ πιστεύσῃ ἀδιστάκτως εἰς τὰ γεγραμμένα καὶ νὰ τὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν μὲ ἐλπίδα ἀναμφίβολον καὶ μὲ ἐκείνην τὴν ὀλίγην ἐργασίαν ὁποὺ ἔκαμε νὰ ἀξιωθῇ νὰ ὑψώσῃ τὸν νοῦν του ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ κάμῃ τὴν Θεοτόκον νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ καὶ μὲ τὴν πρεσβείαν της εἰς τὸν Θεὸν νὰ τὸν φιλιώσῃ τόσον μὲ αὐτόν, ὁποὺ νὰ τοῦ στείλῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὸν θεῖόν του φωτισμὸν καὶ τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία νὰ τὸν δυναμώσῃ νὰ φθάσῃ ἕως τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ φῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πολλοὶ τὸ ἐπιθυμοῦν μὰ ὀλίγοι τὸ ἐπιτυχαίνουν. Μὲ ὅλον τοῦτο ὁ νέος οὗτος καὶ εὐλογημένος Γεώργιος, ὁποὺ μήτε χρόνους πολλοὺς ἐνή-

στευσεν, ἢ ἀγρύπνησεν, ἢ ἄλλους ἀγῶνας ἀσκητικοὺς ἔκαμεν, ἀλλὰ μήτε ποτέ του ἐκοιμήθη χάμω, μήτε τρίχινα ἐφόρεσε, μήτε καλόγηρος ἔγινε, μήτε ἀπὸ τὸν κόσμον ἀναχώρησε σωματικά· μόνον διὰ ὀλίγην ἀγρυπνίαν καὶ προσευχὴν ὁποὺ ἔκαμεν, ἔγινεν Ἄγγελος ἐπίγειος καὶ ἄνθρωπος ἐπουράνιος, ἄνθρωπος εἰς τὸ φαινόμενον καὶ ἄσαρκος εἰς τὸ νοούμενον, κρατητὸς καὶ ἀκράτητος· βλεπόμενος ἀπὸ ὅλους καὶ μόνος εὑρισκόμενος μὲ μόνον τὸν Θεὸν ὁποὺ ἠξεύρει τὰ πάντα· διὰ τοῦτο καὶ ἠξιώθη νὰ ἰδῇ τὸ γλυκύτατον ἐκεῖνο φῶς τοῦ νοητοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης· καὶ πρεπόντως, διατὶ ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πόθος, ὁποὺ εἶχεν εἰς τὸν Θεόν, τὸν ἔκαμε νὰ γένῃ ἔξω κόσμου πνευματικῶς καὶ νὰ ἀλησμονήσῃ καὶ κόσμον καὶ σάρκα καὶ ὅλα τὰ μάταια πράγματα τοῦ κόσμου καὶ νὰ προσηλωθῇ ὅλως διόλου εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔτζι νὰ γένῃ ὅλος πνευματικὸς καὶ ὅλος φῶς καὶ νὰ ἰδῇ τέτοιαν θεωρίαν καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τέτοιαν ἀπόλαυσιν· καὶ μάλιστα ὁποὺ ἐκατοικοῦσε μέσα εἰς πολιτείαν καὶ εἰς τέτοιαν πολιτείαν καὶ ἐδιάτριβε καὶ εἰς τὰ Βασιλικὰ Παλάτια καὶ εἶχε καὶ ἐπιστασίαν ἐπάνω του ἀρχοντικοῦ μεγάλου, μὲ τόσους σκλάβους καὶ ἄλλους ὑπηρέτας πολλοὺς καὶ ὑπηρεσίας καὶ ὑποθέσεις μεγάλας καὶ περισσάς.

Ἀλλὰ ἀρκετὰ εἶναι αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν καὶ διὰ ἔπαινον τοῦ νέου ἐκείνου καὶ διὰ παρακίνησιν ἐδικήν σας ὁποὺ νὰ ἐλθῆτε καὶ τοῦ λόγου σας εἰς πόθον τοιοῦτον καὶ νὰ τὸν μιμηθῆτε, διὰ νὰ ἀξιωθῆτε νὰ λάβετε παρόμοιαν χάριν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἢ θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ καὶ ἄλλα μεγαλήτερα ἀπὸ αὐτὰ ὁποὺ σᾶς εἶπα; ὅμως τί ἄλλο εἶναι μεγαλήτερον ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ; καθὼς λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος· πὼς δηλαδὴ ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ*· διατὶ ἐκεῖ ὁποὺ εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ εἶναι καὶ φύλαξις τῶν ἐντολῶν, καὶ ὅπου εἶναι ἡ φύλαξις τῶν ἐντολῶν, ἐκεῖ εἶναι ὁ καθαρισμὸς τῆς σαρκός, ἡ ὁποία εἶναι ἕνα παχὺ σύγνεφον ἐμπρὸς εἰς τὴν ψυχὴν καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ ἰδῇ παστρικὰ τὴν λάμψιν τὴν θεϊκήν· καὶ πάλιν ἐκεῖ ὁποὺ εἶναι καθαρισμὸς τῆς σαρκός, ἐκεῖ εἶναι ἔλλαμψις θεϊκή· καὶ ὅπου εἶναι ἡ ἔλλαμψις ἡ θεϊκή, ἐκεῖ εἶναι ἡ τελείωσις τοῦ θεϊκοῦ πόθου· ὥστε ὁποὺ ἡ ἔλλαμψις ἡ θεϊκὴ καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι τέλος ἀτελείωτον κάθε ἀρετῆς· καὶ ὅποιος ἔλθῃ εἰς αὐτὸ τὸ τέλος, ἐτελείωσεν ὅλα τὰ αἰσθητὰ καὶ ἄρχισε νὰ ἔρχεται εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πνευματικῶν.

Αὐτὰ εἶναι, ἀδελφοί μου, τὰ θαυμάσια τοῦ Ἁγίου Θεοῦ· διὰ τοῦτο φανερώνει ὁ πάνσοφος Θεὸς τοὺς κρυπτοὺς ἁγίους του, ἢ διὰ νὰ τοὺς μιμηθοῦν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ μεταχειρισθοῦν καὶ αὐτοὶ τὴν πολιτείαν τους, ἢ ἂν δὲν τοὺς μιμηθοῦν, νὰ μείνουν ἀναπολόγητοι καὶ νὰ μὴ ἔχουν καμμίαν πρόφασιν νὰ εἰποῦν· διατὶ καὶ ἐκεῖνοι ὁποὺ εὑρίσκονται μέσα εἰς τοὺς περισπασμοὺς καὶ ταραχάς, ἀνίσως καὶ πολιτεύωνται καθὼς πρέπει, σώνονται καὶ ἀξιώνονται νὰ λάβουν ἀπὸ τὸν Θεὸν μεγάλα καλά, διὰ μοναχὴν

* Παροιμ. α', 7.

τὴν πίστιν ὁποὺ ἔχουν εἰς αὐτόν. Λοιπὸν λυπηθῆτε τὴν ψυχήν σας, ἀδελφοί, καὶ πιστεύσετε μὲ ὅλην σας τὴν καρδίαν ἀδιστάκτως εἰς τὸν Κύριόν μας καὶ εἰς τὰ λόγια του καὶ μισήσατε ἐτοῦτα τὰ ψεύτικα πράγματα τοῦ κόσμου καὶ ἀφήσετέ τα ὡς προσωρινὰ ὁποὺ εἶναι καὶ προσέλθετε εἰς τὸν Θεὸν καὶ προσκολληθῆτε μὲ αὐτόν*· διατὶ χωρὶς τὸν Θεὸν δὲν εἶναι τίποτες εἰς τὸν κόσμον· ὅλα τὰ πράγματα εἶναι οὐδὲν ὅταν λείπῃ ὁ Θεός. Διὰ τοῦτο κλαίω καὶ θρηνῶ καὶ λυποῦμαι ὑπερβολικά, ὅταν συλλογισθῶ πὼς ἔχομεν τέτοιον αὐθέντην πλουσιόδωρον καὶ φιλάνθρωπον, ὁποὺ διὰ μόνην τὴν πίστιν ὁποὺ δείχνομεν εἰς τοὺς λόγους του καὶ εἰς τὰς ὑποσχέσεις του μὲ τὴν πρᾶξιν, μᾶς χαρίζει τέτοια χαρίσματα, καθὼς τὰ ἠκούσαμεν καὶ τὰ εἴδαμεν· καὶ ἡμεῖς ἀσυλλόγιστα, ὡσὰν τὰ ἄλογα ζῷα, προτιμῶμεν καλήτερα τὴν γῆν καὶ τὰ γήινα καὶ φθαρτὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ πανάγαθος Θεὸς διὰ τὴν ἄκραν του εὐσπλαγχνίαν μᾶς τὰ δίδει πλουσιοπάροχα διὰ τὴν χρείαν τοῦ σώματος, διὰ νὰ κυβερνᾶται ἀπὸ αὐτὰ μέτρια, ὅσα τοῦ εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ ζῇ· καὶ ἡ ψυχὴ νὰ μὴν ἔχῃ κανένα ἐμπόδιον, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἰδικήν της ἔγνοιαν καὶ νὰ πολιτεύεται καὶ αὐτὴ καθὼς πρέπει καὶ νὰ τρέφεται καὶ αὐτὴ μὲ τὴν νοερὰν τροφὴν καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· διατὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦτο ἔγινεν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον διὰ νὰ εὕρῃ αἰτίαν ἀπὸ ἐτοῦτα τὰ κοσμικὰ πράγματα νὰ δοξάσῃ τὸν Θεὸν ὁποὺ τοῦ τὰ ἔδωκε καὶ νὰ γνωρίσῃ τὸν εὐεργέτην του καὶ τὸν καλοθελητήν του καὶ νὰ τὸν ποθήσῃ καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ καὶ μὲ εὐχαριστίαν λόγου καὶ μὲ εὐχαριστίαν θεαρέστων πράξεων, καὶ ἔτζι νὰ ἀξιωθῇ νὰ λάβῃ καὶ ἄλλαις εὐεργεσίαις ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ χαρίσματα μεγαλήτερα καὶ αἰώνια. Ἀλλὰ ἡμεῖς (ἀλλοίμονον!) τελείως δὲν ἐγνοιαζόμαστε διὰ ἐκεῖνα τὰ μέλλοντα, μόνον εἴμεσθε δοσμένοι εἰς τὰ παρόντα καὶ διὰ ἐκεῖνα φροντίζομεν καὶ ἐπιμελούμεθα πῶς νὰ τὰ ἀποκτήσωμεν, πῶς νὰ τὰ περισσεύσωμεν, καὶ διὰ ἐκεῖνον ὁποὺ μᾶς τὰ ἔδωκεν ὁλότελα δὲν μᾶς ἐγνοιάζει, ἀμὴ δείχνομεν καὶ μεγάλην ἀχαριστίαν εἰς αὐτὸν καὶ γινόμεθα παρόμοιοι μὲ τοὺς δαίμονας ἢ καὶ χειρότεροι, ἂν πρέπῃ νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τιμωρηθοῦμεν καὶ περισσότερον ἀπὸ ἐκείνους, διατὶ καὶ περισσότεραις εὐεργεσίαις ἐλάβαμεν ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς ἐγεννήθημεν Χριστιανοί, ἐλάβαμεν τόσα μυστήρια, τόσα χαρίσματα πνευματικά, καὶ πιστεύομεν ἕνα Θεόν, ὅπου ἔγινε διὰ ἡμᾶς ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε τόσα βάσανα καὶ τέλος πάντων θάνατον σταυρικόν, διὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν πλάνην τοῦ διαβόλου καὶ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ μὲ ὅλα ταῦτα τὸν πιστεύομεν μὲ τὰ λόγια μοναχά, καὶ μὲ τὰ ἔργα μας τὸν ἀρνούμεθα τελείως. Δὲν κηρύττεται τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ τὴν σήμερον ὁλοῦθεν καὶ εἰς ταῖς πολιτείαις καὶ εἰς τὰ χωρία καὶ εἰς τὰ μοναστήρια καὶ εἰς τὰς ἐρημίας; Μά, ἂν ἀγαπᾷς, ἐξέταξε ἀκριβῶς νὰ μάθῃς πόσοι Χριστιανοὶ φυλάττουν τὰς ἐντολάς του; καὶ μετὰ βίας ἀνάμεσα εἰς τόσους θέλεις εὕρῃ ἕναν ὁποὺ νὰ

* Ψαλμ. 33,6 καὶ 62,9

εἶναι ἀληθινὰ Χριστιανὸς καὶ μὲ τὰ λόγια καὶ μὲ τὰ ἔργα. Δὲν εἶπεν ὁ Κύριός μας εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον· ὅποιος πιστεύει εἰς ἐμέ, θέλει κάμῃ καὶ αὐτὸς ὅσα κάνω καὶ ἐγὼ καὶ ἀκόμη μεγαλήτερα[1]; τώρα ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς ἀποκοτᾷ νὰ εἰπῇ, πὼς ἐγὼ κάνω τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ καὶ πιστεύω ὀρθῶς εἰς αὐτόν; Βλέπετε ἀδελφοί, ὁποὺ ἔχομεν νὰ εὑρεθοῦμεν ἄπιστοι εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς κρίσεως; καὶ ἔχομεν νὰ κολασθοῦμεν χειρότερα ἀπὸ ἐκείνους ὁποὺ δὲν γνωρίζουν τελείως τὸν Χριστόν, μήτε τὸν πιστεύουν; Διατὶ ἀνάγκη εἶναι ἢ ἡμεῖς νὰ καταδικασθοῦμεν ὡσὰν ἄπιστοι, ἢ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἡ αὐτοαλήθεια, νὰ ἀποδειχθῇ ψεύστης, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον. Καὶ αὐτὰ τὰ ἔγραψα, ἀδελφοί μου, ὄχι μὲ σκοπὸν διὰ νὰ ἐμποδίσω τοὺς Χριστιανοὺς ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν καὶ τὴν ἡσυχίαν, προτιμῶντας καλήτερα τὴν πολιτείαν τὴν κοσμικήν, μὴ γένοιτο τοῦτο ποτέ· ἀλλὰ ὁ σκοπός μου εἶναι νὰ πληροφορήσω ὅλους ἐκείνους ὁποὺ διαβάσουν τὴν παροῦσαν διήγησιν, πὼς ἐκεῖνος ὁποὺ θέλει καὶ ποθεῖ ἐξ ὅλης του ψυχῆς καὶ καρδίας, νὰ κάμῃ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετήν, ἔλαβε δύναμιν ἀπὸ τὸν παντοδύναμον Θεὸν νὰ ἠμπορῇ νὰ τὸ κάνῃ εἰς κάθε τόπον καὶ νὰ ἀξιωθῇ νὰ λάβῃ καὶ χαρίσματα πνευματικὰ καὶ θείας θεωρίας ὡσὰν καὶ τοῦτον τὸν νέον, τὸν εὐλογημένον, λέγω, Γεώργιον, τὸν ὁποῖον μὲ τὸ νὰ τὸν εἶχα καὶ ἐγὼ γνώριμον καὶ φίλον μου ἀκριβὸν τὸν ἐπαρακάλεσα καὶ μοῦ τὰ ἐδιηγήθη καθὼς τὰ ἔγραψα. Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ, σᾶς παρακαλῶ ἂς λάβωμεν καὶ ἡμεῖς προθυμίαν καὶ πόθον εἰς τὴν καρδίαν μας διὰ νὰ κάμωμεν τὸ καλὸν καὶ ἂς δράμωμεν μὲ πίστιν ἀδίστακτον καὶ ἐλπίδα διὰ νὰ κατορθώσωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· καὶ πιστὸς καὶ ἀψευδέστατος εἶναι ὁ Κύριός μας[2]· τὰ πρόσωπα ἡμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῇ[3]· βεβαιότατα θέλομεν δυνηθῇ νὰ κατορθώσωμεν κάθε καλόν, εἰς ὅποιον τόπον καὶ ἂν εἴμεσθε, ἢ εἰς πολιτείας, ἢ εἰς χωρία, ἢ εἰς μοναστήρια, ἢ εἰς ἐρημίας. Διατὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του ἀνοίγει τὰς πόρτας τῆς βασιλείας του εἰς κάθε ἕνα ὁποὺ κρούει ἀκατάπαυστα[4]· καὶ δίδει τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς κάθε ἕνα ὁποὺ γυρεύει[5]· καὶ δὲν εἶναι τρόπος ἐκεῖνος ὁποὺ ζητεῖ ὁλοψύχως, νὰ μὴ εὕρῃ[6] τὸν πλοῦτον τῶν χαρισμάτων τοῦ Θεοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων[7]. Ἀμήν.

1. Ἰωάνν. ιδ΄, 12.
2. Β΄ Θεσσ. γ΄, 3, Τίτ. α΄, 2.
3. Ψαλμ. 33,6.
4. Ματθ. ζ΄, 8.
5. Ματθ. ζ΄, 9.
6. Ματθ. ζ΄, 9.
7. Ῥωμ. ις΄, 27.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΣΥΜΕΩΝ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΛΟΓΟΣ

ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΘΕΙΣ ΕΙΣ ΚΟΙΝΟΤΕΡΑΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ ΚΑΙ ΕΝΤΑΥΘΑ ΤΕΘΕΙΣ ΕΙΣ ΕΥΚΟΛΩΤΕΡΑΝ ΤΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΡΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΙΝ

Ρεῖς εἶναι οἱ τρόποι τῆς προσοχῆς καὶ τῆς προσευχῆς, μὲ τοὺς ὁποίους ἡ ψυχὴ ἢ ὑψώνεται καὶ προκόπτει, ἢ κρημνίζεται καὶ χάνεται· καὶ ἀνίσως αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τρόπους τοὺς μεταχειρίζεται εἰς ἁρμόδιον καιρόν, καθὼς πρέπει, προκόπτει· εἰ δὲ καὶ τοὺς μεταχειρισθῇ ἀνόητα καὶ παράκαιρα, κρημνίζεται. Λοιπὸν ἡ προσοχὴ πρέπει νὰ εἶναι τόσον δεμένη καὶ ἀχώριστος μὲ τὴν προσευχήν, καθὼς εἶναι δεμένον καὶ ἀχώριστον τὸ κορμὶ μὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ ἕνα χωρὶς τὸ ἄλλο δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ. Καὶ ἡ προσοχὴ πρέπει νὰ πηγαίνῃ ὁμπρὸς καὶ νὰ βιγλίζῃ τοὺς ἐχθρούς, ὡσὰν ἕνας βιγλάτορας, καὶ αὐτὴ πρῶτον νὰ πολεμῇ μὲ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ ἀντιστέκεται εἰς τοὺς κακοὺς λογισμοὺς ὁποὺ ἔρχονται εἰς τὴν ψυχήν· καὶ κατόπιν ἀπὸ τὴν προσοχὴν νὰ ἀκολουθῇ ἡ προσευχή, ἡ ὁποία ἀφανίζει καὶ θανατώνει παρευθὺς ὅλους ἐκείνους τοὺς πονηροὺς λογισμούς, ὁποὺ ἐπολέμησε προτήτερα ἡ προσοχή· διατὶ αὐτὴ μοναχὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς θανατώσῃ. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον τῆς προσοχῆς καὶ τῆς προσευχῆς κρέμαται ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς· ὅτι ἀνίσως καὶ μὲ τὴν προσοχὴν φυλάττωμεν καθαρὰν τὴν προσευχήν, προκόπτομεν· εἰ δὲ καὶ δὲν προσέχομεν νὰ τὴν φυλάττωμεν καθαράν, ἀλλὰ τὴν ἀφήνομεν ἀφύλακτον καὶ μολύνεται ἀπὸ τοὺς κακοὺς λογισμούς, γινόμεσθεν ἀχρεῖοι καὶ ἀπρόκοπτοι. Ἐπειδὴ λοιπόν, καθὼς εἴπαμεν, καὶ οἱ τρόποι τῆς προσοχῆς καὶ προσευχῆς εἶναι τρεῖς, πρέπει νὰ εἰποῦμεν καὶ τὰ ἰδιώματα τοῦ κάθε ἑνὸς τρόπου διὰ νὰ διαλέξῃ τὸ καλήτερον ἐκεῖνος ὁποὺ ἀγαπᾷ τὴν σωτηρίαν του καὶ ὄχι τὸ χειρότερον.

Περὶ τοῦ πρώτου τρόπου τῆς προσοχῆς καὶ προσευχῆς.

Τοῦ πρώτου τρόπου τὰ ἰδιώματα εἶναι αὐτά. Ὅταν τινὰς στέκεται

εἰς προσευχήν, ἀσηκώνει εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖράς του καὶ τὰ μάτια του καὶ τὸν νοῦν του καὶ φαντάζεται μὲ τὸν νοῦν του θεϊκὰ νοήματα καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ τάγματα τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ τὰς σκηνὰς τῶν ἁγίων καί, ἐν συντομίᾳ, ὅλα ὅσα ἤκουσεν ἀπὸ τὰς θείας Γραφὰς τὰ μαζώνει εἰς τὸν νοῦν του καὶ τὰ συλλογίζεται τότε εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς καὶ κοιτάζει εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ παρακινεῖ μὲ αὐτὰ τὴν ψυχήν του τάχα εἰς ἔρωτα καὶ ἀγάπην θεϊκήν. Καὶ μερικαῖς φοραῖς εὐγάνει καὶ δάκρυα καὶ κλαίει, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον ὑπερηφανεύεται ἡ καρδία του, χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνῃ, καὶ τοῦ φαίνεται πὼς αὐτὰ ὁποὺ κάνει εἶναι ἀπὸ χάριν θεϊκὴν πρὸς παρηγορίαν του, καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἀξιώνῃ πάντα νὰ εὑρίσκεται εἰς τέτοιαν ἐργασίαν· τὰ ὁποῖα εἶναι σημάδια τῆς πλάνης· διατὶ τὸ καλόν, δὲν εἶναι καλόν, ὅταν δὲν γένῃ μὲ τρόπον καλὸν καὶ καθὼς πρέπει. Ὥστε ὁποὺ ὁ τέτοιος ἄνθρωπος, ἀνίσως καὶ ἡσυχάσῃ ἡσυχίαν ἄκραν, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴ γένῃ ἔξω φρενῶν καὶ νὰ μὴ τρελαθῇ· εἰδὲ καὶ τύχῃ νὰ μὴ εὔγῃ ἀπὸ τὰς φρένας του, ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ ἔλθῃ εἰς γνῶσιν καὶ νὰ καταλάβῃ τὰς ἀρετάς, ἢ τὴν ἀπάθειαν. Μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπλανήθηκαν καὶ ἐκεῖνοι ὁποὺ βλέπουν φῶς καὶ λάμψιν μὲ τὰ μάτια ἐτοῦτα τοῦ κορμιοῦ τους καὶ ἀγροικοῦν εὐωδίαις μὲ τὴν ὄσφρησίν τους καὶ ἀκούουν μὲ τὰ αὐτία τους φωναῖς καὶ ἄλλα παρόμοια. Καὶ ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς ἐδαιμονίσθησαν καὶ γυρίζουν ἔξω φρενῶν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον· ἄλλοι πάλιν ἐδέχθηκαν τὸν δαίμονα ὁποὺ ἐμετασχηματίσθη καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὡσὰν Ἄγγελος φωτὸς καὶ ἐπλανέθησαν καὶ ἔμειναν ἀδιόρθωτοι ἕως τέλους, χωρὶς νὰ ἀκούσουν συμβουλὴν ἀπὸ κανένα ἀδελφόν. Ἄλλοι δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἐπαρακινήθηκαν ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ ἐφονεύθηκαν μοναχοί τους καὶ ἄλλοι ἐκρημνίσθηκαν καὶ ἄλλοι ἐφουρκίσθησαν, καὶ ποῖος ἠμπορεῖ νὰ διηγῆται ταῖς διάφοραις πλάναις τοῦ διαβόλου, μὲ ταῖς ὁποίαις τοὺς πλανᾷ, ὁποὺ εἶναι ἀδιήγηταις; Πλὴν ἀπὸ αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν, κάθε φρόνιμος ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τί λογῆς ζημία προέρχεται ἀπὸ τοῦτον τὸν πρῶτον τρόπον τῆς προσοχῆς καὶ προσευχῆς. Εἰ δὲ καὶ τύχῃ τινὰς ἀπὸ ἐκείνους ὁποὺ μεταχειρίζονται αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ δὲν πάθῃ κανένα κακὸν ἀπὸ αὐτὰ ὁποὺ εἴπαμεν, ἐπειδὴ καὶ εὑρίσκεται μὲ συνοδίαν ἀδελφῶν (διότι αὐτὰ τὰ κακὰ τὰ παθαίνουν μάλιστα οἱ ἀναχωρηταὶ ὁποὺ εἶναι μοναχοί τους) ὅμως ἀπερνᾷ ὅλην του τὴν ζωὴν ἀπρόκοπος.

Περὶ τοῦ δευτέρου τρόπου.

Ὁ δεύτερος τρόπος τῆς προσοχῆς καὶ προσευχῆς εἶναι αὐτός. Ὅταν τινὰς συνάγῃ τὸν νοῦν του μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν του, εὐγάνωντάς τον ἀπὸ ὅλα τὰ αἰσθητὰ καὶ φυλάττῃ ταῖς αἴσθησές του καὶ μαζώνῃ ὅλους του τοὺς λογισμοὺς διὰ νὰ μὴ περιπατοῦν εἰς τὰ μάταια πράγματα τούτου τοῦ

κόσμου, καὶ πότε ἐξετάζει τοὺς λογισμούς του, πότε προσέχει εἰς τὰ λόγια τῆς προσευχῆς ὁποὺ λέγει· καὶ ἄλλην ὥραν γυρίζει ὀπίσω τοὺς λογισμούς του ὁποὺ αἰχμαλωτίσθηκαν ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ ἐσύρθηκαν εἰς τὰ πονηρὰ καὶ μάταια· καὶ ἄλλην ὥραν πάλιν, μὲ κόπον πολὺν καὶ βίαν ἔρχεται εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὁποὺ ἦτον κυριευμένος καὶ νικημένος ἀπὸ κανένα πάθος· καὶ ἔχωντας τοῦτον τὸν ἀγῶνα καὶ πόλεμον εἰς τὸν ἑαυτόν του, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰρηνεύσῃ ποτέ, μήτε νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ ἐργασθῇ τὰς ἀρετὰς καὶ νὰ λάβῃ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης[1]· διότι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος παρομοιάζει μὲ ἐκεῖνον ὁποὺ κάνει πόλεμον μὲ τοὺς ἐχθρούς του τὴν νύκτα εἰς τὸ σκοτάδι· ὁ ὁποῖος ἀκούει ταῖς φωναῖς τῶν ἐχθρῶν καὶ δέχεται ταῖς λαβωματιαῖς τους, μὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἰδῇ καθαρὰ ποῖοι εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἦλθαν καὶ πῶς καὶ διατί τὸν πληγώνουν, ἐπειδὴ καὶ τὸ σκότος ὁποὺ εἶναι εἰς τὸν νοῦν του καὶ ἡ ζάλη ὁποὺ ἔχει εἰς τοὺς λογισμούς, τοῦ προξενοῦν αὐτὴν τὴν ζημίαν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του, τοὺς δαίμονας, ὁποὺ νὰ μὴν τὸν συντρίβουν· καὶ ὑπομένει ὁ δυστυχὴς τὸν κόπον ματαίως, διατὶ χάνει τὸν μισθόν, μὲ τὸ νὰ εἶναι κυριευμένος ἀπὸ τὴν κενοδοξίαν, χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνῃ, καὶ τοῦ φαίνεται πὼς εἶναι τάχα προσεκτικός· καὶ πολλαῖς φοραῖς καταφρονεῖ ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν του τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς κατηγορεῖ καὶ συσταίνει τὸν ἑαυτόν του, φανταζόμενος μὲ τὴν ἐδικήν του φαντασίαν, πὼς εἶναι ἄξιος νὰ γένῃ ποιμένας προβάτων καὶ νὰ ὁδηγῇ ἄλλους· καὶ ὁμοιάζει μὲ τὸν τυφλὸν ἐκεῖνον ὁποὺ ὑπόσχεται νὰ ὁδηγῇ ἄλλους τυφλούς[2].

Τοῦτος εἶναι ὁ δεύτερος τρόπος, καὶ κάνει χρεία ὁ καθ' ἕνας ὁποὺ θέλει τὴν σωτηρίαν του, νὰ μάθῃ τὴν ζημίαν ὁποὺ τοῦ προξενεῖ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ νὰ προσέχῃ καλῶς. Ὅμως τοῦτος ὁ δεύτερος τρόπος εἶναι καλήτερος ἀπὸ τὸν πρῶτον, καθὼς εἶναι καλήτερη καὶ ἡ νύκτα ἐκείνη ὁποὺ ἔχει φεγγάρι, ἀπὸ τὴν νύκτα τὴν σκοτεινὴν καὶ ἐκείνην ὁποὺ εἶναι χωρὶς φεγγάρι.

Περὶ τοῦ τρίτου τρόπου.

Ὁ τρίτος τρόπος εἶναι ἀληθινὰ πρᾶγμα παράδοξον καὶ δυσκολοερμήνευτον· καὶ εἰς ἐκείνους ὁποὺ δὲν τὸν ἠξεύρουν ὄχι μόνον εἶναι δυσκολοκατάληπτος, ἀλλὰ τοὺς φαίνεται σχεδὸν καὶ ἀπίστευτος καὶ δὲν τὸ πιστεύουν πὼς γίνεται παρόμοιον πρᾶγμα, ἐπειδὴ καὶ εἰς τοὺς καιροὺς τούτους δὲν εὑρίσκεται τοῦτος ὁ τρόπος εἰς πολλούς, ἀλλὰ εἰς πολλὰ ὀλίγους· καὶ καθὼς ἐγὼ λογιάζω αὐτὸ τὸ καλὸν ἔφυγεν ἀπὸ ἡμᾶς μαζὶ μὲ τὴν ὑπακοήν, διατὶ ἡ ὑπακοὴ ὁποὺ κάνει ὁ κάθε ἕνας εἰς τὸν πνευματικόν του Πατέρα, ἐκείνη τὸν κάνει ἀμέριμνον ἀπὸ ὅλα, ἐπειδὴ καὶ ἔρριψε τὴν μέριμνάν του εἰς τὸν πνευματικόν του Πατέρα καὶ εἶναι πλέον μακρὰν ἀπὸ τὴν

1. Πρβλ. Β' Τιμ. δ', 8.

2. Πρβλ. Ματθ. ιε', 14.

προσπάθειαν τούτου τοῦ κόσμου καὶ πολλὰ πρόθυμος καὶ ἄοκνος ἐργάτης τούτου τοῦ τρίτου τρόπου· ἀνίσως ὅμως καὶ ἤθελεν ἐπιτύχῃ διδάσκαλον καὶ πνευματικὸν Πατέρα ἀληθινὸν καὶ ἁπλανῆ, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν πλάνην, διότι ἐκεῖνος ὁποὺ ἀφιερώσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ ὅλην του τὴν μέριμναν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν πνευματικόν του Πατέρα, καὶ μὲ τὴν ὑπακοὴν τὴν ἀληθινήν, δὲν ζῇ πλέον ζωὴν ἐδικήν του, ὁποὺ νὰ κάνῃ τὸ θέλημά του, ἀλλὰ νεκρωθῇ ἀπὸ κάθε προσπάθειαν τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἰδίου του σώματος, ἐκεῖνος ἀπὸ ποῖον πρᾶγμα προσωρινὸν ἠμπορεῖ νὰ νικηθῇ καὶ νὰ δουλωθῇ; ἢ ποίαν μέριμναν καὶ ποίαν φροντίδα ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος; Ἀπὸ τοῦτον τὸν τρόπον λοιπὸν ὁποὺ εἶναι μαζὶ μὲ τὴν ὑπακοήν, ὅλαις ἡ τέχναις τῶν δαιμόνων καὶ ὅλαις τους ἡ ἐφεύρεσες ὁποὺ μεθοδεύονται διὰ νὰ σύρουν τὸν νοῦν εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους λογισμούς, ὅλαις ἀφανίζονται καὶ διαλύονται· καὶ τότε ὁ νοῦς ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου μένει ἐλεύθερος ἀπὸ ὅλα καὶ μὲ μεγάλην ἄδειαν καὶ εὐκαιρίαν ἐξετάζει τοὺς λογισμοὺς ὁποὺ τοῦ φέρουν οἱ δαίμονες καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα μεγάλην τοὺς ἀποδιώχνει καὶ μὲ καρδίαν καθαρὰν προσφέρει τὰς προσευχάς του εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀληθινῆς πολιτείας, καὶ ὅσοι δὲν κάνουν τέτοιαν ἀρχὴν ματαίως κοπιάζουν καὶ δὲν τὸ γνωρίζουν.

Καὶ ἡ ἀρχὴ τούτου τοῦ τρίτου τρόπου δὲν εἶναι τὸ νὰ κοιτάζῃ τινὰς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ ἀσηκώνῃ τὰ χέρια του ὑψηλὰ καὶ νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν του εἰς τὰ οὐράνια καὶ ἐκεῖθεν νὰ ζητῇ βοήθειαν, ὅτι αὐτὰ καθὼς εἴπαμεν εἶναι ἰδιώματα τοῦ πρώτου τρόπου καὶ εἶναι τῆς πλάνης. Μήτε πάλιν νὰ φυλάττῃ τινὰς μὲ τὸν νοῦν του ταῖς αἰσθήσεις του καὶ νὰ προσέχῃ ὅλος δι'[1] ὅλου εἰς τοῦτο· καὶ τοὺς πολέμους τοὺς ἐσωτερικοὺς τῆς ψυχῆς ὁποὺ τοῦ κάνουν οἱ ἐχθροὶ νὰ μὴ τοὺς βλέπῃ, μήτε νὰ προσέχῃ ἀπὸ αὐτούς, ὅτι αὐτὰ εἶναι ἰδιώματα τοῦ δευτέρου τρόπου, καὶ ὅποιος τὰ μεταχειρίζεται, λαβώνεται ἀπὸ τοὺς δαίμονας, μὰ δὲν λαβώνει· πληγώνεται, καὶ δὲν τὸ ἠξεύρει· σκλαβώνεται καὶ δουλώνεται καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν εἰς ἐκείνους ὁποὺ τὸν ἐσκλάβωσαν, ἀλλὰ πάντοτε οἱ ἐχθροὶ καὶ φανερὰ καὶ κρυφὰ τὸν πολεμοῦν καὶ τὸν κατασταίνουν κενόδοξον καὶ ὑπερήφανον.

Ἀλλὰ σύ, ἀγαπητέ, ἀνίσως καὶ θέλῃς τὴν σωτηρίαν σου, πρέπει νὰ κάμῃς ἀρχὴν αὐτοῦ τοῦ τρίτου τρόπου ἀπὸ ἐδῶ· ὕστερον ἀπὸ τὴν τελείαν ὑπακοὴν ὁποὺ ἐπροείπαμεν πῶς πρέπει νὰ φυλάττῃς εἰς τὸν πνευματικόν σου Πατέρα, εἶναι χρεία νὰ κάνῃς καὶ ὅλα σου τὰ ἔργα μὲ συνείδησιν καθαράν, ὡσὰν νὰ εἶσαι ἔμπροσθεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ· διατὶ χωρὶς ὑπακοὴν δὲν εἶναι τρόπος ποτὲ νὰ εἶναι ἡ συνείδησις καθαρά. Καὶ τὴν συνείδησίν σου εἰς τρία πράγματα πρέπει νὰ τὴν φυλάττῃς καθαράν· πρῶτον εἰς τὸν Θεόν· δεύτερον εἰς τὸν πνευματικόν σου Πατέρα· καὶ τρίτον εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου.

Καὶ εἰς τὸν Θεὸν ἔχεις χρέος νὰ φυλάξῃς τὴν συνείδησίν σου καθαράν· ἤγουν νὰ μὴ κάνῃς ἐκεῖνα ὁποὺ εἰξεύρεις πῶς δὲν ἀναπαύουν τὸν Θεόν, μήτε τοῦ ἀρέσουν. Εἰς τὸν πνευματικόν σου Πατέρα πάλιν νὰ κάνῃς ὅλα ἐκεῖνα ὁποὺ σὲ παραγγέλλει καὶ μήτε παραπάνω ἀπὸ ἐκεῖνα, μήτε παρακάτω νὰ κάνῃς, ἀλλὰ κατὰ τὸν σκοπόν του καὶ κατὰ τὸ θέλημά του, ἔτζι νὰ πορεύεσαι. Εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πρέπει νὰ φυλάττῃς συνείδησιν καθαράν, νὰ μὴ κάνῃς εἰς αὐτοὺς ἐκεῖνα ὁποὺ ἐσὺ μισεῖς[1] καὶ δὲν θέλεις νὰ τὰ κάμουν ἐκεῖνοι εἰς ἐσέ· καὶ εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου πάλιν χρέος ἔχεις νὰ φυλάττεσαι ἀπὸ τὴν παράχρησιν· ἤγουν νὰ τὰ μεταχειρίζεσαι ὅλα καθὼς πρέπει· τόσον φαγητά, ὡσὰν καὶ πιοτὰ καὶ φορέματα· καὶ κοντολογῆς ὅλα πρέπει νὰ τὰ κάνῃς, ὡσὰν νὰ εἶσουν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς κανένα σου ἔργον νὰ μὴ σὲ ἐλέγχῃ ἡ συνείδησίς σου καὶ νὰ σὲ κεντᾷ, πὼς δὲν τὸ ἔκαμες καλά· καὶ ἔτζι μεταχειρίσου τὴν ἀληθινὴν καὶ ἁπλανῆ στράταν τοῦ τρίτου τρόπου τῆς προσοχῆς καὶ προσευχῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι αὐτός.

Ἤγουν ὁ νοῦς νὰ φυλάττῃ τὴν καρδίαν εἰς καιρὸν ὁποὺ προσεύχεται καὶ νὰ περιτριγυρίζῃ πάντοτε μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἀπὸ ἐκεῖθεν μέσα, ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας, νὰ ἀναπέμπῃ τὰς εὐχὰς εἰς τὸν Θεόν· καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖθεν ἀπὸ μέσα τὴν καρδίαν γευθῇ, ὅτι εἶναι χρηστὸς ὁ Κύριος[2] καὶ γλυκανθῇ, πλέον δὲν θέλει μακρύνῃ ὁ νοῦς ἀπὸ τὸν τόπον τῆς καρδίας· καὶ τότε θέλει εἰπῇ καὶ αὐτὸς τὰ ἴδια λόγια ὁποὺ εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Πέτρος· καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι[3]· καὶ παντοτινὰ ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν καρδίαν θέλει κοιτάζῃ καὶ ἐκεῖ θέλει περιτριγυρίζῃ, σπρώχνωντας τρόπον τινὰ καὶ διώκωντας ὅλα τὰ νοήματα ὁποὺ σπείρονται ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὸν ἐχθρόν, τὸν διάβολον. Πλὴν εἰς ἐκείνους ὁποὺ δὲν ἔχουν καμμίαν εἴδησιν εἰς αὐτὸ τὸ σωτήριον ἔργον καὶ δὲν τὸ ἠξεύρουν, φαίνεται ταῖς περισσότεραις φοραῖς πὼς εἶναι πολλὰ κοπιαστικὸν καὶ στενοχωρητικόν· ἀμὴ ἐκεῖνοι ὁποὺ ἐγεύθηκαν τὴν γλυκύτητα ὁποὺ ἔχει καὶ ἀπόλαυσαν τὴν ἡδονὴν μέσα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας τους, ἐκεῖνοι φωνάζουν μὲ τὸν θεῖον Παῦλον καὶ λέγουν· τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ[4]; κτλ.

Διατὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες μας, ἀκούοντες τὸν Κύριον ὁποὺ λέγει εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον πὼς ἀπὸ τὴν καρδίαν εὐγαίνουν οἱ πονηροὶ λογισμοί, φόνοι, πορνεῖαι, μοιχεῖαι, κλεψίαι, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι καὶ πὼς αὐτὰ εἶναι ὁποὺ μολύνουν τὸν ἄνθρωπον[5]· καὶ πάλιν ἀκούοντές τον εἰς μέρος τοῦ Εὐαγγελίου νὰ μᾶς παραγγέλλῃ, νὰ καθαρίσωμεν τὸ ἔσωθεν τοῦ ποτηρίου, διὰ νὰ γένῃ καὶ τὸ ἀπέξω καθαρόν[6]· ἄφησαν κάθε ἄλλο ἔργον πνευματικὸν καὶ ἀγωνίσθησαν ὅλως διόλου εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον, ἤγουν εἰς τὴν φύλαξιν τῆς καρδίας, ὄντες βεβαιωμένοι, πὼς μαζὶ μὲ αὐτὸ τὸ ἔργον θέλει ἀποκτήσουν εὔκολα κάθε ἄλλην ἀρετήν· ἀμὴ χωρὶς αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτηθῇ καὶ νὰ μείνῃ καμμία ἀρετή· αὐτὸ τὸ ἔργον

1. Πρβλ. Τωβίτ δ, 15.
2. Ψαλμ. 33, 9.
3. Ματθ. ιζ', 4.
4. Ῥωμ. η', 35.
5. Ματθ. ιε', 19.
6. Ματθ. κγ', 26.

μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Πατέρας μας τὸ ὠνόμασαν ἡσυχίαν καρδιακήν· ἄλλοι τὸ ὠνόμασαν προσοχήν· ἄλλοι νῆψιν καὶ ἀντίρρησιν· ἄλλοι ἔρευναν τῶν λογισμῶν καὶ φύλαξιν τοῦ νοός· διατὶ ὅλοι εἰς αὐτὸ ἐκαταγίνοντο καὶ μὲ αὐτὸ ἀξιώθησαν τῶν θείων χαρισμάτων· καὶ διὰ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Ἐκκλησιαστής· εὐφραίνου, νεανίσκε, εἰς τὴν νεότητά σου καὶ περιπάτει εἰς τὰς στράτας τῆς καρδίας σου ἄμωμος[1] καὶ καθαρὸς καὶ μάκρυνε τὴν καρδίαν σου ἀπὸ τοὺς διαλογισμούς· καὶ διὰ τὸ ἴδιον λέγει καὶ ὁ Παροιμιαστής· ἀνίσως καὶ ἔλθῃ καταπάνω σου ἡ προσβολὴ τοῦ διαβόλου, μὴ ἀφήσῃς νὰ ἐμβῇ εἰς τὸν τόπον σου[2]· καὶ μὲ τὸν τόπον ἐννοεῖ τὴν καρδίαν· καὶ ὁ Κύριός μας λέγει εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον· μὴ μετεωρίζεσθε[3]· ἤγουν μὴ σκορπίζετε τὸν νοῦν σας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· καὶ εἰς ἄλλο μέρος πάλιν λέγει· μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι[4]· δηλαδὴ καλότυχοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποὺ δὲν ἀπόκτησαν μέσα εἰς τὴν καρδίαν τους καμμίαν ἔννοιαν τούτου τοῦ κόσμου, ἀμὴ εἶναι πτωχοὶ ἀπὸ κάθε λογισμὸν κοσμικόν· καὶ ὅλοι οἱ θεῖοι Πατέρες μας ἔγραψαν πολλὰ περὶ τούτου καὶ ὅποιος θέλει ἂς διαβάσῃ τὰ συγγράμματά τους νὰ τὰ ἰδῇ· καὶ ὅσα ἔγραψεν ὁ ἀσκητὴς Μάρκος καὶ ὅσα εἶπεν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος καὶ ὁ Ὅσιος Ἡσύχιος καὶ ὁ Σιναΐτης Φιλόθεος καὶ ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας καὶ ὁ Μέγας Βαρσανούφιος καὶ ἄλλοι πολλοί.

Καὶ κοντολογῆς· ὅποιος δὲν προσέχει νὰ φυλάττῃ τὸν νοῦν του, ἐκεῖνος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ καθαρὸς εἰς τὴν καρδίαν, διὰ νὰ ἀξιωθῇ νὰ ἰδῇ τὸν Θεόν[5]· Ὅποιος δὲν προσέχει, δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ πτωχὸς τῷ πνεύματι· μήτε ἠμπορεῖ νὰ πενθήσῃ καὶ νὰ κλαύσῃ[6]· ἢ νὰ γένῃ πρᾷος[7] καὶ ἥμερος· ἢ νὰ πεινάσῃ καὶ νὰ διψήσῃ τὴν δικαιοσύνην[8]· ἢ νὰ γένῃ ἐλεήμων[9] ἢ εἰρηνοποιός[10]· ἢ δεδιωγμένος ἕνεκεν δικαιοσύνης[11]· καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καθολικῶς, δὲν εἶναι βολετὸν νὰ ἀποκτήσῃ τινὰς τὰς ἄλλας ἀρετὰς μὲ ἄλλο μέσον, παρὰ μὲ αὐτὴν τὴν προσοχήν· διὰ τοῦτο περισσότερον ἀπὸ ὅλα αὐτὴν πρέπει νὰ ἐπιμεληθῇς, διὰ νὰ καταλάβῃς μὲ τὴν δοκιμὴν αὐτὰ ὁποὺ σοῦ λέγω. Εἰ δὲ καὶ θέλεις νὰ μάθῃς καὶ τὸν τρόπον πῶς νὰ κάμῃς, ἐγὼ σοῦ λέγω καὶ περὶ τούτου τὸ κατὰ δύναμιν καὶ πρόσεχε καλῶς.

Τρία πράγματα κάνει χρεία νὰ φυλάξῃς προτήτερα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα· πρῶτον ἀμεριμνίαν ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, τόσον εὔλογον, ὅσον καὶ ἀνεύλογον καὶ μάταιον· ἤγουν νέκρωσιν ἀπὸ ὅλα τὰ πάντα· δεύτερον συνείδησιν καθαρὰν εἰς ὅλα, καθὼς εἴπαμεν, ὁποὺ νὰ μὴ σὲ ἐλέγχῃ ἡ συνείδησις εἰς κανένα πρᾶγμα· καὶ τρίτον ἀπροσπάθειαν τελείαν, χωρὶς νὰ κλίνῃ ὁ λογισμός σου εἰς κανένα κοσμικὸν πρᾶγμα. Ἔπειτα κάθισε εἰς ἕνα τόπον παράμερον καὶ ἡσυχον κατὰ μόνας εἰς μίαν ἄκραν καὶ κλεῖσε τὴν πόρταν

1. Ἐκκλησ. ια', 9.
2. Ἐκκλησ. ι', 4.
3. Λουκ. ιβ', 29.
4. Ματθ. ε', 3.
5. Ματθ. ε', 8.
6. Ματθ. ε', 4.
7. Ματθ. ε', 5.
8. Ματθ. ε', 6.
9. Ματθ. ε', 7.
10. Ματθ ε', 9.
11. Ματθ. ε', 10.

καὶ μάζωξε τὸν νοῦν σου ἀπὸ κάθε προσωρινὸν καὶ μάταιον πρᾶγμα· καὶ τότε ἀκούμβισε εἰς τὸ στῆθός σου τὸ κάτω σιαγόνι σου, ἤγουν τὸ πηγουνι σου, διὰ νὰ προσέχῃς μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν σου μὲ τὸν νοῦν σου καὶ μὲ τὰ αἰσθητά σου μάτια· καὶ κράτει ὀλίγον καὶ τὴν ἀναπνοήν σου, διὰ νὰ ἔχῃς ἐκεῖ τὸν νοῦν σου νὰ εὕρῃς τὸν τόπον ὁποὺ εἶναι ἡ καρδία σου καὶ ἐκεῖ νὰ εἶναι ὅλως διόλου καὶ ὁ νοῦς σου· καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἔχεις νὰ εὕρῃς ἐκεῖ μέσα ἕνα σκότος καὶ πώρωσιν πολλὴν καὶ σκληρότητα· ὕστερα ἀφοῦ ἐργασθῇς αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς προσοχῆς ἀκατάπαυστα νύκτα καὶ ἡμέραν, θέλεις εὕρῃ, ὦ τοῦ θαύματος! μίαν χαρὰν ἀκατάπαυστον. Ἐπειδὴ καὶ ὁ νοῦς ἀγωνιζόμενος εἰς τοῦτο, θέλει ἐπιτύχῃ τὸν τόπον τῆς καρδίας, καὶ τότε παρευθὺς βλέπει ἐκεῖ μέσα ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὁποὺ δὲν εἶδε ποτέ του, μήτε τὰ ἤξευρε· διατὶ βλέπει τὸν ἀέρα ἐκεῖνον ὁποὺ εὑρίσκεται ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν καρδίαν καὶ ὅλον τὸν ἑαυτόν του φωτεινὸν καὶ γεμάτον ἀπὸ κάθε φρονιμάδα καὶ διάκρισιν· καὶ ἀπὸ τότε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἀπὸ ὅποιον μέρος προκύψῃ καὶ φανῇ κανένας λογισμός, πρὶν ἀκόμη νὰ ἐμβῇ καὶ νὰ συλλογισθῇ ἢ νὰ σχηματισθῇ, παρευθὺς τὸν διώχνει ἐκεῖθεν καὶ τὸν ἀφανίζει μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ· ἤγουν, μὲ τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με. Καὶ ἀπὸ ἐδῶ ὁ νοῦς πλέον τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζει νὰ ἔχῃ μνησικακίαν καὶ πάθος μὲ τοὺς δαίμονας καὶ πόλεμον ἀκατάπαυστον καὶ ἀσηκώνει καταπάνω τους τὸν θυμὸν τὸν φυσικὸν καὶ τοὺς κυνηγᾷ καὶ τοὺς κτυπᾷ καὶ τοὺς ἀφανίζει. Τὰ δὲ ἄλλα ὁποὺ ἀκολουθοῦν νὰ γίνωνται τότε, θέλεις τὰ μάθῃ, σὺν Θεῷ, μόνος σου μὲ τὴν δοκιμήν, διὰ μέσου τῆς προσοχῆς τοῦ νοός σου καὶ κρατῶντας εἰς τὴν καρδίαν τὸν Ἰησοῦν, ἤγουν τὴν προσευχὴν τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κτλ., διότι λέγει καὶ ἕνας Πατέρας· κάθου εἰς τὸ κελλίον σου καὶ αὐτὸ θέλει σὲ διδάξει τὰ πάντα.

Ἐρώτ. Διατί ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος τρόπος, ὁποὺ εἴπαμεν, δὲν ἠμποροῦν νὰ κατορθώσουν αὐτά;

Ἀπόκρ. Διατὶ δὲν τοὺς μεταχειριζόμεθα καθὼς πρέπει· ἐπεὶ καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος τοὺς παρομοιάζει τοὺς τρόπους τούτους ὡσὰν μίαν σκάλαν μὲ τέσσαρα σκαλοπάτια, καὶ λέγει· ἄλλοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποὺ ταπεινώνουν καὶ ὀλιγοστεύουν τὰ πάθη· καὶ ἄλλοι ὁποὺ ψάλλουν, ἤγουν προσεύχονται μὲ τὸ στόμα τους· καὶ ἄλλοι ὁποὺ καταγίνονται εἰς τὴν νοερὰν προσευχήν· καὶ ἄλλοι ὁποὺ ἔρχονται εἰς τὴν θεωρίαν· ὥστε ὁποὺ ὅσοι θέλουν νὰ ἀναβοῦν αὐτὰ τὰ τέσσαρα σκαλοπάτια, δὲν ἀρχίζουν ἀπὸ τὰ ἀπάνω νὰ ἔρχωνται εἰς τὰ κάτω, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ κάτω πηγαίνουν εἰς τὰ ἀπάνω· καὶ ἀναβαίνουν τὸ πρῶτον σκαλοπάτι καὶ ἔπειτα τὸ δεύτερον καὶ τότε τὸ τρίτον καὶ ὕστερα τὸ τέταρτον· καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἠμπορεῖ νὰ ἀσηκωθῇ τινας ἀπὸ τὴν γῆν καὶ νὰ ἀνέβῃ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ πρῶτα καὶ ἀρχὴ κάνει χρεία νὰ ἀγωνίζεται πῶς νὰ καταπαύσῃ καὶ

νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὰ πάθη· καὶ δεύτερον νὰ καταγίνεται εἰς τὴν ψαλμῳδίαν, ἤγουν νὰ προσεύχεται μὲ τὸ στόμα· διατὶ ἀφ' οὗ ὀλιγοστεύσουν τὰ πάθη, τότε πλέον ἡ προσευχὴ φυσικὰ προξενεῖ ἡδονὴν καὶ γλυκύτητα εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ λογίζεται εὐάρεστος κοντὰ εἰς τὸν Θεόν· καὶ τρίτον νὰ προσεύχεται νοερῶς· καὶ τέταρτον νὰ ἀναβαίνῃ εἰς τὴν θεωρίαν. Καὶ τὸ πρῶτον εἶναι τῶν ἀρχαρίων, τὸ δεύτερον ἐκείνων ὁποὺ αὐξάνουν εἰς τὴν προκοπήν, τὸ τρίτον ἐκείνων ὁποὺ ἤλθαν εἰς τὸ ἄκρον τῆς προκοπῆς, καὶ τὸ τέταρτον εἶναι τῶν τελείων.

Λοιπὸν ἡ ἀρχὴ δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ ἡ ὀλιγόστευσις τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ὀλιγοστεύουν ἀπὸ τὴν ψυχὴν κατὰ ἄλλον τρόπον, πάρεξ μὲ τὴν φύλαξιν καὶ προσοχὴν τῆς καρδίας· διατὶ ἀπὸ τὴν καρδίαν προέρχονται, καθὼς λέγει ὁ Δεσπότης ἡμῶν, οἱ πονηροὶ διαλογισμοὶ ὁποὺ μολύνουν τὸν ἄνθρωπον*, καὶ ἐκεῖ χρειάζεται ἡ φύλαξις καὶ ἡ προσοχή· καὶ ἀφ' οὗ καταπαύσουν καὶ ὀλιγοστεύσουν τὰ πάθη μὲ τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐναντιότητα ὁποὺ κάμῃ εἰς αὐτὰ ἡ καρδία, τότε ἔρχεται εἰς ἐπιθυμίαν ὁ νοῦς καὶ ζητεῖ πῶς νὰ φιλιωθῇ μὲ τὸν Θεόν, καὶ ἔτζι αὐξάνει τὴν προσευχὴν καὶ καταγίνεται εἰς τοῦτο· καὶ ἀπὸ τὸν πόθον αὐτὸν καὶ τὴν προσευχὴν δυναμώνει ὁ νοῦς καὶ διώχνει ὅλους τοὺς λογισμοὺς ὁποὺ περιτριγυρίζουν διὰ νὰ ἔμβουν εἰς τὴν καρδίαν, κτυπῶντάς τους μὲ τὴν προσευχήν· καὶ τότε γίνεται πόλεμος καὶ ἐναντιώνονται μὲ μεγάλην ταραχὴν οἱ πονηροὶ δαίμονες καὶ μὲ τὸ μέσον τῶν παθῶν προξενοῦν σύγχυσιν καὶ ζάλην μέσα εἰς τὴν καρδίαν. Ὅμως μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφανίζονται καὶ λυώνουν ὅλα ὡσὰν τὸ κερὶ εἰς τὴν φωτιάν· καὶ πάλιν ἀφ' οὗ διωχθοῦν καὶ εὔγουν ἀπὸ τὴν καρδίαν δὲν ἡσυχάζουν, ἀλλὰ ταράσσουν ἐξωτερικῶς μὲ ταῖς αἰσθησες τὸν νοῦν ἀπ' ἔξω· καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ ὀγλήγωρα γροικᾷ ὁ νοῦς τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν ὁποὺ γίνονται εἰς αὐτόν, διατὶ δὲν ἔχουν δύναμιν νὰ ταράξουν κατὰ βάθος τὸν νοῦν, ἀλλ' ἀπ' ἔξω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νοός· πλὴν νὰ γλυτώσῃ τελείως ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ νὰ μὴν πολεμῆται ἀπὸ αὐτὰ τὰ πονηρὰ πνεύματα, εἶναι ἀδύνατον· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ εἶναι τῶν τελείων καὶ ἐκείνων ὁποὺ ἀναχωρήσουν παντελῶς ἀπὸ ὅλα καὶ καταγίνονται παντοτινὰ εἰς τὴν προσοχὴν τῆς καρδίας.

Ὅποιος λοιπὸν μεταχειρίζεται αὐτὰ κατὰ τάξιν εἰς τὸν καιρόν τους τὸ καθ' ἕνα, αὐτὸς ἠμπορεῖ ὕστερα, ἀφ' οὗ καθαρισθῇ ἡ καρδία του ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ εἰς τὴν ψαλμῳδίαν νὰ δοθῇ ὅλως διόλου καὶ τοὺς λογισμοὺς νὰ ἀντιπολεμήσῃ καὶ τὸν οὐρανὸν νὰ κοιτάζῃ μὲ τὰ αἰσθητὰ μάτια του (ὅταν καμμίαν φορὰν κάμῃ χρεία) καὶ μὲ τὰ νοερὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς νὰ τὸν θεωρῇ καὶ νὰ προσεύχεται καθαρῶς ἐν ἀληθείᾳ καθὼς πρέπει.

Πλὴν τὸ νὰ βλέπῃ εἰς τὸν οὐρανόν, πολλὰ ὀλίγαις φοραῖς πρέπει νὰ τὸ κάνῃ διὰ τὸν φόβον τῶν πονηρῶν πνευμάτων ὁποὺ κατοικοῦν εἰς τὸν ἀέρα καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται ἐναέρια πνεύματα, τὰ ὁποῖα προξενοῦν |

* Ματθ. ιε', 19.

πολλαῖς καὶ διάφοραις πλάναις εἰς τὸν ἀέρα καὶ πρέπει νὰ προσέχωμεν. ἐπειδὴ τοῦτο μοναχὰ ζητεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἡμᾶς, τὸ νὰ εἶναι καθαρισμένη ἡ καρδία μας μὲ τὴν φύλαξιν καὶ προσοχήν· καὶ ἀνίσως ἡ ρίζα εἶναι ἁγία, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος, φανερὸν εἶναι πὼς καὶ οἱ κλάδοι εἶναι ἅγιοι καὶ ὁ καρπός*· χωρὶς δὲ τὸν τρόπον ὁποὺ εἴπαμεν, ὅποιος ἀσηκώνει τὰ μάτια του καὶ τὸν νοῦν του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ θέλει νὰ φαντάζεται κάποια νοητά, αὐτὸς φαντασίας βλέπει καὶ ψεύτικα πράγματα καὶ ὄχι ἀληθινά, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀκάθαρτος ἡ καρδία του. Καὶ καθὼς εἴπαμεν πολλαῖς φοραῖς, ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος τρόπος δὲν προκόπτουν τὸν ἄνθρωπον· διατὶ καθὼς ὅταν θέλωμεν νὰ κτίσωμεν ἕνα σπῆτι, δὲν βάνομεν πρῶτον τὴν σκέπην καὶ ὕστερα τὸ θεμέλιον, διατὶ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον· ἀλλὰ πρῶτον βάνομεν τὸ θεμέλιον καὶ ὕστερα κτίζομεν τὸ σπῆτι καὶ τότε βάνομεν καὶ τὴν σκέπην, ἔτζι πρέπει νὰ κάμωμεν καὶ εἰς τὰ πνευματικά· πρῶτον νὰ βάλωμεν θεμέλιον, ἤγουν νὰ φυλάξωμεν τὴν καρδίαν καὶ νὰ ὀλιγοστεύσωμεν ἀπὸ αὐτὴν τὰ πάθη, καὶ ὕστερα νὰ κτίσωμεν τὸ πνευματικὸν σπῆτι· ἤγουν νὰ διώξωμεν τὴν ταραχὴν τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ὁποὺ μᾶς πολεμοῦν μὲ ταῖς αἴσθησες, καὶ νὰ φεύγωμεν τὸ ὀγληγωρότερον τὸν πόλεμον αὐτῶν, καὶ τότε νὰ βάνωμεν καὶ τὴν σκέπην· ἤγουν νὰ ἀναχωροῦμεν τελείως ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα καὶ νὰ εἰρηνεύωμεν καθὼς πρέπει καὶ νὰ διδώμεθα ὅλως διόλου εἰς τὸν Θεόν· καὶ ἔτζι τελειώνομεν τὸ πνευματικὸν σπῆτι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

* Ῥωμ. ια',16.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΤΟΥ ΣΙΝΑΙΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΓΗ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ

Ὁτε νὰ κάθεσαι ἐπάνω εἰς σκαμνὶ διὰ τὸ κοπιαστικόν, πότε ἐπάνω εἰς στρῶμα διὰ τὴν ἄνεσιν καὶ ξεκούρασιν τοῦ κορμίου, καὶ νὰ κάμνῃς ὑπομονὴν εἰς τὸ κάθισμά σου καὶ νὰ κάθεσαι ὅσον εἶναι δυνατὸν διὰ νὰ πληρώσῃς τὴν ἐντολὴν τοῦ θείου Παύλου ὁποὺ παραγγέλλει νὰ μένωμεν πολὺν καιρὸν εἰς τὴν προσευχήν, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες[1], καὶ νὰ μὴ ὀλιγοψυχῇς καὶ βαρύνεσαι τὸν κόπον καὶ ἀσηκώνεσαι ὀγλήγωρα, ἀλλὰ νὰ κάθεσαι μὲ ἄκραν ὑπομονὴν καὶ σκύπτωντας τὴν κεφαλήν σου νὰ μαζώνῃς τὸν νοῦν σου εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ νὰ κράζῃς εἰς βοήθειάν σου τὸν Κύριον, λέγωντας τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με. Καὶ ἀνίσως ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν σὲ πονοῦν οἱ ὦμοι καὶ τὸ κεφάλι σου, ὑπόμεινε μὲ μεγαλοψυχίαν καὶ μὲ τοὺς πόνους ἐκείνους ζήτησε μέσα εἰς τὴν καρδίαν σου, μὲ ἔρωτα καὶ πόθον πολύν, νὰ εὕρῃς τὸν Κύριον· διατὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ἐκείνων ὁποὺ βιάζουν τὸν ἑαυτόν τους καὶ οἱ βιασταὶ τὴν ἁρπάζουσι[2], καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, θέλωντας νὰ δείξῃ μὲ τοῦτα τὰ λόγια τὴν βίαν καὶ τὴν προθυμίαν καὶ τοὺς πόνους ὁποὺ ἔχει ἡ προσευχή· διατὶ ἡ ὑπομονὴ εἰς κάθε πρᾶγμα ὁποὺ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκείνη εἶναι ὁποὺ προξενεῖ τοὺς πόνους καὶ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸ κορμί.

Πῶς πρέπει τινὰς νὰ λέγῃ τὴν εὐχήν.

Οἱ Πατέρες μᾶς παραγγέλλουν διαφόρως διὰ τὴν εὐχήν· καὶ ἄλλος εἶπεν νὰ τὴν λέγωμεν ὅλην, ἤγουν Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με· ἄλλος τὴν μισήν, ἤγουν, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με, τὸ ὁποῖον εἶναι εὐκολώτερον διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ νοῦ· διατὶ ὁ νοῦς μοναχὸς δὲν ἠμπορεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ του νὰ εἰπῇ Κύριον Ἰησοῦν καθαρὰ καὶ τέλεια, πάρεξ μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον[3]· δὲν πρέπει ὅμως συχνὰ συχνὰ νὰ ἀλλάζῃ τὰ λόγια τῆς εὐχῆς, καὶ νὰ λέγῃ πότε τὸ ἕνα καὶ πότε τὸ ἄλλο διὰ τὴν ἀμέλειαν, ἀλλὰ κάποτε κάποτε νὰ τὰ ἀλλάζῃ διὰ νὰ μὴ βαρεθῇ λέγωντας

1. Ῥωμ. ιβ', 12. 2. Ματθ. ια', 12. 3. Πρβλ. Α' Κορ. ιβ', 3.

συχνὰ τὰ ἴδια. Πάλιν ἄλλοι Πατέρες μᾶς διδάσκουν νὰ λέγωμεν τὴν εὐχὴν μὲ τὸ στόμα καὶ ἄλλοι μὲ τὸν νοῦν, ἐγὼ δὲ λέγω καὶ μὲ τὰ δύο· διατὶ πότε ὁ νοῦς ἀμελεῖ καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν λέγῃ μόνος του, πότε πάλιν τὸ στόμα κουράζεται· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσευχώμεθα καὶ μὲ τὸ στόμα καὶ μὲ τὸν νοῦν· πότε μὲ τὸ ἕνα πότε μὲ τὸ ἄλλο. Πλὴν ὅταν προσεύχεται μὲ τὸ στόμα πρέπει νὰ λέγῃ τὴν εὐχὴν ἡσυχα, ταπεινὰ καὶ ἀτάραχα, διὰ νὰ μὴ γίνεται σύγχυσις μὲ τὴν φωνὴν καὶ συγχύζεται ἡ προσοχὴ τοῦ νοός, ἕως ὁποὺ νὰ συνηθίσῃ ὁ νοῦς μὲ τὴν πολυκαιρίαν καὶ νὰ προκόψῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς προσευχῆς, λαμβάνωντας δύναμιν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὸ νὰ λέγῃ μόνος του τὴν προσευχήν· καὶ τότε πλέον δὲν εἶναι χρεία νὰ τὴν λέγωμεν μὲ τὸ στόμα, ἀλλὰ μήτε εἶναι δυνατόν, διατὶ τότε μὲ μεγάλην μας εὐχαρίστησιν καὶ χαρὰν θέλομεν νὰ λέγωμεν τὴν εὐχὴν μὲ τὸν νοῦν μας μοναχά.

Πῶς πρέπει τινὰς νὰ κρατῇ τὸν νοῦν.

Ἤξευρε, ὅτι κανένας ἀπὸ λόγου του δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὸν νοῦν του, ἀνίσως καὶ δὲν τὸν κρατήσῃ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, διατὶ εἶναι ἀκράτητος, ὄχι κατὰ φύσιν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀεικίνητος καὶ φυσικὰ δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ μὴ κινῆται, ὄχι διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διατὶ ἀπόκτησε τὸν σκορπισμὸν ἀπὸ τὴν ἀμέλειάν του, μὲ τὸ νὰ ἐκακοσυνήθισεν ἐξ ἀρχῆς νὰ σκορπίζεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· διατὶ παραβαίνοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, μακρύνομεν παρευθὺς ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ χωρίζομεν ἀπὸ αὐτὸν καὶ διὰ τοῦτο χάνομεν καὶ τὴν αἴσθησιν ἐκείνην καὶ γνῶσιν τοῦ νοός μας καὶ δὲν καταλαμβάνομεν πότε εἴμεσθεν ἀντάμα μὲ τὸν Θεὸν καὶ πότε ἐχωρίσαμεν· καὶ ἀπὸ τότε πλέον ὁ νοῦς μας ὡσὰν χωρίσῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν σύρνεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ὡσὰν σκλαβωμένος καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀκράτητος, μήτε ἠμπορεῖ κατὰ ἄλλον τρόπον νὰ σταθῇ, πάρεξ νὰ προσπέσῃ πάλιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ ὑποταχθῇ ὅλος διόλου εἰς τὰς ἐντολάς του καὶ αὐτὸν νὰ παρακαλῇ συχνάκις καὶ εἰς αὐτὸν νὰ ἐξομολογῆται κάθε ἡμέραν ὅσα τοῦ ἐσφάλαμεν καὶ τοῦ σφάλλομεν κάθε ὥραν, (ὁ ὁποῖος παρευθὺς ὅλα μᾶς τὰ συγχωρεῖ, ἀνίσως καὶ τὸν παρακαλοῦμεν μὲ ταπείνωσιν καὶ συντριβὴν καρδίας καὶ ἀνίσως καὶ ἐπικαλούμεθα παντοτινὰ τὸ ὄνομά του τὸ ἅγιον, μὲ τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ τὰ ἑξῆς) καὶ τότε ὡσὰν πλησιάσῃ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀνταμωθῇ μὲ αὐτὸν μὲ μεγάλην του χαράν, τότε ἠμπορεῖ νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ νὰ μὴ σκορπίζεται εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος. Ἀκόμη κρατεῖ τὸν νοῦν, φυσικῷ τῷ τρόπῳ, καὶ ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἀνασασμοῦ, ὅταν κρατοῦμεν αὐτὴν μὲ τὸ στόμα· ὅμως ὀλίγον καιρὸν στέκει ἔτζι ὁ νοῦς καὶ πάλιν σκορπίζεται· ἀλλὰ ὅταν ἡ προσευχὴ ἐνεργήσῃ εἰς τὴν καρδίαν, τότε αὐτὴ κυρίως κρατεῖ μαζύ της τὸν νοῦν καὶ τὸν χαροποιεῖ καὶ τὸν ἐμποδίζει ἀπὸ τὸν σκορπισμόν· πλὴν

μερικαῖς φοραῖς καὶ εἰς καιρὸν ὁποὺ ὁ νοῦς στέκεται εἰς τὴν καρδίαν καὶ προσεύχεται, ἡ διάνοια περιπατεῖ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ μελετᾷ ἄλλα καὶ ἄλλα, ἐπειδὴ καὶ τὴν διάνοιαν τὴν κρατοῦν μόνον οἱ τέλειοι ἐν Κυρίῳ, ἐκεῖνοι ὁποὺ ἔφθασαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς αὐτὴν τὴν χάριν, νὰ μὴ σκορπίζεται ὁ νοῦς τους, ἀλλὰ νὰ μένῃ ἀχώριστος ἀπὸ τὸν Θεὸν πάντοτε.

Πῶς πρέπει τινὰς νὰ διώχνῃ τοὺς λογισμούς.

Κανένας ἀρχάριος δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ διώξῃ λογισμόν, ἀνίσως ὁ Θεὸς δὲν τὸν διώξῃ· διατὶ οἱ δυνατοὶ ἠμποροῦν νὰ πολεμήσουν καὶ νὰ διώξουν τοὺς λογισμούς· πλὴν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ λόγου τους δὲν τοὺς διώχνουν, ἀλλὰ μαζὺ μὲ τὸν Θεὸν τοὺς πολεμοῦν καὶ τοὺς διώχνουν. Σὺ ὅμως ὅταν ἔρχωνται οἱ λογισμοί, ἐπικαλοῦ συχνὰ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, ἤγουν λέγε ἀκατάπαυστα τὴν εὐχήν, καὶ ἐκεῖνοι φεύγουσι, διατὶ δὲν ὑποφέρουν τὴν θέρμην τῆς καρδίας, ὁποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν προσευχήν, καὶ φεύγουσιν ὅτι κατακαίονται ἀπὸ αὐτήν, καθὼς λέγει καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος· μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ κτύπα καὶ πλήγωνε τοὺς ἐχθρούς· ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι φωτιά, ὁποὺ ἀφανίζει τὴν κακίαν· ὁ Κύριος ἡμῶν ὁποὺ εἶναι ὀγλήγωρος εἰς βοήθειαν, θέλει κάμῃ παρευθὺς τὴν ἐκδίκησιν ἐκείνων ὁποὺ φωνάζουν εἰς αὐτὸν νύκτα καὶ ἡμέραν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Λουκᾶς εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας*. Ἀλλὰ ὁ ἀρχάριος ἐκεῖνος, ὁποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη δύναμιν εἰς τὴν προσευχήν, πρέπει νὰ ἀσηκωθῇ ὀρθὸς καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν Θεὸν εἰς βοήθειαν καὶ ὁ Κύριος τοὺς διώχνει· καὶ ὕστερα πάλιν ἂς καθίσῃ καὶ ἂς ἀρχίσῃ τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ τὰ ἑξῆς· ἀκόμη καὶ ἐκεῖνος ὁποὺ εἶναι δυνατὸς εἰς τὴν προσευχήν, πολλαῖς φοραῖς εἰς τοὺς λογισμοὺς τῆς ἀμελείας καὶ τῆς πορνείας ὁποὺ τὸν πολεμοῦν ἀσηκώνεται ἀπάνω καὶ ἁπλώνει τὰς χεῖράς του ὑψηλὰ καὶ ζητεῖ βοήθειαν ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅμως ὀλίγαις φοραῖς τὸ κάνει φοβούμενος τὴν πλάνην, μὴ τύχῃ καὶ ὁ διάβολος τοῦ δείξῃ φαντασίας εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸν πλανέσῃ· ὅτι τὸ νὰ ἔχῃ τινὰς τὸ νοῦν του καὶ ἀπάνω καὶ κάτω καὶ εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς κάθε ἄλλο πρᾶγμα, καὶ νὰ φυλάττεται ἄπταιστος καὶ ἀβλαβής, τοῦτο εἶναι ἴδιον μοναχὰ τῶν τελείων.

Περὶ ἡσυχίας.

Ἐκεῖνος ὁποὺ ἡσυχάζει, πρῶτον πρέπει νὰ ἔχῃ, ὡσὰν θεμέλιον, αὐτὰς τὰς πέντε ἀρετάς, ἤγουν τὴν σιωπήν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν ὑπομονήν· καὶ νὰ ἔχῃ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας θεαρέστους ἐργασίας, ψαλμῳδίαν, ἤγουν προσευχὴν μὲ τὸ στόμα, ἀνά-

* Λουκ. ιη', 7. Δευτ.

γνωσιν καὶ προσευχὴν νοερὰν καὶ ὀλίγον ἐργόχειρον, ἂν εἶναι ἀκόμη ἀδύνατος· διατὶ αὐταῖς ἡ ἀρεταῖς, ὁποὺ εἴπαμεν, περιέχουν ὅλαις ταῖς ἄλλαις καὶ συνεργοῦν ἡ μία τὴν ἄλλην ἀνάμεσόν τους. Καὶ κάνει χρεία νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἡσυχαστὴς ἀπὸ τὴν α΄ ὥραν τῆς ἡμέρας νὰ προσεύχεται τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ νὰ καταγίνεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ μὲ προσοχὴν καρδίας καὶ ἡσυχίαν ἕως μίαν ὥραν· ὕστερα τὴν β΄ ὥραν τῆς ἡμέρας νὰ κάνῃ ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γ΄ νὰ προσεύχεται μὲ τὸ στόμα καὶ τὴν δ΄ νὰ λέγῃ τὴν εὐχὴν τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, κτλ. μὲ τὸν νοῦν του, καὶ τὴν ε΄ νὰ κάνῃ ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ς΄ νὰ ψάλλῃ, ἤγουν νὰ προσεύχεται μὲ τὸ στόμα, τὴν ζ΄ νὰ εὔχεται, ἤγουν νὰ λέγῃ νοερῶς, τό, Κύριε Ἰησοῦ κτλ., τὴν η΄ νὰ κάνῃ ἀνάγνωσιν, τὴν θ΄ νὰ ψάλλῃ, τὴν ι΄ νὰ τρώγῃ, τὴν ια΄ νὰ κοιμᾶται, ἀνίσως καὶ ἔχῃ χρείαν νὰ κοιμηθῇ, τὴν ιβ΄ νὰ ψάλλῃ τὸν ἑσπερινόν, καὶ ἔτζι ἀπερνῶντας καλῶς τὸ στάδιον τῆς ἡμέρας νὰ εὐαρεστῇ εἰς τὸν Θεόν.

Εἰ δὲ καὶ ἀγαπᾷς νὰ ἀπερνᾷς εὔκολα καὶ τὴν νύκτα, ἄκουσον· τρεῖς πολιτείας ἔχει ἡ ἀγρυπνία τῆς νυκτός, τῶν ἀρχαρίων, τῶν μεσαίων καὶ τῶν τελείων· τῶν ἀρχαρίων εἶναι ἡ α΄ νὰ κοιμᾶται τὴν μισὴν νύκτα καὶ νὰ ἀγρυπνᾷ τὴν ἄλλην μισήν, ἢ ἀπὸ τὸ βράδυ ἕως τὸ μεσονύκτιον νὰ ἀγρυπνῇ, ἢ ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον ἕως τὸ ταχύ· καὶ τὴν μισὴν νύκτα ὁποὺ ἀγρυπνεῖ, πότε νὰ ψάλλῃ, πότε νὰ προσεύχεται· τῶν μεσαίων εἶναι ἡ β΄ νὰ ἀγρυπνῇ τὸ βράδυ μίαν ἢ δύο ὥρας, ἔπειτα νὰ κοιμᾶται τέσσαρας ὥρας καὶ νὰ ἀσηκώνεται ὕστερα εἰς τὸν ὄρθρον, νὰ ψάλλῃ καὶ νὰ προσεύχεται ὥρας ἕξ· τῶν τελείων εἶναι ἡ γ΄ πολιτεία νὰ ἀπερνᾷ ὅλην τὴν νύκτα μὲ ἀγρυπνίαν καὶ στάσιν.

Πλὴν ἡ ἡσυχία προτήτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο χρειάζεται πίστιν καὶ ὑπομονὴν καὶ ἀγάπην ἐξ ὅλης καρδίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐλπίδα· διατὶ ἐκεῖνος ὁποὺ πιστεύει, ἂν καὶ δὲν ἐπιτύχῃ τὸ ποθούμενον εἰς τούτην τὴν ζωὴν ἢ ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ἀπὸ ἄλλην αἰτίαν, ὅμως εἰς τὸν θάνατόν του ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ λάβῃ μὲ βεβαιότητα τοὺς καρποὺς τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου του, καὶ τότε θέλει ἰδῇ τὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἀμὴ ὅποιος δὲν ἔχει πίστιν, ἐξάπαντος θέλει κατακριθῇ εἰς τὸν θάνατόν του. Ὅτι ἐκεῖνος ὁποὺ εἶναι δοῦλος εἰς ταῖς ἡδοναῖς τῆς σαρκὸς καὶ ζητεῖ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄχι τοῦ Θεοῦ*, αὐτός, λέγει, εἶναι ἄπιστος, ἀγκαλὰ καὶ φαίνεται πιστὸς μὲ τὸν λόγον καὶ μὲ μοναχὴν τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως· ὁ τοιοῦτος εἶναι πλανεμένος καὶ γελασμένος καὶ δὲν τὸ ἠξεύρει· διατὶ θέλει ἀκούσει ἀπὸ τὸν Κύριον· ἐπειδὴ καὶ μὲ ἐκαταφρόνησες καὶ δὲν μὲ ἔλαβες μέσα εἰς τὴν καρδίαν σου, ἀλλὰ μὲ ἀπεδίωξας, θέλω σὲ ἀποδιώξω καὶ ἐγὼ ἀπὸ κοντά μου· διατὶ ὁ πιστὸς πρέπει νὰ πιστεύῃ πὼς εἶναι ἀληθινὰ ὅλα τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλα κατορθώνονται, καὶ νὰ ὁμολογῇ τὴν ἰδικήν του ἀσθένειαν διὰ νὰ μὴν κατακριθῇ μὲ διπλῆν

* Πρβλ. Ἰωάν. ιβ', 43.

κατάκρισιν, καὶ διατὶ δὲν τὰ κάνει μὲ τὸ ἔργον καὶ διατὶ δὲν τὰ πιστεύει.

Κανένα ἄλλο πρᾶγμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην[1] ὡσὰν τὴν ἡσυχίαν, ὅταν γίνεται μὲ διάκρισιν, καὶ τὴν σιωπήν· καὶ πάλιν τὴν ἡσυχίαν δὲν τὴν βλάπτει ἄλλο, παρὰ αὐτὰ τὰ ἔξ πάθη· ἤγουν ἡ παρρησία, ἡ γαστριμαργία, ἡ πολυλογία, οἱ περισπασμοί, ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ οἴησις· εἰς τὰ ὁποῖα ὅποιος συνηθίσῃ, ζαλίζεται παντελῶς ὁ ταλαίπωρος καὶ γίνεται ἀναίσθητος, καὶ ἂς εἶναι καὶ ὕστερα ἀφ' οὗ προκόψῃ εἰς τὴν ἀρετήν. Καὶ εἰ μὲν μετανοήσῃ καὶ κάμῃ πάλιν ἀρχὴν μὲ πίστιν καὶ προθυμίαν, θέλει ἐπιτύχῃ πάλιν τὸ ποθούμενον καὶ μάλιστα ὅταν ταπεινώνεται καὶ ἐρωτᾷ τοὺς πρακτικοὺς καὶ ἐμπείρους μὲ πόθον πολύν. Εἰ δὲ καὶ τὸν κυριεύσῃ κανένα ἀπὸ τὰ πάθη ὁποὺ εἴπαμεν, τότε καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κακὰ μαζὺ μὲ τὴν ἀπιστίαν ἔρχονται εἰς αὐτὸν καὶ κάνουν τὴν ψυχήν του ἔρημον ἀπὸ κάθε καλὸν καὶ γεμάτην ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη καὶ ἀπὸ κάθε ζάλην καὶ σύγχυσιν τῶν δαιμόνων· καὶ γίνεται ὁ δυστυχὴς θυμώδης καὶ ἐχθρὸς τῶν ἡσυχαστῶν καὶ κατήγορος, κινῶντας τὴν γλῶσσαν του ἐναντίον τους, ὡσὰν μαχαῖρι δίστομον.

Καὶ πάλιν χωρὶς νὰ ἔχῃ τινὰς τὴν ἐργασίαν τοῦ πένθους, δὲν εἶναι τρόπος νὰ ὑπομείνῃ τὴν στενοχωρίαν τῆς ἡσυχίας· διατὶ ἐκεῖνος ὁποὺ ἔχει τὸ πένθος καὶ μελετᾷ μὲ τὸν νοῦν του ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ πράγματα ὁποὺ ἔχουν νὰ ἀκολουθήσουν πρὶν τοῦ θανάτου καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον, αὐτὸς ἀποκτᾷ καὶ ὑπομονὴν καὶ ταπείνωσιν· τὰ δύο θεμέλια τῆς ἡσυχίας. Ἀμὴ ὅποιος ἡσυχάζει χωρὶς αὐτὰς τὰς ἀρετάς, ἔχει πάντοτε τὴν οἴησιν, ἤγουν τὴν κενοδοξίαν καὶ τὴν ἀμέλειαν, καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς δύο κακίας αὐξάνουν οἱ σκορπισμοὶ τοῦ νοὸς καὶ μᾶς φέρνουν εἰς τὴν παραλυσίαν καὶ ὀκνηρίαν· καὶ τότε ἔρχεται ἡ θυγατέρα τῆς ἀμελείας καὶ ἀκρασίας, ἤγουν ἡ φιλαυτία καὶ κάμνει τὸ κορμὶ ὡσὰν παράλυτον καὶ ἀδύνατον καὶ τὸν νοῦν σκοτισμένον καὶ πεπωρωμένον· ὅθεν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀναχωρεῖ ἐκεῖθεν μὲ τὸ νὰ εὑρίσκεται πλῆθος λογισμῶν καὶ νοημάτων εἰς τὸν τόπον τῆς διανοίας[2].

Κανένα πρᾶγμα δὲν κάνει τόσον παραλελυμένην, ὀκνηρὴν καὶ πεπωρωμένην καὶ ἀνόητον τὴν ψυχὴν τοῦ ἐναρέτου, ὡσὰν τὴν φιλαυτίαν, ἤγουν τὴν ἄλογον φιλίαν τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἡ ὁποία εἶναι μητέρα καὶ αἰτία καὶ τροφὸς τῶν παθῶν· διατὶ αὐτὴ προτιμᾷ περισσότερον ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἀρετῆς τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ σώματος καὶ νομίζει διὰ γνῶσιν τὸ νὰ ὑγιαίνῃ τὸ κορμί, πάρεξ νὰ κοπιάζῃ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς θεληματικῶς καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ εὐλόγους ἰδρῶτας τῶν ἐντολῶν· καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον προξενεῖ μεγάλην ὀκνηρίαν καὶ ἀδυναμίαν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἡσυχαστοῦ καὶ δυναμώνει τὴν παραλυσίαν εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀσκήσεως τόσον, ὁποὺ τὴν κάνει ἀκαταπολέμητον.

1. Ψαλμ. 50, 19.

2. Πρβλ. Ἰωάν. ε', 13.

Πῶς πρέπει τινὰς νὰ ψάλλῃ.

Ἄλλοι ψάλλουσιν (ἤγουν προσεύχονται μὲ τὸ στόμα ψαλμοὺς καὶ ἄλλας προσευχὰς καὶ τροπάρια) ὀλίγον καὶ ἄλλοι πολὺ καὶ ἄλλοι δὲν ψάλλουσι τελείως· ἀλλὰ σὺ μήτε πολὺ νὰ ψάλλῃς, διατὶ προξενεῖται σύγχυσις· μήτε τελείως, διατὶ ἀκολουθεῖ ἀμέλεια· ἀλλὰ νὰ ψάλλῃς ὀλίγον, ὅτι πᾶν μέτρον ἄριστον· ἐπειδὴ καὶ τὸ νὰ ψάλλῃ τινὰς πολύ, εἶναι τῶν πρακτικῶν, τὸ ὁποῖον τὸ κάνουν διὰ νὰ ἐννοοῦν ἐκεῖνα ὁποὺ ψάλλουν καὶ διὰ νὰ κάνουν καὶ κόπον· ἀμὴ οἱ ἡσυχασταὶ μένουν εὐχαριστημένοι νὰ προσεύχωνται εἰς μόνον τὸν Θεὸν μὲ μοναχὴν τὴν καρδίαν, ἀπέχοντες ἀπὸ τὰ νοήματα, διατὶ ἡσυχία, κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, δὲν εἶναι ἄλλο, πάρεξ μία ἀποχὴ καὶ ἀπόρριψις νοημάτων τῶν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ καὶ ὁ νοῦς ἀφ' οὗ εὐκαιρώσῃ ὅλην του τὴν δύναμιν εἰς τὴν πολλὴν ψαλμῳδίαν, ἀτονεῖ πλέον καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ προσεύχεται νοερῶς, καθὼς πρέπει· διὰ τοῦτο λέγει καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, τὴν νύκτα, τὴν περισσότερην ὥραν νὰ ἐξοδεύῃς εἰς τὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὴν ψαλμῳδίαν ὀλίγην ὥραν νὰ κάνῃς καὶ σύ· ὅταν βλέπῃς εἰς τὸ κάθισμά σου πὼς ἡ προσευχὴ ἐνεργεῖ καὶ δὲν παύει νὰ κινῆται εἰς τὴν καρδίαν, μὴ τὴν ἀφήσῃς καὶ ἀσηκωθῇς νὰ ψάλλῃς, ἀλλὰ κάθησαι, ἕως ὁποὺ ἡ προσευχὴ νὰ σὲ ἀφήσῃ οἰκονομικῶς μοναχή της, διατὶ ἀφήνεις τὸν Θεὸν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καρδίαν ὁποὺ προσεύχεσαι καὶ στέκεσαι νὰ λαλῇς μὲ αὐτὸν μὲ τὸ στόμα ἀπ' ἔξω διὰ μέσου τῆς ψαλμῳδίας καὶ καταβαίνεις ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ εἰς τὰ χαμηλὰ καὶ κάμνεις καὶ σύγχυσιν καὶ ταράττεις τὸν νοῦν σου ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀταραξίαν του καὶ ὁ Θεὸς εἶναι εἰρήνη[1] ἔξω ἀπὸ κάθε σύγχυσιν καὶ κραυγὴν καὶ ὁ ὕμνος μας πρέπει νὰ εἶναι ἀγγελικός, χωρὶς σύγχυσιν, καθὼς καὶ ἡ πολιτεία μας εἶναι ἀγγελική, ἐπειδὴ καὶ ἡ προσευχὴ ὁποὺ γίνεται μὲ τὸ στόμα καὶ μὲ κραυγὴν αἰσθητήν, εἶναι τύπος τῆς νοερᾶς κραυγῆς τοῦ νοὸς καὶ ἐκείνην σημαδεύει· ὅμως διὰ τὴν ἀμέλειαν τὴν ἐδικήν μας καὶ ἀμάθειαν, μᾶς ἐδιωρίσθη ἡ τοιαύτη ψαλμῳδία, διὰ νὰ ἀναβαίνωμεν ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ εἰς τὰ νοητὰ καὶ ἀληθινά. Ὅτι εἰς ἐκείνους, ὁποὺ δὲν ἠξεύρουν τὴν νοερὰν προσευχήν, εἰς αὐτοὺς ἐδόθη νὰ ψάλλουν πολὺ καὶ νὰ προσεύχωνται πολλὰ καὶ διάφορα καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον καὶ ποτέ τους νὰ μὴν παύουν, ἕως ὁποὺ νὰ ἀποκάμουν ἀπὸ τὴν πολλὴν καὶ κοπιαστικὴν πρᾶξιν, καὶ ἔτζι νὰ προκόψουν εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νὰ εὕρουν τὴν νοερὰν προσευχὴν ὁποὺ νὰ ἐνεργῇ μέσα εἰς τὴν καρδίαν τους· διότι ἄλλη εἶναι ἡ πρᾶξις τῶν ἡσυχαστῶν καὶ ἄλλη τοῦ Κοινοβίου. Πλὴν κάθε ἕνας ἐὰν μένῃ εἰς ἐκεῖνο ὁποὺ ἐπροσκαλέσθη ἀπὸ τὸν Θεόν, θέλει σωθῇ κατὰ τὸν Ἀπόστολον[2]. Διὰ τοῦτο φοβοῦμαι νὰ γράφω διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, ἐπειδὴ καὶ συναναστρέφεσαι μὲ αὐτούς· ὅτι ἐκεῖνος ὁποὺ μεταχειρίζεται τὴν νοερὰν προσευχήν, ἢ ἐξ ἀκοῆς, ἢ καὶ ἀπὸ

1. Ἔφεσ. β', 14.

2. Α' Κορ. ζ', 24.

μάθησιν τῶν βιβλίων, πρέπει νὰ προσέχῃ καλὰ εἰς τὰ γραφόμενα, διὰ νὰ μὴ πλανεθῇ· ἀμὴ ἐκεῖνος, ὁποὺ ἐγεύθη τὸ μέλι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν δοκιμήν, ἔχει χρέος νὰ ψάλλῃ σύμμετρα καὶ τὸν περισσότερον καιρὸν νὰ καταγίνεται εἰς τὴν προσευχήν. Ὁπόταν δὲ τοῦ ἔλθῃ ἀμέλεια, τότε πρέπει νὰ ψάλλῃ ἢ νὰ κάνῃ ἀνάγνωσιν εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν Πατέρων, διὰ νὰ μαθαίνῃ τί ἔκαμαν οἱ Πατέρες καὶ ἐσώθησαν. Εἰ δὲ καὶ μερικοὶ λέγουν, ὅτι πολλοὶ Πατέρες ἐστέκοντο ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἔψαλλαν καὶ εἰς τὴν νοερὰν προσευχὴν δὲν ἐκαταγίνοντο, τοὺς ἀποκρινόμεθα ἀπὸ τὰς γραφάς, ὅτι ὅλων τῶν Πατέρων τὰ ἔργα δὲν εἶναι ὅλα τέλεια· καὶ ὅτι αἱ μικραῖς ἀρεταῖς εἰς τοὺς μεγάλους Πατέρας δὲν εἶναι μικραῖς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι δυνατοὶ καὶ ταῖς μεταχειρίζονται καθὼς θέλουν· ἀμὴ αἱ μεγάλαις ἀρεταῖς εἰς τοὺς μικροὺς δὲν εἶναι μεγάλαις καὶ τέλειαις, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀδύνατοι καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ταῖς μεταχειρισθοῦν καθὼς πρέπει. Εἰς δὲ τοὺς τελείους ὅλα γίνονται μὲ εὐκολίαν, διατὶ τόσον παλαιά, ὡσὰν καὶ τώρα, οἱ Πατέρες δὲν ἦσαν ὅλοι πρακτικοί, μήτε ὅλοι θεωρητικοί· μήτε ὅλοι οἱ πρακτικοὶ ἔμειναν ἕως τέλους εἰς τὴν πρᾶξιν, ὅτι πολλοὶ ἀνέβηκαν εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ἄφησαν τὴν πρᾶξιν καὶ ἔπαυσαν ἀπὸ ὅλα καὶ εὐφραίνοντο εἰς μόνην τὴν θεωρίαν τοῦ Θεοῦ, ὄντες πλέον χορτασμένοι ἀπὸ τὴν θείαν τρυφήν· οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν ἄδειαν καὶ εὐκαιρίαν νὰ ψάλλουν, ἢ νὰ μελετοῦν ἄλλο τι τῆς χάριτος, μὲ τὸ νὰ εὑρίσκοντο εἰς ἔκστασιν τῆς θεωρίας τοῦ Θεοῦ, ἕως ὁποὺ ἔφθασαν νὰ ἀπολαύσουν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν ἀκόμη τὸ ποθούμενον, πλὴν μερικῶς καὶ ὡσὰν ἀρραβῶνα καὶ ὄχι καθόλου καὶ ἐντελῶς· ἄλλοι πάλιν ἀπὸ τοὺς Πατέρας ἔμειναν ἕως τέλους εἰς τὴν πρᾶξιν μοναχὰ καὶ ἐσώθηκαν, προσμένοντες νὰ λάβουν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν τὴν ἀνταπόδοσιν. Καὶ μερικοὶ πάλιν ἐπληροφορήθησαν εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου τους· ἢ καὶ ὕστερα ἀφ' οὗ ἀπέθαναν εὐωδίασαν τὰ ἅγια λείψανά τους, διὰ νὰ γένῃ βέβαιον ὅτι ἐσώθησαν, ὡσὰν ὁποὺ ὅλοι εἶχαν τὴν χάριν ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Βαπτίσματος, πλὴν διὰ πολλὰς αἰτίας δὲν ἐγεύθηκαν ὅλοι τὸ μέλι τῆς χάριτος εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν καὶ δὲν τὴν ἀπόλαυσαν, καθὼς ἄλλοι πολλοί.

Πάλιν μερικοὶ Πατέρες καταγίνονται καὶ εἰς τὴν ψαλμῳδίαν καὶ εἰς τὴν προσευχὴν καὶ ἔτζι ἀπερνοῦν ὅλην τους τὴν ζωὴν καὶ προκόπτουν καὶ εἰς τὰ δύο καὶ ἔχουν πλουσίαν τὴν θείαν χάριν καὶ δὲν ἐμποδίζονται ἀπὸ κανένα πρᾶγμα. Ἄλλοι πάλιν ἕως τέλους ἐκράτησαν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἐκαταγίνοντο μοναχὰ εἰς τὴν προσευχὴν πολλὰ σοφῶς, ὡσὰν ὁποὺ ἐνώθησαν καὶ ἔγιναν ἕνα μὲ μοναχὸν τὸν Θεὸν αὐτοὶ μοναχοί· ὅτι οἱ τέλειοι, ὡς εἴπαμεν, ὅλα δύνανται νὰ τὰ κατορθώσουν ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι αὐτοὺς Χριστῷ *.

* Φιλιπ. δ', 13.

Πῶς πρέπει τινὰς νὰ τρώγῃ.

Διὰ δὲ τὴν κοιλίαν τὴν βασίλισσαν τῶν παθῶν, τί νὰ εἰπῶ; ἀνίσως καὶ ἠμπορέσῃς νὰ τὴν νεκρώσῃς καὶ νὰ τὴν κάμῃς μισαποθαμένην, μὴ τὴν λυπηθῇς· διατὶ ἐμένα μὲ ἐκυρίευσε τελείως καὶ τὴν λατρεύω καὶ τῆς κάνω ἐκεῖνο ὁποὺ μὲ προστάξῃ, ὡσὰν σκλάβος· αὐτήν, λέγω, τὴν κοιλίαν ὁποὺ εἶναι συνεργὸς τῶν δαιμόνων, κατοικητήριον τῶν παθῶν, ὅταν εὑρίσκεται εἰς ἀταξίαν καὶ δὲν ἔχει καμμίαν κατάστασιν· ὅτι ἀπὸ αὐτὴν προξενεῖται ὁ κρεμνισμός μας καὶ πάλιν ἀπὸ αὐτήν, ὅταν βαλθῇ εἰς εὐταξίαν, ἡ ἀνάστασις καὶ διόρθωσίς μας· ἐξ αἰτίας της ἐχάσαμεν τὴν χάριν καὶ τὸ ἀξίωμα ὁποὺ ἐλάβαμεν, καὶ τὸ α' εἰς τὸν Παράδεισον καὶ τὸ β' εἰς τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ διὰ τοῦτο ἐξεπέσαμεν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἀμέλειαν ὁποὺ ἔχομεν εἰς τὰς ἐντολάς του· ἡ ὁποίαις φυλάττουν καὶ αὐξάνουν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ἐκείνους ὁποὺ ἔχουν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίζουν διὰ τὴν προκοπὴν τῆς ψυχῆς τους, ἀγκαλὰ καὶ ἡμεῖς ὑπερηφανευόμεθα καὶ νομίζομεν πὼς εἴμεσθεν ἑνωμένοι μὲ τὸν Θεὸν καὶ δὲν ἐξεπέσαμεν ἀπὸ τὴν χάριν του.

Ὡς τόσον οἱ Πατέρες μας λέγουν διὰ τὸ φαγί, ὅτι τὰ σώματά μας ἔχουν πολλὴν διαφορὰν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο εἰς τὴν τροφήν· καὶ ἄλλος χρειάζεται νὰ φάγῃ ὀλίγον καὶ ἄλλος χρειάζεται πολύ, διὰ τὴν σύστασιν τῆς φυσικῆς του δυνάμεως· καὶ κάθε ἕνας, κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ σώματός του, χρειάζεται καὶ τὸ φαγί του. Ὅμως ἐκεῖνος ὁποὺ ἡσυχάζει παντοτινά, ἔχει χρέος νὰ μὴ χορταίνῃ ποτέ, ἀλλὰ νὰ ἀσηκώνεται ἀπὸ τὸ τραπέζι ἀκόμη πεινασμένος· διατὶ ὡσὰν βαρύνῃ πολλὰ τὸ στομάχι ἀπὸ τὰ φαγητά, θολώνεται ὁ νοῦς του, καὶ δὲν ἠμπορεῖ πλέον μήτε τὴν προσευχὴν νὰ εἰπῇ καθαρὰ καὶ καθὼς πρέπει· ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀναθυμίασιν τῶν πολλῶν φαγητῶν ἔρχεται εἰς ὕπνον καὶ ζητεῖ νὰ κοιμηθῇ τὸ ὀγλιγορώτερον· καὶ τότε βλέπει καὶ ὀνείρατα καὶ φαντασίας πολλὰς καὶ αἰσχρὰς εἰς τὸν ὕπνον του.

Ὅθεν εἰς ἐκεῖνον ὁποὺ ἀγαπᾷ νὰ σωθῇ καὶ ὁποὺ κάνει βίαν τοῦ ἑαυτοῦ του, διὰ τὸν Κύριον, νὰ ζῇ ἡσυχαστικά, καθὼς λογιάζω, ἀρκετὸν εἶναι εἰς αὐτὸν μία λίτρα ψωμὶ καὶ νερόν, ἢ καὶ κρασί, κατὰ τὴν ἡμέραν, τρία ἢ τέσσαρα ποτήρια· καὶ νὰ τρώγῃ ὀλίγον καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ ὁποὺ τύχουν εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρόν· ὅμως νὰ μὴ χορταίνῃ, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ φύγῃ τὴν ὑπερηφάνειαν, μὲ τὸ νὰ τρώγῃ ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ καὶ νὰ μὴ τὰ συγχαίνεται, ὡσὰν ὁποὺ εἶναι ποιήματα τοῦ Θεοῦ [1] καὶ καλὰ λίαν [2] καὶ νὰ εὐχαριστᾷ τὸν Θεὸν διὰ πάντα· ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ διάκρισις τῶν φρονίμων. Ἀμὴ εἰς ἐκείνους ὁποὺ εἶναι ἀσθενεῖς εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὴν πίστιν καὶ δὲν ἔχουν στερέωσιν, συμφέρει καλήτερα νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰ φαγητά· ὅτι αὐτοὺς ἐπρόσταξεν ὁ θεῖος Παῦλος

1. Ἐφεσ. β', 10. 2. Γέν. α', 31.

νὰ τρώγουν λάχανα[1], μὲ τὸ νὰ μὴ ἔχουν πίστιν στερεὰν πῶς φυλάττονται ἀπὸ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν πρόνοιάν του εἰς ὅλα τὰ ποιήματά του.

Εἰς ἐσένα δὲ ὁποὺ μοῦ ἐζήτησες κανόνα εἰς τὰ φαγητά, τί νὰ εἰπῶ, ὁποὺ εἶσαι γέροντας; Εἶναι νέοι καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ τρώγουν ζυγιασμένον καὶ μετρημένον ζωμί, καὶ πῶς ἠμπορεῖς νὰ τὸ κάμῃς ἐσύ, ὁ γέροντας; διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχῃς ἐλευθερίαν εἰς κάθε φαγί· εἰ δὲ καὶ νικηθῇς νὰ φάγῃς παράνω, λυπήσου εἰς τοῦτο καὶ μετανόησε, κατηγορῶντας τὸν ἑαυτόν σου πῶς εἶσαι ἀκρατής, καὶ βάλε πάλιν ἀρχὴν νὰ ἐγκρατεύεσαι· καὶ τοῦτο μὴ παύσῃς νὰ τὸ κάνῃς πάντοτε, ἤγουν πέφτωντας, νὰ ἀσηκώνεσαι παρευθὺς καὶ σφάλωντας νὰ διορθώνεσαι καὶ νὰ κατακρίνῃς τὸν ἑαυτόν σου καὶ ὄχι ἄλλον, καὶ ἔτζι θέλεις εὕρῃ ἀνάπαυσιν, κάνωντας τὴν νίκην μὲ τὰ πεσίματα ὁποὺ παθαίνεις, ἐπειδὴ καὶ κατακρίνεις τὸν ἑαυτόν σου καὶ μετανοεῖς καὶ ταπεινώνεσαι.

Πλὴν μὴ παραβαίνῃς τὸν κανόνα, ὁποὺ εἴπαμεν, καὶ εἶναι ἀρκετὸν αὐτὸ εἰς ἐσένα. Ὅτι τὰ ἄλλα φαγητὰ δὲν δυναμώνουν τόσον τὸ κορμί, ὡσὰν τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερόν· καὶ διὰ αὐτὰ ἔλεγε καὶ ὁ Προφήτης, υἱὲ ἀνθρώπου, φάγε μὲ τὸ ζύγι τὸ ψωμί σου καὶ πίε μὲ τὸ μέτρον τὸ νερόν σου[2]. Τὸ δὲ φαγὶ τρία μέτρα ἔχει· ἐγκράτειαν, αὐτάρκειαν, κόρον· ἐγκράτεια εἶναι τὸ νὰ ἀσηκώνεταί τινας πεινασμένος ἀπὸ τὸ φαγί· αὐτάρκεια εἶναι τὸ νὰ τρώγῃ τὸ ἀρκετόν του, μήτε πεινασμένος νὰ εἶναι, μήτε χορτάτος· κόρος εἶναι τὸ νὰ βαρύνῃ τὸ στομάχι του ὀλίγον ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν· ἀλλὰ ἀφ' οὗ χορτάσῃ τινάς, ὕστερα πάλιν νὰ τρώγῃ, τοῦτο εἶναι ἡ πόρτα τῆς γαστριμαργίας καὶ μὲ αὐτὴν μαζὺ ἔρχεται καὶ ἡ πορνεία. Λοιπὸν διάλεξε καὶ σὺ τὸ καλήτερον κατὰ τὴν δύναμίν σου καὶ μὴ εὐγαίνῃς ἀπὸ τὸ μέτριον ἢ εἰς ὑπερβολήν, ἢ εἰς ἔλλειψιν, ὅτι τὸ νὰ πεινᾷ τινας καὶ νὰ χορταίνῃ καὶ εἰς ὅλα νὰ εἶναι δυνατὸς καὶ νὰ μὴ βλάπτεται, τοῦτο εἶναι τῶν τελείων.

Περὶ πλάνης ὁμοῦ καὶ περὶ ἄλλων ὑποθέσεων.

Πρέπει νὰ ἠξεύρῃς μὲ ἀκρίβειαν καὶ διὰ τὴν πλάνην, διὰ νὰ φυλάττεσαι ἀπὸ αὐτήν, καὶ νὰ προσέχῃς καλὰ διὰ νὰ μὴ θανατώσῃς τὴν ψυχήν σου· διατὶ ἡ προαίρεσις τοῦ ἀνθρώπου, μάλιστα τοῦ ἀρχαρίου καὶ ἰδιορρύθμου, εὔκολα κλίνει εἰς τὸ νὰ ἔχῃ συγκοινωνίαν καὶ συναναστροφὴν μὲ τοὺς δαίμονας· οἱ ὁποῖοι τριγυρίζουν πάντοτε τοὺς τοιούτους καὶ τοὺς στένουν ὁλοῦθεν παγίδας καὶ τοὺς φτιάνουν λάκκους μὲ τοὺς λογισμοὺς καὶ φαντασίας, διὰ νὰ τοὺς κρημνίσουν. Καὶ δὲν πρέπει τινὰς νὰ θαυμάζῃ ἀνίσως καὶ τινὰς ἐπλανέθη καὶ λέγει ἢ κάνει ἄλλα ἀντ' ἄλλων, ἐκεῖνα ὁποὺ δὲν πρέπουν, καὶ διὰ τοῦτο συγχύζει καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς ὁποὺ δὲν ἔχουν τὴν εἴδησιν εἰς παρόμοια πράγματα καὶ προξενεῖ ὄνειδος καὶ κατα-

1. Ῥωμ. ιδ', 2. 2. Ἰεζ. δ, 11.

φρόνησιν εἰς τοὺς ἡσυχαστάς· διατὶ δὲν εἶναι θαυμαστὸν νὰ πλανεθῇ κανένας ἀρχάριος καὶ ἰδιόρρυθμος καὶ ἂς ἔχῃ καμωμένους καὶ πολλοὺς κόπους εἰς τὴν ἄσκησιν, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἐσυνέβη νὰ γένῃ εἰς πολλοὺς καὶ παλαιοὺς καὶ νέους. Ὅτι ἡ ἐνθύμησις τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, ἤγουν ἡ νοερὰ προσευχή, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ πλέον ὑψηλότερη ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας ἐργασίας καὶ ἡ κεφαλὴ ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς ἀρετὰς ὡσὰν ὁποὺ εἶναι ἀγάπη εἰς τὸν Θεόν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν*, χρειάζεται καὶ μεγάλην προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν καὶ φόβον πολύν, καὶ ὅποιος θελήσῃ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὸ τὸ ἀξιοθαύμαστον ἔργον τῆς νοερᾶς προσευχῆς μὲ αὐθάδειαν, ἀποκοτίαν καὶ ἀνευλάβειαν, καὶ ζητήσῃ χωρὶς φόβον νὰ λέγῃ θαρρετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Θεὸν μὲ τόλμην μεγάλην, ἐκεῖνος βέβαια, (ἀνίσως καὶ παραχωρήσῃ ὁ Θεὸς) μὲ εὐκολίαν πλανᾶται καὶ θανατώνεται ἀπὸ τοὺς δαίμονας, διατὶ ζητεῖ μὲ ὑπερηφανίαν καὶ αὐθάδειαν νὰ φθάσῃ ἐκεῖνα ὁποὺ δὲν εἶναι τῆς δυνάμεώς του καὶ τῆς ἐδικῆς του καταστάσεως καὶ διατὶ βιάζεται μὲ τόλμην καὶ ἀδιαντροπίαν, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρός του, νὰ ἀποκτήσῃ τὸν Θεὸν μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν του διὰ μέσου τῆς νοερᾶς προσευχῆς. Καὶ διὰ τοῦτο πολλαῖς φοραῖς ὁ πολυεύσπλαγχνος Κύριός μας μᾶς εὐσπλαχνίζεται διὰ τὴν ὑπερηφάνειάν μας, ὅταν μᾶς βλέπῃ πῶς εἴμεσθε τόσον τολμηροὶ εἰς παρόμοια ὑψηλὰ πράγματα καὶ δὲν παραχωρεῖ νὰ πειρασθοῦμεν ἀπὸ τοὺς δαίμονας διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς αἴσθησιν μοναχοί μας νὰ γνωρίσωμεν τὴν κατάστασίν μας καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν μας καὶ νὰ μετανοήσωμεν καὶ νὰ γυρίσωμεν ὀπίσω, ἀφ' ἑαυτοῦ μας, νὰ διορθωθοῦμεν, πρὶν νὰ γένωμεν ὄνειδος τῶν δαιμόνων καὶ γέλως ἢ κλαυθμὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Διατὶ αὐτὸ τὸ θαυμαστὸν καὶ ὑψηλὸν ἔργον, ὡς εἴπομεν, ἐκεῖνος ὁποὺ θέλει νὰ τὸ μεταχειρισθῇ, πρέπει νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ἐμπείρους, διὰ νὰ τὸν μάθουν τί λογῆς νὰ τὸ μεταχειρίζεται, καὶ νὰ δείχνῃ εἰς αὐτοὺς ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν ἄκραν καὶ τότε νὰ κάνῃ ἀρχὴν μὲ φόβον Θεοῦ καὶ ταπείνωσιν καὶ νὰ ὑπομένῃ μὲ μεγάλην μακροθυμίαν εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ μὴ θερίσῃ ἀκάνθια ἀντὶ διὰ σιτάρι καὶ διὰ νὰ μὴν εὕρῃ ἀπώλειαν ἀντὶ διὰ σωτηρίαν. Λοιπὸν καὶ σύ, ἀδελφέ, ἀνίσως καὶ ἡσυχάζῃς καὶ ἔχῃς αὐτὸ τὸ ἔργον καθὼς πρέπει καὶ ἐλπίζῃς πῶς εἶσαι ἑνωμένος μαζὶ μὲ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τῆς νοερᾶς προσευχῆς, πρόσεχε καλὰ νὰ μὴ δεχθῇς ποτέ σου ὅ,τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἰδῇς, ἢ αἰσθητὸν ἢ νοητόν, ἢ ἀπ' ἔξω φανῇ, ἢ ἀπὸ μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, μήτε νὰ φαντάζεσαι μὲ τὸν νοῦν σου καὶ νὰ τυπώνῃς σχῆμα ἢ μορφὴν καὶ εἰκόνα Χριστοῦ, ἢ Ἀγγέλου ἢ Ἁγίου καὶ νὰ σοῦ φαίνεται πῶς βλέπεις παρόμοια, διατὶ καὶ αὐτὸς ὁ νοῦς φυσικὰ ἀπὸ λόγου του ἔχει τὸ φανταστικὸν καὶ εὔκολα φαντάζεται ἐκεῖνα ὁποὺ ἐπιθυμεῖ καὶ προξενεῖ μεγάλην βλάβην εἰς ἐκείνους ὁποὺ δὲν προσέχουν καλά. Ἀκόμη καὶ μοναχὴ ἡ ἐνθύμησις τῶν καλῶν πραγμάτων, ἢ τῶν κακῶν συνηθίζει

* Μάρκ. ιβ', 29.

νὰ γίνεται εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου μὲ φαντασίαν· καὶ ὅ,τι τοῦ ἔλθῃ εἰς τὴν μνήμην καὶ τὸ ἐνθυμηθῇ τὸ φαντάζεται· καὶ ὅποιος τὰ δέχεται αὐτά, γίνεται φανταστὴς καὶ ὄχι ἡσυχαστής.

Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει εὔκολα νὰ πιστεύῃς κάθε πρᾶγμα, καὶ ἂς εἶναι καλόν, καὶ νὰ τὸ δέχεσαι πρὸ τοῦ νὰ ἐξετάσῃς καλὰ τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ ἐρωτήσῃς τοὺς ἐμπείρους διὰ νὰ μὴ βλαφθῇς· ἀλλὰ ὅταν συμβαίνῃ παρόμοιον πρᾶγμα νὰ μὴ τὸ δέχεσαι μὲ εὐκολίαν, ἀλλὰ νὰ στέκεσαι βαρὺς εἰς αὐτὸ καὶ νὰ φυλάττῃς τὸν νοῦν σου προσεκτικὰ χωρὶς κανένα σχῆμα, ἢ μορφήν, ἢ χρῶμα. Ὅτι πολλαῖς φοραῖς καὶ ὁ Θεὸς διὰ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς ἀγωνιστάς, τοὺς στέλνει κανένα παρόμοιον πρᾶγμα, θέλωντας νὰ ἰδῇ τὴν προαίρεσίν τους ποῦ κλίνει· καὶ ὅποιος ἰδῇ κανένα τοιοῦτον πρᾶγμα ἢ μὲ τὸν νοῦν του, ἢ μὲ τὰ μάτια του, καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ εἶναῖ, ἀνίσως καὶ τὸ δεχθῇ, χωρὶς ἐξέτασιν καὶ ἐρώτησιν τῶν ἐμπείρων, ἐκεῖνος εὔκολα πλανᾶται ἀπὸ τὸν διάβολον, ὡς εὐκολόπιστος.

Ὅθεν εἶναι χρεία ὁ κάθε ἕνας, μάλιστα ὁ ἀρχάριος, νὰ καταγίνεται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὁποὺ κάνει ἡ καρδία του εἰς τὴν νοερὰν προσευχήν, ὅτι ἐκεῖ πλάνη δὲν χωρεῖ· καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὸ νὰ μὴ δέχεται κανένα ἄλλο, ἕως ὁποὺ νὰ εἰρηνεύσουν τὰ πάθη. Ὅτι καὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν ὀργίζεται ἐκεῖνον ὁποὺ προσέχει καλὰ εἰς τὸν ἑαυτόν του διὰ νὰ μὴ πλανεθῇ, καὶ διὰ τοῦτο φοβεῖται καὶ δὲν δέχεται μήτε ἐκεῖνα ὁποὺ εἶναι ἐκ Θεοῦ, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ καλὰ καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς ἐμπείρους· ἀλλὰ μάλιστα καὶ τὸν ἐπαινεῖ ὡς προσεκτικὸν καὶ στοχαστικόν.

Πλὴν δὲν πρέπει νὰ ἐρωτᾷς περὶ τούτου κάθε ἕναν ὁποὺ εὕρῃ, ἀλλὰ μόνον ἕνα ἐνάρετον ἄνθρωπον καὶ πνευματικὸν ἔμπειρον ὁποὺ νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐπίσκεψίν του καὶ ἄλλους ἀδελφοὺς καὶ νὰ εἶναι εἰς τὰ τοιαῦτα ἔμπειρος καὶ προκομμένος· ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ὁ κάθε ἕνας ἁπλῶς νὰ ὁδηγήσῃ καὶ ἄλλους, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως καὶ νὰ διακρίνῃ τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν· διατὶ κάθε ἄνθρωπος ἔχει γνῶσιν ἀπὸ λόγου του καὶ διάκρισιν ἢ φυσικήν, ἢ ἀπὸ πρᾶξιν, ἢ ἀπὸ μάθησιν, μὰ τὴν διάκρισιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν τὴν ἔχουν ὅλοι· καὶ δὲν εἶναι ὀλίγος κόπος νὰ ἐπιτύχῃ τινὰς τέτοιον ἄνθρωπον διακριτικόν, ἁπλανῆ καὶ εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὰ νοήματα καὶ νὰ τὸν ἔχῃ ὁδηγόν του πνευματικόν. Καὶ τὸ σημάδι πὼς δὲν πλανᾶται δὲν εἶναι ἄλλο, πάρεξ ἀνίσως καὶ ὅ,τι λέγῃ καὶ ὅ,τι κάνῃ καὶ ὅ,τι φρονῇ ἔχει μαρτυρίαν εἰς κάθε τι ἀπὸ τὴν θείαν Γραφήν· καὶ νὰ εἶναι μετριόφρων εἰς ἐκεῖνα ὁποὺ πρέπει νὰ φρονῇ. Ἐπειδὴ καὶ ὁ διάβολος ἔχει συνήθειαν νὰ δείχνῃ τὴν πλάνην του μὲ σχῆμα ἀληθείας, μάλιστα εἰς τοὺς ἀρχαρίους, καὶ νὰ μετασχηματίζῃ ὅλα τὰ ἐδικά του τὰ πονηρὰ νὰ φαίνωνται ὡς πνευματικά.

Διὰ τοῦτο ὅποιος ἐπιθυμεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν καθαρὰν προσευχήν, πρέπει νὰ ἀπερνᾷ τὴν ζωήν του μὲ ἡσυχίαν καὶ φόβον πολύν, καὶ πένθος καὶ ὀδηγίαν τῆς ἐρωτήσεως τῶν ἐμπείρων καὶ νὰ λυπᾶται καὶ νὰ κλαίῃ

πάντοτε διὰ τὰς ἁμαρτίας του καὶ νὰ τρέμῃ ὅλος ἀπὸ τὸν φόβον του, διὰ νὰ μὴ κολασθῇ καὶ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Ὅτι ὁ διάβολος, ὅταν ἰδῇ κανέναν ὁποὺ νὰ ἀπερνᾷ τὴν ζωήν του μὲ πένθος καὶ κλαυθμόν, δὲν ὑποφέρει νὰ σταθῇ ἐκεῖ κοντὰ εἰς αὐτόν, ἐπειδὴ καὶ φοβᾶται πολλὰ καὶ καίεται ἀπὸ τὴν ταπείνωσιν, ὁποὺ προξενεῖ ὁ κλαυθμός, καὶ φεύγει ἐκεῖθεν ὡς ὑπερήφανος· καὶ πηγαίνει εἰς ἐκεῖνον ὁποὺ φαντάζεται τὰ ὑψηλὰ μὲ ὑπερηφάνειαν, ὡς εἴπαμεν ἀνωτέρω, καὶ ζητεῖ μὲ αὐθάδειαν νὰ φθάσῃ ἐκεῖνα ὁποὺ δὲν εἶναι τῆς δυνάμεώς του, καὶ εἰς αὐτὸν κοντὰ στέκεται, ὡσὰν ὁποὺ εἶναι ἐδικός του μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ αὐτὸν εὔκολα τὸν πιάνει εἰς τὰ δίκτυά του· ὥστε ὁποὺ μεγαλώτατον ἄρμα εἶναι νὰ ἔχῃ τινὰς μαζὺ μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὸ πένθος, διὰ νὰ μὴν πέφτῃ εἰς κενοδοξίαν ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς προσευχῆς, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν χαρὰν τῆς προσευχῆς, νὰ βαστᾷ καὶ τὸ πένθος καὶ τὴν ταπείνωσιν διὰ νὰ φυλάττῃ τὸν ἑαυτόν του ἀβλαβῆ. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀληθινὴ προσευχὴ εἶναι ἡ θερμότης ἐκείνη τῆς καρδίας ὁποὺ εὑρίσκεται μαζὺ μὲ τὴν προσευχὴν τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ· ὁ ὁποῖος, καθὼς λέγει εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἦλθε διὰ νὰ βάλῃ φωτίαν εἰς τὴν γῆν[1] τῆς καρδίας μας, ὁποὺ νὰ φλογίζῃ τὰ πάθη καὶ νὰ προξενῇ χαρὰν καὶ ἡμερότητα εἰς τὴν ψυχήν μας· τὴν ὁποίαν πόθησον καὶ σύ, ἀδελφέ, νὰ τὴν εὕρῃς μέσα εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ νὰ τὴν ἀποκτήσῃς, φυλάττωντας πάντοτε τὸν νοῦν σου ἀφάνταστον καὶ χωρὶς λογισμοὺς καὶ νοήματα· καὶ μὴ φοβᾶσαι, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον ζητοῦμεν εἶναι μαζύ μας καὶ πάντοτε μᾶς διαφεντεύει.

Εἰ δὲ καὶ μερικοὶ ἐπλανέθησαν, ἤξευρε ὅτι τὸ ἔπαθαν ἀπὸ ὑψηλοφροσύνην καὶ ἰδιορρυθμίαν ὁποὺ περιπατοῦν μὲ τὴν ἐδικήν τους βουλὴν καὶ ὄχι μὲ συμβουλὴν τῶν ἐμπείρων. Ἐπειδὴ καὶ ὅποιος μὲ ταπείνωσιν καὶ ὑπακοὴν καὶ ἐρώτησιν καὶ φόβον πολὺν μεταχειρίζεται τὴν προσευχὴν καὶ ζητεῖ τὸν Θεόν, ποτὲ δὲν θέλει βλαφθῇ, μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ θέλοντος πάντας σωθῆναι[2]. Ἂμὴ ἄν τύχῃ ποτὲ καὶ ἀκολουθήσῃ καὶ κανένας πειρασμός, γίνεται πρὸς δοκιμὴν καὶ στέφανον καὶ ἔχει ὀγλήγωρα τὴν βοήθειαν ἀπὸ τὸν Θεόν, ὁποὺ παραχωρεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ ἐκεῖνος ὁ πειρασμὸς διὰ τοὺς τρόπους ὁποὺ αὐτὸς ἠξεύρει. Ὅτι καθὼς λέγουν οἱ Πατέρες, ἐκεῖνον ὁποὺ ζῇ ὀρθὰ καὶ καθὼς πρέπει καὶ ὁποὺ ἀπέχει ἀπὸ ἀνθρωπαρέσκειαν καὶ ὑψηλοφροσύνην, δὲν ἠμποροῦν ποτὲ νὰ τὸν βλάψουν μήτε ὅλα τὰ στρατεύματα τῶν δαιμόνων· ἐκεῖνοι ὅμως ὁποὺ περιπατοῦν μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ τόλμην καὶ μὲ τὴν ἐδικήν τους βουλήν, αὐτοὶ εὔκολα πλανῶνται καὶ βλάπτονται.

Λοιπὸν τρία πράγματα πρέπει νὰ φυλάττωμεν καλά, καὶ κάθε ὥραν νὰ ἐξετάζωμεν τὸν ἑαυτόν μας ἀνίσως καὶ τὰ ἔχωμεν· τὴν ἐγκράτειαν, τὴν σιωπὴν καὶ τὴν αὐτομεμψίαν· ἤγουν τὸ νὰ κατηγοροῦμεν πάντοτε τὸν ἑαυ-

1. Λουκ. ιβ′, 49.

2. Α′ Τιμ. β′, 4.

τόν μας· καὶ αὐταῖς ἡ ἀρεταῖς εἶναι καὶ καθολικαῖς, ὁποὺ περιέχουν ὅλαις ταῖς ἄλλαις, καὶ φυλακτικαῖς ἡ μία τῆς ἄλλης· καὶ ἀπὸ αὐταῖς γεννᾶται ἡ προσευχὴ καὶ αὐξάνει πάντοτε.

Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς χάριτος ὁποὺ ἔρχεται εἰς ἐκείνους ὁποὺ καταγίνονται εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τῆς προσευχῆς, γίνεται μὲ διαφόρους τρόπους· καὶ εἰς μερικοὺς ἔρχεται κατ᾽ ἀρχὰς μὲ φόβον καὶ τρόμον πολύν, ὁποὺ διαλύει τὰ βουνὰ τῶν παθῶν καὶ συντρίβει ταῖς πέτριναις καρδίαις· ὥστε ὁποὺ νὰ καρφώνωνται ἀπὸ τὸν φόβον καὶ νὰ κάνουν νεκρὸν καὶ ἀνενέργητον τὸ φρόνημα τῆς σαρκός τους. Εἰς μερικοὺς πάλιν ἔρχεται μὲ χαρὰν τῆς καρδίας καὶ ἀγαλλίασιν καὶ τὸ λέγουν οἱ Πατέρες σκίρτημα ὁποὺ φαίνεται κατ᾽ ἀρχὰς μέσα εἰς τὴν καρδίαν· καὶ εἰς ἄλλους, καὶ μάλιστα εἰς ὅσους ἐπρόκοψαν, ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς τὴν χάριν μὲ εἰρήνην, πραότητα καὶ γαλήνην τῆς καρδίας ἄκραν, τὸ ὁποῖον γίνεται ὕστερον, ἀφ᾽ οὗ ὁ Χριστὸς κατοικήσῃ εἰς τὴν καρδίαν[1], κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον· διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν πὼς ὁ Κύριος δὲν εἶναι μήτε εἰς τὸν σφοδρὸν ἐκεῖνον ἄνεμον, μήτε εἰς τὸν σεισμόν· ἤγουν εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς χάριτος ὁποὺ γίνονται κατ᾽ ἀρχὰς εἰς τοὺς ἀρχαρίους, λέγω εἰς τὸν φόβον καὶ εἰς τὴν χαρὰν τῆς καρδίας, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀέρα τὸν λεπτὸν ἐκεῖνον καὶ φωτεινὸν καὶ εἰρηνικόν, ἐκεῖ, λέγει, Κύριος[2]· καὶ μὲ τοῦτο ἔδειξε τὸ τέλειον.

Ἐρώτ. Τί νὰ κάμῃ τινάς, ὅταν ὁ διάβολος φαίνεται ὡσὰν Ἄγγελος φωτεινὸς καὶ ζητεῖ νὰ πλανέσῃ τὸν ἄνθρωπον;

Ἀπόκρ. Ἐκεῖνος ὁποὺ βλέπει παρόμοια, δὲν πρέπει παρευθὺς νὰ τὰ δέχεται, ἀλλὰ νὰ δοκιμάζῃ πρῶτον καὶ νὰ διακρίνῃ τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακὸν καὶ τότε νὰ πιστεύῃ· διατὶ εἶναι φανεραῖς ἡ ἐνέργειαις τῆς χάριτος, ταῖς ὁποίαις ὁ δαίμων δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ ἐνεργήσῃ· ἤγουν δὲν ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ δαίμων (καὶ ἂς φαίνεται ὡς Ἄγγελος φωτὸς) μήτε πραότητα, μήτε ταπείνωσιν, μήτε μῖσος τοῦ κόσμου, μήτε παύει τὰ πάθη καὶ ταῖς ἡδοναῖς· τὰ ὁποῖα τὰ προξενεῖ ἡ χάρις· ἡ δὲ ἐνέργειαις τῶν δαιμόνων εἶναι ὑψηλοφροσύνη, δειλία, ὑπερηφανία καὶ κάθε ἄλλη κακία· λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν ἠμπορεῖς νὰ γνωρίσῃς καὶ τὸ φῶς ὁποὺ λάμψῃ μέσα εἰς τὴν ψυχήν σου, ἢ τοῦ Θεοῦ εἶναι, ἢ τοῦ σατανᾶ· τὸ μαροῦλι παρόμοιον φαίνεται μὲ τὴν πικραλίδα καὶ τὸ ξύδι μὲ τὸ κρασί, πλὴν ὡσὰν τὰ γευθῇς καὶ τὰ δοκιμάσῃς, τότε γνωρίζεις τὴν διαφορὰν τοῦ κάθε ἑνός· ἔτζι καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν ἔχῃ διάκρισιν, γνωρίζει καὶ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὰ φαντάσματα τοῦ σατανᾶ. Πρέπει ὅμως νὰ ἠξεύρῃς πὼς ἡ πλάνη ἀπὸ τρεῖς ἀφορμαῖς προέρχεται· ἢ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν ἢ ἀπὸ φθόνον τῶν δαιμόνων ἢ ἀπὸ παραχώρησιν παιδευτικὴν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ ἀφορμαῖς πάλιν αὐτῶν

1. Β΄ Κορ. δ΄, 6. 2. Γ΄ Βασ. ιθ΄, 12.

εἶναι, τῆς ὑπερηφανίας, ἡ ἐλαφρότης τοῦ νοός· τοῦ φθόνου τῶν δαιμόνων, ἡ προκοπή· καὶ τῆς παραχωρήσεως τοῦ Θεοῦ, ἡ ἁμαρτίαις. Πλὴν ἡ πλάνη ὁποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν μας καὶ ἀπὸ τὸν φθόνον τῶν δαιμόνων, εὔκολα θεραπεύονται, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ταπεινωθῇ· ἀμὴ ἐκείνη ὁποὺ εἶναι ἀπὸ Θεοῦ παραχώρησιν, πολλαῖς φοραῖς μένει καὶ ἕως τὸν θάνατον.

Πρέπει νὰ ἠξεύρῃς καὶ τοῦτο, πὼς ὁ δαίμων τῆς ὑπερηφανίας προλέγει καὶ προφητεύει πολλὰ εἰς ἐκείνους ὁποὺ δὲν προσέχουν καλὰ εἰς τὴν καρδίαν· ὅθεν σύ, ἀδελφέ, ἂς εἶσαι πάντοτε ἕτοιμος εἰς τὸν πόλεμον τῶν δαιμόνων· καὶ ἂν ἰδῇς ἔξαφνα καμμίαν φαντασίαν, μὴ ταραχθῇς· κἂν μαχαῖρι ἰδῇς ξεγυμνωμένον διὰ νὰ σὲ κόψῃ, κἂν λαμπάδα ἀναμμένην, διὰ νὰ σὲ καύσῃ· κἂν πρόσωπον ἄγριον καὶ ἄσχημον ἁράπη, ἢ δράκοντος, ἢ κανένα ἄλλο τέτοιον, μὴ φοβηθῇς καὶ μικροψυχήσῃς· ἀλλὰ στάσου μὲ μεγαλοψυχίαν καὶ ὁμολόγα τὴν καλὴν ὁμολογίαν· ἤγουν τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ εὔκολα θέλεις ἰδῇ τὴν νίκην καὶ τὴν φυγὴν καὶ ἀφανισμὸν τῶν ἐχθρῶν σου.

Ἤξευρε ἀκόμη καὶ τοῦτον τὸν δόλον ὁποὺ κάνουν πολλαῖς φοραῖς οἱ δαίμονες· μοιράζονται εἰς δύο· καὶ ἄλλοι ἔρχονται καταπάνω σου νὰ σὲ πειράξουν τάχα· καὶ ἀνίσως φανῇς πὼς ζητεῖς βοήθειαν, ἄλλοι πάλιν φαίνονται ὡσὰν Ἄγγελοι καὶ διώχνουν τάχα τοὺς πρώτους καὶ ἐκεῖνοι καμώνονται πὼς ἐφοβήθηκαν καὶ φεύγουν, διὰ νὰ σὲ πλανέσουν μὲ αὐτὰ νὰ προσκυνήσῃς ὡς Ἁγίους Ἀγγέλους ἐκείνους ὁποὺ ἐδίωξαν τάχα τοὺς δαίμονας.

Μερικαῖς φοραῖς πάλιν σοῦ βάλλουν λογισμοὺς καλούς, καὶ σὲ παρακινοῦν διὰ νὰ προσευχηθῇς ἐναντίον τους ὁποὺ φαίνονται πὼς σὲ πειράζουν ἢ νὰ τοὺς ἀντισταθῇς· καὶ ὡσὰν τὸ κάμῃς, καμώνονται πὼς ἐνικήθηκαν ἀπὸ λόγου σου, καὶ φεύγουν διὰ νὰ ὑψηλοφρονήσῃς καὶ νὰ νομίσῃς πὼς ἐπρόκοψες καὶ ἄρχισες νὰ νικᾷς τοὺς λογισμοὺς καὶ νὰ διώχνῃς τοὺς δαίμονας.

ΤΑ ΚΑΤΩΘΕΝ

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΙΟΝ

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΜΑΞΙΜΟΥ

ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΥ

ΚΑΨΟΚΑΛΥΒΗ

Ἀνταμώνωντας ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης τὸν Ἅγιον Μάξιμον καὶ συνομιλῶντας μὲ αὐτόν, ἀνάμεσα εἰς τὰ ἄλλα τοῦ λέγει καὶ τοῦτο· Σὲ παρακαλῶ, ὦ Πάτερ μου τιμιώτατε, νὰ μοῦ εἰπῇς· κρατεῖς τὴν νοερὰν προσευχήν; καὶ ἐκεῖνος ὀλίγον ἐχαμογέλασε καὶ τοῦ λέγει· δὲν θέλω σοῦ κρύψῃ, τίμιε Πάτερ, τὸ θαῦμα τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἔγινεν εἰς ἐμέ· ἐγὼ ἐκ νεότητός μου εἶχον πολλὴν πίστιν εἰς τὴν κυρίαν μου Θεοτόκον καὶ τὴν ἐπαρακαλοῦσα μετὰ δακρύων νὰ μοῦ δώσῃ αὐτὴν τὴν χάριν τῆς νοερᾶς προσευχῆς· καὶ μίαν τῶν ἡμερῶν πηγαίνωντας εἰς τὸν ναόν της, καθὼς εἶχα συνήθειαν, τὴν ἐπαρακαλοῦσα πάλιν μὲ ἄμετρον θερμότητα τῆς καρδίας μου· καὶ ἐκεῖ ὁποὺ ἀσπαζόμουν μὲ πόθον τὴν ἁγίαν εἰκόνα της, παρευθὺς ἀγροίκησα εἰς τὸ στῆθός μου καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου μίαν θερμότητα καὶ φλόγα, ὁποὺ ἤλθεν ἀπὸ τὴν ἁγίαν εἰκόνα, ὁποὺ δὲν μὲ ἔκαιεν, ἀλλὰ μὲ ἐδρόσιζε καὶ ἐγλύκαινε καὶ ἔφερνεν εἰς τὴν ψυχήν μου μεγάλην κατάνυξιν· ἀπὸ τότε πλέον, Πάτερ, ἄρχισεν ἡ καρδία μου νὰ λέγῃ ἀπὸ μέσα τὴν προσευχὴν καὶ ὁ νοῦς μου νὰ γλυκαίνεται εἰς τὴν ἐνθύμησιν τοῦ Ἰησοῦ μου καὶ τῆς Θεοτόκου μου καὶ νὰ εἶναι πάντοτε μαζὺ μὲ τὴν ἐνθύμησιν αὐτῶν· καὶ πλέον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν ἔλειψεν ἡ προσευχὴ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου· συγχώρησόν μοι. Καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος τοῦ λέγει· εἰπέ μου, ἅγιε, σοῦ ἠκολούθησε καμμίαν φορὰν εἰς καιρὸν ὁποὺ ἔλεγες τὴν εὐχὴν τοῦ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ τὰ ἐξῆς, ἀλλοίωσις θεϊκή, ἢ ἔκστασις, ἢ κανένας ἄλλος καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; καὶ ὁ θεῖος Μάξιμος τοῦ εἶπε· ὦ Πάτερ, διὰ τοῦτο ἐπήγαινα εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἐποθοῦσα τὴν ἡσυχίαν πάντοτε, διὰ νὰ ἀπολαύσω πλέον περισσότερον τὸν καρπὸν τῆς προσευχῆς· ὁ ὁποῖος εἶναι μία ἀγάπη ὑπερβολικὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ μία ἁρπαγὴ τοῦ νοὸς εἰς τὸν Κύριον. Καὶ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος τοῦ λέγει· σὲ παρακαλῶ, Πάτερ, νὰ μοῦ εἰπῇς, τὰ ἔχεις αὐτὰ ὁποὺ εἶπες; καὶ ὁ θεῖος Μάξιμος πάλιν ἐχαμογέλασε καὶ τοῦ λέγει· δός μοι νὰ φάγω καὶ μὴ ἐξετάζῃς τὴν πλάνην. Τότε τοῦ λέγει ὁ θεῖος Γρηγόριος· ἄμποτες

νὰ εἶχα καὶ ἐγὼ αὐτὴν τὴν πλάνην τὴν ἐδικήν σου, ἅγιε· ὅμως παρακαλῶ σε νὰ μοῦ εἰπῇς· ἐκείνην τὴν ὥραν ὁποὺ ἁρπαχθῇ ὁ νοῦς σου εἰς τὸν Θεόν, τί βλέπει μὲ τοὺς νοεροὺς ὀφθαλμούς; καὶ ἀνίσως καὶ ἠμπορῇ τότε ὁ νοῦς νὰ ἀνεβάσῃ μαζὺ μὲ τὴν καρδίαν τὴν προσευχήν; Καὶ ὁ Ἅγιος Μάξιμος τοῦ ἀπεκρίθη· ὄχι, δὲν ἠμπορεῖ· διατὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ μέσου τῆς προσευχῆς, τότε παύει πλέον ἡ προσευχή· ἐπειδὴ καὶ ὁ νοῦς κυριεύεται ὅλος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ ἐνεργήσῃ ταῖς δυνάμεις του, ἀλλὰ μένει ἀργὸς καὶ ὑποτάσσεται μόνον εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ ὅπου θέλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸν πηγαίνει· ἢ εἰς ἀέρα ἄυλον θείου φωτός, ἢ εἰς ἄλλην θεωρίαν ἀνεκδιήγητον· ἢ καὶ πολλάκις εἰς ὁμιλίαν θεϊκήν· καὶ ἐν συντομίᾳ, καθὼς θέλει ὁ Παράκλητος, ἤγουν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἔτζι παρηγορεῖ τοὺς δούλους του· καθὼς πρέπει εἰς τὸν κάθε ἕνα, ἔτζι τοῦ δίδει καὶ τὴν χάριν του. Καὶ τοῦτο ὁποὺ λέγω, ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἰδῇ τινας φανερὰ εἰς τοὺς Προφήτας καὶ Ἀποστόλους, ὁποὺ ἠξιώθησαν νὰ ἰδοῦν τόσας θεωρίας· ἀγκαλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἐπερίπαιζαν καὶ τοὺς εἶχαν διὰ πλανημένους καὶ μεθυσμένους[1]. Καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας εἶδε τὸν Κύριον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου καὶ τὰ Σεραφεὶμ κύκλῳ αὐτοῦ[2]· καὶ ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος, εἶδε τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ τὰ λοιπά[3]· τοιουτοτρόπως καὶ τώρα οἱ δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ ἀξιώνονται νὰ βλέπουν θεωρίας διαφόρους, τὰς ὁποίας μερικοὶ δὲν ταῖς πιστεύουν, μήτε ταῖς δέχονται κατ' οὐδένα τρόπον πὼς εἶναι ἀληθιναῖς, ἀλλὰ ταῖς ἔχουν διὰ πλάνην καὶ ἐκείνους ὁποὺ ταῖς βλέπουν τοὺς ἔχουν διὰ πλανεμένους. Καὶ θαυμάζω πολλὰ εἰς τοῦτο καὶ ἀπορῶ, τί λογῆς οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἐπωρώθηκαν καί, ὡσὰν τυφλοὶ εἰς τὴν ψυχήν, δὲν πιστεύουν ἐκεῖνο ὁποὺ ὑποσχέθη ὁ ἀψευδὴς Θεός, μὲ τὸ στόμα τοῦ Προφήτου Ἰωήλ, πὼς ἔχει νὰ τὸ δώσῃ εἰς τοὺς πιστούς· ἐκεῖ ὁποὺ λέγει, ὅτι θέλω χύσῃ ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ πνεύματός μου εἰς κάθε πιστόν, καὶ εἰς τοὺς δούλους μου καὶ εἰς τὰς δούλας μου[4]· τὴν ὁποίαν χάριν τὴν ἔδωκεν ὁ Κύριός μας καὶ τὴν δίδει καὶ τώρα καὶ θέλει τὴν δίδῃ καὶ ἕως τῆς συντελείας, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του, εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς δούλους του. Λοιπόν, ὅταν ἡ χάρις αὐτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔλθῃ εἰς κανένα, δὲν τοῦ δείχνει τὰ συνηθισμένα, μήτε τὰ αἰσθητὰ τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ τοῦ δείχνει ἐκεῖνα ὁποὺ δὲν τὰ εἶδε ποτέ του, μήτε τὰ ἐφαντάσθη· καὶ τότε ὁ νοῦς ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου διδάσκεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μυστήρια ὑψηλὰ καὶ ἀπόκρυφα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἰδῇ μάτι σωματικὸν τοῦ ἀνθρώπου, μήδε νοῦς ἀνθρώπου ἠμπορεῖ νὰ τὰ συλλογισθῇ ἀπὸ λόγου του ποτέ[5]. Καὶ διὰ νὰ καταλάβῃς πῶς τὰ βλέπει ὁ νοῦς μας, στοχάσου αὐτὸ ὁποὺ θέλω σοῦ

1. Πράξ. β', 13. 2. Ἡσ. ς', 2. 3. Πράξ. ζ', 56.
4. Ἰωὴλ γ', 2. 5. Α' Κορ. β', 9.

εἰπῇ. Τὸ κηρὶ ὅταν εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν φωτίαν, εἶναι κηρὶ στερεὸν καὶ πιάνεται, ἀμὴ ὡσὰν τὸ βάλῃς εἰς τὴν φωτίαν λυώνει καὶ ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν φλόγα καίεται καὶ ἀνάφτει καὶ γίνεται ὅλον φῶς καὶ ἔτζι τελειώνει μέσα εἰς τὴν φωτίαν ὅλον· καὶ δὲν εἶναι τρόπος νὰ μὴ λυώσῃ εἰς τὴν φωτίαν καὶ νὰ γένῃ ὡσὰν νερόν· ἔτζι καὶ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν εἶναι μοναχὸς χωρὶς νὰ ἀνταμωθῇ μὲ τὸν Θεόν, ἐννοεῖ ὅσα εἶναι τῆς δυνάμεώς του· ἀμὴ ὡσὰν πλησιάσῃ εἰς τὸ πῦρ τῆς Θεότητος καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τότε πλέον κυριεύεται ὅλος διόλου ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ θεϊκὸν φῶς καὶ γίνεται ὅλος φῶς καὶ ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν φλόγα τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἀνάπτει καὶ λυώνει ἀπὸ τὰ θεϊκὰ νοήματα· καὶ δὲν εἶναι τρόπος ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ πῦρ τῆς Θεότητος νὰ ἐννοῇ τὰ ἐδικά του καὶ ἐκεῖνα ὁποὺ θέλει. Τότε τοῦ λέγει ὁ θεῖος Γρηγόριος· εἶναι καὶ ἄλλα, καψοκαλύβη μου, παρόμοια ὁποὺ εἶναι τῆς πλάνης; Καὶ ὁ Μέγας ἐκεῖνος Μάξιμος τοῦ ἀπεκρίθη, πώς ἄλλα εἶναι τὰ σημάδια τῆς πλάνης καὶ ἄλλα τῆς χάριτος· διατὶ τὸ πονηρὸν Πνεῦμα τῆς πλάνης ὅταν πλησιάσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τοῦ συγχύζει τὸν νοῦν καὶ τὸν ἀγριώνει· κάνει τὴν καρδίαν σκληρὰν καὶ τὴν σκοτίζει· προξενεῖ δειλίαν καὶ φόβον καὶ ὑπερηφάνειαν· τοῦ ἀγριεύει τὰ μάτια· ταράττει τὸ μυαλόν· τοῦ ἀνατριχιάζει ὅλον τὸ κορμί· τοῦ δείχνει κατὰ φαντασίαν εἰς τὰ μάτια φῶς ὄχι λαμπρὸν καὶ παστρικόν, ἀλλὰ κόκκινον· καὶ τοῦ κάνει τὸν νοῦν ἔξω φρενῶν καὶ δαιμονιώδη· καὶ τὸν παρακινᾷ νὰ λέγῃ μὲ τὸ στόμα του ἄπρεπα λόγια καὶ βλάσφημα· καὶ ἐκεῖνος ὁποὺ βλέπει τὸ Πνεῦμα αὐτὸ τῆς πλάνης, ὀργίζεται ταῖς περισσότερες φοραῖς καὶ εἶναι γεμάτος ἀπὸ θυμὸν καὶ τὴν ταπείνωσιν παντελῶς δὲν τὴν ἠξεύρει, μήτε τὸ ἀληθινὸν πένθος καὶ δάκρυον, ἀλλὰ πάντοτε καυχᾶται εἰς τὰ καλά του καὶ κενοδοξεῖ καὶ χωρὶς συστολὴν καὶ φόβον Θεοῦ εὑρίσκεται παντοτινὰ μὲ τὰ πάθη· καὶ τέλος πάντων εὐγαίνει παντάπασιν ἀπὸ τὰς φρένας του καὶ ἔρχεται εἰς τελείαν ἀπώλειαν· ἀπὸ τὴν ὁποίαν πλάνην ἄμποτες νὰ μᾶς γλυτώσῃ ὁ Κύριος διὰ τῶν εὐχῶν σου. Ἀλλὰ τὰ σημεῖα τῆς χάριτος εἶναι αὐτά· ὅταν ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τοῦ μαζώνει τὸ νοῦν καὶ τὸν κάνει νὰ εἶναι προσεκτικὸς καὶ ταπεινός· τοῦ φέρνει τὴν ἐνθύμησιν τοῦ θανάτου καὶ τῶν ἁμαρτημάτων του καὶ τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως καὶ τοῦ κάνει τὴν ψυχὴν εὐκολοκατάνυκτον, νὰ κλαίῃ καὶ νὰ πενθῇ· κάνει καὶ τὰ μάτια του ἥμερα καὶ γεμάτα ἀπὸ δάκρυα· καὶ ὅσον πλησιάζει εἰς τὸν ἄνθρωπον, τόσον τὸν ἡμερώνει εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν παρηγορεῖ διὰ μέσου τῶν ἁγίων παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀπείρου φιλανθρωπίας του· καὶ προξενεῖ εἰς τὸν νοῦν ὑψηλαῖς καὶ ἀληθιναῖς θεωρίαις· α′ διὰ τὴν ἀκατανόητον δύναμιν τοῦ Θεοῦ, πῶς μὲ ἕνα λόγον ἐδημιούργησεν ὅλα τὰ πάντα ἀπὸ τὸ μὴ ὂν εἰς τὸ εἶναι· β′ διὰ τὴν ἄπειρόν του δύναμιν, ὁποὺ συγκρατεῖ καὶ κυβερνᾷ τὰ πάντα καὶ ἔχει ὅλων τὴν πρόνοιαν· γ′ διὰ τὸ ἀκατανόητον τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ διὰ τὸ ἀνεξιχνίαστον πέλαγος τῆς θείας οὐσίας καὶ τὰ λοιπά. Καὶ τότε ὡσὰν ἁρπαχθῇ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ θεϊκὸν φῶς καὶ φωτισθῇ φωτισμὸν θεϊκῆς γνώσεως, γίνεται ἡ καρδία του γαληνὴ καὶ πραοτάτη καὶ ἀναβρύει τοὺς καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν χαράν, τὴν εἰρήνην, τὴν μακροθυμίαν, τὴν καλωσύνην τὴν συμπάθειαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ταπείνωσιν καὶ τὰ λοιπά[1]· καὶ ἀπολαμβάνει ἡ ψυχή του μίαν ἀγαλλίασιν ἀνεκδιήγητον. Ἀκούωντας αὐτὰ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης, ἔμεινεν ἐκστατικὸς καὶ ἐθαύμαζεν εἰς ἐκεῖνα ὁποὺ τοῦ ἔλεγεν ὁ θεῖος Μάξιμος, καὶ πλέον δὲν τὸν ὠνόμαζεν ἄνθρωπον, ἀλλὰ Ἄγγελον ἐπίγειον.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΟΛΟΙ ΚΟΙΝΩΣ ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΩΝΤΑΙ ΑΚΑΤΑΠΑΥΣΤΑ

Ἂς μὴ λογιάσῃ τινάς, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, πὼς οἱ Ἱερωμένοι καὶ οἱ Μοναχοὶ ἔχουν χρέος μόνον νὰ προσεύχωνται ἀκατάπαυστα καὶ παντοτινὰ καὶ ὄχι οἱ κοσμικοί. Ὄχι, ὄχι. Ὅλοι κοινῶς οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν χρέος πάντοτε νὰ εὑρισκώμεθα εἰς προσευχήν· διατὶ ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φιλόθεος γράφει εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεσσαλονίκης, πὼς ὁ θεῖος Γρηγόριος εἶχεν ἕνα φίλον ἠγαπημένον ὀνομαζόμενον Ἰώβ, ἁπλούστατον ἄνθρωπον καὶ ἐνάρετον πολλά, μὲ τὸν ὁποῖον συνομιλῶντας μίαν φορὰν ὁ Ἅγιος τοῦ εἶπε καὶ περὶ προσευχῆς καὶ πὼς κάθε Χριστιανὸς ἁπλῶς, πρέπει νὰ ἀγωνίζεται πάντοτε εἰς τὴν προσευχὴν καὶ νὰ προσεύχεται ἀκατάπαυστα, καθὼς παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κοινῶς εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανούς· ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε[2]· καὶ καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ, μὲ ὅλον ὁποὺ ἦτον καὶ βασιλεὺς καὶ εἶχε τὰς φροντίδας ὅλας τοῦ βασιλείου του· προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός[3]· ἤγουν βλέπω

1. Πρβλ. Γαλ. ε′, 22. 2. Α′ Θεσσ. ε′, 17. 3. Ψαλμ. 15,8

νοερῶς μὲ τὸ μέσον τῆς προσευχῆς ἔμπροσθέν μου τὸν Κύριον πάντοτε. Καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος διδάσκει ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς λέγει, πὼς περισσότεραις φοραῖς πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα μὲ τὴν προσευχὴν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, παρὰ ὅσαις φοραῖς παίρνομεν τὸν ἀνασασμόν μας. Καὶ λέγωντας αὐτὰ ὁ Ἅγιος εἰς τὸν φίλον του τὸν Ἰὼβ καὶ ἄλλα περισσότερα, τοῦ ἔλεγεν ἀκόμη πὼς πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ κάνωμεν ὑπακοὴν εἰς τὰς παραγγελίας τῶν Ἁγίων· καὶ ὄχι μόνον νὰ προσευχώμεθα ἡμεῖς παντοτινά, ἀλλὰ νὰ διδάσκωμεν καὶ τοὺς ἄλλους ὅλους κοινῶς καὶ Μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς καὶ σοφοὺς καὶ ἰδιώτας καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ παιδία, καὶ νὰ τοὺς παρακινοῦμεν νὰ προσεύχωνται ἀκατάπαυστα. Ἀκούωντας αὐτὰ ὁ γέρων ἐκεῖνος Ἰώβ, τοῦ ἐφάνη καινούριον τὸ πρᾶγμα καὶ ἄρχισε νὰ φιλονεικᾷ καὶ νὰ λέγῃ τοῦ Ἁγίου πὼς τὸ νὰ προσεύχεταί τινας παντοτινὰ εἶναι μοναχὰ τῶν ἀσκητῶν καὶ τῶν μοναχῶν ὁποὺ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τοὺς περισπασμούς, καὶ ὄχι τῶν κοσμικῶν ὁποὺ ἔχουν τόσαις μέριμναις καὶ δουλείαις. Καὶ ὁ Ἅγιος πάλιν τοῦ ἔλεγε καὶ ἄλλαις μαρτυρίαις καὶ ἀπόδειξες ἀναντίρρηταις, ἀμὴ ὁ γέρων Ἰὼβ δὲν ἐπείθετο· καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος φεύγωντας τὴν πολυλογίαν καὶ τὴν φιλονεικίαν ἐσιώπησε καὶ ἐπῆγεν ὁ καθ' ἕνας εἰς τὸ κελλί του. Καὶ ὕστερα ὁποὺ ὁ Ἰὼβ ἐπροσηύχετο εἰς τὸ κελλί του κατὰ μόνας φαίνεται Ἄγγελος Κυρίου ἔμπροσθέν του στελμένος ἀπὸ τὸν Θεόν, ὁποὺ θέλει ὅλων τῶν ἀνθρώπων τὴν σωτηρίαν τους· καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἤλεγξε πολλά, διατὶ ἐφιλονεικοῦσε μὲ τὸν Ἅγιον Γρηγόριον καὶ ἀντιστέκετο εἰς πράγματα φανερά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προξενεῖται ἡ σωτηρία τῶν Χριστιανῶν, τοῦ ἐπαρήγγειλεν ἐκ μέρους τοῦ Ἁγίου Θεοῦ νὰ προσέχῃ καλὰ εἰς τὸ ἑξῆς καὶ νὰ φυλαχθῇ πλέον νὰ μὴ ὁμιλήσῃ κανένα ἐνάντιον εἰς παρόμοιον ψυχωφελέστατον ἔργον, ὅτι ἀντιστέκεται εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ μήτε μὲ τὸν νοῦν του πλέον νὰ ἀποκοτήσῃ νὰ δεχθῇ ἐνάντιον λογισμὸν καὶ νὰ φρονῇ ἀλλοιώτικα ἀπὸ ὅ,τι τοῦ εἶπεν ὁ θεῖος Γρηγόριος. Τότε ὁ ἁπλούστατος ἐκεῖνος γέρων Ἰὼβ ἐπῆγε παρευθὺς εἰς τὸν Ἅγιον καὶ ἐπρόσπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ζητῶντας συγχώρησιν διὰ τὴν ἀντίστασιν καὶ φιλονεικίαν καὶ τοῦ ἐφανέρωσε καὶ ὅσα τοῦ εἶπεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου. Βλέπετε, ἀδελφοί μου, πὼς ἔχουν χρέος ὅλοι κοινῶς οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου νὰ προσεύχωνται παντοτινὰ μὲ τὴν νοερὰν προσευχήν, τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με; καὶ πάντοτε νὰ τὸ συνηθίσῃ νὰ τὸ λέγῃ ὁ νοῦς τους καὶ ἡ καρδία τους; καὶ στοχασθῆτε, πόσον εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸ καὶ πόση ὠφέλεια προέρχεται ἀπὸ αὐτό, ὁποὺ ἔπεμψεν ἀπὸ ἄκραν του φιλανθρωπίαν καὶ οὐράνιον Ἄγγελον διὰ νὰ μᾶς τὸ ἀποκαλύψῃ, ὁποὺ νὰ μὴ ἔχωμεν πλέον καμμίαν ἀμφιβολίαν εἰς αὐτό;

Μὰ τί λέγουν οἱ κοσμικοί; Ἡμεῖς εἴμεσθεν μέσα εἰς τόσας ὑποθέσεις καὶ φροντίδας τοῦ κόσμου, καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ προσευχώμεθα ἀκατάπαυστα;

Καὶ ἐγὼ τοὺς ἀποκρίνομαι· ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐπαρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς κανένα ἀδύνατον, πάρεξ ὅλα ἐκεῖνα ὁποὺ ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν, ἐκεῖνα μᾶς ἐπαρήγγειλε. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸ εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ κατορθώσῃ ὁ κάθε ἕνας ὁποὺ νὰ ζητῇ ἐπιπόνως τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του· διατὶ ἂν ἦτον ἀδύνατον, ἦτον κοινῶς εἰς ὅλους τοὺς κοσμικοὺς καὶ δὲν ἤθελε εὑρεθοῦν τόσοι καὶ τόσοι μέσα εἰς τὸν κόσμον νὰ τὸ κατορθώσουν· ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἂς εἶναι εἰς παράδειγμα πολλῶν ὁ πατὴρ τοῦ ἄνωθεν ἁγίου Γρηγορίου, Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος ὁ θαυμάσιος, ὁ ὁποῖος καὶ μὲ ὅλον ὁποὺ ἦτον μέσα εἰς τὰ βασίλεια καὶ ὠνομάζετο πατὴρ καὶ διδάσκαλος τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου καὶ ἐκαταγίνετο καθ' ἑκάστην εἰς βασιλικὰς ὑποθέσεις, χωριστὰ ὁποὺ εἶχε καὶ τὰς ὑποθέσεις τοῦ σπιτίου του, ὅτι ἦτον πολλὰ πλούσιος καὶ εἶχε κτήματα πολλὰ καὶ δούλους καὶ παιδία καὶ γυναῖκα· καὶ μὲ ὅλα ταῦτα τόσον ἦτον ἀχώριστος ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τόσον ἦτον δοσμένος εἰς τὴν νοερὰν καὶ ἀκατάπαυστον προσευχήν, ὁποὺ ταῖς περισσότεραις φοραῖς ἀλησμονοῦσεν ἐκεῖνα ὁποὺ ἐσυνομιλοῦσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ παλατίου μαζύ του διὰ ὑπόθεσες βασιλικαῖς καὶ ἐρωτοῦσε πάλιν διὰ ταῖς ἴδιαις ὑπόθεσες μίαν καὶ δύο φοραῖς· διὰ τὸ ὁποῖον πολλαῖς φοραῖς οἱ ἄλλοι ἄρχοντες, ὁποὺ δὲν ἤξευραν τὸ αἴτιον, ἐσυγχύζοντο καὶ τὸν ὠνείδιζον πῶς ἔτζι ὀγλήγορα ἀλησμονᾷ καὶ μὲ ταῖς δεύτεραις ἐρώτησές του ἐνοχλεῖ τὸν Βασιλέα· ἀλλὰ ὁ Βασιλεύς, ὁποὺ ἤξευρε τὸ αἴτιον, τὸν ἐδιαφέντευε καὶ ἔλεγεν· ὁ Κωνσταντῖνος ἔχει ἐδικαῖς του ἔγνοιαις ὁ καλότυχος καὶ ἐκείναις δὲν τὸν ἀφήνουν νὰ προσέχῃ εἰς τὰ λόγια τὰ ἐδικά μας ὁποὺ εἶναι διὰ ὑπόθεσες προσωριναῖς καὶ μάταιες· ἀμὴ ὁ νοῦς τοῦ εὐλογημένου εἶναι προσηλωμένος εἰς τὰ ἀληθινὰ καὶ οὐράνια καὶ διὰ τοῦτο ἀλησμονᾷ τὰ ἐπίγεια, ἐπειδὴ καὶ ὅλη του ἡ προσοχὴ εἶναι εἰς τὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν ἦτον σεβάσμιος ὁ Κωνσταντῖνος (καθὼς διηγεῖται ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Φιλόθεος) καὶ ἀξιαγάπητος καὶ ἀπὸ τὸν Βασιλέα καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς μεγιστάνας τῆς Βασιλείας καὶ ἄρχοντας· καθὼς ἦτον ἀγαπημένος καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀξιώθη ὁ ἀοίδιμος νὰ κάμνῃ καὶ θαύματα. Ἐπειδὴ καὶ μίαν φοράν, (λέγει ὁ ἁγιώτατος Φιλόθεος εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, τοῦ υἱοῦ του,) ἐμβαίνωντας εἰς ἕνα πλοιάριον μὲ ὅλην του τὴν φαμελίαν διὰ νὰ ὑπάγῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν εἰς ἕνα ἀναχωρητήν, ὁποὺ ἡσύχαζεν ἐκεῖ, χάριν εὐχῆς καὶ εὐλογίας· εἰς τὸν δρόμον ὁποὺ ἐπήγαιναν, ἐρώτησε τοὺς ὑπηρέτας του ἀνίσως καὶ ἐπῆραν καὶ κανένα προσφάγιον διὰ νὰ ὑπάγουν τοῦ Ἀββᾶ ἐκείνου νὰ φιλευθοῦν· οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶπαν πὼς ἀλησμόνησαν ἀπὸ τὴν βίαν καὶ δὲν ἐπῆραν τίποτες· ἐλυπήθη ὀλίγον ὁ εὐλογημένος, πλὴν δὲν εἶπε τίποτες, μόνον πηγαίνοντες παρεμπρὸς μὲ τὸ καΐκι, ἔβαλε τὸ χέρι του μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μὲ σιωπηλὴν καὶ νοερὰν προσευχὴν ἐπαρακαλοῦσε τὸν Θεὸν τὸν δεσπότην τῆς θαλάσσης νὰ τοῦ δώσῃ κανένα κυνήγιον· καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν (ὢ τῶν θαυμαστῶν ἔργων, Χριστὲ Βασιλεῦ, μὲ τὰ ὁποῖα πα-

ραδόξως δοξάζεις τοὺς δούλους σου!) εὐγάνει τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν θάλασσαν κρατῶντας ἕνα λαυράκι μεγαλώτατον, τὸ ὁποῖον ῥίχνωντάς το μέσα εἰς τὸ πλοιάριον ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας του εἶπε, νά ὁποὺ ὁ Κύριός μας ἐγνοιάσθη καὶ διὰ τὸν Ἀββᾶν τὸν δοῦλον του καὶ τοῦ ἔστειλε προσφάγιον. Βλέπετε, ἀδελφοί μου, μὲ τί λογῆς δόξαν δοξάζει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς δούλους του ἐκείνους ὁποὺ εἶναι πάντοτε μαζύ του καὶ ἐπικαλοῦνται παντοτινὰ τὸ πανάγιον καὶ γλυκύτατόν του ὄνομα;

Ἀκόμη καὶ ὁ δίκαιος ἐκεῖνος καὶ ἅγιος Εὐδόκιμος δὲν ἦτον καὶ αὐτὸς μέσα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; καὶ μέσα εἰς τὰ βασίλεια καὶ εἰς ταῖς βασιλικαῖς ὑπόθεσες; δὲν ἐσυναναστρέφετο μὲ τὸν Βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ παλατίου, μὲ τόσαις φροντίδες καὶ περισπασμούς; μὲ ὅλον τοῦτον εἶχε τὴν νοερὰν προσευχὴν πάντοτε ἀχώριστον ἀπὸ λόγου του (καθὼς διηγεῖται εἰς τὸν βίον του Συμεὼν ὁ Μεταφραστής), ὅθεν καὶ εὑρισκόμενος μέσα εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς τὰ κοσμικὰ ὁ τρισμακάριος, ἔζησεν ἀληθινὰ μίαν ζωὴν Ἀγγελικὴν καὶ ὑπερκόσμιον καὶ ἠξιώθη ἀπὸ τὸν μισθαποδότην Θεὸν νὰ λάβῃ καὶ τέλος μακαριστὸν καὶ θεῖον. Καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ ἀναρίθμητοι ὁποὺ ἦσαν μέσα εἰς τὸν κόσμον καὶ ἦσαν ὅλως διόλου δοσμένοι εἰς τὴν νοερὰν αὐτὴν καὶ σωτήριον προσευχήν, καθὼς εὑρίσκονται εἰς τὰς ἱστορίας. Λοιπόν, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, σᾶς παρακαλῶ καὶ ἐγὼ μαζὺ μὲ τὸν θεῖον Χρυσόστομον, διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σας, μὴ ἀμελήσετε τὸ τοιοῦτον ἔργον τῆς προσευχῆς· μιμηθῆτε αὐτοὺς ὁποὺ εἴπαμεν καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκολουθήσατέ τους· καὶ ἂν σᾶς φαίνεται δύσκολον τὸ πρᾶγμα κατ' ἀρχάς, ἂς εἶσθε βέβαιοι καὶ πληροφορημένοι, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, ὅτι αὐτὸ τὸ ἴδιον ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπικαλούμενον καθ' ἑκάστην ἀκατάπαυστα ἀπὸ ἡμᾶς, θέλει μᾶς εὐκολύνῃ ὅλας τὰς δυσκολίας, καὶ μὲ τὴν πολυκαιρίαν, ὡσὰν τὸ συνηθίσωμεν καὶ γλυκανθῶμεν εἰς αὐτό, τότε θέλει γνωρίσωμεν μὲ τὴν δοκιμὴν πὼς δὲν εἶναι ἀδύνατον, οὔτε δύσκολον, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ εὔκολον· διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Παῦλος ὁποὺ ἤξευρε καλύτερα ἀπὸ ἡμᾶς τὴν μεγάλην ὠφέλειαν ὁποὺ ἔχει ἡ προσευχή, μᾶς ἐπαράγγειλεν ἀκαταπαύστως νὰ προσευχώμεθα[1]· καὶ δὲν ἤθελε μᾶς συμβουλεύσῃ ποτὲ πρᾶγμα δύσκολον καὶ ἀδύνατον, ὅτι δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ τὸ κάμωμεν καὶ ἀκολούθως ἀνάγκη ἦτον νὰ φανοῦμεν παρήκοοι· καὶ παράβαται τῆς παραγγελίας του καὶ διὰ τοῦτο νὰ καταδικασθῶμεν· ἀλλὰ ὁ σκοπὸς τοῦ Ἀποστόλου, ὁποὺ εἶπεν ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε[2], ἦτον διὰ νὰ προσευχώμεθα μὲ τὸν νοῦν μας, ὁποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ κάνωμεν πάντοτε· διατὶ καὶ ὅταν κάνωμεν ἐργόχειρον καὶ ὅταν περιπατοῦμεν καὶ ὅταν καθήμεθα καὶ ὅταν τρώγωμεν καὶ ὅταν πίνωμεν πάντοτε ἠμποροῦμεν νὰ προσευχώμεθα μὲ τὸν νοῦν μας καὶ νὰ κάνωμεν προσευχὴν νοερὰν εὐάρεστον εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀληθινήν· μὲ τὸ κορμὶ νὰ δουλεύωμεν καὶ μὲ τὴν ψυχὴν

1. Α' Θεσσ. ε', 17. 2. Α' Θεσσ. ε, 17.

νὰ προσευχώμεθα· ὁ ἔξω ἄνθρωπος νὰ κάνῃ κάθε ὑπηρεσίαν σωματικὴν καὶ ὁ ἔσω ἄνθρωπος νὰ εἶναι ὅλος διόλου ἀφιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μὴ λείπῃ ποτὲ ἀπὸ τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ πνευματικὸν τῆς νοερᾶς προσευχῆς· καθὼς μᾶς παραγγέλλει καὶ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, λέγωντας· σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ[1]· ταμεῖον τῆς ψυχῆς εἶναι τὸ κορμί· θύραις τοῦ ἐκυτοῦ μας εἶναι ἡ πέντε αἴσθησες· ἡ ψυχὴ ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸ ταμεῖόν της, ὅταν δὲν περιπατῇ ὁ νοῦς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ εὑρίσκεται μέσα εἰς τὴν καρδίαν μας· καὶ ἡ αἴσθησές μας κλείουν καὶ μένουν σφαλισμέναις, ὅταν δὲν ταῖς ἀφίνομεν νὰ προσηλώνωνται εἰς τὰ αἰσθητὰ καὶ φαινόμενα πράγματα· καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον μένει ὁ νοῦς μας ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε προσπάθειαν κοσμικὴν καὶ μὲ τὴν κρυπτὴν καὶ νοερὰν προσευχὴν ἑνώνεσαι μὲ τὸν Θεὸν τὸν Πατέρα σου· καὶ τότε, λέγει, ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ[2]· βλέπει ὁ κρυφιογνώστης Θεὸς τὴν νοεράν σου προσευχὴν καὶ τὴν ἀνταμείβει μὲ φανερὰ καὶ μεγάλα χαρίσματα· ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ καὶ τελεία προσευχὴ καὶ αὐτὴ γεμίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὴν θείαν χάριν καὶ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, ὡσὰν καὶ τὸ μῦρον, ὁπού, ὅσον περισσότερον τὸ κλείεις μέσα εἰς τὸ ἀγγεῖον, τόσον περισσότερον εὐωδιάζει τὸ ἀγγεῖον· ἔτζι καὶ τὴν προσευχήν, ὅσον περισσότερον τὴν σφαλίζεις μέσα εἰς τὴν καρδίαν σου, τόσον περισσότερον τὴν γεμίζει ἀπὸ τὴν θείαν χάριν. Μακάριοι καὶ καλότυχοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποὺ συνηθίσουν εἰς τοῦτο τὸ οὐράνιον ἔργον, διατὶ μὲ αὐτὸ νικοῦν κάθε πειρασμὸν τῶν πονηρῶν δαιμόνων, καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ ἐνίκησε τὸν ὑπερήφανον Γολιάθ[3]· μὲ αὐτὸ σβύνουν ταῖς ἄτακταις ἐπιθυμίαις τῆς σαρκός, καθὼς καὶ οἱ τρεῖς παῖδες ἔσβεσαν τὴν φλόγα τῆς καμίνου[4]· μὲ αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς νοερᾶς προσευχῆς καταπρῦνουν τὰ πάθη, καθὼς καὶ ὁ Δανιὴλ ἡμέρωσε τὰ ἄγρια λεοντάρια[5]· μὲ αὐτὸ κατεβάζουν τὴν δρόσον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν τους, καθὼς καὶ ὁ Ἠλίας ἐκατέβασε τὴν βροχὴν εἰς τὸ Καρμήλιον[6]. Αὐτὴ ἡ νοερὰ προσευχὴ εἶναι ὁποὺ ἀναβαίνει ἕως εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττεται μέσα εἰς τὰς χρυσᾶς φιάλας διὰ νὰ θυμιάζεται μὲ αὐτὴν ὁ Κύριος, καθὼς λέγει ὁ Θεολόγος Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν· καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες Πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων[7]. Αὐτὴ ἡ νοερὰ προσευχὴ εἶναι ἕνα φῶς ὁποὺ φωτίζει πάντοτε τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνάπτει τὴν καρδίαν του ἀπὸ ταῖς φλόγες τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ· αὐτὴ εἶναι μία ἄλυσος ὁποὺ κρατεῖ ἑνωμένον καὶ ἀνταμωμένον τὸν Θεὸν

3. Ματθ. ς', 6. 2. Ματθ. ς', 6. 3. Α' Βασιλ. ιζ', 51.
4. Δαν. προσ. Ἀζ. 25-26. 5. Δαν. ς', 18 κ. ἑξ. 6. Γ' Βασιλ. ιη', 45.
7. Ἀποκ ε', 8.

μὲ τὸν ἄνθρωπον· ὢ χάρις ἀσύγκριτος τῆς νοερᾶς προσευχῆς! αὐτὴ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ συνομιλῇ πάντοτε μὲ τὸν Θεόν· ὢ πρᾶγμα ἀληθινὰ θαυμάσιον καὶ ἐξαίρετον! νὰ εἶσαι ἀντάμα μὲ τοὺς ἀνθρώπους σωματικῶς καὶ νὰ εὑρίσκεσαι ἀντάμα μὲ τὸν Θεὸν νοερῶς! Οἱ Ἄγγελοι δὲν ἔχουν φωνὴν ὑλικήν, ἀλλὰ μὲ τὸν νοῦν τους προσφέρουν εἰς τὸν Θεὸν ἀκατάπαυστον τὴν δοξολογίαν· αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον τους· εἰς αὐτὸ εἶναι ἀφιερωμένη ὅλη τους ἡ ζωή. Λοιπὸν καὶ σύ, ἀδελφέ, ὅταν εἰσέρχεσαι εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείῃς τὴν θύραν, ἤγουν ὅταν ὁ νοῦς σου δὲν σκορπᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλλὰ ἐμβαίνῃ μέσα εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ ἡ αἴσθησές σου εἶναι σφαλισμέναις καὶ δὲν εἶναι προσηλωμέναις εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου καὶ ἔτζι προσεύχεσαι πάντοτε μὲ τὸν νοῦν σου, τότε γίνεσαι παρόμοιος μὲ τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁποὺ βλέπει τὴν μυστικήν σου προσευχὴν ὁποὺ τοῦ προσφέρεις ἐν τῷ κρυπτῷ τῆς καρδίας σου, μεγάλα χαρίσματα πνευματικὰ θέλει σοῦ ἀνταποδώσῃ ἐν τῷ φανερῷ. Μὰ καὶ τί ἄλλο μεγαλήτερον καὶ περισσότερον θέλεις ἀπὸ τοῦτο ὁποὺ νὰ εὑρίσκεσαι πάντοτε ἀντάμα μὲ τὸν Θεόν, ὡς εἴπομεν, νοερῶς καὶ νὰ συνομιλῇς ἀκατάπαυστα μὲ αὐτόν; χωρὶς τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ κανένας ἄνθρωπος νὰ εἶναι μακάριος μήτε ἐδῶ μήτε εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Λοιπόν, ἀδελφέ, ὅποιος καὶ ἂν εἶσαι, ὅταν λάβῃς εἰς χεῖρας σου τὸ παρὸν βιβλίον καὶ διαβάζωντάς το ἤθελες δοκιμάσῃ ὠφέλειαν εἰς τὴν ψυχήν σου, παρακαλῶ θερμῶς, ἐνθυμήσου νὰ κάμῃς καὶ μίαν παρακάλεσιν εἰς τὸν Θεόν, μὲ ἕνα Κύριε ἐλέησον, διὰ τὴν ἁμαρτωλὴν ψυχὴν ἐκείνου ὁποὺ ἐκοπίασεν εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον καὶ ἐκείνου ὁποὺ ἐξόδευσε νὰ τὸ τυπώσῃ· οἱ ὁποῖοι ἔχουν χρείαν μεγάλην τῆς προσευχῆς σου, διὰ νὰ εὕρουν ἔλεος θεϊκὸν εἰς τὰς ψυχάς τους, καὶ σὺ εἰς τὴν ἐδικήν σου· γένοιτο· γένοιτο.

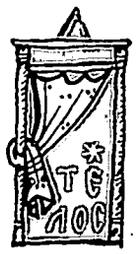

ΚΑΙ ΤΩι ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗι ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΘΕΩι ΧΑΡΙΣ,
ΟΣ ΡΥΣΑΙΤΟ ΦΡΙΚΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΠΙΣΤΟΥΣ ΑΥΤΟΥ.

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑΣ

Α΄ ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

Β΄ ΠΙΝΑΞ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Α΄

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

Καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀχαΐας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

Προσημείωσις: *α) Τὸ κεφαλαῖον γράμμα πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ, ἀναφέρεται εἰς τὸν τόμον, ὁ μετ' αὐτὸ πρῶτος ἀριθμὸς εἰς τὴν σελίδα, ὁ δὲ ἑπόμενος ἀριθμὸς (ἢ γράμμα) εἰς τὸν στίχον (ἢ τὴν παράγραφον) τῆς ἀναφερομένης σελίδος. β) Τὸ σ. ἢ σελ., σημαίνει ὅτι περὶ τὸ ἐν λόγῳ ὄνομα, πρᾶγμα ἢ θέμα, γίνεται συνεχὴς ἢ πολλαχοῦ τῆς σελίδος λόγος. γ) Ἐν ταῖς σελίσι 212-218 τοῦ Δ΄ τόμου, αἱ παράγραφοι σημειοῦνται διὰ κεφαλαίων καὶ οὐχὶ διὰ πεζῶν, ὡς ἐν ἁπάσαις ταῖς ἄλλαις, γραμμάτων.*

Ααρών, Γ΄ 100,38, Ε΄ 34, νη΄.—εἰκὼν τοῦ ἐκτὸς ἀνθρώπου, Α΄ 162, ρμ΄.

Ἀββακούμ, Β΄ 256, ϛ΄, Γ΄ 100,21.—πῶς ἐκάλει ἑαυτὸν ἐν συντριβῇ, Γ΄ 35,8.

Ἀβειρών, Β΄ 266, νθ΄.

Ἄβελ, Α΄ 217,16, Β΄ 123, πγ΄, Γ΄ 6,9. Γ΄, 177, ιζ΄.

Ἀβεσσαλώμ, Β΄ 138, νθ΄.

Ἀβιμέλεχ, Α΄ 205,31.

Ἀβραάμ· Α΄ 51, ια΄, Α΄ 88,22, Α΄ 197,5. Α΄ 199,36. Α΄ 240 κ΄. Α΄ 320, πδ΄. Β΄ 7, μζ΄. Β΄ 111, ν΄. Β΄ 305, ξ΄. Γ΄ 15,35. Γ΄ 92,1. Γ΄ 144, 31-32, Γ΄ 163,27, Γ΄ 176, ιε΄, Γ΄ 199, ξθ΄. Γ΄ 346, ο΄. Γ΄ 351, πϛ΄, Δ΄ 153, νγ΄, Δ΄ 311, κδ΄, Δ΄ 312-313 κδ΄. Δ΄ 322 λη΄. Δ΄ 323 λη΄. Ε΄ σελ. 50. Ε΄ 41 οϛ΄. Ε΄ 55 ϟ΄.—διατί ἐπειράσθη ὑπὸ Θεοῦ Α΄ 123, σγ΄. — πῶς ἐκάλει ἑαυτόν, Γ΄ 35,4. Ἔννοια εὐλογίας διὰ τοῦ—πάντων τῶν ἐθνῶν, Δ΄ 322, λη΄. Ἔξοδος ἐκ γῆς αὐτοῦ, σύμβολον ἐξόδου ἀνθρώπου ἐκ τῶν αἰσθητῶν εἰς τὰ νοητά, Δ΄ 311, κδ΄. Πατριάρχης—, Γ΄ 90,13. Ταξίδιον — ἐκ Χαρρὰν εἰς γῆν ἐπαγγελίας, σύμβολον πνευματικῆς ὁδεύσεως τῆς ψυχῆς, Β΄ 74 κϛ΄.

Ἄβυσσος, τί συμβολίζει κατὰ προφήτην, Β΄ 165, ϟβ΄.

Ἀγάγ, Β΄ 79, νγ΄, νδ΄, Β΄ 178, νϛ΄.

Ἀγαθά· αἰώνια ἀποκτῶνται ἐφ' ὅσον τῶν ὀλιγοχρονίων καταφρονοῦμεν, Α΄ 18, ρδ΄. — ἀόρατα φυσικῶς ὑπὸ ψυχῶν ποθητά εἰσι, Α΄ 241 κδ΄. — αἰώνια καὶ πεῖρα ἐν μεθέξει αὐτῶν, Β΄ 153, λα΄. — ἀκατανόητα καθ' ὑπερβολήν, Γ΄ 25,28. — διδόμενα ὑπὸ Θεοῦ ἀνθρώποις ἁμαρτωλοῖς ὑπάρχουσι, Α΄ 285, με΄. — ἔργα πρὸς ποῖον σκοπὸν τελοῦνται, Β΄ 261, λα΄. — ἢ κακά, τὰ πράγματα τὰ ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν χρῆσιν καθίστανται, Β΄ 24, οϛ΄, οζ΄.—ἢ φαῦλα κατὰ προαίρεσιν γεγονότα, ἐν τῷ θελήματι αὐτῶν ὑπάρχουσι, Β΄ 42 ιγ΄. — Θεοῦ ἐπηγγελμένα δέονται ἀγάπης, πίστεως καὶ ἀγῶνος, Γ΄ 192, νδ΄. — καὶ κακά, πῶς αὐξάνονται, Α΄ 102, ϟγ΄, ϟδ΄. — μέλλοντα ὑπεραιώνια, Β΄ 226, οα΄. — βασιλείας οὐρανῶν, ἃ δεῖ ἀναμιμνήσκε-

σθαι τὸν μοναχόν, Α′ 313, νζ′.— οἰκοδομούμενα τῷ θεμελίῳ τῆς πίστεώς καὶ κακὰ ἄτινα οὐκ οἰκοδυμοῦνται αὐτῷ, Β′ 71, ιβ′.— ὅτι ἀπὸ Θεοῦ λαμβάνονται καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπὸ τοῦ λαμβάνοντος μεταδίδονται, Β′ 56, κθ′.— περὶ τοῦ φύσει ἀγαθοῦ, δεῖ—διανοεῖσθαι, Β′ 217, α′.—ὑπὸ Θεοῦ δωρούμενα, Γ′ 102,29 ἐξ. 'Αποτελέσματα δράσεως εὐπρεπείας μελλόντων—καθαρῷ ὀφθαλμῷ πίστεως, Β′ 117, ν′. Διάκονοι—, Α′ 105, ρνη′. 'Ενθύμησις οὐρανίων—, Α′ 17, ϟβ′. μεταπλοκαὶ—καὶ κακῶν, πῶς ἀντιμετωπιστέαι, Α′ 105, ρνθ′. Μοναχὸς καὶ θέσις αὐτοῦ ἔναντι—γῆς, Β′ 300 ιε′. Μετουσία—Θεοῦ, Γ′ 334, λδ′. ὅτι τῶν θείων—τύποι οἱ τῶν ὄντων λόγοι καὶ οἱ τῶν ἀρετῶν τρόποι εἰσί, Β′ 105, οη′. προσδοκία μελλόντων—καὶ ὑπομονὴ ἐνεστώτων θλιβερῶν, Α′ 121, ρξη′. πάντων τῶν ὄντων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς—, ὁ Θεὸς αἰτία ἐστί, Β′ 140, ξη′. Περὶ μελλόντων—, 226, ξϛ′, ξζ′, ξη′, ξθ. πηγὴ καὶ φυλακὴ πάντων τῶν—τὸ ὀρθῶς δοξάζειν περὶ Θεοῦ, Β′ 245,12. πνευματικῶν εὐαγγελίου—σκιὰ ἦν ὁ νόμος, εἰκὼν δὲ οἱ προφῆται, Β′ 67 ϟγ′. Πόθος τῆς τῶν—ἀντιδόσεως τί ποιεῖ τῷ μοναχῷ, Β′ 70, θ′. πῶς καὶ τὰ ἐναντία τῶν—καὶ οἱ πειρασμοὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐδόθησαν, Γ′ 83,28 ἐξ. τέλος πάντων—ἡ ἀγάπη, Β′ 95, κϛ′. τῆς τῶν θείων—διαμονῆς, μέτρον ἑκάστου ἡ πίστις ἐστί, Β′ 133, λε′. χορηγὸς — ὁ Πατὴρ δι' Υἱοῦ ἐν 'Αγίῳ Πνεύματι, Β′ 188,21 ἐξ.

'Αγαθοί·— μένοντες, ἀγαθότητι Θεῷ συνάπτονται, Α′ 24, ρν′.

'Αγαθόν·— ἀμήχανον ἐνεργεῖσθαι ἢ πιστεύεσθαι εἰμὴ ἐν 'Ιησοῦ Χριστῷ καὶ 'Αγίῳ Πνεύματι, Α′ 96, β′.— ἄκρον, τριαδικὸν ἕν, ὁ Θεός, Ε′ 13, κβ′.—διατί πάσῃ δυνάμει ποιητέον ἐστί, Γ′ 15,28.—καὶ ἀλήθεια, τὸ τέλος τῆς ἀληθοῦς καὶ ἀμωμήτου τῶν πιστῶν θεοσοφίας, Β′ 97, λε′.— κατὰ φύσιν μόνον τοῦ Θεοῦ ἐστι, Β′ 165, ϟ.—, ὃ δεῖ πάντοτε τὸν μοναχὸν ἐργάζεσθαι, Α′ 108, σ′.—ὁ Θεὸς καὶ πάροχος δωρεῶν, Α′ 179, λγ′.— οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς, Α′ 18, ρβ′.— οὐ δυνατὸν ποιηθῆναι δίχα Θεοῦ, Γ′ 17,10.— ποιητέον ὑπὸ ἀνθρώπων κατὰ δύναμιν, Α′ 113, ξα′.— προσγινόμενον ἀνθρώποις ἐκ γνώσεως Θεοῦ, Α′ 20, ριθ′.—προσδοκώμενον ἐπιθυμίαν καλεῖ, παρὸν δὲ ἡδονήν, Β′ 182, οη′.—πότε οὐ σπιλοῦται καὶ τίνα ἁμαρτήματα σπιλοῦσιν αὐτό, Γ′ 177, ιζ′.— τελεσιουργεῖται ὑπ' ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ, Α′ 122, ρπη′.— τί ἐστι, Α′ 25, ρνη′.—τέλος ἐστι πρακτικῆς ἀρετῆς κ.λ.π., Β′ 131, κϛ′.— κατ' οὐσίαν ὄν, τί ἐστι, Β′ 91, β′.— τῷ λόγῳ ζητεῖται, τῇ ἐπιθυμίᾳ ποθεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῷ θυμῷ οἱ ἄνθρωποι ὑπεραγωνίζονται αὐτοῦ, Β′ 113, κε′. 'Αντιπόδοσις οὐ ζητητέα ἐπὶ ποιήσει—, Α′ 113, νζ′. 'Αρχή, μεσότης, τέλος παντός—, ὁ Θεός, Α′ 96, β′. 'Αρχὴ παντός—ὁ Θεός, Β′ 289, γ′. 'Ακρότατον—, τίς ἐπιτυγχάνει, Γ′ 29,1 ἐξ. 'Αρχὴ παντός—, ἡ ἐκ Θεοῦ διδομένη φυσικὴ γνῶσις, Γ′ 7,13 ἐξ. Διατί ἡ ἀγάπη μέγα ἐστίν—, Β′ 96, κθ′. Διατί μακάριος ὁ συνάψας τὸ πρακτικὸν τῷ κατὰ φύσιν—, Β′ 131, κε′. Διάβολος μετατρέπει τό—εἰς κακόν, Γ′ 111 ἐξ. Διάκρισις κε′. Διάβολος μετατρέπει τό — Γ′ 109,28 ἐξ. 'Εν τῷ ὄντι—, Ε′ 18, λα′. Κακὸν στέρησίς ἐστιν—, Β′ 31, κθ′. Κατεργασία—ὑπὸ Θεοῦ δωρεῖται, Γ′ 10,12 ἐξ. "Οτι οὐ δεῖ συνυφαίνειν τῇ ψυχῇ κακὸν καί—, Γ′ 172, δ′. Πᾶν—ἐκ Θεοῦ, Α′ 105, ρνη′. Πᾶν—ἀπὸ Κυρίου, καὶ διατὶ διαφόρως νοεῖται, Α′ 99, μζ′. Πᾶν—ὑπὸ Κυρίου δεδώρηται, Α′ 96, γ′. ποίησις—καὶ χάρις 'Αγ. Πνεύματος, Α′ 113, νθ′. Περί—μὴ ὄντος ἠργμένου καὶ περὶ τῶν ἰδιωμάτων αὐτοῦ, Β′ 138, νζ′. Πίστις ἐνδιάθετόν ἐστιν—, Β′ 111, ζ′. Πῶς ταὐτόν ἐστι τῷ—τὸ καλὸν καὶ πῶς πάντα τὰ ὄντα μετέχουσιν ἀμφοτέρων, Β′ 182 πγ′. Τὸ—τρόπος γνώσεως Θεοῦ ἐστι,

Α′ 8, κθ′. Τὸ μνημονευτέον—δεῖ ποιεῖν, Α′ 100, ξ′. Τί ἄγει εἰς τό—, Β′ 131, κϛ′. Τὸ ἕν, ἄναρχον καὶ ὑπερούσιον—, ἢ 'Αγία καὶ Τρισυπόστατος Μονάς ἐστιν, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ "Αγιον Πνεῦμα, Β′ 91, α′. δι' ἀρετῶν συμπλήρωσις τοῦ—, τέλος πίστεώς ἐστι, Β′ 136, ν′. Χρεία πείνης καὶ δίψης δι'—, Γ′ 194, γθ′.

'Αγαθός·—οὐδεὶς αἰσχρός, Α′ 21, ρκθ′.—φύσει μόνος ὁ Θεός, ὁ ἄνθρωπος δὲ γίνεται δι' ἐπιμελείας τῶν τρόπων, Α′ 236, β′.— φύσει μόνον ὁ Θεός, Β′ 50, ϟ′. Πᾶν θέλημα Θεοῦ—, Γ′ 116,5 ἐξ.— γνώμη, οὐ φύσει, μόνον ὁ θεομίμητος ἄνθρωπος, Β′ 50, ϟ′.

'Αγαθότης·—, ἀλήθεια, νίκη, σοφία, θεωρία, πρᾶξις κ.λ.π. δῶρά εἰσι Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′.— Θεοῦ, Γ′ 80,33 ἐξ.—καὶ ἀθανασία, Α′ 10, μη′.— καρδίας καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Β′ 209, πε′.— πανάγαθος καὶ ὑπεράγαθος ὁ Θεός, Δ′ 144, λδ′. (Θεὸς) πανάγαθος καὶ ὑπεράγαθος—, Δ′ 145, λε′. Ἡ μέθεξις τῆς — καὶ ἡ ἔκπτωσις αὐτῆς, ἀνάλογος τῶν πράξεων τῶν ἀνθρώπων, Β′ 158, νδ′. Ποῖον τὸ διττὸν ἀποτέλεσμα, τῆς ἄκρας — ἴδιον, Β′ 125, ϟϛ′. Πῶς οἱ ἅγιοι δι'—καὶ ἀγάπης τὸν νοῦν ἀναπετάσαντες, τὸν αἰῶνα τοῦτον διέβησαν, Β′ 182, π′.

'Αγάθων· — ἀββᾶς, Γ′ 64,28. — περὶ τῆς ἔνδον φυλακῆς τοῦ νοός, Δ′ 22, 1 ἐξ.

'Αγαλλίαμα· σκίρτημα ἢ—, δύο ἔχον μορφάς, καὶ τίνες αὗται, Δ′ 68, ε′.

'Αγαλλιᾶσθαι· πῶς νοητέα τὸ λυπεῖσθαι καὶ — ἐν τοῖς καιροῖς μας, Β′ 143, πε′, πϛ′.

'Αγαμέμνων, Α′ 163, ρμδ′.

'Αγαμία· Δ′ 97,24 ἐξ. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν τήν—τιμῶντα, Β′ 48, ξη′.

"Αγαμος, ὁ μοναχός, Α′ 38,4—19.

'Αγαπᾶν, δεῖ τὸν Χριστὸν μόνον, Γ′ 51,35.

'Αγάπη· Β′ 217, η′. Β′ 220, ξζ′. Β′ 227, οθ′. Γ′ 38,25. Γ′ 54,38. Γ′ 339, νβ′. Γ′ 349, π′. Γ′ 351, πη′. Δ′ 28,7. Δ′ 35, κδ′. Ε′ 107,5. — ἀκολουθητέα ὡς ἀρετῶν μητρόπολις κ.λ.π., Α′ 319, πβ′. — ἀρχὴ σωτηρίας, Α′ 24, ρμη′. — αὐξανομένη ὅσον καὶ ὁ ψυχῆς καθαρμός, Α′ 240, ιζ′. — ἀκατάληπτος, Β′ 20, μη′. — ἀποτέλεσμα πίστεως καὶ μήτηρ φωτισμοῦ γνώσεως, Β′ 226, ξ′. — ἀρέσκει τῷ Θεῷ, Β′ 29, ια′. — αἰσθητική, ἤτοι τῶν αἰσθήσεων, Δ′ 330, μϛ. — ἀρετή, βαθμὶς μικρᾶς κλίμακος ἀρετῶν καὶ πῶς ἐνεργεῖται, Δ′ 54, ρκ′. — βίου μοναχοῦ, Γ′ 266, ρμα′. — γνωρίζεται οὐ μόνον διὰ μεταδόσεως χρημάτων ἀλλὰ καὶ διὰ λόγου καὶ σωματικῆς διακονίας, Β′ 6, κϛ′.—γόνος ἀπαθείας ἐστι, Β′ 4, β′.—διὰ θείας γνώσεως ἐνεργουμένη ἀντίδοτον πνεύματος κενοδοξίας, Β′ 7, μϛ′.—δυσὶ συμπαρατείνεται τμήμασι, Β′ 40, ϟθ′. — διατηρεῖ νοῦς ἀπάθειαν, Β′ 32, λθ′. — διατὶ μέγα ἀγαθόν ἐστι, Β′ 96, κθ′. — διατὶ μεῖζων πάντων ἐστι, Β′ 30, ϟθ′. — διὰ Θεόν, Γ′ 62,4. — ἑαυτοῦ κωλύει — πρὸς Θεόν, καὶ τἀνάπαλιν, Α′ 238, ιβ′. — ἐγγίνεται δι' ἀπαθείας, Α′ 311, μζ′. — εἰς Χριστὸν δι' ἐναντίων δοκιμάζεται, Α′ 101, πη′.—, ἐγκράτεια, προσευχή, ἀπαλλακτικὰ παθῶν εἰσι, Β′ 210, ϟγ′. — ἔκγονον καλῆς ἡσυχίας, Β′ 215, πγ′. — ἐπαινετή, μέση καὶ ἐμπαθής, Β′ 15, θ′. — ἐπακολούθημα πίστεως, Β′ 226, ξα′. — ἐπιδεικτέα μόγη καὶ βοήθεια διὰ τὸν ἁμαρτωλόν, Β′ 49, πγ′.— ἐκ διαθέσεως τοῖς λοιδωροῦσιν, ἀδικοῦσι κλπ., Γ′ 240, κ′. — ἐκ πολλῶν γεννᾶται ἀρετῶν, Γ′ 162,13. —, ἐγκράτεια, προσευχή, Δ′ 274, οη′. — βιουμένη εὑρίσκεται μόνοις τοῖς Χριστοῦ μαθηταῖς, Β′ 51, ρ′. — ἡ πασῶν ἀρετῶν περιεκτικωτάτη, Α′ 125, σκγ′. — ἡ ἄνωθεν, πότε τῷ μοναχῷ κατέρχεται, Δ′ 15, η′. — θεία καὶ γνῶσις θεία, Β′ 262, λθ′.— θεία καὶ μακαρία συνάπτουσα Θεῷ δημιουργητέα ὑπ' ἀνθρώπου, Β′ 96, λβ′. — θεία ὑπὸ τελείων ἐν στέργῳ φέρεται, Β′ 103, ξη′.—θεία φοβουμένου Κύριον, Β′ 7, μη′. — Θεοῦ, κρατοῦσα νοῦ, τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 14, γ′. — θεία καὶ ἄπτω-

τος, Γ' 14,23. — Θεοῦ ἐν τῇ ψυχῇ τίνος δηλωτικόν ἐστι, Γ' 331, κγ'. — θεοποιός, Δ' 4,11. — Θεοῦ, Δ' 72, γ'. — Θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον, Δ' 279, πε'. — Θεοῦ πρὸς τὰ πλάσματα ἑαυτοῦ, Δ' 151, μζ'. — ἴση πρὸς πάντας καὶ ἀπομάκρυνσις παθῶν, Β' 213, λθ'. — καὶ ἔρως ἀγγέλων πρὸς Θεόν, Α' 173, σα'. — καὶ πίστις γνήσιαί εἰσιν, ὅταν εἷς ἕκαστος ἑαυτὸν ἔχῃ κατήγορον, Α' 240, κγ'. — καὶ πλάτυνσις νοῦ ταῖς θεωρίαις, Α' 237, ζ'. — καὶ ταπείνωσις κριτήριον μεγέθους ἀληθοῦς γνώσεως, Α' 115, ϟα'. —καὶ ἀπάθεια, Β' 262, λϛ'. — καὶ ἀποταγή, Β' 4, α'. — καὶ ἐγκράτεια ἀντίκεινται τῇ φιλαυτίᾳ, Β' 29, η'. — καὶ ἐγκράτεια· ἴδιον τοῦ παθητικοῦ τῆς ψυχῆς ἐστι, σχολάζειν ἐν αὐταῖς, Β' 213, νβ'. — καὶ ἐγκράτεια, καθαίρουσι λογισμούς, Β' 217, ιγ'. — καὶ ἐγκράτεια καθαίρουσι τὸ παθητικὸν ψυχῆς, Β' 215, πδ'. — καὶ ἐγκράτεια τὴν ψυχὴν παθῶν ἐλευθεροῦσι, Β' 50, πϛ'. — καὶ ἐγκράτεια ψυχὴν καθαίρουσι, Β' 206, ια'. — καὶ προσευχὴ ἀπαρχὴ θεωρητικῆς ἀρετῆς τῷ Θεῷ προσφερομένης, Β' 302, λγ'. — καὶ συμπάθεια μειοῦσι θυμόν, Β' 212, κγ'. — καὶ ταπείνωσις προσφέρεται ἀντὶ τῆς δωρεὰν σωτηρίας, Β' 264, με'. — καὶ ὑπομονή, Β' 205, δ'.— κατὰ τὸ δυνατὸν πρὸς συνανθρώπους καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀποφυγὴ μίσους πρὸς αὐτούς, Β' 49, πβ'. — κ.λ.π. ψιλοῦσιν ἐμπαθεῖς μνήμας, Β' 219, λζ'. — κρείττων ἐν ἀρεταῖς, Β' 307, οζ'. — καὶ ἕνωσις Θεῷ, Γ' 318, οθ'. — καὶ ἔρως διὰ τὰ ἐπουράνια, Γ' 192, νγ'. — κατὰ Θεόν, Γ' 288, ξδ'. — κρεῖσσον εὐχῆς, Γ' 266, ρμγ'. — καὶ ἡσυχία, Δ' 48, ργ'. καὶ προσοχή, Δ' 26,25. — κ.λ.π. πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, Δ' 116,11 ἑξ. — μεταξὺ δύο κακῶν, Α' 120, ρξγ'. — μὴ γλώττῃ μόνῃ ἀλλὰ ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ ἀναγκαία ἐστί, Α' 320, πδ'. — μακροθυμοῦσα καὶ—σωτήριος, Β' 43, κϛ', κζ'. — μείζων, Β' 170, ιβ'. — μείζων πασῶν ἀρετῶν καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὁδός, Β' 48, οδ'. — μετὰ μακροθυμίας κ.λ.π. ξηραίνουσιν ἡδονὰς σωματικὰς καὶ ψυχικάς, Β' 211, γ'. — μεγίστη ἐντολῶν, Γ' 174, ια'. — μοναχοῦ πρὸς Χριστόν, Γ' 247, νθ'. — νοερὰ ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος, τίς ἐστι, Δ' 330, μϛ'. — μετ' ἔργων, Δ' 155, νη'. — οἰκοδομεῖ διὰ τὸ τὰ πάντα ὑπομένειν, Α' 101, πδ'. — ὅπλον τοῦ μεθ' ὑπομονῆς ἡσυχάζοντος, Β' 211, ια'. — οὐ συνυπάρχει μνησικακίᾳ καὶ δόλῳ, Β' 8, νϛ'. — ὅλη ἀφιερωτέα Χριστῷ, Γ' 197, ξε'. — οὐδέποτε ἐκπίπτουσα, πῶς νοητέα, Γ' 173, ϛ'. —, πίστις καὶ ἔργα, Α' 240, κα'. — ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μένειν ἐν τῷ Θεῷ· μῖσος διαζευγνύει αὐτὸν τούτου, Α' 296, ρ'. — πρὸς Θεὸν ἐν αἰσθήσει καρδίας, Α' 238, ιδ'. — πρὸς Θεόν, ἔχει ἀποτέλεσμα τὴν πρὸς τὸν πλησίον—, Α' 239, ιε'. — πρὸς Θεὸν καὶ μέθη ψυχῆς, Α' 237, η'. — πρὸς Θεὸν καὶ ταπείνωσις, Α' 238, ιγ'. — πρὸς Θεὸν καὶ Χριστόν, Α' 246, μ', μα'. — πρὸς Θεὸν πῶς ἐκδηλοῦται ὑπὸ ἀνθρώπου καὶ τἀνάπαλιν, Α' 238, ιβ', ιγ', ιδ', 239, ιε', ιϛ'. — πρὸς πλησίον μισοῦντα, μεγάλη ἀρετή, Α' 112, μζ'. — πρώτη τῇ τάξει τῶν ἀρετῶν κατ' ἀξίαν, Α' 111, λζ'. — πνευματική, Β' 48, ξη'. — πνευματικὴ χωρίζει πάθος ἀπὸ τοῦ νοήματος, Β' 33, μγ'. — πρὸς ἀνθρώπους καὶ οὐχὶ πρὸς ἀνθρώπινα, Β' 32, λζ'. — πρὸς Θεόν, γνησία καὶ ἀπερίσπαστος προσευχή, Β' 14, α'. — πρὸς Θεὸν γνησία, καὶ δι' αὐτῆς ἀποβολὴ τῶν παθῶν, Β' 34, ν'. — πρὸς Θεὸν καὶ ἀλλήλους, ἑνοποιὸς τοῖς ἀνθρώποις, ἐξ ἀρετῶν θεοποιῶν συνίσταται, Β' 132, λ'. — πρὸς Θεὸν καὶ ἀποταγή, Β' 4, ϛ'. — πρὸς Θεὸν καὶ ἀποταγὴ κόσμου, Β' 250,18, ἑξ. — πρὸς Θεὸν καὶ καθαρότης καρδίας, Β' 215, οθ'. — πρὸς Θεὸν καὶ λυπεῖν ἢ ποιεῖν λυπεῖσθαι, Β' 7, μα'. — πρὸς Θεὸν οὐκ ἀνέχεται παντελῶς μίσους, Β' 5, ιε'. — πρὸς Θεὸν καὶ πλησίον, καὶ παροχὴ ἀναγκαίων τοῖς χρήζουσι, Β' 5, κγ'. — πρὸς Θεόν, ποῖα ἀγαθὰ

ποιεῖ τῷ ἀνθρώπῳ, Β' 48, οε'. — πρὸς Θεόν, πρὸς τί ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον, Β' 4, δ'. — πρὸς Θεὸν προτιμητέα παντὸς ἑτέρου, Β' 4, δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι'. — πρὸς Θεόν, συνεπάγεται — πρὸς ἀτελεῖς καὶ διάθεσιν πρὸς τελειοποίησιν αὐτῶν, Β' 5, ιγ'. — πρὸς Θεὸν συνεπάγεται — πρὸς πλησίον, Β' 5, ιϛ'. — πρὸς Θεὸν ὑπὸ γνώσεώς τίκτεται, Β' 17, κε'.— πρὸς πλησίον, Β' 46, νϛ'. — πρὸς τὸν πλησίον καὶ ἐγκράτεια, κατ' ἐμπαθῶν λογισμῶν εἰσι μέτρον, Β' 206, ιδ'. — πρὸς πλησίον ὑπὲρ ἑαυτόν, νόμου χάριτός ἐστι, Β' 170, ιδ'. — πρὸς πλησίον ὡς ἑαυτόν, γραπτοῦ νόμου ἐστι, Β' 170, ιδ'. — πρὸς φθειρόμενα νεκροῖ τὴν παρὰ Θεοῦ κατὰ δωρεὰν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος δοθεῖσαν ζωήν, Β' 97, λθ'. — πρὸς Χριστὸν μίμησίς ἐστιν αὐτοῦ, Β' 46, νε'. —, πίστις καὶ ἐλπίς, ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις πρὸς ἀπόκτησιν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, Γ' 192, νδ'. — προπορεύεται τῆς προσευχῆς, Γ' 317, οϛ'. — πρὸς ἀνθρώπους, Γ' 307, μα'. — πρὸς ἐχθροὺς ὑπὲρ ἑαυτούς, Γ' 85,24. — πρὸς Θεόν, Γ' 309, μζ'. — ἡ πρὸς Θεὸν ἁρπάζουσα, Γ' 78,15. — πρὸς Θεὸν δεῖ ἔχειν τὸν μισήσαντα τὸν κόσμον, Γ' 238, θ'. — πρὸς Θεὸν καὶ ἄσκησις, Γ' 292, πβ'. — πρὸς Θεὸν κτᾶται ἀγῶνι πολλῷ, καμάτῳ νοὸς κ.λ.π., Γ' 175, ιγ'. — πρὸς Θεὸν πότε ἀποκτᾶται, Γ' 16,26. — πρὸς Θεὸν πρώτη ἐντολή, Γ' 175, ιγ'. — πρὸς Θεόν, τὸ τέλος τοῦ φόβου πρὸς αὐτόν, Γ' 117,11, ἑξ. — πρὸς Κύριον καὶ ἀπόκτησις βασιλείας οὐρανῶν, Γ' 194, νθ'. — πρὸς πλησίον, Γ' 174, ια'. — πρὸς πλησίον μέχρι θανάτου, Γ' 75,28-36. — πρὸς τὸν Θεόν, Γ' 85,12, ἑξ. — πρὸς τὸν πλησίον, Γ' 85,16 ἑξ. — πρὸς Χριστὸν καὶ μῖσος πρὸς ἁμαρτίαν ἀναγκαῖά εἰσι, Γ' 12,5, ἑξ. — πνευματικὴ πῶς κτᾶται καὶ πότε, Δ' 111,35 ἑξ. — πρὸς πατέρα καὶ μητέρα, Δ' 119,13, ἑξ. — πρός τι, λογιζόμενον ἀγαθόν, Δ' 330, μϛ'. — πρὸς Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς κ.λ.π. καὶ ἀγάπη πρὸς πλησίον, πῶς νοητέα, Ε' 15, κδ'. — πρὸς Θεὸν ἡ πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν, Ε' 99,6. — σβεγνύουσα πάντα τὰ πάθη, Α' 33, ιθ'. — συνίσταται ἐκ τῆς τῶν ὑλῶν ἀποχῆς καὶ τῆς τῶν λογισμῶν ἡσυχίας, Α' 125, σκϛ'. — σημεῖον τελείου φόβου πρὸς Θεὸν τελείων, Δ' σ. 220. — τελεία διὰ ποίων μέσων κατορθοῦται, Α' 80, 25-29. — τελεία, εἰ δυνατή ἐστιν ἡ κτῆσις αὐτῆς καὶ ποῖοι ἐκτήσαντο ταύτην, Α' 267 ϟ'. — τελεία, ἐν ᾗ οὐκ ἔστι φόβος, Α' 239, ιϛ', 240, ιζ'. — τελεία οὐδέποτε πίπτουσα, Α' 134,36, ἑξ. — τελεία πνευματική, ἐν ᾗ ἡ προσευχὴ ἐνεργεῖται ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, Α' 183, οζ'.—τελεία πνευματική, ἡ πρὸς Θεὸν φιλία, Α' 183, οζ'. — τελεία, τοῦ πνευματικοῦ λύχνου φωταγωγός ἐστι, Α' 322, ϟη'. — τελεία, Β' 260, κθ'. — τελεία καὶ νοῦς, τοῖς οὖσι καθ' ὑπεροχὴν πάμπαν ἑκουσίως πεπηρωμένοις ποιοῦσι τὴν κατὰ τὴν ἀνάληψιν θέωσιν, Β' 184, ϟγ'. — τελεία ποία ἐστι, Β' 10, οα'. — τελεία πρὸς Θεόν, Β' 246,3. — τελεία συνάγει εἰς ἓν τὰ διηρημένα κ.λ.π., Β' 99 μη'. — τελεία τίκτεται ἐξ ἀπαθείας, Β' 50, ϟα'. — τελεία, χάρισμα Ἁγίου Πνεύματός ἐστι, διδόμενον κατὰ τὴν πίστιν, Β' 109, ϟζ'. — τέλος πάντων ἀγαθῶν καὶ σχέσεις αὐτῆς πρὸς πίστιν καὶ ἐλπίδα, Β' 95, κϛ'. —, τί ἐστι καὶ πρὸς τί διατίθησι τὸν ἄνθρωπον, Β' 4, α'. — τίκτεται ἐκ τῆς τῶν παθῶν ἀπαλλαγῆς, Β' 215, οη'.—τί μόνη ποιεῖ, Β' 205, ε'. —, τίνος ἔργον ἐστί, Β' 159, ξα'. —, τί ποιεῖ, Β' 132, λ'. — διὰ τίνων λύεται, Β' 49, πα'. — τελεία, Γ' 9,13, Γ' 90,7, Γ' 147,22. —, ταπείνωσις, ὑπομονὴ περιεκτικαὶ ἀρεταί εἰσι, Δ' 44, πδ'. — τελεία, καρπὸς Θεολογίας, Δ' 64, ε'. — τί ἐστι, Δ' 283, ϟ'. — τοῦ τῶν ὅλων Δημιουργοῦ, τὸ πέρας τῶν ἀρετῶν ἐστι, Δ' 368,28. — τελεία καὶ ἁπλῆ Θεοῦ, ἐκχεομένη δι' Ἁγ. Πνεύματος, Ε' 47, πα'. — ὑπὸ τίνων πράξεων φέρεται,

Β′ 7, μδ′, με′. — φίλων Χριστοῦ καὶ φίλων κόσμου, Β′ 51, ϛη′. — χαλινοῖ τὰς τοῦ θυμοῦ ὁρμάς, Β′ 208, ξϛ′. — Χριστοῦ καταλαμβάνουσα τὸν ἄνθρωπον, ἀπάτορα, ἀμήτορα καὶ ἀγενεαλόγητον πριεῖ αὐτὸν λογίζεσθαι, Β′ 181, οε′. — Χριστοῦ τέλος πρακτικῆς, Β′ 226, νζ′. — Χριστοῦ ἐκδηλοῦται δι᾽—πρὸς τὸν πλησίον, Γ′ 258, ρια′, ριβ′, ριγ′, 259, ριδ′, ριε′, ριϛ′, ριζ′. — ὡς τέλος ἀρετῶν πῶς γοητέα, Β′ 132, λα′. Ἀναγκαῖον ἡ —πρὸς Θεὸν ὡς καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 319, πγ′. Ἀναγκαιότης— καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 83, 14-15. Ἀποτελέσματα τῆς—διὰ τὴν ψυχήν, Α′ 322, ϛε′. Ἀποτελέσματα ἐκκαύσεως ψυχῆς πρὸς—Θεοῦ, Α′ 244, λδ′. Ἁρμονία γνώσεως καί—, Α′ 268, ϛβ′. Ἅγιοι μίαν πρὸς ἅπαν τὸ γένος διάθεσιν ἔχοντες—, Β′ 184, ϛβ′. Αἰτίαι—πρὸς ἀργύριον, Β′ 29, ιη′. Ἀληθείας ὁδὸς ἡ—ἐστι καὶ θύρα εἰσόδου εἰς τὰ Ἅγια Ἁγίων, Β′ 97, λζ′, λη′. Ἀναγκαιότης διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ μακαρίου πάθους τῆς—, Β′ 36, ξϛ′. Ἀναγκαιότης πίστεως, ἐλπίδος,—καὶ ἀποτελέσματα ἑκάστης, Β′ 120, ξη′, ξθ′, 121 οα′, οβ′. Ἀνάγκη τὴν—μὴ ἐργάζεσθαι κακὸν εἰς τὸν πλησίον, Β′ 8, νε′. Ἀπάθεια καὶ ἕνωσις δι᾽—μετὰ Θεοῦ, Β′ 94, ιζ′. Ἀπαραίτητος— πρὸς ἀτρεψίαν ἀρετῆς καὶ νοήσεως ἡμῶν καὶ οὐσίας πάντων τῶν μετὰ Θεόν, Β′ 65, πα′. Ἀποταγὴ νοῦ καὶ κτῆσις —, Β′ 4, γ′. Ἀποτέλεσμα—ἀγγέλων πρὸς Θεὸν καὶ πρὸς ἀλλήλους, ἡ ἄκρα εἰρήνη αὐτῶν, Β′ 44, λϛ′. Ἀποτέλεσμα ἀναλήψεως—κ.λ.π., Β′ 207, μβ′. Ἀποτελέσματα πίστεως ἄνευ ἀγάπης, Β′ 6, λα′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 97, λε′. Ἀποτελέσματα—πρὸς Θεόν, Β′ 7, μβ′. Ἀποτελέσματα ἐκπτώσεως ἐκ θείας—, Β′ 171, κ′. Ἀποτελέσματα κτηθείσης θείας—, Β′ 6, κη′. Ἀποτελέσματα κτήσεως καρπῶν—, Β′ 6, λζ′. Ἀποτελέσματα νοῦ κτησαμένου πνευματικήν—, Β′ 205, β′. Ἀποτελέσματα νοῦ συναπτομένου τῷ Θεῷ καὶ ἐγχρονίζοντος αὐτῷ διὰ προσευχῆς καί—, Β′ 21, νβ′. Ἀποτελέσματα πνευματικῆς—, Β′ 219, λδ′. Ἀγὼν κρυπτὸς πρὸς ἀπόκτησιν—Θεοῦ, Γ′ 175, ιγ′, 176, ιδ′. Ἀνάγκη καὶ ἀποτελέσματα—πρὸς Χριστόν, Γ′ 312, νϛ′, νζ′. Ἀποτελέσματα ἀληθοῦς πρὸς Θεόν—, Γ′ 228, ρλϛ′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν εἰσελθόντα εἰς τὰ ἀγάκτορα τῆς—, Γ′ 352, πη′. Ἀποτελέσματα τελείας—, Γ′ 88,35 ἐξ. Ἀποτελέσματα τῆς κατὰ Χριστὸν θείας—, Γ′ 216, ρι′, ρια′. Ἀποτελέσματα ὑπάρξεως—, Γ′ 351, πζ′. Ἀρχή— Θεοῦ, μεσότης—Θεοῦ, καὶ τέλος—, τί ἐστι, Γ′ 298, α′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 14, γ′, Δ′ 204, η′, θ′, Δ′ 283, ϛ′. Ἀποτελέσματα—πρὸς Θεὸν καὶ θλίψεως ἐκ πειρασμῶν, Δ′ 107,6 ἐξ. Ἀποτελέσματα τρώσεως δι᾽—πρὸς Θεόν, Δ′ 20,13 ἐξ. Βρῶσις—, Δ′ 65, ζ′. Γνωρίσματα εὑρέσεως ἀνθρώπου μακρὰν τῆς τελείας—, Β′ 15, ι′. Δεῖ εἶναι τὴν—ἴσην πρὸς πάντα ἄνθρωπον, Β′ 15, ι′. Δι᾽—χαλινοῦται τὸ τῆς ψυχῆς θυμικόν, Β′ 49, π′. Διατί δεῖ τὴν ἐντολὴν τῆς—παρατείνειν, Β′ 29, ιδ′. Διατί ἡ τῆς—ἐντολὴ οὐ καταφρονητέα, Β′ 43, κ′. Διατί ὁ Κύριος ἐδίδαξε τὴν πρὸς ἐχθρούς—, Β′ 9, ξά′. Διατί οὐδὲν μεῖζον τῆς θείας—, Β′ 4, θ′. Διατί τὴν γνῶσιν δεῖ τῇ—συζευγνῦσθαι, Β′ 46, νθ′, 47, ξ′, ξα′. Διὰ τὸ μὴ ἐκπεσεῖν τῆς— Θεοῦ, δεῖ διαλλάττεσθαι τοὺς ἀδελφούς, Β′ 8, νγ′. Διατί τὸ πάθος τῆς —ψεκτόν ἐστι καὶ ἐπαινετόν, Β′ 36, ο′. Δωρεαὶ Θεοῦ καί—ἡμῶν πρὸς αὐτόν, Γ′ 102,29 ἐξ. Δένδρον—μέσον πάντων τῶν τὰς ἀρετὰς συμβολιζόντων δένδρων, Δ′ 110,1. Ἐκ ποίων ἀρετῶν ἡ ψυχὴ εἰς—καὶ διάκρισιν προκόπτει, Α′ 322, ϛε′. Ἐνδείξεις καὶ ἀποτελέσματα τελείας—, Α′ 267, ϛα′. Εἴδη—, Β′ 20 μθ′, 21, ν′. Εἴδός τι ἔργου—, Β′ 7, μ′. Εἰς τί ὁδηγοῦσιν, ἡ—πρὸς Θεὸν καὶ ἡ—πρὸς πλησίον, Β′ 45, μ′. Ἐνδείξεις ἀφίξεως εἰς μέτρον ἀπαθείας καὶ τελείας—, Β′ 45, μβ′. Ἐνδείξεις μὴ ὑπάρξεως ἀπαθείας ἀληθοῦς καὶ φυσικῆς καὶ τελείας—, Β′ 50, ϛβ′. Ἔνδειξις ὑπάρξεως—πρὸς ἑαυτὸν καὶ οὐχὶ πρὸς Θεόν, Β′ 21, να′. Ἐνέργεια καὶ ἀπόδειξις τῆς εἰς Θεὸν τελείας—, ἡ—πρὸς πλησίον ἐστι, Β′ 97, λϛ′. Ἔργον καὶ ἀποτελέσματα—, Β′ 96, κζ′. Εὐωδία—φυγαδεύεται ὑπὸ μνησικακίας, Β′ 206, ιϛ′. Ἔκχυσις ἀοράτως τῆς—τοῦ Θεοῦ, Γ′ 335, λη′. Ἐγκράτεια,—, κάθαρσις νοῦ δι᾽ εὐχῆς καὶ κτῆσις χάριτος, Δ′ 124, 36 ἐξ. Ἐκ τίνων ἡ πρὸς Θεόν—συνίσταται, Δ′ 155, νη′. Ἕνωσις—διὰ τὸ ἀγαθὸν γίνεται, Δ′ 15, ζ′. Ἕξις—, Δ′ 124,33. Ἡ εἰς Θεόν—περὶ τίνος πείθει τὸν μέτοχον αὐτῆς, Β′ 22, νη′. Ἡσυχία, προσευχή,—, ἐγκράτεια, τετράπλοκόν ἐστιν ἅρμα κ.λ.π., Β′ 206, κδ′. Οἵα ἡ—Κυρίου πρὸς κόσμον, Α′ 112, μη′. Θεὸς ὁ προβολεὺς καὶ γενγήτωρ τῆς—καὶ ἔρωτος, Β′ 183, πζ′. Κατόρθωσις—καὶ τελείωσις, Α′ 82, 33-39. Κτῆσις—κτῆσις Θεοῦ, Β′ 51, ρ′. Κύριος Ἰησοῦς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ λέγεται μόνον ὑπὸ τελείαν—κτησαμένου, Β′ 45, λθ′. Καρποί—καὶ προσευχή, Γ′ 179, κβ′. Κτῆσις τελείας—, Γ′ 194, νθ′. Καρπός—, ἡ ταπείνωσις, Δ′ 64, ε′. Κτῆσις—Χριστοῦ, Δ′ 4,16. Μακροθυμία ἐν καιρῷ πειρασμοῦ δεῖγμα τελείας—, Β′ 42, ιϛ′. Μακροθυμία ἐν συναρτήσει πρός—, Β′ 42, ιη′. Μέγιστα ἀποτελέσματα τῆς ἀληθοῦς, κατ᾽ ἐπίγνωσιν Θεοῦ—, Β′ 99, ν′. Μεγίστη ἡ ἀναγκαιότης τῆς—, Β′ νδ′. Μετοχὴ εἰς θείαν— καὶ γνῶσιν, πῶς ἀποκτᾶται, Β′ 6, κζ′. Μῖσος κατ᾽ ἀδελφοῦ, δι᾽—δεῖ νικᾶσθαι, Β′ 143, κβ′. Μυστήριον—τί ποιεῖ τῷ μοναχῷ, Β′ 7, οθ′. Μύρια ὁ διάβολος μηχανεύεται τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς πιστοὺς τῆς ἐλπίδος καὶ —Χριστοῦ, Γ′ 233, ρμζ′. Νόμος χάριτος διδάσκει μιμεῖσθαι Θεὸν ἐν ἐκδηλωθείσῃ—αὐτοῦ κ.λ.π., Β′ 169, ιβ′. Νοῦς ἐνεργούμενος ὑπὸ θείας—, καὶ— πρὸς πλησίον, Β′ 221, οθ′, π′. Ὅρος τῆς—, Α′ 235, θ′. Οἵαν δεῖ εἶναι τὴν— τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀπαθοῦς, Β′ 5, κε′. Οἵαν δεῖ εἶναι τὴν πρὸς πλησίον—, Β′ 11, οδ′. Ὅτι δεῖ τὴν— ἴσην πρὸς πάντας εἶναι, Β′ 209, οη′. Οὐ δεῖ εὐκόλως τὴν πνευματικὴν— ἀποβάλλειν, Β′ 43, κε′. Οὐδὲν τῷ Θεῷ προσφιλέστερον τῆς τελείας—, Β′ 99, μη′. Οἵαν δεῖ εἶναι τὴν—τῶν πιστῶν πρὸς τοὺς πιστούς, Γ′ 247, ξα′. Ὁ τήν—διώξας καὶ καταλαβών, τί ποιεῖ καὶ πῶς λαλεῖ εἰς οἰκοδομήν, Γ′ 352, πθ′. Ὅτι ἀγαθὸν ἡ—καὶ ἡ συμβουλὴ μετὰ ταπεινώσεως, Γ′ 92, 9-94,39. Ὅτι τὸ τῆς—εἶδος τριττόν ἐστι, Δ′ 330, μϛ′. Πάσης πνευματικῆς θεωρίας ἡγείσθω πίστις, ἐλπίς,—, πλέον δὲ ἡ—, Α′ 236, α′. Περὶ πνευματικῆς καὶ τελείας—, Α′ 266, πθ′. Περὶ—ψυχῆς φυσικῆς καὶ—ἐκ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος αὐτῇ προσγενομένης, Α′ 244, λδ′. Περὶ ἐξόδου καὶ κρίσεως μοναχοῦ ἔχοντος τὴν τελείαν—, Α′ 272, ρ′, σ. 273. Περὶ μετόχων ἀρετῶν καὶ μετόχων τῆς—, Α′ 111, λζ′. Πότε ἡ ψυχή, ἐξαπτομένη πρὸς τὴν— τοῦ Θεοῦ, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ποιεῖ αὐτό, Α′ 244, λγ′. Πῦρ— πρὸς Θεὸν καῖον καρδίαν, Α′ 239, ιδ′. Πᾶσα—πρὸς τὸν κόσμον ἐξαργητέα ἐστι, Β′ 99, γ′. Πειρασμοί νοῦ, ἀρχομένου προκόπτειν εἰς τὴν—Θεοῦ, Β′ 15, ιδ′. Πέντε αἰτίαι—ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους, Β′ 15, θ′, 21, ν′. Περὶ—πρόλογος Μαξίμου ὁμολογητοῦ πρὸς Ἐλπίδιον πρεσβύτερον, Β′ σ. 3. Πίστις, ἐλπίς,—, Β′ 274, β′. Πόθος ψυχῆς δι᾽—Θεοῦ, Β′ 251,27 ἐξ. Ποῖα πάθη δεῖ ἀποκόπτειν διὰ τὸ καταξιωθῆναι τῆς τελείας—, Β′ 11, οε′. Ποῖα τὰ τρία ἔργα τῆς πρὸς τὸν πλησίον—, Β′ 46, νε′. Ποῖα τὰ χωρίζοντα τῆς τῶν φίλων—, Β′ 43, κα′. Ποῖον τὸ τῆς τελείας—γνώρισμα, Β′ 21, μθ′. Ποῖον τὸ τέλος τῶν τὴν— ἐχόντων πρὸς Κύριον, Β′ 73, κδ′. Ποῖος κέκτηται ἀληθινήν—, Β′ 205, ϛ′. Ποῖος ὁ ἀλλότριος—καὶ πῶς ἀλλότριος Θεοῦ ἐστι, Β′ 6, λη′. Ποῖος οὐ δύναται κτήσασθαι τὴν τελείαν—, Β′ 10, οβ′. Πῦρ ἡ—, Β′ 164, πδ′. Πῶς δεῖ προσέχειν διὰ τὸ μὴ ἐκ τῆς—ἐκπεσεῖν, Β′ 42, ιθ′. Πῶς ἡ πρὸς τὸν πλησίον—ὅλως φυλακτέα ἐστι, Β′

29, ιε′. Πῶς οἱ ἅγιοι δι᾽ ἀγαθότητος καὶ—τὸν νοῦν ἀναπετάσαντες, τὸν αἰῶνα τοῦτον διέδησαν, Β′ 182, π′. Πῶς οὐ δύναταί τις τὴν τελείαν—ἔχειν, Β′ 10, ο′. Πᾶσαν τὴν—δεῖ τῷ Θεῷ μόνῳ παραδίδειν, Γ′ 193, γϛ′. Περὶ—ὑπὸ Μακαρίου Αἰγυπτίου, Γ′ σ. 205. Περὶ τῆς—ὡς ἀρχῆς καὶ τέλους νόμου, Γ′ 146,17 ἑξ. Περὶ—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Περὶ πίστεως,—καὶ ἐλπίδος τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 282, ϛ′. Περὶ τοῦ ἐν τῇ—φόβου, Δ′ 329, με′. Πίστις, ἐλπίς,—καὶ θεωρία, Δ′ 320, λδ′. Πίστις ζῶσα ἡ δι᾽—ἐνεργουμένη, Δ′ 54, ριθ′. Πίστις, ταπείνωσις καὶ—θεωρητικοῦ, Δ′ 349, γθ′. Προσευχή, πρὸς—Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄρρητον τὴν ψυχὴν ἐκκαίει, Δ′ 68, γ′. Προσευχὴ συνεχὴς καὶ—Θεοῦ, Δ′ 14, γ′. Πῶς δέχεται τὴν ἐλεημοσύνην ὁ ἐσθίων—κατὰ μόνας καθήμενος, Δ′ 65, ζ′. Πίστις, ἐλπὶς καὶ—, προϋποθέσεις θεωρίας ἀοράτων, Ε′ 6, η′. Συνείδησις ἀγαθὴ τὴν τῆς—ἐπιφέρεται δύναμιν, Β′ 133, λζ′. Τεκμήριον—, ἡ συγχώρησις ἀδικημάτων, Α′ 112, μη′. Τῆς πρὸς Θεὸν—προηγεῖται ὁ πρὸς Θεὸν φόβος κ.λ.π., Α′ 239, ιϛ′. Τῆς εἰς Θεὸν—οὐδέν ἐστιν ἀνώτερον, Α′ 115, ϛ′. Τὸν θεσμὸν τῆς—ἐγκρίτως δεῖ πληροῦν, Α′ 247, μϛ′. Τί τὴν τελείαν εἰς Θεὸν ἀγάπην συνίστησι, Β′ 159, ξ′. Τί διὰ τὴν—οἱ ἅγιοι ἐποίησαν, Β′ 97, λε′. Τί ἐξ—εἰλικρινοῦς τίκτεται, Β′ 226, ξβ′. Τί λέγουσιν οἱ καταξιωθέντες τελείας—, Β′ 10, ογ′. Τίμιος ὑπάρχει παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ὁ μηδὲν ἐπιτηδεύων πρὸς κατάλυσιν τῆς—, Β′ 205, ζ′. Τί συμβαίνει τῷ νῷ, ὅταν ἁρπαγῇ οὗτος ὑπὸ —καὶ θείας γνώσεως, Β′ 4, ιβ′. Τί τὸ ἴδιον τῆς ἀνυποκρίτου—, Β′ 205, η′. Τρεῖς αἱ αἰτίαι τῆς—τῶν χρημάτων, Β′ 29, ιζ′. Τίνι μέσῳ εἰσέρχεταί τις εἰς τὴν τελείαν—, Γ′ 22,38 ἑξ. Ταπείνωσις,—καὶ ἔλεος περιεκτικαὶ πάσης ἰδέας ἀρετῶν, Δ′ 269, ογ′. Τί καταλύει τήν—, Δ′ 12,24. Φόβος Θεοῦ, διατὶ ἰσότιμός ἐστι τῇ τελείᾳ αὐτοῦ—, Α′ 323, ρ′. Φόβος Θεοῦ καὶ—, Α′ 34, κε′. Φόβος, θείας—συστατικός, Β′ 187,18. Φόβος Θεοῦ συνεζευγμένος τῇ—καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Β′ 11, πα′, πβ′. Φῶς θεῖον καὶ κτῆσις τελείας—, Δ′ 111,36 ἑξ. Ὡς—Θεοῦ ἡ νοερὰ προσευχή, κεφαλή ἐστιν ἀρετῶν, Δ′ 85,13.

Ἄγγελοι· Α′ 42,28, 43,34, Γ′ 355, ϛθ′. Ἄκρα εἰρήνη—, τίσι διαθέσεσι κεκράτηται, Β′ 44, λϛ′. — ἀγαπῶσι καὶ φυλάττουσιν ἀνθρώπους, Γ′ 36,4 ἑξ.—ἄτρεπτοι, Γ′ 86,22. — διαιροῦνται εἰς δύο καθολικὰς γνώμας καὶ ἀγέλας, Β′ 31, κϛ′. — ἐν καιρῷ πειρασμῶν, Α′ 291, ογ′. — ἐλαττοῦσι τὰ πάθη κινοῦντες ἡμᾶς πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν, Β′ 23, ξθ′. — ἐν τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν διδόντων τῷ νῷ λογισμούς, Β′ 26, ϛβ′. — ἐκ τῆς ἀπείρου ἐκπλήξεως καὶ εὐφροσύνης κόρον οὐ λαμβάνουσι, Γ′ 93,36 ἑξ. — εἰς τί ὑπερτεροῦσιν ἀνθρώπων, Δ′ 149, μγ′. — ἢ δαίμονες ὁδηγοῦσιν ἀντιστοίχως εἰς ὁδοὺς δικαιοσύνης ἢ ἁμαρτίας, Γ′ 10,2 ἑξ. — κατόπιν ἱκεσίας πρὸς τὸν Θεόν, βοηθοὶ γίνονται τῷ ἀγωνιζομένῳ, Α′ 282, κη′. — καὶ ἄνθρωποι διαιρέσεις εἰσὶ τῆς λογικῆς καὶ νοερᾶς οὐσίας, Β′ 31, κϛ′. — καὶ ἅγιοι ἐν τῷ μέλλοντι αὐτῶν, Δ′ 38, νδ′. — καὶ πτῶσίς τινων ἐξ αὐτῶν, Δ′ 142, κζ′. — μεταδίδουσιν ἀλλήλοις τὸν φωτισμόν, Γ′ 94,2 ἑξ. — προκόπτουσι πρὸς μείζονα γνῶσιν, Γ′ 94,1. — προτρέχουσιν ἀνθρώποις, Γ′ 39,1. — συλλήπτορες καλῶν ἔργων εἰς ἡμᾶς εἰσι, καὶ Θεὸς οἰκοδόμος ναοῦ ἁγίου, Β′ 142, οη′. — συμπρεσβευταὶ ἱερέως, Β′ 270, ογ′. —τί ποιοῦσιν ἀνθρώποις καὶ ἀλλήλοις, Γ′ 58,18 ἑξ. — ὑπηρετοῦσιν ἀνθρώπους, Δ′ 149, μγ′. — φυλάττουσιν ἡμᾶς, Γ′ 83,29. — χαίρουσι τῇ ἡμετέρᾳ μετανοίᾳ καὶ προκοπῇ ἐν τῇ ἀρετῇ, Α′ 307, κ′. Ἄνθρωποι ὁμολάτραι—, Β′ 201,25. Αὐτεξούσιον ἀνθρώπων, — καὶ δαιμόνων, Γ′ 115,27 ἑξ. Ἀπαθές—, Δ′ 116,21. Διαφορὰ ἀνθρώπων καὶ—, Δ′ 166, ξβ′. Διάκοσμοι—,

Ε′ 32, γ′. Ἔρως καὶ ἀγάπη—πρὸς Θεόν, Α′ 173, σα′. Ἕνωσις Θεῷ—καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 161, οζ′. Ζωὴ ἐν ἀνθρώποις καί—, Δ′ 143, λ′. Θεωρία διὰ παντὸς ὑπ᾽—τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ, Ε′ 6, ϛ′. Ἰσοτιμία πρὸς—ὡς δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 9-24. Μίμησις—ὑπ᾽ ἀνθρώπων καὶ ἀνάβασις πρὸς ἁγιωσύνην οὐ δι᾽ ἰδίων δυνάμεων, ἀλλὰ διὰ χάριτος Θεοῦ κατορθοῦται, Α′ 63,35 ἑξ. Νοερὰ θέλησις ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν—, Δ′ 156, ξβ′. Νοερὰ προσευχή, ἴδιον τῶν—, Ε′ 112,4. Ὀνόματα τάξεων—, Α′ 134, 15-17, Γ′ 364, ϛθ′. Ὅτι δεῖ τοὺς ἀνθρώπους μιμεῖσθαι τούς—, Β′ 196,34 ἑξ. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος περισσότερον ἢ οἱ—κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ πεποίηται, Δ′ 166, ξβ′, 157, ξγ′. Οὐσία Θεοῦ ἀόρατος τοῖς—, Δ′ 186, ρμθ′. Περὶ γνώσεως τῶν—, Γ′ 143, 32 ἑξ. Προσευχὴ κοινὸν ἔργον—καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 228, κθ′. Τίνι ἀρετῇ ἄνθρωποι ἐξομοιοῦνται τοῖς—, Α′ 64,2 ἑξ. Τάξεις—, Γ′ 68,11 ἑξ. Τί ἡ νοερὰ καὶ λογικὴ φύσις τῶν—ἔχει, Δ′ 146, λη′. Τὸ καθ᾽ ὁμοίωσιν ἀνθρώπων καὶ—καὶ μέθεξις θείας ἐλλάμψεως, Δ′ 157, ξϛ′.

Ἄγγελος· — ἀνθρώπου μείζων, Γ′ 58,5. — βοηθὸς ἀσκουμένων εἰς ἀρετήν, Γ′ 295, ϛγ′. — γνῶσιν ἐμποιεῖ τῆς ἀληθοῦς προσευχῆς, Α′ 183, οϛ′. — διὰ προσευχῆς θεόθεν πέμπεται, Β′ 130, κ′. — ἑνὶ ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ ἀφωρισμένος, Α′ 12, ξβ′. — Θεοῦ λόγῳ μόνῳ παύει τὴν ἀντικειμένην ἐξ ἡμῶν ἐνέργειαν, Α′ 183, οε′. — καὶ ψυχὴ ἀσώματα οὐκ ἐν τόπῳ, ἀλλ᾽ οὐ καὶ πανταχοῦ εἰσι, Δ′ 156, ξα′. — μεγάλης βουλῆς τοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος, Β′ 73, κβ′, κγ′. — φύλαξ ἑκάστῳ πιστῷ, Δ′ 360, ξϛ′. Ἰσχὺς δαίμονος καὶ —, Α′ 290, ξϛ′. Ὅτι δεῖ τὸν ἱερέα ὥσπερ τὸν — εἶναι, Β′ 257, ιδ′. Πτῶσις—, Γ′ 6,3 ἑξ.

Ἅγια· — δῶρα, διατὶ ἀγακεκαλυμμένα πρόκεινται μετὰ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, Β′ 270, οδ′. Συμβολισμὸς Ἀρχιερέως εἰσερχομένου ἅπαξ εἰς τὰ—τῶν—, Β′ 66, πγ′.

Ἁγιασμός· — καὶ εἰρήνη, ἐν σχέσει πρὸς ὅρασιν Κυρίου ὑπ᾽ ἀνθρώπου, Α′ 65,15 ἑξ. — ὀνόματος Πατρὸς κατὰ Κυριακὴν προσευχήν, πῶς νοητέος, Β′ 192,7 ἑξ. — σωφροσύνης, πῶς ἐπέρχεται καὶ τί φέρει, Β′ 7, με′. —, χάρις καὶ ἔργα, Α′ 110, κδ′. Ταπείνωσις καὶ—ἱερέως, Β′ 269, ο′. Τίνες δύνανται περὶ—λέγειν, Γ′ 203, π′.

Ἅγιοι· — ἀξιωθέντες διαφόρων θεωριῶν, Ε′ 105,16 ἑξ. — διατί τὰς πόλεις ἔφευγον, Α′ 224,15 ἑξ. — δι᾽ ἐκουσίου νεκρώσεως ξένους ἑαυτοὺς καὶ παρεπιδήμους παρέστησαν, Β′ 181, οϛ′. — διὰ ταπεινώσεως φυλάττονται ἐκ τῶν τοῦ διαβόλου παγίδων, Γ′ 138,5. — ἐν θεώσει, Δ′ 38, νβ′. —καὶ ἄγγελοι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, Δ′ 38, νδ′. — οὐ πάντα σκοπὸν Θεοῦ γινώσκουσι κ.λ.π., Γ′ 157,3 ἑξ. — οὐ προσκυνητοί, ὡς ὁ Θεός, Δ′ 117, 21 ἑξ. —, πῶς ἀγαθοί, φιλάνθρωποι, εὔσπλαγχνοι καὶ οἰκτίρμονες γεγόνασι, Β′ 184, ϛβ′. — πῶς διαβάντες τὴν αἴσθησιν, ὅλοι ὅλῳ Θεῷ ἐγκραθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος ἠξιώθησαν κ.λ.π., Β′ 180, ογ′. —, πῶς νοῦν Χριστοῦ λαμβάνουσι, Β′ 85, πγ′. — πῶς πρεπόντως Θεῷ τὴν σάρκα οἰκειῶσαι διεγοήθησαν κλπ., Β′ 180, οβ′.—συμπρεσβευταὶ ἱερέως, Β′ 270, οβ′. —, τί διὰ τὴν ἀγάπην ἐποίησαν, Β′ 97, λε′. —τὸν Θεὸν ἀγαπῶντες οὐκ ἀνθαιροῦνται τὰ χείρονα, πῶς νοητέοι δὲ πράττοντες τοῦτο, Β′ 78, μθ′. — τίνες ὤφθησαν, Δ′ 31, β′. Ἀποτελέσματα μιμήσεως—, Β′ 113, κα′. Ἀποτελέσματα γνώσεως τῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν—παθημάτων, Γ′ 132,15 ἑξ. Γνῶσις ὑπὸ—τῶν Γραφῶν, Γ′ 157,4 ἑξ. Διατί ἔνιοι ἐκ τῶν—, ὁτὲ μὲν ὑπερεῖχον παθῶν, ὁτὲ δὲ ὑπέπιπτον αὐτοῖς, Β′ 113, κ′. Διατί δεῖ λέγειν τὰ ὀνόματα τῶν βίβλων καὶ τῶν—, Γ′ 98,19 ἑξ. Δοκιμασία καὶ ὑπομονὴ—καθιστῶσιν αὐτοὺς δοκιμωτέρους, Γ′ 184, λδ′. Ἐπικλήσεις—καὶ Θεομήτορος, Β′ 261, λβ′. Ἐπικλήσεις—, Γ′ 104,19 ἑξ. Ἐπίκλησις πρὸς τούς—,

Γ' 50, 19-51,23. Ἡ κατὰ φύσιν τῶν —ἀσθένεια καὶ ἡ ὑπομονή, Β' 165, ϟγ'. Θηρία φίλοι τῶν—, Α' 225,4 ἐξ. Θεοῦ χαρίσματα πάντα τῶν— τὰ κατορθώματα, Β' 132, κθ'. Κακοπάθεια—, πῶς ἀγὼν ἐστι φθόνου καὶ ἀρετῆς, Β' 94, ιϛ'. Πότε ὁ μοναχὸς καταγοεῖ τὴν ἀποκειμένην τοῖς —λαμπρότητα, Δ' 15, η'. Πῶς τοῖς —τὸ "Αγιον Πνεῦμα ἐνεργεῖ τὴν γνῶσιν τῶν μυστηρίων, Β' 149, ιϛ'. Πρεσβεία—, Ε' 76,24 ἐξ. Τί δεῖ μαγθάνειν ἐκ τῶν—περὶ τῶν ἀρετῶν, Γ' 100,1 ἐξ. Τίνας ὡς—δεῖ θεωρεῖν καὶ τίνας οὔ, ὅτι οὐκ εἰσίν—, Γ' 249, ο', 250, οα', οβ'. Τῶν—θεοειδὴς εἰκὼν τοῦ Πνεύματος, Γ' 230, ρμα'. Τιμὴ εἰς λείψανα—, Δ' 118,7 ἐξ. "Υψος πνευματικὸν τῶν—, Γ' 212, ρβ'. Χάρις ἐνοικοῦσα—, οὐ κτιστή ἐστι, Δ' 114,32 ἐξ. — ὡς οἱ φωστῆρες τοῦ αἰσθητοῦ στερεώματος λάμπουσι, Β' 212, λ'.

"Αγιος· — ποῖος ὀνομάζεται, Α' 25, ρξβ'. Πᾶς—διαπορεύεται ὡς πρὸς τὸ μέλλον τῇ εἰκόνι τῶν ἀγαθῶν, Β' 72, ιζ'.

'Αγιωσύνη· — καὶ ἐπίβουλοι αὐτῆς, Α' 65,17 ἐξ. — καὶ τελειότης, Γ' 329, ια'. —, ὑπὸ τίνων ἀρετῶν βοηθεῖται, Α' 65,19 ἐξ. "Ανθρωποι οὐκ ἀνίπτανται πρὸς—ἰδίοις πτεροῖς ἀλλὰ τῇ θείᾳ χάριτι, Α' 63,35 ἐξ.

"Αγκυρα, Α' 132,10.

'Αγνεία· Γ' 309, μη'. — καλουμένη ἀπάθεια, Α' 308, κε'. 'Αδύνατος ἡ ἀπόκτησις—, πρὸ τῆς κτήσεως ἀληθοῦς ταπεινοφροσύνης, Α' 65,9 ἐξ. Αἰτία—ἡ ὑπομονὴ εἰς ὀνειδισμόν, Α' 99, μθ'. "Ορος τῆς—, Α' 235, η'. Ποῖα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἀληθοῦς—, Α' 63,8 ἐξ.— καὶ σωφροσύνη, Β' 262, λζ'. Χάρις ἡ—, τῷ Θεῷ ἀγαθετέα, Α' 277, ε'.

'Αγνισμός· Εἶδός τι — φέρει τοῖς ἀγωνιζομένοις ὁ φόβος τοῦ 'Ιησοῦ Χριστοῦ, Α' 244, λε'.

"Αγνοια· Δ' 39, ξβ'. — αἰτία μεταβολῆς καὶ διαιρέσεως, Β' 184, ϟα'. — Γραφῶν μέγας κρημνός, Γ' 75,19 ἐξ. — διαιροῦσα καὶ ἀποτέμνουσα ἀπὸ Θεοῦ, Γ' 330, ιθ'. —, ἓν τῶν τριῶν κακῶν, τῆς κακίας γεννητικῶν, τί ἐξ αὐτῆς προκύπτει καὶ πῶς νικᾶται, Β' 96, λα', λβ'. —ἡ πάντων τῶν κακῶν αἰτία, Α' 129,9. — ἡ ἀρχηγικωτάτη τῶν κακῶν, Β' 99, να'. — κάκιστον πάθος ψυχῆς, Α' 4, δ'. — καρδιακή, Α' 100, ξα'. —, λήθη, ῥαθυμία, οἱ τρεῖς γίγαντες τοῦ διαβόλου εἰσί, Γ' 28,6 ἐξ. — μήτηρ καὶ τροφὸς πάντων τῶν κακῶν, Α' 136,14. — μία τῶν τριῶν νομιζομένων τοῦ πονηροῦ γιγάντων καὶ πῶς σὺν τῇ λήθῃ καὶ ῥαθυμίᾳ ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α' 137,30 ἐξ. — ῥίζα πάντων κακῶν, Α' 331,35. — σὺν λήθῃ καὶ ῥαθυμίᾳ ἤτοι οἱ τρεῖς τοῦ πονηροῦ γίγαντες πῶς κατανικῶνται, Α' 138,1 ἐξ. — τις τῶν καθόλου, ἀκαθαρσία ἐστὶ νοὸς κατὰ δεύτερον λόγον, Β' 32, λδ'. 'Αποτελέσματα τῆς —, Α' 99, ν'. 'Αποτελέσματα θείας γνώσεως καὶ—, Γ' 330, ιθ'. Νὺξ παθῶν ἡ—, Δ' 41, οδ'. Πάθος ὑπερηφανείας, ἐκ δύο ἐστιν ἀγνοιῶν, Β' 139, ξδ'.

'Αγνωσία· Γ' 27,15, Γ' 53,22, Γ' 73,33, Γ' 73,34. — ἀσθένεια νοῦ, Γ' 23,28. — Θεοῦ, μεγίστη ἀπώλεια ψυχῆς, Α' 18, ϟζ'. — Θεοῦ ἀμφοῖν ταῖν χειροῖν ψηλαφωμένη, Β' 77, μα'. — καὶ οἴησις τυφλοῦσι, Γ' 101,12 ἐξ. — πρόξενος αἰωνίου κολάσεως, Β' 19, λδ'. — παγκάκιστος, Γ' 97,5. — στέρησίς ἐστι γνώσεως, Β' 31, κθ'. — σκοτίζει, Γ' 45,7. Γνῶσις Θεοῦ,—καὶ πάθη, Α' 24, ρνβ'. Κακὰ ἐξ—Θεοῦ, Α' 20, ριθ'. Κατάστασις ἐλευθέρα πάσης κακίας καὶ—, Β' 74, κϛ'. Σκότος—, Γ' 343, ξβ'.

'Αγρυπνεῖν καὶ νηστεύειν, Γ' 39,24.

'Αγρυπνία· Α' 97, ιθ', Β' 262, λθ', Β' 294, ξα', Β' 310, ριε', Γ' 41,40, Γ' 101,21, Γ' 282, μ', Δ' 48 ρβ', Δ' 108,22. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ' 77, ιγ'.—ἀρετὴ ἡσυχάζοντος, Δ' 47, ϟθ'. — ἀρχαρίων, μεσαίων, τελείων, Ε' 93,15 ἐξ. — ἡσυχαστοῦ, Α' 43, 16 ἐξ. — ἵστησι νοῦν πλανώμενον,

Α' 58, ε'. — καὶ λοιπὴ ἄσκησις ἀπαραίτητος δι' ἀσκητήν, Α' 314, ξ'. — κατὰ Θεὸν μέγα ὅπλον δι' ἀπόκτησιν ἀγιωσύνης, Α' 65,24 ἐξ. — καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Β' 7, μβ'. — καὶ ἀσιτία ἀπελαύνει τὸν, δήμιον τῆς ψυχῆς, λογισμὸν ἡδονῆς, Β' 206, κε'. — καὶ καθαρμὸς σώματος, Β' 291, κα'. — καὶ νηστεία προσιδιάζουσα τῇ πρακτικῇ, Β' 305, ξβ'. — κ.λ.π. ἀποτελοῦσι τοὺς πόνους ἀσκήσεως, Β' 218, ιδ'. — μοναχοῦ, Γ' 267, ρμδ'. 'Απόλλυται ψυχῆς ἡδυπάθεια διὰ σιωπῆς καί—, Β' 295, οδ'. 'Αποτελέσματα—, Β' 219, λε', Β' 224, ιθ'. "Ασκησις καὶ προοίμιον θεοφιλοῦς πολιτείας ἡ—, Γ' 217, ριδ'. Δι'—ἡ σὰρξ αἰκίζεται, Β' 7, με'. 'Εχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ δι'—, Α' 287, να'. Κέρδος—, Α' 280, κ'. Περὶ —ὡς τῆς τρίτης σωματικῆς πράξεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ' 18, 18-22. Τρία εἴδη—, Δ' 48, ρα'.

'Αγρυπνίαι· — ἐν προσευχαῖς, ψαλμῳδίαις κ.λ.π. διὰ μοναχόν εἰσι, Α' 309, λδ'. — πρὸς δουλαγώγησιν σώματος, Α' 62,30. Περὶ—καὶ περὶ τροφῆς κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῶν, Δ' 233, λγ'.

'Αγών· — ἀναγκαῖος διὰ τὸ ποιῆσαι ἑαυτὸν γαὸν Θεοῦ, Γ' 191, να'.— ἔνδον μοναχοῦ, Α' 144, κ'. — ἐν τῷ ἀνθρώπῳ περὶ ἐπικρατήσεως σατανᾶ ἢ 'Αγ. Πνεύματος, Α' 261, πβ'. —κρυπτὸς πρὸς ἀπόκτησιν ἀγάπης Θεοῦ, Γ' 175, ιγ', 176, ιδ'. —ἐλευθερωθῆναι ἀπὸ τῆς λατρείας τῆς ὕλης καὶ κτήσασθαι τὴν τῶν καλῶν ἕξιν, Α' 325,4 ἐξ.—μέγας προκείμενος διὰ τὸ διαρρῆξαι τὸν θάνατον, Γ' 189, μη'. — νοητὸς κατὰ σταδιακῶν προσβολῶν ἁμαρτίας, Β' 285, λϛ'. — ποῖος ὑπὲρ ἐντολῶν καὶ ποῖος ὑπὲρ θείων δογμάτων, Β' 212, ιγ'. —, πίστις καὶ ἀγάπη ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις πρὸς ἀπόκτησιν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, Γ' 192, νδ'. —, πίστις καὶ νίκη, Γ' 76,29, 77,6. Διατί οὐ δεῖ χαυνοῦσθαι τόν—, Α' 105, ρνϛ'. Δεῖ τὸν—ἀδιάλειπτον εἶναι, Α' 127,24. Διατί οὐκ ἔστιν ἕτερος μείζων—τῆς σωφροσύνης καὶ παρθενίας, Β' 268, ξζ'. Περὶ—μοναχοῦ κατὰ τὴν κτῆσιν ἀρετῶν, Γ' 84,12 ἐξ.

'Αγῶνες· — καὶ ἆθλοι μοναχοῦ τρεῖς, ποῖοί εἰσι, Α' 322, ϟζ'. — καὶ πόνοι πνευματικοί, εὐφροσύνην γεννῶσι τῇ ψυχῇ, Γ' 278, κγ'. 'Απαραίτητοι—, Θεοῦ κ.λ.π., Γ' 175, ιγ', 176, ιδ'. Γ' 202, οε'. Χρεία—, Γ' 194, νθ'.

'Αδάμ, Α' 159, ριθ', Α' 241, κε', Α' 246, μα', Α' 249, νβ', Α' 250, νϛ', Α' 265, πη', Α' 259, οη', Β' 27, ϟγ', Β' 95, κγ', Β' σελ. 156—σελ. 157, Β' 190,12, Β' 275, ϛ', Γ' 8,1, Γ' 11,2,4, Γ' 33,35, Γ' 34,2, Γ' 56, 23, Γ' 86,3, Γ' 143,18, Γ' 155,2, Γ' 161,18, 162,4, Γ' 164,28, Γ' 184,λε', λϛ', Γ' 186, μα', Γ' 196, ξγ', Γ' 207, πθ', Γ' 219, ριε', Γ' 229, ρλζ', ρλη', Γ' 234, ργ', Γ' 277, ιζ', Δ' 13, β', Δ' 14, δ', Δ' 18,19, Δ' 32, ια', Δ' 93,24, Δ' 153, να', Δ' 153, νγ', Δ' 154, νε', Δ' 158, ξζ', Δ' 199, δ', Δ' 209, ιε', Δ' 296, δ', Δ' 302, ιϛ', Δ' 303, ιϛ', Δ' 315, κζ', Δ' 330, με', Ε' 40, οϛ', Ε' 69, 28. — μετὰ τὴν πτῶσιν, Γ' 185, λζ'. —πῶς ἠδύνατο διὰ τοῦ νοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ ἀπολαμβάνειν, Α' 330,1 ἐξ. — σημαῖνον: 'Αγατολή, Δύσις, "Αρκτος, Μεσημβρία, Γ' 165,16. 'Αμάρτημα—καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Α' 330, 11-21. 'Αποτελέσματα παραβάσεως—, Γ' 229, ρλζ'. 'Αποτελέσματα παραβάσεως—καὶ σωτηρίας ἐν νέῳ—, Γ' 230, ρμβ'. Διὰ παράβασιν —ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Σωτῆρος, Β' 225, νβ'. Διὰ παρακούσαντος—ἐδιδάχθη ἡ ἐξ ἡδονῶν γένεσις, Β' 94, ιδ'. Θάνατος ἐκ παρακοῆς—, Β' 225, ν'. Νέος—, Α' 45, γ'. Πῶς ὁ—ἐχρῆτο αἰσθήσεσι προπτωτικῶς, Α' 330,5 ἐξ. Πῶς τὰ κατὰ τὴν παράβασιν—συμβεβηκότα, μανθάνει ὁ μοναχός, Α' 283, λθ'. Πτῶσις—, Γ' 6,6 ἐξ.

'Αδελφόθεος, Γ' 68,9.

'Αδελφός· — οὐ μισεῖται καὶ δὴ τῇ διανοίᾳ, Β' 43, κθ'. — χθὲς ἐπαινούμενος, οὐ κακολογεῖται τῇ ἐπαύριον κ.λ.π., Β' 43, κϛ', κζ', κη'.

Διατί οὐ δεῖ πλήττειν τόν—, Β′ 10, ξη′. Καθήκοντα—μοναχοῦ πρὸς συμμοναχόν, Β′ 43, κϛ′—44 λε′. Ὅτι οὐ δεῖ κεντᾶν τὸν—λόγοις αἰνιγμάτων, Β′ 212, κβ′.
Ἀδελφότης· Ὀνόματα ἀρετῶν θεμελίων τῇ μοναστικῇ—, Γ′ 180, κϛ′.
Ἅδης· Γ′ 6,25, Γ′ 44,13. — καὶ ἀπώλεια, πῶς εἰσιν ἀφάνερα, Α′ 100, ξα′, ξβ′. Κάθοδος Χριστοῦ εἰς—, Α′ 135,18.
Ἀδικία· Ἀνεξικακία ἐν τῇ τυχὸν γενομένῃ—, Γ′ 86,33 ἑξ.— μὴ ἀπαιτοῦσα τὸ δέον, ἑκατονταπλασίως ἀμείβεται, Α′ 118, ρλ′. Πότε δεῖ χαρὰν ἔχειν ἐπὶ προσγενομένῃ—, Α′ 124, σθ′.
Ἀδικίαι· Διατί ἡ ὑπομονὴ εἰς—, Α′ 99, μγ′, μδ′, με′. Ἐν—δεῖ τὸ μέλλον λογίζεσθαι, Α′ 103, ριδ′.
Ἀεικινησία· Ἔφεσις τῆς πρὸς Θεὸν φερούσης—, Β′ 118, νζ′.
Ἀέρες·—, ἐν τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν διδόντων τῷ νῷ λογισμούς, Β′ 26, ϟβ′.
Ἀήρ· Δαίμων ἢ ἄρχων δι'—πειράζων τοὺς πρὸς θεωρίαν σχολάζοντας, Δ′ 55, ρκβ′.
Ἀθανασία· — τίκτεται ὑπὸ ἀρετῆς καὶ γνώσεως, Β′ 207, λη′. Ἀγαθότης καὶ —, Α′ 10, μη′. Ξύλον ζωῆς, γνῶσις Θεοῦ καί—, Β′ 226, νϛ′.
Ἀθαγάσιος· (ὁ προφητικοῦ χαρίσματος ἠξιωμένος), Δ′ 130,36. — ὁ Μέγας, Α′ σ. 3, Α′ 169, ροθ′, Γ′ 5,21, Γ′ 31,37, Γ′ 38,31, Γ′ 58,31, Γ′ 103,2, Γ′ 115,33, Γ′ 161,23, Δ′ 190,29.— ὄνομα δηλωτικὸν τῆς ἀθαγασίας, Γ′ 165,12. — Πατριάρχης, Δ′ 130,33.
Ἀθάγατα·—, ἤτοι πολυχρόνια τοῖς θνητοῖς ὑπηρετεῖ, Α′ 22, ρλη′.
Ἀθάγατον· — ἀγαθόν ἐστι, Α′ 26, ρξθ′.
Ἀθεότης· — ἀνίατος νόσος ψυχῆς, Α′ 25, ργη′.
Ἀθλιψία· — ἡ θλῖψις ἐν ἀγρυπνίᾳ, μακροθυμίᾳ, προσευχῇ καὶ ἀγάλογα ἀποτελέσματα τούτων, Α′ 115, ϟη′.
Ἄθλοι· — ἢ ἀγῶνες μοναχοῦ τρεῖς, ποῖοί εἰσι, Α′ 322, ϟζ′.
Ἄθως, Δ′ σ. 17, Δ′ σ. 30, Δ′ σ. 90, Δ′ σ. 195.
Αἴγυπτος· Α′ 77,33, Α′ 162, ρλθ′, Α′ 213,3, Α′ 222,10, Α′ 277, ε′, Α′ 290, ξζ′, Α′ 298,28, Β′ 212, λβ′, Β′ 300, ιδ′, Β′ 304, γβ′, Γ′ 48,27, Γ′ 182, λ′. Γ′ 200, οα′, Γ′ 213, ρβ′, Δ′ 19,32, Δ′ 51, ριδ′, Δ′ 356, ξγ′, Ε′ 52, πϛ′. — νοητή, σκοτασμὸς παθῶν ἐστι, Β′ 213, λε′. — σύμβολον καθόδου διανοίας εἰς σκοτασμὸν ἀκαθάρτων λογισμῶν, Α′ 213,5.
Αἷμα· — Κυρίου καὶ υἱοθεσία, Α′ 109, β′. — Παγάγιον Χριστοῦ, Ε′ 69,14, — τίμιον καὶ θεῖον καθαίρει ἐπέκεινα παντὸς ὑσσώπου, πάντα σπίλον καὶ κηλῖδα, Β′ 270, οβ′. — Χριστοῦ ἐξαγοράζον ἡμᾶς, Α′ 110, κα′. Ἀποτελέσματα μεταλήψεως σώματος καὶ— Χριστοῦ, Δ′ 287, ϟβ′. Ἄρτος καὶ οἶνος μεταβαλλόμενα εἰς σῶμα καὶ— Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 270, ογ′. Μετάληψις ἐν καθαρᾷ συνειδήσει σώματος καὶ—Χριστοῦ, Δ′ 284, ϟα′, 286, ϟβ′ ἑξ. Σῶμα καὶ — Χριστοῦ, Δ′ 119,1.
Αἰνέας, Ε′, σ. 61.
Αἰνεῖν· Διατί δεῖ τὴν ψυχὴν—τὸν Κύριον, Δ′ 324, λθ′.
Αἰνίγματα· — Γραφῆς δυσδιεξίτητα, τὸ βάθος φρέατος Ἰακὼβ συμβολίζει, Β′ 114, κθ′.
Αἴνιγμα· Ὅτι ἡ ἐνταῦθα γνῶσις καὶ ἀρετὴ ὡς ἔσοπτρόν ἐστι καὶ—, συγκρινομένη πρὸς τὰς μελλούσας τοιαύτας καὶ διατί τοῦτο, Β′ 117, μζ′, μη′.
Αἵρεσις· Λόγος περὶ—μὴ ἀναγνωστέος, Γ′ 25,35.
Αἱρετικοί· Προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.» καί—, Ε′ 65,21 ἑξ.
Αἰσθήσεις· — ἀκυβέργητοι μολύνουσι τὸ σῶμα, Α′ 147, λδ′. — ἀσφαλίζονται τῷ τῆς ἡσυχίας τρόπῳ, Β′ 206, κβ′. — ἄχραντοι τηρησάσθωσαν, Γ′ 197, ξδ′. — διαφοροῦσι μνήμην Θεοῦ ἐκ καρδίας, Α′ 250, νϛ′. — κεκλεισμέναι ἀπὸ τῶν ὁρωμένων καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Β′ 301, κ′. — καὶ ἀρεταὶ ἔχουσιν ἀνάγκην ὅπως δεχθῶσι τὴν ἄνωθεν τοῦ Πνεύματος χάριν, Γ′ 197, ξε′.—, οἱ βάρβαροι τρωγλοδύται, διὰ μοναχόν, καὶ πῶς ἐξολοθρεύονται, Α′ 294, πζ′. — πέντε πῶς καθίστανται ἀργαὶ ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ, Α′ 150, νγ′. — πέντε, Β′ 291, κ′.—, πέντε ψυχῆς, πέντε σώματος, καὶ ποῖαι αὗται, Β′ 235,5 ἑξ. — γινόμεναι ἀρετῆς ὄργανα ἢ μορφούμεναι πρὸς ἁμαρτίαν, Β′ 100, νη′. — πέντε καὶ τὰ ἐξ ἀρετῶν ἀντίδοτα αὐτῶν, Γ′ 295, ϟα′. — πέντε σώματος καὶ πέντε ψυχῆς, ποῖαι αὗται καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν, Γ′ 275, ι′′, ια′. Ἀναγκαιότης φυλακῆς τῶν—, Γ′ 274, ϛ′. Ἀποτελέσματα ὑποταγῆς τῶν πέντε—εἰς τὰς τέσσαρας ἀρχὰς τῶν γενικῶν ἀρετῶν, Γ′ 353, ϟε′. Ἀποτελέσματα φυλακῆς τῶν—, Δ′ 296, δ′. Ἀποφυγὴ—καὶ τῶν αἰσθητῶν ἡδονῆς, Δ′ 13, β′. Δεῖ τὰς—σπουδάζειν λόγῳ παιδαγωγεῖν, Α′ 320, πζ′. Δι'—ἡ εἴσοδος διαβόλου γίνεται πρὸς τὸν νοῦν, Β′ 120, ξε′. Εἴδη—, Γ′ 274, ζ′. Ἐλευθερία ἐξ—καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 277, κ′. Ἐνέργειαι—εἰς τὰ ἔσω στρεφόμεναι καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 274, η′. Θυρωρὸς—ἡ διάνοια, Α′ 199,33 ἑξ. Καλὸν νοῦ καὶ καλὸν—τί ἐστι, Β′ 115, λε′. Μόρφωσις—, Δ′ 139, ιε′. Νέκρωσις—, Γ′ 141,24. Ὁ ἔνδον ἄνθρωπος σφόδρα λυπούμενος ἐκ τῶν ἔνδον—, Α′ 168, ροϐ′. Ὅτι δεῖ ἐγκλείειν τὰς—τῷ φρουρίῳ τῆς ἡσυχίας, Β′ 211, ι′. Ὅτι δεῖ τὰς πέντε—ἀπταίστους τηρεῖν, Β′ 290, ιθ′. Ὅτι δεῖ τὰς πέντε—κωλύειν, Β′ 283, κζ′. Ὅτι ὁ Θεὸς καταληπτὸς διὰ φιλανθρωπίαν γίνεται δι' ὅλων τῶν πνευματικῶν καταστασῶν—, Δ′ 358, ξδ′. Πᾶσαι αἱ—τοῦ σώματος τῇ πίστει ἀντίκεινται, Α′ 249, νε′. Περὶ πολέμου—πρὸς τὰ αἰσθητά, Α′ 220,12 ἑξ. πονηρὰ πνεύματα ἐμφωλεύουσι ταῖς—, Α′ 260, οθ′. Πῶς καὶ διατί ἡ ψυχὴ φροντίζει πάσαις ταῖς—χαλινὸν ἐπιθεῖναι, Α′ 331,1 ἑξ. Παραλληλισμὸς—καὶ ψυχικῶν δυνάμεων, Δ′ 47, ϟη′. Ὑποταγή—, Δ′ 297, ζ′. Φυλακὴ—συμβολισθεῖσα διὰ τῶν κεκλεισμένων ὑπὸ τῶν μαθητῶν θυρῶν, Β′ 78, μϛ′. Φυλακὴ—ἐξ αἰτίας πάθους βλασφημίας, Γ′ 287, νθ′. Φυλακὴ τῶν πέντε—, Γ′ 24,36, Γ′ 132, 28. Ψυχὴ λυομένη τῶν δεσμῶν τῶν—, Γ′ 332, κδ′:
Αἴσθησις· — αἰτία πάθους, Β′ 217, ε′. — ἀποκλειστέα ἐστί, Β′ 217, ϛ′. — εὐεξαπάτητος, Α′ 199,37. — Θεοῦ, ἡ ἐν τῇ μεθέξει πεῖρα τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθῶν, Β′ 153, λα′. — θεία, Δ′ 326, μα′. — καὶ αἰσθητὰ καλά, ἀλλ' οὐ συγκρίνονται τοῖς νοητοῖς, Β′ 223, ιβ′. — καὶ ἀλογία τίνων γνωρίσματά εἰσι, Β′ 114, λα′. — καὶ συνείδησις, Β′ 290, ιε′. — κ.λ.π. δι' ὧν πάθη κινοῦνται, Β′ 218, λβ′, λγ′. — μία τὸ γένος, πενταπλῇ τοῖς εἴδεσι, Β′ 162, οδ′. — νοερὰ πληροφορουμένη ὑπὸ πνευματικοῦ λόγου, Α′ 237, ζ′. — νοός, πῶς γεῦσις ἐστι τῶν διακρινομένων, Α′ 243, λ′. —, νοῦς καὶ λογισμός, Β′ 310, ριβ′. — νοερά, Δ′ 362, οε′. — νοερὰ πρὸς γεῦσιν τῶν θείων ἡδονῶν, Δ′ 47, ϟζ′. — ὅτι περισπᾷ τὸν νοῦν, Β′ 213, μβ′, μγ′, μδ′. — πρὸς τὰ κάτω ἕλκει ἄνθρωπον, Α′ 326,2 ἑξ. — πῶς ἡδονὴν ἀπεργάζεται, Β′ 180, οβ′. — πνευματικὴ καὶ διόρασις, Δ′ 352, ξβ′ ἑξ. — συμβολιζομένη ὑπὸ Πιλάτου, Β′ 63, οε′. — τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου οἱ προφῆται εἰσί, Β′ 67, ϟβ′. — ψυχῆς φυσικὴ μία ἐστὶ καὶ πῶς μένει ἀδιαίρετος ἢ διαιρεῖται, Α′ 241, κε′, 242, κθ′. Ἀπάτη τῆς—, Β′ 221, πγ′. Ἀποτελέσματα ἀποκλεισμοῦ—τῇ ἡσυχίᾳ, Β′ 219, λη′. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν γενόμενον ὑποχείριον τῇ—, Β′ 162, οε′. Ἀποτελέσματα κρατήσεως τῆς—, Β′ 224, ιϛ′. Ἀποτελέσματα νοῦ ἡγησαμένου τὴν—οἰκείαν κατὰ φύσιν δύναμιν, Β′ 147, ε′. Ἀποτελέσματα προκαθηγεσίας λόγου τῆς— κ.λ.π., Β′ 147, δ′. Ἀριστερὸς ὁ φυσικὸς νόμος διὰ τὴν —λέγεται, Β′ 164, πζ′. Ἀφθαρσία τῆς—περὶ τὴν ἀρετήν, Β′ 137, νε′. Γνῶσις, πῶς διττή ἐστι, ὥσπερ καὶ ἡ —, Β′ 55, κβ′. Γύμνωσις τῆς—, Β′ 306, ξϛ′. Διαφορὰ θεωρίας πρὸς πρᾶξιν, ὅσον διαφορὰ νοὸς πρός—, Δ′ 317, κη′. Ἐνέργεια ἁγίας γνώσεως, τί ἐκδιδάσκει περὶ—φυσικῆς, Α′ 241, κε′.

Ἡ κατ'—ἀλογία, γεῦσις δι' ἄνθρωπόν ἐστι ξύλου καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 115, λδ′. Κατάπληξις δαιμόνων ἡ συμφωνία νοῦ πρὸς λόγον καὶ λόγου πρός—, Β′ 306, οα′. Μοναχὸς κυριεύει —, Β′ 223, η′. Νοῦς καί—, ὅτι ἀντικειμένως ἔχουσι πρὸς ἄλληλα τὴν κατὰ φύσιν ἐνέργειαν, Β′ 147, β′. Ξύλον ζωῆς ὁ τῆς ψυχῆς νοῦς, ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ ἡ τοῦ σώματος —, Β′ 114, λβ′, 115, λγ′, λδ′. Πῶς ὁ Ἀδὰμ ἐχρῆτο τῇ—προπτωτικῶς, Α′ 330,5 ἑξ. Περὶ νοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν νοημάτων, τῶν λογισμῶν, τῆς—, Β′ 299, α′, β′, γ′, δ′, ε′. Συναγωγή—, Δ′ 20,25. Τὸ φανταστικὸν ψυχῆς, νοῦ καί—, μεθόριον γίνεται, Δ′ 139, ιζ′.

Αἰσθητά· — ἴδια σαρκὸς κ.λ.π., Β′ 223, γ′, δ′. — καὶ νοητά, μέσα Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων εἰσι κ.λ.π., Β′ 127, ε′. —πάντα, κληθέντα συμβολικῶς πηγαὶ ὑπὸ Ἐζεκίου, Β′ 122, πα′. Διατί δεῖ ἡμᾶς περὶ τὰ νοητὰ ἀσχολεῖσθαι καὶ οὐ περὶ τά—, Α′ 330,22 ἑξ. Δύγαμις πονηρὰ τά—, συμβολιζομένη διὰ ἐχίδνης δηξάσης τὸν Παῦλον, Β′ 113, κγ′. Ὅτι δεῖ ἀναγαγεῖν τὰ—εἰς νοητῶν θεωρίαν, Β′ 212, κϛ′. Ὅτι οὐ δεῖ τῇ κινήσει τῶν—συναλλοιοῦσθαι κ.λ.π., Β′ 108, ⸗γ′.

Αἰσθητήρια· Πῶς δεῖ ἀνοίγειν τά—, Β′ 312, ρκϛ′.

Αἰσχύνη, στόματος, ποία ἐστί, Β′ 171, κβ′, κγ′.

Αἰσχρότης· — ὅταν τῇ καρδίᾳ σπαρῇ, πῶς καταπολεμεῖται, Α′ 35, κζ′.

Αἰτία· Διάκρισις μεταξὺ—καὶ αἰτιατῶν, Β′ 179, ξε′. Ὅτι οὐδεμία ἐμφέρεια μεταξὺ αἰτιατῶν καί—, Β′ 180, ξθ′, ο′.

Αἰτίαι· — καθολικαὶ τρεῖς τῆς πλάνης καὶ τίνες αὗται, Δ′ 61, ρλβ′. — μετὰ κακῶν λογισμῶν κατ' ἄμφω, δέον ὅπως πολεμῶνται, Α′ 121, ρο′. — παθῶν ἐκκοπτέαι, Α′ 117, ριθ′. Διατί διὰ πέντε—παραχωρεῖ ὁ Θεὸς πολεμεῖσθαι ἡμᾶς ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 23, ξζ′.

Αἰτιατά· Διάκρισις μεταξὺ—καὶ αἰτίων, Β′ 179, ξε′. Ὅτι οὐδεμία ἐμφέρεια μεταξὺ—καὶ αἰτίων, Β′ 180, ξθ′, ο′.

Αἰχμαλωσία· — ἁμαρτίας, τί ἐστι, Β′ 235,14,25 ἑξ. — ἐν τῶν πέντε σταδίων πάλης μοναχοῦ, καὶ τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′.

Αἰών· — μέλλων, ἐν ᾧ ἕκαστος τῆς ἑαυτοῦ ὁδοῦ τοὺς καρποὺς γνώσεται, Α′ 278, η′. Ἐν ἑτέρῳ—ὁ ἄνθρωπος, οὗ ὁ νοῦς ἠλευθέρωται, Α′ 31, ι′. Ἄγγελοι καὶ Ἅγιοι ἐν τῷ μέλλοντι—, Δ′ 38, νδ′.

Αἰῶνες· — μετὰ τὸν Θεόν εἰσι, Β′ 62, ξθ′. —, χρόνοι καὶ τόποι, ὅτι τῶν πρός τι εἰσι, Β′ 62, ξη′, ξθ′. Λόγος ἐν Ἁγ. Γραφῇ ὁμιλήσας περὶ—χρονικῶν καὶ αἰωνίων χρόνων, Β′ 86, πε′.

Ἀκαθαρσία· — νοός, τί ἐστι, κατὰ πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον λόγον, Β′ 32, λδ′. —, ποία κατὰ τὸν ἀπόστολόν ἐστι, Β′ 12, πγ′. — σώματος, τί ἐστι, Β′ 32, λϛ′. — ψυχῆς, τί ἐστι, Β′ 32, λε′.

Ἀκακία· ὁ Θεὸς ἄλλον σώζει διὰ τῆς γνώσεως, ἄλλον διὰ τῆς ἀκεραιότητος καί—, Α′ 284, μ′. — καὶ συντριβὴ βραχίονος ἁμαρτωλοῦ, Β′ 255, δ′.

Ἀκηδία· Α′ 50, ι′, Α′ 53, ιϛ′, Γ′ 57, 13, Γ′ 69,13, Γ′ 160,7, Γ′ 178 κ′, κα′, Δ′ 45, ⸗α′, Δ′ 81, 37, Δ′ 235, λϛ′. —, ἀποτέλεσμα μὴ ἐγκρατείας, Α′ 61,24. — ἀπελαύνεται διὰ καρτερίας πόνων, Β′ 219, νβ′, νγ′. — ἓν τῶν ὀκτὼ παθῶν, τῶν προστατῶν λεγομένων, Γ′ 9,36. — καὶ λύπη, Β′ 8, νβ′. — καὶ πορνεία, σκληρὰ καὶ βαρύτατα πάθη, πῶς ἐνεργοῦσι καὶ πῶς καταστέλλονται, Δ′ 50, ρι′. —, πότε πολεμεῖ τὸν μοναχόν, Α′ 250, νη′. —, πῶς ἀνατρέπεται, Α′ 76, 22-24. —, πῶς ἐνεργεῖ καὶ ποῖα τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς διὰ τὸν μοναχόν, 76, 7-32. — πάντα κινεῖ τὰ πάθη, φάρμακον δὲ αὐτῇ ἡ ὑπομονή, Β′ 10, ξζ′. —, πῶς ἐξορίζεται, Δ′ 11, 16. —, τίς ἐστι, Β′ 219, να′. —φθαρτικὴ γνωστικῶν καὶ ἀγαθῶν λογισμῶν, Α′ 162, ρλϛ′. — χαυνοῦσα, Γ′ 265, ρμ′. Αἰτία πτώσεως εἰς πάθος—, Β′ 210, ⸗γ′. Ἀποτελέσματα

ἀπελάσεως—ἐκ ψυχῆς, Β′ 307, πα′. Ἀποστάσιον δι'—, Γ′ 69,21. Ἀποτελέσματα—κ.λ.π., Γ′ 245, μθ′, Δ′ 63, δ′. Ἀντίδοτον—, Δ′ 15, θ′. Δαίμων—, Α′ 41,37. Δαίμων — πρόσκειται τῇ ἀργίᾳ, Α′ 41, 36 - 39. Ἐν — κατὰ προσευχήν, τί ποιητέον, Α′ 112, λη′. Κασιανοῦ Ρωμαίου περί—, Α′ 86,6 ἑξ. Λογισμοί—πῶς περικόπτονται, Α′ 58, α′. Λογισμός—, Β′ 221, ⸗γ′. Πνεῦμα—συνεζευγμένον καὶ συνεργοῦν τῷ πνεύματι τῆς λύπης, Α′ 76,7 ἑξ. Πολυλογία καί—, Α′ 270, ⸗ϛ′. Προσευχή, σὺν ὑπομονῇ καὶ ἐργασίᾳ ἀντίδοτα—, Α′ 78, 11-13. Πῶς πίπτει τις εἰς τὸ τῆς—πνεῦμα, Β′ 8, μθ′. Τί ποιητέον κατὰ κατάσχεσιν—, Β′ 246, 39 ἑξ. Ψυχὴ ἁλώσιμός ἐστιν ὑπό—, Γ′ 190, μθ′.

Ἀκηδιάζειν· Ὅτι οὐ δεῖ—, Α′ 34, κβ′.

Ἀκοή· — λαμπρά, Β′ 27, ⸗ζ′.

Ἀκόλαστοι· — ἄνθρωποι τὸν βίον, διατί ἅπαντας χείρονας αὐτῶν σπουδάζουσιν εἶναι, Α′ 5, η′.

Ἀκολασία· — καὶ οἴησις ἰσοδύναμα ἁμαρτήματά εἰσι, Γ′ 281, λϛ′. Αἴτια—, Β′ 28, ζ′.

Ἀκολουθίαι·—, ἤτοι προσευχαὶ μοναχοῦ, Γ′ 267, ρμδ′.

Ἀκούειν· τί δεῖ μή—, Α′ 105, ρνβ′, ρνγ′.

Ἀκρασία· Γ′ 70,2. Ἀποτέλεσμα φυλακῆς ἑαυτοῦ ἀπὸ—καὶ μίσους, Β′ 206, ιε′.

Ἀκροβυστία· — φυσικόν ἐστι, καὶ ὡς τοιοῦτον καλὸν λίαν καὶ διατί ὁ Θεὸς ἐνετείλατο τὴν περιτομήν, Β′ 175, μβ′.

Ἀκρότητες· — ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν βλάπτουσι κατὰ τοὺς Πατέρας Α′ 93,15.

Ἀκτημοσύνη· Β′ 310, ριε′, Γ′ 46,19, Γ′ 54,34, Γ′ 62,5, Γ′ 267, ρμγ′. Δ′ 106,15. — ἀπόλυτος, Γ′ 5,14. — ἰατρεύουσα τὸ τῆς φιλοχρηματίας πάθος κ.λ.π., Α′ 230,5 ἑξ. — καὶ σιωπὴ θησαυρός εἰσι, Α′ 310, λθ′. — καὶ ἀπάθεια, Β′ 262, λϛ′. — κρειττων ἐλεημοσύνης, Γ′ 24,6. — καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 109,15 ἑξ. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 49, ρε′. — μοναχοῦ, Γ′ 263, ρλδ′, ρλε′. — νοητή, ἡ παντελὴς ἀπάθεια, Β′ 215, ⸗δ′. — περιεκτικὴ ἀρετή, Δ′ 45, ⸗α′. Ἀρεταὶ τελειότητος, παρθενία καί—, Γ′ 12,26. Ἀρεταὶ ὑπὸ ἀλλήλων γεννώμεναι καὶ ἔχουσαι τὴν—ἀφετηρίαν, Δ′ 110,2 ἑξ.

Ἀκτήμων·— τίς ἐστι, Β′ 26, πη′.

Ἀλαζονεία· Β′ 220, ξη′. — ἀπόλλυσι χαρίσματα πνευματικά, Α′ 96, η′. — καὶ οἴησις, αἴτια βλασφημίας, Α′ 115, πζ′.

Ἄλγος· Ἀναγκαῖον—δι' ἁμαρτίαν, Α′ 271, ⸗ζ′.

Ἀλεξάνδρεια, Β′ 241,21, Β′ 248,32.

Ἀλήθεια· —, ἀγαθότης, νίκη, ἀρετή, πρᾶξις, θεωρία, Β′ 131, κη′. — ἀρετὴ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὑποταγήν, Δ′ 208, ιε′. — ἡ θεία ἐστι γνῶσις, Β′ 110, β′. — καὶ ἐγκράτεια, ἀπαρχαὶ πρακτικῆς τῷ Θεῷ προσφερόμεναι, Β′ 302, λγ′, λδ′. — καὶ ἔλεος, Β′ 295, ξζ′. — καὶ καθαρμὸς ψυχῆς, Β′ 291, κα′. — μία τῶν ὄντων αἰτία, ἀρχή, βασιλεία, δύναμις κ.λ.π., Β′ 132, λ′. —οὐ τοῦ λαλοῦντός ἐστι, ἀλλὰ τοῦ ἐνεργοῦντος Θεοῦ, Α′ 122, ρπ′.—πᾶσα ὑπὸ νόμου ἐλευθερίας διδασκομένη, Α′ 98, λ′. — προξενοῦσα μῖσος ἀφρόνων, Α′ 122, ρπϛ′. — περὶ τῶν ὄντων, πῶς εὑρίσκεται ὑπὸ τοῦ θεωρητικοῦ νοῦ, Β′ 108, ⸗δ′. — πῶς νοητέα καὶ τί παρέχει, Β′ 132, λβ′. — τέλος θεωρητικῆς φιλοσοφίας, Β′ 131, κϛ′. — τὸ πέρας πασῶν γνώσεων καὶ πάντων τῶν γινωσκομένων, Β′ 132, λα′. —, τυφλὴ ἄνευ ταπεινοφροσύνης, Β′ 293, μϛ′. — ὑπὸ τίνος λαλεῖται, Α′ 96, θ′. — ὑπὲρ φύσιν, πῶς καθίσταται δεκτή, Β′ 62, οα′. Ἀξία ἐκλογῆς κακουχίας καὶ ἀτιμίας ὑπέρ—, Α′ 121, ρξθ′. Ἀγαθὸν καί—, τὸ τέλος τῆς ἀληθοῦς καὶ ἀμωμήτου τῶν πιστῶν θεοσοφίας, Β′ 97, λε′. Ἀναγκαιότης διὰ τὴν—τοῦ μακαρίου πάθους τῆς ἀγάπης, Β′ 36, ξϛ′. Ἀξία τῆς—, Β′ 291, κϛ′. Βάπτισμα ἀκολουθεῖται ὑπὸ ὀρθῆς πίστεως, σωφροσύνης καί

—, Δ′ 213, Α′. Γνῶσις—καὶ πίστεως, Α′ 103, ρι′. Γνῶσις—, κατὰ χάριν Χριστοῦ κτᾶται, Α′ 123, ρϟδ′. Γνῶσις—γεννᾶται ὑπὸ τῆς τῶν γεγονότων θεωρίας καὶ ὑπὸ πόνων καὶ ἀρετῆς ἱδρώτων, Β′ 124, πζ′. Γνῶσις—καὶ χάριτος αἴσθησις, Δ′ 31, γ′. Δεῖ αἱρεῖσθαι τοὺς ὑπὲρ—πόνους, Α′ 107, ρπζ′. Διατί μακάριος ὁ συνάψας τὸ θεωρητικὸν τῇ κατὰ φύσιν—, Β′ 131, κε′. Ἐκ τίνων σημείων γινώσκεται τὸ πνεῦμα—τοῦ πνεύματος πλάνης, Α′ 244, λγ′. Ἐπίγνωσις—ἑτέρα τῆς γνώσεως πραγμάτων καὶ ὠφέλεια αὐτῆς, Α′ 119, ρμδ′. Ἐπίγνωσις—καὶ ὑπομονὴ ταῖς θλιβεραῖς ἐπιφοραῖς, Α′ 119, ρν′. Ἐπίγνωσις—προσγίνεται κατὰ τὸ μέτρον τῆς εἰς Χριστὸν ἐλπίδος, Α′ 119, ρμε′. Εὕρεσις γνώσεως—, Α′ 121, ρξη′. Ἔλεος καὶ—προηγεῖται πασῶν ἀρετῶν, Β′ 289, ε′. Ἡ ἀρετὴ διὰ τὴν—ἐστι ἀλλ᾽ οὐ διὰ τὴν ἀρετὴν ἡ—, Β′ 110, α′. Ἡ ἐνταῦθα γνῶσις, πῶς ἐστι συγκρινομένη πρὸς τὴν μέλλουσαν φανῆναι—, Β′ 117, μζ′. Ἡ ἀντίθετος τῆς—πλάνη, τίς ἐστι, Δ′ 61, ρλε′. Λόγος—, πότε σαφὴς ἀναφαίνεται τῷ νῷ διδοὺς αὐτῷ τὴν ὄντως γνῶσιν, Β′ 84, οε′. Μέθεξις—, Δ′ 34, κβ′. Νοῦς ἐλευθεροῦται παθῶν δι᾽—, Ε′ 8, ι′. Ὁ ἀντιλέγων τῇ—, τίνι ὁμοιάζει, Α′ 96, θ′. Ὁδὸς—ἡ ἀγάπη ἐστι, Β′ 97, λζ′. Πῶς φθάνει τις εἰς τὴν ἐπίγνωσιν—καὶ σωτηρίαν, Α′ 129, ρμϛ′. Σχέσεις γνώσεως—καὶ ὀρθῆς πίστεως, Α′ 150, ξ′. Τρόπος ἁπλανοῦς εὑρέσεως καὶ γνώσεως—, Δ′ 67, γ′. Τίνα τὰ τρία τῇ—μαρτυροῦντα, Ε′ 44, π′. Φυσίωσις διὰ τύπους —, Β′ 110, γ′.

Ἀλλοίωσις· Γ′ 247, νθ′, Δ′ 40, ξθ′, Δ′ 213 Β′. — ἀποτέλεσμα χαρίσματος Θεολογίας, Α′ 255, ξζ′. — θεία, Δ′ 14, β′. — θεία καρπὸς νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 104,27. — καὶ μεταποίησις κόσμου, Γ′ 233, ρμη′. καλή —, Γ′ 311, να′, Γ′ 322, ϟα′, Γ′ 335, λη′. — μακαρία, Δ′ 246, μϛ′. — προσώπου πρὸς κατάστασιν ψυχῆς, Γ′ 280, λθ′. — τῶν αἰσθητῶν κτισμάτων, Γ′ 52,19. — ὑπὸ ἀγάπης Θεοῦ, Α′ 239, ιδ′. — ὑπὲρ νοῦν, Ε′ 22, λε′. Ὅρος τῆς τελείας—, Α′ 235, ι′. Περὶ ἀγαθῆς—, Δ′ 64, ε′. Περὶ τῆς ἐμπαθοῦς—, Δ′ 63, δ′. Περὶ τροπῆς καί—, ἤτοι μεταπτώσεων τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 242, μγ′.

Ἀλογία, τίνος γνώρισμά ἐστι, Β′ 114, λα′.

Ἀμάθεια· —λέξεων οὐ βλάπτει εὐλαβέστατον, Α′ 101, πγ′.

Ἀμαλήκ, Α′ 277, ε′, Α′ 281, κζ′, Β′ 79, νγ′, Β′ 269, ξθ′, Ε′ 34, νη′.

Ἀμάλθεια· Κέρας—, Γ′ σ. 4.

Ἁμαρτάνειν· Γ′ 36,26 ἑξ. — καθ᾽ ἕξιν ἕτερόν ἐστι τοῦ—κατὰ συναρπαγήν, Β′ 37, ογ′. — κατὰ διάνοιαν εὐκοπώτερόν ἐστι τοῦ—κατ᾽ ἐνέργειαν, Β′ 23, οβ′. — οὐκ ἀκουσίως γίνεται, Γ′ 13,8 ἑξ. Μή—κατ᾽ ἐνέργειαν, πρώτη ἐστι τῶν ἠθικῶν καταστάσεων τῶν μοναχῶν, Β′ 26, πζ′. Πῶς τὸ—τριττὸν καθίσταται, Β′ 290, ιϛ′. Ρεμβασμὸς διανοίας ἀρχὴ τοῦ—, Γ′ 69, 11-12. Χειρότερον τοῦ—τὸ ἀπελπίζειν, Α′ 293, πε′. Ὀργίζεσθαι καὶ μή—, Α′ 71,15 ἑξ.

Ἁμαρτάνοντες· Συμπεριφορὰ πρὸς—, Α′ 13, ξθ′.

Ἁμάρτημα· —Ἀδὰμ καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Α′ 330, 11-21. — ἀδελφοῦ, διατί ἀπαθῶς ἐλέγχεται, Β′ 37, οβ′. Αἰτιά τινα—, Γ′ 193, νε′. Ἀναλογία —καὶ ἐνέργεια πρὸς—κατὰ διάνοιαν, Β′ 24, οη′.

Ἁμαρτήματα· —, ἃ δεῖ τὸν μοναχὸν νικᾶν, Α′ 129, 5-21, 36 ἑξ. — ἀκολουθοῦσι, τὰ ἑκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ τὰ ἐν γνώσει, Γ′ 13,15. — διάφορα τέκνα φιλαυτίας, Α′ 173, σβ′. — διαλυόμενα δι᾽ ἐνανθρωπήσεως Λόγου, Β′ 177, μθ′. — διάφορα, προερχόμενα ἐκ λογιστικοῦ, θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ ψυχῆς καὶ τίσιν ἀρεταῖς ἰατρεύονται, Β′ 234,29-235,7.—διάφορα, Γ′ 41,2 ἑξ. — ἐξαγορευτέα μετὰ δακρύων καὶ ἄφεσις αὐτῶν, Α′ 177, ε′. — κατὰ προαίρεσιν, Α′ 12, ξ′. — κρύφια ψυχῆς, Γ′ 172, ε′. —

μοναχοῦ λαβόντος τὸ σεμνὸν σχῆμα, Α′ 194, 3-195,19. — πάντα, διακόπτονται διὰ τῆς διανοητικῆς καὶ νηπτικῆς ἀρετῆς, Α′ 158, ρια′. — τρία, καθ᾽ ὧν ὁ μοναχὸς ἔχει τὸν πόλεμον, Α′ 294, πϛ′. Γνῶσις—, κλαυθμὸς δι᾽ αὐτὰ κ.λ.π., Α′ 33, ιζ′. Δεῖ τὰς ρίζας τῶν—ἐκκόπτειν, Α′ 73,30 ἑξ. Ἐξαγόρευσις—μετὰ στεναγμῶν ἀφανῶν, Α′ 180, μγ′. Θλίψεις δι᾽—, Α′ 296, ϟζ′. Μετάνοια καὶ συγχώρησις —, Γ′ 216, ριβ′. Ὀνόματα διαφόρων — καὶ ἐναρέτων ἀποφυγόντων αὐτά, Α′ 110, κε′. Ὀνόματα διαφόρων—, Γ′ 172, ε′. Ὀνόματα διαφόρων—, ἀλληλουχίαν ἐχόντων, Γ′ 176, ιϛ′. Ὀνόματα φανερῶν καὶ ἀφανῶν—, Γ′ 172, ε′. Ὅτι δεῖ ἀγνεύειν τὴν ψυχὴν ἐκ φανερῶν καὶ ἀφανῶν—, Γ′ 172, ε′. Περὶ εὐθύνης καὶ ἐξομολογήσεως ἀκουσίων—μοναχοῦ, Α′ 272, ρ′. Σχέσις νοῦ καὶ σώματος ἐν τοῖς διαφόροις—, Β′ 34, νβ, νγ′. Συγχώρησις ὑπὸ Θεοῦ τῶν—τίνας ὑποχρεώσεις φέρει τῇ ψυχῇ, Γ′ 255, ϟθ′. Χειρόγραφα—ὑπὸ ἐχθροῦ κρατούμενα, Α′ 118, ρλγ′.

Ἁμαρτητικόν· — ψυχῆς τριττὸν καὶ ἀναμαρτησίας καλὸν ἑξαδικόν ἐστι, Β′ 290, ιθ′.

Ἁμαρτία· Β′ 295, οζ′. — ἀκολουθουμένη ὑπὸ μετανοίας, πρὸς Θεὸν ἄγει, Α′ 288, νζ′. — ἀρχέγονος καὶ σχέσις πρὸς αὐτὴν ὀδύνης καὶ ἡδονῆς, Β′ 154, λδ′, λθ′. — ἀσυγχώρητος ἡ ἀμετανόητός ἐστι, Δ′ 227, κη′. — διανοίας καὶ κατ᾽ ἐνέργειαν, φευκτέα, Α′ 157, ρθ′, ρι′. —, διατί οὐ δεῖ ἀπελπίζειν ἡμᾶς, Β′ 76, λϛ′. — διὰ διανοίας ἐπιτελουμένη, Γ′ 172, β′. — εἰς θάνατον, ἡ ἀμετανόητος, Α′ 112, μα′. — ἑκούσιος, ἀδύνατον ποιεῖ τὸ ταπεινοφρονεῖν, Α′ 116, ρι′. — ἔστω καὶ μικρά, οὐκ ἀνεξάλειπτος ἀφίεται, Α′ 104, ρκζ′. — ἔργου παρακοῆς ἐστι, Β′ 70, ζ′. — εὐκολωτέρα ἡ κατὰ διάνοιαν, Β′ 9, ξγ′. —ἐν ἀπολαύσει πράττεται ὑπὸ δούλου αὐτῆς, Γ′ 179, κγ′. — ἐνοικοῦσα τῷ σώματι, ποιεῖ αὐτὸ θανατηφόρον, Δ′ 124,22 ἑξ. — ἢ νόμος σαρκὸς πρὸς τὰ πάθη, γονητέα διὰ τῆς ἐν Ἁγ. Γραφῇ λέξεως φραγμοῦ, Β′ 160, ξδ′. — καὶ χάρις, πῶς ὁμοῦ εὑρίσκονται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 260, π′. — κατὰ διάνοιαν ἢ κατ᾽ ἐνέργειαν, Β′ 16, κ′. —κατ᾽ ἐνέργειαν, σώματός ἐστιν ἀκαθαρσία, Β′ 32, λϛ′. — κατ᾽ ἐνέργειαν, τίς ἐστι, Β′ 219, λθ′. — κέντρον θανάτου, Β′ 27, ϟγ′. — καὶ ρύπος κρυπτός, Γ′ 186, μα′. — λαθραίως πραττομένη, οὐ λανθάνει Θεόν, Α′ 99, νβ′.—μόνη ἐπισκοτίζουσα τὸν νοῦν, Α′ 19, ρϛ′.—μισητέα καὶ οὐχ ὁ ἁμαρτωλός, Β′ 49, πγ′. — νοῦ, προτρέχει τῆς τοῦ σώματος, Α′ 103, ριθ′. — οὐκ ἔστιν ἐν ἀνθρώποις παντελῶς, χωρὶς τῆς κατὰ ψυχὴν ἐμπαθοῦς πρὸς αἴσθησιν σχέσεως, Β′ 146, ϟη′.—περιεκτικὴ ἢ μέριμνα, Α′ 125, σκδ′. — πότε προστίθεται διὰ κακοῦ ἀλλοτρίου, Α′ 123, ρϟθ′. — πῦρ καιόμενον καὶ πῶς σβέννυται, Α′ 104, ρλϛ′. — προπατορικὴ καὶ ἀναγέννησις διὰ Ἰ. Χριστοῦ, Α′ 259, οη′. —, πῶς κατ᾽ ἀρχὰς δελεάσασα παρέπεισεν εἰς παρακοὴν τὸν ἄνθρωπον, Β′ 157, μζ′. — ρεύσεως, Δ′ 64, ϛ′. — τί ἐστι διὰ τὸν ἐμπεσόντα εἰς τὰ δίκτυα αὐτῆς, Α′ 305, ϛ′. — ὑπεισῆλθεν ἐξ ἀνθρωπίνης ἀπροσεξίας καὶ εἰσήγαγε τὸ παρὰ φύσιν, Α′ 304, α′. — ὑπὸ μοναχοῦ μόνον διὰ δυνάμεως Χριστοῦ ἡττᾶται, Α′ 315, ξη′. Αἰτίαι—ἐξοβελιστέαι ἐξ ἡμῶν, Α′ 114, οθ′, Ἀμεταγοησία δι᾽—, ἀγίλεων ἕξει κρίσιν, Α′ 103, ριβ′. Ἀνάγκη βίας διὰ τὸ καταπαλαῖσαι τήν—, Α′ 286, γ′. Ἄνθρωπος μετὰ μῖσος καθ᾽—, τί ποιεῖ, Α′ 31, ϛ′. Ἀποτελέσματα—νοῦ, Α′ 147, λϛ′. Ἀποχὴ—φύσεώς ἐστιν ἔργον, οὐ Βασιλείας ἀντάλλαγμα, Α′ 111, κε′. Ἀρχὴ—καὶ σωτηρίας τίνα εἰσί, Α′ 24, ρμη′. Ἀποτελέσματα νεκρώσεως ἀλλήλοις,— καὶ προαιρέσεως, Β′ 152, κδ′. Ἀποφυγὴ—καὶ καλλιέργεια ἀρετῆς τὸ Θεοῦ ἐστι θέλημα, Γ′ 171, β′. Γέννησις—ἐκ μνήμης λογισμοῦ καὶ κινηθέντος πάθους, Β′ 12, πδ′. Διατί δεῖ φοβεῖσθαι τὴν —, Α′ 280, κγ′. Δεῖ ἀνθίστασθαι τῇ—

μέχρι θανάτου, Α′ 188, ρλϛ′. Εἰ σὺν τῇ χάριτι καὶ ἡ—ἐν τῷ νῷ ἐστι, Α′ 263, πγ′. Ἐλευθερία ἐξ—διὰ ταπεινώσεως καὶ κακοπαθείας, Β′ 11, οϛ′. Ἡ παράχρησις πάντων πραγμάτων—ἐστι, Β′ 38, πε′. Θλίψεις καὶ—ἀναίρεσις, Α′ 100, ξζ′. Θάνατος ψυχῆς ἡ κατ᾽ ἐνέργειαν—, Β′ 215, πθ′. Κατάλυσις νόμου—, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 35-190,10. Κάθαρσις ἐξ—; Δ′ 113,17. Λύπη δι᾽—, δέον ὅπως ἡ ἀνάλογος πρὸς αὐτήν, Α′ 124, σιε′. Νοῦς, δύναμις προσευχῆς καί—, Δ′ 51, ριδ′. Ὀνόματα διαφόρων—, Α′ 5, η′. Ὅτι δεῖ ξηρανθῆναι τήν—, καὶ τὰς ρίζας αὐτῆς, τοὺς ἀκαθάρτους λογισμούς, Α′ 295, κγ′. Ὁ ὢν ὑπὸ τήν—, διατί οὐ δύναται μόνος περιγενέσθαι τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος, Α′ 120, ρνθ′. Ὅτι δεῖ νεκρῶσαι τὴν προαίρεσιν τῇ—καὶ ἀναστῆσαι τῇ ἀρετῇ τὴν προαίρεσιν, Β′ 151, κγ′. Ὅτι δεῖ νεκρῶσαι τῇ προαιρέσει τήν—, Β′ 151, κβ′. Οὐκ ἔστι παντελῶς — σχεδὸν ἐν ἀνθρώποις μὴ τῆς ψυχῆς πρὸς αἴσθησιν ἡδονῆς ἕνεκεν κ.λ.π., Β′ 145-6, ϛζ′. Οὐδεὶς γυμνός—, Β′ 296, οθ′. Ποῖον τὸ σημεῖον θανάτου—, Α′ 31, η′. Πῶς οὐκ ἡ φύσις αἰτία—, Α′ 66,10 ἐξ. Πᾶσα—δι᾽ ἡδονὴν γίνεται, Β′ 215, οδ′. Πᾶσα—ἐπεὶ δι᾽ ἡδονὴν γίνεται, ὑπὸ λύπης ἀναιρεῖται, Β′ 20, μα′. Πότε λαμβάνεται ἰσχὺς πρὸς μόνην τὴν κατ᾽ ἐνέργειαν—, Β′ 295, ο′. Ποῦ ὁ νόμος—οὐ ποιεῖται διάβασιν, Β′ 100, νζ′. Προσβολὴ ἢ συνδυασμός — ἢ πάλη πρὸς — ἢ πάθος —ἢ συγκατάθεσις ἢ ἐνέργεια ἢ αἰχμαλωσία—, τί εἰσι, Β′ 235, 12-31. Πάθος ἕτερον ἐμπράκτου—καὶ παραδείγματα τούτων, Γ′ 282, λζ′. Παραδείγματα πτώσεως ἐκ καταστάσεως ἀρετῆς εἰς—καὶ τρόποι Θεοῦ σκοποῦντες τὴν μετάνοιαν, Γ′ 6, 2-7,11. Περί—μετὰ τὸ βάπτισμα, Γ′ 258, ρι′. Πτῶσις ἐξ ἁγιότητος εἰς—ἐξ οἰήσεως, Γ′ 204, πβ′. Πῶς ἐπιγινώσκομεν πῶς ἡ— ἐποίησεν ἡμᾶς, Δ′ 38, ν′. Στάδια προηγούμενα—, Α′ 148, μϛ′. Συγκατάθεσις τῷ μοναχῷ—ἐστι, καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 307, ιθ′. Συγχώρησις —διὰ κακοπαθείας καὶ λύπης, Β′ 215, οδ′. Συγκατάθεσις εἰς—, Δ′ 40, ξδ′. Συγκατάθεσις νοῦ πρὸς—, Δ′ 105,7 ἐξ. Τί προηγεῖται διὰ τὴν εἰς τὴν καρδίαν εἴσοδον τῆς—, Α′ 148, με′. Τίνα πληθύνουσι τὰς—καὶ τίνα ἐξαλείφουσιν αὐτάς, Β′ 214, ο′. Τίνες αἱ πέντε αἰτίαι, αἱ τὴν ψυχὴν ἐξ—ἀνακόπτουσαι, Β′ 25, πα′. Τί τὸ τῆς—κράτος ἀφανίζει, Β′ 178, νϛ′. Τίνες δύνανται διατηρῆσαι τὸν νοῦν ἀνενόχλητον καὶ ψιλῆς—; Γ′ 303, κ′. Φόβος ψυχῆς δι᾽—, Δ′ 68, δ′. Χάρις καὶ—ἐνεργοῦσαι ἀνθρώπῳ, πῶς νοητέαι, Γ′ 202, οε′, οϛ′.

Ἁμαρτίαι· Γ′ 34,22. — ἀποτελέσματα πλάνης, Δ′ 70, ι′. — διὰ κακοπαθείας καὶ ταπεινώσεως, ὑπὸ Θεοῦ συγχωροῦνται, Β′ 214, ξθ′. — ἐκκοπτόμεναι διὰ νήψεως, Α′ 149, να′. — ἐξαγορευτέαι ἐν δάκρυσι, Α′ 177, ζ′. —κωλυόμεναι φόβῳ διὰ γραπτοῦ νόμου, Β′ 169, ι′, ια′. — καὶ σκότος, Δ′ 113,25 ἐξ. — ὀλέθριαι μοναχοῦ, Γ′ 243, μβ′, μγ′. — παλαιαὶ πῶς βλάπτουσι, Α′ 119, ρνα′. Ἄνθρωποι προσκλίνοντες—καὶ πτώσεσι, Γ′ 6,1 ἐξ. Ἀποτελέσματα δι᾽ ὅσους ἐγένοντο ἐπιλήσμονες—, Γ′ 28,4. Δεῖ τὰς αἰτίας τῶν—βλέπειν, Α′ 106, ρξη′. Διατί οὐ δεῖ κρίνειν καὶ περιεργάζεσθαι τὰς ἑτέρων—, Β′ 34, νδ′, νε′. Κακίαι καὶ—ἀλληλεξαρτώμεναι, ὡς ἐν ἁλύσει τινί, Δ′ 39, ξβ′ 40, ο′. Λήθη—ἐνέργεια σατανᾶ ἐστι, Α′ 317, οβ′. Ὀνόματα—διαφόρων, Α′ 130, 29 ἐξ. Ὀνομασία διαφόρων παθῶν ἤτοι—, Γ′ 107, 9-108,37. Ὀνόματα —, Γ′ 179, κγ′. Ὀνόματα — φευκτέων ὑπὸ τῶν πειθαρχούντων τῷ Θεοῦ λόγῳ καὶ ἐργαζομένων τὸ ἀγαθόν, Γ′ 183, λγ′. Πίστις ἑτέρων καὶ ἄφεσις—, Α′ 104, ρλα′. Συγχώρησις —, παθῶν ἐλευθερία, Β′ 210, ρα′. Συνάρτησις ἐσωτερικῶν λογισμῶν καὶ ἐξωτερικῶν—, Β′ 285, λγ′. Τί ποιητέον διὰ τὸ ἐπικαλυφθῆναι ὑπὸ Κυρίου, τάς—, Α′ 118, ρλε′.

Ἁμαρτωλοί· — ποῦ κατοικοῦσι πρὸ τῆς κρίσεως, Δ′ 36, λε′. Κάϊν τύπος καὶ εἰκὼν πάντων—, Γ′ 191, νβ′.

Ἁμαρτωλός· —οὐ μισητέος, ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, Β′ 49, πγ′.

Ἀμέλεια· Α′ 112, μβ′, Β′ 221, πγ′, Β′ 249,33, Ε′ 94,23. — ἀποτέλεσμα λήθης, Α′ 146, λβ′. —, καὶ τί ἀνακαλεῖ ταύτην, Α′ 100, ξδ′. —νοῦ καὶ κακόν, Β′ 25, πβ′. —τὸν προπάτορα εἰς παράβασιν ἤγαγε, Β′ 224, κγ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 220, νη′, ξ′, ξγ′. Β′ 220, ξη′, ξθ′, ο′, οα′. Ἀποτελέσματα—μοναχοῦ, Δ′ 6,36 ἐξ. Ἀποτυχία χάριτος ἡ ἀπιστία καί—, Δ′ 31, δ′. Ἐξ—μετὰ τὴν ἐκκοπὴν παθῶν αἱ πολλαὶ εἰκόνες φαντασιῶν, Α′ 212,1 ἐξ.

Ἀμεριμνησία· Β′ 262, λϛ′, Γ′ 46,17, Γ′ 61,29, Γ′ 62,15, Γ′ 65,5.—πρώτη ἀρετὴ καὶ τί ἐξ αὐτῆς τίκτεται, Α′ 34, κε′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 248, ξγ′. Ἀπαραίτητον—, Γ′ 248, νγ′, νδ′. — καὶ πενία ἀπαραίτητοι διὰ μοναχόν, Α′ 254, ξε′. Περὶ ἀναγκαιότητος τῆς—διὰ τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 215, ε′.

Ἀμεριμνία· Γ′ 115,4, Γ′ 129,1. Ἀποτελέσματα—κ.λ.π. ἀρετῶν, Δ′ 291, ϛϛ′. Ἀναγκαιότης—, Ε′ 86,32 ἐξ.

Ἀμεταγνησία· — ἁμαρτία εἰς θάνατόν ἐστι, Α′ 112, μα′. — δι᾽ ἁμαρτίας, ἀνίλεων ἕξει τὴν κρίσιν, Α′ 103, ριϐ′. Ἀποτελέσματα μετανοίας καί—, Γ′ 199, οα′.

Ἀμήν, δηλωτικὸν τοῦ μονίμου τῆς νέας χάριτος ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, Γ′ 159,15.

Ἀμνησικακία· Δ′ 107,16.—ἡ ἀπάντησίς ἐστιν εἰς ἡσυχίαν καταγελωμένην, Α′ 295, ϛδ′. — ἵστησι θυμόν, Β′ 212, κγ′.

Ἀμνησίκακος, τίς ἐστι, Β′ 219, μθ′.

Ἀμοιβαί·—διὰ πόνους, Δ′ 38, νβ′. Ἔργα καί—ἢ καταδίκαι, Δ′ 36, λϛ′. Κολάσεις καί—, Δ′ 36, λγ′.

Ἀμορραῖος, σύμβολον ἁμαρτίας, Α′ 295, ϛγ′.

Ἀμορφία· — κατὰ προσευχήν, Α′ 182, ξζ′, Α′ 187, ριδ′. Νοῦς μακάριος ὁ κατὰ καιρὸν προσευχῆς τελείαν—κτησάμενος, Α′ 187, ριζ′.

Ἄμπελος· Διάφορα ἀποτελέσματα καρπῶν — φυσικῆς καὶ — πνευματικῆς, ὡς πρὸς τὴν ἕκτασιν, Β′ 115, λζ′.

Ἀμφιλόχιος, πνευματικὸς Ἰ. Μονῆς Ἐσφιγμένου, Δ′ 193,7.

Ἀμώς, πατὴρ Ἡσαΐου, Β′ 191,5.

Ἀνάβασις, ἀνθρώπων πρὸς τὸν Πατέρα, πότε δυνατὴ καὶ πότε ἀδύνατός ἐστι, Β′ 78, μζ′.

Ἀναγέννησις· Δ′ 201, ϛ′. — ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, πῶς νοητέα, Β′ 81, ξγ′. Μετάνοια καί—, Α′ 34, κβ′.

Ἀναγιγώσκειν· Περὶ τοῦ—, Γ′ 80,18 ἐξ. Περὶ τοῦ πῶς καὶ τίνας συγγραφεῖς δεῖ—τὸν ἡσυχαστήν, Δ′ 77, ια′.

Ἀνάγνωσις· Γ′ 16,19, Γ′ 41,40.—Γραφῶν, Γ′ 334, λε′.—Γραφῶν καὶ Πατέρων, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν ἡσυχίας, Δ′ 370,40 ἐξ. — δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 48, ϛθ′. — ἐμπείρως νοουμένη, πῶς κατορθοῦται, Α′ 96, ζ′. — ἐν ἡσυχίᾳ, Γ′ 88,20. — ἐν ἡσυχίᾳ φωτίζει νοῦν, Γ′ 74,22. — ἵστησι νοῦν πλανώμενον, Α′ 58, ε′. — καὶ θεωρία, ἀγγελίας τὸν νοῦν ἀπαλλάττουσι, Β′ 50, πϛ′. — καὶ προσευχὴ καθαίρουσι νοῦν, Β′ 215, πδ′.—κ.λ.π. ψιλοῦσιν ἐμπαθεῖς μνήμας, Β′ 219, λζ′. — καὶ κατανόησις θείων Γραφῶν, Γ′ 247, ξ′. — μία τῶν πέντε ἐργασιῶν τοῦ ἀρχαρίου τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 244, με′. — ὅπλον τοῦ μεθ᾽ ὑπομονῆς ἡσυχάζοντος, Β′ 211, ια′.—πρὸς δουλαγώγησιν σώματος, Α′ 62,31. Ἀγάπη τῆς—, Γ′ 57,9. Ἀποτελέσματα—, Β′ 224, ιθ′. Ἔργον—διὰ νοῦν, ποιόν ἐστι, Β′ 14, δ′. Περὶ—ὡς τῆς ἕκτης σωματικῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 18 ,37-19,24. Περὶ τῆς κατὰ Θεόν—, Γ′ 69, 8-71,31.

Ἀναγνώσματα· Τίνα τά—διὰ μοναχόν, Γ′ 25,31 ἐξ.

Ἀναισθησία, ψυχῆς, προξενουμένη ὑπὸ δαίμονος καὶ ἀντίδοτον αὐτῇ, Α′ 49, ι′.

Ἀναισχυντία, οὐκ εὐμενῶς προσδέχεται τὴν κατὰ Θεὸν λύπην, Α′ 125, σιϛ′.

Ἀνακρίνειν, ἑαυτοὺς καθ᾽ ἡμέραν, πῶς

ὠφελεῖ ἡμᾶς, κατὰ Μέγαν Βασίλειον, Α′ 151, ξε′.
Ἀναλγησία, ἀποτέλεσμα λησμοσύνης Θεοῦ, Α′ 118, ρλα′.
Ἀνάληψις· — Κυρίου, Α′ 135,19. — καὶ ἐκ δεξιῶν καθέδρα Χριστοῦ, Δ′ 117,15.. — Χριστοῦ μετὰ σώματος πρὸς τὸν οὐρανόν, Β′ 189,17. — ἡμῶν σὺν Χριστῷ, Γ′ 9,17. Ἔννοια—Χριστοῦ δι᾽ ἀνθρώπους, 95,17. Κοινωνία—Χριστοῦ, Δ′ 95,17 ἑξ.
Ἀναμάρτητον, ἀνθρώπου, οὐ ῥάδιόν ἐστιν ἕως τέλους φυλαχθῆναι, Α′ 13, ξδ′.
Ἀνανίας· Α′ 92,32, Α′ 215,3, Β′ 265, μθ′, Δ′ 332, μη′. — φυλάργυρος, Α′ 68,11, 69,37.
Ἀνάπαυσις· — μακαρία, Δ′ 7,39.—νοερά, Γ′ 334, λϛ′.—σαρκικόν ἐστι θέλημα, Γ′ 130,24.—τοὺς νέους καὶ ὑγιεῖς βλάπτειν εἴωθε, Γ′ 65,33. Ὁ Χριστὸς γέγονεν ἡμῖν σὺν τοῖς ἄλλοις καί —, Α′ 287, νγ′. Πόθος Θεοῦ ὑπὸ ἀνθρώπου,— αὐτοῦ ἐστι, Α′ 321, ϟα′. Παῦλος, ὄνομα δηλοῦν τήν—, Γ′ 165,10.
Ἀναπνοή· Προσευχὴ καί—, Δ′ 87,17 ἑξ. Τρόπος νοερᾶς προσευχῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τήν—, Δ′ 71 β′, 72 γ′.
Ἀνάστασις· Δ′ 48, μζ′. — ἐκ νεκρῶν, Β′ 222, ρ′, Δ′ 93,36. — ἐκ πάντων τῶν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν λόγων καὶ νοημάτων, Β′ 60, νδ′. — κοινή, Γ′ 46,8, Γ′ 95,29. — Κυρίου γενομένη ἐν Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ—νεκρῶν μέλλουσα γενέσθαι ὁμοίως ἐν Κυριακῇ, Γ′ 98,11 ἑξ. — καὶ ἐν Χριστῷ ἀΐδιος ζωή, Δ′ 94,32 ἑξ. — Λόγου ἐν ἡμῖν πνευματικὴ κ.λ.π., Β′ 74, κζ′. — νεκρῶν, Β′ 192,25 ἑξ. — νεκρῶν ἡ ὑπακοὴ ἐντολῆς, Β′ 225, μη′. — οὐ παρὰ φύσιν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ φύσιν γενήσεται, Γ′ 158,29 ἑξ. — πάντων διὰ Σωτῆρος ἐνανθρωπήσαντος, Β′ 225, νβ′. — σὺν Χριστῷ διὰ γνώσεως, Γ′ 347, οδ′. — σὺν Χριστῷ δι᾽ ἀπαθείας καὶ γνώσεως τῶν Θεοῦ μυστηρίων, Γ′ 26,5. — σὺν Χριστῷ νοερῶς, Γ′ 25, 16.— σώματος, Δ′ 43, πϐ′, Δ′ 95,2 ἑξ.—Χριστοῦ ἐν μοναχῷ, Β′ 61, ξβ′, ξγ′. Ἀνάστασις Χριστοῦ, Α′ 135, 18, Δ′ 95,9 ἑξ., Δ′ 117,15.—Χριστοῦ καὶ συναναστασις ἀνθρωπίνης φύσεως, Δ′ 118,35.—Χριστοῦ τύπος κοινῆς —, Δ′ 118,30 ἑξ. — ψυχῶν, Β′ 222, ϟζ′. Ἀποτελέσματα μυήσεως εἰς τὴν τῆς — ἀπόρρητον δύναμιν, Β′ 61, ξϛ′. Ἄνθρωπος τέλειος, ἰσάγγελος γενήσεται ἐν τῇ ἐκ νεκρῶν—, Γ′ 86,19. Ἀργία Κυριακῆς δι᾽—Κυρίου, Δ′ 118,31 ἑξ. Ἐντολαὶ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τήν—, Δ′ 203, ι′. Κήρυγμα ἐκ πράξεως καὶ θεωρίας τῆς—τοῦ Λόγου, Γ′ 324, ϟϛ′. Κοινωνία—Χριστοῦ, Δ′ 95,17 ἑξ. Μνήμη—ὑπὸ ἡσυχαστοῦ, Α′ 42, 13 ἑξ. Ὅτι διὰ τῶν τριῶν ἐντολῶν τῶν δοθεισῶν κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν—Χριστοῦ, ἐξυφαίνονται πᾶσαι αἱ ἀρεταί, Δ′ 204, ια′. Πρώτη ἐν ἡμῖν— ἡ πίστις, τοῦ διὰ τῆς ἀγγοίας ἐν ἡμῖν νεκρωθέντος Θεοῦ, Β′ 120, ο′. Πτῶσις καὶ—πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ δι᾽ Ἰησοῦν, πῶς νοητέον δι᾽ ἡμᾶς αὐτούς, Β′ 77, μγ′, μδ′. Περὶ ψυχῆς καὶ σώματος μετὰ τήν—, Δ′ 95,1 ἑξ. Σῶμα κατὰ τήν—, Γ′ 195, ξα′, 196, ξβ′, ξγ′. Υἱοί—Χριστοῦ, Δ′ 38, νγ′.
Ἀναχώρησις· — ἀφανίζει τὰ πάθη κινήσεως, Β′ 20, μζ′. —, εἰ ἀναγκαία ἐστι διὰ τὴν τῆς ἀρετῆς ἕξιν, Γ′ 289, οβ′. — ἐκ παθῶν, ἀναγκαία ἐστι, Γ′ 291, οϛ′. — ἐκ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐρημία, ἀνάγκη ἐστι, Γ′ 291, οε′. — καὶ ἐρημία, οὐ μόναι σιγῶσι πάθη, Α′ 72,35 ἑξ. — κ.λ.π. μαραίνουσιν ἐπιθυμίαν, Α′ 58, ε′. — κατὰ μόνας συνεργεῖ εἰς ταπείνωσιν, Δ′ 103,8 ἑξ. —, μία τῶν προϋποθέσεων θεωρίας, Δ′ 368,5. — τελεία καὶ ἐκκοπὴ θελήματος, Γ′ 262, ρκζ′. Ἔργον—καὶ ἀρεταὶ κατ᾽ αὐτὴν ἀπο κτώμεναι, Γ′ 290, οδ′. Προϋποθέσεις δι᾽ ἐπιτυχῆ—, Γ′ 290, ογ′. Ὠφέλειαι ἑξ—, Γ′ 238, ε′, ϛ′.
Ἀναχωρητής· — εἰς περίπτωσιν νόσου σωματικῆς, ἐμπιστεύεται ἑαυτὸν μόνῳ τῷ Κυρίῳ, Α′ 249, νγ′. Ποίμνιον— καὶ πῶς δεῖ φυλάσσειν αὐτό, Α′ 53,

ιϛ′. Πῶς δεῖ τὸν—προφυλάττεσθαι ἀπὸ τοῦ δαίμονος τῆς περιπλανήσεως, Α′ 48, η′.
Ἀνδρεία· Γ′ 38,21, Δ′ 64, ε′. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — καὶ ταπεινοφροσύνη ἀντίδοτον ταῖς δαιμόνων ἐπιβουλαῖς, Α′ 185, ϟϛ′. — μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Β′ 280, ιη′, Β′ 232,13, Γ′ 26,22 ἑξ. — μία τῶν τεσσάρων καθολικῶν ἀρετῶν, Δ′ 44, πζ′. — τί ἐστι τῷ τῆς διανοίας κόσμῳ, καὶ τί αὐτῇ ποιεῖ, Β′ 185, ϟε′. Ἀποτελέσματα τῆς—, Δ′ 33, ιγ′. Ἔργον —, ποῖόν ἐστι, Α′ 147, λδ′. Πλεονασμὸς δικαιοσύνης καί—, Β′ 251, 4-5. Περί—, μιᾶς τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 149,3 ἑξ., 150, 30 ἑξ.
Ἄνδρες, θεοφιλεῖς, τοὺς παρόντας περὶ κακοῦ διελέγχουσι οὐχὶ δὲ τοὺς ἀπόντας κ.λ.π., Α′ 8, λ′.
Ἀνδρόγικος· — Β′ Παλαιολόγος, Δ′ σ. 90, Δ′ σ. 195. — Παλαιολόγος, Α′ σ. 234, Δ′ σ. 30.
Ἄνεμοι· Περί—, Δ′ 136, η′.
Ἀνενδεής, ὁ Θεὸς κ.λ.π., Γ′ 63,19 ἑξ.
Ἀνεξικακία· Γ′ 153,3. — ἐν ταῖς τυχὸν προσγενομέναις ἀδικίαις, Γ′ 85,33 ἑξ. — κ.λ.π. ἀρεταί, δυνάμεις παρὰ Θεοῦ εἰλημμέναι καὶ ὅτι δεῖ γυμνάζειν αὐτάς, Α′ 4, γ′. — καθαρά, Γ′ 75,27 ἑξ. — τίσι πάθεσιν ἐναντία, Α′ 9, λθ′. — ὠφελοῦσα, Α′ 124, σιγ′.
Ἄνεσις, αἰτία σωματικῶν ἡδονῶν, Α′ 120, ρνη′.
Ἀνήρ· — δυνατός, πῶς ἐλέγχεται, Α′ 105, ργ′. — δυνατός, τίς ὑπάρχει, Β′ 206, ιβ′. — ἐλλόγιμος, ὁ Θεῷ ἀρέσκων, Α′ 7, λγ′. — ἐπιγνώμων, τίς ἐστι, Α′ 188, ρμδ′. — λογικός, δοκιμάζει καὶ πράττει τὰ πρέποντα, Α′ 5, ε′. — λογικὸς οὐκ ἐρᾶται γῆϊνων, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὰ οὐράνια τὸν νοῦν ἔχει, Α′ 10, μγ′. — μὴ γινώσκων δεξιὰν καὶ ἀριστεράν, Β′ 166, ϟϛ′. — συνετός, πῶς ἐλέγχεται, Α′ 105, ργ′. — συνετός, τίς ἐστι, Β′ 214, ξ′.
Ἀνθολόγιον, γνωμικόν, Ἡλία πρεσβυτέρου, Β′ σ. 298.
Ἀνθρωπαρέσκεια·—, τί ἐστι, Β′ 140, ξϛ′. Πάθος—διὰ μοναχόν, Δ′ 103, 28 ἑξ.
Ἀνθρωπάρεσκος, τί ποιεῖ, Β′ 140, ξϛ′.
Ἄνθρωποι·—, ἀδόκιμοι κατὰ τὴν Γραφὴν οἱ μὴ ἐπιγινώσκοντες τὴν ἐνοίκησιν Χριστοῦ, Α′ 97, κζ′. —ἀφυέστεροι οὐκ ἀπελπίζονται, ἀλλὰ προσπαθοῦσι τελειότεροι γενέσθαι, Α′ 9, μα′. — ἀμέτοχοι τοῦ κατ᾽ ἐπίγνωσιν φωτός, Β′ 161, ο′.—αἴτιοι κακῶν ἑαυτῶν, Γ′ 187, μδ′.—γινώσκοντες Θεόν, πῶς συμπεριφέρονται, Α′ 11, νγ′. — γεγήσονται ἄτροποι κατὰ χάριν, Γ′ 86,22 ἑξ. — διαιροῦνται εἰς εὐσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς, Β′ 31, κϛ′. — διατί ὑπὸ διαβόλου πολεμοῦνται, Γ′ 10, 40 ἑξ. — διὰ Χριστοῦ, πῶς ἐπαγγελεύσονται εἰς προτέραν δόξαν, Γ′ 184, λϛ′. — δεχόμενοι τὴν χάριν, ἢ ἐγκυμονοῦσιν ἢ ἀποβάλλουσιν αὐτὴν κ.λ.π., Δ′ 32, ιβ′. — ἐλεύθεροι, τίνες εἰσί, Α′ 7, ιη′. — ἔμφρονες διασκοποῦσι τὴν ἑαυτῶν δύναμιν, Α′ 9, λθ′. — ἐν κακίᾳ καὶ ἀγνωσίᾳ οὐ γινώσκουσι Θεὸν οὐδὲ νήφουσι, Α′ 11, νδ′. — ἐν ἀρετῇ καὶ ξενητείᾳ καὶ—ἐν ἁμαρτίᾳ, τίσιν ὁδοιπόροις προσομοιάζουσι, Γ′ 231, ρμγ′. — ἔχοντες τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου τούτου καὶ—μισοῦντες αὐτό, Γ′ 214, ρζ′. — θεοφιλεῖς, μὴ παυόμενοι ἀφθόνως ποιεῖν τὰ ἀρέσκοντα Θεῷ, σπάνιοί εἰσι, Α′ 9, μ′. — θεοὶ ἐκ χάριτος, Ε′ 55, ϟ′.— ἰδίᾳ γνώμῃ καὶ ἑκουσίως προαιροῦνται τὸ κακόν, Γ′ 10,19 ἑξ. — ἰσάγγελοι, Γ′ 55,30. — καὶ ἄγγελοι διαιρέσεις εἰσι τῆς λογικῆς καὶ νοερᾶς οὐσίας, Β′ 31, κϛ′. — λόγον καὶ τὰ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης λαμβάνουσι, Δ′ 198, β′. — μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεὸν καὶ μὴ ἔχοντες τὴν ψυχὴν πεφωτισμένην, Α′ 10, μϛ′. — μόνοι λογικοί, ποῖοί εἰσι, Α′ 5, α′. — μόνον διὰ σωφροσύνης ἐξομοιοῦνται ἀγγέλοις, Α′ 64,2 ἑξ. — μὴ ἔχοντες νοητοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὦτα, Γ′ 343, ξβ′. — οἱ δαίμονες καλούμενοι, ὑπὸ μεγάλων καὶ γνωστικῶν Πατέρων, Α′ 164, ρνα′.—οὐκ αἱροῦν-

ται πλοῦτον ἀλλὰ τὸ σωφρόνως βιῶσαι, Α′ 14, οε′. — πάντες κατ᾽ εἰκόνα εἰσὶ Θεοῦ, τὸ δὲ καθ᾽ ὁμοίωσιν διὰ πολλῆς ἀγάπης ἀποκτῶσι, Α′ 236, δ′. — πολιτεύονται ὅπως διαλάμπωσι κατὰ τὸν ἐνάρετον βίον, Α′ 9, λη′. — ποῖοι κατ᾽ εἰκόνα καὶ ποῖοι καθ᾽ ὁμοίωσιν Θεοῦ εἰσι, Β′ 31, κε′. —, πῶς ἀναβαίνουσιν, ἢ οὐκ ἀναβαίνουσι πρὸς τὸν Πατέρα, Β′ 78, μζ′. — προσκλίνουσιν ἁμαρτίαις καὶ πτώσεσι, Γ′ 6,1 ἐξ. — πῶς ἐπλανήθησαν καὶ πλανῶνται ὑπὸ τοῦ διαβόλου, Γ′ 11,1 ἐξ. — πῶς θέσει υἱοὶ Θεοῦ καθίστανται, Γ′ 245, μη′. — πῶς τελειοῦνται καὶ ἀλλοιοῦνται διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 209, ϛδ′. — ταῖς βιοτικαῖς ἐλπίσιν ἐξαπατώμενοι, τίσιν ὁμοιάζουσι, Α′ 8, κη′. — τίνι ἀρετῇ ἐξομοιοῦνται ἀγγέλοις, Α′ 64,2 ἐξ. — τὸν ἐνάρετον ἀσκοῦντες βίον, ἐκ ποίων κριτηρίων κρίνονται, Α′ 5, θ′.—τὸν ἐνάρετον βίον ζηλοῦντες, προσεχέτωσαν τίνα τὰ πρακτέα καὶ τὰ φευκτέα, Α′ 6, ιϛ′.—τὸν ἐνάρετον ἐπιμελούμενοι βίον μελετῶσι πῶς Θεῷ ἀρέσωσι, Α′ 6, ιζ′. — τὸν θεοφιλῆ ζηλοῦντες βίον, δέον ὅπως ἀπαλλαχθῶσιν οἰήσεως κ.λ.π., Α′ 7, κε′. — τῶν βιοτικῶν καταφρονοῦντες, ἀνάπαυσιν αἰωνίαν κομίζονται μετὰ θάνατον, Α′ 22, ρλα′. — τῷ ὄντι λογικοί ταῖς ὠφελούσαις δμιλίαις προσέχουσι, Α′ 7, κδ′.— ὡς ἄγγελοι ἐν οὐρανοῖς διαιτώμενοι, Α′ 13, ξϛ′. Ἀναγκαία εὐχαριστία—καὶ εὐγνωμοσύνη πρὸς Θεόν, Α′ 12, ξγ′, 13, ξδ′. Ἀξιουμένων—τῆς οὐρανῶν βασιλείας, πῶς ἔσεται ἡ κατάστασις τελειότητος, Β′ 87, πη′. Αὐτεξούσιον—, ἀγγέλων καὶ δαιμόνων, Γ′ 115,27 ἐξ. Ἀπόγνωσις οὐ χώραν ἔχει—, Δ′ 96,6 ἐξ. Ἀποτελέσματα — θείας ἐνεργείας, Δ′ 161, οϛ′. Βίος—διαιρούμενος εἰς κοινωνικὸν ἢ ἐγκόσμιον, ἀκοινώνητον ἢ ὑπερκόσμιον, Γ′ 337, με′. Γένη —τέσσαρα, Δ′ 137, θ′. Διαφορὰ—καὶ ἀγγέλων, Δ′ 156, ξβ′. Ἕνωσις Θεῷ ἀγγέλων καί—, Δ′ 161, οζ′. Ἰησοῦς μεσίτης Θεοῦ καὶ—γνωρίζει—εἰς Πατέρα καὶ προσάγει αὐτοὺς αὐτῷ, Β′ 188, 23. Κατάστασις—τέκνων καὶ υἱῶν Θεοῦ, Β′ 214, νζ′, νη′, νθ′. Κληρονομία ἀξίων—, ὁ Θεός ἐστι, Β′ 62, ξη′. Μαθητεία—Χριστῷ, πῶς βαθμιαίως γίνεται, Β′ 80, ξα′. Ὅτι δεῖ τοὺς—μιμεῖσθαι τοὺς ἀγγέλους, Β′ 196,34 ἐξ. Περὶ — μὴ παντελῶς ἀσκούντων βίον, Α′ 7, κγ′. Ποῖοι ἄνθρωποι μεθέξουσι τῆς ἀγαθότητος καὶ ποῖοι ἐκπεσοῦνται, Β′ 158, νδ′. Πῶς δεῖ ζῆν καὶ πολιτεύεσθαι τοὺς—καὶ ποίαν δεῖ ἔχειν αὐτοὺς περὶ τῶν σωμάτων μέριμναν, Β′ 162, ογ′. Πῶς ἡ κτίσις κατήγορος γίνεται τῶν ἀσεβῶν—, Β′ 127, ϛ′. Περὶ—μὴ ἀγομένων ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, Γ′ 257, ρζ′. Προσευχὴ κοινὸν ἔργον ἀγγέλων καί—, Δ′ 228, κθ′. Σκοπὸς πάντων —κατὰ Θεὸν πολιτευομένων ἡ Θεοῦ εὐαρέστησις, Γ′ 253, ϛ′. Τί δεῖ τοὺς ἔμφρονας — ἀδιαλείπτως μεμνῆσθαι, Α′ 14, οϛ′. Τῶν λογικῶν— ἁφίσταται ἡ τραχύτης δμιλιῶν, Α′ 8, λα′. Τέκνοις Θεοῦ—, τί τελεῖ ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις, Γ′ 207, πθ′. Τέσσαρες αἱ καταστάσεις ἢ θεωρίαι καὶ τέσσαρες σκοποὶ αὐτῶν, Γ′ 81, 26 ἐξ, 36 ἐξ. Τίνες—μακάριοί εἰσι καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνουσι, Γ′ 212, ρα′. Τὸ καθ᾽ ὁμοίωσιν ἀγγέλοις καὶ—καὶ μέθεξις θείας ἐλλάμψεως, Δ′ 157, ξδ′. Φύσις—οἵας εὐδοκίας καὶ ἀγαθότητος ἔτυχε, Γ′ 223, ρκη′. Ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν—, Α′ 117, ρκε′. Ἀνθρωποποιός· ποῖον δεῖ ὀνομάζειν—, Α′ 6, ια′.

Ἄνθρωπος·—ἀγωνιζόμενος οὐ μένει τῷ πτώματι, ἀλλ᾽ ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς ἐγείρεται, Α′ 14, οϛ′. — ἀδύνατός ἐστι τοῖς ἰδίοις πτεροῖς πρὸς τὴν ἁγιωσύνην ἀναπτῆναι δίχα θείας χάριτος, Α′ 63,35 ἐξ. — ἀθάνατός ἐστι καὶ διὰ χρηστῆς πολιτείας, Θεοῦ γίνεται συνόμιλος, Α′ 21, ρκζ′. — ἀθάνατός ἐστι καὶ οὐκ ἀπολιμπάνει τὸ λογικόν, Α′ 6, ιδ′. — ἀναγεγεννημένος, πῶς ὁρᾷ τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν καθ᾽ ὥραν προσευχῆς, Α′ 54, ιη′. — αὐτεξούσιος, Α′ 13, ξζ′. — ἄθλιος, τίς ἐστι, Β′ 209, οζ′. — ἀξιούμενος χάριτος, τόπον τὸν Θεὸν ἔχει καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς αἰῶνας καὶ τόπους καὶ χρόνους ἐστί, Β′ 62, ξη′. — ἄρξας ἑαυτοῦ καὶ ὑποτάξας τῷ λόγῳ ψυχὴν καὶ σῶμα, ἄρχων ἐστί, Β′ 206, κ′. — ἀγαπῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ μένων εἰς αὐτήν, ὁμοιοῦται δαίμοσι, Γ′ 8,23 ἐξ. — ἀδύνατον ἄνευ Θεοῦ καὶ μυστηρίων ἐνεργείας, πλουτεῖν κατὰ πνεῦμα, Γ′ 203, οζ′. — ἀσκούμενος, πῶς ὑπὸ σατανᾶ πολεμεῖται, Γ′ 67, 27-68,7. — ἄρχει καὶ ἄρχεται, Δ′ 149, μδ′. — γίνεται ἀχώριστος Θεοῦ, Α′ 25, ρξδ′. — γινώσκων τὸν Θεὸν ἀγαθός ἐστι, Α′ 8, κθ′. — γνωρίζει Θεὸν καὶ γνωρίζεται ὑπὸ Θεοῦ, Α′ 25, ρξδ′. — δι᾽—σώζεται ὑπὸ Θεοῦ, ἢ ἀπόλλυται ὑπὸ σατανᾶ, Α′ 294, πθ′. —, διατί ἐγένετο, Α′ 11, νε′. — διὰ τὸ σῶμα θνητός, διὰ δὲ τὸν νοῦν καὶ λόγον ἀθάνατος, Α′ 19, ρζ′. — δυνάμενος βλάψαι καὶ μὴ βλάπτων ἀμοιβὰς λήψεται μετὰ θάνατον, Α′ 22, ρλθ′. — δι᾽ ἀγάπης ἀποθεοῦται, Β′ 181, οδ′. — τέλειος, διατί ἐγένετο ὁ Θεοῦ Λόγος, Β′ 155, λθ′. — διδάσκεται τὰ Θεοῦ διὰ τῆς κατανοήσεως τῶν πνευματικῶν λόγων τῶν δρωμένων, Β′ 128, η′. — δι᾽ ὃν πάντα γέγονε, Α′ 20, ρη′. — διπλοῦς ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, διπλᾶς ἔχει τὰς αἰσθήσεις, διπλᾶς τὰς ἀρετάς, Β′ 232, 4-5. — διὰ κακιῶν, γεγνωσῶν ἀλλήλας, ἐξομοιοῦται δαίμοσι, Γ′ 9,39. — δεῖται καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, Γ′ 79,9 ἐξ. — διατί ἐπλάσθη εἰς τὸν παρόντα κόσμον, Ε′ 79,18 ἐξ. — ἐλεύθερος, ποτός ἐστι, Α′ 11, νϛ′. — ἐν μέσῃ καρδίᾳ, τὸ θέλημα ποιεῖ τοῦ Θεοῦ, Α′ 154, πϛ′. — ἐν ὑπερεχούσῃ ἐξουσίᾳ, οὐκ εὐχερῶς ἀπειλεῖ τινα θανάτῳ, Α′ 15, πα′. — ἐστιν ὁ νοήσας τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν τί εἰσι, Α′ 21, ρκδ′. — ἕτερον ὠφελῶν, θεωρεῖ Θεοῦ εἶναι τὴν χάριν, Α′ 100, οδ′. — ἔχων ἐφόδια, ἵνα ἐκ τοῦ θνητοῦ εἰς τὴν ἀθανασίαν μετατεθῇ, Α′ 24, ργγ′. — εὐαρεστῶν Θεῷ νικᾷ πλημμελείας ἀνθρώπων καὶ δαιμόνων, Α′ 99, μϛ′. — εὐθῦναι διὰ τὰ μὴ πραττόμενα καλὰ καὶ τὰ πραττόμενα κακά, Α′ 112, μγ′. — εὐχαριστεῖ ἐν πᾶσι τὸν Θεόν, Α′ 4, β′. — ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος τυγχάνων καὶ περιγράφεται καὶ περιγράφει, Β′ 180, οα′. —ἔχει φυσικὰς τὰς δυνάμεις διὰ τὴν τῶν θείων ἐξερεύνησιν καὶ ζήτησιν, Β′ 150, ιη′. — εἰκὼν Θεοῦ καὶ μετοχὴ ὑπ᾽ αὐτοῦ θείας φύσεως, Γ′ 327, ϛ′. — εἰς τὴν Συρικήν, πῦρ ὀνομάζεται, Γ′ 165,18 ἐξ. — ἐκ τοῦ ἄνω ἀρθρεῖν ἐτυμολογούμενος, Γ′ 165, 23. — ἐν σαρκικῇ, ἐν ψυχικῇ καὶ ἐν πνευματικῇ καταστάσει ζῶν τὸν βίον, Γ′ 298, γ′ - 300, ζ′. — ἐνταῦθα τέλειος οὐ δύναται γενέσθαι, Γ′ 86,25 ἐξ. — ἐξ ὕλης καὶ γοερᾶς οὐσίας, ἔλαβεν ἐκ Θεοῦ τὸ εἶναι καὶ τὸ εὖ εἶναι, Γ′ 352, ϛ′. — εὑρίσκει Χριστὸν ὅταν, πωλήσας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀγοράσῃ τὸ Εὐαγγέλιον, Γ′ 46,40 ἐξ. —ζητῶν Χριστὸν ζητεῖ Αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, Γ′ 47,3 ἐξ. — θεὸς γενόμενος κατὰ μέθεξιν, Β′ 111, ιγ′. — θεὸς δι᾽ ἀγάπης ποιεῖται, Β′ 96, κζ′. — θεοφιλὴς καὶ ἐνάρετος, πῶς σκέπτεται, ὅταν καταγάγῃ νίκην κατὰ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, Β′ 130, κ′. — θέσει θεὸς γίνεται, Γ′ 45,16. — θέσει θεὸς κατὰ χάριν, Γ′ 7,24. — θέσει θεὸς κατὰ χάριν, τί γίνεται, Γ′ 7, 24 ἐξ, Γ′ 9,18 ἐξ. — ἰδίῳ θελήματι ἀπόλλυται, Γ′ 194, νη′. — ἱστάμενος μεταξὺ δικαιοσύνης καὶ ἁμαρτίας, Γ′ 9,40 ἐξ. — ἵσταται μέσῳ τῶν ὁδῶν δικαιοσύνης καὶ ἁμαρτίας, αἱρεῖται δὲ μίαν ἐξ αὐτῶν, Γ′ 10,1 ἐξ. — καὶ ἀνὴρ πονηρός, τί ποιοῦσι, Α′ 18, ργ′. — κατὰ τὸ λογικὸν τῇ θείᾳ δυνάμει συνάπτεται, κατὰ τὸ σῶμα πρὸς ζῷα συγγενεύει, Α′ 9, μβ′. — κατὰ χάριν λαμβάνει τὴν ἀποκάλυψιν τῶν θείων, δι᾽ ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Β′ 150, ιη′. — καταντῶν καθ᾽ ὁμοίωσιν δαιμόνων, Γ′ 9,39. — κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν πλασθεὶς Θεοῦ, πῶς νοητέος, Γ′ 327, ε′ - 329, ιβ′. — κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ πλασθείς, πῶς

νογητέος, Δ′ 142, κζ′. — λαβὼν ἐξουσίαν γνώσεως καλοῦ καὶ κακοῦ, Α′ 21, ρκε′. — λαμβάνει ἀγαθὰ ἐκ Θεοῦ, κακὰ δὲ ἐξ ἑαυτοῦ, Α′ 18, ρ′. — λογικὸν ζῷον, Α′ 26, ρξϛ′. — λογικός, ποῖος λέγεται, Α′ 6, ιγ′. — λογικὸς τῇ ἀληθείᾳ μίαν σπουδὴν ἔχει, τὸ πείθεσθαι καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, Α′ 4, β′. — λογικός, τί ποιεῖ, Α′ 18, ρβ′. — μετὰ τὸ μῖσος καθ᾽ ἁμαρτίας, τί ποιεῖ, Α′ 31, ϛ′. — μόλις φυλάσσει τὰ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, Α′ 111, κϛ′. — μόνος ἀκουόμενος ὑπὸ Θεοῦ καὶ μόνος ἄξιος αὐτοῦ προσκυνητής, Α′ 22, ρλβ′. — μόνος Θεὸν καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ νοεῖ, Α′ 22, ρλδ′. —μόνος Θεοῦ δεκτικός, Α′ 25, ργθ′. — μόνος ὁ ἐπιμελούμενος ἐναρέτου βίου βλέπει τὸν οὐρανὸν καὶ νοερῶς τὰ ἐν αὐτῷ, Α′ 19, ρι′. — μακάριος, ποῖός ἐστι, Β′ 5, ιζ′, ιη′. — μόνος γνώμῃ, οὐ φύσει, ἀγαθὸς ὁ θεομίμητος καὶ τίνα σκοπὸν ἐπιτελεῖ, Β′ 50, ϟ′. — μόνος ἐστι κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ κ.λ.π., Β′ 238,4 ἐξ. — μόνῳ τῷ λόγῳ τῆς ἀρετῆς συνημμένος, τί ἀγνοεῖ μὴ πάσχων, Β′ 167, ρ′. — μετὰ τὴν πτῶσιν, Γ′ 185, λζ′. — μετὰ τὴν πτῶσιν οἷός ἐστι, Γ′ 8,1 ἐξ. — μὴ μελετῶν τὰς Ἁγ. Γραφάς, σκοτίζεται, Γ′ 142,1 ἐξ. — ὁ νοῦν ἔχων, οἶδεν ὅτι φθαρτός ἐστι, Α′ 21, ρλ′. — ὁρᾷ τὸν Θεὸν ἐν νῷ καὶ τὰ αἰώνια ἀγαθά, Α′ 21, ρκδ′. — οὐκ ἀπολύει καρδίαν, ὅσον ἔχει ἀναπνοήν, Α′ 32, ιε′. — οὐ φύσει ἀγαθός, γίνεται δὲ ἐξ ἐπιμελείας τῶν τρόπων ἀγαθός, Α′ 236, β′. — οὐχ ὁμιλεῖ τοῖς πολλοῖς τοὺς περὶ εὐσεβείας λόγους ἵνα μὴ καταγέλαστος δόξῃ, Α′ 16, πδ′. — ὅλος ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, Γ′ 323, ϟγ′. — οὐκ ἀπόλλυται ὑπὸ διαβόλου ἀλλὰ βιάζεται εἰς ἀπώλειαν, Γ′ 10,9 ἐξ. — οὐκ εἰς ὀργὴν Θεοῦ ἐκτίσθη, ἀλλ᾽ εἰς περιποίησιν, Γ′ 13,25 ἐξ. — οὐκ ἐπλάσθη κακὸς ὑπὸ Θεοῦ, Γ′ 258, ρι′. — ὅτι περισσότερον ἢ οἱ ἄγγελοι κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ πεποίηται, Δ′ 156, ξβ′. 157, ξγ′. — πονηρός ἐστι, Α′ 18, ρβ′. — πότε γίνεται εἰκὼν Θεοῦ, Α′ 16, πζ′. — πότε μάτην ταράττεται, Α′ 117, ρκϛ′. — πῶς ἀποφεύγει τὴν ὀργὴν Θεοῦ, Α′ 295, ϟα′. — πῶς ὑπὸ δαιμόνων διττῶς πειράζεται, Α′ 54, ιθ′. — πότε ἐσθίει τὸ ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ, ἢ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, Β′ 115, λδ′. — πότε καὶ διατί ἀπάτωρ καὶ ἀμήτωρ καὶ ἀγενεαλόγητος λογίζεται, Β′ 181, οε′. — πῶς κιθάρα Θεοῦ καθίσταται καὶ ναὸς καὶ Θεός, Β′ 90, ρ′. — πάντοτε χρεώστης πρὸς Θεόν ἐστι, Γ′ 85,31. — πεσών, τίσι δυσὶν ἁλύσεσιν ἐδέθη, Γ′ 232, ρμε′. — προσκλίνει τῇ ἐμπαθείᾳ καὶ οὐχὶ τῇ ἀπαθείᾳ, Γ′ 8,1 ἐξ. — πῶς κατὰ μικρὸν θεὸς ποιεῖται, Γ′ 45,12 ἐξ. — πῶς προσομιλεῖ Θεῷ, Γ′ 45, 30 ἐξ. — πῶς πρὸ τῆς πτώσεως ἦν, Γ′ 184, λε′, λϛ′. — παλαιός, πῶς νογητέος, Δ′ 373,24 ἐξ. — πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ δεῖ ποιεῖν, Δ′ 104,26 ἐξ. — πεπτωκώς, Δ′ 32, θ′. — πλάσμα Θεοῦ, Δ′ 141, κδ′. — πῶς ἀμυδρὰ εἰκών ἐστι τῆς ἀρχετύπου Τριάδος, Δ′ 35, λα′, λβ′. — σῳζόμενος, ὑπὲρ πάντας ἔσται τοὺς αἰῶνας καὶ χρόνους καὶ τόπους, Β′ 62, ο′. — σύνθετός ἐστι καὶ ὑπόκειται εἰς πτώσεις, Ε′ 45, π′. — τοῦ σώματος καθαρὸς ἐξερχόμενος, κρείττων καὶ ἄφθαρτος ἔσεται, Α′ 19, ριγ′. — τέλειος, διατί ὁ Θεὸς ἐγένετο, Β′ 93, ια′. — τέλειος, ἰσάγγελος γενήσεται ἐν τῇ ἐκ νεκρῶν ἀναστάσει, Γ′ 86,19. — τέλειος, ὁποῖός ἐστι, Γ′ 210, ϟε′. —, τί δύναται προσαγαγεῖν τῷ Θεῷ, ἵνα λάβῃ τὴν Αὐτοῦ χάριν, Γ′ 17,17 ἐξ. — τίς τὸν Θεὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ καὶ πῶς ἔχει Αὐτόν, Γ′ 9,20 ἐξ. — τέλειος ἢ ἀτελής, Δ′ 34, κ′. — τί περὶ Θεοῦ γνῶναι δύναται, Δ′ 164, πβ′, πγ′, πδ′. —φεύγει τὸ κακόν, Α′ 17, ϟα′. — φιλοθέως ἀκροώμενος, πῶς ὠφελεῖται ἐξ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, Α′ 120, ρξε′. — φρόνιμος, τίς καὶ οἷός ἐστι, Γ′ 286, νη′. — χρηστὸς οὐ πιπράσκει τὴν ἐλευθέραν γνώμην, Α′ 9, λζ′. — Χριστιανὸς μισῶν τὰ τοῦ κόσμου τούτου πάντα, τίς ἐστι, Γ′ 214, ρϛ′. — ὢν ὑπὸ ἁμαρτίαν διατί οὐ δύναται μόνος περιγενέσθαι τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος, Α′ 120, ργθ′. — ὡς εἰκὼν Θεοῦ, πῶς νογητέος, Γ′ 326, γ′, δ′. — ὡς ἄφθαρτος καὶ ἄτρεπτος, Δ′ 32, η′. — ὥσπερ ἄλλος κόσμος διττὸς καὶ καινός, Δ′ 55, ρκβ′. Ἀνάγκη τὸν—ἔργῳ φιλοσοφεῖν περὶ βουλῆς — καὶ ἀνταποδόσεως Θεοῦ, Α′ 112, γγ′. Ἀξία ἰδίας γνώμης ἑκάστου—, Α′ 100, ξη′. Αὐτεξούσιον—καὶ δύναμις αὐτῷ ἀρέσκειν Θεῷ, Α′ 18, ϟθ′. Ἀγάπη ἐκ ψυχῆς διὰ πάντα—, Β′ 51, ϟε′. Ἀποδημεῖν τὸν—σαρκός, ὡς καὶ ἐκδημεῖν ἀπὸ Κυρίου, πῶς νογητέα, Β′ 80, νθ′. Ἀποτελέσματα τῆς ἐρριζωμένης τοῖς — δυνάμεως ἀλογίας, Β′ 111, ι′. Ἄγγελος μείζων τοῦ—, Γ′ 58,5. Ἀποτελέσματα—ἐν σοφίᾳ Θεοῦ περιπατοῦντος, Γ′ 337, μζ′. Ἀποτελέσματα δι᾽—τοῦ φωτὸς τοῦ πνεύματος, Γ′ 337, μϛ′. Ἀναγωγὴ—πρὸς Θεόν, Δ′ 318, λ′. Ἀξία—, Δ′ 149, μγ′. Αὐτεξούσιον—, Δ′ 41, οε′, Ε′ 69,21 ἐξ. Ἀποκατάστασις πεσόντος—διὰ τῆς ἐναγθρωπήσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, Ε′ 69,13 ἐξ. Διὰ τὸ στεφαγωθῆναι ὑπὸ Θεοῦ, δεῖ τὸν—ἐν πᾶσιν ἀγωνίζεσθαι, Α′ 14, ογ′. Δεῖ τὸν—ἐρευνᾶν τὴν καρδίαν αὐτοῦ καθ᾽ ἡμέραν, Α′ 33, κ′. Δεῖ τὸν—φαίνεσθαι, ὅτι τῇ ψυχῇ λογικός ἐστι, Α′ 6, ιε′. Διατί δεῖ καθαίρειν τῶν παθῶν τὸν ἔσω—, Β′ 49, οη′. Διατί οὐ δεῖ ἐξουθενεῖν οὐδένα τῶν—, Β′ 19, λθ′. Δυνατότητες καθαρότητος—, Δ′ 31, α′. Εἰκὼν τοῦ ἐκτός—, ὁ Ἀαρών, Α′ 162, ρμ′. Ἕνωσις—μετὰ Θεοῦ, ὑπὲρ νόησιν, Β′ 111, ιβ′. Ἕνωσις—πρὸς Θεὸν διὰ πίστεως, ἄμεσος, Β′ 111, θ′. Ἔρως καὶ πόθος πρὸς Θεόν, δοθεὶς ὑπὸ Θεοῦ πρὸς—καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Β′ 186, ρ′. Ἐνέργεια παθῶν καὶ ἐνέργεια φωτεινοῦ πνεύματος τῷ—, Γ′ 222, ρκζ′. Ἕνωσις Θεοῦ τῷ—, Γ′ 234, ρμη′. Ζωὴ παρ᾽—καὶ ἀγγέλοις, Δ′ 143, λ′. Θεὸς μέλλει δωρεῖσθαι ἑαυτὸν κατὰ τὴν ἑκάστῳ—ὑποκειμένην δύναμιν, Β′ 158, να′, νβ′. Θέωσις—διὰ Λόγου Θεοῦ, Β′ 73, κε′. Θέωσις κατὰ χάριν, ὁ προορισμὸς τοῦ—, Β′ 98, μβ′. Θέσις—ἐν τῇ κτίσει, Δ′ 142, κϛ′. Κατάστασις πρώτου—, Β′ 185, ϟη′, 186, ϟθ′. Κοινωνία τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως Χριστοῦ ὑπὸ—, Δ′ 95,16 ἐξ. Μέγιστος ἐχθρός—, ὁ ἑαυτός του ἐστί, Α′ 116, ρδ′. Νέκρωσις τοῦ ἐντός—, Δ′ 93,32. Ὁ ἔνδον—σφόδρα λυπούμενος ἐκ τῶν ἔξω αἰσθήσεων, Α′ 168, ροβ′. Ὁ ἔσω—νήφων, δυνατός ἐστι φυλάξαι τὸν ἔξω, Α′ 168, ρογ′. Ὅτι δεῖ τὸν—διχῇ τέμνεσθαι τῇ προαιρέσει, Α′ 166, ρξδ′. Οὐ ῥάδιόν ἐστι τόν—, ἕως τέλους φυλάξαι τὸ ἀναμάρτητον, Α′ 13, ξδ′. Ὅτι δεῖ τὸν—εἶναι μόνον τοῦ Θεοῦ εἰκόνα, Β′ 96, κη′. Ὅτι δεῖ τὸν—πάντα ἀφιεροῦν Θεῷ κ.λ.π., Β′ 177, να′. Θεός, ὅτι ὑπέρ—γέγονεν, Β′ 93, ιβ′. Οὐδὲν οὕτω φίλον τῷ διαβόλῳ ἐστιν, ὅσον τιμωρούμενος—, Β′ 105, π′. Ὁ ἔσω—, πῶς φαίνεται κατοπτευόμενος, Δ′ 109,25 ἐξ. Ὅτι εἰκὼν τοῦ—ὁ παράδεισός ἐστι, Δ′ 299, ιε′. Περὶ ἤθους—κ.λ.π., παραίνεσις Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Α′ σ. 4. Περὶ τέλους—νογητοῦ ἐν τριπλῇ μορφῇ, Α′ 329, 6-18. Πρόθεσις—ὑπὸ Θεοῦ κατάρχεται, Α′ 96, ε′. Πῶς ποιεῖται τὴν ἑαυτῆς παρουσίαν ἐμφανῆ ἡ χάρις εἰς ἐπιστρέψαντα πρὸς Κύριον—, Α′ 263 πε′. Πᾶς—κατ᾽ οἰκείαν γνώμην εἰς τὸν ἀληθῆ κόσμον ἔρχεται τῶν ἀρετῶν, Β′ 161, ο′. Περὶ—συγκειμένου ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, σαλευομένου ἐκ νόμων σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ περὶ ἐνεργειῶν ἑκάστου ἐξ αὐτῶν νόμου, Β′ 111, θ′. Πίστις—καὶ ἕνωσις αὐτοῦ τελεία μετὰ Θεοῦ, Β′ 111, η′. Πλήρωμα—, γενησομένου εἰς ἄνδρα τέλειον, ποῖον γενήσεται, Β′ 86, πζ′. Ποία ἡ ἐν—τεθεῖσα ὑπὸ Θεοῦ δύναμις, Β′ 114, κζ′. Ποῖος—ὑπὸ τοῦ λόγου πάντως φωτίζεται, λαμβάνων ἕξιν ἀρετῆς ἀμετακίνητον κ.λ.π., Β′ 161, ο′. Πορεία ἀνόδου—πρὸς Θεόν, Β′ 194, 5-196,30. Προορισμὸς—ἐκ τῶν ὁρωμένων συνάγεται, Β′ 77, μα′. Πῶς ἑκάστῳ—ἀναλόγως ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται, Β′ 108, ϟε′. Περὶ—ἔχοντος ἐν τῇ

τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ σπέρμα διδασκαλίας, Γ′ 342, νθ′. Περὶ βαθμοῦ χάριτος τῷ—, Γ′ 209, ϛγ′. Πότε ἐπιφοιτᾷ τῷ—τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, Γ′ 139,15 ἑξ. Πῦρ καὶ φῶς χάριτος πῶς οἰκονομοῦνται—, Γ′ 209, ϛβ′. Πῶς ἡ χάρις τὸ συμφέρον τοῦ—οἰκονομεῖ, Γ′ 210, ϛε′. Περὶ πνευματικῶν δωρεῶν Θεοῦ τῷ—, Δ′ 302, ιϛ′. Πτῶσις—, Δ′ 149, μδ′. Στέφανος ἀφθαρσίας—, πῶς λαμβάνεται, Α′ 25, ρνε′. Τέλειος—, πῶς κατορθοῦται, Α′ 329, 19-332,20. Τί προξενεῖ τῷ—τὸ τῆς νέας Διαθήκης μυστήριον, Β′ 106, πε′. Τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ—, τί ἐστι σάρξ, αἴσθησις καὶ νοερὰ ψυχή, Β′ 67, ϛβ′. Τίνα τὸν—ὁ Θεὸς ἐξ ἀρχῆς ἠβουλήθη εἶναι, Γ′ 7,23 ἑξ. Τρεῖς αἱ καταστάσεις τοῦ—, ἡ τοῦ δούλου, ἡ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ τοῦ υἱοῦ, Γ′ 79,22 ἑξ. Τελειότης—καὶ θέωσις, Δ′ 38, νε′. Ὑποταγὴ—τῷ Θεῷ καὶ ὑποταγὴ τῶν πάντων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῷ—, Γ′ 139,23 ἑξ. Φθορὰ θείας εἰκόνος—, Β′ 102, ξε′. Φύσις—μέτοχος παντὸς ἀγαθοῦ ἐδημιουργήθη, Β′ 246,19. Φύσις — πῶς κατ᾽ ἀρχὴν ἐδημιουργήθη καὶ διατί ἐν συνεχείᾳ κατετμήθη, Β′ 98, μϛ′. Χάρις, φωτισμὸς καὶ δεκτικότης—, Β′ 149, ιβ′, ιγ′. Χρίσις νοῦ καὶ ἔσω— δι᾽ ἁγιαστικοῦ ἐλαίου, Γ′ 201, οδ′. Χριστὸς συναυξάνων νοητῶς προοδεύοντι—, Γ′ 338, ν′.

Ἄννα—μήτηρ Σαμουήλ, Β′ 191,3.—προφῆτις, Γ′ 156,22.

Ἀνταπόδοσις· Α′ 232,23 ἑξ., Δ′ 12, 29. — διὰ μοναχούς, Α′ 299,1 ἑξ. — ἔσται ἀνάλογος τοῖς ἀγαθὰ ἢ κακὰ πράττουσι, Α′ 103, ριϛ′, ριζ′, ριη′. — θεία, Α′ 97, κδ′. — μέλλουσα, πῶς φανεροῦται, Α′ 98, κη′. — οὐ ζητητέα ἐπὶ ποιήσει ἀγαθοῦ, Α′ 113, νζ′. Ἀνάγκη φιλοσοφεῖν τὸν ἄνθρωπον ἔργῳ περὶ βουλῆς ἀνθρώπου καὶ—Θεοῦ, Α′ 112, νγ′. Εἷς—Χριστὸς δίκαιός ἐστι διὰ ζῶντας καὶ νεκρούς, Β′ 208, ξγ′.

Ἀντίληψις, θεία καὶ ἑκούσιοι πόνοι ἀναγκαῖοι δι᾽ ὠφέλειαν, Α′ 113, ο′.

Ἀντιλογία· Δ′ 54, ρκα′. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 241, κθ′, λ′. Ἐκκοπὴ—καὶ φιλογεικίας, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ὑποταγῆς, Δ′ 208, ιε′. Περὶ ταπεινώσεως ὑπακοῆς καί—, Γ′ 166, 25-168,23.

Ἀντιμισθία· Α′ 22, ρμ′, Β′ 222, ϛδ′. Γ′ 47,12 ἑξ., Γ′ 274, δ′. — ἀνθρώπου μεγίστη, Γ′ 301, ιγ′, Β′ 249, 10 ἑξ.

Ἀντίρρησις·—ἓν τῶν τεσσάρων στοιχείων ἃ δεῖ ἔχειν τὸν ἀγωνιζόμενον ἔνδον, Α′ 144, κ′. Ἀνάγκη—, Α′ 147, λθ′.

Ἀντίστασις· Διατί ἡ μὴ—τῷ πονηρῷ, Β′ 9, ξβ′.

Ἀντώνιος· Α′ 87,2, Γ′ 157,23.—ἅγιος, Α′ 87,4, Γ′ 113,29, Γ′ 131,26. — μακάριος, Α′ 85,15,31, Α′ 87,37. — Μέγας, Α′ 169, ροθ′, Γ′ 5,22, Γ′ 60, 26, Γ′ 67,16, Γ′ 123,34, Γ′ 134,38, Γ′ 166,27, Δ′ σελ. 19, Δ′ σελ. 20, Δ′ 276, πα′.—Μέγας περὶ τῶν αἰτούντων προγινώσκειν τὰ μέλλοντα, Γ′ 97,9 ἑξ. Βίος σύντομος—τοῦ Μεγάλου, Α′ σ. 3. Παραίνεσις περὶ ἤθους ἀνθρώπων καὶ χρηστῆς πολιτείας,—τοῦ Μεγάλου, Α′ σ. 4.

Ἀξιομισθία, ἐπὶ παντὸς ἔργου, Γ′ 180, κε′.

Ἀοργησία· Β′ 262, λζ′. Ὅρος τῆς—, Α′ 235, ξ′.

Ἀπάθεια· Α′ 32, ιδ′, Α′ 50, ι′, Α′ 55, κα′, Α′ 192,31, Α′ 244, λε′, Α′ 249, νδ′, Α′ 257, οδ′, Α′ 295, ϛα′, Β′ 89, ϛε′, Β′ 194,29 ἑξ., Β′ 226, ο′, Β′ 236,3, Β′ 263, μγ′, Β′ 263, μδ′, Β′ 295, οδ′, οε′, Γ′ 16,35, Γ′ 25,5, Γ′ 34,14, Γ′ 38,25, Γ′ 123, 25, Γ′ 127,18, Γ′ 140,14, Γ′ 142, 29, Γ′ 155,25, Γ′ 215, ρι′, Γ′ 280, λ′, Γ′ 282, μβ′, Γ′ 308, μγ′, Γ′ 309, μδ′, Γ′ 325, ϛθ′, Γ′ 339, να′, Γ′ 340, νε′, Γ′ 347, οϛ′, Δ′ 276, πα′, Ε′ 24, λϛ′. — ἀκινησία ἐστι ψυχῆς πρὸς κακίαν, Β′ 207, μ′. — ἀκολουθεῖ τὴν πρακτικήν, Β′ 56, λβ′. — ἄκρα, φιλὰ ποιεῖ τὰ νοήματα, Β′ 209, ογ′.—, ἀκτημοσύνη καὶ ἀγάπη, Β′ 262, λϛ′. — ἀπολέμητός ἐστι, Α′ 33, ιη′. — ἀπόλλυσι δαίμονας, Β′ 17, κβ′. — ἄτρεπτος, Β′ 155, μα′. — ἀποστόλων, Γ′ 101,10 — ἀγγέλων, Δ′ 116,21. — γαμικόν ἐστιν ἔνδυμα ψυχῆς, Α′ 315, ξδ′. — γνώμης, ἣν κατεργάζεται ἡ κατ᾽ ἀρετὴν φιλοσοφία, Β′ 154, λϛ′. — γνώμης, Δ′ 244, μδ′. — διὰ πάθους ἐδόθη τῇ φύσει, Β′ 156, μγ′. — διὰ τὰ ἔξωθεν κάλλη τῶν πραγμάτων κ.λ.π., Γ′ 25, 17 ἑξ. — δι᾽ ἐπελεύσεως Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 286, νζ′. — ἐξ ἐγκρατείας καὶ ταπεινώσεώς ἐστι, Α′ 322, ϛε′. — εἰς δυσφημίαν καὶ εὐφημίαν, Β′ 193, 6 ἑξ. — εἰς τὸ τὴν σάρκα ἀγαπᾶν, Β′ 29, θ′. — ἐκ φόβου κολάσεως, Β′ 11, πα′. — ἔπαθλον νίκης ἀρετῆς, Β′ 94, ιζ′. — ἐπακολούθημα πίστεως, Β′ 226, ξα′. — ἐπαγγελίας γῆ ἐστι, Δ′ 38, μη′. — ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ὠφέλειαν ἑτέρων ψυχῶν, Γ′ 73,25 ἑξ. — θεωρίας γυναικῶν καὶ μορφῶν λυπησάντων, τρίτη ἐστὶ τῶν ἠθικῶν καταστάσεων τῶν μοναχῶν, Β′ 26, πζ′. — Θεοῦ, μιμητέα κατὰ δύναμιν, Γ′ 12,36. — ἱερέως, Β′ 266, νζ′. — καὶ ἀγάπη, Α′ 266, πθ′. — καὶ ἐγκράτεια, Α′ 315, ξϛ′. — καὶ ὅρασις Ἰησοῦ ὑπὸ κτησαμένου αὐτήν, Α′ 283, λζ′. — καρδίας, πότε ἀνατέλλει, Α′ 57, κγ′. — καρπὸς ἀρετῆς πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς, Α′ 311, μζ′. — καὶ γνῶσις, ἀθανασία ψυχῆς, Β′ 212, ιδ′. — καὶ γνῶσις, γεννήματα ἀληθοῦς ἀρετῆς, Β′ 263, μβ′. — καὶ γνῶσις, πρόξενοι βασιλείας οὐρανῶν, Β′ 213, λδ′. — καὶ γνῶσις τῶν ὄντων, Β′ 224, κ′. — καὶ γνῶσις ὑγεία ἐστὶ ψυχῆς, Β′ 211, β′. — καὶ διάκρισις, Β′ 262, λζ′. — καὶ ἕνωσις δι᾽ ἀγάπης μετὰ Θεοῦ, Β′ 94, ιζ′. — καὶ ζήτησις χάριτος, Β′ 149, ιδ′, ιε′. — καὶ πρᾶξις, Β′ 264, μϛ′. — καὶ συγχώρησις πλημμελημάτων τῶν πταιόντων ἡμῖν, Β′ 199,22 ἑξ. — καὶ ταπείνωσις, ὁδὸς πρὸς γνῶσιν καὶ ὅρασιν Θεοῦ, Β′ 46, νη′. — καὶ ὅρασις φύσεως τῶν ὄντων, Γ′ 295, ϛ′. — καὶ πίστις, Γ′ 76,2. — καὶ ταπεινοφροσύνη πατέρων, Γ′ 100,27 ἑξ. — καὶ ταπείνωσις, Γ′ 323, ϛϛ′. — καὶ τελεία—, Γ′ 100,15 ἑξ. — κάλλους ψυχῆς, Γ′ 211, ρ′. — καὶ καθαρότης, Δ′ 61, ρλγ′. — καὶ ρευστικὴ ἁμαρτία, Δ′ 65, ϛ′. — καρπὸς ταπεινώσεως, Δ′ 64, ε′. — κατ᾽ ἄνθρωπον, Δ′ 292, ϛϛ′. — μερική, Β′ 46, γγ′. — μισθός ἐστιν ἐγκρατείας, Β′ 17, κε′. — μισθὸς πόνων ἀρετῆς καὶ πρόξενος οὐρανίου βασιλείας, Β′ 19, λδ′. — μεγάλου Σισώη, Γ′ 100, 29 ἑξ. — νοῦ ἐκ τίνων ἀρετῶν διατηρεῖται, Β′ 32, λθ′. — νοῦ, Γ′ 295, ϛβ′.—, ὅταν ὀλίγη ᾖ, ποιεῖ εἰσάγεσθαι δαίμονα κενοδοξίας, Α′ 52, ιδ′. — οὐ συνεπάγεται τὸ ἀληθῶς προσεύχεσθαι, Α′ 181, νϛ′. — οὐ πάντων ἐστι, Γ′ 109,18 ἑξ. — πόθεν βλαστάνει, Α′ 307, κα′. Ποῖα ἀποτελέσματα φέρει τὸ χάρισμα τῆς—πρὸς τὸν αὐτὸ κτησάμενον, Α′ 276, γ′.—παντελής, νοητή ἐστιν ἀκτημοσύνη, Β′ 215, ϛ′. — πότε ἐξακριβοῦται, ὅτι τελεία ἐστι, Β′ 46, νδ′. — πότε ὑπὸ Θεοῦ δωρεῖται, Β′ 78, μϛ′. — πρὸς πράγματα μέγα τι ἐστί, καὶ—πρὸς νοήματα μεῖζόν τι ἐστί, Β′ 32, λη′. — πῶς κτᾶται καὶ ποῖος κέκτηται ταύτην, Β′ 259, κε′. — περὶ τοὺς ὀκτὼ λογισμούς, Γ′ 9, 20. — πρώτη, Γ′ 282, μα′. — πρώτη, ἀποτέλεσμα τῆς δευτέρας καὶ φωτιστικῆς τάξεως, Γ′ 336, μγ′. — στερρά, Α′ 289, ξε′. — συμβολιζομένη ὑπὸ Ἰωσὴφ φυγόντος πειρασμὸν κ.λ.π. ἐν Αἰγύπτῳ, Α′ 290, ξζ′. —, σύντομος ὁδὸς πρὸς Χριστόν, Γ′ 16,34 ἑξ. — τί ἐστι, Α′ 271, ϛη′, Β′ 6, λϛ′. —τίκτεται ἐκ καθαρᾶς καταστάσεως, Β′ 50, ϛα′. — τίκτει ἀγάπην, αὐτὴ δὲ τίκτεται ὑπὸ ἐλπίδος εἰς Θεόν, Β′ 4, β′. — τίκτει τὴν διάκρισιν, Β′ 17, κε′. — τελεία, Γ′ 109,17. — φιλεῖται ὑπὸ τελείων, Γ′ 79,29. — ψυχῆς ἔνδυμα γαμικόν, Α′ 56, κβ′. — ψυχῆς λογικῆς, συμβολιζομένη διὰ σαββάτου, Β′ 58, λζ′. — ψυχῆς πῶς προξενεῖτο· 242,2. — ψυχῆς, Γ′ 273, α′. — ὡς πρὸς τὸ βλέπειν τὰ κάλλη τῶν κτισμάτων, Γ′ 52,31. —

ὡς πρὸς τὸ θεωρεῖν τὸ κάλλος κ.λ.π., Γ′ 54,39 ἐξ. ᾽Αγνεία, καλουμένη—, Α′ 308, κε′. ᾽Ανάπαυσις—τὸ τέλος τῶν τῆς ἀσκήσεως πόνων, Α′ 318, οζ′. ᾽Ακροτάτη — καὶ ὑψηλοτάτη—, Β′ 256, ϛ′. ᾽Ανεσις ἐπεισερχομένη πρὸ—κ.λ.π., Β′ 255, β′. ᾽Αποτέλεσμα κτήσεως—, Β′ 206, ιγ′. ᾽Αγιασμὸς ὀνόματος Θεοῦ δι᾽—καὶ ἕτερα ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 322, ϟα′. ᾽Ανθρωπος οὐ προσκλίνει τῇ—, Γ′ 8,1 ἐξ. ᾽Απόκτησις—, Γ′ 62,27. — ἀποτέλεσμα ἀγῶνος, Γ′ 82,25. ᾽Αποτελέσματα—, Γ′ 46,19 ἐξ., Γ′ 79, 30, Γ′ 134,34 ἐξ., Γ′ 283, με′. ᾽Αποτελέσματα—τοῖς ἀπαθέσι, Γ′ 257, ρϛ′. ᾽Αποτελέσματα ἐλλείψεως τῆς—, Γ′ 256, ρβ′., ργ′. ᾽Αποτελέσματα τελείας—, Γ′ 80,8. ᾽Αναγκαιότης—, Δ′ 111,24. Γνῶσις—, ταπείνωσις καὶ ὅρασις Θεοῦ, Α′ 152, ξζ′. Γνῶσις ὀρθὴ καί—, ἀπαραίτητα δι᾽ ἀρραβῶνα μακαριότητος, Β′ 260, κη′. Δείγματα ἄκρως ἀναλλοιώτου—, Β′ 260, κθ′. Δεῖ ἐν—διαμεῖναι ἐν ταῖς τῶν πραγμάτων φαντασίαις, Β′ 13, ϟα′. Διατί ὁ Ἅγιος Ἐφραὶμ ὁ Σῦρος ἐζήτει τὴν χάριν τῆς—ἀρθῆναι ἀπ᾽ αὐτοῦ, Γ′ 66, 25-29. Δύο εἴδη—, Γ′ 294, πθ′. Ἔλεος θεῖον καὶ ἐλπίς—, Β′ 256, η′. ᾽Ενδείξεις μὴ ὑπάρξεως ἀληθοῦς—, Β′ 50, ϟβ′. ᾽Ενδείξεις ὅτι ἔφθασέ τις εἰς τὸ μέτρον—καὶ τελείας ἀγάπης, Β′ 45, μβ′. ᾽Ένδυσις περιβολαίου—, Β′ σ. 240. Εἰρήνη τῆς—, Γ′ 343, ξδ′. Ἡ καθ᾽ ἕξιν νέκρωσις θεωρουμένη—, Δ′ 192,3 ἐξ. Θεὸς ὑπὲρ πᾶσαν—ἐστι, Γ′ 326, α′. Θύρα—ἡ βασιλείας, καὶ τί ἐπιτυγχάνει ὁ δι᾽ αὐτῆς εἰσερχόμενος, Γ′ 135, 33 ἐξ. Ἱερωσύνη καί—, Β′ 257, ιγ′. Κατάστασις—, Β′ 59, νγ′. — καὶ κατάπεμψις Παναγίου Πνεύματος, Γ′ 79,31 ἐξ. Καρποί—, Δ′ 64, ε′. Ποιμὴν θεῖος—, Γ′ 307, λη′. Μέθοδος εἰς—καὶ θεοπτίαν ἄγουσα, Δ′ 25, 25 ἐξ. Μέθοδος ὁδεύσεως εἰς λιμένα—, Δ′ 18,15 ἐξ. Μοναχὸς πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς—, Δ′ 297; η′. Νοῦς καὶ μερική—, Β′ 218, λα′. Οὐκ ἔστι διὰ τὴν—ἄρσεν καὶ θῆλυ, Α′ 45, γ′. Ὁ εἰς ἄκρον—ἐλθών, πῶς ἐλευθεροῦται τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος, Β′ 18, λ′. Ὁ ἐν ἡμῖν ἐγκεκρυμμένος τῆς—παράδεισος, τί ἐστι, Β′ 301, ιθ′. Οὐκ εὐχερὲς λέγειν περί—, Γ′ 203, οθ′. Ὅτι ἄλλο—νοῦ καὶ ἄλλο ἀληθὴς προσευχή, καὶ τί ἐξ αὐτῶν μεῖζον, Δ′ 267, οβ′. Ποῖαι αἱ τέσσαρες ἀπαραίτητοι ἀρεταὶ ὡς σύντομον βοήθημα πρός—, Α′ 111, κθ′, λ′. Πῦρ—, Α′ 240, ιζ′. Πῶς ὁ μοναχὸς εἰσάγεται εἰς τὸν τῆς—λιμένα, Α′ 58, γ′. Ἡ παρουσία τῆς—δι᾽ ἀρετῶν καὶ ὀρθῆς γνώσεως, Β′ 89, ϟη′. Περὶ τοῦ τί ἐστι πρώτη, δευτέρα, τρίτη καὶ τετάρτη—, Β′ 136, να′, 137, νβ′. Πότε τις τὴν χάριν τῆς—λαμβάνει, Β′ 119, νη′. Πότε τις οὐκ ἔστιν ἔξω τῶν ὅρων τῆς—, Β′ 12, πη′. Προϋποθέσεις—, Β′ 300, ιδ′, Β′ 311, ριθ′, Γ′ 278, κε′, Γ′ 281, λδ′. Προϋποθέσεις δι᾽ ἔρωτα—, Β′ 261, λ′. Πτῶσις μοναχοῦ ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς—, Β′ 249,21 ἐξ. Πῶς δεῖ σκέπτεσθαι τὸν μὴ φθάσαντα τὴν—μοναχόν, ὅταν ἐξέρχηται τοῦ κόσμου τούτου, Β′ 267, ξβ′. Πῶς οἱ πειρασμοὶ τείνουσι πρὸς προσβολὴν τῶν ἐν—καὶ μετριοπαθείᾳ εὑρισκομένων, Β′ 312, ρκδ′. Πῶς ὁ μοναχὸς δυνήσεται δι᾽—βλέπειν τὰ πράγματα, Β′ 32, μα′. Πάθη ἐμπόδια—, Γ′ 163,36. Περί—, Γ′ 63, 7-65,21. Περὶ—γενικῶς καὶ ἀπαθοῦς, Γ′ 145, 7 ἐξ. Περὶ—σώματος καὶ—ψυχῆς, Γ′ 247, νη′. Περὶ ἀπαθοῦς καί—, Γ′ 246, νζ′. Πόθος καὶ ἐλπίς—, Γ′ 62, 14-15. Πραότης, ὕλη—, Γ′ 134,33. Προϋποθέσεις ἀφίξεως εἰς—, Γ′ 216, ρια′. Προϋποθέσεις ἐπιβάσεως εἰς ὄρους—, Γ′ 318, οθ′. Πτέρυγες—, Γ′ 293, πγ′. Περὶ—καὶ τελειότητος, Δ′ 281, πζ′. Περὶ—κ.λ.π. καὶ ἀπαθοῦς, Δ′ 282, πη′, πθ′. Περὶ τοῦ τί ἐστιν ἡ ἀνθρωπίνη—, Δ′ 280, πϛ′. Προσόρμισις εἰς ὅρμον—, Δ′ 209, ιε′. Σημεῖον ἄκρας—, Β′ 13, ϟγ′. Σημεῖον —, Γ′ 63,8 ἐξ. Σταθερότης ἀρετῶν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς—, Γ′ 63,22 ἐξ. Τεκμήριον πρώτης—, Α′ 49, θ′.

Τί ποιεῖ ὁ—βουλόμενος ἐνδύσασθαι, Α′ 284, μβ′. Τελείαν—, τίς ἔχει, Β′ 219, μβ′. Τί ἀκολουθεῖ τῷ—λαχόντι, μετὰ τὸ δέξασθαι τὴν φύσιν τῶν ὁρατῶν διὰ τῆς φυσικῆς θεωρίας, Β′ 125, ϟθ′. Τί ἴδιον τῆς—ἐστι, Β′ 207, μγ′. Ταπείνωσις, θύρα—, Γ′ 134,32. Τίνα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἄφιξιν εἰς—, Γ′ 29,9 ἐξ. Τίνες δύνανται περὶ—λέγειν, Γ′ 203, π′. Τί ποιεῖ τοῖς περὶ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν—τελειουμένοις ὁ τῆς πορνείας δαίμων, Γ′ 302, ιη′, ιθ′. Τίς εἰσέρχεται εἰς τὴν κατάπαυσιν τῆς—, Γ′ 346, οα′. Τίς ἡ θύρα τῆς—, Γ′ 22,37. Τίς ἡ σύντομος ὁδὸς πρός—, Γ′ 74,32 ἐξ. Ὑπόδειξις σωτηρίας, μᾶλλον δὲ—ὁδοῦ, Β′ 261, λβ′. — ὑπὸ τίνος τίκτεται καὶ—ψυχῆς τί συντηρεῖ, Β′ 212, κε′. Ὑπερήφανοι νομίζοντες ἔχειν—, Γ′ 28,5. Φαινομένη—, Γ′ 63,35. Χάρισμα—καὶ πίστις, Α′ 279, ιε′. Χάρισμα—παρεχόμενον διὰ φιλανθρωπίας Θεοῦ, Α′ 292, οη′. Χαρὰ μοναχοῦ ἐπὶ ψυχῆς—, Γ′ 318, π′.

᾽Απαθεῖς· Γ′ 81,28, Γ′ 88,31. — κενοί εἰσι χιτῶνος κενοδοξίας, Β′ 295, οϛ′. — μόνοι ποιοῦσι τὰ τῶν—ἔργα καὶ οὐχὶ οἱ ἐμπαθεῖς, Γ′ 56,23 ἐξ. — τί καὶ πῶς γινώσκουσι, Γ′ 85, 4. Διὰ τῶν ἐντολῶν ὑπὸ Κυρίου οἱ—ἀποτελοῦνται, Β′ 11, οζ′. ᾽Εκδηλώσεις τινές—, Γ′ 66,7 ἐξ. Κίνδυνοι—ἐκ τῆς ἀναπαύσεως, Γ′ 65,28 ἐξ. Περὶ τοῦ ἐξουσιάζειν ἑαυτοὺς τούς—, Γ′ 89, 1-6. Σιγὴ λογισμῶν κατὰ προσευχήν—, Β′ 306, οϛ′.

᾽Απαθές·—καὶ ἀνάλωτον, πότε ἐνεργεῖται τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 68, ϟη′. Μοναχὸς κεκτημένος τὸ παθητικὸν μέρος τῆς ψυχῆς—, Β′ 27, ϟη′.

᾽Απαθής· Α′ 38,20, Β′ 295, οβ′, ογ′, Γ′ 7,24. — οὐ θλίβεται, Α′ 118, ρλβ′. — ἦν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ἀπροσδεὴς ἔν τινι μέτρῳ, Β′ 186, ϟθ′. — θεωρία τῶν πραγμάτων, Γ′ 53,13. —κατάστασις ὀνομαζομένη ἀναλλοίωτος ἕξις, Β′ 81, ξε′. — καὶ γνωστικὸς τί ἐνίοτε ποιοῦσι πρὸς ὠφέλειαν καὶ βοήθειαν τοῖς ἀσθενοῦσι, Γ′ 69,14 ἐξ. — ὁ Θεός, Γ′ 45,14. — ποῖος γέγονε καὶ πῶς ἐστι, γενόμενος, Β′ 99, να′. ᾽Αγακαίνισις ἀνθρώπων τῷ πάθει τοῦ—Χριστοῦ, Α′ 304, α′. Ἔννοια περὶ Θεοῦ—ὅρος τῆς πίστεώς ἐστι, Α′ 235, α′. Ἡ κατ᾽ ἀρετὴν—ἕξις, οὐράνιόν ἐστι κατοικητήριον, Β′ 136, μθ′. Περὶ πολιτείας—, Γ′ 63, 8-65,21.

᾽Απαίδευτοι, διατί λογίζονται γελοῖόν τι τοὺς λόγους, Α′ 5, η′.

᾽Απάνθρωπος, ποῖος καλεῖται, Α′ 6, ιγ′.

᾽Απάρνησις, ἑαυτοῦ ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ, πῶς νοητέα, Γ′ 173, η′.

᾽Απάτη, αἰσθήσεως, Β′ 221, πγ′.

᾽Απειλαί, περιεχόμεναι ἐν Γραφαῖς, Β′ 212, κ′.

᾽Απειρία· ποῖος ὁ μακάριος, ὁ φθάσας εἰς τὴν ἀπέραντον—, Β′ 208, νϛ′.

᾽Απιστία· Γ′ 41,3, Δ′ 62, ρλε′. — αἰτία φιλαργυρίας, Α′ 66,23 ἐξ. — ἀφορμὴ φιλαργυρίας, Α′ 65,31. — ἄρνησις τῶν ἐντολῶν, Β′ 166, ϟη′, 167, ϟθ′. — ἀποκύημα φιλαργυρίας καὶ φθόνου, Γ′ 311, νε′. — γεννωμένη ἐξ ἀνέσεως, Α′ 120, ργη′. — δεύτερον κακόν, μετὰ τὴν ἄγνοιαν, Α′ 116, ρε′. — καὶ κρίσις τοῦ κόσμου τούτου, Δ′ 37, μ′. — ὁδηγεῖ εἰς ἀποτυχίαν, ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν, Β′ 54, ιθ′. — πόσον χαλεπή ἐστι, Β′ 29, ιζ′. ᾽Αποτελέσματα—ἢ πίστεως περὶ τῶν μελλόντων, Α′ 119, ρμβ′. ᾽Αποτυχία χάριτος ἡ—καὶ ἀμέλεια, Δ′ 31, δ′. Ψυχή, πῶς αἰχμαλωτίζεται τῇ—, Γ′ 190, μθ′.

᾽Απιστος·—διατί ἀγαπᾷ τὸ ἀργύριον, Β′ 29, ιη′. — οὐ δύναται ἔχειν ταπείνωσιν κ.λ.π., Γ′ 158,26 ἐξ. — ὁ ἡδοναῖς δουλεύων καὶ τὴν ἀνθρώπων δόξαν ἐπιζητῶν, Δ′ 49, ργ′.

᾽Απλότης· Β′ 293, με′. — συγγραφῶν σοφῶν Χριστιανῶν Πατέρων, Γ′ 158, 36.—, ταπείνωσις καὶ Θεοῦ ἐμφάνεια, Γ′ 68,21 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα—καὶ ἐγκρατείας συγκιρνωμένων, Β′ 295, ξη′. Θεὸς ἐμφανίζεται ἐν ταπεινώσει καί—, Γ′ 161,1 ἐξ. Στάδιον—καὶ ἐγκράτεια, Β′ 312, ρκθ′.

᾽Απόγνωσις· Γ′ 41,2. — ἀποκτείνεται

διὰ τῆς ὑπομονῆς, Γ′ 122,8 ἐξ. — ἐμβαλλομένη εἰς ψυχὴν διὰ πνεύματος λύπης, Α′ 75,26. — οὐκ ἔστι διὰ πιστόν, εἰ καὶ πεσόντα, ἀλλὰ μετάνοια, Γ′ 131,3 ἐξ. — οὐ χώραν ἔχει ἀνθρώποις, Δ′ 96,6 ἐξ. Κίνδυνος ἐκ βελῶν—, Α′ 300,5. Ὅτι οὐ δεῖ φθάνειν τινὰ εἰς—, Γ′ 73, 1-74,18.

'Απόγευμα· περὶ τοῦ πῶς δεῖ διέρχεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα κατὰ τό—, Δ′ 236, λζ′.

'Αποδημεῖν σαρκὸς καὶ ἐνδημεῖν Κυρίῳ, πῶς νοητέον, Β′ 80, νθ′.

'Αποθέωσις ψυχῆς, τίσιν ἀρεταῖς κατορθοῦται, Α′ 8, λδ′.

'Αποκαλύψεις·— εἰς θεωρητικοὺς κ.λ.π., Γ′ 294, πθ′, 295, ϟδ′. Περί—, Γ′ 313, ξ′, ξα′.

'Αποκάλυψις· Γ′ 156,24, Γ′ 216, ρι′, Δ′ 159, οα′. Δ′ 214, Β′. Δ′ 290 ϟε′. —, ἀληθὴς τοῦ πιστευθέντος, τέλος ἐστὶ πίστεως, Β′ 150, ιθ′. — ἀληθὴς τοῦ πιστευθέντος, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′. — 'Ιωάννου, Α′ 183, οϛ′. Δ′ 94,5, Ε′ 111,33. — καρδίας νοερά, Γ′ 336, μγ′. — ὀφθαλμῶν διὰ μετανοίας καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 320, πζ′. — τῶν ἀπορρήτων τῶν μυστηρίων, Β′ 251,7. — τῶν θείων, κατὰ χάριν ἡ τοῦ 'Αγ. Πνεύματος ἐπιφοιτῶσα ποιεῖται δύναμις, Β′ 150, ιη′.

'Αποκατάστασις·— ἀνθρώπου διὰ τῆς Χριστοῦ παρουσίας, Γ′ 234, ργ′. — φύσεως ἀπαθῶς πρὸς ἑαυτὴν γευούσης, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 29-34.

'Απόλαυσις·— δεχομένη τέλος Θεοῦ καὶ παθῶν, ἀνυπόστατος τοιαύτη, Β′ 168, γ′. — διηνεκὴς καὶ ἀδιάστατος τοῦ ἐφετοῦ, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′.

'Απολλώς·— ἀββᾶς, Α′ σελ. 91. — ἅγιος, Δ′ 284, ϟβ′.

'Απόνοια, Γ′ 41,3.

'Αποστασία·—ἀπὸ Θεοῦ, νόσημά ἐστι τῷ διαβόλῳ, Α′ 291, οε′. Ὅτι δεῖ τὸν μοναχὸν ἐπίστασθαι, τί ἐστιν ἀσθένεια καὶ τί—, Α′ 291, οε′.

'Απόστολοι·— εὐωδία Χριστοῦ, Δ′ 94, 30. — καὶ διάδοχοι αὐτῶν, Δ′ 151, μζ′. — μιμησάμενοι τὸν Χριστὸν ἀπετάξαντο τῷ βίῳ κ.λ.π., Α′ 191,28 ἐξ. 'Αποταγή—, ἡ Χριστοῦ μίμησις, Α′ 191,28 ἐξ. Χριστὸς καὶ—Πέτρος καὶ Παῦλος περὶ ἐσωτερικοῦ ἀθεάτου, νοητοῦ πολέμου, Β′ 284, λα′.

'Απόστολος· Εὐαγγέλιον καί—, πῶς διδάσκουσι, Γ′ 204, πα′. ὁ—καὶ ὁ μαθητής, εἰσὶ καὶ πιστοί, Β′ 57, λδ′. Ὁ πιστός, ὁ μαθητὴς καὶ ὁ—, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον τί κατορθοῦσι, Β′ 56,λγ′.

'Αποταγή· Γ′ 12,2 ἐξ., Γ′ 300,ι′, — ἄκρα, Α′ 55, κα′. — ἀναγκαία οὐ μόνον χρημάτων ἀλλὰ καὶ κακίας ἐνεργημάτων, Α′ 102, ρθ′. — ἀποστόλων, ἡ Διδασκάλου αὐτῶν μίμησις, Α′ 191,28 ἐξ. — ἀναγκαία διὰ τὸ τυχεῖν τοῦ Παναγ. Πνεύματος, Γ′ 215, ρη′. — ἀρετή, βαθμὶς μικρᾶς κλίμακος ἀρετῶν καὶ πῶς ἐνεργεῖται, Δ′ 54, ρκ′. — διὰ Κύριον, οὐδεμίαν ποιεῖ ἀπώλειαν, Α′ 112, ν′. — εἰς τί συνίσταται, Α′ 215,11 ἐξ. — ἐντολὴ οὐχὶ μερική, ἀλλὰ περιεκτική, Α′ 111, κζ′.—, ἡσυχία καὶ μόνωσις, Α′ 216, 18-35. —,ἡσυχία, μόνωσις καὶ παραμονὴ ἐντὸς τῶν κλισιάδων διὰ τὸ μὴ παθεῖν τι ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ, Α′ 216,28 ἐξ. — καὶ ἐλεημοσύνη, Α′ 254, ξϛ′. — καὶ προσκόλλησις πνευματικοῖς πατράσι, Α′ 214,40 ἐξ. — καὶ ἀγάπη, Β′ 4, α′. — καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, Β′ 4, ϛ′. — καὶ κτῆσις καθαροῦ νοῦ, Β′ 250,24 ἐξ. — καὶ μισθός, Β′ 249,16. — κόσμου, νίκη κατὰ πειρασμοῦ, Β′ 248,15. — κόσμου καὶ πρὸς Θεὸν ἀγάπη, Β′ 250,18 ἐξ. — καὶ θεωρία τῶν ὄντων, Γ′ 344, λδ′, λε′. —νοῦ καὶ ἀγάπη, Β′ 4, γ′. — οὐ συγχωρεῖ ἡδυπαθείᾳ, Α′ 102, ϟϛ′. — οὐκ ἐπιτρέπει ἐμπλοκὴν ταῖς βίου πραγματείαις, Α′ 102, ρζ′. — πάντων καὶ προσευχή, Α′ 180, λζ′. — πάντων, τῷ μοναχῷ ἁρμόζει, Α′ 225,30 ἐξ. — πρώτη, δευτέρα καὶ τρίτη, τίς ἐστι, Β′ 218, κγ′. — συμβολιζομένη δι' 'Ιωσὴφ καταλιπόντος τὸν χιτῶνα, Α′ 227,8 ἐξ. — τοῖς πάθεσιν, ἀναγκαία, Α′ 188, ρμα′. —

τοῦ σαταν̃α, Γ′ 38,4. — τελεία καὶ ὑποταγή, προϋποθέσεις ἡσυχίας, Δ′ 205, ιδ′ ἐξ. — χλιαρά, αἰτία φιλαργυρίας, Α′ 66,23 ἐξ. 'Αναγκαῖον—, Α′ 240, ιη′. 'Απαραίτητον—καὶ ἀπαλλαγῆς παντὸς ἐγκοσμίου, Α′ 254, ξε′. 'Ακτημοσύνη ἡ τελεία—, Β′ 26, πη′. 'Αποτελέσματα—, Γ′ 238, ε′. Κύριος θέλων τὴν—τῶν ὑπαρχόντων, Β′ 26, ϟα′. Παράδειγμα ἀληθοῦς—ὁ προφήτης 'Ελισσαῖος, Α′ 295, ϟβ′. Τῇ — οὐκ ἀκολουθεῖ παλινδρόμησις τοῖς προτέροις, Α′ 221,2 ἐξ. Τί δεῖ τὸν μοναχὸν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς—προσέχειν, Γ′ 260, ρκ′. Τί ὁ—τοῦ κόσμου ποιησάμενος διανοεῖται περὶ φιλανθρωπίας Θεοῦ κ.λ.π., Γ′ 254, ϟγ′. Τῷ ἐκτὸς καὶ τῷ ἐντὸς ἀνθρώπῳ—, Γ′ 205, πδ′. Ὑποταγὴ δι'—τελειοῦται, Α′ 310, μα′.

'Απόταξις· Δ′ 18,13, Δ′ 98,3 ἐξ. — ἀπαραιτήτως πτωχεία συνοδεύεται, Α′ 102, ϟϛ′, ϟζ′. — ἀποτέλεσμά ἐστι διὰ τὸν καθαρῷ πίστεως ὀφθαλμῷ ἰδόντα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τὴν εὐπρέπειαν, Β′ 111, ν′. — καὶ προσέγγισις Κυρίου, Α′ 97, ιϛ′. — καὶ πραγματεία πνευματική, Β′ 209, π′. — παρόντων, Β′ 226, ξζ′. — χρημάτων καὶ κτημάτων, Δ′ 109,21. 'Ανάγκη—θελήματος διὰ τὸ συζῆσαι πνευματικοῖς ἀδελφοῖς, Β′ 44, λη′. Ὅτι τὴν—δεῖ εἶναι ἐσωτερικήν, Β′ 46, ν′. — τῇ αἰσθήσει, Β′ 225, μγ′. — τῶν τοῦ κόσμου, ἀγάπη πρὸς συναγωνιστὰς καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἀποφυγὴ μίσους πρὸς αὐτούς, Β′ 49, πβ′. Τί δέον γὰ ποιῇ ὁ ἅπαξ ποιήσας—, Γ′ 300, η′.

'Απρίλιος, ξανθικὸς μήν, Γ′ 195, ξα′.

'Απροσδεής, ἓν τινι μέτρῳ, ἦν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Β′ 185, ϟη′, 186, ϟθ′.

'Απροσπάθεια· Γ′ 9,13. 'Αναγκαιότης τελείας—, Ε′ 86,35 ἐξ. — ἐκ πένθους καὶ ὑπομονῆς γίνεται, Γ′ 131,34. Ἔξις—, Γ′ 52,30. Περὶ —γεννώσης νέκρωσιν παθῶν, Γ′ 129,1ὃ ἐξ. Περὶ τελείας—, Γ′ 246, νϛ′. Περὶ τῆς—γεννωμένης ἐκ τῆς ἐλπίδος, Γ′ 129,20 ἐξ.

'Απτωτοι, τίνες μέχρι τέλους διέρχονται, Γ′ 192, νε′.

'Απώλεια·—ἀνθρώπων οὐ κατὰ θέλησιν Θεοῦ, Γ′ 7,6. — διὰ τῆς ἐνὸς καταφρονήσεως, Γ′ 258, ρια′. Ἅδης καί —, πῶς εἰσιν ἀφάνερα, Α′ 100, ξα′, ξβ′. Αἴτιος—μόνον τὸ ἴδιον θέλημα ἑκάστου, Γ′ 10,6 ἐξ. Θεὸς οὐ θέλει —ἀνθρώπων, Γ′ 7,6.

'Αραβία, εὐδαίμων, Γ′ σ. 3.

'Αργία· Γ′ 9,28,29. — ἀρχὴ πάσης κακίας, Γ′ 109,27. — ἐμπαθής, Γ′ 31, 16,—, ἣ πρόσκειται ὁ ἀκηδίας δαίμων, Α′ 41, 36-39. — οὐ διὰ μοναχόν, Α′ 222,6 ἐξ. — πάσης κακίας διδάσκαλος, Δ′ 226, κζ′. 'Αποτελέσματα—, Γ′ 181, κη′. Θάνατος ἐγκέκρυπται τῇ—, Δ′ 227, κη′. Κακὰ τῆς—, Α′ 77,27 ἐξ., 78,1 ἐξ. Περὶ ἀποφυγῆς τῆς—ὑπὸ τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 227, κη′.

'Αργολογία· Γ′ 70,2. — ἐξαφανίζει τὴν ἀρετήν, Α′ 280, κ′. — οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 318, οθ′. Κακὰ—διὰ τὴν διάνοιαν, Α′ 170, ρπε′.

'Αργύριον, διατί ὑπὸ διαφόρων ἀγαπᾶται, Β′ 29, ιη′.

'Αρεταί·— ἀγίων μιμητέαι ὑπὸ μοναχῶν, Α′ 225,11 ἐξ.—, αἳ οὐκ εἰσὶ τελειότης, ἀλλ' ἐργαλεῖα τελειότητος, Α′ 83,5 ἐξ. —, αἷς οἱ ἐχθροὶ νικῶνται, Α′ 165, ργβ′. — ἀνάλογως σπουδαιότητος αὐτῶν ὑπὸ διαβόλου πολεμοῦνται, Α′ 115, πη′. — ἀντίδοτα κακιῶν, Α′ 58, ε′. — ἀπαραίτητοι δι' ἐπιτυχίαν ἔργου μοναχοῦ, Α′ 150, ξα′. — ἀπαραίτητοι μετ' ἐγκρατείας πρὸς καθαρότητα τελείαν ψυχῆς, ποῖαί εἰσι, Α′ 62,19 ἐξ. — ἀποκτώμεναι δι' ἀγώνων πίστεως καὶ χάριτος, Α′ 133, 5-14. —, ἃς δεῖ τὸν μοναχὸν διώκειν, Α′ 129,22 ἐξ. — ἀσκητικαὶ διάφοροι, ἀπαραίτητοι δι' ἡσυχαστήν, Α′ 314, ξ′. — ἀσκούμεναι μέχρις ἐξόδου μοναχοῦ, Α′ 166, ρξ′. — αἰτίαι ἀγαθῶν ἐγγοιῶν, Β′ 221, πα′. — ἀναγκαῖον, ὅπως ἀκολουθῶσι γνῶσιν πνευματικήν, Β′ 63, οη′. — ἀποτελοῦσαι τὴν ἀρχήν, τὴν μεσότητα καὶ

τὸ τέλος τῆς πρακτικῆς, Β′ 302, λδ′. — ἀποτικτόμεναι ὑπὸ συγγινομένου νοῦ, Β′ 212, κζ′. — ἀλλήλων ἐκδέδενται καὶ ἀλλήλων ἔχονται, Γ′ 176, ιϛ′. —, ἀποτελέσματα ἀργήσεως τοῦ ἰδίου θελήματος, Γ′ 291, οε′. — ἀποτελοῦσαι ἔργον μὴ φθειρόμενον, Γ′ 349, οθ′. — ἄρχουσαι καὶ γενικαὶ τέσσαρες, φύσει τοῖς ἀνθρώποις συνεκτίσθησαν, Γ′ 301, ιβ′. — ἀλλήλων γεννητικαί, Δ′ 44, πε′. — ἀναγκαιότατα ἀσκητοῦ, Δ′ 108,5, Δ′ 373,5 ἐξ.—, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ μοναχὸς οὐ προκόπτει, Δ′ 77, ιγ′. — ἀποτελέσματα προσοχῆς, Δ′ 28,6 ἐξ. — ἀποτελέσματα τῆς ἐν σώματι πτωχείας, Δ′ 108,1 ἐξ. — ἀποτελέσματα τῆς ἐν φρονήματι πτωχείας, Δ′ 108,26 ἐξ. — ἀποτελέσματα χάριτος, Δ′ 70 θ′. — βρύουσαι ἐκ καθαρᾶς προσευχῆς, Β′ 255, ε′. — βασικαί, πότε δωροῦνται ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 227, ρλε′. — βρύουσαι ἐξ ἀμυδρᾶς θέας δόξης Θεοῦ, Γ′ 248, ξζ′. — γενικαὶ τέσσαρες, Α′ 141, α′. — γενικαὶ τέσσαρες δικαιοσύνη, φρόνησις, σωφροσύνη, ἀνδρεία, Β′ 280, ιη′, Γ′ 149,3, 152,7. — γενικαί, φρόνησις, ἀνδρεία, σωφροσύνη, δικαιοσύνη εἰκὼν τοῦ ἐπουρανίου εἰσί, Β′ 24, οθ′. — διάφοροι, ἐναντίαι ἀντιστοίχων παθῶν, Α′ 117, ρκγ′. — διάφοροι μοναχῶν, σκοπὸς καὶ τὸ τέλος τῶν ἀσκούντων αὐτάς, Α′ 81, 21-83,15. — διάφοροι, πρὸς ἁγιωσύνην βοηθοῦσαι, Α′ 65,19 ἐξ. — διάφοροι, ὧν μείζων ἡ διάκρισις, Α′ 85,19 ἐξ. —, δι' ὧν ἡ τελεία κατορθοῦται ἀγάπη, Α′ 80, 26-29. — διὰ τὸν καταξιωθέντα ἱερωσύνης, Β′ 257, ιγ′. — διάφοροι, ἀτεκνωθεῖσαι ἐκ πάθους γαστριμαργίας, Β′ 178, νζ′. — διάφοροι κατ' ἐντολὴν καὶ οὐ κατ' ἐντολήν, Β′ 47, ξζ′. — διὰ Χριστὸν ποιούμεναι, ποιοῦσι τοὺς ποιοῦντας μακαρίους, Β′ 33, μζ′. —, δι' ὧν ἀπαλλάσσεταί τις παθῶν, Β′ 210, ϟγ′. —, δι' ὧν ἓν ἕκαστον τῶν παθῶν νικᾶται, Β′ 29, ιγ′. — δύο εἰδῶν εἰσί, σωματικαὶ καὶ ψυχικαί, καὶ ποῖαι ἐξ ἑκατέρων, Β′ 21, νζ′. — διὰ Θεὸν δεῖ καὶ οὐ διὰ δόξαν ἀνθρώπων γίνεσθαι Γ′ 180, κε′. — διὰ τὸν ἐπιμένοντα ταῖς κατὰ φύσιν κινήσεσι τοῦ νοὸς κ.λ.π., Γ′ 329, ιγ′. — διάφοροι, ἀπαραίτητοι τῷ μοναχῷ, Γ′ 38,6 ἐξ.—διάφοροι, προκύπτουσαι ἐξ ἀλλήλων, Γ′ 9,1 ἐξ. — διάφοροι, ὑπὸ διαφόρων ἐπιτελούμεναι, Γ′ 253, πθ′. — διατί νεάνιδες ἐν Γραφῇ καλοῦνται, Δ′ 45, ϟ′. — διάφοροι, τῷ ἡσυχάζοντι ἀπαραίτητοι, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. — εἰς μάτην ἐπιτελούμεναι, Α′ 131, 9 ἐξ. — ἐκβλύζουσαι ἐκ μνήμης θανάτου, Α′ 165, ρνε′. — ἐν αἷς δεῖ τὸν μοναχὸν ἀσκεῖν ἑαυτόν, Α′ 132,16, 133,5. — ἔχουσαι ὅπλα τοὺς σωματικοὺς κόπους, Α′ 14, οϛ′. — ἐν ψυχῇ, τί ποιοῦσι, Β′ 221, οϛ′. — ἐπακολουθήματα πίστεως, Β′ 226, ξα′. — ἐν τῇ ἀναχωρήσει καὶ ἐρημίᾳ ἀπαντώμεναι, Γ′ 290, οδ′. — ἐπισφραγίζουσι ἀρραβῶνα ψυχῆς, Γ′ 251, οη′. — θεοποιοί, παρομοιαζόμεναι ἐν Ἁγ. Γραφῇ πρὸς γυναῖκας, Β′ 132, λ′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 338, νγ′. —ἰώμεναι τὸ ἐπιθυμητικὸν τῆς ψυχῆς καὶ τὸν θυμόν, Β′ 23, ο′. — καθαιροῦνται διὰ πολυτελείας, Α′ 224,3. — καταξιοῦνται αἰωνίων ἀγαθῶν, Α′ 15, οη′. — καταπολεμοῦσαι τὰ πάθη ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ, Α′ 45, γ′. — καὶ ἐκδοχὴ Γραφῶν ἐν πνεύματι, Β′ 177, νγ′. — καὶ κακίαι, τυφλὸν ἀπεργάζονται τὸν νοῦν, Β′ 251,11 ἐξ. — καὶ αἰσθήσεις, ἀναγκαῖον ὅπως δέχωνται τὴν τοῦ Πνεύματος χάριν, Γ′ 197, ξε′. — καὶ εἰκὼν θείας μακαριότητος, Γ′ 326, γ′. — κ.λ.π. ὑπὸ Θεοῦ δίδονται ἡμῖν κατὰ χάριν, Γ′ 10,31.—κτῶνται δι' ἀναγνώσεως, Γ′ 18,40. — καθολικαὶ τέσσαρες, ἀνδρεία, φρόνησις, σωφροσύνη, δικαιοσύνη, Δ′ 44, πζ′. — καρποὶ πίστεως ἀληθῶς ἐργαζομένης, Δ′ 35, κδ′. — κλάδοι καὶ καρποὶ ὑπακοῆς, Δ′ 209, ιε′. —, μέχρι ποίου σημείου οὐ μισοῦνται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 140, ο′. — μοναχοῦ, Β′ 242, 13-243,7. — μοναχοῦ ἐν Κοινοβίῳ, Γ′ 266, ρμγ′. — μέσαι, Δ′ 45, πζ′. — ξηραίνουσαι σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἡδονάς, Β′ 211, 'Απάθεια, πολλῶν ἐστιν—σύνδεσις, Γ′ 145,20. 'Αποτελέσματα γεωργίας τῶν—, Γ′ 322, ϟα′, Γ′ 325, ρ′. 'Αποτελέσματα διαφόρων—, Γ′ 88, 16 ἐξ. 'Αποτελέσματα ὑποταγῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων εἰς τὰς τέσσαρας ἀρχὰς τῶν γενικῶν—, Γ′ 353, ϟε′. 'Αποτελέσματα ψυχῆς, ἔσω κατεργαζομένης τὰς—καὶ τἀνάπαλιν, Γ′ 280, λβ′. 'Αλληλουχία ὀνομαζομένων—, Δ′ 52, ριζ′. 'Αναγκαιότης διδασκάλου δι' ἐπιστήμην—, Δ′ 79, ιε′. 'Αρχὴ καὶ γένεσις—, Δ′ 43, πγ′. Γνῶσις ἐξ—ἐν πνεύματι, Β′ 171, ιη′, ιθ′. Γρηγόριος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς περὶ παθῶν, καὶ τῶν τικτομένων ἐκ τῆς κατὰ νοῦν σχολῆς, πρὸς Ξένην μοναχήν, Δ′ 91, 1 ἐξ. Διάκρισις πηγὴ καὶ ῥίζα πασῶν —, Α′ 89, 3-4. Διατί μετερχόμεθα τάς—, Α′ 181, νβ′. —διάφοροι, κατοικοῦσαι ἐπὶ μέρους ἐν τῇ τριμερεῖ ψυχῇ, πῶς ἐνεργοῦσι, Α′ 308, κδ′. Διὰ σώματος καθηγιασμένου δι'—κλπ., ἀληθῶς εὐλογεῖται ὁ Θεός, Β′ 131, κζ′. Διατί οἱ πονηροὶ τὰς—εἰς κακίας παραγνωρίζουσι, Β′ 210, πθ′. Διὰ ψυχικῶν—τῷ Θεῷ ἐγγίζομεν, Β′ 237, 31-33. Διὰ τάς—, ἀναγκαία ἡ ἐκ Θεοῦ ροπή, Γ′ 148,21 ἐξ. Δήλωσις ἢ ὀνομασία τῶν διαφόρων—, Γ′ 106, 1-107,8. Δόξα Θεοῦ, τὸ θεμέλιον τῶν — ἐστι, Δ′ 100,13 ἐξ. Εἰ μὴ ἦσαν πάθη, οὐκ ἂν ἦσαν—, Α′ 13, ξζ′. Εἰς περίπτωσιν αὐξήσεως—, παραχώρησις ὑπὸ Κυρίου πειρασμῶν, Α′ 271, ϟθ′. Ἑκάστη τῶν—, ποῖα πάθη καταμαραίνει, Α′ 306, ιβ′, ιγ′. Ἐξάρτησις—πρὸς ἀλλήλας, Α′ 112, λθ′. Ἔλεος καὶ ἀλήθεια προηγεῖται πασῶν—, Β′ 289, ε′. Ἕξις—, Β′ 84, οδ′. Ἕξις—ἀγαθὸς θησαυρός, Β′ 221, οη′. Ἕξις—, ὑποχωρεῖ ἐκ σαρκὸς εὐεκτούσης, Β′ 185, ϟϛ′. Εἴδη—, Δ′ 44, πζ′, πη′. Ἐνέργειαι—, ἀρραβὼν βασιλείας, Δ′ 36, λε′. Ἕξις —καὶ ἀμοιβαί, Δ′ 36, λε′, λϛ′, λζ′, λη′. Ἡ διὰ τὰς—ἀναισθησία, ποῦ ὁδηγεῖ, Β′ 130, ιη′. Ἡ εἰς ἡδονὰς σώματος παραμονή, ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον οὐ δεκτικόν—, Β′ 64, π′. Ἡ κατὰ λόγον γνῶσις τῶν—, τί πέφυκε ποιεῖν, Β′ 166, ϟζ′. Ἡ Π. Διαθήκη τῷ γνωστικῷ χορηγεῖ τοὺς τρόπους τῶν—, Β′ 164, πε′. Ἡ συμπλήρωσις δι'—τοῦ ἀγαθοῦ, τέλος ἐστὶ τῆς πίστεως, Β′ 136, ν′. Ἡ φυσικὴ πρὸς ἐνέργειαν—δύναμις, ὁ τοῦ ποιεῖν λόγος ἐστί, Β′ 104, οε′. Ἡ νοῦ ἐργασία ἀνωτέρα ἐστὶ τῶν σωματικῶν—, Γ′ 67, 16-27. Θεωρία—, τέλος γνωστικῶν ἐστι, Β′ 303, λη′. Ἰσότης—, Δ′ 44, πδ′. Πῶς ποιεῖται τὸ Ἅγ. Πνεῦμα τὴν κάθαρσιν τοῖς ἀξίοις τῆς τῶν—καθαρότητος, Β′ 163, οθ′. Καλλιέργεια—καὶ ὑψηλὴ ἐν πνεύματι θεωρία φύσεως, Β′ 119, ξα′. Καρποί—οὐ δυνατοί εἰσιν ἄνευ ἐνεργείας Θεοῦ, Γ′ 213, ργ′. Κατεργασία—ἐν ἡσυχίᾳ, Γ′ 315, ξϛ′. Κτῆσις—, τί ἐπάγεται, Γ′ 251, οζ′. Καρδιακὴ προσευχὴ πηγή—ἐστι, Δ′ 74, ϛ′. Κεφαλή—, ἡ νοερὰ προσευχή, Δ′ 85,13. Κλίμαξ—σύντομος, πέντε βαθμίδας ἔχουσα πέντε—, καὶ τίνες αὗται, Δ′ 54, ρκ′. Λήθη σκοποῦ—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 82,22 ἐξ. Λόγος κατὰ φύσιν, δι'—πρὸς νοῦν ἀνάγει τὸν ἐπιμελούμενον πράξεως, Β′ 168, α′. 'Ονόματα—, ἀποτελεσμάτων οὐσῶν τῆς ἐναργοῦς μνήμης θανάτου, Β′ 286, λη′. 'Ονόματα—, αἵτινες ἴωνται διάφορα ἁμαρτήματα, Β′ 235, 2-5. 'Ονόματα διαφόρων—τικτουσῶν ἀλλήλας, Β′ 241, 32-242,2. Ὅπλα—, δι' ὧν πολεμοῦνται αἱ μνῆμαι, Β′ 219, λη′. Ὅτι οἱ τῶν ὄντων λόγοι καὶ οἱ τῶν κατ'—τρόποι τύποι τῶν θείων ἀγαθῶν εἰσι, Β′ 105, οη′. Ὅτι συμφώνως δεῖ τηρεῖν τὰς τῆς ψυχῆς—, Β′ 215, ϟη′. 'Ονόματα— Γ′ 179, κγ′. 'Ονόματα—διαδόχων ἀλλήλαις, Γ′ 9, 1-13. 'Ονόματα—, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ ταπείνωσις, Γ′ 136,5 ἐξ. 'Ονόματα—, θεμελίων τῇ μοναστικῇ ἀδελφότητι, Γ′ 180, κϛ′. 'Ονόματα—, κατακοσμουσῶν τὴν προσευχήν, Γ′ 178, κβ′. 'Ονόματα—κατοικητηρίων τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 227, ρλε′. 'Ονόματα διαφόρων—, Γ′ 70,37 ἐξ. 'Ονόματα διαφόρων—, γεν-

νωμένων ἀπ' ἀλλήλων, Γ' 129,20 ἐξ. γ'. — ξηραίνουσαι τὴν πηγὴν τῶν λογισμῶν, Δ' 105,25 ἐξ. — οὐ μόνον αἱ σωματικαὶ ἀλλὰ καὶ αἱ ἔνδον ἀπεργαστέαι, Α' 246, μβ'. — ὁδοὶ κατὰ τὴν Γραφήν, Β' 48, οδ'. — οὖσαι προϋποθέσεις ὑπάρξεως καρδιακοῦ οὐρανοῦ, Β' 275, δ'. — ὀκτώ, εἰκὼν τοῦ χοϊκοῦ, Γ' 26,35. — ὁδηγοῦσαι εἰς τὴν ἀγαθὴν ἀλλοίωσιν, Δ' 64, ε'. — πρακτικαὶ καὶ θεωρία πνευματική, Α' 81, 18-19. — παύονται ποιούμεναι μετὰ τήνδε τὴν ζωήν, Β' 105, οζ'. — περιεκτικώτεραι τῇ ψυχῇ οὖσαι, νηστεία, εὐχή, σιωπή, Β' 301, ιζ'. — πᾶσαι πεφύκασιν ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, Γ' 250, ογ'. — περιεκτικαὶ τῶν —, Γ' 259, ριη'. — πνεύματος, ὑπὸ τίνων ἄτρεπτοι κατέχονται, Γ' 208, ϟ'. — προσφερόμεναι διὰ νέκρωσιν νόμου σαρκός, Γ' 347, οϛ'. — πέντε ἡσυχάζοντος, πασῶν περιεκτικαί, Δ' 48, ϟθ'. — πέντε καὶ ἐργασίαι τρεῖς, θεμέλιον ἡσυχάζοντος, Δ' 47, ϟθ'. — περιεκτικαί, Δ' 44, πδ'. 45, ϟα'. — πρακτικοῦ, Δ' 79, ιε'. — προϋποτιθεῖσαι τὴν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος μετοχήν, Δ' 319, λα'. — σωματικὰς δεῖ ὁμηρεύειν πρὸς τὰς ψυχικὰς τοιαύτας καὶ ψυχικὰς πρὸς τὰς πνευματικάς, Α' 187, ρλβ'. — σωματικαὶ καὶ ὀνόματα αὐτῶν, Β' 232, 21-23. — σωματικαὶ παδαγωγοῦσι σῶμα, — ψυχικαὶ παιδαγωγοῦσι νοῦν, Β' 22, ξδ'. — σωματικαὶ συγγνωσταί εἰσιν, εἰ οὐκ ἐκτελοῦνται δι' ἀσθένειαν σώματος, ἀλλ' αἱ ψυχικαί — δέον ὅπως ἀπαραιτήτως ἐκτελῶνται, Β' 22, νζ'. — σωματικὰ ἐργαλεῖά εἰσι τῶν ψυχικῶν τοιούτων, Γ' 28,25 ἐξ. — σωματικαὶ καὶ ψυχικαί, Γ' 44,29. — τέσσαρες ἀπαραίτητοι καὶ σύντομοι πρὸς ἀπάθειαν, Α' 111, κθ', λ'. — τίκτονται διὰ πόνων καὶ ἀτιμιῶν, Α' 111, κθ'. — τέσσαρες, ὧν ἄνευ οὐ διαπερᾷ τις τὴν νοητὴν θάλασσαν, Α' 111, κθ'. — τέσσαρες, περὶ ὧν διαφόρως ὁ Θεὸς ὡμίλησε πρώτοις τοῖς Ἰουδαίοις, Α' 252, ξβ'. — τῶν ἐφ' ἡμῖν καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, τίνες εἰσί, Β' 294, ξα'. — τέσσαρες, εἰκὼν τοῦ ἐπουρανίου, Γ' 26,34. — τοῦ ἐργαζομένου τῷ ἀμπελῶνι, Δ' 97,12 ἐξ. — τρεῖς, θεμέλιοι θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν, Δ' 320, λδ'. — τρεῖς περιεκτικαί, Δ' 48, ρβ'. — τρεῖς χορηγοῦσαι φῶς τῷ νῷ διὰ παντός, Δ' 274, οη'. — ὕψισται καὶ ἐπιτεύξεις μοναχοῦ, Δ' 53, ριη'. — φιλοπονούμεναι σώματι καὶ ψυχῇ, Β' 60, νη'. — φρουρηταί εἰσι ψυχῆς, Β' 122, οη'. — χωρίζουσι τῶν παθῶν τὸν νοῦν, Β' 33, μδ'. — ψυχικαί, διαφορώτεραι καὶ τιμιώτεραί εἰσι τῶν σωματικῶν τοιούτων, Β' 236,12 ἐξ. — ψυχικαὶ τέσσαρες γενικαί, ὀνόματα τούτων καὶ ποῖαι ἕτεραι τίκτονται ἐξ αὐτῶν, Β' 232, 12-21. — ψυχικαί, ἀπαραίτητοί εἰσι, Γ' 99,39 ἐξ. — ὡς σκεύη σωτηρίας ποῖαι νοητέαι, Α' 292, οζ'. — ὧν ἡ ἡσυχία δεῖται, Δ' 48, ργ'. Ἀνάγκη ὅπως οὐδεμία — παραμελεῖται, Α' 246, μβ'. Ἀγάπη ὡς τέλος —, πῶς νοητέα, Β' 132, λα' Αἰτία — ὁ Θεός, Β' 168, β'. Ἀκριβὴς τῶν — ἐπιμέλεια, λατρεία ἐστὶ ἀληθὴς καὶ θεάρεστος, Β' 99, ν'. Ἀνάγκη φθάσαι εἰς τὴν ἀκρώρειαν τῶν —, Β' 251,20 ἐξ. Ἀνδραγαθίαι, —, νίκη κατὰ πειρασμοῦ, Β' 248,15. Ἀποτελέσματα — καὶ κακιῶν, Β' 221, πβ'. Ἀποτελέσματα — σαρκικῶν καὶ πνευματικῶν, Β' 206, ι'. Ἀποτέλεσμα διὰ νοῦν, ὅταν τὸ παθητικὸν τῆς ψυχῆς κινηθῇ ἐκ τῶν ἰδίων —, Β' 214, νϛ'. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν τὰς — διὰ κενοδοξίαν μετερχόμενον, Β' 37, οδ'. Ἀποτελέσματα διαφόρων —, κατὰ παθῶν κινήσεως, Β' 20, μζ'. Ἀποτελέσματα ζωγρήσεως ἐν ἑαυτῷ κάλλους —, Β' 66, πε'. Ἀποτέλεσμα συζεύξεως τῶν — ταῖς τῆς ψυχῆς δυνάμεσι, Β' 208, ξε'. Ἀγαθὰ τῶν — τῷ Θεῷ δεῖ ἐπιγράφεσθαι, Γ' 221, ρκγ'. Αἰσθήσεις πέντε καὶ τὰ ἐξ — ἀντίδοτα αὐτῶν, Γ' 295, ϟα'. Ἀναβάσεις — καὶ ἐπιβουλαὶ δαιμόνων, Γ' 295, ϟδ', 296, ϟε' - 297, ϟη'. Ἀνάγκη κατεργασίας πασῶν τῶν βασικῶν —, Γ' 227, ρλε'. Ἀνύψωσις δι' —, Γ' 341, νϛ'.

Ὀνόματα διαφόρων — ἐχουσῶν ἀλληλουχίαν, Γ' 176, ιϛ'. Ὀνόματα ἐπιτηδευμάτων —, Γ' 211, ϟζ'. Ὀνόματα καὶ ἀποτελέσματα διαφόρων —, Γ' 74,21 ἐξ. Ὀνόματα κ.λ.π. τεσσάρων γενικῶν — ἐκ ψυχῆς γεννωμένων, Γ' 26,21 ἐξ. Ὀνόματα σημείων καί —, ἀκολουθούντων τοῖς πειθαρχεῖν τῷ Θεοῦ λόγῳ καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐργαζομένοις, Γ' 183, λγ'. Ὀνόματα σωματικῶν —, Γ' 114,31 ἐξ. Ὀνόματα τετρακτύος —, αἷς συνομαρτεῖ ὀγδοὰς ἑτέρων —, Γ' 338, μθ'. Ὀνόματα —, γεννητικῶν ἑτέρων τοιούτων, Δ' 77, ιγ'. Ὀνόματα —, ἐνεργημάτων τῆς χάριτος, Δ' 88,8 ἐξ. Ὀνόματα — ὑπ' ἀλλήλων γεννωμένων καὶ ἐχουσῶν τὴν ἀκτημοσύνην ἀφετηρίαν, Δ' 110,2 ἐξ. Ὀνόματα πέντε —, ἀναγκαίων διὰ τὴν ὑποταγήν, Δ' 208, ιε'. Ὀνόματα τριῶν — ἡσυχίας, Δ' 87,19 ἐξ. Ὅτι δεῖ τὰς — ἐν τῇ ἕξει διὰ τῆς χάριτος παραγίνεσθαι, Δ' 44, πϛ'. Ὅτι διὰ τῶν τριῶν ἐντολῶν τῶν δοθεισῶν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ἐξυφαίνονται πᾶσαι αἱ —, Δ' 204, ια'. Ὀνόματα — προϋποθετικῶν ἡσυχίας, Ε' 93,25 ἐξ. Ὀνόματα θεμελιωδῶν — ἡσυχίας, Ε' 92,33 ἐξ. Ὀνόματα τεσσάρων γενικῶν —, Ε' 23, λϛ'. Παρθένοι παραβολῆς ἐξωτερικὰς — μόνον τετηρήκασι, κρυπτῶς ἡττώμεναι ὑπὸ κακιῶν, Α' 130,20, 131,4. Περὶ μετόχων — καὶ μετόχων ἀγάπης, Α' 111, λζ'. Ποίας δεῖ εἶναι τὰς — τοῦ μοναχοῦ, Α' 311, μθ'. Πότε — οὐ κυοφοροῦνται, Α' 125, σιζ'. Παρουσία ἀπαθείας δι' — καὶ ὀρθῆς γνώσεως, Β' 89, ϟη'. Πᾶς ἄνθρωπος κατ' οἰκείαν γνώμην εἰς τὸν ἀληθῆ κόσμον ἔρχεται τῶν —, Β' 261, ο'. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ πράττειν τάς —, ἵνα μὴ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀνόητον γίνεται, Β' 236, 26-237,6. Ποῖαι — ρώννυσι ψυχὴν καὶ νοῦν, Β' 209, πα'. Ποῖος ὁ λόγος ὑπάρξεως τῶν —, Β' 33, με'. Πῶς δυνατόν ἐστι τὸ φθάσαι τὰς μείζους τῶν —, Β' 295, ξϛ'. Πῶς οἱ δαίμονες ἀποτρέπουσιν ἡμᾶς τῶν —, Β' 140, ξθ'. Πασῶν τῶν — προηγεῖται ἐνδιάθετος πίστις κ.λ.π., Γ' 279, κη'. Περὶ ἀγῶνος μοναχοῦ κατὰ τὴν κτῆσιν τῶν —, Γ' 84,12 ἐξ. Περὶ κτήσεως — καὶ ἀποχῆς παθῶν, Γ' 74, 19-76,7. Περὶ οἰκοδομῆς ψυχῆς δι' —, Γ' 90, 1-92,8. Πλοῦτος οὐράνιος, ἐκ τίνων — κ.λ.π. ἀθροίζεται, Γ' 231, ρμδ'. Πόθος πρὸς κτῆσιν —, Γ' 23,5. Πόνοι —, Γ' 323, ϟε'. Πότε ὁ Θεὸς πληροῖ ἡμᾶς —, Γ' 226, ρλδ'. Πάσης ἰδέας — περιεκτικαί, ταπείνωσις, ἀγάπη καὶ ἔλεος, Δ' 269, ογ'. Πέρας —, τί ἐστι, Δ' 368, 28. Περί —, Δ' 44, πδ' - 46 ϟβ'. Περιορισμός —, λόγῳ τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος, Δ' 53, ριη'. Περιουσία — καὶ ἀπουσία παθῶν τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην συνιστῶσι, Δ' 155, νη'. Πράξεις — μοναχοῦ ἐν τῷ σώματι τελούμεναι, Δ' 7,13 ἐξ. Προσευχή, πηγή —, Δ' 82, 29. Σκοπὸς — καὶ ἐντολῶν ἐκτελέσεως, Α' 118, ρμ'. Σύμβολον τετράδος —, Α' 177, α'. Σοφία πνευματική, ἀρχὴ πασῶν — ἐστι, Γ' 112,21 ἐξ. Σταθερότης ἐν — εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀπαθείας, Γ' 63,22 ἐξ. Συλλογὴ — ὑπὸ τοῦ ἐφησυχάζοντος, Δ' 48, ρ'. Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ εὑρισκόμενοι ἀλλὰ καλλιεργοῦντες ἐν πίστει τάς —, ἀξιοῦνται θείων ὁραμάτων καὶ ἐλλάμψεως, Ε' 73, 5-80,33. Τελειότης νόμου ἐλευθερίας, οὐκ ἐν ἀνθρωπίναις —, Α' 98, λα'. Τί καλοῦμεν —, Α' 332, 17. Τίνες — τὴν ψυχὴν ἀποθεοῦσι, Α' 8. λδ'. Τὸ μέγα τῶν — κεφάλαιον, ἡ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη, Α' 240, κβ'. Τὸν ἄρχοντα ψυχῶν τίνας — δεῖ ἔχειν, Α' 207,17 ἐξ. Τελεία ψυχὴ ἡ — ἀνακραθεῖσα, Β' 214, νδ'. Τίνες αἱ τρεῖς —, αἱ ἀποτελοῦσαι τὰς τρεῖς πύλας τὰς εἰσαγούσας εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, Β' 275, ϛ'. Τίνες — νεκροῦσι πάθη ἐπιθυμίας, Β' 236,14 ἐξ. Τί τὴν τῶν — προθυμίαν χαρίζεται, Β' 70, θ'. Τέλος τελειωθέντος ἐν —, Γ' 339, ν'. Τέσσαρες αἰτίαι —, καὶ τίνες αὗται, Γ' 273, α'. Τετρακτύς —, Γ' 336, μγ'. Τί δεῖ μανθάνειν ἐκ τῶν Ἁγίων καὶ τῶν θείων

Γραφῶν περὶ τῶν—, Γ′ 100,1 ἐξ. Τομὴ αὐλακος—ἐν κακοπαθείαις, Γ′ 280, κθ′. Τῶν—, αἱ μὲν ἐνεργοῦσιν, αἱ δὲ ἐνεργοῦνται, Δ′ 46, ϟβ′. Ὑποταγὴ παθῶν οὐκ ἀρκετή ἐστιν ἄνευ κτήσεως τῶν—, Β′ 63, οϛ′. Χάρις Θεοῦ ταῖς καρδίαις πιστῶν, ἁρμοζούσας ταῖς—τὰς ἐνεργείας χαρίζεται, Α′ 117, ριϛ′, ριζ′. Ψυχὴ καὶ γένεσις παθῶν καί—, Δ′ 45, πθ′.

'Αρετή Β′ 127, β′, Γ′ 36,19.—αἱρετὴ καὶ θελητή ἐστι, Β′ 237,38 ἐξ. — ἄρτιος, Β′ 120, ξζ′. — γεννᾶται ὑπὸ πράξεως ἐντολῶν, Β′ 123, πζ′.—, γνῶσις καὶ Θεολογία, αἱ τρεῖς εἰσιν ἕξεις σωτηρίας, Β′ 72, ιϛ′. — διανοητικὴ καὶ νηπτική, πάντα τὰ ἁμαρτήματα ἐκκόπτει, Α′ 158, ρια′. — διαφόρων ἀνδρῶν σεβαστὴ γενομένη ὑπὸ συγχρόνων αὐτῶν, Α′ 200,27 ἐξ. —, διατί ζητητέα, Β′ 225, με′. — δεῖται τῆς κατὰ πρᾶξιν ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης, Β′ 72, ιϛ′. — διὰ τίνα λόγον ἐνεργεῖται ὑπὸ εἰσαγωγικοῦ κ.λ.π., Γ′ 286, νϛ′. — ἕτερον πράξεως ἐντολῆς ἐστι, Α′ 107, ρϟγ′. — ἔργον ὑπακοῆς ἐστι, Β′ 70, ζ′. — ἐν ἀνθρώπῳ, δέον ὅπως ἡ ὡλοκληρωμένη, Γ′ 204, πβ′, πγ′. — ἐν ἀπολαύσει τελεῖται ὑπὸ τοῦ ὄντως ἐναρέτου, Γ′ 179, κγ′. — ἡ ἀπαθεστάτη καὶ παγία περὶ τὸ καλὸν ἕξις, Β′ 168, β′. — Θεοῦ, Γ′ 329, ια′. — καὶ ἀμέλεια, Α′ 112, μβ′. — κατεργαζομένη δι' ἡδυπάθειαν, Α′ 102, ϟη′. — καὶ γνῶσις, ζητούμεναι, ποθούμεναι, ὑπεραγωνιζόμεναι, ὑπὸ λόγου, θυμοῦ, ἐπιθυμίας, Β′ 113, κε′. — καὶ γνῶσις ζωοποιοῦσι ψυχήν, Β′ 224, κε′. — καὶ γνῶσις τίκτουσιν ἀθανασίαν, Β′ 207, λη′. — καὶ κακία, τῇ ψυχῇ ἀνάγονται, Β′ 45, μϛ′. — καὶ πειρασμοὶ ἄγριοι ἐχθροῦ δι' αὐτήν, Β′ 268, ξϛ′. — καὶ ταπείνωσις, Β′ 293, νβ′. — καὶ φόβος ὑπερηφανείας, Β′ 246,22 ἐξ. — κ.λ.π. μεταδιδομένη ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων ἀλλήλαις καὶ ἀνθρώποις, Β′ 32, λγ′. —, καὶ ὁ ποιήσας αὐτὴν ἀγαθός ἐστι, Γ′ 126,6 ἐξ. — καὶ πίστις, Γ′ 345, ο′. — καὶ ἕνωσις Θεῷ, Δ′ 190,19 ἐξ. — καὶ θέωσις, Δ′ 39, νϛ′. — μία ἐστί, πολυτρόπους ἔχουσα ἐργασίας, Α′ 107, ρϟε′. — μοναχῶν, Α′ 299,9 ἐξ.— μόνη ἐστι κτῆσις ψυχῆς, Α′ 8, λβ′. — νενομοθετημένη διὰ ψυχὴν καὶ σῶμα καὶ κυριαρχία ἀνθρώπου, Β′ 209, οθ′. — ὅπλον μέγα γενομένη ἐναρέτοις ἀνδράσι, Α′ 201,3 ἐξ. — οὐ κτᾶται ἄνευ θλίψεως, Α′ 100, ξϛ′. — οἱ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀγῶνες, Β′ 110, β′. — οὐ ποιεῖται δι' ἀνθρωπαρέσκειαν, ἐπίδειξιν κ.λ.π., Β′ 117, να′. — πᾶσα, ποῦ καταλήγει, Α′ 99, μη′. —, πλούτου τιμιωτέρα, Α′ 203,15 ἐξ. — πολυμερής, ὠφελιμωτέρα τῆς μονομεροῦς, Α′ 124, σιδ′. — πότε οὐχ ὁρᾶται ὑπὸ νοῦ, Α′ 161, ρλ′. — πρακτική, ἀρχή ἐστι τῆς θεωρητικῆς, Α′ 311, μζ′. — πρακτική, πόθεν συνίσταται, Α′ 311, μϛ′. — πρώτη ἀνθρώπου, ποία ἐστι καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 21, ρκθ′. — πρώτη τῇ τάξει κατ' ἀξίαν, ἡ ἀγάπη ἐστι, Α′ 111, λζ′. — πῶς κτᾶται ἰσχυρῶς, Α′ 188, ρλϛ′. — πρακτική, Β′ 28, β′, Β′ 291, κδ′. — πρακτικὴ καὶ θεωρητική, Β′ 302, λγ′. — πρακτική, ὁ τόπος χλόης ἐστί, Β′ 27, ϟε′.—προαιρέσεως ζητητέα, Β′ 151, κβ′. — πῶς μαρτυρεῖται, Β′ 293, μζ′. — πότε πλήρης καὶ πότε ἐλλιπής ἐστι, Γ′ 217, ριγ′, ριδ′. — πρακτικὴ καὶ κάθαρσις νοῦ, Δ′ 297, ζ′. — τροφὴ ψυχῆς ἐστι, Α′ 185, ρα′. — τέλος ἔχουσα τὸ πάθος, οὐκ οἰκοδομεῖ, Β′ 142, οϛ′.—, τί καθίσταται διὰ τὸν ποιοῦντα αὐτήν, Β′ 123, πζ′. —, ὑπὸ τίνων πράξεων ἐξαφανίζεται, Α′ 280, κ′. — ὑγεία τῇ ψυχῇ, Γ′ 23,15 ἐξ. — χρονίζουσα, νεκροῖ τὰ πάθη· ἀμελουμένη δέ, πάλιν ἐγείρει αὐτά, Β′ 46, κδ′. — ὡς μύρου εὐωδία ἐστί, μὴ δυναμένη κρυβῆναι, Α′ 320, πη′. 'Αποτελέσματα πρακτικῆς—, Α′ 322, ϟϛ′. 'Αγάπη—ἀπομαραίνει τὴν τῶν ἡδονῶν κάμινον, Β′ 118, νζ′. 'Αναισθησία—παρομοιάζεται λίθοις, Β′ 160, ξβ′. 'Απεικόνισμα θείας καὶ ἱερᾶς—, ἡ μαρτυρίου σκηνή ἐστι, Β′ 66, πη′. 'Αναγκαιότης—ἱερέως, Β′ 258, ιϛ′. 'Αναγκαιότης τῆς—λόγῳ δυσκολιῶν ἐν αὐτῇ, Β′ 36, ξη′. 'Αποτελέσματα δι' ἄνθρωπον ἀκολουθοῦντα τήν—, Β′ 237, 34-38. 'Αποτελέσματα δι' ἄνθρωπον φανεροῦντα δι' — τὸν φύσει ἀόρατον Θεόν, Β′ 181, οδ′. 'Αποτελέσματα ἐξασκήσεως τῆς—, ἐπιδείξεως ἕνεκεν, Β′ 54, ιθ′. 'Αποτελέσματα ἕξεως—ἢ κακίας, Β′ 217, γ′. 'Αποτελέσματα κενοδοξίας δι'—καὶ γνῶσιν, Β′ 138, νθ′. 'Αποτελέσματα ψυχῆς ὑπὲρ—πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀποδιάθεσιν κτησαμένης, Β′ 146, ρ′. Ἄσκησις—ἀπαραίτητος καὶ διὰ τὸν πρὸς τὸ ἀκρότατον φθάσαντα σημεῖον, Β′ 251,1 ἐξ. 'Αφθαρσία τῆς αἰσθήσεως περὶ τήν—, Β′ 137, νε′. 'Αγῶνες καὶ πόνοι—, Γ′ 278, κγ′. 'Ανύψωσις δι'—, Γ′ 355, ϟθ′. 'Αποτελέσματα τελειώσεως—, Γ′ 340, νε′. 'Ανάγκη δι'—προσεγγίζειν Χριστῷ ἐν ἐλευθερίᾳ, Δ′ 294, ρ′. 'Αξία—, Δ′ 153, νγ′, 154. 'Αποτελέσματα διὰ τὸν ποιοῦντα τὴν—διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων δόξαν, Δ′ 103,28 ἐξ. Βασιλεία διαβόλου τυπουμένη διὰ βασιλείας 'Ασσυρίων, συνεγείρει τὸν κατ'—καὶ γνώσεως πόλεμον κ.λ.π., Β′ 125, ϟε′. Βραβεῖον πρακτικῆς—, Β′ 303, μ′. Γένεσις —ἀληθής, τίς ἐστιν, Β′ 146, ϟθ′. Γνῶσις καὶ—ἐδηλοῦτο διὰ τοῦ ἐν τῷ Λευϊτικῷ ἀναφερομένου βραχίονος, Β′ 116, με′. Διατί μείζων πασῶν—ἡ διάκρισις καὶ πλεονεκτήματα αὐτῆς, Α′ 85, 16-87,2. Δαίμονες κατ' ἔλλειψιν—πολεμοῦντες, Β′ 142, οη′. Δαίμονες καθ' ὑπερβολὴν ἢ κατ' ἔλλειψιν—πολεμοῦντες, τί διδάσκουσι, Β′ 142, οζ′. Διὰ πόνων ὑπὲρ—δοξάζεται ὁ Θεὸς καὶ ἀντιδοξάζει, Β′ 83, οβ′. Διατί οὐ δεῖ ἐπαίρεσθαι δι'—καὶ γνῶσιν, Β′ 140, ξη′. Ἕξις — δυσκίνητος, ῥώμη ψυχῆς, Β′ 221, πε′. Ἔπαθλον—διὰ τὸν νικήσαντα ἡδονὴν κ.λπ., Β′ 118, νϛ′. Ἔρως—, Β′ 283, κζ′. Ἕξις—, Γ′ 79,35, Γ′ 100,3, Γ′ 147,15, Δ′ 112,8. Ζημίαν—οὐ μικρὰν δεῖ νομίζειν, Β′ 225, μζ′. «Ζητεῖν πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ κ.λ.π.», καὶ «πάντα ὅσα αἰτεῖσθε πιστεύοντες λήψεσθε» ἐκληπτέα ὡς ζητεῖν μόνην τὴν γνῶσιν δι'—κοσμουμένην, Β′ 112, ιϛ′, ιζ′. Ζωὴ τῇ—, κατὰ φύσιν ἐπακολουθεῖ, Β′ 225, μη′. Ἡ—διὰ τὴν ἀλήθειάν ἐστι καὶ οὐ διὰ τὴν—ἡ ἀλήθεια, Β′ 110, α′. Ἡ δεκτικὴ γνώσεως—, ὑπὸ κολυμβήθρας Βηθεσδᾶ συμβολίζεται, Β′ 64, π′. Ἡ κατ'—φιλοσοφία, γνώμης καὶ οὐ φύσεως ἀπάθειαν κατεργάζεται, Β′ 154, λϛ′. Ἡσυχία καὶ προσευχὴ μέγιστα ὅπλα —εἰσι, Β′ 208, ξζ′. Θεός, ἀρχὴ—καὶ τέλος, Β′ 129, ιε′. 'Ιουδαῖός ἐστιν ὁ ἐπιτηδεύων μόνην τὴν εἰκόνα τῆς—, ὅπερ ἐστὶ ψιλὸν ἦθος, Β′ 110, γ′. 'Ιδρῶτες—, Γ′ 324, ϟη′. Κατάστασις μεταίχμιος—καὶ κακίας, Β′ κϛ′. Κεφαλὴ πάσης—, ὁ περὶ μονάδος λόγος, Β′ 165, ϟβ′. Κίνδυνοι διὰ τὸν οἰόμενον ἑαυτὸν κατειληφέναι τὸ τέλος τῆς—, Β′ 129, ιδ′. Κτῆσις—καὶ γνώσεως, Β′ 129, ιβ′. Καλλιέργεια—, Γ′ 278, κε′. Λόγος Ἡσυχίου πρεσβυτέρου, περὶ νήψεως καί—, Α′ σ. 141. Λάμψις κάλλους—, Β′ 250, 24. Λόγος—, Β′ 160, ϟϛ′. Λογισμὸς ἐμπαθείας, μετατρεπόμενος εἰς πρᾶξιν —, Γ′ 319, πβ′. Μὴ ἔπαρσις δι'—κρυπτομένην, Α′ 118, ρλϛ′. Μνήμη, κατ' ἐνέργειαν—τινος, τῆς βοηθείας Θεοῦ, Α′ 99, μα′. Μοναχὸς οὐ φροντίζει μόνον διὰ κάθαρσιν ἐκ παθῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ παρασκευήν—, Α′ 325,7 ἐξ. Νίκης—ἔπαθλον ἡ ἀπάθεια, Β′ 94, ιζ′. Νόησις ἡμῶν καὶ οὐσίας πάντων τῶν μετὰ Θεόν, ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς ἀτρεψίαν—, Β′ 65, πα′. Νοῦς—καὶ γνώσει κατεστεμμένος, πῶς πᾶσαν τὴν κτίσιν ἔχει ὑποχείριον, Β′ 125, ϟζ′. Νοῦς προϊστάμενος τῆς—καὶ γνώσεως κ.λ.π., τί φησι, Β′ 132, λ′. Ὁδός—, στυγνὴ κατ' ἀρχάς, προσηνὴς ἀργότερον καὶ ἄνετος δείκνυται, Α′ 268, ϟγ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν δι'—ζῆλον, Α′ 231,17 ἐξ. Ὅτι οὐ δεῖ τὸ τῆς—καθαρόν, ταῖς τῶν κοσμικῶν πραγμάτων ἐννοίαις ἐπιθολοῦσθαι, Α′ 232,5 ἐξ. Ὁ διὰ πράξεως καὶ θεωρίας κατορθῶν εἰς ἄκρον

τὴν—καὶ τὴν γνῶσιν, τί ἐπιτυγχάνει, Β′ 126, ϟη′. Οἱ γνώσει καὶ—δι᾽ ὅλου ποιωθέντες τῷ πνεύματι, τὰς ἄλλων καρδίας, διὰ λόγου διδασκαλίας, εὐσεβείας ποιοῦσι δεκτικὰς καὶ πίστεως, Β′ 116, μϛ′. Ὁ κατ᾽—φωτισμός, ἀκτίς ἐστι θείας ὁράσεως, Β′ 135, μγ′. Ὅρος—ἐστιν ἡ τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας κατ᾽ ἐπίγνωσιν πρὸς τὴν θείαν δύναμιν ἕνωσις, Β′ 142, οθ′. Ὀρυξις τῶν ἐν ἡμῖν γνώσεως καὶ—φρεάτων, Β′ 77, μ′. Ὁ τὴν ἀπειρίαν τῆς —διαγνούς, τί ποιεῖ ἵνα μὴ ζημιωθῇ, Β′ 129, ιε′. Ὅτι δεῖ νεκρῶσαι τὴν προαίρεσιν τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ ἀναστῆσαι τῇ—τὴν προαίρεσιν, Β′ 151, κγ′. Ὅτι ἡ ἐνταῦθα γνῶσις καί—, ὡς ἔσοπτρον καὶ αἴνιγμά ἐστι, συγκρινομένη πρὸς τὰς μελλούσας, καὶ διατί τοῦτο, Β′ 117, μζ′, μη′. Οὐδαμῶς οὐδεὶς πώποτε τυχεῖν σωτηρίας δεδύνηται,— καὶ γνώσεως χωρίς, Β′ 179, ξβ′. Οὐκ ἐστιν —σχεδὸν ἐν ἀνθρώποις, μὴ τῆς ψυχῆς πρὸς αἴσθησιν λελογισμένην ἀποδιάθεσιν, ἀρχὴν τῆς οἰκείας γενέσεως ἔχουσα, Β′ 146, ϟζ′. Ὁδὸς τελεία πρὸς ἀνάληψιν—, Γ′ 278, κϛ′. Πάσης—Θεὸς κατάρχει, Α′ 98, μ′. Περὶ—φυσικῆς καὶ—ὑπερφυοῦς, Α′ 328,28 ἐξ. Περὶ βοηθείας Θεοῦ διὰ τὴν τῶν—κατεργασίαν, Α′ 268, ϟγ′. Πάσῃ—, ἡδονὴ καὶ πόνος παρέπεται, Β′ 148, ζ′. Ποῖος ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ λόγου πάντως φωτίζεται, λαμβάνων ἕξιν — ἀμετακίνητον, Β′ 161, ο′. Πότε δεῖ νομίζειν τινὰ ἀληθῆ ἔχειν—, Β′ 255, α′. Πότε δυνατόν ἐστι τὸ—πρόσωπον κατιδεῖν, Β′ 290, ιϛ′. Πότε οὐ δύναταί τις μνησθῆναι τῆς κατ᾽—καὶ γνῶσιν ἕξεως, Β′ 124, πθ′. Πρᾶξις—καὶ κατάστασις ἀπαθὴς κατ᾽—, πῶς συμβολίζονται, Β′ 61, ξε′. Πρᾶξις, θεωρία, γνῶσις—, κ.λ.π., δῶρά εἰσι Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. Πρόσωπον Κυρίου καθέστηκεν ἡ κατ᾽—τῶν θείων θεωρία καὶ γνῶσις, Β′ 173, λβ′. Πῶς ἀγὼν φθόνου καὶ—ἡ τῶν ἁγίων κακοπάθειά ἐστι, Β′ 94, ιϛ′. Πῶς σύμβολον τῆς καθ᾽ ἕξιν ἀπαθοῦς —, ἣν ὁ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τόπος, Β′ 85, οη′. Πάθος βλασφημίας ὀχλεῖ τοὺς βιοῦντας κατ᾽—, Γ′ 287, νθ′. Παραδείγματα πτώσεως ἐκ καταστάσεως—εἰς ἁμαρτίαν καὶ τρόποι Θεοῦ σκοποῦντες τὴν μετάνοιαν, Γ′ 6, 2-7,11. Πᾶσα γνῶσις—καὶ ἰσχύς, ἐκ χάριτός εἰσι Θεοῦ, Γ′ 17,14. Πρᾶξις—δόξα Θεοῦ, Γ′ 274, γ′. Προϋποθέσεις ἕξεως—, Γ′ 289, οβ′. Πτῶσις ἁγίου ἐκ τῆς—, Γ′ 137,24 ἐξ. Πῶς ἡ κακία παραπλανᾷ τοὺς εἰς τὴν—ἀσκουμένους, Γ′ 217, ριδ′. Πόνοι πρακτικῆς—, νηστεία, ἐγκράτεια κ.λ.π., Δ′ 79, ιε′. Συγεκτικὴ καὶ γεννητικὴ ἀπάσης—ἡ ταπείνωσίς ἐστι, Δ′ 109, 33. Τέλος τῶν ὑπὲρ—ἀλγεινῶν, ποῖόν ἐστι, Β′ 98, μδ′. Τέλος πρακτικῆς —, τὸ ἀγαθόν ἐστι, κ.λ.π., Β′ 131, κϛ′. Τί ἀγνοεῖ μὴ πάσχων ὁ μόγῳ τῷ λόγῳ τῆς—συνημμένος, Β′ 167, ρ′. Τί ἐστιν ἡ ταπεινοφροσύνη δι᾽—, Β′ 292, μα′. Τίνα ποιοῦσι τὴν τελείαν πρᾶξιν—, Β′ 184, ϟγ′. Τί ποιεῖ τὴν μετὰ γνώσεως—, Β′ 160, ξβ′. Τῶν φροντιζόντων τὰ σωματικὰ τῆς —, τί ὁ Λόγος καθίσταται, Β′ 81, ξϛ′. Ὑπόστασις—, ταπείνωσις, Β′ 292, μ′. Φανέρωσιν γνώσεως τήν—, τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας ποιεῖται, Β′ 165, πθ′. Ψυχὴ ἀνθρώπου μεταβαίνουσα ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν καὶ ἀπὸ—εἰς—κ.λ.π. οὐ παύεται προσπαθοῦσα, Β′ 84, οζ′. Ψυχῆς συντήρησις δι᾽—καὶ γνώσεως, συμφωνουσῶν πρὸς τὸ τῆς Γραφῆς πνεῦμα, Β′ 123, πϛ′. Ὥσπερ ἡ πρᾶξις γεννᾷ τήν—, οὕτως ἡ θεωρία τὴν γνῶσιν, Β′ 124, πζ′.

Ἀριθμός· Συμβολισμὸς τοῦ — 153, Α′ 176,25 ἐξ. — ἐξ τὴν πρακτικὴν σημαίνει φιλοσοφίαν, Β′ 137, νγ′.

Ἀριστερά· Δεξιὰ καί—, πῶς νοητέα, Β′ 166, ϟϛ′, ϟζ′, ϟη′.

Ἄριστον· πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα ἀπὸ πρωΐας ἕως τοῦ—, Δ′ 226, κζ′.

Ἀριστοτέλης, Δ′ 137, ι′, Δ′ 141, κε′.

Ἁρπαγή· Γ′ 53,7. — νοός, Δ′ 53, ριη′. —πρὸς Κύριον καὶ προσευχὴ μονολόγιστος, Β′ 306, οε′. — πρὸς Θεόν, τὸ τέλος τῆς προσευχῆς, Δ′ 268, ογ′. — πρὸς οὐρανόν, Δ′ 39, νη′. — ψυχῆς, κατὰ τὴν προσευχήν, Γ′ 208, ϟα′. Ἀποτελέσματα—νοῦ, Ε′ 107,1 ἐξ. Περὶ—νοὸς κ.λ.π., Γ′ 78,16 ἐξ.

Ἀρραβών—Βασιλείας αἱ ἐνέργειαι ἀρετῶν, Δ′ 36, λε′. — κολάσεων, Δ′ 36, λδ′, λε′. — ψυχῆς καὶ Πνεύματος, Γ′ 251, οη′. Ἀποτελέσματα πνευματικοῦ—μοναχοῦ, Δ′ 110,1 ἐξ. Περὶ πνευματικοῦ—ψυχῶν πρὸς Χριστόν, Γ′ 250, οϛ′, 251, οζ′, οη′, οθ′, π′, πα′.

Ἀρραβῶνες ἀγαθῶν εἰς καρδίας δικαίων, Δ′ 36, λη′.

Ἀρρωστία· τί δεῖ ποιεῖν τὸν μοναχὸν εἰς—ψυχῆς, Β′ 292, λα′, λβ′.

Ἄρσενος· Γ′ 5,22. — Μέγας, Β′ σ. 240,241,7,19. — ὅσιος, Δ′ 216, ΣΤ′. —περὶ σιωπῆς καὶ εἴσω ἀθροίσεως τοῦ νοῦ, Δ′ 21,6. Εὐχὴ ἀδιάλειπτος ὑπὸ—εἰρημένη, Α′ 323, ρ′.

Ἄρτος—ζωῆς καὶ ἐπιγνώσεως, Β′ 197, 28. — ζωῆς ὑπὸ Θεοῦ, πῶς δίδεται, Β′ 79, νϛ′. — ζωῆς ἐσθιόμενος, ὁ Χριστός, Δ′ 285, ϟα′, 286, ϟβ′ ἐξ. — καὶ οἶνος μεταβαλλόμενα εἰς σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 270, ογ′. Ἑρμηνεία τοῦ «τὸν—ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον», Β′ 197, 23-199,1.

Ἀρχάγγελοι, Α′ 42,29, Γ′ 355, ϟθ′.

Ἀρχαί, Γ′ 355, ϟθ′.

Ἀρχάριοι· Δ′ 67, β′. Ἀγρυπνία δι᾽—, Ε′ 93,15, ἐξ. Περὶ κινδύνων πλάνης —καὶ ἰδιορρύθμων, καὶ τί δεῖ ποιεῖν αὐτούς, Δ′ 85,1 ἐξ.

Ἀρχάριος—ἡ ἰδιόρρυθμος καὶ κίνδυνος αὐτῶν ἐκ πλάνης, Ε′ 98,32 ἐξ. Διττὴ τῷ—ἡ ἐνέργεια, ὀφειλομένη εἰς χάριν ἢ εἰς πλάνην, Δ′ 69, η′.

Ἄρχειν· τοῦ ἐν ἡμῖν ἀλόγου μέρους κατὰ φύσιν ἐστὶ τό—, Β′ 25, πγ′. Διατὶ τὸ—ψυχῶν πάντων ἐπιπονώτερόν ἐστι, Α′ 207,12 ἐξ.

Ἀρχή—, μεσότης, τέλος παντὸς ἀγαθοῦ, ὁ Θεός, Α′ 96, β′. — μία τῶν ὅλων ὁ Πατήρ, Β′ 228, ϟθ′. — μία ἐστι, Δ′ 181, ρλβ′. — τῶν ὄντων καὶ μεσότης καὶ τέλος, πῶς ὁ Θεός ἐστι, Β′ 53, ι′. Διατὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἐστι δι᾽ ἑαυτόν—, μεσότης καὶ τέλος, Β′ 52, β′, γ′, δ′, ε′, 53, ζ′. Περὶ τοῦ τί—παντὸς τέλους, καὶ τί τέλος πάσης—, Β′ 136, ν′. Υἱὸς ὡς—, πῶς νοητέος, Δ′ 181, ρλβ′.

Ἀρχιερεύς· Συμβολισμὸς—εἰσερχομένου ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, Β′ 66, πγ′.

Ἀρχιερωσύνη· Φόβος διὰ τὸ ἀνέρχεσθαι εἰς—ἢ ἡγουμενίαν, Γ′ 100,35 ἐξ.

Ἀρχικός· ὁ—τί χρεωστεῖ τῷ ὑποτακτικῷ λέγειν, Α′ 118, ρκθ′.

Ἄρχων—αἰῶνος τούτου ὁ ἄνθρωπος ἦν, πρὸ τῆς πτώσεως αὐτοῦ, Γ′ 184, λε′. — ἐπιθυμίας,—κόσμου καὶ—ἀέρος, καὶ τίνας ἕκαστος πειράζει, Δ′ 55, ρκβ′. — τίς ἐστι, Β′ 206, κ′. — τοῦ κόσμου τούτου ῥάβδος ἐστὶ παιδείας καὶ λῶρος μαστίγων, Γ′ 185, λη′. Ἀρεταί, ἃς δεῖ ἔχειν τὸν—ψυχῶν, Α′ 207,17 ἐξ.

Ἀσά, βασιλεὺς Ἰούδα, Β′ 82, ξη′.

Ἀσθένεια· Ἀνάγκη γνώσεως ὑπὸ τοῦ ἡσυχάζοντος τῆς ἰδίας αὐτοῦ—, Δ′ 217, θ′. Γνῶσις ἀνθρωπίνης — καὶ πρὸς τὴν θείαν δύναμιν ἕνωσις, Β′ 142, οθ′. Ἐπίσκεψις ὑπὸ μοναχοῦ συμμοναστοῦ ἐν—ὄντος, Γ′ 267, ρμζ′. Ὅτι δεῖ τὸν μοναχὸν ἐπίστασθαι τί ἐστιν—καὶ τί ἀποστασία, Α′ 291, οε′. Ποτήριον—καὶ τίσιν ἐνίοτε δίδοται, Α′ 287,νδ′.

Ἀσθένειαι·—ἐκ τῆς ἀνωμάλου διαίτης, Γ′ 294, πη′. ὠφέλειαι καὶ βλάβαι ἐκ τῶν—, Γ′ 294, πζ′.

Ἀσκήσεις·—ἀκινητοῦσαι τὸ τῆς φιληδονίας πνεῦμα, Γ′ 283, μγ′. Ἀποτελέσματα κόπων—, Β′ 283, κη′. — ἐν αἷς δεῖ τὸν μοναχὸν ἀσκεῖν ἑαυτόν, Α′ 132, 16-133,5.

Ἄσκησις· Γ′ 279, κθ′. — ἀπαραίτητος καὶ διὰ τὸν πρὸς τὸ ἀκρότατον φθάσαντα σημεῖον ἀρετῆς, Β′ 251,1 ἐξ. — ἀκροτάτη καὶ παρὰ τὴν γνώμην πνευματικοῦ πατρὸς τελεῖται, Γ′ 238, ιβ′. — ἀναγκαία κατὰ τῶν νοσοποιῶν

τῆς ψυχῆς παθήσεων, Γ′ 301, ια′. — ἀρχὴ καὶ προοίμιον τῆς θεοφιλοῦς πολιτείας, Γ′ 217, ριδ′. — δεῖται ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας, Β′ 217, ι′. — δέον ὅπως δηλοῦται ἐν τῇ τοῦ ἀσκουμένου ἐμφανίσει, Γ′ 189, μζ′. — διὰ τὸν Θεόν, Δ′ 25,22. — εἰς περίοδον νεότητος διὰ παρθενίαν, Α′ 133, 17-33. — ἐξωτερικὴ ἡ νηστεία, ἐγκράτεια, χαμευνία, στάσις, ἀγρυπνία, συμβολιζομένη διὰ Παλαιᾶς Διαθήκης, Α′ 158, ριβ′. — ἐπιτεταμένη δι' ἐγκρατείας, ἀγάπης, ὑπομονῆς, ἡσυχίας, τί ποιεῖ, Β′ 217, η′. — ἐν κρυπτῷ, Γ′ 345, ξθ′. — ἠθῶν κ.λ.π., γνῶσις Θεοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ πρόνοια, Α′ 6, ιβ′. — καὶ προσευχή, μέσα εἰσὶ διὰ τὴν νοητὴν θεωρίαν, Α′ 331,21 ἑξ. — προβλητέα, Α′ 58, δ′. —, πότε καλή ἐστι, Γ′ 135,16 ἑξ. — πότε πλήρης καὶ πότε ἐλλιπής ἐστι, Γ′ 217, ριγ′, ριδ′. — τίκτεται ὑπὸ ἡσυχίας, Β′ 241,32. — ὑπὸ μοναχοῦ, διατί λαμβάνει χώραν, Β′ 17, κδ′. Ἀγάπη πρὸς Θεὸν καί—, Γ′ 292, πβ′. Ἀποτελέσματα καθάρσεως δι'—, Γ′ 326, β′. Ἀποτελέσματα καθάρσεως ψυχῆς διὰ πόνων—, Γ′ 320, πϛ′. Βασιλικὴ ὁδὸς κατὰ τήν—, Γ′ 16,8, 16 ἑξ. Γυμνασία εἰς πόνους—, Β′ 217, ια′. Ἔμπρακτος—, Γ′ 320, πε′. Καθαρότης ἐξ—, μία τῶν τεσσάρων διαφορῶν τῶν κατασκευαζουσῶν τὸν νοῦν, Γ′ 113,5. Ὅτι δεῖ ἴσον τὸ μέτρον τῆς—διαφυλάττειν, Β′ 217, ιβ′. Πόνοι—εἰς τὴν τῆς ἀπαθείας ἀνάπαυσιν τελευτῶσι, Α′ 318, οζ′. Πότε ἀμέτρως ὁ μοναχὸς τῇ—κέχρηται, Β′ 47, ξε′. Πόνοι—, Γ′ 293, πϛ′, Γ′ 300, θ′. Πῦρ—, Γ′ 336, μβ′. Σῶμα πυρωθὲν τῷ πυρὶ τῆς—, Γ′ 335, λθ′. Τίνες οἱ πόνοι τῆς—, Β′ 218, ιδ′. Ψυχὴ ρώννυται διὰ πόνων—, Β′ 219, νγ′. Ἀσκητής—οὐ μόνον πράξεων πονηρῶν ἀπέχει, ἀλλὰ καὶ πονηρῶν λογισμῶν, Γ′ 240, κα′, κβ′. — ποίους δαίμονας οὐ ραδίως καταβάλλει ἄνευ τῆς τοῦ λόγου ἐνεργείας, Β′ 141, οα′. —, πῶς ἀξιοῦται θείας παρακλήσεως, Β′ 63, οδ′. — πῶς συμπεριφέρεται τῷ σώματι αὐτοῦ, Β′ 294, νζ′. Αἰτία πτώσεως—καὶ ἀνορθώσεως τούτου, Γ′ 281, λε′. Ἀρεταὶ ἀναγκαιόταται —, Δ′ 373,5 ἑξ., Δ′ 108,5. Ἐργασία χειρῶν—, Α′ 41,34 ἑξ. Πνευματικὰ ἀγαθὰ δοκίμου—, Β′ 54, ιζ′. Ἀσπλαγχνία· Αἴτια—, Α′ 115, πζ′. Ἀστήρ· Συμβολισμὸς—καὶ Μάγων κατὰ γέννησιν Χριστοῦ, Β′ 92, ι′. Ἀσφάλεια· Περὶ προσοχῆς καὶ—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 277, πβ′. Ἀσώματα·—εἰσὶ λόγοι, ἰδιότητες καὶ οὐσίαι σωμάτων, Β′ 299, θ′. — πῶς γινώσκονται, Β′ 307, πε′. Λόγοι—, Β′ 307, πϛ′. Περὶ τοῦ τί εἰσι τὰ γεγονότα, τὰ σώματα καὶ τά—, Β′ 31, λ′. Ἀτέλειαι μοναχοῦ κολοβοῦσι τὸν Χριστόν, Β′ 75, λ′. Ἀτιμία· Ἀνάγκη ἀταραξίας, ὅταν τις—παρ' ἀνθρώπων πάθῃ, Α′ 113, ξη′. Ἀτρεψία·—ἀνθρώπου μελλοντικὸν δῶρον Θεοῦ, Δ′ 32, η′. Θεομίμητος ἕξις τῆς περὶ τὸ καλὸν—πράξεως, Β′ 177, μθ′. Αὐγουστῖνος, Δ′ 337, νβ′. Αὐλὸς Θεοῦ, πῶς καθίσταται ὁ ἄνθρωπος, Β′ 90, ρ′. Αὐταρέσκεια· Γ′ 74,25, Δ′ 54, ρκα′. —μήτηρ κενοδοξίας, Β′ 313, ρλα′. Ἀποτέλεσμα—ἡ μισαδελφία, Β′ 44, λζ′. Αὐτεξούσιον· Β′ 268, ξε′, Γ′ 73,24, Γ′ 136,29,31, Γ′ 171, α′, Δ′ 96,11 ἑξ. Δ′ 144, λγ′. — ἀνθρώπου, Α′ 13. ξϛ′, ξζ′.— ἀνθρώπου, Α′ 21, ρκε′, Γ′ 8,27 ἑξ., Γ′ 10,22. — ἀνθρώπου καὶ γνῶσις καλοῦ καὶ κακοῦ, Α′ 16, πθ′, Γ′ 36,1 ἑξ., Γ′ 77,6, Γ′ 327, η′, Δ′ 41, οε′, Δ′ 149, μδ′, Δ′ 150, μζ′, Ε′ 69,21 ἑξ. — ἀνθρώπων, ἀγγέλων, δαιμόνων, Γ′ 115,27 ἑξ. — ἀνθρώπου καὶ δύναμις αὐτῷ ἀρέσκειν Θεῷ, Α′ 18, κθ′. — ἀνθρώπου κλίνον πρὸς κοινωνίαν τῶν ἐναντίων, Δ′ 84, 36 ἑξ. — ἡσυχαστοῦ, δοκιμάζεται ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 86,2 ἑξ. — καὶ χάρις, Α′ 264, πε′. — οὐκ ἀφαιρεῖται ὑπὸ βαπτίσματος, Γ′ 258, ρθ′, ρι′. — προαιρέσεως ἀνθρώπου, Γ′ 220, ριη′. —, τί ἐστι, Α′ 236, ε′. Πειρασμοὶ

πρὸς δοκιμὴν τοῦ—, Γ′ 143,10. Περὶ —ἀνθρώπου, Γ′ 10, 6-26. Αὐτογνωσία, Γ′ 73,34. Αὐτομεμψία· Γ′ 74,24, Γ′ 81,6, Δ′ 108, 27, Δ′ 109,8, Ε′ 101,39 ἑξ. — ἡσυχάζοντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Ἄφεσις· Ἰσαάκ, ὄνομα σημαῖνον τήν—, Γ′ 165,15. Ἀφή· Περὶ τῆς αἰσθήσεως τῆς—, Γ′ 277, κα′. Ἀφθαρσία·—προαιρέσεως, Β′ 112, θ′. — πρώτη καὶ ἐσχάτη, Β′ 66, πζ′. Θέλησις—καὶ ἀφθαρσία, Α′ 6, ιζ′. Ἀφιλαργυρία· ὅρος τῆς—, Α′ 235, δ′. Ἀφοβία, Γ′ 46,18. Ἀφροντισία·—, ἣν δεῖ ἔχειν τὸν τέλειον, Α′ 198,21 ἑξ. Περὶ ἀναγκαιότητος τῆς—διὰ τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 215, Ε′. Ἀφροσύνη, Γ′ 9,28. — ἕτερον ἰδιωτείας, Α′ 101, πβ′. Ἄφρων·—, ποῦ διάγει, Β′ 208, νβ′. Πῶς ὁ—φέρεται καὶ πράττει, πῶς δὲ ὁ φρόνιμος, Β′ 8, να′. Ἀχαάβ, Α′ 197,3, Α′ 201,11. Ἄχαρ, υἱὸς Χαρμῆ, Α′ 228,34.

Β αβυλών· Α′ 64,38, Α′ 104, ρλδ, Α′ 114, πβ′. Α′ 218.27. Α′ 318. ρη′. Β′ 265, νγ′, Γ′ 45,1, Γ′ σελ. 157, Γ′ 213, ρβ′, Δ′ 71, α′. Ζυγὸς βασιλέως—, Β′ 107, ϟ′, ϟα′. Βαβυλωνία, Α′ 294, πζ′, Δ′ 49, ρδ′. Βαθμίδες·— δέκα κλίμακος Θεοφάνους, Β′ σ. 315, σ. 316. — ὁδεύσεως μοναχοῦ ἐπὶ τὰ πρόσω, Γ′ 320, πε′. Βαθμίς· Ὡς—δευτέρα πρὸς Θεὸν ἀναβάσεως, ποία νοητέα, Α′ 268, ϟβ′. Βακτηρία·—, ἡ πρόνοια νοητέα, 33, ιϛ′. Ράβδος καί—, τί συμβολίζουσι, Β′ 27, ϟθ′. Βαλαάμ· Γ′ 97,12, Γ′ 113,30. Βάπτισμα, Γ′ 351, πϛ′, Δ′ 111,27, Ε′ 96,28,97,12.—βοηθεῖ, καθαίρει καὶ ὑψοῖ, Α′ 330,21-22.—ἐκβάλλει σατανᾶν ἐξ ἀνθρώπου, τοποθετεῖ δὲ εἰς αὐτὸν τὴν χάριν, Α′ 259, οθ′. — θεῖον, Γ′ 7,15, Ε′ 70,5. — καὶ ἀναγέννησις διὰ προπατορικὸν ἁμάρτημα, Α′ 259, οη′. — καὶ χάρις, δι' αὐτοῦ προσαρμοζομένη ἡμῖν, Α′ 259, οη′. — καὶ ἀποταγή, Γ′ 12,2 ἑξ. — καὶ τρεῖς ἀκόλουθοι αὐτῷ ἀρεταί, Δ′ 213, Α′.—, μετάνοια καὶ σωτηρία, Γ′ 87, 7 ἑξ. — ὀρθοδόξως καὶ χάρις μυστηκῶς λαμβανομένη, Α′ 115, ϟβ′. — οὐκ ἀφαιρεῖ τὸ αὐτεξούσιον, Γ′ 258, ρθ′, ρι′. —, τί προσφέρει ἡμῖν, Α′ 259, οη′. — φόβος δαιμόνων, Δ′ 289, ϟβ′. Ἀποτελέσματα θείου—, Γ′ 250, οδ′. Ἀνάπλασις ἐν—, Δ′ 200, ε′. Ἀποτελέσματα σωτηρίου—, Δ′ 4,18 ἑξ. Ἀνάπλασις δι' Ἁγ.—, Ε′ 72,4. Διατί ὁ Κύριος πρότερον τοῦ —(Ματθ. κ′, 22) ἔθετο τὸ ποτήριον, Β′ 110, α′. Διὰ χάριτος—ὁ Χριστὸς ἐν ἡμῖν κατοικεῖ, Β′ 48, ογ′. Διὰ—υἱοὶ γενόμεθα κατὰ χάριν, Γ′ 110,10. Δωρεὰν παρέχεται ἡ χάρις διὰ τοῦ Ἁγ.—, Δ′ 201, ϛ′. Ἔννοια καὶ διαφορὰ—Κυρίου καὶ ποτηρίου Κυρίου, Β′ 109, ϟη′, ϟθ′, ρ′. Ἐνέργεια πνεύματος εὑρισκομένη τῷ—, Δ′ 67, γ′. Ἔνδυσις Χριστοῦ ἐν ἁγίῳ—, Ε′ σ. 62. Ἡ κατὰ τὸ—παρεχομένη θεία χάρις, πῶς διττῶς ἐνεργεῖ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 265, πθ′. Μετὰ—ἡ χάρις κρύπτει τὴν ἑαυτῆς παρουσίαν ἐπὶ τῶν βαπτιζομένων, Α′ 263, πε′. Ὁ μετὰ τὸ—ἀνενέργητος καὶ ἀφώτιστος τῷ Ἁγ. Πνεύματι, Δ′ 59, ρκθ′. Πρὸ—ἔξω ἐστὶν ἡ χάρις, ἐντὸς δὲ ἀνθρώπου ὁ σατανᾶς· μετὰ δὲ τὸ—, ἀντιθέτως ταῦτα διενεργοῦνται, Α′ 258, οϛ′. Περὶ ἁμαρτίας μετὰ τό—, Γ′ 258, ρι′. Χάρις—καὶ κατ' ἐνέργειαν ὑπακοὴ θείων ἐντολῶν, ἀφανίζουσι τὸ τῆς ἁμαρτίας κράτος, Β′ 178, νϛ′. Χάρις θείου—φυλάσσεται δι' ἐντολῶν Χριστοῦ, ι′ 7,14 ἑξ. Χάρις διὰ θείου—δοθεῖσα, Δ′ 199, δ′, ε′. Βάρη· Ποῖον τὸ μέτρον ἀντοχῆς τῶν—ἀλλήλων, Β′ 97, λδ′. Βαρλαάμ, Β′ σ. 255. Βαρνάβας, ἀπόστολος, Γ′ 158,15. Βαρσανούφιος· Δ′ 76, θ′, Δ′ 237, λζ′. — ἅγιος, Δ′ 236, λζ′, Δ′ 252, νβ′. — μέγας, Δ′ 73, δ′, Ε′ 86,18. Βάσανοι· Διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Θεὸς συγ-

χωρεῖ τῷ διαβόλῳ τὴν διὰ—καταπίεσιν, Β′ 102, ξδ′.
Βασιλεία· Γ′ 353, ϟδ′. — Θεοῦ καὶ λόγος αὐτοῦ, μόνα ζητητέα, Α′ 121, ρξϛ′. — Θεοῦ καὶ δικαιοσύνη αὐτοῦ, πρῶτον αἰτητέα, Β′ 198,1 ἐξ. — Θεοῦ καὶ Πατρός, οὐσιωδῶς ὑφεστῶσά ἐστι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, Β′ 191,25 ἐξ. — Θεοῦ, πῶς ὑπεραιώνιος ἐστι, Β′ 86, πϛ′. — Θεοῦ, τί ἐστι, Β′ 209, οϛ′. — Θεοῦ, τίσιν ἐστι δυνάμει καὶ τίσιν ἐνεργείᾳ, Β′ 88, ϟβ′. — Θεοῦ Πατρός, Γ′ 308, μβ′. — Θεοῦ, πότε ἔρχεται, Γ′ 341, νη′. — Θεοῦ, τίς ἐστι κατὰ τοὺς Πατέρας, Γ′ 47, 19-21. — διαβόλου, τυπουμένη διὰ τῆς τῶν Ἀσσυρίων—, συνεγείρει τὸν κατὰ τῆς ἀρετῆς καὶ γνώσεως πόλεμον κ.λ.π., Β′ 125, ϟε′. — ἐντὸς ἡμῶν, ἀρραβὼν μελλούσης—, Β′ 309, ρδ′. — ἐντὸς ἡμῶν οὖσα, πῶς νοητέα, Β′ 282, κγ′. — οὐρανῶν, διατί οὐκ ἔστι μισθὸς ἔργων ἀλλὰ χάρις Δεσπότου, Α′ 109, β′. — οὐρανῶν ἐντὸς ἡμῶν ἐστι, Α′ 119, ρμθ′. — οὐρανῶν, μόνη ζητεῖται ὑπὸ μοναχῶν, Α′ 192,35 ἐξ. — οὐρανῶν, οὐκ ἔστι μισθὸς ἔργων ἀλλὰ χάρις Δεσπότου, Α′ 153, οθ′. — οὐρανῶν, τέλος μοναχῶν καὶ σκοπός, ἡ καθαρότης καρδίας, Α′ 82, 12-13. — οὐρανῶν, γῆ ἐπαγγελίας ἐστι καὶ τίνες οἱ πρόξενοι αὐτῆς, Β′ 213, λδ′. — οὐρανῶν, τίσι προσομοιάζει, Β′ 88, ϟγ′. — οὐρανῶν, Γ′ 38,16, Γ′ 45,40, 46,3, Γ′ 47,15,16, Γ′ 290, οβ′, Γ′ 331, κγ′, Γ′ 336, μγ′, Γ′ 339, ν′, Γ′ 346, οβ′, Γ′ 351, πϛ′, Γ′ 352, ϟ′, 354, ϟζ′. — οὐρανῶν βιαστή, πῶς νοητέα, Γ′ 127,12 ἐξ. — οὐρανῶν, δίδοται διὰ Χριστοῦ τοῖς προαιρουμένοις, Γ′ 46,3 ἐξ. — οὐρανῶν, ἔπαθλον τιθέμενον, Γ′ 24,21. — οὐρανῶν καὶ φιλανθρωπία Θεοῦ, Γ′ σελ. 73,20 ἐξ. — οὐρανῶν, πῶς βιαστὴ ὑφ' ἑκάστου καθίσταται, Γ′ 226, ρλδ′. — οὐρανῶν, βιαστή ἐστι, Δ′ 78, ιδ′, 79, ιε′, Δ′ 78, ιδ′, Δ′ 80,13 ἐξ. — οὐρανῶν, γῆ πραέων, Δ′ 38, μζ′. — Χριστοῦ, δικαίως διὰ καμάτων καὶ πόνων καταλαμβάνεται, Γ′ 234, ρμθ′. Ἀνάρχου—εἰκών, πᾶσαν ἔχουσα τοῦ ἀρχετύπου διὰ μιμήσεως τὴν μορφήν, Β′ 137, νδ′. Ἀνάρχου—εἰκών, τίς ἐστι, Β′ 137, νε′. Ἀγάπη πρὸς Κύριον καὶ ἀπόκτησις—οὐρανῶν, Γ′ 194, νθ′. Ἐν τῇ—τοῦ Θεοῦ μοναὶ διάφοροι, πῶς νοητέαι, Β′ 87, πθ′. Ἔργα διὰ τὸν ἀγωνιζόμενον διὰ τὴν —οὐρανῶν, Β′ 311, ριη′. Ἑρμηνεία τοῦ «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ—σου», Β′ 191, 18-196,30. Ἐλπὶς οὐρανῶν—, Γ′ 128,36 ἐξ. Ἐπίγνωσις κεκρυμμένης — οὐρανῶν, Γ′ 298, α′. Εἰκὼν—οὐρανῶν, Δ′ 37, μγ′. Ἐνέργειαι ἀρετῶν, ἀρραβών—, Δ′ 36, λε′. Θησαυρὸς—οὐρανῶν, Γ′ 321, πθ′. Κατάστασις τελειότητος τῶν ἀξιουμένων οὐρανῶν—, πῶς ἔσεται, Β′ 87, πη′. Κλεὶς οὐρανῶν—, ἡ εὐχή ἐστι, Β′ 298, ρβ′. Ποία ἡ διαφορὰ —οὐρανῶν τῆς Θεοῦ—, Β′ 87, ϟ′. Πραότης καὶ—Θεοῦ Πατρός, Β′ 292, 20 ἐξ. Πῶς ἀξιοῦται τις τῆς οὐρανῶν, —, Β′ 236,21 ἐξ. Μυστήρια—οὐρανῶν, Γ′ 315, ξζ′. Μυστήρια Θεοῦ—, Γ′ 288, ξγ′. Μοναὶ πολλαὶ μιᾶς—, πῶς νοητέαι, Δ′ 37, μδ′. Περὶ—οὐρανῶν καὶ Παραδείσου, Γ′ 354, ϟζ′. Τί δεῖ ποιητέον διὰ τὸ εἰσελθεῖν εἰς τὴν οὐρανῶν—, Α′ 119, ρμθ′. Τὸ «ἤγγικεν ἡ—τῶν οὐρανῶν», πῶς νοητέον, Β′ 88, ϟα′. Τὸ πάσχειν σαρκί, συμπάσχειν ἐστι τῷ Χριστῷ καὶ πρόξενον—, Β′ 95, κδ′. Τίς καταξιοῦται τῆς οὐρανίου—, Γ′ 216, ρια′.
Βασίλειος·—Ἅγιος, Γ′ 65,34. — ἐπίσκοπος Καισαρείας - Καππαδοκίας, Α′ 69,29. — εἰπὼν «καὶ γυναῖκα ἀγνοῶ καὶ παρθένος οὐκ εἰμί», Α′ 65, 5. — ἐπώνυμος τῆς βασιλείας, Γ′ 165,12. — θεῖος, Δ′ 76, θ′. — Μακεδών, Γ′, σ. 170. — ὁ Μέγας, Α′, σ. 37, Α′ 151, ξε′, 242,34, Γ′ 5,22, Γ′ 14,34, Γ′ 23, 9, Γ′ 27,8, Γ′ 27,29, Γ′ 29,30, Γ′ 31,13, Γ′ 34,33, Γ′ 43,7, Γ′ 44,5, Γ′ 53,34, Γ′ 56, 12-57, 40, 59, 33-61,5, Γ′ 66, 12-68, 21,30, Γ′ 69,19, Γ′ 74,7, Γ′ 74,21, Γ′ 85,12, Γ′ 87,28, Γ′ 89,19, Γ′

90, 2-91,32, 93, 16-94,21, Γ′ 98,21. Γ′ 99,28,33, Γ′ 100,4,10, Γ′ 104,21,29, Γ′ 115,15, Γ′ 120, 17, Γ′ 122,22, Γ′ 134,34, Γ′ 136, 21, Γ′ 153,20, Γ′ 154,30, Γ′ 163, 26, Γ′ 164,16, Δ′ 113,11, Δ′ 126, 28,38, Δ′ 158, ξη′, Δ′ 159, οα′, Δ′ 160, οβ′, Δ′ 161, οϛ′, Δ′ 164, πγ′, Δ′ 166, πη′, Δ′ 172, ρθ′, Δ′ 172, ρια′, Δ′ 177, ρκβ′, Δ′ 178, ρκδ′, Δ′ 184, ρμγ′, Δ′ 185, ρμϛ′, Δ′ 216, Ζ′, Δ′ 223, κγ′, Δ′ 232, λβ′, Δ′ 259, ξε′, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 265, ο′, Δ′ 267, οα′, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 277, πβ′, Δ′ 278, πδ′, 280, πϛ′, 286, ϟβ′, Δ′ 293, ϟη′, Δ′ 337, νβ′, Δ′ 365, οθ′, Ε′ 48, πα′. — ὁ ἐν διδασκάλοις θεσπέσιος, Β′ 251,35. — οὐρανοφάντωρ, Γ′ 44,8.
Βασιλεύς· — Πατήρ, πῶς νοητέος, Β′ 191,32 ἐξ.
Βασκανία· Β′ 311, ρκα′, Γ′ 343, ξβ′, ξδ′. — καὶ ἄνθρωποι διαβάλλουσι πολλάκις τὰ καλά, Α′ 232,15. Πονηρία μήτηρ—, Β′ 312, ρκζ′. Οἱ τῇ—τηκόμενοι, Δ′ 57, ρκϛ′.
Βάσκανοι· περὶ—, Γ′ 343, ξδ′-344, ξϛ′.
Βατοπέδιον· Μονή—, Δ′ 193,2,8.
Βδέλυγμα·—ἐρημώσεως, πῶς νοητέον, Β′ 18, λα′.
Βεελζεβούλ, Β′ 209, πζ′.
Βελίαλ, Δ′ 197, α′.
Βεσελεήλ, Δ′, σ. 17, Δ′ 209, ιε′.
Βηθανία, Γ′ 324, ϟη′.
Βῆλον, Γ′ 58,26.
Βίβλοι· Διατί δεῖ λέγειν τὰ ὀνόματα τῶν —καὶ τῶν Ἁγίων, Γ′ 98,19 ἐξ. Ὀνόματα συγγραφέων—, ἃς ἀνέγνωσε Πέτρος ὁ Δαμασκηνός, Γ′ 5,17 ἐξ.
Βίβλος, Ἁγία, Γ′ 45,16.
Βίος·—ἀσκήσεως καὶ στερήσεως Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων, ἀνωφελής, Α′ 190, 26-191,15. — ἀσκητικὸς Ἰουδαίων εἰς μάτην, διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀναίρεσιν, Α′ 191,12 ἐξ. — ἀσκητικὸς ὑπὸ Ἐσσαίων ἐν Ἰουδαίοις τιμηθείς, Α′ 191,4 ἐξ. — ἀσκητικός, φίλτρον τῇ καρδίᾳ ἐστι, Α′ 128,26. — ἀσκητικὸς Χριστιανῶν, κατὰ μίμησιν Χριστοῦ καὶ ἀποστόλων, καὶ ποῖός ἐστι, Α′ 191, 34-194,2. — ἀγγελικός, Γ′ 314, ξγ′. — ἀνθρώπων διαιρούμενος εἰς κοινωνικὸν καὶ ἐγκόσμιον, καὶ εἰς ἀκοινώνητον καὶ ὑπερκόσμιον, Γ′ 337, με′. — ἐνάρετος οὐκ ἀδύνατος, ἀλλὰ δυσχερής ἐστιν, Α′ 5, ζ′. — ἐπαμφοτερίζων, ὑπὸ Μεσοποταμίας συμβολίζεται, Β′ 78, μη′. — ἐμπαθής, ὑπὸ γῆς Χαλδαίων συμβολίζεται, Β′ 78, μη′. — ἐνάρετος, φῶς ἐστι, Γ′ 292, οθ′. — θεωρητικός, Ε′ 49, πβ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν τοῦ μοναχοῦ—, Α′ 195,19 ἐξ., 203,2 ἐξ. —, ὅσον μετριώτερος τόσον εὐδαιμονέστερος, Α′ 5, ϛ′. — ὁ κατὰ Θεόν, παμμακάριστος, Γ′ 253, πη′. — παρὼν διὰ μοναχὸν ἀγωνιζόμενον, ξένη ὁδὸς θεωρεῖται, Α′ 249, νε′. — προσεκτικὸς ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, πατὴρ θεωρίας καὶ γνώσεως, Α′ 163, ρμζ′. — πολλοῖς πλημμελήμασι κεκηλιδωμένος, χιτὼν ἐστιν ἐσπιλωμένος καὶ τἀγάπαλιν, Β′ 101, ξα′. — Χριστοῦ, πρότυπον—καὶ ἀρετῆς δι' ἡμᾶς, ἐν πᾶσι, Α′ 143, ιβ′. Δεῖ τὸν ἐνάρετον — διαλάμπειν, Α′ 9, λη′. Εἴδη—ἀγαθά, Γ′ 253, πη′. Κεφάλαια περὶ ἀγάπης καὶ τελειότητος—ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′ σ. 326 ἐξ. Περὶ τριῶν καταστάσεων—, σαρκικῆς, ψυχικῆς, πνευματικῆς, Γ′ 298, γ-300 ζ′. Τέλη —εἰς τρεῖς τάξεις συναγόμενα καὶ ποῖαι αἱ τάξεις αὗται, Γ′ 337, με′. Ἀποτελέσματα μεριμνῶν—, Δ′ 200, ε′. Μέριμναι—, συγκαλύπτουσι τὴν θείαν χάριν, Δ′ 201, ϛ′. Περὶ—τοῦ θεωρητικοῦ καὶ προσευχῆς αὐτοῦ, Δ′ 306, ιθ′. Περὶ θείας ἐνώσεως καὶ—θεωρητικοῦ κεφάλαια ὑπὸ Καλλίστου Καταφυγιώτου, Ε′, σ. 4. Τρεῖς προϋποθέσεις—θεωρητικοῦ καὶ τίνες αὗται, Ε′ 45, πα′ ἐξ.
Βλασφημία· Αἴτια—, Α′ 115, πζ′, Γ′ 53,8. Περὶ πάθους—, καὶ τίσι καὶ πῶς ἐνεργεῖ, Γ′ 286, νθ′.
Βοή·—ἐν σχέσει πρὸς προσευχήν, τί ἐστι, Β′ 125, ϟδ′. — πρὸς Θεὸν ἀλαλήτως, Β′ 127, β′.
Βοήθεια·—ἐκ Θεοῦ τῷ ἀγωνιζομένῳ, Γ′ 15,8 ἐξ. — Θεοῦ, ἄνευ τῆς ὁποίας

οὐδὲν ἐπιτελεῖται, Α′ 115, ϟδ′. — Θεοῦ, πότε ἀποστέλλεται ἀγωνιζομένοις, Α′ 32, ιδ′. — ὑπὸ Θεοῦ, ἐν καιρῷ πειρασμῶν, Α′ 300,14 ἑξ. — ὑπὸ Θεοῦ, παρεχομένη ὅταν ὁ νοῦς ὑποταγῇ, Α′ 31, δ′.

Βοσόρ, Α′ 292, οζ′.

Βουλή·—ἡ πέμπτη γνῶσις, Γ′ 52,17.—Θεοῦ Πατρὸς μεγάλη, τὸ σεσιγημένον καὶ ἄγνωστον τῆς οἰκονομίας μυστήριόν ἐστι, Β′ 73, κγ′. — Θεοῦ, πότε ἀποκαλύπτεται ἡμῖν, Γ′ 139,11 ἑξ. —θεία, Δ′ 182, ρλε′. —, ἰσχὺς καὶ σύνεσις, τὴν φυσικὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν κατορθοῦσι, Β′ 163, π′. — Κυρίου εἰς αἰῶνα μένουσα, πῶς νοητέα, Β′ 187,33 ἑξ., 188,7 ἑξ.—, συγώνυμος τῆς διοράσεως, Γ′ 138,11. Διατί ὁ Λόγος ἐγένετο μεγάλης — ἄγγελος, Β′ 73, κβ′. Περὶ πνεύματος—, ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′ - 134, μ′.

Βούλημα·— Θεοῦ, Α′ 276, γ′. — θεῖον Γ′ 72,8, Γ′ 319, πγ′. — πανάγιον Θεοῦ, Β′ 279, ιϛ′. Τιμωρίαι ὑπὸ διαβόλου ἐνεργούμεναι ἀνθρώποις, οὐκ ἐνεργοῦνται δίχα τοῦ θείου—, Β′ 106, πγ′.

Βούλησις·—ἀνθρώπου, Β′ 114, κζ′. Ἐνέργεια—, πάρεστι τῇ παρούσῃ ζωῇ, Α′ 332,5 ἑξ. Θέωσις ἢ ἀνάβασις—, τίς ἐστι, Α′ 325, 22-23. Περὶ δύο ἐνεργειῶν—καὶ νοήσεως, ὧν ἡ μὲν θεωρία, ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται, Α′ 332,12 ἑξ.

Βρώματα·—οὐκ ἐπιθυμητὰ διὰ μοναχόν, Α′ 313, νε′. Χρῆσις καὶ σκοπός —, Α′ 62, 10 ἑξ.

Βρῶσις· Ἀνάγκη μέτρου—καὶ πόσεως, Α′ 248, μη′, μθ′, ν′, να′. Τρεῖς ὅροι—, Δ′ 84,26. Περὶ—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 48, ρβ′. Τέλειοι καί—, Δ′ 84,31.

Γαβαώ· Β′ 75, λγ′, Β′ 81, ξϛ′. — ὁ ὑψηλὸς νοῦς ἐστι, Β′ 76, λδ′.

Γαβριήλ· Δ′ 130,36, Ε′ 67,19.

Γάδειρα, Δ′ 271, οδ′.

Γάϊος· Ἐπιστολὴ δευτέρα πρὸς — Διονυσίου, Δ′ 189,10.

Γάλα, σύμβολον αὐξήσεως καὶ θερμότητος, Δ′ 34, κα′.

Γαλατᾶς· Τόπος ὀνόματι—, Ε′ 109,32.

Γαλήνη·—καὶ ἡσυχία, Δ′ 82,23. Λογισμοὶ ἐπαναπαυόμενοι διά—, Γ′ 334, λϛ′. Πότε ἡ ἀληθινὴ διὰ μοναχόν—, Α′ 217,36 ἑξ.

Γαλιλαία· Β′ 78, μϛ′. Κανᾶ—, Γ′ 89, 17.

Γάμος·— ἡγιασμένος, Δ′ 120,32 ἑξ. Τίνες ἀποφεύγουσι—καὶ διατί, Δ′ 97, 22 ἑξ.. Χάρις Ἁγ. Πνεύματος συμβολιζομένη δι' ἐνδύματος—, Γ′ 211, ϟη′.

Γαστήρ·— βασίλισσα παθῶν, Δ′ 83,29 ἑξ. Περὶ ἐγκρατείας—, Κασσιανοῦ, Α′ 61,9 ἑξ.

Γαστριμαργία· Β′ 312, ρκε′, Γ′ 70,1, Δ′ 45, ϟα′. — δίδεται τῷ πεισθέντι θείαν εἶναι τὴν διαταγὴν διὰ τὸ τρυφᾶν, Β′ 172, κε′. —, ἓν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ′ 9,34.—, ἡ πρώτη τῶν ὀκτὼ προστατῶν τῆς κακίας, Γ′ 117,8 ἑξ. — μήτηρ φιληδονίας καὶ ἑτέρων κακῶν, Α′ 222,14 ἑξ. — μία τῶν τριῶν πρώτων, πρὸς πόλεμον κατὰ μοναχοῦ, κακιῶν, Α′ 314, ξα′, ξβ′. — μήτηρ καὶ τροφὸς πορνείας, Β′ 12, πδ′. — πρὸ πάντων παθῶν ἐστι, Α′ 14, οε′. — πότε ὑπὸ Θεοῦ δίδεται, Β′ 172, κε′. — τέλος ἔχει τὴν πορνείαν, Α′ 213,33. —, τίνι πάθει ἀκολουθεῖ καὶ τίνα πάθη ἔπονται αὐτῇ, Β′ 221, πζ′, πη′, πθ′.—, φευκτέα ἐστί, Β′ 224, λ′. Ἀποτελέσματα —διὰ τὸν μοναχόν, Α′ 222,18 ἑξ. Ἀποτελέσματα—, Β′ 220, νδ′, νε′, νϛ′. Ἀρεταὶ διάφοροι ἀτεκνωθεῖσαι ἐκ πάθους—, Β′ 178, νζ′. Δαίμων—, εἷς τῶν τριῶν πρωτοστατῶν, Α′ 57, κγ′. Δαίμων—, ἐκ τῶν τριῶν πρώτων, τῶν ἐναντίων τῷ μοναχῷ, Α′ 44, α′. Θεραπεία πάθους—, δι' ἐξομολογήσεως, Α′ 89, 25-90,11. Λογισμός—, τέκνον φιλαυτίας, Β′ 35, νϛ′. Πάθος—, πάντα τὰ θεῖα ἀποκτείνει τῶν ἀρετῶν γεννήματα, καὶ πῶς αὐτὸ ἀποκτείνεται,

Β′ 178, νη′. Περί—, Δ′ 104,31 ἑξ.

Γεγονότα·—ἔξω τοῦ νοῦ εἰσι, Β′ 30, κγ′. Ἕκαστον τῶν—ἀπὸ μικροῦ ἄρχεται καὶ ἐφεξῆς αὐξάνεται, Α′ 106, ροα′. Περὶ τοῦ τί εἰσι τά—, τὰ σώματα καὶ τὰ ἀσώματα, Β′ 31, λ′. Τὰ ὑπὸ Θεοῦ—, ποῦ εἰσι καὶ πῶς ὑπὸ Θεοῦ γινώσκονται, Β′ 30, κα′, κβ′.

Γεδεών, Α′ 205,31, Α′ 281, κζ′.

Γέεννα· Φόβος—, παρέχει τὴν τῶν θλιβερῶν ὑπομονήν, Α′ 118, ρμα′. Φόβος—, τί ποιεῖ τῷ μοναχῷ, Β′ 70, θ′.

Γέλ· Ὕμνος—, Γ′ 354, ϟθ′.

Γέλως, μακάριος, Δ′ 110,7.

Γένεσις·—δευτέρα ἐν Χριστῷ, καθαρὰ ἡδονῆς, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μϛ′, μζ′, μθ′. — ἐξ ἡδονῆς, διδαχθεῖσα ὑπὸ παρακούσαντος Ἀδάμ, Β′ 94, ιδ′. — ὑπάρχουσα, ἀνθρώπινον ἀρχὴν ἔσχε μετὰ τὴν παράβασιν, Β′ 157, μϛ′. Τέλος παρούσης ἀνθρώπων—, Β′ 157, μϛ′.

Γέννησις·—διὰ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 187, μγ′, μδ′. — μυστικῶς Χριστοῦ ἐν ἀνθρώπῳ καὶ κατεργασία μητρὸς παρθένου ψυχῆς αὐτοῦ, Β′ 194,25 ἑξ. — Χριστοῦ κατὰ πνεῦμα ἀεὶ γινομένη διὰ φιλανθρωπίαν τοῖς θέλουσι, Β′ 92, η′. — Χριστοῦ, γενομένη ἐν Κυριακῇ ἡμέρᾳ, Γ′ 98,11. — Χριστοῦ ἐκ παρθένου, Δ′ 117,13.

Γεράσιμος, ἱερομόναχος, Δ′ 193,15.

Γερμανός·—ἀββᾶς, Α′ 84,8, Α′ 89,3, Α′ 90,25. Ἅγιος—, φίλος Κασσιανοῦ Ρωμαίου, Α′ 81,16.

Γεροντικόν· Γ′ 57,28, Γ′ 80,16, Γ′ 84, 26, Γ′ 93,29, Γ′ 109,28, Δ′ 286, ϟβ′. — συγγραφὲν ὑπὸ ἐπισκόπου, Γ′ 158,33. Βίβλος—, Γ′ 101,13.

Γερόντιος, Μαρούλης, γέρων ἐν Ἱ. Μονῇ Λαύρας, Δ′ 193,12.

Γεῦσις·—Θεοῦ καὶ παραδείσου ἀκόρεστός ἐστι, Γ′ 206, πϛ′. — καὶ ἡδοναί, Β′ 313, ρλδ′. Πῶς δεῖ σκέπτεσθαι τὸν σχόγτα—οὐρανοῦ, Γ′ 205, πε′.

Γεών, Δ′ 32, ι′.

Γεώργιός τις ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ε′ 74,3, 76,13, 77,41, 80,18.

Γῆ·—κατωτάτη κατὰ προφήτην, ἡ ἔλλειψις αἰσθήσεως θείας γνώσεως, Β′ 165, ϟβ′. — Χαλδαίων, Μεσοποταμίας, Ἐπαγγελίας, τί συμβολίζει, Β′ 78, μη′. Ζῶναι—δύο κ.λ.π., Δ′ 137, θ′. Περὶ—κέντρου ζωνῶν, μεγέθους ὕδατος αὐτῆς κ.λ.π., Δ′ 138, ιβ′, ιγ′, ιδ′.

Γήϊνα·—οὐκ ἐρῶνται ὑπὸ λογικοῦ ἀνδρὸς ἀλλ' οὐράνια, Α′ 10, μγ′.

Γιεζῆ· Γ′, 6,17, Γ′ 34,30, Γ′ 128,6, Γ′ 152,19, Δ′ 102,8. — φιλάργυρος, Α′ 68,5, 69,38.

Γλῶσσα·— καὶ λάρυγξ τί συμβολίζουσιν ἕκαστον καὶ ψεκτῶς κεκολλημένα, Β′ 124, πθ′. Ἀποτελέσματα — ἀκρατοῦς, Β′ 275, ε′. Μοναχὸς οὐ πτεργίζει—δολίᾳ, Α′ 319, πα′. Νηφόντως φυλακτέαν δεῖ τὴν—εἶναι, Α′ 288, νθ′. Χαλιναγώγησις—, εἰς εὐχαριστίαν καὶ προσευχήν, Α′ 12, ξ′.

Γλωσσαλγία· Β′ 275, ε′. —, μεγάλη νόσος ἐστι, Α′ 294, ϟ′.

Γνόφος· Ε′ 27, μγ′, Ε′ 36, ξγ′.—εἰς ὃν Μωυσῆς εἰσῆλθε, πῶς νοητέος, Β′ 66, πδ′, πε′. — Θεολογίας, Γ′ 273, α′, Γ′ 283, μβ′, Γ′ 311, να′, Γ′ 340, νγ′, Δ′ 37, μγ′. — θεῖος, Δ′ 271, οϛ′, Ε′ 28, μγ′. — μυστικῆς Θεολογίας, Γ′ 311, ν′. — νοητός, Ε′ 58, ϟα′.

Γνώμη·—ἀκλινὴς μοναχοῦ, Α′ 199,2. — ἐλευθέρα, οὐ πιπράσκεται, Α′ 9, λζ′. Ἀποτελέσματα πονηρᾶς—, Β′ 209, πγ′. Δεῖ τὴν—ἄμωμον εἶναι, Β′ 201,3 ἑξ. Ἕνωσις—, τῷ λόγῳ τῆς φύσεως Β′ 199,25 ἑξ.

Γνωμικόν· Ἀνθολόγιον—, Ἡλία πρεσβυτέρου, Β′, σ. 289.

Γνώσεις·—ὑπὸ Θεοῦ πᾶσι καταλάμπονται, διαφόρως δὲ γίνονται δεκταί, Γ′ 8,37 ἑξ. Διὰ ψυχῆς καταπεφωτισμένης—, ἀληθῶς εὐλογεῖται ὁ Θεός, Β′ 131,κζ′.—θεῖαι καὶ ἄρρητοι, ὑπὸ λόγου ἐνηχοῦνται ἡμῖν, Β′ 177, μθ′ Κύριος ἥκει ἐξ ὅρους πίστεως σὺν μυριάσι—, Β′ 63, οδ′. Κτῆσις ἑπτά—, Γ′ 102,1. Κύριε ἐλέησον, λεγόμενον κατὰ τὰς τέσσαρας—ἐκ τῶν ὀκτὼ τοιούτων, Γ′ 61, 17-19. Περὶ προσευχῆς

διαιρουμένης κατὰ τὰς ὀκτώ—, Γ′ 61,17 ἐξ. Προϋποθέσεις ἀναδρομῆς εἰς τὴν τῶν ἱερῶν—ἐπιστήμην, Γ′ 331, κβ′.

Γνῶσις· Β′ 127, β′, Γ′ 16,35, Γ′ 48,6, Γ′ 155,25, Δ′ 39, νζ′. — ἀληθείας προηγεῖται πίστεως, Α′ 103, ρι′. — ἀληθείας, τῷ πραεῖ χαρίζεται, Α′ 108, ρϟθ′. — ἀληθής, ἀπαραίτητος διὰ πνευματικὴν ὅδευσιν, Α′ 137,7. — ἀληθής, ἣν ἐπιλανθάνεται ὁ νοῦς καὶ τί πάσχει τότε οὗτος, Α′ 114, πγ′. — ἀληθής, ἡ τῶν θλιβερῶν ὑπομονή, Α′ 113, νϛ′. — ἀληθὴς καὶ κριτήρια μεγέθους αὐτῆς, Α′ 115, ϟα′. — ἀληθὴς καὶ μνήμη Θεοῦ, Α′ 105, ρμζ′. — ἀληθὴς καὶ σκυθρωπαὶ ἐπιφοραί, Α′ 123, ρϟζ′. — ἀληθής, χάρις πρὸ χάριτός ἐστι, Α′ 114, πα′. — ἀληθινὴ καὶ συγχώρησις, Α′ 112, μθ′. —, ἀπάθεια, ταπείνωσις καὶ ὅρασις Θεοῦ, Α′ 152, ξζ′. — ἀπαραίτητος διὰ πνευματικὴν ὅδευσιν καὶ κίνδυνοι ἐλλείψεως αὐτῆς, Α′ 152, ξθ′. — ἀπαραίτητος, περὶ τοῦ πῶς δεῖ τὰ πνευματικὰ πραγματεύεσθαι, Α′ 124, σιβ′. — ἁγία, φέγγος ἐστὶ ψυχῆς, Β′ 208, να′. — ἄγνωστος καὶ πρᾶξις ἀλόγιστος, τί ἀποτελέσματα ἔχουσι, Β′ 164, πη′. — αἰσθητῶν, οὐ πάντῃ νοερᾶς ἀπεξένωται δυνάμεως κ.λ.π., Β′ 122, πα′. — ἀκριβὴς τῶν λογίων τοῦ πνεύματος, τίσιν ἀποκαλύπτεται, Β′ 170, ιζ′. — ἀληθείας, γεννᾶται ὑπὸ τῆς τῶν γεγονότων θεωρίας καὶ ὑπὸ πόνων καὶ ἀρετῆς ἱδρώτων, Β′ 124, πζ′. — ἀληθής, Β′ 236,3. — ἀληθής, ἀποτέλεσμα φυσικῆς θεωρίας, Β′ 185, ϟδ′. — ἀληθὴς τῶν ἀπορρήτων ἀγαθῶν ἀποδεικτική, ἡ πίστις ἐστί, Β′ 111, ζ′. — ἀληθινή, ποία ἐστί, Β′ 152, κθ′. — ἄληστος, τί ἔχει καὶ τί εἰκονίζει, Β′ 124, πη′. — ἀοράτων καὶ δι᾽ Ἁγίας Τριάδος θεωρία ὁρατῶν, Β′ 13, ϟδ′. — ἄπταιστος, Β′ 166, ϟϛ, Γ′ 346, οβ′. —, ἀποτέλεσμα ἐλευθερίας ἐκ παθῶν, Β′ 208, μθ′. —, ἀρετὴ καὶ Θεολογία αἱ τρεῖς εἰσιν ἕξεις σωτηρίας, Β′ 72, ιϛ′. — ἄυλος, Β′ 120, ξζ′. — ἀληθής, ἡ ἀπαθὴς θεωρία τῶν πραγμάτων, Γ′ 53,13. —, ἀναγκαία μετὰ τὴν πρᾶξιν, Γ′ 29,1 ἐξ. — Θεοῦ, Δ′ 5,38. — ἀληθείας καὶ χάριτος αἴσθησις, Δ′ 31, γ′. — γεγονότων, τὸ ὕδωρ ἀναπαύσεώς ἐστι, Β′ 27, ϟε′. — γεννᾷ ἐγκράτειαν καὶ ὑπομονήν, Γ′ 14,11. — γεννᾷ ταπείνωσιν, Γ′ 138,10. — γέννημα πειρασμῶν, Γ′ 136,13. — Γραφῶν ὑψηλοτέρα, Γ′ 156,19. — γεννωμένη ὑπὸ θεωρίας καὶ γεννῶσα κατάληψιν μυστηρίων, Δ′ 64, ε′. — διὰ τὴν ἀργίαν φυσιοῖ, Α′ 101, πδ′. — διττή ἐστι, ἤτοι ψιλὴ καὶ ἔμπρακτος, Α′ 327,1 ἐξ. — δεῖται τῆς κατὰ φυσικὴν θεωρίαν δικαιοσύνης, Β′ 72, ιϛ′. — δι᾽ οἴκου Θεοῦ συμβολιζομένη, Β′ 85, οη′. — θεία καὶ ἀγάπη δι᾽ αὐτῆς ἐνεργουμένη ἀντίδοτα κενοδοξίας, Β′ 7, μϛ′. — δυνατή, πῶς ἐστι ὡς καὶ ἡ αἴσθησις, Β′ 55, κβ′. — δόξης Χριστοῦ, ὅτι βαθμιαίως ἐπιτυγχάνεται, Β′ 80, ξβ′. — ἐκ πίστεως γεννᾶται, Α′ 322, ϟε′. Ἔκπτωσις νοῦ ἐκ—φωτός, λόγῳ μνησικακίας, Α′ 72,2. — ἐσωτέρα, ἀπαραίτητος δι᾽ ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπὸ μοναχοῦ ἀρξαμένου ἔργου, Α′ 150, ξα′. — εὐαγγελική, Α′ 129,25. — εὐαγγελική, διατί ἀπαραίτητος διὰ μοναχόν, Α′ 131,20 ἐξ. — ἐκ τηρήσεως ἐντολῶν, Β′ 224, κα′. —, ἐν ᾗ τις γενόμενος, κατανοεῖ τὰ ἀθάνατα, Β′ 66, πε′. —ἐγωτικὴ τῶν ἐγνωσμένων ἐστί, Β′ 184, ϟα′. —ἐξ ἀρετῶν, ἐν πνεύματι, Β′ 171, ιη′, ιθ′. — ἐκ πολλῶν γεννᾶται ἀρετῶν, Γ′ 162,12. — ἕκτη, λεγομένη ἰσχύς, Γ′ 52,31. — ἐκ χάριτος Χριστοῦ, Γ′ 143,24. — ἡ κατανόησις Θεοῦ, ἑπομένη τῆς τῶν νοητῶν μυστικῆς θεωρίας, Β′ 58, μδ′. — ἡ κατανόησις τῶν κτισμάτων τοῦ Θεοῦ, ἡ ἑβδόμη θεωρία ἐστί, Γ′ 33,10. — ἡ φρόνησις, μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν τῶν ἐκ ψυχῆς γεννωμένων κ.λ.π., Γ′ 26,21 ἐξ. —, ἡσυχία καὶ ἕνωσις, Δ′ 263, ξζ′. — θεία καὶ γλυκεῖα δι᾽ ἧς ὁ Θεὸς εὑρίσκεται, Α′ 154, πη′. — Θεοῦ, Α′ 48, η′, Α′ 54, ιζ′. — Θεοῦ καὶ ἔργα, Α′ 110, ιδ′. — Θεοῦ καὶ νῆψις ψυχῆς οὐ κακίας καρποί εἰσι, Α′ 11, νδ′. — Θεοῦ ὑπὸ ἀνθρώπων, καὶ συμπεριφορὰ αὐτῶν, Α′ 11, νγ′. — θεία δι᾽ ἀγάπης ἐνεργουμένη, ἐκ τίνων φρονημάτων φυλάττει τὸν ἄνθρωπον, Β′ 7, μζ′. — θεία, ἡ ἀληθειά ἐστι, Β′ 110, β′. — θεία καὶ πίστις, Β′ 262, λθ′. — θειοτέρων διὰ τυφλώσεως διὰ πάντα τὰ μετὰ Θεόν, Β′ 70, θ′. —θείων θεωρημάτων, ἄφνω προσπίπτουσα, τί δυνατὸν ποιῆσαι τῷ ἀσκητῇ, Β′ 54, ιη′. — Θεοῦ, Β′ 28, β′. — Θεοῦ, ἀποτέλεσμα ἀγάπης πρὸς αὐτόν, Β′ 4, δ′. — Θεοῦ, ἴδιον λογιστικοῦ ἐστι, Β′ 213, νβ′. — Θεοῦ καὶ ἀγάπη, Β′ 4, α′. — Θεοῦ καὶ θείων, διατί προτιμητέα τῶν ἐπιγείων, Β′ 35, ξγ′. — Θεοῦ καὶ νίκη καθ᾽ ἡδονῶν, Β′ 35, ξβ′. — Θεοῦ Λόγου, ἐκ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ πόσῶς μόνον ἀποκτᾶται, Β′ 84, οϛ′. — Θεοῦ Λόγου περὶ οὐσίας αὐτοῦ καὶ ὑποστάσεως πᾶσιν ἄβατος, ἀγγέλοις τε καὶ ἀνθρώποις, Β′ 84, οϛ′. — Θεοῦ, οὐ δυνατή, εἰμὴ Θεὸς συγκαταβαίνων ἀναγάγῃ ἡμᾶς πρὸς ἑαυτόν, Β′ 56, λα′. — Θεοῦ περὶ τῶν ὄντων ἐξ ἀιδίου ἐν ἑαυτῷ προϋπάρχουσα, Β′ 41, δ′. — Θεοῦ, πῶς ἐφικτή ἐστι, Β′ 30, κδ′. —, θεωρία, πρᾶξις, ἀρετὴ κ.λ.π., δῶρά εἰσι Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. —θεία, Γ′ 280, κθ′, Γ′ 283, μβ′. — θείου Πνεύματος ἀποδοκιμασθεῖσα ὑπὸ σοφίας Ἑλλήνων, Γ′ 344, ξϛ′. — Θεοῦ, Γ′ 203, οζ′, Γ′ 249, ξθ′, Γ′ 278, κε′, Γ′ 307, μ′, Γ′ 315, ξζ′, Γ′ 340, νδ′, Γ′ 351, πη′. — Θεοῦ ἀπολεσθεῖσα ὑπὸ διαβόλου, Γ′ 10,35. — Θεοῦ διὰ ταπεινοφροσύνης καὶ προσευχῆς, Γ′ 349, π′. — Θεοῦ, ἐκ τίνων κτᾶται, Γ′ 16,33. — Θεοῦ ἐξ ἀκοῆς καὶ πράξεως, Γ′ 19,10 ἐξ. — Θεοῦ, ἡ σοφία κεκρυμμένη, Γ′ 163, 38. — Θεοῦ καὶ ταπεινοφροσύνη, Γ′ 19, 15-16. — καὶ ἡδονὴ αὐτῆς ἀντίδοτον κενοδοξίας, Α′ 58, β′. —καὶ κατὰ δύναμιν ἐφαρμογὴ θελήματος Θεοῦ, Α′ 107, ρπη′. — καὶ πίστις, σύντροφοι μοναχῶν, Α′ 102, ργ′. — καὶ πίστις σύντροφοι τῆς φύσεως ἡμῶν, Α′ 150, νη′. — κριμάτων Θεοῦ, ἀπαραίτητος δι᾽ ἀποφυγὴν ἐσφαλμένης δδεύσεως, Α′ 123, ρϟγ′. — καθ᾽ ἕξιν, οὐ δίδοται διὰ ψιλῆς μαθήσεως, Β′ 171, ιη′. — καὶ ἀγνωσία τῷ νῷ ἀνάγονται, Β′ 45, μϛ′. — καὶ ἀμετακίνητον τῶν τῆς ψυχῆς βάσεων, Β′ 71, ιγ′. — καὶ ἀπάθεια, ἀθανασία ψυχῆς, Β′ 212, ιδ′. — καὶ ἀπάθεια, γεννήματα ἀληθοῦς ἀρετῆς, Β′ 263, μβ′. — καὶ ἀπάθεια, πρόξενοι οὐρανῶν βασιλείας, Β′ 213, λδ′. — καὶ ἀπάθεια, ὑγεία ψυχῆς, Β′ 211, β′. — καὶ ἀρετή, ἐδηλοῦντο διὰ τοῦ ἐν τῷ Λευϊτικῷ ἀναφερομένου βραχίονος, Β′ 116, με′. — καὶ ἀρετή, ζωοποιοῦσι ψυχήν, Β′ 224, κε′. — καὶ ἀρετή, τίκτουσιν ἀθανασίαν, Β′ 207, λη′. — καὶ ἕτερα χαρίσματα, ἐκ χρήσεως καθίστανται καλὰ ἢ κακά, Β′ 24, οϛ′, οζ′. — καὶ καθαρότης νοῦ, Β′ 215, οθ′. — καὶ προσκύνησις Ἁγίας Τριάδος, Β′ 16, κα′. — κατὰ χάριν, Β′ 114, κθ′. — κατ᾽ ἐνέργειαν, Β′ 168, β′. — κ.λ.π. μεταδιδομένη ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων ἀλλήλαις καὶ ἀνθρώποις, Β′ 32, λγ′. — καὶ ἀπάθεια σύντομος ὁδὸς πρὸς Χριστόν, Γ′ 16,34 ἐξ. — καινή, ἄνωθεν αἱρομένη, Γ′ 341, νζ′. — καλή ἐστιν, ὅταν εἰς ταπείνωσιν ἄγῃ, Γ′ 80,23 ἐξ. — κεκρυμμένων τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, Γ′ 329, ιγ′. — κ.λ.π. ὑπὸ Θεοῦ δίδονται ἡμῖν κατὰ χάριν, Γ′ 10,31. — καθ᾽ ἕξιν, Δ′ 14, ϛ′. — καὶ θεωρία, Δ′ 323, λη′. — λόγων θείων, πότε τῇ ψυχῇ χορηγεῖται, Β′ 227, οϛ′. — μετὰ δικαιοσύνης, πολλάκις εὑρίσκονται ἀληθῶς ζητούμεναι, Α′ 107, ρϟα′. — μὴ φυσιοῦσα, θεογνωσίας αἰτία, Β′ 263, μγ′. — μὴ χαλινουμένη τῷ θείῳ φόβῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν, τύφον ἐργάζεται, Β′ 136, μη′. — μισθός ἐστι πίστεως, Β′ 17, κε′. — μισθὸς πόνων ἀρετῶν καὶ πρόξενος οὐρανίου βασιλείας, Β′ 19, λδ′. — μείζων, Γ′ 9,4. — μείζων πῶς λαμβάνεται ἐκ ταπεινώσεως καὶ προσευχῆς, Γ′ 162,29 ἐξ. — μήτηρ ταπεινοφροσύνης, Γ′ 14,30 ἐξ. — μυστηρίων Θε-

οῦ, Γ′ 314, ξδ′, Γ′ 351, πϛ′. — νοῦ δι᾽ ἡσυχίας καὶ καθάρσεως ἐκ παθῶν, Β′ 242, 8-9. — νοερῶν δυνάμεων, Γ′ 25,23. — νοητή, τίς ὀνομάζεται, Γ′ 143,32. — ὀρθὴ καὶ ἀπάθεια, ἀπαραίτητος δι᾽ ἀρραβῶνα μακαριότητος, Β′ 260, κη′. — ὅτι διττή ἐστι, Β′ 152, κθ′, λ′. —, ὅτι φυσιοῖ, εἴπερ στερηθῇ τῆς αὐτομεμψίας καὶ ταπεινώσεως, Β′ 284, λβ′. —ὄντων, Γ′ 336, μγ′. —οὐράνιος, τίνι δίδοται, Γ′ 345, ξη′. — οὐρανίων μυστηρίων, Γ′ 230, ρλθ′. — ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, δόξα ὄντων ἀψευδής, Δ′ 35, κε′. — πραγμάτων, ἕτερον ἐπιγνώσεως ἀληθείας, Α′ 119, ρμδ′. — πραγμάτων καὶ ἐπίγνωσις ἀληθείας, πῶς προσγίνονται, Α′ 119, ρμε′. — πραγμάτων πότε ὠφελεῖ καὶ πότε βλάπτει ἄνθρωπον, Α′ 121, ροε′. —, πνεῦμα θεῖον καὶ πάθος θείων, Β′ 171, ιή′. — πνευματική, Β′ 178, ξα′. — πνευματική, δέον ὅπως ἀκολουθῆται ὑπὸ ἀρετῶν, Β′ 63, οη′. —, πότε οὐράνιον καθίσταται οἰκητήριον, Β′ 136, μθ′. —, πῶς νοητέα, Β′ 260, κη′. — πνευματική, Γ′ 55,35, Γ′ 73,31, Γ′ 143,8, Ε′ 52, πε′. — πνευματική, χάρισμά ἐστι, Γ′ 68,25. —, πότε δίδοται ὑπὸ Θεοῦ τῇ ψυχῇ, Γ′ 222, ρκϛ′. — πραγμάτων καὶ συσταύρωσις καὶ συνταφὴ Χριστῷ, Γ′ 26,3 ἐξ. — περὶ Θεοῦ ἢ Θεολογία, ἡ ὀγδόη θεωρία ἐστι, Γ′ 33,11. —, πρὸς ἀλοιφὴν τοῦ νοὸς δέδοται, Γ′ 102,23 ἐξ. —πρώτη δι᾽ ἧς δίδονται αἱ λοιπαὶ τῷ προαιρουμένῳ, Γ′ 33,33 ἐξ. — περὶ Θεοῦ ἐξ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 140, κα′. —προσγινομένη κατ᾽ ἀναλογίαν καθαρότητος, Δ′ 112,21. —,πῶς τῇ ψυχῇ γεννᾶται, Δ′ 139, ιθ′, Δ′ 140, κ′. — σκοτίζεται ἐξ ἀμελείας πράξεων, Α′ 110, ιγ′. — συμφερόντων, ὑπὸ Θεοῦ πᾶσι δεδώρηται, Α′ 100, οζ′. — συνεργὸς προσευχῆς, Α′ 184, πϛ′. — συμβολιζομένη ὑπὸ σουδαρίου ταφῆς Ἰησοῦ, Β′ 61, ξα′. — συναγομένη κατὰ φυσικὴν θεωρίαν ἐκ τῶν αἰσθητῶν νοημάτων, συμβολισθεῖσα διὰ ποταμοῦ ὑπὸ Ἐζεκίου, Β′ 122, πα′. — συντηρεῖται δι᾽ ἀπαθείας ψυχῆς, Β′ 212, κε′. — συντηρητικὴ ἀρχῆς δύναμις καθίσταται διὰ μυστήριον σωτηρίας, Β′ 165, πθ′. — τελεία, Γ′ 237, δ′, Γ′ 257, ρϛ′. — τῶν αἰσθητῶν κ.λ.π. καὶ θεωρία τῶν ὄντων, ἡ ἕκτη θεωρία ἐστι, Γ′ 33,8. — τίκτει τὴν πρὸν Θεὸν ἀγάπην, Β′ 17, κε′. — τῶν ἀσωμάτων ἐπουράνιος, ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐστι, Β′ 212, λ′. — τῶν ἡμετέρων πταισμάτων κ.λ.π. ἡ δευτέρα θεωρία ἐστι, Γ′ 32,31 ἐξ. — τῶν θείων, Γ′ 333, λγ′. — τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, Γ′ 25,5. — τῶν ὄντων, Γ′ 314. ξγ′, Γ′ 319, πγ′, Γ′ 343, ξδ′. —τῶν ὄντων ἀψευδής, Δ′ 62, ρλϛ′. — τῶν ὄντων διὰ καθαρότητος, Γ′ 306, λϛ′. —τῶν ὄντων καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀνύψωσις, Γ′ 324, ϟϛ′. — τῶν ὄντων, πρώτη βάσις τοῦ προκόπτοντός ἐστι, Γ′ 333, λα′. — τῶν πραγμάτων, φύσεώς τε καὶ ἀλλοιώσεως, ἡ πέμπτη θεωρία ἐστι, Γ′ 33,6. — τῶν πρὸ τοῦ θανάτου καὶ μετὰ θάνατον δεινῶν, ἡ τρίτη θεωρία ἐστι, Γ′ 33,1. — τῶν τοῦ βίου θλίψεων κ.λ.π., ἡ πρώτη θεωρία ἐστί, Γ′ 32. — ὑπὲρ αἴσθησιν, ἐν ᾗ ὁ Θεὸς τυγχάνει, Β′ 84, οδ′. —ὑπὸ Θεοῦ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγονότων, καὶ—αὐτοῦ ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων, Β′ 30, κα′, κβ′, κγ′. — ὑπὸ Θεοῦ καλοῦ καὶ ἄγνοια κακοῦ, Β′ 116, μδ′. —, ὑγεία νοῦ, Γ′ 23,18. — φυσική, πόθεν τίκτεται, Β′ 226, ξβ′. — φυσική, ἐκ Θεοῦ διδομένη, ἀρχὴ παντὸς ἀγαθοῦ, Γ′ 7,13 ἐξ. — φυσική, ἡ ἀρχαία κατάστασις ἡ προπτωτική, Γ′ 163,8. — φυσικὴ ὑπὸ Θεοῦ κ.λ.π. διδομένη, ἀρχὴ παντὸς ἀγαθοῦ, Γ′ 7,13. — χάρισμα Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Α′ 237, θ′. — Χριστοῦ καὶ καθαρὰ προσευχή, Α′ 53, ιε′. — ψιλὴ δίχα πράξεως, πόσον ἐπικίνδυνός ἐστι, Α′ 101, πϛ′. — ψιλή, οὐ δοῦλον πιστὸν ποιεῖ, Α′ 109, ε′. — ψιλή, οὐ ποιεῖ δοῦλον Χριστοῦ ἀλλὰ ὑπακοὴ πρὸς αὐτὸν καὶ πίστις, Α′ 153, π′. — ψιλή, τί προξενεῖ τῷ μοναχῷ, Α′ 109, ια′. — ψιλή, φυσιοῖ ἄνθρωπον, Α′ 109, ζ′, Α′ 153, πα′. — ψευδὴς κατὰ πρῶτον λόγον ἀκαθαρσία νοός ἐστι, Β′ 32, λδ′. — ψιλὴ τῶν θείων, οὐ πείθει καταφρονεῖν τῶν ἐπιγείων, Β′ 45, ξϛ′. — ψευδώνυμος, Γ′ 27,15, Γ′ 142,26. — ψευδώνυμος, ἡ δοκοῦσα εἰδέναι ἃ μηδέποτε οἶδε, Γ′ 97,2 ἐξ. — ψευδώνυμος, κακόν ἐστι, Γ′ 70,18. — ἡ καταγόησις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ τετάρτη θεωρία ἐστί, Γ′ 33,3. Ἀπαραίτητος—πρὸ ἄρσεως σταυροῦ, Α′ 131,13. Ἀπόδειξις κτήσεως ἀληθοῦς —, Α′ 117, ρκδ′. Ἀποτελέσματα— καὶ θεωρίας, Α′ 322, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα μεσότητος ἐνεργείας ἁγίας—, Α′ 268, ϟβ′. Ἀποτελέσματα συζεύξεως—καὶ πράξεως, Α′ 317, οδ′. Ἁρμονία—καὶ ἀγάπης, Α′ 268, ϟβ′. Ἀναγκαιότης συνοδείας βεβαίας—δι᾽ ἔργων, Α′ 110, ιβ′. Ἀγνωσία στέρησίς ἐστι—, Β′ 31, κθ′. Ἄκρα—τῷ ὑπεραγνώστῳ παρίστησι, Β′ 209, ογ′. Ἀμέλεια πράξεως, μείωσις—ἐστί, Β′ 212, λβ′. Ἀπάθεια καὶ—τῶν ὄντων ὑπὸ τοῦ νοῦ, Β′ 224, κ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 33, με′. Ἀποτελέσματα —κεχωρισμένης χάριτος, Β′ 171, ιη′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν τῇ—τῆς ἀληθείας ἔχοντα παρασκευάσει τὸν νοῦν, Β′ 118, νζ′. Ἀποτελέσματα κενοδοξίας δι᾽ ἀρετὴν καί—, Β′ 138, νθ′. Ἀποτέλεσμα κτήσεως—πνευματικῆς, Β′ 206, ιγ′. Ἀποτέλεσματα πλουτισμοῦ νοῦ διά—μονάδος, Β′ 213, μζ′. Ἀποτελέσματα συζεύξεως τῆς πράξεως τῇ—, Β′ 17, κη′. Ἀποτυχία ὡς πρὸς τὴν μετὰ πόνου ζητουμένην—, ἐξ ἀπιστίας ἐστί, Β′ 54, ιθ′. Ἀρετὴ καὶ—ζητούμεναι, ποθούμεναι, ὑπεραγωνιζόμεναι ὑπὸ λόγου, θυμοῦ, ἐπιθυμίας, Β′ 113, κε′. Ἄρτος—διὰ κόπων καὶ μόχθων ἐσθίεται, Β′ 224, κβ′. Ἀτρεψία νοῦ περὶ τὴν ἀληθῆ—, Β′ 137, νε′. Ἀναδρομὴ εἰς ὕψος—, Γ′ 306, λδ′. Ἀνύψωσις διά—, Γ′ 355, ϟθ′. Ἀπαραίτητον τῆς—, Γ′ 99,34 ἐξ. Ἀπαραίτητον τὸ φθάνειν εἰς τὴν ἔμπρακτον—, Γ′ 161,5. Ἀπόκτησις μερικῆς—, Γ′ 130,14. Ἀποτελέσματα ἀληθοῦς—, Γ′ 75,6 ἐξ. Ἀποτελέσματα—τῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν τῶν Ἁγίων παθημάτων, Γ′ 132,15 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἐκ τοῦ μύειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν τῇ—, Γ′ 9,25 ἐξ. Ἀποτελέσματα θείας — καὶ ἀγνοίας, Γ′ 330, ιθ′. Ἀποτελέσματα φυσικῆς —, Γ′ 9,1 ἐξ. Ἀρχή—, Γ′ 112,26 ἐξ. Αἰτία τοῦ ἰδιάζειν ἐν—, Δ′ 49, ρδ′. Βασιλεία διαβόλου τυπουμένη διὰ βασιλείας Ἀσσυρίων, συνεγείρει τὸν κατὰ τῆς ἀρετῆς καὶ—πόλεμον κ.λ.π., Β′ 125, ϟε′. Γέννησις—, Γ′ 336, μγ′. Γεῦσις τῆς—ἀπαραίτητος, Γ′ 99,34. Διὰ—καὶ θεωρίας κατὰ τετάρτην ἀπάθειαν, καθαρὸν ποιεῖται καὶ διειδὲς ἔσοπτρον τοῦ Θεοῦ τὸ ἡγεμονικόν, Β′ 136, να′. Διὰ πνευματικῆς—τὸ γράμμα τοῦ νόμου νεκρόν ἐστι, Β′ 174, λη′. Διατί δεῖ τὴν—συζευγνεῖσθαι τῇ ἀγάπῃ, Β′ 46, νθ′, 47, ξ′, ξα′. Διατί δεῖ τὴν—τῶν θείων ἄνευ πάθους εἶναι, Β′ 36, ξε′. Διατί ὁ Παῦλος ὁμιλεῖ περὶ—ἐκ μέρους Θεοῦ Λόγου, ἐγὼ ὁ Ἰωάννης λέγει ὅτι ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ κ.λ.π., Β′ 84, οϛ′. Διατί οὐ δεῖ ἐπαίρεσθαι δι᾽ ἀρετὴν καί—, Β′ 140, ξη′. Διδασκαλία —ὄντων παρὰ Θεοῦ, Β′ 227, οδ′. Δύναμις λογικὴ καὶ σχέσις αὐτῆς πρὸς πίστιν καί—, Β′ 121, ογ′, οδ′. Δύναμις νοῦ δεκτική ἐστι κατὰ φύσιν, τῆς—σωμάτων καὶ ἀσωμάτων, Β′ 116, μβ′. Δήλωσις περὶ ψευδωνύμου —, Γ′ 97,1 ἐξ. Διάβολος ἀπώλεσε τὴν Θεοῦ—, Γ′ 10,34 ἐξ. Διὰ τῆς ὑπομονῆς ὁ πιστὸς μετὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ πειρασμοῦ εὑρίσκει τήν—, Γ′ 163,31 ἐξ. Ἐν—θειοτέρᾳ καὶ πράξει ἀγγελικῇ δεῖ ἔχειν ἡμᾶς τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς, Α′ 188, ρμβ′. Ἐνέργεια ἁγίας—, τί ἐκδιδάσκει περὶ αἰσθήσεως φυσικῆς, Α′ 241, κε′. Ἐπέκτασις πρὸς—ὑπὸ ἐν ἁμαρτίαις κατεχομένου, ἀναίδειά ἐστι κλπ, Α′ 189, ρμε′. Εὕρεσις Κυρίου καὶ—μετὰ δικαιοσύνης, Α′ 113, ξε′. Εἰς τὴν μίαν ἀληθῆ καθαρὰν καὶ μονοειδῆ—συνάγει ἡ παρουσία τοῦ νοητοῦ φωτός, Β′ 182, πβ′. Ἐκζήτησις σωτηρίας μετὰ—καὶ ἐπιστήμης, Β′ 152, κη′. Ἔλλειψις αἰ-

σθήσεως θείας—, γῆ κατωτάτη κατὰ προφήτην, Β′ 165, ϟβ′. Ἐνίοτε παρέπονται τῇ—ἡ οἴησις καὶ ὁ φθόνος, Β′ 47, ξα′. Ἐν ποίᾳ—ἀκίβδηλον τὸ τῆς θείας εἰκόνος ἀξίωμα δείκνυται, Β′ 131, κϛ′. Ἕξις—Παύλου, συμβολιζομένη ὑπὸ πυρᾶς, ἀναφθείσης κατὰ ναυάγιον αὐτοῦ, Β′ 113, κγ′. Ἐπίσπασις—πρὸς ἑαυτὴν τῶν ἀοράτων, Β′ 12, ϟ′. Ἔρευνα λόγων Θεοῦ διδάσκει—, Β′ 212, κη′. Ἔρως—, Β′ 118, νϛ′. Εἰς—θείαν ἡ χάρις ἀνάγει, Γ′ 68,37. Εἴσοδος εἰς τελειότητα—, Γ′ 346, οα′. Ἐκ φυσικῆς—γεννᾶται προθυμία, Γ′ 9,1 ἐξ. Ἔρως θείας—, Γ′ 278, κγ′. «Ζητεῖν πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ κ.λ.π.» καὶ «πάντα ὅσα ἂν αἰτήσησθε, πιστεύοντες, λήψεσθε», ἐκληπτέα ὡς ζητεῖν μόνην τήν—, κοσμουμένην δι᾽ ἀρετῆς, Β′ 112, ιϛ′, ιζ′. Ἡδονὴ—ἀποδιώκει λύπην, Β′ 212, ιθ′. Ἡ εἰς ἡδονὰς σώματος παραμονή, ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς—μὴ εὐκίνητον, Β′ 64, π′. Ἡ ἐν Ἁγ. Γραφῇ—, ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ φρέατος Ἰακὼβ συμβολίζεται, Β′ 114, κθ′. Ἡ Νέα Διαθήκη τῷ πρακτικῷ ἀληθοῦς—χαρίζεται λόγους, Β′ 164, πε′. Οἱ περὶ τὴν θείαν—κινούμενοι, δεῖ τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἄδυτον ἑαυτοῖς ἔχειν, Β′ 75, λα′. Ἡ πίστις λεπτοτέρα τῆς—ἐστι, Δ′ 214, Β′. Θεός, σώζων ἄλλον διὰ τῆς—, ἄλλον διὰ τῆς ἀκακίας, Α′ 284, μ′. Θεωρία καί—, τί πεφύκασι, Α′ 163, ρμϛ′. Θεὸς ἐναγθρωπήσας, ἔδωκε χαρακτῆρα ἀρετῆς ἐνυπόστατον καὶ ἁπλανοῦς—ἐχαρίσατο ἐνούσιον ὕπαρξιν, Β′ 105, οη′. Θεὸς κατ᾽ οὐσίαν οὐχ ὑποπίπτει—, Β′ 124, ϟβ′. Θεωρία Θεοῦ, ἔκστασις πάντων τῶν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν καὶ δοχὴ ἀκτῖνος θείας—, Β′ 179, ξζ′. Θέωσις φύσεως—ἀνθρώπου, μετὰ νέκρωσιν αὐτῆς, γενομένη ὑπὸ ἐναγθρωπήσαντος Λόγου, Β′ 114, κϛ′. Θεοῦ—, τίς γενᾷ, Γ′ 32,3 ἐξ. Ἰουδαῖός ἐστιν ὁ ἐπιτηδεύων μόγην τῆς—τὴν μορφήν, ὅπερ ἐστὶν ὁ ψιλὸς λόγος, Β′ 110, γ′. Καθαρὸς νοῦς φέρεται πρὸς τὴν ἐνοειδῆ—ἁπάντων περὶ τὸν Θεόν, Β′ 131, κϛ′. Καθαρότης νοῦ ἀπαραίτητος διὰ —Θεοῦ ἐστι, Β′ 6, λβ′. Κάθαρσις ἐπὶ πλεῖον ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς—, Β′ 227, οζ′. Κίνησις πρὸς—Θεοῦ ἀντίδοτον ἀγνοίας αὐτοῦ, Β′ 96, λβ′. Κτῆσις ἀρετῆς καί—, Β′ 229, ιβ′. Κτῆσις ἔνδοθεν—πνευματικῆς, κατ᾽ Ἀββᾶν Μάρκον, Δ′ 22,15 ἐξ. Λάκκους καλεῖ ἡ Ἁγ. Γραφὴ τὰς δεκτικὰς τῶν οὐρανίων χαρισμάτων τῆς ἁγίας—καρδίας, αἵτινες λατομοῦνται ὑπὸ Κυρίου διὰ πνευματικὸν σκοπόν, Β′ 119, νθ′, ξ′. Λόγος ἀληθείας, πότε σαφὴς ἀναφαίνεται τῷ νῷ διδοὺς τὴν ὄντως—, Β′ 84, οε′. Λόγος—, Β′ 166, ϟϛ′. Λόγος ὀργάνου—, Β′ 133, λγ′. Λόγος ὀρθὸς καί —, Β′ 259, κβ′. Λῆψις—καὶ περισσότερα δίψα πρὸς ταύτην γεννωμένη, Γ′ 23,15. Λόγος εἰκοστὸς τέταρτος Πέτρου Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν κινδύνων, ἐκ τῆς μὴ πραγματικῆς καὶ ἀληθοῦς—, ἐκ τῆς οἰήσεως καὶ ἀνυπακοῆς, Γ′ 159,20 ἐξ. Μετοχὴ εἰς θείαν ἀγάπην καί—, πῶς ἀποκτᾶται, Β′ 6, κζ′. Μερικὴ—ἀποτέλεσμα διακρίσεως, Γ′ 161,37. Μετὰ τὴν—ἀνθρώπου προαίρεσις, Γ′ 7,18. Μετὰ τὴν κτῆσιν τῶν ἑπτὰ γνώσεων, εἰς τί ἐστιν ἡ ὀγδόη—, Γ′ 102,1 ἐξ. Μέθεξις θείας ἐλλάμψεως καὶ—τῶν ὄντων, Δ′ 157, ξε′. Νόησις Θεοῦ ἐκ τῶν ὄντων ἁπλῇ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐνιαία—, Β′ 153, λα′. Νοῦς, ἀρετῇ καὶ—κατεστεμμένος πῶς πᾶσαν τὴν κτίσιν ἔχει ὑποχείριον, Β′ 125, ϟζ′. Νοῦς προϊστάμενος τῆς ἀρετῆς καὶ— κ.λ.π., τί φησι, Β′ 132, λ′. Ξύλον ζωῆς,— Θεοῦ καὶ ἀθανασία, Β′ 226, νϛ′. Ξύλον ζωῆς καὶ ξύλον—καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 114, λα′. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν δευτέραν θεωρίαν ἢ—τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 35, 26-37,22. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑβδόμην θεωρίαν ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 52,30-58, 8,10,59,7. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἕκτην θεωρίαν ἢ—, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 52, 17-30,58,8. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ὀγδόην θεωρίαν ἢ—, τί διανοεῖται,

τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 59, 9-60, 6. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν τετάρτην θεωρίαν ἢ—, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 44, 1-52,16. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν τρίτην θεωρίαν ἢ—, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 37, 24-43,41. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν πρώτην—ἢ θεωρίαν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ καὶ τί λέγει, Γ′ 33, 33-35,24. Ὀργὴ ἐμποδίζει κατάληψιν — πνευματικῆς, Α′ 70,16. Οὐ καταξιοῦταί τις—ἀληθοῦς, ἐφ᾽ ὅσον ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τῆς ψυχῆς τὸ πάθος πορνείας ἐγκαθέζεται, Α′ 65,11 ἐξ. Ὁ διὰ πράξεως καὶ θεωρίας κατορθῶν εἰς ἄκρον τὰς ἀρετὰς καὶ τήν—, τί ἐπιτυγχάνει, Β′ 126, ϟη′. Ὁδὸς πρός—, ἀπάθεια καὶ ταπείνωσις, Β′ 46, νη′. Οἱ—καὶ ἀρετῇ δι᾽ ὅλου ποιωθέντες τῷ πνεύματι τὰς ἄλλων καρδίας διὰ λόγου διδασκαλίας, εὐσεβείας καὶ πίστεως ποιοῦσι δεκτικάς, Β′ 116, μϛ′. Ὁλόκληρός ἐστιν ὁ τὴν πρᾶξιν μετὰ—καὶ τὴν θεωρίαν οὐκ ἄπρακτον διανύων, Β′ 145, ϟδ′. Ὁ μετὰ πράξεως γινώσκων καὶ μετὰ—πράττων, θρόνος ἐστὶ καὶ ὑποπόδιον Θεοῦ, Β′ 127, α′. Ὁ νοῦς πρὸς σοφίαν εἰσάγει διὰ θεωρίας τὸν ἐφιέμενον—, Β′ 168, α′. Ὅρασις ἀληθοῦς—δι᾽ ἀκολουθίας τῷ Ἰησοῦ, Β′ 208, νγ′. Ὄρυξις τῶν ἐν ἡμῖν ἀρετῆς καὶ—φρεάτων, Β′ 77, μ′. Ὅτι ἡ ἐνταῦθα—καὶ ἀρετή, ὡς ἔσοπτρον καὶ αἴνιγμά ἐστι συγκρινομένη πρὸς τὰς μελλούσας τοιαύτας, καὶ διατί τοῦτο, Β′ 117, μζ′, μη′. Ὅτι ὁ Θεὸς ὑπὲρ πᾶσαν—ἐστι καὶ ὑπὲρ πάντα νοῦν, Β′ 141, οδ′. Οὐδαμῶς οὐδεὶς πώποτε σωτηρίας δεδύνηται τυχεῖν, ἀρετῆς καὶ—χωρίς, Β′ 179, ξβ′. Πάθη — Θεοῦ καὶ ἀγνωσία, Α′ 24, ρνβ′. Πατὴρ θεωρίας καὶ —, βίος προσεκτικὸς ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, Α′ 163, ρμζ′. Περὶ—κατὰ φύσιν καὶ—ὑπερφυοῦς, Α′ 326, 10-28. Πίστις καὶ—ἔργοις δείκνυται, Α′ 279, ιζ′. Πίστις πρὸς Θεὸν καί—, σωτηρία ἐστι καὶ τελειότης ψυχῆς, Α′ 4, β′. Ποικίλοις λογισμοῖς καὶ μετὰ ἀπόκτησιν κλειδός—, δυνατόν τινα ἐμπεσεῖν, Α′ 288, ξβ′. Πάθος γαστριμαργίας, τῇ χάριτι τῆς πίστεως καὶ τῇ ὑπακοῇ τῶν θείων ἐντολῶν, διὰ τοῦ κατὰ τὴν—ἀποκτείνεται λόγου, Β′ 178, νη′. Παλινδρόμησις ἐκ καθαρμοῦ καί—, Β′ 36, ξε′. Παρουσία ἀπαθείας δι᾽ ἀρετῶν καὶ ὀρθῆς—, Β′ 89, ϟη′. Περὶ πνεύματος—καὶ ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′. Περὶ τοῦ δυνατοῦ—τοῦ πνεύματος τῆς Γραφῆς, Β′ 124, ϟβ′. Πίστις,—ἐστιν ἀναπόδεικτος καὶ σχέσις ὑπὲρ φύσιν, Β′ 111, ιβ′. Πνεῦμα Ἅγιον, χορηγόν —, Β′ 81, ξγ′. Πνευματικὴ θεωρία καί—, τίσι δίδοται ὑπὸ Θεοῦ, Β′ 174, λε′. Πόθεν ἡ ἀποτυχία, ὡς πρὸς τὴν μετὰ πόνου ζητουμένην—, Β′ 54, ιθ′. Ποία ἡ ἄφθαρτος τροφὴ ἡ πιαίνουσα τὸν νοῦν τῇ—τῶν γεγονότων, Β′ 113, κε′. Ποίας — ἑκάστου συνεκτικὸν ὑπάρχει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, Β′ 103, οβ′. Ποῖος ἔχει—Θεοῦ καὶ τῶν θείων, Β′ 32, λζ′. Πόνος χάριν— θειοτέρας, Β′ 277, ια′. Πότε ἀδύνατόν ἐστι τὸν νοῦν τῇ—ποιωθῆναι, Β′ 213, ν′. Πότε ὁ νοῦς σαλεύεται ἐκ τοῦ τόπου τῆς—, Β′ 214, νϛ′. Πότε οὐ δύναταί τις μνησθῆναι τῆς κατ᾽ ἀρετὴν καὶ—ἕξεως, Β′ 124, πθ′. Πότε τις ἐν τῇ ὁδῷ ἀληθείας, ἐν—πορεύεται, Β′ 117, να′. Πρόσωπον Κυρίου καθέστηκεν ἡ κατ᾽ ἀρετὴν τῶν θείων θεωρία καί—, Β′ 173, λβ′. Προϋποθέσεις ἀληθοῦς—, Β′ 257, ι′. Πῶς ἀναβιβαζόμεθα πρὸς τὴν—τοῦ κτίσαντος, Β′ 99, ν′. Πῶς ὁ Θεῷ ἀξιωθεὶς γενέσθαι, πάντας εἴσεται τοὺς ἐν αὐτῷ τῶν γεγονότων προϋφεστῶτας λόγους καθ᾽ ἁπλῆν καὶ ἀδιαίρετον—, Β′ 70, δ′. Πῶς τοῖς ἁγίοις τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐνεργεῖ τὴν—τῶν μυστηρίων, Β′ 149, ιϛ′. Πᾶσα—ἀρετὴ καὶ ἰσχὺς ἐκ χάριτός εἰσι Θεοῦ, Γ′ 17,14. Περὶ —ἀγγέλων, Γ′ 143,32 ἐξ. Περὶ—ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ ἑαυτὸν καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 306, λε′-307, λθ′. Περὶ—καὶ ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 134,5 ἐξ. Περὶ ἐμπράκτου

—, Γ′ 27, 18 ἐξ. Περὶ Θεοῦ—, Γ′ 148,7 ἐξ. Περὶ φθονουμένου διά—Θεοῦ, Γ′ 344, ξε′. Πίστις τῆς θεωρίας ἤ —, Γ′ 114,25 ἐξ. Πρᾶξις—καὶ θεωρία, Γ′ 244, μζ′. Προϋποθέσεις—Θεοῦ, Γ′ 350, πδ′. Πῶς δεῖ τὴν—δέχεσθαι, Γ′ 53,27 ἐξ. Σύμβολον ἀποπερατώσεως τῶν θεωρητικῶν τῶν περὶ τὴν—φυσικῶν ἐγγοιῶν, ἡ ἑβδόμη ἡμέρα, Β′ 60, νε′. Συγανάστασις ἐν Χριστῷ διά—, Γ′ 347, οδ′. Σχέσεις πίστεως,— καὶ μνήμης καὶ ἀποτελέσματα ἐκ τούτων, Γ′ 8,38 ἐξ. Ταπεινοφροσύνη παραγίνεται τοῖς μετόχοις ἁγίας—κατὰ δύο τρόπους, Α′ 270, ϟε′. Τὴν—εὐχὴ φέρει καὶ πολλὴ ἡσυχία καὶ ἀμεριμνησία, Α′ 237, θ′. Ταπείνωσις ψευδωνύμου—προφητευθεῖσα, Β′ 118, νγ′. Τέλειος νοῦς, ὁ ποιωθεὶς τῇ—, Β′ 214, νδ′. Τί δεῖ σκοπεῖν καὶ χαίρειν τὸν φιλίαν στέργοντα τῆς—, Β′ 73, κδ′. Τί ποιεῖ ὁ μερικῆς—ἀξιωθείς, Β′ 46, νζ′. Τί ποιεῖ τὴν μετὰ—ἀρετήν, Β′ 160, ξβ′. Τί ποιητέον κατὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς πρὸς ἐπίδειξιν διενεργηθείσης προσπαθείας ἀποκτήσεως—, Β′ 55, κ′. Τί συμβαίνει τῷ νῷ ὅταν οὗτος ἁρπαγῇ ὑπὸ ἀγάπης καὶ θείας—, Β′ 4, ιβ′. Τὸν ἐπὶ—ὑφούμενον περὶ τὴν ἀληθῆ θεωρίαν πταλειν ἡ δικαία κρίσις συγχωρεῖ, Β′ 128, ια′. Ταπεινοφροσύνη γέννημα—, Γ′ 14,30. Ταπείνωσις, γέννημά ἐστι—, Γ′ 136,12 ἐξ. Τί γινώσκει ὁ εἰς τὴν—τοῦ πρώτου νοὸς χωρήσας, Γ′ 353, ϟβ′. Τίνα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἄφιξιν εἰς—πνευματικήν, Γ′ 29,9 ἐξ. Τίνες μακρὰν μένουσι — Θεοῦ, Γ′ 349, πα′. Τίνι δίδοται κατὰ κόρον ἄρτος—, Γ′ 342, ξ′. Τί ποιεῖ ὁ εἰς πνευματικὴν—φθάσας, Γ′ 154,7 ἐξ. Τίς ἐρευνητὴς τῶν Ἁγ. Γραφῶν ἐκβάλλεται τῆς—, Γ′ 97,20 ἐξ. Τίς δυνατή ἐστι περὶ Θεοῦ —, Δ′ 164, πβ′, πγ′, πδ′. Τὸ τριαδικὸν τῆς—τῶν ἀνθρώπων, Δ′ 157, ξγ′. Ὑπερηφάνεια, θείας ἐστι καὶ ἀνθρωπίνης—στέρησις, Β′ 140, ξδ′. Ὕψος—, Β′ 174, λζ′, λη′. Φέγγος θείας—, πόθεν τίκτεται, Β′ 46, νϛ′, Φῶς—Θεοῦ, Β′ 75, λγ′. Φωτὶ—ἐξολοθρεύονται λογισμοὶ πονηροί, Α′ 64,35 ἐξ. Φωτισμὸς—τίκτεται ἐξ ἀγάπης, Β′ 226, ξ′. Φωτισμὸς—ὑποχωρεῖ ὅτε ἡ σὰρξ εὐεκτεῖ κ.λ.π., Β′ 185, ϟϛ′. Φωτισμός—, χαρίζεται διὰ θείων δογμάτων, Β′ 11, οζ′. Φόβος ἐκ—, Γ′ 56,10. Φυλακὴ ἐντολῶν Θεοῦ ἐν—, Γ′ 115,7 ἐξ. Φυτὸν θείας—, Γ′ 335, λθ′. Φῶς—Θεοῦ, Γ′ 245, μη′, Δ′ 8,3. Χάρισμα—οὐ ταυτίζεται πρὸς μνησικακίαν καὶ μῖσος, Β′ 47, ξβ′. Χρεία τελείας—, Γ′ 256, ργ′. Ψυχὴ ἀνθρώπου μεταβαίνουσα ἀπὸ δυνάμεως εἰς δύναμιν, ἀπὸ—εἰς —κ.λ.π., οὐ παύεται μέχρις οὗ ἕως οἴκου Θεοῦ ἔλθῃ, Β′ 84, οζ′. Ψυχῆς συντήρησις διὰ—καὶ ἀρετῆς, συμφωνουσῶν πρὸς τὸ τῆς Γραφῆς πνεῦμα, Β′ 123, πϛ′. Ὥσπερ ἡ πρᾶξις γεννᾷ τὴν ἀρετήν, οὕτως ἡ θεωρία τήν —, Β′ 124, πζ′.

Γνωστικοί—, θεωρητικοὶ καὶ πρακτικοί, πῶς θεωροῦσι τοὺς σωμάτων λόγους, Β′ 307, πδ′. —, πῶς πολεμοῦνται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 26, ϟ′. Τέλος—, τί ἐστι, Β′ 303, λη′.

Γνωστικός—, πῶς ἐξομολογεῖται τῷ Θεῷ, Α′ 120, ρνε′. — διὰ θεωρίας ὑπεράνω τῶν ὁρωμένων καθίσταται δι᾽ ἀναβάσεως τοῦ νοῦ πρὸς τὰ συγγενῆ νοητά, Β′ 126, ρ′. — μοναχός, ποῖός ἐστι καὶ πῶς προσομοιάζεται, Β′ 21, νε′. —, πῶς λέγεται τῇ ἀρετῇ παροικεῖν, Β′ 72, ιζ′. — πῶς νοεῖ τὸ σάββατον, σάββατα καὶ σάββατα σαββάτων, περιτομήν, περιτομὴν περιτομῆς, θέρος καὶ θέρος θέρους, Β′ 57, λε′, 58, μϛ′, μζ′. —, τίς ἐστι, Β′ 301, κα′. —, ᾧ ἀναισθησία ἕπεται καὶ τί οὗτος ἀγωνίζεται, Β′ 68, ϟθ′. — καὶ ἀπαθής, τί ἐνίοτε ποιοῦσι πρὸς ὠφέλειαν καὶ βοήθειαν τοῖς ἀσθενοῦσι, Γ′ 69,14 ἐξ. — καὶ μαρτυρία αὐτῷ τῆς θείας Γραφῆς, Γ′ 164,13. Εὐχή —, Β′ 305, νη′. Καρποὶ ἐφικτῆς ἀνθρώποις τελειότητος διττοί, προσήκοντες τῷ πρακτικῷ καὶ τῷ—, Β′ 70 ϛ′. Πᾶς λόγος πνευματικὸς ἀναπαύει —, Β′ 78, ν′. Τίνες αἱ πέντε θεωρί

αι αἱ τῷ θεωρητικῷ ἤ—πρέπουσαι, Γ′ 33,15 ἐξ.

Γογγυσμός· Γ′ 74,26. — σπιλοῖ τὰ γενόμενα καλά, Γ′ 177, ιζ′.

Γολιάθ, Α′ 55, ϗ′, Δ′ 258, ξδ′, Ε′ 111,25.

Γονεῖς καὶ συγγενεῖς διὰ τὸν ἀποταγέντα τοῦ κόσμου, Γ′ 238, ζ′, η′.

Γονυκλισία καὶ ἐπίκλησις νοερὰ Χριστοῦ, Δ′ 11,10.

Γονυκλισίαι·—, ὅτι οὐ γίνονται κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακήν, Δ′ 239, λθ′. Περὶ τῆς κατὰ τὸ ἡμερονύκτιον ποσότητος—, Δ′ 239, λθ′.

Γράμμα·— Γραφῆς καὶ ὅρασις Λόγου, ὑπὸ ποθούντων τοῦτο, Β′ 83, ογ′, 84, οε′. Τὸ—ἀποκτείνει ἐνῷ τὸ πνεῦμα ζωοποιεῖ, Β′ 174, λθ′., 175, μ′.

Γραμματεύς, τίς ἐστι, Δ′ 58, ρκζ′.

Γραφαί· Δ′ 49, ργ′, Δ′ 62, ρλε′, Δ′ 66, α′, Δ′ 83,7. — ἅγιαι, Δ′ 263, ξζ′. — θεόπνευστοι, Δ′ 257, ξβ′. — θεόπνευστοι, ὁμιλοῦσαι περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀποκτήσεως τελειότητος ὑπὸ ἀνθρώπου, Γ′ 181, κθ′, λ′. — θεῖαι, Γ′ 323, ϟϛ′, Δ′ 86,21, Δ′ 176, ριθ′, Δ′ 198, β′, Ε′ 82,4. — ἱεραί, Δ′ 320, λδ′, Δ′ 360, ξζ′, Δ′ 369,24. — ὅτι δέον ὅπως μελετῶνται, Γ′ 44,33. — ὅτι οὐκ ἔχουσι διαφωνίαν, Γ′ 60, 7-61,15. —, πῶς κατανοοῦνται ὑπὸ ταπεινόφρονος, Α′ 96, ϛ′. —, τίνα τέσσαρα περιέχουσι, Β′ 212, κ′. Ἀνάγκη νοήσεως κεκρυμμένων ἐν ταῖς—, Α′ 97, κϛ′. Ἀποτελέσματα ἀναγνώσεως—καὶ προσευχῆς, Α′ 293, πγ′. Ἄγνοια—μέγας κρημνός, Γ′ 75,19 ἐξ. Ἀναγκαιότης ἐρεύνης—ὑπὸ μοναχοῦ, Γ′ 242, λγ′. Ἀνάγνωσις—, Γ′ 334, λε′. Ἀνάγνωσις—ὑπὸ εἰσαγωγικῶν, Γ′ 321, ϟ′. Ἀνάγνωσις καὶ κατανόησις θείων—, Γ′ 247, ξ′. Ἀποτελέσματα ἀναγνώσεως θείων—, Γ′ 315, ξη′. Ἀνάγκη βοηθείας τῶν Ἁγ.—, Δ′ 66, α′. Γνῶσις—ὑψηλοτέρα, Γ′ 156,19. Γνῶσις ὑπὸ Ἁγίων τῶν Ἁγίων—, Γ′ 157,4 ἐξ. Ἔρευνα—καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Β′ 226, νδ′. Ἔρευνα Ἁγ. —, πῶς τελεστέα, Γ′ 97,15 ἐξ. Καθαρότης νοῦ καὶ κατανόησις—, Γ′ 156,15 ἐξ. Κείμενα—, πῶς ζητοῦνται, Γ′ 97,5 ἐξ. Μελέτη Ἁγ.—, Γ′ 45,31. Μελέτη—ἀπαραίτητος, Γ′ 141, 35 ἐξ. Νοῦς ἑκάστης λέξεως Ἁγίων —, Γ′ 67,7. Πᾶν ἔργον ἤ λόγος ὀφείλει ἔχειν μαρτυρίαν ἐκ τῶν θείων —, Γ′ 113,30. Περὶ ἀναγνώσεως τῶν θείων — ὑπὸ ἀνθρώπων διαφόρου πνευματικότητος, Γ′ 68, 13-69,7. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐρευνᾶν, μελετᾶν καὶ γινώσκειν τὰς Ἁγίας—, Γ′ 156,6 ἐξ. Τί δεῖ μανθάνειν ἐκ τῶν Ἁγ.—περὶ τῶν ἀρετῶν, Γ′ 100,1 ἐξ. Φαινομενικαὶ ἐνίοτε διαφωνίαι Πατέρων, ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Ἁγίων—, Γ′ 157,10 ἐξ.

Γράφειν· ἡσυχία καί—, Δ′ 91,26 ἐξ.

Γραφή· Δ′ 32, ια′, Δ′ 33, ιδ′, ιϛ′, Δ′ 36, λγ′, Δ′ 40, ξϛ′, Δ′ 43, πβ′, Δ′ 45, ϟ′, Δ′ 56, ρκγ′, Δ′ 66, α′, Δ′ 68, δ′, Δ′ 71, α′, Δ′ 74, ε′, Δ′ 76, ι′, Δ′ 79, ιε′, Δ′ 84,21, Δ′ 86,12, Δ′ 98,7,19, Δ′ 133, γ′, Δ′ 263, ξζ′, Δ′ 271, οε′, Δ′ 300, ιε′, 301, ιε′, Ε′ 44, π′, Ε′, σελ. 45, Ε′, 46, πα′, Ε′ 47, πα′, Ε′ 48, πα′, Ε′ 49, πα′. — ἁγία, διατί λέγεται διῃρημένη σαρκὶ καὶ πνεύματι, Β′ 66, ϟα′. — ἁγία, Δ′ 38, κ′. — διάφορα πρόσωπα δεικνύουσα, ἀνάλογα τοῖς ἀναγνώσταις, Γ′ 68,13 ἐξ. — θεία διὰ πράξεως ἀναγινώσκεται καὶ οὐ διὰ πλατυλογίας, Α′ 101, πε′. — θεία, Γ′ 316, ο′, Γ′ 324, ϟζ′, Γ′ 337, μδ′, Γ′ 341, νζ′, Γ′ 348, οη′, Δ′ 212, ιε′, Δ′ 257, ξβ′, Δ′ 325, μ′, Δ′ 372, 8, Ε′ 51, πγ′, Ε′ 63,15, Ε′ 100,35. — Θεοῦ, Ε′ 50, πγ′. — ἱερά, Δ′ 217, Ι′. — οὐκ ἀναιρεῖ τὴν χρῆσιν τῶν ἡμῖν δοθέντων ἀλλὰ τὴν κατάχρησιν, Β′ 47, ξϛ′. — οὐ λαμβάνεται σωματικῶς, Β′ 173, λα′. — οὐ μόνῳ γράμματι δεκτή, Β′ 162, οϛ′. — Παλαιὰ καὶ Νέα, περὶ καθαρότητος διαλέγεται, Γ′ 205, πγ′. — Παλαιὰ ἤ Παλαιὰ Διαθήκη, Δ′ 216, Ζ′. — Παλαιά, Ε′ 67,14. Αἰνίγματα ἁγ.— δυσδιεξίτητα, τὸ βάθος φρέατος Ἰακὼβ συμβολίζει, Β′ 114, κθ′. Ἁγ.—,

ὑπὸ φρέατος Ἰακὼβ συμβολίζεται, Β′ 114, κθ′. Ἀποτελέσματα περιποιήσεως πνεύματος ἢ ἀντιθέτως γράμματος Ἁγ.—, Β′ 123, πϛ′. Ἀποτελέσματα πνευματικῆς ἐκδοχῆς τῆς—, Β′ 173, λγ′. Ἀνακάλυψις θησαυρῶν πνεύματος ἐν Ἁγ.—, διὰ τοῦ Χριστοῦ, Γ′ 348, οη′. Ἀνάγνωσις Ἁγ. —ὑφ᾽ ἡσυχάζοντος, Δ′ 226, κζ′. Διατί δεῖ τὸ πνεῦμα τῆς—γινώσκειν καὶ τὸ γράμμα, Β′ 174, λε′. Λιμὸς ἡ ἀπιστία εἰς τὸ εἶναι τὴν—πνευματικήν, Β′ 172, κθ′, λ′. Μελέτη Ἁγ.—καὶ προσευχή, Α′ 296, ϛη′. Μελέτη—, Β′ 245,22. Μαρτυρία θείας — τῷ γνωστικῷ, Γ′ 164,13. Μελέτη—καὶ κάθαρσις νοῦ, Γ′ 104,26. Ὁ τὴν τοῦ ἐπουρανίου φορέσας εἰκόνα καὶ ὁ τὴν τοῦ χοϊκοῦ, πῶς ἕκαστος περιποιεῖται τὴν Ἁγ.—, Β′ 123, πϛ′. Ὅτι δεῖ τὴν Ἁγ.—, πνευματικῶς ἐκλαμβάνειν, Β′ 172, λα′. Ὅτι οὐ δεῖ παρακαθέζεσθαι τῷ ρητῷ μόνῳ τῆς Ἁγ.—, Β′ 77, μβ′. Ὅτι οὐ δεῖ τὴν Ἁγ.—κατὰ γράμμα ἐκλαμβάνειν, Β′ 172, κθ′-175, μ′. Περὶ νοήσεως Ἁγ.—, Β′ 161, οα′, οβ′. Περὶ τοῦ δυνατοῦ γνώσεως τοῦ πνεύματος τῆς—, Β′ 124, ϛβ′. Πότε ὁ ἄνθρωπος τὴν—τῷ πνεύματι ἐκδέχεται καὶ δι᾽ ὑψηλῶν θεωρημάτων λατρεύει τῷ Θεῷ, Β′ 177, νγ′, νδ′. Πῶς δεῖ τὸν μοναχὸν ἀσκεῖσθαι εἰς τὴν τῆς Ἁγ.—χρῆσιν, Β′, 125, ϛγ′. Πῶς ὁ Θεὸς εὑρίσκεται δι᾽ Ἁγ.—καὶ κτίσεως, Β′ 110, ϛ′. Περὶ ἐπαναλήψεων καὶ ἀσυμφωνιῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ—, Γ′ 95, 1-96,38. Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἔστι πολυλογία ἡ συχνοτέρα ὑπόμνησις τῆς Ἁγ.—, Γ′ 95, 1-96,38. Σωματικὸς νοῦς—, πῶς ἀποκτείνεται, Β′ 174, λη′. Τίς οὐ δυσπιστεῖ τῇ—, Β′ 227, οδ′. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν ζητοῦντα τὸν σκοπὸν τῆς—, Γ′ 60,21 ἑξ. Φυσικὴ θεωρία καὶ γράμμα Ἁγ. —, Β′ 173, λδ′-174, λη′. Νοῦς—χοϊκός, τί ποιεῖ ἀνθρώπῳ, Β′ 177, νβ′.

Γρηγόριος· Γ′ 14,35, Γ′ 61,5. — Θεολόγος, Α′ σ. 37, Β′ 13, ρ′, Γ′ 28, 16, Γ′ 94,30, Γ′ 100,10, Γ′ 100,22, Δ′ 158,ξζ′, Δ′ 159, ο′, Δ′ 171, ρζ′, Δ′ 172, ρθ′, Δ′ 173, ρια′, Δ′ 179, ρκη′, Δ′ 180, ρκθ′, ρλ′, ρλα′, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 337, νβ′, Ε′ 12, ιθ′, Ε′ 49, πα′, Ε′ 55, ϛ′, Ε′ 78,23, Ε′ 108,2. — Θεολόγος, περὶ τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς καὶ τῶν τόπων, ἔνθα ἐν αὐτῇ οἰκοῦσιν αἱ ἀρεταί, Α′ 308, κδ′.—Θεσσαλονίκης, Α′ σ. 95, Α′ σ. 234, Δ′ σ. 3, σ. 17, Δ′ 91,2, Ε′ 107, 22, Ε′ σελ. 108, 109,7,31.—Θεσσαλονίκης, ὁ Παλαμᾶς, περὶ παθῶν, ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κατὰ νοῦν σχολῆς, πρὸς Ξένην μοναχήν, Δ′ 91,1 ἑξ. — μέγας, Β′ 18, κθ′, Δ′ 58, ρκζ′, Δ′ 185, ρμϛ′, Δ′ 192,28. — Νύσσης, Α′ σ. 37, Β′ 102, ξε′. Γ′ 5,22, Γ′ 52,10, Γ′ 153,21, Γ′ 158,21, Δ′ 190,32, Δ′ 272, οϛ′.—, ὄνομα δηλωτικὸν τῆς ἐγρηγόρσεως, Γ′ 165,13. — Παλαμᾶς, Δ′ 192,32. — Παλαμᾶς, περὶ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων, Δ′ 123,1 ἑξ. — Παλαμᾶς, περὶ τοῦ ὅτι πάντας, μοναχούς, κληρικοὺς καὶ κοσμικοὺς δεῖ λέγειν τὴν νοερὰν προσευχὴν «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 107,15 ἑξ. — Σιναΐτης, Α′ σ. 95, Α′ σ. 234, Δ′ σ. 195. — Σιναΐτης, μυήσας εἰς τήρησιν νοός, τοὺς μοναχοὺς Ἄθω, Δ′ σ. 30. — Σιναΐτης, Ε′ σελ. 104-105,5, 106, 12, 107,7. — Σιναΐτης, περὶ τοῦ πῶς δεῖ λέγειν τὴν εὐχὴν «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 90,25 ἑξ. Κεφάλαια πάνυ ὠφέλιμα, — Σιναΐτου, Δ′ 63, α′ ἑξ. — Στραβολαγκαδίτης, ἡσυχαστής, Δ′ 193,18. Δεκάλογος τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας, ὑπό—Παλαμᾶ, Δ′ 116,2 ἑξ. Κεφάλαια περὶ ἡσυχίας καὶ δύο τρόπων προσευχῆς, ὑπό —Σιναΐτου, Δ′ 71, α′ ἑξ. Κεφάλαια περὶ ἡσυχίας, προσευχῆς κλπ, ὑπό— Σιναΐτου, Δ′ 66, α′ ἑξ. Κεφάλαια φυσικά, ἠθικά, Θεολογικὰ κ.λ.π., ὑπὸ —Παλαμᾶ , Δ′ 134 ἑξ. Κεφάλαια ὠφέλιμα, ὑπὸ—Σιναΐτου, Δ′ 31,1 ἑξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τὴν εὐχὴν κατὰ—Σιναΐτην, Δ′ 80,1 ἑξ.

Γυμνασία·—σωματική, πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμός ἐστι, Α′ 152, ογ′. — σωματικὴ ὠφέλιμος πρὸς ὀλίγον ἐστι, Β′ 47, ξγ′. Ἀνάγκη—μοναχοῦ πρὸς εὐσέβειαν, Α′ 230,40 ἑξ.

Γυναῖκες· Ἀρεταὶ θεοποιοί, προσομοιαζόμεναι ἐν Ἁγ. Γραφῇ πρός—, Β′ 132, λ′. Διὰ—ἡ Ἁγ. Γραφὴ τὸ τέλος ἐνεδείξατο τῶν ἀρετῶν, τὴν ἀγάπην, Β′ 132, λα′.

Γυνή·—οὐ κακόν, ἀλλ᾽ ἡ πορνεία, Γ′ 70,11.

Δαθάν, Β′ 266, νθ′.

Δαίδαλος, Δ′ 258, ξδ′.

Δαίμονες·— ἀνακαινίζουσι καὶ πολλαπλασιάζουσι τὰ πάθη, Α′ 278, ϛ′. — ἄνθρωποι καλούμενοι ὑπὸ μεγάλων καὶ γνωστικῶν πατέρων, Α′ 164, ργα′. — ἀπατῶντες δι᾽ ὀπτασιῶν καὶ μερισμοῦ ἑαυτῶν, Α′ 185, ϛδ′, ϛε′. — ἀπατῶσιν ἡμᾶς εἰς τὸ ἁμαρτάνειν, Α′ 159, ριη′, ριθ′. — αὐξάνουν τὰ πάθη ἡμῶν τῇ ἡμετέρᾳ συνεργείᾳ, Β′ 23, ξθ′. Ἀναβάσεις εἰς ἀρετὰς καὶ ἐπιβουλαί—, Γ′ 295, ϛδ′, 296, ϛε′, 297, ϛη′. Ἀντίδρασις—εἰς προκόπτοντας εἰς τὴν θεωρίαν, Γ′ 295, ϛγ′. — ἀποτελοῦντες τὸ δέκατον ἀγγελικὸν τάγμα ἔπεσαν ἐξ ἐπάρσεως, Γ′ 94,14 ἑξ. —, ἄρχοντές εἰσι καὶ ἀρχόμενοι, Γ′ 88,33. Αὐτεξούσιον ἀνθρώπων, ἀγγέλων καί—, Γ′ 115,27 ἑξ. — γεγονότες πονηροὶ αἱρέσει γνώμης, Α′ 16, πθ′. Διατί οἱ—διὰ πέντε αἰτίας κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ πολεμοῦσι τὸν ἄνθρωπον, Β′ 23, ξζ′. —, διὰ δυνάμεως ζωοποιοῦ σταυροῦ φυγαδεύονται, Γ′ 110,28.— εἰσερχόμενοι λογισμῷ τί ποιοῦσι, Α′ 11, νβ′. —ἐπερχόμενοι καὶ κακοῦντες πᾶν τὸ σῶμα τοῦ ἐπιμελῶς προσευχομένου, Α′ 184, ϛα′. — ἐκδιώκονται ὑπὸ Ἰησοῦ φωνουμένου, Β′ 282, κε′. — ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῇ ψυχῇ παθῶν λαμβάνουσι τὰς ἀφορμάς, κινεῖν τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμούς, Β′ 18, λα′. —, ἓν τῶν τριῶν αἰτίων, τῶν ὁδηγούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ κακά, Β′ 19, λγ′. — ἐν τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν διδόντων τῷ νῷ λογισμούς, Β′ 26, ϛβ′. Ἐνέργεια—ἐν ὥρᾳ προσευχῆς, καὶ τί ποιητέον, Γ′ 316, οβ′, ογ′. — ἢ ἄγγελοι ὁδηγοῦντες ἀντιστοίχως εἰς ὁδοὺς κακίας ἢ δικαιοσύνης, Γ′ 10,2 ἑξ.—ἡδονῆς πῶς προσέρχονται, Δ′ 41, οβ′. — θλιβόμενοι διὰ τὰς νίκας ἡμῶν καὶ τὰς ἀρετάς, Α′ 292, οθ′. — καὶ ἀπειλοῦντες οὐ φοβητέοι, Α′ 185, ϛθ′, ρ′. — καθ᾽ ὑπερβολὴν ἢ κατ᾽ ἔλλειψιν ἀρετῆς πολεμοῦντες, τί διδάσκουσι, Β′ 142, οζ′. —, κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ, πῶς πειράζουσιν ἡμᾶς, Β′ 15, ιβ′, ιγ′. — καταπλήττονται ὑπὸ συμφωνίας νοῦ πρὸς λόγον καὶ λόγου πρὸς αἴσθησιν, Β′ 306, οα′. — κατ᾽ ἔλλειψιν ἀρετῆς πολεμοῦντες, Β′ 142, οη′. — κ.λ.π., ἀλλοιοῦσι κρᾶσιν σώματος ἐπὶ τὸ χεῖρον, Β′ 219, λϛ′. — καὶ αὐτεξούσιον ἀνθρώπου, Δ′ 41, οε′. — καὶ πάθη, πῶς ἐνεργοῦσιν ἡμῖν, Δ′ 40, ο′, οα′. —, μέχρι ποίου σημείου οὐ μισοῦσι τὰς διαφόρους ἀρετάς, Β′ 140, ο′. — μεταμορφούμενοι, Δ′ 40, οα′. —, ὅτι οὐ φύσει κακοί εἰσι, Β′ 28, ε′. Ὁ τὸν Θεὸν φοβούμενος οὐ φοβεῖται ὁρμὰς τῶν—, Γ′ 245, να′. — πορνείας, ὀργῆς, λύπης, Α′ 48, η′. — πόσον σφοδρῶς πολεμοῦσι τὸν ἀγωνιζόμενον μοναχόν, Α′ 289, ξδ′. —, πότε ἄπρακτοι ἐκ μοναχοῦ πορεύονται, Α′ 250, νζ′. —, πότε οὐ φοβητέοι, Α′ 8, κζ′. — πρῶτοι εἰς τὸν κατὰ τοῦ μοναχοῦ πόλεμον, ὁ γαστριμαργίας, ὁ φιλαργυρίας, ὁ πρὸς τὴν δόξαν ἀνθρώπων τρέπων, πάντες δὲ οἱ ἕτεροι ἀκολουθοῦσι, Α′ 44, α′. — πρῶτοι κατὰ τὸν πόλεμον ποίων κακῶν δαίμονές εἰσι, Α′ 314, ξα′. — πρωτοστάται τρεῖς, γαστριμαργίας, φιλαργυρίας, κενοδοξίας, Α′ 57, κγ′. —, πῶς ἄρχονται τοῦ πολέμου δι᾽ ἕνα ἕκαστον, Α′ 270, ϛϛ′. —, πῶς ἄνω εἰσπηδῶσι τῇ ἀνθρώπου καρδίᾳ, Α′ 31, ια′, ιβ′. —, πῶς δύο εἰδῶν εἰσι καὶ πῶς πολεμοῦσι τὴν ψυχὴν ἕκαστος, Α′ 260, πα′. —, πῶς διττῶς τὸν ἄνθρωπον πειράζουσι, Α′ 54, ιθ′. — πῶς ἐνεργοῦσι κατὰ τὸν ὕπνον ἀνθρώπων, Α′ 46, δ′, ε′. — πῶς μάχονται τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 262, πβ′. — πῶς πα-

ραπλανῶσι, Α′ 188, ρλζ′. — πῶς πολεμοῦσι τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ ἀναστρεφομένοις, Α′ 306, ιϛ′. — πῶς πολεμοῦσιν ὑποταγὴν μοναχοῦ πρὸς πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα, Α′ 310, μδ′, με′, μϛ′. — πῶς τὸν πνευματικὸν διδάσκαλον πολεμοῦσι, Α′ 188, ρλθ′.— πολεμοῦντες ψυχήν, αἰσχύνονται ἐπὶ τῷ γεγονότι πνευματικῆς θεωρίας, Β′ 16, κ′. — πονηροί, τροποῦνται δι᾽ ὑπάρξεως ἀδύτου ἡλίου δικαιοσύνης ἐν ἡμῖν, Β′ 75, λα′. —, πότε ἀσθενοῦσι καὶ πότε ἀπόλλυνται, Β′ 16, κβ′. — πῶς ἀποτρέπουσιν ἡμᾶς τῶν ἀρετῶν, Β′ 140, ξθ′. — πῶς ἐκπειράζουσιν ἡμᾶς, Β′ 15, ιβ′, ιγ′, ιδ′. — πῶς κινοῦσι τὸ πάθος πορνείας, καὶ ἀντίδοτα ταῖς αὐτῶν ἐνεργείαις, Β′ 25, πε′. — πῶς ποιοῦσιν ἡμᾶς μισεῖν τοὺς ἀνθρώπους, Β′ 50, πϛ′. — πῶς πολεμοῦσιν ἡμᾶς διὰ τῶν πραγμάτων ἢ δι᾽ ἐμπαθῶν νοημάτων, Β′ 23, οα′. — πῶς πολεμοῦσι τοὺς ἄκρως προσευχομένους, τοὺς γνωστικούς, τοὺς περὶ τὴν πρᾶξιν ἀγωνιζομένους, Β′ 26, ϟ′. — πάντας, καὶ τοὺς τελείους, πολεμοῦσι, Γ′ 137,18 ἐξ. Πειραζόμεθα ὑπό—, πρὸς ταπείνωσιν ἡμῶν, Γ′ 83, 30 ἐξ. Πίστις—, Γ′ 116,3 ἐξ. — πῶς, ἀλλάσσοντες προσωπεῖον, πολεμοῦσι τὸν ἀσκητήν, Γ′ 239, ιγ′.—, τί εἰσι, Β′ 31, κϛ′. — τίσι συνδεσμοῦσι τὸν νοῦν τοῖς αἰσθητοῖς, Β′ 212, ιζ′. —, τί ἦσαν καὶ τί ἐγένοντο μετὰ τὴν πτῶσιν αὐτῶν, Δ′ 56, ρκγ′. —, τίνα τρία φοβοῦνται, Δ′ 289, ϟβ′. — χαίρουσι ἐπὶ τῇ μειώσει τῆς ἀρετῆς, Α′ 307, κ′. Διατί ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει τοῖς —προξενεῖν ἡμῖν τιμωρίας καὶ πόνους ψυχῆς, Β′ 106, πε′. Διαφοραὶ—ὡς πρὸς τὴν τῶν κακῶν πρᾶξιν, Β′ 106, πβ′. Διάβολος καὶ—ἔχουσιν ἄδειαν τὸ λογιστικὸν παντὸς ἀνθρώπου σαλεύειν, Δ′ 25,13 ἐξ. Ἐκ νοῦ ἐνίοτε καὶ οὐκ ἐκ—μνῆμαι συμβαίνουσι, Α′ 44, β′. Ἐπιθέσεις—διὰ τὸν ἐπιμελούμενον καθαρᾶς προσευχῆς, Α′ 185, ϟζ′. Εὐχὴ καὶ ἐκβιασμός—, Β′ 306, οδ′. Ἔχθρα—πρὸς καθαρὰν εὐχήν, Β′ 306, οα′. Ἠρεμία μοναχοῦ καὶ ἐπιθέσεις—, Ε′ 103,8 ἐξ. Μέθοδοι δι᾽ ὧν οἱ—πολεμοῦσι τοὺς διαφόρων εἰδῶν μοναχούς, Α′ 306, ιε′, ιϛ′. Μονομαχία μετὰ—ὑπὸ δυνατῶν καὶ τελείων, Δ′ 85,25 ἐξ. Ὁρμαὶ—καὶ πῶς ἐκδιωκτέαι, Α′ 188, ρλη′. Ὄχλησις ὑπὸ —καὶ παθῶν ἡσυχαστοῦ, Δ′ 372,26 ἐξ. Πῶς ὁ μοναχὸς ἀντεπεξέρχεται εἰς σφοδρὸν—πόλεμον, Α′ 289, ξε′. Περὶ τοῦ ἐν—κακοῦ, Β′ 28, ε′. Ποίους—ὁ ἀσκητὴς οὐ ραδίως καταβάλλει, ἄνευ τῆς τοῦ λόγου ἐνεργείας, Β′ 141, οα′. Πρὸς τί ἅπας ὁ πόλεμος μοναχοῦ πρός—, Β′ 32, μα′. Πῶς ἄπρακτοι γίνονται αἱ τῶν—μηχαναὶ διὰ τὸν μοναχόν, Δ′ 24,25 ἐξ. Τίνες ἀπαλλάσσονται τῆς προσβολῆς τῶν—, Δ′ 349, νθ′. Φαντασίαι—θεώμεναι, Α′ 40, 31. Φθόνος—, Δ′ 57, ρκε′. Ψυχὴ διὰ λογισμῶν πολεμεῖται ὑπό—, Β′ 290, ιη′.

Δαίμων·—, ἢ ἄρχων ἀέρος πειράζων τοὺς πρὸς θεωρίαν σχολάζοντας, Δ′ 55, ρκβ′. — πῶς ἐπεισέρχεται τοῖς ἠθικοῖς, πρακτικοῖς, θεωρητικοῖς, Δ′ 297, ιγ′. Τί ὁ μοναχὸς ποιεῖ διὰ τὸν —τὸν μετασχηματιζόμενον εἰς ἄγγελον φωτός, Δ′ 88,1 ἐξ. — ἢ ἄρχων ἐπιθυμίας καὶ τίνας πειράζει, Δ′ 55, ρκβ′. — ἢ ἄρχων τοῦ κόσμου καὶ τίνας πειράζει. Δ′ 55, ρκβ′. — κενοδοξίας, Α′ 50, ι′. — κενοδοξίας μόνος πολύυλος ἐστί, πᾶσι δαίμοσι θύραν ἀνοίγων, Α′ 51, ιγ′. — μίσους, πῶς ἐνοχλεῖ τὸν τοῦ Θεοῦ ἐρασθέντα, Α′ 267, ϟ′. — οἰκεῖος, τίς ἐστι καθ᾽ Ἕλληνας, Α′ 12, ξβ′. — ὀργῆς, μιμούμενος—πορνείας, Α′ 53, ιε′. — οἰήσεως, Δ′ 61, ρλβ′. — πορνείας, ὀργῆς, λύπης, Α′ 49, η′. — πῶς τιτρώσκεται, Α′ 55, κ′. — ὑπερηφανείας, πότε ἐφίσταται, Α′ 56, κα′. — φιλαργυρίας, Α′ 54, κ′. — φιλαργυρίας, πῶς ἀπατᾷ, Α′ 55, κα′. — μισητέος, Β′ 49, πγ′. — ὑπερηφανείας πῶς δυσὶ τρόποις πολεμεῖ τὸν μοναχόν, Β′ 19, λη′. Ἰσχὺς—καὶ ἀγγέλου, Α′ 290, ξϛ′. Κασσιανοῦ, περὶ—πορνείας, Α′ 63,1 ἐξ. Περὶ—κενοδοξίας, Α′ 78,14 ἐξ. Περὶ—ὑπερηφανείας, Α′ 79,19 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς ἀκηδίας, Α′ 76,6 ἐξ. Πανουργίαι—πορνείας καὶ πῶς ἀντιμετωπίζεται, Α′ 52, ιε′. Περὶ—περιπλανήσεως, ἀπειλοῦντος τὸν ἀναχωρητήν, Α′ 48, η′. Περὶ—ποιοῦντος τὴν ψυχὴν ἀναίσθητον καὶ τί ἀντίδοτον αὐτῷ, Α′ 49, ι′. Περὶ τοῦ—τῆς λύπης, Α′ 74,22 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς ὀργῆς, Α′ 70,11 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς φιλαργυρίας, Α′ 65, 29 ἐξ.

Δάκρυα· Α′ 242, κζ′, Α′ 257, ογ′, Β′ 264, μη′, Β′ 268, ξδ′, Β′ 277, ιγ′, Β′ 286, λη′, Β′ 309, ϟη′, Γ′ 18,20, Γ′ 25,23, Γ′ 45,31, Γ′ 56,15, Γ′ 57,4, Γ′ 132,1, Γ′ 132,16, Γ′ 153, 33, Γ′ 249, ξζ′, Γ′ 249,ξη′ ἐξ., Γ′ 287,ξα′, Γ′ 261, ρκα′, Γ′ 263, ρλϛ′, 267, ρμδ′, Γ′ 269, ρνα′, ρνβ′, Γ′ 278, κγ′, Γ′ 280, κθ′, Γ′ 283, με′, Γ′ 288, ξδ′, ξε′, Γ′ 293, πε′, Γ′ 300, θ′, Γ′ 304, κβ′, Γ′ 307, μα′, Γ′ 310, μθ′, Γ′ 315, ξθ′, Γ′ 323, ϟϛ′, Γ′ 334, λδ′, Γ′ 335, λθ′, Δ′ 225, κε′, Δ′ 274, οθ′, Ε′ 52, πε′, Ε′ 75,37, Ε′ σ. 76, Ε′ 106,34.—, ἀναγκαῖα διὰ μονάζοντα, Α′ 318, οη′. — ἀπαραίτητα σὺν ἄλλαις ἀρεταῖς εἰς μάχην κατὰ τοῦ κακοῦ, Α′ 317, οα′. — ἀπάντησις εἰς ἐπερχομένους λογισμούς, Β′ 247,5. — ἀεὶ γενόμενα ἀθιάστως, Γ′ 44, 32-33. — γλυκερά, Α′ 298,8. — ἐπίπονα, Γ′ 31,33, Γ′ 64,19. — ἐπίπονα καὶ—γλυκά, Γ′ 162,38.—ἡ κλαυθμὸς δι᾽ ἀσθένειαν, Β′ 263, μγ′. — θερμά, Γ′ 261, ργ′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 368,17, 370,20,23. — ἴαμα κατὰ δαίμονος πορνείας, Γ′ 302, ιζ′. — καὶ κίνδυνος ἐκ λησμοσύνης σκοποῦ—, Α′ 178, η′. — καὶ στεναγμοὶ ἀσκουμένου μοναχοῦ, Α′ 316, ξθ′. — καὶ θεόθεν ἀντίληψις, Β′ 255, ε′. — καὶ πληροφορία ὑπάρξεως ταπεινοφροσύνης, Β′ 259, κδ′. — καρδιακά, Β′, σ. 315,, σ. 316. — καὶ καθαρότης νοῦ, Γ′ 163,6 ἐξ. — κατὰ καιρόν, Γ′ 41, 38. — κατανύξεως, Γ′ 309, με′, Γ′ 310, ν′, Γ′ 340, νδ′. — κ.λ.π. ἐκ χλεύης δαιμόνων, Γ′ 129,29. — καὶ προσευχὴ κατ᾽ Ἀββᾶν Ἡσαΐαν, Δ′ 23,23 ἐξ. — λύπης, Γ′ 38,17 ἐξ. — μετὰ θάνατον δι᾽ ἁμαρτήματα, ἀνωφελῆ εἰσι, Α′ 166, ρξα′. — μετανοίας καὶ προσευχή, ἀπαραίτητα διὰ καθαρότητα καρδίας, Α′ 172, ρϟε′. — μοναχοῦ κ.λ.π., Α′ 297,15. — μοναχῶν ἐκ μνήμης κολαστηρίων, Α′ 313, νζ′. — μοναχοῦ, Β′ 298, ρα′. — μετανοίας, Γ′ 277, ιθ′. — μετανοίας καὶ κατανύξεως, Γ′ 289, ο′, οα′. — προσευχῆς, ἀντίδοτον τῷ τῆς πορνείας δαίμονι, Β′ 16, ιη′. — πολλὰ καὶ ἐπίπονα, Γ′ 21,28. — πολλά, πικρὰ καὶ καταλλαγή, Γ′ 24,33. — πρακτικοῦ, Γ′ 78,7.—, πόθεν τίκτονται, Δ′ 108, 11. — προσευχῆς, Ε′ 82,8. — συνέσεως καὶ χαρᾶς, Γ′ 25,36.—, τίνι συστέλλονται καὶ τίνι ἐκβάλλονται, Β′ 291, νθ′.—, ταπεινοφροσύνη καὶ κατάνυξις, Γ′ 309, μϛ′.—, τὸ ὕδωρ εἰσι, Γ′ 31,36. Ἀξία—, Γ′ 289, ξζ′, ξθ′. Ἔκχυσις πηγῶν—, προσευχὴ καὶ ἀποφυγὴ ἐπάρσεως, Α′ 177, ζ′. Ἐπιδημία χάριτος—, Β′ 294, νη′. Ἐπίδρασις εἰς κακίαν, τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν—, Β′ 301, κζ′. Εὐχὴ μετά—, Γ′ 266, ρμγ′. Κάθαρσις διά—, Β′ 256, ϛ′, Γ′ 289, ξϛ′, ξθ′, Γ′ 307, μ′, Γ′ 323, ϟε′. Καθαρμὸς διά—, Γ′ 315, ξϛ′. Κάθαρσις καρδίας διά —, Γ′ 307, μ′. Κάθαρσις νοῦ διά—, Δ′ 38, με′. Μοναχὸς οὐ κοινωνεῖ ἄνευ—, Γ′ 267, ρμδ′. Προσευχὴ ἐν—, Α′ 177, ϛ′. Προσευχὴ καί—δι᾽ ὀφειλάς, Α′ 183, οη′. Προσευχὴ περὶ λήψεως—, Α′ 177, ε′. Προσευχὴ μετά —, ἀναιρεῖ ὑπερηφάνειαν, Β′ 225, λε′, λϛ′. Περὶ ἀναγκαιότητος—καὶ πένθους, Γ′ 43,4 ἐξ. Πηγαί—, Γ′ 240, κ′. Πρὸ πένθους καί—, οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἀληθὴς μετάνοια, Γ′ 249, ξθ′. Πένθος καί—, τὸ μὲν τῶν ἀρχαρίων, τὰ δὲ τῶν ἐλθόντων εἰς τελειότητα, Δ′ 370,27 ἐξ. Περὶ—ἡσυχάζοντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Περὶ —καρδιακῶν, Δ′ 255, νη′. Ρεῖθρα —, ἀναγκαῖα δι᾽ ἱερέα, Β′ 258, ιη′. Τί δεῖ ποιεῖν ὅταν τὰ—ἐπέρχωνται ἡμῖν, Γ′ 210, ϟδ′. Χύσις—νεκροποιεῖ

τὰ πάθη, Α′ 278, ϛ′. Χαρὰ ἐπὶ—κατανύξεως, Γ′ 318, π′. Ὠφέλεια ἐκ—, Γ′ 239, ιδ′.
Δάκρυον· Δ′ 209, ιε′.— γλυκερόν, Δ′ 371,36. — ἐκτενές, Β′ 262, λζ′. — κατώδυνον εἰς ἠδὺ μεταποιούμενον, Δ′ 110,8 ἐξ. — πολλὴν ἔχον τὴν δύναμιν, Α′ 331,18 ἐξ. — παρακλήσεως, Β′ 261, λγ′.
Δαμασκηνός· Γ′ 42, 26, Γ′ 47,17, Γ′ 51,16, Γ′ 52,10,21, Γ′ 54,12, Γ′ 57, 30-58,33, 59, 13-60,1, Γ′ 65,10, Γ′ 68,9, Γ′ 96,22, Γ′ 98,1,13, Γ′ 100, 19, Γ′ 101,1, Δ′ 35, κζ′, Δ′ 162 ,π′, Δ′ 180, ρκθ′, ρλ′, ρλα′, Δ′ 184, ρμγ′, Δ′ 186, ρμϛ′. — Ἰωάννης, Β′ σελ. 231, Γ′ 5,23, Γ′ 130,19, Γ′ 143,18, Γ′ 144,32. Ἰωάννου—, Λόγος ψυχωφελής, Β′ 232,2 ἐξ. Πέτρος—, Γ′ σ. 3. Λόγοι ΚΔ′ — Δαμασκηνοῦ, πλήρεις πνευματικῆς γνώσεως, Γ′ σ. 112-168. Προοίμιον Πέτρου—, ἱερομάρτυρος, Γ′ 5,4 ἐξ.
Δαμασκός· Γ′, σελ. 3, Δ′ 158, ξζ′. Ἰωάννης ὁ ἐκ—, Γ′ 72,26. Ὁ ἐκ—, Γ′ 44,15,38. Ὁ ἐκ—διὰ τὰς σωματικὰς ἀρετάς, Γ′ 28,39.
Δανιήλ· Α′ 183, π′, Α′ 225,6, Α′ 280, κδ′, Β′ 89, ϛϛ′, Γ′ 40,4, Γ′ 58,8, Γ′ 103,15, Γ′ 199, ξθ′, Ε′ 111,28. — προφήτης, Γ′ 42,14, Δ′ 228, κθ′. Ὑπομονή—, Γ′ 123,10 ἐξ.
Δαβίδ· Α′ 34, κγ′, Α′ 46, ε′, Α′ 49, θ′, Α′ 55, κ′, Α′ 79,13, Α′ 96, ιγ′, Α′ 97, ιδ′, Α′ 97, κδ′, Α′ 137,23, Α′ 145, κζ′, Α′ 147, λζ′, λη′, Α′ 149, μϛ′, Α′ 153, οϛ′, Α′ 154, πε′, Α′ 156, ρ′, Α′ 157, ρϛ′, Α′ 161, ρλε′, Α′ 161 ρκη′, Α′ 164, ρνα′, Α′ 165, ρνδ′, Α′ 170, ρπϛ′, Α′ 219, 36, Α′ 232,12, Α′ 276, β′, Α′ 289, ξε′, Α′ 292, οζ′, Α′ 293, πβ′, Α′ 294, πζ′, Α′ 317, οα′, Β′ 11, οϛ′, Β′ 78, ν′, Β′ 123, πβ′, Β′ 148, ι′, Β′ 178, ξα′, Β′ 187,18, Β′ 187,33, Β′ 197,2, Β′ 244,5, Γ′ σ. 4, Γ′ 15, 35, Γ′ 20,19, Γ′ 29,16, Γ′ 44,4, Γ′ 72,6, Γ′ 83,24, Γ′ 97,23, Γ′ 118, 31, Γ′ 130,5, Γ′ 138,32, Γ′ 171,β′, Γ′ 172, γ′, Γ′ 199, ξθ′, Γ′ 211, ϛθ′, Γ′ 287, ξβ′, Γ′ 254, ϛβ′, Γ′ 273, α′, Γ′ 290, οβ′, Γ′ 291, οζ′, Γ′ 304, κδ′, Γ′ 307, λη′, Γ′ 314, ξε′, Γ′ 315, ξϛ′, Γ′ 348, μθ′, Δ′ 5,15, Δ′ 69, ε′, Δ′ 118,12, Δ′ 124, 9, Δ′ 129,1, Δ′ 131,8, Δ′ 160, οβ′, Δ′ 161, οϛ′, Δ′ 201, ζ′, Δ′ 208, ιε′, Δ′ 213, Β′, Δ′ 214, Γ′, Δ′ 217, Θ′, Δ′ 230, λ′, Δ′ 242, μβ′, Δ′ 246, μϛ′, Δ′ 258, ξδ′, Δ′ 273, οζ′, Δ′ 290, ϛε′, Δ′ 291, ϛε′, Δ′ 296, β′, Δ′ 313, κε′, 314, κϛ′, Δ′ 325, μ′, Δ′ 329, με′, Δ′ 330, με′, Δ′ 333, ν′, Δ′ 336, νβ′, Δ′ 343, νε′, Δ′ 355, ξβ′, Δ′ 359, ξδ′ ,Δ′ 362, οε′, Δ′ 363, οε′, Ε′, σελ. 6, Ε′ 13, κα′, Ε′ 18, λβ′, Ε′ 26, μ′, Ε′ 41, οϛ′, Ε′ 42, οϛ′, Ε′ 48, πα′, Ε′ 51, πγ′, Ε′ 67,17, 73,21, 74,38, 75,2, Ε′ 74,38, Ε′, σελ. 77, Ε′ 107,28, Ε′ 111,24. — προδιατύπωσις τῆς εὐαγγελικῆς λατρείας, Β′ 79, νβ′. —, πῶς ἐκάλει ἑαυτόν, Γ′ 35,5. —, σύμβολον πνευματικοῦ νόμου, Β′ 79, νγ′. Μακάριος—, Γ′ 105,26.
Δέησις· — ἀδδᾶ Ἀπολλώ, ὑπὲρ γέροντος, κακῶς νουθετησαμένου ὑποτακτικόν, Α′ 91,22 ἐξ. — διηνεκής, Α′ 165, ρνε′. — δικαίου, πότε ἰσχύει καὶ πότε οὐκ ἰσχύει, Β′ 143, πα′ - πδ′. — παράμονος ἐν παντὶ πράγματι, Α′ 115, ϛδ′. — πολυπλασιάζεται κατὰ καιρὸν μνήμης Θεοῦ, Α′ 97, κε′. Ποῖοι οἱ δύο τρόποι διενεργείας τῆς τοῦ δικαίου—, Β′ 142, π′. Φεύγει τις πειρασμόν, δι᾽ ὑπομονῆς καί—, Α′ 116, ρϛ′.
Δειλία, Γ′ 41,3.
Δεῖνα, Β′ 123, πδ′, Α′ 217,17.
Δεκάλογος· τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ, Δ′ 116,2 ἐξ.
Δεκάτη· προσφορὰ νοητῆς—, πῶς νοητέα, Γ′ 346, οβ′, 347, ογ′.
Δένδρον γνώσεως καλοῦ καὶ πονηροῦ, πῶς νοητέον, Δ′ 152, μθ′.
Δεξιὰ καὶ ἀριστερά, πῶς νοητέαι, Β′ 166, ϛϛ′, ϛζ′, ϛη′.
Δερμάτινος, Ἡρώδης ἑρμηνεύεται, Β′ 105, οθ′.

Δέσποινα, Γ′ 49,36, 50,2, Γ′ 50,17.
Δευτέρα· Νηστεία ἡσυχάζοντος κατά—, τετάρτην καὶ παρασκευήν, Δ′ 232, λα′.
Δευτερονόμιον, Α′ 68,13.
Δημᾶς, Γ′ 348, οη′.
Δημιουργία· — κόσμου ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 240, κα′. Τὸ διατί τῆς—ζητητέον, τὸ δὲ πῶς μὴ ζητητέον, ὡς μὴ ὑπαρχούσης γνώσεως, Β′ 41, ε′.
Δημιουργήματα· Διατί ἄτοπον, τὸ ἐξ ἀιδίου συνυπάρχειν τῷ Θεῷ τά—, Β′ 41, ϛ′. Πίστις τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ καὶ οὐχὶ τοῖς—, Δ′ 116,20 ἐξ.
Δημιουργός, πάνσοφος, Ε′ 47, πα′.
Διαβολαί· Ὁ διὰ φθόνου μισῶν καὶ κακῶς διαθρυλλῶν ταῖς—τὸν τῇ ἀρετῇ ἀγωνιζόμενον, τίνι ὁμοιάζει, Β′ 178, ξ′.
Διαβολή, ἐγκρυπτομένη, Α′ 98, λϛ′.
Διάβολος· — ἀκάθαρτος προσαγορεύεται δι᾽ ἀγάπην ὑπερηφανείας, Α′ 151, ξγ′. —, γνῶσιν Θεοῦ ἀπώλεσε, Γ′ 10,35 ἐξ. —; διὰ ποίων μέσων ἀναγκάζεται μετ᾽ αἰσχύνης ὑποστρέφειν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, Β′ 122, οθ′. — διατί συγχωρεῖται ὑπὸ Θεοῦ ὡς πρὸς τὴν διὰ βασάνου καταπίεσιν τῶν ἀνθρώπων, Β′ 102, ξδ′. — διατί πολεμεῖ ἡμᾶς, Γ′ 10,40 ἐξ. — ἐνίοτε ἀγνοῶν ἢ καταφρονῶν ἐνίων μοναχῶν, Α′ 91,34 ἐξ. — κατ᾽ οἰκονομίαν οὐκ εἰς τὴν γέενναν παρεπέμφθη, ἵνα δοκιμάζῃ τοὺς Ἁγίους, Γ′ 184, λδ′. — καὶ δαίμονες ἄδειαν ἔχουσι, τὸ λογιστικὸν παντὸς ἀνθρώπου σαλεύειν, Δ′ 25,13 ἐξ. — καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, διατί ἔπεσον, Δ′ 149, μδ′. — μετατρέπων τὸ ἀγαθὸν εἰς κακόν, Γ′ 11,1 ἐξ. — νικᾶται δι᾽ αἴνου ἐν ἁπλότητι καρδίας προσφερομένου, Α′ 278, ζ′. — νεκρὸς ὤν, νεκροῖ τοὺς ἐγγίζοντας αὐτόν, Δ′ 150, μϛ′. — οὐ δύναται ἀντιστῆναι τῷ Χριστοῦ ὀνόματι, Α′ 281, κε′. — οὐκ ἀπόλλυσι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ βιάζει εἰς ἀπώλειαν, Γ′ 10,9 ἐξ. — πῶς δι᾽ ἀρετῶν ὑπὸ μοναχοῦ καταβάλλεται, Α′ 230,26 ἐξ. —, πῶς διεφθάρη βουληθεὶς ἐμφαγεῖν τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκός, Β′ 93, ια′.—, πῶς ἐχθρός ἐστι τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκδικητής, Β′ 105, π′. —, πῶς νοητέος, Β′ 166, ϛη′, 167, ϛθ′. —, πῶς πολεμεῖ τὸ τριμερὲς ψυχῆς, ἤτοι θυμικόν, ἐπιθυμητικὸν ἢ λογιστικόν, Β′ 279, ιϛ′, ιζ′, 280, ιη′. — πονηρὸς ὤν, θέλει πρὸς τὴν αὐτοῦ μοχθηρίαν πάντας ἑλκύσαι, Γ′ 87,29 ἐξ. — πῶς μανθάνων, πονηρεύεται τὴν ἀπώλειαν ἀνθρώπου, Γ′ 10,34 ἐξ. — πῶς πολεμεῖ ἀνθρώπους, Γ′ 11, 1-34. —, στὰς εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ ἀρχιερέως, τί διδάσκει μοναχόν, Α′ 291, οδ′. — τολμᾶ βλασφημεῖν Θεὸν καὶ μυστήρια Χριστοῦ, Α′ 280, κδ′. — τίνι τρόπῳ κλέπτης ἐστι, Β′ 160, ξδ′, ξε′, ξϛ′. — φθονῶν τῷ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, τί ἐποίησεν ἀνθρώποις, Β′ 157, μη′. — φοβεῖται τὸν ὑπήκοον, Δ′ 209, ιε′.— ὡς Θεὸς ἐκληφθεὶς ὑφ᾽ Ἑλλήνων, Δ′ 143, κη′. Βασιλεία—, τυπουμένη διὰ τῆς Ἀσσυρίων βασιλείας, συνεγείρει τὸν κατὰ τῆς ἀρετῆς καὶ γνώσεως πόλεμον κ.λ.π., Β′ 125, ϛε′. Γίγαντες —, ῥαθυμία, λήθη, ἄγνοια, Γ′ 28,6 ἐξ. Δόλοι, κακουργίαι, μαγγανεῖαι τοῦ — κατὰ τῶν μοναχῶν, Γ′ 221, ρκβ′. Εἴσοδος—πρὸς τὸν νοῦν διὰ τῶν αἰσθήσεων, Β′ 120, ξε′. Ἐπιβουλὴ—τῷ ἡσυχάζοντι καὶ ἀντιμετώπισις αὐτῆς, Δ′ 373,31 ἐξ. Κίνδυνος ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ—εἰς τὰ αἰσθητὰ νοήματα, αἰσθητὰ εἴδη καὶ σχήματα, Β′ 115, λη′. Μεθοδεῖαι—δυσκόλως πᾶσαι γνωρίζονται, Α′ 106, ρξε′. Μεθοδεῖαι—καὶ κίνδυνοι ἐξ αὐτῶν, Α′ 208,2 ἐξ. Μέχρι ποῦ φθάνει ἡ δύναμις τοῦ—, Γ′ 10,9 ἐξ. Νίκη κατὰ μεθοδειῶν—, κατορθοῦται διὰ προθυμίας καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς, Α′ 315, ξη′, ξθ′. Νόσημα—ἡ ἀποστασία ἀπὸ Θεοῦ, Α′ 291, οε′. Ὁδός, δι᾽ ἧς ὁ—ἔρχεται, τίς ἐστι, Β′ 122, οθ′. Ὁδύνη πρέπον ἐστὶ τῇ ἡδονῇ, ὅτι αὕτη ὑπὸ—σπείρεται, Β′ 107, πϛ′. Ἡάλη μοναχοῦ πρός—, ἀναγκαία, 91,34 ἐξ. Περὶ—καὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, Δ′ 148, μα′. Τρόπος καθ᾽ ὃν ὁ—τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπώλειαν κατεργάζεται, Α′ 121, ρογ′. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν μοναχὸν

διὰ τὸ ἐκφεύγειν τὰ δίκτυα τοῦ—, Β′ 274, β′. Τιμωρίαι ὑπό—ἐνεργούμεναι, οὐ ποιοῦνται δίχα Θεοῦ συγχωρήσεως, Β′ 106, πγ′. Χριστὸς συνεδείκνυσθαι πέφυκε τῷ—, Β′ 166, ϟη′.

Διάδοχος· Β′ 244,20, Δ′ 76, θ′, Δ′ 111, 26.—Ἅγιος, Δ′ 70, ι′, Δ′ 248, μθ′, Δ′ 251, να′, Δ′ 254, νϛ′, Δ′ 258, ξε′. Δ′ 260, ξϛ′, Δ′ 277, πβ′, 278, πε′, 281, πϛ′, 283, ϟ′, Δ′ 290, ϟε′, Δ′ 192,16.—, ἐπίσκοπος Φωτικῆς, Α′ σελ. 234, Α′ σελ. 275.—θεῖος, Δ′ 263, ξζ′, Δ′ 269, ογ′. —, περὶ ἀποτελεσμάτων ἐνδημίας μοναχοῦ τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ, Δ′ 24,21 ἐξ. Λόγος ἀσκητικός—Φωτικῆς, Α′ σ. 236. Ὅροι ι′,— Ἐπισκόπου Φωτικῆς, Α′, σ. 235.

Διάθεσις, καλή, μόνη ὑπὸ ἀνθρώπου Θεῷ συνεισφέρεται, ἀρεταὶ δὲ κ.λ.π. ἐν ἀνθρώπῳ, δῶρά εἰσι Θεοῦ, Β′ 131, κη′.

Διαθῆκαι·— δύο, πῶς συμφωνοῦσι κατὰ χάριν, Β′ 165, πθ′. —, Παλαιὰ καὶ Καινή, Γ′ 5, 17-19. — Παλαιά, εἰκὼν σωματικῆς καὶ ἐξωτέρας ἀσκήσεως,—Καινή, εἰκὼν καθαρότητος καρδίας, Α′ 158, ριβ′, ριγ′. — Παλαιὰ καὶ Νέα, Α′ 141, α′. — Παλαιά, διατί προσομοιάζεται δι᾽ ἐλαίας εὐωνύμου καί—Νέα δι᾽ ἐλαίας δεξιᾶς, Β′ 163, πγ′. — Παλαιὰ καὶ Νέα, ἓν μυστήριον ἀπεργάζονται, Β′ 165, ϟ′. — Παλαιά, κωλύει τοῦ πρὸς σῶμα τὸν νοῦν καταβιβάζεσθαι,— Νέα, τὸν νοῦν πρὸς Θεὸν ἀναβιβάζει κ.λ.π., Β′ 164, πδ′. — Παλαιά, πράξεως καὶ ἀρετῆς ὑπάρχει σύμβολον,— Νέα, γνώσεώς ἐστι ποιητική, Β′ 164, πε′. — Παλαιά, Δ′ 58, ρκζ′, Ε′ 37, οα′. — Παλαιὰ καὶ Νέα, Δ′ 102,9, Δ′ 200 ε′. Δεκάλογος ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας, ἤτοι τῆς Νέας—, Δ′ 116,2 ἐξ. Νέας—μυστήριον, τί καταγγέλλει ἡμῖν, Β′ 106, πε′. Νόμοι Παλαιᾶς καὶ Καινῆς—, τί ἕκαστος προσφέρει τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 102, ξζ′. Χάρις Νέας —τῷ τῆς Παλαιᾶς—γράμματι κέκρυπται, Β′ 66, πθ′.

Δίαιτα·—, ἐν τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν διδόντων τῷ νῷ λογισμούς, Β′ 26, ϟβ′. Περὶ σωματικῆς— τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 230, λ′.

Διακονία·—Μοναχοῦ, Γ′ 174, η′. Ἐχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ διὰ —πρὸς πλησίον, Α′ 287, να′. Μοναχὸς εἰς—, Δ′ 11,32 ἐξ.

Διάκονος· Συμβολισμός—δι᾽ ἀσκούμενον, Β′ 16, κα′.

Διακρίσεις·— διάφοροι, Δ′ 86,16 ἐξ. — θεῖαι αἱ ἄκτιστοι πρόοδοι καὶ ἐνέργειαι, Δ′ 165, πε′, πζ′. — θεῖαι, νοητέαι ὡς πρόοδοι καὶ ἐνέργειαι ἄκτιστοι καὶ ἄσχετοι, Δ′ 165, πϛ′.

Διάκρισις· Β′ 289, ε′, Γ′ 9,9, Γ′ 90,4, Δ′ 46, ϟα′. — ἄπταιστος μεταξὺ καλοῦ καὶ κακοῦ, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα τῆς—ταύτης, Α′ 237, ϛ′. — ἀρετῶν καὶ παθῶν παρ᾽ ἡσυχαστῶν, Α′ 34, κδ′. — ἀναγκαία ἐν τῷ ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθόν, Γ′ 109,28 ἐξ. — γεννᾷ διόρασιν, Γ′ 148,11. — γεννᾶται ἐκ ταπεινώσεως, Γ′ 72,21, Γ′ 138,11, Γ′ 164,12.— ἐκ ταπεινοφροσύνης λαμβάνεται, Γ′ 161,33. — εἰς τὸν εἰσαγωγικόν, τὸν μέσον καὶ τὸν τέλειον ἐκ τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 241, μα′. Ἐκ ποίων ἀρετῶν ἡ ψυχὴ εἰς ἀγάπην προκόπτει καί—, Α′ 322, ϟε′. — θεία, Δ′ 86,14. — καρπὸς ὑπακοῆς, Δ′ 209, ιε′. — μείζων πασῶν ἀρετῶν, Β′ 237,6. — μείζων πασῶν ἀρετῶν, Δ′ 244, μδ′. — ὀνομαζομένη ἡ δικαιοσύνη, Γ′ 151,24. — πασῶν τῶν ἀρετῶν γεννήτρια καὶ φύλαξ ὑπάρχει, Α′ 87,1.—πῶς ἀποκτᾶται καὶ πῶς ἐπιγινώσκεται ἡ ἀληθὴς —ἀπὸ τῆς ψευδοῦς τοιαύτης, Α′ 89, 5, ἐξ. — πότε δίδεται ὑπὸ Θεοῦ τῇ ψυχῇ, Γ′ 222, ρκϛ′. — πνεύματος, Δ′ 86,18. — ῥίζα πασῶν ἀρετῶν καὶ πηγή, Α′ 89, 3-4. — τίκτεται ὑπὸ ἀπαθείας, Β′ 17, κε′. —, τί ἐστι, Γ′ 66, 34-67,11. — τί παρέχει, Γ′ 67 11 ἐξ. — φωτίζει τὰ τοῦ νοὸς πέρατα, Γ′ 136,7.—φρονίμων, Δ′ 84,12. —χάρισμα Ἁγ. Πνεύματος ἐπισημότατον, Α′ 85,2 ἐξ. Ἀναγκαιότης ἀποκτήσεως—, Γ′ 7,33 ἐξ. Ἀνάγκη —, Γ′ 7,31 ἐξ., Γ′ 12,21 ἐξ. Ἀνάγκη—ἐν τοῖς διαφόροις νοήμασι, Γ′ 12, 9-13,29. Ἀνάγκη μεγίστη—καλοῦ καὶ κακοῦ, Γ′ 188, με′. Ἀναγκαιότης—, Δ′ 88,1 ἐξ. Ἔκπτωσις νοῦ ὡς πρὸς τήν—, λόγῳ μνησικακίας, Α′ 72,2. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, λόγος περί—, Α′ 81,1 ἐξ. Κάλλος—καὶ ἀπάθεια, Β′ 262, λζ′. Ὁλέθρια ἀποτελέσματα λόγῳ ἐλλείψεως—, εἰς μοναχούς, Α′ 87, 4-89,2. Ὅτι δεῖ φυλάττεσθαι τὸ χάρισμα τῆς—, Γ′ 71,33 ἐξ. Περί—, Α′ 84,33 ἐξ., Γ′ 66, 33-69,7. Περί — ἀληθοῦς, Γ′ 71, 32-72,34. Περὶ τῆς ἐκ τῆς ταπεινώσεως γεννωμένης—, ἢ διορατικότητος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς, Γ′ 138,20 ἐξ. Περὶ ὑπομονῆς καί—Μακαρίου Αἰγυπτίου, Γ′ σ. 183. Περί—ἡσυχάζοντος, Δ′ 235, λϛ′, Δ′ 240, μα′, 241, μβ′. Σημεῖα τοῦ χαρίσματος τῆς—, Γ′ 72,7 ἐξ. Στάδια—, Δ′ 241, μβ′. Φυσική—παιδαγωγεῖ, Β′ 75, λγ′. Χάρισμα—, Γ′ 91,13. Χάρισμα—ἐκ ταπεινοφροσύνης λαμβάνεται, Γ′ 131,29. Χρεία—, Γ′ 194, νθ′.

Διακριτικόν·— πότε ἐκπεπώρωται, Α′ 13, ξη′. Ἀνάγκη ἐπιμελείας διανοητικοῦ,— καὶ ἡγεμονικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς, Γ′ 196, ξδ′.

Διαλλαγή·— ἀπαραίτητος πρὸς ἀδελφὸν μοναχόν, Β′ 44, λγ′. — τοῖς ἀδελφοῖς ἀπαραίτητος, Β′ 8, νγ′.

Διαλέγεσθαι· Ἀνάγκη τοῦ πράττειν καί —κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, Β′ 13, ϟβ′.

Διαλογισμοί· Πορνεία διά—, Δ′ 24,12 ἐξ.

Διανοητικόν· Ἀνάγκη ἐπιμελείας—, διακριτικοῦ καὶ ἡγεμονικοῦ μέρους ψυχῆς, Γ′ 196, ξδ′.

Διάνοια· Ἀκύμαντος διαφυλαττομένη—, ἀπαραίτητος διὰ τὴν διευθέτησιν τῶν λογισμῶν, Α′ 241, κϛ′. — ἀνθρώπου, πῶς δύναται τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀόρατον Θεὸν βλέπειν, Α′ 83,16 ἐξ. — καθαρεύουσα, διορατικὴ γίνεται, Α′ 169, ροθ′. Ἁμαρτία διά—ἐπιτελουμένη, Γ′ 172, β′. Ἀναγκαία ἡ τελεία κάθαρσις τῆς—, Γ′ 204, πβ′. Ἀποτελέσματα περισπασμοῦ —, Γ′ 75,3 ἐξ. Ἔκστασις — ἐν πνεύματι, Δ′ 53, ριη′. Νοῦς καί—ἀνερχομένη πρὸς Θεόν, Γ′ 90, 24 ἐξ. Ὅτι δεῖ τήν—ποθῆσαι τὸ ὄντως ἀγαθόν, Α′ 328,2 ἐξ. Οὐδὲν πτωχότερον—, ἐκτὸς Θεοῦ φιλοσοφούσης τὰ τοῦ Θεοῦ, Α′ 237, ζ′. Πορεία πρὸς Θεόν, διὰ καθαρότητος—πραγματοπόιεῖται, Α′ 153, πδ′. Προσοχὴ — αὐξάνει τὴν μετὰ πόθου προσευχὴν τῷ Ἰησοῦ, Α′ 154, ϟ′. Πῶς παντὶ πρακτικῷ, ὁ λόγος καὶ ἡ—μοχθοῦσι κ.λ.π., Β′ 137, νγ′. Προσευχὴ ἐν—βραχυσύλλαβος, Δ′ 9,4 ἐξ. Προσευχὴ κατά—, Δ′ 9,20,29, Δ′ 10,19. Φρόνησις, Ἀνδρεία, Σωφροσύνη, Δικαιοσύνη τί εἰσι τῷ τῆς—κόσμῳ καὶ τί ποιοῦσιν αὐτῇ, Β′ 185, ϟε′.

Δίγλωσσος· Οὐ δεῖ τὸν ἄνθρωπον γενέσθαι—, Α′ 122, ρπε′.

Διδασκαλία·— ἀξιωτέρα ἡ δι᾽ ἔργων, Α′ 205,30 ἐξ. — μεταξὺ ἀνθρώπων, Γ′ 94,9. Σπέρμα—ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ, Γ′ 342, νθ′.

Διδάσκαλοι, πνευματικοί, διατί δέονται μεγάλης ἐπιστήμης καὶ ἐμπειρίας, Α′ 214,1 ἐξ.

Διδάσκαλος·— διὰ παραδειγμάτων διδάσκει, Α′ 211,14 ἐξ. — ἐνίοτε εἰς ἀτιμίαν ἐκδίδοται καὶ πειρασμοὺς ὑφίσταται, ὑπὲρ πνευματικῆς τῶν ἄλλων ὠφελείας, Α′ 283, λε′. — ἐν Κυρίῳ θλίβεται νοερῶς ἀλλ᾽ οὐ ταράσσεται προφανῶς, παρακουόμενος, Α′ 122, ροϛ′. Κίνδυνοι ἐκ τῆς σπουδῆς τοῦ καταστῆναί τινα—, Α′ 210,1 ἐξ. — πνευματικός, ἀπαραίτητος διὰ τοὺς τὴν πνευματικὴν μετερχομένους τέχνην, Α′ 90,20 ἐξ. — πνευματικὸς καὶ πῶς οἱ δαίμονες ἐνεργοῦσιν ἐναντίον αὐτοῦ, Α′ 188, ρλθ′. — πνευματικός, οὐ δύναται εἶναι τοιοῦτος ὅτε εἰσέτι διαπυκτεύει τὸν ἐμπαθῆ βίον, 214,10 ἐξ. Ἀναγκαιότης—δι᾽ ἐπιστήμην ἀρετῶν, Δ′ 79, ιε′. Δεῖ τὸν πνευματικόν—ἐν εἰρηνικῷ καὶ ἀπολέμῳ μεταστῆναι βίῳ, Α′ 214,10 ἐξ. Κίνδυνοι ἐκ—ἀπείρου, Α′ 206,

39 ἑξ. Κίνδυνοι—ἐξ ἀμελῶν μαθητῶν, Α′ 207,6 ἑξ. Λόγος δοθησόμενος ὑπό—διὰ μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ὅτι δεῖ ἀγωνιᾶν δι᾽ αὐτούς, Α′ 210,39 ἑξ. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν πνευματικόν—, Α′ 208,39 ἑξ. Παραδείγματα μαθητῶν ἀφέντων πάντα καὶ ἐπιτρεψάντων τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν τῷ ἑαυτῶν πνευματικῷ—, Α′ 214,40 ἑξ.

Διδαχή· Περὶ τοῦ πρός—διδομένου λόγου, Δ′ 46, ϟδ′, ϟε′. Ψυχή—λαμβάνουσα, Δ′ 47, ϟϛ′.

Διέγερσις, Δ′ 64, ε′.

Δίκαι· Διατί οὐκ ἐπιτρέπεται τὸν μοναχὸν—ἄγειν καὶ ὅταν πως ἀδικῆται, Α′ 253, ξγ′. Μοναχὸς μετασχὼν ἁγίας γνώσεως καὶ Θεοῦ γλυκύτητος γευσάμενος, διατί οὔτε δικάζει οὔτε —κινεῖ πρός τινα, Α′ 253, ξγ′.

Δίκαιοι·—, τίνες νοητέοι, Γ′ 7, 28-30. Τί ἐποίησε τοὺς πολλούς—ἓν τε τῷ νόμῳ καὶ ἐν τῇ χάριτι, Γ′ 7,27 ἑξ.

Δικαιολογία καὶ ταπείνωσις οὐ συγχρῶνται, Α′ 104, ρκε′.

Δίκαιος·— εἷς ἐκ λόγων, ἔργων καὶ ἐνοίας· πολλοὶ δὲ ἐκ πίστεως, χάριτος καὶ μετανοίας, Α′ 116, ρθ′. Δέησις —, πότε ἰσχύει καὶ πότε οὐκ ἰσχύει, Β′ 143, πα′-πδ′. Ποῖοι οἱ δύο τρόποι διενεργείας τῆς τοῦ—δεήσεως, Β′ 142, π′. Χριστός, σοφός,—καὶ δυνατὸς φύσει, καὶ ἀποτελέσματα τούτου ἐκδηλωθέντα, Β′ 155, μ′, μα′, μβ′, 156, μγ′.

Δικαιοσύνη· Β′ 311, ριη′, Γ′ 38,22. — Θεοῦ ἀλάθητος, Α′ 99, νε′. — Θεοῦ θαυμαστή, Α′ 103, ριζ′.—θεία, Δ′ 36, λϛ′.—μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Β′ 280, ιη′. — μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ψυχικῶν ἀρετῶν, Β′ 232,14, Γ′ 26-22 ἑξ.—μία τῶν τεσσάρων καθολικῶν ἀρετῶν, Δ′ 44, πζ′. — τί ἐστι τῷ τῆς διανοίας κόσμῳ καὶ τί αὐτῇ ποιεῖ, Β′ 185, ϟε′. — τῶν ἐνταῦθα, πῶς ἐστι, συγκρινομένη πρὸς τὴν μέλλουσαν τοιαύτην, Β′ 117, μζ′. Ἀποτέλεσμα—καὶ προαιρέσεως, ὅτε ἀλλήλαις ἔχουσι τὴν ζωήν, Β′ 152, κδ′. Γνῶσις μετά—, πολλάκις εὑρίσκονται ἀληθῶς ζητούμεναι, Α′ 107, ρϟα′. Ἐν—ὁ Θεὸς τὰ πάντα διοικεῖ, Α′ 102, ρη′. Εὕρεσις Κυρίου καὶ γνώσεως μετά—, Α′ 113, ξε′. Ζωὴ ἐν Χριστῷ ὑπερβάλλει τὴν νόμου καὶ φύσεως—, Β′ 70, ξβ′. Καρπός—, ἐκ τίνος τίκτεται, Β′ 215, ϟα′. Πλεονασμός— καὶ ἀνδρεία, Β′ 251, 4-5. Περί—, μιᾶς τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 149,3 ἑξ., 151,22 ἑξ. Σπορὰ δακρύων κατανύξεως ἐν—, Γ′ 340, νδ′.

Δικαίωμα·—, θώραξ τοῦ ἅδου, Δ′ 54, ρκα′.

Δικαίωσις·— διὰ προσευχῆς, τελωνικῶς γενομένης, Α′ 185, ρβ′. — οὐκ ἐξ ἔργων σωματικῶν παρέχεται, Α′ 109, ια′. Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων τὴν —λαμβάνειν, Μάρκου Ἀσκητοῦ, Α′ 101,1 ἑξ.

Δικαστής, ἀπαραλόγιστος, πῶς ἥξει καὶ τί ποιήσει, Α′ 130,10 ἑξ.

Δίνα, (ὅρα λ. Δεῖνα).

Διογύσιος· Δ′ 92,3. — Ἅγιος, οὗτινος τὸν ἕνα λόγον ἀμφισβητοῦσί τινες, Γ′ 157,32 ἑξ. — Ἀρεοπαγίτης, Β′ 28, ε′, Γ′ 5,21, Δ′ 158, ξε′, Δ′ 165, πε′, Δ′ 166, πη′, Δ′ 167, ϟα′, Δ′ 170, ρϛ′, 171, ρζ′, Δ′ 177, ρκβ.—Θεολόγος (Ἀρεοπαγίτης), Β′ 13, ρ′. — μέγας, Γ′ 31,20, Γ′ 59,21,23, Γ′ 95,22, Γ′ 144,17, Γ′ 148,15, Γ′ 151,22, Γ′ 157,23, Γ′ 158,28, Δ′ 126,34, Δ′ 259, ξε′, Δ′ 262, ξζ′, Δ′ 266, ο′, Δ′ 271, οϛ′, Ε′ 48, πα′, Ε′ 11, ιζ′. — νοερῶν ἐπόπτης, Δ′ 127,2. — ὁ πανίερος, Ε′ 49, πα′. Δευτέρα ὑπό— ἐπιστολὴ πρὸς Γάϊον, Δ′ 189,9.

Διόρασις· Γ′ 157,35, Δ′ 112,14. — γεγνᾶται ἐκ διακρίσεως, Γ′ 138,11, Γ′ 164,13. — ἡ φρόνησις, ἡ φυσικὴ γνῶσις, Γ′ 163,9. — καρπὸς ὑπακοῆς, Δ′ 209, ιε′. — συγώγυμος βουλῆς, Γ′ 138,11. — τί ἐστι καὶ πόθεν γεγνᾶται, Γ′ 9,10. Αἴσθησις πνευματικὴ καί—, Δ′ 352, ξβ′ ἑξ.

Διορατικοί, Γ′ 354, ϟϛ′.

Διορατικότης·— πῶς ἐνισχύεται, Β′ 34, να′. Περὶ τῆς ἐκ τῆς ταπεινώσεως γεννωμένης διακρίσεως ἢ—καὶ τῶν

ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς, Γ′ 138,20 ἑξ.

Διόσκορος, Ε′, σ. 66.

Δίψα·— διὰ γνῶσιν, Γ′ 23,15. — καὶ ἀγρυπνία, Δ′ 108,21.

Δόγματα·— εἰσι περὶ Θεοῦ, Προνοίας, Κρίσεως, ὁρατῶν, ἀοράτων, Β′ 11, οη′. — ἐν οἷς, σὺν τῇ πίστει καὶ ταῖς ἐντολαῖς φιλοσοφεῖ ὁ χριστιανός, Β′ 45, μζ′. — κ.λ.π., ἐν οἷς φιλοσοφεῖ ὁ προκόπτων, Β′ 218, κη′. — κ.λ.π. περιεχόμενα Γραφῶν, Β′ 212, κ′. Ἀκρίβεια—παρὰ Θεοῦ διδαχθεῖσα, Δ′ 58, ρκζ′. Ἀκριβής—διάγνωσις, Δ′ 39, νζ′. Διὰ θείων—ὁ φωτισμὸς δίδοται τῆς γνώσεως, Β′ 11, οζ′. Πῶς δεῖ δέχεσθαι τά—τῆς Ἐκκλησίας, Γ′ 56,1, θ′ ἑξ. Τίς ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῶν θείων—, Β′ 212, ιγ′.

Δοκιμασία·— Ἁγίων, καθιστᾶ αὐτοὺς δοκιμωτέρους, Γ′ 184, λδ′.

Δοκιμασίαι·— ἀναγκαῖαι εἰσί, Γ′ 76,12. — διατί ἀπαραίτητοί εἰσιν ἡμῖν, Α′ 268, ϟδ′. — καὶ ἀπάθεια, Γ′ 216, ρια′. Διατί οἱ πειρασμοὶ καὶ αἱ—, Γ′ 194, νθ′.

Δόκιμος· τέλειος,—καὶ ὁλόκληρος, τίς καὶ πῶς γίνεται, Β′ 145, ϟε′, ϟϛ′.

Δολιότης γλώσσης, οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 319, πα′.

Δολοπλόκος·— οὐκ ἔχει ἔλεος, Α′ 103, ρκγ′. — ὅφις ἐστι, Α′ 103, ρκα′.

Δόλος· Β′ 220, ξθ′. Ἀγάπη οὐ συνυπάρχει μνησικακίᾳ καί—, Β′ 8, νϛ′.

Δόξα·— ἀδύνατον ποιεῖ τὴν ψυχὴν ἁνα-πτῆναι, Α′ 328,25 ἑξ. — ἀληθὴς διὰ Θεόν, ποία ἐστι, Β′ 83, οβ′. — ἀληθής, τίς ἐστι, Δ′ 39, νζ′. — ἀπόρρητος καὶ φρικώδης, Δ′ 200, ε′. — Θεοῦ οὐ φαίνεται ὁρατῶς, Α′ 245, λϛ′. —, κάκιστον πάθος ψυχῆς, Α′ 4, δ′. — πνεύματος ἐπιλάμψῃ ψυχαῖς καὶ σώμασι κατὰ τὴν ἀνάστασιν, Γ′ 196, ξβ, ξγ′. — προσώπου Μωϋσέως, τύπος—Ἅγ. Πνεύματος, Γ′ 214, ρδ′. — περὶ Θεοῦ ἀληθής, Δ′ 62, ρλϛ′. — Χριστοῦ μετὰ τὰ παθήματα αὐτοῦ, Α′ 135,17 ἑξ. Ἄπιστος ὁ τὴν τῶν ἀνθρώπων—ἐπιζητῶν, Δ′ 49, ργ′. Δαίμων προτρέπων πρὸς τὴν ἀνθρώ-πων—, εἷς τῶν τριῶν πρώτων τῶν ἐναντίων τῷ μοναχῷ, Α′ 44, α′. Διατί Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς λέγει, ὅτι ἐθεασάμεθα τήν—τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἐνῷ ὁ Παῦλος ὁμιλεῖ περὶ γνώσεως αὐτοῦ ἐκ μέρους, Β′ 84, οϛ′.

Δοξάζειν· Ἀνάγκη τοῦ—τὸν Θεὸν καὶ πῶς δεῖ—αὐτόν, Γ′ 256, ρα′.

Δοξολογία·— πρὸς Χριστὸν Σωτῆρα, Δ′ 62, ρλϛ′. Μυστικῆς—σύμβολον ἐν Παλαιᾷ Διαθήκῃ, Β′ 85, οη′.

Δουλεύειν· οὐ δυνατὸν δυσὶ κυρίοις—, Β′ 214, ξε′.

Δοῦλος·— πιστός, ποῖός ἐστι, Α′ 109, ε′. Κατάστασις—ἐν ἀνθρώπῳ καὶ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς, Γ′ 79,22 ἑξ.

Δυνάμεις· Γ′ 354, ϟθ′. — ἅγιαι, ἐν τῶν τριῶν αἰτίων τῶν κινούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ καλά, Β′ 18, λβ′. — ἅγιαι μεταδίδουσαι ἀλλήλαις καὶ ἀνθρώποις φωτισμόν, γνῶσιν, ἀρετὴν κ.λ.π., Β′ 32, λγ′. — ἅγιαι πῶς γινώσκουσι τὸν Θεὸν καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγονότα, Β′ 30, κα′, κβ′, κγ′. — ἐξερευνητικαὶ τῶν θείων, φυσικαὶ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 150, ιη′. — νοεραί, περικυκλοῦσαι ψυχήν, Β′ 310, ρια′. — νοεραί, ἀλλήλαις μεταδίδουσι τὸν φωτισμόν, Γ′ 94,2 ἑξ. —, πότε κατὰ φύσιν ἐνεργοῦσιν ἐν ἡμῖν, Α′ 308, κγ′. —, ποίας δεῖ τὸν νοῦν ἔχειν πρὸς συνεργείαν διὰ τὴν κακίας καθαίρεσιν, Β′ 121, ογ′. — χάριτος θείας ἐκδηλωθεῖσαι τοῖς πατράσι, Δ′ 290, ϟε′. — ψυχῆς μεταστρεφόμεναι, Γ′ 332, κδ′. Καλὴ ἢ κακὴ χρῆσις—ψυχῆς καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Β′ 28, γ′, δ′. Περὶ διαφόρων εἰδῶν—ψυχῆς, Β′ 32, λβ′. Παραλληλισμὸς αἰσθήσεων καὶ ψυχικῶν —, Δ′ 47, ϟη′. Ψυχαὶ ἀποκτῶσαι ἕξιν θείαν ὡς αἱ ἄνω—, Γ′ 332, κζ′.

Δύναμις·— Ἁγ. Πνεύματος, ἐπιφοιτῶσα, κατὰ χάριν ποιεῖται τὴν τῶν θείων ἀποκάλυψιν, Β′ 150, ιη′. — ἁγιαστικὴ τοῦ πνεύματος ἐν ἡμῖν, Γ′ 206, πζ′, πη′. — ἄπειρος Θεοῦ, πῶς γινώσκεται, Γ′ 14,39 ἑξ. — Ἁγ. Πνεύματος, Ε′ 51, πδ′, Ε′ 52, πδ′. — διασκοπεῖται ὑπὸ ἐμφρόνων ἀνθρώπων, Α′ 9, λθ′. — ἐλέους, δικαιοσύ-

νης καὶ σοφίας Θεοῦ, διὰ τῆς ἀκοῆς ἐμβαλλόμενα τοῖς ἡδέως ἀκούουσι, Α′ 125, σκγ′. — ζωοποιὸς τῶν ὄντων, τὸ Ἅγιον Πνεῦμά ἐστι, Β′ 103, οα′. — Θεοῦ, θεουργοῦσα τὸν ἄνθρωπον, Β′ 157, μη′. — Θεοῦ δειχθεῖσα εἰς τὸ μάγγα, Γ′ 51,38 ἐξ. — Θεοῦ καὶ ἐνέργεια Ἁγ. Πνεύματος τοῖς πιστεύουσι χορηγοῦνται, Γ′ 223, ρκζ′. — κ.λ.π. ὑπὸ Θεοῦ δίδονται ἡμῖν κατὰ χάριν, Γ′ 10,31. — λογικὴ καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, ὡς πρὸς τὴν πίστιν καὶ γνῶσιν, Β′ 121, ογ′, οδ′. — νοερὰ ψυχῆς ἐπινοητικὴ κ.λ.π., Β′ 147, α′. —, πίστις καὶ ἕνωσις ἀνθρώπου μετὰ Θεοῦ, Β′ 111, ια′. — πονηρὰ αἰσθητῶν, συμβολιζομένη δι᾽ ἐχίδνης δηξάσης Παῦλον, Β′ 113, κγ′. — φωτιστικὴ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 290, ϟε′. — Χριστοῦ ποιεῖ μοναχὸν κατισχύειν τοῦ πονηροῦ, Α′ 315, ξη′. Ἀμφότερα, ἤτοι—καὶ σοφίαν ὀλίγοι ἀπὸ Θεοῦ λαμβάνουσι, Δ′ 31, ϛ′. Ποία—ἐτέθη ὑπὸ Θεοῦ ἐν πλασθέντι ἀνθρώπῳ, Β′ 114, κζ′.

Δυνατός· Χριστὸς σοφός, δίκαιος καί— φύσει, καὶ ἀποτελέσματα τούτου ἐκδηλωθέντα, Β′ 155, μ′, μα′, μβ′, 156, μγ′.

Δωθαείμ· — ἑρμηνευόμενον, ἔκλειψις ἱκανή, Α′ 216, 5-6.

Δῶρα· — Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς συντηροῦνται δι᾽ εὐγνωμοσύνης πρὸς αὐτόν, Γ′ 86, 3 ἐξ. — ὑπ᾽ ἀνθρώπων, ποῖα τῷ Θεῷ προσενεκτέα, Β′ 128, ζ′. Διαφορά— καὶ ἔργων, Γ′ 63,15 ἐξ. Πῶς δέχεται ὁ μοναχός—ὑπὸ ἀδελφῶν πεμπόμενα, Γ′ 267, ρμε′. Τί ποιεῖ ὁ μοναχὸς τὰ ἐκ συγγενῶν—, Γ′ 263, ρλ′.

Δωρεά· — λαμβανομένη ἐκ προαιρέσεως καὶ προθυμίας, Γ′ 100,9. Ἀποτελέσματα ἀνθρώποις τῆς—τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 223, ρκη′. Ὅτι οὐ δεῖ κρύπτειν τήν—τῶν ἐκ Θεοῦ ἀγαθῶν, Β′ 56, κθ′.

Δωρεαί· — Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 308, μβ′. — Θεοῦ καὶ ἀγάπη ἡμῶν πρὸς αὐτόν, Γ′ 102,29 ἐξ. — Θεοῦ καὶ χαρίσματα, πῶς αὐξάνονται, Γ′ 153, 30. — Θεοῦ ἀφανεῖς, φανεραὶ κ.λ.π., Γ′ 61,33 ἐξ. Κατανόησις—Θεοῦ, Γ′ 341, νζ′. Προϋποθέσεις μεθέξεως τῶν ὑπερφυῶν—Θεοῦ, Γ′ 330, ιϛ′. Περὶ πνευματικῶν—Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Δ′ 302, ιϛ′.

Δωρήματα, θεῖα, πῶς τιμῶνται, Β′ 96, κη′.

Δωρόθεος, Γ′ 158,36. — ἅγιος, Γ′ 32, 29, Γ′ 43,39, Γ′ 56,5, Γ′ 75,24, Γ′ 83,24, Γ′ 93,34, Γ′ 117,35. — ὅσιος, Γ′ 5,24.

Ἑαυτός· — καθ᾽ ἡμέραν ἀνακρινόμενος, ποίαν παρέχει κατὰ μέγαν Βασίλειον ὠφέλειαν, Α′ 151, ξε′. —, μέγιστος ἐχθρὸς ἑκάστου ἀνθρώπου, Α′ 116, ρδ′. Περὶ γνώσεως—καὶ τῶν περὶ— καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 306, λε′ -307, λθ′.

Ἑβδόμη· — ἡμέρα κατὰ τὴν Γραφήν, σὺν ἕκτῃ καὶ ὀγδόῃ, τί μυστικώτερον δηλοῦσι, Β′ 59, να′, 60, νζ′, νθ′, ξ′.

Ἑβραῖοι· Ἐπιστολὴ Παύλου πρός—, λεγομένη μὴ οὖσα τοῦ Παύλου, Γ′ 157, 31-32.

Ἔγερσις ἡμῶν σὺν Χριστῷ, Γ′ 9,17.

Ἐγκαρτέρησις ἐν θεωρίᾳ συνειδήσεως καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 107, ρπε′.

Ἐγκατάλειψις· Ὀργή, ἤτοι—, διατί καὶ πῶς λαμβάνει χώραν δι᾽ ὑψηλόφρονα νοῦν, Β′ 129, ιϛ′. Ὀργή, ἤτοι—, τί ἐπιφέρει εἰς τὸν μὴ σωφρονιζόμενον διὰ ταπεινώσεως, Β′ 129, ιζ′. Τέσσαρες οἱ γενικοὶ τρόποι τῆς ὑπὸ Κυρίου—, Β′ 51, ϟϛ′.

Ἐγκράτεια· Α′ 257, οδ′, Β′ 217, η′, Β′ 220, ξζ′, Β′ 225, λγ′, Β′ 226, ξδ′, Β′ 262, λθ′, Β′ 262, λζ′, Β′ 284, λβ′, Β′ 293, με′, Γ′ 54,38, Γ′ 309, μζ′, Γ′ 322, ϟβ′, Δ′ 35, κδ′, Δ′ 49, ρε′, Δ′ 124,32. — ἀπαραιτήτως πτωχεία συνοδεύεται, Α′ 102, ϟζ′. —, ἀρχὴ πρακτικῆς, Α′ 152, ξϛ′. —, ἀγάπη, προσευχή, ἀπαλλακτικαὶ παθῶν εἰσι, Β′ 210, ϟγ′. —, ἀγάπη, κάθαρσις δι᾽ εὐχῆς καὶ κτῆσις χάριτος, Δ′ 124,36 ἐξ. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — ἀπαραίτητος ἀσκητῇ, Δ′ 373,9 ἐξ. — ἀρετὴ ἡσυ-

χάζοντος, Δ′ 47, ϟθ′. — βρωμάτων, Β′ 275, γ′. — βρωμάτων, δευτέρα πύλη εἰσάγουσα εἰς νοητὴν Ἱερουσαλήμ, Β′ 275, ϛ′. — βρωμάτων καὶ ρημάτων, Β′ 293, νβ′, 294, νγ′, νδ′, νε′. — βρωμάτων, Δ′ 105,33. — γαστρὸς ταπεινοῖ πάθη καὶ σώζει ψυχήν, Α′ 20, ριζ′. — ἐκ πάντων διὰ τὸν ἀγωνιζόμενον, Α′ 104, ρλδ′. —, εὐδαιμονία ἐστι καὶ ἐλπὶς ἀγαθή, Α′ 6, ια′. — ἔκγονον καλῆς ἡσυχίας, Β′ 215, πγ′. — ἴστησιν ἐπιθυμίαν, Β′ 212, κα′. — καὶ ταπείνωσις γεννῶσιν ἀπάθειαν, Α′ 322, ϟε′. — κ.λ.π. ἀρεταί, δυνάμεις παρὰ Θεοῦ εἰλημμέναι, καὶ ὅτι δεῖ γυμνάζειν αὐτάς, Α′ 4, γ′. — κ.λ.π. ἀρχὴ τηρήσεως νοῦ, Α′ 167, ρξε′. — καὶ ἀγάπη, ἴδιον τοῦ παθητικοῦ ψυχῆς ἐστι, Β′ 213, νβ′. — καὶ ἀγάπη καθαίρουσι λογισμούς, Β′ 217, ιγ′. — καὶ ἀγάπη καθαίρουσι τὸ παθητικὸν τῆς ψυχῆς, Β′ 215, πδ′. — καὶ ἀγάπη πρὸς πλησίον, κατὰ ἐμπαθῶν λογισμῶν εἰσι, Β′ 206, ιδ′.—καὶ ἀγάπη, τὴν ψυχὴν ἐλευθεροῦσι παθῶν, Β′ 50, πϛ′. — καὶ ἀγάπη, ψυχὴν καθαίρουσι, Β′ 206, ια′. — καὶ ἀλήθεια, ἀπαρχαὶ πρακτικῆς, τῷ Θεῷ προσφερόμεναι, Β′ 302, λγ′, λδ′. — καὶ ἁπλότητος στάδιον, Β′ 312, ρκθ′. — καὶ ἡδονή, Β′ 294, νϛ′. — καὶ ταπείνωσις ἐξαλείφουσιν ἁμαρτίας, Β′ 214, ο′. — καταμαραίνει τὸ ἐπιθυμητικὸν ψυχῆς, Β′ 49, π′. — κ.λ.π. φιλοῦσιν ἐμπαθεῖς μνήμας, Β′ 219, λζ′. — καὶ νηστεία, Γ′ 315, ξη′. — καὶ ὑπομονὴ γεννήματα γνώσεως, Γ′ 14, 11. — μεθ᾽ ὑπομονῆς καὶ ἀγάπη μετὰ μακροθυμίας, ξηραίνουσιν ἡδονάς, Β′ 211, γ′. — μήτηρ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης, Γ′ 309, μη′. — μία τῶν τριῶν ἀρετῶν ἡσυχίας, Δ′ 87,19 ἐξ. — ὅπλον τοῦ μεθ᾽ ὑπομονῆς ἡσυχάζοντος, Β′ 211, ια′.— παραδεδομένη, ἡ μὴ ἀπάτη διὰ χορτασίας κοιλίας, Α′ 61,29 ἐξ. — προϋπόθεσίς ἐστι γνώσεως ἁπλῆς, ἐνεργείᾳ Ἁγ. Πνεύματος, Α′ 241, κε′. — περιεκτική, Γ′ 38,13. — πόθεν γεννᾶται, Γ′ 14,10 ἐξ. — περιεκτικὴ ἀρετή, Δ′ 45, ϟα′. — συνέμπορος προσευχῆς, Γ′ 307, μ′. — τίσι πάθεσιν ἐναντία ἐστί, Α′ 9, λθ′. — τίκτει ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, Β′ 4, β′. — τίνος ἔργον λέγεται εἶναι, Β′ 176, με′. — τὸν νοῦν ἀπαθῆ διατηρεῖ, Β′ 32, λθ′. — τί ἐστι, Δ′ 84,26. — χαλινοῖ ἐπιθυμίας ὁρμάς, Β′ 208, ξϛ′. — χωρίζει τὸ πάθος τοῦ διαγοήματος, Β′ 33, μγ′. Ἀγαθά—, Α′ 224,5 ἐξ. Ἀναγκαῖον—, Α′ 322, ϟη′. Ἀνάγκη μέτρου καί—εἰς βρῶσιν καὶ πόσιν, Α′ 248, μη′, μθ′, ν′, να′. Ἀξία—, Α′ 246, μβ′. Ἀπάθεια καί—, Α′ 315, ξϛ′. Ἀποτελέσματα ἐλλείψεως—, Α′ 62,3 ἐξ. Ἀγάπη καί—ἀντίκεινται τῇ φιλαυτίᾳ, Β′ 29, η′. Ἀναγκαιότης—, Β′ 277, ιβ′, 278, ιε′, 274, ϛ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 220, νε′, νϛ′, Β′ 207, μβ′. Ἀποτελέσματα ἁπλότητος καί—, συγκιρνωμένων, Β′ 295, ξη′. Ἀποτελέσματα ἀπουσίας—, Β′ 219, λδ′. Ἀποτελέσματα διαλύσεως ἡδονῆς δι᾽ —, Β′ 118, νϛ′. Ἀποτελέσματα τῆς ἐν ἕξει—, Β′ 276, η′, Γ′ 294, πη′. Ἀγάπη,— καὶ προσευχή, Δ′ 274, οη′. Ἀποτελέσματα—τροφῆς, Δ′ 108, 14 ἐξ. Ἀναγκαιότης—, σιωπῆς, αὐτομεμψίας, Ε′ 101,39 ἐξ. Διατί ἐστι ἡ—τηρητέα, Β′ 215, πε′. Δι᾽—καὶ τῇ ἐκ ταπεινώσεως ἀκακίᾳ συντρίβεται ὁ βραχίων ἁμαρτωλοῦ, Β′ 255, δ′. Ἡσυχία, προσευχή, ἀγάπη,—, τετράπλοκόν ἐστιν ἅρμα κλπ, Β′ 206, κδ′. Ἡσυχία καί—τροφῆς, Ε′ 97, 23 ἐξ. Λογισμοὶ καί—, Α′ 112, μ′. Μισθός—ἡ ἀπάθεια, Β′ 17, κε′. Νίκη τῶν τῆς ἡδογῆς κινημάτων δι᾽—κ.λ.π. ἄγουσιν εἰς τὴν θεοπτίαν, Β′ 118, νη′. Ὅρος καὶ κανών—ὑπὸ πατέρων παραδεδομένος, ποῖός ἐστι, Α′ 62,14 ἐξ. Περὶ διακρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν—, Α′ 247, μδ′, με′. Περὶ —γαστρός, Κασσιανοῦ, Α′ 61,9 ἐξ. Ποία ἡ τριμερής—, ἡ συντρίβουσα τὴν καρδίαν, Α′ 124, σι′. Περὶ—καὶ παθῶν καὶ τῶν προκυπτόντων ἀποτελεσμάτων, Γ′ 119,25 ἐξ. Περὶ—τροφῆς, Ε′ 97,1 ἐξ. Σκοπός—κατορθού-

μενος ἐν κοινοβίοις καὶ πόλεσι, Α′ 249, νγ′. Τελειότης καί—, Β′ 312, ρκθ′. Φραγμὸς κατὰ θηρῶν ἡ—, Β′ 314, ρλθ′.
Ἐδέμ· Γ′ 34,35, Γ′ 308, μδ′, Δ′, σελ. 299.
Ἔδεσσα, Α′, σ. 303.
Ἐζεκίας· Β′ 125, ϟζ′, Β′ 127, β′, Β′ 130, κ′. — βασιλεὺς Ἰούδα, Β′ 191,5. Συμβολισμὸς τῶν πηγῶν, ὑδάτων καὶ ποταμοῦ, ἀναφερομένων ὑπό—, Β′ 122, πα′.
Ἔθνη· Διὰ Χριστοῦ ἡ εὐλογία, ἡ προφητευθεῖσα τῷ Ἀβραὰμ πᾶσι τοῖς—, Δ′ 322 ,λη′.
Εἰδωλολάτραι· — τί ἔδει ποιῆσαι ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσιν εὐσεβείας, Α′ 20, ρκβ′.
Εἰδωλολατρία· — Ἑλλήνων, Δ′ 142, κϛ′. —, ἡ προτίμησις τῶν κτισμάτων τοῦ κτίσαντος, Β′ 4, ζ′.
Εἰκόνες· Προσκύνησις—, πῶς νοητέα, Δ′ 117,29 ἑξ.
Εἰκών· —, ἀνάρχου βασιλείας, Β′ 137, νε′. — Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, πῶς νοητέος, Γ′ 326, γ′-δ′. Ἀνάγκη τὸν μοναχὸν φέρειν τήν—τοῦ ἐπουρανίου, Γ′ 242, λϛ′, 243, λζ′. Ὅτι δεῖ τὸν ἄνθρωπον εἶναι μόνον — τοῦ Θεοῦ, Β′ 96, κη′. Ὁ ἄνθρωπος ὡς κατ᾽— καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθείς, πῶς νοητέος, Γ′ 327 ε′-329,ιβ′. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος περισσότερον ἢ οἱ ἄγγελοι κατ᾽—Θεοῦ πεποίηται, Δ′ 156, ξβ′, 157, ξγ′. Τὸ κατ᾽—καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν Θεοῦ, ὃ μόνος ἔχει ὁ ἄνθρωπος, πῶς νοητέον, Β′ 238, 4-16. Φθορὰ θείας—ἀνθρώπου, Β′ 102, ξε′. Ψυχὴ ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατ᾽—καὶ τὸ καθ᾽ ὁμοίωσιν, Δ′ 147, μ′. Ὡς—Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, πῶς νοητέος, Δ′ 142, κζ′.
Εἰρήνη· Γ′ 38,26, Δ′ 28,7. — ἄκρα ἀγγέλων, τίσι διαθέσεσι κεκράτηται, Β′ 44, λϛ′. — ἐκ τηρήσεως ἐντολῶν, Β′ 224, κα′. — ἡ κατὰ Θεόν, Δ′, σ. 304. — Θεοῦ, πῶς ἐπέρχεται καὶ τί ἀποφέρει, Β′ 7, μδ′. — καὶ ἁγιασμὸς ἐν σχέσει πρὸς ὅρασιν Κυρίου ὑπ᾽ ἀνθρώπου, Α′ 65,15 ἑξ.— καὶ ἡσυχία, Δ′ 82,23. — λογισμῶν, Β′, σ. 315, σ. 316. — νοῦ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 161, ρκη′. — παθῶν ἐστιν ἀπαλλαγὴ καὶ οὐχ εὑρίσκεται ἐκτὸς ἐνεργείας Ἁγ. Πνεύματος, Α′ 107, ρϟβ′. — περιφανῶς οἰκοδομεῖ τὸν θεωρίας ναόν, Β′ 79, νγ′. — πρὸς Θεόν, πότε ἀποκτᾶται, Β′ 97, μ′, μα′. — τοῖς ἁγαπῶσι τὸν νόμον Θεοῦ, Γ′ 311, νβ′. — ὑπὲρ νοῦν, Δ′ 38, μζ′. Ἄνθρωπος ἐρχόμενος εἰς— λογισμῶν, Γ′ 58,31. Ἀποτελέσματα —, Δ′ 202, η′, θ′. Δωρεά—τριττή, Γ′ 310, ν′. Ἔλευσις εἰς—τῶν ἐν ἡμῖν δυνάμεων, Γ′ 334, λϟ′. Ἱερουσαλήμ, ἑρμηνευόμενον ὅρασις—, Β′ 125, ϟζ′, 212, λα′. Πῶς φιλοφρονεῖται ἡ θείας—παρουσία, Β′ 96, κη′. Περὶ λογισμῶν τῆς τελείας—, Γ′ 152,13 ἑξ. Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς—πρὸς πάντας, Δ′ 214, Γ′. Τί καταλύει τήν—, Δ′ 12,24. Τρία εἴδη—, Δ′ 344, νε′.
Εἰρηνοποιοί· μακαριότης—, Γ′ 24,10 ἑξ.
Εἰρωνεία, Β′ 220, ξθ′.
Εἷς· — ὁ Θεός, Ε′ 8, ια′. — ὁ τρισυπόστατος, Ε′ 7, θ′.
Εἰσαγωγικοί· Ἀγάγνωσις Γραφῶν ὑπὸ —, Γ′ 321, ϟ′. Προσευχή—ἔνδον καρδίας καὶ διηνεκῶς κ.λ.π., Δ′ 251, να′.
Εἰσαγωγικός· — ἀσκητὴς οὐδὲ ὕδωρ πίνει, οὐδὲ τρώγει, εἰ μὴ δίδωσιν αὐτῷ ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ πατήρ, Γ′ 239, ιζ′, 240, ιη′. — διὰ τίνα λόγον ὁ — κατεργάζεται τὴν ἀρετήν, Γ′ 286, νϛ′. —, μέσος καὶ τέλειος τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 241, μα′. Μοναχὸς καλεῖται—ἢ μέσος ἢ τέλειος ἀναλόγως τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν παθῶν κλπ., Γ′ 282, λη′-283, μβ′. Περὶ μοναχοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸ στάδιον τοῦ—, Γ′ 282, μ′. Περὶ ἀναστροφῆς τοῦ— τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 246, μζ′. Σχέσεις— ἀσκητοῦ τῷ πνευματικῷ πατρί, Γ′ 238, ιβ′, 239, ιε′, ιϛ′, ιζ′, 240, ιη′, π′. Τίνες αἱ πέντε ἀσχολίαι τοῦ—ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 244, με′.
Εἰσαγόμενοι· Τάξις — καὶ προκοπτόντων, Β′ 112, ιϛ′.
Εἰσαγόμενος· ὁ εἰς τὸ πρῶτον στάδιον

τοῦ—εἰσερχόμενος, τί ποιεῖ, Β′ 112, ιδ′.
Εἰσπνοή· Νοερὰ προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ κ.λ.π.» διὰ μεθόδου—διενεργουμένη, Δ′ 221, ιθ′, 222, κ′, 223, κβ′.
Ἑκατοντάς· Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, περὶ ἀγάπης, κεφαλαίων ἑκατοντάδες, Α′, Β′, Γ′, Δ′, Β′ σελ. 4 - 51. Τοῦ αὐτοῦ περὶ Θεολογίας κεφαλαίων ἑκατοντάδες, Α′, Β′, Γ′, Δ′, Ε′, ϛ′, Ζ, Β′ σελ. 52-186.
Ἔκβασις τῶν κατὰ φύσιν, τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′.
Ἐκδημεῖν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ Κυρίου, πῶς νοητέον, Β′ 80, νθ′.
Ἐκζήτησις, τί ἐστι, Β′ 152, κζ′.
Ἐκκλησία· Β′, σ. 231, Γ′,253, πη′, Γ′ 261, ρκα′, Γ′ 261, ρκγ′, Γ′ 262, ρκδ′, Γ′ 266, ρμα′, Γ′ 276, ιϛ′, Γ′ 306,λδ′,Γ′ 315,ξϛ′,Γ′ 337, μδ′, Γ′ 340,νδ′,Γ′ 341,νη′,Γ′ 349, π′, 350, πγ′,351,πϛ′,Γ′ 352,πθ′,Δ′ 92,19, Δ′ 114,29,Δ′ 183, ρλζ′, Δ′ 210, ιε′, Δ′ 289, ϟβ′, Ε′ 47, πα′. — ἄνω, τῶν ἁγίων, Α′ 130,18. — Ἁγία, λυχνία προσομοιάζεται, Β′ 162, οζ′. — Ἁγία, Καθολική, Γ′ 114,25. — θεμελιωθεῖσα ἐπὶ τῶν ἀποστόλων, Α′ 69, 22. — Θεοῦ, Γ′ 300, ζ′. — νύμφη πιστῶν, Γ′ 251, οθ′. — παρέλαβε τὸ ψάλλειν τὰ τροπάρια ἐμμελῶς, Γ′ 42, 9 ἑξ.,21 ἑξ.—πιστῶν,Γ′ 342,νθ′,Γ′ 343, ξβ′, Γ′ 345,ξη′.—πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς,Δ′ 92,17. — Χριστοῦ, Γ′ 341, νζ′. Οἰκοδόμοι ἐν—ψυχικοὶ οἱ μὴ λαμβάνοντες ἐκ τῆς ζώσης πηγῆς τοῦ πνεύματος, Δ′ 58, ρκη′. Πῶς δεῖ δέχεσθαι τὰ τῆς—δόγματα, Γ′ 56,1 ἑξ. Σπέρμα διδασκαλίας τῇ Θεοῦ—, Γ′ 342, νθ′.
Ἐκκλησίαι Θεοῦ, Δ′ 208, ιε′.
Ἐκκλησιασμὸς μοναχοῦ, Γ′ 263, ρλζ′.
Ἐκκλησιαστής· Α′ 46, ε′, Α′ 172, ρκζ′, Α′ 200,3, Α′ 323, ρ′, Β′ 75, λβ′, Β′ 294, νγ′, Γ′ 52,20, Δ′ 128,34.
Ἔκλειψις· Δωθαεὶμ, ἑρμηνευόμενον— ἱκανή, Α′ 216, 5-6.
Ἔκπληξις· θεία κ.λ.π., Δ′ 53, ριη′ — τί ἐστι, Δ′ 39, νη′.
Ἔκστασις· Δ′ 51, ρια′. — ἀποτέλεσμα νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 104,27. — διανοίας ἐν πνεύματι, Δ′ 53, ριη′. — καὶ ἁρπαγή, Δ′ 246, μϛ′. — λογισμῶν, Δ′ 235, λϛ′. — ξένη καὶ θεία, Γ′ 340, νγ′. — πότε λαμβάνει χώραν, Γ′ 45,3 ἑξ. — τί ἐστι, Δ′ 39, νη′. Διάφορος ἡ—, ὡς ἀποτέλεσμα καρποῦ ἀμπέλου φυσικῆς καὶ ἀμπέλου πνευματικῆς, Β′ 115, λζ′.
Ἔκτριψις· — ἀφανίζει αὐτὴν ταύτην τῆς κακίας τὴν ἐνθύμησιν, Β′ 127, δ′.
Ἕκτη· — ἡμέρα Γραφῆς, σὺν ἑβδόμῃ καὶ ὀγδόῃ, τί μυστικώτερον δηλοῦσι, Β′ 59, να′-60, νζ′, νθ′, ξ′.
Ἔλαιον, τί συμβολίζει, Β′ 28, β′.
Ἔλεγχος· — ἀγαπητός ἐστι, διὰ τοὺς μισοῦντας κακίαν, Α′ 114, οϛ′. — δι᾽ ἄνδρα δυνατόν, ἢ διὰ συνετόν, πῶς γίνεται, Α′ 105, ργ′. — διατί οὐ μισητός, Α′ 105, ργα′. — ἑαυτοῦ, φέρει ἀκατάκριτον ἔπαινον ἀνθρώπων, Α′ 100,οβ.—καθ᾽ ἑαυτοῦ, Α′ 98, λθ′.— καὶ τί ἐξ αὐτοῦ δύναται προελθεῖν, Α′ 109, ι′. — κακοπιστίας, ὑπὸ τίνων γίνεται, Α′ 109, α′. — οὐκ ἐξακολουθεῖ διὰ τὸν παυσάμενον ἀπὸ ἁμαρτίας, Α′ 98, λθ′. — πιστῶν κατὰ Θεόν, Α′ 104, ρλα′. Δύο εἴδη—, Α′ 98, λη′. Δεῖ τόν—μετὰ παρρησίας καὶ ἀγάπης γενέσθαι, Β′ 44, λβ′. Μῖσος—, πάθος ὑπερηφανίας δηλοῖ, Γ′ 28,10 ἑξ. Προσευχὴ διὰ πλησίον, κρεῖσσόν ἐστιν—, Α′ 104, ρλβ′. Πῶς ὁ μοναχὸς δέχεται τόν—, Β′ 292, λδ′, λε′.
Ἐλεεῖν· περὶ τοῦ—, Γ′ 258, ρια′, ριβ′, ριγ′, 259, ριδ′, ριε′, ριϛ′, ριζ′. Τίνος χάριν ὁ Κύριος τό—καὶ ἐλεεῖσθαι ἐθέσπισε, Β′ 98, με′.
Ἐλεημοσύνη· Β′ 291, κη′, Γ′ 23,20 ἑξ., Γ′ 38,12, Γ′ 135,12. — ἐξ ὑστερήματος, Β′ 311, ριη′. — θεραπεύει τὸ θυμικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, Β′ 11, οθ′. — καὶ ἀποταγή, Α′ 254, ξϛ′. — καὶ πλούσιοι, Γ′ 86,33 ἑξ. — οὐ πράττεται ὑπὸ εἰσαγωγικοῦ, ἄνευ τῆς τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς γνώμης, Γ′ 239, ιϛ′. —, πῶς κατὰ μίμησιν Θεοῦ ποιεῖται, Β′ 5, κδ′. —, πῶς γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἀγάπην ἐσθίοντος, Δ′

65, ζ′. — τελεία, τίς ἐστι, Γ′ 23,33 ἑξ. Ἀκτημοσύνη κρείττων—, Γ′ 24, 6. Περὶ—ἡσυχαστοῦ, Α′ 39,13 ἑξ.
Ἐλεήμων ἀληθής, τίς ἐστι, Β′ 291, κζ′.
Ἐλέησον· Κύριε—, ἑρμηνεία αὐτοῦ καὶ ἀξία αὐτοῦ, ὡς καὶ τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 69, 1-72,20.
Ἔλεος· — Θεοῦ ἐγκρυπτόμενον ταῖς ἀκουσίαις ὀδύναις, Α′ 118, ρλθ′. — θεῖον καὶ ἀπαθείας ἐλπίς, Β′ 256, η′. — Θεοῦ καὶ δουλεία εἰς ἡδονάς, Β′ 214, ξδ′. — Θεοῦ καὶ πένθος, Δ′ 132, α′. — Θεοῦ διὰ τῆς προσευχῆς «Κύριε ἐλέησον», Ε′ 70,17 ἑξ. — Θεοῦ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματός ἐστι, Ε′ 71,19 ἑξ. — καταπαύει θυμόν, Α′ 58, ε′. — καὶ ἀλήθεια, Β′ 295, ξζ′. — καὶ ἀλήθεια προηγεῖται πασῶν ἀρετῶν, Β′ 289, ε′. — καὶ καθαρμὸς ψυχῆς, Β′ 291, κα′. — οὐ διὰ δολοποιοῦντα ἐστί, Α′ 103, ρκγ′. — Χριστοῦ ἄφθαρτον, Α′ 282, λγ′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 33, ιγ′. Ἔχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ δι᾽—, Α′ 287, να′. Προσευχὴ δι᾽—, τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, Δ′ 205, ιγ′. Περιπτώσεις λήψεως—Θεοῦ, Ε′ 71,36 ἑξ. Ταπείνωσις, ἀγάπη καί—, περιεκτικὰ πάσης ἰδέας ἀρετῶν, Δ′ 269, ογ′. Χαρὰ ψυχῆς δι᾽—Θεοῦ, Δ′ 68, δ′.
Ἐλευθερία· — δουλωσάντων ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ, διὰ πολλῆς ἀγάπης ἀποκτᾶται, Α′ 236, δ′. — ἐστὶν ἡ μὴ ὑποκειμένη νόμῳ ζωή, Γ′ 352, ϟα′. — νοητή, ἡ παθῶν ἀπαλλαγὴ κ.λ.π., Β′ 213, λγ′. — οὐ διὰ τοὺς μὴ ὀρθῶς δουλεύοντας, Α′ 110, ιθ′. —, πρώτη τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν ἀρετῶν, Γ′ 273, α′. —, τίς ἐστι, Α′ 7, ιη′. — ὑπὸ θανόντος Χριστοῦ χαρίζεται, Α′ 109, δ′. — υἱοθεσίας θείας σημεῖον, Ε′ 8, ι′. — χάριτι δεκτὴ ἐστι, Α′ 109, γ′. — ψυχῆς λογικῆς, συμβολιζομένη διὰ σαββάτων, Β′ 58, λθ′. Ἀγάπη πρός —, Γ′ 88,26. Μετοχή—καὶ γνῶσις Πατρός, μυστήρια, Ε′ 8, ι′. Νόμος—διδάσκων πᾶσαν ἀλήθειαν, πῶς νοεῖται ὑπὸ ὀλίγων κ.λ.π., Α′ 98, λ′, λα′, λβ′. Νόμος—, πρὸ τῆς πράξεως ἀναγινώσκεται, Α′ 110, ιζ′. Νόμος—πῶς ἀναγινώσκεται, πῶς νοεῖται, πῶς πληροῦται, Α′ 98, λβ′. Νόμου—τελειότης, ἐγκρύπτεται ἐν σταυρῷ Χριστοῦ, Α′ 98, λα′. Ὅτι δεῖ τηρεῖν τήν—, Β′ 212, ιϛ′.
Ἑλικών, Γ′, σ. 4.
Ἐλισσαιέ, Α′ 201,14.
Ἐλισσαῖος· Α′ 200,36, Α′ 202,3, Α′ 208,21,27, Α′ 224,23, Γ′ 152,18.— λαβὼν μηλωτὴν Ἠλιοὺ καὶ διαβὰς τὸν Ἰορδάνην, τί συμβολίζουσι, Β′ 193, 39 ἑξ. — παράδειγμα ἀποταγῆς, Α′ 295, ϟβ′.
Ἐλλάμψεις· Ἕξις δεκτική—, Γ′ 332, κζ′. καταυγασμὸς νοῦ ἐκ σοφοποιῶν —, Γ′ 330, ιη′.
Ἔλλαμψις· Γ′ 338, μζ′, Ε′ 30, μϛ′, Ε′ 32, να′, Ε′ 76,11 ἑξ. — ἄκτιστος ὡράθη ἐν Θαβωρίῳ, Δ′ 187, ρμθ′.— ἐκ χάριτος, Γ′ 266, ρμγ′. — ἐπουρανίου φωτὸς ἐν ἀποκαλύψει καὶ δυνάμει Πνεύματος, Γ′ 228, ρλζ′. — θείου Πνεύματος, Γ′ 215, ρι′. — θείου φωτός, Γ′ 269, ργβ′. — θεία, Α′ 154, πϛ′, Δ′ 9,1, Δ′ σ. 196. — θεία, ἄκτιστός ἐστι, Δ′ 157, ξε′. — θείας Τριάδος, Δ′ 313, κδ′. — θεία, τί ἐστι, Δ′ 157, ξε′. — θεία, Ε′ 34, νζ′, Ε′ 49, πα′, Ε′ 56, ϟ′. — θεία, ποῦ εὑρίσκεται, Ε′ 78,29 ἑξ. — θεϊκή, Ε′ 78,29,30. — καὶ καθαρότης καρδίας, Δ′ 272, οϛ′. — Πνεύματος τῆς πιστευούσης ψυχῆς, τί ἐστι, Γ′ 229, ρλη′. — παρὰ τοῦ πνεύματος, Δ′ 161, οϛ′. — πνεύματος, Ε′ 33, νγ′. —, τίνων ἀποτέλεσμά ἐστι, Δ′ 292, ϟϛ′. — ὑπερφυὴς ἡ θεία ἐνέργεια, Δ′ 189,40 ἑξ. — φωτὸς τῷ Παύλῳ, Γ′ 230, ρλθ′. — χάριτος ἀσφαλής, τί ἐπάγεται, Γ′ 251, οζ′. Κάθαρσις καί—, Β′ 256, θ′. Μέθεξις θείας—, Δ′ 158, ξϛ′, ξζ′. Μέθεξις θείας—καὶ γνῶσις τῶν ὄντων, Δ′ 157, ξε′. Μέθεξις θείας—ὑπ᾽ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 157, ξδ′. Ξένη —, Β′, σ. 315, σ. 316. Περὶ τῆς τελείας καὶ ἐνυποστάτου—, Δ′ 262, ξζ′. Περὶ τοῦ ἐν Θαβὼρ φωτὸς ὅτι οὐκ ἦν

οὐσία Θεοῦ, ἀλλ᾽ ἄκτιστος—, Δ′ 185, ρμϛ′-187, ργ′. Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ εὑρισκόμενοι, ἀλλὰ καλλιεργοῦντες ἐν πίστει τὰς ἀρετάς, ἀξιοῦνται θείων ὁράσεων καί—, Ε′ 73, 5-80, 33. Χρονία θείας—μετουσία, Β′ 20, μη′.
Ἑλλάς, Γ′ 165,23.
Ἕλληνες· — Θεὸν τὸν διάβολον νοήσαντες, Δ′ 143, κη′. Διατί ὁ Κύριος εἶπεν, ὅτε ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ—ἰδεῖν, «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα κ.λ.π.», Γ′ 67, 7-10. Εἰδωλολατρία—, Δ′ 142, κϛ′.
Ἐλπίδιος·—, πρὸς ὃν ὁ ἀσκητικὸς λόγος περὶ Ἀγάπης Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Β′, σ. 3. Περὶ ἀγάπης, πρόλογος Μαξίμου ὁμολογητοῦ, πρός—πρεσβύτερον, Β′, σ. 3.
Ἐλπίς· Β′ 296, πζ′, Γ′ 339, νβ′. — ἀλώβητος καὶ σύνεσις ποιοῦσι τὴν κατ᾽ ἀνάβασιν ἄπταιστον φυσικὴν θεωρίαν, Β′ 184, ϟγ′. — ἀγαθή, Γ′ 53,28, 31. — βασιλείας οὐρανῶν, Γ′ 128,36 ἑξ. — δι᾽ ὡρισμένα τινὰ πρὸς Θεόν, δι᾽ ἃ οὐ διαμάχεταί τις πρὸς πλησίον, Α′ 116, ργ′. — ἐνὶ συμπαρατείνεται τμήματι, Β′ 40, ϟθ′. — ἐκ πένθους καὶ ὑπομονῆς γίνεται, Γ′ 131,34. — ἐπὶ Κύριον, Γ′ 61,31 ἑξ. — καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 16,25 ἑξ. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 48, ργ′. — καὶ προσευχή, Δ′ 26,25. — μονολόγιστος, Α′ 120, ρνβ′. — μονολόγιστος πρὸς ἐπίλυσιν σκολιῶν πραγμάτων, Α′ 96, ιβ′. — μόνον πρὸς Θεὸν θετέα, Β′ 51, ϟε′. — μήτηρ ἀπροσπαθείας, Γ′ 126, 29 ἑξ. —, ὅτι οὐκ ἐστι ψιλὸν πρᾶγμα, Β′ 263, μα′. — Παύλου, συμβολιζομένη διὰ νήσου, ἐν ᾗ ἐναυάγησεν οὗτος καὶ διεσώθη, Β′ 113, κγ′. —, πίστις, ἀγάπη, προϋποθέσεις θεωρίας ἀοράτων, Ε′ 6, η′. —, τί ἐστι, Γ′ 75, 37 ἑξ. — ὠφελιμωτέρα ὠφελίμων λογισμῶν, Α′ 112, μ′. Ἀπώλεια—, χειρότερόν ἐστι τοῦ ἁμαρτάνειν, Α′ 293, πε′. Ἀναγκαιότης πίστεως,— καὶ ἀγάπης καὶ ἀποτελέσματα ἑκάστης, Β′ 120, ξη′, ξθ′, 121, οα′, οβ′. Ἀπότελεσμα—εἰς Θεόν, Β′ 4, γ′. Ἀποτελέσματα τῆς δι᾽—πίστεως, Β′ 159, ξ′. Ἀνάγκη—, ἐν καιρῷ πειρασμῶν, Γ′ 225, ρλ′. Διὰ μόνης τῆς—κολλᾶται τις τῷ Θεῷ, Α′ 119, ρμϛ′. Διατί οὐ δεῖ ἡμᾶς τήν—ἀπολλύναι, Α′ 293, πα′, πβ′. Θεμέλιος πίστεως καί —, Γ′ 244, μδ′. Μύρια ὁ ἀντικείμενος μηχανεύεται τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς πιστοὺς τῆς—καὶ ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, Γ′ 233, ρμζ′. Ὅρος τῆς—, Α′ 235, β′. Οὐ δεῖ ἀφίστασθαι τῆς Θεοῦ—, Α′ 198,9 ἑξ. Πάντα δεῖ πράττειν διὰ προσευχῆς καὶ ἀγαθῆς—, Α′ 111, λϛ′. Πάσης πνευματικῆς θεωρίας ἡγείσθω πίστις,—, ἀγάπη, πλέον δὲ ἡ ἀγάπη, Α′ 236, α′. Πίστις,—, ἀγάπη, Β′ 274, β′. Περί—τῶν μελλόντων, Γ′ 124,7 ἑξ. Περὶ πίστεως, ἀγάπης καί —τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 282, ϟ′. Περὶ τῆς πρὸς Θεόν—, Δ′, σ. 218. Περὶ τῆς ἀπροσπαθείας, γεννωμένης ἐκ τῆς—, Γ′ 126,29 ἑξ. Πίστις,—, ἀγάπη καὶ θεωρία, Δ′ 320, λδ′. Τέλος πάντων ἀγαθῶν, ἡ ἀγάπη καὶ σχέσεις αὐτῆς μετὰ πίστεως καί—, Β′ 95, κϛ′.
Ἐμμόρ, Β′ 123, πδ′.
Ἐμπάθεια· —καὶ ἐμπαθής, Β′ 295, οα′, οβ′, ογ′, οδ′. Περί—κ.λ.π. καὶ ἐμπαθοῦς, Δ′ 282, πη′, πθ′.
Ἐμπαθεῖς· — καὶ θέλημα αὐτῶν, Γ′ 98, 8 ἑξ.
Ἐμπαθής· Ἡσυχία καί—, Γ′ 79,1 ἑξ.
Ἐμπεδοκλῆς, Δ′ 141, κε′.
Ἕν· Τὸ ὑπὲρ διάνοιαν—, καὶ μόνον φύσει ἐραστόν, Ε′ 14, κδ′. — τῷ ὄντι ἀγαθόν, Ε′ 18, λα′. Ἀναγκαία ἡ ἀνάτασις τοῦ νοῦ πρὸς τό—, τὸ ἀνίδεον καὶ ἁπλοῦν καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 17, κη′, κθ′. Ἀναγκαία ἡ ἀνάτασις τοῦ νοῦ πρὸς μόνον τὸ ὑπερούσιον—καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 18, λ′, λα′, λβ′, 19, λγ′, 20, λδ′, λε′, λζ′. Ἀποτελέσματα ἀναγωγῆς τοῦ νοῦ πρὸς τὸ ἀρχαίτατον καὶ ἁπλῶς—, Ε′ 16 κε′, κϛ′, κζ′. Ἔρως μόνῳ τῷ ὑπερουσίῳ—, Ε′ 20, λδ′. Θεὸς τὸ κορυφαῖον καὶ ἁπλῶς—ἐστι, Ε′ 9, ιβ′. Θεὸς τὸ Τριαδικὸν ἀγαθόν—, Ε′ 13, κβ′.

Θεωρία ἀκτίστου ὑπὲρ νοῦν—, Ε′ 22, λε′. Θεωρία ὑπερκοσμίου—, Ε′ 24, ϡϛ′. Λατρεία τῷ κορυφαίῳ—, διατί ἀναγκαία, Ε′ 10, ιε′, ιϛ′. Νοῦς ὀφείλει εἰς τό—ἀφορᾶν, Ε′ 9, ιγ′, ιδ′. Τί ἐστι τὸ ὑπὲρ νοῦν ἀπόκρυφον—, Ε′ 29, με′. Τὸ ὑπερκόσμιον—διὰ πάντων ἐπιβοᾶται καὶ τὰ πάντα νεύει πρὸς Αὐτό, Ε′ 13, κα′. Τὸ ὑπερκόσμιον—, ὑπερίδρυται πάσης θεωρίας καὶ νοήσεως, Ε′ 13, κα′. Τὸ ὑπερούσιον—αἴτιον τῶν πάντων, Ε′ 17, λ′.

Ἐνανθρώπησις· — Θεοῦ καὶ ἀποθέωσις ἀνθρώπου, Β′ 181, οδ′. — Κυρίου, διατί ἐγένετο καὶ δὴ ἐκ Παρθένου Μαρίας, μὴ ὑποστάσης τὰς ὀδύνας τῆς γεννήσεως, Β′ 94, ιδ′. — Λόγου Θεοῦ καὶ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, Δ′ 155, νϛ′. — Λόγου Θεοῦ δι᾽ ἀποκατάστασιν ἀνθρώπου, Ε′ 69,13 ἐξ. — Χριστοῦ, Δ′ 286, ϡβ′. — Χριστοῦ δι᾽ ἀνθρώπους, Ε′ 79,33 ἐξ. Μυστήριον—, ὅτι ἀεὶ μένει μυστήριον καὶ ὅτι δεῖ διὰ τὸ μυστήριον τοῦτο δοξάζειν τὸν Θεόν, Β′ 93, ιβ′, ιγ′.

Ἑνάς· — ὁ Θεός ἐστιν ἑνοποιὸς καὶ νοῦς ὑπὲρ νόησιν, Ε′ 19, λγ′. — Τριαδική, Δ′ 312, κδ′, Ε′ 14, κγ′, Ε′ 20, λδ′. — τρισυπόστατος, Ε′ 18, λ′. — τρισυπόστατος, διακεκριμένη, Δ′ 166, ϡ′. Θεωρία καὶ ἐνατένισις ὑπὸ τῆς ψυχῆς τῆς ὑπερφυοῦς Τριαδικῆς—, Ε′ 20, λδ′. Πότε ἀποδιοπεμπόμεθα τῆς Θείας—, Γ′ 330, ιη′.

Ἐνδύματα· διατί οὐ διὰ μοναχὸν ἡ μέριμνα—, Α′ 47, ε′.

Ἐνέργεια· — ἁπλῆ Ἁγ. Πνεύματος καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις γινώσκεται, Α′ 241, κε′. — Ἁγία, Β′, σ. 315, σ. 316. — ἁμαρτίας τί ἐστι, Β′ 235,14,28 ἐξ. — Ἁγ. Πνεύματος τῇ καρδίᾳ, Δ′, σ. 303. — ἄκτιστος, ἡ χάρις, Δ′ 189,15 ἐξ. — ἄκτιστος Θεοῦ, μεριζομένη, Δ′ 159, ξθ′. — ἄκτιστος Θεοῦ, τὸ κυριεύειν, Δ′ 178, ρκε′. — διττὴ τῷ ἀρχαρίῳ, ὀφειλομένη εἰς χάριν ἢ εἰς πλάνην, Δ′ 69, η′. —, εἰς τί διαφέρει τῆς οὐσίας, Δ′ 184, ρμα′. — ἡ ἐνέργειαι Θεοῦ ἄκτιστοι, Δ′ 158, ξη′, 159, ξθ′, ο′, οα′, 160, οβ′, ογ′, οδ′. — Θεοῦ πανσθενής, τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′. — θεία, ἄκτιστός ἐστι, 183, ρλθ′, Δ′ 174, ριε′. — θεία, ἄκτιστος καὶ συναΐδιος, Δ′ 183, ρμ′. — θεία ἄκτιστος, οὐκ ἔστιν οὐσία Θεοῦ, Δ′ 168, ϡε′, Δ′ 178, ρκε′, 179, ρκϛ′, ρκζ′, ρκη′. — θεία, ἄκτιστος, Δ′ 158, ξη′. — θεία καὶ ἐνεργητικόν, Δ′ 184, ρμγ′. — θεία καὶ ὑποστάσεις Θεοῦ, Δ′ 173, ριβ′. — θεία μεθεκτή ἐστι, οὐχὶ θεία οὐσία, Δ′ 171, ρζ′, ρη′, ρθ′, 172, ρι′, ρια′. — θεία οὐκ ἐκ τῆς οὐσίας γνωρίζεται, ἀλλ᾽ ἡ οὐσία ἐκ τῆς—, Δ′ 184, ρμα′. — Θεοῦ γνωρίζεται ὑπ᾽ ἀνθρώπων, 164, πβ′, πγ′, πδ′. — καρδιακὴ πάντῃ ἀνείδεος καὶ ἀσχημάτιστος, Δ′ 68, γ′. — παθῶν καί—φωτεινοῦ πνεύματος τῷ ἀνθρώπῳ, Γ′ 222, ρκζ′. — πολλαπλῆ Θεοῦ, Ε′ 5, δ′. Ἄκτιστος οὐσία καὶ ἄκτιστος—, διαφέρουσι, Δ′ 169, ϡε′. Ἄλλο—καὶ ἄλλο ἐνέργημα, Β′ 313, ρλγ′. Ἀποτελέσματα—χάριτος, Δ′ 69, θ′. Ἀποτελέσματα θείας— ἀνθρώποις, Δ′ 161, οϛ′. Δύο τρόποι, ἐν οἷς εὑρίσκεται ἡ τοῦ Πνεύματος—, Δ′ 67, γ′. Ἕνωσις καί—, Δ′ 161, οε′. Εὐνομιανοὶ κακῶς λέγοντες μηδὲν διαφέρειν τῆς θείας οὐσίας τὴν θείαν—, Δ′ 164, πγ′. Ζωή,— Θεοῦ ἐστι, Δ′ 175, ριϛ′, ριζ′, ριη′. Θεότης ὄνομα θείας—, Δ′ 170, ρε′. Ἴδιον θείας—τὸ ποιεῖν, Δ′ 169, ϡϛ′. Κακοδοξία ἡ ἐκδοχὴ περὶ μόνης ἀκτίστου—τοῦ Υἱοῦ ὄντος, Δ′ 174, ριε′. Κτίσματα, τὰ θείας—ἀποτελέσματα, Δ′ 183, ρμ′. Μέθεξις οὐ τῇ φύσει ἀλλὰ τῇ Θεοῦ—, Δ′ 162, οη′. Ὅτι διάφορά εἰσιν, ἡ θεία φύσις καὶ ἡ θεία—, Δ′ 169, ϡϛ′. - ρ′. Ὅτι τῆς οὐσίας οὐκ ἀδιάφορός ἐστιν ἡ—, Δ′ 184, ρμγ′. Οὐσία θεία, τῆς θείας—διαφέρει, Δ′ 184, ρμα′, ρμβ′, ρμδ′, 185, ρμε′. Οὐσία Θεοῦ γνωρίζεται ἐκ τῆς—, Δ′ 184, ρμα′. Οὐσία Θεοῦ οὐ καθορᾶται ἀλλ᾽ ἡ—αὐτοῦ, Δ′ 187,

ργ′. Οὐσία καί—, πῶς νοητέα, Δ′ 182, ρλϛ′. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις προσευχή ἐστιν ἡ—, ἀεικίνητος, νοερά, τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 68, γ′. Περί—θείας καὶ μὴ θείας, Δ′ 257, ξα′. Περὶ θείας—καὶ ἀνθρωπίνης, Δ′, σ. 303. Περὶ οὐσίας καί—Θεοῦ, Δ′ 182, ρλϛ′, 184, ρλζ′, ρλη′, ρλθ′. Περὶ τοῦ ὅτι διαφέρουσιν ἡ θεία οὐσία τῆς θείας—, Δ′ 173, ριβ′, ριγ′, 174, ριδ′, ριε′, 175, ριϛ′. Περὶ τοῦ τί ἐστιν ἡ ἄκτιστος—, Δ′ 180, ρκθ′, ρλ′, ρλα′.

Ἐνέργειαι· — ἄκτιστοι ἀΐδιοι, Δ′ 191, 18. — Θεοῦ, πῶς ἐκπέμπονται, Β′ 246,14. — θεῖαι ἄκτιστοί εἰσι, Δ′ 185, ρμδ′. — θεῖαι καὶ πρόοδοι, ὀνόματά τινα αὐτῶν καὶ ὅτι ἑκάστη κοινή ἐστι Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 167, ϡα′. — θεῖαι, ὅτι διαφορὰς πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, Δ′ 169, ρα′, 170, ρβ, ργ′. — καὶ πρόοδοι θεῖαι, ἄκτιστοι καὶ ἄσχετοι, Δ′ 165, πε′, πϛ′, πζ′. Ἐνέργεια ἤ — Θεοῦ, ἄκτιστοι, Δ′ 158, ξη′, 159, ξθ′, ο′, οα′, 160, οβ′, ογ′, οδ′. Ἕνωσις ἀκτίστοις—, Δ′ 167, ϡβ′. Μέθεξις θείαις—, Δ′ 168, ϡε′. Μέθεξις ἀκτίστοις—, Δ′ 168, ϡγ′. Περὶ δύο—, βουλήσεως καὶ νοήσεως, ὧν ἡ μὲν θεωρία, ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται, Α′ 332,12 ἐξ. Περὶ θείων—καὶ προόδων ἀκτίστων, Δ′ 166, πη′, πθ′, ϡ′.

Ἐνεργεῖν· Οὐσία Θεοῦ καὶ τὸ ποιεῖν καί —αὐτοῦ, Δ′ 182, ρλδ′. Ποιεῖν καί— Θεοῦ, Δ′ 181, ρλγ′.

Ἐνεργητικόν· Ἐνέργεια θεία καί—, Δ′ 184, ρμγ′.

Ἐνθυμήματα ἐμπαθῆ, ἐξαλειπτέα ἐκ καρδίας, Α′ 306, ια′.

Ἐνθυμήσεις ψυχῆς πονηραί, ἐκκοπτέαι, Α′ 6, ιϛ′.

Ἐνθύμησις· — ἐπιθυμίας, ῥίζα παθῶν ἐστι, Α′ 25, ργζ′. — καὶ ἔγγοια, τί εἰσι καὶ εἰς τί χρησιμεύουσι, Β′ 141, ογ′.

Ἔννοια· — πᾶσα μέτρον ἔχει καὶ σταθμόν, Α′ 101, πζ′. Ἀποτελέσματα—κακῶν, κατὰ ἢ παρὰ πρόθεσιν προερχομένων, Α′ 123, ρϡα′. Ἐνθυμήσεις καί—τί εἰσι καὶ εἰς τί χρησιμεύουσι, Β′ 141, ογ′.

Ἔννοιαι· Τὰ πάθη τάς—κινοῦσι καὶ οὐχὶ αἱ—τὰ πάθη, Α′ 306, ιδ′.

Ἐνοποίησις ἀνθρώπου Θεῷ, Γ′ 323, ϡδ′.

Ἑνότης· — ἀδιάστατος τῆς ἀκραιφνοῦς ἀρχῆς καὶ τέλους, τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′. Προϋποθέσεις—ἐν Χριστῷ, Δ′ 37, μα′, μβ′.

Ἐνσωμάτωσις· Μυστήριον—Λόγου, γινώσκεται διὰ γνώσεως μυστηρίου σταυροῦ καὶ ταφῆς αὐτοῦ, Β′ 61, ξϛ′.

Ἐντολαί· —, ἃς δοκοῦσί τινες κατεργάζεσθαι καὶ ἀστοχοῦσι, Δ′ 33, ιδ′. — δι᾽ ἃς ὑπὸ πονηροῦ προτρεπόμεθα εἰς ἀπόκτησιν καὶ ὑπὸ Θεοῦ εἰς τήρησιν, Β′ 279, ιϛ′. — δῶρά εἰσι Θεοῦ, Γ′ 68,7. — δοθεῖσαι ὑπὸ Χριστοῦ κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν, Δ′ 203, ι′. —, ἐν αἷς, σὺν τοῖς δόγμασι καὶ τῇ πίστει, φιλοσοφεῖ ὁ χριστιανός, Β′ 45, μζ′. — Θεοῦ μόναι φῶς εἰσι, Γ′ 238, ια′. — Θεοῦ, ὑπὸ πάντων τῶν χριστιανῶν τηρητέαι, Γ′ 100,7 ἐξ. — Κυρίου, Αὐτὸν ἐν ἑαυταῖς ἐγκρύπτουσι, Α′ 107, ρϡ′, ρϡα′. — κ.λ.π., ἐν αἷς φιλοσοφεῖ ὁ προκόπτων, Β′ 218, κη′. — κ.λ.π., περιεχόμενον Γραφῶν, Β′ 212, κ′. —Κυρίου διδάσκουσιν εὔλογον χρῆσιν τῶν πραγμάτων, Β′ 55, ϡα′. — Κυρίου κατεργαζόμεναι τοὺς ἀπαθεῖς ἀποτελοῦσι, Β′ 11, οζ′. — καὶ αὔξησις ἐν αὐταῖς, διὰ νοητοῦ ἀδόλου γάλακτος, Δ′ 34, κα′. — Νόμου, ποῖαι καὶ πῶς φυλάσσονται σωματικῶς καὶ ποῖαι πνευματικῶς, Β′ 26, πϛ′. — οὐ δύνανται τηρηθῆναι ἔξω τῆς θείας χάριτος, Γ′ 17,16 ἐξ. — πῶς ὀρθῶς πράττονται, Δ′ 33, ιε′. —τηρούμεναι, ἡμᾶς εὐεργετοῦσιν, οὐχὶ δὲ τὸν ἀνενδεῆ Θεόν, Α′ 304, α′. — φυλαττόμεναι, μᾶλλον φυλάττουσιν ἡμᾶς, Γ′ 17,15 ἐξ. — Χριστοῦ, Γ′ 334, λδ′. — Χριστοῦ, πᾶσαι τηρητέαι, Γ′ 11,36 ἐξ. — Χριστοῦ φυλάττουσι τὴν τοῦ θείου βαπτίσματος χάριν, Γ′ 7,14 ἐξ. Ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐκτελέσεως—Κυρίου, Α′ 110, ιε′. Ἀγὼν μέχρι θανάτου ὑπέρ—

Χριστοῦ, Β′ 215, π′. Ἀποτελέσματα ἐργασίας τῶν—, Β′ 13, ϟδ′. Ἀποτελέσματα συνειδήσεως ἀγαθῆς, διὰ φυλακῆς—, Β′ 159, ξ′. Ἀποτελέσματα τηρήσεως—, Β′ 215, οζ′, Β′ 224, κα′. Ἀναγκαιότης ἐνάρξεως, τηρήσεως—Θεοῦ, διὰ φόβου Θεοῦ, Γ′ 20,14 ἐξ. Ἀναγκαιότης τηρήσεως—, Γ′ 9,22. Ἀποτελέσματα τηρήσεως — Θεοῦ, Γ′ 292, οθ′. Ἀναγκαιότης τηρήσεως πασῶν τῶν—, Δ′ 201, ζ′. Δεῖ τάς—τοῦ Θεοῦ βιαίῳ τινὶ θελήματι κατεργάζεσθαι (ἐν ἀρχῇ), Α′ 268, ϟγ′. Διατί δεῖ ἡμᾶς σφίγξαι ἑαυτοὺς πρὸς ἐργασίαν τῶν—Κυρίου, Α′ 305, ε′. Διὰ τίνων—οἱ ἀγωνισταὶ ἔρχονται πάλιν πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα, Δ′ 33, ιη′. Ἔργον—διὰ νοῦν, ποῖόν ἐστι, Β′ 14, δ′. Ἐργασία—, Γ′ 251, οη′, Γ′ 252, πγ′. Ἐνέργεια ὑφ᾽ ἡμῶν τῶν —, Δ′ 67, γ′. Θυσία ζωῆς ἡμῶν δι᾽ — καὶ πίστιν Χριστοῦ, Δ′ 220, ιη′. Κατεργασία—Θεοῦ, Γ′ 279, κθ′. Νόμος—, ἡ καρδιακῶς ἐργαζομένη πίστις, Δ′ 35, κδ′. Ὁδὸς ἄγουσα εἰς ζωὴν ἡ τήρησις—, Δ′ 269, ογ′. Ὅτι διὰ τῶν τριῶν—τῶν δοθεισῶν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ἐξυφαίνονται πᾶσαι αἱ ἀρεταί, Δ′ 204, ι′. Ποῖος ὁ σκοπὸς — τοῦ Σωτῆρος, Β′ 46, νϛ′. Πῶς ὑπὸ τελείου ποιεῖται ὁ λόγος τῶν—, Β′ 112, ιδ′, ιε′. Πίστις, ρίζα τῶν—, Δ′ 54, ριθ′. Σκοπὸς ἐργασίας— Θεοῦ, Α′ 118, ρμ′. Σύνθεσις πασῶν—καὶ τελειότης ἡ ἀτέλεια ἀνθρώπου, Δ′ 34, κ′. Τήρησις—Θεοῦ, διατί ἀπαραίτητος, Α′ 304, α′. Τήρησις—Θεοῦ τίκτει ἀπάθειαν, Β′ 212, κε′. Τίς ὁ ἀγὼν ὑπέρ—, Β′ 212, ιγ′. Τίνα ἀποτελέσματα τὸ πάθος φέρει τῷ ἀμελοῦντι τάς—, Β′ 168, α′. Τήρησις —, Γ′ 9,22 ἐξ. Τήρησις—Θεοῦ, Γ′ 237, γ′, δ′. Τήρησις—καὶ συμφωνία ἡμῶν εἰς θεῖον θέλημα, Γ′ 14,1 ἐξ. Τήρησις—καὶ σωτηρία, Γ′ 14,1 ἐξ. Τήρησις—καὶ υἱοθεσία, Γ′ 17,15 ἐξ. Τήρησις—Χριστοῦ, Γ′ 12,6 ἐξ. Δ′ 34, κβ′. Τήρησις—Θεοῦ ἐπαναφέρει διὰ τῆς χάριτος τοῦ βαπτίσματος εἰς τὴν τελείαν χάριν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 199, δ′. Τήρησις—καὶ θεία χάρις, Δ′ 201, ϛ′. Τήρησις—Σωτῆρος, Δ′ 364, οη′. Τίς τῶν — προτιμητέα, Δ′ 33, ιζ′. Ὑπακοὴ θείων—κ.λ.π, ἀποκτείνουσι πάθος γαστριμαργίας, Β′ 178, νη′. Ὑπηρέτην δεῖ εἶναι τὸ σῶμα ταῖς—, Β′ 215, πα′. Ὑποταγὴ ταῖς—Χριστοῦ, Γ′ 254, ϟε′. Φόβος Θεοῦ καὶ τήρησις—αὐτοῦ, Γ′ 114,30 ἐξ. Φόβος κολάσεως καὶ τήρησις—, Γ′ 16,24 ἐξ. Φυλακή—Θεοῦ ἐν γνώσει, Γ′ 115,7 ἐξ. Χρόνος ἐκτελέσεως—καὶ ἐπενέργεια Πνεύματος Ἁγίου, Α′ 113, ξδ′. Χάρις βαπτίσματος καὶ κατ᾽ ἐνέργειαν ὑπακοὴ θείων—, ἀφανίζουσι τὸ ἁμαρτίας κράτος, Β′ 178, νϛ′.

Ἐντολή—πρώτη ἐν ἐννοίᾳ Κ. Διαθήκης κατὰ Γρηγόριον Παλαμᾶν, Δ′ 116, 1 ἐξ. — δευτέρα, Δ′ 117,10 ἐξ. — τρίτη, Δ′ 118,14 ἐξ. — τετάρτη, Δ′ 118,29 ἐξ. — πέμπτη, Δ′ 119,11 ἐξ. — ἕκτη, Δ′ 120,14 ἐξ. — ἑβδόμη, Δ′ 121,11 ἐξ. — ὀγδόη, Δ′ 121,31 ἐξ. — ἐνάτη, Δ′ 121,36 ἐξ. — δεκάτη, Δ′ 122,5 ἐξ. — διαφέρουσα—, Α′ 116, ϟθ′. — κεφαλαιωδεστέρα, ἣν δεῖ τινα κρατεῖν, Α′ 121, ρξϛ′. Ἀποτελέσματα—Χριστοῦ κατὰ συνείδησιν ἐπιτελουμένης, Α′ 115, ϟγ′. Ἀποτελέσματα ὑπακοῆς—, Β′ 226, νε′. Ἀποτελέσματα φυλακῆς—, Δ′ 14, ε′. Δευτέρα—, τὸ μακάριον πένθος ἐστὶ καὶ πῶς τοῦτο νοεῖται, Γ′ 21,23 ἐξ. Δύο εἴδη—, μερικῆς καὶ περιεκτικῆς, Α′ 111, κζ′. Ὅτι ὁ δεχόμενος θείαν—δέχεται μυστικῶς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, Β′ 83, οα′. Πρᾶξις—, ἕτερον ἀρετῆς ἐστι, Α′ 107, ρϟγ′. Πρᾶξις—, τί λέγεται, Α′ 107, ρϟγ′. Παράβασις—νέκρωσις νοῦ καὶ θάνατος σώματος, Β′ 225, μθ′. Παράβασις πρώτης—, Β′ 197,29. Τήρησις —ἐκ φόβου Θεοῦ διδάσκεται, Α′ 311, μζ′. Ὑπακοή — νεκρῶν ἀνάστασις, Β′ 225, μη′.

Ἐντροπὴ ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ δόξα παρασχεθησομένη, Α′ 100, ογ′.

Ἐνύπνια· Γ′ 313, ξ′, ξα′, 314, ξβ′, ξγ′. —, ὕπνος καὶ φαντασίαι ἀληθῶν μοναχῶν, Α′ 245, λζ′. — χρηστὰ καὶ διάκρισις καλῶν καὶ φαύλων—, Α′ 245, λζ′, λη′. Ἔργον Εὐαγρίου, περὶ ἐνυπνίων, Α′, σ. 46. Πῶς δαίμονες ἐνεργοῦσι κατὰ τά — ἀνθρώπων, Α′ 46, δ′, ε′.

Ἑνώς, Δ′ 153, νγ′.

Ἕνωσις· Γ′ 249, ξη′, ξθ′, Δ′ 367, πγ′, Ε′ 36, ξδ′, Ε′ 37, ο′. — ἄμεσος ἀνθρώπου πρὸς Θεὸν διὰ πίστεως, Β′ 111, θ′. — ἄμεσος τῶν προγουμένων τῇ προνοίᾳ, μυστήριον Πεντηκοστῆς ἐστι, Β′ 177, μθ′. — ἀνθρώπου μετὰ Θεοῦ ὑπὲρ νόησιν, Β′ 111, ιβ′. — ἀνθρώπου Θεῷ γνωστικῶς, Β′ 189,23. — ἀνθρώπου τῷ Θεῷ, Β′ 269, ξθ′. — Ἁγίῳ Πνεύματι, μετὰ καθαρμὸν ἐκ παθῶν, Γ′ 208, ϟ′. — ἀκτίστοις ἐνεργείαις, Δ′ 167, ϟβ′. — ἀνθρώπου τῷ θείῳ, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Δ′ 132, α′. — δυνάμει τοῦ καθ᾽ ὁμοίωσιν, Γ′ 338, μη′. — ἐνωθέντος πρὸς τὴν ἀλήθειαν, πῶς ποιεῖ φρονεῖν αὐτὸν καὶ πῶς ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸν οἱ ἕτεροι ὡς ἐξεστηκότα καὶ μαινόμενον, Β′ 184, ϟα′. — ἐπάνω φύσεως νοῦ, Δ′ 262, ξζ′. — ἔμπυρος καὶ ἀγάπη, Ε′ 6, ζ′. — ἡσυχαστοῦ Θεῷ, διὰ νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 99,32 ἐξ. — Θεοῦ τοῖς ἀξίοις, Β′ 151, κ′. — Θεῷ διὰ καθαρᾶς προσευχῆς, Β′ 270, οε′. — Θεοῦ ἀνθρώπῳ, Γ′ 234, ρμη′. — Θεῷ, δι᾽ ἀγάπης, Γ′ 318, οθ′. — Θεῷ, Γ′ 289, ξϛ′, Γ′ 314, ξβ′, Γ′ 338, μη′, Δ′ 292, ϟϛ′, Δ′ 360, ξη′, Δ′ 361, οβ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 364, οζ′, οη′, 365, οθ′. — Θεῷ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 161, οζ′. — Θεῷ διὰ θεοποιοῦ χάριτος, Δ′ 189,37. — Θεανθρώπου Λόγου καὶ — ἀνθρώπων Θεῷ, Δ′ 161, οε′. — Θεῷ μυστική, ὑπὲρ νοῦν, Δ′ 189,8. — θεία, ἄρρητος, ὁ ἄκρος κατὰ Θεὸν σκοπός, Ε′ 12, ιθ′. — Θεῷ, Ε′ 47, πα′, Ε′ 51, πδ′, Ε′ 52, πε′, Ε′ 55, ϟ′, Ε′ 65,20. — Θεῷ καὶ θέωσις, Ε′ 49, πα′. — μοναχοῦ πρὸς τὸν τὰς ἀρετὰς ἐντειλάμενον, Β′ 70, ζ′. — μετὰ Θεοῦ, Γ′ 78,17. — μετὰ Χριστοῦ, Γ′ 252, πε′. — μετὰ Χριστοῦ καὶ τίνι δυνάμει ἐπιτυγχάνεται, Δ′ 96,19 ἐξ. — νοῦ Θεῷ, Β′ 242,10. — νοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 179, ξϛ′, ξζ′, ξη′. — νοερὰ καρδίας διὰ τῆς χάριτος, Δ′ 332, μη′. — νοῦ Θεῷ, Δ′ 321, λϛ′. — νοῦ πρὸς Θεόν, Δ′ 226, ο′. — νοῦ τῷ θείῳ νῷ, Δ′ 226, ο′. — νοερά, Ε′ 6, ζ′. — νοῦ Θεῷ, Ε′ 11, ιη′. — πρὸς Θεὸν Λόγον, ὅλην τὴν φύσιν τῆς κατάρας ἀναρρωνύει, Β′ 135, μϛ′. —τῷ ἑνί, διὰ σοφίας καὶ γνώσεως τῶν ἀρρήτων, Γ′ 331, κα′. — ὑπερφυὴς Θεοῦ, Δ′ 58, ρκζ′. — ὑπὲρ νόησιν, Ε′ 24, λϛ′.—ὑπὲρ νοῦν, Ε′ 35, ξβ′. — Χριστῷ, Δ′ 238, λη′. — ψυχῆς μετὰ Θεοῦ, Γ′ 330, ιη′. — ψυχῆς τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, Γ′ 223, ρκη′. — ψυχῶν κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ θείου φωτός, τελειοποίησις αὐτῶν κ.λ.π., Γ′ 331, κ′. Ἀγάπη, τὸ τέλος ἀρετῶν,—ἀδιαίρετός ἐστι καὶ ἀδιάπτωτος ἡδονὴ τῶν μετεχόντων κατ᾽ ἔφεσιν τοῦ φύσει ἀγαθοῦ, Β′ 132, λα′. Ἀποτελέσματα νοῦ, λαβόντος τὴν ἄμεσον πρὸς Θεόν—, Β′ 111, ιγ′. Ἀγάπη νοῦ ἀνθρώπου πρός—Θεῷ, Γ′ 329, ιβ′. Ἅγνοια καί—Θεῷ, Γ′ 330, ιθ′. Ἀποτελέσματα τῆς—Θεῷ, Δ′ 266, ο′. Ἀρετὴ καί—Θεῷ, Δ′ 190, 19 ἐξ. Ἀναγωγὴ καί—νοῦ μετὰ τοῦ ἑνὸς Θεοῦ, Ε′ 10, ιζ′. Δύναμις πίστεως καὶ — ἀνθρώπου πρὸς Θεόν, Β′ 111, ια′. Δύο τρόποι —, μᾶλλον δὲ εἴσοδοι τῆς νοερᾶς προσευχῆς, Δ′ 71, α′. Ἐπίκλησις Ἰησοῦ καί—, Δ′ 71, α′. Ἡ πρὸς Θεὸν ἀγαπητική—πάσης ἐξήρηται καὶ ὑπέρκειται—, Β′ 184, πθ′. Ἡ πρὸς Θεόν—, ζωὴ τῆς ψυχῆς ἐστι, Δ′ 94,22. Καλλίστου Καταφυγιώτου, περὶ θείας—καὶ βίου θεωρητικοῦ κεφάλαια, Ε′, σ. 4. Μέθεξις ἐνοειδοῦς—, Ε′ 48, πα′. Ὁ ζητῶν διὰ τὴν πρὸς Θεὸν ἄμεσον—, ἤτοι ὁ ζητῶν διὰ μόνην τὴν πίστιν, λήψεται ὃ ζητεῖ, Β′ 112, ιη′. Ὁμοίωσις θεία ἀναγκαία διὰ θείαν—, Ε′ 12, ιθ′. Περὶ ὅρου ἀρετῆς καί—πρὸς τὴν θείαν δύναμιν, Β′ 142, οθ′. Περὶ — τῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους λόγων,

Β′ 119, ξδ′. Πίστις ἀνθρώπου καί—αὐτοῦ τελεία μετὰ τοῦ Θεοῦ, Β′ 111, η′. Προϋποθέσεις—μετὰ Χριστοῦ, Γ′ 277, ιη′. Περὶ τοῦ ἀξιωθέντος τῆς θεωρίας καὶ τῆς—, Δ′ 345, νϛ′. Προσευχὴ καί—Θεῷ, Δ′ 83,26. Περίπτωσις καθ' ἣν δὲν ἐγένετο ἡ Θεῷ —, Ε′ 33, νε′. Τέλος πένθους, ἡ—μετὰ Χριστοῦ, Δ′ 114,27 ἑξ. Υἱοποίησις καί—Θεῷ, Δ′ 96,19 ἑξ. Ὑπὲρ νόησιν—, Δ′ 266, ο′.
Ἐνώχ, Δ′ 153, νγ′.
Ἑξ· Ἀριθμός—, τὴν πρακτικὴν σημαίνει φιλοσοφίαν, Β′ 137, νγ′.
Ἑξασόφιν· βιβλίον καλούμενον—, Γ′ 5,18.
Ἔξεις· — δυσκίνητοι, Β′ 221, πδ′, πε′.
Ἐξερεύνησις· —, τί ἐστι, Β′ 152, κζ′.
Ἕξις· Δ′ 57, ρκε′. — ἀπὸ συνηθείας· ἀπὸ δέ—,φύσις ἐγγίνεται, Α′ 221,18. — ἀρετῶν, ἀγαθὸς θησαυρός, Β′ 221, οη′. — ἀρετῶν κ.λ.π., πόσον ἀπαραίτητον τυγχάνει, Β′ 163, πα′, πβ′. — ἀγαθοῦ ἀναγκαία, Γ′ 15,29. — ἀπροσπαθείας, Γ′ 52,30. — ἀρετῆς, Γ′ 79,35. — δεκτικὴ ἐλλάμψεων, Γ′ 332, κζ′. — ἐμπαθής, Δ′ 66, α′. — ἐμπαθὴς ψυχῆς, Δ′ 41, οϛ′.—θείων νοημάτων, Γ′ 51,33. — Θεανδρικὴ Υἱοῦ, Δ′ 38, μζ′. — κακίας, πῶς συμβολίζεται ὑπὸ προφήτου, Β′ 165, ϟβ′. — παγία καὶ παντελῶς ἀμετάθετος ἐκ τοῦ καλοῦ, Β′ 193,1 ἑξ. — περὶ τὸ κακόν, Β′ 166, ϟδ′. — περὶ τὸ καλὸν ἀπαθεστάτη καὶ παγία, ἀρετὴ καλεῖται, Β′ 168, β′. — πρὸς ἀρετήν, Δ′ 112,8. — τῆς χάριτος, Β′ 164, πδ′. Ἀποτελέσματα—ἀρετῆς ἢ κακίας, Β′ 217, γ′. Ἀποτελέσματα—πονηρᾶς, Β′ 220, ξη′, ξθ′, ο′. Ἀποτελέσματα—κακοῦ, Γ′ 284, να′. Ἀφιξις μοναχοῦ εἰς ἀνάπαυσιν—, Γ′ 63, 11. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 56, ρκγ′. Ἀποτελέσματα—ἀρετῆς, Δ′ 44, πϛ′. Ἐμπαθὴς κατ' αἴσθησιν—, συμβολισθεῖσα ὑπὸ προφήτου διὰ θρόνου, Β′ 166, ϟε′. Ἔλλειψις φυσικῆς—, τί ἐστι, Β′ 144, πζ′. Καινὴ Διαθήκη ἑκάστῳ πιστῷ, θεωρητικῶς—ποιητική ἐστι, Β′ 164, πγ′. Καθ'—ἀλλοίωσις, Β′ 168, β′. Νέκρωσις καθ'—, Δ′ 192,3 ἑξ. Χαρίσματα τῷ ἡσυχάζοντι δίδονται, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐργασίαν ἀλλὰ καὶ κατὰ τήν—, ἐπιτηδειότητα καὶ πίστιν, Δ′ 240, μ′. Ψυχὴ τυραννεῖται ὑπὸ τῆς—, ἀλλὰ δύναται κρατῆσαι αὐτῆς, Α′ 331,39 ἑξ. Ψυχαὶ ἀποκτῶσαι—Θεόν, ὡς αἱ ἄνω δυνάμεις, Γ′ 332, κζ′.
Ἔξοδος· Β′ 56, λ′. — ψυχῆς ὀδυνηρά, Α′ 97, κ′, κα′. Περί—καὶ κρίσεως μοναχοῦ ἔχοντος τὴν τελείαν ἀγάπην, Α′ 272, ρ′, σ. 273.
Ἐξομολόγησις· Γ′ 103,1 ἑξ., Γ′ 250, οδ′, Γ′ 261, ρκα′. — ἀκατάκριτος, ποία ἐστι, Α′ 120, ρνβ′, ρνγ′.—ἁμαρτημάτων, Γ′ 255, ϟθ′. — ἐλευθεροῦσα, Α′ 89, 40-41. — εἰς πνευματικοὺς πατέρας, Δ′ 120,1 ἑξ. — εἰλικρινής, ἀπαραίτητος δι' ὑποταγήν, Δ′ 208, ιε′. — καρδιακή, Α′ 150, ξα′. — λογισμῶν, Γ′ 243, μα′, μβ′. — πρὸς Θεὸν καὶ πλησίον, Α′ 129, 24. — τῷ Θεῷ ὀρθὴ καὶ μὴ ἐπικίνδυνος, Α′ 120, ρνβ, ρνγ′, ρνδ′, ρνε′. — ὑπὸ μοναχοῦ καρδίας κρυπτῶν ἁπάντων, Γ′ 262, ρκθ′. — ὑπὸ μοναχοῦ τῶν λογισμῶν, πρὸς πνευματικὸν πατέρα, Γ′ 261, ρκβ′. Θεραπεία πάθους γαστριμαγίας δι'—, Α′ 89, 25-90,11. Μετάνοια καί—, Γ′ 216, ριβ′. Μετάνοια καί—, εἰς προσβολὴν λογισμοῦ, Γ′ 246, νϛ′. Περὶ ἀγάγκης—λογισμῶν εἰς τοὺς δοκιμωτάτους τῶν πατέρων, Α′ 92,12 ἑξ. Περὶ εὐθύγνης καί—ἀκουσίων ἁμαρτημάτων μοναχοῦ, Α′ 272, ρ′. Πᾶσά—, πῶς τὴν ψυχὴν ταπεινοῖ, Β′ 139, ξβ′. Ποῖος ὁ διττὸς τῆς—λόγος, Β′ 139, ξγ′.
Ἐξουθένωσις, Β′ 311, ριε′.
Ἐξουσία· — τῆς ἐπ' ἀμφότερα ροπῆς, Β′ 223, ια′.
Ἐξουσίαι, Α′ 24,29, Γ′ 354, ϟθ′.
Ἑορταί· — οὐ δι' οἰνοποσίαν εἰσί, ἀλλὰ διὰ ψυχῆς καθαρότητα, Α′ 309, λγ′. —, πῶς ὑπὸ μοναχῶν χρησιμοποιοῦνται, Α′ 309, λδ′. Διατί ὑπὸ ἐνοχὴν γενήσεται ὁ—διὰ τρυφὴν σωματικὴν καὶ ἀνάπαυσιν πιστεύων εἶναι, Β′ 171, κδ′, 172, κε′. Ἔννοια ἐντολῆς

πρὸς τιμὴν τῶν διαφόρων Ἰουδαϊκῶν —, Β′ 176, μϛ′.
Ἐπαγγελία· Γῆ—, σύμβολον τῆς παντὸς ἀγαθοῦ πεπληρωμένης καταστάσεως, Β′ 78, μη′.
Ἐπαγγελίαι· — περιεχόμεναι ἐν Γραφαῖς, Β′ 212, κ′. — παθήμασι, πειρασμοῖς, θλίψεσι, πίστει κ.λ.π. ἐγκρύπτονται, Γ′ 195, ξ′.
Ἔπαινοι· — διὰ μοναχοὺς ὀλέθριοι, Γ′ 254, ϟβ′. — φέρουσι ταπείνωσιν καὶ ἀτιμίαν, Α′ 104, ρλζ′.
Ἔπαινος· — ἀνθρώπινος ῥίζα αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας, Α′ 102, ϟε′. — διατί οὐ διὰ τὸν πλησίον ἐστί, Α′ 100, σε′.— διατί οὐ ζητητέος, Α′ 105, ρμγ′. — διατί οὐ πρέπον ὑπ' ἀνθρώπων λαμβάνεσθαι, Α′ 100, οβ′. — ὁ παρὰ Θεοῦ αἰτητέος, Α′ 232,13. — ὠφελιμιστικός, τί προξενεῖ τῷ ἐπαινοῦντι, Α′ 105, ργζ′. Εἰς καθ' ὑπόκρισιν—, τί ποιητέον, Α′ 105, ργε′. Εἰς περίπτωσιν—ἐκ πλήθους, τί ποιητέον, Α′ 113, ξθ′. Κίνδυνοι ἐξ—, Α′ 109, ι′.
Ἐπαίρεσθαι· Διατί οὐ δεῖ—δι' ἀρετὴν καὶ γνῶσιν, Β′ 140, ξη′.
Ἔπαρσις· Γ′ 41,3. — δεκάτου ἀγγελικοῦ τάγματος καὶ πτῶσις αὐτοῦ, Γ′ 94,14 ἑξ. — κατὰ γνώσεως Θεοῦ, ὑπὸ τίνων ἀρετῶν καθαίρεται, Β′ 217, ιγ′. — οὐ μοναχῶν ἐστι, Α′ 96, ια′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 128, ια′.
Ἐπίγνωσις· — θεία, Β′ 129,.ιβ′. Ζήτησις—Θεοῦ, Γ′ 300 η′. Ὅρος τῆς—, Α′ 235, ε′.
Ἐπιγραφή· Συμβολισμὸς τριγλώσσου —, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος, Β′ 89, ϟϛ′.
Ἐπίδειξις· Διατί ἡ—χρηστῆς πολιτείας, Α′ 7, ιθ′.
Ἐπιθυμητικόν· — ἓν τῶν τριῶν μερῶν, εἰς ἃ ἡ ψυχὴ διαιρεῖται, ἁμαρτήματα ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα καὶ τίσιν ἀρεταῖς ἰατρεύονται, Β′ 234, 29-235,7. —, πῶς πολεμεῖται διὰ διαβόλου, Β′ 280, ιζ′. — ψυχῆς, πῶς ἐλέγχεται οἷόν ἐστι, Β′ 313, ρλε′. — ψυχῆς τίνι τρόπῳ θεραπεύεται, Β′ 23, ο′.
Ἐπιθυμία· Β′ 290, θ′, Β′ 312, ρκζ′, Δ′ 39, ξβ′, Δ′ 64, ε′. — αἰσχρά, αἰτία θανάτου ἀνθρώποις, Α′ 6, ιδ′. — ἀρχὴ ἁμαρτίας, Α′ 24, ρμη′. — αἰτία θυμοῦ, Β′ 218, κε′. — ἓν τῶν τριῶν μερῶν ψυχῆς καὶ κινήσεως αὐτῆς, Β′ 236,14 ἑξ. — ἐπιτυγχάνουσα, ἡδονὴν ἐργάζεται· ἀποτυγχάνουσα δέ, λύπην, Β′ 182, οθ′. —, ἡδονή, λύπη, φόβος καὶ τὰ τούτοις ἑπόμενα ὅτι οὐ συνεκτίσθησαν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει καὶ διατί ὕστερον ὑπεισήχθησαν, Β′ 102, ξε′. — κάκιστον πάθος ψυχῆς, Α′ 4, δ′. — κακοῦ, ὑστέρημα ἀγαθοῦ ἐστι, Α′ 25, ρνη′. — καταπολεμουμένη διὰ νηστείας, ἀγρυπνίας, χαμευνίας, Α′ 45, γ′. — καὶ θυμός, πῶς ὑποζεύγνυνται ὑπὸ θεωρητικοῦ νοῦ καὶ πῶς ἐλεύθερα ποιοῦνται, Β′ 137, νδ′. — κακή, τί ἐστι κατὰ τὸν ἀπόστολον, Β′ 12, πγ′. — μαραίνεται ὑπὸ φόβου κολάσεως, Β′ 218, κ′. — μία τῶν τριῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων καὶ πῶς χρησιμοποιεῖται αὕτη, Β′ 113, κε′. —, ὅτι ἐνεργουμένη ἡδονὴ λέγεται καὶ διατί δεῖ ὑποτάσσειν αὐτὴν τῷ λόγῳ, Β′ 137, νϛ′. —, πάντων κακῶν αἰτία, Α′ 6, ιβ′. — πλανᾷ ἐναρέτους, Α′ 5, ι′. —, πῶς ἐδόθη ἐπ' ἀγαθῷ ἀνθρώπου, Α′ 66,11 ἑξ. —, πῶς εἰς ἡδονὴν μεταπίπτει, Β′ 180, οβ′.—πῶς ἐνεργεῖ διὰ τὴν περικοπὴν τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω κινήσεως τοῦ νοῦ, Γ′ 301, ιε′. — ὑπὸ τίνων ἵσταται καὶ ὑπὸ τίνων μειοῦται, Β′ 212, κα′. — φλεγομένη, μαραίνεται διὰ πείνης, κόπου, ἀναχωρήσεως, Α′ 58, ε′. Ἀποτελέσματα—ἀποσπωμένης τοῦ λογισμοῦ, Α′ 12, νθ′. Ἀποτελέσματα κράτους κατὰ θυμοῦ καί—, Β′ 206, ιζ′. Ἀποτελέσματα ἀλλοτρίων—, Δ′ 122,5 ἑξ. Δαίμων ἢ ἄρχων—, καὶ τίνας πειράζει, Δ′ 55, ρκβ′. Ἐκ πάθους—καὶ θυμοῦ, πάντες οἱ δαιμονιώδεις λογισμοί, Α′ 45, γ′. Οἱ περὶ τήν—ὑπὸ ἀνθρώπων διὰ προφήτου συμβολιζόμενοι, Β′ 166, ϟε′. Περί—καὶ θυμοῦ καὶ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν χρήσεως αὐτῶν, Γ′ 276, ιε′, ιϛ′. Περὶ ψυχῆς καὶ σώματος καὶ ἀρχῆς ἐν ἀνθρώπῳ θυμοῦ καί—, Δ′ 42, πα′, πβ′. Ρεμβασμός—

οὐ νικᾷ ἡσυχαστήν, Α′ 49,35 ἐξ. Ρίζα—αἰσχρᾶς ὁ ἀνθρώπινος ἔπαινος, Α′ 102, ϟε′.

'Επιθυμίαι·— τοῦ σώματος, πότε δείκνυνται ὅτι δεδουλωμένην ἔχουσι τὴν ψυχήν, Α′ 249, νδ′. 'Αποτελέσματα φυγῆς κοσμικῶν—, Β′ 5, κβ′. Δαίμονες δι'—κ.λ.π. συνδεσμοῦσι τὸν νοῦν αἰσθητοῖς, Β′ 212, ιη′. Φόβος Θεοῦ κρατεῖ—, Β′ 212, ιη′.

'Επικλήσεις·— ἁγίων καὶ Θεομήτορος, Β′ 261, λβ′.

'Επίκλησις·— ἁγίου ὀνόματος Θεοῦ διὰ τὴν τήρησιν τοῦ νοῦ, Δ′ 81,12. — γλυκεῖα 'Ιησοῦ, Α′ 154, ϟ′. — ἐναργῶς τοῦ θείου ὀνόματος, Δ′ 8,2,11. — ἔνδον καρδίας τοῦ 'Ιησοῦ, Δ′ 277, πγ′. — ἐπιστημονικὴ 'Ιησοῦ καὶ ἐνέργεια Πνεύματος, Δ′ 67, γ′. — 'Ιησοῦ, Α′ 155, ϟβ′. — 'Ιησοῦ ἀπαραίτητος διὰ τὴν κατανίκησιν τῶν πολυμηχάνων ἐχθρῶν, Α′ 148, μβ′. — 'Ιησοῦ διαλύει πονηροὺς λογισμούς, Α′ 155, ϟη′. — 'Ιησοῦ Χριστοῦ, Α′ 146, λβ′. — 'Ιησοῦ Χριστοῦ, ἄνευ τῆς ὁποίας ἀδύνατόν ἐστι καθαρθῆναι τὴν καρδίαν, Α′ 145, κη′. — 'Ιησοῦ καὶ ἐκδίωξις προσβολῆς πονηροῦ λογισμοῦ, Α′ 162, ρμβ′, ρμγ′. — 'Ιησοῦ Χριστοῦ, ὁδηγοῦσα σὺν ἄλλοις εἰς θεωρίαν ἁγίων κ.λ.π, Α′ 145, κθ′. —'Ιησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀδιάλειπτος, Α′ 142, ε′. — 'Ιησοῦ καὶ Θεοῦ, Γ′ 296, ϟζ′. — 'Ιησοῦ, Δ′ σ. 17, Δ′ 80,11, Δ′ 372,23 ἐξ. — 'Ιησοῦ καὶ ἕνωσις, Δ′ 71, α′. — Κυρίου 'Ιησοῦ, φυγαδεύει τὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, Α′ 149, μϛ′, μζ′. — νοερὰ Χριστοῦ καὶ γονυκλισία, Δ′ 11,10. — ὀνόματος 'Ιησοῦ, ἀπαλύνει καρδίαν ὡς ὑετὸς τὴν γῆν, Α′ 147, μ′. — ὀνόματος 'Ιησοῦ συνεχής, Α′ 144, κ′, κα′, κβ′, κδ′. — ὀνόματος 'Ιησοῦ Χριστοῦ γίνεται, μέχρις ὅτου ὁ λάρυγξ ἡμῶν βραγχιάσῃ, Α′ 157, ρϛ′. — ὀνόματος 'Ιησοῦ, διὰ τὸ διώκειν τοὺς λογισμούς, Δ′ 81,22 ἐξ. — ὀνόματος 'Ιησοῦ Χριστοῦ, ἀρχὴ πάσης θεοφιλοῦς ἐργασίας ὡς καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη, Δ′ 202, η′, θ′, 204, ια′.—πρὸς Θεὸν πρὸς διάνοιξιν ὀφθαλμῶν καρδίας, Α′ 96, ζ′.— πρὸς τὴν Θεοτόκον, Γ′ 49, 35-50,19. — πρὸς τοὺς 'Αγίους, Γ′ 50, 19-51,23. — συνεχὴς ὀνόματος Κυρίου, Δ′ 13, β′. 'Άνευ νοητῆς—, οὐκ ἔστι τελεία προσευχή, Α′ 111, λγ′. 'Αξία—'Ιησοῦ, Α′ 165, ργ′. 'Αποτελέσματα — 'Ιησοῦ, Α′ 155, ϟα′. 'Αποτελέσματα—ὀνόματος 'Ιησοῦ, Α′ 157, ρε′. 'Αποτελέσματα συχνῆς—'Ιησοῦ μετὰ πυρώσεως καρδίας, Α′ 155, ϟζ′. 'Απαυστον δεῖ εἶναι τήν—πρὸς τὸν 'Ιήσοῦν, Α′ 263, πε′. 'Ανάγκη γυμνότητος νοῦ, κατ'— 'Ιησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 222, κ′. Πόσον μέγα ἀγαθόν ἐστι—'Ιησοῦ, Α′ 150, ξβ′. Συνεχὴς προσευχὴ πρὸς 'Ιησοῦν καὶ—διανοίᾳ, καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Α′ 142, κ′.

'Επιμέλεια·— νοῦ καὶ καλόν, Β′ 25, πβ′. 'Αποτελέσματα—νοῦ, Α′ 161 ρκθ′.

'Επιορκία·— ἄρνησις Θεοῦ ἐστι, Δ′ 118, 16 ἐξ.

'Επίορκος, τίς ἐστι, Β′ 161, ξζ′.

'Επιρροὴ θεία, ἧς ὁ ἄνθρωπος δεκτικός, μία τῆς τριπλῆς μορφῆς τοῦ τέλους αὐτοῦ, Α′ 329,11.

'Επίσκοπος· Συμβολισμός—δι' ἀσκούμενον, Β′ 16, κα′.

'Επιστήμη· Περὶ πνεύματος—,ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′.

'Επιστολή·— Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ, πρὸς Νικόλαον Μονάζοντα, Α′ 127,1 ἐξ.

'Επίτασις· Δ′ 64, ε′.

'Επιφάνιος, Α′ 132,12.— Ἅγιος, Γ′ 75,20.

'Επιφορὰ κακή, πῶς ἀποκλείεται, Α′ 121, ροβ′.

'Επιφοραί· Α′ 113, ξε′, ξζ′. — δέον ὅπως μὴ ὦσιν ἀπωθητέαι ὑφ' ἡμῶν, Α′ 118, ρλδ′. — θλιβεραί, εἰς φόβον Θεοῦ ὁδηγοῦσι, Α′ 119, ρν′. Τί δέον ὅπως πειῇ ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ ταῖς σκυθρωπαῖς—, Α′ 123, ρϟζ′.

'Εραῶσθαι· Θεὸς ποιεῖ—αὐτὸν καὶ ἀγαπᾶν τὰ ποιήματα αὐτοῦ, Β′ 184, πη′.

'Εραστής·— Θεοῦ καὶ κίνδυνοι πλάνης αὐτοῦ, Δ′ 76, ι′.

'Εραστόν·— ἡ Τριαδικὴ ἑνάς, Ε′ 14, κγ′.

'Εργα·— ἀγαθά, πρὸς τίνα σκοπὸν προσφέρονται, Α′ 110, κγ′. — ἀνθρώπου καὶ ἐκβάσεις ὑπὸ Θεοῦ, Α′ 100, οα′. — ἀνθρώπων, ἐν οἷς ὁ Θεὸς ἀπογέμει ἀξίας, Α′ 122, ρπθ′. — ἀγαθὰ καὶ δέησις δικαίου, Β′ 142, π′. — ἀγαθά, Γ′ 252, πβ′. — ἀγαθά, διὰ Θεὸν καὶ οὐ διὰ δόξαν ἀνθρωπίνην γινέσθωσαν, Γ′ 180, κε′. —, ἃ δεῖ διώκειν τὸν μοναχόν, Δ′ 7,13 ἐξ. —, ἃ δεῖ φεύγειν τὸν μοναχόν, Δ′ 7,1 ἐξ. — γεένης ἢ Βασιλείας ἄξια καὶ—πίστεως ἢ ἀπιστίας πρὸς τὸν Χριστόν, Α′ 110, κβ′. — δεῖ σταθμίζεσθαι ὑπὸ μοναχοῦ καθ' ὥραν κ.λ.π., Α′ 160, ρκδ′, ρκε′. — διὰ τὸν ἀγωνιζόμενον εἰσελθεῖν εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, Β′ 311, ριη′. — Θεοῦ πάντα, τά τε ἠργμένα χρονικῶς, Β′ 59, μη′, μθ′, ν′. — καὶ πίστις, Α′ 110, ιη′. — καὶ ἀμοιβαὶ ἢ καταδίκαι, Δ′ 36, λϛ′. — μοναχοῦ πῶς δεῖ εἶναι καθαρά, Α′ 131,4 ἐξ. — μόγον καλὰ ἢ κακὰ ὑπὸ ἀνθρώπων ἐκ τοῦ κόσμου ἐξερχομένων, λαμβάνονται, Α′ 15, π′. — οὐ δύνανται προσθῆναι ἡμῖν ἁγιασμὸν ἐκτὸς χάριτος, Α′ 110, κδ′. — οὐκ ὡς ὀφειλὴν τὴν Βασιλείαν οὐρανῶν φέρουσι, Α′ 110, ιη′, ιθ′.—, πίστις καὶ ἀγάπη, Α′ 240, κα′. — πάντα, πρὸς τὸν σκοπὸν Θεοῦ δέον ὅπως πράττωνται, Β′ 19, λϛ′. — πονηρά, ἡμέτερά εἰσι διὰ συνεργείας δαιμόνων, Γ′ 17,12. — σωματικὰ οὐ δικαιοῦσι, Α′ 109, ια′. — τινὰ νοητικῆς ψυχῆς, Α′ 26, ρξε′. — φαινομενικῶς καλά, ἀλλ' οὐ πραγματικῶς καὶ τἀνάπαλιν καὶ κίνδυνος ἀδελφῶν ἐξ αὐτῶν, Α′ 98, λε′, λϛ′, λζ′. 'Αμέλεια—σκοτίζει γνῶσιν, Α′ 110, ιγ′. — φαῦλα σαρκός, πῶς νικῶνται, Γ′ 288, ξδ′. 'Αναγκαιότης συνοδείας βεβαίας γνώσεως δι'—, Α′ 110, ιβ′. 'Αποτελέσματα — ἐκτὸς προσευχῆς πραττομένων, Α′ 116, ρη′. Ἄνθρωποι μεθέξουσιν ἀγαθότητος ἀναλόγως πρὸς τά—αὐτῶν, Β′ 158, νδ′. 'Αγάπη μετ'—, Δ′ 155, νη′. Γνῶσις Θεοῦ καὶ—, Α′ 110, ιδ′. Διαφορὰ δώρων καὶ—, Γ′ 63,15 ἐξ. 'Ησυχία, πίστις, καὶ—, καὶ τίνα δεῖ εἶναι τά—, Δ′ 2[illegible]2, Α′. Κατονομασία—Θεοῦ, Δ′ 191,20 ἐξ. Ὁ Θεός—καὶ οὐ μόνῳ ψιλῷ ὀνόματι δοξάζεται, Β′ 164, πϛ′. 'Ονόματα διαφόρων πατέρων,— συγγραψάντων, Γ′ 5,21 ἐξ. Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ—δικαιοῦσθαι, Μάρκου ἀσκητοῦ, Α′ 101,1 ἐξ. Ποίων κακῶν — ἕκαστος ἀπέχεται, Α′ 110, κε′. Πῶς ἀποδώσομεν λόγον περὶ τῶν—ἡμῶν, Β′ 19, λζ′. Πίστις καὶ—προϋποθέσεις ἀπαθείας, Γ′ 346, οα′. Πίστις καὶ—, Δ′ 35, κη′. Σκοπός—ἀγαθῶν καὶ ἀρετῶν, Α′ 118, ρμ′. Σχέσις πίστεως καὶ—, Α′, σ. 304. Τιμὴ πρὸς Χριστὸν δι'—προσγίνεται, Α′ 109, ϛ′. Τελειότης ἐξ—καὶ πίστεως, Γ′ 345, ο′. Χάρις διδομένη δι' —ἐπὶ Κύριον κυλιόμενα, Α′ 170, ρπδ′. Χάρις καὶ—, πορίζουσι τὴν σωτηρίαν, Γ′ 171, α′.

'Εργασία·— ἡσυχάζοντος, Δ′ 48, ρ′. — ἡσυχάζοντος καὶ διαγομὴ αὐτῷ χαρισμάτων, Δ′ 237, λζ′. — κατὰ Θεὸν ἀρετὴ ὀνομάζεται, Α′ 123, σβ′. — μοναχοῖς ἀπαραίτητος, Α′ 77,32 ἐξ. — μοναχοῦ ἐν τῷ ἑαυτοῦ κελλίῳ, Α′ 313, νζ′. — μοναχοῦ, Γ′ 255, ϟϛ′. Γ′ 263, ρλϛ′. — πνευματικὴ καὶ ἄυλος, Β′ 296, πϛ′. — σὺν προσευχῇ καὶ ὑπομονῇ, ἀντίδοτα ἀκηδίας, Α′ 78, 11-13. — χειρῶν ἀσκητοῦ, Α′ 41,34 ἐξ. 'Αναγκαία ἡ ἔμμετρος—ἡσυχάζοντος, Δ′ 235, λϛ′. ἀναγκαιότης—καὶ κόπου, διὰ μοναχόν, Δ′ 78, ιδ′. 'Αποτελέσματα κρυπτῆς—, Β′ 206, ιη′. Κλῆσις Θεοῦ πρός—, Δ′ 96,27 ἐξ. Μείζων πάσης—ἡσυχάζοντος, ἡ καθαρὰ προσευχή ἐστι, Δ′ 238, λη′. Ταπείνωσις καὶ ὑπομονὴ δεκταὶ ἀντί—, Γ′ 81,11 ἐξ.

'Εργασίαι — πέντε τοῦ ἀρχαρίου ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 244, με′. — τρεῖς θεάρεστοι δι' ἡσυχάζοντα, Δ′ 47, ϟθ′, Ε′ 94,35 ἐξ.

Ἐργαστήριον· — νοερὸν μοναχοῦ, Α′ 100, ξγ′.
Ἔργον· — ἀγαθὸν διὰ τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐργαζόμενον, τί ἡμῖν ποιεῖ, Α′ 110, κδ′. — ἄφθαρτον, ποῖόν ἐστι, Γ′ 349, οθ′. — ὑπὸ πυρὸς φθειρόμενον, ποῖόν ἐστι, Γ′ 348, οθ′. Λόγοι ἐκτὸς —λαλούμενοι, τί ποιοῦσι, Α′ 107, ρϛ′. Πίστις ἄεργος καί—ἄπιστον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποδοκιμαστέα, Α′ 240, κ′. Προϋποθέσεις δι᾽ ἐπιτυχίαν ὑπὸ μοναχοῦ τοῦ οὗ ἤρξατο—, Α′ 150, ξα′.
Ἐργόχειρον· Γ′ 102,10. — δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 48, ϛθ′. —, ἐν τῶν πέντε προϋποθετικῶν τῆς ἡσυχίας, Δ′ 371, 2. — μοναχῶν, Α′ 63,11, 66,34,37, Α′ 67,33, Β′ 241,9, Β′ 252,19. — μοναχοῦ καὶ προσευχή, Δ′ 11,13. Μία τῶν πέντε ἀσχολιῶν τοῦ εἰσαγωγικοῦ τῇ ἡσυχίᾳ τό—, Δ′ 244, με′.
Ἐρεύνησις—, τί ἐστι, Β′ 152, κζ′.
Ἐρημία· — καὶ ἀναχώρησις, οὐ μόναι πάθη σιγῶσι, Α′ 72,35 ἑξ. — καὶ ἀναχώρησις ἀναγκαῖά ἐστι διὰ τὴν τῆς ἀρετῆς ἕξιν, Γ′ 289, οβ′. — παθῶν, ἀναγκαία ἐστι, Γ′ 291, οϛ′. —τοῦ ἰδίου θελήματος, ἀναγκαία ἐστι, Γ′ 291, οε′. Ἔργον—καὶ ἀρεταὶ κατ᾽ αὐτὴν ἀποκτώμεναι, Γ′ 290, οδ′. Προϋποθέσεις δι᾽ ἐπιτυχῆ—καὶ ἀναχώρησιν, Γ′ 290, ογ′.
Ἔρημος· Διατί οἱ μοναχοὶ ἔφυγον εἰς —, Γ′ 16, 2 ἑξ. Κόπος καὶ ἀνάπαυσις ἀσκουμένων ἐν τῇ—, Γ′ 45,26.
Ἔρις, Β′ 220, ο′.
Ἑρμηνεία· — Μαξίμου ὁμολογητοῦ, εἰς Κυριακὴν προσευχήν, Β′ 187,1. — τοῦ «γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς», Β′ 196, 30-197,22. — τοῦ «καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν», Β′ 199, 1-200,15. — τοῦ «καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ», Β′ 200, 15-202, 32.— τοῦ «οὐκ ἔστιν ἄρσεν καὶ θῆλυ», Β′ 193,22 ἑξ., 194,15 ἑξ., 195,36 ἑξ. — τοῦ «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου», Β′ 191, 18-196, 30. — τοῦ «τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον», Β′ 197, 23-199,1. — τοῦ «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», Δ′ 307, κ′.
Ἔρως· Α′ 250, γϛ′. — ἄπαυστος δόξης Κυρίου, Α′ 240, ιθ′. — ἀρετῆς Θεοῦ, Α′ 266, ϛ′. — ἀληθοῦς γνώσεως, Β′ 257, ι′. — ἀρετῆς, Β′ 283, κζ′. — ἀκατάσχετος τῶν ὑπὲρ φύσιν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ, Γ′ 298, α′. — ἀληκτος πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, Δ′ 292, ϛϛ′. — βασιλείας, παρέχει τῶν θλιβερῶν ὑπομονήν, Α′ 118, ρμα′. — γνώσεως, Β′ 118, γϛ′. — εἴτε θεῖος εἴτε ἀγγελικὸς εἴτε ψυχικός, εἴτε φυσικός, νοητέος ὡς ἐνωτικὴ καὶ συγκρατικὴ δύναμις, καὶ τί ποιεῖ, Β′ 184, ϛ′. — ἐκστατικός, θεῖον κάλλος καὶ ἡσυχάζων, Δ′ 278, πδ′. — ἔνθεος, Δ′ 245, μϛ′. — εἷς καὶ ἐραστὸν ἕν, Ε′ 13, κγ′. — ἡσυχίας, Δ′ 4,28. — θεῖος ἐγκάρδιος, Α′ 158, ριγ′. — θεῖος, Α′ 159, ρκ′, Α′ 322, ϛδ′, Α′ 326,27, Β′ 14, ϛ′, Β′ 20, μη′, Β′ 121, ογ′, Β′ 268, ξζ′, Β′ 307, οθ′. — θεῖος καὶ ἀθάνατος, Β′ 236,16. — θεῖος καὶ φόβος Θεοῦ, Β′ 259, κβ′. — θεῖος μειοῖ ἐπιθυμίαν, Β′ 212, κα′. — θεῖος, πῶς ἐν τῷ ἀγαθῷ προϋπάρχων ἔτεκε τὸν ἐν ἡμῖν ἀγαθόν—, Β′ 183, πγ′. — θεῖος, πῶς κινεῖ καὶ κινεῖται, Β′ 183, πγ′. — θείας γνώσεως, Γ′ 278, κγ′. — θεῖος, Γ′ 53,29, Γ′ 175, ιγ′, Γ′ 332, κη′. — θεῖος διὰ Χριστόν, Γ′ 44,25. — θεῖος πρὸς οὐράνιον βασιλέα, Γ′ 192, νγ′. — Θεοῦ, Γ′ 307, μα′, Γ′ 340, νγ′. — Θεοῦ ἀγάπης, Γ′ 332, κδ′. — θερμὸς διὰ κατεργασίαν ἐντολῶν Θεοῦ, Γ′ 279, κθ′. — θεῖος, Δ′ 39, νθ′, Δ′ 330, μϛ′, Δ′ 370,19. — θεῖος τικτόμενος ἐν θέρμῃ προσευχῆς, Δ′ 255, νζ′. — θεῖος, Ε′ 8, θ′, Ε′ 30, μϛ′, Ε′ 34, νε′, Ε′ 39, ογ′, Ε′ 58, ϛβ′. — θεῖος, τί ἐστι, Ε′ 14, κγ′. — θεωρίας Θεοῦ, Ε′ 57, ϛα′. — καὶ ἀγάπη ἀγγέλων πρὸς Θεόν, Α′ 173, σα′. — καὶ πόθος πρὸς Θεόν, δοθεὶς ὑπὸ Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Β′ 186, ρ′. — Κυρίου, Ε′ 75,12. — μόνῳ τῷ ὑπερουσίῳ ἑνί, Ε′ 20, λδ′. — νοερός, Δ′ 147, λη′. — νοῦ τῆς λογικῆς φύσεως ἀγγέλων, πρὸς τὸν λόγον, Δ′ 146, λη′. — νοῦ, Ε′ 58, ϛα′. — νοῦ πρὸς τὸ ὑπὲρ διάνοιαν ἕν, Ε′ 14, κδ′. — πρὸς Θεόν, Α′ 258, οζ′. — πρὸς Θεὸν πυριφλεγής, Α′ 295, ϛβ′. — πρὸς τὸ ὄντως ἀγαθόν, Α′ 328,5. — πρὸς Θεὸν ἀφανίζει τὰ πάθη κινήσεως, Β′ 20, μζ′. — πρὸς Θεὸν καὶ ἕνωσις μετ᾽ αὐτοῦ, Β′ 184, πη′. — πρὸς Θεόν, Δ′, σ. 219, — πρὸς Κύριον, Ε′ 90,17. — σφοδρός, Α′ 239, ι′. — τρώσας ψυχήν, Β′ 301, κγ′. — τις ἀπόῤῥητος Θεοῦ Πατρὸς πρὸς Λόγον, Δ′ 145, λϛ′, 146, λζ′. — ὑπερφυής, Γ′ 176, ιε′. — φιλοσοφίας, Α′ 231,34. Ἀκήρατος ἡδονὴ θείου—, Β′ 137, νδ′. Ἀποτελέσματα ἐκδημίας νοῦ ἔρωτι θείας ἀγάπης, Β′ 4, ι′. Ἀποτελέσματα κλήσεως θείου—ὑπὸ Θεολόγων, καὶ ἀγάπης, καὶ ἐραστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ, Β′ 183, πδ′. Ἀποτελέσματα ὑπάρξεως ἐκστατικοῦ θείου—, Β′ 183, πε′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, Γ′ 298, α′. Ἀποτελέσματα ψυχῆς τρωθείσης βαθέως τῷ—Θεοῦ, Γ′ 334, λζ′. Ἐκ θείου —καὶ φόβου ἀπέχεταί τις τῆς κακίας, Β′ 90, ϛθ′. Θεὸς ὁ προβολεὺς καὶ γεννήτωρ τῆς ἀγάπης καὶ θείου —, Β′ 183, πζ′. Θεὸς ὡς πρὸς τὸν ἀγαθὸν καὶ καλόν—, Β′ 183, πϛ′. Ποία ἀρετὴ συνεργεῖ πλέον πασῶν τῶν ἀρετῶν πρὸς τὸν θεῖον—, Β′ 4, ια′. Πότε ἡ εὐχὴ τοῖς μοναχοῖς ὡς—ἐστι, Β′ 298, ρζ′. Προϋποθέσεις δι᾽—ἀπαθείας, Β′ 261, λ′. Περὶ θείου—, Δ′ 255, νη′, Δ′ 328, μδ′. Περὶ τοῦ πόθεν ὁ θεῖος — ἐγγίνεται τῇ ψυχῇ, Δ′ 327, μγ′. Ψυχαὶ οὐδὲ βραχεῖαν ὄφεσιν τοῦ θείου—ὑπομένουσαι, Γ′ 215, ρθ′. Ψυχὴ αἰχμαλωτισθεῖσα τῷ θείῳ—, Δ′ 296, β′. Ψυχὴ τρωθεῖσα τῷ θείῳ—Χριστοῦ, Δ′ 297, ι′.

Ἔρωτες· — δύο ἐν πνεύματι ἐκστατικοί, Δ′ 39, νη′, νθ′.
Ἐρώτησις· Περί—ὡς τῆς ἑβδόμης τῶν σωματικῶν πράξεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 19, 25-28.
Ἐρωτική· — κίνησις τοῦ ἀγαθοῦ προϋπάρχουσα ἐν τῷ ἀγαθῷ, πῶς ἀτελεύτητος καὶ ἄναρχός ἐστι, Β′ 184, πθ′.
Ἔσοπτρον· Ὅτι ἡ ἐνταῦθα γνῶσις καὶ ἀρετὴ ὡς—εἰσι καὶ αἴνιγμα, συγκρινόμεναι πρὸς τὰς μελλούσας τοιαύτας καὶ διατί τοῦτο, Β′ 117, μζ′, μη′. Πῶς δεῖ τηρεῖν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ψυχικόν— καθαρά, Β′ 282, κγ′.
Ἐσσαῖοι· Βίος ἀσκητικὸς ὑπ᾽— ἐν Ἰουδαίοις τιμηθείς, Α′ 191,4, ἑξ.
Ἐσφιγμένου· Μονή—, Δ′ 193,6.
Εὖα, Α′ 250, γϛ′, Α′ 252, ξβ′, Β′ 224, κδ′, Γ′ 6,8, Γ′ 11,2, Δ′ 105,12.
Εὐαγγελία· Δ′ 94,26, Δ′ 99,10, Δ′ 125, 23, Δ′ 352, ξβ′, Ε′ 46, πα′, Ε′ 52, πε′. — Ἁγια, Γ′ 5,20. — θεῖα, Δ′ 370,40.
Εὐαγγέλιον· Α′ 39,16, Γ′ 341, νη′, Δ′ 21,12, 22,18, Δ′ 105,6, Δ′ 106, 18, Δ′ 188,14, Δ′ 212, ιε′, Ε′ 63,23, Ε′ 66,18, Ε′ 67,18. — εἰσηγεῖται σαρκικῆς ζωῆς ἄργησιν, πνευματικῆς δὲ ὁμολογίαν, Β′ 100, νθ′. —ἤτοι Καινὴ Διαθήκη, εἰκὼν τῆς καθαρότητος καρδίας, Α′ 158, ριβ′, ριγ′. — ἡ νοερὰ ψυχή ἐστι τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου καὶ πῶς ἐν αὐτῷ ἐνεργεῖ, Β′ 67, ϛβ′. — Θεοῦ, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ 112, 39. — καὶ Ἀπόστολος, πῶς διδάσκουσι, Γ′ 204, πα′. — ἱερόν, Ε′ 64,13, Ε′ 111,5. Ἀποτελέσματα κεχωρισμένης ἐπιτελέσεως διαταγμάτων Νόμου, προφητῶν,—, Β′ 67, ϛδ′, ϛ ε′, ϛϛ′. Ἄνθρωπος εὑρίσκει Χριστόν, ὅταν, πωλήσας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀγοράσῃ τό—, Γ′ 46,40, ἑξ. Ἀναγκαιότης ἀκολουθίας νόμου—, Δ′ 151, μζ′, μη′. Εἰκὼν ἐστι τό—τῶν μελλόντων ἀγαθῶν καὶ παρατίθεται τὰς τῶν ἀγαθῶν πράξεις, Β′ 66, ϛ′. Ἱερουργία—, Δ′ 46, ϛ′. Ἱερόν—, Ε′ 70,3, 86,2, 80,2, 85, 31, 86,10, 101,17, 111,5. Ὁ πιστὸς μόνον κατὰ τό—καὶ ὁ μαθητὴς καὶ ἀ-

πόστολος κατ᾽ αὐτό, τί κατορθοῦσι, Β′ 56, λγ′. Πνευματικῶν ἀγαθῶν—, σκιὰ ἣν ὁ νόμος, εἰκὼν οἱ προφῆται, Β′ 67, ϟγ′. Χριστὸς ἐν τῷ—κέκρυπται, Γ′ 46,40.

Εὐαγγελισμός, γενόμενος ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, Γ′ 98,11.

Εὐάγριος· Δ′ 259, ξε′.— μοναχός, Α′, σ. 37. Ἐκ τῶν νηπτικῶν κεφαλαίων —, Α′, σ. 58. Ἔργον—, περὶ διακρίσεως παθῶν καὶ λογισμῶν, Α′, σ. 44. Ὑποτύπωσις μοναχική, ἔργον—μοναχοῦ, Α′ 38,1.

Εὐαρέστησις·— Θεῷ ἐν παρθενίᾳ, ἐν συζυγίᾳ, ἐν ἐρημίᾳ, Γ′ 5,29.

Εὐγενεῖς· Περὶ τοῦ χωρίου «ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀφ᾽ ἡλίου ἀνατολῶν—», ὡς ἀγαφερομένου εἰς τοὺς θεωρητικούς, Δ′ 341, νε′.

Εὐγνωμοσύνη· Γ′ 80,34. — φυσικὴ ἐστιν, Γ′ 12,26. — πρὸς Θεὸν συντηρεῖ ἡμῖν τὰ δῶρα Αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς, Γ′ 86,3 ἐξ. Εὐχαριστία μετ᾽—, Γ′ 153. 30, ἐξ.

Εὐδαιμονία· Τίνα τήν—ἀνθρώπου ἀπεργάζονται, Α′ 8, λβ′.

Εὐδοκία· Ἀποτελέσματα—ἢ μὴ—Θεοῦ, Α′ 123, ϟϛ′.

Εὐδόκιμος·— ἅγιος, Ε′ 110,8.

Εὐεργεσίαι·— ἡ στοιχεῖα ἰδικὰ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς τίνα εἰσί, Γ′ 82,14 ἐξ. — Θεοῦ, διατί οὐκ ἐπιλανθάνονται ὑπὸ μοναχοῦ, Α′ 131, 26-132,16. — Θεοῦ ἡ στοιχεῖα πρὸς ἡμᾶς περιεκτικά, τέσσαρά εἰσι, Γ′ 82,12 ἐξ. — Θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον, Γ′ 20,30 ἐξ. Ἀνάγκη ἀδιαλείπτου μελέτης τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γενομένων οἰκονομιῶν καί—καὶ ποῖαι αὗται, Α′ 128,7 ἐξ. Περὶ τῶν περιεκτικῶν καὶ ἰδικῶν— τοῦ Θεοῦ, Γ′ 82, 8-83,25. Πῶς διαφόρως οἱ ἄνθρωποι δέχονται τάς— καὶ τὸ πῦρ τοῦ Κυρίου, Γ′ 8,27 ἐξ.

Εὐημερία·— πονηρῶν καὶ θέσις ψυχῆς λογικῆς, Α′ 23, ρμδ′.

Εὐθυμία·— καὶ προσευχή, Α′ 184, πη′.

Εὐκλείδης· Δ′ 141, κε′.

Εὐλαβής·— οὐ βλάπτεται ἐξ ἀμαθείας λέξεων, Α′ 101, πγ′.

Εὐνομιανοί· Κακοδοξίαι—περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ οὐσίας, Δ′ 178, ρκε′, ρκϛ′.

Εὐνόμιος· Δ′ 164, πβ′, πγ′, Δ′ 178, ρκδ′, Δ′ 187, ρν′.

Εὐποιΐα·— ἡ ἐργασία τῆς ψυχῆς, κατάπαυσις ἡ σχολὴ τῇ νοερᾷ ἐλπίδι, Α′ 119, ρμη′. — μοναχῶν, θυσία εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ, Α′ 77,39. — οὐ διαμένει ἄσπιλος ἐξ ἡδονῆς, φιλαργυρίας, κενοδοξίας, Α′ 118, ρλη′. Δεῖ— ποιεῖν εἰς ἀδικοῦντα, Α′ 26, ρξε′. Διατί οὐ δεῖ χαίρειν τινὰ διὰ τὸ ποιῆσαι—, Α′ 118, ρλζ′. Ἐχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ δι᾽—πρὸς τοὺς πλησίον, Α′ 287, να′.

Εὐσέβεια·— ἐστι τὸ ποιεῖν τὸ θέλημα Θεοῦ, Α′ 24, ρνα′. — κατὰ πάντα ὠφέλιμός ἐστι, Β′ 47, ξγ′. — μία ἐστὶ ὀνομασία, πολλὰς δὲ ἔχει ἐργασίας, Γ′ 134,4 ἐξ. — πρὸς πάντας ὠφέλιμός ἐστι, Α′ 152, ογ′. — προσλαμβάνει τῷ Χριστῷ, Δ′ 5,7. Ἀνάγκη γυμνασίας μοναχοῦ πρός—, Α′ 230, 40 ἐξ. Ἀντίληψις ἀκολουθεῖ τοῖς ὑπέρ—πόνοις καὶ πῶς γνωστέον τοῦτο, Α′ 112, νδ′. Ἀποτελέσματα φόβου Θεοῦ καί—, Β′ 250,32 ἐξ. Ἐπιμέλεια—καὶ φωτισμὸς νοῦ, Γ′ 23,18. Περὶ—ὁδοῦ καὶ λογισμοῦ ὀνομαζομένης ἧς δέον ὅπως μὴ ἀποστῶμεν, Α′ 164, ρν′. Περί—, Γ′ 119,10 ἐξ. Ρύθμισις τοῖς κανόσιν—διατί ἀναγκαία, Β′ 226, οβ′.

Εὐσεβής·—, πῶς συμπεριφέρεται, Α′ 16, πϛ′, πζ′. Πᾶς φιλόσοφος καί— αἰτεῖται τὴν θείαν βοήθειαν, ἐν καιρῷ τῆς διὰ παθῶν ἐπαναστάσεως πονηρᾶς δυνάμεως, Β′ 127, β′.

Εὐστράτιος·— Ἅγιος, Γ′ 80,32. Εὐχὴ Ἁγίου—, Γ′ 267, ρμδ′.

Εὐτραπελία, ἐξαφανίζει ἀρετήν, Α′ 280, κ′.

Εὐτυχής· Ε′, σ. 66.

Εὐφροσύνη·— ἀνεκλάλητος, Γ′ 46,18. — ἡ διὰ μοναχούς, ποία ἐστι, Α′ 309, λβ′.

Εὐχαὶ ἀδιάλειπτοι, Α′ 136,28.

Εὐχαττης, Γ′ 160,27.

Εὐχαριστεῖν· Ἀναγκαῖον τό—τῷ Θεῷ, Γ′ 87,6.

Εὐχαριστία· Α′ 290, ξη′. — ἀπαραίτητος τῷ Θεῷ διὰ τὰς περιεκτικὰς καὶ ἰδικὰς εὐεργεσίας Αὐτοῦ, Γ′ 82,10 ἐξ. —, ἀποτέλεσμα πολλῶν ἀρετῶν, Γ′ 162,12. — ἀδιάλειπτος ἀναγκαία δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 216, Η′. —ἐν παντί, Γ′ 38,16. — Θεῷ ἐπὶ πᾶσι, Α′ 123, σ′. — Θεῷ, διὰ λύτρωσιν ἐκ πειρασμῶν, Γ′ 15,5. — μετ᾽ εὐγνωμοσύνης, Γ′ 153,30 ἐξ. — πρὸς Θεόν, Γ′ 14,19 ἐξ. — πρὸς Θεόν, περὶ πάντων ποιουμένων ἡμῖν, Γ′ 10, 30 ἐξ. — φοβουμένου Κύριον, Β′ 7, μη′. Ἀναγκαιότης—Θεῷ, Γ′ 94,22 ἐξ. Ἐχθρὸς παΐγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ διὰ τῆς—, Α′ 287, να′. Θεός, διατί ἄξιος—ἐστί, Γ′ 22,32. Πρόοδος μοναχοῦ ποιοῦντος—τῷ Θεῷ, Γ′ 62,3 ἐξ. Τί ἦν τὸ σύμβολον—ἐν Παλαιᾷ Διαθήκῃ, Β′ 85, οη′.

Εὔχεσθαι·— ἀπερισπάστως, μακάριον ποιεῖ τὸν νοῦν, Α′ 187, ριη′. Τί ποιεῖ τὴν ψυχὴν ψάλλειν καί—ἐν μόνῃ τῇ καρδίᾳ, Α′ 257, ογ′.

Εὐχή· Α′ 166, ρξ′, Α′ 289, ξδ′, ξε′. Α′ 290, ξη′, Β′ 294, ξα′, Β′ 308, ϟξ′, Γ′ 16,19, Δ′ 13, α′. — ἀδιάλειπτος, ὑπὸ Ἀρσενίου εἰρημένη, Α′ 323, ρ′. — ἀδιαλείπτως γενομένη καὶ κατάνυξις, Β′ 310, ρια′. — ἀδιαλείπτοις ἴχνεσι τριβομένη, Β′ 304, μθ′. — ἁπλότητος, Β′ 306, ο′. — γνωστικοῦ, Β′ 305, νη′. — δέησις διηνεκής, Α′ 165, ρνε′. — ἐπίπονος, Α′ 254, ξϛ′. — ἐκ πολλῶν γεννᾶται ἀρετῶν, Γ′ 162,12. — ἐπάνω παντὸς πλάτους οὖσα, Δ′ 264, ξζ′. — ἡσυχαστοῦ, Α′ 35, κϛ′. — Ἰησοῦ, Α′ 158, ριϛ′, Α′ 159, ρκ′, Α′ 159, ρκβ′. — Ἰησοῦ, ἄκρα προσευχὴ καὶ νῆψις, ἀλλήλων εἰσι συστατικά, Α′ 155, ϟδ′. — Ἰησοῦ, ἀπαραίτητος διὰ νίκην κατ᾽ ἐχθροῦ, Α′ 165, ρνβ′. — Ἰησοῦ ἐκ βαθέων καρδίας ἐπιβοωμένη καὶ ἐξέμεσις πονηρῶν λογισμῶν, Α′ 171, ρπη′. — Ἰησοῦ καὶ νῆψις ἐξαλείφουσαι παγέντας τῇ καρδίᾳ λογισμούς, Α′ 162, ρλϛ′. — Ἰησοῦ καὶ τὸ ἐργῶδες τοῦ ἡσυχάζειν ψυχικῶς ἐκ παντὸς λογισμοῦ, Α′ 163, ρμη′. — Ἰησοῦ κεκολλημένη διανοίᾳ καὶ φωνουμένη ἀδιαλείπτως ἐν καρδίᾳ, Α′ 172, ρϟϛ′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, Α′ 143, ι′, ια′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, λίαν ἀπαραίτητος διὰ καταγίκησιν πολεμίων, Α′ 148, μβ′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀδιάλειπτος, Β′ 274, β′. — καὶ δέησις δικαίου πότε ἰσχύει καὶ πότε οὐκ ἰσχύει, Β′ 143, πα′-πδ′. — καὶ διαθέσεις ψυχῆς, Β′ 310, ρϛ′. — καὶ ἐκβιασμὸς δαιμόνων, Β′ 306, οδ′. — καὶ θεοπτία, Β′ 309, ργ′. — καὶ θεωρητικός, Β′ 303, με′. — καὶ θεωρία, Β′ 305, ξδ′. — καθαρὰ ἐμπρέπει τῷ θεωρητικῷ, Γ′ 25,37.—κ.λ.π. ὑπὸ Θεοῦ δίδονται ἡμῖν κατὰ χάριν, Γ′ 10,31. — μετὰ κατανύξεως, Β′ 306, ξη′.—μονολόγιστος, Β′ 297, ϟδ′. 298, ρδ′.—, νῆψις καὶ λογισμοί· Α′ 165, ρνδ′.—νυκτὸς σύμβολον, Β′ 296, πε′. — πρὸς Ἰησοῦν, ἓν τῶν τεσσάρων στοιχείων, ἃ δεῖ ἔχειν τὸν ἀγωνιζόμενον ἔνδον, Α′ 144, κ′. —, πῶς καὶ διατί πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, Α′ 278, ιγ′. — πρακτικοῦ, Β′ 304, να′. — πρακτικοῦ καὶ πνευματικὴ θεωρία, Β′ 308, πη′. — συνεχὴς καθαρεύει ἀέρα διανοίας καὶ καρδίας, Α′ 168, ροε′. —, σιωπὴ καὶ νηστεία αἱ περιεκτικώτεραι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, Β′ 301, ιζ′. — συνάπτει νυμφίῳ ψυχήν, ἔρωτι νυμφικῷ τετρωμένην, Β′ 296, οθ′. — συνεργείᾳ Θεοῦ, κ.λ.π., διὰ τὸ κατὰ τῶν παθῶν νῖκος, Δ′ 22,25 ἐξ. —, ταπείνωσις καὶ νῆψις, Α′ 169, ροϛ′. —, τί ἐστι, Β′ 125, ϟδ′, Β′ 190,38 ἐξ. — ψιλή, μετὰ θεωρίας καὶ ἀνείδεος, Β′ 306, οβ′. Ἀνάγκη—πρὸς Ἰησοῦν Χριστόν, Α′ 147, λθ′. Ἀποτελέσματα—Ἰησοῦ Α′ 170, ρπβ′, ρπγ′. Ἀποτελέσματα —νηπτικῆς καὶ συχνῆς, Α′ 170, ρπα′. Ἀποτελέσματα—τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ, Α′ 172, ρϟϛ′, ρϟζ′. Ἀποτελέσματα μονολογίστου—Ἰησοῦ Θεοῦ καὶ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Α′ 168, ροδ′. Ἀκολουθία Θεοῦ δι᾽—, Β′ 308, ϟδ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 75, λγ′, Β′ 307, οη′. Ἀποτελέσματα νήψεως καί

—, Β′ 282, κε′. Ἀποτελέσματα ψυχῆς ποιούσης—, Β′ 307, πβ′. Ἀποτελέσματα ὀκνηρίας ἐν—καὶ ἑτέραις ὑποχρεώσεσι, Γ′ 180, κη′. Διάβολος νικᾶται διὰ πίστεως καὶ θερμῆς —, Α′ 281, κδ′. Δεῖ τήν—εἶναι καθαρὰν λογισμῶν, Α′ 143, ι′, 144, κα′. Διάκρισις—καὶ προσευχῆς, Β′ 190, 38-191,17. Δύναμις—, Β′ 296, πγ′. Δυσκολία ἀνακοπῆς νοῦ καί—, Β′ 310, ρη′. Δύναμις—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 63,8 ἐξ. Ἐπίμονος Ἰησοῦ—, ἀποτέλεσμα νήψεως, Α′ 142, ζ′. Ἐχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ δι᾽—, Α′ 287, να′. Ἐκτενής—, Β′ 8, νγ′. Ἐπιμέλεια πρακτικοῦ καὶ καρπός—αὐτοῦ, Β′ 304, μη′. Ἔχθρα δαιμόνων πρὸς καθαράν —, Β′ 306, οα′. Εὐφροσύγη ἐν—δι᾽ ὅλης τῆς ἡμέρας, Γ′ 155,11. Ἐγκράτεια, ἀγάπη, κάθαρσις νοῦ δι᾽—καὶ κτῆσις χάριτος, Δ′ 124,36 ἐξ. Καθαρμὸς καρδίας καί—Ἰησοῦ ὀνόματος, Α′ 167, ρο′. Κλῆσις Ἰησοῦ δι᾽ —, Β′ 283, ϰθ′. Λογισμοὶ ἔναντι τῆς τελείας, μέσης, εἰσαγωγικῆς—, Β′ 302, λ′. Νῆψις ἀναγκαία διὰ τὴν συνεχῆ Ἰησοῦ—, Α′ 156, ρβ′. Νῆψις καί—Ἰησοῦ, Α′ 167, ρξη′. Νοῦς ἐν καιρῷ—, Β′ 311, ριϛ′, ριζ′. Νοῦς καί—, Β′ 296, πα′, πβ′, Β′ 299, ϛ′, Β′ 305, ξγ′. Νοῦς πρακτικοῦ ὑποτάσσεται τῇ—, ἐνῷ—θεωρητικοῦ ὑποτάσσεται τῷ νοΐ, Β′ 299, θ′. Νοῦ πρᾶξίς ἐστιν ἡ ἐν θεωρίᾳ—καὶ ἡ ἐν—θεωρία, Β′ 290, ιβ′. Περί—μετὰ πνευματικῆς θεωρίας, μετὰ φυσικῆς θεωρίας καὶ ἁπλῆς τοιαύτης, Β′ 304, νβ′. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς—, Β′ 296, πε′-298, ρθ′. Ποῖοι οἱ δύο τρόποι διενεργείας τῆς τοῦ δικαίου— ,Β′ 142, π′. Προσοχὴ καί—, Β′ 310, ριδ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τήν—, κατὰ Γρηγόριον Σιναΐτην, Δ′ 80,1 ἐξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ λέγειν τήν—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», Δ′ 80,18 ἐξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ποιεῖν τήν—, Δ′ 73, δ′. Περὶ τῆς—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με», ἤτοι περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τίνες τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποίησαν αὐτήν, Ε′ 63, 12-68,8. Σπέρματα—μετὰ δακρύων πίπτοντα τῇ γῇ τῆς καρδίας, Α′ 257, ογ′. Συνεργεία Θεοῦ καί—, κατατροποῦνται οἱ τρεῖς γίγαντες, ἄγνοια, λήθη, ῥαθυμία, Α′ 138,3 ἐξ. Σφοδρά—, σφοδροὺς καὶ ἐπικινδύνους ἐγείρει τοὺς πειρασμούς, Α′ 284, μα′. Χαρά—, Β′ 309, ϟη′. Ψυχή—καταδιώκουσα, Β′ 306, ξθ′. Ψυχὴ μετὰ τοῦ νοεροῦ ἐν τῇ—, Β′ 296, π′. Ψυχὴ τρωθεῖσα ὑπὸ βέλους—, ποῦ σπεύδει, Β′ 308, πθ′.

Ἐφέσιοι· Ἐπιστολὴ Παύλου πρός—, Β′ 74, κζ′, Β′ 284, λα′.

Ἔφεσις· Ἐκπλήρωσις—, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′.

Ἐφετόν· Ἀεικίνητος στάσις περὶ τό—τῶν ἐφιεμένων, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′.

Ἐφραίμ· Γ′ 5,23, Γ′ 31,22. — Ἅγιος, 281, πζ′. — μέγας, Δ′ 68, δ′, Δ′ 78, ιδ′. — Σύρος, Γ′ 66,25,31.

Ἐχενηΐς· Παράδειγμα ἐξ—, βραχυτάτου ἰχθυδίου, Α′ 281, ϰϛ′.

Ἐχθραίνειν δεῖ ἡμᾶς διὰ παντὸς τῷ σώματι, Α′ 172, ρϟη′.

Ἐχθροί—, πῶς νικῶνται, Α′ 165, ργβ′. Δυστυχία—οὐκ ἐπιθυμητέα, Α′ 106, ρογ′.

Ἐχθρός—, τίσι θηράτροις παγιδεύεται, Α′ 287, να′. Οὐ δεῖ διαβάλλειν τόν —, Α′ 26, ρξε′.

Ἑωσφόρος, Α′ 208,10,12.

Ἔχιδνα, σύμβολον δαίμονος λύπης, Α′ 51, ια′.

Ζάλη· Σαοὺλος, ἑρμηνευόμενον—, Γ′ 89,23.

Ζᾶν, Β′ 258, ιδ′, Β′, σ. 317, Δ′ 92,11.

Ζαχαρίας, Β′ 120, ξϛ′, Γ′ 138,32.

Ζέσις ἀκήρατος κ.λ.π. ἐκ θυμοῦ ὑποτεταγμένου τῷ λόγῳ, Β′ 138, νϛ′.

Ζεύς, Α′ 169, ροζ′.

Ζῆλος· Δ′ 64, ε′. — εὐσεβείας, Α′ 237, ϛ′. Ἀποτελέσματα—ἡσυχάζοντος, Δ′ 256, ξ′. Ναθαναήλ, ἑρμηνευόμενον—Θεοῦ, Γ′ 89,15. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν δι᾽ ἀρετήν—, Α′ 231,17, ἐξ.

Ζήτησις, τί ἐστι, Β′ 152, κζ′.

Ζοροβάβελ, Β′ 132, κη′, Β′ 141, οε′.

Ζῷα· Τέσσαρες διαφοραί—, Ἄγγελοι, Ἄνθρωποι,—, φυτά, Α′ 26, ρξϛ′. Περὶ τῆς τῶν ἀλόγων—ψυχῆς, Δ′ 143, λα′.

Ζωή· — ἀτάραχος καὶ ἀμέριμνος, Γ′ 45, 27. — ἐνάρετος, μόνον διὰ σωτηρίαν ἐπιλέγεται, Α′ 14, οδ′. — ἐστιν ὁ Χριστός, Β′ 27, ϟγ′. — ἐκ Πατρὸς καί—ἐξ Υἱοῦ, Δ′ 176, ρκ′. — ἐκ Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 174, ριδ′, 175, ριϛ′. — ἐν ἀνθρώποις καὶ ἀγγέλοις, Δ′ 143, λ′. — ἐνέργεια θεία ἐστί, Δ′ 177, ρκα′, Δ′ 175, ριϛ′, ριζ′, ριη′. — κατὰ Θεόν, θάνατος κατὰ κόσμον, Β′ 100, νθ′. —κατὰ σάρκα, θάνατός ἐστι, Δ′ 94,6, ἐξ. — κεκρυμμένη ἐν Χριστῷ καὶ ὕψιστα αὐτῆς ἀποτελέσματα, Δ′ 292, ϟζ′, 293, ϟη′, ηθ′. — μοναχοῦ, πότε καὶ διατί διαλύεται, Δ′ 7,1, ἐξ. — παροῦσα τύπος καὶ πρόξενος μακαριότητος, Α′ 332,8, ἐξ. — παρὰ Θεοῦ κατὰ δωρεὰν Ἁγ. Πνεύματος, νεκροῦται δι᾽ ἀγάπης πρὸς τὰ φθειρόμενα, Β′ 97, λθ′. — παροῦσα, πρὸς χρῆσίν ἐστι, διὰ τὴν πνευματικὴν τοιαύτην, Β′ 198,31, ἐξ. —, τί ἐστι καὶ τί θάνατος, Α′ 17, ϟγ′. —, τῇ ἀρετῇ κατὰ φύσιν ἐπακολουθεῖ, Β′ 225, μη′. —τοῦ ὄντος ἐνυπόστατος, μανθανομένη ἐκ τῆς ὄντως φυσικῆς κινήσεως, Β′ 103, οα′. — τί ἐστι, Γ′ 124,7, ἐξ. — τῷ τοῦ πνεύματος φρονήματι, Δ′ 14, ε′. —, ὑποδεκτὴ θείᾳ χάριτι ὑπὸ τοῦ νοῦ, Β′ 131, κδ′.—ψυχῆς, ἡ πρὸς Θεὸν ἕνωσις, Δ′ 94,22. Ἀγάστασις καὶ ἐν Χριστῷ ἀίδιος—, Δ′ 94,32 ἐξ. Εἶδος ὑποδειγματικῆς μοναχικῆς—, Β′ 243, 8 ἐξ. Ἡ ὄντως—φῶς θεῖόν ἐστι, Δ′ 113,8 ἐξ. Θεὸς ἄγει τὴν ἑκάστου—, εἰς τὸ οἰκεῖον τέλος, εἴτε δίκαιον εἴτε ἄδικον, Β′ 113, κβ′. Θάνατος τῷ κόσμῳ καί—τῷ Χριστῷ, Γ′ 311, νγ′. Μετοχὴ ἀιδίου—, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 24-29. Μέθεξις, θείας—, πῶς κατορθοῦται, Δ′ 14, ε′. Νέκρωσις παθῶν καὶ μετάβασις ἐκ—εἰς—, Β′ 226, νγ′. Νόμος πνεύματος—, τίς ἐστι, Δ′ 33, ιθ′. Ξύλον—καὶ γνώσεως καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 114, λα′. Ξύλον—καὶ ξύλον θανάτου, τίνα εἰσι, Β′ 114, λ′. Ξύλον—ὁ τῆς ψυχῆς νοῦς, ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ ἡ σώματος αἴσθησις, Β′ 114, λβ′, 115, λγ′, λδ′. Ὅτι τὸ πέρας τῆς παρούσης—οὐ δίκαιον θάνατον ὀνομάζειν, ἀλλὰ θανάτου ἀπαλλαγὴν κ.λ.π., Β′ 181, οϛ′. Περὶ ψιλῶν λογισμῶν ἢ ἐπιλογισμῶν, ἐπιφυομένων τῇ μοναδικῇ ἢ τῇ δυαδικῇ— κ.λ.π., Β′ 301, κδ′, κε′. Πῶς ὁ Παῦλος νοητέος ὡς ὀσμή—εἰς—καὶ ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, Β′ 113, κδ′. Σκιὰ θανάτου ἡ ἀνθρωπίνη ἐστι—, Β′ 27, ϟϛ′. Τίς εἰσέρχεται εἰς τὴν μὴ ὑποκειμένην νόμῳ—, Γ′ 352, ϟα′. Τὸ «—ἔχειν καὶ περισσὸν ἔχειν» πῶς νοητέον, Δ′ 97,7 ἐξ. Φῶς καί—καὶ εἰρήνη, τὸ Πνεῦμα, Γ′ 337, μϛ′.

Ἡγεμονικόν· Ἀνάγκη ἐπιμελείας διανοητικοῦ, διακριτικοῦ καί—μέρους τῆς ψυχῆς, Γ′ 196, ξδ′.

Ἡγουμενία· Φόβος διὰ τὴν ἀνάρρησιν εἰς—ἢ ἀρχιερωσύνην, Γ′ 100,35, ἐξ.

Ἡγούμενοι· Ἀρεταί—ἀδελφοτήτων ἀναγκαῖαι, Γ′ 174, ι′.

Ἡγούμενος· Οἷον δεῖ εἶναι τὸν ψυχῶν—, Α′ 207,36 ἐξ., Γ′ 262, ρκδ′, ρκθ′, 263, ρλε′, 264, ρλη′.—, πατὴρ καὶ μήτηρ μοναχοῦ, Γ′ 263, ρλ′. — ψυχῶν σπάνιος, τίς ἐστι, Α′ 207,40 ἐξ. Ἀρετάς, ἃς δεῖ τόν—ἔχειν, Α′ 207, 17, ἐξ.

Ἡδοναί—, ἀγρυπνίαις ἀποσοβοῦνται, Β′ 283, κζ′. — καὶ παραίτησις ἐκ τοῦ κατὰ δύναμιν, ὡς ἀβοηθήτου, Α′ 113, ξ′. — καὶ γεῦσις, Β′ 313, ρλδ′. — πονηραί, ἀπορριπτέαι ὑπὸ ἐναρέτων, Α′ 5, θ′. — σωματικαὶ καὶ ψυχικαί, ξηραίνονται δι᾽ ἐγκρατείας κ.λ.π., Β′ 211, γ′. Ἀποτελέσματα ἀγάπης πρός—, Β′ 233, 36-234,29. Ἀποτελέσματα δουλείας εἰς—, Β′ 212, ιδ′. Ἄπιστος ὁ—δουλεύων, Δ′ 49, ργ′. Ἀποφυγὴ κοσμικῶν—, Δ′ 6,33 ἐξ. Δαίμονες δι᾽—κ.λ.π. συνδεσμοῦσι τὸν νοῦν αἰσθητοῖς, Β′ 212, ιξ′. Διάφοροι λόγοι καταφρονήσεως

—, Β′ 36, ξδ′. Δουλαγωγία σώματος διὰ περιστολήν—, Β′ 212, ιε′. Δουλεία εἰς—καὶ ἔλεος Θεοῦ, Β′ 214, ξδ′. Δουλεία εἰς—οὐ φέρει τῇ ψυχῇ ὑγείαν, Β′ 211, β′. Δουλεία ταῖς σαρκός—, στερεῖ ἐλπίδα ὑπαντήσεως Χριστοῦ, Β′ 207, λβ′. Κάμινος—, ἀπομαραίνεται δι᾽ ἀγάπης πρὸς ἀρετήν, Β′ 118, νζ′. Καταφρόνησις—καὶ ἀλυπία, Β′ 209, οδ′. Ὁ σωματικάς—πέραν τοῦ δέοντος ἀπολαύσας, ἑκατονταπλασίως ἀποτείσεται, Α′ 118, ρκη′. Οὐ δουλεύει τις ταῖς παρὰ φύσιν—τοῦ σώματος, Β′ 211, η′. Περὶ τῶν κατὰ φύσιν ὀρέξεων καί—, Β′ 124, ϟ′. Πότε παύεται περὶ τάς—ὁ νοῦς κυκλεύων, Β′ 211, ιβ′. Στέρησις —, τί καθέστηκε, Β′ 144, πζ′. Τί καθίστησι τὸν νοῦν δοῦλον ταῖς—σώματος, Β′ 214, νε′. Τίς ἐκ τῶν ἐμπαθῶν—ἀπαλλάττεται, Γ′ 252, πϛ′, 253, πζ′. Ψυχὴ νεκρουμένη ταῖς—, Β′ 223, ζ′.

Ἡδονή· Β′ 290, θ′, Β′ 294, ξγ′.—, αἰτία πάσης κακίας, Α′ 102, ϟθ′. — ἀναιρεῖται ὑπὸ ἐπιφορᾶς λύπης, Β′ 218, ιη′. — ἀπατᾷ νοῦν, Β′ 224, ιδ′. — ἀπελαύγεται διὰ λύπης κατὰ Θεόν, Β′ 212, ιη′. — Ἀγγελικὴ ἀπολεσθεῖσα ὑπὸ δαιμόνων, Δ′ 56, ρκγ′. — ἄρρητος πνευματική, Γ′ 294, πϛ′. — ἄρρητος τοῦ ἀναγομένου νοῦ πρὸς τὸ ἀρχαίτατον καὶ ἁπλῶς ἕν, Ε′ 17, κζ′. — γνώσεως ἀποδιώκει λύπην, Β′ 212, ιθ′. — διατί οὐ προκαθηγήθη συλλήψεως Ἰησοῦ, Β′ 190,3 ἑξ. — διὰ τὸν πρὸς Θεὸν πορευόμενον μία, ἡ τῆς ψυχῆς τοιαύτη, Β′ 196,21 ἑξ. — ἐξ ἑνώσεως νοῦ καὶ ψυχῆς, Δ′ 27, 21. — θεία καὶ ἀνεννόητος καὶ τίσιν αὐτὴν ὁ Θεὸς ποιεῖται, Β′ 151, κ′. — θεία ἐκ τῆς καρδίας πηγάζουσα, Δ′ 271, οε′. —, ἰλὺς βυθοῦ, Δ′ 40, ξε′. — καὶ κενοδοξία, ὕλη νοός εἰσι, Α′ 116, ριγ′. —, κενοδοξία καὶ φιλαργυρία, τὰ τρία κακά εἰσι, Α′ 102, ρα′, ρβ′, ρε′. — κ.λ.π., οὐκ ἀφιᾶσιν εὐποιΐαν ἄσπιλον, Α′ 118, ρλη′. — κατ᾽ αἴσθησιν, Β′ 146, ρ′. — καὶ ἀκηδία, Β′ 210, ϟ′. — καὶ ἐγκράτεια, Β′ 294, νϛ′. — καὶ θάνατος, Β′ 162, ογ′. — καὶ ὀδύνη, πότε ἀπαύστως τῷ ἀνθρώπῳ ἐνεργοῦνται, Β′ 100, νε′. — καὶ ὀδύνη, πότε νικῶνται, Β′ 100, νδ′. — καὶ πειρασμός, Β′ 202,6. — καὶ ὀδύνη ἐξ ἀφροσύνης γεννῶνται κ.λ.π., Γ′ 14,4. — κατανύξεως, Γ′ 332, κδ′. —, λύπη, ἐπιθυμία, φόβος καὶ τὰ τούτοις ἑπόμενα, ὅτι οὐ συνεκτίσθησαν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων, καὶ διατί ὕστερον ὑπεισήχθησαν, Β′ 102, ξε′. —, μήτηρ ἐπιθυμίας, Β′ 312, ρκζ′. — μήτηρ θανάτου, θάνατος δι᾽ αὐτὴν ὁ πόνος, Β′ 118, νε′. — μία ἐστι, ἡ τῶν θείων ἐπιτυχία, Β′ 199,6 ἑξ. — μισθὸς πορνείας, Γ′ 288, ξϛ′. — νοερά, 102, ϟζ′. — ὅτι ἐνεργουμένη ἐπιθυμία λέγεται, καὶ διατί δεῖ ὑποτάσσειν αὐτὴν τῷ λόγῳ, Β′ 137, νϛ′. —, παντὶ πάθει συνέζευκται, Β′ 207, λε′. — περὶ τὸ θεῖον, ἐκ μετατροπῆς ἐπιθυμίας, θυμοῦ κ.λ.π., Β′ 138, νϛ′. —, πῶς ἀναιρεῖται, Β′ 207, λγ′. —, πῶς παρενοχλεῖ τὸ θυμικόν, ἐπιθυμητικόν, λογιστικὸν ψυχῆς, Β′ 312, ρκε′. — περιεκτικὴ ἡδονῶν, Δ′ 51, ρι′. — σαρκός, ἓν τῶν τριῶν παθῶν ἐπιθυμίας, Β′ 236,15, 17. — σαρκὸς μισητέα, πόνος αὐτῆς ἀγαπητέος, Β′ 95, κγ′. — σαρκός, προηγεῖται πάσης ψυχικῆς λύπης, Β′ 146, ϟη′. — συστέλλεται, ὑπὸ ἐπαγωγῆς λύπης, Β′ 218, κ′. — σωτήριος, τίς ἐστι, Β′ 148, ι′, 149, ια′. — τῶν ταραχῆς γεμόντων ἐστί, Α′ 223, 23-24. — τί ἐστι, καὶ πῶς ἐξ ἐπιθυμίας καὶ αἰσθήσεως προέρχεται, Β′ 180, οβ′. — τίκτει ἀκολασίαν, Δ′ 60, ρλα′. —, κενοδοξία, φιλαργυρία, ἀποτελέσματα αὐτῶν καὶ πῶς αὗται περικόπτονται, Α′ 102, ρδ′, ρϛ′. Ἀγάπη—, ποιεῖ ὀδύρεσθαι διὰ θλῖψιν ἐπελθοῦσαν, Α′ 105, ρμγ′. Ἀγάπη, τὸ τέλος τῶν ἀρετῶν,— ἀδιαίρετος ἐστί, καὶ ἀδιάπτωτος—τῶν μετεχόντων κατ᾽ ἔφεσιν τοῦ φύσει ἀγαθοῦ, Β′ 132, λα′. Αἰτία τῆς κατὰ ψυχήν—, Β′ 145, ϟζ′. Ἀκήρατος—θείου ἔρωτος, Β′ 137, νδ′. Ἀναίρεσις—, ἀνάστασις ὑπάρχει ψυ-

χῆς, Β′ 207, λθ′. Ἀποτελέσματα ἀποταγῆς—κ.λ.π., Β′ 207, μβ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 22, ξε′. Ἀποτελέσματα διαλύσεως—δι᾽ ἐγκρατείας, Β′ 118, νϛ′. Ἀποτελέσματα κωλυομένου τῶν πρός—σώματος ἀφορμῶν, Β′ 170, ιε′. Αἴσθησις νοερὰ πρὸς γνῶσιν—τῶν θείων, Δ′ 47, ϟζ′. Ἀποφυγὴ αἰσθήσεων καὶ τῶν αἰσθητῶν—, Δ′ 13, β′. Γένεσις—, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μϛ′, μζ′, μθ′. Γένεσις φύσεως ἐξ—, διδαχθεῖσα ὑπὸ παρακούσαντος Ἀδάμ, Β′ 94, ιδ′. Διατί δεῖ ἀρνεῖσθαι τήν—καὶ ὀδύνην τῆς παρούσης ζωῆς, Β′ 99, νβ′. Διὰ φιλαυτίας καί — ἠπατήθη ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ διαβόλου, Β′ 96, λ′. Δύο εἴδη—, Γ′ 289, ξη′. Δαίμονες—, πῶς προσέρχονται, Δ′ 41, οβ′. Δουλεία τῇ—ἐκείνων, οἵτινές εἰσι σάρκες, Δ′ 57, ρκϛ′. Ἐχθρός—, ἐκούσιος πόνος, Α′ 114, πδ′. Εἰ ὁ ἄνθρωπος μόνης τῆς καθ᾽ —καὶ ὀδύνην γίνεται τῆς αἰσθητικῆς τῶν σωμάτων διακρίσεως, ἐσθίει τὸ ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 115, λδ′. Ἡ ἐμμονὴ τῇ — τοῦ σώματος ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον εἶναι οὔτε πρὸς ἀρετὴν δεκτικόν, οὔτε πρὸς γνῶσιν εὐκίνητον, Β′ 64, π′. Ἡ καθ᾽—ἐμπαθὴς πρὸς σῶμα κίνησις, τῆς αἰσθήσεώς ἐστι καλόν, Β′ 115, λε′. Κακὰ δι᾽—, Α′ 99, μβ′. Καρδία παρακινουμένη ὑφ᾽—, πῶς ὁμοιάζει, Α′ 114, ογ′. Κακία ἐξ—καὶ πονηρίας τίκτεται, Β′ 255, δ′. Λογισμός—οὐκ ἀνεκτὸς ὑπὸ νοῦ μοναχοῦ, Β′ 225, μγ′. Λύπη κατὰ ψυχὴν τέλος τῆς κατ᾽ αἴσθησιν—ἐστι κ.λ.π., Β′ 144, πη′. Λύπη, πῶς καθόλου στέρησίς ἐστιν—, Β′ 209, οϛ′. Μοναχὸς οὐ σώζεται δουλεύων—καὶ κενοδοξίᾳ, Β′ 22, ξγ′. Μολυσμός—, πῶς ἐξουδετεροῦται, Γ′ 288, ξε′. Νίκη κινημάτων — δι᾽ ἐγκρατείας κ.λ.π., ἄγουσιν εἰς τὴν θεοπτίαν, Β′ 118, νη′. Νόμος σαρκὸς ἐν—βασιλεύων τῷ ἐκπεπτωκότι τῆς θείας ἀγάπης, Β′ 171, κ′. Νοῦς καθηλούμενος πρός—, Β′ 168, α′. Ὀδύνη ἡ—ἐκκρούεται, Γ′ 293, πϛ′. Πᾶσα ἁμαρτία δι᾽—γίνεται, Β′ 215, οδ′. Πάσῃ ἀρετῇ,— καὶ πόνος παρέπεται, Β′ 148, ζ′. Περὶ ἐνάρξεως ὑπάρξεως ὀδύνης καί—, ἐπιρροῆς αὐτῶν ἀνθρώποις κ.λ.π., Β′ 153, λγ′, 154, λδ′, λε′, λϛ′, λζ′, λη′, λθ′. Πόνος καί—, Β′ 154, λζ′. Πότε ἡ σὰρξ ἐστέρηται τῆς κατὰ φύσιν—, Β′ 147, δ′. Πότε ὁ νοῦς δυσαπόσπαστον ἔχει τήν—περὶ τὴν τῶν νοητῶν θεωρίαν, Β′ 213, μϛ′. Προϋποθέσεις διὰ τὸ γενέσθαι ὑπεράνω ὀδύνης καί—, Γ′ 312, νθ′. Πάθη—θανατοποιὸν ἔχουσι νέκρωσιν, Δ′ 63, β′. Περὶ πνευματικῆς — πολυσήμου καὶ ἀνωνύμου, Δ′ 271, οϛ′. Περὶ σαρκικῆς—, Δ′ 366, πα′. Περὶ τοῦ τίς ἡ κυρίως—, ἤτοι ἡ πνευματική, Δ′ 366, π′. Σφραγὶς ἀφαιρέσεως γενικῆς—, Β′ 305, ξ′. Σχέσεις—καὶ ὀδύνης καὶ ἀμφοτέρων ἀποφυγή, Β′ 99, νγ′. Τῇ—, σπειρομένῃ ὑπὸ τοῦ διαβόλου, πρέπον ἡ ὀδύνη ἐστί, Β′ 107, πϛ′. Τιμωρίαι καὶ πόνοι ψυχῆς ἐπιτρέπονται ὑπὸ Θεοῦ πρὸς ἐκρίζωσιν τῆς—, ἤτοι τοῦ τῆς κακίας σπέρματος, Β′ 106, πε′. Τί ὁ Χριστὸς ἐπετέλεσε, μὴ γεννηθεὶς δι᾽—καὶ ὑποστὰς τὸν πόνον τοῦ θανάτου, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μϛ′, μζ′, μθ′. Τὸ τῆς—κράτος καὶ τῆς ὀδύνης ἐν τῷ παθητῷ προδήλως ὑπάρχει τῆς φύσεως, Β′ 155, μβ′.

Ἡδυπάθεια· — διὰ λογισμῶν, Α′ 119, ρμγ′. — καὶ ἡδυπαθής, Β′ 295, οα′, οβ′, ογ′, οδ′. — πάντας ἀπειλεῖ, πλουσίους ἢ πένητας, Α′ 119, ρμγ′. — ποιεῖν τὸν νοῦν ἀστατεῖν, Α′ 105, ρμδ′. — σωματικὴ ἀπορριπτέα, Β′ 246,9. Ἀρετὴ κατεργαζομένη δι᾽—, Α′ 102, ϟη′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 63, δ′. Κακά—, Α′ 124 ,σι′. Περί — κ.λ.π. καὶ ἡδυπαθοῦς, Δ′ 282, πη′, πθ′.

Ἦθος· Περί—ἀνθρώπων κ.λ.π., παραίνεσις Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Α′, σ. 4.

Ἠλεί· Α′ 92,26, Α′ 204,22, Α′ 211,7.

Ἠλίας· Α′ 197, 26,30, Α′ 211,5, Α′ 224,19, Β′ 83, οδ′, Β′ 256, ϛ′, Β′ 269, ξθ′, Γ′ 51,16, Γ′ 213, ρβ′, Δ′ 129,25, Δ′ 130,35, Δ′ 300, ιε′,

Δ′ 337, νβ′, Δ′ 87,36, Ε′ 111,29.— ἅγιος, Δ′ 282, πη′ .— ἔκδικος, Δ′ 217, Ι′, Δ′ 254, νδ′. — Θεσβίτης, Δ′ 87,27. — καὶ Μωυσῆς, οἱ τοῦ Νόμου πνευματικώτεροι λόγοι, Β′ 71, ιδ′, 72, ιε′. — ὁ μέγας, Β′ 193,38. —πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος, Β′, σ. 288. — πρεσβυτέρου, κεφάλαια πνευματικῆς πράξεως καὶ θεωρίας, Β′ σ. 302. — Προφήτης, ε′ 102,15. —, τύπος ὑπῆρξε τῆς κατὰ πρᾶξιν ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης, Β′ 72,ιϛ′. Ἀνθολόγιον γνωμικόν,—πρεσβυτέρου, Β′ σ. 289. Ἐλισσαῖος λαβὼν μηλωτήν— καὶ διαβὰς τὸν Ἰορδάνην, τί συμβολίζει, Β′ 193,37 ἑξ.

Ἡλικία, ἐν πνεύματι, Δ′ 38, να′.

Ἥλιος·— δικαιοσύνης οὐχ ὁρατός, λόγῳ ὀργῆς, Α′ 71,9 ἑξ. — δικαιοσύνης, τῷ καθαρῷ νῷ ἀνατέλλων, ἑαυτὸν δείκνυσι καὶ πάντων τῶν γεγονότων καὶ γενησομένων τοὺς λόγους, Β′ 13, ϟε′. — δικαιοσύνης, ἀνατελεῖ τοῖς φοβουμένοις τὸν Θεόν, Γ′ 341, νϛ′. — κατὰ Γαβαὼ σταθείς, ὁ φωτίζων τὸν νοῦν λόγος ἐστί, Β′ 76, λδ′. Ὅτι δεῖ τὸν τῆς δικαιοσύνης—ὑπάρχειν ἄδυτον ἐν ἡμῖν, Β′ 75, λα′. Περὶ τοῦ χωρίου «ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀφ᾽—ἀνατολῶν εὐγενεῖς», ἀναφερομένου εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τοὺς θεωρητικούς, Δ′ 341, νε′.

Ἡλιού· Α′, σελ. 201, Β′ 283, κζ′.

Ἀνάληψις, Α′ 252, ξβ′.

Ἡμέραι·—κατὰ τὴν Γραφὴν ἕκτη, ἑβδόμη καὶ ὀγδόη, τί μυστικώτερον δηλοῦσι, Β′ 59, να′-60, νζ′, νθ′, ξ′. Μακρότης—, συμβολίζει τὴν αἰώνιον ζωήν, Β′ 28, β′. Περὶ τροφῆς καὶ διαίτης ἡσυχάζοντος κατὰ τὰς διαφόρους —, ἑβδομάδας καὶ τεσσαρακοστάς, Δ′ 230, λ′-235, λε′.

Ἤπειρος παλαιά, Α′ σ. 234.

Ἥρα, Α′ 169, ροζ′.

Ἡράκλειος, Α′, σ. 303.

Ἑρμία·— πνευματικὴ ψυχῆς λογικῆς, συμβολιζομένη ὑπὸ σαββάτου σαββάτων, Β′ 58, λθ′.

Ἡρώδης· Δ′ 118,25. — ἑρμηνευόμενον δερμάτινος, Β′ 105, οθ′. —, τί συμβολίζει τῇ ψυχῇ, Β′ 63, οε′, οϛ′. Συμφιλίωσις—καὶ Πιλάτου, ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει Ἰησοῦ, τί συμβολίζει, Β′ 62, οβ′.

Ἥρων·— ἀββᾶς, πῶς ἀπατηθεὶς ὑπὸ σατανᾶ ὡδηγήθη εἰς αὐτοκτονίαν, Α′ 87,4 ἑξ.

Ἡσαΐας· Α′, σ. 29, Α′ 163, ρμζ′, Α′ 183, οθ′, Α′ 282, κθ′, Α′ 285, μδ′, Α′ 295, ϟα′, Β′ 5, ιβ′, Γ′ 32,1, Γ′ 91,20, Γ′ 144,35, Γ′ 208, ϟα′, Γ′ 304, κϛ′, Γ′ 341, νη′, Γ′ 342, νθ′, Δ′ 68, δ′, Δ′ 124,12, Δ′ 291, ϟε′, Δ′ 300, ιε′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 359, ξδ′, Δ′ 159, ο′, Ε′ 9, ιδ′. —Ἀββᾶς, Δ′ 24,17, Ε′ 86,18. — ἀναχωρητής, Δ′ 72, β′. — ἱερομόναχος, Γέρων ἐν τῇ σκήτει Μαγουλᾶ, Δ′ 193,21. — μονάζων, Δ′, σ. 30.—, πῶς ἐκάλει ἑαυτὸν ἐν συντριβῇ, Γ′ 35,7. — προφήτης, Γ′ 95,25, Ε′ 105,17.—, υἱὸς Ἀμώς, Β′ 191,5. Ἔργον—ἀναχωρητοῦ, περὶ τηρήσεως νοός, Α′, σ. 30. Δάκρυα καὶ προσευχή, κατ᾽ Ἀββᾶν —, Δ′ 23,23 ἑξ.

Ἡσαῦ, Α′ 65,17, Α′ 282, λα′.

Ἡσυχάζειν· Τὸ ἐργῶδες τοῦ—ψυχικῶς ἐκ παντὸς λογισμοῦ καὶ εὐχὴ Ἰησοῦ, Α′ 163, ρμη′.

Ἡσυχάζοντες· Λόγος Γρηγορίου Παλαμᾶ, περὶ τῶν ἱερῶς—, Δ′ 123,1 ἑξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τούς—νοεῖν τὸν νοῦν, περὶ τοῦ ὅτι δεῖ ἐντὸς τοῦ σώματος κατέχειν τὸν νοῦν καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτου, Δ′ 125, 7-130, 25. Τόμος ἁγιορειτικὸς περὶ τῶν ἱερῶς—, Δ′ 188,1 ἑξ.

Ἡσυχασταί· Διάκρισις ἀρετῶν καὶ παθῶν παρ᾽—, Α′ 34, κδ′. Τρεῖς τάξεις — καὶ τίνες αὗται, Ε′ 52, πε′.

Ἡσυχαστής·—, διατί οὐ κτᾶται παῖδα, Α′ 39, 36-38. — ἐπὶ ἕτερον ἄνδρα παραρρίπτων τὴν φροντίδα, Α′ 42, 7-9. — οὐκ ἀγαπᾷ οἴκησιν μετ᾽ ἀνθρώπων, φεύγει εἰς ἔρημον κ.λ.π., Α′ 40, 5-35. — οὐ καθεύδει ἐκτὸς τοῦ κελλίου αὐτοῦ, Α′ 41, 18-19. — οὐκ ἐπιθυμεῖ ἱμάτια, Α′ 39,20 ἑξ. — οὐκ ἐπιθυμεῖ πλοῦτον, οὐδὲ ἵνα διαδώσῃ πτωχοῖς, Α′ 39, 13-20. — οὐ κτᾶται

παῖδα διὰ τὸ ὠφελῆσαι αὐτόν, ὡς οἱ ἐν κοινοβίῳ ἅγιοι πατέρες, Α′ 40, 3-5. — οὐ νικᾶται ὑπὸ ρεμβασμοῦ ἐπιθυμίας, Α′ 40,35 ἑξ. — οὐ περιφέρεται, Α′ 41, 25,32. — ποσάκις τῆς ἡμέρας τρώγει, Α′ 42, 37-43,16. — πωλῶν, φροντίζει ζημιοῦσθαι ὀλίγον, α′ 42,1 ἑξ. —, τίσι οὐ συναυλίζεται, Α′ 41,8 ἑξ. —, τίς ἐστι, Δ′ 246, μζ′. —, τίς ἐστιν, καθ᾽ Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, Δ′ 23,4 ἑξ. Ἀγρυπνία—, Α′ 43,16 ἑξ. Ἐλεημοσύνη—, Α′ 39,13 ἑξ. Εὐχή—, Α′ 35, κϛ′. Κακοπάθειαι—ἡδέως φερόμεναι, Α′ 43,16 ἑξ. Κίνδυνοι—ἐκ πλάνης, Δ′ 76, ι′. Νηστεία—καὶ ἀγαθὰ ἐκ ταύτης, Α′ 42, 37-43,16. Οἵαν δεῖ εἶναι τὴν προσευχὴν τοῦ—, Α′ 43, 20-34. Πένθος—, Α′ 42,32. Περὶ τοῦ πῶς καὶ τίνας συγγραφεῖς δεῖ ἀναγινώσκειν τόν—, Δ′ 77, ια′. Περὶ τροφῶν τοῦ—, Α′ 38, 32-39,36. Φίλοι —, Α′ 40,38 ἑξ. Φιλοξενία ὑπό— Α′ 38, 33-39,13.

Ἡσυχία· Α′ 158, ριε′, Α′ 218,24, Β′ 209, ο′, Β′ 217, η′, Γ′ 42,1, Γ′ 62,5, Γ′ 73,33, Γ′ 78,8, Γ′ 106,15, Γ′ 114,31, Γ′ 125,13, Γ′ 334, λε′, Δ′ σ. 305, Ε′ 34, νη′.—ἀκολουθοῦσα ἀποταγήν, Α′ 216,19 ἑξ. — ἀκροτάτη, Β′ 247,27. — ἀληθινή, Β′ 250,26. — ἀναγκαία διὰ πάντας ἀνθρώπους, Γ′ 99,17 ἑξ. — ἀληθινὴ καὶ ταπείνωσις, Δ′ 252, νβ′. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — γεννωμένη ὑπὸ προσευχῆς καὶ τίκτουσα θεωρίαν, Δ′ 64, ε′. —, γνῶσις καὶ ἕνωσις, Δ′ 263, ξζ′. — ἐμμελής, Α′ 166, ρξ′. — εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, Γ′ 100,23 ἑξ. — ἐξ ὑπακοῆς, Δ′ 292, ϟζ′. —, ἡ καλυτέρα ὁδὸς πρὸς Χριστόν, Δ′ 293, ϟη′. — θεοποιὸς καὶ ὑποταγή, Δ′ 210, ιε′. — καὶ φόβος Θεοῦ, Α′ 239, ιϛ′. —, κακῶν ἀποκοπή, Α′ 111, λ′. — καρδιακή, Α′ 149, μη′. — καρδιακὴ καί—νοῦ, Α′ 161, ρλβ′. — καρδιακὴ καὶ νοερά, Α′ 156, ρ′. — καρδιακὴ λεγομένη, ἡ νῆψις, Α′ 141, γ′. — καρδιακή, πρὸς τί προσομοιάζει, Α′ 145, κζ′. — καταγελωμένη, ἀπαντᾷ δι᾽ ἀμνησικακίας καὶ ὑποταγῆς Θεῷ, Α′ 295, ϟδ′. — καὶ προσευχή, μέγιστά εἰσιν ὅπλα ἀρετῆς, Β′ 208, ξζ′.—καθαίρουσα ψυχήν, Γ′ 5,33. — καὶ γράφειν, Δ′ 91,26 ἑξ.—καὶ ὑπακοή, Δ′ 50, ρζ′. — καρδιακή, Δ′ 48, ϟθ′. — μειοῖ ἐπιθυμίαν, Β′ 212, κα′. — μεθ᾽ ἑνὸς ἢ δύο ἀδελφῶν, Γ′ 101,19. — μοναχῶν τινων, μεθ᾽ ἑνὸς ἢ δύο ἑτέρων, Γ′ 16,9. —, μία τῶν προϋποθέσεων θεωρίας, Δ′ 368,5. — νοῦ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 161, ρκη′. — νοῦ οὐ προσιτὴ ἄνευ—σώματος, Α′ 111, λα′. — ὅτι πᾶσιν ὠφελεῖ καὶ δὴ τοῖς ἐμπαθέσι, Γ′ 79, 1-80,39. — πλαισιοῦται διὰ νηστείας καὶ λοιπῶν ἀσκήσεων, Α′ 314, ξ′.—, προσευχή, ἀγάπη, ἐγκράτεια, τετράπλοκον ἅρμα ἐστὶ κ.λ.π., Β′ 206, κδ′. — προτιμοτέρα πάσης συντυχίας, πλὴν πνευματικῆς, Β′ 208, ξη′. —, πίστις καὶ ἔργα καὶ τίνα δεῖ εἶναι τὰ ἔργα, Δ′ 212, Α′. — τελεία, Β′ 246,2.—, τί ἐστι καὶ ἔργον αὐτῆς, Δ′ 216, Ζ′. — τίκτει ἄσκησιν, Β′ 241,32.— ,τί ἐστι, Γ′ 314, ξδ′, Δ′ 76, θ′, Δ′ 82,13 ἑξ. —, τίνων δεῖται, Δ′ 48, ργ′. —, τί κέκτηται, Δ′ 82,23 ἑξ. — φέρει πένθος, Γ′ 101,22. — ψυχική, Α′ 159, ρκβ′. Ἀποταγή;— καὶ μόνωσις, Α′ 216, 18-35. Ἄνευ τελείας—, ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι Θεῷ, Β′ 241,30. Ἀπόλλυται ψυχῆς προσπάθεια, διὰ προσοχῆς καί—, Β′ 295, οδ′. Ἀποτελέσματα ἀποκλεισμοῦ αἰσθήσεως τῆ—, Β′ 219, λη′. Ἀποτελέσματα καλῆς —, Β′ 215, πβ′, πγ′. Ἀγάγνωσις ἐν —, Γ′ 88,20. Ἀνάγνωσις ἐν—φωτίζει νοῦν, Γ′ 74,22. Ἀποτελέσματα —, Γ′ 16,27 ἑξ. Ἁγία κοινωνία καὶ ὁ ἐν—διάγων, Δ′ 284, ϟα′, 286, ϟβ′ ἑξ. Ἀκτημοσύνη, ἐγκράτεια καί —, Δ′ 49, ρε′. Ἀξία μεγίστη τῆς—, Δ′ 293, ϟη′. Ἀπάθεια καὶ ὁ ἐν—ζῶν, Δ′ 280, πϛ′. Ἀπάθεια νοός, προσευχὴ καὶ ὁ ἐν—ζῶν, Δ′ 267, οβ′. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 331, κδ′, 332, κε′. Ἀποταγὴ τελεία καὶ ὑποταγή, προϋποθέσεις—, Δ′ 205, ιδ′.

Ἀποτελέσματα — κ.λ.π. ἀρετῶν, Δ′ 291, ϛ′. Ἀποτελέσματα ζήλου τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 256, ξ′. Ἁρπεπής τε καὶ εὐπρεπὴς φαντασία ἀπόβλητοι διὰ τὸν ἐν—ζῶντα καὶ τὴν καθαρὰν προσευχὴν ἐργαζόμενον, Δ′ 258, ξε′. Ἀρεταί—, ἐγκράτεια, σιωπή, ταπείνωσις, Δ′ 87,19 ἐξ. Ἀρεταὶ πέντε καὶ ἐργασίαι τρεῖς τοῦ ἐν—σχολάζοντος, Δ′ 47, ϛ′. Ἀρχή, μεσότης καὶ τέλος—, Δ′ 51, ρια′. Βίος—, Γ′ 265, ρμα′. Δαίμονες καὶ πειρασμοί, ἐπισκεπτόμενοι τὸν μοναχὸν ἐν τῇ—, Γ′ 122,35 ἐξ. Ἐχθρὸς πᾶσαν μηχανὴν ποιεῖ ἵνα τῆς—χωρίσῃ τὸν ἄνθρωπον, Γ′ 64,39 ἐξ. Ἐκφράσεις ἐγκωμιαστικαί—, Δ′ 293, ϛ′. Ἐνοίκησις τοῦ ἐνυποστάτου φωτισμοῦ τῆς χάριτος τῷ ἐν—ζῶντι, Δ′ 252, ξ′. Ἐπιβολὴ διαβόλου τῷ ἐν—διάγοντι καὶ ἀντιμετώπισις αὐτῆς, Δ′ 373,31 ἐξ. Ἐπίκλησις ἔνδον καρδίας ὑπὸ τοῦ ἐν—ζῶντος τοῦ Ἰησοῦ, Δ′ 277, πγ′. Ἐργασία τοῦ ἐν—διάγοντος καὶ ἀνάλογος χορηγία χαρισμάτων, Δ′ 237, λζ′. Ἔργον—, Γ′ 90,21. Ἔργον—, ἀμεριμνία καὶ προσευχὴ ἄοκνος, Δ′ 73, δ′. Ἔρως—, Δ′ 4,28. Ἑτέρα ἡ τῆς —πρᾶξις, καὶ ἑτέρα ἡ τοῦ κοινοβίου, Δ′ 82,33, ἐξ. Εὐφροσύνη δι᾽—, Δ′ 51, ρι′. Ἕνωσις Θεῷ τοῦ ἐν — ζῶντος, διὰ νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 99,32 ἐξ. Ἡδονὴ θεία πηγάζουσα ἐκ καρδίας καὶ ὁ ἐν—διάγων, Δ′ 271, οε′. Θεῖον κάλλος καὶ ἔρως ἐκστατικὸς τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 278, πδ′. Κατεργασία ἀρετῶν ἐν—, Γ′ 315, ξϛ′. Καθαρὰ προσευχὴ καὶ ὁ ἐν—διάγων, Δ′ 267, οα′. Κάθαρσις καί—, Δ′ 314, κϛ′. Καθέδρα—, Δ′ 73, δ′. Κεφάλαια περί—καὶ δύο τρόπων προσευχῆς, ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 71, α′. Κεφάλαια περί—κ.λ.π., ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 66, α′, ἐξ. — καθ᾽ ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, Ε′ 95,10 ἐξ. — καὶ ἐγκράτεια τροφῆς, Ε′ 97,23 ἐξ. — καὶ προσευχή, Ε′ 104,29. Καιρός—νοῦ, Ε′ 35, ξβ′. — καρδιακή, Ε′ 86,1. Κορωνίς—, Ε′ 24, λϛ′. Μοναχός,— καὶ θεωρίας γευσάμενος, οὐ σχολάζει σωματικαῖς φροντίσι, Α′ 206,21 ἐξ. Μισθὸς ἀκροτάτης—, Β′ 249,17. Μισθός—καὶ τῶν λοιπῶν πράξεων, Γ′ 126,15 ἐξ. Μείζων πάσης ἐργασίας τοῦ ἐν—διάγοντος, ἡ καθαρὰ προσευχή ἐστι, Δ′ 238, λη′. Μετάνοια ἄμεσος τοῦ ἐν—διάγοντος διὰ τυχὸν ἐκτροπάς, ἀναγκαιοτάτη, Δ′ 274, οθ′. Νησταία μοναχοῦ καί—, Α′ 278, θ′. Νοερά—λογισμῶν, Γ′ 294, πθ′. Ὅρασις εἰς βάθος καρδίας καί—τῇ διανοίᾳ, Α′ 156, ργ′. Ὅπλα διὰ τὸν μεθ᾽ ὑπομονῆς ἀσκοῦντα τήν—, Β′ 211, ια′. Ὅτι δεῖ ἐγκλείειν τὰς αἰσθήσεις τῷ φρουρίῳ—, Β′ 211, ι′. Ὅτι δεῖ τὸν νοῦν τέλεον διὰ τῆς—ἀποκαθάραι, Β′ 242,4 ἐξ. Ὅτι δι᾽—κ.λ.π. ἱκανούμεθα ἰδεῖν ἑαυτοὺς ἐν ποίῳ τρόπῳ ἐσμέν, Γ′ 31,13 ἐξ. Ὁδηγὸς τοῦ ἀσκουμένου διὰ τήν—, Δ′ 86,10 ἐξ. Ὁ ἐν—ζῶν, πῶς διάγει τὰς ὥρας αὐτοῦ, Δ′ 48, ϛ′. Ὀνόματα ἐξ παθῶν, ἐχθρῶν—, Δ′ 49, ρδ′. Ὅτι δεῖ τηρεῖν τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν τὸν ἐν—διάγοντα, Δ′ 227, κη′. Ὅτι δεῖ τὸν ἐν—ζῶντα, μὴ ζητεῖν τὰ ὑπὲρ μέτρον κ.λ.π., Δ′ 256, νθ′. Ὀνόματα ἀρετῶν, προϋποθετικῶν—, Ε′ 93,25 ἐξ. Ὀνόματα θεμελιωδῶν ἀρετῶν—, Ε′ 92,33 ἐξ. Ὀνόματα παθῶν, βλαπτικῶν —, Ε′ 94,5 ἐξ. Προσοχὴ καρδιακή ἐστιν ἀδιάλειπτος—κλπ., Α′ 142, ε′. Ποῖος ἀγαπᾷ—, Β′ 32, λζ′. Περί—ὡς τῆς πρώτης σωματικῆς πράξεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 17, 26-18,5. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς—, Γ′ 99,13 ἐξ. Πίστις, ἡ καλουμένη μεγάλη, μήτηρ — ἐστί, Γ′ 165,4 ἐξ. Παράκλησις Ἁγ. Πνεύματος, παράκλησις ἐπίπλαστος καὶ ὁ ἐν—ζῶν, Δ′ 270, οδ′. Πενθικὴ ἐργασία καί—, Δ′ 50, ρη′. Περὶ ἀγρυπνιῶν καὶ περὶ τροφῆς κατ᾽ αὐτάς, ὑπὸ τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 233, λγ′. Περὶ ἀναστροφῆς τοῦ ἀρχαρίου τῇ—, Δ′ 246. μζ′. Περὶ ἀνειδέου νοὸς τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 265, ο′. Περὶ ἀπαθείας καὶ τελειότητος τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 281, πζ′. Περὶ ἀπαθείας τοῦ ἐν—

ζῶντος, Δ′ 282, πη′, πθ′. Περὶ ἀποφυγῆς τῆς ἀργίας ὑπὸ τοῦ—ἄγοντος, Δ′ 227, κη′. Περὶ δακρύων καρδιακῶν καὶ θείου ἔρωτος τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 255, νη′. Περὶ διαίτης, ἤτοι περὶ τοῦ πῶς δεῖ τρέφεσθαι τὸν ἐν—διάγοντα, Δ′ 230, λ′. Περὶ διακρίσεως, ἐμμέτρου ἐργασίας καὶ ὑποταγῆς τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 235, λϛ′. Περὶ διακρίσεως τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 240, μα′, 241, μβ′. Περὶ διακρίσεως, ὑπὸ τοῦ ἐν—ζῶντος, τῆς θείας καὶ τῆς ἐναντίας ἐνεργείας, Δ′ 257, ξα′. Περὶ διακρίσεως ὑπὸ τοῦ ἐν—ζῶντος, τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψευδοῦς φωτός, Δ′ 257, ξγ′. Περὶ εἰσαγωγικοῦ, μέσου καὶ τελείου, ἐκ τῶν ἐν—διαγόντων, Δ′ 241, μα′. Περὶ θερμοῦ ζήλου κ.λ.π., τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 256, ξ′. Περὶ καθαρᾶς καρδιακῆς προσευχῆς τοῦ ἐν—ζῶντος καὶ τῆς τικτομένης ἐκ τῆς προσευχῆς θέρμης, Δ′ 253, νδ′, 254, νε′, νϛ′, 255, νζ′. Περὶ κακῶν ἀπρεποῦς φαντασίας διὰ τὸν ἐν—διάγοντα καὶ περὶ εὐπρεποῦς τοιαύτης, Δ′ 258, ξδ′. Περὶ καρδιακῆς προσευχῆς τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 252, νγ′, 253, νδ′. Περὶ καρδίας καθαρᾶς, νοῦ καθαροῦ, ψυχῆς καθαρᾶς κ.λ.π. τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 260, ξϛ′. Περὶ μετανοίας, καθαρότητος καὶ τελειότητος τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 244, μδ′. Περὶ μετανοίας, φόβου, ἀγάπης, πένθους, δακρύων, αὐτομεμψίας, τοῦ ἐν —ζῶντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Περὶ μόχθου καὶ καρπῶν προσευχῆς τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 251, νβ′. Περὶ ὀλίσθου καὶ μετανοίας τοῦ—ἄγοντος, Δ′ 275, π′. Περὶ πίστεως, ἀγάπης καὶ ἐλπίδος τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 282, ϛ′. Περὶ πνευματικῆς ἡδονῆς πολυσήμου καὶ ἀνωνύμου διὰ τὸν ἐν—ζῶντα, Δ′ 271, οϛ′. Περὶ προσευχῶν τῶν ἀρχαρίων τῇ—, Δ′ 251, να′. Περὶ προσοχῆς καὶ ἀσφαλείας τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 277, πβ′. Περὶ τῆς δι᾽—τριβῆς, ὑπὸ Καλλίστου Τηλικούδη, Δ′ 368,4 ἐξ. Περὶ τοῦ τί δεῖ προσέχειν τοὺς ἐν — σχολάζοντας, Δ′ 85,29 ἐξ. Περὶ τοῦ ἁπλανοῦς τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 257, ξβ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ διέρχεσθαι τὴν νύκτα, ἀφ᾽ ἑσπέρας ἕως ὄρθρου, τόν—ἄγοντα, Δ′ 224, κε′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ διέρχεσθαι τὸν ἐν—διάγοντα, ἀπὸ τοῦ γεύματος ἕως τῆς δύσεως ἡλίου, Δ′ 236, λζ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι εἰς τὴν εὐχὴν τόν—ἄγοντα, Δ′ 80,1 ἐξ. Περὶ τροπῆς καὶ μεταπτώσεων τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 242, μγ′. Περὶ τροφῆς καὶ πολιτείας τοῦ ἐν—διάγοντος κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν καὶ τὰς λοιπὰς τεσσαρακοστάς, Δ′ 235, λε′. Περὶ τροφῆς κατὰ δευτέραν καὶ τετάρτην καὶ ἕκτην τοῦ ἐν —διάγοντος, Δ′ 232, λα′. Περὶ τροφῆς κατὰ σάββατον, τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 233, λγ′. Περὶ τροφῆς κατὰ τρίτην καὶ πέμπτην, ὑπὸ τοῦ ἐν—διάγοντος, Δ′ 232, λβ′. Περὶ τροφῆς τοῦ ἐν—διάγοντος, κατὰ τὰς Κυριακάς, Δ′ 234, λδ′. Περὶ τροφῆς τοῦ ἐν—σχολάζοντος, Δ′ 48, ρβ′. Περὶ τροφῆς τοῦ τῇ —ἀσκουμένου, Δ′ 84,4 ἐξ. Περὶ τῶν αἱρουμένων ἐν—βιῶναι, ὑπὸ Καλλίστου καὶ Ἰγνατίου Ξανθοπούλων, Δ′, σ. 197 ἐξ. Περὶ φαντασιῶν τοῦ νοῦ τοῦ ἐν—διάγοντος καὶ περὶ διακρίσεως τῶν σημείων ἀληθείας καὶ πλάνης, Δ′ 268, ογ′. Πίστις, ῥίζα θεοποιοῦ—, Δ′ 213, Β′. Πόλεμος κατὰ τοῦ ἐν—ζῶντος παραχωρεῖται πρὸς παιδείαν αὐτοῦ, Δ′ 278, πε′. Πραότης ἀναγκαία τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 273, οζ′. Πραότης, πῶς ἐπιτυγχάνεται, ὑπὸ τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 273, οη′. Προσοχὴ συνώνυμος τηρήσεως νοός, φυλακῆς καρδίας, νήψεως, νοερᾶς—, Δ′ 26, 12 ἐξ. Προϋποθέσεις—ἀρχαρίων, Δ′ 370,36 ἐξ. Πῶς δεῖ διέρχεσθαι τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὄρθρον τόν—ἄγοντα, Δ′ 225, κϛ′. Πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι τόν—ἄγοντα ἀπὸ πρωΐας ἕως ἀρίστου, Δ′ 226, κζ′. Πένθος καθ᾽ — Ε′ 94,17 ἐξ. Περί—, Ε′ 92,32 ἐξ. Περὶ τοῦ πόσον δεῖ ψάλλειν τὸν ἐν—διάγοντα, Ε′ 95,2 ἐξ. Πῶς διέρχεται τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας ὁ ἐν—διάγων, Ε′ 93,4 ἐξ. Σχολὴ τῇ—, Β′ 250,19. Συγγραφεῖς ἐν οἷς δεῖ ἀ-

ναγινώσκειν περὶ προσευχῆς καί—, Δ′ 77, ια′. Συλλογὴ ἀρετῶν ὑπὸ τοῦ ἐν—ζῶντος καὶ ἐργασία αὐτοῦ, Δ′ 48, ρ′. Συναναστροφὴ καὶ θέα μετ᾽ ἀνθρώπων καὶ μοναχῶν διακόπτει τὴν ὁμιλίαν τοῦ νοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν—ζῶντος, Δ′ 91,9 ἐξ. Τί ποιεῖ, ὁ ἐπὶ τὰ τῆς—ἀποτρέχων τρόπαια, Α′ 38, 23-43,34. Τίς ἡ ὠφέλεια τοῦ νοῦ ἐκ τῆς—, Α′ 157, ρια′. Τί τοῖς ἐν—καθεζομένοις εἴρηται, Α′ 312, ν′, να′. Τῷ τῆς—τρόπῳ, αἱ αἰσθήσεις ἀσφαλίζονται, Β′ 206, κβ′. Τετελεσμένον τέλος—, Γ′ 333, κθ′. Τί οὐ ποιεῖ ὁ διὰ τήν—ἀπελθὼν εἰς ὄρος, Γ′ 253, ϟα′, 254, ϟβ′. Τίνες αἱ πέντε ἀπασχολήσεις τοῦ ἐν—ἀρχαρίου, Δ′ 244, με′. Τίνες αἱ πέντε ἐργασίαι τῆς—, Δ′ 370,36 ἐξ. Τίς ἡ ἀρχή; αὔξησις, προκοπὴ καὶ τελείωσις τῶν βουλομένων κατὰ λόγον τῷ σταδίῳ τῆς—εἰσελθεῖν, Δ′ 245, μϛ′. Ὕδατα παθῶν καθ᾽—, Δ′ 49, ρε′. Ὑπακοὴ καί—, Δ′ 207, ιδ′. Ὑπομονὴ καὶ ταπείνωσις, θεμέλια—, Δ′ 50, ρη′. Ὑψηλοφροσύνη, καταστροφικὴ τῆς—, Δ′ 87,5 ἐξ. Ὑπομονὴ καὶ ταπείνωσις, τὰ δύο θεμέλια τῆς—, Ε′ 94,21. Φυγὴ εἰς—, Γ′ 57,5,9. Φυγὴ εἰς—καὶ ἐργασίαν, Γ′ 88,39 ἐξ. Φαντασίαι ἀληθεῖς καὶ ψευδεῖς ὁράσεις καὶ ὁ ἐν—ζῶν, Δ′ 268, ογ′. Χαρίσματα τῷ ἐν—διάγοντι δίδονται οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἕξιν, ἐπιτηδειότητα καὶ πίστιν, Δ′ 240, μ′. Ψυχὴ ἀτονεῖ ἐκ φιλαυτίας διὰ τὸ τῆς—στάδιον, Δ′ 49, ρϛ′. Ὡς ὡραία καὶ καλὴ ἡ τῆς—ἄσκησις, Α′ 38,25.

Ἡσύχιος· Δ′ 77, ια′, Δ′ 371,1. — Ἅγιος, Δ′ 224, κε′, Δ′ 248, μθ′, Δ′ 252, νγ′, Δ′ 255, νϛ′, Δ′ 258, ξε′. —Ἅγιος, περὶ τοῦ δεῖν κολλᾶσθαι τῇ πνοῇ, τὴν εὐχὴν Ἰησοῦ, Δ′ 223, κβ′. — ὅσιος, Ε′ 86,17. Λόγος — πρεσβυτέρου, περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς, Α′ σ. 141.

Ἥττα· — ἐν μικροῖς φέρει καί—ἐν μεγάλοις, Α′ 125, σκα′. — τυχὸν μοναχοῦ ἀγωνιζομένου, οὐκ ἀπελπίζει αὐτόν, Α′ 282, κθ′.

Θαβώρ· Δ′ 158, ξϛ′, Δ′ 186, ρμη′, Δ′ 262, ξζ′. Περὶ τοῦ ἐν—φωτός, Δ′ 190,40 ἐξ. Περὶ τοῦ ἐν—φωτός, ὅτι οὐκ ἦν οὐσία Θεοῦ ἀλλ᾽ ἄκτιστος ἔλλαμψις, Δ′ 185, ρμϛ′-187, ρν′.

Θαβώριον· Δ′ 186, ρμθ′. — ὄρος, Δ′ 185, ρμϛ′.

Θάλασσα· — νοητή, μόνον διὰ τεσσάρων ἀρετῶν διαπερᾶται, Α′ 111, κθ′.

Θαλάσσιος· Δ′ 235, λϛ′. — Ἀφρικανός, Δ′ 69, η′. — πρεσβύτερος, ὁ Λίβυς, Β′, σ. 204. — Ἑκατοντάδες, περὶ ἀγάπης, ἐγκρατείας κ.λ.π., Β′ σ. 205, Β′, σ. 211, Β′, σ. 217, Β′, σ. 223.

Θάνατος· — ἀρδεύεται ἐκ τῆς αὐθαιρέτου ἡμῶν ἐπιθυμίας, Α′ 5, ϛ′. — ἀγνωσίας, Γ′ 347, οδ′. — ἁμαρτωλοῦ καὶ — δικαίου, Γ′ 46,8 ἐξ. — ἀποτέλεσμα παραβάσεως, Γ′ 230, ρμβ′. — διάλυσις συναφείας γνώσεως καὶ νοός, Α′ 17, κγ′. — διὰ τίνος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, Β′ 225, μζ′. — διατί οὐ φοβίζει ἱερέα, Β′ 258, ιθ′, κ′.—, διατί ὑπὸ Θεοῦ ἐπετράπη, Β′ 154, λθ′. — διπλοῦς, Γ′ 45,33, Γ′ 81,14 — δεύτερος, ἀδιάδοχος, Δ′ 95,25. — δεύτερος, τίς νοητέος, Δ′ 94,4 ἐξ. — ἐκ παρακοῆς Ἀδάμ, Β′ 225, ν′. — ἐξ ἀμελείας, Β′ 224, κγ′. — ἐστὶ κυρίως ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ χωρισμός, Β′ 27, ϟγ′. — ἐξ ἁμαρτίας πρωτοπλάστων καὶ τί δι᾽ αὐτοῦ ἡ Θεοῦ φιλανθρωπία εἰργάσθη, Δ′ 153, νβ′, νγ′, 154, νδ′, νε′. — ἡ αἰωνίου ζωῆς ἀλλοτρίωσις, Γ′ 253, πζ′. — καὶ ἀπώλεια ψυχῆς ἐξ ἔργων κακίας κ.λ.π., Α′ 16, πη′. — καταποθεὶς εἰς γῖκος, Α′ 284, μβ′, — κατὰ κόσμον, ζωὴ κατὰ Θεόν, Β′ 100, νθ′. — καταφρονεῖται τῇ τῆς πίστεως εὐτολμίᾳ, Γ′ 46,6. — κληθὲν τὸ σαρκικὸν φρόνημα, Γ′ 231, ρμγ′. — νοούμενος τοῖς ἀνθρώποις ἀθανασία ἐστι κ.λ.π., Α′ 10, μθ′. — νοητός, Γ′ 293, πε′. — πῶς δεκτός ἐστιν ὑπὸ λογικῶν ἀνθρώπων, Α′ 15, πβ′. — ποῦ τὴν ἀρχὴν ἔσχεν, Δ′ 95,26 ἐξ. — σαρκὸς προτιμητέος, Β′ 162, οδ′. — σώματος ἐπακολούθημα νεκρώσεως νοῦ τῇ τῆς

ἐντολῆς παραβάσει, Β′ 225, μθ′. — τῷ κόσμῳ καὶ ζωὴ τῷ Χριστῷ, Γ′ 311, νγ′. — φύσει ἀθανάτου ψυχῆς, πῶς νοητέος, Δ′ 93,8. — Χριστοῦ οἰκείᾳ βουλήσει, Β′ 158, ν′. — ψυχῆς, τί ἐστι, Β′ 215, πθ′. — ψυχῆς καὶ σώματος, Δ′ 94,37 ἐξ. — ψυχῆς, ὁ ἀπὸ Θεοῦ χωρισμός, Δ′ 147, λθ′, Δ′ 93, 22. Ἀποτελέσματα—ἐν Ἀδὰμ καὶ ἐν Χριστῷ, Β′ 157, μθ′. Ἀποτελέσματα —τῷ κόσμῳ, Β′ 312, ρλ′. Ἀποτελέσματα μνήμης Θεοῦ καί—, Β′ 300, ια′, ιβ′. Ἀγὼν μέγας προκείμενος, διὰ τὸ διαρρῆξαι τόν—, Γ′ 189, μη′. Αἴτιος—, ὁ διάβολος, Γ′ 184, λϛ′. Ἀναγκαιότης φόβου—καὶ κολάσεων, Γ′ 8,14 ἐξ. Ἀποτελέσματα φόβου—, Γ′ 248, ξγ′. Βοήθεια μνήμης—κατὰ πειρασμῶν, Β′ 281, κα′. Δάκρυα μετὰ τόν—δι᾽ ἁμαρτήματα, ἀνωφελῆ εἰσι, Α′ 166, ρξα′. Δι᾽ ἐννοίας—τιμωρία ψυχῆς, Β′ 283, κζ′. Διά—ἀίδιος ζωὴ ἐδόθη τῇ φύσει, Β′ 156, μγ′. Ἐπιθυμία—διὰ Χριστόν, Γ′ 226, ρλγ′. Ζωὴ κατὰ σάρκα,—ἐστι, Δ′ 94, 6 ἐξ. Ἡδονὴ καί—, Β′ 162, ογ′. Ἡδονὴ μήτηρ—, ὁ πόνος δέ—αὐτῆς, Β′ 118, νε′. Μελέτη—ἐνουμένη εἰς πνοὴν ἑκάστου, Α′ 171, ρπθ′. Μελέτη —, Γ′ 282, μ′. Μέριμνα—, Γ′ 38, 17, Γ′, 43,22 ἐξ. Μετάβασις ἐκ μικροῦ —εἰς μέγαν ἐκ κακίας, Β′ 225, να′. Μνήμη—, Α′ 17, ϟα′, Β′ 241, 18, Γ′ 30,8 ἐξ. Γ′ 74,23. Μνήμη — ἀδιάλειπτος, Α′ 165, ρνε′. Μνήμη—, πρὸς καταπολέμησιν ἡδονῆς φαντασίας, Α′ 26, ρξζ′. Μνήμη — ὑπὸ ἡσυχαστοῦ, Α′ 42,13. Μνήμη—, τρίτη πύλη εἰσάγουσα εἰς νοητὴν Ἱερουσαλήμ, Β′ 275, ϛ′. Ξύλον ζωῆς καὶ ξύλον—, τί ἐστι, Β′ 114, λ′. Ὀνόματα ἀρετῶν, προκυπτουσῶν ἐκ τῆς ἐναργοῦς μνήμης—, Β′ 286, λη′. Ὅτι τὸ πέρας τῆς παρούσης ζωῆς οὐ δίκαιον—ὀνομάζειν, ἀλλά—ἀπαλλαγὴν κ.λ.π., Β′ 181, οϛ′. Ὁ ψεῦδος ἀγαπῶν περιπτύσσεται τόν—, Β′ 116, μγ′. Ὁ κυρίως—, τίς ἐστι, Δ′ 94, 12, ἐξ. Ὁ ψυχῆς—σκότος ἐστί, Δ′ 113,9 ἐξ. Πῶς ὁ Παῦλος νοητέος, ὡς «δσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν καὶ ὀσμή—εἰς θάνατον», Β′ 113, κδ′. Σκιά—, ἡ ἀνθρωπίνη ἐστὶ ζωή, Β′ 27, ϟϛ′. Τί ὁ Χριστὸς ἐποίησε, μὴ γεννηθεὶς δι᾽ ἡδονῆς καὶ ὑποστὰς πόνους—, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μζ′, μθ′. Ὑπακοὴ Σωτῆρος, πρόξενος νεκρώσεως—, Β′ 225, να′. Φόνευτής—, πόνος σώματος, Β′ 94, ιη′. Ψυχὴ ἀποθανοῦσα,—Χριστοῦ πῶς ἐγείρεται, Α′ 54, ιζ′. Ὠφέλεια ἐκ μνήμης—, Α′ 155, ϟε′. Ὠφέλεια ἐκ τοῦ ἀδήλου τοῦ—διὰ τὸν μοναχόν, Α′ 70,5.

Θάρρος· — μοναχοῦ ἐν πάσαις τοῖς προσβολαῖς τοῦ ἐχθροῦ, Α′ 184, ϟβ′.

Θεάματα· — συγγενῆ τῶν νοητῶν, εἰς ἃ ἀναβιβάζεται ὁ νοῦς διὰ τῆς θεωρητικῆς μυσταγωγίας, Β′ 103, ξζ′.

Θεάνθρωπος· Ταπείνωσις—, Δ′ 210, ιε′.

Θεῖα· —, κατὰ ποίαν ἕνωσιν νοῦ νοητέα, Β′ 179, ξϛ′, ξζ′. —πῶς δοτά εἰσι τοῖς μετὰ Θεοῦ γινομένοις, Β′ 179, ξϛ′. Ποῖος ὁ λεγόμενος τὰ—παθεῖν, Β′ 171, ιη′. Εἰς ἐκζήτησιν—δδηγεῖ πρὸς κατανόησιν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Β′ 151, κα′.

Θεῖον· — ἄποσόν ἐστι καὶ ἀσχημάτιστον, Α′ 182, ξη′. — ἀόριστον, ἀπερίγραπτον, ὑπὲρ νοῦν κ.λ.π., Γ′ 59,21 ἐξ. — ἀόριστον καὶ ἀπερίγραπτον, Γ′ 78,28. — ἁπλοῦν ἐστι, Ε′ 54, πζ′. — διατί οὐ ζητεῖται κατὰ νοῦν, Β′ 256, θ′. — καὶ θεῖα, κατά τι γνωστόν ἐστι, κατά τι ἄγνωστον, Β′ 42, ζ′. —, τὸ ἐπιθυμητότερον πάντων δεῖ εἶναι, Β′ 7, μβ′. — τί ἐστι καὶ πῶς τις ἑνοῦται αὐτῷ, Δ′ 132, α′. Οὐ σχήμασιν ἢ μορφαῖς περιγράφεται τό—, Α′ 187, ριϛ′. Πῶς αἰσθητόν ἐστι τό—, ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας, Α′ 259, οθ′.

Θέλημα· — ἀνθρώπου καταλειπτέον καὶ — Θεοῦ ποιητέον, Γ′ 7, 19-40.— ἀνθρώπου, μεσότοιχον αὐτοῦ πρὸς Θεόν, Γ′ 99,10 ἐξ, 116,17. — ἑαυτοῦ, διατί δεῖ συναλλάσσεσθαι μετὰ τοῦ Θεοῦ, Α′ 120, ρξβ′. Ἐκκοπή—, Γ′ 100, 33. — ἕν, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, ὡς μία φύσις ἀχώριστος, Γ′ 13, 34-35. — Θεοῦ ποιητέον ἐν μέ-

σῃ καρδίᾳ, Α′ 154, πϛ′. — θεῖον, διὰ τίνων ἀρετῶν καταλαμβάνεται, Γ′ 75,1 ἐξ. — θεῖον μόνον ζητητέον, Γ′ 104,22. — Θεοῦ ἅγιον μόνον γενέσθω, ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, Γ′ 64,9 ἐξ. — Θεοῦ δι᾽ ἀγάπης ἐπιτελούμενον, Γ′ 349,π′.—Θεοῦ μόνον ποιητέον, Γ′ 133,6. — Θεοῦ, πότε ὄντως γίνεται ἐν γῇ ὑπ᾽ ἀνθρώπων, ὡς ἐν οὐρανῷ, Γ′ 180, κζ′. — Θεοῦ τῷ Ἁγ. Πνεύματι δῆλόν ἐστι, Γ′ 210, ϟδ′. — ἴδιον, αἴτιον ἀπωλείας, Γ′ 10,6. — ἴδιον ἀργητέον, Γ′ 12,8 ἐξ. — ἴδιον διατί καταλειπτέον καί—Θεοῦ διατί ποιητέον, Γ′ 7, 19 ἐξ. — ἴδιον ἐκκοπτόμενον εἰσάγει εἰς θέσιν αὐτοῦ τὸ Θεοῦ—, Γ′ 255, ϟζ′, ϟη′. — ἴδιον ἑκάστου, μόνον αἴτιον ἀπωλείας ἐστί, Γ′ 10,6 ἐξ. — ἴδιον, συντάσσεται τῇ κακίᾳ ἢ τῇ ἀρετῇ, Γ′ 220, ριη′. — οὐ λάθρα σμίγεται τῇ ἐπιταγῇ, ἄλλως μοιχεία αὐτό ἐστι, Α′ 103, ρκδ′. — πατρικόν, Β′ 201,24. — συνεργοῦν ἢ κωλύον εἰς τὸ σωθῆναι, Γ′ 127,18. Ἀνάγκη ἀποτάξεως—διὰ τὸ συζῆσαι πνευματικοῖς, Β′ 44, λη′. Ἀναγκαία ἡ γνῶσις περὶ τοῦ ποῖον—καταλειπτέον ἐστι, Γ′ 15,18 ἐξ. Ἀνάγκη ποιεῖν τὸ τοῦ Θεοῦ—, Γ′ 13,30; ἐξ. Ἀνάγκη τό—ἀνθρώπου ἀκόλουθον εἶναι τῷ—Θεοῦ, Γ′ 211, ϟζ′. Ἀναχώρησις τελεία καὶ ἐκκοπή—, Γ′ 262, ρκζ′. Ἄνθρωπος ἰδίῳ—ἀπόλλυται, Γ′ 194, νη′. Ἀποτελέσματα τηρήσεως Θεοῦ—, Γ′ 13, 39 ἐξ. Ἄρνησις—, Γ′ 274, β′. Ἄρνησις ἰδίου—, τί ἐστι, Γ′ 291, οε′. Γνῶσις —Θεοῦ καὶ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ δύναμιν τηρήσεως αὐτοῦ, Α′ 107, ρπη′. Διατί ὁ Θεὸς οὐκ ἀποκαλύπτει τό—αὐτοῦ, Γ′ 79,38 ἐξ. Ἐκκοπή—καὶ ἕτεραι ἀρεταί, ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἐν Κοινοβίῳ ζωήν, Α′ 146, λα′. Ἐκκοπή—, Γ′ 74,24, Γ′ 173, η′, Γ′ 283, μγ′, Γ′ 290, ογ′, Γ′ 83,1 ἐξ. ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου— , Γ′ 14,2, Γ′ 16,1 ἐξ., Γ′ 70,39. Ἐκκοπή—ἀπαραίτητος δι᾽ ὑποταγήν, Δ′ 208, ιε′. Κατάρτισις λογισμῶν διὰ τό—τοῦ Θεοῦ, Γ′ 221, ρκβ′. Νέκρωσις ἰδίου—, Γ′ 244, με′. Ὀργὴ κατὰ τὴν φύσιν καὶ ἐκκοπή—, Α′ 30, α′. Ὅπου—ἴδιον, ἐκεῖ καὶ ἔπαρσις, Γ′ 139, 11. Πότε ὁ ἐν ὑποταγῇ τινος ὑπάρχων ποιεῖ τὸ ἴδιον—, Α′ 282, λβ′. Πᾶν—Θεοῦ, ἀγαθόν, Γ′ 116,5 ἐξ. Περὶ τοῦ καταλιμπάνειν τὸ ἴδιον—, Γ′ 130,35 ἐξ. Τὸ «γενηθήτω τό—σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς», Β′ 196, 30-197,22. Τί τὸ Θεοῦ—, Γ′ 171, β′. Τῷ ἰδίῳ—ἕκαστος, τῆς βασιλείας ἐκβάλλεται, Γ′ 192, νε′. Ψυχὴ ταυτίζουσα τό—αὐτῆς πρὸς τὸ τοῦ Κυρίου —, ψυχὴ Κυρίου γίνεται, Γ′ 223, ρκη′.

Θελήματα· — ἐγκάρδια Θεοῦ, Β′ 79, νβ′. — καὶ νοήματα, τίνα νοητέα, Γ′ 12,8 ἐξ. — πονηρὰ καὶ ἀγνωσία ἢ γνῶσις Θεοῦ, Α′ 20, ριθ′. Ἐκκοπή—ἀναγκαία διὰ μοναχόν, Γ′ 99,6 ἐξ. Φυγὴ ἡμῶν ἐξ ἰδίων—, ἱκανοῖ ἡμᾶς ἰδεῖν ἑαυτοὺς ἐν ποίῳ τρόπῳ ἐσμέν, Γ′ 31,5, ἐξ.

Θέλησις· —, πίστις καὶ ἀφθαρσία, Α′ 6, ιζ′. Πρόγνωσις Θεοῦ καί—, Δ′ 169, ρ′, 170, ργ′.

Θεόγνωστος· Β′, σ. 254. Κεφάλαια—, περὶ πράξεως θεωρίας καὶ περὶ Ἱερωσύνης, Β′ σ. 255.

Θεοδόσιος· Α′, σ. 60. —, ἡγούμενος ἱερᾶς Λαύρας, Δ′ 192,38. — Κοινοβιάρχης, περὶ τρώσεως ψυχῆς δι᾽ ἀγάπης πρὸς Θεόν, Δ′ 20,13 ἐξ. —, πνευματικὸς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου, Δ′ 193,9.

Θεόδουλος· —, πρὸς ὃν Ἡσύχιος ἔγραψε τὰ περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς σγ′ κεφάλαια, Α′ 173, σγ′. Ἡσυχίου πρεσβυτέρου πρός—, περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς, Α′, σ. 141.

Θεόδωρος· — ἀββᾶς, Α′ 186, ρη′. — μέγας ἀσκητής, ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, Α′, σ. 303. Θεωρητικόν—ἀσκητοῦ, ἐπισκόπου Ἐδέσσης, Α′ 325,2. Κεφάλαια ψυχωφελῆ, ὁσίου—, ἐπισκόπου Ἐδέσσης, Α′, σ. 303.

Θεοί· Ἄνθρωποι,— ἐκ χάριτος, Ε′ 55, ϟ′. Υἱοὶ Θεοῦ καὶ θέσει — καθίστανται οἱ πιστοί, Δ′ 361, ογ′.

Θεόληπτος· — Φιλαδελφείας, Δ′, σ. 3, Δ′ 130,31. Λόγος—Φιλαδελφείας, περὶ τῆς ἐν Χριστῷ κρυπτῆς ἐργασίας, Δ′ 4,1 ἐξ. Λόγος—Φιλαδελφείας, περὶ τοῦ κόπου τῆς τοῦ μοναχοῦ ζωῆς, Δ′ 4,3 ἐξ.

Θεολογεῖν· Θεωρεῖν καί—μυστικά, ἀποτέλεσμα φυλακῆς τοῦ νοός, Α′ 168, ροα′. Τίνι τρόπῳ ὁ νοῦς τοὺς κατὰ Θεὸν ζητεῖ λόγους, μέλλων—, Β′ 17, κζ′.

Θεολογία· — ἀποφατικὴ οὐκ ἐναντιοῦται οὐδ᾽ ἀναιρεῖ τὴν καταφατικήν, Δ′ 177, ρκγ′. —, γνῶσις καὶ ἀρετή, αἱ τρεῖς εἰσιν ἕξεις σωτηρίας, Β′ 72, ιϛ′. — δεῖται τῆς κατὰ φρόνησιν ἀκραιφνοῦς τελειότητος, Β′ 72, ιϛ′. —, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς πῶς νοητέα, Β′ 188, 35-189,2. —, ἡ γνῶσις Θεοῦ, Γ′ 33,11. — θεωρητική, ἧς μυστικῶς ἀξιοῦνται οἱ τέλειοι, Β′ 103, ξη′.—, μέγιστον Θεοῦ χάρισμα καὶ καρποὶ αὐτῆς, Α′ 255, ξζ′. — μυστική, Γ′ 283, με′, Γ′ 339. νβ′.—, τέλος μυστηρίων, Δ′ 64, ε′. Ἄρσις εἰς οὐρανόν—, Γ′ 337, μδ′. Ἀγάπη τελεία, καρπός—, Δ′ 64, ε′. Γνόφος—, Γ′ 273, α′, Γ′ 283, μβ′, Γ′ 311, να′, Γ′ 340, νγ′. Γνόφος μυστικῆς—, Γ′ 311, ν′. Ἐν τοῖς τῆς—κινήμασι, πότε ὁ νοῦς καὶ διατί ἀβασάνιστος μένει, Α′ 237, ζ′. Ζήτησις Θεοῦ καί—, Β′ 256, ϛ′. Θεωρία καί—, Ε′ 51, πδ′ ἐξ. Κεφάλαια Μαξίμου ὁμολογητοῦ περί—, Β′ σ. 52 ἐξ. Περὶ νοῦ,— καὶ προσευχῆς, Α′ 255, ξη′. Περὶ Θεοῦ γνώσεως ἤ—, Γ′ 148,7 ἐξ. Σοφία θεία μόνη τὴν μυστικήν—χαρίζεται, Β′ 163, π′. Χάρισμα—, ὑπὸ τίνος ἑτοιμάζεται, Α′ 254, ξϛ′.

Θεομήτωρ· — πάναγνος, συμπρεσβευτὴς ἱερέως, Β′ 270, ογ′.

Θεολόγος· Γ′ 37,16, Γ′ 55, 16-57, 36-58,25, Γ′ 56,9, Γ′ 70,28, Γ′ 80,25, Γ′ 81,19, Γ′ 81,26, Γ′ 95,20, 96,10, 31, Γ′ 149,4, Γ′ 149,14, Γ′ 157,13. — Γρηγόριος, Γ′ 5,22. — Ἰωάννης, Γ′ 118,30. — καὶ ἀληθὴς προσευχή, Α′ 182, ξα′.

Θεοποίησις· — διὰ τῆς γνώσεως τῶν ὄντων, Γ′ 337, μζ′. — τῷ λόγῳ τῆς γνώσεως, Γ′ 323, ϟε′.

Θεοπτία· Β′ 309, ργ′, Γ′ 171, β′, Γ′ 277, ιθ′, Γ′ 350, πβ′, Δ′ 10,22, Δ′ 156, ξ′, Δ′ 256, ξ′, Δ′, σ. 306, Δ′ 316, κη′, Δ′ 332, ν′, Δ′ 364, οζ′, Ε′ 51, πγ′. — ἐκ καθαρότητος συνειδήσεως, Γ′ 72, 30-34. — Ἠλία, Δ′ 129,25.—, ἤτοι θεωρία Θεοῦ ὑπὸ νοῦ καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 33, νβ′-37 ο′, Γ′ 39, οβ′-44, οθ′. — ἤτοι θεωρία ὑπὸ νοῦ κάθαροῦ, τῆς ἐνδοτάτης καὶ θείας ἀποκρυφιότητος καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Ε′ 30, μϛ′, μζ′, 31, μη′, μθ′, 32, ν′, να′. — μέσῳ τῶν πνευματικῶν αἰσθητηρίων, Δ′ 358, ξδ′. — νοῦ, Ε′ 13, κα′. — οὐχ ὑπάρχει, πάρεξ ἁγιασμοῦ, Β′ 262, λη′. —, πῶς καὶ πότε ἀποκτᾶται, Β′ 118, νη′. — ὑπὸ πρωτοτόκων τοῦ Ἰσραήλ, Γ′ 354, ϟη′. Ἡ κατὰ νοῦν—, ἀρκετὴ κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον ἀπολέσαι τοὺς πονηρούς, Β′ 274, α′. Κάθαρσις νοῦ καί—, Δ′ 34, κγ′. Μέθοδος εἰς ἀπάθειαν καί—ἄγουσα, Δ′ 25,25 ἐξ. Νοῦς καί—, Ε′ 86,20 ἐξ. Ὀνόματα διαφόρων ἀξιωθέντων τῆς—, Δ′ 336, νβ′ ἐξ. Προϋποθέσεις—, Β′ 282, κδ′, Δ′ 105,37 ἐξ. Τρόποι—, Δ′ 87, 24 ἐξ.

Θεός· ἀγαθός ἐστι, Α′ 18, ρβ′. — ἀγαθός ἐστι καὶ πάροχος ἀγαθῶν δωρεῶν, Α′ 179, λγ′. — ἄγει τὴν ἑκάστου ζωήν, εἰς τὸ οἰκεῖον τέλος, εἴτε δίκαιον εἴτε ἄδικον, Β′ 113, κβ′. — ἀΐδιος, ἀπέραντος κ.λ.π., Β′ 223, θ′. — αἰτία ἀρετῶν, Β′ 168, β′. — αἰτία πάντων τῶν ὄντων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀγαθῶν ἐστι, Β′ 140, ξη′. — ἄκρος, Ε′ 25, λϛ′. — ἀλάθητος ἐπὶ πάσης ἐννοίας, Α′ 101, πθ′. — ἀναίτιος κακίας, Α′ 16, πθ′, Α′ 24, ρνβ′. — ἀνενδεής ἐστι, πάντα δὲ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἔκτισε, Α′ 22, ρλζ′. — ἀνθρώπου μόνου ἀκούει, Α′ 22, ρλβ′.— ἀπογενέμων ἀξίας ἐπιφορὰς τοῖς ἔργοις καὶ τοῖς λογισμοῖς ἀνθρώπου, Α′ 122, ρπθ′. — ἀνείδεος καὶ ἀδιαμόρφωτος παριστάνεται τῇ μνήμῃ, ὑπὸ καθαρᾶς

καρδίας, Β′ 85, πβ′. — ἀνενδεής ἐστι καὶ οὐκ ἔχει χρείαν τῶν ἀγαθῶν ἔργων, Β′ 261, λα′. — ἁπλῶς καὶ ἀορίστως ὑπὲρ πάντα τὰ ὄντα ἐστι καὶ πᾶσιν ἄσχετός ἐστι, Β′ 180, οα′. — ἀρχὴ ἄναρχός ἐστι, Β′ 62, ξθ′. — ἀρχὴ καὶ τέλος ἀρετῆς, Β′ 129, ιε′. — αὐτοϋπαρξις, αὐταγαθότης, αὐτοσοφία, Β′ 31, κζ′. — ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, Γ′ 126,9 ἐξ. — ἀγαθὸς ὤν, πάντας θέλει ἀγαθοποιῆσαι, Γ′ 87, 28 ἐξ. — Ἅγιος, Γ′ 79,32. — ἀκατάληπτος κ.λ.π., Γ′ 157,6. — ἀκατανόητός ἐστι, Γ′ 25,29. — ἀναπαύεται ἐν καρδίαις συντετριμμέναις κ.λ.π., Γ′ 305, λβ′. — ἀναπαυόμενος τῷ ἐναρέτῳ, Γ′ 326, γ′. — ἀνενδεής ἐστι καὶ ἄξιος εὐχαριστίας κ.λ.π., Γ′ 22, 31. — ἀπερίγραπτος, ἀνείδεος, ἄχρους κ.λ.π., Γ′ 133,18 ἐξ. — ἁπλότητι καὶ ταπεινώσει μᾶλλον ἐμφανίζεται, Γ′ 68,21 ἐξ. — ἀναπαύεται τῇ καρδίᾳ πιστοῦ, Δ′ 360, ο′, Δ′ 361, οα′. — ἀνείδεος κ.λ.π., Δ′ 162, οη′. —ἁπλοῦς, Δ′ 178, ρκδ′. — ἀθέατος θεωρίᾳ, Ε′ 54, πθ′. — ἁπλοῦς καὶ κυρίως ὤν, Ε′ 27, μβ′. — βλασφημεῖται ὑπὸ διαβόλου, Α′ 280, κδ′. — γνωρίζει ἄνθρωπον καὶ γνωρίζεται ὑπ᾽ αὐτοῦ, Α′ 25, ρξδ′. — γινώσκεται ὑφ᾽ ἡμῶν οὐκ ἐκ τῆς οὐσίας, ἀλλ᾽ ἐξ ἰδιοτήτων αὐτοῦ, Β′ 13, ϟϛ′. — διατί παραχωρεῖ πειρασμοὺς καὶ τοῖς εἰς τελειότητά τινα φθάσασιν ἀνθρώποις, Α′ 264, πε′. — δίκαιος καὶ φιλάνθρωπος, Α′ 25, ρξγ′. — Δημιουργὸς πάντων ἐστιν, ἤτοι πάσης ζωῆς, ἀθανασίας, ἁγιότητος καὶ ἀρετῆς, Β′ 59, ν′. —, διατί ἄνθρωπος ἐγένετο, Β′ 98, μζ′. — διατί, οὐκ ἔστι δι᾽ ἑαυτὸν ἀρχή, μεσότης καὶ τέλος, Β′ 52, β′, γ′, δ′, ε′, 53, ζ′. —, διατί οὐκ ἔστιν οὐσία, Β′ 52, β′, γ′, δ′, ε′. —, διατί οὐ τῶν πρός τι ἐστι, Β′ 62, ξη′. —, διατί παρήγαγεν εἰς τὸ εἶναι τὰ γεγονότα, Β′ 33, μϛ′. —, διατί τέλειος ἄνθρωπος ἐγένετο, Β′ 93, ια′. — διὰ φιλανθρωπίαν ἐνηνθρώπησεν, ἄνθρωπος δι᾽ ἀγάπης θεοῦται, Β′ 181, οδ′. — διδασκόμενος τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῆς καταγοήσεως τῶν πνευματικῶν τῶν ὁρωμένων, λόγων, Β′ 128, η′. — δι᾽ οὐσίαν αὐτοῦ, παραμένει μυστήριον, Β′ 92, θ′. — δοὺς τὸ εἶναι, προνοεῖ διὰ τὰ ὄντα, Β′ 210, ϟε′. — διὰ πάντων ἐπιβοᾶται καὶ τὰ πάντα πρὸς Αὐτὸν νεύουσι, Ε′ 13, κα′. —εἷ ἀγαθός, ἀπαθὴς καὶ ἀμετάβλητος, πῶς χαίρει ἐπὶ ἀγαθοῖς κ.λ.π., Α′ 24, ρν′. — ἐν δυσπραγίαις καὶ ἐν πνευματικαῖς ἀνέσεσι μνημονευτέος καὶ λατρευτέος, Α′ 188, ρμγ′. — ἐν Τριάδι, Α′ 173, σγ′. — ἐπιστάμενος τὴν ποικιλίαν τῆς ἁρμοδίου ἐπιφορᾶς, Α′ 113, ξζ′. — εὑρισκόμενος διὰ θείας καὶ γλυκείας γνώσεως, Α′ 154, πη′. — ἐγγωκὼς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν ἀσθένειαν, πῶς βοηθεῖ καὶ ἰᾶται, Β′ 19, λθ′. — εἰ ἀγαπᾶται, θεραπεύεται ὑπὸ τοῦ ἀγαπῶντος, Β′ 29, ι′. — εἷς, Β′ 52, α′, ϛ′. — εἷς, ἑνὸς Υἱοῦ Γεννήτωρ Πατὴρ καὶ Ἁγ. Πνεύματος πηγή, Β′ 91, δ′. — εἷς ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ὁμολογεῖται, Β′ 17, κθ′. — εἷς ἐστι καὶ οὐχὶ τρεῖς, Β′ 17, κθ′. —ἐναν θρωπήσας, ὡς μὲν σῶμα τοὺς τρόπους εἶχε τῶν ἀρετῶν, ὡς δὲ ψυχὴν τοὺς ἐν πνεύματι λόγους τῆς γνώσεως, Β′ 105, οη′. — ἐξ ἀιδίου Δημιουργὸς ὑπάρχει καὶ δι᾽ ἄπειρον ἀγαθότητα δημιουργεῖ, ὅτε βούλεται, Λόγῳ ὁμοουσίῳ καὶ Πνεύματι, Β′ 41, γ′. — ἐξ ἀιδίου ἐν ἑαυτῷ ἔχων τὴν γνῶσιν τῶν ὄντων κατὰ βούλησιν, οὐσίωσε ταύτην καὶ προέβαλε, Β′ 41, δ′. — ἐπιλάμπει τὴν κατ᾽ εἰκόνα αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαν ψυχὴν καὶ ἀνταπόκρισις αὐτῆς πρὸς τὴν ἐπίλαμψιν, Β′ 53, ιβ′. — ἐκτὸς καὶ ἐντός ἐστι τοῦ παντός, Γ′ 327, ϛ′. — ἐμφανίζεται διὰ πίστεως ἐν ταπεινώσει καὶ ἁπλότητι, Γ′ 165,1 ἐξ. — ἕτοιμος πρὸς βοήθειαν ἡμῶν ἐστι, Γ′ 17,8 ἐξ. — εἷς, Δ′ 178, ρκδ′, Δ′ 188,20,28, Ε′ 8 ια′. — εἷς, ἐν Πατρί, Υἱῷ καὶ Ἁγ. Πνεύματι, Δ′ 10,12. — εἷς, ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, Δ′ 35, λβ′. — ἐν οὐρανῷ καὶ ὑπὲρ τὸν οὐρανόν, τὰ πάντα πληρῶν,

Δ′ 136. ϛ′. — ἐν Τριάδι, Δ′ 116, 4 ἐξ. — ἐν Τριάδι ὑποστάσεων, Κύριος εἷς, Δ′ 116,9. — εἷς καὶ ἰδιώματά τινα αὐτοῦ, Ε′ 9, ιε′. — εἷς τὴν φύσιν, ἀλλ᾽ οὐχὶ τὴν ἐνέργειαν, Ε′ 5, δ′. — εἷς τρισυπόστατος, Ε′ 7, θ′. — ἑνάς ἐστιν ἑνοποιὸς καὶ νοῦς ὑπὲρ νόησιν, Ε′ 19, λγ′. — ἓν ὑπερκόσμιόν ἐστι, Ε′ 12, ιθ′. — ἐπέκεινα πάσης θεωρίας καὶ νοήσεως, Ε′ 13, κα′. — ζητούμενος εὑρίσκεται, Α′ 8, κζ′. —, ἤτοι αἴτιος τῶν ὄντων, ἐκ τῶν ὄντων γινώσκεται, Β′ 103, οα′. — θέλων σωτηρίαν ἀνθρώπου, Α′ 18, ϟθ′. — θέσει καὶ χάριτι, τίς καθίσταται, Γ′ 7,24 ἐξ., 9,18 ἐξ.—θάνατον οὐκ ἐποίησε, Δ′ 150, μζ′. — καὶ συνείδησις, οἴδασι τὰ κρυπτὰ ἀνθρώπων, Α′ 100, ο′. — καὶ Σωτήρ, Α′ 9, μβ′. — καὶ τὰ αὐτοῦ, οὐ φιλοσοφοῦνται ὑπὸ διανοίας ἐκτός—εὑρισκομένης, Α′ 237, ζ′. — καταρχέτω πάσης προθέσεως ἀνθρώπου, Α′ 96, ε′. — κτίσας ἐν γῇ γέγναν καὶ θάνατον, ἐν οὐρανῷ δὲ πρόνοιαν καὶ ἀνάγκην, Α′ 22, ρλζ′. — κατ᾽ οὐσίαν αἴτιος πάντων ἐστι, Β′ 191,21. — κατ᾽ οὐσίαν οὐχ ὑποπίπτει γνώσει, Β′ 124, ϟβ′. — καὶ κόσμος, Δ′ 140, κβ′, κγ′. — κατ᾽ οὐσίαν ἀμέθεκτος, Δ′ 161, οε′. — κοσμοποιός, Δ′ 117,28. — μεταμορφούμενος δι᾽ ἄνθρωπον, Α′ 22, ρλβ′. — μόνος φύσει ἀγαθός, Α′ 236, β′. — μόνῳ ἀνθρώπῳ ὁμιλεῖ, Α′ 25, ρνθ′. — μέλλει δωρεῖσθαι ἑαυτὸν κατὰ τὴν ὑποκειμένην ἑκάστῳ δύναμιν, Β′ 158, να′, νβ′. —, Μονὰς καὶ Τριάς, Β′ 108, ϟε′. — μόνος ἔχων τὸ ἀγαθὸν κατὰ φύσιν, Β′ 165, ϟ′. — μόνος μετέχεται, Β′ 42, ια′. — μόνος φύσει ἀγαθὸς καὶ σοφός, Β′ 213, λζ′. — μόνος τὴν φύσιν κ.λ.π., Τριὰς ταῖς ὑποστάσεσι κ.λ.π., Δ′ 325, μ′. — μόνος, ὁ τὰ πάντα κτίσας, Δ′ 117,12 ἐξ. — μόνος ἐστι τρισυπόστατος, Ε′ 19, λδ′. — νοητός, οὐχ ὁρατός ἐστι κ.λ.π., Α′ 11, νδ′. — νοῦς πρῶτος, Γ′ 327, ε′, ϛ′. — οἰκτίρμων καὶ ἀγαθός, ὅσον οὐδείς ἐστιν, ἀλλὰ τῷ μὴ μετανοοῦντι οὐκ ἀφίησι, Α′ 114, οη′. —ὁρώμενος διὰ νοῦ ὑπὸ μόνων τῶν καθαρῶν τῇ καρδίᾳ, Α′ 24, ργδ′. — οὐκ ἀποποιεῖται ἀλλὰ σώζει τὸν ἄκακον, Α′ 284, μ′. — οὐ παύεται χαριζόμενος ζωὴν καὶ τοῖς ἀναξίοις, Α′ 21, ρκγ′. — οὐ συναλλάκτης ἡμῖν, ἀλλὰ κτίστης καὶ ἀγοραστὴς ἡμῶν ἐστι, Α′ 110, κβ′. — οἰκοδόμος ναοῦ ἁγίου ἐν ἡμῖν καὶ ἄγγελοι συλλήπτορές εἰσι καλῶν ἔργων εἰς ἡμᾶς, Β′ 142, οη′. — ὅλος ἐν τῇ καθαρᾷ καρδίᾳ, καθαρῶς ἐνοπτρίζεται, Β′ 242,39. — ὅτι ὑπερουσίως οὐσιώθη κατ᾽ ἐνανθρώπησιν, Β′ 93, ιβ′. — οὐδέποτε παύεται τῶν καλῶν, Β′ 57, λε′. — οὐ καθορᾶται, πάρεξ ἁγιασμοῦ, Β′ 262, λη′. — οὐ λόγῳ ψιλῷ δοξάζεται, ἀλλ᾽ ἔργοις, Β′ 164, πϛ′. — οὐ νοούμενος ὀνομάζεται, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν νοουμένων πιστεύεται εἶναι, Β′ 53, η′. — οὔτε τῶν νοούντων ἐστι οὔτε τῶν νοουμένων, οὐχ ὁπολαμβάνεται δὲ νοεῖν μήτε νοεῖσθαι, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ταῦτα, Β′ 68, β′. — ὅτι πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν ἐποίησε, Γ′ 83, 27-85,5. — οὐ βούλεται τοὺς πειρασμοὺς πλὴν παραχωρεῖ αὐτούς, Γ′ 6, 35-7,5. — οὐ θέλει ἀπώλειαν ἀνθρώπων, Γ′ 7,6. — οὐ τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ τὸ βάθος ὁρᾷ, Γ′ 306, λγ′. — οὐσία ὑπερούσιός ἐστι, Δ′ 181, ρλδ′. —,οἷός ἐστι, Ε′ 27, μβ′. — πάντα διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐποίησε, Α′ 22, ρλγ′. — πάντα δύναται, Α′ 10, μζ′. — πάντα ἐποίησε πρὸς σωτηρίαν ἀνθρώπου, Α′ 21, ρλ′. — πάντα ποιεῖ πρὸς σωτηρίαν ἀνθρώπων, Α′ 10, μζ′. — παντεπόπτης, Α′ 122, ρπθ′. — παντοκράτωρ, δημιουργός, προνοητής, Α′ 185, ρ′. — παντὸς ἀγαθοῦ ἀρχή, μεσότης καὶ τέλος, Α′ 96, β′. — πάσης κατάρχει ἀρετῆς, Α′ 98, μ′. — πατήρ, Α′ 42,28. — πράξεις λογιζόμενος καὶ προθέσεις, Α′ 107, ρπδ′. — πάντας συνέξει, ἀγγέλους, ἀνθρώπους κ.λ.π., Β′ 158, νγ′. — παντοδύναμος, Β′ 41, ϛ′. — πάντων προτιμητέος ἐστι, Β′ 4, ε′. — παρασχὼν τὰ δύο ἰδιώματα τῇ οὐσίᾳ καὶ δύο τῇ γνωμικῇ ἐπιτηδειότητι, καὶ ποῖα ταῦτα, Β′ 30, κε′. —

πάσης οὐσίας κ.λ.π. ὑπερέκεινα ἀπείρως ἐστι, Β′ 62, β′.—, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, ποίας τὰς σχέσεις ἔχουσι, Β′ 69, α′. — ποιεῖ ἐρᾶσθαι αὐτὸν τὰ ποιήματα αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν, Β′ 184, πη′. — πῶς ἀληθῶς δοξάζεται, Β′ 83, οβ′. — πῶς ἀληθῶς εὐλογεῖται, Β′ 131, κζ′. — πῶς γινώσκει ἑαυτὸν καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγονότα καὶ πῶς αἱ ἅγιαι δυγάμεις γινώσκουσιν αὐτόν, Β′ 30, κα′, κβ′, κγ′. —, πῶς ἑκάστῳ ἀναλόγως ἐμφανίζεται, Β′ 108, ϟε′. —, πῶς ἐκπέμπει τὰς αὐτοῦ ἐνεργείας, Β′ 246,14. — πῶς ἐστιν ἀρχὴ τῶν ὄντων καὶ τέλος καὶ μεσότης, Β′ 53, ι′. — πῶς ἐστι τοῖς νοοῦσι καὶ νοουμένοις, Β′ 212, κθ′. —, πῶς εὑρίσκεται διὰ Γραφῆς καὶ κτίσεως, Β′ 110, ϛ′. — πῶς εὑρίσκεται διὰ τῆς κατὰ νοῦν ἐρεύνης τοῦ ἐν ἑκάστῳ κτίσματι λόγου, Β′ 110, ε′. — πῶς νοεῖται μερικῶς, ὑπὸ ἀσωμάτων νόων, Β′ 179, ξγ′. — πῶς πιστεύεται ὅτι ἐστί, Β′ 53, θ′. — πατὴρ καὶ μήτηρ μοναχοῦ, Γ′ 263, ρλ′. — πότε ἀποκαλύπτει τὴν ἑαυτοῦ βουλήν, Γ′ 149,11 ἑξ. — πῶς ὤφθη ἀνθρώποις, Γ′ 198, ξζ′, ξη′, ξθ′. — πανάγαθος καὶ ὑπεράγαθος ἀγαθότης κ.λ.π., Δ′ 145, λε′. — πνεῦμα, ἀσώματος, ἀπερίγραπτος, Δ′ 156, ξ′. — ποιεῖ τὰ πάντα μηδὲν πάσχων κατ᾽ οὐσίαν, Δ′ 181, ρλδ′. — πῶς ἐνεργεῖ τῷ μοναδικῷ νοῦ τοῦ μοναχοῦ καὶ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργείας ταύτης, Δ′ 363, οϛ′, 364, οζ′, οη′, 365, οθ′. — σημαῖνον τὸν ἄναρχον κ.λ.π., Α′ 25, ρξβ′. — συγκαταβαίνων παρέχει ἡμῖν γνῶσιν αὐτοῦ, Β′ 56, λα′. — τὰ πάντα ἐφορῶν, ζωογονῶν καὶ τρέφων, Α′ 12, ξα′. —, τό εἶναι διὰ μόνην ἀγαθότητα ἐδωρήσατο, Α′ 18, ϟη′. — τί ἐστι, Β′ 52, α′, β′, δ′, ϛ′, Β′ 91, δ′. — τί οὐκ ἔστι, Β′ 52, β′, δ′. — τὸ ἀγαπητὸν καὶ ὄντως ἐραστόν ἐστι, Β′ 183, πζ′. — τοῦ εἶναι δοτήρ ἐστι καὶ τοῦ ἀεὶ εὖ εἶναι χαριστικός, Β′ 153, λβ′. — τὰ πάντα ἐν ἡμῖν ἐνεργῶν, Γ′ 343, ξβ′. — τί ἐστι, Γ′ 326, α′, Γ′ 332, κη′. — τριαδικὸς καὶ ἀπερίγραπτος, Δ′ 35, λ′. — τρισυπόστατος, Δ′ 174, ριδ′, — τὸ κορυφαῖον καὶ ἁπλῶς ἕν ἐστι, Ε′ 9, ιβ′. — τὸ Τριαδικὸν ἀγαθὸν ἕν, Ε′ 13, κβ′. — ὑπὲρ οὐσίαν ὑπάρχει καὶ νόησιν, Β′ 69, γ′. — ὑπερούσιος, Β′ 91, ϛ′. — ὑπὲρ πᾶσαν γνῶσίν ἐστι καὶ ὑπὲρ πάντα νοῦν, Β′ 141, οδ′. — ὡς ἀγαθὸς ὅσα ποιεῖ, διὰ τὸν ἄνθρωπον ποιεῖ, Α′ 20, ρκα′. — ὡς πρὸς τὸν ἀγαθὸν καὶ καλὸν ἔρωτα, Β′ 183, πϛ′. — ὡς τῇ οὐσίᾳ ἄγνωστος καὶ τῇ μεγαλωσύνῃ ἀπέραντος, Β′ 208, νθ′. Ἀγάπη ἡμῶν αὐτῶν κωλύει τὴν πρός —ἀγάπην καὶ τἀνάπαλιν, Α′ 238, ιβ′ Ἀγάπη ἐγκάρδιος πρός—, Α′ 246, μ′. Ἀγάπη πρός—ἐν αἰσθήσει καρδίας, Α′ 238, ιδ′. Ἀγάπη πρός—, πῶς ἐκδηλοῦται ὑπὸ ἀνθρώπου καὶ τἀνάπαλιν, Α′ 238, ιβ′, ιγ′, ιδ′, 239, ιε′. ιϛ′. Ἀγνωσία—, ἀπώλεια ψυχῆς, Α′ 10, μθ′. Ἀγνωσία—καὶ θνητότης, Α′ 10, μη′. Ἀγάγκη ἀδιαλείπτου μελέτης τῶν ὑπό—γενομένων οἰκονομιῶν καὶ εὐεργεσιῶν, καὶ ποῖαι αὗται, Α′ 128,7 ἑξ. Ἀποτελέσματα εὐδοκίας ἢ μὴ εὐδοκίας, Α′ 123, ρϟϛ′. Ἀπώλεια μεγίστη ψυχῆς τὸ μὴ γινώσκειν τόν—, Α′ 18, ϟζ′. Ἀνάγκη καὶ ἀποτελέσματα τοῦ ἀναπνέειν τόν—, Β′ 284, λ′. Ἀπόλαυσις δεχομένη τέλος—καὶ παθῶν, ἀνυπόστατος τοιαύτη, Β′ 168, γ′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν ἡγούμενον—τὴν κοιλίαν, Β′ 172, κη′. Ἀποτελέσματα μνήμης—καὶ θανάτου, Β′ 300, ια′, ιβ′. Ἀποτελέσματα νοῦ λαβόντος τὴν ἄμεσον πρός—ἕνωσιν, Β′ 111, ιγ′. Ἀποτελέσματα σχολῆς διὰ παντὸς τῷ—, Β′ 34, ν′, να′. Ἀρχὴ καλῶν φόβος—, τέλος δὲ πόθος αὐτοῦ, Β′ 289, β′. Ἀνάγκη τοῦ δοξάζειν τόν—καὶ πῶς δεῖ δοξάζειν αὐτόν, Γ′ 256, ρα′. Ἀγάπη κ.λ.π., πρὸς τὸν ἐν Τριάδι—, Δ′ 116,11 ἑξ. Ἀγάπη πρός—ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς κ.λ.π., πῶς νοητέα, Ε′ 15, κδ′. Βοήθεια—, πότε ἀποστέλλεται ἀγωνιζομένοις, Α′ 32, ιδ′. Βοήθεια ὑπό—, παρεχομένη ὅταν ὁ νοῦς ὑποταγῇ, Α′ 31, δ′. Βοήθεια ὑπό—τοῖς ἀσκουμένοις παρεχο-

μένη, Α′ 298,24 ἑξ. Γνῶσις—, Α′ 48, η′. Γνῶσις—ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ συμπεριφορὰ αὐτῶν, Α′ 11, νγ′. Γνῶσις οὐσίας καὶ ὑποστάσεως—Λόγου πᾶσιν ἄβατος, ἀγγέλοις τε καὶ ἀνθρώποις, Β′ 84, οϛ′. Γνῶσις περί—ἐξ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 140, κα′. Διατί δεῖ ἡμᾶς τόν—ἀδιαλείπτως εὐχαριστεῖν, Α′ 12, ξγ′. Διατί ὑπό—παραχωροῦνται οἱ πειρασμοὶ καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Α′ 264, πϛ′, πζ′. Δόξα—οὐ φαίνεται ὁρατῶς, Α′ 245, λϛ′. Δόξα καὶ μεγαλοπρέπεια—, ὡς καὶ δύγαμις αὐτοῦ φεγγοειδέσι ψυχαῖς, Α′ 147, λε′. Διατί ἄτοπον τὸ ἐξ ἀιδίου συνυπάρχειν τῷ—τὰ δημιουργήματα, Β′ 41, ϛ′. Διατί δεῖ τόν—ποθητὸν εἶναι, Β′ 94, ιε′. Διατί ἐπικίνδυνόν ἐστι φᾶγαι τὸ ἄρρητον, ἤτοι τόν —, Β′ 65, πγ′. Δύγαμις, σοφία, ἀγαθότης, πεῖρα—, πῶς δι᾽ ἐσόπτρου καταγοοῦνται, Β′ 13, ϟϛ′. Ἐὰν θέλωμεν τῷ ὄντι εὐαρεστῆσαι—, γυμνὸν δεῖ τὸν νοῦν ἡμῶν αὐτῷ παραστῆσαι, Α′ 286, μθ′. Εὐχῇ καὶ συνεργείᾳ—, κατατροποῦνται οἱ τρεῖς γίγαντες, ἄγγοια, λήθη, ραθυμία, Α′ 138,3 ἑξ. Εἰρήνη καὶ φιλίωσις μετά—διὰ κατανικήσεως παθῶν ἀποκτᾶται, Β′ 97, μ′, μα′. Ἐνέργεια—πανσθενής, τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′. Ἕνωσις ἀνθρώπου μετά —, ὑπὲρ νόησιν, Β′ 111, ιβ′. Ἕνωσις ἀνθρώπου πρός—διὰ πίστεως, ἄμεσος, Β′ 111, θ′. Ἕνωσις ἀνθρώπου τῷ—, Β′ 269, ξθ′. Ἕνωσις τελεία μετά—, τοῦ πιστεύοντος ἀνθρώπου, Β′ 111, η′. Ἔργα—πάντα, τά τε ἠργμένα καὶ οὐχ ἠργμένα χρογικῶς, Β′ 69, μη′, μθ, ν′. Ἔρευνα βαθῶν—, Γ′ 345, ξζ′. Ἔρευνα βαθῶν—, διὰ τοῦ πνεύματος, Γ′ 336, μδ′. Ἐμφάνισις—τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ νοΐ, Δ′ 20,8 ἑξ. Ἐνέργεια ἢ ἐνέργειαι—ἄκτιστοι, Δ′ 158, ξη′, 159, ξθ′, ο′, οα′, 160, οβ′, ογ′, οδ′. Ζήτησις ἐπιγνώσεως—, Γ′ 300, η′. Ἡ πρός—πορεία διὰ καθαρότητος διανοίας πραγματοποιεῖται, Α′ 153, πδ′. Θέλησις—δι᾽ ἄνθρωπον, ποία ἐστι, Α′ 10, μγ′. Θεωρία—, πολλαχῶς λαμβανομένη καὶ θεωρουμένη, Α′ 83, 24-84,8. Θαυμασμὸς ὑπὸ νοῦ μεγαλωσύνης καὶ φρονήσεως—, Β′ 41, α′, β′. Θεία οὐσία —, ἀμέριστος παντάπασιν, 161, οδ′. Ἄκτιστος χάρις — καὶ ἐνέργεια, Δ′ 158, ξη′. Ἰδιότητές τινες—, Β′ 13, ρ′, Β′ 17, κζ′. Ἰδιώματά τινα—, Γ′ 148,9 ἑξ., Ε′ 54, πθ′, 57, ϟα′. Κακὰ ἐξ ἀγνωσίας—, Α′ 20, ριθ′. Κολλᾶταί τις τῷ—διὰ μόνης τῆς ἐλπίδος, Α′ 119, ρμϛ′. Καθαρὰ προσευχὴ καὶ ἕνωσις τῷ—, Β′ 270, οε′. Καθ᾽ ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρούσης ζωῆς οὐ δυνάμεθα ἐλθεῖν εἰς τὸ πέρας βάθους—, Β′ 73, ιθ′. Κτῆσις ἀγάπης, κτῆσις—ἐστι, Β′ 51, ρ′. Κατονομασία—ἔργων, Δ′ 191,20 ἑξ. Λόγος, αἴσθησις, νόησις, πεῖρα—, τί εἰσι, Β′ 153, λα′. Μεγαλεῖα—, ἃ ἡσυχαστὴς ὄψεται, Α′ 40,32. Μνήμη—καὶ ἀγαθὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα, Α′ 97, κδ′, κε′. Μνήμη—καὶ ἀληθὴς γνῶσις, Α′ 105, ρμϛ′. Μνήμη—παρουσίας, βοηθεῖ εἰς ἀντίστασιν τῇ κακίᾳ, Α′ 35, κζ′. Μνήμη—ζῶσα καὶ ἐκζήτησις Κυρίου, διὰ θεωρίας ἐν φόβῳ Κυρίου καὶ πράξεως ἐντολῶν, Β′ 119, ξβ′. Μνήμη—, τί παρέχει ἡμῖν, Β′ 120, ξϛ′. Μνήμη—, Γ′ 175, ιβ′. Μνήμην συνεχῶς—ἔχει ὁ μοναχός, Γ′ 264, ρμ′. Μνήμη—, ἀδιάλειπτος διὰ μοναχόν, Γ′ 174, ια′. Μνήμη—, θεωρία — ἐστι, Δ′ 7,30. Μοναχὸς διατί οὐκ ἐπιλαγθάνεται τῶν τοῦ—εὐεργεσιῶν, Α′ 131, 26-132,16. Μυστήριον ψυχῆς καί—κρυπτῶς τελούμεγον, Β′ 269, ξθ′. Μωυσῆς ἔξω τῶν ὁρωμένων ἤρξατο προσκυνεῖν τόν—, εἶτα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, Β′ 66, πδ′. Νόησις τῶν περί—λόγων ὑφ᾽ Ἁγίων κατὰ θέσιν ἢ ἀφαίρεσιν, ἐκφράσεις περί—καὶ ἰδιώματα αὐτοῦ, Β′ 227, πα′-229, ρ′. Νόμος χάριτος διδάσκει μιμεῖσθαι—ἐν τῇ ἐκδηλωθείσῃ ἀγάπῃ αὐτοῦ κ.λ.π., Β′ 169, ιβ′. Νοῦς καθαρός, ἐν—γενόμενος, Β′ 13, ρ′. Νοῦς ἀνερχόμενος εἰς τὸ ἀκατάληπτον τοῦ—, Ε′ 29, με′. Ὅρασις—, ὡς ἐφικτὸν ὑπὸ καρδίας, Α′ 161, ρλα′. Ὅρασις τόπου—, πότε δυνατή

ἐστι, Α′ 181, νη′. Οὐδὲν ἐπιτελεῖται ἐκτὸς βοηθείας—, Α′ 115, ϟδ′. Ὀφθαλμὸς ἀκοίμητος—, Α′ 83,32. Ὁ ζητῶν τὴν πρός—ἄμεσον ἕνωσιν, ἤτοι ὁ ζητῶν μόνην τὴν πίστιν, λήψεται ὃ ζητεῖ, Β′ 112, ιη′. Ὀργὴ ἐγκαταλείψεως ὑπό—, πότε παραγίνεται τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 128, ια′. Ὀργή—, τί ἐστι καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς αὐτῆς, Β′ 128, θ′, ι′. Ὅτι δεῖ δοξάζειν τόν—, διὰ τὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως μυστήριον, Β′ 93, ιγ′. Ὅτι δεῖ τὴν πρός—σπουδὴν ἐπιδείκνυσθαι ἐν κόποις, ἀγάπη, ἀδιαλείπτῳ προσευχῇ, Β′ 245,39. Οἰκειότης ἢ μὴ οἰκειότης τῷ—, Δ′ 162, οθ′. Οὐσία—οὐ γινώσκεται ὑπὸ ἀνθρώπων, Δ′ 164, πβ′, πγ′, πδ′. Οὐσία καὶ ἐνέργεια—, Δ′ 159, ξθ′, ο′, 160, ογ′, οδ′. Οὐσία—μία, Δ′ 166, ϟ′. Οἷον εἶναι τὸν πρός—ἀναβεβηκότα νοῦν, Ε′ 27, μα′, μβ′. Πάθη, γνῶσις—καὶ ἀγνωσία, Α′ 24, ρνβ′. Περὶ βοηθείας Θεοῦ εἰς κατεργασίαν τῶν ἀρετῶν, Α′ 268, ϟγ′. Περὶ κακοῦ μὴ ποιηθέντος ὑπὸ τοῦ—κ.λ.π., Α′ 236, γ′. Πόθος—ὑπὸ ἀνθρώπου ἀνάπαυσις αὐτοῦ ἐστι, Α′ 321, ϟα′. Ποία—ὅρασις ἀδύνατός ἐστι, Α′ 83,21 ἑξ. Πῶς ὀρθῶς δεῖ νοεῖν τόν—φόβον, Α′ 323, ρ′. Πῶς τόν—ὁ μοναχὸς δύναται ἀεὶ ἐν νῷ ἔχειν, Α′ 83, 16 ἑξ. Παράδοξος ἐν—, ἡ διαίρεσις καὶ ἡ ἕνωσις, Β′ 18, κθ′. Περὶ ἑνώσεως ἀνθρώπου μετά—, πίστεως καὶ δυνάμεως, Β′ 111, ια′. Περὶ μετοχῆς—τοῖς οὖσι, Β′ 91, ϛ′, 92, ζ′. Πόθος ἐπιγνώσεως—πῶς ἐπιτυγχάνεται, Β′ 244,13 ἑξ. Πόθος ψυχῆς δι᾽ ἀγάπην—, Β′ 251,27 ἑξ. Ποία οὐσία μετέχει—, Β′ 30, κδ′. Ποῖα τὰ τέσσαρα ἰδιώματα—, συνεκτικά, φρουρητικὰ καὶ διασωστικὰ τῶν ὄντων, κοινοποιηθέντα ὑπ᾽ αὐτοῦ, Β′ 30, κε′. Ποῖοι ἄνθρωποι κατ᾽ εἰκόνα καὶ ποῖοι καθ᾽ ὁμοίωσίν εἰσι—, Β′ 31, κε′. Πορεία ἀνόδου ἀνθρώπου πρός—, Β′ 194,5, 196,30. Προϋπόθεσις ἀναγωγῆς ἀνθρώπου πρὸς τόν—, ἢ ἀποβολὴ τῶν παρὰ φύσιν παθῶν, Β′ 116, μ′. Πῶς γινώσκεται ὁ—, Β′ 30, κδ′. Πῶς δυνατὸν καλεῖσθαι τόν—, Β′ 65, πβ′. Πῶς συνυπάρχει τῷ—, ἡ οὐσία τῶν ὄντων, Β′ 31, κη′. Πῶς τὰ θεῖα, δοτὰ εἰσι τοῖς μετά—γενομένοις, Β′ 179, ξϛ′. Περὶ γνώσεως—, Γ′ 148,7 ἑξ. Περὶ τῶν περιεκτικῶν καὶ ἰδικῶν εὐεργεσιῶν τοῦ—, Γ′ 82, 8-83,25. Παντοδυναμία—, Δ′ 181, ρλγ′. Πᾶς πιστὸς ὑπερβαλλόντως ὑπό—τετίμηται, Δ′ 362, οδ′. Περὶ—ἀνωτάτου νοῦ κ.λ.π., Δ′ 144, λδ′. Περὶ τοῦ περί—λέγειν, Δ′ 162, π′, 163, πα′. Περὶ ὑψώσεως τοῦ πιστοῦ ἐπὶ τῶν—πτερύγων, Δ′ 362, οε′. Πίστις τῷ ἐν Τριάδι—καὶ οὐχὶ τοῖς δημιουργήμασι, Δ′ 116,20 ἑξ. Ποιεῖν καὶ ἐνεργεῖν—, Δ′ 181, ρλγ′. Περὶ τῆς μεταξὺ νοῦ καί—γινομένης πνευματικῆς ἐπαφῆς, Ε′ 27, μγ′ ἑξ. Συνεργεία—, ἀπαραίτητος διὰ πᾶν ἔργον ἐστί, Γ′ 213, ργ′. Συνεργεία—εἰς ἀγῶνα μοναχοῦ, Δ′ 23,29. Τόπος—, πῶς νοητέος, Α′ 54, ιη′. Τρόπος γνώσεως—, τὸ ἀγαθόν ἐστι, Α′ 8, κθ′. Τῷ—πάντα σώζονται μετὰ τὴν διάλυσιν, Α′ 17, ϟγ′. Τέσσαρες τρόποι γενικοί, ἐγκαταλείψεως ὑπό—, Β′ 51, ϟϛ′. Τί ἀρέσκει τῷ—, καὶ τί τῇ σαρκί, Β′ 29, ια′. Τί καταληπτόν ἐστι—, Β′ 13, ρ′. Τίγων χρήζομεν διὰ τὴν ἐνοίκησιν τοῦ—ἐν ἡμῖν, Β′ 246, 10 ἑξ. Τί χωρίζουσι τοῦ—τὸν μοναχόν, Β′ 247,11. Τὸ διατί ὁ—ἐδημιούργησε ζητητέον, τὸ δὲ πῶς, οὐχί, ὡς μὴ ὑπαρχούσης γνώσεως, Β′ 41, ε′. Τὸ περί—δοξάζειν ὀρθῶς, πήγή ἐστι καὶ φυλακὴ πάντων τῶν ἀγαθῶν, Β′ 245,12. Τὸ σοφὸν καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθὸν τοῦ—, τί ποιοῦσι, Β′ 155, μα′. Τὸ τῷ—φανὲν προσφιλές, πάντων τῶν ὄντων κρεῖττόν ἐστι καὶ τιμιώτερον, Β′ 170, ιϛ′. Τῶν ἐκ—δοθέντων ἡμῖν, οὐ τὴν χρῆσιν ἀλλὰ τὴν κατάχρησιν ἀναιρεῖ ἡ Γραφή, Β′ 47, ξϛ′. Τίς δυνατὴ περί—γνῶσίς ἐστι, Δ′ 164, πβ′, πγ′, πδ′. Τριὰς ὁ—, Δ′ 173, ριγ′. Φόβος—, Α′ 30, γ′. Φόβος—καὶ ἀγάπη, Α′ 34, κε′. Φόβος—μετὰ τὴν κάθαρσιν τῆς ψυχῆς αἰσθητός, Α′ 240, ιζ′. Φόβος—,

προηγεῖται ἀγάπης πρὸς αὐτὸν κ.λ.π., Α′ 239, ιϛ′. Φύσις ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ σχέσις αὐτῆς πρός—, Δ′ 147, μ′. Φῶς ὁ—, Δ′ 161, οζ′. Ψυχὴ πῶς ἀνανεύουσα γινώσκει τόν—, Α′ 11, ν′.

Θεοσοφία· Ποία ἡ ἀληθὴς καὶ ἀμώμητος τῶν πιστῶν—καὶ ποῖον τὸ τέλος αὐτῆς, Β′ 97, λε′.

Θεοστήρικτος, ἡγούμενος Ἰ. Μονῆς Κουτλουμουσίου, Δ′ 193,10.

Θεότης· — Ἁγ. Τριάδος, μία, Β′ 227, πε′. — ἄυλος, ἐποπτευομένη διὰ νοός, Γ′ 44,23. — ἄκτιστος, ὑπερούσιος, Δ′ 360, ξε′. — ἐν Τριάδι, Δ′ 60, ρλ′. — ἐναρχική, Ε′ 20, λδ′. — Λόγου κατὰ χάριν, ἀεὶ σύνεστι τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσι, Β′ 135, μϛ′. — Λόγου, Δ′ 302, ιϛ′. — Μονογενοῦς, Α′ 135,38. — μιᾶς οὐσίας ἐστι, Β′ 227, πδ′. Μύησις εἰς μυστήριον τρισυποστάτου—, Γ′ 339, νβ′. — μία, Δ′ 189,10 ἑξ. — μία, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 186, ρμη′. — δμοούσιος καὶ τρισυπόστατος, Α′ 323, ϟθ′. —, ὄνομα θείας ἐνεργείας, Δ′ 170, ρε′. — Σωτῆρος, Ε′ 47, πα′. — τρισυπόστατος, Δ′ 313, κδ′, Δ′ 360, ξϛ′, Δ′ 366, πβ′, Δ′ 188,25 ἑξ. — Χριστοῦ, Δ′ 287, ϟβ′. Οἰκεῖον—, αἱ νοεραὶ φύσεις, Β′ 223, ε′. Τρισυπόστατον μιᾶς—, Ε′ 7, θ′. Ψυχὴ τριμερὴς ὁμοιάζουσα τῇ τρισυποστάτῳ μιᾷ—, Ε′ 20, λδ′.

Θεοτόκος· Γ′ 44,17,21, Γ′, σελ. 50, Γ′ 60,2, Γ′ 144,32,33, Ε′ 75,38, 77, 35, Ε′ σ. 104. — ἁγία, Δ′ 287, ϟβ′. Ἐπίκλησις εἰς—, Γ′ 41,16 ἑξ., Γ′ 49, 35-50,19. Εὐχαὶ πρὸς τήν—, Δ′ 226, κζ′.

Θεοφάνης· Κλίμαξ—, Β′, σ. 315.

Θεραπεία, δι᾽ ἐπιμελείας συνειδήσεως, Α′ 100, ξθ′.

Θέρμη, ἀποτέλεσμα τῆς καθαρᾶς καὶ ἀρρεμβάστου προσευχῆς, Δ′ 254, νδ′, 255, νε′, νϛ′, νζ′.

Θέρος· — καὶ θέρους θέρος, πῶς νοητέα ὑπὸ γνωστικοῦ, Β′ 57, λϛ′, 58, μβ′, με′. — πνευματικώτερον, Β′ 58, μδ′.

Θεσσαλονίκη· Α′ 69,17, Α′, σ. 234, Δ′ σ. 3, Δ′, σ. 17, Δ′, σ. 9, 91,3, Δ′, σ. 134, Ε′ 107,22.

Θεωρεῖν· — ἀπαθῶς τὸ κάλλος κ.λ.π., Γ′ 54,39 ἑξ. — καὶ Θεολογεῖν μυστικά, ἀποτέλεσμα φυλακῆς νοός, Α′ 168, ροα′. Διατί τό—τὸ ὂν ἄνευ φωνῆς, μόνῃ τῇ ψυχῇ ἰσχυρότατόν ἐστι, Β′ 65, πγ′.

Θεωρήματα· Α′ 255, ξη′, Β′ 80, ξα′, Β′ 81, ξδ′, Β′ 87, πη′. — γνωστικὰ ἡδύνοντα πάντα πνευματικὸν λόγον, Β′ 78, γ′. — θεῖα, Α′ 256, ξθ′. — θεῖα, πότε οὐ συλλαμβάνονται, Α′ 268, ϟ′. — θεῖα, Β′ 78, μϛ′, Β′ 90, ρ′. — νοητικά, σβεννύμενα, Α′ 206,8. —, πότε δυσαπόσπαστος ἕξις καθίστανται, Β′ 36, ξη′. — ὑψηλά, Β′ 78, μζ′. Γνῶσις θείων—ἄφνω πεσοῦσα τῷ ἀσκητῇ, τί δυνατὸν ποιῆσαι αὐτῷ, Β′ 54, ιη′. Διατί ἀναγκαῖον τὸ ἀεὶ διατρίβειν τοῖς—, Β′ 36, ξθ′. Μυστικὴ Θεολογία ὑψηλοῖς ἐκτιθεμένη—, Β′ 76, λη′. Περὶ πνευματικῶν—ἐκφράσεως αὐτῶν κ.λ.π., Α′ 237, η′. Προκοπὴ εἰς θεῖα—καὶ ἀγαλλίασις ἐπ᾽ αὐτοῖς, Β′ 85, οζ′. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν καταξιωθέντα ὑψηλῶν καὶ θείων—, Β′ 49, οθ′. Φῶτα Ἰησοῦ, ὁλοφανῆ—, Α′ 167, ρξϛ′.

Θεωρητική· Τέλος—φιλοσοφίας, ἡ ἀλήθειά ἐστι, Β′ 131, κϛ′.

Θεωρητικοί· — ἀπαλλάσσονται τῆς προσβολῆς δαιμόνων, Δ′ 349, νθ′. — πρακτικοὶ καὶ γνωστικοὶ πῶς θεωροῦσι τοὺς λόγους τῶν σωμάτων, Β′ 307, πδ′. Πῶς ἡ νὺξ ὠφέλιμος νοητέα τοῖς—, Γ′ 154,29, ἑξ. Περί—ἐν τῇ θεωρίᾳ Δ′ 332, ν′. Περὶ τοῦ πῶς θεωροῦσιν οἱ—, Δ′ 334, νβ′. Περὶ τοῦ χωρίου «ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀφ᾽ ἡλίου ἀνατολῶν εὐγενεῖς» ὡς ἀναφερομένου εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τούς—, Δ′ 341, νε′. Περὶ τοῦ χωρίου «Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ κ.λ.π.», ὡς ἀναφερομένου εἰς τούς—καὶ τὴν θεωρίαν, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 339, νδ′. Σύμβολον ἀποπερατώσεως ὑπὸ τῶν—τῶν περὶ τὴν γνῶσιν φυσικῶν ἐννοιῶν, ἡ ἑβδόμη ἡμέρα, Β′ 60, νε′. Ὑπερμακαρί-

ους δεῖ ἡγεῖσθαι τούς—, Δ′ 317, κθ′.
Θεωρητικόν—Θεοδώρου ἀσκητοῦ, ἐπισκόπου Ἐδέσσης, Α′ 325,2. Διατί μακάριος ὁ συνάψας τό—τῇ κατὰ φύσιν ἀληθείᾳ, Β′ 131, κε′.
Θεωρητικός Β′ 84, οδ′, Γ′ 59,10. — ἀποτίθησι λογισμούς, Β′ 308, πζ′. — νοῦς, τί ἐκλαλεῖ, Β′ 308, ϟγ′. —, ὅτι ἐκ φιλανθρωπίας Θεοῦ καταλαμβάνει τὸν Θεὸν δι᾽ ὅλων τῶν πνευματικῶν καταστάντων αἰσθητηρίων, Δ′ 358, ξδ′. —, πῶς ὁρᾶν δύναται τὴν Θεοῦ δόξαν, Β′ 304, να′.—πῶς μεταβαίνει διὰ τῆς χάριτος εἰς τὰ ἄκτιστα νοητὰ τοῦ Θεοῦ, Δ′ 319, λ′.—χάριτι θετὸς θεός, 322, λζ′. Αἴσθησις πνευματικὴ καὶ διόρασις—, Δ′ 352, ξβ′, ἐξ. Ἀναλογίαι πορείας ἐξόδου Ἰσραὴλ καὶ πορείας—, Δ′ 356, ξγ′ ἐξ. Ἀρεταί—, Δ′ 321, λζ′. Ἀρεταὶ τρεῖς θεμέλια—καὶ πρακτικοῦ, Δ′ 320, λδ′. Διαφοραὶ μεταξύ—καὶ πρακτικοῦ, Β′ 303, μα′, μβ′, μγ′, με′, 304, μζ′, να′, νε′, νϛ′, 305, νζ′, ξβ′. Διά—ἄλλα, μείζονα καθαρᾶς προσευχῆς, ὑπάρχουσι, Γ′ 18, 36. Εὐχή—καὶ νοῦς αὐτοῦ, Β′ 199, θ′. Εὐχὴ καθαρὰ ἐμπρέπει τῷ—, Γ′ 25, 37. Λόγος, τί τῷ—καθίσταται, Β′ 76, λζ′. Νοῦς—, πότε εἰσέρχεται εἰς τὸν γνόφον, Δ′ 320, λε′. Πότε ὁ Κύριος ἐνδημεῖ τῷ—ἀνθρώπῳ, Β′ 79, νη′. Περὶ βίου τοῦ—καὶ περὶ προσευχῆς αὐτοῦ, Δ′ 306, π′. Περί—καὶ πρακτικοῦ, Δ′ 316, κη′, 317, κθ′, λ′. Περὶ πρακτικοῦ καί—, Δ′ 333, να′. Πίστις, ταπείνωσις καὶ ἀγάπη—, Δ′ 349, νθ′. Πνευματικαὶ ἀπολαύσεις—, Δ′ 341, νε′ ἐξ. Προσευχή—, Δ′ 347, νϛ′, 348, νζ′, 349, νη′, 350, ξ′, 351, ξα′. Προσευχή—, Δ′ 366, πβ′, 367, πγ′. Προσευχὴ καὶ ταπείνωσις —, Δ′ 329, με′. Προσευχή, τροφή, ὕπνος, ψαλμῳδία κ.λ.π.—, Δ′ 369,11 ἐξ. Προσοχὴ μεγάλη—κατὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν τὸν φωτισμόν, Δ′ 372,5 ἐξ. Πρᾶξις ἑπομένη τῷ—, τίς ἐστι, Ε′ 11, ιη′. Προσευχή—, Ε′ 54, πθ′-58, ϟβ′. Σιγή—, Δ′ 342, νε′. Σιωπή—, Δ′ 355, ξβ′. Τίνες αἱ πέντε θεωρίαι αἱ τῷ—ἢ γνωστικῷ πρέπουσαι, Γ′ 33, 15 ἐξ. Τρεῖς προϋποθέσεις βίου—καὶ τίνες αὗται, Ε′ 45, πα′ ἐξ.
Θεωρία Α′ 142, ζ′, Α′ 154, πη′, Α′ 206,17, Β′ 48, ξη′, Β′ 89, ϟε′, Β′ 127, β′, Β′ 302, λβ′, Β′ 307, οζ′, Γ′ 116,31, Γ′ 134,9, Γ′ 153,9, Γ′ 155,11, Γ′ 249, ξθ′, Γ′ 282, μβ′, Γ′ 323, ϟϛ′, Δ′ 9,21, Δ′ 19,17, Δ′ 51, ρια′, Δ′ 58, ρκζ′, Δ′ 364, οη′, 365, οθ′, Ε′ 95,34. — ἁγίων ἁγιωτέρα καὶ πνευματικῶν πνευματικωτέρα ἐστι, Β′ 73, ιθ′. — Ἁγ. Τριάδος, Β′ 45, μζ′. — Ἁγ. Τριάδος οὐδενός ἐστι, Β′ 310, ρζ′. — αἰσθητῶν κοινὴ νοῦ καὶ αἰσθήσεως, Β′ 213, μ′. — ἀληθής, Β′ 162, οζ′. —ἁπλανὴς τῶν ὄντων, δεῖται ψυχῆς ἀπηλλαγμένης παθῶν, Β′ 120, ξζ′. — ἀρέσκει τῷ Θεῷ, Β′ 29, ια′. — ἀρετῆς, τὸ βραβεῖον τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς ἐστι, Β′ 303, μ′. — ἀνερμήνευτος κατὰ χάριν τοῦ ὄντος, Β′ 168, δ′. — ἀφανίζει τὰ πάθη κινήσεως, Β′ 20, μζ′. — ἀχαλίνωτος κατὰ κρημνῶν ὁδηγεῖ, Β′ 41, ε′. — ἀγαθῶν, Γ′ 253, πζ′. — αἰσθητῶν,—κεκρυμμένων μυστηρίων καὶ—νοητῶν, Γ′ 25, 19 ἐξ. — ἀπαθὴς τῶν πραγμάτων, Γ′ 53,13. — ἀύλου καὶ πρώτου φωτός, Γ′ 309, με′. — ἀχαλίνωτος, Γ′ 57, 36. — αὐγῆς τοῦ πνεύματος, Δ′ 251, να′. — ἀκτίστου ὑπὲρ νοῦν ἑνός, Ε′ 22, λε′. — ἀνείδεος, Ε′ 51, πγ′.—, ἀποτέλεσμα χάριτος Ἁγ. Πνεύματος, Ε′ 105,11, Ε′ 105,32 ἐξ. — γεγονότων, ἔγδον νοῦ ἀναλαμβανομένη, Β′ 30, κγ′. — Γραφῶν καὶ κτισμάτων, Γ′ 165,2. — δόξης θείας καὶ ἀπροσίτου, Β′ 94, να′. — δευτέρα, τίς ἐστι, Γ′ 32,28 ἐξ. — δόξης τοῦ ἑνὸς καὶ πρώτου φωτός, Γ′ 338, μη′. — διὰ παντός, τοῦ προσώπου Θεοῦ ὑπ᾽ ἀγγέλων, Ε′ 6, ϛ′. — ἐνδελεχὴς πνευματική, ἔργον σοφίας ἐστι, Α′ 147, λδ′. — ἑνὸς Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, Β′ 195,17. — ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Β′ 314, ρλθ′. — ἑβδόμη, τίς ἐστι, Γ′ 33,10. — ἕκτη, τίς ἐστι, Γ′ 33,8. — ἐν Θεῷ, Γ′ 69, 18. — ζητητέα ἐν καιρῷ—, Γ′ 143,

20 ἐξ. — ζητητέα ἐν θείοις λόγοις, Α′ 225,29. — Θεοῦ, ἡ εὐκοσμία καὶ πρόνοια ἐν τοῖς γενομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ, Α′ 25, ρξα′. — Θεοῦ, πολλαχῶς λαμβανομένη καὶ θεωρουμένη, Α′ 83, 24-84,8. — θείων ἐλλάμψεων, ὡς ἀντιμισθία διδομένη, Β′ 83, οβ′. — Θεοῦ καὶ καθαρμὸς νοῦ, Β′ 291, κα′. — Θεοῦ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον καί—Θεοῦ ἐν ἐσόπτρῳ καὶ αἰνίγματι, Β′ 79, νζ′. — θείων Γραφῶν καὶ κτισμάτων, πῶς δίδοται, Γ′ 164,10. — θείων πραγμάτων, Γ′ 287, νθ′. — θείου φωτός, Γ′ 308, μγ′. — Θεοῦ, Γ′ 90,20, Γ′ 286, νϛ′, Γ′ 290, οδ′, Γ′ 319, πγ′, Γ′ 320, πϛ′, Δ′ 330, μϛ′.—Θεοῦ τοῦ ἀπροσπαθοῦς, Γ′ 129,16.—Θεοῦ, ὑπὸ Ἰωάννου Εὐαγγελιστοῦ, Γ′ 100,26 ἐξ. —Θεοῦ, ἡ Θεοῦ μνήμη ἐστί, Δ′ 7,30. — Θεοῦ καὶ κάθαρσις νοῦ, Δ′ 306, ιθ′. — θεία, Ε′ 27, μα′, Ε′ 93,18.— Θεοῦ ὑπὸ νοῦ, Ε′ 29, μδ′. — Θεοῦ ὑπὸ νοῦ θεωρητικῶν, Ε′ 31, μθ′. — Θεοῦ ὑπὸ νοῦ καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 33, νβ′,-37, ο′, Ε′ 39, οβ′-40, οθ′. — Θεοῦ ὑπὸ νοῦ, μετὰ καλλιέργειαν ὑπὸ ψυχῆς τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Ε′ 23, λϛ′. ἐξ. — Ἰησοῦ, Ε′ 50, πβ′. — καὶ γνῶσις τί πεφύκασι, Α′ 163, ρμϛ′: — καθαρῷ νοΐ, Β′ 80, νθ′. — καὶ ἀνάγνωσις, ἀγνοίας τὸν νοῦν ἀπαλλάττουσι, Β′ 50, πϛ′. — καὶ εὐχή, Β′ 305, ξδ′. — καὶ πρᾶξιν, ἀνάγκη τίθεσθαι ἐπὶ τὸν μόδιον, Β′ 162, οζ′. — καὶ πρᾶξις, εἰς ἓν τέλος χρηστὸν καταλήγουσι, Β′ 305, νζ′. — καὶ πρᾶξις, μίαν σύνοδον, τίνι τρόπῳ ἀποτελοῦσι, Β′ 165, ϟ′. — καὶ πρᾶξις, πῶς ἀπαραίτητά εἰσι διὰ τὴν σωτηρίαν, Β′ 179, ξβ′. — καὶ προσευχὴ ἀδιάλειπτος, Β′ 269, ξθ′. — καὶ προσευχὴ καθαίρουσι πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον, Β′ 217, ιγ′. — κάλλους Ἁγίας Τριάδος δι᾽ ἀγάπης ἀποκτᾶται, Β′ 97, λη′. — καρπὸς καθαρότητος διανοίας, Β′ 250, 38-39. — κατὰ νοῦν, ἀπάγεται ὑπὸ κλέπτου, ἤτοι τοῦ διαβόλου, Β′ 160, ξδ′. — καθαρά, Γ′ 310, μθ′. — καὶ τελείωσις, Γ′ 354, ϟϛ′. — κεκρυμμένων μυστηρίων, Γ′ 24,23. — κτισμάτων, Γ′ 165,33. — καὶ νοερὰ προσευχή, Δ′ 82,32. — καὶ προσευχή, Δ′ 306, ιθ′. — καὶ ἐνατένισις ψυχῆς τῆς ὑπερφυοῦς Τριαδικῆς Ἑνάδος, Ε′ 20, λδ′. — καὶ Θεολογία, Ε′ 51, πδ′ ἐξ. — λόγων κτίσεως, Γ′ 336, μγ′. — μυστικὴ καὶ ἀνάβασις, Β′ 283, κζ′. — μυστηρίων βασιλείας οὐρανῶν, Γ′ 307, μ′. — νοητῶν, Α′ 231,35. — νοητῶν καὶ πόθησις ἐντελής, Α′ 331, 21. — νοερά, Β′ 246,20 ἐξ. — νοητῶν, ἀσώματός ἐστι, Β′ 215, ϟβ′. — νοῦ, Ε′ 13, κα′, Ε′ 27, μγ′ ἐξ., Ε′ 57, ϟα′. — νοῦ, τοῦ ὑπὲρ νοῦν κάλλους, Ε′ 14, κδ′. — ὄντων κ.λ.π, ἐν οἷς εὑρίσκεται νοῦς παθῶν ἀπαλλαγείς, Β′ 218, κθ′. — ὄντων ὑπὸ νοῦ, τελείως ἐλευθερωθέντος, Β′ 12, πϛ′. — ὁρατῶν, Β′ 13, ϟδ′. — οὐρανίων, Β′ 243,24. — ὀγδόη, ἡ Θεολογία, Γ′ 33,11. — οὐκ ἀληθὴς οὖσα, ἀλλὰ πνεῦμα πλάνης, Ε′ 106,12 ἐξ.—πνευματική, Α′ 58, β′, Α′ 81,19, Β′ 30, κ′, Β′ 173, λδ′, Β′ 178, ξα′, 242,7, Β′ 262, λζ′, Β′ 303, μβ′, Β′ 308, πη′. — πνευματική, αἰσχύνει δαίμονας πολεμοῦντας ψυχήν, Β′ 16, κ′. — πνευματικὴ καὶ γνῶσις, τίσι δίδοται ὑπὸ Θεοῦ, Β′ 174, λε′. — πνευματικὴ καὶ καθαρότης νοῦ, Β′ 12, πζ′. — πνευματικὴ καὶ λογισμοὶ πρακτικῶν, Β′ 310, ρε′. — πνευματικὴ καὶ προσευχὴ καθαρὰ ρώννυσι τὸν νοῦν, Β′ 209, πα′. — πνευματική, κωλύεται ἐκ πνεύματος λύπης, Α′ 74,23. — πνευματικῶν γνώσεων, Β′ 72, ιη′. — πνευματικὴ νοῦ, ἀκλινής, Β′ 251,15. — πράγματος ἀφάνοῦς, ἡ ἄληστός ἐστι πίστις, Β′ 227, π′. —, πρᾶξις, ἀρετή, γνῶσις κ.λ.π., δῶρά εἰσι Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. —, πρᾶξις μυσταγωγουμένη διὰ μυστηρίου καθίσταται, Β′ 165, πθ′. — πρώτη καὶ δευτέρα, Β′ 300, ιε′.—πέμπτη κ.λ.π., Γ′ 141,6 ἐξ. — πέμπτη, τίς ἐστι, Γ′ 33,6. — πνευματική, Γ′ 247, νθ′. — πρώτη καὶ λοιπαὶ θεωρίαι, Γ′ 32,18

ἐξ. — πρώτη, τίς ἐστι, Γ′ 32,28 ἐξ. — πνευματικὴ καὶ ἐπιφάνεια φωτός, Δ′ 375,28 ἐξ. —, πότε τῇ ψυχῇ ἀναλάμπει, ἤτοι τίνες αἱ προϋποθέσεις τῆς —, Ε′ 44, π′. —, τί ἐστι, Β′ 303, λϛ′. —τίσιν ἐστερέωται, Β′ 294, νβ′. —τὸν γνωστικόν, ὑπεράνω τῶν ὁρωμένων καθίστησι, δι᾽ ἀναβάσεως τοῦ νοῦ πρὸς τὰ συγγενῆ νοητά, Β′ 126, ρ′. — τῶν νοητῶν, παράδεισός ἐστι, Β′ 305, νη′. — τῶν ὄντων καὶ παθῶν ἀπαλλαγή, Β′ 208, ν′. — τετάρτη, τίς ἐστι, Γ′ 33,3. — τρίτη, τίς ἐστι, Γ′ 33,1. — τῶν πάντων, Γ′ 242, λε′ — τῶν ὄντων, Γ′ 33,8, Γ′ 311, να′, Γ′ 318, π′, Γ′ 157,36, Γ′ 161,4, Γ′ 340, νδ′, Γ′ 347, ογ′. — τῶν ὄντων φυσικὴ ἐκ καθαρότητος νοῦ, Γ′ 163, 14. — τικτομένη ὑπὸ ἡσυχίας καὶ τίκτουσα γνῶσιν, Δ′ 64, ε′. — τοῦ πνεύματος, Δ′ 39, νζ′. —, τῇ βοηθείᾳ Λόγου καὶ Πνεύματος, Ε′ 51, πγ′. — τί ἐστι, Ε′ 45, πα′. — ὑπερκόσμιος καὶ ἁπλῆ, Β′ 78, μθ′. — ὑψηλή, Β′ 178, νε′. — ὑψηλὴ καὶ ἀνάβασις, Β′ 259, κβ′. — ὑπερκοσμίου ἑνός, Ε′ 24, λϛ′. — ὑπὸ καθαροῦ νοῦ τῆς ἐνδοτάτης καὶ θείας ἀποκρυφιότητος καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Ε′ 30, μϛ′, μζ′, 31, μη′, μθ′, 32 ν′, να′. — φυσική, Β′ 305, ξα′. — φυσική, ἀδύνατος ἄνευ προηγουμένης παθῶν καθάρσεως, Β′ 121, οε′. — φυσικὴ κτίσεως, Γ′ 320, πε′. — φυσικὴ καὶ γράμμα Ἁγ. Γραφῆς, Β′ 173, λδ′-174-λη′. — φυσική, Γ′ 273, α′, Γ′ 314, ξγ′, Γ′ 331, κα′. φωτός, Γ′ 314, ξδ′.— φωτὸς ὑποστατική, πνευματική, Δ′ 53, ριη′. Ἀδὰμ μετὰ ἁμαρτίαν ἀνάξιος κατέστη— Θεοῦ, Α′ 330,15 ἐξ. Αἰχμαλωσίαι ὑπὸ παθῶν σκοποῦσιν ἀπασχολῆσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰς Θεόν—, Α′ 321, ϟ′. Ἀποτελέσματα γνώσεως καὶ—, Α′ 322, ϟϛ′. Αἴσθησις καὶ αἰσθητὰ ὑπουργείτωσαν εἰς—πνευματικήν, Β′ 223, ϛ′. Ἀκροτάτη ἀπάθεια καὶ ὑψηλοτάτη—, Β′ 256, ϛ′. Ἀνάβασις—, Β′, σ. 254. Ἀναγωγὴ ἐκ πρακτικῆς ἀρετὴν εἰς—τοῦ ποιήσαντος, Β′ 237, 38. Ἀναγωγὴ ἐκ πράξεως εἰς—, νοητέα ἡ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν, Β′ 113, κδ′. Ἀποτελέσματα διὰ πάντα νοῦν, ἰσχὺν ἔχοντα πρός—, Β′ 120, ξϛ′. Ἀποτελέσματα—μογοειδοῦς, ὑπὸ νοῦ γενομένης, Β′ 40, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα νοῦ καταλαμφθέντος—, Β′ 27, ρ′. Ἀποτελέσματα προκαθηγεσίας λόγου τῆς αἰσθήσεως κατὰ τὴν τῶν ὁρατῶν —, Β′ 147, δ′. Ἀσχολία τῇ—, Β′ 248,38. Ἀσχολία τῇ τοῦ ὄντος ἀγαθοῦ—, Β′ 249,6. Ἀντίδρασις δαιμόνων εἰς προκόπτοντας εἰς—, Γ′ 295, ϟγ′. Ἀποταγὴ καὶ—τῶν ὄντων, Γ′ 334,λδ′, λε′. Ἀπώλεια μνήμης Θεοῦ καὶ—αὐτοῦ ὑπὸ προπατόρων, Δ′ 150, μϛ′. Ἄρχων ἀέρος πειράζων τοὺς πρός — σχολάζοντας, Δ′ 55, ρκβ′. Ἀνάβασις εἰς—, Ε′ 88,5. Ἀνάβασις ἐκ πράξεως εἰς—, Ε′ 65,19. Ἀνάτασις νοῦ πρὸς Θεοῦ—, Ε′ 54, πη′. Ἀποτελέσματα ἀναγωγῆς νοῦ εἰς—Θεοῦ, Ε′ 46, πα′ ἐξ. Ἀποτελέσματα ἀναγωγῆς νοῦ εἰς—Θεοῦ, Ε′ 49, πβ′-54, πη′. Ἀψευδῆ ἀποτελέσματα ἀληθοῦς—καὶ χάριτος Ἁγ. Πνεύματος, Ε′ 106,29 ἐξ. Γεῦσις γλυκυτάτου γάματος—, Γ′ 317, οε′. Γνῶσις ἀληθείας, γεννᾶται ὑπὸ τῆς τῶν γεγονότων—καὶ ὑπὸ πόγων καὶ ἀρετῆς ἱδρώτων, Β′ 124, πζ′. Γνῶσις καί—, Δ′ 323, λη′. Διὰ γνώσεως καί—κατὰ τετάρτην ἀπάθειαν, καθαρὸν ποιεῖται καὶ διειδὲς ἔσοπτρον τοῦ Θεοῦ, τὸ ἡγεμονικόν, Β′ 136, να′. Διατί δεῖ τὸ λογιστικὸν διάγειν διὰ προσευχῆς καὶ πνευματικῆς—, Β′ 42, ιε′. Διὰ προβάτων ὁ συμβολισμὸς ὑπὸ προφήτου, τῶν πταιόντων περὶ τήν—τῶν ὁρατῶν, Β′ 166, ϟε′. Διατί ὁ διὰ πράξεως εὐαρεστήσας τῷ Θεῷ, διά—πρὸς τὴν τῶν νοητῶν χώραν τὸν νοῦν μετατίθησι, Β′ 117, μθ′. Διαφανὴς μυστικῆς—ἀήρ, Β′ 80, νθ′. Διαφορὰ μεταξὺ πράξεως καί—, Β′ 303, μα′, μβ′, μγ′, με′, 304, μζ′, να′, νε′, νϛ′, 305, νζ′-ξβ′. Διαφορά—πρὸς πρᾶξιν, ὅση διαφορὰ νοὸς πρὸς αἴσθησιν, Δ′ 317, κη′. Εἰλικρινές—, μὴ σωματικαῖς ἐπιταρασσέσθω φροντίσιν,

Α′ 232,7. Ἐνόρασις Θεοῦ ὑπ᾽ἀνθρώπου, παρεχομένη ἀναλόγως ἐπιδόσεως εἰς πρᾶξιν καί—, Β′ 84, π′. Ἔργον—διὰ νοῦν, ποτόν ἐστι, Β′ 14, δ′. Εὐχὴ μετὰ πνευματικῆς—, μετὰ φυσικῆς— κ.λ.π., Β′ 304, νβ′. Εὐχὴ ψιλή, ἀνείδεος καὶ μετά—, Β′ 306, οβ′. Εὐφροσύνη ψυχῆς τῇ τοῦ ὄντος ἀγαθοῦ— καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Β′ 246,6 ἐξ. Ἐμφάνισις Θεοῦ διὰ τῆς—τῶν ὄντων, Γ′ 126,13 ἐξ. Ἐμφιλόσοφος—, Γ′ 333, λα′. Ἐπίβασις—, Γ′ 324, ϟζ′. Ἔρως—Θεοῦ, Ε′ 57, ϟα′. Ἡ κατ᾽ ἀρετὴν τῶν θείων ἀληθής—καὶ γνῶσις, πρόσωπον Κυρίου καθέστηκεν, Β′ 173, λβ′. Ἡ κατὰ φυσικήν— ἐκ τῶν αἰσθητῶν συναγομένη γνῶσις συμβολισθεῖσα διὰ ποταμοῦ Ἐζεκίου, Β′ 122, πα′. Ἡλία πρεσβυτέρου, κεφάλαια περὶ πράξεως καί—, Β′, σ. 302. Ἡ ὄντως—, Γ′ 65,17. Θεὸς ἀθέατος—, Ε′ 54, πθ′. Θέωσις ἐκ τῆς—Θεοῦ, Ε′ 13, κ′. Κατά—γνωστικὰ θεωρήματα, Β′ 125, ϟδ′. Κατάλειψις πνευματικῆς—, καθισταμένης τυπικῆς τῷ γράμματι δουλείας, λιμός ἐστι, Β′ 172, λ′. Κατανόησις Θεοῦ ἀκολουθεῖ τὴν τῶν νοητῶν μυστικήν—καὶ συμβολίζεται διὰ θέρους θέρους, Β′ 68, μγ′. Κατάστασις ἐνθάδε, πράξεως καί—, Β′ 86, πζ′. Κεφάλαια Θεογνώστου, περὶ πράξεως,— καὶ Ἱερωσύνης, Β′, σ. 255. Καρποί—, Δ′ 326, μα′. Καθαρότης καρδίας καί—, Ε′ 50, πβ′. Κάθαρσις καρδίας καί—Θεοῦ, Ε′ 55, ϟ′, 58, ϟα′, ϟβ′. Λαμπηδών—σβεννυμένη, Α′ 206, 5-6. Λογισμοὶ καί—, Β′ 307, πγ′. Λόγος Θεοῦ ἐξελθὼν εἰς τὸν κόσμον καὶ πορευθεὶς πρὸς τὸν Πατέρα, τύπος τοῦ τῶν παθῶν νικητοῦ καὶ διά—τὴν γνωστικὴν μετερχομένου φιλοσοφίαν, Β′ 88, ϟδ′. Λόγος περὶ Θεοῦ, ἢ ἐκ τῶν ὄντων ἀναλογία τῆς περὶ αὐτοῦ γνωστικῆς—, Β′ 153, λα′. Λύχνος πράξεως καὶ λύχνος—, Β′ 289, ϛ′. Μοναχός—γευσάμενος καὶ ἡσυχίας, οὐ σχολάζει σωματικαῖς φροντίσι, Α′ 206,21 ἐξ. Μετάταξις εἰς τὴν τῶν αἰωνίων μυστικήν—, Β′ 60, νδ′. Μυστηρίων—, Β′, σ. 315,, σ. 316. Μέθεξις Ἁγ. Πνεύματος καί—Θεοῦ, Ε′ 6, ϛ′. Νῆψις καί—ἐπίβασις, Α′ 141, α′. Νοῦς φυλακτέος διὰ καιρόν—, Α′ 255, ξη′. Ναός—, περιφανῶς οἰκοδομεῖται ὑπὸ εἰρήνης, Β′ 89, νγ′. Νοῦς ἀναγόμενος εἰς—, Β′ 243,25. Νοῦς ἐν πειρασμοῖς ὢν οὐ μετέρχεται τὴν φυσικήν—, Β′ 122, οη′. Νοῦς εὑρισκόμενος ἐν τῇ τῶν ὁρατῶν ἢ τῶν ἀοράτων—, Β′ 13, ϟζ′, ϟη′, ϟθ′, ρ′. Νοῦς—τῶν ὄντων καί—Θεοῦ, Β′ 256, ε′. Νοῦ πρᾶξίς ἐστιν ἡ ἐν— εὐχὴ καὶ ἡ ἐν εὐχῇ—, Β′ 290, ιβ′. Νοῦς φωτίζεται ἀρθεὶς εἰς ὕψος γνωστικῆς—, Β′, σ. 299. Νοῦς, τί καθίσταται διά—καὶ προσευχῆς, Δ′ 307, ιθ′. Νοῦς, πότε καὶ ὑπὸ τίνας προϋποθέσεις εἰς—ἀνάγεται, Ε′ 45, π′. Ὁδὸς πρὸς ἔλευσιν εἰς—ἁγίων κ.λ.π., Α′ 145, κθ′. Ὁ διὰ πράξεως καί—κατορθῶν εἰς ἄκρον τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν γνῶσιν, τί ἐπιτυγχάνει, Β′ 126, ϟη′. Ὁ ἐν—γεγόμενος, ὡς ἀνθρωπίνῳ νῷ διασκοπεῖ τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον, Β′ 17, κϛ′. Ὁλόκληρός ἐστιν ὁ τὴν πρᾶξιν μετὰ γνώσεως καὶ τήν— οὐκ ἄπρακτον διανύων, Β′ 145, ϟδ′. Ὁ νοῦς πρὸς σοφίαν εἰσάγει διά—τὸν ἐφιέμενον γνώσεως, Β′ 168, α′. Ὅτι δεῖ ἀναγαγεῖν τὰ αἰσθητὰ εἰς νοητήν—, Β′ 212, κϛ′. Ὅτι δεῖ ἐν καιρῷ πειρασμῶν καὶ πρὸ τελείας ἕξεως ἀπέχειν τῆς φυσικῆς—, Β′ 123, πβ′-πε′. Ὅτι δεῖ τὴν πρᾶξιν καὶ τήν —ἀλλήλαις συνέχεσθαι καὶ μὴ διαζευγνύεσθαι, Β′ 145, ϟε′. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν δευτέραν—ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 35, 26-37,22. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑβδόμην— ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 58,10-59,7. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἕκτην—ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 52, 30-58,8. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν τετάρτην—ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 44, 1-52,16. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν τρίτην —ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 37, 24-43,41. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ὀγδόην—ἢ γνῶσιν, τί διανο-

εἶται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 59, 9-60,6. Ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν πέμπτην—ἢ γνῶσιν, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ, τί λέγει, Γ′ 52, 16-28. Ὁ καταξιωθεὶς ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν πρώτην γνῶσιν ἢ—, τί διανοεῖται, τί μελετᾷ καὶ τί λέγει, Γ′ 33, 33-35,24. Ὁράματα φυσικῆς—, Γ′ 342, νη′. Ὁδὸς μοναχοῦ πρὸς ἀληθῆ—καὶ σοφίαν, Δ′ 14, ϛ′. Ὅρασις νοῦ ἐν—Θεοῦ, Δ′ 332, μη′. Ὅτι οὐ δεῖ ἀπάγειν τῆς πρὸς Θεόν—καὶ τῶν πρὸς αὐτὴν ὕμνων καὶ προσευχῶν, Δ′ 152, μθ′. Πατήρ—καὶ γνώσεως βίος προσεκτικὸς ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, Α′ 163, ρμζ′. Περὶ δύο ἐνεργειῶν βουλήσεως καὶ νοήσεως, ὧν ἡ μὲν—, ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται, Α′ 332,12 ἑξ. Πόθος—, Α′ 203,13. Πότε ὁ νοῦς κινεῖται εἰς πᾶσαν—τερπνήν, πνευματικὴν καὶ θεοφιλῆ, Α′ 155, ϟγ′. Πράξεις στερηθεῖσαι—μαραίνονται, Α′ 206,9. Περὶ πράξεως ἀπαραιτήτου διὰ τὴν διά—ἐκζήτησιν Κυρίου, Β′ 119, ξβ′, ξγ′. Περὶ τοῦ μέσως ἔχοντος, ὡς πρὸς τήν—καὶ πρᾶξιν, Β′ 303, μϛ′. Ποῖον τὸ τῆς φυσικῆς—ἔργον, Β′ 185, ϟδ′. Ποῖος φθάνει εἰς τὴν ἀνάπαυσιν τῆς γνωστικῆς—, Β′ 60, νθ′. Πορεία ἐκ φυσικῆς—, εἰς πνευματικὴν τοιαύτην, Β′ 173, λε′. Πότε τις διαβαίνει πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν τῆς γνωστικῆς—, Β′ 60, νθ′. Πρᾶξις ἐπίβασις—, Β′ 250, 39. Πρᾶξις καί—συνιστάμεναι κ.λ.π., Β′ 79, να′. Πράξεως καί—τὸ πέρας, συμβολιζόμενον διὰ Σαββάτου νόμου, Β′ 81, ξδ′. Προσομοιώσεις καὶ ἀναλογίαι μεταξὺ πράξεως καί—, Β′ 303, μδ′. Προσομοιώσεις σχέσεων πράξεως καί—, Β′ 304, νγ′. Προσευχὴ προπαρασκευάζει τὸν νοῦν πρός—, Β′ 11, οθ′. Προϋποθέσεις—Θεοῦ, Β′ 256, ζ′. Πῶς νοῦς τὴν ἐκ φυσικῆς—συλλέγεται γνῶσιν, Β′ 122, π′. Περὶ—Θεοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην γνῶσιν, Γ′ 59,9. Περὶ—νοῦ αἰσθητῶν τε καὶ κτισμάτων, Γ′ 141,33 ἑξ. Πίστις,—μεγάλη, Γ′ 120,38. Πίστις, πίστεως φόβος καὶ πίστις τῆς—, Γ′ 114,15 ἑξ. Πίστις τῆς—, ἡ καλουμένη μεγάλη πίστις ἐστι, Γ′ 167,7 ἑξ. Πρᾶξις, γνῶσις καί—, Γ′ 244, μζ′. Πῶς δεῖ πρὸς τήν—ὁδεύειν, Γ′ 56,12 ἑξ. Περί—, Δ′ 314, κζ′, Δ′ 320 λδ′, λε′, λϛ′, 321, λζ′, Δ′ 325, μ′, μα′, Δ′ 332, ν′. Περὶ ταπεινώσεως καί—, Δ′ 313, κε′, κϛ′. Περὶ τῆς—Θεοῦ ὑπὸ τῶν θεωρητικῶν, Δ′ 334, νβ′. Περὶ τοῦ ἀξιωθέντος τῆς—καὶ τῆς γνώσεως, Δ′ 345, νϛ′ ἑξ. Περὶ τοῦ θεωρητικοῦ ἐν τῇ—, Δ′ 332, ν′, 333, να′. Περὶ τοῦ χωρίου «ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀφ᾽ ἡλίου ἀνατολῶν εὐγενεῖς», ὡς ἀναφερομένου εἰς τήν—καὶ τοὺς θεωρητικούς, Δ′ 341, νε′. Περὶ τοῦ χωρίου «Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ κ.λ.π., ὡς ἀναφερομένου εἰς τὸν θεωρητικὸν νοῦν καὶ τὴν Θεοῦ—, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 339, νδ′. Πνευματικαὶ ἀπολαύσεις ἀποτελέσματα τῆς—, Δ′ 341 νε′ ἑξ. Πρακτικῆς ἀποτελέσματα, συναρμοσθείσης τῇ—, Δ′ 297, ι′. Προσοχή, ἀρχή—ἢ ὑπόθεσις—, Δ′ 26,20. Προϋποθέσεις—Θεοῦ, Δ′ 368, 5 ἑξ. Περί—, κατὰ Μάξιμον Καυσοκαλυβίτην, Ε′ 106,1 ἑξ. Πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, προϋποθέσεις — ἀοράτων, Ε′ 6, η′. Πρᾶξις προηγουμένη τῆς—, τίς ἐστι, Ε′ 11, ιη′. Προσευχή—, Ε′ 38, οα′ ἑξ. Συμβολισμὸς φυσικῆς—; διὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ σταυροῦ Σωτῆρος, Β′ 89, ϟϛ′. Σχέσεις πράξεως καί—, Β′ 303, λζ′, λθ′. Σχολὴ ἐν—, Β′ 211, ιβ′. Σχολὴ τῇ—καὶ φῶς θεῖον, Β′ 241,12. Σπουδὴ πρός—ἐκ κενοδοξίας, Γ′ 56,12 ἑξ. Σύμβολον—, ἡ ἔξοδος Ἀβραὰμ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, Δ′ 311, κδ′. Σκοπὸς τῶν τὴν—φθασάντων, Ε′ 26, μ′. Τί ἀκολουθεῖ τὴν ἀπάθειαν ἀκολουθοῦσαν φυσικήν—, Β′ 126, ϟθ′. Τί εἰς φυσικὴν ἄγει—, Β′ 250,34. Τίνα ἐργάζονται τὴν φυσικὴν ἐν πνεύματι—, Β′ 163, π′. Τίνα ποιοῦσι τὴν κατὰ τὴν ἀνάβασιν ἄπταιστον φυσικήν—, Β′ 184, ϟγ′. Τίνα τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν Θεοῦ—, Β′ 189, ξζ′, ξη′. Τίσι προηγεῖται ἡ—τῆς πράξεως, Β′ 305, νζ′. Τί τὸ τῆς—μυστήριον, Β′ 243,

36 ἑξ. Τὸ εἰλικρινὲς τῆς—, διὰ προσευχῆς ἐμφανίζεσθαι εἴωθε, Β′ 302, λα′. Τὸ ἐν τῷ Λευϊτικῷ στηθήνιον τὴν ὑψηλήν—δηλοῖ, ὁ δὲ βραχίων τὴν πρᾶξιν, Β′ 116, με′. Τὸν ἐπὶ γνώσει ὑψούμενον, περὶ τὴν ἀληθῆ—πταίειν ἡ δικαία κρίσις συγχωρεῖ, Β′ 128, ια′. Τοὺς πρός—πετάσαντας, τί ποιεῖ ὁ τῆς πορνείας δαίμων, Γ′ 302, ιϛ′. Τίνες ἀξιοῦνται τοῦ Θαβωρίου ὄρους τῆς—, Γ′ 350, πγ′. Τρεῖς τρόποι, δι᾽ ὧν ὁ νοῦς ἐπιβαίνει τῇ τοῦ Θεοῦ—, Δ′ 331, μζ′, Ε′ 6, ζ′. Τὸ ὑπερκόσμιον ἔν, ἐπέκεινά ἐστι πάσης—καὶ νοήσεως, Ε′ 13, κα′. Τρεῖς προϋποθέσεις βίου διά—καὶ τίνες αὗται, Ε′ 45, πα′ ἑξ. Ὑψηλὴ ἐν πνεύματι—τῆς φύσεως, πῶς καλεῖται ὑπὸ τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ τίνες γεωργοῦσιν αὐτήν, Β′ 119, ξα′. Ὑψούμενος ἐν ἡμῖν ὁ λόγος διὰ πράξεως καί—, πάντα τὰ ἐν ἡμῖν ὑψοῖ πρὸς ἑαυτόν, Β′ 75, λβ′. Φυσική—, 108, ϟδ′. Φυσικὴ ἐν πνεύματι—, Β′ 105, οθ′. Φυσική—, ἤτοι αἱ περὶ τῶν ὄντων δόξαι, πύργοι ὠκοδόμηνται τῷ μοναχῷ κατὰ δαιμόνων, Β′ 120, ξε′. Φῶς πνευματικὸν ἀπαραίτητον διὰ τὴν πνευματικήν—, Β′ 150, ιζ′. Ψηλαφητικὴ ἐνέργεια τῆς κατὰ νοῦν—, συμβολιζομένη ὑπὸ ἐχίδνης, δηξάσης τὸν Παῦλον, Β′ 113, κγ′. Ψυχή, πῶς ἀνάγεται εἰς—, Γ′ 340, νγ′. Ὥσπερ ἡ πρᾶξις γεννᾷ τὴν ἀρετήν, οὕτως ἡ—τὴν γνῶσιν, Β′ 124, πζ′.

Θεωρίαι· — ἀποτέλεσμα νήψεως, Α′ 149, ν′. —, ἃς εἶδον ἀξιωθέντες ἅγιοι, Ε′ 105,16 ἑξ. —ἐξαίσιαι καὶ ἀπόρρητοι, Α′ 143, ι′. —ἑπτὰ τοῦ αἰῶνος τούτου εἰσίν, ἡ δὲ ὀγδόη τοῦ μέλλοντος, Γ′ 32,26 ἑξ. —ἢ καταστάσεις τέσσαρες, πάντες εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι, Γ′ 81,26 ἑξ. — Θεοῦ, διατί οὐκ ἀσφαλές ἐστι ἐπιβάλλειν ταύταις, πρὶν ἔξω γενέσθαι τῶν πολλῶν, Β′ 65, πγ′. — θεῖαι, Γ′ 332, κϛ′. — καὶ πράξεις, δι᾽ ὧν καταξιοῦταί τις καθαρᾶς προσευχῆς, Γ′ 26,11. — λαμπραὶ Θεοῦ καὶ θείων, Β′ 283, κζ′. — μυστικαί, Γ′ 332, κζ′, Δ′ 10, 22, — νοὸς ὀκτώ, Γ′ 133,30 ἑξ. — ὄντων παμφαεῖς, πότε προϋπαντῶσιν ἡμᾶς, Β′ 55, κα′. — ὀκτώ, Γ′ 101, 30. — ὀκτὼ γενικαί, τίνες εἰσί, Δ′ 59, ρλ′. — ὀκτώ, ὑπὸ τίνων καὶ διὰ τίνων μέσων θεωροῦνται, Δ′ 60, ρλ′. — πνευματικαί, διαδεχόμεναι τὸν νοῦν, Β′ 264, μϛ′. — πνευματικαί, τί ποιοῦσι τῷ νῷ, Β′ 33, μδ′. — πνευματικαί, Γ′ 17,4. — πνευματικαί, ὅτι ὀκτώ εἰσι, Γ′ 32,25 ἑξ. —πνευματικαί, παρὰ τῆς χάριτος Θεοῦ δίδονται τῷ πιστεύοντι, Γ′ 17,4. Ἐνατένισις ὑψηλῶν—, Γ′ 329, ιγ′. Μετὰ τὸ τέλος πρακτικῆς, πνευματικαί—περιχυθεῖσαι τῷ νῷ, τί ποιοῦσι, Β′ 308, ϟβ′. Νοῦς ἐλθὼν εἰς—πνευματικάς, Γ′ 25, 49. Πάσης πνευματικῆς—ἡγείσθω πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη· πλέον δὲ ἡ ἀγάπη, Α′ 236, α′. Πλάτυνσις νοῦ ταῖς —κατὰ τὴν θέλησιν τῆς ἐνεργείας τῆς ἀγάπης, Α′ 237, ζ′. Πνευματικαί—διαδοχικαὶ καὶ διαδοχικὰ τῷ νοῒ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Β′ 14, ε′. Περὶ φαντασιῶν καὶ πολλῶν καὶ ποικίλων —, Δ′ 261, ξζ′. Τίνες αἱ πέντε—αἱ τῷ θεωρητικῷ ἢ γνωστικῷ πρέπουσαι, Γ′ 33,15 ἑξ. Τίνες αἱ τρεῖς—, αἱ τῷ πρακτικῷ πρέπουσαι, Γ′ 33,12 ἑξ. Τί νοεῖ ὁ νοῦς κατὰ τὰς ἀληθεῖς—, Ε′ 106,37 ἑξ.

Θέωσις· Β′ 60, νδ′, νε′, Β′ 82, ξζ′, Β′ 152, κθ′, Δ′, σ. 17, Δ′ 37, μβ′, Δ′ 361, ογ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 363, οϛ′, 364, οζ′, Ε′ 40, οε′, Ε′ 41, οϛ′, Ε′ 50, πβ′, Ε′ 55, ϟ′, 58, ϟα′. — ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ἡ γνῶσις τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου Τριάδος, Β′ 210, ρ′. — ἀνθρώπου, Β′ 96, κη′, κθ′. — ἀνθρώπου δι᾽ ἀγάπης, Β′ 181, οδ′. — ἀνθρώπου διὰ Λόγου Θεοῦ, Β′ 73, κε′. — ἀνθρώπου κατὰ μέθεξιν, Β′ 112, ιγ′. — ἀνθρώπου μεθέξει μέσῳ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ πνευμάτων, Β′ 144, λη′. — ἀνθρώπου, τῇ μεθέξει τῆς θείας χάριτος, Β′ 87, πη′. — ἀνθρώπων ἐπιθυμητὴ ὑπὸ Θεοῦ, Β′ 104, οδ′. — ἀποτέλεσμα τῆς θείας χάριτός ἐστι, Β′ 105, οϛ′. — ἀνθρώπου, Γ′ 7,24. — ἁπλῶς θέσει κατὰ χάριν, Γ′ 9,19. — ἀγέννητος, Δ′

337, νβ′. — ἀνθρωπίνης φύσεως, Ε′ 67,25.—διὰ δωρεᾶς χάριτος, Β′ 177, μθ′. — δωρηθεῖσα ἐκ σαρκώσεως Λόγου, Β′ 156, μγ′. — ἐκ χάριτος, Β′ 185, ϛζ′. — ἐκ τῆς θεωρίας Θεοῦ, Ε′ 13, κ′. — ἡ ἀνάβασις ψυχῆς, τίς ἐστι, Α′ 325,20 ἑξ. — ἡμετέρας φύσεως, ἐπὶ ἀπορρήτῳ κενώσει υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Β′ 188,2. —, θείας βουλῆς ἔργον ὑπάρχει, Β′ 188,7. —, καὶ νόμος χάριτος, Β′ 170, ιγ′. — κατὰ χάριν, Β′ 169, ιβ′. — κατὰ χάριν, ὁ προορισμὸς ἀνθρώπου, Β′ 98, μβ′. — καὶ ἀρετή, Δ′ 39, νϛ′. — καρδίας, πῶς νοητέα, κατὰ ἅγιον Μάξιμον, Δ′ 262, ξζ′. — μερῶν ψυχῆς, μετὰ κάθαρσιν αὐτῶν, Α′ 325,16 ἑξ. —, μέθεξις θείας ἐνεργείας ἐστι, Δ′ 170, ρε′, 173, ρια′. — νοῦ, Ε′ 47, πα′. — νοῦ κατ᾽ ἐνέργειαν οὐ κατ᾽ οὐσίαν, Ε′ 12, κ′. — νοῦ, πῶς θεωρητέα, Ε′ 13, κ′. — ὀγδοατικῆς ἐνεργείας, Β′ 60, ξ′. — τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′, Γ′ 333, λγ′. — φύσεως ἀνθρώπου γενομένη ὑπὸ Θεοῦ Λόγου, Β′ 114, κϛ′. — χαρισθησομένη πάσῃ τῇ κτίσει, Β′ 210, ϛθ′. Ἀποτελέσματα—ἐξ ἀνθρώπου εἰς ἄνθρωπον, Γ′ 333, λε′. Ἅγιοι ἐν—, Δ′ 38, νβ′. Γέννημα—, Ε′ 8, θ′. Διατί ἔπρεπε τὸν Δημιουργὸν κατὰ χάριν αὐτουργὸν γενέσθαι τῆς τῶν γεγονότων—, Β′ 153, λβ′. Διατί δεῖ βεβαίαν εἶναι τὴν πίστιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τήν —, Β′ 101, ξβ′. Δύναμις Θεοῦ ἐργαζομένη τήν—τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 157, μη′. Δῶρον—, Δ′ 327, μγ′. Ἐλπὶς μελλούσης—, Β′ 173, λα′. Ἕνωσις Θεῷ καί—, Ε′ 49, πα′. Μυστήριον—, Β′ 201,32 ἑξ. Μέλλουσα ἄτρεπτος —, βραβεῖον ἀνθρώπῳ, Δ′ 32, η′. Ὅτι οὐκ ἔχομεν φύσει δεκτικὴν τὴν τῆς—δύναμιν, Β′ 104, οε′. Ὅτι οὐ παύεταί τις πάσχων τὴν κατὰ χάριν —, Β′ 105, οζ′. Περὶ τοῦ ὅτι οὐ ποιοῦμεν, ἀλλὰ κατὰ χάριν πάσχομεν τήν —, Β′ 104, οε′. Πῶς ὁ καλῶν ἐραστὴς ἑκουσίως ἐπείγεται πρὸς τὴν τῆς —χάριν, πῶς δὲ ὁ τούτων ἀνέραστος ἀκουσίως κακίας ἀπάγεται, Β′ 133, λε′. Πῶς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ποιεῖται τὴν κάθαρσιν τοῖς ἀξίοις—, Β′ 163, οθ′. Ποσόν—, Δ′ 37, μδ′. Τὸ πάσχειν τήν—, μία τῆς τριπλῆς μορφῆς τοῦ τέλους ἀνθρώπου, Α′ 329,12. Τίνα ποιοῦσι τὴν κατὰ τὴν ἀνάληψιν—, Β′ 184,ϛγ′. Τὸ κατὰ χάριν πάθος—, πότε ἐπιγίνεται καὶ τί τῷ νῷ ποιεῖ καὶ τῷ λόγῳ, Β′ 102, ξγ′. Τελειότης ἀνθρώπου καί—, Δ′ 38, νε′. Τίνα τήν —κατεργάζονται, Δ′ 204, ια′. Χάρις —, Δ′ 190,3 ἑξ.

Θηβαΐς· Α′ 85,14, Α′ 87,36.

Θῆλυ· Τὸ «οὐκ ἔνι ἄρσεν καί—», πῶς νοητέον, Β′ 193,22 ἑξ., 194,15 ἑξ., 195,36 ἑξ.

Θηρία, φίλοι ἁγίων, Α′ 225,4 ἑξ.

Θηρίον τὸ πάθος ἐστί, Β′ 55, κδ′.

Θησαυροί·— Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 348, οη′. — σοφίας ἐν ἡμῖν ὄντες, Β′ 77, μ′. Πεῖρα—πνευματικῶν, Δ′ 289, ϛδ′.

Θησαυρός·— πάντοτε εὑρισκόμενος ὑπὸ δοκίμου ἀσκητοῦ, Β′ 54, ιζ′. Κατοικία Χριστοῦ ἐν καρδίᾳ καί—ἐν αὐτῇ ὁ τῆς παραβολῆς ἐν ἀγρῷ κεκρυμμένος, Β′ 48, ο′, οα′.

Θλίψεις· Γ′ 256, ρα′, Γ′ 301, ιδ′. — διατί ἀπαραίτητοί εἰσι, Γ′ 8,11 ἑξ. — εἰς φόβον ὁδηγοῦσι Θεοῦ, Α′ 119, ρ′, ν′. — καὶ δοκιμασίαι, διατί ἀπαραίτητοί εἰσιν ἡμῖν, Α′ 268, ϛδ′.— καὶ εἰρήνη, Γ′ 152,22 ἑξ. — καὶ πειρασμοί, ἀπαραίτητοι διὰ τὸν Χριστοῦ μιμητήν, Γ′ 224, ρκθ′, ρλ′ — καὶ πειρασμοὶ ἀπαριθμούμενοι, διατί ὑπὸ Θεοῦ παραχωροῦνται, Γ′ 6,20 ἑξ. — καὶ τήρησις ἐντολῶν Χριστοῦ, Γ′ 315, ξε′. — οὐ ζημιοῦσι, Α′ 99, να′. — τίνος ἀποτελέσματά εἰσι καὶ πῶς δεῖ αὐτὰς ὑπομένειν, Α′ 109, θ′. — ὑπομένει ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, Γ′ 16,24. Ἀνάγκη ἐλπίδος ἐν καιρῷ—, Γ′ 225, ρλ′. Ἀνάγκη μέχρι τέλους ἔχειν τὴν ὑπομονὴν ἐν ταῖς —, Γ′ 225, ρλα′. Ἀνάγκη ὑποδοχῆς τῶν—, Γ′ 263, ρλγ′. Ἀγάπη πρὸς Θεὸν καί—ἐκ πειρασμῶν, Δ′ 107,6 ἑξ. Διατί ἀνάγκη μέχρι τέλους ὑπομένειν τὰς διὰ Χριστόν—, Γ′ 225, ρλβ′. Διατί αἱ—μοναχῶν, Α′ 299,5 ἑξ. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν καιρῷ—καὶ πειρασμῶν, Α′ 280, ιθ′. Ὅτι οὐ δεῖ ἐκκακεῖν ἡμᾶς ἐν ταῖς—, Γ′ 124,25 ἑξ. Πορεία ὁδοῦ ἐντολῶν Χριστοῦ καί—, Γ′ 315, ξε′. Πῶς δεῖ ἐπιτυγχάνειν τὴν ὑπομονὴν ἐν ταῖς—, Γ′ 226, ρλγ′. Τί δεῖ ποιεῖν ἐν καιρῷ —, Α′ 161, ρλε′. Χρεία—, Γ′ 194, νθ′, 195, ξ′.

Θλῖψις·— ἐπελθοῦσα, διατί οὐκ ἀπορριπτέα, Α′ 105, ρμγ′. — δι᾽ ἁμαρτήματα, Α′ 296, ϛζ′. — ἡ ἀθλιψία ἐν ἀγρυπνίᾳ, μακροθυμίᾳ, προσευχῇ καὶ ἀνάλογα ἀποτελέσματα ἐκ τούτων, Α′ 115, ϛη′.—ἔχουσα ὑπομονήν, τί ἐστι, Γ′ 57,18 ἑξ.—καὶ ἀγαθά, Α′ 99, μβ′. — καὶ ἀναίρεσις ἁμαρτίας; Α′ 100, ξζ′. — καὶ μετάνοια, Α′ 51, ια′. — κατὰ Θεόν, Α′ 100, ξε′. — γοερὰ καί — σαρκός, Α′ 112, με′, μϛ′. — παρὰ προσδοκίαν, πειρασμὸς ὀνομάζεται, Α′ 123, σβ′. — συμβατική, πειρασμὸς ὀνομάζεται, Α′ 123, σδ′. — σωτήριος καί — ὀλέθριος, Β′ 89, ϛε′. Ἀνάγκη ἀποδοχῆς τῆς—, Α′ 114, πβ′. Ἄνευ—οὐ κτᾶται ἀρετή, Α′ 100, ξϛ′. Ἀξία ὑπομονῆς ἐνεστώσης—, ἐπὶ προσδοκίᾳ μελλόντων ἀγαθῶν, Α′ 121, ρξη′. Ἀποτελέσματα—, Α′ 123, σδ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν συνεπάγεται ἀπαλλαγὴν ἐκ—, Β′ 88, ϛε′. Διατί δεῖ τὴν —βαστάζειν, Α′ 280, κα′. Εἴ ἐστι—δι᾽ ἀπαθῆ, Α′ 118, ρλβ′. Μοναχὸς οὐ παραιτεῖται —, Α′ 187, ρλα′. Οὐ πᾶσα—ἐξ ἁμαρτίας ἐπέρχεται, Α′ 106, ροδ′. Τί δεῖ βλέπειν τινὰ ἐν ἡμέρᾳ—, Α′ 106, ροε′.

Θνητά, ὑπόκεινται τοῖς ἀθανάτοις, Α′ 22, ρλη′.

Θνητόν, κακόν ἐστι, Α′ 26, ρξθ′.

Θνητότης καὶ κακία, Α′ 10, μ′.

Θρῆνοι Ἱερεμίου, Α′ 298,12.

Θρῆνος·— νοὸς μοναχοῦ κλ.π., Α′ 297, 17. —, τὸν ὁποῖον ποιεῖ ὁ καταξιωθεὶς τῆς πρώτης γνώσεως ἢ θεωρίας, Γ′ 34,7 ἑξ.

Θρόνοι· Γ′ 354, ϛθ′, Δ′ 346, νϛ′.

Θυμίαμα·— καὶ φιάλαι θυμιαμάτων, αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων, Α′ 183, οϛ′, οζ′.

Θυμικόν·—, ἓν τῶν τριῶν μερῶν εἰς ἃ ἡ ψυχὴ διαιρεῖται, ἁμαρτήματα ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα καὶ τίσιν ἀρεταῖς ἰατρεύονται, Β′ 234, 29-235,7.—πῶς πολεμεῖται ὑπὸ διαβόλου, Β′ 279, ιϛ′.

Θυμοειδές· θέωσις ἢ ἀνάβασις—, τί ἐστι, Α′ 325, 23-26.

Θυμός·— ἀνθρώπων παρὰ φύσιν κινούμενος, σφόδρα συμβάλλεται τῷ σκοπῷ τῶν δαιμόνων, Α′ 46, ε′. —, ἐν τῶν τριῶν μερῶν ψυχῆς, πότε κατὰ φύσιν κινεῖται, Β′ 236,12 ἑξ. — καὶ προσευχή, Α′ 189, κδ′. κϛ′, κζ′. — καταπαύεται διὰ ψαλμωδίας, μακροθυμίας, ἐλέους, Α′ 58, ε′.—καὶ ὀργή, διατί οὐκ αὐλίζονται ἐν τῷ μοναχῷ, Α′ 309, λ′. — καταπολεμούμενος διὰ μακροθυμίας, ἀνεξικακίας κ.λ.π., Α′ 45, γ′. — κ.λ.π., φθαρτικὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ γνωστικῶν λογισμῶν, Α′ 162, ρλϛ′. — καὶ ἐπιθυμία, πῶς ὑποζεύγνυνται ὑπὸ θεωρητικοῦ νοῦ καὶ πῶς ἐλεύθερα ποιοῦνται, Β′ 137, νδ′.—, λυμεὼν καθαρᾶς προσευχῆς, Α′ 46, ε′.—μία τῶν τριῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων καὶ πῶς χρησιμοποιεῖται οὗτος, Β′ 113, κε′. —, ὅτι μανίας μελετωμένη κίνησίς ἐστι καὶ διατί δεῖ αὐτὸν ὑποτάσσειν τῷ λόγῳ, Β′ 138, νϛ′. —, πάντων κακῶν αἰτία, Α′ 6, ιβ′. —, πόσον ἐστι φθαρτικός, Α′ 146, λα′. —, πῶς ἐδόθη ἐπ᾽ ἀγαθῷ ἀνθρώπου, Α′ 66,11 ἑξ. —, τίνι τρόπῳ ἰατρεύεται, Β′ 23, ο′.—, ὑπὸ τίνων ἵσταται καὶ ὑπὸ τίνων μειοῦται, Β′ 212, κγ′. Ἀνάγκη κρατεῖν—, Α′ 51, ιβ′. Ἀποτέλεσμα κράτους κατά— καὶ ἐπιθυμίας, Β′ 206, ιζ′. Ἐκ πάθους ἐπιθυμίας καί—πάντες οἱ δαιμονιώδεις λογισμοί, Α′ 45, γ′. Ἐπιθυμία, αἰτία—, Β′ 218, κε′. Θεολόγον ψυχὴν πολλὰ ἐνοχλοῦσι πάθη, περισσότερον δέ—καὶ μῖσος, Α′ 256, οα′. Κέντρον—καὶ παρὰ νηπίοις θεωρεῖται, Α′ 66,9 ἑξ. Οἱ περὶ τόν—, ὑπὸ βοῶν διὰ προφήτου συμβολιζόμενοι, Β′ 166, ϛε′. Περί—σώφρονος καί— ἄφρονος, Α′ 252, ξβ′. Πρόφασις—,

οὐκ ἐστι διὰ μοναχόν, Α′ 71,2. Πάθος—οὐ διὰ προεστῶτα Μονῆς, Γ′ 174, ι′. Περί—καὶ ἐπιθυμίας καὶ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν χρῆσις αὐτῶν, Γ′ 276, ιε′, ιϛ′. Πνεῦμα—ἐπεμβαῖνον ταῖς καθαιρομέναις ἄρτι ψυχαῖς, Γ′ 303, κα′. Περὶ ψυχῆς καὶ σώματος καὶ ἀρχῆς ἐν ἀνθρώπῳ—καὶ ἐπιθυμίας, Δ′ 42, πα′, πβ′. Ρίζα—ἐκκοπτέα, Α′ 73,31.

Θύραι κεκλεισμέναι μαθητῶν, τί συμβολίζουσι, Β′ 78, μϛ′.

Θυσία· — ζωῆς ἡμῶν δι᾽ ἐντολὰς καὶ πίστιν Χριστοῦ, Δ′ 220, ιη′. Ὁ λόγος — οἵδε τὴν τῶν παθῶν σφαγήν, Β′ 177, γ′.

Θυσίαι πνευματικαί, τίνες εἰσί, Β′ 177, να′.

Θωμᾶς, Δ′ 317, κη′.

Ι ακώβ· Α′ 30, α′, Α′ 31, δ′, Α′ 53, ιϛ′, Α′ 108, ρϟθ′, Α′ 164, ρν′, Α′ 175,10, Α′ 212,10,19, Β′ 21, νε′, Β′ 123, πδ′, Γ′ 199, ξθ′, Γ′ 343, ξβ′, Δ′ 71, α′, Δ′ 263, ξζ′, Δ′ 352, ξβ′. Κλίμακι — ὁμοιάζουσα ἡ νῆψις, Α′ 149, να′. Φρέαρ —, ὕδωρ, βάθος, καὶ ἄντλημα αὐτοῦ τί συμβολίζουσι, Β′ 114, κθ′.

Ἰάκωβος· Α′ 80,20, Β′ 202,13, Γ′ 339, νβ′, Δ′ 185, ρμϛ′. — ἀπόστολος, Α′ 93,3, Α′ 295, ϟ′. — ἀδελφὸς Κυρίου, Β′ 145, ϟβ′, ϟγ′, Γ′ 28,3, Γ′ 68,9, Δ′ 72, γ′, Δ′ 217, Ι′, Δ′ σ. 218, Δ′ 289, ϟγ′. — Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγ. Ὄρους, Δ′ 193,30. —, ὄνομα δηλοῦν τὸν πτεργιστήν, Γ′ 165,10.

Ἰάματα· χαρίσματος τῶν—ὄργανον, ἡ φυσικὴ φιλαγθρωπία, Β′ 133, λγ′.

Ἰαμβρῆς, Γ′ 184, λε′.

Ἰαννῆς, Γ′ 184, λε′.

Ἰάσεις· — καὶ θεραπεῖαι ψυχῶν διαφόρως ὑπὸ Θεοῦ ἐνεργοῦνται, Β′ 95, κ′. — νοητέαι, ὡς ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Β′ 57, λγ′.

Ἴασις παραλυτικοῦ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχοντος ἐν τῷ κραββάτῳ, πῶς μυστικῶς νοητέα, Β′ 64, π

Ἰατροί· — μετακαλοῦνται ἐν καιρῷ νόσου, οὐκ ἔχομεν δὲ αὐτοῖς τὴν ἐλπίδα, ἀλλ᾽ εἰς τὸν ἰατρὸν Ἰησοῦν, Α′ 249, νγ′. — οὐ μετακαλοῦνται ὑπὸ ἀναχωρητῶν, Α′ 249, νγ′.

Ἰατρὸς ψυχῆς ὁ Χριστός, Δ′ 100, 29 ἑξ.

Ἰάφεθ, Δ′ 122,3.

Ἴβηρες· Μονὴ τῶν—, Δ′ 192,39.

Ἰγνάτιος· — θεοφόρος, Δ′ 296, ε′. — Ξανθόπουλος, Δ′, σ. 194, σ. 195. Περὶ τῶν αἱρουμένων ἡσύχως βιῶναι, ὑπὸ Καλλίστου καί — Ξανθοπούλων, Δ′ σ. 197 ἑξ.

Ἰδέαι ἑπτά, αἱ σωματικαὶ πράξεις, Γ′ 17,1 ἑξ.

Ἰδιόρρυθμοι· Περὶ κινδύνων πλάνης ἀρχαίων καί—καὶ τί δεῖ ποιεῖν αὐτούς, Δ′ 85,1 ἑξ.

Ἰδιόρρυθμος· Ἀρχάριος ἢ—καὶ κίνδυνος αὐτῶν ἐκ πλάνης, Ε′ 98,32 ἑξ.

Ἰδιότητες· — τίνες Θεοῦ, Β′ 31, κζ′.

Ἰδιώματα· Θεὸς παρασχὼν τὰ δύο—τῇ οὐσίᾳ καὶ δύο τῇ γνωμικῇ ἐπιτηδειότητι, καὶ ποῖα ταῦτα, Β′ 30, κε′. Θεὸς εἷς καὶ τίνα—αὐτοῦ, Ε′ 9, ιε′. Νόησις τῶν περὶ Θεοῦ λόγων ὑφ᾽ Ἁγίων, κατὰ θέσιν ἢ ἀφαίρεσιν, ἐκφράσεις περὶ Αὐτοῦ καί—Θεοῦ, Β′ 227, πα′-229, ρ′. Ποῖα τὰ τέσσαρα—Θεοῦ συνεκτικά, φρουρητικὰ καὶ διασωστικὰ τῶν ὄντων, κοινοποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, Β′ 30, κε′. Περί—ὑποστατικῶν Θεοῦ, Δ′ 181, ρλβ′.

Ἰδιωτεία· — ἕτερον ἀφροσύνης, Α′ 101, πβ′.

Ἰδιώτης· — καὶ ταπεινοφροσύνη, κενοδοξία κ.λ.π., Α′ 101, οθ′, π′, πα′. — λόγῳ καὶ γνώσει, Α′ 101, πα′.

Ἰεβοσθέ, Α′ 199,18,23.

Ἰεζάβελ, Α′ 288, νη′.

Ἰεζεκιήλ· Α′ 198,39, Α′ 210,17, 211, 14,32, Α′ 258, οε′. Δ′ 253, νδ′.

Ἱερεῖς καὶ Λευῖται κέκληνται οἱ ὅλου δι᾽ ὅλου ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ἀναθέμενοι καὶ πράξει καὶ θεωρίᾳ, Α′ 292, οη′.

Ἱερεμίας· Α′ 38,4, Α′ 198,6, Α′ 200, 29, Α′ 217,7, Α′ 223,34, Β′ 6, κη′, Β′ 7, λθ′, Β′ 123, πβ′, Γ′ 343, ξβ′, Γ′ 344, ξε′. Θρῆνοι—, Α′ 298, 12.

Ἱερεύς· — διατί οὐ φοβεῖται θάνατον, Β′ 258, ιθ′, κ′. — καὶ ἀπάθεια, Β′ 257, ιγ′. — καὶ προϋποθέσεις αὐτοῦ πνευματικαὶ διὰ τελετουργίας, Β′ 269, ο′, οα′. — καὶ σαρκικὰ πάθη, Β′ 265, νδ′, 266, νε′. — μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, Β′ 270, ογ′. Ἀναγκαιότης ἀρετῆς, δι᾽—, Β′ 258, ιϛ′. Ἀνάγκη καθάρσεως νοῦ—, Β′ 264, μθ′, 265, ν′. Ἀπάθεια—, Β′ 266, νζ′. Ἀρεταὶ διὰ τόν—, Β′ 257, ιγ′. Καθαρότης δι᾽—, Β′ 266, νϛ′. Ὅτι δεῖ τόν—ὥσπερ ἰσάγγελον εἶναι, Β′ 257, ιδ′. Ποίων ὅλως ἐξαιρέτως δεῖ καθαρεύειν παθῶν τόν—, Β′ 258, ιζ′. Πρότερος βίος—, εἰσελθόντος εἰς τὴν ἱερωσύνην, Β′ 265, να′. Προϋποθέσεις —διὰ τὸ ἱερουργεῖν, Β′ 266, νη′, νθ′, 267, ξ′. Ρεῖθρα δακρύων ἀναγκαῖα δι᾽—, Β′ 258, ιη′. Συμπεριφορά—πρὸς τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, Β′ 265, νβ′, νγ′. Τί εἴδους σκεῦος δεῖ εἶναι τόν—, Β′ 258, ιε′. Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ οἷον δεῖ εἶναι τόν—, Γ′ 269, ρνβ′.

Ἱερόθεος, Ἅγιος, Γ′ 59,24.

Ἱεροσόλυμα, Α′ 69,2, Α′ 93,2, Α′ 200,28.

Ἱερουργία Εὐαγγελίου, Δ′ 46, ϟγ′.

Ἱερουργίαι· Προϋποθέσεις ἱερέως· διὰ τάς—, Β′ 266, νη′, νθ′, 267, ξ′.

Ἱερουσαλήμ· Α′ 35, κζ′, Α′ 69,8, Α′ 159, ριζ′, Α′ 211,17, Α′ 223,35, Α′ 224,5,13, Α′ 298,13, Β′ 119, ξγ′, Β′ 120, ξζ′, Β′ 138, νϛ′, Γ′ 204, πβ′, Γ′ 342, νθ′, Δ′ 71, α′, Δ′ 158, ξζ′, Δ′ 256, ξ′, Δ′ 339, νγ′, Δ′ 340, νγ′, Δ′ 341, νδ′, — ἄνω, Γ′ 84,37, Γ′ 137,27. —, γνῶσις ἐπουράνιος τῶν ἀσωμάτων ἐστί, Β′ 212, λα′. —, ἑρμηνευόμενον ὅρασις εἰρήνης, Β′ 125, ϟζ′. Ἐν—ὅρασις εἰρήνης, Β′ 212, λα′. Νοῦς γνωστικὸς καὶ φιλόσοφος, πῶς τὸν Ἰούδαν ἔχει ὡς πρακτικὴν φιλοσοφίαν καὶ τήν—θεωρητικὴν μυσταγωγίαν, Β′ 128, ια′. Ποῖαι αἱ τρεῖς πύλαι αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὴν νοητήν—, Β′ 275, ϛ′. Περὶ τοῦ χωρίου «—οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ κ.λ.π.» ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὸν θεωρητικὸν νοῦν καὶ τὴν Θεοῦ θεωρίαν, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 339, νδ′.

Ἱεροψάλτης, ὁ Δαυίδ, Α′ 170, ρπζ′.

Ἱερωσύνη· — ἀπαραίτητος διὰ βάπτισμα καὶ ἁγίαν μετάληψιν, Γ′ 110,10 ἑξ. — καὶ ἀπάθεια, Β′ 257, ιγ′. — καὶ προϋποθέσεις ἱερουργίας, Β′ 266, νη′, νθ′, 267, ξ′. — καὶ σαρκικὰ πάθη, Β′ 265, νδ′, 266, νε′. Ἀνάγκη καθάρσεως ἐν τῇ—, Β′ 264, μθ′, 265, ν′. Ἀξίωμα—ἐλαφρὸν καὶ ὁ ζυγὸς χρηστός, πῶς νοητέος, Β′ 265, νβ′. Ἀπάθεια ἐν τῇ—, Β′ 266, νζ′. Ἀρεταὶ διὰ τὸν καταξιωθέντα—, Β′ 257, ιγ′. Εἴσοδος εἰς τήν—καὶ πρότερος βίος εἰσελθόντος, Β′ 265, να′. Κεφάλαια Θεογνώστου, περὶ πράξεως θεωρίας καί—, Β′, σ. 255. Λαμπρότης ἀξιώματος—καὶ καθαρότης δι᾽ αὐτό, Β′ 266, νϛ′. Συμπεριφορὰ ἐν τῇ—, Β′ 265, νγ′. Ὕψος—, Β′ 269, οα′, 270, οβ′.

Ἰεσσαί· Δ′ 159, ο′.

Ἰησοῦς· Α′ 47, ε′, Α′ 126, σκϛ′, Α′ 159, ρκβ′, Α′ 169, ροη′, Α′ 245, λη′, Β′ 141, οε′, Β′ 214, ξε′, Β′ 219, νβ′, Β′ 276, η′, Β′ 281, κ′, κβ′, Β′, σελ. 283, Γ′ 89,37, Γ′ 96,1,3, Γ′ 283, μϛ′, Γ′ 328, θ′, Γ′ 348, οζ′, Δ′ 50, ρη′, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ 54, ριθ′, Δ′ 59, ρκθ′, Δ′ 68, δ′, Δ′ 69, ε′, Δ′ 72, β′, γ′, Δ′ 81,26,28, Δ′ 86,37, Δ′ 95,15, Δ′, σ. 196, Δ′ 203, ι′, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 208, ιε′, Δ′ 235, λδ′, Δ′ 248, μθ′, 249, μθ′, 249, ν′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 252, νβ′, 253, νγ′, Δ′ 262, ξζ′, Δ′ 270, οδ′, Δ′ 273, οζ′, Δ′ 274, οθ′, Δ′ 284, ϟα′, Δ′ 285, ϟβ′, Δ′ 290, ϟε′, Δ′ 319, λβ′, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 322, λη′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 332, μη′, Δ′ 333, να′, Δ′ 341, νδ′, Δ′ 345, νε′, Δ′ 348, νϛ′, Δ′ 351, ξ′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 354, ξβ′, Δ′ 359, ξδ′, Δ′ 364, οη′, Δ′ 367, πγ′, Δ′, σελ. 371, Δ′ 372,23, Ε′ 23, λϛ′, Ε′ 39, ογ′, Ε′ 50, πβ′, Ε′, σελ. 63, Ε′, σελ. 66, σελ. 67, Ε′, σελ. 67, Ε′ 87, 17,24, Ε′ 90,27, 29-92,11,15,93,11-104,22, 105,20. — διατί ἐγένετο ἄνθρωπος καὶ ἐγεννήθη ἐκ Παρθένου, μὴ ὑποστάσης τὰς ὀδύνας τῆς γεννήσεως, Β′ 94, ιδ′. —, διατί ἔφυγε τὴν

ἀφὴν Μαρίας Μαγδαληνῆς, Β′ 77, με′. —, διατί μεγάλης βουλῆς ἄγγελος λέγεται καὶ πῶς ἐγένετο τοιοῦτος, Β′ 73, κβ′, κγ′. —, διατί οὐ πᾶσι τοῖς ἱσταμένοις ἐπιφαίνεται μετὰ δόξης, Β′ 71, ιγ′. —, διατί τριακοντούτης ἤρξατο τῆς διδασκαλίας, Β′ 64, οθ′. — ἐν Βασιλείᾳ οὐρανῶν, Δ′ 37, μγ′. — Θεός, Γ′ 291, οζ′. — Θεάνθρωπος, Δ′ 271, οε′. — Θεάνθρωπος, σωτήρ, Δ′ 220, ιη′. — Θεάνθρωπος, Ε′ 111,4; — καλούμενος βοηθὸς ἐστι καὶ ἀντιλήπτωρ, Β′ 282, κϛ′. — καλούμενος, ἐκδιώκει δαίμονας, Β′ 282, κε′. — κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν τὴν κατὰ φρόγησιν ἀκραιφνῆ τελειότητα ἐδήλου, Β′ 72, ιϛ′. — μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, γνωρίζει ἀνθρώποις τὸν Πατέρα καὶ προσάγει αὐτοὺς αὐτῷ, Β′ 188,23. — Ναυῆ, Α′ 205,13, Α′ 217,12,13, Α′ 228,34, Β′ 57, λϛ′, Β′ 75, λα′, Β′ 75, λγ′. — Ναζωραῖος, Δ′ 203, ι′. — ὄνομα ἐνούμενον εἰς πνοὴν ἑκάστου, Α′ 171, ρπθ′. — ὁ Χριστός, εἷς τῆς Ἁγ. Τριάδος, Β′ 227, ογ′. — παρέχει τὴν ὄδευσιν τοῦ μοναχοῦ πρὸς τὰ ἄνω, Α′ 159, ριζ′. —, πότε οὐχ ὁρᾶται ὑπὸ νοῦ, Α′ 161, ρλ′. — πότε καὶ πῶς ἀποδημεῖ ἀπὸ ἀνθρώπου, Β′ 79, νζ′, νη′. — πότε καὶ πῶς ἐνδημεῖ πρακτικῷ καὶ θεωρητικῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 79, νζ′, νη′. — πότε κήπουρὸς ὑφ᾽ ἡμῶν ποιεῖται, Β′ 77, με′. —, πῶς νοητέος ὡς κόκκος σινάπεως, κατὰ πίστιν ἐν πνεύματι σπειρόμενος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, Β′ 71, ια′. — πῶς σταυροῦται, ἐγείρεται πνευματικῶς ἀεὶ ἐν ἡμῖν κ.λ.π., Β′ 74, κζ′. — υἱὸς Θεοῦ, Β′ 72, ιη′. — ὑπερασπιστὴς ἐν ταῖς θλίψεσι, Γ′ 226, ρλβ′. — Χριστός, Α′ 31, ιβ′, Α′ 80,30, Α′ 149, ρμθ′, Α′ 135,24, 29, Α′ 138,31, Α′ 143, ιϛ′, Α′ 158, ρια′, Α′ 163, ρμζ′, Α′ 165, ργβ′, Α′ 170, ρπγ′, ρπδ′, Α′ 167, ρξζ′, ρξθ′, Α′ 168, ροα′, Α′ 232,26, Α′ 248, να′, Α′ 260, π′, Α′ 261, πβ′, Α′ 273, ρ′, Α′ 299,37, Α′ 301,12. — Χριστός, αἴτιος ἄκρου καθαρμοῦ καρδίας, Α′ 155, ϟα′. — Χριστός, ἐν ᾧ τὸ ἀγαθὸν ἐνεργεῖται καὶ πιστεύεται, Α′ 96, β′. — Χριστὸς οἰκεῖ ἐν ἡμῖν, Α′ 287, γϐ′. — Χριστὸς σωτὴρ καὶ ἰατρός, Α′ 249, νγ′. — Χριστὸς υἱὸς Θεοῦ, Α′ 164, ρμθ′. — χαρισάμενος πᾶσι τὸ φῶς, Β′ 225, μϛ′. — Χριστός, Β′ 11, ογ′, Β′ 43, κδ′, Β′ 80, ξβ′, Β′ 148, ζ′, Β′ 202,26, Β′ 236, 25, Β′, σ. 240, Β′ 276, θ′, Β′ 278, ιδ′, Β′, σελ. 282, Β′ 284, λα′, Β′ 286, μ′, Β′ 314, ρλθ′. — Χριστός, Θεός, Β′ 10, οα′. — Χριστός, Θεός, ἀκατάληπτος, ἄγνωστος, ἀνεκλάλητος, Β′ 278, ιδ′. — Χριστός, Κύριος καὶ Θεός, Β′ 226, νη′. — Χριστός, χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, πῶς νοητέος, Β′ 92, η′. — Χριστός, Γ′ 21,8, Γ′ 54,20, Γ′ 33,3, Γ′ 41,11,22, Γ′ 44,2, Γ′ 49,9, Γ′ 77,35, Γ′ 91,21, Γ′ 95,31, Γ′ 110,33, 111,13, Γ′ 116,33, 117,37, Γ′ 126,21, 129,7, Γ′ 141, 25, Γ′ 149,5, Γ′ 151,14, Γ′ 166,21, Γ′ 216, ριϛ′, Γ′ 218, ριε′, Γ′ 240, κβ′, Γ′ 242, λϛ′, Γ′ 303, κ′, Γ′ 347, οε′, Δ′ 18,6, Δ′ 26,7, Δ′ 28,9, Δ′ 36, λβ′, Δ′ 44, πδ′, Δ′ 48, ργ′, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ 67, β′, Δ′ 71, α′, β′, Δ′ 74, ε′, 80,18, Δ′ 81,20, Δ′ 96,26, Δ′ 118,1, Δ′ 119,34, Δ′ 122,19, Δ′ 125,5, Δ′ 159, οα′, Δ′, σ. 196, Δ′ 201, ϛ′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 204, ι′, ια′, Δ′ 204, ιβ′, 205, ιγ′, Δ′ 206, ιδ′, 207, ιδ′, Δ′ 209, ιε′, Δ′ 210, ιε′, 211, ιε′, Δ′ 213, Α′, Δ′ 218, Ι′, Δ′, σ. 220, Δ′, 220, ιη′, Δ′ 221, ιη′, Δ′ 222, ιθ′, κ′, κα′, 223, κα′, κγ′, Δ′ 224, κδ′, κε′, Δ′ 225, κϛ′, Δ′ 226, κζ′, Δ′ 232, λβ′, 235, λε′, Δ′ 237, λζ′, Δ′ 238, λη′, Δ′ 242, μβ′, Δ′ 245, με′, Δ′ 246, μη′, 247, μη′, μθ′, Δ′ 248, μθ′, 249, μθ′, ν′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 252, νβ′, νγ′, 253, νδ′, 254, νϛ′, 255, νζ′, νη′, 256, νθ′, Δ′ 270, οδ′, Δ′ 273, οϛ′, Δ′ 277, πγ′, 285, ϟβ′, 286, ϟβ′, Δ′ 290, ϟδ′, ϟε′, 292, κϛ′, 295, ρ′, Δ′ 308, κ′, Δ′ 311, κβ′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 326, μ′, Δ′ 330, με′, Δ′ 331, μϛ′, Δ′ 340, νγ′, Δ′ 342, νε′, Δ′ 343,

νε′, Δ′ 344, νε′, Δ′ 345, νε′, Δ′ 347, νϛ′, Δ′ 348, νϛ′, Δ′ 349, νη′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 354, ξβ′, Δ′ 357, ξγ′, Δ′ 364, οϛ′, οζ′, Δ′ 365, οθ′, Δ′ 366, πβ′, Δ′ 369, 3, 17, 370,26, 371,12, 373,20, Ε′ 23, λϛ′, Ε′ 25, λϛ′, Ε′ 37, ξθ′, Ε′ 39, οβ′, Ε′ 40, οδ′, Ε′ 49, πα′, Ε′ 50, πβ′, Ε′ 52, πε′, Ε′ 56, ϟ′, Ε′, σελ. 60, σελ. 61, Ε′, σελ. 62, Ε′, σελ. 63, Ε′, σελ. 64, Ε′ 65,2,9, σελ. 66, σελ. 67,69,6,75, 21, 80,9, 87,18, 88,22, 89,22, σελ. 90, 91,32, Ε′ 92,4,23, σελ. 93, 94, 27, 101,16, 103,13, 104,26, 106,36, 108,33, 110,5,25. Ἀδύνατον τὴν καρδίαν καθαρθῆναι ἄνευ συχνῆς—Χριστοῦ ἐπικλήσεως, Α′ 145, κη′. Ἀνάγκη εὐχῆς πρός—Χριστόν, Α′ 147, λθ′. Ἀξία ἐπικλήσεως—, Α′ 165, ργγ′. Ἀξία συνεχοῦς πρός—Χριστὸν ἱκεσίας, διὰ τὸν κρυφὸν καὶ νοητὸν πόλεμον, Α′ 156, ϟθ′. Ἀπάθεια καὶ ὅρασις—ὑπὸ μοναχοῦ, Α′ 283, λζ′. Ἀπαυστον δεῖ εἶναι τὴν πρὸς τόν—ἐπίκλησιν, Α′ 263, πε′. Ἀποτελέσματα εὐχῆς—, Α′ 170, ρπα′, ρπβ′, ργ′. Ἀποτελέσματα εὐχῆς ὀνόματος—, Α′ 172, ρϟϛ′, ρϟζ′. Ἀποτελέσματα μετὰ προσοχῆς μνήμης—, Α′ 243, λβ′. Ἀποτελέσματα ὀνόματος—Χριστοῦ μνημονευομένου, Α′ 251, νθ′. Ἀποτελέσματα συχνῆς ἐπικλήσεως—, μετὰ πυρώσεως καρδίας, Α′ 155, ϟζ′. Ἀποτελέσματα τῆς—ἐπικλήσεως, Α′ 155, ϟα′. Ἀποτελέσματα μνήμης Θεοῦ, ἤτοι μνήμης—, Β′ 281, κβ′. Αἷμα—, Γ′ 182, λ′. Ἀνάγκη γυμνότητος νοῦ κατ᾽ ἐπίκλησιν—Χριστοῦ, Δ′ 222, κ′. Δεῖ ἡμᾶς τόν—Χριστὸν συνεχῶς ἀναπνέειν, Α′ 171, ρπζ′. Δύναμις ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος—Χριστοῦ, Ε′ 88,22 ἑξ. Δύναμις προσευχῆς «Κύριε — Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 63,8 ἑξ. Ἐπίκλησις—, Α′ 155, ϟβ′, Α′ 144, κ′, κα′, κβ′, κδ′, Α′ 154, ϟ′. Ἐπίκλησις—καὶ ἐκδίωξις προσβολῆς πονηροῦ λογισμοῦ, Α′ 162, ρμβ′, ρμγ′. Ἐπίκλησις—, λίαν ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐχθροῦ κατανίκησιν, Α′ 148, μβ′. Ἐπίκλησις —Χριστοῦ, Α′ 146, λβ′. Ἐπίκλησις —Χριστοῦ, σὺν ἄλλοις, ὁδηγεῖ εἰς θεωρίαν, Α′ 145, κθ′. Ἐπίκλησις—Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀδιάλειπτος, Α′ 142, ε′. Ἐπίκλησις Κυρίου—, φυγαδεύει τὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, Α′ 149, μϛ′, μζ′. Ἐπίκλησις ὀνόματος —, γίνεται μέχρις ὅτου ὁ λάρυγξ ἡμῶν βραγχιάσῃ, Α′ 157, ρϛ′. Ἐπίκλησις ὀνόματος—Χριστοῦ, Α′ 299, 33-34. Ἐπίμονος—εὐχή, ἀποτέλεσμα νήψεως, Α′ 142, ζ′. Ἔξοδος ψυχῆς καὶ προηγουμένη ἐν βίῳ ἐπίκλησις—Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Α′ 164, ρμθ′. Εὐχή—, Α′ 158, ριϛ′, Α′ 159, ρη′. Εὐχή—, ἄκρα προσευχὴ καὶ νῆψις, ἀλλήλων εἰσι συστατικά, Α′ 155, ϟδ′. Εὐχή—ἀπαραίτητος διὰ νίκην κατ᾽ ἐχθρῶν, Α′ 165, ρνβ′. Εὐχή—ἐκ βαθέων καρδίας ἐπιβοωμένη καὶ ἐξέμεσις πονηρῶν λογισμῶν, Α′ 171, ρπη′. Εὐχή—καὶ νῆψις ἐξαλείφουσαι παγέντας τῇ καρδίᾳ λογισμούς, Α′ 162, ρλϛ′. Εὐχή—καὶ τὸ ἐργῶδες τοῦ ἡσυχάζειν ψυχικῶς ἐκ παντὸς λογισμοῦ, Α′ 163, ρμη′. Εὐχή—κεκολλημένη διανοίᾳ καὶ φωνουμένη ἀδιαλείπτως ἐν καρδίᾳ, 172, ρϟϛ′. Εὐχή (—) συνεχής, καθαρεύει ἀέρα διανοίας καὶ καρδίας, Α′ 168, ροε′. Εὐχή (—), ταπείνωσις καὶ νῆψις, Α′ 169, ροϛ′. Εὐχή—Χριστοῦ, Α′ 143, ι′, ια′. Εὐχὴ μονολόγιστος—Θεοῦ καὶ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 168, ροδ′. Ἐν—Χριστῷ διαφορὰ ἄρρενος καὶ θήλεος, Β′ 301, κε′. Ἐν ταῖς Γραφαῖς, ὁ περί—λόγος δύο μορφὰς αὐτὸν ἔχοντα ποιεῖ μίαν κοινὴν καὶ ἑτέραν κρυφιωτέραν, Β′ 67, ϟζ′. Εὐχή—Χριστοῦ ἀδιάλειπτος, Β′ 274, β′. Ἐπίκλησις—Θεοῦ, Γ′ 296, ϟζ′. Ἐπίκλησις ἐπιστημονική —καὶ ἐνέργεια πνεύματος, Δ′ 67, γ′. Ἐπίκλησις—, Δ′, σ. 17, Δ′ 75, θ′, Δ′ 80,11, Δ′ 372,23 ἑξ. Ἐπίκλησις ἔνδον καρδίας τοῦ—, Δ′ 277, πγ′. Ἐπίκλησις—διὰ τὸ διώκειν τοὺς λογισμούς, Δ′ 81,26, ἑξ. Ἐπίκλησις—καὶ ἔγωσις, Δ′ 71, α′. Ἐπίκλησις μονολόγιστος καρδιακὴ ὀνόματος—

καὶ ἐπιχορήγησις τοῦ ἀρρεμβάστου τοῦ νοῦ, Δ′ 224, κδ′. Ἐπίκλησις ὀνόματος—Χριστοῦ, Δ′ 202, ηθ′, 204, ια′. Θάρρος τῷ—, κατὰ πλοῦν νοητῆς θαλάσσης βίου, Α′ 164, ρν′. Ἰωάννης τῆς Κλίμακος καὶ Ἡσύχιος, περὶ τοῦ δεῖν κολλᾶσθαι τῇ πνοῇ τὴν μνήμην καὶ εὐχήν—, Δ′ 223, κβ′. Καθαρμὸς καρδίας καὶ ψυχῆς—ὀνόματι, Α′ 167, ρο′. Κραυγὴ «Κύριε—Χριστέ», Α′ 252, ξα′. Κύριος—, Α′ 39,3,17. Κλῆσις—δι᾽ εὐχῆς καὶ μνήμη αὐτοῦ, Β′ 283, κθ′. Κύριος—ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι λέγεται μόνον ὑπὸ τελείαν ἀγάπην κτησαμένου, Β′ 45, λθ′. Καθαρμὸς καρδίας διὰ μνήμης—, Δ′ 254, νϛ′. Κραυγὴ νοερῶς τοῦ «Κύριε—Χριστὲ ἐλέησόν με», Δ′ 71, β′. «Κύριε Ἐλέησον» ἑρμηνεία αὐτοῦ καὶ ἀξία αὐτοῦ, ὡς ἡ τῆς προσευχῆς «Κύριε—Χριστὲ κ.λ.π.», Ε′ 69,1-72,20. Λογισμοὶ δι᾽ — σβεννύμενοι, Α′ 154, πη′. Μνήμη Κυρίου—, ἀπαραίτητος διὰ πόλεμον κατὰ δαιμόνων καὶ ἐπέκτασιν εἰς πνευματικὰς θεωρίας, Α′ 145, λ′. Μνήμη Κυρίου—, πρὸς καθαρμὸν καρδίας, Α′ 271, ϛζ′. Μοναχός, ὀνόματι—μαστίζει πολεμίους, Α′ 156, ρ′. Μνήμη παθῶν—Χριστοῦ, Β′ 277, ιγ′. Μνήμη—, Δ′ 225, κε′, Δ′ 371, 40. Μνήμη—διηνεκὴς εἰσαγομένη διὰ πνοῆς τῇ καρδίᾳ, Δ′ 370,36 ἑξ. Μνήμη—ἔνδον τῇ καρδίᾳ, Δ′ 256, νθ′. Μνήμη—κολλωμένη τῇ πνοῇ, Δ′ 371,22. Νῆψις ἀναγκαία διὰ τὴν συνεχῆ εὐχήν, Α′ 156, ρβ′. Νῆψις καὶ —Χριστοῦ ὄνομα, Α′ 167, ρξθ′. Νῆψις καὶ εὐχή—, Α′ 167, ρξη′. Νοερὰ προσευχὴ «Κύριε — Χριστὲ κ.λ.π.», διὰ μεθόδου εἰσπνοῆς διενεργουμένη, Δ′ 221, ιθ′, 222, κ′, 223, κβ′. Ὄνομα—ἐπιβοώμενον ἀπαλύνει τὴν καρδίαν ὡς ὁ ὑετὸς τὴν γῆν, Α′ 147, μ′. Ὄνομα — ἐπικαλούμενον, πῶς ἐνεργεῖ, Α′ 157, ρε′. Ὄνομα Κυρίου—, ὅπλον, κατὰ τῆς τοῦ πονηροῦ ἀπάτης, Α′ 243, λα′. Ὄνομα—, ὄντως εἰρήνη ψυχῆς, γλυκὺ πρᾶγμα κ.λ.π., Α′ 160, ρκβ′. Ὅρασις γνώσεως ἀληθοῦς δι᾽ ἀκολουθίας τῷ—, Β′ 208, νγ′. Ὅτι δεῖ τόν—, τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον, ἄδυτον ὑπάρχειν ἐν ἡμῖν, Β′ 75, λα′. Ὄνομα—, ἀδιάλειπτον μελέτημα, Δ′ 205, ιγ′. Ὀνόματι — μαστιγοῦνται οἱ λογισμοί, Δ′ 81,28. Παράκλησις πρός —Χριστόν, πρὸς καταγίκησιν πνευμάτων πονηρίας, Α′ 145, κϛ′. Παράκλησις συνεχὴς ἐν ταπεινώσει πρός—Χριστόν, ἀναγκαία, Α′ 143, ιϛ′. Πονηροὶ λογισμοὶ διαλύονται δι᾽ ἐπικλήσεως—, Α′ 155, ϛη′. Πόσον μέγα ἀγαθόν ἐστιν ἡ — ἐπίκλησις, Α′ 150, ξβ′. Προσοχὴ διανοίας αὐξάνει τὴν μετὰ πόθου προσευχὴν τῷ—, Α′ 154, ϛ′. Πῶς οἱ μοναχοὶ πεπάνυνται ἐν—Χριστῷ καὶ βοηθοῦνται ὑπ᾽ αὐτοῦ, Α′ 149, νβ′. Προσευχή—, Β′ 244, 19-20, Β′ 244,39. Περὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς πρός—Χριστόν, Δ′ 247, μθ′. Περὶ τῆς προσευχῆς «Κύριε — Χριστὲ» κ.λ.π., Δ′ 290, ϛε′. Προσομιλία τῷ—διὰ καθαρᾶς προσευχῆς, Δ′ 66, α′. Προσευχή—, Δ′ 252, γ′. Προσευχὴ ἀδιάλειπτος τῷ ὀνόματι—, Δ′ 252, νβ′, Δ′ 247, μθ′, Δ′ 252, νγ′. Προσευχή—διὰ μεθόδου εἰσπνοῆς, Δ′ 223, κγ′, 224, κδ′, Δ′ 224, κδ′, κε′. Προσευχὴ καὶ ἐπίκλησις ὀνόματος—Χριστοῦ, Δ′ 27,31, 28,2. Προσευχὴ καρδιακή—ἐν τῷ ὄρθρῳ, Δ′ 225, κϛ′. Προσευχὴ «Κύριε—Χριστὲ κ.λ.π.», κατ᾽ Ἰωάννην Χρυσόστομον, Δ′ 222, κα′. Προσευχὴ «Κύριε—Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ», Δ′, σ. 195, Δ′ 371,11 ἑξ. Προσευχὴ πρός —Χριστόν, δυναμένη νὰ ἀναχθῇ εἰς Πέτρον, Παῦλον καὶ Ἰωάννην, Δ′ 249, ν′. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς προσευχῆς «Κύριε—Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ κ.λ.π.», Ε′ 65,21 ἑξ. Περὶ τῆς προσευχῆς ἐν τῷ ὀνόματι—Χριστοῦ, ὅτι πάντες, μοναχοί, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ὀφείλουσι διὰ ταύτης προσεύχεσθαι, Ε′, σ. 62. Περὶ τῆς προσευχῆς «Κύριε—Χριστέ», ὑπὸ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, Ε′, σ. 60-61. Περὶ τῆς προσευχῆς τοῦ—, ἤτοι περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τίνες τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποίησαν ταύτην, Ε′ 63, 12-68,8. Συνεχὴς προσευχὴ πρός

—καὶ ἐπίκλησις διανοίᾳ, καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Α′ 142, η′. Σῶμα —Χριστοῦ, πῦρ θεϊκόν, Α′ 156, ρα′. Σταυροῦσι τόν—καὶ θάπτουσιν οἱ ὑπερήφανοι, Β′ 61, ξε′. Συσταύρωσις τῷ—, Β′ 262, λθ′. Τόπος διὰ προσευχήν—κατάλληλος ἀρχαρίοις, Δ′ 223, κγ′. Τρόπος προσευχῆς καὶ νοερᾶς ἐπικλήσεως—, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀναπνοήν, Δ′ 71, β′, 72, γ′. Φόβος—Χριστοῦ, εἶδός τι ἀγνισμοῦ φέρει τοῖς ἀγωνιζομένοις, Α′ 244, λε′, 245, λε′. Φυλακὴ νοὸς καὶ ἐπίκλησις —, Α′ 156, ργ′.

Ἱκεσία· — ἀπαραίτητος καὶ δὴ διὰ μοναχόν, ἀγωνιζόμενον πρὸς τήρησιν τῆς παρασχεθείσης θείας χάριτος, Α′ 291, ο′. — εἰσακουστέα παρὰ Θεοῦ ἐστι, Α′ 291, ξθ′. — πολλή, παρέχει ὑπερμάχους ἀγγέλους βοηθοὺς τῷ μοναχῷ, ἐπιθῆναι ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον, Α′ 282, κη′.

Ἱλαρίων, ἅγιος, Γ′ 30,11.

Ἱλασμός· — ὑπὸ Θεοῦ παρεχόμενος καὶ καθήκοντα μοναχοῦ, Β′ 267, ξγ′. Ἑορτή—διὰ χριστιανούς, τίς ἐστι, Β′ 177, μθ′.

Ἰλιούπολις, Α′ 163, ρμδ′.

Ἰλλυρικόν, Α′, σ. 234.

Ἱμάτια· Ἡσυχαστὴς οὐκ ἐπιθυμεῖ—, Α′ 39,20 ἑξ.

Ἰνδία· Α′, σ. 275. Μοναχοί τινες ἐν—, διατί ἐμακάρισαν τοὺς κοσμικούς, Α′ 300,34 ἑξ. Λόγος πρὸς τοὺς ἐν—μοναχούς, Ἰωάννου Καρπαθίου, ἀσκητικὸς καὶ πάνυ παραμυθητικός, Α′ 297,2.

Ἰορδάνης· Α′ 55, κα′, Α′ 205,13,16; Α′ 224,25, Α′, σελ. 208, Β′ 57, λϛ′, Β′ 59, νβ′, 60, νγ′, Γ′ 48,30. —, σημαίνων τὸν τῆς μετανοίας λόγον, Α′ 208,30 ἑξ. Λούσιμον μοναχοῦ εἰς—γνώσεως, Α′ 283, λζ′. Διάβασις—ὑπὸ Ἐλισσαίου, τί συμβολίζει, Β′ 193,39, ἑξ.

Ἰουδαία, Α′ 224,20.

Ἰουδαῖοι· Βίος ἀσκητικὸς μεταξύ—, ὑπ᾽ Ἐσσαίων ἐτιμήθη, Α′ 191,4 ἑξ. Πλῆθος—, τύπος τοῦ γραπτοῦ νόμου ἦσαν, κατὰ τὸ πάθος Ἰησοῦ, Β′ 62, οα′.

Ἰούδας· Α′ 70,3, Α′ 75,28, Α′ 147 λη′, Α′ 159, ριη′, Α′ 201,15, Α′ 293, πε′, Α′ 316, ξη′, Β′ 82, ξη′, Β′ 98, μγ′, Β′ 191,5, Γ′ 6,17, Γ′ 34,30,34, Γ′ 81,34, Γ′ 122,10, Γ′ 128,6, Γ′ 340, νε′, Δ′ 354, ξβ′. — προδότης, Γ′ 92,23, Δ′ 102,8. — φιλάργυρος, Α′ 68,8. Νοῦς γνωστικὸς καὶ φιλόθεος, πῶς τόν—ἔχει ὡς πρακτικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ θεωρητικὴν μυσταγωγίαν, Β′ 128, ια′.

Ἰσαάκ· Α′ 282, λα′, Β′ 111, ν′, Γ′ 123,18 ἑξ., Γ′ 199, ξθ′, Δ′ 322, λη′. —ἅγιος, Γ′ 28,10, Γ′, σελ. 32, Γ′ 41,35, Γ′ 42,12,38, Γ′ 43,36, Γ′ 45,6, Γ′ 55, 30-57, 33,58, 27-60,28, Γ′ 63,14, Γ′ 65, 30-67,16, Γ′ 69, 12-72,32, Γ′ 77,5, Γ′ 78,10, Γ′ 87, 24, Γ′ 91,7; 94,19, Γ′ 101,39; 102, 33, 103, 34, 104, 36, Γ′ 13,28, Γ′ 143,16, Γ′ 165,7, Δ′ 73, ε′, Δ′ 75, η′, Δ′ 76, ι′, Δ′ 77, ια′, Δ′ 111,39, Δ′ 217, Θ′, Δ′ 218, Ι′, Δ′ 227, κη′, Δ′ 229, κθ′, Δ′ 230, λ′, Δ′ 232, λβ′, 233, λγ′, Δ′ 234, λδ′, Δ′ 236, λϛ′, λζ′, Δ′ 238, λη′, 239 λη′, Δ′ 242, μγ′, Δ′ 245, με′, Δ′ 246, μζ′, Δ′ 251, να′, νβ′, Δ′ 253, νδ′, Δ′ 256, ξ′, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 263, ξζ′; Δ′ 264, ξζ′, 275, π′, 277, πβ′, 279, πε′, 280 πϛ′, 282, ϛ′, 283, ϛ′, Δ′ 306, ιθ′. —, ὄνομα σημαῖνον τὴν ἄφεσιν, Γ′ 165,15. — ὅσιος, Γ′ 5,23, Γ′ 114,15, Δ′ 214, Β′, Δ′, 215, Δ′-Ε′-ΣΤ′, Δ′ 216, Ζ′-Η′, Δ′, σ. 219, Δ′ 235, λϛ′. —, πρῶτος Ἁγ. Ὄρους, Δ′ 192,36. — Σύρος, περὶ εἰσόδου μοναχοῦ εἰς τὸ ἔνδον αὐτοῦ ταμεῖον, Δ′ 25,1 ἑξ. — Σύρος, Ε′ 49, πα′.

Ἰσήμ, ἀρχηγὸς ἀράβων, Γ′, σ. 3.

Ἰσίδωρος· — ἅγιος, Δ′ 273, οζ′, Δ′ 286, ϛβ′. — Πηλουσιώτης, Α′, σ. 95.

Ἰσμαήλ, Δ′ 322, λη′.

Ἰσόθεοι, φυλαττόμενοι, Α′ 16, ϛ′.

Ἰσότης· — πάντων ἀνθρώπων, ἐγνοουμένη ὑπὸ ἐλθόντος εἰς ἄκρον ἀπαθείας, Β′ 18, λ′.

Ἰσοτιμία, ἀγγέλοις, δῶρον σαρκω-

θέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 9-24.
Ἰσραήλ· Α′ 31, δ′, Α′ 86,16, Α′ 144, κε′, Α′ 147, λε′, Α′ 150, ξβ′, Α′ 151, ξγ′, Α′ 159, ριζ′, Α′ 162, ρμ′, Α′ 162, ρλθ′, Α′ 164, ρν′, Α′ 197, 19, Α′ 201,12,15, Α′ 206,14, Α′ 211,33, Α′ 217,27, Α′ 224, 11, Α′ 252, ξβ′, Α′ 280, κβ′, Α′ 281, κζ′, Β′ 56, λ′, Β′ 78, μη′, Β′ 79, νγ′, Β′ 130, ιζ′, Β′ 141, οε′, Β′ 142, οη′, Β′ 300, ιδ′, Γ′ 35,6, Γ′ 200, οα′, Γ′ 222, ρκε′, Γ′ 319, πδ′, Γ′ 342, νη′, Γ′ 343, ξα′, Γ′ 344, ξε′, Γ′ 354, ϟη′, Δ′ 322, λη′, Δ′ 339, νγ′, Δ′ 340, νγ′, Δ′ 352, ξβ′. Δ′ 356, ξγ′, 357, ξγ′, Δ′ 71, α′, Δ′ 112,3, Δ′ 151, μζ′, Δ′ 203, ι′, Ε′ 7, θ′, Ε′ 44, οθ′, Ε′ 53, πϛ′. Ἀναλογίαι πορείας ἐξόδου—καὶ πορείας θεωρητικοῦ, Δ′ 356, ξγ′ ἑξ.
Ἰσχύς—, βουλὴ καὶ σύνεσις, τὴν φυσικὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν κατορθοῦσι, Β′ 163, π′. Γνῶσις ἕκτη, λεγομένη—, Γ′ 52,31. Ἀφιξις ἐξ—εἰς σύνεσιν, τί ἀποτελέσματα ἔχει, Γ′ 57,40 ἑξ. Περὶ πνεύματος—, ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′. Πᾶσα γνῶσις, ἀρετὴ καί—, ἐκ χάριτός ἐστι Θεοῦ, Γ′ 17,14.
Ἰωάννης· Α′ 210,28, Α′ 210,29, Β′ 60, ξ′, Β′ 67, ϟζ′, Γ′ 339, νβ′, Δ′ 185, ρμϛ′, Δ′ 250, ν′. — ἀδελφός, Β′ 244,8. — ἀπόστολος, Γ′ 173, ε′. — βαπτιστής, Α′ 51, ια′, Α′ 203,7, Α′ 238, ιβ′, Γ′ 262, ρκθ′, Δ′ 168, ϟε′. — Βοστρηνός, Δ′ 286, ϟβ′. — Δαμασκηνός, Β′, σ. 231, Δ′ 253, νδ′, Δ′ 286, ϟβ′. — Εὐαγγελιστής, Α′ 134,38, Α′ 296, ρ′, Α′ 319, πα′, Β′ 97, λϛ′, Β′ 187,23. — Εὐαγγελιστής, διατί λέγει ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ κ.λ.π., ἐνῷ ὁ Παῦλος ὁμιλεῖ περὶ γνώσεως αὐτοῦ ἐκ μέρους, Β′ 84, οϛ′. — Εὐαγγελιστής, διατί οὐ κατέλιπε τὴν ἡσυχίαν, Γ′ 100,23 ἑξ. — Εὐαγγελιστής, Δ′ 94, 4, Δ′ 332, μη′, Δ′ 358, ξδ′, Ε′ 64, 8,19, Ε′, σελ. 65. — ἡγούμενος Μ. Βατοπεδίου, Δ′ 193,1. — Θεολόγος, Γ′ 27,25, Γ′ 95,37, Γ′ 97,33, Γ′ 146,18, Γ′ 152,30, Ε′ 63,17,33, Ε′ 70,4. — Καρπάθιος, Δ′ 252, νβ′. — μικρός, μᾶλλον δ' ὑπερμεγέθης, ἐν λάκκῳ ἡσυχάσας, Α′ 186, ρζ′. — μαθητὴς Χριστοῦ, Δ′ 168, ϟε′, Δ′ 187, ρμθ′. — ὅσιος, Δ′ 237, λζ′. — Πρόδρομος, Γ′ 48,30,32, Γ′ 50,20 ἑξ. — τῆς Κλίμακος, Γ′ 99,28, Γ′ σελ. 101, Γ′ 108,28, 109,15,18, Γ′ 109, 15, Γ′ 113,24,33, Γ′ 118,18, Γ′ 134, 33, Γ′ 143,15, Δ′ 72, β′, γ′, Δ′ 73, δ′, Δ′ 74, ϛ′, Δ′ 75, η′, θ′, Δ′ 77, ια′, Δ′ 81,28, 82,14,29, Δ′, σελ. 82, Δ′ 108,21, Δ′ 127,11, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 207, ιδ′, Δ′ 208, ιε′, Δ′ 209, ιε′, Δ′ 213, Β′, Δ′ 215, Ε′, Δ′ 216, Ζ′, Δ′ 225, κε′, Δ′ 226, κϛ′, Δ′ 237, λϛ′, Δ′ 246, θζ′, Δ′ 249, μθ′, Δ′ 253, νδ′, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 265, ο′, Δ′ 268, ογ′, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 276, πα′, Δ′ 277, πγ′, Δ′ 282, ϟ′, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 371,21. — τῆς Κλίμακος, ἕτερον, λέγων, τῆς τηρήσεως νοῦ ἡ τήρησις λογισμῶν, Δ′ 23,12 ἑξ. — τῆς Κλίμακος καὶ Ἡσύχιος, περὶ τοῦ δεῖν κολλᾶσθαι τῇ πνοῇ τὴν μνήμην καὶ εὐχὴν Ἰησοῦ, Δ′ 223, κβ′. —τῆς Κλίμακος, περὶ νήψεως, Δ′ 20,9. — τῆς Κλίμακος, περὶ τοῦ τί ἐστι προσευχὴ καὶ τῶν ἀγαθῶν αὐτῆς, Δ′ 229, κθ′. — τῆς Κλίμακος, Ε′ 22, λε′, Ε′ 86,17, 87,30, 92,14, 95,10,14. — Χρυσόστομος, Α′, σ. 95, Α′ 316, ξη′, Δ′ 158, ξϛ′, Δ′ 168, ϟε′, Δ′ 186 ,ρμϛ′. Ἀποκάλυψις—Θεολόγου, Ε′ 111,33. Βάπτισμα—, Α′ 208,31. Δαμασκηνοῦ—, λόγος ψυχωφελής, Β′ 232,2 ἑξ. Εὐαγγέλιον κατά—, Β′ 247,3, Γ′ 67,8. Λαύρα ἁγίου—Κολοβοῦ, Β′ 243,11. Προσευχὴ πρὸς Ἰησοῦν Χριστόν, δυναμένη νὰ ἀναχθῇ πρὸς Πέτρον, Παῦλον καί—, Δ′ 249, ν′.
Ἰωάσαφ· Γ′ 127,31. — μοναχὸς (πρώην αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Κατακουζηνός).
Ἰώβ· Α′ 50, ια′, Α′ 75,24, Α′ 151,

ξε′, Α′ 198, 12, Α′ 204,35, Α′ 208, 2, Α′ 218,34,38, Α′ 250, νϛ′, Α′ 272, ρ′, Β′ 20, με′, Β′ 51, ϟϛ′, Β′ 106, πγ′, Β′ 163, οη′, Γ′ 15,35, Γ′ 29, 18, Γ′ 49,35, Γ′ 55,19, Γ′ 88,10, Γ′ 92,1, Γ′ 122,18, Γ′ 130,5, Γ′ 144, 27, Γ′ 153,19, Γ′ 154,38, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 358, ξδ′, Ε′ 46, πα′.—, φίλος Γρηγορίου Θεσσαλονίκης, Ε′ 107,23, Ε′ σελ. 108.
Ἰωήλ, Γ′ 314, ξγ′, Ε′ 105,27.
Ἰωναδάβ· Ἀπόγονοι—, τιμήσαντες τὸν ἀσκητικὸν βίον, Α′ 191,4 ἑξ.
Ἰωνάθαν· Α′ 199,12, Α′ 206,25, Β′ 178, ξ′.
Ἰωνᾶς, Β′ 165, ϟδ′, Β′ 269, ξθ′, Γ′ 138,32.
Ἰωράμ, Α′ 201,15.
Ἰωσαφάτ, Α′ 201,16.
Ἰωσήφ· Α′ 108, ρϟθ′, Α′ 212,18, Α′ 215,39, Β′ 51, ϟϛ′, Β′ 83, σγ′. — ἐν Αἰγύπτῳ φυγὼν πειρασμόν, συμβολίζει ἀπάθειαν, Α′ 290, ξζ′. — καταλιπὼν τὸν χιτῶνα, σύμβολόν ἐστιν ἀποταγῆς, Α′ 227,8 ἑξ.

Κάδδης, Β′ 63, οδ′.
Καθαρὰ προσευχή, Β′ σελ. 315, σελ. 316.
Καθαίρεσις τυραννίδος πονηροῦ, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 190, 11-21.
Καθαρότης—αἰσθήσεων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, Γ′ 254, ϟβ′. — διανοίας ποιεῖ πραγματοποιεῖσθαι τὴν πρὸς Θεὸν πορείαν, Α′ 153, πδ′.—διανοίας, Γ′ 340, νε′. — ἐξ ἀσκήσεως, μία τῶν τεσσάρων διαφορῶν τῶν κατασκευαζουσῶν τὸν νοῦν, Γ′ 113,5. — καὶ λαμπρότης ἀξιώματος ἱερωσύνης, Β′ 266, νϛ′. — ἱερέως ἀπαραίτητος, Γ′ 269, ργβ′. — καρδίας καὶ ἐγκράτεια, Α′ 62,9. — καρδίας, Β′ 285, λϛ′. — καρδίας καὶ φῶς ἀληθινόν, Δ′ 272, οϛ′. — καρδίας, Ε′ 85,34. — καρδίας καὶ θεωρία, Ε′ 50, πβ′. —, μετοχὴ ξύλου ζωῆς καὶ ἀθανασία, Β′ 226, νϛ′. — νοῦ, δευτέρα τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν ἀρετῶν, Γ′ 273, α′. — νοῦ καὶ καρδίας, ἀναγκαιοτάτη, Γ′ 205, πγ′. — νοῦ καὶ ἕνωσις ἀνθρώπου Θεῷ, Δ′ 132, α′. — ψυχῆς τελεία οὐ δεῖται μόνης τῆς ἐγκρατείας ἀλλὰ καὶ ἑτέρων ἀρετῶν, Α′ 62,19 ἑξ. Ἀποτελέσματα ἀσκητικῆς —, Γ′ 326, β′. Ἀποτελέσματα—ψυχῆς, Γ′ 25,16 ἑξ. Ἀπάθεια καί—, Δ′ 61, ρλγ′. Ἀνάγκη—συνειδήσεως, Ε′ 74,26 ἑξ. Γνῶσις προσγενομένη κατ' ἀναλογίαν—, Δ′ 112,21. Ἐκ—ἀνακάλυψις τῶν τῆς φύσεως μυστηρίων, Δ′ 112,10 ἑξ. Κατάστασις ἀνθρώπου εἰς τὴν ἀρχαίαν—, Γ′ 197, ξϛ′. Μοναχοὶ ἄπλαστοι καὶ ἄγευστοι —καρδίας, Β′ 286, ζ′. Περὶ ἀξίας—καρδίας, Γ′ 250, ογ′. Περὶ μετανοίας,— καὶ τελειότητος τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 244, μδ′. Πρὸς σκοπὸν δοθείσης ἡμῖν—, τὰ ἀγαθὰ ἔργα προσφέρομεν, Α′ 110, κγ′.
Κάθαρσις—διὰ τηρήσεως ἐντολῶν κατορθοῦται καὶ ἀποτέλεσμα ταύτης ἡ ἔλλαμψις; Β′ 54, ιϛ′. — διὰ μελέτης καὶ προσευχῆς, Γ′ 296, ϟε′. — διὰ μετανοίας, Γ′ 289, ξθ′. — διανοίας ἀναγκαία, Γ′ 204, πβ′. — διὰ πένθους, Γ′ 45,8 ἑξ. — ἑαυτοῦ ἀπαραίτητος δι' ἀπόκτησιν πίστεως καὶ ἀγάπης γνησίας, Α′ 241, κγ′. — ἐκ δακρύων, Γ′ 289, ξϛ′, ξθ.—ἐξ ἁμαρτίας, Δ′ 113,17. — καὶ ἔλλαμψις, Β′ 256, θ′. — καρδίας διὰ δακρύων, Γ′ 307, μ′. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 314, κϛ′. — καὶ ταπείνωσις, Δ′ 314, κϛ′. — καρδίας καὶ θεωρία Θεοῦ, Ε′ 55, ϟ′., 58, ϟα′, ϟβ′.—νοός, Β′ σ. 315, σ. 316.—νοῦ ἐκ παθῶν κλπ., Β′ 227, οε′, οϛ′. — νοῦ δι' ἡσυχίας, Β′ 242, 4 ἑξ. — νοῦ καὶ θεοπτία, Δ′ 34, κγ′. — οὐ γίνεται ἐκτὸς πένθους, Γ′ 101, 26. —, πῶς συντελεῖται ψυχῆς καὶ σώματος, Δ′ 292, ϟϛ′. — τοῖς ἀξίοις, πῶς ἐπιτελεῖται ὑπὸ Ἁγίου Πνεύματος, Β′ 163, οθ′. — ψυχῆς, ἐκ τίνος ποιεῖται καὶ τί ποιεῖ, Β′ 226, νε′. — ψυχῆς, διὰ πολλῆς προσοχῆς γινομένη, Α′ 240, ιζ′. Ἀνάγκη —ἐν τῇ καταστάσει τῆς ἱερωσύνης, Β′ 264, μθ′, 265, ν′. Ἀποτελέσματα—νοῦ, Β′ 310, ρθ′. Α-

ποτελέσματα—ψυχῆς, διὰ πόνων ἀσκήσεως, Γ′ 320, πϛ′. Ἀνάγκη—ψυχῆς, Ε′ 34, νη′. Κεφάλαια περί—τοῦ νοός, ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′, σ. 298 ἐξ. Μέλι, σύμβολον—, Δ′ 34, κα′. Προϋποθέσεις—νοῦ, Δ′ 306, ιθ′. Ψυχῆς—, φωτισμὸς καὶ τελείωσις, τρία εἰσὶν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα τριῶν ἐντολῶν, Δ′ 204, ι′.

Καθαρτική, ἡ πρώτη τάξις τοῦ προκόπτοντος εἰς τελειότητα, Γ′ 335, μα′, 336, μβ′.

Καθηγούμενος, Γ′ 265, ρμα′.

Κάϊν· Α′ 75,27, Α′ 131,2, Β′ 123, πγ′, Γ′ 6,9, Γ′ 34,27, Γ′ 177, ιζ′, Γ′ 346, ο′, Δ′ 157, ξβ′. —, τύπος καὶ εἰκὼν πάντων ἁμαρτωλῶν, Γ′ 191, ·ˆ·.

Καῖσαρ· Α′ 12, ξ′, γ′. —, τί συμβολίζει τῇ ψυχῇ, Β′ 63, οε′, οϛ′. Τὸ «οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰμή—», λεχθὲν ὑπὸ Ἰουδαίων, πῶς νοητέον, Β′ 63, οε′.

Καισάρεια Καππαδοκίας, Α′ 65,5, Α′ 69,29.

Καισαρία, πατρικιά, πρὸς ἣν ὁ Μ. Βασίλειος ἔγραψεν ἐπιστολήν, Δ′ 286, ϟβ′.

Κακά·—ἀναιρούμενα διὰ νήψεως, Α′ 149, να′. — διὰ κενοδοξίας καὶ ἡδονῆς ἑτοίμασται, Α′ 99, μβ′. — ἐπερχόμενα καὶ τί ἐξ αὐτῶν δυνατὸν γενέσθαι, Α′ 123, ρϟζ′, σα′. — ἢ ἀγαθά, πῶς αὐξάνονται, Α′ 102, ϟγ′, ϟδ′. — ἢ ἀγαθά, τὰ πράγματα ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν, κατὰ τὴν ὑφ᾽ ἡμῶν χρῆσιν καθίστανται, Β′ 240, οϛ′, οζ′. — κολάσεως, ὧν δεῖ μιμνήσκεσθαι τὸν μοναχόν, Α′ 313, νζ′. — πάσχειν, ὠφελεῖ τοὺς κακοτρόπους, Α′ 150, νε′. — πρὸς τὸν πλησίον πραττόμενα, Β′ 311, ρκα′. — τρία, τὸν νοῦν ἐκτυφλοῦντα κ.λ.π., φιλαργυρία, κενοδοξία, ἡδονή, Α′ 102, ρα′, ρβ′, ρε′. —, τίνα νοητέα, Γ′ 70,1 ἐξ. — ὑπάρχοντα, οἱ πονηροὶ εἰσι λογισμοί, Β′ 219, μδ′. Αἰτία πάντων—, πλάνη, ἀπάτη, ἀγνωσία Θεοῦ, Α′ 7, κϛ′. Αἴτιος τῶν—, ὁ ἀπατηλὸς δαίμων, Α′ 317, ογ′. Ἀνάγκη ἐκκοπῆς τῶν αἰτιῶν τῶν—, Α′ 143, ιθ′. Ἀγαθὰ οἰκοδομούμενα τῷ θεμελίῳ τῆς πίστεως καί—ἃ οὐκ οἰκοδομοῦνται αὐτῷ, Β′ 71, ιβ′. Ἄγνοια ἡ ἀρχηγικωτάτη τῶν—, Β′ 99, να′. Αἴτια τρία εἰσὶ τὰ κινοῦντα ἡμᾶς ἐπὶ τά—, Β′ 18, λγ′. Αἴτιοι—ἑαυτῶν οἱ ἄνθρωποι, Γ′ 187, μδ′. Ἡ περὶ τά—προθυμία, πρὸς ξύλα προσομοιάζεται, Β′ 160, ξβ′. Κύριος καὶ ἔκβασις—, Α′ 289, ξγ′. Μετεμπλοκαί—καὶ ἀγαθῶν, πῶς ἀντιμετωπιστέαι, Α′ 105, ργθ′. Μήτηρ—, ἡ φιλαυτία, Β′ 211, α′. Οὐ δεῖ μόνον μὴ πράττειν τά—, ἀλλὰ κατὰ κράτος ἀθετῆσαι αὐτά, Α′ 271, ϟη′. Πάντων τῶν—ἄγνοια προηγεῖται, Α′ 116, ρε′. Πότε ὁ ἐχθρὸς τὰ προγεγενημένα—ἐξεικονίζει καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 120, ργβ′. Πρὸ ἀγαιρέσεως—, τί ποιητέον, Α′ 106, ροζ′. Ποῖα τὰ τρία—, κακίας γεννητικὰ καὶ πῶς ἐξήρτηνται ἀλλήλοις, Β′ 96, λα′. Πῶς τινα, οὐκ ὄντα καθ᾽ ἑαυτά—, γίνονται ἐκ κακῆς χρήσεως αὐτῶν, Β′ 28, δ′. Ρίζα πάντων—φιλαργυρία, Α′ 102, ρ′. Τὸ πάσχειν—, ποίους συμφέρει, Α′ 103, ριε′. Φιλαυτία, ἀρχή—τῇ ψυχῇ γίνεται, Β′ 211, δ′. Φιλαυτία ἀρχὴ καὶ μήτηρ—, δεῖ δὲ τὰ ἐξ αὐτῆς καὶ μετ᾽ αὐτὴν συναποτίλλεσθαι, Β′ 97, λγ′.

Κακία·— ἀνυπόστατος, Β′ 100, νϛ′. — ἀπελαυνομένη πράξει καὶ γνώσει, ἄνδρα δυνατὸν ἀποδεικνύει, Β′ 206, ιβ′. — γινωσκομένη ἢ μὴ γινωσκομένη ὑπὸ τῆς ψυχῆς, Α′ 11, να′. — διανοίας πᾶσα, ἀποβλητέα καὶ πόλεμος τῶν κατὰ πρόληψιν παθῶν, Α′ 104, ρλη′. — ἐν δυσὶν εἴδεσιν ὑπάρχουσα, Α′ 107, ρπγ′. — ἕξιν ἄγογον ἔχουσα, ἣν δεῖ ἔχειν τὸν θεωρητικὸν νοῦν, πῶς νοητέα, Β′ 138, νη′. — ἐστὶν ἡ ἐσφαλμένη κρίσις τῶν νοημάτων, Β′ 16, ιζ′. —, θράσυνσις καρδίας καὶ συντριμμὸς αὐτῆς, Α′ 97, ιζ′. — καὶ ἀρετή, τῇ ψυχῇ ἀνάγονται, Β′ 45, μϛ′. — καὶ συνήθεια χρονίσασαι, Β′ 217, ζ′. — κατὰ διάνοιαν, τίς ἐστι, Β′ 219, λθ′. — μόνη ἐπικίνδυνος τῇ ψυχῇ καὶ οὐδὲν ἕτερον, Α′ 16, ϟ′. —, νόσος τῇ ψυχῇ, Γ′ 23,

15 ἐξ. — οὐκ ἐποιήθη ὑπὸ Θεοῦ, ὁ δὲ ἄνθρωπος δέον ὅπως φεύγῃ αὐτήν, Α′ 17, ϟα′.—οἰκουροῦσα ἐν νῷ, Γ′ 204, πβ′.—οὐκ ἐπιδεικνύεται, Γ′ 186, μα′. —, πάθος τῆς ὕλης ἐστί, Α′ 16, πθ′, Α′ 11, ν′. — πᾶσα ποῦ καταλήγει, Α′ 99, μη′. —, πότε μισητὴ καθίσταται, Β′ 290, ιζ′. — πᾶσα, γεννᾶται ἐξ ἡδονῆς ἢ ὀδύνης, Γ′ 14,4 ἐξ. — πῶς παραπλανᾷ τοὺς ἀσκουμένους εἰς τὴν ἀρετήν, Γ′ 217, ριδ′.—τήκεται διὰ καρτερίας δεινῶν, Β′ 218, ιζ′. —, τί ποιεῖ τῷ νῷ, εὑρίσκουσα αὐτὸν ἔρημον μνήμης Θεοῦ καὶ ἀγάπης, Γ′ 175, ια′. —, ὑπὸ τίνος τήκεται καὶ ὑπὸ τίνος ἀπόλλυται, Β′ 218, ιζ′. — φαινομένη καί—μὴ φαινομένη, Γ′ 204, πβ′. — ψυχῆς νοερᾶς, ἡ λήθη τῶν κατὰ φύσιν καλῶν, Β′ 100, νζ′. Αἰτία πάσης—, κενοδοξία καὶ ἡδονή, Α′ 102, ϟθ′. Ἀνάγκη ἀποταγῆς ἐνεργημάτων—, Α′ 102, ρθ′. Ἀρεταὶ ἀντίδοτα—, Α′ 58, ε′. Ἀκολουθία τοῖς Χριστοῦ ἴχνεσιν, ἐλευθεροῖ ἀπό—, Β′ 207, μα′. Ἀποτελέσματα ἕξεως—ἢ ἀρετῆς, Β′ 217, γ′. Ἀνάγκη φυλάττεσθαι τὴν ψυχὴν ἀπὸ πάντων τῶν τῆς—λογισμῶν, Γ′ 220, ριθ′, ρκ′. Ἀργία ἀρχὴ πάσης—, Γ′ 109,27. Ἀκινησία πρός—, Δ′ 112,9. Γαστριμαργία, ἡ πρώτη τῶν ὀκτὼ προστατῶν τῆς—, Γ′ 117,8 ἐξ. Διάβολος εὑρετής—, Γ′ 76,15. Ἐνέργεια—, ἧς ὁ Θεὸς οἶδε τὸ χρήσιμον, Α′ 111, κη′. Ἔργον Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς—λογισμῶν, Α′ 81,10. Ἐλευθέρωσις ἐκ—, δι᾽ ἀγάπης Ἰησοῦ, Β′ 208, νγ′. Ἐξ ἔρωτος πρὸς τὰ θεῖα καὶ φόβου ἀπέχεταί τις—, Β′ 90, ϟθ′. Ἕξις—, νόσος ἐστὶ ψυχῆς, Β′ 215, πθ′. Ἕξις—, πῶς συμβολίζεται ὑπὸ προφήτου, Β′ 165, ϟβ′. Ἐπίδρασις εἰς—τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν δακρύων, Β′ 301, κζ′. Ἡ ἔκτριψις ἀφανίζει αὐτὴν ταύτην τῆς—τὴν ἐνθύμησιν, Β′ 127, δ′. Θεὸς οὐκ ἐχρῆν—ἐκκόψαι καὶ πῶς ἐξέκοψεν αὐτὴν ἐκ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ συμφέρον, Α′ 26, ρξη′. Θυμὸς ἐναντίον—ἐπιτρεπτός, Α′ 66,17 ἐξ. Θνητότης καί—, Α′ 10, μη′. Ἰός—πολὺς ἐν ἀνθρώπῳ, Γ′ 300, η′. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς—λογισμῶν, Α′ 61,1 ἐξ. Κατάστασις ἐλευθέρα πάσης—καὶ ἀγνωσίας, Β′ 74, κϛ′. Κατάστασις μεταίχμιος—καὶ ἀρετῆς, Β′ 74, κϛ′. Κεφάλαια Μαξίμου ὁμολογητοῦ, θεολογικὰ κ.λ.π., καὶ περὶ ἀρετῆς καί—, Γ′, σ. 91. Λογισμοὶ ὀκτώ—, ποῖοί εἰσι, Α′ 61, 7-9. Μέθοδος—πολύπλοκον δίκτυον καὶ οὐκ ἀμελητέον, Α′ 106, ροβ′. Μῖσος κατά—, ἀγαπητὸν τὸν ἔλεγχον ποιεῖ, Α′ 114, οϛ′. Οὐ δεῖ εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ—, Α′ 25, ρξα′. Οὐ δεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ λήθης,—, ἢ ραθυμίας, ἀμνημονεῖν τῶν τοῦ Θεοῦ εὐεργεσιῶν, Α′ 128,10 ἐξ. Οὐκ ἀπαλλάσσεταί τις—, ἐκτὸς συντριμμοῦ καρδίας, Α′ 124, σι′. Ὅτι δεῖ φεύγειν ἀπό—, Β′ 209, πϛ′. Ὅτι τῇ νηστείᾳ δεῖ ἀκολουθεῖν τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ—, Β′ 117, γβ′. Πῶς καὶ τίσι θολοῦται ἡ ψυχὴ ὑπό—, Α′ 5, η′. Πῶς τὰ τῆς—ὀχυρώματα καταλύονται, Α′ 224,4 ἐξ. Ποῖαι δυνάμεις συνεργοῦσι τῷ νῷ διὰ τὴν τῆς—καθαίρεσιν, Β′ 121, ογ′. Ποῖα τὰ τρία, ἐξαρτώμενα ἀπ᾽ ἀλλήλων, κακὰ καὶ γεννητικά—, Β′ 96, λα′. Ποῖοι οἱ ὀκτὼ τῆς—λογισμοί, Β′ 235, 7-9. Πότε ἡ τῆς—ἕξις ἔμπρακτος γίνεσθαι πέφυκε, Β′ 122, οζ′. Πῶς ὁ καλῶν ἐραστής, ἑκουσίως ἐπείγεται πρὸς τὴν τῆς θεώσεως χάριν, πῶς δὲ ὁ τούτων ἀνέραστος ἀκουσίως—ἀπάγεται, Β′ 133, λϛ′. Πάσης—διδάσκαλος ἀργία, Δ′ 226, κζ′. Προϋπόθεσις ἀπαλλαγῆς ἐκ—, Δ′ 108,16. Τίνα τὰ ἀναγκαῖα δι᾽ ἀπαλλαγὴν ψυχῆς ἐκ—, Β′ 289, ζ′. Χάρις Θεοῦ καὶ πόλεμος κατά—, Α′ 124, σε′. Χάρις καί—ἐνεργοῦσαι ἀνθρώπῳ, πῶς νοητέαι, Γ′ 202, οε′, οϛ′. Ψυχὴ κεκαθαρμένη πάσης—, Β′ 308, ϟγ′.

Κακίαι·— ἀνθρώπων αἴτια κολάσεων, Α′ 15, οη′.—, ἃς δεῖ τὸν μοναχὸν νικᾶν, Α′ 129, 5-21,36 ἐξ. — αἰτίαι πονηρῶν ἐνγοιῶν· τῶν δέ—αἴτιον ἡ παρακοὴ κ.λ.π., Β′ 221, πγ′.—ἀποτελέσματα ἕξεως πονηρᾶς, Β′ 220, ξη′,

ξθ′, ο′. — γενικαί, ἀφροσύνη, δειλία, ἀκολασία, ἀδικία, εἰκὼν τοῦ χοϊκοῦ ὑπάρχουσι, Β′ 24, οθ′. — ἐμποδίζουσαι μνήμην Θεοῦ, Α′ 251, ξα′. — ἐξ ἡδονῆς καὶ πονηρίας τίκτονται, Β′ 255, δ′. — κατὰ παράχρησιν τῶν ψυχῆς δυνάμεων ἐπισυμβαίνουσι, Β′ 28, γ′. — καὶ ἁμαρτίαι ἀλληλεξαρτώμεναι, ὡς ἐν ἁλύσει τινί, Δ′ 39, ξβ′, 40, ο′. — ὀκτώ, προστάται παθῶν, Δ′ 45, ϟα′. — προερχόμεναι ἐξ ἀλλήλων, Γ′ 9,28 ἑξ. — ῥίζαι λογισμῶν, Α′ 117, ρκα′. — συνεχόμεναι ἀλλήλαις, Β′ 312, ρκζ′. — ὑπὸ ἡδονῶν καὶ κενοδοξίας τίκτονται, Α′ 120, ρνζ′. — ψυχικαὶ καὶ πάθη σωματικά, Β′ 236,15 ἑξ. Ἀκολουθίαι καὶ ἀλληλουχίαι—, Β′ 221, πζ′, πη′, πθ′, ϟ′. Ἀποτελέσματα—καὶ ἀρετῶν, Β′ 221, πβ′. Ἀρεταὶ καί—τυφλὸν ἀπεργάζονται τὸν νοῦν, Β′ 251,11 ἑξ. Διατί οἱ πονηροὶ τὰς ἀρετὰς εἰς—παραγνωρίζουσι, Β′ 210, πθ′. Μεγάλα ἀποτελέσματα νεκρώσεως—, Β′ 225, να′. Ὀνόματα διαφόρων—, Γ′ 70,1 ἑξ., 71,4 ἑξ. Ὀνόματα καὶ ἀποτελέσματα διαφόρων—, Γ′ 74,21 ἑξ. Ὀνόματα—διαδεχομένων ἀλλήλας, Γ′ 9, 26 ἑξ. Ὀνόματα—παρεμποδιζουσῶν τὴν προσευχήν, Γ′ 178, κ′, κα′. Ὀνόματα—ἀντιτιθεμένων τῇ πενταβαθμίῳ κλίμακι ἀρετῶν τῶν ὑποτασσομένων, Δ′ 54, ρκα′. Περὶ διαφόρων —, Β′ 139, ξδ′-140, ξζ′. Τί καλοῦμεν—, Α′ 332,16.

Κακοί· —, μολύνοντες ἁπλουστέρους, Α′ 23, ρμϛ′.—δύο, πῶς ἐνεργοῦσιν ὅταν ἔχωσιν ἀλλήλοις ἀγάπην, Α′ 120, ρξγ′.

Κακόν· — ἀλλότριον, πότε προστίθησιν ἁμαρτίαν, Α′ 123, ρϟθ′. — καὶ ἀμέλεια, καλὸν καὶ ἐπιμέλεια, Β′ 25, πβ′. — οὐδὲν ἐν οὐρανῷ, Α′ 18, ρβ′. — οὐ περὶ τὴν οὐσίαν τῶν γεγονότων ἀλλὰ περὶ τὴν ἀλόγιστον κίνησιν θεωρεῖται, Β′ 42, ιδ′. — οὐ δύναταί τις παθεῖν ἀβουλήτως, Γ′ 17,10 ἑξ. — — οὐκ ἔστι τὸ σῶμα, ὅτι ναός ἐστι Θεοῦ, Δ′ 124,8.—πῶς ἀπ᾽ ἀρχῆς ἀντιμετωπίζεται, Α′ 106, ρο′. —, πῶς ἄρχεται καὶ πῶς νικᾶται, Α′ 236, γ′. — προσδοκώμενον, φόβος καλεῖται, παρὸν δέ, λύπη, Β′ 182, οη′. — στέρησίς ἐστιν ἀγαθοῦ, Β′ 31, κθ′. — τικτόμενον ἐξ ἀγνωσίας, Α′ 20, ριθ′. —, τί ἐστι, Β′ 16, ιε′. — ὑπὸ Θεοῦ μεταποιούμενον θαυμασίως, Γ′ 55,26. — φανερόν ἐστι, Α′ 22, ρλδ′. Ἀκινησία παντελὴς πρὸς τὸ καλόν, εὐκινησία πρὸς τό—ὑπάρχει, Β′ 160, ξβ′. Ἀνάγκη μεγίστης διακρίσεως μεταξὺ καλοῦ καί—, Γ′ 188, με′. Ἄνθρωποι ἰδίᾳ γνώμῃ καὶ ἑκουσίως προαιροῦνται τό—, Γ′ 10,19 ἑξ. Ἀποτελέσματα ἕξεως—, Γ′ 284, γα′. Βαθμιαία πορεία τοῦ—τῇ ψυχῇ, Β′ 311, ρκγ′. Διάβολος μετατρέπει τὸ ἀγαθὸν εἰς—, Γ′ 11,1 ἑξ. Ἕξις περὶ τό —, Β′ 166, ϟδ′. Μόνην ἔχει τὴν τοῦ καλοῦ γνῶσιν ὁ Θεός, τοῦ δέ—ἄγνοιαν, Β′ 116, μδ′. Μετάνοια ἡ ἐκκοπὴ τοῦ—, Γ′ 105,3. Ὅτι δεῖ μισεῖν τό—, Β′ 290, ιγ′. Ὅτι οὐ δεῖ συνυφαίνειν τῇ ψυχῇ—καὶ ἀγαθόν, Γ′ 172, δ′. Περί—, μὴ ποιηθέντος ὑπὸ Θεοῦ κ.λ.π., Α′ 236, γ′. Περί—, μόνον οἱ παρόντες ἐλεγκτέοι, οὐχὶ δὲ οἱ ἀπόντες, Α′ 8, λ′. Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ— καὶ τῶν ἰδιωμάτων αὐτοῦ, Β′ 138, νζ′. Περὶ τοῦ ἐν δαίμοσι—, Β′ 28, ε′. Ποῖοι ἐν αἰσθήσει γίνονται τοῦ—, Β′ 312, ρκδ′. Πῶς ὁ Θεὸς ἠμπόδισε τὸν πράττοντα τό—ἄνθρωπον τοῦ πείθειν τὴν ἑαυτοῦ συνείδησιν, ὅτι φύσει καλὸν ὑπάρχει τὸ κάκιστον, Β′ 115, λϛ′. Πῶς πᾶσα λύπη,—ἐστι τῇ ἑαυτῆς φύσει, Β′ 182, οθ′. Πένθος καὶ ἀκινησία πρὸς τό—, Δ′ 114,4 ἑξ. Τό —φύσει διαιρετικὸν καὶ φθαρτικόν ἐστι, Β′ 99, μθ′. Φύσις καλοῦ δυνατωτέρα ἐστὶ τῆς ἕξεως—, Α′ 236, γ′.

Κακοβουλία, βλάβερὰ παντὶ ἀνθρώπῳ, Α′ 112, νβ′.

Κακοπάθεια· — ἑκούσιος, Β′ 293, μθ′. — ἑκούσιος καὶ ἀκούσιος, ἀναγκαία πρὸς ἀπαλλαγὴν ψυχῆς ἐκ κακίας, Β′ 289, ζ′. — καὶ ταπείνωσις ἐκ τίνων παθῶν ἀπαλλάττουσι, Β′ 220, ξη′, ξθ′, ο′, οα′, οβ′. — καὶ ταπείνωσις; ἐλευθεροῦσιν ἐξ ἁμαρτίας, Β′ 11, οϛ′.

—, τὰ τοῦ σώματος πάθη περικόπτει, Α′ 152, οε′.

Κακοπάθειαι ἡσυχαστοῦ, ἡδέως φερόμεναι, Α′ 43,16 ἑξ.

Κακοπιστία· Ἔλεγχος—, ὑπὸ τίνων γίνεται, Α′ 109, α′.

Κακοποιεῖν· οὐ δεῖ—καὶ διὰ τὸ μὴ κακοπαθεῖν, Α′ 150 νϛ′.

Κακότροποι, πῶς ὠφελοῦνται, Α′ 103, ριε′.

Κακουχία μοναχοῦ, τί γεννᾷ, Δ′ 188, 10 ἑξ.

Καλά· Τίνα εἰσὶ φύσει—, ἀλλὰ δυνατὸν γενέσθαι οὐ καλά, Β′ 19, λε′. Αἴτιος τῶν—ὁ Θεός, Α′ 317, ογ′. Αἰτίαι κινοῦσαι ἡμᾶς ἐπὶ τά—τρεῖς καὶ ποῖαι αὗται, Β′ 18, λβ′. Ἀρχή —φόβος Θεοῦ, Β′ 289, β′. Λήθη τῶν κατὰ φύσιν—, κακία ἐστὶ ψυχῆς νοερᾶς, Β′ 100, νζ′. Οἱ μὲν τὰς ἀρχὰς ἔχουσι τῶν—, οἱ δὲ τὰς μεσότητας, οἱ δὲ τὰ τέλη αὐτῶν, Β′ 313, ρλη′.

Κάλλιστος· Α′, σ. 234. — ἱερομόναχος, Δ′ 193,24. — Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ξανθόπουλος, Δ′, σ. 194, σ. 195. — Καταφυγιώτης, Ε′, σ. 3. —, ὁ Μουζάλων, Δ′ 193,14. — Ξανθόπουλος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ε′, σ. 3. — Πατριάρχης, Α′, σ. 95. — Πατριάρχης, μαθητὴς Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′, σ. 30. Νικηφόρος—, Α′, σ. 37, Α′, σ. 95. Πατριάρχου—, κεφάλαια περὶ προσευχῆς, Δ′, σ. 296. Πατριάρχου —, τὰ ἐλλείποντα κεφάλαια περὶ προσευχῆς, Δ′, σ. 299. Περὶ ἡσυχαστικῆς τριβῆς, ὑπό—Τηλικούδη, Δ′ 368,2 ἑξ. Περὶ τῶν αἱρουμένων ἡσύχως βιῶναι, ὑπό—καὶ Ἰγνατίου Ξανθοπούλων, Δ′, σ. 197 ἑξ. Περὶ θείας ἑνώσεως καὶ βίου θεωρητικοῦ, Κεφάλαια ὑπό—Καταφυγιώτου, Ε′ σ. 4.

Κάλλος· — θεῖον, ἔρως ἐκστατικὸς καὶ ἡσυχάζων, Δ′ 278, πδ′. Ἄρρητοι κ.λ.π., αἱ τοῦ θείου—ἀστραπαί, Β′ 251,30 ἑξ.

Καλόν· —ἢ κακόν, πῶς ἐστιν ἐν τῷ ἐναρέτῳ ἢ τῷ κενοδόξῳ, Β′ 290, ι′. — ἀφανές ἐστιν, ὡς τὰ ἐν οὐρανῷ, Α′ 22, ρλδ′. — καὶ ἐπιμέλεια, κακὸν καὶ ἀμέλεια, Β′ 25, πβ′. — νοῦ καί—αἰσθήσεων, ποτόν ἐστι, Β′ 115, λε′. —, πότε—ἐστι, Γ′ 109, 32 ἑξ. Ἀκινησία παντελὴς πρὸς τό —, εὐκινησία πρὸς τὸ κακὸν ὑπάρχει, Β′ 160, ξβ′. Ἀνάγκη μεγίστη, διακρίσεως μεταξύ—καὶ κακοῦ, Γ′ 188, με′. Ἕξις ἀμετάθετος ἐκ τοῦ —πάγια, Β′ 193,1 ἑξ. Θεομίμητος ἕξις τῆς περὶ τό—ἀτρεψίας πράξεως, Β′ 177, μθ′. Μόνην ἔχει τὴν τοῦ—γνῶσιν ὁ Θεός, τοῦ δὲ κακοῦ ἄγνοιαν, Β′ 116, μδ′. Ξύλον ζωῆς καὶ ξύλον γνώσεως—καὶ πονηροῦ, Β′ 114, λ′, λα′, λβ′, 115, λγ′, λδ′. Πῶς ὁ Θεὸς ἠμπόδισε τὸν πράττοντα τὸ κακὸν ἄνθρωπον, τοῦ πείθειν τὴν ἑαυτοῦ συνείδησιν ὅτι φύσει— ὑπάρχει τὸ κάκιστον, Β′ 115, λϛ′ Πῶς ταὐτόν ἐστι τῷ ἀγαθῷ τὸ καλὸν καὶ πῶς πάντα τὰ ὄντα μετέχουσιν ἀμφοτέρων, Β′ 182, πγ′. Τό—φύσει ἑνοποιητικὸν τῶν διῃρημένων κ.λ.π., Β′ 99, μθ′. Φύσις—, δυνατωτέρα ἐστὶν ἕξεως κακοῦ, Α′ 236, γ′.

Κανᾶ, Γαλιλαίας, Γ′ 89,17.

Κανών· — ἐγκρατείας, ὑπὸ πατέρων παραδιδόμενος, Α′ 62,14 ἑξ. — μοναχῶν ἀγωγῆς, καθ᾽ ἅγιον Σάββαν, Δ′ 21,21 ἑξ.

Καππαδοκία, Α′ 65,5, Α′ 69,29.

Καρδία· — ἀδιαλείπτως τηρουμένη, τί ἀποκυΐσκει, Α′ 157, ρδ′. — ἀνθρώπου, ἀεγάως πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, Α′ 158, ριδ′. — ἀνθρώπου, ἄβυσσος ἀκατάληπτος, Γ′ 205, πγ′. —, ἐλπὶς αὐτῆς πρὸς Θεόν, καὶ στενοχωρία αὐτῆς, φροντὶς σωματικὴ ἐστι, Α′ 116, ριδ′. — καὶ μέρος αὐτῆς ἐν πειρασμῷ, Α′ 107, ροθ′. — καθαρὰ καὶ ὅτι καθαρῶς τὸν Θεὸν ἐνοπτρίζεται, Β′ 249,36. — καθαρά, ποία λέγεται καὶ ἐστί, Β′ 85, πα′, πβ′. — καθαρὰ καὶ καινὴ κτίσις, Γ′ 182, λ′. — οἵας ἐνθήκας ἔχει, τοιαύτας προσθήκας ἐπιζητεῖ, Α′ 106, ροζ′. — οἰκτίρμων οἰκτειρηθήσεται, Α′ 98, κθ′. — παρακι-

νουμένη ὑφ' ἡδονῆς, τίνι ὁμοιάζει, Α' 114, ογ'. —, πότε ἐστὶν ἀληθινὸν ἱερατεῖον, Δ' 31, ζ'. — προσομοιαζομένη κιθάρᾳ, Δ' 296, γ'. — φέρει καὶ ἐξ ἑαυτῆς λογισμοὺς καλοὺς καὶ οὐ καλούς, Α' 262, πγ'. — φιλήδονος ἢ φιλόπονος ἢ σκληρὰ καὶ ἀποτελέσματα δι' ἑκάστην, Α' 97, κ', κα'. Ἀδύνατον τήν—καθαρθῆναι, ἄνευ συχνῆς ἐπικλήσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Α' 145, κη'. Αἶνος ἐν ἁπλότητι—, κατανικᾷ διάβολον, Α' 278, ζ'. Ἄκρου καθαρμοῦ—αἴτιος, ὁ Ἰησοῦς, Α' 155, ϟα'. Ἀναγκαῖον καθαρότητος — μοναχοῦ, Α' 320, πϛ'. Ἄνθρωπος, ὅσον ἔχει ἀναπνοὴν οὐκ ἀπολύει—, Α' 32. ιε'. Ἀπαραίτητος ἡ καθαρότης—, Α' 157, ρθ'. Ἀποτελέσματα ἐγκύψεως εἰς—, Α' 157, ρη'. Ἀποτελέσματα —ἀνθρώπου, τρωθείσης ὑφ' ἁμαρτίας, Α' 153, οη'. Ἀποτελέσματα—, κενωθείσης φαντασιῶν, Α' 165, ρνϛ'. Ἀγαθά—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Β' 209, πε'. Ἀποτελέσματα λύπης κατὰ Θεόν, διά—, Β' 214, οα', οβ'. Ἀναγκαία ἡ συντριβή—, Γ' 219, ριε'. Ἀναγκαιότης καθαρότητος—, Γ' 97,25. Ἀνάγκη τοῦ καθαίρειν τήν—, Γ' 220, ρκα'. Ἀποτελέσματα κτήσεως καθαρᾶς—, Γ' 245, ν'. Ἀποτελέσματα κακά, πολλοῦ καὶ ἀκαίρου συντριμμοῦ—, Γ' 244, μϛ'. Δάκρυα μετανοίας καὶ προσευχή, ἀπαραίτητα διὰ καθαρότητα—, Α' 172, ρϟε'. Δεῖ ἡμᾶς, ἐν σοφίᾳ πεπαιδευμένους τήν—διάγειν, Α' 170, ρπζ'. Διὰ τὴν εἴσοδον τῆς ἁμαρτίας εἰς τήν—, τί προηγεῖται, Α' 148, με'. Δεῖ τὴν—καθαρὰν λύπης παραστῆσαι τῷ Θεῷ, 200,17 ἐξ. Ἔγκυψις τῇ—, πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἑνὸς ἑκάστου καταστάσεως, Α' 144, κγ'. Ἐκτὸς συντριμμοῦ—, οὐκ ἀπαλλάσσεταί τις κακίας, Α' 124, σι'. Ἐν φιλοθέῳ—, οὐ χρονίζει αἰσχρὸς λογισμός, Α' 114, πδ'. Ἐντύπωσις εὐχῆς (Ἰησοῦ) τῇ καρδίᾳ, Β' 245, 29-34. Ἐγρήγορσις —, Γ' 275, θ'. Εἴσοδος ἀθλητοῦ εἰς —, Δ' 24,8 ἐξ. Ἐλλαμψις καὶ καθαρότης—, Δ' 272, οϛ'. Ἐμφάνισις Θεοῦ τῇ—καὶ τῷ νοΐ, Δ' 20,8 ἐξ. Ἐνδημία μοναχοῦ τῇ ἑαυτοῦ—, κατὰ Διάδοχον, Δ' 24,22 ἐξ. Ἡδυπαθούσης—ἀποτελέσματα, Α' 106, ρξβ'. Ἡδύτης—, Α' 166, ρξ'. Ἡσυχία— κ.λ.π., ἀρχὴ τηρήσεως νοῦ, Α' 167, ρξε'. Ἡδονὴ θεία, ἐκ τῆς—πηγάζουσα, Δ' 271, οε'. Θεῖον, πῶς αἰσθητόν ἐστιν ἐν βάθει—, Α' 259, οθ'. Θέρμη—, Β', σ. 315, σ. 316. Θεὸς ἀναπαύεται ἐν—συντετριμμένῃ κ.λ.π., Γ' 305, λβ'. Θεὸς εἰς—ὁρᾷ, Γ' 306, λγ'. Καθαρότης—ἐκκριζοῦσα κακά, τί ἀντεισάγει, Α' 158, ριγ'. Καθαρότης—καὶ λελογισμένη θεραπεία σώματος, Α' 62,8 ἐξ. Καθαρότης—καὶ ὅρασις Θεοῦ, πῶς νοητέαι, Α' 152, οε'. Καθαρότης—καὶ προσοχή, εἰκονιζομένη διὰ Καινῆς Διαθήκης, Α' 158, ριβ, ριγ'. Καθαρότης—μακαριστή, Α' 164, ργ'. Κακία, θράσυνσις—καὶ συντριμμὸς αὐτῆς, Α' 97, ιζ'. Καθαρότης—καὶ ἐνόρασις Θεοῦ, ἥτις τὸ ἀκρότατον τέλος τῶν ἀγαθῶν ἐστι κ.λ.π., Β' 85, π'. Καθαρότης—καὶ ὅρασις Θεοῦ ὑπ' ἀνθρώπων, Β' 48, οβ'. Καθαρότης—, Γ' 38,12. Καθαρότης—ἐκ πάντων τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, Γ' 68,30. Καθαρότης—, πῶς νοητέα, Γ' 24,7 ἐξ. Καθαρότης νοῦ καὶ—ἀναγκαιοτάτη, Γ' 205, πγ'. Κάθαρσις—, διὰ δακρύων, Γ' 307, μ'. Καθαρμός—, διὰ μνήμης Ἰησοῦ Δ' 254, νϛ'. Καθαρότης—καὶ θεωρία, Ε' 50, πβ'. Κάθαρσις—καὶ θεωρία Θεοῦ, Ε' 55, ϟ', 58, ϟα', ϟβ'. Κατοικία Χριστοῦ ἐν—καὶ θησαυρὸς ἐν αὐτῇ, ὁ τῆς παραβολῆς, ἐν ἀγρῷ κεκρυμμένος, Β' 48, ο', οα'. Κεφάλαια τρία Γρηγορίου Παλαμᾶ, περὶ προσευχῆς καὶ καθαρότητος—, Δ' σ. 132 ἐξ. Λόγος Νικηφόρου μονάζοντος, περὶ νήψεως καὶ φυλακῆς —, Δ' 5,1 ἐξ. Μελέτη κρυπτὴ ἐν καθαρᾷ—, Β' 245,21. Μνήμη Θεοῦ ἐν—, Β' 274, α'. Νῆψις καὶ καθαρότης—, Α' 141, α'. Νοῦς ἀνδρισάμενος ἐν Κυρίῳ καὶ ἀποτελέσματα τούτου τῇ ψυχῇ καὶ τῇ—, Α' 114, οε'.

Νοῦς καί—, τί εἰσι καὶ πῶς φθάνει τις εἰς τὴν μονιμωτάτην ἀμφοτέρων καθαρότητα, Δ' 133, γ'. Οὐαὶ τοῖς ἀπολωλεκόσι τήν—, Α' 166, ρξβ'. Οἶκος—, πῶς ἐκκαθαίρεται, Α' 165, ργβ'. Ὁλολυγμός—μοναχοῦ, Α' 297, 17. Ὅρασις εἰς βάθος—καὶ ἡσυχία τῇ διανοίᾳ, Α' 156, ργ'. Ὅτι δεῖ ἐν τῇ —ἡμῶν ἐντυποῦσθαι τὸν πόθον Θεοῦ, Γ' 44,34. Περὶ φυλακῆς—, Α' 34, κγ'. Ποία ἡ τήν—συντρίβουσα τριμερὴς ἐγκράτεια, Α' 124, σι'. Προσοχὴ ἀπαραίτητος τῇ—καὶ καθημερινὴ ἔρευνα αὐτῆς, Α' 33, κ', 34, κα', κβ'. Πῶς καρποφοροῦνται ἔννοιαι ἐν τῇ—, Α' 263, πγ'. Πῶς δεῖ τηρεῖν τήν—καὶ τὸ ψυχικὸν ἔσοπτρον καθαρά, Β' 282, κγ'. Περὶ ἀξίας καθαρότητος—, Γ' 250, ογ'. Πηγή—ἐκφέρει ἢ ἀγαθὰ ἢ πονηρὰ καὶ οὐ συναμφότερα, Γ' 297, ϟθ'. Περὶ δακρύων—, Δ' 255, νη'. Περί—καθαρᾶς, Δ' 260, ξϛ'. Περί—τελείας, Δ' 260, ξϛ'. Περὶ τηρήσεως τῆς—ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ, Δ' 375,7 ἐξ. Προσοχὴ συνώνυμος τηρήσεως νοός, φυλακῆς—, νήψεως, γοερᾶς ἡσυχίας, Δ' 26,12 ἐξ. Σιωπή—, Α' 143, ιε'. Σκοπός, ἡ καθαρότης—καὶ τέλος, ἡ οὐρανῶν βασιλεία, διὰ μοναχόν, Α' 82, 12-13. Σύμβολον καθαρότητος —, πέταλον Ἰουδαίου ἱερέως, Α' 172, ρϟε'. Συντριβή—πρὸς ἀπόκτησιν ἁγιωσύνης, Α' 65,21. Συντριμμὸς ἐπωφελής—, Α' 97, ιθ'. Συντριβή—καὶ προσευχή, Δ' 9,6 ἐξ. Τί τὸ Ἅγιον Πνεῦμα φέρει τῇ ψυχῇ καὶ τῇ—, Α' 257, οδ'. Τήρησις—, πάσῃ φυλακῇ, Β' 276, θ'. Τίνων χρήζομεν διὰ τὴν Θεοῦ ἐνοίκησιν τῇ—ἡμῶν, Β' 246, 10 ἐξ. Τί τελεῖ τῇ—ἀνθρώπων, τέκνων Θεοῦ, ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις, Γ' 208, πθ'. Φίλτρον τῇ—ὁ ἀσκητικὸς βίος, Α' 128,26. Φωτισμός—, Β' σ. 315, σ. 316. Φυλακή—, Γ' 172, γ'. Φύλαξις καθαρότητος—, Ε' 85, 30 ἐξ. Δύο εἴδη συντριμμοῦ—, Α' 97, ιη'. Καθαρισμός—, τί ἐστι, Α' 171, ρϟγ'. Τήρησις καθαρότητος—, διδάσκαλον ἕξει τὸν ταύτης νομοθέτην Χριστόν, Α' 170, ρπϛ'.

Καρμήλιον ὄρος, Ε' 111,30.

Καρπάθιος· Γ' 78,1. Περὶ ἀγῶνος, κόπου, κατὰ προσευχὴν μοναχοῦ, Δ' 25, 7 ἐξ. Ἰωάννης—, Α', σ. 275. Ἰωάννου—, πρὸς τοὺς ἐν Ἰνδίᾳ μοναχούς, κεφάλαια παραμυθητικά, Α', σ. 276, ρ'. Λόγος Ἰωάννου — ἀσκητικὸς καὶ παραμυθητικός, πρὸς τοὺς ἐν Ἰνδίᾳ μοναχούς, Α' 297,2.

Καρποί— Ἁγ. Πνεύματος καὶ κατὰ Θεὸν λύπης, Α' 75,30 ἐξ. — ἀνθρώπων, ταῖς ἀρεταῖς λαμπρύνονται, Α' 13, ξδ'. — ἐφικτῆς ἀνθρώποις τελειότητος διττοί, προσήκοντες τῷ πρακτικῷ καὶ τῷ γνωστικῷ, Β' 70, ϛ'. — Πνεύματος πῶς κατορθοῦνται, Α' 311, οδ'. —, σημεῖα τῶν ἔνδον, Β' 220, ξε'. — τῆς ἑκάστου δοῦ, ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι γνωσθήσονται; Α' 278, η'. Χαρίσματα καί— Ἁγίου Πνεύματος, Γ' 305, λ', λα'

Καρτερία— δεινῶν, τήκει κακίαν, Β' 218, ιζ'. — κ.λ.π. ἀρεταί, δυνάμεις παρὰ Θεοῦ εἰλημμέναι καὶ ὅτι δεῖ γυμνάζειν αὐτάς, Α' 4, γ'. —, τίσι πάθεσιν ἐναντία ἐστίν, Α' 9, λθ'.

Κασσιανός· Γ' 158,36. — Ἀββᾶς, Γ' 138,10. Ὀνόματα ἔργων — Ρωμαίου, Α' 81, 7-10. Περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας λογισμῶν,— Ρωμαίου, Α' 61, 1 ἐξ. Σύντομος βιογραφία Ἁγίου— Ρωμαίου, Α', σ. 60.

Κάστωρ· Α', σ. 60. — ἐπίσκοπος, πρὸς ὃν ἐγράφησαν, Κασσιανοῦ Ρωμαίου περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας λογισμῶν, Α' 61,1 ἐξ. — Πάπας, Α' 81,6.

Καταδίκη· Ἔργα καὶ ἀμοιβαὶ ἢ—, Δ' 36, λϛ'.

Κατάκρισις· Γ' 264, ρμ'. — σφράγισις ἰδίων κακῶν, Α' 104, ρκϛ'. — τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ Εὐαγγελίῳ, Β' 157, ν'. Τί δεῖ ποιεῖν, διὰ τὸ φυγεῖν τὴν ἀπὸ Θεοῦ—, Β' 157, ν'. Ἀναγκαιοτάτη ἡ τῆς—ἀποφυγή, Γ' 261, ρκγ'.

Καταλαλεῖν· Ἴδιον ἔργον τοῦ νοῦ μὴ ἀνέχεσθαι—λάθρα, Β' 225, λη'.

Καταλαλιά— καὶ μῖσος, Β' 219, ν'.—

ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐκπίπτειν τῆς Θεοῦ ἀγάπης, Β′ 8, νζ′. Διατί οὐ δεῖ ἀκούειν τάς—, Β′ 9, ξ′. Ὁ δίδων τὴν ἀκοὴν καὶ γλῶτταν τῇ—, ἐκπίπτει τῆς Θεοῦ ἀγάπης, Β′ 9, νη′. Ψυχὴ ἔχουσα—, τί προξενεῖ, Β′ 219, μη′.

Καταλλαγή· Γ′ 253, ϟ′. — ἐν Σωτῆρι, διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, Γ′ 230, ρμβ′.

Κατάλυσις νόμου ἁμαρτίας, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 35-190,10.

Κατάνυξις· Γ′ 41,32 ἑξ., Γ′ 45,6 ἑξ., Γ′ 278, κδ′, Γ′ 283, με′, Γ′ 307, μα′, 308, μβ, μγ′, Γ′ 310, μθ′, Γ′ 318, οη′, Γ′ 337, μδ′. Γ′ 341, νη′, Γ′ 350, πδ′, Δ′ 8,6 ἑξ. — ἀληθής, διὰ τίνων ἀρετῶν ἐπιτυγχάνεται, Β′ 262, λθ′. — αὐτόματος, Γ′ 102,17. — διαρκής, Β′ 285, λϛ′. — ἐπίμονος, Γ′ 317, οδ′.—θεία, Γ′ 309, μζ′. —καὶ προσευχή, Γ′ 316, ξθ′.—φωτοειδής, Γ′ 293, πε′. Δάκρυα—, Γ′ 309, με′, Γ′ 310, ν′, Γ′ 340, νδ′. Δάκρυα μετανοίας καί—, Γ′ 289, ο′, οα′. Δάκρυα ταπεινοφροσύνης καί—, Γ′ 309, μϛ′. Ἡδονή—, Γ′ 332, κδ′. Κενοδοξία καί—, Δ′ 225, κε′. Εὐχὴ μετά—, Β′ 306, ξη′. Συντριμμὸς καρδίας ἐπωφελὴς εἰς—αὐτῆς, Α′ 97, ιη′. Ψυχὴ γενομένη ἀδιαλείπτως ἐν —, Β′ 310, ρια′.

Κατάπαυσις· Ἔνδειξις εἰσόδου εἰς τὴν ἁγίαν—, Α′ 33, ιη′. Εὐποιΐα καὶ κατάπαυσις, τὰ δύο τῆς ψυχῆς στάδια καὶ ποῖον ἀνώτερον τῶν δύο, Α′ 119, ρμη′.

Καταστάσεις· — ἡ θεωρίαι ἀνθρώπων, τέσσαρες, Γ′ 81,26 ἑξ., 36 ἑξ. — ἠθικαί, τρεῖς, καὶ τίνες αὗται, Δ′ 274, οη′. — τρεῖς ἠθικαὶ τῶν μοναχῶν, ποῖαί εἰσι, Β′ 26, πζ′.

Καύχησις· Ἀνάγκη ἀσφαλίσεως λόγου ἀπό—, Α′ 122, ρπη′.

Καυχώμενος· — ἐν ἀρεταῖς, τί ἐστι καὶ οὐ δεῖ τινα ἐλέγχοις πειρᾶσθαι ὠφελεῖν αὐτόν, Α′ 125, σκβ′.

Κατάχρησις· — πραγμάτων καταδικαστέα, οὐκ ἡ εὔλογος χρῆσις αὐτῶν, Β′ 50, ϟα′. Τήν—, οὐ τὴν χρῆσιν τῶν ἐκ Θεοῦ ἡμῖν δοθέντων ἀναιρεῖ ἡ Γραφή, Β′ 47, ξϛ′.

Κελλίον· τί δεῖ ποιεῖν τὸν μοναχόν, καθεζόμενον ἐν τῷ ἑαυτοῦ—, Α′ 313, νζ′.

Κενοδοξία· Β′ 210, ϟβ′, Β′ 224, κϛ′, κζ′, κη′, Γ′ 36,24, Γ′ 70, 15, Γ′ 260, ρκ′, Γ′ 261, ρκγ′, Γ′ 264, ρμ′, Δ′ 45, ϟα′, Ε′ 83,18, Ε′ 94,23, Ε′ 101,12. —, αἰτία πάσης κακίας, Α′ 102, ϟθ′. — ἀναιρεῖται διὰ κρυπτῆς ἐργασίας, Β′ 206, ιη′. — δι᾽ ἧς οἱ δαίμονες ὑπούλως αἰχμαλωτίζουσι τὰς ψυχάς, Α′ 278, ι′. — διὰ μοναχόν, Δ′ 104,10 ἑξ. — ἐκβάλλεται ἐξ ἀδίκων ὕβρεων, Β′ 6, λ′. —, ἐγκατάλειψιν Θεοῦ προξενεῖ, Γ′ 283, μζ′. —, ἓν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ′ 9,36. — ἐκείνων, οἵτινες σάρκες εἰσί, Δ′ 57, ρκϛ′. — καὶ ἡδονή, ὕλη νοός εἰσι, Α′ 116, ριγ′. — καὶ ἰδιωτεία, Α′ 101, π′. — καὶ πορνεία, Α′ 213,20 ἑξ. — καὶ φιλαργυρία, αἴτια ὑποκρίσεως καὶ φιλαργυρίας, Α′ 115, πζ′. — κ.λ.π., οὐκ ἀφιᾶσιν εὐποιΐαν ἄσπιλον, Α′ 118, ρλη′. — καὶ φιλαργυρία, ἀλλήλων εἰσὶ γεννητικαί, Β′ 38, πβ′. — κ.λ.π, οὐ συμβαδίζουσι μετὰ νηστείας, Β′ 117, νβ′. — κοσμικοῦ, εἰς τί περιστρέφεται, Β′ 38, πγ′. — καὶ κατάνυξις, Δ′ 225, κε′. — καταστροφὴ διὰ μοναχόν, Δ′ 77, ιβ′. —, μία τῶν τριῶν πρώτων, πρὸς πόλεμον κατὰ μοναχοῦ, κακιῶν, Α′ 314, ξα′, ξβ′. — μοναχοῦ, στρέφεται εἰς τὸ περὶ ἀρετὴν κενοδοξεῖν, Β′ 38, πγ′. —, οὐ συγυπάρχει τῇ ταπεινώσει, Γ′ 241, κη′. —, πῶς διὰ διαφόρων ἀρετῶν τὸν Χριστοῦ στρατιώτην τοξεύει, Α′ 78, 20-79,10. —, πῶς ἡττᾶται, Α′ 79,10 ἑξ. — προσομοιαζομένη δεξιᾷ, Β′ 166, ϟϛ′. —, πῶς ἐπιτίθεται καὶ πῶς ἀντιμετωπίζεται, Γ′ 292, πα′. — πῶς νικᾶται, Γ′ 283, με′. —, συμβολισθεῖσα ὑπὸ προφήτου διὰ στολῆς, Β′ 166, ϟε′. — σπιλοῖ τὰ γενόμενα καλά, Γ′ 177, ιζ′. — ταπεινῷ σχήματι, Α′ 98, λϛ′. —, τί ἐστι, Β′ 140, ξε′. —, τίνι πάθει ἀκολουθεῖ καὶ

τίνα πάθη ἕπονται αὐτῇ, Β′ 221, πζ′, πη′, πθ′. —, τί συνεπάγεται, Β′ 168, ε′, ϛ′, 169, ζ′. —, τίσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, Β′ 7, μϛ′. —, φιλαργυρία, ἡδονή, ἀποτελέσματα αὐτῶν καὶ πῶς αὗται περικόπτονται, Α′ 102, ρδ′, ρϛ′. —, φιλαργυρία, ἡδονή, τὰ τρία κακά· εἰσι, Α′ 102, ρα′, ρβ′, ρε′. Ἀντίδοτον—, γνῶσις καὶ ἡδονὴ αὐτῆς, Α′ 58, β′. Ἀποτελέσματα—, Α′ 120, ρνϛ′, ρνζ′. Ἀρχὴ πλάνης νοῦ—καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 187, ριϛ′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν τὰς ἀρετὰς διά—μετερχόμενον, Β′ 37, οδ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 22, ξε′, Β′ 45, μα′. Ἀποτελέσματα—, δι᾽ ἀρετὴν καὶ γνῶσιν, Β′ 138, νθ′. Δαίμων—, εἰς ἀναισθησίαν φέρει τὸν ἄνθρωπον, Α′ 79, 9-10. Δαίμων—, εἷς τῶν τριῶν προτοστατῶν, Α′ 57, κγ′. Δαίμων—, μόνος πολύυλος, πᾶσι δαίμοσι θύραν ἀνοίγων, Α′ 51, ιγ′. Δαίμονες—καὶ πορνείας, ὑπὸ τίνων συμβολίζονται καὶ πῶς ἐνεργοῦσι, Β′ 63, οβ′. Εἰδικά—ἀποτελέσματα, Α′ 118, ρκζ′. Εἶδος ἐκδηλώσεως—καὶ φθόνου, Α′ 103, ρκβ′. Ἴδιον—, τί ἐστι, Β′ 224, κθ′. Ἴδιον—ὑπόκρισις καὶ ψεῦδος, Β′ 206, ιθ′. Κακὰ διά—, Α′ 99, μβ′. Κίνδυνος ἐκ—διὰ τὸν καθαρῶς καὶ ἀπαθῶς προσευχόμενον, Α′ 183, ογ′, οδ′. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περί—, Α′ 78,14 ἑξ. Καλὰ γενόμενα διά—, οὐκ εἰσι καλά, Β′ 19, λε′. Λογισμός—, τέκνον φιλαυτίας, Β′ 35, νϛ′. Μοναχὸς οὐ σώζεται δουλεύων ἡδονῇ καί —, Β′ 22, ξγ′. Ὁ διὰ τὴν ἀλήθειαν πράττων τὴν ἀρετὴν οὐ τιτρώσκεται βέλεσι—, Β′ 110, α′. Περὶ λογισμοῦ —προπηδῶντος καὶ πῶς καταστέλλεται, Α′ 288, νθ′. Πόλις—, οἰκοδομεῖται ἐκ συμφωνίας ψυχῆς καὶ σώματος, Α′ 160, ρκγ′. Περὶ τοῦ ἑβδόμου ἀποβλητέου λογισμοῦ τῆς—, Β′ 302, κθ′. Περὶ τῶν κινδύνων ἐκ—μενούσης, ἢ καὶ ἀναιρουμένης καὶ πῶς ἀληθῶς ἀναιρεῖται, Β′ 35, ξ′, ξα′. Πότε τις ὑπομένει τοὺς ἀρετῆς πόνους διά—καὶ πότε οὐχὶ δι᾽ αὐτήν, Β′ 110, β′. Πῶς ἀγωνίζεταί τις νικηφόρως εἰς ἀγῶνα κατά—, Β′ 45, μγ′. Πάθος—, τριβολόν ἐστι, Γ′ 292, π′. Πάθος—, Δ′ 102,30 ἑξ. Σημεῖον ἀπαλλαγῆς ἐκ—, Β′ 45, μγ′. Σκύμνοι—, Γ′ 293, πδ′. Τί ποιητέον, ὅταν ἡ—μεγάλως καθ᾽ ἡμῶν φλεγμαίνῃ κ.λ.π., Α′ 247, μϛ′. Τὸ ἄτοπον τῆς—καὶ ὑπερηφανείας, Α′ 171, ρϟβ′. Τίνες ἐξεδύσαντο τὸν τῆς—χιτῶνα, Β′ 313, ρλα′, ρλβ′. Τίσιν ἁμαρτήμασι προσομοιάζονται αἱ διά—γενόμεναι ἀγαθαὶ πράξεις, Γ′ 193, νϛ′. Τόπος λογισμῶν—καὶ ἄνεσις, Δ′ 12,6. Χιτών—, Β′ 295, οϛ′.

Κενόδοξος· ἄγχεται ἐκ δακρύων μοναχοῦ, Γ′ 239; ιδ′.—, διατί ἀγαπᾷ τὸ ἀργύριον, Β′ 28, ιη′.—καὶ ὑψηλόφρων, ἡδέως ἀλλήλοις συναλλάσσουσι, Α′ 120, ρξδ′. Μειονεξία τοῦ—, Γ′ 241, κη′.—, τίς ἐστι, Β′ 140, ξε′. Μοναχὸς ἐνάρετος,—, φιλήδονος, πῶς ἔχει τὸ καλὸν ἢ κακόν, Β′ 290, ι′.

Κένωσις· — Υἱοῦ Θεοῦ, ἀπόρρητος ἐπὶ θεώσει τῆς ἡμετέρας φύσεως γενομένη, Β′ 188,2. — ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν ἑκούσιος, Β′ 270, οδ′.

Κεραία, ἡ λεγομένη μακρά, ἧς χωρὶς οὐ δυνάμεθα γράφειν ὀρθῶς, Γ′ 158,2.

Κεφάλαια· — Καλλίστου Καταφυγιώτου, περὶ θείας ἑνώσεως καὶ βίου θεωρητικοῦ, Ε′ σ. 4.—Μαξίμου ὁμολογητοῦ περὶ ἀγάπης, Β′ σ. 4-51.—Μαξίμου ὁμολογητοῦ περὶ Θεολογίας, Β′, σ. 53-186. — Νηπτικὰ μ′, Φιλοθέου Σιναΐτου, Β′, σ. 274-286. — περὶ ἀγάπης καὶ τελειώσεως βίου, ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′, σ. 326 ἑξ. — πρακτικὰ καὶ Θεολογικά, Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, Γ′, σ. 237. — Πρακτικά, Νικήτα Στηθάτου, Γ′, σ. 273. — πάνυ ὠφέλιμα, ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 63; α′ ἑξ.—περὶ ἡσυχίας, προσευχῆς κ.λ.π., ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 66, α′ ἑξ. — ρ′ Ἰωάννου Καρπαθίου, παραμυθητικὰ πρὸς τοὺς ἐν Ἰνδίᾳ μοναχούς, Α′ σελ. 276. — τρία, περὶ προσευχῆς καὶ καθαρότητος καρδίας, ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ, Δ′ σελ. 132. — φυσικά, ἠθικά, θεολογικὰ κ.λ.π.,

ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ, Δ′ 134, ἐξ. — ψυχωφελῆ, ὁσίου Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἐδέσσης, Α′, σ. 303. — ὠφέλιμά, ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 31, 1 ἐξ. Εὐαγρίου, ἐκ τῶν νηπτικῶν—, Α′, σ. 58. Θαλασσίου—, Β′, σ. 223.
Κήρυγμα Εὐαγγελικόν, Δ′ 100,6, Δ′ 108,3.
Κιβωτός· Β′, σ. 317, Γ′ 6,13. — Διαθήκης, Α′, σ. 215.
Κιθάρα Θεοῦ, πῶς ὁ ἄνθρωπος καθίσταται, Β′ 90, ρ′.
Κλαύθμός· Α′ 292, οζ′. Γνῶσις ἁμαρτημάτων,— δι' αὐτὰ κ.λ.π., Α′ 33, ιζ′.
Κλεόπας, Α′ 48, ζ′, Δ′ 253, νδ′.
Κλέπτεσθαι, ἐκ δεξιῶν, Α′ 86,5.
Κλέπτης· Τίνι τρόπῳ ὁ διάβολος—ἐστι, Β′ 160, ξδ′, ξε′, ξϛ′.
Κληρικοί· Ἀμεριμνησία—, πῶς νοητέα, Γ′ 246, νδ′.
Κλῆσις·— καὶ οὐκ ἄνθρωποι ἢ χρυσὸς δέον ὅπως συντρέξωσιν εἰς λῆψιν προεδρείας, Γ′ 312, νη′. — πρὸς ἐργασίαν τῷ ἀμπελῶνι, Δ′ 96,27 ἐξ. — ὑπὸ Θεοῦ, Γ′ 100,18. Χάρις χριστιανικὴ καί—πρὸς χρίσιν, Δ′ 61, ρλγ′.
Κλίμαξ·— ἀρετῶν σύντομος, πέντε βαθμίδας ἔχουσα, πέντε ἀρετὰς καὶ τίνες αὗται, Δ′ 54, ρκ′. — ἐξ ἑπτὰ ἰδεῶν, ἤτοι σωματικῶν πράξεων, Γ′ 17,1 ἐξ. — Θεοφάνους, Β′, σ. 315. Ἰωάννης τῆς—, Γ′ 5,23, Γ′ 27,28, 28,5, 11, Γ′ 30,30, 31,34, 32,7,32, Γ′ 41, 39, Γ′ 42,10, Γ′ 43,38, Γ′ 44,6, Γ′ 54,18, Γ′ 56,28,35, Γ′ 64,28, Γ′ 66, 29, Γ′ 68,22, Γ′ 72,4, Γ′ 79,38, 80,13, Γ′ 93,2, 96,30, Γ′, σελ. 165, Γ′ 166,23. Ἰωάννης τῆς—, περὶ δευτέρας θεωρίας, Γ′ 32,32.
Κλοπή· Γ′ 41,4, Γ′ 53,7. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 121,31 ἐξ. Πῶς διωρθώθη μοναχός, ὅστις ἐποίει—καὶ ἐλαθροφάγει, Α′ 89,25 ἐξ.
Κοιλία· Ἀποτελέσματα διὰ τὸν ἡγούμενον Θεὸν τὴν—, Β′ 172, κη′.
Κοινόβια· Κασσιανοῦ Ρωμαίου ἔργον, περὶ διατυπώσεως—, Α′ 81,9. Λόγος περὶ διατυπώσεως—, ἔργον Κασσιανοῦ Ρωμαίου, Α′ 61,5. Σκοπὸς ἐγκρατείας κατορθούμενος ἐν—καὶ ἐν πόλεσιν ὑπό τινων, Α′ 249, νγ′.
Κοινοβιακὸς βίος, μέγας ἄλλως καλούμενος, Γ′ 253, πη′.
Κοινόβιον·— ἀπαραίτητον διὰ κατανίκησιν φιλαργυρίας, Α′ 69,35. Ἄλλη ἡ ἡσυχίας πρᾶξις καὶ ἄλλη ἡ τοῦ—, Δ′ 82,32 ἐξ. Ἐγκοπὴ θελήματος καὶ ἕτεραι ἀρεταὶ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἐν —ζωήν, Α′ 146, λα′. Περὶ συμπεριφορᾶς μοναχοῦ ἐν—, Γ′ 260, ρκ′, 261, ρκα′, ρκβ′, ρκγ′, 262, ρκδ′, ρκε′, Γ′ 265, ρμα′-269, ρνα′, Γ′ 262, ρκθ′, ρλ′, 263, ρλα′, ρλβ′, ρλδ′, ρλε′, ρλϛ′, 264 ρλζ′, ρλη′, ρλθ′.
Κοινωνία·— Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 211, ϟϛ′, ϟζ′.—, ἤτοι μετάληψις χριστιανῶν, φόβος δαιμόνων, Δ′ 289, ϟβ′. — μοναχοῦ, οὐ γίνεται ἄνευ δακρύων, Γ′ 267, ρμδ′. — μυστικὴ πνεύματος, Γ′ 216, ριβ′. — πνεύματος, Ε′ 43, οϛ′. — οὐ λαμβάνεται, εἰ ἔχει τίς τι καθ' ἡμῶν, Γ′ 263, ρλβ′. Ἁγία—καὶ καθαρὰ συνείδησις, Δ′ 284, ϟα′, 286, ϟβ′, ἐξ. Ἀπόλαυσις θείας—, Δ′ 129,12. Ἀποτελέσματα —σώματος καὶ αἵματος Χριστοῦ, Δ′ 287, ϟβ′.
Κολακεία κ.λ.π., οὐ συμβαδίζει μετὰ γνησιότητος, Β′ 117, νβ′.
Κολακεῖαι· Ὅτι οὐ δεῖ κάμπτεσθαι ταῖς —ἀνθρώπων καὶ παθῶν, Β′ 314, ρλθ′.
Κολάσεις·— καὶ ἀμοιβαί, Δ′ 36, λγ′. — τίνες ἔσονται, Δ′ 36, λδ′. Ἀναγκαιότης φόβου θανάτου καί—, Γ′ 8,14 ἐξ. Ἀρραβών—, Δ′ 36, λδ′. λε′. Ἕξεις παθῶν, ἀρραβών—, Δ′ 36, λε′. Φόβος—μαραίνει ἐπιθυμίαν, Β′ 218, κ′.
Κόλασις· Δ′ 95,25. — ἀνόμων καὶ ἁμαρτωλῶν, Δ′ 94,1 ἐξ. — μέλλουσα, Δ′ 94,32 ἐξ. Ἀποτέλεσμα φόβου—, Β′ 4, γ′. Ἀποτελέσματα τοῦ διδόναι ἑαυτὸν τῷ Θεῷ διὰ τὸν φόβον—, Γ′ 248, ξε′, ξϛ′, ξζ′. Ἕξις παθῶν καί—, Δ′ 36, λε′, λϛ′, λζ′, λη′. Φόβος—καὶ τήρησις ἐντολῶν, Γ′ 16,24 ἐξ.

Κολασμός, οὐκ ἐξ ἁμαρτίας, ἀλλ' ἐξ ἀμετανοησίας, Β′ 264, ϟζ′.
Κολυμβήθρα, (Βηθεσδά), σύμβολον τῆς δεκτικῆς γνώσεως ἀρετῆς ἐστι, Β′ 64, π′.
Κόπος·— ἴστησιν ἐπιθυμίαν, Β′ 212, κα′. — μαραίνει ἐπιθυμίαν, Α′ 58, ε′. Ἀναγκαιότης ἐργασίας καί—διὰ μοναχόν, Δ′ 78, ιδ′.
Κορίνθιοι· Ἐπιστολὴ Παύλου πρός—, Α′ 39,27, Α′ 51, ια′, Β′ 74, κζ′, Δ′ 155, νη′.
Κορνήλιος, μονάζων, Δ′, σ. 30.
Κόρος, οὐκ ἔστι δι' ἐγκρατευόμενον, Α′ 62,16.
Κοσμᾶς, Μελῳδός, Γ′ 59,2.
Κοσμικά· τῶν—πραγμάτων προσπάθεια, ὄλεθρον προξενοῦσα, Α′ 196,38 ἐξ.
Κοσμικοί·— εἰσιν οἱ τοῖς ὑλικοῖς πράγμασι τὸν νοῦν ἐνασχολοῦντες, Β′ 21, νγ′. Ποῖοι οἱ τριῶν εἰδῶν πειρασμοί, διά—, Β′ 26, ϟα′. Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ—, καλλιεργοῦντες τὰς ἀρετὰς ἐν πίστει, ἀξιοῦνται θείων ὁράσεων καὶ ἐλλάμψεως, Ε′ 73, 5-80,33.
Κοσμικός, διατί οὐχὶ ὑπὲρ μοναχὸν μακαρίζεται, Α′ 296,7 ἐξ.
Κοσμοκράτωρ, σκοτεινός, συμβολιζόμενος ὑπὸ Καίσαρος, Β′ 63, οϛ′.
Κόσμος·— καὶ κοσμικά, οὐ δεῖ ἀγαπητὰ εἶναι, Β′ 21, νγ′. — καὶ χρόνος, τί εἰσι, Β′ 176, μζ′. — κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφήν, τὰ ὑλικὰ εἰσι πράγματα, Β′ 21, νγ′. — καὶ τὰ ἐν τῷ—, φθαρτά εἰσι, Γ′ 238, ια′. — μῖσος καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Γ′ 238, θ′. — καὶ στοιχεῖα αὐτοῦ, Δ′ 137, ι′. — νοούμενος, πῶς νοεῖται διὰ φαινομένου—, Β′ 165, ϟα′. —, τί ἐστι καὶ ἀπαλλοτρίωσις αὐτοῦ, Δ′ 4,14 ἐξ. Ἀποτελέσματα θανάτου τῷ—, Β′ 312, ρλ′. Ἄνθρωποι ἔχοντες τὸ πνεῦμα τοῦ—τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἄνθρωποι μισοῦντες αὐτό, Γ′ 214, ρζ′. Ἀποτελέσματα ἀγάπης—, Γ′ 193, νε′. Γ′ 193, νζ′, Δ′ 4,21 ἐξ. Διατί τὸν ἀποταγέντα τῷ—, οὐ δεῖ μένειν τῷ —, Γ′ 238, ι′, ια′. Δαίμων ἢ ἄρχων τοῦ—καὶ τίνας πειράζει, Δ′ 55, ρκβ′. Δημιουργία—ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 140, κα′. Ἐξ ἐλπίδος καὶ ἀπροσπαθείας, ἡ—νέκρωσις, Γ′ 131,35. Ἔχθρα πρός—, φιλία πρὸς Θεόν ἐστι, Γ′ 283, μϛ′. Ματαιότης παρόντος—καὶ ἀξία ψυχῆς, Γ′ 233, ρμη′. Μοναχὸς γενόμενος νεκρὸς τῷ—, Γ′ 25,13. Μεταστοιχείωσις—τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 134, β′. Νέκρωσις διὰ τόν —, Β′ 200,1 ἐξ., Δ′ 14, ε′. Περὶ τῆς τόν —φιλούσης διαθέσεως, Β′ 171, κβ′. Περὶ τοῦ ἄνω—, Γ′ 354, ϟη′. Πῶς νεκροῦται ὁ νοῦς ἐκ τοῦ—, Γ′ 138, 12-13. Περὶ ἀρχῆς καὶ τέλους—, Δ′ 134, α′, β′. Περὶ τῶν τεσσάρων τοῦ —στοιχείων, Δ′ 137, ια′. Τί συμβαίνει ὅταν ἡ φύσις ἐν τῷ—ὑπάρχει χρονικῶς, καὶ ὅταν ἐν τῷ Θεῷ γίνεται, Β′ 176, μη′. Τίς κρείττων πάντων τῶν τοῦ—τούτου καθίσταται, Γ′ 214, ρϛ′. Φιλία—, ἔχθρα εἰς Θεόν ἐστι, Δ′ 98,16. Φυγὴ ἐκ—, καταφυγὴ εἰς Χριστόν, Δ′ 4,13.
Κουτλουμούσιον· Μονή—, Δ′ 193,10.
Κρᾶσις·— κ.λ.π., δι' ὧν πάθη κινοῦνται, Β′ 218, λβ′, λγ′. — σώματος, τίσιν ὁμαλίζεται καὶ ἀλλοιοῦται ἐπὶ τὸ χεῖρον, Β′ 219, λε′, λϛ′.
Κρίματα· Γνῶσις—Θεοῦ ἀπαραίτητος δι' ἀποφυγὴν ἐσφαλμένης ὁδεύσεως, Α′ 123, ρϟγ′. Θείων—ἔργα, τίνα τυγχάνει, Β′ 207, λζ′. Ὠφέλεια ἐκ νοήσεως—Κυρίου, ὄντων ἐν πάσῃ τῇ γῇ, Α′ 113, ξϛ′.
Κρίνειν· Διατί οὐ δεῖ—καὶ περιεργάζεσθαι τὰς ἑτέρων ἁμαρτίας, Β′ 34, νδ′, νε′. Ὅτι οὐ δεῖ—τὸν λέγοντα λόγον ὠφέλιμον, Β′ 209, πβ′. Περὶ τοῦ — τὸν πλησίον, Β′ 209, πδ′.
Κρίσις·—ἀνίλεως ἐξ αἰτίας ἀμετανοησίας, Α′ 103, ριβ′. —, ἡ ράβδος νοητέα, Δ′ 33, ιϛ′. — μέλλουσα, ἀναπόφευκτος δι' ἁμαρτήσαντας, Β′ 23, ξϛ′. — πᾶσα δοθεῖσα τῷ Υἱῷ, Δ′ 355, ξβ′. Ἁμαρτωλοὶ ποῦ κατοικοῦσι πρὸ τῆς—, Δ′ 36, λε′. Ἀπιστία καί—τοῦ κόσμου τούτου, Δ′ 37, μ′. Μελέτη—Θεοῦ, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν ἡσυχίας, Δ′ 371,1. Πνεῦμα—, Δ′ 353, ξβ′, 354, ξβ′. Τίνα ἀπαιτηθή-

σονται ὑφ' ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ—, Β' 217, β'. Τί ἔσται κατὰ τήν—, ζυγὸς τῆς ἑκάστου γνώμης, Β' 158, νε'.
Κριταί, Β' 81, ξϛ'.
Κριτήριον· Φόβος—, Γ' 38,37 ἐξ.
Κρόνιος, Ἀββᾶς, Γ' 88,33.
Κτήματα, ἀπαραιτήτως ἀπορρίπτονται ὑπὸ μοναχοῦ, Α' 196,6 ἐξ.
Κτῆσις·— δύο εἰδῶν ἐστι, ἡ ἀπαθὴς καὶ ἡ ἐμπαθής, Β' 26, πθ'. Ἐπιθυμία—χρημάτων, οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α' 310, λη'. Μέτρον—, ἡ χρεία τοῦ σώματος, Α' 228, 20-21. Περί—ὑπὸ ἀνθρώπων, Α' 14, οα'. Περί—, Γ' 15, 33 ἐξ.
Κτίσις·— καινὴ καὶ καθαρὰ καρδία, Γ' 182, λ'. — μετέχει καὶ μεταδίδωσιν, ὁ δὲ Θεὸς μετέχεται μόνον, Β' 42, ια'. —, πῶς κατήγορος γίνεται τῶν ἀσεβῶν, Β' 127, ϛ'. —, πῶς ἐκτίσθη καὶ διατί διεφθάρη, Δ' 32, ια'. Δι' Ἁγ. Γραφῆς καί—, πῶς εὑρίσκεται ὁ Θεός, Β' 110, ϛ'. Μέλλουσα ἀλλοίωσις φθαρείσης—, Δ' 32, ια'. Πᾶσα—σύνθετός ἐστι ἐξ οὐσίας καὶ συμβεβηκότος, Β' 42, θ'.
Κτίσματα·—, εἰκόνες εἰσὶ τοῦ πρώτου αἰτίου καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ κτίστης ὁρᾶται, Α', 330,37. — πῶς ἔχουσι τὴν ὕπαρξιν, Β' 31, κζ'. —, θείας ἐνεργείας ἀποτελέσματα, Δ' 183, ρμ'. Κατὰ νοῦν σοφῶς γινομένη ἔρευνα λόγου—, ἄγει εἰς τὴν Θεοῦ εὕρεσιν, Β' 110, ε'. Σχέσις Πατρός, Υἱοῦ, Ἁγ. Πνεύματος, καί—, Β' 228, ϟθ''.
Κτίστης, πῶς ἐκ κτισμάτων ὁρᾶται, Α' 330,34 ἐξ.
Κύνες, ἐκ παλαιᾶς καὶ μυστικῆς συνηθείας ἐκδιωκόμενοι ἐξ οἴκων, καθ' ὥραν προσευχῆς, Α' 47, ε'.
Κυριακή·— ἡμέρα, Δ' 119,4,9. —, ἡ πρώτη τῆς ἑβδομάδος, Δ' 118,29. Ἀργία καὶ ἁγιασμός—, πῶς συντελεῖται, Δ' 118,38 ἐξ. Ἀργία—, δι' ἀνάστασιν Κυρίου, Δ' 118,31 ἐξ. Ὅτι γονυκλισίαι οὐ γίνονται κατά—καὶ Σάββατον, Δ' 239, λθ'. Περὶ διαλύτης ἡσυχάζοντος κατά—, Δ' 234, λδ'. Τίνα ἐγένοντο κατά—ἡμέραν, Γ' 98,9 ἐξ.
Κυριαρχία, ὑπὸ τίνος κατορθοῦται, Β' 209, οθ'.
Κύριε ἐλέησον·—, λεγόμενον καθ' ἑαυτόν, Β' 243,18. — λεγόμενον κατὰ τὰς τέσσαρας ἐκ τῶν ὀκτὼ γνώσεων, Γ' 61, 17-19. Ἑρμηνεία τοῦ—καὶ ἀξία αὐτοῦ ὡς ἡ τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Ε' 69, 1-72,20.
Κύριλλος· Δ' 169, ϟϛ', Δ' 174, ριε', Δ' 175, ριϛ', ριζ', Δ' 176, ριθ', ρκ', Δ' 176, ριθ', ρκ', Δ' 177, ρκ', Δ' 177, ρκα', Δ' 178, ρκδ', Δ' 184, ρμγ'. — Ἅγιος, Γ' 59,31.
Κυριότητες, Γ' 354, ϟθ'.
Κώδιον, Γ' 263, ρλδ'.
Κωνσταντῖνος·— Κοπρώνυμος, Γ', σ. 3. — ὁ Μέγας, Α', σ. 3. — πατὴρ Γρηγορίου Θεσσαλονίκης, Ε', σ. 109. — Πωγωνᾶτος, Α', σ. 303, Β', σ. 2, Β', σ. 204.
Κωνσταντινούπολις· Α', σ. 37, Α' 132,5, Δ', σ. 90, Ε' 74,4,11, Ε' 107,21, Ε' 110,9.

Λάζαρος· Α' 162, ρμα', Α' 252, ξβ', Β', σ. 255, Β' 264, με', Γ' 47,29.
Λαθροκακοῦργος, πονηρότερος τῶν ἀδικούντων καὶ πονηροτέρως κολάζεται, Α' 103, ρκ'.
Λαθροφαγία, Α' 89,25 ἐξ.
Λάκκοι· Ἡ Ἁγ. Γραφὴ καλεῖ—τὰς δεκτικὰς τῶν οὐρανίων χαρισμάτων τῆς ἁγίας γνώσεως καρδίας, αἵτινες λατομοῦνται ὑπὸ Κυρίου διὰ πνευματικὸν σκοπόν, Β' 119, νθ', ξ'.
Λαλεῖν· Πότε καιρὸς τοῦ—, Ε' 34, νζ', 36, ξγ', ξϛ', 37, ξη'.
Λάρυγξ·—καὶ γλῶσσα, τί συμβολίζουσιν ἕκαστον καὶ ψεκτῶς κεκοληλμένα, Β' 124, πθ'.
Λατρεία·— ἀληθὴς καὶ ὄντως θεάρεστος, ποία ἐστί, Β' 99, γ'. — Θεοῦ, ποία ἐστὶ καὶ τίνα κωλύουσιν αὐτήν, Α' 32, ιγ'. — καθαρὰ Θεοῦ διὰ ψυχῆς κεκαθαρμένης, Β' 100, νε'. — τῷ κορυφαίῳ ἑνί, διατί ἀναγκαία, Ε' 10, ιε', ιϛ'. — φθοροποιός, ἡ τοῦ σώματος—ἐστί, Β' 100, νε'. Ἀποτελέ-

σματα—κατὰ τὸν νόμον, σωματικῶς ἐκλαμβανόμενον, Β' 173, λγ'. Ἀποτελέσματα—τοῦ ἑνὸς ἀληθοῦς Θεοῦ, Β' 8, θ'. Ἐν τῇ φαινομένῃ—τοῦ Νόμου, ἐγκρύπτεται ὁ μαργαρίτης καὶ θεοτελὴς λόγος, Β' 110, δ'. Σωματικῆς—Νόμου εἰκών, ὁ Σαούλ· Εὐαγγελικῆς—προδιατύπωσις ὁ Δαβίδ, Β' 79, νβ'.
Λαύρα· Δ' 21,10,25. — Ἁγ. Ἰωάννου Κολοβοῦ, Β' 243,11. — Ἱερὰ ἁγ. Ὄρους, Δ' 192,37. — Νικάνορος, Β' 241,21. — Ρωμίων, Β' 241,5. Μονή—, Δ' 193,13.
Λαῦραι τρεῖς, οἰκοδομηθεῖσαι παρὰ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ', σ. 30.
Λεία, Α' 176,11.
Λείψανα· Τιμὴ εἰς—ἁγίων, Δ' 118,7 ἐξ.
Λεόντιος·— ἡγούμενος, Α' 81,9. Λόγος Κασσιανοῦ Ρωμαίου, πρός—ἡγούμενον, περὶ διακρίσεως, Α' 81,1 ἐξ.
Λευῖται· Β' 81, ξϛ'. Τίνες—κέκληνται καὶ τίνες κτήνη—, Α' 292, οη'.
Λευϊτικόν· Τὸ ἐν τῷ—στηθήνιον τὴν ὑψηλὴν θεωρίαν δηλοῖ, ὁ δὲ βραχίων τὴν πρᾶξιν, Β' 116, με'.
Λέων Ἴσαυρος, Β', σ. 231.
Λήθη· Γ' 9,27,29. — ἀπώλειά ἐστι, Α' 100, ξβ'. — καθ' ἑαυτὴν οὐδεμίαν δύναμιν ἔχει, Α' 99, νη'. —, εἷς τῶν τριῶν νομιζομένων τοῦ πονηροῦ γιγάντων καὶ πῶς σὺν τῇ ἀγνοίᾳ, καὶ τῇ ῥαθυμίᾳ ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Δ' 137,30 ἐξ. —, ῥαθυμία, ἄγγοια οἱ τρεῖς γίγαντες τοῦ διαβόλου εἰσί, Γ' 28,6 ἐξ. — σβεγνύει τὴν φυλακὴν τοῦ νοός, Α' 156, ρβ'. — σὺν ἀγνοίᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ, ἤτοι οἱ τρεῖς τοῦ πονηροῦ γίγαντες, πῶς κατανικῶνται, Α' 138,1 ἐξ. — σκοτίζει, Γ' 45,7. Κίνδυνοι ἐκ—καὶ παρρησίας, Α' 146, λβ'.
Λίβανος· Κέδροι—, Β' 309, ϟθ'.
Λιμός·— ἡ ἀπιστία εἰς τὸ εἶναι τὴν Γραφὴν πνευματικήν, Β' 172, κθ', λ'.
Λόγια· Ἐχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ διὰ θείων—ἀκροάσεως, Α' 287, να'.
Λογγῖνος, πρὸς ὃν τὰ κεφάλαια περὶ ἡσυχίας κ.λ.π. Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ' 66, α'.
Λογικόν·—, διατί ἐδόθη ὑπὸ Θεοῦ ἀνθρώποις, Α' 12, νθ'. — ψυχῆς καὶ παθητικόν, Γ' 328, θ'. Τί τὸ ἴδιον τοῦ—ἐστι, Β' 211, ε'. Τί ὕβρις τῷ—ἐστι, Β' 211, ϛ'.
Λογικὸς ἄνθρωπος, ὁ ἀνιχνεύων εὑρεῖν τὸν Θεόν, Β' 262, λε'.
Λογισμοί· Α', σ. 220, Γ' 76,14, Δ' 11, 34, ἐξ., Δ' 39, ξγ', Δ' 40, ξε', ξϛ', ξζ', ξη'. — ἀγαθοί, ὑπὸ τίνος φθείρονται, Α' 162, ρλϛ'. — ἀγγελικοί, Α' 288, νθ'. — ἀκάθαρτοι, Α' 57, κγ'. — ἀλλόκοτοι ἐξέλκουν καὶ δελεάζουν κατὰ καιρὸν προσευχῆς τὸν λογοχαρῆ καὶ δοξομανῆ, Α' 189, ρμη'. — ἀνθρώπων, ἐν οἷς ὁ Θεὸς ἀπονέμει ἀξίας, Α' 122, ρπθ'. — ἀφ' ἑνὸς ἀκούσιοι καὶ ἀφ' ἑτέρου ἑκούσιοι, πῶς ἀναφύονται, Α' 122, ρϟ'. — αἰσθητοί, συμβολιζόμενοι ὑπὸ Καίσαρος, — ψυχικοὶ συμβολιζόμενοι ὑπὸ Ἰουδαίων, Β' 63, οε'. — ἀκάθαρτοι ἀπομακρύνονται ἐκ νοῦ διὰ λόγων πνευματικῶν, Β' 213, λϛ'. — ἁπλοῖ εἰσιν οἱ ἀπαθεῖς, σύνθετοι δὲ οἱ ἐμπαθεῖς κ.λ.π., Β' 25, πδ'. — ἀποτίθενται ὑπὸ θεωρητικοῦ, Β' 308, πζ'. — ἀλλότριοι κτεινόμενοι, Γ' 90,17. —ἀναμάρτητοι, Γ' 109,2 ἐξ. —ἀπεργασία ὑπὸ νοῦ, Δ' 139, ιζ'. — δαιμονιώδεις, τί τῇ ψυχῇ εἰσφέρουσι, Α' 44, β'. — διάφοροι πονηροὶ καὶ ἐκδίωξις αὐτῶν δι' Ἰησοῦ ἐπικλήσεως, Α' 162, ρμγ'. — διαφόρων εἰδῶν καὶ ἰδιοτήτων εἰσί, Α' 287, νε'. — δι' Ἰησοῦ σβέννυνται, Α' 154, πη'. — δι' αἰσθήσεως, μνήμης καὶ κράσεως σώματος, Β' 207, μϛ'. — δικαστέοι, Β' 206, κβ'. — διὰ προσευχῆς τέμνονται, Δ' 12,10 ἐξ. — ἐμπαθεῖς παρεπόμενοι ἁπλοῖς καὶ ἀπαθεστέροις, Α' 166, ρξγ'. — ἐμπαθεῖς, ἀκαθαρσία εἰσὶ νοός, κατὰ τρίτον λόγον, Β' 32, λδ'. — ἐμπαθεῖς, ἀποκρούονται ὑπὸ ἀγωνιζομένου, Β' 45, μη'. — ἐμπαθεῖς, ἐκ ποίας τίκτονται αἰτίας, Β' 32, λε'. — ἐμπαθεῖς ἐκ ποίων αἰτίων κινοῦνται ὑπὸ δαιμόνων,

Β′ 18, λα′. — ἐμπαθεῖς, ἐρεθίζουσι τὸ ἐπιθυμητικὸν ψυχῆς ἢ ἐνταράττουσι τὸ θυμικὸν καὶ λογιστικόν, καὶ πῶς ὁ μοναχὸς προσέχει αὐτοῖς, Β′ 30, κ′. — ἐμπαθεῖς καρδίας, ὡσεὶ νεκροὶ ποιούμενοι ὑπὸ Ἰησοῦ, Β′ 61, ξγ′. — ἐμπαθεῖς, μὴ ἐγχρονίζοντες τῇ ψυχῇ, δευτέρα ἐστὶ τῶν ἠθικῶν καταστάσεων τῶν μοναχῶν, Β′ 26, πζ′. — ἐμπαθεῖς, φονευτέοι ἐντὸς ἡμῶν, ὥσπερ καὶ τὰ πάθη, Β′ 89, ϛζ′. — ἔναντι τῆς τελείας, μέσης, εἰσαγωγικῆς εὐχῆς, Β′ 302, λ′. — ἐν συγχύσει καὶ ἐν εὐταξίᾳ, τίσιν ὁμοιάζουσι, Β′ 313, ρλϚ′. — εὐσεβεῖς, προσομοιαζόμενοι ἑρέταις, Β′ 303, με′. — ἐξ ὁπογοιῶν κατὰ πλησίον, οὐ δεκτοί, Γ′ 287, ξβ′, 288, ξγ′. — ἐπαναπαυόμενοι διὰ γαλήνης, Γ′ 334, λϚ′. — ὅταν ἔσω καταλείπωνται, ὁ νοῦς μοναχοῦ ἐγείρεται κλπ., Δ′ 4,10 ἑξ.—θεῖοι καὶ—σπουδαῖοι, Β′ 221, οδ′, οε′. — θεῖοι καὶ νοήματα, Β′ 248,19. — καὶ ἐγκράτεια, Α′ 112, μ′. — καὶ ὑπὸ Θεοῦ ἀπονομὴ τοῦ αὐτοῖς προσφυοῦς, Α′ 103, ρια′.—κακοὶ καὶ αἰτίαι κατ᾽ ἄμφω, δέον ὅπως πολεμῶνται, Α′ 121, ρο .—καλοὶ καὶ οὐ καλοί, φερόμενοι ὑπὸ τῆς καρδίας, Α′ 262, πγ′. —καθαίρονται ὑπὸ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, Β′ 217, ιγ′. — καὶ θεωρία, Β′ 307, πγ′. — καὶ ψυχή, Β′ 301, κϚ′. — καρδίας Κυρίου, ποῖοι νοητέοι, Β′ 187,33 ἑξ., 188,4 ἑξ. —, κατὰ ποίαν σειρὰν ἐπιτίθενται, Β′ 35, νθ′. — κατὰ προσευχὴν ἡδυπαθῶν, μετριοπαθῶν, ἀπαθῶν, Β′ 306, οϚ′. — κοσμικοὶ κ.λ.π., κάλυμμά εἰσι ἐν ὀφθαλμοῖς ψυχῆς ἀσκητοῦ, Γ′ 240, κγ′. — κατὰ νοερὰν προσευχήν, Δ′ 72, β′. — μικροί, πόσον βλάπτουσι τὴν ψυχήν, Α′ 114, οδ′. — μάταιοι, Β′ 314, ρλθ′.—μάταιοι, ἀρρωστήματά εἰσιν ἀργῆς καὶ ραθύμου ψυχῆς, Β′ 245,35. — ὀκτὼ κακίας, ποῖοί εἰσι, Α′ 61, 7-9. — παγέντες ἐν καρδίᾳ ἐξαλείφονται δι᾽ εὐχῆς Ἰησοῦ καὶ νήψεως, Α′ 162, ρλζ′. — πάντες, τὴν γένεσιν ἔχουσιν ἐκ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας—καὶ πῶς ἐνεργοῦσι τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 169, ροζ′. — πονηροί, διαλύονται δι᾽ Ἰησοῦ ἐπικλήσεως, Α′ 155, ϛη′. — πονηροί, μισητέοι, Α′ 143, ια′. — πονηροί, πόθεν τῇ ψυχῇ γενῶνται, Α′ 310, λζ′. — πονηροί, πῶς ἀναχαιτίζονται, Α′ 124, σζ′. —, πῶς καταβάλλονται, Α′ 54, κ′. — πῶς ὑπὸ μοναχοῦ δικάζονται καὶ καταλλήλως τοποθετοῦνται, Α′ 316, ο′. — πονηροί, μιαίνουσι ψυχήν, Β′ 7, μδ′. — πονηροί, ὑπάρχοντά εἰσι κακά, Β′ 219, μδ′.—, πότε ἐκλείπουσι, Β′ 308, ϛα′.—πρακτικῶν καὶ πνευματικὴ θεωρία, Β′ 310, ρε′. —, προσομοιαζόμενοι προβάτοις, Β′ 21, νε′. —, πῶς ἐκ νοῦ ἀπελαύνονται, Β′ 29, ιγ′. — πάντες ὑπὸ μοναχοῦ καθ᾽ ἑκάστην ἐξαγορεύονται πρὸς πνευματικὸν πατέρα, Γ′ 261, ρκβ′. —, παθῶν πρόδρομοι κ.λ.π., Δ′ 40, ξζ′. — παυόμενοι ἐκ χάριτος, Δ′ 69, θ′. — πονηροί, ἐξερχόμενοι ἐκ καρδίας, Δ′ 105,3 ἑξ. — πῶς διώκονται, Δ′ 81,21 ἑξ. — πονηροί, θανατοῦνται διὰ προσευχῆς, Ε′ 81,21.—ρυπαροί, πῶς ἀποφεύγονται, Α′ 42, 35-37. — ρυπαροὶ ποιοῦσιν ἔκπτωσιν τοῦ νοῦ, τῆς πρὸς Θεὸν παρρησίας, Β′ 8, ν′. — σαρκικοὶ καὶ ἐπιθυμίαι, Α′ 38,12 ἑξ. — τί εἰσι, Α′ 165, ρνδ′.—τικτόμενοι πολεμοῦνται, Β′ 283, κζ′.—τρεῖς ἐπιθυμίας, ἐκ φιλαυτίας, Β′ 221, πζ′, πη′. —, τρεῖς καταστάσεις εἰσὶ καὶ τίνες, Γ′ 52,32 ἑξ. —, φωτὶ γνώσεως ἐξολοθρεύονται, Α′ 64,35 ἑξ.—φυγαδεύουσι Χριστόν, Β′ 281, κ′.— φθοροποιοί, Γ′ 325, ϛθ′. — φυσικοί, παρὰ φύσιν, ὑπὲρ φύσιν, Δ′ 40, ξη′, ξθ′. — ψιλοί, πονηροὶ κ.λ.π., Δ′ 40, ξη′. — ὠφέλιμοι, οὐκ εἰσὶ τῆς ἐλπίδος ὠφελιμώτεροι, Α′ 112, μ′. Ἀναγκαῖον ἀδιαλείπτου ἐρεύνης—ἑαυτοῦ, Α′ 131,15. Ἀνάγκη τηρεῖν τὰς βλαβερὰς ἀρχὰς τῶν —, Α′ 64,28 ἑξ. Ἀνατροπή—ἐν χαρᾷ, Α′ 124, σθ′. Ἀνισότης—, τί προξενεῖ, Α′ 105, ρξ′. Ἄλλο ἐστι—ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἄλλο παθῶν ἐλευθερωθῆναι, Β′ 37, οζ′. Ἀναγκαῖον, ὅπως τὴν νίκην κατὰ παθῶν ἀκολουθήσῃ νίκη κατά—, Β′ 85, οθ′. Ἀνάγκη ἀποταγῆς πονηρῶν—, Β′ 207, κθ′. Ἀνάγκη τηρήσεως—, Β′ 209, πϚ′. Ἀντίδοτον πονηρῶν—, Β′ 206, ιζ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ προλήψεων—, Β′ 224, ιζ′. Ἀρετὴ φρουρητικὴ εὐσεβῶν ἐστι—, Β′ 123, πζ′. Ἀνάγκη τοῦ φυλάττειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ πάντων τῶν —κακίας, Γ′ 220, ριη′, ρκ′. Ἄνθρωπος ἐρχόμενος εἰς εἰρήνην—, Γ′ 58,31. Ἀντιμετώπισις—, Γ′ 76,21 ἑξ. Ἀποτελέσματα ἀκολουθοῦντα τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῶν—, Γ′ 286, νζ′. Ἀποτελέσματα ἀσταθείας—, Γ′ 330, ιη′. Ἀσκητὴς ἀπέχει οὐ μόνον πράξεων πονηρῶν ἀλλὰ καί—, Γ′ 240, κα′, κβ′. Ἄφιξις εἰς κατάστασιν εἰρήνης—, Γ′ 32,21. Αἰτία σαπρίας καὶ ὕλης—, Δ′ 49, ρε′. Αἰτίαι—, τὰ πάθη, Δ′ 39, ξβ′. Ἄλλο φυλακή—, καθ᾽ Ἅγ. Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, καὶ ἄλλο τήρησις νοός, Δ′ 23,12 ἑξ. Ἀνάγκη τηρήσεως τοῦ νοῦ, γυμνοῦ νοημάτων φαντασιῶν καί—, Δ′ 87,2 ἑξ. Ἀποτέλεσμα καλύψεως ἐκ πονηρῶν—, Δ′ 113,13 ἑξ. Ἀποτελέσματα ἐμπαθῶν—, Δ′ 4,23 ἑξ. Ἀποφυγή—ἀκαθάρτων, Δ′ 373,11. Ἀργία ἡδυπαθείας—, Δ′ 13, β′. Ἀρχὴ καὶ αἰτία—, Δ′ 39, ξ′. Δαίμονες ὑποβάλλοντες — καὶ πάλιν ἐρεθίζοντες προσεύξασθαι, πρὸς ἀπάτην ἡμῶν, Α′ 188, ρλδ′. Δεῖ τὴν εὐχὴν εἶναι καθαράν—, Α′ 143, ι′, 144, κα′. Διὰ τὴν κατὰ παθῶν νίκην, προηγεῖται νίκη κατά—, Α′ 213,1 ἑξ. Διατί καταναλισκόμεθα ὑπό—, Α′ 164, ργα′. Διατί οἱ πονηροί—καὶ πῶς ἀποδιώκονται, Α′ 84, 8-30. Διαφοραί—, ἀνθρωπίνων, δαιμονικῶν, ἀγγελικῶν, Α′ 48, ζ′. Ἐξέμεσις πονηρῶν— καὶ εὐχὴ Ἰησοῦ ἐκ βαθέων καρδίας ἐπιβοωμένη, Α′ 171, ρπη′. Ἔργον Εὐαγρίου, περὶ διακρίσεως παθῶν καί—, Α′, σ. 44. Ἔργον Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας—, Α′ 81,10. Εὐχή, νῆψις καί—, Α′ 165, ρνδ′. Εἰρήνη—, Β′, σ. 315, σ. 316. Εἰρήνη—καὶ ἁγιασμὸς σώματος, τέλος ἀρετῆς εἰσι, Β′ 302, λδ′. Ἐνέργειαι πονηρῶν—, Β′ 301, κζ′, κη′. Ἐνόχλησις ἐκ—ἀκαθάρτων, Γ′ 274, ε′. Ἐξομολόγησις—, Γ′ 243, μα′, μβ′. Εἰρήνη —, Δ′ 109,32. Ἔκστασις—, Δ′ 235, λϚ′. Ἐξαγόρευσις—, Α′ 89,20 ἑξ., Δ′ 12,2. Ἔφοδος—, Δ′ 40, ξδ′. Ἡδυπάθεια διά—, Α′ 119, ρμγ′. Ἡ κακούργων—τέχνη, ἐπιστήμη ἐπιστημῶν καὶ τέχνη τεχνῶν καὶ πῶς πολεμοῦσιν ἡμᾶς, Α′ 159, ρκα′. Ἱερατεῖον ἀληθινόν, ἡ χωρὶς—καρδία, Δ′ 31, ζ′. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς κακίας—, Α′ 61,1 ἑξ. Κίνδυνος ἐκ χρονιζόντων ἀκαθάρτων—, Α′ 56, κβ′. Κουφισμός—, ἐκ μέμψεως ἑαυτῶν προερχόμενος, Α′ 162, ρλη′. Κατ᾽ ἐμπαθῶν—ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ πρὸς πλησίον ἀγάπη εἰσί, Β′ 206, ιδ′. Λύσις—διὰ Χριστοῦ, Α′ 166, ργη′. Λύτρωσις τῶν τῆς καρδίας—ὑπὸ Κυρίου, Γ′ 219, ριϚ′. Μάχη μοναχοῦ, πρὸς τοὺς ἔσω—, Δ′ 29 ἑξ. Νοῦς ἄπειρος καί—, Α′ 163, ρμδ′. Νοῦς βασιλεύσας— κ.λ.π., Β′ 306, ογ′. Νοερὰ ἡσυχία—, Γ′ 294, πθ′. Ὀλεθρος ἐξ ἀποκρύψεως—, Α′ 89, 33-93, 12. Ὁ συναπαγόμενος—, τί πάσχει, Α′ 106, ρξη′. Ὅτι δεῖ ξηραν θῆναι τοὺς ἀκαθάρτους—, ῥίζας ὄντας τῆς ἁμαρτίας, Α′ 295, ϛγ′. Ὅτι δεῖ φυλάττεσθαι ἐκ—, Α′ 219,9 ἑξ. Ὅτι τῶν ἀκουσίων—τὰς αἰτίας ἀγαπῶμεν, Α′ 115, πϚ′. Οἱ κατὰ φύσιν—, ὑπὸ νόμου πνεύματος λαμβάνοντες ἄδειαν, ἀποκτείνουσι τὰ ἀτιμίας πάθη, Β′ 177, νβ′. Οἱ χαλεπώτεροι—ἀπὸ μνήμης εἰσί, Β′ 207, μϚ′. Ὅτι δεῖ πολεμεῖν τοὺς ἐμπαθεῖς—, Β′ 207, με′. Παντοίων—ἄρνησις κ.λ.π., ἀρχὴ τηρήσεως νοῦ, Α′ 167, ρξε′. Περὶ—τεμνόντων καὶ τεμνομένων καὶ πῶς τοῦτο ἐνεργεῖται, Α′ 47, ϚΓ′. Ποίους —δεῖ συγκαθεύδειν καὶ συνδιαιτᾶσθαι κ.λ.π. τῷ μοναχῷ, Α′ 313, νζ′, νη′, νθ′. Πονηρῶν—αἰτία, ὁ ἑαυτὸς ἡμῶν ἐστι, Α′ 117, ρκ′. Πρὸς διευθέτησιν —, ἀπαραίτητον ἀκύμαντον τὴν διάνοιαν διαφυλάττειν, Α′ 241, κϚ′. Προσοχή—, Α′ 63,22. Προσοχὴ καὶ ἀντίστασις εἰς—τύφου, Α′ 288, νη′.

Πῶς ἐγίοτε συμβαίνει τούς—ταχέως φυγαδεύεσθαι, Α′ 55, κα′. Πῶς ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐλευθερία ἐκ πονηρῶν —, Α′ 159, ρκβ′. Πῶς τις οὐ κατακυριεύεται. ὑπό—ἀκουσίων, Α′ 124, ση′. Περί—ψιλῶν, ἢ ἐπιλογισμῶν κ.λ.π., Β′ 301, κδ′. Περὶ νοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν νοημάτων τῶν—τῆς αἰσθήσεως, Β′ 299, α′, β′, γ′, δ′. Ποίας δεῖ εἶναι τὰς ἀπαντήσεις εἰς τούς—τοὺς λυπηροὺς καὶ τοὺς φιληδόνους, Β′ 206, κγ′. Ποῖοι οἱ ὀκτὼ τῆς κακίας—, Β′ 235, 7-9. Πόλεμος δαιμόνων διά—τῇ ψυχῇ, Β′ 290, ιη′. Πόλεμος δαιμόνων πρὸς ἡμᾶς διά—γενόμενος, χαλεπώτερος τοῦ διὰ πραγμάτων γενομένου ἐστί, Β′ 13, ϟα′. Πορεία ἔργου—, Β′ 312, ρκη′. Πῶς δεῖ καθαίρειν τούς—καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Β′ 225, λθ′. Παρακολούθησις—διηνεκὴς καὶ κατάργησις αὐτῶν διὰ τὸ Θεοῦ θέλημα, Γ′ 221, ρκβ′. Πονηροί—, Γ′ 245, μθ′. Περὶ αἰτίας ἐμπαθῶν—, Γ′ 284, ν′. Περί—τῆς τελείας εἰρήνης, Γ′ 152,13 ἐξ. Πραότης—, τί λέγεται καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 133,39 ἐξ. Προσβολαὶ διαφόρων—, Γ′ 264, ρμ′. Προσευχὴ διὰ τοὺς οἰκείους—, Γ′ 41,24 ἐξ. Περὶ δύο προελεύσεων τῶν πονηρῶν— ,Δ′ 374,29 ἐξ. Πηγή—πονηρῶν, πῶς ξηραίνεται, Δ′ 105,25 ἐξ. Προσοχή ἐστι καθαίρεσις—, Δ′ 26,23. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐκδιώκειν τούς—, Ε′ 92,6 ἐξ. Ρίζαι—κακίαι, Α′ 117, ρκα′. Σίκιμα, σύμβολον τῶν ἀποκρύφων παθῶν καί—, Α′ 212,12 ἐξ. Συνάρτησις ἐσωτερικῶν—καὶ ἔξω ἁμαρτιῶν, Β′ 285, λγ′. Σχολὴ διὰ παντὸς τῷ Θεῷ καὶ ἀντιμετώπισις προσβολῶν ἐκ —, Β′ 34, να′. Τεῖχος ἐμπαθῶν—, Α′ 277, ε′. Τί κατὰ τὴν τῶν—ἐπέλευσιν ποιητέον, Β′ 247,4 ἐξ. Τίνες αἱ τέσσαρες αἰτίαι αἱ τῷ νῷ δίδουσαι τούς—, ἐμπαθεῖς ἢ ἀπαθεῖς, Β′ 26, ϟβ′. Τόπος—, κενοδοξία καὶ ἄνεσις, Δ′ 12,6. Ὑψηλοὶ τῆς φύσεως —καὶ ἀναίρεσις παθῶν, Β′ 177, νε′. Ψυχὴ καί—, Β′ 299, η′.

Λογισμός· Α′ 188, ρλγ′.—, ἀδύνατον χρονίσαι ἐν φιλοθέῳ καρδίᾳ, Α′ 114, πδ′. — ἀναιρούμενος ταχέως, τί σημαίνει, Α′ 115, πθ′. — αὐτοκράτωρ παθῶν, Α′ 163, ρμε′. —, αἴσθησις καὶ νοῦς, Β′ 310, ριβ′. — ἀκάθαρτος, τήκεται ἀπὸ φόβου Θεοῦ, Β′ 206, κϛ′. — ἀνδρεῖος, Γ′ 90,14. — ἀπογνώσεως, πότε ἐμβάλλεται ὑπὸ διαβόλου, Γ′ 11,29 ἐξ. — δυσκάθεκτος καὶ προσευχὴ μονολόγιστος, Β′ 305, ξε′. — ἐγχρονίζων, τί δηλοῖ, Α′ 115, πθ′. — ἐμπαθής, τί κακὰ ποιεῖ καὶ πῶς ἐξορίζεται τῆς ψυχῆς, Α′ 283, λϛ′. — ἐν τῶν τριῶν μερῶν ψυχῆς, πότε δὲ ὑγιαίνει καὶ πότε οὔ, κ.λ.π., Β′ 236, 5-12. — ἐμπαθείας, μετατρεπόμενος εἰς πρᾶξιν ἀρετῆς, Γ′ 319, πβ′. — ἐμπαθής, χρονίζων ἐν τῇ ψυχῇ, Γ′ 109,11 ἐξ. — ἡδονῆς, δήμιος ψυχῆς, πῶς ἀπελαύνεται, Β′ 206, κε′. — κενόδοξος, πῶς προπηδᾷ καὶ πῶς πολεμεῖται, Α′ 288, νθ′. — μηδεὶς ἔστω, ἄνευ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ, Α′ 99, νδ′. —, ὅταν πάντων ἀσχημάτιστος γένηται, αὐγάζεται ὑπὸ τοῦ τῆς Θεότητος μακαρίου φωτός, Α′ 154, πθ′. — οὐδεὶς ἀμελητέος, Α′ 101, πθ′. — οὐδεὶς διὰ τὴν καρδίαν ἐστί, Α′ 149, μθ′. — πονηρὸς τρεφόμενος, ὡς ὁ ὄφις ἐστὶν ἐν κόλπῳ, Α′ 309, λε′.—παιδαγωγός, Β′ 305, ξβ′. — ποῖος παραδεκτὸς ὑπὸ μοναχοῦ καὶ διατί, Β′ 249, 9-20. — πονηρὸς καταχθονίζει ψυχήν, Β′ 210, ϟα′. — πρῶτος ἑκουσίως συγκατατίθεται τῇ ἁμαρτίᾳ, Γ′ 13,8.—συνεργὸς νοῦ ἐπὶ τῶν ἐνύλων, σκόλοψ ἐπὶ τῶν ἀύλων, Β′ 304, ν′. — ὑπαγορεύων ἀνθρωπίνην δόξαν, Α′ 101, ϟ′. — φυλακτέος ἀπὸ ἀτάκτου κινήσεως, Α′ 231, 12. — ὡς καὶ ἡ γλῶσσα προδιατίθησιν εὐμενῶς τὸν Κύριον, Α′ 287, νϛ′. Δεῖ τόν—καθαίρειν, Α′ 34, κε′. Ἐπίκλησις Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκδίωξις προσβολῆς πονηροῦ—, Α′ 162, ρμβ′, ρμγ′. Κατάστασις—, Α′ 219, 26. Ὁδὸς καὶ—ὀνομαζομένη ἡ εὐσέβεια, ἧς δέον ὅπως μὴ ἀποστῶμεν, Α′ 164, ρν′. Πᾶς—φαντασίαν ἐν νῷ αἰσθητοῦ πράγματος ποιεῖ, Α′ 169, ρπ′.

Περί—κρίνοντος τὸν πλησίον, Β′ 209, πδ′. Τὸ ἐργῶδες τοῦ ἡσυχάζειν ψυχικῶς ἐκ παντός—καὶ εὐχὴ Ἰησοῦ, Α′ 163, ρμη′. Τὸ μάχεσθαι ψιλῷ—, διάφορόν ἐστι τοῦ μάχεσθαι ἐμπαθεῖ τοιούτῳ, Β′ 39, πζ′.

Λογιστικόν· — ἐν τῶν τριῶν μερῶν εἰς ἃ ἡ ψυχὴ διαιρεῖται, ἁμαρτήματα ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα καὶ τίσιν ἀρεταῖς ἰατρεύονται, Β′ 234,29 ἐξ.—, πῶς πολεμεῖται ὑπὸ διαβόλου, Β′ 280, ιη′.

Λογοδοσία Ἀνάγκη—, ἡ τετάρτη τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν ἀρετῶν, Γ′ 273, α′.

Λόγοι· — ἄκαιροι, τί προξενοῦσι, Β′ 276, ι′. — εἰκοσιτέσσαρες, πλήρεις ὄντες πνευματικῆς γνώσεως, Πέτρου Δαμασκηνοῦ, Γ′ σελ. 112-σελ. 168. — Θεοῦ, ὅτι τῇ πράξει καὶ οὐ ψιλῇ λαλιᾷ δεῖ λαλεῖσθαι, Β′ 124, ϟα′. — Θεοῦ ὑπὸ ποίου ἐρευνῶνται καὶ εὑρίσκονται, Β′ 208, νζ′. — Κυρίου, πάντες περιέχουσι τὰς ἐντολάς, τὰ δόγματα, τὰς ἀπειλάς, τὰς ἐπαγγελίας, Β′ 17, κβ′. — λαλούμενοι ἐκτὸς ἔργου, τί ποιοῦσι, Α′ 107, ρϟϛ′. — σοφίας καί — σπουδαίου, Β′ 221, οδ′, οε′. — τῶν γεγονότων, τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης, Β′ 300, ιγ′.—52, μεταπεφρασμένοι, Μακαρίου Αἰγυπτίου περὶ τῆς τελειότητος ἐν πνεύματι, Γ′, σ. 171. Ἀποτελέσματα—, ἐκτὸς προσευχῆς λεγομένων, Α′ 116, ρη′. Ἔρευνα — Θεοῦ, διδάσκει γνῶσιν, Β′ 212, κη′. Νόησις τῶν περὶ Θεοῦ — ὑφ᾽ ἁγίων, κατὰ θέσιν ἢ ἀφαίρεσιν, ἐκφράσεις περὶ Θεοῦ καὶ ἰδιώματα αὐτοῦ, Β′ 227, πα′,-229, ρ′. Περὶ ἑνώσεως τῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους—, Β′ 119, ξδ′. Τρεῖς τρόποι συγγραφομένων—, κατὰ Μάξιμον, Δ′ 62, ρλζ′.

Λόγος· Γ′ 50,28, Γ′ 329, ια′, ιβ′, Γ′ 338, μθ′, Γ′ 347, ογ′, Γ′ 350, πγ′, Γ′ 353, ϟδ′, Δ′ 112,10,13, Δ′ 116, 6, Δ′ 316, κη′, Δ′ 317, κη′, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 360, ξε′, Ε′ 39, οδ′, Ε′ 51, πγ′, Ε′ 67,19,20. — ἀληθείας καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Α′ 104, ρκθ′, ρλ′. — ἀσκητικός, Διαδόχου Φωτικῆς, Α′, σ. 236, — ἀσκητικὸς καὶ παρηγορητικός, Ἰωάννου Καρπαθίου πρὸς τοὺς ἐν Ἰνδίᾳ μοναχούς, Α′ 297,2. — ἀσκητικός, Νείλου ἀσκητοῦ, Α′ 190,3. — Ἁγίας Γραφῆς, ὡς ἡ φωνὴ αὔρας λεπτῆς ἀκουσθείσης ὑπὸ Ἠλία, Β′ 83, οδ′. — ἀληθείας, πότε τῷ νῷ ἀναφαίνεται, διδοὺς τὴν αὐτῆς γνῶσιν αὐτῷ, Β′ 84, οε′. — ἀμετάβλητος ἔμεινε σαρκωθείς, Β′ 216, ϟδ′. — ἄναρχος, Β′ 195,19. — γεγυμνασμένος ὑπ᾽ ὄψιν ἄγει τὰ δραθέντα, Β′ 27, ϟζ′.— Γρηγορίου Παλαμᾶ, περὶ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων, Δ′ 123,1 ἐξ. —, διατί μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος λέγεται, Β′ 73, κβ′. —, διατί, οὐ μόνον καθ᾽ ὅτι σεσάρκωται λέγεται σάρξ, Β′ 80, ξ′. —, εἰκών, νοῦς, σοφία, πρόνοια Θεοῦ, Α′ 25, ργϛ′. — ἐνανθρωπήσας, ἐθέωσε τὴν νεκρωθεῖσαν φύσιν γνώσεως ἀνθρώπου, Β′ 114, κϛ′. — ἐνδιάθετος, Β′ 305, ξβ′. — ἐνεργῶν καὶ ζῶν, μόνος βοηθεῖ εἰς τὴν καταγόησιν τῶν μεθοδειῶν τοῦ διαβόλου, Β′ 141, οα′, οε′. —, ἐν ᾧ ὅλος καὶ ἀχώριστος ὑπάρχει ὁ Πατήρ, Β′ 83, οα′. — ἐπωφελὴς καὶ ἀποφυγὴ ἀπὸ τοῦ κρίνειν τὸν λέγοντα, Β′ 209, πβ′. — ἐναγνθρωπήσας, Δ′ 57, ρκζ′. — ἐνδιάθετος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὑφ᾽ ἁγίων φθεγγόμενος, Δ′ 38, μθ′. — ἐνυπόστατος, Δ′ 358, ξδ′. — Θεῖος, Α′ 43,13, Α′ 198,2 — Θεῖος, ἐνοπτριζόμενός, Β′ 256, θ′. — Θεῖος, ὁ καὶ νοητὸς λύχνος, ἀπαραίτητος διὰ πνευματικὴν ὄδευσιν, Α′ 137, 11. — Θεοῦ, διατί ἐσαρκώθη, Α′ 259, οη′. — Θεοῦ καὶ βασιλεία αὐτοῦ, μόνα ζητητέα, Α′ 121, ρξϛ′. — Θεοῦ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, Α′ 260, π′. —Θεῖος, σάλπιγξ ἡμῶν ἐστιν, ὡς τὰς θείας καὶ ἀρρήτους ἐνηχούμενος γνώσεις, Β′ 177, μθ′. — Θεοῦ, Β′ 97, λζ′, Β′ 271, οε′.—Θεοῦ, διατί ἐγένετο τέλειος ἄνθρωπος, Β′ 155, λθ′,—

Θεοῦ, ἐξελθὼν εἰς τὸν κόσμον καὶ πορευθεὶς πρὸς τὸν Πατέρα, τύπος τοῦ τῶν παθῶν νικητοῦ καὶ διὰ θεωρίας τὴν γνωστικὴν μετερχομένου φιλοσοφίαν, Β′ 88, ϟδ′. — Θεοῦ, Θεός, Β′ 28, β′, Β′ 78, μϛ′. — Θεοῦ Πατρός, μυστικῶς ἐνυπάρχει ἐν ἑκάστῃ τῶν οἰκείων ἐντολῶν, Β′ 82, οα′. — Θεοῦ προτυπωθεὶς διὰ τοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ δοθέντος μάννα καὶ ὅτι ποικίλας ἔχει δυνάμεις, Β′ 68, ρ′. — Θεοῦ, πῶς ἅπαξ γεννηθεὶς κατὰ σάρκα, ἀεὶ γεννᾶται κατὰ πνεῦμα διὰ φιλανθρωπίαν τοῖς θέλουσι, Β′ 92, η′. — Θεοῦ, πῶς ἐστιν ὁμοῦ λύχνος καὶ φῶς, Β′ 115, λθ′. — Θεοῦ, πῶς νοεῖται ὡς κόκκος σινάπεως ἐν ᾧ αὐξηθέντι ἐπαναπαύονται τὰ πετεινὰ οὐρανοῦ, Β′ 71, ι′. — Θεοῦ σαρκωθείς, πρόδρομος τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ παρουσίας γεγένηται καὶ παιδαγωγεῖ ἡμᾶς, Β′ 75, κθ′. — Θεοῦ, στέφανος χρηστότητος, Β′ 176, μδ′. — Θεοῦ, τίσι λέγεται θύρα, κλεὶς καὶ βασιλεία καὶ τί ποιεῖ αὐτοῖς, Β′ 82, ξθ′. — Θεοῦ, τίσιν ἐστιν ὁδός, καὶ τί ποιεῖ αὐτοῖς, Β′ 82, ξη′. — Θεοῦ, τί ποιεῖ τῷ ἀνθρώπῳ οἰκονομικῶς κατελθὼν τῇ γῇ, Β′ 73, κδ′. — Θεός, Γ′ 330, ιϛ′. — Θεοῦ, Γ′ 49,9, Γ′ 77,26, Γ′ 96, 8, Γ′ 165,28, Γ′ 190, ν′, Γ′ 195, ξα′, Γ′ 232, ρμε′. — Θεοῦ, τί ἐστι, τί ἐποίησε καὶ τί ποιεῖ τοῖς ἀκολουθοῦσιν Αὐτὸν καὶ τοῖς ἀσκουμένοις, Γ′ 322, ϟγ′-325, ϟθ′. — Θεάνθρωπος, Δ′ 48, ργ′, Δ′ 161, οε′, Δ′ 250, ν′. — Θεῖος, Θεοῦ, Δ′ 360, ξϛ′. — Θεῖος παντοκράτορος, Δ′ 318, λ′. — Θεολήπτου Φιλαδελφείας, περὶ τοῦ κόπου τῆς τοῦ μοναχοῦ ζωῆς, Δ′ 4,3 ἑξ. — Θεολήπτου Φιλαδελφείας, περὶ τῆς ἐν Χριστῷ κρυπτῆς ἐργασίας, Δ′ 4,1 ἑξ. — Θεός, Δ′ 14, γ′, Δ′ 61, ρλδ′, 62, ρλε′, Δ′ 326, μ′, Δ′ 332, μη′, Δ′ 355, ξβ′, Δ′ 356, ξγ′, 357, ξγ′. — Θεός, δι' οὗ ἡ εὐλογία πᾶσιν ἔθνεσι, Δ′ 322, λη′. — Θεοῦ, Δ′ 62, ρλζ′, Δ′ 155, νϛ′, Δ′ 155, νζ′, Δ′ 158, ξϛ′, Δ′ 190,37, Δ′ 287, ϟβ′, 294, γϛ′. — Θεοῦ ἀνενδεής, Δ′ 334, να′. — Θεῖος, Ε′ 40, οδ′, οε′. — ἱερουργούμενος, Γ′ 333, λγ′. — Θεοῦ, Ε′ 69,13. — καθ' ὑπακοὴν καὶ — ἱερεύς, Β′ 79, νδ′. — καὶ νοῦς, ἴδιον σοφίας, Β′ 114, λα′. — κατὰ φύσιν, δι' ἀρετὴν πρὸς νοῦν ἀνάγει τὸν ἐπιμελούμενον πράξεως, Β′ 168, α′. — καὶ Πνεῦμα Θεοῦ, συναΐδια καὶ προαιώνια, Δ′ 188,17. — λεγόμενος, δρόσος, ὕδωρ, πηγή, ποταμὸς καὶ πῶς ἐνεργεῖ ἀναλόγως πρὸς τῶν δεχομένων τὴν δύναμιν, Β′ 81, ξζ′. —, μία τῶν τριῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων καὶ εἰς τί χρησιμοποιεῖται αὕτη, Β′ 113, κε′. —, νομιζόμενος ἀναλόγως ἄνω ἢ κάτω κ.λ.π., Β′ 75, λα′. — Νικηφόρου μονάζοντος, περὶ νήψεως καὶ φυλακῆς καρδίας, Δ′ 5,1 ἑξ. — ΞΒ′., ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ, Δ′ 116,3 ἑξ. — ὁ νοῦν ἔχων κ.λ.π., δῶρον Θεοῦ ἐστι, Α′ 19, ρθ′. — ὁμιλήσας περὶ αἰώνων, χρονικῶν αἰώνων, καὶ αἰωνίων χρόνων, Β′ 86, πε′. — ὁμοούσιος, Β′ 41, γ′. — ὄργανον γνώσεως, Β′ 133, λγ′. — ὀρθὸς καὶ γνῶσις, Β′ 259, κβ′. — οὐκ ἄνους ἢ ζωῆς ἄμοιρος ἀλλ' ἔννους κ.λ.π., Β′ 90, δ′. — ὁ ὑπερούσιος ἐν ἀσωμάτοις, Β′ 307, πε′. — οὔτε ἐστὶν οὔτε ἔσται — ἀνώτερος. Β′ 91, γ′. — οὐχ ἑαυτῷ ἐγένετο σάρξ, ἀλλ' ἡμῖν, Β′ 149, ιϛ′. —, ὁ φωτίζων τὸν νοῦν, ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαὼ ἐστι, Β′ 76, λδ′. — ὁμοούσιος Πατρί, Γ′ 323, ϟε′. — περὶ διατυπώσεως Κοινοβίων, Κασσιανοῦ Ρωμαίου, Α′ 61,5. — περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς, Ἡσυχίου πρεσβυτέρου, Α′ σ. 141. — πνευματικὸς πληροφορῶν τὴν νοερὰν αἴσθησιν κ.λ.π. ἐνεργήματα αὐτοῦ, Α′ 237, ζ′. — πνευματικός, ποῖα ἀγαθὰ τῇ ψυχῇ παρέχει, Α′ 238, ια′. — περὶ Θεοῦ, ἡ ἐκ τῶν ὄντων ἀναλογία τῆς περὶ αὐτοῦ γνωστικῆς θεωρίας, Β′ 153, λα′. —, πότε σὰρξ ποιεῖται καὶ πότε πνεῦμα, Β′ 76, λη′, λθ′. —, πότε σὰρξ ποιεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Β′ 77, μα′, μβ′. — πότε τοῖς ἀξίοις μεταμορφοῦται, Β′ 72, ιε′. — προδίδεται κ.λ.π., διὰ τῶν παθῶν ὑφ' ἡμῶν, Β′ 98, μγ′. —

πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, ἐνδημῶν ἐν τοῖς πατριάρχαις, νῦν δὲ τοῖς τελείοις ἐστί, Β′ 74, κη′. —, πῶς σταυροῦται, ἐγείρεται πνευματικῶς ἀεὶ ἐν ἡμῖν κ.λ.π., Β′ 74, κζ′. —, πῶς τοὺς ἐν τοῖς οὖσι ἐρευνᾷ λόγους, Β′ 152, κϛ′. —, πότε γεννᾶται ἡμῖν ἐκ καθαρᾶς διανοίας, Γ′ 339, να′. —, πότε μεταμορφοῦται ἑνὶ ἑκάστῳ, Γ′ 339, νβ′. — σὰρξ γενόμενος, Γ′ 44,10. — σοφίας, εἰς φιλοδοξίαν ἀεὶ προσκαλεῖται τὸν ἄνθρωπον, Α′ 238, ια′. —, τὸ τιμιώτερον ἀνθρώποις καὶ χρῆσις αὐτοῦ, Α′ 13, ξε′. —, τί καθίσταται τοῖς περὶ τὰ σωματικὰ τῆς ἀρετῆς ἔχουσι φροντίδα, Β′ 81, ξϛ′. —, τί καθίσταται τῷ πρακτικῷ καὶ τί τῷ θεωρητικῷ, Β′ 76, λζ′. —, τίσι λέγεται φῶς, ζωή, ἀνάστασις, ἀλήθεια καὶ τί ποιεῖ αὐτοῖς, Β′ 82, ο′. — Υἱός, Δ′ 311, κδ′. — ὑπηρέτης νοῦ, Α′ 19, ρε′. — ὑπὸ τίνων σταυροῦται, Β′ 62, οα′. — ὑψούμενος ἐν ἡμῖν διὰ πράξεως καὶ θεωρίας, πάντα τὰ ἐν ἡμῖν ὑψοῖ πρὸς ἑαυτόν, Β′ 75, λβ′. — φυσικός, πότε πάντας πείθει, Β′ 169, θ′. Ἀνάγκη τοῦ πράττειν κατὰ τὸν ὀρθόν—καὶ διαλέγεσθαι, Β′ 13, ϟβ′. Ἀγάπη ἀληθοῦς—καὶ σωτηρία, Α′ 104, ρκη′. Ἀποτελέσματα εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς κρατεῖ ὁ —καὶ στρατηγεῖ, Β′ 100, νϛ′, νζ′, νη′. Ἀποτελέσματα προκαθηγεσίας —τῆς αἰσθήσεως κ.λ.π., Β′ 147, δ′. Ἀροτῆρες καὶ σπορεῖς θείου—, Δ′ 46, ϟγ′. Γνῶσις Πατρὸς ὑπό—, Μεγάλης Βουλῆς Αὐτοῦ Ἀγγέλου, Β′ 73, κβ′. Ἐπισκέψεις θείου—, νεκροποιοῦσι τὰ πάθη, Α′ 278, ϛ′. Ἕνωσις γνώμης τῷ—τῆς φύσεως, Β′ 199,25 ἑξ. Εἴδη πρὸς διδαχὴν παρεχομένου—, Δ′ 46, ϟδ′, ϟε′. Ἕνωσις καθ' ὑπόστασιν μόνη ἡ τοῦ Θεανθρώπου—, Δ′ 161, οε′. Θαυμάσια γεγονότα κατὰ σάρκωσιν—, πρὸς τίνα ἐγένοντο σκοπόν, Β′ 92, θ′, ι′. Θεότης—κατὰ χάριν, ἀεὶ σύνεστι τοῖς εἰς τόν—πιστεύουσι, Β′ 135, μϛ′. Θεός—, θεώσας σάρκα, Γ′ 322, ϟγ′. Θεότης—, Δ′ 287, ρμθ′, Δ′ 336, νβ′. Κατάπληξις δαιμόνων ἡ συμφωνία νοῦ πρός—καὶ —πρὸς αἴσθησιν, Β′ 306, οα′. Κένωσις—ὑπὲρ ἡμῶν, Β′ 269, ο′. Κόρος—, Δ′ 290, ϟδ′. Λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἐμφανείας ἐν ἡμῖν τοῦ—ἀκολουθούμενα ὑπὸ Μωυσέως καὶ Ἠλία, Β′ 71, ιδ′. Μαργαρίτης—καὶ θεοτελὴς ἐγκέκρυπται ἐν τῇ φαινομένῃ τοῦ Νόμου λατρείᾳ, Β′ 110, δ′. Μελέτη καὶ μάθησις Θείου—, τὸ ἄντλημα φρέατος Ἰακὼβ συμβολίζει, Β′ 114, κθ′. Μυστήριον ἐνσωματώσεως—, γινώσκεται διὰ μυστυρίου σταυροῦ καὶ ταφῆς αὐτοῦ, Β′ 61, ξϛ′. Μαργαρίτης—, Γ′ 331, κβ′. Ὁ περὶ θεότητος ὑψηλός—, πύργος ἐστὶ κατὰ ψυχὴν ταῖς τῶν ἐντολῶν ἐνεργείαις ὠχυρωμένος, Β′ 119, ξγ′. Ὅρασις—καὶ δι' αὐτοῦ νόησις Πατρὸς ὑπὸ ποθοῦντος, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Β′ 83, ογ′. Ὁρᾶται δ—ὑπ' ἀνθρώπων, γενόμενος σάρξ, Β′ 80 ξ′. Ὅτι ἕτερος ὁ τοῦ ποιεῖν—τοῦ τοῦ πάσχειν—ἐστι καὶ γνωρίσματα ἑκατέρου, Β′ 104, οε′. Οὐ δεῖ τόν—Θεοῦ νοθεύειν, Β′ 50, πε′. Πᾶς Θεοῦ—, εἷς ἐστι καὶ οὐ πολύλογος, Β′ 73, κ′. Πᾶς—πνευματικός, ἀναπαύει γνωστικόν, Β′ 78, ν′. Περὶ μυστηρίου σαρκώσεως—Θεοῦ, διαφορᾶς φύσεως ἐν Χριστῷ κ.λ.π., Β′ 159, νϛ′, νζ′, νη′, νθ′. Προϋποθέσεις διὰ τὸν συγκοιτασμὸν τοῦ Νυμφίου—, Β′ 54, ιϛ′. Πῶς παντὶ πρακτικῷ, ὁ— καὶ ἡ διάνοια μοχθοῦσι κ.λ.π., Β′ 137, νγ′. Πατὴρ καὶ—δμοούσιοι, Γ′ 277, κ′. Περὶ σχέσεως Πατρός,— καὶ Ἁγ. Πνεύματος καὶ φύσεως, Γ′ 327, ε′, ϛ′, ζ′. Περὶ Υἱοῦ καὶ—τοῦ Θεοῦ, Δ′ 145, λε′, λϛ′, λζ′. Σάρκωσις—καὶ ἔγωσις αὐτοῦ πάσῃ τῇ κτίσει, Β′ 210, ϟζ′. Σχέσις—καὶ πράξεως, Β′ 289, γ′. Σοφία—, Γ′ 337, μϛ′. Τὸ κατὰ χάριν πάθους θεώσεως, πότε ἐπιγίνεται καὶ τί τῷ νῷ ποιεῖ καὶ τῷ—, Β′ 102, ξγ′. Τίς ὁ σκοπὸς τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ—, Γ′ 257, ρη′. Ὑποταγὴ τῷ Θείῳ—κ.λ.π. κατὰ φύσιν ἐστὶ τοῦ ἐν ἡμῖν λογικοῦ μέρους, Β′ 25, πγ′. Χωρὶς—, ἡ πρὸς Πατέρα ἀνάβασις ἀμήχανός ἐστι, Β′ 78, μζ′,

Ψυχή, νοῦς καί—, δι' ὧν νοεῖται Θεός, Α' 18, ϟη'.
Λοιδορία· — ἀνταποδίδεται ὑπὸ μοναχοῦ δι' εὐλογίας, Β' 44, λ'. — κ.λ.π., οὐ δεκτὴ διὰ τὸν πατέρα ἑκάστου, Β' 9, νθ'. Μοναχὸς θέλων τῷ πλήθει τῶν ἀρετῶν συνδιαιτᾶσθαι οὐ λοιδορεῖ οὐδὲ τὸν ἄξιον—, Α' 270, ϟϛ'. Μοναχὸς οὐκ ἀντιλοιδορεῖ τῇ—, ἀλλ' ἀπαντᾷ δι' εὐφημίας, Α' 319, π'.
Λουκᾶς· Α' 321, πθ', Γ' 89,29, Γ' 97, 29, Γ' 159,13, Δ' 100,22, Δ' 159, οα'. — Εὐαγγελιστής, Ε' 46, πα'. —θεῖος, Ε' 92,19.
Λουτρόν· Τῷ—παραβάλλειν οὐχ ἁμαρτωλόν ἐστι, ἀλλὰ τὸ ἀπέχεσθαι δι' ἐγκράτειαν ἀνδρεῖόν ἐστι, Α' 249, νβ'.
Λυδία λίθος, Β' σ. 231.
Λυπεῖσθαι· Πῶς νοητέον τό—καὶ ἀγαλλιᾶσθαι ἐν τοῖς πειρασμοῖς, Β' 143, πε', πϛ'.
Λύπη· — οὐ κατὰ Θεόν, φθαρτικὴ ἀγαθῶν καὶ γνωστικῶν λογισμῶν, Α' 162, ρλϛ', Β' 220, ο', Β' 290, θ', Δ' 45, ϟα'. — ἀποδιώκεται δι' ἡδονῆς σοφίας, Β' 212, ιθ'. — ἐμβάλλουσα εἰς ψυχὴν ἀπόγνωσιν, Α' 75,26. — δι' ἁμαρτίαν, δέον ὅπως ἡ ἀνάλογος αὐτῇ, Α' 124, σιε'. — ἐστι ψεκτή, ἀποτυχία ἡδονῶν, Β' 209, οδ'. — ἐν οὐρανῷ ἐπὶ μιᾷ ψυχῇ ἐκπιπτούσῃ, Γ' 222, ρκε'. —, ἓν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ' 9,36. — ἐνώδυνος καὶ ὀδύνη, νικῶσι τὸν τῆς ἡδονῆς μολυσμόν, Γ' 288, ξε'. —, ἡδονή, ἐπιθυμία, φόβος καὶ τὰ τούτοις ἑπόμενα, ὅτι οὐ συνεκτίσθησαν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει καὶ διατί ὕστερον ὑπεισήχθησαν, Β' 102, ξε'. — θεοφιλὴς καὶ ἀνάλγητον δάκρυον, Α' 251, ξ'. — καὶ ταπεινοφροσύνη, Α' 270, ϟε'. — καὶ χαρὰ ἀγωνιζομένου μοναχοῦ, Α' 282, λ'. — κατὰ Θεὸν οὐ δυνατή, ἐὰν μὴ πρότερον ἀγαπήσῃ τις τὴν αἰτίαν ταύτης, Α' 125, σιη'. — κατὰ Θεόν, οὐκ εὐμενῶς ὑπ' ἀναισχυντίας δεκτή, Α' 125, σιϛ'. — κατὰ Θεόν, ποῖα ἀγαθὰ κατεργάζεται, Α' 75,31 ἐξ. — καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Β', 7, μα'. — καὶ ἀκηδία, Β' 8, νβ', Β' 210, ϟ'. — κατὰ Θεόν, ἀναιρεῖ ἡδονήν, Β' 207, λθ', Β' 212, ιη'. — κατὰ ψυχήν, τέλος τῆς κατ' αἴσθησιν ἡδονῆς ἐστι κ.λ.π., Β' 144, πη'. — καὶ χαρὰ ἐναλλασσόμενα τῷ μοναχῷ, Γ' 132,23 ἐξ. — κατὰ Θεόν, Δ' 113,39 ἐξ. — κατὰ κόσμον, Δ' 113,27. — κατὰ κόσμον καὶ—κατὰ Θεόν, Δ' 99,32 ἐξ., Δ' 107,27 ἐξ. — μοναχοῦ κ.λ.π., Α' 297,14. — πρὸς τὸ συμφέρον δίδεται, Α' 283, λη'. —, πῶς καθόλου στέρησίς ἐστιν ἡδονῆς, Β' 209, οε'. —, τέλος λογισμοῦ πορνείας, Α' 213, 33. —, τί ἐστι, Β' 144, πζ'. — ὑπὸ ὀργῆς ἐνίοτε ἀκολουθουμένη, Β' 40, ϟε'. — φθονοῦντος, πῶς κόπῳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ παύεται, Β' 39, ϟ'. — ὠφέλιμος, τίς ἐστι, Β' 148, ι', 129, ια'. Ἀναγκαῖον—καὶ ἄλγους δι' ἁμαρτίαν, Α' 271, ϟζ'. Ἀνάγκη ὑποφέρειν τήν—, Α' 185, ϟγ'. Ἀποτελέσματα πνεύματος—, Α' 74,22 ἐξ. Αἰτία τῆς κατὰ ψυχήν—, Β' 145, ϟζ'. Ἀποτελέσματα—κατὰ Θεόν, Β' 214, οα', οβ'. Ἀποτυχία ἡδονῆς, τίκτει—, Β' 207, λε'. Ἀποτελέσματα—κατὰ Θεὸν καὶ—οὐ κατὰ Θεόν, Γ' 287, ξ', ξα'. Δαίμονες διά—κ.λ.π. συνδεσμοῦσι τὸν νοῦν αἰσθητοῖς, Β' 212, ιζ'. Διατί οὐκ ἔστι—ἐκτός, οὔτε ἁμαρτωλὸς οὔτε δίκαιος, Β' 294, ξ'. Δάκρυα—, Γ' 38,17 ἐξ. Ἐπαγωγή—, συστέλλει ἡδονήν, Β' 218, κ'. Ἐπιφορά—, ἀναιρεῖ ἡδονήν, Β' 218, ιη'. Ἡ—τῇ μνησικακίᾳ συνέζευκται, Β' 39, πη'. Καρποὶ τῆς κατὰ Θεόν—, Α' 75,31 ἐξ. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περί—, Α' 74,22 ἐξ. Λογισμός—, Β' 221, ϟ'. Ὁ τῆς κατὰ ψυχήν—διττὸς τρόπος, καὶ ποῖος, Β' 145, ϟζ'. Οὐ δεῖ ἔχειν—πρὸς ἄνθρωπον, Β' 50, πδ'. Περὶ τοῦ δαίμονος τῆς—, οἷός ἐστι καὶ τί πράττει, Α' 50, ια'. Περὶ χάριτος καί—, Α' 255, ξθ'. Πνεῦμα ἀκηδίας συνεζευγμένον καὶ συνεργοῦν τῷ πνεύματι τῆς—, Α' 76,7 ἐξ. Πνεῦμα—, ἐκ ποίων καρπῶν ἐπιγινώσκεται, Α' 75,38 ἐξ. Πνεῦμα —, πῶς θεραπεύεται, Α' 76,4 ἐξ.

Ποία—ἀσκητέα, Α' 75,28 ἐξ. Περὶ τοῦ προξενεῖν—, Β' 292, λϛ'. Πῶς διττὴν οἶδε τήν—, τῆς ἀληθείας ὁ λόγος, Β' 143, πϛ', Β' 144, πθ'. Πῶς πᾶσα—κακόν ἐστι τῇ ἑαυτῆς φύσει, Β' 182, οθ'. Συγχώρησις ἁμαρτίας διὰ κακοπαθείας καί—, Β' 215, οδ'. Τίνα τῇ ψυχῇ ποιοῦσι—ἢ χαράν, Β' 148, ζ'. Τίς ἡ τῆς κατ' αἴσθησιν—αἰτία, Β' 146, ρ'. Φόβος Θεοῦ καὶ ἔλεγχος εἰσδέχονται—, Α' 125, σιθ'.
Λύσις· Περὶ ἐπωφελοῦς—, Α' 123, ρϟε'.
Λύχνος· Λόγος Θεοῦ, πῶς ἐστιν ὁμοῦ—καὶ φῶς, Β' 115, λθ'.
Λώτ· Α' 197,5, Α' 217,33, Α' 221,5, Β' 265, νγ', Γ' 213, ρβ', Ε' 67,16.

Μ άγοι· Συμβολισμός—καὶ ἀστέρος κατὰ Γέννησιν Χριστοῦ, Β' 92, ι'.
Μαγουλᾶ· Σκήτη—, Δ' 193,21,24, Δ', σ. 195.
Μαδιάμ, Α' 281, κζ'.
Μαδιανῖται, σύμβολον παθῶν πορνείας, Α' 224,10 ἐξ.
Μαθηματικά· Δι' ἐπιστήμης—οὐχ ὁρῶνται τοῦ Θεοῦ μυστήρια, Γ' 256, ρδ'.
Μάθησις, ζητητέα πάντοτε, Α' 114, οβ'.
Μαθηταί· Ἀμέλεια—, κίνδυνον φέρει τῷ διδασκάλῳ, Α' 207,6 ἐξ. Παραδείγματα—ἀποταγέντων καὶ ἐπιτρεψάντων τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν τῷ πνευματικῷ διδασκάλῳ, Α' 214,40 ἐξ.
Μαθητεία,— ἀνθρώπων Χριστῷ πῶς βαθμιαίως γίνεται, Β' 80, ξα'.
Μαθητής·— ἐστι πιστὸς ἀλλ' οὐκ ἀπόστολος, Β' 57, λδ'. Ὁ πιστὸς μόνον κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, τί κατορθοῖ καὶ τί ἐπιπροσθέτως ὁ—κατ' αὐτό, Β' 56, λγ'.
Μακάριος· Α', σ. 29, Α' 58, δ', Γ', σ. 17, Δ' 113,24, Δ' 125,25,34, Δ' 190,30, Δ' 242, μγ', Δ' 287, ϟβ'. — Ἅγιος, Γ' 84,36, Γ' 88,32, Γ' 137,24, Δ' 289, ϟδ', Δ' 291, ϟε'. — Αἰγύπτιος, Γ', σ. 170. — μέγας, Δ' 189,20. — μονάζων, Δ', σ. 30. Μεταπεφρασμένοι 52 λόγοι—Αἰγυπτίου, περὶ τελειότητος ἐν πνεύματι, Γ' σ. 171. Πῶς ὁ ἀθλητὴς εἰσελθὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν πολεμεῖ τὸν σατανᾶν κατὰ τόν—τὸν Μέγαν, Δ' 24,7 ἐξ.
Μακαριότης· Γ' 113,5. — ἐξ ἐκζητήσεως ἀρετῆς, Β' 237,34 ἐξ. —, ὑπὸ τίνων ἀνθρώπων ἀποκτᾶται, ἀναβιβάζουσα αὐτοὺς εἰς οὐρανόν, Γ' 212, ρα'. Ἡ παροῦσα ζωή, τύπος καὶ πρόξενος—, Α' 332,8 ἐξ. Περίληψις ἐπέκεινα—, ἡ σύζευξις ἁπλότητος καὶ ἐγκρατείας, Β' 295, ξη'. Πῶς ὁ νοῦς ἀνθρώπου τῆς ἄκρας ἐπιβαίνει—, Β' 125, ϟϛ'.
Μακαρισμοὶ Κυρίου, πῶς νοητέοι εἷς ἕκαστος, 20, 22-24,31.
Μακεδονία, Α' 69,14,15, Δ', σ. 30.
Μακροθυμία· Δ' 107,21. — ἐν καιρῷ πειρασμοῦ, δεῖγμα τελείας ἀγάπης, Β' 42, ιϛ'. — ἐν συναρτήσει πρὸς ἀγάπην, Β' 42, ιη'. — εἰς πειρασμούς; ἀναγκαία ἐστί, Δ' 217, Ι'. —, ἧς δεῖται ἡ ἄσκησις, Β' 217, ι'.
Μακροθυμία·—ἵστησι θυμόν, Β' 212, κγ'. — καταπαύει θυμόν, Α' 58, ε'. — καὶ ὑπομονή, τίκτουσιν ἐλπίδα, Β' 4, β'. — κ.λ.π. ἀποτελοῦσι τοὺς πόνους ἀσκήσεως, Β' 218, κδ'. — πότε οὐκ ἐπιτρεπτή, Α' 124, σιδ'. —, πῶς κατορθοῦται, Α' 72,27 ἐξ. Ἀγαθόν —, φρόνησις κ.λ.π., Α' 105, ρμϛ'.
Μακρόθυμος ποιός ἐστι καὶ τί ποιεῖ, Β' 43, κγ', κδ'.
Μαλαχίας, Β' 276, θ'.
Μανασσῆς, Α' 281, κζ'.
Μανία, ὅτι θυμὸς ἐνεργούμενός ἐστι καὶ διατί δεῖ αὐτὸν ὑποτάσσειν τῷ λόγῳ, Β' 138, νϛ'.
Μάννα·— δοθὲν τῷ Ἰσραήλ, ὁ λόγος ἦν Θεοῦ, ὃς ποικίλας ἔχει δυνάμεις, Β' 68, ρ'. Περὶ Θεοῦ δυνάμεως δειχθείσης εἰς τό—, Γ' 51,38 ἐξ. Τροφὴ διὰ νοητοῦ—, Ε' 52, πε', 53, πϛ'.
Μανωέ, Δ' 335, νβ'.
Μάξιμος· Α', σ. 273, Γ' 15,9, Γ' 44, 35, Δ' 62, ρλζ', Δ' 74, ϛ', Δ' 237, λζ', Ε', σ. 49. — Ἅγιος, Γ' 27,10, Γ' 47,3, Γ' 53,11, Γ' 59,13, 16, Γ' 65,21, Γ' 65, 34-67,18, Γ' 73,29, Γ' 85,7, Γ' 91,14, Γ' 97,23, Γ' 114,

20, Δ′ 77, ια′, Δ′ 240, μ′, Δ′ 244, μδ′, Δ′ 245, με′, Δ′ 255, νζ′, Δ′ 259, ξε′, Δ′ 266, ο′, 267, οβ′, Δ′ 281, πϛ′, Δ′ 337, νβ′. — θεῖος, Γ′ 142,23, Δ′ 262, ξζ′, 264, ξθ′. — ἱερός, Δ′ 306, ιθ′, Δ′ 307, ιθ′. — Καυσοκαλυβίτης, Δ′, σ. 195, Ε′, σ. 104, 106, 13-107,9. — Καυσοκαλυβίτης, περὶ γοερᾶς προσευχῆς καὶ τῶν καρπῶν αὐτῆς, Ε′ 104,9, 107,11. — μέγας, Δ′ 235, λϛ′. — ὁμολογητής, Α′, σ. 234, Β′, σ. 2, Β′, σ. 204, Γ′ 5,24, Γ′ 157,23, Δ′ 163, πα′, Δ′ 166, πη′, ϟ′, Δ′ 172, ρια′, Δ′ 189, 15, Δ′ 190,19, Δ′ 191,20. Ἑρμηνεία —ὁμολογητοῦ, εἰς Κυριακὴν προσευχήν, Β′ 187,1. Περὶ ἀγάπης, πρόλογος — ὁμολογητοῦ πρὸς Ἐλπίδιον πρεσβύτερον, Β′, σ. 3. Περὶ ἀγάπης, Δ′ ἑκατοντάδες ὑπό—ὁμολογητοῦ, Β′ σ. 4-51. Περὶ Θεολογίας καὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας Υἱοῦ Θεοῦ, ὑπό—ὁμολογητοῦ ἑκατοντάδες ἑπτά, Β′, σ. 52-186.

Μάρθα, Α′ 39,4, Γ′ 28,26, Γ′ 183, λβ′, Δ′ 334, να′.

Μαρία· Α′ 279, ιδ′, Γ′ 183, λβ′, Δ′ 92,36, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 334, να′. — ἀδελφὴ Μωυσέως, Β′ 307, οζ′. — Θεοτόκος, Α′ 216, 15-16. — μήτηρ Ἰησοῦ, πρέσβυς ἀκαταίσχυντος, Γ′ 68,10. — πῶς καὶ διατί παρθένος διεφυλάχθη, Β′ 92, θ′. Διατί ὁ Ἰησοῦς ἔφυγε τὴν τῆς—Μαγδαληνῆς ἀφήν, Β′ 77, με′.

Μαρῖνος, Δ′ 141, κε′.

Μάρκος— Ἅγιος, Γ′ 75,11. — ἀσκητής, Γ′ 28,7. — Ἅγιος, Δ′ 67, γ′, Δ′ 75, θ′, Δ′ 201, ϛ′, Δ′ 217, Ι′, Δ′ 256, νθ′, Δ′ 257, ξα′. — ἀββᾶς, ἅγιος, Ε′ 74,16, 75,7, 76,23, 77,32. — ἀσκητής, Ε′ 86,16. — θεῖος, Δ′ 113,13. — μακάριος, Δ′ 280, πϛ′. — μέγας ἀσκητής, Δ′ 69, η′. — μοναχός, ὁ τοῦ Σιναΐτου, Δ′ 193,23. — ὁ ἀσκητής, Α′, σ. 95. — ὅσιος, Γ′ 5, 23. — σοφώτατος ἐν ἀσκηταῖς, Β′ 233,28. — συμμοναστὴς Ξανθοπούλων, Δ′, σ. 194. Κτῆσις ἔνδοθεν γνώσεως, κατ᾽ Ἀββᾶν—, Δ′ 22,15 ἐξ. Περὶ νόμου πνευματικοῦ, ἔργον—ἀσκητοῦ, Α′, σ. 96. Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι,— ἀσκητοῦ, Α′ 101,1 ἐξ. Πρὸς Νικόλαον μονάζοντα, ἐπιστολή — τοῦ ἀσκητοῦ, Α′ 127,1 ἐξ.

Μαρούλης Γερόντιος, Λαυριώτης, Δ′ 193,12.

Μάρτυρες· Γ′, σ. 51.—εἰσὶν οἱ διὰ τὴν τήρησιν τῶν ἐντολῶν Χριστοῦ ἀποθνήσκοντες, Δ′ 236, λϛ′. — τεσσαράκοντα, Γ′ 34,33. Πόθος—, Γ′ 44,38 ἐξ. Στέφανοι—, Γ′ 225, ρλα′.

Μαρτύριον μοναχῶν κατὰ συνείδησιν, Γ′ 168,18 ἐξ.

Ματαιοδοξία· προσοχὴ καὶ ἀντίστασις εἰς λογισμούς—, Α′ 288, νη′.

Ματαιολογία, ὑπεύθυνον ποιεῖ τὸν ἀκούοντα, Α′ 105, ρνδ′.

Ματαιότης, τὰ γήϊνα, Γ′ 130,18 ἐξ.

Ματθαῖος· Δ′ 159, οα′, Β′ 191,27, Α′ 284, μδ′.

Μάχεσθαι· Τό — ψιλῷ λογισμῷ, διάφορόν ἐστι τοῦ — ἐμπαθεῖ τοιούτῳ, Β′ 39, πζ′.

Μάχη·—, ποία διὰ μοναχὸν ματαία καὶ ἐπιζήμιός ἐστι, Α′ 121, ροα′. — πρὸς τὰ αἰσθητὰ καὶ τοὺς ἐρεθισμούς, Α′ 219,29 ἐξ. Ἀπαραίτητά τινα διὰ τὴν κατὰ τοῦ κακοῦ—, Α′ 317, οα′.

Μέθεξις· Β′ 152, κθ′, Β′ 269, ο′, Γ′ 274, ϛ′, Γ′ 277, ιθ′, Γ′ 333, λγ′, Δ′ 225, κε′, Δ′ 346, νϛ′.— ἀϊδίου ζωῆς, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς γοητέα, Β′ 189, 24-29. — Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 195, ξα′, Γ′ 252, πε′, πϛ′. — ἀκτίστοις ἐνεργείαις, Δ′ 168, ϟγ′. — ἀληθείας, Δ′ 34, κβ′. — Ἁγ. Πνεύματος καὶ θεωρία Θεοῦ, Ε′, 6, ϛ′. — βασιλείας Χριστοῦ, Γ′ 177, ιη′. — ἑνοειδοῦς ἑνώσεως, Ε′ 48, πα′. — θείων, κατὰ χάριν, Β′ 171, ιη′. — Θεοῦ οὐκ ἴσῃ δι᾽ ἕνα ἕκαστον ἄνθρωπον, Β′ 158, νγ′. — Θεότητος, Γ′ 198, ξζ′. — θείας ἑλλάμψεως, Δ′ 158, ξϛ′, ξζ′. — θείας ἐλλάμψεως καὶ γνῶσις τῶν ὄντων, Δ′ 157, ξε′. — θείας ἐλλάμψεως, ὑπὸ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 157, ξδ′. — θείας ἐνεργείας, Δ′

168, ϟε′. — θείας ἐνεργείας ἡ θέωσις, Δ′ 170, ρε′, 173, ρια′. — θείας ζωῆς, πῶς κατορθοῦται, Δ′ 14, ε′. — θείας οὐσίας ἀδύνατός ἐστι, Δ′ 185, ρμε′. — Θεοῦ, Δ′ 292, ϟϛ′. — Θεοῦ κατ᾽ οὐσίαν, ἀδύνατος, Δ′ 161, οε′. — κατὰ χάριν τοῦ πνεύματος. Β′ 201,28 ἐξ. — ξύλου ζωῆς καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Β′ 226, νϛ′. — οὐσίας Θεοῦ, ἀνέφικτός ἐστι, 177, ρκα′. — οὐσίας τοῦ κτίσαντος, οὐχ ὑπάρχει, Δ′ 168, ϟδ′, ϟε′. — οὐ τῇ φύσει ἀλλὰ τῇ Θεοῦ ἐνεργείᾳ, Δ′ 162, οη′. — Πνεύματος Ἁγίου, Γ′ 250, οε′. — πνεύματος Χριστοῦ, Γ′ 222, ρκε′. — Πνεύματος, Ε′ 4, β′. — τῆς ἀγαθότητος καὶ ἔκπτωσις αὐτῆς, ἀνάλογος πράξεων ἀνθρώπων, Β′ 158, νδ′. — τῶν ὑπὲρ φύσιν θείων, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′. — τῇ χάριτι καὶ μὴ—αὐτῇ, Δ′ 59, ρκθ′. — φωτός, Β′ 226, νε′. — χάριτος, Γ′ 217, ριδ′, Δ′ 37, μβ′. Αἴσθησις Θεοῦ ἡ ἐν τῇ—πεῖρα τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθῶν, Β′ 153, λα′. Ἀποτελέσματά—νοῦ, Δ′ 363, οϛ′, 365, οθ′. Ὅτι—τῆς θείας οὐσίας, οὐ τῶν πάντων ἐστί, Δ′ 170, ρδ′. Περὶ μοναχοῦ θέλοντος τῇ—τοῦ θείου φωτὸς γενέσθαι, Β′ 251,22 ἐξ. Πῶς ὁ Χριστὸς Θεὸς φύσει ὢν καὶ ἄνθρωπος κληρονομεῖται κατὰ τὴν ἄρρητον—κ.λ.π., Β′ 152, κε′. Προϋποθέσεις—τῶν ἀπορρήτων ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ, Γ′ 33, ιϛ′. Πεῖρα μόνη ἡ κατὰ—τῶν ἀξιωθέντων τῆς ὑπὲρ νόησιν ἀπολαύσεως, Δ′ 266, ο′.

Μέθη· Γ′ 70,12. — πνευματική, Γ′ 211, ϟθ′. — θεία, τῆς πρὸς Θεὸν πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, Δ′ 213, Β′.

Μεθηλικιώσεις πιστοῦ ἐν Χριστῷ, ἀπὸ συλλήψεως ἕως ἀναλήψεως Χριστοῦ, Δ′ 63, α′.

Μέθοδος· Νοερὰ προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», διά—εἰσπνοῆς διενεργουμένη, Δ′ 221, ιθ′, 222, κ′, 223, κβ′. Προσευχὴ Ἰησοῦ, διά—εἰσπνοῆς, Δ′ 223, κγ′, 224, κδ′, Δ′ 224, κδ′, κε′. Τίς ἡ—ἀποτροπῆς τῶν τῶν παθῶν προσβολῶν, Δ′ 21,16 ἐξ.

Μελέται· Ἀποτελέσματα θείων—τῷ μοναχῷ, Δ′ 5,31 ἐξ.

Μελέτη· Γ′ 274, ε′. — ἀδιάλειπτος, Γ′ 176, ιδ′. — καὶ σπουδὴ ἐπίμονος, τί κατορθοῖ, Α′ 7, κβ′. — κρυπτή, Α′ 35, κϛ′, Β′ 247,7. — κρυπτή, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, Β′ 245,21 — λογίων Θεοῦ πλησιάζει τὴν ψυχὴν Θεῷ, Α′ 280, κ′. —, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν τοῦ ἀρχαρίου τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 244, με′. — πνευματική, Α′ 63,22. — συνεχὴς τῶν Γραφῶν, Γ′ 44,33. Ἀνάγκη ἀδιαλείπτου—πασῶν τῶν ὑπὸ Θεοῦ γενομένων εὐεργεσιῶν, Α′ 128,7 ἐξ. Κάθαρσις διά—καὶ καθαρᾶς προσευχῆς, Γ′ 296, ϟε′.

Μέλι, σύμβολον καθάρσεως, Δ′ 34, κα′.

Μέλλον· τό—καὶ οὐ τὸ παρὸν λογιστέον ἐν καιρῷ διωγμῶν ἢ ἄλλων ἀδικιῶν, Α′ 103, ριδ′.

Μέλλοντα· Ἄξιον πᾶν ἀγαθὸν ἐργάζεσθαι διὰ τά—, Α′ 100, ογ′. Ὅρασις ἐκβάσεως—πραγμάτων, Γ′ 313, ξ′, ξα′.

Μελχισεδέκ· Β′ 181, οε′, Γ′ 100,38, Γ′ 176, ιε′, Δ′ 153, νγ′, Δ′ 189,15.

Μέμψις· Γ′ 53,6. — ἑαυτῶν κουφισμὸν ἐκ λογισμῶν φέρει κ.λ.π., Α′ 162, ρλη′.

Μενέλαος, Α′ 163, ρμδ′.

Μέριμνα·— διὰ Θεὸν καὶ ἀμεριμνησία διὰ πάντα τὰ λοιπά, Γ′ 165,5 ἐξ. — ἐνδυμάτων, διατί οὐ διὰ μοναχόν, Α′ 47, ε′. —, περιεκτικὴ ἁμαρτία, Α′ 125, σκδ′. — πᾶσα, δι᾽ εὐαρέστησιν Θεοῦ δεῖ ὑπάρχειν, Γ′ 32,13 ἐξ. — πᾶσα, ὑπὸ μοναχῶν ἀπορρίπτεται, Γ′ 30,19 ἐξ. — συνεχὴς ἀπαραίτητος, Γ′ 161,15. — ὑπὸ ἀνθρώπου πᾶσα εἰς Θεὸν τίθεται, Γ′ 76,1. Ἀποτελέσματα—βίου, Δ′ 200, ε′. Ἔλλειψις—διὰ μοναχόν, ὥσπερ ἔλαιόν ἐστι, δι᾽ οὗ ἀλείφεται ὁ ἐν τῷ στίβῳ ἀγωνιζόμενος, Α′ 227,28 ἐξ. Ποίαν δεῖ εἶναι τὴν περὶ σωμάτων—τῶν ἀνθρώπων, Β′ 162, ογ′.

Μέριμναι· Διατί οὐ δεῖ τὸν ἄνθρωπον—τήκεσθαι βιοτικαῖς, Α′ 285, μζ′, 286, μη′. — βιοτικαὶ συγκαλύπτουσι τὴν θείαν χάριν, Δ′ 201, ϛ′.

Μεσαῖοι· Ἀγρυπνία—, Ε′ 93,15 ἑξ.
Μέσοι, Δ′ 67, β′.
Μεσοποταμία· Β′ 74, κϛ′. —, ὁ ἐπαμφοτερίζων βίος ἐστί, Β′ 78, μη′.
Μέσος· Εἰσαγωγικός,— καὶ τέλειος τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 241, μα′. Μοναχὸς εὑρισκόμενος εἰς τὸ στάδιον τοῦ—, Γ′ 282, μα′. Μοναχὸς καλεῖται εἰσαγωγικός, ἤ—, ἢ τέλειος, ἀναλόγως τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν παθῶν κ.λ.π., Γ′ 282, λη′ - 283, μβ′.
Μεσότης·— τί ἐστι, Β′ 62, ξθ′. — τῶν ὄντων καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος, πῶς ὁ Θεός ἐστι, Β′ 53, ι′. —, ὑπάρχουσα μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, αἴρεται μετ᾽ ἀπελευθέρωσιν νοῦ, Α′ 31, θ′. Θεός, διατί οὐκ ἔστι δι᾽ ἑαυτὸν ἀρχή,— καὶ τέλος, Β′ 52, β′, γ′, δ′, ε′, 53, ζ′.
Μεσότοιχον· Τί ἡ Ἁγ. Γραφὴ ἐννοεῖ διὰ τῆς λέξεως—, Β′ 160, ξγ′.
Μετάληψις· Ἀποτελέσματα — σώματος καὶ αἵματος Χριστοῦ, Δ′ 287, ϛβ′. Περί—ἀχράντων μυστηρίων Β′ 252, 1 ἑξ. Περὶ τῆς ἁγίας—, ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, Δ′ 284, ϛα′, 286, ϛβ′ ἑξ.
Μεταμόρφωσις·— Λόγου, πότε τοῖς ἀξίοις λαμβάνει χώραν, Β′ 72, ιε′. — Λόγου ἑνὶ ἑκάστῳ, Γ′ 339, νβ′. — Χριστοῦ μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ ἢ ὀκτώ, Γ′ 95,33 ἑξ. Βαθυτέρα ἔννοια—καὶ τῶν κατ᾽ αὐτὴν συμβάντων, Β′ 72, ιϛ′. Μορφή, ἣν ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς κατὰ τήν —, τί δηλοῖ, Β′ 67, ϛζ′.
Μετανοεῖν, Γ′ 36,18, Γ′ 38,32.
Μετάνοια· Α′ 101, ϛα′, Β′ 283, ϛη′, Γ′ 38,10, Γ′ 73,6, Γ′ 88,22, Γ′ 131,2, ἑξ., Γ′ 149,28, Γ′ 250, οδ′, Γ′ 263, ρλβ′, Γ′ 300, θ′, Γ′ 315, ξϛ′, Δ′ 96,3 ἑξ., Δ′ 106,20, Δ′ 114,1.—ἁμαρτήσαντος, Α′ 113, νη′. — ἀναγεννῶσα, Α′ 34, κβ′. — ἀπαραίτητος τυγχάνει, παρ᾽ ὅτι ὁ Θεὸς οἰκτίρμων ἐστί, Α′ 114, οη′. — ἀληθής, πότε ἐστιν ἐν ἡμῖν, Γ′ 249, ξθ′. — ἄμεσος ἡσυχάζοντος δι᾽ ἐκτροπὰς ἀναγκαία, Δ′ 274, οθ′. — ἀμεταμέλητος, Δ′ 107,29. —, βάπτισμα καὶ σωτηρία, Γ′ 87,7 ἑξ. —, δευτέρα Θεοῦ χάρις, Γ′ 13,21 ἑξ. — εἰλικρινής, Γ′ 307, μ′. — ἐργασία φόβου, Γ′ 102,32. — ἡ ἐκκοπὴ τοῦ κακοῦ, Γ′ 105,3. — θερμή, Γ′ 252, πβ′. — ἴαμα κατὰ δαίμονος πορνείας, Γ′ 302, ιζ′. — καὶ θλῖψις, Α′ 51, ια′. — καὶ νῆψις ψυχῆς ἐξορίζουσι ἐμπαθῆ λογισμόν, Α′ 283, λϛ′. — καὶ σκληροκαρδία, Α′ 105, ρμη′. — καὶ χλεύη δι᾽ αὐτήν, τί δεῖ προξενεῖν τῷ μετανοοῦντι, Α′ 104, ρλγ′. — καὶ κατὰ Θεὸν λύπη, Α′ 75,31 ἑξ. — κατὰ πρόθεσιν, Β′ 290, ιδ′. — καθ᾽ ἑκάστην ἀναγκαία, Γ′ 250, οε′. — καὶ ἐξομολόγησις εἰς προσβολὴν λογισμοῦ, Γ′ 246, νϛ′. — καὶ συγχώρησις ἁμαρτημάτων, Γ′ 216, ριβ′. — καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 154, νϛ′—καὶ θεία χάρις, Δ′ 201, ϛ′. — καὶ προσοχή, Δ′ 26, 17. — μετὰ ἁμαρτίαν, πρὸς Θεὸν ἄγει, Α′ 288, νζ′. — ὀρθή, τί ποιεῖ τὸν μετανοοῦντα πράττειν, Α′ 112, μβ′. — πῶς ὁδεύεται καλῶς, Α′ 165, ρνβ′. — προσαρμόζει Χριστῷ, Δ′ 5,7 ἑξ. —, συμβολισθεῖσα ὑπὸ προφήτου διὰ σάκκου, Β′ 166, ϛε′. — τίκτεται διὰ τηρήσεως ἐντολῶν, Β′ 215, οζ′. —, τί ἐστι, Δ′ 275, π′, πα′. —, ὑπὸ πολίων ἀρετῶν βοηθεῖται, Α′ 120, ρνϛ′. —, ὑπὸ τίνας προϋποθέσεις ἐναργὴς γίνεται, Γ′ 105,18. — χαρισθεῖσα ὑπὸ Χριστοῦ εἰς σωτηρίαν, Β′ 215, οϛ′. Ἀναγκαῖον—, Α′ 101, ϛβ′. Ἀπαραίτητον—, Β′ 264, μζ′. Ἀναγκαιότης πόνων—, Γ′ 8,13 ἑξ. Ἀποκάλυψις ὀφθαλμῶν διά—καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 320, πζ′. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 250, οε′. Ἀποτελέσματα— καὶ ἀμετανοησίας, Γ′ 199, οα′, 200, οβ′. Ἄμφια τίμια—, Δ′ 5,3. Δάκρυα—καὶ προσευχή, ἀπαραίτητα διὰ τήρησιν καθαρότητος καρδίας, Α′ 172, ρϛε′. Δάκρυα—, Γ′ 277, ιθ′. Δάκρυα—καὶ κατανύξεως, Γ′ 289, ο′, οα′. Διατί οἱ πόνοι—ἀπαραίτητοί εἰσι, Γ′ 8,11 ἑξ. Εἰς—ὑψηλοφροσύνη ἀλλότριός ἐστι, Α′ 116, ρι′. Ἔργα—, Δ′ 155, νζ′. Κάθαρσις διά —, Γ′ 289, ξθ′. Καιρός—, δοθεὶς ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 153, νγ′. Λόγος—, ὑπὸ Ἰ-

ορδάνου σημαινόμενος, Α′ 208,30 ἑξ. Ὅτι μέγα ἀγαθὸν ἡ ἀληθής—, Γ′ 81, 1-82,7. Πρὸ τοῦ Σταυροῦ, ἐκέκρυπτο ὁ λόγος—, μετὰ δ᾽ αὐτὸν ἐμφανὴς ἐγένετο, Α′ 208,36 ἑξ. Ποίους δεῖ εἶναι τοὺς τῆς—καρπούς, Β′ 55, κγ′. Πότε οὐ τίθησί τις εἰλικρινῆ ἀρχήν—, Β′ 34, νε′. Πότε φυσᾷ τὸ τῆς—πνεῦμα, Γ′ 322, ϛβ′. Περί—, καθαρότητος καὶ τελειότητος τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 244, μδ′. Περὶ ὀλίσθου καί—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 275, π′. Τρόποι Θεοῦ σκοποῦντες τήν—, Γ′ 6, 18-7,11.
Μετάνοιαι· Γ′ 104,31 ἑξ. — πυκναί, πρὸς ἀπόκτησιν ἁγιωσύνης, Α′ 65, 21.
Μεταπτώσεις· περὶ τυχόν—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 242, μγ′.
Μετουσία·— Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 322, ϛα′, Γ′ 334, λη′, Γ′ 336, μγ′. — ἀπορρήτων ἀγαθῶν Θεοῦ, Γ′ 334, λδ′. — πνεύματος, Γ′ 341, νϛ′. — τελείου καὶ θεϊκοῦ Πνεύματος, Γ′ 171, β′. Ἀποτελέσματα—Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 334, λη′. Καταλλαγὴ διὰ Πνεύματος—, Γ′ 253, ϛ′.
Μετοχαί, ἢ αὐτομετοχαὶ καλούμεναι, αἱ θεῖαι καὶ ἄκτιστοι ἐνέργειαι καὶ πρόοδοι, Δ′ 165, πζ′, 166, πη′, πθ′. ϛ′.
Μετοχή· Δ′ 38, νβ′.—Ἁγ. Πνεύματος, μία τῶν τριῶν προϋποθέσεων βίου θεωρητικοῦ, Ε′ 45, πα′ ἑξ.—Ἁγ. Πνεύματος ὑπὸ νοῦ, Ε′ 39, οβ′, 40, οδ′.—Θεοῦ, τοῖς οὖσι, Β′ 91, ϛ′, 92, ζ′.—λόγου Θεοῦ, Δ′ 47, ϛϛ′. Προϋποθέσεις—μυστηρίων πνεύματος, Δ′ 47, ϛζ′, Ε′ 46, πα′. — πνεύματος ὑπὸ νοῦ, Ε′ 33, νε′. — τῷ ἑνὶ Θεῷ, Ε′ 11, ιζ′. — ὑπ᾽ ἀνθρώπου θείας φύσεως, Γ′ 327, ϛ′. Προϋποθέσεις—Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 319, λα′, λβ′, λγ′.
Μήτηρ·— καὶ πατήρ, βδελυκτά εἰσι, ἐναντιούμενα ἡμῖν εἰς τὴν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ τήρησιν, Α′ 304, δ′. Μῖσος πρὸς πατέρα καί—, πῶς νοητέον, Δ′ 119,13 ἑξ. Τιμὴ πρὸς πατέρα καί—, Δ′ 119,11 ἑξ.
Μητροπολίτης, Γ′ 270, ρνβ′.
Μίμησις·— ἀγαθότητος προνοίας, τί φέρει πρὸς ἡμᾶς, Β′ 124, πη′. — τῆς κατὰ σάρκα διαγωγῆς Χριστοῦ, Γ′ 48,7 ἑξ. — Χριστοῦ, Γ′ 9,18, Γ′ 38,5, Γ′ 47,2 — Χριστοῦ καὶ ἀπαραίτητον τῶν πειρασμῶν καὶ θλίψεων, Γ′ 224, ρκθ′. — Χριστοῦ καὶ μαθητῶν αὐτοῦ, Γ′ 71,18. Ἀνάγκη — Χριστοῦ, Γ′ 256, ρα′. Ἀποτελέσματα—ἁγίων, Β′ 113, κα′.
Μισαδελφία, ἀποτέλεσμα αὐταρεσκείας, Β′ 44, λζ′.
Μισεῖν· Τί δεῖ—τὸν μοναχόν, Γ′ 241, κζ′. Πῶς οἱ δαίμονες ποιοῦσιν ἡμᾶς, —τοὺς ἀνθρώπους, Β′ 50, πζ′. Τί δεῖ —τὸν μοναχόν, διὰ τὸ καταστῆναι φίλον Θεοῦ, Γ′ 283, μϛ′.
Μισθαποδοσία· Δ′ 97,4 ἑξ. — διὰ φιλανθρωπίαν διδομένη, Γ′ 254, ϛγ′.
Μισθός·— διὰ ποῖον ἔργον, Γ′ 180, κε′. — οὐκ ἔστιν ἡ ἐλευθερία ἀλλὰ χάριτι δεκτή ἐστι, Α′ 109, γ′, δ′. — πορνείας καί—Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 288, ξϛ′. — πρὸς δοῦλον οὐ χρεωστικῶς δίδοται ὑπὸ δεσπότου, Α′ 110, ιθ′. Οὐ —ἔργων ἡ βασιλεία οὐρανῶν, ἀλλὰ χάρις Δεσπότου, Α′ 153, οθ′.
Μισθωτός· κατάστασις—ἐν ἀνθρώπῳ καὶ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς, Γ′ 79,23 ἑξ., 26 ἑξ.
Μῖσος· Γ′ 53,8. — ἄκριτον, Γ′ 53,6. — δι᾽ ἁμαρτίαν, ἀγάπη πρὸς Χριστόν, Γ′ 12,5 ἑξ. — διὰ πάντα τὰ τοῦ αἰῶνος τούτου, τίς ἔχει, Γ′ 214, ρϛ′. — δι᾽ ἁμαρτίαν, σημεῖα φόβου ἀρχαρίων πρὸς Θεόν, Δ′, σ. 220. — ἐναντίον σατανᾶ, Δ′ 24,9. — ἐν ψυχῇ, ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν μετὰ Θεοῦ εἰρήνην, Β′ 44, λε′. —, θάνατός ἐστι ψυχῆς, Β′ 219, ν′. — κατὰ παθῶν ὑπὸ ψυχῆς μετὰ πόνου, Α′ 271, ϛζ′. — καὶ μνησικακία οὐ ταυτίζεται τῷ χαρίσματι τῆς γνώσεως, Β′ 47, ξβ′. — κατ᾽ ἀδελφοῦ, δι᾽ ἀγάπης δεῖ νικᾶν, Β′ 43, κβ′. — κόσμου, Δ′ 26,18. — οὐ δι᾽ ἁμαρτωλούς, αἱρετικοὺς κ.λ.π., ἀλλ᾽ ἔλεος, Α′ 15, πγ′. — οὐκ ἐπιτρεπτὸν καὶ εἰς περιπτώσεις ἀδικίας, Β′ 6, κθ′. — πρὸς ἀδελφὸν ἀπορριπτέον,

Β′ 44, λα′. — πρὸς πατέρα καὶ μητέρα, πῶς γονητέον, Δ′ 119,15 ἑξ. — ψυχῆς ἀρχέτυπον, Α′ 49, θ′. Ἀγάπη ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μένειν ἐν τῷ Θεῷ, — διαζευγνύει αὐτὸν τούτου, Α′ 296, ρ′. Ἀνάγκη—κατὰ πασῶν τῶν ἀλόγων ἐπιθυμιῶν, Α′ 247, μγ′. Αἰτία—πρὸς πλησίον, Β′ 28, ζ′. Ἀποτέλεσμα φυλακῆς ἑαυτοῦ ἀπό—καὶ ἀκρασίας, Β′ 206, ιε′. Ἀποφυγή—πρὸς συναγθρώπους, εἰς περίπτωσιν μὴ δυνατότητος ἐπιδείξεως ἀγάπης, Β′ 49, πβ′. Δαίμων—, πῶς ἐνοχλεῖ τὸν μοναχόν, Α′ 267, ϟ′. Δεῖ τέλειον εἶναι τό—κατὰ δαιμόνων, Α′ 314, ξγ′. Οὐ δεῖ ἔχειν—πρὸς ἄνθρωπον, Β′ 50, πδ′. Οὐδὲ ἴχνος—ἐπιτρεπτόν ἐστι τῇ καρδίᾳ, Β′ 5, ιε′. Οὐκ ἔστι δι᾽ ἀδελφόν—καὶ δὴ τῇ διανοίᾳ, Β′ 43, κθ′. Προσευχὴ ἀναγκαία πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ—, Β′ 43, κη′. Ψυχὴν θεολόγον πολλὰ ἐνοχλοῦσι πάθη, περισσότερον δὲ θυμὸς καί—, Α′ 256, οα′.

Μνῆμαι — ἐμπαθεῖς, πῶς ἀπωθοῦνται, Α′ 45, γ′. — ἐγκρατεῖς, τίσι φιλοῦνται, Β′ 219, λζ′. — τίσιν ὅπλοις πολεμοῦνται, Β′ 219, λη′.

Μνημεῖον, ἐν ᾧ Χριστὸς ἐτέθη, τί συμβολίζει, Β′ 61, ξα′.

Μνήμη· Δ′ 39, ξβ′; ξγ′. — ἀκούσιος καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 104, ρλθ′. — ἁπλῆ, διαιρεθεῖσα, ἀρχὴ καὶ αἰτία λογισμῶν, Δ′ 39, ξ′. — ἀσφράγιστος, ἤτοι ἀσχημάτιστος, ἀνείδεος, ἁπλῆ, Δ′ 264, ξζ′. — ἔμμονος διὰ προσευχῆς παγιωθεῖσα, Δ′ 39, ξα′. — θανάτου ἀδιάλειπτος, Α′ 165, ργε′. — θανάτου δέον ὅπως ἡ ἀδιάλειπτος τῇ ψυχῇ, Α′ 143, ιζ′. — θανάτου, ἅδου, ἀναστάσεως κ.λ.π., ὑπὸ ἡσυχαστοῦ, Α′ 42,13 ἑξ. — θανάτου καὶ ὠφέλεια ἐξ αὐτῆς, Α′ 155, ϟε′. — Θεοῦ, Α′ 138,18, Α′ 251, ξ′. — Θεοῦ ἄπαυστος, μετατοπίζεται ἐκ καρδίας ἐξ αἰτίας τῶν αἰσθήσεων, Α′ 250, νϛ′. — Θεοῦ ἀποφράσσει πάσας τὰς διεξόδους νοῦ, Α′ 251, νθ′. — Θεοῦ διηνεκὴς καὶ μὴ ἀπώθησις ἐπιφορῶν, Α′ 118, ρλδ′. — Θεοῦ ἐκδιώκεται ἐκ φιλαυτίας, φιληδονίας, φιλοδοξίας, Α′ 321, ϟβ′. — Θεοῦ καὶ ἀγαθὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα, Α′ 97, κδ′, κε′. — Θεοῦ καὶ ἀληθὴς γνῶσις, Α′ 105, ρμζ′. — Θεοῦ καὶ ἀποτέλεσμα αὐτῆς παράκλησις ἀγαθή, ἢ καταπολέμησις πλάνης, Α′ 243, λβ′. — Θεοῦ, ὅπλον κατὰ δαιμόνων, Α′ 244, λγ′. — Θεοῦ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ, Α′ 236, γ′. — Θεοῦ, τί ἐστι, Α′ 118, ρλα′. — θανάτου, Β′ 241,18. — θανάτου, τρίτη πύλη, εἰσάγουσα εἰς τὴν γονητὴν Ἱερουσαλήμ, Β′ 275, ϛ′. — Θεοῦ, Β′ 274, β′, Β′ 275, δ′, Β′ 284, λβ′. — Θεοῦ ἐν καρδίᾳ, Β′ 274, α′. — Θεοῦ ζῶσα καὶ ἐκζήτησις Κυρίου, διὰ θεωρίας ἐν φόβῳ Κυρίου καὶ πράξεως ἐντολῶν, Β′ 119, ξβ′. — Θεοῦ, τί παρέχει ἡμῖν, Β′ 120, ξϛ′. — θανάτου, Γ′ 30,8 ἑξ. — Θεοῦ, Γ′ 83,23, Γ′ 175, ιβ′, Γ′ 317, οδ′. — Θεοῦ ἀδιάλειπτος διὰ μοναχόν, Γ′ 174, ια′. — Θεοῦ διηνεκὴς κ.λ.π., Γ′ 153,26 ἑξ. — Θεοῦ ἀέναος καὶ ἀγάπη πρὸς Αὐτὸν ἐκ βαθέων ψυχῆς, Γ′ 238, θ′. — Θεοῦ ὑπὸ νοῦ κατὰ τρόπον ἄυλον καὶ ἀνείδεον, Γ′ 137,17 ἑξ. — θανάτου, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν ἡσυχίας, Δ′ 371,1. — θεία, Δ′ 8,32. — Θεοῦ, Δ′ 8,4 ἑξ., Δ′ 11,19, Δ′ 20, 18, Δ′ 33, ιζ′, Δ′ 67, γ′, Δ′ 72, γ′, Δ′ 254, νϛ′. — Θεοῦ, θεωρία Θεοῦ ἐστι, Δ′ 7,30. — Θεοῦ καὶ ἐνοπτρισμὸς θείων αὐγῶν, Δ′ 296, γ′. — Θεοῦ ὁλική, Δ′ 13, β′, 14, γ′. — Θεοῦ συνεχής, Δ′ 14, ε′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ καί — Θεοῦ ἀπαραίτητά εἰσι, Α′ 271, ϟζ′. — Ἰησοῦ, Β′ 283, κθ′. Β′ 283, κζ′, Δ′ 225, κε′. — Ἰησοῦ διηνεκής, εἰσαγομένη διὰ πνοῆς τῇ καρδίᾳ, Δ′ 370,36 ἑξ. — Ἰησοῦ ἔνδον τῇ καρδίᾳ, Δ′ 256, νθ′. — Ἰησοῦ, κολλωμένη τῇ πνοῇ, Δ′ 371,22. — Ἰησοῦ, νοῦ καθαρθέντος, Δ′ 297, ι′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 254, νϛ′. — κατὰ προσευχήν, ἄγει εἰς παλαιῶν πραγμάτων φαντασίας, Α′ 180, μϛ′. — κινουμένη ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων, Α′ 46, δ′. — κ.λ.π., δι᾽ ὧν πάθη κινοῦνται, Β′ 218, λβ′. — ὀνόματος Ἰησοῦ, Δ′ 270, οδ′. —, πῶς κινεῖται ὑπὸ δαιμόνων καθ᾽ ὕπνον, Α′ 46, δ′. — παθῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ταπείνωσις ἡμῶν, Β′ 277, ιγ′. —, πῶς ἀσφαλίζεται, Β′ 224, ιϛ′. — συλοῦσα νοῦν ἐν καιρῷ προσευχῆς, Α′ 180, με′. — τῆς προτέρας διαγωγῆς κ.λ.π., φοβουμένου Κύριον, Β′ 7, μη′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, ἤτοι—Ἰησοῦ, Β′ 281, κβ′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ καὶ θανάτου, Β′ 300, ια′, ιβ′. Ἀξία —Θεοῦ, Δ′ 85,11. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, Δ′ 152, ν′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, κατὰ Συμεὼν Ν. Θεολόγον, Δ′ 25,12 ἑξ. Ἀπώλεια—Θεοῦ καὶ θεωρίας ὑπὸ προπατόρων, Δ′ 150, μϛ′. Βοήθεια—θανάτου κατὰ πειρασμῶν, Β′ 281, κα′. Διατί διὰ τῆς—ὁ δαίμων βασκαίνει τὴν προσευχήν, Α′ 180, μζ′. Τί—Θεοῦ παρέχει, Α′ 99, νϛ′. Ἴασις ἀρχεγόνου—, ἀπὸ τῆς πονηρᾶς τῶν λογισμῶν—, Δ′ 39, ξα′. Λόγος ἀργός, χωρίζει νοῦν—Θεοῦ, Β′ 242, 25. Μοιχεία, ἡ ἀπόσπασις ἐκ Θεοῦ —, Δ′ 75, η′. Οἱ χαλεπώτεροι λογισμοὶ ἀπό—εἰσί, Β′ 207, μϛ′. Ὀνόματα ἀρετῶν, ἀποτελεσμάτων οὐσῶν τῆς ἐναργοῦς—θανάτου, Β′ 286, λη′. Ὅτι δεῖ κολλᾶσθαι τῇ πνοῇ τὴν Ἰησοῦ—, Δ′ 223, κβ′. Οὐδὲν μεγαλοπρεπέστερον—Θεοῦ, Δ′ 74, ϛ′. Ποῦ δεῖ περιστρέφεσθαι τήν—τοῦ ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ καθεζομένου μοναχοῦ, Α′ 313, νζ′. Προϋποθέσεις καὶ ἀνάγκη βοηθείας διά—Θεοῦ, Α′ 251, ξα′. Πότε ὁ νοῦς πρὸς μόνην τήν—ἔχει πόλεμον, Β′ 218, λγ′. Προσοχή ἐστι—Θεοῦ, Δ′ 26,23. Συνεχῆ Θεοῦ — ὁ μοναχὸς ἔχει, Γ′ 264, ρμ′. Σχέσεις πίστεως, γνώσεως καί—καὶ ἀποτελέσματα ἐκ τούτων, Γ′ 8,38 ἑξ.

Μνησικακεῖν· δεῖ ἡμᾶς—διὰ παντὸς τοὺς δαίμονας, Α′ 172, ρϟη′.

Μνησικακία· Β′ 220, ο′, Γ′ 53,6. — ἀμαυροῖ τὸ ἡγεμονικὸν προσευχομένου κ.λ.π., Α′ 178, κα′. — ἀσυμβίβαστος πρὸς εὐωδίαν ἀγάπης, Β′ 206, ιϛ′. — ἐξαιρέτως ἀνάρμοστος δι᾽ ἱερέα, Β′ 258, ιζ′. — καὶ μῖσος, οὐ ταυτίζονται τῷ χαρίσματι τῆς γνώσεως, Β′ 47, ξβ′. — καὶ πρόνοια σαρκός, λατρεία κτίσεως ἐστιν ἢ κτίστου, Β′ 5, κ′. —, λέπρα ἐστὶ ψυχῆς, Β′ 219, μϛ′. —, οὐ διὰ φιλόχριστον, Α′ 308, κϛ′. —, οὐ δι᾽ ἐρῶντα ἀληθοῦς προσευχῆς, Α′ 182, ξε′. — ποιεῖ ἀνθρώπους, ὡς τοὺς ἀντλοῦντας ὕδωρ καὶ βάλλοντας εἰς πίθον τετρημμένον, Α′ 178, κβ′. —, πῶς ἀναχαιτίζεται, Β′ 39, πθ′. Ἀνάγκη ἀποχῆς ἐκ—κατὰ προσευχήν, Α′ 178, κα′. Ἀγάπη οὐ συγυπάρχει—, δόλῳ κ.λ.π., Β′ 8, νϛ′. Ἡ λύπη τῇ—συνέζευκται, Β′ 39, πη′. Λογισμός—, Β′ 221, ϟ′. Οὐ δεῖ ἔχειν—πρὸς ἄνθρωπον, Β′ 50, πδ′. Προσευχὴ οὐκ ἔστι καθαρά, ὑπαρχούσης—, Α′ 103, ριγ′. Πῶς καθ᾽ ὡρισμένας περιπτώσεις, ἡ—προλαμβάνεται, Β′ 44, λδ′. Σκότος—ἀμαυροῖ νοῦν, Α′ 72,2. Ψυχή, ἔστω πάσης—ἐκτός, Γ′ 104,28.

Μοιχεία· Δ′ 121,2 ἑξ. — ἐν τῇ καρδίᾳ, πῶς γονητέα, Α′ 64,15. — ἐν διαλογισμοῖς, Δ′ 24,12 ἑξ.

Μοναί, διάφοροι ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, πῶς νοητέαι, Β′ 87, πθ′, Δ′ 37,μδ′.

Μονάς· — ἁγία, τρισυπόστατος, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγ. Πνεῦμα ἕν ἐστι, τὸ ὑπεράναρχον καὶ ὑπερούσιον ἀγαθὸν κ.λ.π., Β′ 91, α′. — ἀσύγχυτος καὶ τριὰς ἀδιαίρετος, ὁ Θεός ἐστι, Β′ 90, δ′. — καὶ Τριάς, Β′ 228, ϟγ′, Β′ 228, ϟη′, Γ′ 355, ρ′. — ὁ Θεὸς καὶ Τριάς ἐστι, Β′ 91, ε′. — τὴν φύσιν ὁ Κύριος, Δ′ 325, μ′. — τριαδική, Δ′ 191,37. — τρισυπόστατός ἐστιν ὁ Θεός, Ε′ 19, λδ′.

Μοναστήριον· — οὐ καταλείπεται ὑπὸ μοναχοῦ ἐν καιρῷ πειρασμῶν αὐτοῦ, Β′ 8, νβ′. Καταμονὴ εἰς—, Δ′ 5,4.

Μοναχή· περὶ τοῦ τί δεῖ ποιεῖν καὶ πῶς δεῖ ζῆν τήν—, Δ′ 98,5 ἑξ.

Μοναχισμός, ἡ μοναχικὴ πολιτεία, τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, Δ′ 18,30 ἑξ.

Μοναχοί· — ἄγευστοι καρδίας καθαρότητος καὶ ἄπλαστοι, Β′ 286, λζ′. — ἀγωνιζόμενοι, ἀποκρούουσι τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμοὺς καὶ περικόπτουσι τὰ πάθη, Β′ 45, μη′. — ἀσπίλως τὴν

κατὰ Θεὸν μετερχόμενοι φιλοσοφίαν, τί πράττουσι, Β′ 66, πϛ′. — ἄπτωτοι μέχρι τέλους διέρχεσθαι, τίνες κατορθοῦσι, Γ′ 192, νε′. — ἀρχάριοι, μέσοι, τέλειοι, Δ′ 67, β′. —, γνώσει καὶ ἀρετῇ δι᾽ ὅλου ποιωθέντες τῷ πνεύματι, τὰς ἄλλων καρδίας διὰ λόγου διδασκαλίας, εὐσεβείας καὶ πίστεως ποιοῦσι δεκτικάς, Β′ 116, μϛ′. —, διατί τὰς πόλεις φεύγουσιν, ὡς οἱ ἅγιοι, Α′ 224,15 ἑξ. — διαφόρων εἰδῶν πῶς πολεμοῦνται ὑπὸ δαιμόνων, Α′ 306, ιε′, ιϛ′. —, διατί ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον, Γ′ 16,2 ἑξ. — μιμοῦνται ἀρετὰς ἁγίων, Α′ 225,11 ἑξ. — πῶς δι᾽ ἀρετῶν καταβάλλουσι τὸν διάβολον, Α′ 230,26 ἑξ. —, πότε ὑποτάσσονται ἐμπείρῳ πνευματικῷ πατρί, Γ′ 140, 15 ἑξ. —, πῶς δύνανται σωθῆναι πανταχοῦ, Γ′ 99,6 ἑξ. —, τί ἐκ Παύλου τοῦ ἐν Λάτρῳ ἐδιδάχθησαν, Δ′ 21,8 ἑξ. — τινες ἐν Ἰνδίᾳ, διατί ἐμακάρισαν τοὺς κοσμικούς, Α′ 300, 34 ἑξ. — φρόνιμοι κατὰ εἴδη, Β′ 291, κγ′, κε′. Ἀρεταὶ διάφοροι—, σκοπὸς αὐτῶν καὶ τέλος τῶν ἀσκούντων αὐτάς, Α′ 81,21-83,15. Βοήθεια ὑπὸ Θεοῦ, τοῖς ἀσκουμένοις—παρεχομένη, Α′ 298,24 ἑξ. Διατί τῶν προοδευσάντων—, δεῖ τὰς ὁδοὺς ἐκθέσθαι, Α′ 58, γ′. Δόλοι, κακουργίαι, μαγγανεῖαι τοῦ διαβόλου κατά—, Γ′ 221, ρκβ′. Δύο ὁδοὶ ἀναχωρήσεως διά—, Γ′ 16, 2-22. Εὐποιΐα—, θυσία εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ, Α′ 77,39. Εἶδος ὑποδειγματικῆς ζωῆς—, Β′ 243,8 ἑξ. Κανών—ἀγωγῆς, καθ᾽ ἅγιον Σάββαν, Δ′ 21,21 ἑξ. Μόνωσις—ἐπικίνδυνος, Γ′ 291, οζ′. Ὀλέθριοι κίνδυνοι διά —, ἐξ ἐλλείψεως διακρίσεως, Α′ 87, 4-89,2. Οἵους δεῖ τούς—εἶναι, Α′ 299, 9 ἑξ. Οὐ δεῖ τούς—ἀργοὺς εἶναι, Α′ 77,34. Πεῖρα ἑτέρων—, πόσον ὠφέλιμός ἐστιν ἀγωνιζομένοις, Α′ 205,9 ἑξ. Περί—μὴ ἐχόντων πεῖραν καὶ διδασκάλων γενομένων, Α′ 203,28 ἑξ. Ποῖαί εἰσιν αἱ τρεῖς ἠθικαὶ καταστάσεις τῶν—, Β′ 26, πζ′. Πῶς οἱ δαίμονες διαφόρως πολεμοῦσι τοὺς διαφόρως ἀγωνιζομένους μοναχούς, Β′ 26, ϛ′. Πῶς δεῖ ἀντέχεσθαι ἀλλήλων τούς —, Β′ 97, λδ′. Παρά—διάφοροι εὑρίσκονται καταστάσεις, Γ′ 5,32. Πῶς δεῖ τούς—πολιτεύεσθαι, Γ′ 31,6 ἑξ. Τί τοῖς—, τοῖς ἐν ἡσυχίᾳ ὡς καὶ τοῖς ἐν ὑποταγῇ πατρὸς οὖσιν, εἴρηται, Α′ 312, ν′, να′. Τοῖς—μόνον ἡ τῆς ψυχῆς αὐτῶν φροντὶς ἐνεχειρίσθη, Α′ 77, 25-26. Τῶν ἀληθῶν—τοὺς νόας δεῖ πληροῦσθαι χάριτος, Α′ 283, λδ′. Τί ποιεῖ τούς—πάσχειν, ἡ ὑπὸ ματαίας οἰήσεως ἀγογηθεῖσα ταπεινοφροσύνη, Β′ 106, πα′. Τάξεις τρεῖς τῶν προκοπτόντων—καὶ τίνες αὗται, Γ′ 335, μα-336, μδ′. Τί ἐστι τὸ τῶν— κατὰ συνείδησιν μαρτύριον, Γ′ 168, 18 ἑξ. Ὕπνος, ὄνειρα καὶ φαντασίαι ἀληθῶν—, Α′ 245, λζ′.

Μοναχός—, ἀγαμός ἐστι, Α′ 38, 4-19. —ἀγογηθεὶς ἢ καταφρογηθεὶς ὑπὸ διαβόλου, ὅταν ἐκτὸς πειρασμῶν ἦ, Α′ 91,34 ἑξ. — ἀγωνίζεται γυμνὸς ἐκ κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ ἠλειμμένος δι᾽ ἀμεριμνησίας, Α′ 227,24 ἑξ. — ἀγωνιζόμενος, πόσον σφοδρῶς πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, Α′ 289, ξδ′. — ἀγωνιζόμενος, ὡς ὁδόν τινα ξένην ἡγεῖται τόνδε τὸν βίον, Α′ 249, νε′. — ἀποκλείει τὰς αἰσθήσεις πάσας, Α′ 31, ζ′. — ἀποταγεὶς οὐ παλινδρομεῖ τοῖς προτέροις, Α′ 221,2 ἑξ. —, ἀδιαλείπτως περὶ τὰ ἔνδον τὰς διατριβὰς ποιούμενος, σωφρογεῖ, μακροθυμεῖ κ.λ.π., Β′ 47, ξδ′. —, ἀξιωθεὶς τῷ Θεῷ γενέσθαι, πῶς δέχεται τοὺς τῶν γεγονότων προϋφεστῶτας λόγους, Β′ 70, δ′. —, ἀδιστάκτως προσελθὼν τῷ Θεῷ, οὐκ ἐγκαταλείπεται ὑπ᾽ Αὐτοῦ, Γ′ 254, ϛδ′. — ἀποταξάμενος τὰ τοῦ κόσμου, τί διανοεῖται περὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας κ.λ.π., Γ′ 254, ϛγ′. — ἄπτωτος μένει διὰ τῆς τοῦ Πνεύματος χάριτος, Γ′ 197, ξϛ′. —, ἄλλος ἄγγελος ἐπὶ τῆς γῆς γίνεται, Δ′ 111,16. — ἀληθινός, τίς ἐστι, Δ′ 255, νϛ′. — ἀποστηθίζει λόγους Εὐαγγελικούς, καὶ ἀποφθέγματα Πατέρων, Δ′ 10,34. — γνώμῃ ἀγαθός, οὐ φύσει ἐστὶ καὶ τίνα σκοπὸν ἐπιτελεῖ, Β′ 50, ϛ′. —, δέον ὅπως ἀ-

γωνίζηται, διότι τὸ ὑπ᾽ ἀνθρώπου νομιζόμενον τέλειον, ἀτελές ἐστι πρὸς τὸν Θεοῦ πλοῦτον, Α′ 264, πε′. —, διατί ἐνίοτε πίπτει καὶ πῶς ἀποκαθίσταται, Α′ 280, κβ′. —, διατί καὶ πῶς δέχεται τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν μοναχούς, Α′ 319, πδ′. —, διατί οὐ θαμβεῖται ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι, Α′ 291, οδ′. — διατί οὐκ ἄγει δίκας, οὐδὲ ὅταν πως ἀδικῆται, Α′ 253, ξδ′. — διατί οὐκ ἐπιλαγθάνεται τῶν τοῦ Θεοῦ εὐεργεσιῶν, Α′ 131,26-132, 16 ἑξ. — διατί οὐ σπουδάζει διὰ τὰς ἀνάγκας σώματος, Α′ 202,7 ἑξ. — διατί οὐ φθονεῖ, ὁρῶν ἐλαχίστους ἐπὶ ἀρετῇ προκόψαντας, Α′ 282, λα′. —, διατί οὐ φροντίζει τὰ τοῦ σώματος καὶ οὐ σπουδάζει περὶ τὰ γήϊνα, Α′ 200,5 ἑξ. —, δοῦλος τοῦ ἠγαπημένου Κυρίου αὐτοῦ, Α′ 220,32 ἑξ. —, διατί διὰ πέντε αἰτίας, κατὰ Θεοῦ παραχώρησιν, πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 23, ξζ′. — δι᾽ ἀτελειῶν κολοβοῖ τὸν Χριστόν, Β′ 75, λ′. — δεικνύει ἑτέρους, τὴν ἣν εὗρεν ὁδὸν καὶ σοφίαν, Γ′ 168,10 ἑξ. — ἐκλεκτός ἐστι διὰ τὸ ψάλλειν καὶ εὔχεσθαι, Α′ 299,27. —, ἐκ τίνων μανθάνει ταπεινοφροσύνην, ταπείνωσιν, δάκρυα κ.λ.π., Α′ 147, λη′. — ἐμμένει τοῖς ὅροις τῆς χρείας, Α′ 228,20 ἑξ. — ἐπιγνώμων, τίς ἐστι, Α′ 188, ρμδ′. — ἐργαζόμενος, ἐνὶ δαίμονι πολεμεῖ, ἀργὸς δὲ μέγων ὑπὸ μυρίων δαιμόνων αἰχμαλωτίζεται, Α′ 78, 1 - 2,9 ἑξ. — ἐνάρετος ἢ κενόδοξος πῶς ἔχει ὁ μὲν τὸ καλόν, ὁ δὲ τὸ κακόν, Β′ 290, ι′. — ἐν τίσι τρισὶ φιλοσοφεῖ, Β′ 218, κη′. — εὐλογεῖ λοιδορούμενος, Β′ 44, λ′. — εἰσαγωγικός, μέσος, τέλειος, ἀναλόγως τοῦ ἀγῶνος τῶν παθῶν κλπ., ὀνομαζόμενος, Γ′ 282, λη′, 283, μβ′. — ἔχει τὸν ἐπιστάτην ἀντὶ Χριστοῦ, Γ′ 65,6. — ἔχων τὴν μεγάλην τῆς θεωρίας πίστιν, τὸν ἀγνὸν φόβον, τὴν ἐγκράτειαν καὶ σωφροσύνην, πῶς σκέπτεται, Γ′ 120,38 ἑξ. — εἰς διακονίαν, Δ′ 11,32 ἑξ. — εἰσελθὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν, Δ′ 24,22 ἑξ. — εἰσελθὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν, πῶς πολεμεῖ τὸν σατανᾶν κατὰ Μακάριον τὸν Μέγαν, Δ′ 24,7 ἑξ. — εἰς τὴν τράπεζαν, Δ′ 11,24 ἑξ. — ἐν τῇ καθ᾽ ἡμέραν πνευματικῇ ζωῇ αὐτοῦ, Δ′ 11, 12 ἑξ. — ἐν τῇ κοινῇ προσευχῇ, Δ′ 11,18 ἑξ. — ἐχθρὸς ἐχθροῦ Θεοῦ, Δ′ 19,6 ἑξ. —, ἢ διορθοῦται, ἢ τοῦ ὀνόματος παραιτεῖται, Α′ 196, 4-6. — ἡσυχίας καὶ θεωρίας γευσάμενος, οὐ σχολάζει σωματικαῖς φροντίσι, Α′ 206,21 ἑξ. — θέλων τῷ πλήθει τῶν ἀρετῶν συνδιαιτᾶσθαι, οὐ λοιδορεῖ οὐδὲ τοὺς ἀξίους λοιδορίας, Α′ 270, ϛϛ′. — θερμῶς ἄρχεται τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ διαπράττεσθαι, Α′ 265, πη′. — θέλων σωθῆναι, οὐκ ἀνθίσταται τοῖς ἰατρικοῖς φαρμάκοις, Β′ 38, πα′. — ἰσχύει τοῦ πονηροῦ τῇ Χριστοῦ δυνάμει, διὰ τοῦτο δὲ οὐ καυχᾶται, Α′ 315, ξη′. — κατὰ διάνοιαν ἐπιδεικνύει ἑαυτὸν τῷ Δεσπότῃ, Α′ 99, νγ′. — καὶ θέσις αὐτοῦ ἔναγτι γῆς ἀγαθῶν, Β′ 300, ιε′. — κἂν καθαρᾶς προσευχῆς ἐγούσης Θεῷ ἐπιμελεῖται, τί ποιεῖ, Β′ 270, οε′. — κυριεύεται ὑπὸ Θεοῦ καὶ κυριεύει αἰσθήσεως, Β′ 223, η′: — καθ᾽ ἑκάστην ἐξαγορεύει πάντα λογισμὸν αὐτοῦ, πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα, Γ′ 261, ρκβ′. — καθ᾽ ἑκάστην πῶς ἀνακρίνει ἑαυτόν, Γ′ 261, ρκα′. — καὶ ὅταν γεῦσιν τοῦ οὐρανοῦ λαμβάγῃ, πῶς σκέπτεται, Γ′ 205, πε′. —, λαβὼν τὸ σεμνὸν σχῆμα ἀλλὰ μὴ ἀπαλλαγεὶς ἁμαρτιῶν, Α′ 194, 3-195, 19. — λαχὼν κελεύειν ἀδελφούς τί ποιεῖ, Α′ 124, σια′. — λαβὼν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ ἀρραβῶνος τοῦ πνεύματος, ἐλευθεροῖ ἑαυτὸν ἐσωτερικῶς τῶν παθῶν, Β′ 49, οη′. — μετασχὼν γνώσεως ἁγίας καὶ γευσάμενος Θεοῦ γλυκύτητος διατί οὔτε δικάζειν ὀφείλει οὔτε δίκην κινεῖν, Α′ 253, ξγ′. — μὴ ἀπαλλαγεὶς κοσμικῶν φροντίδων, οὔτε τὸν Θεὸν ἀγαπήσει οὔτε τὸν διάβολον βδελύξεται, Α′ 240, ιη′. — μὴ δυγάμενος νὰ προσευχηθῇ, τί πράττει, Γ′ 180, κδ′. — μὴ πράττων καί—πράττων τὰ δέοντα, Γ′ 319, πδ′. — νικητὴς ἐν τῇ ἀσκήσει,

πῶς πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, ἀλλασσόντων τὸ προσωπεῖον αὐτῶν, Γ′ 239, ιγ′.—, ὅταν ἅπαντα τὰ πάθη νικήσῃ, δύο δαίμονες ἀπομένουσιν αὐτῷ καὶ πῶς νικῶνται, Α′ 271, ϛθ′.—,ὅ,τι κατορθοῖ, κατορθοῖ διὰ προθυμίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς, Α′ 315, ξη′, ξθ′.—οὐκ ἀναίτιος, λέγων ὅτι οὐκ ἐπίσταμαι τὸ δέον, Α′ 101, πδ′. — οὐκ ἐπιθυμεῖ πλοῦτον, οὐδὲ διὰ τὴν διάδοσιν αὐτοῦ τοῖς πένησιν, Α′ 312, ν′. — οὐκ ἔχει ὅλην τὴν σχολὴν περὶ τὴν σάρκα, ἀλλὰ περὶ τὰ ἔνδον στρέφει τὴν ἄσκησιν, Α′ 152, ογ′. — οὐ κρύπτει ἐν καιρῷ ἐξηγήσεως τὰ τοῖς παροῦσι προσήκοντα, Α′ 122, ροζ′. — οὐ μετέρχεται τὸν ἀσκητικὸν βίον, ἵνα φαινόμενα ἴδῃ, Α′ 246, μ′. — οὐ παραχωρεῖ ἄτοπον ἀντιλογίαν τῷ ὑποτακτικῷ, Α′ 122, ρπβ′. — οὐ παύεται φοβεῖσθαι τὴν πτῶσιν, Α′ 284, μγ′. — οὐχ ἑαυτῷ θαρρεῖ, Α′ 147, λζ′. — οὐ δουλεύει τῷ μείζονι, ἀφορῶν δὲ πρὸς τὰ μείζονα, τί κατορθοῖ, Β′ 294, ξδ′, 295, ξε′. — οὐ καταλείπει τὸ μοναστήριον ἐν καιρῷ πειρασμῶν καὶ δοκιμασιῶν, Β′ 8, νβ′. — οὐ παύεται τελειοποιῶν ἑαυτόν, Β′ 56, λβ′. — οὐ σώζεται δουλεύων ἡδονῇ καὶ κενοδοξίᾳ, Β′ 22, ξγ′. — οὐ τοῖς σχήμασι τῶν ὁρατῶν ἐγαπομένων διὰ τὴν αἴσθησιν, οὐδὲ τῇ κινήσει τῶν αἰσθητῶν συναλλοιούμενος, τί ποιεῖ, Β′ 108, ϛβ′., ϛγ′. — οὐ τραχύνεται, κατὰ τοῦ ἀκουσίως χειρουργήσαντος αὐτόν, Β′ 292, λα′. — οὐχ ὁ ἔξω ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ὁ ἔσω δείκνυται, Β′ 218, κβ′. — ὁ δεύων πρὸς τὰ ἄνω, τῇ βοηθείᾳ τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ πνεύματος, Δ′ 111,6 ἑξ. — πάντοτε καὶ ὅταν τυχὸν πέσῃ, ἐγείρεται, καταδιώκει τὸν Κύριον καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῷ, Α′ 284, μδ′. — πυκτεύων, ὅταν ἡττηθῇ οὐκ ἀποκάμνει, Α′ 282, κθ′. —, ποίαν λύπην ἀσκεῖ, Α′ 75,28 ἑξ. — πολυκτήμων, πρὸς τί προσομοιάζει, Α′ 310, λη′. — πότε ἀπράκτους ποιεῖ πορεύεσθαι τοὺς δαίμονας, Α′ 250, νζ′. —, πότε μακάριός ἐστι, Α′ 187, ρκα′, ρκβ′, ρκγ′. — πότε τῇ ἀληθείᾳ ἐστι τοιοῦτος, Α′ 158, ριε′, ριϛ′. — προκόπτων, τί ποιεῖ, Α′ 223,6. — προσέχει τῇ ἡσυχίᾳ, προσομιλεῖ Θεῷ κ.λ.π., Α′ 34, κγ′. —, πῶς ἀγωνίζεται, ὅπως μὴ χωρισθῇ τῆς θείας χάριτος, Α′ 277, ε′. — πῶς ἀντεπεξέρχεται εἰς σφοδρὸν δαιμόνων πόλεμον, Α′ 289, ξε′. —, πῶς ἀποδέχεται τὸν σκώπτοντα αὐτόν, Α′ 278, ια′. —, πῶς ἀποφεύγει τὴν Κυρίου ὀργήν, Α′ 295, ϛα′. —, πῶς δεῖ διάγειν καὶ τί δεῖ ποιεῖν αὐτόν, Α′ 195,19 ἑξ. 203,2 ἑξ. —, πῶς εἰσάγεται εἰς τὸν τῆς ἀπαθείας λιμένα, Α′ 58, γ′. —, πῶς ὁδεύει τὴν νοητὴν φιλοσοφίαν, Α′ 158, ριε′, ριϛ′, ριζ′. —, πῶς παραδειγματίζεται ἐκ τῶν κναφέων, Α′ 188, ρμ′. —, πῶς παρασύρεται εἰς φιλαργυρίαν, Α′ 66, 26 ἑξ. —, πῶς πειράζεται ἐν καιρῷ ἑορτῶν καὶ πρὸ προσελεύσεως εἰς ἄχραντα Μυστήρια, Α′ 279, ιη′. —, πῶς τιμᾷ τὸν Δεσπότην Κύριον καὶ τί ποιεῖ ὅταν σφάλληται, Α′ 153, πα′. —, πῶς φέρεται εἰς μὴ ὑποτακτικὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς μὴ δόντα τυχὸν ὁμολογίαν ὑποταγῆς, Α′ 122, ροη′, ρπα′.—, πότε ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν κ.λ.π., Β′ 250,18 ἑξ. —, πότε οὐ δέχεται συμβουλὴν καὶ ἀποτελέσματα τοιαύτης ἀρνήσεως, Β′ 225, μα′, μβ′. —, πότε ποιεῖ τὰς τρίβους εὐθείας καὶ πότε οὐ ποιεῖ, Β′ 117, να′, νβ′. —, πῶς συμπεριφέρεται τῷ σώματι αὐτοῦ, Β′ 294, νζ′. —, πότε συνεσταυρώθη τῷ Χριστῷ, Β′ 300, ιϛ′. —, πῶς ἀναβαίνει, ἢ οὐκ ἀναβαίνει πρὸς τὸν Πατέρα, Β′ 78, μζ′. —, πῶς ἀντιμετωπίζει τὰ καθ᾽ ἡμέραν ἀνιαρά, Β′ 286, μ′. —, πῶς ἀντιμετωπίζει ἀπροσδοκήτως ἐπελθοῦσαν συμφοράν, Β′ 286, λθ′. —, πῶς ἀσκεῖται εἰς τὴν χρῆσιν τῆς Ἁγ. Γραφῆς, Β′ 125, ϛγ′. —, πῶς δείκνυσι τὴν πρὸς Θεὸν σπουδήν, Β′ 245,38 ἑξ. —, πῶς δεκτικὸς γίνεται τῆς πρὸς Θεὸν ὁμοιώσεως, Β′ 246,10 ἑξ. —, πῶς δέχεται τὸν ἔλεγχον, Β′ 292, λδ′, λε′. — πῶς δυσὶ τρόποις ὑπὸ δαίμονος ὑπερηφανείας πολεμεῖται, Β′ 19, λη′. —, πῶς πάντα τῷ Θεῷ προσφέρει, Β′ 293, μη′. —, πῶς φθάνει εἰς χρονίαν μετουσίαν θείας ἐλλάμψεως καὶ ὅλος φωτοειδὴς γίνεται, Β′ 20, μη′.—πάντας τοὺς ἐν τῷ Κοινοβίῳ, ὡς ἁγίους ὁρᾷ κ.λ.π., Γ′ 261, ρκγ′. —, πατέρα καὶ μητέρα ἔχει τὸν Θεὸν καὶ τὸν προεστῶτα, Γ′ 263, ρλ′. — πνεῦμα γενόμενος, Γ′ 329, ιδ′. — πότε κατοικητήριον Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος γίνεται κ.λ.π., Γ′ 254, ϛε′. —, πῶς γίνεται οἰκειότερος Χριστοῦ, Γ′ 128,27 ἑξ. —, πῶς εἴς τινας περιπτώσεις διδάσκεται, Γ′ 64, 29 ἑξ. —, πότε οὐ φοβεῖται τὰς δαιμόνων ὁρμὰς καὶ πονηροὺς ἀνθρώπους, Γ′ 245, να′, 246, νβ′. —, πῶς συσταυροῦται, συνθάπτεται, συνεγείρεται καὶ συναναλαμβάνεται Χριστῷ, Γ′ 9,17 ἑξ. —, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖ, Δ′ 104,26 ἑξ. —, πότε πνεύματι περιπατεῖ, Δ′ 10,18 ἑξ. — πότε τὴν τῶν ἀιδίων ὁρᾷ δόξαν καὶ τὴν ἄνωθεν κατιοῦσαν ἀγάπην δέχεται, Δ′ 15, η′. —, στρατιώτης Χριστοῦ ἄυλος, Α′ 38,19 ἑξ. — σαλευόμενος, τί ποιεῖ, Β′ 264, μη′. — συναπτόμενος ταῖς ὑπερτάταις δυνάμεσι, Γ′ 337, μδ′.—τὰ ἴδια κακὰ περιεργάζεται καὶ οὐ τὰ τοῦ πλησίον, Α′ 100, ξγ′. — τέλειος, οἵαν δεῖ ἔχειν ἀφροντισίαν, Α′ 198,21 ἑξ. — τέλειος, τί δεῖ ποιεῖν, Α′ 223,5. —, τί ποιεῖ μετὰ τὴν τῶν παθῶν ἐκκοπήν, Α′ 209,5 ἑξ. —, τίς ἐστι, Α′ 187, ρκδ′, ρκε′. —, τίσι τρόποις τεύξεται τοῦ ποθουμένου, Α′ 308, κε′.—, τί ἐστι, Β′ 21, νδ′. —, τίνων κρατεῖ, ἵνα μὴ πρόσκόψῃ πρὸς λίθον τὸν πόδα αὐτοῦ, Β′ 213, λη′. —, τί ποιεῖ ἐν καιρῷ πειρασμῶν, Β′ 122, οη′, 123, πβ′. —, τί ποιεῖ, ὅταν καιρίως πλήττηται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, Β′ 292, λγ′. —, τί ποιεῖ τῷ πλησίον αὐτοῦ, κατὰ μίμησιν Χριστοῦ, Β′ 293, ν′. —, τί ποιεῖ, ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἐνεργούμενος, Β′ 267, ξδ′. —, τὰ ἄφθαρτα ἀντὶ τῶν φθαρτῶν ἐξελέξατο, Γ′ 238, ια′. —, τί δύναται προσφέρειν τῷ Θεῷ, ἵνα λάβῃ τὴν ἐξ αὐτοῦ χάριν, Γ′ 17,17 ἑξ. —, τί μισεῖ, ἵνα φίλος Θεῷ καταστῇ, Γ′ 283, μϛ′. — τί ποιεῖ τὰ ἐκ συγγενῶν ἀποστελλόμενα, Γ′ 263, ρλ′. —, τί ποιεῖ διὰ τὸν δαίμονα, μετασχηματιζόμενον εἰς ἄγγελον φωτός, Δ′ 88,1 ἑξ. —, ὑπὸ ἐμπείρων πνευματικῶν πατέρων ὁδηγεῖται, Α′ 136,39 ἑξ. — ὑποτακτικὸς πῶς φέρεται τῷ πνευματικῷ πατρί, ἐξ οὗ ὠφελήθη, Α′ 310, μ′, μβ′, μγ′. — ὑψηλὰ πετῶν διὰ καθαρότητος διανοίας, δεῖ καὶ πρὸς τὴν γῆν τῆς ἑαυτοῦ εὐτελείας ὁρᾶν, Α′ 153, πδ′. — ὑπὲρ ἑτέρων ἐλαττωμάτων θρηνῶν, Γ′ 264, ρλθ′. — ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις, οὐδόλως θέλει τι παρὰ τὸ Θεοῦ θέλημα κ.λ.π., Γ′ 9,13 ἑξ. — ὑπακούει ἐντολαῖς, Δ′ 44, πγ′. — φιλάργυρος, οὐ δύναται ἡσυχάσαι ἐν μοναστηρίῳ, Α′ 67,25. — φιλάργυρος εἰδωλολατρεῖ, Α′ 67,2 ἑξ. — φιλάργυρος, οὐκ ἔχει ὑπακοήν, Α′ 67,8. — φιλάργυρος, οὐκ ὑποτάσσεται, Δ′ 102,6. Ἆθλοι ἢ ἀγῶνες τρεῖς —, ποῖοί εἰσι, Α′ 322, ϛζ′. Ἁμαρτία τῷ—ἐστιν ἡ συγκατάθεσις,ἤτοι πᾶσα ἐνήδονος νεῦσις, Α′ 307, ιθ′. Ἀκλινὲς τῆς γνώμης—κ.λ.π., Α′ 199,2. Ἀμεριμνησία—, διατί ἀναγκαία ἐστί, Α′ 227,28 ἑξ. Ἀναγκαῖον καθαρότης καρδίας—, Α′ 320, πϛ′. Ἀνάγκη γυμνασίας—πρὸς εὐσέβειαν, Α′ 230,40 ἑξ. Ἀποτελέσματα γαστριμαργίας διὰ τόν—, Α′ 222, 18 ἑξ. Ἀποτελέσματα φιλαργυρίας διά—, Α′ 66, 26-67,33. Ἀργία οὐ διά—, Α′ 222,6 ἑξ. Ἀρετὴ ἀληθής —, οὐ δύναται κρυβῆναι, Α′ 320, πη′. Ἀνάγκη καὶ ἀποτελέσματα διά —, τοῦ ἀγαπνέειν Θεόν, Β′ 284, λ′. Ἀρεταί—, Β′ 242, 13-243,7. Ἀγάπη—πρὸς Χριστόν, Γ′ 247, νθ′. Ἁμαρτίαι ὀλέθριαι—, Γ′ 243, μβ′, μγ′. Ἀνάγκη φέρειν τόν—τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου, Γ′ 242, λϛ′, 243, λζ′. Ἀπάρνησις ὑπό—τῶν συγγενῶν κ.λ.π., Γ′ 262, ρκη′, ρλ′. Ἀποτελέσματα διά—ἔνδον αὐτοῦ ἔχοντα τὸ φῶς τοῦ Παναγίου Πνεύματος, Γ′

249, ξη′. Ἀποτελέσματα διά— καθυποτάξαντα τῇ τοῦ ἑνὸς ἀξίᾳ τὴν τῆς δυάδος δουλείαν, Γ′ 329, ιδ′, 330, ιε′. Ἀποτελέσματα διά—, φωτιζόμενον ὑφ᾽ Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 253, πζ′. Ἀρεταὶ διάφοροι ἀπαραίτητοι τῷ—, Γ′ 38,6 ἐξ. Ἀρεταί—, θεμέλιοι τῇ μοναστικῇ ἀδελφότητι, Γ′ 180, κϛ′. Ἀναγκαιότης διά—, πόνου καὶ ἐργασίας, Δ′ 78, ιδ′. Ἀνάγκη καταλλήλου χρησιμοποιήσεως ὡρῶν καὶ καταστάσεων ὑπό—, Δ′ 77, ιβ′. Ἀποτέλεσμα μελέτης διὰ τόν—, Δ′ 5,31 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἀνθρωπαρεσκείας διά—, Δ′ 103,28 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἐγέρσεως νοῦ—ἔργοις καὶ λόγοις τοῦ πνεύματος, Δ′ 6,10 ἐξ. Ἀποτελέσματα κενοδοξίας διά—, Δ′ 103,28 ἐξ. Ἀποτελέσματα πνευματικοῦ ἀρραβῶνος—καὶ προοιμίου μέλλοντος αἰῶνος, Δ′ 110,1 ἐξ. Ἀποτελέσματα φιλοδοξίας διά—, Δ′ 102,26 ἐξ. Ἀρεταὶ ἀπαραίτητοι —, Δ′ 108,5. Ἀρεταὶ ὑψισται καὶ κατορθώματα—, Δ′ 53, ριη′. Βίος ἀσκητικὸς ἀποταξαμένου—, ποῖός ἐστι κατὰ μίμησιν Χριστοῦ καὶ Ἀποστόλων, Α′ 191,34-194,2. Γονεῖς καὶ συγγενεῖς διὰ τόν—, τὸν ἀποταγέντα τοῦ κόσμου, Γ′ 238, ξη′. Γνωρίσματα ἀληθοῦς—, Δ′ 5,16 ἐξ. Δεῖ τόν—ἔχειν προσοχικὴν ἀρετήν, Α′ 158, ριε′. Δεῖ τόν—μάχεσθαι τοῖς πάθεσι, μετὰ πολλῆς νήψεως, Α′ 205,6 ἐξ. Δεῖ τόν—σταθμίζειν καθ᾽ ὥραν τὰ καθ᾽ ἡμέραν ἔργα κ.λ.π., Α′ 160, ρκδ′, ρκε′. Διατί ἀνάγκη μὴ ποθεῖν τόν—ἰδεῖν ἀγγέλους ἢ δυνάμεις ἢ Χριστὸν αἰσθητῶς, Α′ 187, ριε′. Διατί δεῖ πάντα ἄνθρωπον καὶ δὴ τόν—περὶ τὰ νοητὰ ἀσχολεῖσθαι καὶ οὐ περὶ τὰ αἰσθητά, Α′ 330,22 ἐξ. Διατί δεῖ τὸν ἀποταξάμενον—μένειν ἐντὸς τῶν κλισιάδων, Α′ 217,4 ἐξ. Διατί δεῖ τόν—κατ᾽ ἄμφω σκέπτεσθαι καὶ ὡς πολλὰ ἔτη ζησόμενον, Α′ 58, α′. Διατί δεῖ τόν—μὴ ὀκνεῖν διὰ τὴν πρὸς Θεὸν ὁμνῳδίαν, Α′ 276, β′. Διατί ἡ πολυλογία οὐ διά—ἐστι, Α′ 256, ο′. Διατί κοσμικός, οὐχὶ ὑπέρ—μακαρίζεται, Α′ 296,7 ἐξ. Διατί οὐ διά—ἡ μέριμνα ἐνδυμάτων, Α′ 47, ε′. Διατί οὐχ ὕπνος διά—, βουλόμενον ἄτρωτον διὰ παντὸς μένειν, Α′ 155, ϟϛ′. Διάφορά τινα, ἃ δεῖ τὸν —πράττειν καὶ λογίζεσθαι, Α′ 309, λ′-λε′, 312, νβ′-314, νθ′. Διαφορὰ κατορθωμάτων ἢ πτωμάτων—, πρὸς τὸ τοῦ κοσμικοῦ τοιαῦτα, Β′ 38, πδ′. Δεῖ τόν—καταλείπειν τὰ βιοτικὰ πράγματα, Α′ 225,30 ἐξ. Ἐνδείξεις πειθοῦσαι, ὅτι ὁ — βαστάζει τὰ στίγματα Χριστοῦ, Α′ 318, οϛ′. Ἐξαγόρευσις λογισμῶν ὑπό—, Γ′ 243, μα′, μβ′. Ἐκκλησιασμός—, Γ′ 264, ρλζ′. Ἐργασία—, Γ′ 255, ϟϛ′. Ἔρως—δι᾽ οὐράνιον βασιλέα, Γ′ 192, νγ′. Ἐνδημία—τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ, Δ′ 24,22 ἐξ. Ζωή—, πότε καὶ διατί διαλύεται, Δ′ 7,1 ἐξ. Ἡ δημιουργία τοῦ ἔσω ἀνθρώπου εἰς—πῶς κατορθοῦται, Α′ 152, ο′. Ἡ μάχη τοῦ — πρὸς τὸ πάθος ἐστί, Β′ 33, μβ′. Ἡ κενοδοξία τοῦ—, στρέφεται εἰς τὸ περὶ ἀρετῆς κενοδοξεῖν, Β′ 38, πγ′. Ἡρεμία—κατ᾽ ἐπιθέσεις δαιμόνων, Ε′ 103, 8 ἐξ. Θεός, πῶς ἐνεργεῖ τῷ νοῒ τοῦ—καὶ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργείας ταύτης, Δ′ 363, οϛ′, 364, οζ′, οη′, 365, οθ′. Ἱκεσία ἀπαραίτητος καὶ δὴ διά—, ἀγωνιζόμενον πρὸς τήρησιν τῆς παρασχεθείσης θείας χάριτος, Α′ 291, ο′. Ἰσαὰκ Σύρος, περὶ εἰσόδου τοῦ—εἰς τὸ ἔνδον αὐτοῦ ταμιεῖον, Δ′ 25,1 ἐξ. Καθήκοντα—πρὸς ἀδελφόν, Β′ 43, κϛ′, 44, λε′. Κατάστασις—, ἁρπαγέντος διὰ τῆς τοῦ πνεύματος χάριτος, Γ′ 208, ϟα′, 209, ϟβ′, ϟγ′. Κέλλα μοναχοῦ, ἡ κάμινός ἐστιν ἡ Βαβυλωνία, Γ′ 101,14. Κτῆσις ὑπό—τοῦ Θεοῦ ἐν ἑαυτῷ καὶ ἐνοίκησις, πῶς νοητέαι, Γ′ 26,13 ἐξ. Κακὰ φιλαργυρίας διά —, Δ′ 100,36 ἐξ. Κακουχία—, τί γεννᾷ αὐτῷ, Δ′ 188,10 ἐξ. Καρπάθιος, περὶ ἀγῶνος καὶ κόπου κατὰ προσευχήν—, Δ′ 25,7, ἐξ. Καρποὶ φυγῆς—, Δ′ 4,10 ἐξ. Κενοδοξία διά —, Δ′ 104,10 ἐξ. Κενοδοξία καταστροφή ἐστι διὰ τόν—, Δ′ 77, ιβ′.

Κίνδυνοι—ἐκ πλάνης, Δ′ 76, ι′. Κίνδυνοι—ἐξ οἰήσεως καὶ ὑποκρίσεως καὶ πῶς ἀντιμετωπίζονται, Δ′ 102, 31 ἐξ. Λόγος. Θεολήπτου Φιλαδελφείας, περὶ τοῦ κόπου τῆς τοῦ—ζωῆς, Δ′ 4,3 ἐξ. Μάχη, ποία διά—ματαία καὶ ἐπιζήμιός ἐστι, Α′ 121, ροα′. Μέλας ἄνθραξ διανοίας—, ἀνάπτει διὰ τοῦ θείου πυρός, Α′ 290, ξϛ′. Μοναχοῦ, καθαρὰν ἔχοντος ψυχήν, ἴδιόν ἐστι λόγος ἄφθονος, ζῆλος ἄκακος, ἔρως ἄπαυστος δόξης Κυρίου, Α′ 240, ιθ′. Μέγα ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι — καὶ χριστιανόν, Γ′ 78, 1-2. Οἵας ἀρετὰς δεῖ ἔχειν τόν—, Α′ 311, μθ′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν—ἐν καιρῷ θλίψεων καὶ πειρασμῶν, Α′ 280, ιθ′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν—ὄντα στρατιώτην Χριστοῦ, Α′ 311, μη′. Ὅτι δεῖ τόν—τηρεῖν τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως, Α′ 169, ρον′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν—, τὸν θέλοντα τῷ πλήθει τῶν ἀρετῶν συνδιαιτᾶσθαι, Α′ 270, ϟϛ′. Ὅτι δεῖ ἐπίστασθαι τόν—, τί ἐστιν ἀσθένεια καὶ τί ἀποστασία, Α′ 291, οε′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν—, Β′ 251,17 ἐξ. Ὅτι δεῖ τόν—ἐξέρχεσθαι τῶν ὑλικῶν, Β′ 268, ξε′. Ὅτι δεῖ τόν—κρατεῖν Χριστοῦ καὶ ὁρᾶν πρὸς Θεὸν μόνον, Β′ 281, κ′. Ὅτι οὐ δεῖ κεντᾶν τὸν ἀδελφόν—λόγοις αἰνιγμάτων, Β′ 212, κβ′. Ὅτι οὐ δεῖ τόν—κατεπαίρεσθαι, Β′ 277, ια′. Ὀνόματα σημείων καὶ ἔργων, ἀκολουθούντων τῷ—, τῷ πειθαρχοῦντι Θεοῦ λόγῳ καὶ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Γ′ 183, λγ′. Ὅτι δεῖ καὶ τὸν ὑπερφυῶν χαρισμάτων ἀξιωθέντα—, προσέχειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, Γ′ 317, οη′. Ὅτι δεῖ τόν—περισκοπεῖν διὰ τὸ ἀποφεύγειν τὰς ἐχθροῦ μαγγανείας, Γ′ 221, ρκβ′. Ὁδός—κακῶς, μετρίως ἢ καλῶς ὁδευομένη, πτῶσις ἀπ᾽ αὐτῆς ἢ διακοπὴ ταύτης, Δ′ 67, β′. Ὁδός—πρὸς θεωρίαν ἀληθῆ καὶ σοφίαν, Δ′ 14, ϛ′. Ὁ ἐντὸς καὶ ὄντως—, εἰς τί συνίσταται, Δ′ 91,10. Ὀνόματα ἀρετῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ—οὐ προκόπτει, Δ′ 77, ιγ′. Περὶ ἐξόδου καὶ κρίσεως—, ἔχοντος τὴν τελείαν ἀγάπην, Α′ 272, ρ′, σ. 273. Περὶ εὐθύνης καὶ ἐξομολογήσεως ἀκουσίων—ἁμαρτημάτων, Α′ 272, ρ′. Πόθος Θεοῦ ὑπό—καὶ παντὸς ἀνθρώπου, ἀνάπαυσίς ἐστιν αὐτοῦ, Α′ 321, ϟα′. Πολιτεία—, πῶς φιλοσοφία ἐστὶ καὶ πῶς ὁδεύεται, Α′ 158, ριε′, ριϛ′, ριζ′. Πότε διά—, ἡ ἀληθινὴ γαλήνη, Α′ 217,36 ἐξ. Πότε τῷ—καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις κατὰ φύσιν, Α′ 308, κγ′. Προϋποθέσεις—, δι᾽ ἐπιτυχίαν τοῦ οὗ ἠρξάμεθα ἔργου, Α′ 150, ξα′. Πῶς ἀδύνατον —, ἀπάτῃ δαιμόνων περιπεσεῖν, Α′ 89, 15-16. Πῶς μανθάνει ὁ—, τὰ κατὰ τὴν παράβασιν Ἀδὰμ συμβεβηκότα, Α′ 283, λθ′. Πῶς ὁ—δύναται ἔχειν τὸν νοῦν ἀεὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ, Α′ 83,16 ἐξ. Πῶς ὁ—πετάνυται ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ λαμβάνει παρ᾽ αὐτοῦ βοήθειαν, Α′ 149, νβ′. Περί—, θέλοντος προσεγγίσαι τῷ Θεῷ καὶ ἐν μεθέξει τοῦ ἁγίου φωτὸς γενέσθαι, Β′ 251,22 ἐξ. Περί—μεταληψομένου τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, Β′ 247,13 ἐξ. Ποῖαι αἱ ἐνδείξεις, ὅτι—μετὰ Θεοῦ ἐστι, Β′ 27, ϟη′. Ποίας δεῖ εἶναι τὰς συναγαστροφάς—, Β′ 220, νη′, νθ′, ξα′, ξβ′. Ποῖον τὸ σημεῖον τοῦ ἔνδον—, Β′ 46, να′. Πότε διά—ὑπάρχει καρδιακὸς οὐρανός, Β′ 275, δ′. Πρὸς τί ἅπας ὁ πόλεμος—πρὸς δαίμονας, Β′ 32, μα′. Προϋποθέσεις διὰ τὸ συγκοιτασθῆναι τόν— τῷ Νυμφίῳ Λόγῳ, Β′ 54, ιϛ′. Πῶς δεῖ σκέπτεσθαι τὸν φθάσαντα τὴν ἀπάθειαν—, ὅταν ἐξέρχηται τοῦ κόσμου τούτου, Β′ 267, ξβ′. Πῶς δεῖ τόν—καθ᾽ ἡμέραν καταρτίζειν ἑαυτόν, Β′ 276, θ′. Πῶς φέρεται ὁ ἄφρων—καὶ πῶς ὁ φρόνιμος, Β′ 8, να′. Περὶ ἀγῶνος—κατὰ τὴν κτῆσιν ἀρετῶν, Γ′ 84,12 ἐξ. Περὶ ἐκλογῆς πνευματικοῦ πατρὸς ὑπό—, Γ′ 242, λβ′, λγ′. Περὶ ἐμφανίσεως—, Γ′ 189, μζ′. Περὶ πνευματικοῦ πατρός—, Γ′ 243, λη′, λθ′. Περὶ πορείας—, Γ′ 25,31 ἐξ. Περὶ συμπεριφορᾶς—ἐν Κοινοβίῳ, Γ′ 260, ρκ′, 261 ρκα′, ρκβ′, ρκγ′, 262, ρκδ′, ρκε′, Γ′ 262,

ρκθ′, ρλ′, 263, ρλα′, ρλβ′, ρλδ′, ρλε′, ρλϛ′, 264, ρλζ′, ρλη′, ρλθ′, Γ′ 265, ρμα′-269 ρνα′. Περὶ τοῦ τί δεῖ, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, πράττειν τόν—, Γ′ 128,9 ἐξ. Πρόοδος—εὐχαριστοῦντος τῷ Θεῷ, Γ′ 62,3 ἐξ. Προσοχή—, ἵνα μὴ ἀπατηθῇ ὑπὸ σατανᾶ, μετασχηματιζομένου εἰς ἄγγελον φωτός, Γ′ 188, με′. Προσευχή—, Γ′ 40,10 ἐξ. Προσευχή—ποθοῦντος τελειότητα, Γ′ 245, μζ′. Προσευχή—, ὑπὲρ ἀποφυγῆς ὀλεθρίων ἁμαρτιῶν, Γ′ 243, μγ′. Προσευχὴ ὑπό—ἀπαγγελλομένη, Γ′ 265, ρμ′. Προτροπή—πρὸς ἑαυτόν, Γ′ 39,12 ἐξ. Πῶς δεῖ τόν—ὁδεύειν ἐπὶ τὰ πρόσω βαθμηδόν, Γ′ 320, πε′. Πάθος κενοδοξίας διά—, Δ′ 102,30 ἐξ. Πάθος ὑπερηφανείας διά—, Δ′ 104,3 ἐξ. Πάθος φιλοσαρκίας διά—, Δ′ 102, 27. Περὶ ἀποφυγῆς ρεμβασμοῦ τοῦ νοὸς τοῦ—, Δ′ 375,10, ἐξ. Περὶ προσευχῆς—, Δ′ 7,40 - 11,12. Περὶ τηρήσεως τῆς καρδίας ὑπὸ τοῦ—, Δ′ 375,7 ἐξ. Περὶ τοῦ πῶς καὶ τίνας συγγραφεῖς δεῖ ἀναγινώσκειν τὸν ἡσυχαστήν—, Δ′ 77, ια′. Πῶς διά—ἄπρακτοι γίνονται αἱ δαιμόνων μηχαναί, Δ′ 24,25 ἐξ. Σελήνη, τύπος ἐστι—καλὰ πράττοντος, ἁμαρτάνοντος, ἀλλὰ καὶ πάλιν μετανοοῦντος, Α′ 276, δ′. Σημεῖον τοῦ ἔνδον—ἡ καθαρὰ καὶ ἄυλος προσευχή, Α′ 152, οα′. Συνήθεια καὶ ἕξις διά—, Α′ 221,13 ἐξ. Σάββατον καὶ κατ᾽ αὐτὸ ἀναπαυόμενα, παῖς καὶ ὑποζύγιον, τί συμβολίζουσι διὰ τόν—, Β′ 81, ξε′. Στάδια τελειοποιήσεώς—, ἐκ χωρισμοῦ παθῶν, μέχρις ἀνεκλαλήτου χαρᾶς, Β′ 70, η′. Συμβολισμὸς διαφόρων γεγονότων καὶ ἀνακειμένου πάθους Χριστοῦ διά—, Β′ 61, ξα′-ξγ′. Συναναστροφὴ μετ᾽ ἀνθρώπων καὶ μοναχῶν τοῦ—διασπᾷ τὴν ὁμιλίαν τοῦ νοῦ αὐτοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ, Δ′ 91,9 ἐξ. Συνεργεία Θεοῦ εἰς ἀγῶνα—, Δ′ 23, 29. Συχνὴ μετάληψις σώματος καὶ αἵματος Χριστοῦ ὑπό—, Δ′ 286, ϡ′. Τέλος παντὸς ἀνθρώπου καὶ δή—, πῶς κατορθοῦται, Α′ 329, 19-332,20. Τί ἀκολουθεῖ τῷ—, ὅταν οὗτος ὑποταγῇ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, Α′ 35, κϛ′. Τί, λίαν ἀπαραιτήτως, δεῖ τόν— ποιεῖν, Α′ 323, ϡθ′, ρ′. Τί ποιεῖ ὁ τῇ ἡσυχίᾳ κατακολουθῶν—, Α′ 38, 15-43,34. Τὸ ἀγωνιστικὸν τοῦ—, Α′ 184, ϡβ′. Τρόπος, καθ᾽ ὃν δεῖ ἀγωνίζεσθαι τόν—κατὰ τῶν παθῶν, Α′ 208, 39 ἐξ. Τί δεῖ ποιεῖν τόν—διὰ τὸ ἐκφεύγειν τὰ δίκτυα τοῦ πονηροῦ, Β′ 274, β′. Τί λαμβάνει χώραν εἰς—, μὴ ἐπιστάμενον τὴν πνευματικὴν ὁδεύειν ὁδόν, Β′ 47, ξε′. Τί χωρίζει τοῦ Θεοῦ τόν—, Β′ 247,11. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν κίβδηλον—, Γ′ 248, ξβ′. Τί δεῖ τόν— ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀποταγῆς προσέχειν, Γ′ 260, ρκ′. Τίς—δύναται ἀναμένειν τὴν ἐπιδημίαν τοῦ Παρακλήτου, Γ′ 320, πδ′. Τίς—, μόνον αἷμα καὶ σάρξ ἐστι, Γ′ 242, λϛ′. Τίνα τὰ ἀναγνώσματα διά—, Γ′ 25,31 ἐξ. Τίς—συμβουλὴν δύναται δοῦναι ἑτέροις, Γ′ 91,7 ἐξ. Τρεῖς βάσεις διά—, ἐπεκτεινόμενον εἰς προκοπάς, καὶ τίνες αὗται, Γ′ 333, λα′. Τί δεῖ τόν—προσέχειν, κατὰ τὴν προσευχήν, Δ′ 8,13 ἐξ. Τίνες οἱ δύο τρόποι ἀνακλήσεως ὑπό—τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, Δ′ 230, λ′. Φιλαρχία οὐ διά—, Α′ 206,2 ἐξ. Χριστὸς συνεργός ἐστι τῷ ἀγωνιζομένῳ—, Δ′ 26,7 ἐξ. Ὠφέλεια—ἐκ τοῦ ἀδήλου τοῦ θανάτου, Α′ 70,5.

Μονογενής· — θυσιαζόμενος ἐν τῇ Θ. Λειτουργία, Β′ 270, οβ′. —, ὁμοούσιος τῷ Πατρί, Β′ 84, οϛ′. — Πατρός, Δ′ 156, νθ′. — Υἱός, Γ′ 41, 22. — Υἱὸς Θεοῦ, Γ′ 280, λ′. Θεότης—, Α′ 135,38.

Μογολόγιστος· ἐλπίς, Α′ 120, ργβ′.

Μόγωσις· — καὶ σύγγοια, Γ′ 74,28. — μοναχοῦ εἰς ἀπῳκισμένους τόπους, Α′ 312, γγ′. — μοναχῶν ἐπικίνδυνος, Γ′ 291, οζ′. —, φιλοσοφίας μήτηρ, Α′ 216,33.

Μυρμηκολέων· συμβολισμός—, Α′ 218, 36, ἐξ.

Μύρον Ἅγιον, Β′ 16, κα′.

Μυσταγωγία· — θεωρητική, Β′ 103, ξζ′. Νοῦς γνωστικὸς καὶ φιλόσοφος,

πῶς τὸν Ἰούδαν ἔχει ὡς πρακτικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ θεωρητικήν—, Β′ 128, ια′. Τῆς Θεολογικῆς—, ποῖον τὸ ἔργον ἐστί, Β′ 185, ϡδ′. Φυσικὸς νόμος, ὡς φυσικὸν κριτήριον, διδάσκει ἡμᾶς κινεῖν τὴν ἔφεσιν ἡμῶν πρὸς τὴν τοῦ ποιητοῦ τῶν ὅλων—, Β′ 114, κη′.

Μυστήρια· — βασιλείας, Γ′ 337, μϛ′. — γνώσεως Θεοῦ καί— ἐν Γραφαῖς κεκρυμμένα, Γ′ 26,6 ἐξ. — Θεοῦ ἀπόκρυφα, Γ′ 337, μδ′. — Θεοῦ βασιλείας, Γ′ 288, ξγ′. — Θεοῦ διὰ ταπεινοφροσύνης μόνης ὁρῶνται, Γ′ 256, ρδ′. — Θεοῦ, Γραφαῖς κεκρυμμένα, Γ′ 23,13. — κεκρυμμένα, Γ′ 45,9, Γ′ 346, οβ′. — Πνεύματος, Γ′ 346, οβ′. — Χριστοῦ, βλασφημοῦνται ὑπὸ διαβόλου, Α′ 280, κδ′. Ἀδύνατόν ἐστι τὸν ἄνθρωπον, ἄνευ Θεοῦ καί—ἐνεργείας, κατὰ πνεῦμα πλουτεῖν, Γ′ 203, οζ′. Ἀποκάλυψις —βασιλείας οὐρανῶν, Γ′ 336, μγ′. Ἀποκάλυψις ἐκ καθαρότητος τῶν τῆς φύσεως—, Δ′ 112,10 ἐξ. Γνῶσις κεκρυμμένων Θεοῦ—, Γ′ 275, θ′. Γνῶσις κεκρυμμένων τοῦ Θεοῦ—, Γ′ 329, ιγ′. - Γνῶσις—Θεοῦ, Γ′ 351, πϛ′. Ἐπίγνωσις κεκρυμμένων—Θεοῦ, ἡ δευτέρα βάσις τοῦ προκόπτοντός ἐστι, Γ′ 333, λα′. Θεωρία—, Β′ σ. 315, σ. 316. Ἱερωσύνη ἀπαραίτητος διὰ τά—, Γ′ 110,10 ἐξ. Κατάληψις—καὶ τέλος αὐτῶν, Δ′ 64, ε′. Περὶ μεταλήψεως ἀχράντων—, Β′ 252,1 ἐξ. Σοφία κεκρυμμένη—Θεοῦ, Γ′ 332, κη′.

Μυστήριον· — ἐναν θρωπήσεως, ὅτι ἀεὶ μένει—καὶ ὅτι δεῖ διὰ τό—τοῦτο δοξάζειν τὸν Θεόν, Β′ 93, ιβ′, ιγ′. — ἐνσωματώσεως Λόγου, γινώσκεται διὰ γνώσεως—σταυροῦ καὶ ταφῆς, Β′ 61, ξϛ′. — ἐντελὲς Χριστιανισμοῦ, Γ′ 228, ρλζ′. — καινῆς χάριτος, Β′ 173, λα′. — νέας Διαθήκης τί καταγγέλλει ἡμῖν, Β′ 106, πε′. — Πεντηκοστῆς, ἡ πρὸς τὴν Πρόνοιαν ἄμεσος τῶν προνοουμένων ἕνωσις, Β′ 177, μθ′. — ψυχῆς καὶ Θεοῦ κρυπτῶς τελούμενον, Β′ 269, ξθ′. — ὡς πρὸς τὴν θείαν ἔφεσιν, τοῦ ἐκκαθαίρεσθαι τὸ ψυχῆς ὀπτικόν, Β′ 286, λζ′. Μύησις εἰς—τρισυποστάτου Θεότητος, Γ′ 339, νβ′. Περὶ—σαρκώσεως Λόγου Θεοῦ, διαφορᾶς φύσεως ἐν Χριστῷ κ.λ.π., Β′ 159, νϛ′, νζ′, νη′, νθ′.

Μυστική—, ἡ τρίτη τάξις τοῦ προκόπτοντος εἰς τελειότητα, Γ′ 335, μα′, 336, μδ′. — Θεολογία, Γ′ 283, με′.

Μωροὶ ὑπὸ τοῦ κόσμου οἱ διδακτοὶ Θεοῦ θεωροῦνται, Γ′ 257, ρε′.

Μωυσῆς· Α′ 51, ιβ′, Α′ 84,14, Α′ 88, 37, Α′ 141, β′, Α′ 149, μϛ′, Α′ 162, ρμ′, Α′ 177, δ′, Α′ 194,24, Α′ 197,31, Α′ 201,12, Α′ 211,6, Α′ 211,35, Α′ 214,14, Α′ 215,24, Α′ σελ. 217, Α′ σελ. 222, Α′ 277, ε′, Α′ 279, ιδ′, Α′ 284, μγ′, Α′ 294, ϡ′, Β′ 11, οδ′, Β′ 43, κθ′, Β′ 54, ιθ′, Β′ 57, λϛ′, Β′ 63, οδ′, Β′ 65, πγ′, Β′ 71, ιγ′, Β′ 269, ξθ′, Β′ 307, οζ′, Γ′ 72,4, Γ′ 85,18, Γ′ 100,19,21, Γ′ 122,29, Γ′ 166,33, 167,23,27, Γ′ 172, γ′, Γ′ 182, λ′, Γ′ 184, λε′, λϛ′, Γ′ 196, ξβ′, Γ′ 199, ξθ′, Γ′ 213, ρβ′, Γ′ 314, ξγ′, Δ′ 51, ριδ′, Δ′ 81,32, Δ′ 117,25, 28, Δ′ 128,25, Δ′ 157, ξβ′, Δ′ 161, οϛ′, Δ′ 180, ρλ′, Δ′ 188,11, Δ′, σ. 196, Δ′ 200, ε′, Δ′ 286, ϡβ′, Δ′ 300, ιε′, Δ′ 301, ιε′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 336, νβ′, Δ′ 337, νβ′, Δ′ 356, ξγ′, Δ′ 363, οε′, Ε′ 34, νη′, Ε′ 37, οα′, Ε′ 41, οϛ′, Ε′ 58, ϡα′. — ἀββᾶς, Α′ 82,8, Α′ 90,36 — ἀββᾶς, ἅγιος, Α′ 93,29. — ἀββᾶς ἅγιος, πρακτικαῖς ἀρεταῖς καὶ θεωρίᾳ πνευματικῇ, Α′ 81,18. — ἀββᾶς, ὃν ἐπεσκέφθη Κασσιανὸς ὁ Ρωμαῖος, Α′ 78,4,9. — ἐν βάτῳ κ.λ.π., εἰκὼν νοῦ ἐστι, Α′ 162, ρλθ′. — ἔξω τῶν ὁρωμένων ἤρξατο προσκυνεῖν τὸν Θεόν, εἶτα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, Β′ 66, πδ′, πε′. —, θεσπέσιος πατήρ, 241,31.—καὶ Ἠλίας, οἱ περὶ τοῦ Νόμου, πνευματικώτεροι λόγοι, Β′ 71, ιδ′, 72, ιε′. — μέγας, Α′ 68,13. —, μοναχὸς Γέρων, Δ′ 193,17. — περὶ Θεοῦ λαλήσας, Δ′

140, κα′. — περὶ κοσμογονίας, Δ′ 134, α′. —, τύπος τῆς κατὰ φυσικὴν θεωρίαν δικαιοσύνης ἣν κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, Β′ 72, ιϛ′. Δεδοξασμένον πρόσωπον—, τύπος προπτωτικοῦ ἀνθρώπου, Γ′ 184, λϛ′. Δόξα προσώπου—καὶ ἔλαμψις, Γ′ 229, ρλζ′. Δόξα προσώπου—, τύπος δόξης Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 214, ρδ′.

Ναάς· — Ἀμμανίτης, Α′ 199,13. — ἑρμηνευόμενον ὄφις, Α′ 199,15, Α′ 206,14.
Νάβαλ, Α′ 97, κδ′.
Ναβουθέ, Α′ 197,1.
Ναβουχοδονόσορ, Γ′ 97,11, Γ′ 213, ρβ′.
Ναζαρέτ, Γ′ 48,28.
Ναζιραῖοι· Γ′ 350, πβ′. — ἀπεχόμενοι οἴνου, Α′ 47, ε′. — Θεοῦ, Γ′ 344, ξϛ′.
Νάθαν, προφήτης, Α′ 97, κδ′.
Ναθαναήλ· Α′ 291, ογ′, Γ′ 89,17. —, ἑρμηνευόμενον ζῆλος Θεοῦ, Γ′ 89, 15. Σίμων Καναναίτης, ἤ—, Γ′ 89,14.
Ναός· — ἅγιος ἐν ἡμῖν, ὑπὸ Θεοῦ οἰκοδομεῖται, Β′ 142, οη′. — Θεοῦ πῶς καθίσταται ὁ ἄνθρωπος, Β′ 90, ρ′.
Νεάνιδες· Διατί αἱ ἀρεταὶ ἐν Γραφῇ— καλοῦνται, Δ′ 45, ϟ′.
Νεεμάν· — Σύρος, Α′ 283, λζ′. — Συρίας, στρατηλάτης, Α′ 202,3.
Νεῖλος· — ἅγιος, Α′, σ. 95. — ἀσκητής, Α′, σ. 175, Γ′ 5,23. — Ἅγιος, Γ′ 27,27, Γ′ 32,23, Γ′ 42,21, Γ′ 59, 14, Γ′ 67,14, Γ′ 78,17, Γ′ 90,12, Γ′ 90,22, Γ′ 115,8, Γ′ 133,14, Γ′ 134,27, Γ′ 137,35. — Ἅγιος, περὶ γέροντός τινος προσευχομένου κατὰ νοῦν, Γ′ 66,8. — Ἅγιος, Δ′ 224, κδ′, Δ′ 225, κϛ′, Δ′ 229, κθ′, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 265, ξθ′, Δ′ 267, οα′, οβ′, Δ′ 268, ογ′, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 281, πζ′, Δ′ 111,20. — ὁ μέγας, Δ′ 130,35. — ὁ ἐξ Ἰταλῶν, Δ′ 130, 34. — ὅσιος, Δ′ 286, ϟβ′. Ἔργον— ἀσκητοῦ περὶ προσευχῆς ἐκ ργγ′ κεφαλαίων, Α′ 176,1. Λόγος ἀσκητικός,— ἀσκητοῦ, Α′ 190,3.
Νεκροί· — δι' ἁμαρτίαν, τίνες ὀφθήσονται, Β′ 295, οη′. Ἀνάστασις—, Β′ 192,25 ἑξ.
Νέκρωσις· — διὰ τὸν κόσμον, Β′ 200, 1 ἑξ. — ἐμπαθῶν νοημάτων καὶ φαντασιῶν, ἡ ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, Β′ 113, κδ′. — ζωοποιὸς τοῦ Χριστοῦ, Γ′ 348, οζ′. — ζωοποιὸς καὶ θανατοποιός, Δ′ 63, β′. — μελῶν καὶ στέφανος ὑπὸ Θεοῦ, Α′ 14, οζ′. —, προσομοιαζομένη νυκτί, Δ′ 37, λθ′. — τοῦ ἔνδον ἀνθρώπου, Δ′ 93, 32. — ὡς πρὸς τὸν κόσμον, Δ′ 14, ε′. Ἀποτελέσματα τοῖς φέρουσι τὴν ζωοποιὸν τοῦ Κυρίου—, Γ′ 303, κ′.
Νέοι· Ἀντιμετώπισις σαρκὸς ὑπὸ μοναχῶν,—τὴν ἡλικίαν, Α′ 136,21 ἑξ.
Νεότης· Κίνδυνοι πνευματικοὶ διὰ παρθενίαν εἰς περίοδον—, Α′ 133, 17-33.
Νεστόριος, Ε′, σ. 66.
Νεφέλη δροσοβόλος, ἀναγκαία πρὸς φυγὴν φλογμοῦ ἐχθρῶν, Α′ 288, ξ′.
Νέωμα· Χωρήβ, ἑρμηνευόμενον—, Β′ 83, οδ′.
Νηστεία· Β′ 294, ξα′, Β′ 310, ριε′, Γ′ 41,40, Γ′ 101,21, Γ′ 315, ξη′, Δ′ 48, ρβ′. —, ἀποτυχία ἐν αὐτῇ καὶ ταπείνωσις, Α′ 278, ιβ′. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. Ἀξία —, Δ′ 33, ιη′. — ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν, ὅτι ἐργαλεῖον ἐστί, Α′ 248, μζ′. —, εὐχή, σιωπή, αἱ περιεκτικώτεραι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, Β′ 301, ιζ′. —, ἡ ἀποστροφὴ χορτασίας γαστρός, Α′ 61,17 ἑξ. — ἡσυχαστοῦ καὶ ἀγαθὰ ἐκ ταύτης, Α′ 42, 37-43,16. —, ἡμέρας σύμβολον, Β′ 296, πδ′. — ἡσυχάζοντος κατὰ δευτέραν, τετάρτην, παρασκευήν, Δ′ 232, λα′. — καὶ λοιπὴ ἄσκησις ἀπαραίτητος δι' ἡσυχαστήν, Α′ 314, ξ′. — καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Β′ 7, μβ′. — καὶ ἀγρυπνία, προσιδιάζουσαι τῇ πρακτικῇ, Β′ 305, ξβ′. — καὶ καθαρμὸς σώματος, Β′ 291, κα′. — κ.λ.π., ἀποτέλοῦσι τοὺς πόνους ἀσκήσεως, Β′ 218, ιδ′. — μοναχοῦ καὶ ἡσυχία, Α′ 278, θ′. — μόνη, οὐχ ἱκανὴ πρὸς κτῆσιν τελείας σωφροσύνης, Α′ 63, 8 ἑξ. — μαραίνει ἐπιθυμίαν, Β′ 11,

οθ′. — μοναχοῦ, Γ′ 266, ρμβ′. — οὐ μόνη ἱκανή, διὰ τὸ ἀπαλλαγῆναι διαβόλου καὶ τῶν παθῶν, Α′ 290, ξη′. — οὐ μόνον πρὸς κακουχίαν σώματος ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ πρὸς νῆψιν νοός, Α′ 63,18 ἑξ.—πρὸς δουλαγώγησιν σώματος, Α′ 62,30. — σωματική, ὑπὸ τίνων ἀκολουθεῖται, Α′ 63,21 ἑξ. — ὑπερβολικὴ ἀτονεῖ τὸ σῶμα καὶ ὀκνηρὰς τὰς πνευματικὰς λειτουργίας κατεργάζεται, 61,20 ἑξ. — ὡραία, τίς ἐστι, Β′ 224, λα′, λβ′. Ἀπόλλυται ἐκ ψυχῆς ἐμπάθεια, διὰ προσευχῆς καί—, Β′ 295, οδ′. Ἀποτελέσματα συμμέτρου—κ.λ.π., Β′ 219, λε′. Καγών—, οὐχὶ εἷς ὑπὸ Πατέρων παρεδόθη, Α′ 61,14. Ὅτι δεῖ — ἀσκεῖν καὶ ἀπέχεσθαι τῆς ἐξαπτικῆς τῶν παθῶν διαίτης, Β′ 117, νβ′. Περὶ—καὶ ἐγκρατείας τροφῆς, Δ′ 230, λ′. Περὶ τρόπου—, Α′ 61,11 ἑξ. Περί—, ὡς τῆς δευτέρας σωματικῆς πράξεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 18, 6-17. Σχέσις—πρὸς ποιότητα καὶ ποσότητα βρωμάτων, Α′ 62,1 ἑξ.
Νηστεῖαι, Γ′ 282, μ′.
Νηστεύειν· Γ′ 36,21. — καὶ ἀγρυπνεῖν, Γ′ 39,24.
Νηφάλιος· ὅδευσις τοῦ—, στηριγμὸς αὐτοῦ καὶ μὴ ὅδευσις πρὸς τὰ ὀπίσω, Α′ 161, ρλγ - ρλδ′.
Νῆψις· Α′ 43,30, Α′ 160, ρκε′, Α′ 165, ργβ′, Α′ 165, ργγ′, Α′ 166, ρξ′, Β′ 275, δ′, Δ′, σ. 305. — ἀναγκαία διὰ τὴν συνεχῆ εὐχὴν Ἰησοῦ, Α′ 156, ρβ′. — δι' ἐλευθερίαν ἐκ λογισμῶν ἀπαραίτητος, Α′ 159, ρκβ′. — ἐνουμένη εἰς πνοὴν ἑκάστου, Α′ 177, ρπθ′. — ἔργον σοφίας ἐστί, Α′ 147, λδ′. — ἔσω ἀνθρώπου, δυνατὸν ποιεῖ αὐτὸν φυλάξαι τὸν ἔξω, Α′ 168, ργγ′. —, Ἰησοῦ εὐχὴ καὶ προσοχὴ ἄκρα, ἀλλήλων εἰσὶ συστατικά, Α′ 155, ϟδ′. — καὶ ἐποπτεία, Α′ 142, θ′. — καὶ εὐχὴ Ἰησοῦ, Α′ 167, ρξη′. — καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὄνομα, Α′ 167, ρξθ′. — καὶ καθαρότης καρδίας, Α′ 141, α′. — καὶ φυλακὴ τῶν πέντε αἰσθήσεων, Α′ 150, νγ′. —, λεγομένη καὶ καρδιακὴ ἡσυχία, Α′ 141, γ′. — νοὸς καὶ νηστεία, Α′ 63,18 ἑξ. — νοῦ καὶ ἐπιτυχία πνευματικοῦ ἔργου, Α′ 166, ρνζ′, ρνη′, ρνθ′. — νοῦ καὶ κάθαρσις συνειδήσεως, Β′ 283, κη′. —, ὁμοιάζουσα τῇ Ἰακὼβ κλίμακι, Α′ 149, να′. —, ποῖα ἐκκόπτει κακά, Α′ 149, να′. —, πῶς γεννᾶται, Α′ 142, ζ′. — πρὸς φύλαξιν καὶ αὔξησιν ἀρετῶν, Β′ 15, ια′. — συνεχής, ἀναγκαία, Δ′ 277, πβ′. —, τί ἐστι καὶ λέγεται, Α′ 157, ρθ′. —, τί ἐστι καὶ τί ποιεῖ ἀνθρώπῳ, Α′ 141, α′, Α′ 142, ϛ′. — τηλαυγὴς καθαίρει συνείδησιν, Β′ 282, κδ′. —, τίς νοητέα, Δ′ 124,36. — ὑπὸ Μωσέως, ἣ Πνεύματος Ἁγίου διδαχθεῖσα, Α′ 141, β′. — ὑπὸ τίνων προόδων ἀκολουθεῖται καὶ ποῦ φθάνει, Α′ 142, ζ′. — ψυχῆς, Α′ 26, ρο′. — ψυχῆς, μετὰ πταῖσμά τι καὶ μετάνοιαν, ἐξορίζει ἐμπαθῆ λογισμόν, Α′ 283, λϛ′. — ψυχῆς, οὐ κακίας καρπός ἐστι, Α′ 11, νδ′. — ψυχῆς τίνι ἔοικεν, Δ′ 296, ϛ′. Ἀναγκαιότης—, Α′ 142, δ′, Α′ 147, λθ′. Ἀποτελέσματα ἐκ—καὶ βοήθεια ἐξ αὐτῆς, Α′ 149, νβ′. Αὔξησις—κατὰ μετάληψιν σώματος Χριστοῦ, Α′ 156, ρα′. Ἀποτελέσματα—μοναχοῦ, ὑπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνδυναμουμένου, Α′ 167, ρξϛ′, ρξζ′. Ἀναγκαιότης —, Β′ 280, ιθ′. Ἀνάγκη—νοῦ, Β′ 281, κα′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 275, γ′. Ἀποτελέσματα—καὶ προσευχῆς, Β′ 282, κε′. Ἀξία—, Δ′ 20,7 ἑξ. Δαίμων πορνείας ὀξύτερός ἐστι τῆς —τοῦ νοός, Α′ 184, ϟ′. Δεῖ τὸν μοναχὸν μάχεσθαι τοῖς πάθεσι μετὰ πολλῆς—, Α′ 205,6 ἑξ. Εὐχή,— καὶ λογισμοί, Α′ 165, ργδ′. Εὐχή, ταπείνωσις καί—, Α′ 169, ροϛ′. Λόγος περί—καὶ ἀρετῆς ὑπὸ Ἡσυχίου πρεσβυτέρου, Α′, σ. 141. Λόγος Νικηφόρου μονάζοντος, περί—καὶ φυλακῆς καρδίας, Δ′ 5,1 ἑξ. Νοῦς καθαρθεὶς διά—, Δ′ 297, ι′. Προσευχὴ καί—, Γ′ 178, κα′. Περὶ τῆς διὰ προσοχῆς καὶ — καρδιακῆς προσευχῆς, Δ′ 246, μη′. Προσοχὴ

συνώνυμος τηρήσεως νοός, φυλακῆς καρδίας,—, νοερᾶς ἡσυχίας, Δ′ 26, 12 ἑξ. Στάδια ἀκολουθοῦντα—, Α′ 142, ζ′. Σύστημα καὶ κραταίωμα—, τί ἐστι, Α′ 143, ι′. Τέσσαρες τρόποι—, Α′ 143 ιγ′, ιδ′, ιε′, ις′, ιζ′. Ὕμνος—, Α′ 149, ν′.

Νικάνωρ· Λαύρα—, Β′ 241,21.

Νίκη·—, ἀποτέλεσμα χάριτος Θεοῦ ἐστι, Γ′ 15,10. — ἐν μικροῖς φέρει καί—ἐν μεγάλοις καὶ τἀνάπαλιν, Α′ 125, σκα′. — κατὰ μεθοδειῶν διαβόλου κατορθοῦται διὰ προθυμίας καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς, Α′ 315, ξη′, ξθ′. —, πρᾶξις, θεωρία, γνῶσις κ.λ.π., δῶρα Θεοῦ εἰσι τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. Πῶς δεῖ σκέπτεσθαι τὸν ἐνάρετον ἄνθρωπον ὅταν καταγάγῃ—κατὰ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, Β′ 130, κ′. Πίστις, ἀγὼν καί—, Γ′ 76, 29-77,6.

Νικήτας·— Στηθᾶτος, Γ′, σ. 272. Περὶ καθάρσεως τοῦ νοός, κεφάλαια ὑπό —Στηθάτου Γ′, σ. 298 ἑξ. Στηθάτου—, κεφάλαια πρακτικά, Γ′ σ. 273.

Νικηφόρος, Δ′ 221, ιη′, Δ′ 371, 1. — Κάλλιστος, Α′, σελ. 37, Α′ σελ. 95. — μονάζων, Δ′, σελ. 17. — μοναχός, ἡσυχαστὴς Ἁγ. Ὄρους, Δ′ 130,21. —, περὶ τηρήσεως νοὸς κ.λ.π., Δ′ 26,11 ἑξ. Λόγος—μονάζοντος περὶ νήψεως καὶ φυλακῆς καρδίας, Δ′ 5,1 ἑξ.

Νικόδημος, Γ′ 96,17, Δ′ 19,12.

Νικόλαος·— μοναχός, Α′, σ. 95. Πρὸς —μονάζοντα, ἐπιστολὴ Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ, Α′, 127,1 ἑξ.

Νινευΐ, Β′ 166, ϟδ′, Β′ 170, ις′.

Νοερά·— ἡσυχία λογισμῶν, Γ′ 294, πθ′. — προσευχή, Δ′ 11,3. Αἰσθητὰ ἔκγονα—εἰσι, Α′ 106, ρξα′. Διάκρισις μεταξύ—καὶ νοητῶν, Β′ 189, ξδ′.

Νόες· Ε′ 51, πγ′. — ἀληθῶν μοναχῶν πληροῦνται χάριτος, Α′ 283, λδ′. —ὕλοι κ.λ.π., Α′ 327,15 ἑξ. — ἰσάγγελοι, Δ′ 38, νγ′. —, τί ἀνακαλύπτοντες ἐμφανίζουσι τῇ ψυχῇ, Β′ 301, κδ′. Θεός, πῶς νοεῖται μερικῶς ὑπὸ ἀσωμάτων—, Β′ 179, ξγ′. Σχέσεις—καθ' ἑαυτοὺς καὶ τί ποιοῦσι τοῖς πλησίον αὐτοῖς, Γ′ 333, λβ′. Σχέσεις τῶν—τῷ πρώτῳ νοΐ καὶ ἀλλήλοις, Γ′ 332, κη′.

Νόημα·— ἐμπαθές, κωλυτικὸν τοῦ ἰδεῖν τὸν Θεόν, Α′ 177, δ′. — καί—ἐμπαθές, τί ἐστι, Β′ 33, μβ′, μγ′. Ἀνάγκη στειρώσεως ψυχῆς ἐκ παντός—, Α′ 160, ρκβ′. Ἀναγκαία ἡ γνῶσις περὶ τοῦ ποίου—καταλειπτέον ἐστί, Γ′ 15, 18 ἑξ. Ἐκκοπὴ ἰδίου—, Γ′ 16,1 ἑξ.

Νοήματα· Ἀνάγκη διακρίσεως ἐν τοῖς—, Γ′ 12, 9-13,29. — αἰσθητῶν, συμβολισθέντα διὰ ὑδάτων ὑπὸ Ἐζεκιήλου, Β′ 122, πα′. — ἐμπαθῆ, ἐμπόδια διὰ τὸ ἀληθῶς προσεύχεσθαι, Α′ 181, νδ′, νε′. — ἐμπαθῆ, πῶς λαμβάνονται ὑπὸ νοῦ δι' αἰσθήσεως, κράσεως καὶ μνήμης, Β′ 23, οδ′. — ἐχθροῦ, πῶς νοητέα, Β′ 263, μγ′. —, ἐξ ἑκουσίων τὰ ἀκούσια, ἐκ τῶν ἐν ἀγνοίᾳ τὰ ἐν γνώσει, Γ′ 13,15. — καὶ παράχρησις αὐτῶν, Β′ 219, λθ′, μ′. — καὶ θελήματα, τίνα νοητέα, Γ′ 12, 8 ἑξ. — πρόσγεια καὶ χαμαιπετῆ γεγόνασι τῷ Ἀδὰμ μετὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ, Γ′ 185, λζ′. — φωτεινά, Γ′ 90,9. — χάριτι Θεοῦ διοικηθήσονται, Α′ 108, ρϟζ′. — ψιλὰ κ.λ.π.; ἐν οἷς εὑρίσκεται νοῦς ἀπαλλαγεὶς παθῶν, Β′ 218, κθ′. Ἁμάρτημα κατ' ἐνέργειαν, κατ' ἀναλογίαν ἐκ—κατὰ διάνοιαν προέρχεται, Β′ 24, οη′. Δεῖ ἀπό—τὸν νοῦν φυλάττειν ἐν καιρῷ προσευχῆς, Α′ 182, ο′. Διατί τῇ ἐσφαλμένῃ τῶν—χρήσει, ἡ παράχρησις τῶν πραγμάτων ἀκολουθεῖ, Β′ 23, ογ′. Ἕξις θείων—, Γ′ 51, 33. Κίνδυνος ἐκ τῆς παρεμβολῆς διαβόλου εἰς τὰ αἰσθητά—, αἰσθητὰ σχήματα καὶ εἴδη, Β′ 115, λη′. Περὶ—αἰῶνος τούτου κ.λ.π., Α′ 53, ις′. Προσευχή, ἀπόθεσις—ἐστί, Α′ 182, οα′. Περὶ νοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν—, τῶν λογισμῶν, τῆς αἰσθήσεως, Β′ 299, α′, β′, γ′, δ′. Περὶ νοῦ καθαροῦ, εὑρισκομένου ἐν τοῖς ψιλοῖς τῶν ἀνθρώπων, Β′ 13, ϟζ′. Πῶς δι' ἐμπαθῶν—ἢ διὰ πραγμάτων γίνεται ἡμῖν ὁ πόλεμος ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 23, οα′.

Πῶς δυνάμεθα γνῶναι ποῖα τὰ ἐμπαθῆ—κ.λ.π., Β′ 25, πδ′. Πῶς ὁ νοῦς τὰ τῶν πραγμάτων—ἀποδύεται, Β′ 13, ϟδ′. Περὶ ἐμπαθῶν—καὶ καταγικήσεως αὐτῶν, Γ′ 284, μθ′.

Νόησις·— ἡμῶν καὶ οὐσίας πάντων τῶν μετὰ Θεόν, ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς ἀτρεψίαν ἀρετῆς, Β′ 65, πα′. — Θεοῦ, ἡ ἐκ τῶν ὄντων ἁπλῆ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐνιαία γνῶσις; Β′ 153, λα′. — κατὰ τὸ μέτρον πίστεώς ἐστι, Β′ 71, ιδ′. —, πῶς πάμπαν καθίσταται ἀνείδεος καὶ πῶς αὐτὴν προσφυῶς οἰκειοῦται ὁ ὑπέρ—λόγος, Β′ 70, ε′. — τῶν περὶ Θεοῦ λόγων ὑφ' Ἁγίων, κατὰ θέσιν ἢ ἀφαίρεσιν, ἐκφράσεις περὶ Θεοῦ καὶ ἰδιώματα Αὐτοῦ, Β′ 227, πα′-229, ρ′. Ἐνέργεια —πάρεισι τῇ παρούσῃ ζωῇ, Α′ 332, 5 ἑξ. Περὶ δύο ἐνεργειῶν βουλήσεως καί—, ὧν ἡ μὲν θεωρία ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται, Α′ 332,12 ἑξ. Περί—, νοουμένου, νοοῦντος κ.λ.π., Β′ 65, πβ′. Τί ἐστι—καὶ τί φαντασία, Δ′ 259, ξε′.

Νοητά·— καὶ αἰσθητά, μέσα εἰσὶ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κ.λ.π., Β′ 127, ε′. Αἰσθητὰ καλά εἰσι, ἀλλ' οὐ συγκρίνονται τοῖς—, Β′ 223, ιβ′. Γένεσις —, συμβολιζομένη διὰ τοῦ ἀριθμοῦ ὀκτώ, Β′ 64, οθ′, π′. Διατί δεῖ ἡμᾶς περὶ τά—ἐνασχολεῖσθαι καὶ οὐ περὶ τὰ αἰσθητά, Α′ 330,22 ἑξ. Διάκρισις μεταξύ—καὶ νοερῶν, Β′ 179, ξδ′. Ὅτι οὐδὲν ἀκάθαρτον τῶν ὁρωμένων διδάσκεται ὁ κατὰ νοῦν τοὺς λόγους τῶν ὁρατῶν ἀναζητῶν ὡς—τύπους, Β′ 108, ϟβ′. Περί—οὐσίας θείων καὶ ἀσωμάτων, εἰσδοχῆς αὐτῶν εἰς τὴν ἀπερινόητον ὡραιότητα τοῦ ἀπροσίτου κάλλους καὶ περὶ τῆς ἄκρας ἀγαθότητος τοῦ ἰδίου, Β′ 125, ϟς′.

Νόμοι·—, γραπτὸς καὶ κατὰ φύσιν, τυπωθέντες ὑπὸ πλήθους Ἰουδαίων καὶ ὑπὸ Πιλάτου, Β′ 62, οα′. — Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, τί ἕκαστος προσφέρει τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 102, ξζ′. Περὶ ἀνθρώπου σαλευομένου ἐκ —σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ περὶ ἐνεργειῶν ἑκατέρου ἐξ αὐτῶν, Β′ 111, θ′

Νόμος·— γραπτός, Θεοῦ, Ε′ 14, κγ′. — ἐλευθερίας, πῶς ἀναγινώσκεται, πῶς νοεῖται, πῶς πληροῦται, Α′ 98, λβ′. — ἢ νοῦς πνευματικός, τίνα παραδίδωσι θανατωθῆναι καὶ τίσι, Β′ 173, λδ′. — Θεοῦ, οὐ δι' ἔργων πληροῦται, Α′ 98, λδ′. — Θεοῦ, πότε σωματικῶς μόνον ἀναγινώσκεται, Α′ 98, λδ′. — θεῖος, διατί ἐδόθη ἀνθρώποις, Β′ 77, μβ′. — ἱερός, Ε′ 10, ιε′. — Κυρίου, χωρὶς οἰκτιρμῶν Θεοῦ οὐ τελειοῦται, Α′ 98, λγ′. — ὁ κατὰ φύσιν, ἡ κατὰ φάραγγα σελήνη ἐστί, Β′ 76, λδ′. — πνευματικός, Α′ 126, σκς′. — πνεύματος ζωῆς, τίς ἐστι, Δ′ 33, ιθ′. — σαρκὸς ἐν ἡδονῇ βασιλεύων, τῷ ἐκπεπτωκότι τῆς θείας ἀγάπης, Β′ 171, κ. — σάρξ ἐστι τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου, Β′ 67, ϟβ′. — σκιὰ ἦν, τῶν πνευματικῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἀγαθῶν, Β′ 67, ϟγ′. — σκιὰν ἔχει τοῦ Εὐαγγελίου καὶ κωλύει τὰς κακῶν ἐνεργείας, Β′ 66, ϟ′. —, τίς ἀριστερὸς καὶ τίς δεξιός, Β′ 164, πζ′.—φύσεως, γραπτὸς καὶ χάριτος, τί εἰσιν ἕκαστος αὐτῶν καὶ τί ποιοῦσι, Β′ 170, ιγ′, ιδ′. — φυσικός, συμβολισθεὶς ὑπὸ προφήτου διὰ βασιλέως, Β′ 166, ϟε′. — φυσικός, φυσικὸν δι' ἡμᾶς κριτήριόν ἐστι, Β′ 114, κη′. — χάριτος, δοθεὶς ἀνθρώποις, Δ′ 151, μζ′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν μὴ διαβαίνοντα κατὰ νοῦν, πρὸς τὴν ἔνδον ἐν πνεύματι τοῦ γράμματος τοῦ—θείαν εὐπρέπειαν, Β′ 171, κα′. Ἀποτελέσματα κατασαρκουμένου τῷ τοῦ—γράμματι, Β′ 173, λβ′. Ἀποτελέσματα κεχωρισμένης ἐπιτελέσεως διαταγμάτων—, Προφητῶν, Εὐαγγελίου, Β′ 67, ϟδ′, ϟε′, ϟς′. Ἀγάπη, ἀρχὴ καὶ τέλος—, Γ′ 146,17 ἑξ. Ἀποτελέσματα τηρήσεως—Θεοῦ καὶ τἀνάπαλιν, Γ′ 345, ξη′. Γνῶσις—καὶ φόβος πρὸς νομοθέτην, Α′ 122, ρπδ′. Διατί δεῖ τόν—πνευματικῶς νοεῖν, Β′ 178, ξα′. Ἐν τῇ φαινομένῃ τοῦ—λατρείᾳ, ἐγκρύπτεται ὁ μαργαρίτης καὶ θεοτελὴς λόγος, Β′ 110, δ′. Ἐντολαί—, ποῖαι

καὶ πῶς φυλάσσονται σωματικῶς καὶ ποῖαι πνευματικῶς, Β′ 26, πϛ′. Ἔργον—γραπτοῦ,—φυσικοῦ καί—πνευματικοῦ, ποῖόν ἐστι, Β′ 116, μα′. Ἔργον φυσικοῦ καὶ γραπτοῦ—, Β′ 169, ι′, ια′. Ἔργον χάριτος—, ποῖόν ἐστι, Β′ 169, ιβ′. Εἰρήνη τοῖς ἀγαπῶσι τόν—Θεοῦ, Γ′ 311, γβ′. Περί—ἐλευθερίας, Α′ 98, λ′, λα′, λβ′. Περί—πνευματικοῦ, Μάρκου ἀσκητοῦ, Α′, σ. 96. Περί—τινὸς θείου, ἐνυπάρχοντος τοῖς οὖσι καὶ περὶ ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, Β′ 129, ιβ′, ιγ′. Σαούλ, σύμβολον φυσικοῦ—, Δαβὶδ σύμβολον πνευματικοῦ τοιούτου, Β′ 79, γγ′. Τελειότης—ἐλευθερίας, εὑρίσκεται ἐν τῷ σταυρῷ Χριστοῦ, Α′ 98, λα′.

Νοούμενα· Διατί τὰ νοοῦντα, ἐλάττονά εἰσι τῶν—, Β′ 179, ξζ′.

Νοούμενον, τροφὴ ἐστι τοῦ νοοῦντος, Β′ 179, ξγ′, ξδ′.

Νοοῦντα, διατί ἐλάττονά εἰσι τῶν νουμένων, Β′ 179, ξζ′.

Νοσήματα ποικίλα, φυγαδεύονται διὰ δυνάμεως ζωοποιοῦ σταυροῦ, Γ′ 110, 28.

Νόσοι·— ἐκ τῆς ἀνωμάλου διαίτης, Γ′ 294, πη′. Ὠφέλειαι ἐκ τῶν—καὶ βλάβαι ἐξ αὐτῶν, Γ′ 294, πζ′.

Νόσος·— ψυχῆς, τί ἐστι, Β′ 215, πθ′. Περὶ τοῦ πότε καλεῖται ἰατρὸς καὶ πότε οὐ καλεῖται, ὑπὸ τῶν ἐγκράτειαν ἀσκούντων ἐν καιρῷ—, Α′ 249, νγ′.

Νουθεσία, ἡ παιδεία φόβῳ Θεοῦ δι' ἁμαρτάνοντα καὶ ὠφέλεια ἐκ ταύτης, Α′ 122, ρπγ′:

Νοῦς·— ἀγωνίζεται, τῇ αἰσθήσει ἐλκούσῃ πρὸς τὰ κάτω, Α′ 326,2 ἐξ. — ἀεὶ συνήδεται τῷ νόμῳ τοῦ πνεύματος,Α′ 260, οθ′. — ἐμπαθὴς καὶ ἀκάθαρτος ἀγανάκτησιν ἐγείρει Θεοῦ καὶ οὐδαμῶς ὠφελεῖται ἐκ τῆς ἀνατυπώσεως τῆς ὑπερφυοῦς προσευχῆς, Α′ 189,ρμϛ′.— ἀνδρισάμενος ἐν Κυρίῳ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 114, οε′. — ἀόρατον ἀγαθὸν καὶ τίσι δίδοται, Α′ 11, νε′. — ἄπειρος καὶ λογισμοί, Α′ 163, ρμδ′. — ἄρχων ἐστὶ καὶ οὐ τάσσεται τῇ τῶν ὑπηκόων τάξει, Α′ 228,36 ἐξ. — ἀστεροειδής, ἐν προσευχῇ ὁρώμενος, Α′ 57, κγ′. —, αἴσθησις καὶ λογισμός, Β′ 310, ριδ′. — αἰσθητῷ πράγματι σχολάζει ἐκ κτήσεως πάθους πρὸς αὐτό, Β′ 214, νγ′. — ἀκολουθῶν τῷ Χριστῷ, οὐ μὴ μείνῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, Β′ 207, μδ′. — ἀναβιβάζεται ἀπὸ τῶν σωματικῶν πρὸς τὰ συγγενῆ τῶν νοητῶν θεάματα, διὰ τῆς θεωρητικῆς μυσταγωγίας ἐν Καινῇς Διαθήκης νόμῳ, Β′ 103, ξζ′. — ἀναγόμενος εἰς θεωρίαν, Β′ 243,25. — ἀνείδεος καὶ ἄυλος, ἐν καιρῷ προσευχῆς, Β′ 45, μβ′. — ἀνθρώπινος διὰ ποίων μέσων ἀνάγεται πρὸς Θεόν, Β′ 163, οθ′. — ἀνθρώπινος, πάσης ὑλικῆς καθαιρόμενος φαντασίας, οὐρανὸς δύναται λεχθῆναι, Β′ 127, α′.—ἀνθρώπινος, πῶς πρὸς Θεὸν διαπορθμεύεται καὶ γίνεται ὑπεράνω πάντων τῶν ὁρωμένων, Β′ 125, ϟϛ′. — ἀνθρώπινος, χωρῶν πρὸς Θεόν, ὑπεράνω γέγονεν αἰσθητῶν καὶ νοητῶν, Β′ 127, ε′. — ἀνθρώπου, ἅγιος τόπος καὶ ναὸς Θεοῦ ἐστι, Β′ 18, λα′. — ἄνωθεν ἡγμένος, τί ποιεῖ, Β′ 299, ζ′. — ἀπελευθερωθεὶς τῶν παθῶν παρίσταται τῷ τῆς Ἁγ. Τριάδος φωτί, Β′ 235, 40-236,4. — ἀρετῇ καὶ γνώσει κατεστεμμένος, πῶς πᾶσαν τὴν κτίσιν ὑποχείριον ἔχει κ.λ.π., Β′ 125, ϟζ′. —, ἀρχιερεὺς ψυχῆς ἐστι, Β′ 304, νδ′. — ἄυλος ἀύλως ἑνοῦται Θεῷ, διὰ καθαρᾶς προσευχῆς, Β′ 270, οε′. — ἀνείδεος καὶ ἀσχημάτιστος, Γ′ 40,2, Γ′ 42,3 ἐξ., Γ′ 53,36 ἐξ. — ἀνείδεος κ.λ.π., ἐν προσευχῇ ἐνώπιον Ἁγ. Τριάδος, Γ′ 78,19 ἐξ. — ἀνθρώπινος, θαυμαστός, πῶς μετατρέπει τὰ ὄντα πάντα ἐν ἑαυτῷ, Γ′ 81, 22 ἐξ. — ἀπαθής, ἐκ νεκρώσεως ἑαυτοῦ, Γ′ 53,20, — ἀπαθής, ὁ Θεὸς κ.λ.π., Γ′ 326, α′. — ἀπαθής, τίς ἐστι, Γ′ 295, ϟβ′.—ἄυλος καὶ ἀνείδεος εἰς τὴν μνήμην Θεοῦ, Γ′ 137,17 ἐξ. — αὐτοκράτωρ ἐστί, Γ′ 25,4. — ἀμετεώριστος, Δ′ 373, 12. — ἄυλος καὶ φωτοειδής, πότε γίνεται, Δ′ 52, ριϛ′. — ἀφάνταστος καὶ ἀμετεώριστος, Δ′ 53, ριη′. — ἀνατείνει πρὸς τὸ κορυφαῖον καὶ ἁπλῶς ἕν, Ε′ 9, ιβ′. — ἀνερχόμενος εἰς τὸ ἀκατάληπτον τοῦ Θεοῦ, Ε′ 29, με′. — βασιλεύσας λογισμῶν κ.λ.π., Β′ 306, ογ′. — γενόμενος ναὸς Θεοῦ καὶ κατοικητήριον αὐτοῦ πνεύματι, Β′ 60, νγ′. — γνώσεως καταξιωθείς, τί ποιεῖ, Β′ 39, ϟδ′. — Γραφῆς, τὸ πνεῦμά ἐστι, Β′ 67, ϟα′. — δαίμονος, ἀορατῶς συμπλέκεται—ἀνθρώπου πρὸς μάχην, Α′ 149, μζ′. — δεκτικὸς καὶ ψυχὴ καθαρθεῖσα, Α′ 177, β′. — διατιθέμενος κακῶς, Δ′ 105,7 ἐξ. —, δύναμις προσευχῆς καὶ συντριβὴ ἁμαρτίας, Δ′ 51, ριδ′. — διὰ βουλῆς ἢ διοράσεως νεκροῦται ἐκ τοῦ κόσμου, Γ′ 138, 12-13. — δίδων ροπήν, Γ′ 330, ιζ′. — διορατικός, Γ′ 91,13. —, δυνατὸν λογίζεσθαι ἑαυτὸν Θεόν, Γ′ 54.14. — εἰκών, ὁ Μωυσῆς ἐν βάτῳ κ.λ.π., Α′ 162, ρλθ′. — εἰσερχόμενος ἐκ μεταβολῆς εἰς τρεῖς νοητοὺς τόπους, ποῖοι οὗτοι καὶ ἀποτελέσματα εἰσόδου αὐτοῦ ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ τούτων, Α′ 115, ϟ′. —, ἑκάστου βασιλεύς, Α′ 199,33 ἐξ. — ἐκτυφλοῦται διὰ φιλαργυρίας, κενοδοξίας, ἡδονῆς, Α′ 150, νζ′. — ἐμπαθής, ἄθλιος, τυφλώττων κ.λ.π., πῶς ἐνεργεῖ, Α′ 136,15 ἐξ. — ἐναντιούμενος τῇ ἀρετῇ; εἰ οὐ προηγεῖται ἡ τῶν παθῶν ἀποταγή, Α′ 188, ρμα′. — ἐπιλανθανόμενος γνώσεως ἀληθοῦς καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 114, πγ′. — ἐπιτελῶν πολλὰ ἐκτὸς τοῦ σώματος κ.λ.π., Α′ 110, ιζ′. — ἐγκοσμίοις ἐγκαρτερήσας καὶ εὐχή, Β′ 296, πη′. — ἐκμοχλευόμενος ὑπὸ πονηροῦ, Β′ 284, λ′. — ἐκπίπτει τῆς πρὸς Θεὸν παρρησίας ἐκ ρυπαρῶν λογισμῶν, Β′ 8, ν′. — ἐκ τῶν ὑφισταμένων παθῶν τὰς ὀχλήσεις λαμβάνει, καὶ ἐν ἐγρηγόρσει καὶ καθ' ὕπνους, Β′ 23, ξη′. — ἐλευθεροῦται κενοδοξίας καὶ τύφου, διὰ ταπεινώσεως, Β′ 11, πα′. — ἐν ἀπαθείᾳ γενόμενος, ἀναχωρεῖ τῶν ἐνταῦθα, Β′ 215, ϟ′. — ἔνδοθεν τῆς διανοίας, Β′ 306, ξζ′. — ἔνδον ἀναλαμβάνει τὴν θεωρίαν τῶν γεγονότων, Β′ 30, κγ′. — ἐν καιρῷ εὐχῆς, Β′ 311, ριϛ′, ριζ′. — ἐν τοῖς θείοις καὶ ἐν τοῖς κατ' αἴσθησιν εὑρισκόμενος, Β′ 301, ιη′. — ἔχει πρὸς παιδαγωγίαν τὰς ψυχικὰς ἀρετάς, Β′ 22, ξδ′. — ἔχει τὴν δύναμιν δι' ἧς τὰ νοητὰ βλέπει, Β′ 179, ξϛ′. — ἐκβαλλόμενος τῆς αἰσθήσεως, Δ′ 39, νθ′. — ἐλευθερούμενος τῶν ἐξωτερικῶν καὶ κατοπτεύων τὸν ἔσω ἄνθρωπον, Δ′ 109, 25, ἐξ. — ἐμπαθής, ἄρχων σαρκικῶν παθῶν, Δ′ 105,20 ἐξ. — ἐμπαθής, Θεῷ ἑνωθῆναι ἀδύνατον, Δ′ 132, α′. — ἑνούμενος τῷ θείῳ—, Δ′ 266, ο′. — εἰς ὃν τῇ φύσει πρὸς τὸν ἕνα Θεὸν κινεῖται καὶ ἀνατείνεται, Ε′ 5, δ′. — ἐλευθεροῦται παθῶν δι' ἀληθείας, Ε′ 8, ι′. —, εἰκών ἐστι Θεοῦ, Γ′ 329, ιβ′. — ἐκ τίνων φωτίζεται ἢ σκοτίζεται, Γ′ 74,21 ἐξ. — ἐλθὼν εἰς θεωρίας πνευματικάς, Γ′ 25,39. — ἐν συνέσει δεῖ ἐκπονεῖσθαι, Γ′ 221, ρκβ′. — ἐστιν ὁ Θεὸς καὶ αἰτία τῆς τοῦ παντὸς ἀεικινησίας, Γ′ 332, κη′. — ἠλογημένος, τί οὐ ποιεῖ, Β′ 220, ξζ′. — ἢ νόμος πνευματικός, τίνα παραδίδωσι θαγατωθῆναι καὶ τίσι, Β′ 173, λδ′. — ἡγεμών, οὐ συγχωρεῖται μελετᾶν ἐν λογισμοῖς ἀκαθάρτοις, Δ′ 373,10. — θεολόγος καί—γνωστικὸς καὶ τίνων ἀγαθῶν ἕκαστος γεύεται, Α′ 257, οβ′. — θεοφιλὴς καί—κοινός, τί ποιοῦσι, Α′ 5, ζ′. — θεοφιλής, λυπεῖ σῶμα καὶ σώζει ψυχήν, Α′ 17 ϟε′. — θεοφιλής, νηφάλιος πυλωρός ἐστι, Α′ 7, κ′. — θεοφιλής, φῶς ἐστι ψυχῆς, Α′ 21, ρκη′. — θεοφιλής, φῶς ἐστι τῇ ψυχῇ, ὡς ὁ ἥλιος τῷ σώματι, Α′ 8, λα′. — θαυμάζων τὴν Θεοῦ μεγαλωσύνην, φρόνησιν κ.λ.π., Β′ 41, α′, β′. — θεωρητικός, ἔχων τὴν τοῦ πνεύματος μάχαιραν, πῶς εὑρίσκει τὴν ἀλήθειαν καὶ γίνεται ὑπεράνω τῆς οὐσίας τῶν ὄντων, Β′ 108, ϟδ′. — θεωρητικὸς καὶ γνωστικός, διατί ἐνίοτε πρὸς τιμωρίαν ἐκδίδοται, Β′ 107, πζ′. — θεωρητικός, πῶς ὑποζεύγνυσι θυμὸν

καὶ ἐπιθυμίαν καὶ ἐλευθέρους ποιεῖ, Β′ 137, νδ′. — θεωρητικός, τί ἐκλαλεῖ, Β′ 308, ϟγ′, ϟδ′. —, θεωρία τῶν ὄντων καὶ θεωρία Θεοῦ, Β′ 256, ε′. — θεοφιλής, πρὸς ποῖα πάθη πολεμεῖ, Β′ 32, μ′. — θεωρητικοῦ ἐν συστολῇ καὶ γυμνότητι, Δ′ 333, ν′. — θεωρητικός, πότε εἰσέρχεται εἰς τὸν γνόφον, Δ′ 320, λε′. — θεωρητικός, τίνας πέντε λόγους ὁρᾷ ἢ νοεῖ, ἀφορῶντας εἰς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Χριστόν, Δ′ 321, λζ′. — θεωρός, ἀντικείμενον ἔχει τὸν Θεόν, Ε′ 12, ιθ′. — ἰατρὸς ἑαυτοῦ καὶ ἑτέρων, Β′ 225, μδ′. — ἵσταται καὶ ἠρεμεῖ μόνον τῷ ἑνὶ Θεῷ, Ε′ 5, ε′. — καθαρὸς ἢ βεβορβορωμένος, Α′ 11, νβ′. — καὶ μέρος αὐτοῦ ἐν πειρασμῷ, Α′ 107, ροθ′. — καὶ τὸ ἀπαραίτητον τῆς ἔνδον διορθώσεως, Α′ 161, ρλ′. — καταυγαζόμενος ὑπὸ ἁγίας χάριτος, φυσικὴν ἔχει τὴν ταπεινοφροσύνην, Α′ 270, ϟε′. — καθαίρεται διὰ προσευχῆς καὶ παρασκευάζεται πρὸς θεωρίαν, Β′ 11, π′. — καθαρός, ἀποτέλεσμα πρακτικῆς φιλοσοφίας, Β′ 185, ϟδ′. — καθαρός, διδάσκεται ὑπὸ Θεοῦ, ἢ ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων, ἢ ὑπὸ τῶν τῆς φύσεως πραγμάτων, Β′ 39, ϟγ′. — καθαρὸς εὑρίσκεται ἢ ἐν ψιλοῖς νοήμασιν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἢ ἐν τῇ τῶν ὁρατῶν θεωρίᾳ, ἢ ἐν τῇ τῶν ἀοράτων ἢ ἐν τῇ τῆς Ἁγ. Τριάδος, Β′ 13, ϟζ′, ϟη′, ϟθ′, ρ′. — καθαρός, ὀρθὰ βλέπει τὰ πράγματα, Β′ 27, ϟζ′. — καθαρός, ποιός ἐστι, Β′ 6, λγ′, Β′ 215, οθ′. — καθαρός, φέρεται πρὸς τὴν ἐνοειδῆ γνῶσιν ἁπάντων τῶν περὶ τὸν Θεόν, Β′ 131, κϛ′. — καθηλούμενος πρὸς ἡδονήν, Β′ 168, α′. — καὶ ἀδύνατον θεωρίας Ἁγ. Τριάδος, Β′ 310, ρζ′. — καὶ αἴσθησις ὅτι ἀντικειμένην ἔχουσι πρὸς ἄλληλα τὴν κατὰ φύσιν ἐνέργειαν, Β′ 147, β′. — καὶ ἀποτελέσματα διάφορα αὐτοῦ ἐν τῇ πορείᾳ πρὸς τὰ νοητά, Β′ 147, ϛ′. — καὶ διὰ λόγου ἀργοῦ χωρίζεται τῆς μνήμης τοῦ Θεοῦ, Β′ 242,25 — καὶ ἕξις ἀρετῶν, Β′ 221, οη′. — καὶ εὐχή, Β′ 295, πα′, πβ′, Β′ 297, πθ′, ϟβ′, ϟγ′, ϟδ′, 298, ργ′, Β′ 299, ϛ′, Β′ 305, ξγ′. — καὶ μερικὴ ἀπάθεια, Β′ 218, λα′. — καὶ μετὰ κατανύξεως εὐχή, Β′ 306, ξη′. — καὶ μνήμη Θεοῦ καὶ θανάτου, Β′ 300, ια′. — καὶ νοητά, ἴδια ψυχῆς κ.λ.π., Β′ 223, γ′, δ′. — καὶ πάθη, Β′ 171, κβ′, κγ′. — καὶ προσδοκία μελλόντων ἀγαθῶν, Β′ 226, ξϛ′. — καλὸν καὶ αἰσθήσεως καλόν, τί ἐστι, Β′ 115, λε′. — ἐνεργεῖ κατὰ φύσιν, ὅταν τὰ πάθη ἔχῃ ὑποτεταγμένα κ.λ.π., Β′ 45, με′. — κατὰ τὴν παροῦσαν ζωήν, κατὰ μὲν σάρκα λυπεῖται κατὰ δὲ ψυχὴν χαίρει, Β′ 148, η′. — κατορθῶν πρακτικὴν ἢ θεωρητικήν, πῶς προκόπτει, Β′ 17, κϛ′. — κωλύεται πρὸς τὸ σῶμα καταβιβάζεσθαι ὑπὸ Π. Δ., ἐνῷ ὑπὸ Κ. Δ., πρὸς Θεὸν ἀναβιβάζεται, Β′ 164, πδ′. — καὶ διάνοια ἀνερχομένη πρὸς Θεόν, Γ′ 90,24 ἑξ. — κατέχων τὰς ὁρμὰς καὶ ἡνιοχῶν τὰ πάθη κ.λ.π., Γ′ 24,38 ἑξ. — κωλύεται ἐντυγχάνειν Θεῷ, διὰ τοῦ πυρὸς τοῦ κοσμικοῦ πνεύματος, Γ′ 185, λζ′. — καθαρός, θρόνος Θεοῦ, Δ′ 259, ξε′. — καθαρός, τίς ἐστι, Δ′ 260, ξϛ′. — καὶ καρδία, τί εἰσι καὶ πῶς φθάνει τις εἰς τὴν μονιμωτάτην ἀμφοτέρων καθαρότητα, Δ′ 133, γ′. — καὶ θεοπτία, Ε′ 86,20 ἑξ. — λογικός, τῇ θείᾳ χάριτί ἐστι, Α′ 116, ριβ′. — μακάριος, ὁ κατὰ καιρὸν προσευχῆς τελείαν ἀμορφίαν κτησάμενος, Α′ 187, ριζ′. — μὴ προδοθείς, Α′ 177, α′. — μοναχοῦ, πότε σκοτίζεται καὶ ἄκαρπος μένει, Α′ 160, ρκζ′. — μόνον ὑφ᾽ Ἁγίου Πνεύματος καθαρίζεται, Α′ 242, κη′. — μακάριος, ποιός ἐστι, Β′ 5, ιθ′. — μέγας, τίς ἐστι, Β′ 218, κζ′. — μεθέξει γίνεται καὶ διὰ σπουδῆς ἀγαθὸς καὶ σοφός, Β′ 213, λζ′. — μέλλων θεολογεῖν, ζητεῖ τοὺς περὶ αὐτὸν λόγους, Β′ 17, κζ′. —, μέσος ἐστὶν ἀρετῆς καὶ κακίας, ἀλλὰ ἐλεύθερος καὶ δεχόμενος προτροπάς, Β′ 39, ϟα′, ϟβ′. — μὴ ἔχων ἀπάθειαν, ἐπὶ τὴν γῆν κατασπᾶται, Β′ 12, πε′. — μοναχός, τίς ἐστι, Β′ 225, μγ′. — μέτοχος, θρόνος τελεῖ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 346, νϛ′. — μὴ σκεδαννύμενος ἐπὶ τὰ ἔξω κ.λ.π., κατὰ Μέγαν Βασίλειον, Δ′ 126,38 ἑξ. — μοναχοῦ, πότε ἐγείρεται ἐν τοῖς λόγοις τοῦ πνεύματος, Δ′ 6,10 ἑξ. —, νοημάτων ἐλευθερούμενος, Α′ 161, ρλα′. — νοούμενος ὡς τὸ ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ ἀπαντῶν χωνευτὸν εἴδωλον, Α′ 145, κϛ′. — νεοτελής, Β′ 305, ξα′. — νεκρούμενος ἐκ παθῶν καὶ ζωοποιούμενος διὰ Λόγου Θεοῦ, Γ′ 325, ϟθ′. — νεκρωθείς, Γ′ 324, ϟη′. — οὐκ ἔστιν ἡσυχάσαι ἄνευ τοῦ σώματος, Α′ 111, λα′. — οὐκ ἔστι κοινὸν κατοικητήριον Θεοῦ τε καὶ διαβόλου, Α′ 262, πβ′. — οὐκ ἔστι ψυχή, καὶ τί συμβουλεύει αὐτῇ, Α′ 17, ϟδ′. —, ὅρασις ψυχῆς, Α′ 20, ριη′. —, ὄργανον σοφίας, Β′ 133, λγ′. — ὅταν τελείως ἐλευθερωθῇ, ἐπὶ τὴν θεωρίαν ὄντων καὶ γνῶσιν Ἁγ. Τριάδος ὁδεύει, Β′ 12, πϛ′. — ὅτι συμπερισπᾶται ὑπὸ αἰσθήσεως πρὸς τὰ αἰσθητά, Β′ 213, μβ′, μγ′, μδ′. — οὐ δύναται καθαρισθῆναι, ἄνευ ὁμιλίας καὶ θεωρίας Θεοῦ, Β′ 291, κα′. — οὐκ ἔστι κακόν, Β′ 16, ιε′. — χρονίζων πράγματι αἰσθητῷ, πάθος ἔχει πρὸς αὐτὸ κ.λ.π., Β′ 14, β′. — ὁδηγούμενος ὑπὸ ἀγγέλων, Γ′ 56,18. —, οἷος δεῖ εἶναι, κατὰ τὴν προσευχήν, Γ′ 11, 23 ἑξ. — ὁρῶν τὸν Θεόν, Γ′ 89, 18. — οὐ ῥέμβεται διὰ τῆς κατὰ Θεὸν ἀναγνώσεως, Γ′ 69,9. — ὁ κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ κτισθείς, τίνα εἰκόνα ἔχει, Δ′ 146, λζ′. — ὁρῶν ἑαυτόν, Δ′ 126,35. — ὀφείλει εἰς τὸ ἓν ἀφορᾶν, Ε′ 9, ιγ′, ιδ′. — πάθει δουλεύων, οὐ δύναται ἰδεῖν τόπον προσευχῆς πνευματικῆς, Α′ 183, οβ′. — πάντα ὁρᾷ καὶ μόνον ὑπὸ ἁμαρτίας ἐπισκοτίζεται, Α′ 19, ρϛ′. — πλατυνόμενος ταῖς θεωρίαις, ὅσον ἡ τῆς ἀγάπης ἐνέργεια θέλει, Α′ 237, ζ′. —, πότε ἀβασάνιστος μένει ἐν τοῖς τῆς Θεολογίας κινήμασι, Α′ 237, ζ′. —, πότε ἀργὸς περὶ τὴν Θεολογίαν γίνεται καὶ τἀνάπαλιν, Α′ 268, ϟβ′. —, πότε κατατολμᾷ τῆς ἔχθρας, Α′ 31, ε′. —, πότε μακάριός ἐστι, Α′ 187, ριϛ′, ριη′, ριθ′, ρκ′. —, πότε πηγὴν ἀγάπης καὶ χαρᾶς ἀναβλύζει, Α′ 244, λδ′. —, πότε πρὸς ἀγάπην Θεοῦ ἀναβαίνει μετὰ παρρησίας, Α′ 268, ϟβ′. —, προσευχόμενος ἀπαθῶς καὶ καθαρῶς καὶ κίνδυνος ἐκ κενοδοξίας, Α′ 183, ογ′, οδ′. —, πῶς ἔρχεται πάλιν εἰς τάξιν καὶ νῆψιν, Α′ 161, ρκθ′. — παθῶν ἀπαλλαγείς, ἐν τίσιν εὑρίσκεται, Β′ 218, κθ′. — πάντα ἀποβάλλει ἐν καιρῷ προσευχῆς, Β′ 33, μθ′. — περικεχυμένος πνευματικαῖς θεωρίαις, Β′ 308, ϟβ′. — πεφωτισμένος, λόγους προφέρει σοφίας, Β′ 221, οδ′. —, πίστις ἀρχική, πίστις ἀνωτάτη καὶ πίστις ἄληστος, Β′ 227, οη′, π′. — πιστὸς καὶ πρακτικός, πῶς πολεμεῖται καὶ πῶς ἐλευθεροῦται τῆς νοητοῦ Ἡρώδου μανίας, Β′ 105, οθ′. —, ποίας τῶν δαιμόνων ἐνεργείας οὐ ῥαδίως καταγοεῖ εἰμὴ διὰ τῆς τοῦ λόγου ἐνεργείας, Β′ 141, οα′. — πορεύεται πρὸς τὰ οὐράνια ἀγαλλομένῳ ποδί, Β′ 310, ριγ′. —, πότε ἀκλινὴς γίνεται, διὰ τῶν πνευματικῶν θεωριῶν, Β′ 251, 15. —, πότε γυμνὸς τῇ ἁπλότητι γίνεται, Β′ 307, πα′. —, πότε δεδουλωμένην ἔχει τὴν αἴσθησιν, Β′ 213, μζ′. —, πότε δύναται ὡς δεῖ προσεύχεσθαι, Β′ 27, ρ′. —, πότε δυνατόν ἐστι σχολάσαι τοῖς νοητοῖς, Β′ 213, μα′. —, πότε εἰς τὰ συγγενῆ καὶ θεῖα ἀνάγεται, Β′ 126, ϟη′. —, πότε ξένος τῶν τοῦ κόσμου γίνεται, Β′ 213, να′. — πότε ὅλος φωτοειδὴς γίνεται καὶ πυκνῶς παρὰ χάριτος ἐνεργεῖται, Β′ 251,14. —, πότε παντελῶς οὐκ αἰσθάνεται, Β′ 100, νζ′. —, πότε παύεται περὶ τὰς ἡδονὰς κυκλεύων, Β′ 211, ιβ′. —, πότε πρὸς μόνην τὴν μνήμην ἔχει πόλεμον, Β′ 218, λγ′. —, πότε σαλεύεται ἐκ τοῦ τόπου τῆς γνώσεως, Β′ 214, νϛ′. —, πότε σκοτίζεται, Β′ 209, πϛ′. —, πότε τέλειός ἐστι, Β′ 242,9. —, πότε φωτὶ καταλάμπε-

ται, Β′ 4, ι′. — πρακτικὸς καὶ θεωρητικός, συμβολιζόμενος διὰ ὑποζυγίου καὶ παιδός, ἀναπαυομένων συμφώνως τῷ νόμῳ ἐν τῷ σαββάτῳ, Β′ 81, ξδ′. — πρακτικός, πότε ἰδεῖν δύναται τὴν φύσιν ἑαυτοῦ, Β′ 308, ϛ′. — προϊστάμενος τῆς ἀρετῆς καὶ γνώσεως κ.λ.π., τί φησι, Β′ 132, λ′. — προκόπτων εἰς τὴν ἀγάπην Θεοῦ, πῶς ὑπὸ δαίμονος πειράζεται, Β′ 15, ιδ′. —, προσευχὴ καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Β′ 210, ϛδ′. — πρὸς σοφίαν εἰσάγει διὰ θεωρίας τὸν ἐφιέμενον γνώσεως, Β′ 168, α′. —, πρὸς τὴν αἰτίαν τῶν ὄντων ἀναταθείς, τί πράττει καὶ τί ἀποφεύγει, Β′ 168, δ′. — πῶς ἀπαλλάττεται ἀγνοίας, Β′ 50, πϛ′. — πῶς δι᾽ αἰσθήσεως, κράσεως καὶ μνήμης λαμβάνει τὰ ἐμπαθῆ νοήματα, Β′ 23, οδ′. —, πῶς ἐν Θεῷ ἄμορφος καὶ ἀσχημάτιστος γενόμενος, τὸν μονοειδῆ θεωρῶν, μονοειδὴς καὶ φωτοειδὴς γίνεται, Β′ 40, ϛϛ′. —, πῶς εὑρίσκει τὴν ἀλήθειαν ἢ πῶς ἀποτυγχάνει αὐτῆς, Β′ 208, νη′. —, πῶς κέκτηται τὴν θείαν δύναμιν καὶ ἀποτελέσματα ταύτης τῆς δυνάμεως, Β′ 121, ογ′. — πῶς κινούμενος ζητεῖ τὴν τῶν ὄντων αἰτίαν, Β′ 152, κϛ′. —, πῶς περιπίπτει κακοῖς καὶ ἀπατᾶται, Β′ 224, ιδ′. —, πῶς τὰ πάθη καὶ τὰ ἐμπαθῆ τῶν πραγμάτων νοήματα ἀποδύεται, Β′ 13, ϛδ′. —, πῶς τελείως ἐλευθεροῦται, Β′ 14, ε′. —, πῶς τὴν ἐκ φυσικῆς θεωρίας συλλέγεται γνῶσιν, Β′ 122, π′. —, πῶς φθάνει εἰς τὴν κατάστασιν «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι», Β′ 22, ξα′. — πεφωτισμένος, Γ′ 90,21. —, πότε ἀπαγχονίζει τὸν πονηρόν, Γ′ 175, ιγ′. —, πότε ἄρχεται βλέπειν τὰ πταίσματα αὐτοῦ, Γ′ 19,37. —, πότε διὰ παντὸς προσκολλᾶται Θεῷ, Γ′ 175, ιγ′. — πρῶτος, ὁ Θεός, Γ′ 327, ε′. —, πῶς ἁρπάζεται ἐν τῇ καθαρᾷ προσευχῇ, Γ′ 59, 11 ἑξ. —, πῶς βλέπει τὰ ὄντα κ.λ.π., ἐν τῇ ἕκτῃ γνώσει ἐλθών, Γ′ 53, 30-58,8. —, πῶς καθίσταται ἀήττητος καὶ ἀνίκητος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, Γ′ 80,9. —, πῶς περικόπτεται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω κινήσεως, Γ′ 301, ιε′. —, πῶς πληροῦται φωτὸς κ.λ.π., Γ′ 279, κϛ′. —, πῶς ἀχείρωτος καθίσταται, Δ′ 27,34 ἑξ. —, πότε ὁρᾷ τὴν Θεοῦ βασιλείαν, Δ′ 333, ν′. —, πότε οὐκ εἰς πλάνην περιπίπτει, Δ′ 126, 40-127,3. —, πότε συνάπτεται τῇ Θεαρχικῇ Τριαδικῇ Μονάδι, Δ′ 132, β′. — προσχωρῶν τῷ Θεῷ ἐρωτικῶς, Δ′ 8,38. —, πῶς τὴν γνῶσιν τῇ ψυχῇ ἀπογεννᾷ, Δ′ 139, ιθ′, 140, κ′. —, πότε σιωπὴν ἀσκεῖ, Ε′ 25, λζ′. —, πότε φιλόσοφος δύναται λέγεσθαι καὶ θεολόγος, Ε′ 26, μα′. — συλούμενος ἐν καιρῷ προσευχῆς ὑπὸ μνήμης, Α′ 180, με′. — συγγινόμενος ψυχῇ πρακτικῇ, ἀποτίκτει τὰς ἀρετάς, Β′ 212, κζ′. — σκοτίζεται ἐκ παθῶν, Γ′ 163, 21., Γ′ 39,26. — σὺν Χριστῷ, θεωρία καὶ γνῶσις, Γ′ 25,22 ἑξ. — τεθολωμένος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ πειρασμοῦ, Α′ 48, η′. —, τί ποιεῖ ὅταν ἐνδυναμωθῇ, Α′ 33, ιθ′. — τέλειος, ὁ ποιωθεὶς τῇ γνώσει, Β′ 214, νδ′. — τέλειος, ποῖός ἐστι, Β′ 40, ϛη′. — τελείων, πάσης φαντασίας ὑλικῆς καθαρός ἐστι, Β′ 103, ξη′. —, τῆς Ἁγ. Τριάδος δέχεται τὰς ἐμφάσεις, κατὰ μόνην τὴν χάριν, Β′ 116, μβ′. —, τίσιν ἀρεταῖς ἀπαθὴς διατηρεῖται, Β′ 32, λθ′. —, τίσι συνδεσμεῖται τοῖς αἰσθητοῖς ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 212, ιζ′. —, τοῖς οὖσι καθ᾽ ὑπεροχὴν πάμπαν ἑκουσίως πεπηρωμένος καὶ ἀγάπη τελεία, ποιοῦσι τὴν κατ᾽ ἀνάληψιν θέωσιν, Β′ 184, ϛγ′. — τί λαμβάνει ἐκ τοῦ μακαρίου πένθους, Γ′ 24,32 ἑξ. — τέλειος, τίς ἐστι, Δ′ 58, ρκζ′. — τηρητέος ἄχροος, ἀνείδεος κ.λ.π., Δ′ 268, ογ′. —, τί καθίσταται διὰ θεωρίας καὶ προσευχῆς, Δ′ 307, ιθ′. —, τί ἐστι, Δ′ 265, ο′. — τρεῖς διαθέσεις πνευματικῆς χάριτος, καταστάσεις ἐν μυστηρίῳ ἐν τῇ δωρεᾷ τοῦ Χριστοῦ θεωρεῖ, Δ′ 320, λϛ′. — τρεῖς τριαδικὰς τάξεις μυστηρίων περὶ τὸν Θεὸν θεωρεῖ, Δ′ 320, λε′. — τὰ κρείττω νοῶν, Ε′ 4, α′. — ὑγιὴς

ἐπιγινώσκει τὰ περὶ τὴν εἴσοδον κ.λ.π. τῶν παθῶν, Α′ 307, κβ′. — ὑπὸ καθαρᾶς προσευχῆς λαμπρύνεται, Β′ 206, ια′. —, ὑπὸ τίνων ἀρετῶν καθαίρεται, Β′ 215, πδ′. — ὑψηλὸς καὶ ἀναίρεσις παθῶν, Β′ 177, νε′. — ὑψηλός, συμβολιζόμενος ὑπὸ Γαβαώ, Β′ 76, λδ′. — ὑπὸ οἰήσεως τυφλοῦται, Γ′ 27,29. — ὑπὸ πονηρίας σκοτίζεται, Γ′ 27,29. — ὑπὸ τεσσάρων διαφορῶν κατασκευάζεται καὶ τίνες αὗται, Γ′ 113,3 ἑξ. —, ὑπὸ τίνας προϋποθέσεις καὶ πότε εἰς θεωρίαν ἀνάγεται, Ε′ 45, π′. — φθονερὸς διατί ἐκτυφλοῦται ὑπὸ Κυρίου, Β′ 219, μζ′. — φρόνιμος, γυμνάζει ψυχὴν καὶ ἀσκεῖ σῶμα αὐτοῦ, Β′ 218, κα′. — φρόνιμος, τί ποιεῖ; Β′ 220, ξδ′. — φωτίζεται, ἀρθεὶς εἰς ὕψος γνωστικῆς θεωρίας, σκοτίζεται δὲ ἐγκυλισθεὶς εἰς πάθος, Β′, σ. 299. — φυλάσσεται δι᾽ ἀπαθοῦς θεωρίας, Γ′ 53,14 ἑξ. — φιλόσοφος, Δ′ 57, ρκζ′. — χαλιναγωγεῖται, δι᾽ αὐτοκράτορος παθῶν λογισμοῦ, Α′ 163, ρμε′. — Χριστοῦ, πῶς, λαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἁγίων, Β′ 85, πγ′. — χωρίζεται τῶν παθῶν δι᾽ ἀρετήν, Β′ 33, μδ′. — Χριστοῦ, διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ θησαυροῦ τοῦ πνεύματος τῇ Ἁγ. Γραφῇ, Γ′ 348, ογ′. — χωρίζεται πάσης προσπαθείας δι᾽ ἐλπίδος, Γ′ 16,26. — Χερουβικός, Ε′ 32, μθ′. — ψυχῆς ἀδιαίρετος καὶ ὁμοούσιος, Γ′ 306, λζ′. — ψυχῆς, ἀποθέωσίς ἐστι, Α′ 22, ρλε′. Αἴσθησις—, πῶς γεῦσίς ἐστι τῶν διακρινομένων, Α′ 243, λ′. Ἀνάγκη ἀγῶνος διὰ τὸ διαφυλάττειν τὴν φωταύγειαν τοῦ—ἀλύμαντον, Α′ 293, πβ′. Ἀνάγνωσις ἵστησι—πλανώμενον καὶ ἀγρυπνία καὶ προσευχή, Α′ 58, ε′. Ἄνεσις—ἐν καιρῷ προσευχῆς καὶ μὴ ἄνεσις ἐν καιρῷ πολέμου κ.λ.π., Α′ 179, λ′. Ἀξία τηρήσεως —, Α′ 153, οϛ′. Ἀπαραίτητος ἡ τοῦ —φυλακή, Α′ 157, ρθ′. Ἀπελευθέρωσις—καὶ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, Α′ 31, η′, θ′, ι′. Ἀποτελέσματα— ἐπιλανθανομένου τοῦ τῆς εὐσεβείας σκοποῦ, Α′ 112, να′. Ἀποτελέσματα—φιλαλήθως προσευχομένου, Α′ 182, ξγ′. Ἀποτελέσματα συμφωνίας θεοφιλοῦς—καὶ ψυχῆς, Α′ 12, νϛ′. Ἀποτελέσματα τῆς καθ᾽ ἡμέραν διώξεως εἰρήνης καὶ ἡσυχίας—, Α′ 161, ρκη′. Ἀποτελέσματα ὑποταγῆς —, Α′ 31, δ′. Ἀποτελέσματα φυλακῆς—, Α′ 172, ρϛδ′. Ἀρχὴ πλάνης—κενοδοξία καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 187, ριϛ′. Ἀρχὴ τηρήσεως—, ἐγκράτεια, λογισμῶν ἄργησις, ἡσυχία καρδίας, Α′ 167, ρξε′. Αὔξησις τηρήσεως—καὶ νήψεως, κατὰ μετάληψιν σώματος Χριστοῦ, Α′ 156, ρα′. Ἀποτελέσματα ἀκαθάρτου—, Β′ 12, πζ′. Αἴσθησις καὶ αἰσθητὰ εἰς ὑπουργίαν—ἔκτισται, Β′ 223, ε′. Ἀμέλεια ἢ ἐπιμέλεια—, ἔχει ἀντιστοιχίαν ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ ἀναλόγως, Β′ 25, πβ′. Ἀμετεώριστος προσευχή—, Β′ 261, λγ′. Ἀνάγκη καθάρσεως—, Β′ 48, ογ′. Ἀνάγκη νήψεως—, Β′ 281, κα′. Ἀνάγκη τηρήσεως—ἐν πάσῃ φυλακῇ, Β′ 245,37. Ἀπάθεια καὶ γνῶσις ὑπὸ τοῦ—τῶν ὄντων, Β′ 224, κ′. Ἀποταγὴ καὶ καθαρότης—, Β′ 250,24 ἑξ. Ἀποτελέσματα διά—, ἄκρως καθαρθέντα, Β′ 208, νε′. Ἀποτελέσματα διά —, γενόμενον ὑποχείριον τῇ αἰσθήσει, Β′ 162, οε′. Ἀποτελέσματα διά —, ἐκ παθῶν γυμνωθέντα, Β′ 227, οε′, οϛ′. Ἀποτελέσματα διά—, ἐλευθερωθέντα παθῶν, Β′ 208, νδ′. Ἄνθρωπος διά—καθαρότητος, γίνεται Θεοῦ κατοικητήριον, Β′ 90, ρ′. Ἀποτελέσματα διά—, κρατοῦντα παθῶν, Β′ 226, ξγ′. Ἀποτελέσματα διά—, ὑπὸ παθῶν κεκρατημένον, Β′ 217, δ′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν μὴ διαβαίνοντα κατά—πρὸς τὴν ἔνδον, ἐν πνεύματι τοῦ νομικοῦ γράμματος, θείαν εὐπρέπειαν, Β′ 171, κα′. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν τῇ γνώσει τῆς ἀληθείας ἔχοντα παρασκευάσει τόν —, Β′ 118, νζ′. Ἀποτελέσματα διὰ ψυχήν, ὅταν δ—ἴδῃ τὴν Θεοῦ δόξαν ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ, Β′ 300, ιγ′. Ἀποτελέσματα διὰ πάντα—,

ἰσχὺν ἔχοντα πρὸς θεωρίαν, Β′ 120, ξϛ′. ᾽Αποτελέσματα ἐκ τοῦ ρυπώνειν τόν—, Β′ 8, μθ′. ᾽Αγάγκη ἐλευθερώσεως—, Β′ 300, ι′. ᾽Αποτελέσματα καθάρσεως—, Β′ 310, ρθ″. ᾽Αποτελέσματά—, εἰς ἑαυτὸν συναγομένου, Β′ 299, δ′. ᾽Αποτελέσματα — ἐνεργουμένου ὑπὸ θείας ἀγάπης ἢ ὑπὸ φιλαυτίας, Β′ 221, qθ′. ᾽Αποτελέσματα—, ἐν θεωρίᾳ γενομένου, Β′ 17, κϛ′. ᾽Αποτελέσματα—, ἡγησαμένου τὴν αἴσθησιν οἰκείαν κατὰ φύσιν δύναμιν, Β′ 147, ε′. ᾽Αποτελέσματα—, κατὰ Χριστὸν διορατικοῦ, Β′ 173, λβ′. ᾽Αποτελέσματα—, κινουμένου ὑπὸ τῆς πρὸς πλησίον ἀγάπης, Β′ 221, π′. ᾽Αποτελέσματα —, κτησαμένου πνευματικὴν ἀγάπην, Β′ 205, β′. ᾽Αποτελέσματα—, λαβόντος τὴν ἄμεσον πρὸς Θεὸν ἕνωσιν, Β′ 111, ιγ′. ᾽Αποτελέσματα—, μεταβιβασθέντος διὰ θεωρίας πρὸς τὴν ἀγγέλων κατάστασιν, Β′ 68, ϟη′. ᾽Αποτελέσματα—, συναπτομένου τῷ Θεῷ καὶ ἐγχρονίζοντος αὐτῷ διὰ προσευχῆς καὶ ἀγάπης, Β′ 21, γβ′. ᾽Αποτελέσματα—ὑψηλοφρονήσαντος, Β′ 79, νε′. ᾽Αποτελέσματα σχολῆς—ἐν τοῖς θείοις διὰ παντός, Β′ 213, μθ′. ᾽Αποτελέσματα σχολῆς —περὶ τὰ νοητὰ καὶ τὴν νοητὴν θεωρίαν, Β′ 213, με′, μϛ′. ᾽Αποτελέσματα τελειώσεως—, Β′ 251,5 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα χωρισμοῦ—ἀπὸ τῆς φιλίας σαρκός, Β′ 223, α′. ᾽Αρεταὶ καὶ κακίαι, τυφλὸν ἀπεργάζονται τόν —, Β′ 251,11 ἐξ. ᾽Αρπαγή—ὑπὸ θείου φωτός, Β′ 14, ϛ′. ᾽Ατρεψία —καὶ χαρὰ ἀνεκλάλητος, Β′ 70, η′. ᾽Αγάπη—ἀνθρώπου εἰς τὸ ἑνοῦσθαι Θεῷ, Γ′ 329, ιβ′. ᾽Αγάγκη τόν— ἄφθορον τηρεῖν, Γ′ 220, ρκ′. ᾽Αποτελέσματα ἀχλύος τοῦ—, Γ′ 320, πζ′. ᾽Αποτελέσματα καθάρσεως—, Γ′ 315, ξζ′. ᾽Αποτελέσματα νοερᾶς τοῦ—ἐργασίας, Γ′ 319, πγ′. ᾽Αρεταὶ διὰ τὸν ἐπιμένοντα ταῖς κατὰ φύσιν κινήσεσι τοῦ—, Γ′ 329, ιγ′. ᾽Αρπαγή—, Γ′ 314, ξδ′. ᾽Αββᾶς ᾽Αγάθων, περὶ τῆς ἔνδον φυλακῆς τοῦ—, Δ′ 22,1 ἐξ. ᾽Αθροισις εἴσω τοῦ —, κατὰ τὸν Ἅγ. ᾽Αρσένιον, Δ′ 21, 6. ᾽Ακινησία—καθαρθέντος, Δ′ 297, ζ′. Ἄλλο οὐσία—καὶ ἄλλο ἐνέργεια, Δ′ 126,24. ᾽Αγάγκη γυμνότητος—, κατὰ τὴν ἐπίκλησιν ᾽Ιησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 222, κ′. ᾽Αγάγκη τηρεῖν τόν—ἀεὶ ἀφάνταστον καὶ γυμνὸν νοημάτων καὶ λογισμῶν, Δ′ 87,2 ἐξ. ᾽Αξία γνώσεως ἀσθενείας—ἀνθρώπου, Δ′ 143, κθ′. ᾽Απαραίτητον τηρήσεως —, Δ′ 25,29. ᾽Αποτελέσματα ἑνώσεως—καὶ ψυχῆς, Δ′ 27,13 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα ἐπιστασίας—, Δ′ 22, 30 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα καθάρσεως— διὰ νήψεως, Δ′ 297, ι′. ᾽Αποτελέσματα μεθέξεως—, Δ′ 363, οϛ′, 365, οθ′. ᾽Αποτελέσματα—ἀνειδέου, Δ′ 111,22. ᾽Αποτελέσματα—, ἐπιστρέφοντος πρὸς τὸν Θεόν, Δ′ 7,32 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα—, ἰδόντος τὸν τοῦ Θεοῦ τόπον, Δ′ 375,24 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα—φεύγοντος τὰ ἔξω καὶ συναγομένου ἔνδον, Δ′ 13, α′. ᾽Αποτελέσματα τηρήσεως—, κατὰ Παῦλον τὸν ἐν Λάτρῳ, Δ′ 21,18 ἐξ. ᾽Αποτελέσματα τοῦ διὰ δακρύων τόν—καθάραντος, Δ′ 38, με′. ᾽Αποτελέσματα φωτὸς εἰς—καθαρὸν κ.λ.π., Δ′ 112, 5 ἐξ. ᾽Αρπαγή—, Δ′ 53, ριη′. ᾽Αρπαγή—πρὸς Θεόν, Δ′ 51, ρια′, ᾽Αναγκαία ἡ ἀνάτασις τοῦ—πρὸς τὸ ἓν τὸ ἀνείδεον καὶ ἁπλοῦν καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 17, κη′, κθ′, 18, λα′, λβ′, 19, λγ′, 20, λδ′, λε′ ἐξ. ᾽Αναγκαιότης τοῦ σιωπᾶν τόν—, Ε′ 25, λη′, 26, λθ′. ᾽Αναγωγὴ καὶ ἕνωσις —μετὰ τοῦ ἑνὸς Θεοῦ, Ε′ 10, ιζ′. ᾽Αναγωγή—πρὸς τὸ ὑπερκόσμιον ἕν, Ε′ 8, ια′. ᾽Αποτελέσματα ἀναγωγῆς — εἰς θεωρίαν Θεοῦ, Ε′ 46, πα′ ἐξ. ᾽Αποτελέσματα ἀναγωγῆς—πρὸς Θεόν, Ε′ 49, πβ′-54, πη′. ᾽Αποτελέσματα ἀναγωγῆς τοῦ—πρὸς τὸ ἀρχαίτατον καὶ ἁπλῶς ἕν, Ε′ 16 κε′, κϛ′, κζ′. ᾽Αποτελέσματα ἁρπαγῆς —, Ε′ 107,1 ἐξ. ᾽Αρπαγή—πρὸς Κύριον, ἀποτέλεσμα νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 104,31 ἐξ. Γνῶσις καὶ ἀγνωσία τῷ—ἀνάγονται, Β′ 45, μϛ′. Γεῦσις

ὑπὸ — χρηστότητος Ἅγ. Πνεύματος, ἐνδεικτικὴ χάριτος, Α′ 266, πθ′. Γενικαὶ δυνάμεις—τέσσαρες, τίνες αὗται καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Γ′. 275, ιβ′. Γρηγόριος Θεσσαλονίκης, ὁ Παλαμᾶς, περὶ παθῶν, ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κατά— σχολῆς, πρὸς Ξένην μοναχήν, Δ′ 91,1 ἐξ. Γύμνωσις—κατὰ καθαρὰν προσευχήν, Δ′ 258, ξε′. Δεῖ ἀγωνίζεσθαι στῆσαι τόν—, κατὰ καιρὸν προσευχῆς, κωφὸν καὶ ἄλαλον, Α′ 178, ια′. Δεῖ προτρέπειν τόν—εἰς συναίσθησιν πνευματικῆς προσευχῆς, Α′ 179, κη′. Δεῖ τόν—ἡμῶν, γυμνὸν παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐὰν θέλωμεν τῷ ὄντι εὐαρεστῆσαι αὐτῷ, Α′ 286, μθ′. Δεξιὸς ὁ πνευματικὸς νόμος διὰ τόν—λέγεται, Β′ 164, πζ′. Δεσμά —, πάθη ψεκτά, Β′ 219, μα′. Διαδοχικαὶ πνευματικαὶ θεωρίαι καὶ διαδοχικὰ τῷ — ἀποτελέσματα αὐτῶν, Β′ 14, ε′. Διατί δεῖ κωλύειν τόν—κυκλεύειν τὰ αἰσθητά, Β′ 213, μη′. Διατί δεῖ τόν—ἐνασχολεῖσθαι περὶ τὸν Δημιουργόν, Β′ 37, οα′. Διατί διὰ τὴν καταπολέμησιν ὑψηλόφρονος—, ἡ ὀργὴ σωτήριός ἐστι, Β′ 131, κγ′. Διατί καὶ πῶς λαμβάνει χώραν ἡ ἐγκατάλειψις δι᾽ ὑψηλόφρονα—; Β′ 129, ιϛ′. Διατί καλόν ἐστι μὴ συγχωρεῖν τόν—σαρκὶ καὶ πάθεσι, Β′ 63 ,ογ′. Διατί οὐ δεῖ δουλοῦσθαι τόν—τῷ σώματι, Β′ 224, ιδ′. Δουλεία νοῦ εἰς ἡδονὰς σώματος, Β′ 214, νε′. Δύναμις—δεκτική ἐστι κατὰ φύσιν τῆς γνώσεως σωμάτων καὶ ἀσωμάτων, Β′ 116, μβ′. Δύναμις—, ἡ κατὰ φύσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ἔφεσις, Β′ 153, λγ′. Δυσκολία ἀνακοπῆς—, καὶ εὐχή, Β′ 310, ρη′. Δάκρυα καὶ καθαρότης—, Γ′ 163,6 ἐξ. Διὰ καμάτου—κ.λ.π., κατορθοῦται ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη, Γ′ 175, ιγ′. Διατί δεῖ τόν—σχολάζειν τῇ εὐχῇ καὶ τῇ ἀναγνώσει, Γ′ 142,5 ἐξ. Διήγησις περὶ γέροντός τινος, κατά— προσευχομένου, Γ′ 66,18 ἐξ. Δόξα —, τίς ἐστι, Γ′ 328, η′. Διάβολος ἐπεμβαίνει, πειράζων ἐν τῷ—τὸν ἄνθρωπον, Δ′ 25,13 ἐξ. Διαφορὰ θεωρίας πρὸς πρᾶξιν, δση διαφορὰ—πρὸς αἴσθησιν, Δ′ 317, κη′. Εἴδωλα ὑποστατικὰ κ.λ.π.—, Α′ 107, ρπβ′. Εἰ ἐν τῷ—, σὺν τῇ χάριτι, ἐστὶ καὶ ἡ ἁμαρτία, Α′ 263, πγ′. Ἐκ τοῦ—ἐνίοτε καὶ οὐκ ἐκ δαιμόνων μνῆμαι συμβαίνουσι, Α′ 44, β′. ᾽Εξαίρετα ἀποτελέσματα—, τερπομένου φωτὶ Κυρίου, Α′ 161, ρλα′. Εἴσοδος Διαβόλου πρὸς τόν—διὰ τῶν αἰσθήσεων, Β′ 120, ξε′. ᾽Ενέργειαι—φαύλου καὶ —ἐγκρατοῦς, Β′ 21, νϛ′. ᾽Ενοίκησις Θεοῦ ἐν—, διὰ καθάρσεως ἀπὸ ὀργῆς, μνησικακίας καὶ αἰσχρῶν λογισμῶν, Β′ 49, οϛ′. Ἔξω τοῦ—εἰσὶ τὰ γεγονότα, Β′ 30, κγ′. ᾽Επιμέλεια πρακτικῆς καὶ φωτισμός—, Β′ 207, μη′. ᾽Εργασίαι πνευματικαὶ τιθέμεναι τῷ—κ.λ.π., Β′ 274, β′. Ἔργον ἐντολῶν διά—, ποῖόν ἐστι, Β′ 14, δ′. ᾽Ελευθερία—λαμβανομένη κατὰ χάριν, Γ′ 143,6. ᾽Επιστασία—, Γ′ 89,12. ᾽Εποπτεία θεότητος διά—, Γ′ 44,23. ᾽Εργασία—ἀνωτέρα ἐστὶ τῶν σωματικῶν ἀρετῶν, Γ′ 67, 16-27. Ἔγερσις—μοναχοῦ ἔργοις καὶ λόγοις τοῦ πνεύματος, Δ′ 6,10 ἐξ. ᾽Εγκράτεια, ἀγάπη, κάθαρσις—δι᾽ εὐχῆς καὶ κτῆσις χάριτος, Δ′ 124, 36 ἐξ. Ἕδρα—; Δ′ 190,27 ἐξ. ᾽Εμφάνισις Θεοῦ τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ—, Δ′ 20,8 ἐξ. Ἕνωσις ἐπάνω τῆς—φύσεως, Δ′ 262, ξζ′. Ἕνωσις—Θεῷ, Δ′ 321, λϛ′. Ἕνωσις—Θεῷ μετ᾽ εὐφροσύνης, Δ′ 81,9 ἐξ. Ἕνωσις— πρὸς Θεόν, Δ′ 266, ο′. ᾽Επαφή— μετὰ τοῦ Θεοῦ διακόπτεται, ἐκ συνγναναστροφῶν καὶ θέας ἀνθρώπων καὶ μοναχῶν, Δ′ 91,9 ἐξ. ᾽Επιστροφή— πρὸς ἑαυτόν, Δ′ 112,22 ἐξ. Ἕτερον ἀπάθεια—καὶ ἕτερον ἀληθὴς προσευχὴ καὶ τί ἐκ τῶν δύο μεῖζον, Δ′ 267, οβ′. Ἑνάς ἐστιν ἑνοποιὸς ὁ Θεὸς καί—ὑπὲρ νόησιν, Ε′ 19, ϟγ′. Ἕνωσις—Θεῷ, Ε′ 11, ιη′. Ἔρως —, Ε′ 58, ϟα′. Ἔρως θεῖος—, Ε′ 14, κγ′. Ἔρως—πρὸς τὸ ὑπὲρ διάνοιαν ἕν, Ε′ 14, κδ′. Ἡσυχία—, Α′ 161, ρλβ′. Ἡ κατά—συνισταμένη

σοφία, τὸ ξύλον ἐστὶ τῆς ζωῆς, Β′ 115, λδ′. Ἥλιος δικαιοσύνης ἀνατέλλων τῷ καθαρῷ—, ἑαυτὸν δείκνυσι καὶ πάντων τῶν γεγονότων ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ γενησομένων τοὺς λόγους, Β′ 13, ϛε′. Ἡσυχία καὶ προσευχή, διορατικὸν τόν—ἀπεργάζονται, Β′ 208, ξζ′. Ἡ νοερὰ τοῦ—ἐνέργεια, ἥτις ἱερατεῖόν ἐστι πνευματικόν, πῶς νοητέα, Δ′ 51, ριβ′. Θέωσις ἢ ἀνάβασις—, τίς ἐστι, Α′ 325, 20-22. Θρῆνος—μοναχοῦ, Α′ 297,16. Θάνατος—τοῖς οὖσι, διατί μακαρίζεται, Β′ 131, κδ′. Θεῖον, διατί οὐ ζητεῖται κατά—, Β′ 256, θ′. Θεωρία καθίστησι τὸν γνωστικὸν ὑπεράνω τῶν ὁρωμένων, ἀναβιβάζουσα τόν—πρὸς τὰ συγγενῆ νοητά, Β′ 126, ρ′. Θεωρίαι — ὀκτώ, Γ′ 133,30 ἑξ. Θεωρία τῶν ὄντων φυσική, ἐκ καθαρότητος—, Γ′ 163,14. Θεοπτία—, Ε′ 13, κα′. Θεωρία—, Ε′ 57, ϛα′. Θεωρία—, τοῦ ὑπέρ—κάλλους, Ε′ 14, κδ′. Θεωρία Θεοῦ ὑπό—, Ε′ 29, μδ′. Θεωρία Θεοῦ ὑπό—θεωρητικῶν, Ε′ 31, μθ′. Θεωρία Θεοῦ ὑπό—καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Ε′ 33, νβ′-37, ο′. Ε′ 39, οβ′, 40, οθ′. Θεωρία Θεοῦ ὑπό—, μετὰ καλλιέργειαν ὑπὸ ψυχῆς τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Ε′ 23, λϚ′ ἑξ. Θεωρία ὑπὸ — καθαροῦ τῆς ἐνδοτάτης καὶ θείας ἀποκρυφιότητος καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Ε′ 30, μϚ′, μζ′, 31, μη′, μθ′, 32 ν′, να′. Θέωσις—, Ε′ 47, πα′. Θέωσις—οὐ κατ᾽ οὐσίαν ἀλλὰ κατ᾽ ἐνέργειαν, Ε′ 12, κ′. Θέωσις—, πῶς θεωρητέα, Ε′ 13, κ′. Ἴδιον ἔργον τοῦ—, Β′ 225, λη′. Ἴδιον ἔργον τοῦ—ἐστὶ τὸ λόγοις Θεοῦ σχολάζειν ἀεί, Β′ 207, λ′. Ἴδιον—, ἐν τῷ Θεῷ διάγειν, Β′ 223, ι′. Ἴδιον—, ἡ γνῶσις τῶν νοητῶν, Β′ 213, μ′. Ἴδιον σοφίας, ὁ—καὶ ὁ λόγος, Β′ 114, λα′. Ἰδιώματα τηρήσεως —, ἢ ἄλλως, προσοχῆς καλουμένης, Δ′ 26,16 ἑξ. Κακὰ δι᾽ ἄνθρωπον, ὅταν ὁ—ἀπαργηθῇ ἑαυτὸν κ.λ.π., Α′ 120, ρνβ′. Καθαρὰ προσευχὴ τῷ Θεῷ τόν—παρίστησι, Β′ 33, μδ′. Καθαρότης—, Γ′ 9,11, Γ′ 106,37, Γ′ 157,36. Καθαρότης—ἀπαραίτητος διὰ γνῶσιν Θεοῦ ἐστι, Β′ 6, λβ′. Καθαρότης—καὶ γνῶσις ἀπαθῶν, Γ′ 85,4. Καθαρότης—καὶ καρδίας, ἀναγκαιοτάτη, Γ′ 205, πγ′. Καθαρότης—καὶ κατανόησις Ἁγ. Γραφῶν, Γ′ 156,15 ἑξ. Καθαρότης — καὶ πνευματικὴ θεωρία, Β′ 12, πζ′. Κάθαρσις—, Β′, σ. 315, σ. 316. Κατά—θεοπτία, κατὰ θεῖον Χρυσόστομον, Β′ 274, α′. Κατάπληξις δαιμόνων ἡ συμφωνία—πρὸς λόγον καὶ λόγου πρὸς αἴσθησιν, Β′ 306, οα′. Κατὰ ποίαν ἕνωσιν—τὰ θεῖα νοητέα, Β′ 189, ξϚ′, ξζ′. Καθαρότης—δευτέρα τῶν τεσσάρων αἰτίων τῶν ἀρετῶν, Γ′ 273, α′. Κάθαρσις—, Γ′ 42,1, Γ′ 56, 8-9, Γ′ 201, οδ′, Γ′ 298, α′, β′. Κάθαρσις—διὰ δακρύων, Γ′ 269, ρνβ′. Κακία οἰκουροῦσα ἐν—, Γ′ 204, πβ′. Κακία, τί ποιεῖ τῷ—, εὑρίσκουσα αὐτὸν ἔρημον μνήμης καὶ ἀγάπης Θεοῦ, Γ′ 175, ια′. Καταύγασις—ἐκ σοφοποιῶν ἐλλάμψεων, Γ′ 330, ιη′. Κεφάλαια περὶ καθάρσεως τοῦ—, ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′, σ. 298 ἑξ. Κινήσεις—καὶ ψυχῆς, ἀποτελέσματα ἐσωτερικῆς διαθέσεώς εἰσι, Γ′ 313, ξ′. Κυριαρχία—ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων, Γ′ 278, κβ′. Καθαρότης—καὶ φῶς Ἁγίας Τριάδος, Δ′ 112,4 ἑξ. Κάθαρσις—καὶ θεοπτία, Δ′ 34, κγ′. Κίνδυνοι ἐκ φαντασίας—κούφου, Δ′ 53, ριη′. Καιρὸς ἡσυχίας—, Ε′ 35, ξβ′. Κίνησις—πρὸς Θεόν, Ε′ 4, γ′. Λόγοι πνευματικοὶ ἀπομακρύνουσιν ἀκαθάρτους λογισμοὺς ἐκ—, Β′ 213, λϚ′. Μεγάλα ἀποτελέσματα φυλακῆς—, Α′ 168, ροα′. Μελέτη Γραφῆς καὶ κάθαρσις—, Γ′ 104,26. Μυστικὴ—ἱερουργία, Γ′ 330, ιϚ′, Δ′ 51, ρια′. Μετοχὴ Ἁγ. Πνεύματος ὑπό—, Ε′ 39, οβ′, 40, οδ′, Ε′ 33, νε′. Νηστεία καὶ νῆψις—, Α′ 63,18 ἑξ. Νῆψις—καὶ ἐπιτυχία πνευματικοῦ ἔργου, Α′ 166, ρνζ′, ρνη′, ρνθ′. Νῆψις—καὶ κάθαρσις συνειδήσεως, Β′ 283, κη′. Νοεραὶ φύσεις ληπταὶ μόνῳ τῷ—, Β′ 223, ε′. Νοερά— ἐργασία, Γ′ 336, μγ′. Νικηφόρος περὶ τηρήσεως—, Δ′ 26,11 ἑξ. Ξύλον ζωῆς ὁ τῆς ψυχῆς—, ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ ἡ σώματος αἴσθησις, Β′ 114, λβ′, 115, λγ′, λδ′. Ὅτι δεῖ τόν—ποθῆσαι τὸ ὄντως ἀγαθόν, Α′ 328,2 ἑξ. Ὅτι δεῖ τόν—τελείως ἀπολαβεῖν τὸ «καθ᾽ ὁμοίωσιν» διὰ τοῦ θείου φωτός, ἵνα μὴ ἄμοιρος τῆς τελείας ἀγάπης μείνῃ, Α′ 266, πθ′. Ὅφις ἁμαρτίας, ἐκβλητέος ἐκ τῶν τοῦ—ταμείων, Α′ 259, οη′. Ὁ πρακτικὸς δύναται ὑποτάσσειν τόν—εὐκόλως τῇ εὐχῇ, ὁ δὲ θεωρητικὸς τὴν εὐχὴν τῷ—, Β′ 299, θ′. Ὅταν ὁ—πάσχῃ τι, ἥ τε πρακτικὴ καὶ ἡ θεωρητικὴ αὐτοῦ δύναμις συμπάσχουσι, Β′ 130, ιθ′. Ὅτι δεῖ προσεύχεσθαι καθαρῷ—, Β′ 245,38. Ὅτι δεῖ τὸν θεωρητικόν—ἕξιν ἔχειν ἄγογον κακίας, Β′ 138, νη′. Ὅτι δεῖ τόν—ἐκ πάντων τῶν κατ᾽ αἴσθησιν ἀπέριττον γίνεσθαι, Β′ 296, πδ′. Ὅτι δεῖ τόν—τέλεον διὰ τῆς ἡσυχίας ἀποκαθάραι, Β′ 242,4 ἑξ. Ὅτι ὁ Θεὸς ὑπὲρ πᾶσαν γνῶσίν ἐστι καὶ ὑπὲρ πάντα—, Β′ 141, οδ′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν—, ἵνα κατὰ χάριν ἀξιωθῇ ἐπιφοιτήσεως Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 78, 16-35. Ὅρασις—κ.λ.π., Γ′ 275, θ′. Ὅρασις—ἐν θεωρίᾳ Θεοῦ, Δ′ 332, μη′. Ὅτι δεῖ εἶναι τόν—τοῦ ἡσυχάζοντος, ἄχρων, ἀνείδεον, ἀσχημάτιστον, Δ′ 86,40 ἑξ. Ὅτι δεῖ ἔχειν τόν—ἐν καιρῷ προσευχῆς τελείαν ἀμορφίαν, Δ′ 267, οα′. Ὅτι δεῖ τόν—φυλάττειν ἀμέτοχον φαντασίας, Δ′ 265, ο′. Οἷον εἶναι τὸν πρὸς Θεὸν ἀναβεβηκότα—, Ε′ 27, μα′, μβ′. Οἷος ὁ ἐγούμενος τῇ ἀρχισυναγώγῳ ἐνάδι—, Ε′ 16, κε′. Πάθη παχύνοντα τόν—καὶ ἐμποδίζοντα προσεύχεσθαι ὡς δεῖ αὐτόν, Α′ 181, να′. Πάσας τὰς τοῦ—διεξόδους ἀποφράσσει ἡ μνήμη Θεοῦ, Α′ 251, νθ′. Περί—, Θεολογίας καὶ προσευχῆς, Α′ 255, ξη′. Περὶ τηρήσεως, ἢ φυλακῆς, ἢ νήψεως—, Α′ 172, σ′, σα′. Περὶ τηρήσεως—, ἔργον Ἡσαΐου ἀναχωρητοῦ, Α′, σ. 30. Περὶ ψυχῆς καί—, Α′ 21, ρκϚ′. Ποῖα τὰ ἀντιπίπτοντα τέσσαρα τῷ τῆς ψυχῆς—, Α′ 327, 6 ἑξ. Ποῖα τὰ ἀποτελέσματα ἁμαρτάνοντος—, Α′ 147, λϚ′. Ποίων δεῖται δ—, ἵνα δυνηθῇ ἀμεταστρόφως ἐκταθῆναι πρὸς τὸν οἰκεῖον Δεσπότην μηδενὸς μεσιτεύοντος, Α′ 177, γ′. Πότε δ—ἄρχεται ὑπὸ τοῦ θείου φωτὸς πυκνῶς ἐνεργεῖσθαι καὶ πῶς ἡ ἐνέργεια αὕτη, Α′ 246, μ′. Προσευχὴ ἐνεργεῖν παρασκευάζει τόν—τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν, Α′ 184, πγ′. Πῶς ἐνεργεῖ ὁ σατανᾶς, ὅταν ὁ—ἄρξηται τῆς τοῦ Παναγίου Πνεύματος αἰσθάνεσθαι χάριτος, Α′ 243, λα′. Πῶς ὁ Κύριος δρᾷ τῷ—, Α′ 182, ξδ′. Πῶς ὁ μοναχὸς δύναται ἔχειν τόν—ἀεὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ, Α′ 83,16 ἑξ. Πάθη, πῶς συνίστανται καὶ πῶς ὑπό—κ.λ.π. ἀφανίζονται, Β′ 101, ξ′. Πᾶς γνωστικὸς καὶ φιλόθεος—, πῶς τὸν Ἰούδαν ἔχει ὡς πρακτικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ θεωρητικὴν μυσταγωγίαν, Β′ 128, ια′. Περὶ καταστάσεως τοῦ—, Β′ 245,30 ἑξ. Περὶ μορφῆς—, Β′ 171, ιη′, ιθ′. Περί—ἐν Θεῷ γενομένου, Β′ 13, ρ′. Περί—ἐν τῇ χώρᾳ τῶν νοημάτων, τῶν λογισμῶν, τῆς αἰσθήσεως, Β′ 299, α′, β′, γ′, δ′, ε′. Πνευματικαὶ θεωρίαι τί ποιοῦσι τῷ—, Β′ 33, μδ′. Πνευματικὴ τοῦ—ἐργασία καθ᾽ ὁδόν, κατὰ συμπόρευσιν μεθ᾽ ἑτέρου, Β′ 246, 30 ἑξ. Ποία ἡ ἄφθαρτος τροφή, ἡ πιαίνουσα τόν—τῇ γνώσει τῶν γεγονότων, Β′ 113, κε′. Ποία ἡ ἐργασία—καθαρεύοντος, Β′ 245,14 ἑξ. Ποῖαι δυνάμεις συνεργοῦσι τῷ—διὰ τὴν κακίας καθαίρεσιν, Β′ 121, ογ′. Ποῖον τὸ πρότυπον θεωρητικοῦ—, Β′ 131, κζ′. Πότε ἀδύνατόν ἐστι τόν—τῇ γνώσει ποιωθῆναι, Β′ 213, ν′. Πότε ὁ λόγος τῆς ἀληθείας σαφῶς ἀναφαίνεται τῷ—, διδοὺς αὐτῷ τὴν ὄντως γνῶσιν, Β′ 84, οε′. Πρᾶξις—, τί ἐστι, Β′ 290, ιβ′. Προσεύχεσθαι καθαρῷ—, Β′ 245,26 ἑξ. Προσευχή—, Β′ 248,26. Προφῆται μιμητέοι, ὡς ἐκζητήσαντες καὶ ἐξερευνήσαντες καὶ ἔχοντες διάπυρον καὶ ζέου-

σαν κ.λ.π. πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ—τὴν ἔφεσιν, Β′ 152, κη′. Πῶς διά—ἐκδιδάσκεται τῇ γήψει ἡ ἀόρατος πάλη, Β′ 282, κδ′. Πῶς ἐστι δυνατὴ ἡ καθαροῦ—κτῆσις, Β′ 250,6 ἑξ. Πῶς λογισμοὶ ἐκ—ἀπελαύνονται, Β′ 29, ιγ′. Πῶς προστίθεται τῷ—εἰς τὸ κατ' εἰκόνα, τὸ καθ' ὁμοίωσιν, Β′ 53, ιγ′. Πέρατα—, φωτίζονται διὰ διακρίσεως, Γ′ 136,7. Περὶ ἀναγκαιότητος διὰ σωτηρίαν τῆς προσοχῆς καὶ τηρήσεως —, Γ′ 30,4 ἑξ. Περὶ ἐλευθερίας τοῦ —, ὑπὸ Μακαρίου Αἰγυπτίου, Γ′, σ. 210. Περὶ θεωρίας—, αἰσθητῶν τε καὶ κτισμάτων, Γ′ 141,33 ἑξ. Περὶ καθάρσεὼς τοῦ—, κεφάλαια ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′, σ. 298 ἑξ. Περὶ ὑψώσεως τοῦ—, ὑπὸ Μακαρίου Αἰγυπτίου, Γ′ σ. 196. Πορεία—μέχρι συμβασιλείας αὐτοῦ Χριστῷ, Γ′ 325, ϟθ′. Πρὸς ἀλοιφὴν τοῦ—, δέδοται ἡ γνῶσις, Γ′ 102,23 ἑξ. Προσεύχεσθαι ἐν τῷ—, Γ′ 105,29. Προσευχὴ κατά —, Γ′ 265,31. Πρῶτος—, Γ′ 353, ϟβ′. Περὶ ἀποφυγῆς ρεμβασμοῦ τοῦ —τοῦ μοναχοῦ, Δ′ 375,10 ἑξ. Περὶ Θεοῦ ἀνωτάτου—, κ.λ.π., Δ′ 144, λδ′. Περὶ καθάρσεως—, Δ′ 261, ξϛ′. Περὶ τελείου—, Δ′ 260, ξϛ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ κρατεῖν τόν—, Δ′ 81,1 ἑξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τοὺς ἡσυχάζοντας νοεῖν τόν—, περὶ τοῦ ὅτι δεῖ ἐντὸς τοῦ σώματος κατέχειν τόν—καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτου, Δ′ 125, 7-130,25. Περὶ τοῦ χωρίου «Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ κ.λ.π.», ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὸν θεωρητικόν— καὶ τὴν Θεοῦ θεωρίαν, Δ′ 338, νγ′, 339, νδ′. Περὶ φαντασιῶν καὶ ἐκτυπωμάτων τοῦ—καὶ τῶν σημείων ἀληθείας καὶ πλάνης, Δ′ 268, ογ′. Πρᾶξις τοῦ—, ποῦ εὑρίσκεται, Δ′ 306, ιθ′. Προσευχὴ καὶ ἄνοδος—πρὸς Θεόν, Δ′ 132, β′. Προσοχὴ συγώνυμος τηρήσεως—, φυλακῆς καρδίας, νήψεως καὶ νοερᾶς ἡσυχίας, Δ′ 26,12 ἑξ. Προϋποθέσεις καθάρσεως—, Δ′ 306, ιθ′. Περὶ τηρήσεως—, Ε′ 91, 14 ἑξ. Περὶ τῆς μεταξὺ—καὶ Θεοῦ γινομένης πνευματικῆς ἐπαφῆς, Ε′ 27, μγ′, ἑξ. Πότε ἡ ἀνάγκη τῆς σιγῆς τοῦ—, Ε′ 33, νγ′, νδ′, νε′, 34, νϛ′, νη′, νθ′, ξ′, 35, ξβ′, 36, ξγ′, ξδ′, ξε′, ξζ′, 37, ξθ′, Ε′ 40, οϛ′. Προϋποθέσεις καὶ ἀποτελέσματα διαιρέσεως—, Ε′ 15, κε′. Ρώγνυσι—, προσευχὴ καθαρὰ καὶ θεωρία πνευματική, Β′ 209, πα′. Ροπή—πρὸς σφαλερὰ καὶ γεώδη, Δ′ 366, πα′. Συνεργός—ἐπὶ τῶν ἐνύλων καὶ ἀύλων, Β′ 304, ν′. Σχέσεις—καὶ σώματος ἐν τοῖς ἁμαρτήμασι, Β′ 34, νβ′, νγ′. Σκοτασμός—, Γ′ 90,24. Συγκατάθεσις—πρὸς ἁμαρτίαν, Δ′ 105,7 ἑξ. Συναναστροφὴ καὶ θέα ἀνθρώπων καὶ μοναχῶν διακόπτει τὴν ὁμιλίαν — μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν ἡσυχίᾳ ζῶντος, Δ′ 91,9 ἑξ. Σιγή—, Ε′ 27, μα′. Σιωπὴ διὰ τὴν ἀναγωγὴν τοῦ—εἰς τὸ ἀκατάληπτον θεῖον, Ε′ 30, με′. Τήρησις—, Α′ 271, ϟϛ, ϟζ′. Τήρησις καὶ φυλακή—, ἐκριζοῦσα κακά, τί ἀντεισάγει, Α′ 158, ριγ′. Τήρησις—καὶ φυλακὴ αὐτοῦ ἡ καθαρότης ἐστὶ τῆς καρδίας, Α′ 158, ριγ′. Τί λέγεται διανοητικὴ ἢ πρακτικὴ φιλοσοφία—, Α′ 166, ργζ′. Τίς ἡ ὠφέλεια τοῦ—ἐκ τῆς ἡσυχίας, Α′ 157, ρια′. Τελείωσις—καὶ περίλαμψις αὐτοῦ ὑπὸ θείου φωτὸς κ.λ.π., Β′ 251,5 ἑξ. Τήρησις—, Β′ 282, κϛ′. Τήρησις —καὶ νῆψις, Β′ 275, γ′. Τί ἐστι ἀκαθαρσία—κατὰ πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον λόγον, Β′ 32, λδ′. Τί ἴστησι τόν—τῆς περὶ τὰ πάθη πλάνης, Β′ 224, ιθ′. Τίνες αἱ τέσσαρες αἰτίαι αἱ τῷ — δίδουσαι τοὺς λογισμούς, Β′ 26, ϟβ′. Τίνες εἰσὶν αἱ τοῦ —κινήσεις, ὡς πρὸς τὴν ζήτησιν, ἐρεύνησιν, ἐκζήτησιν, ἐξερεύνησιν, Β′ 152, κζ′. Τί ποιητέον διά τε τόν— καὶ τὸ σῶμα, Β′ 130, κα′. Τί ποιοῦσι τῷ—τὰ πάθη, ἢ ἡ ἀγάπη Θεοῦ, Β′ 14, γ′. Τί συμβαίνει τῷ—νεύοντι τῷ Θεῷ, ἢ τῇ σαρκί, Β′ 29, ιβ′. Τί συμβαίνει τῷ—, ὅταν ἁρπαγῇ οὗτος ὑπὸ ἀγάπης καὶ θείας γνώσεως, Β′ 4, ιβ′. Τί τὸ τετράπλοκον ἅρμα, ἀνάγον τόν—εἰς οὐρανούς, Β′ 206, κδ′. Τὸ κατὰ χάριν πάθος θεώσεως, πότε ἐπιγίνεται καὶ τί τῷ—ποιεῖ καὶ τῷ λόγῳ, Β′ 102, ξγ′. Τήρησις—, Γ′ 43,23. Τήρησις—, εἰς ἣν Γρηγόριος Σιναΐτης ἐμύησε μοναχοὺς εἰς Ἄθων, Δ′, σ. 30. Τήρησις—, κατ' Ἀββᾶν Ἀγάθωνα, Δ′ 22,1 ἑξ. Τήρησις—, καθ' Ἅγ. Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, ἕτερον τῆς τηρήσεως λογισμῶν, Δ′ 23,12 ἑξ. Τήρησις—, κατὰ τὸν Ἅγιον Σάββαν, Δ′ 21,21 ἑξ. Τήρησις—, τί ἐστι, Δ′ 132, β′. Τὸ ἀρρέμβαστον τοῦ—, διὰ τῆς καρδιακῆς προσευχῆς Ἰησοῦ χορηγεῖται, Δ′ 244, κδ′. Τὸ φανταστικὸν τῆς ψυχῆς καὶ δ—, Δ′ 139, ιϛ′, ιζ′, ιη′, ιθ′. Τὸ τῆς ψυχῆς φανταστικόν,— καὶ αἰσθήσεως μεθόριον γίνεται, Δ′ 139, ιζ′. Τρεῖς τρόποι, δι' ὧν δ—ἐπιβαίνει τῇ τοῦ Θεοῦ θεωρίᾳ, Δ′ 331, μζ′, Ε′ 6, ζ′. Τύφλωσις—, Δ′ 31, ε′. Τῷ κεκαθαρμένῳ—χορηγουμένη χάρις, μυστικῶς καὶ ἀπορρήτως, Δ′ 192,10. Τί νοεῖ δ—κατὰ τὰς ἀληθεῖς θεωρίας, Ε′ 196,37 ἑξ. Ὕλη—, κενοδοξία καὶ ἡδονή, Α′ 116, ριγ′. Ὑψιστα ἀποτελέσματα—, διὰ παντὸς ὄντος πρὸς τὸν Θεόν, Β′ 20, μη′. Ὑγεία ἢ νόσος—, γνῶσις ἢ ἀγνωσία, Γ′ 23, 18. Φυλακὴ καὶ τήρησις—, Α′ 158, ριε′. Φυλακή—καὶ ἐπίκλησις Ἰησοῦ, Α′ 156, ργ′. Φυλακή—, προσομοιαζομένη τῷ φυσικῷ ἅλατι, Α′ 154, πζ′. Φῶς—, Α′ 183, οδ′, οε′. Φόβος Θεοῦ καὶ πόθος τόν—μετεωροπόρου ἀπεργάζονται δι' ὑψηλῆς θεωρίας καὶ ἀναβάσεως, Β′ 259, κβ′. Φρονίμου ἢ ἄφρονος—, ἀνάλογοί εἰσιν οἱ λόγοι, Β′ 35, νη′. Φωτισμός—καὶ ψυχῆς ἐπιμέλεια, Γ′ 23,18. Φαντασίαι οἰκεῖαι τῇ ψυχῇ καὶ τῷ—, Δ′ 264, ξθ′. Φυλακή—, Δ′ 21,27. Φαντασία—, Γ′ 99,37. Χρίσις—καὶ ἔσω ἀνθρώπου δι' ἁγιαστικοῦ ἐλαίου, Γ′ 201, οδ′. Ψυχή,—καὶ λόγος, δι' ὧν Θεὸς νοεῖται, Α′ 18, ϟη′. Ψηλαφητικὴ ἐνέργεια τῆς κατά— θεωρίας, συμβολιζομένη ὑπὸ ἐχίδνης, δηξάσης τὸν Παῦλον, Β′ 113, κγ′. Ψυχῆς κάθαρσις καί—ἐλευθερία, τίσι πραγματοποιοῦνται, Β′ 250,32 ἑξ. Ψυχὴ ἀγατεινομένη πρὸς τὸν ἀνείδεον—, Ε′ 19, λδ′, 20, λε′ ἑξ., 23, λϛ′. Ψυχή—ἐστι κ.λ.π., Ε′ 20, λδ′.

Νοῶν· τροφή—τὸ νοούμενον, Β′ 179, ξγ′, ξδ′.

Νύμφη·— πιστῶν, ἡ Ἐκκλησία, Γ′ 251, οθ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τὴν Χριστοῦ— διάγειν, Δ′ 98,5 ἑξ.

Νύξ·—, πῶς ὠφέλιμος νοητέα τοῖς θεωρητικοῖς, Γ′ 154,29 ἑξ. —, πῶς ὠφέλιμος νοητέα τοῖς πρακτικοῖς, Γ′ 154,10 ἑξ. —, τίς καὶ πῶς ἐστι νοητέα, Δ′ 36, λθ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ διέρχεσθαι τήν—τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 224, κε′.

Νύσσα, Γ′ 52,10.

Νῶε, Γ′ 6,15, Γ′ 199, ξθ′, Γ′ 200, οα′, Γ′ 213, ρβ′, Δ′ 153, νγ′.

Ξανθικός, μὴν ὁ Ἀπρίλιος, Γ′ 195, ξα′.

Ξένη· Γρηγόριος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς, πρός—μοναχήν, περὶ ἀρετῶν, παθῶν καὶ τῶν· τικτομένων ἐκ τῆς κατὰ νοῦν σχολῆς, Δ′ 91,1 ἑξ.

Ξενιτεία· Α′ 40,20,23, Γ′ 274, β′.—, προοίμιον θεοφιλοῦς πολιτείας, Γ′ 217, ριδ′. Ἀγάπη μοναχοῦ διά—, ἀναγκαία, Α′ 312, νβ′. Μισθός—, Β′ 249,17. Ὠφέλεια ἐκ—, Γ′ 238, ε′.

Ξύλον·— γνώσεως καλοῦ καὶ πονηροῦ, ποῖον νοητέον, Β′ 114, λβ′. — ζωῆς καί — γνώσεως καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 114, λα′. — ζωῆς καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ, τί εἰσι, Β′ 114, λ′. — ζωῆς, ὁ τῆς ψυχῆς νοῦς,— καλοῦ καὶ πονηροῦ ἡ τοῦ σώματος αἴσθησις, Β′ 114, λβ′, 115, λγ′, λδ′. — ζωῆς, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα μετοχῆς εἰς αὐτό, Β′ 226, νϛ′. — καλοῦ καὶ πονηροῦ, ἢ—ζωῆς, πότε ἐσθίεται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, Β′ 115, λδ′.

Ογδόη, ἡμέρα κατὰ τὴν Γραφήν, σὺν ἕκτῃ καὶ ἑβδόμῃ, τί μυστικώτερον δηλοῦσι, Β′ 59, να′-60, νζ′, νθ′, ξ′.

Ὁδηγός·— ἡσυχάζοντος, Δ′ 86,10 ἑξ. — καὶ διδάσκαλος πνευματικός, ἀπα-

ραίτητος, Δ′ 210, ιε′. — μονάζοντος ἀπαραίτητός ἐστι, Δ′ 26,33 ἐξ. — πνευματικός, ἀποταγέντος, Δ′ 207, ιδ′. —, ὁ πνευματικὸς πατήρ, Γ′ 300, ι′, Δ′ 236, λϛ′. ἀνάγκη ὑποταγῆς εἰς πνευματικόν—, Γ′ 311, νδ′. Ἀναγκαιότης διὰ μοναχόν—καὶ διδασκάλου, Δ′ 79, ιε′. Πνευματικός—, Ε′ 100,5 ἐξ., 23 ἐξ.

Ὁδοί· — πλεῖσται διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν, Α′ 22, ρμ′. — προοδευσάντων μοναχῶν, διατί ἀναγκαῖον ὅπως ἐκτίθενται, Α′ 58, γ′. —, πότε ὑπὸ μοναχοῦ ἐκ σκολιῶν εὐθεῖαι ποιοῦνται, Β′ 118, νϛ′. — τραχεῖαι, μεταβληθεῖσαι εἰς—λείας, ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ δυναστείας παθῶν καὶ νίκη κατὰ πειρασμῶν, Β′ 118, νδ′. — τραχεῖαι μεταβληθεῖσαι εἰς—λείας, πῶς νοητέαι, Β′ 118, νδ′-119 νη′.

Ὁδός· — ἀρετῆς, στυγνὴ κατ' ἀρχάς, προσηνὴς ἀργότερον καὶ ἄνετος γίνεται, Α′ 268, ϟγ′. — ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, σφόδρα ζητητέα ἐστί, Β′ 24, π′. —, δι' ἧς ὁ διάβολος ἔρχεται, τίς ἐστι, Β′ 122, οθ′. — δικαιοσύνης καί—ἁμαρτίας, μέσον τῶν δποίων ἵσταται ὁ ἄνθρωπος, αἱρούμενος μίαν αὐτῶν, Γ′ 10,1 ἐξ.— καθ' ὑπερβολήν, ἡ μείζων πασῶν ἀρετῶν ἀγάπη, Β′ 48, οδ′. — μοναχοῦ, κακῶς, μετρίως ἢ καλῶς ὁδευομένη, πτῶσις ἀπ' αὐτῆς ἢ διακοπὴ ταύτης, Δ′ 67, β′. — στενὴ καὶ τεθλιμμένη, δι' ἀσκουμένους συγχρόνως ἐστὶ χαρίεσσα κ.λ.π., Α′ 321, πθ′. Ἀποτελέσματα μὴ γνώσεως ὁδεύσεως τῆς πνευματικῆς—, Β′ 47, ξε′. Ποία ἡ —σωτηρίας, Β′ 245, 40-246,6.

Ὁδύναι ἀκούσιαι καὶ ἔλεος Θεοῦ ἐν αὐταῖς ἐγκρυπτόμενον, Α′ 118, ρλθ′.

Ὀδύνη· Β′ 290, θ′, Β′ 294, ξγ′, Γ′ 278, κδ′. — καὶ ἡδονή, πότε νικῶνται, Β′ 100, νδ′. — καὶ πειρασμός, Β′ 202,6. — καὶ ἡδονή, πότε ἀπαύστως ἐνεργοῦνται, Β′ 100, νε′. — καὶ ἡδονή, ἐξ ἀφροσύνης γεννῶνται κ.λ.π., Γ′ 14,4. —, λύπη κ.λ.π., νικῶσι μολυσμὸν ἡδονῆς, Γ′ 288, ξε′. — μία ἐστιν, ἡ τῶν θείων ἀποτυχία, Β′ 199,8 ἐξ. —, πρέπον ἀποτέλεσμά ἐστι τῇ ἡδονῇ, ὑπὸ τοῦ διαβόλου σπειρομένη, Β′ 107, πϛ′. — τῇ ἡδονῇ ἐκκρούεται, Γ′ 293, πϛ′. Διατί δεῖ ἀρνεῖσθαι τήν—καὶ ἡδονὴν τῆς παρούσης ζωῆς, Β′ 99, νβ′. Διατί δεῖ δέχεσθαι τὸν ἄνθρωπον τήν—ὡς ἀξίαν αὐτοῦ, Γ′ 14, 14-30. Εἰ ὁ ἄνθρωπος μόνης τῆς καθ' ἡδονὴν καί—γεύεται τῆς αἰσθητικῆς τῶν σωμάτων διακρίσεως, ἐσθίει τὸ ξύλον καλοῦ καὶ πονηροῦ, Β′ 115, λδ′. Περὶ ἐνάρξεως ὑπάρξεως ἡδονῆς καί—ἐπιρροῆς αὐτῶν ἀνθρώποις κ.λ.π., Β′ 153, λα′, 154, λδ′, λε′, λϛ′, λζ′, λη′, λθ′. Προϋποθέσεις διὰ τὸ γενέσθαι ὑπεράνω—καί ἡδονῆς, Γ′ 312, νθ′. Σχέσεις—καὶ ἡδονῆς καὶ ἀμφοτέρων ἀποφυγή, Β′ 99, νγ′. Τί διδάσκει ὁ πρός—σώματος δεχόμενος μάστιγας, Β′ 170, ιε′. Τὸ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς —, ἐν τῷ παθητῷ προδήλως ὑπάρχει τῆς φύσεως, Β′ 155, μβ′. Τρόποι ὁμαλίσεως τῆς—διὰ ὑπομονῆς, Β′ 118, νη′.

Ὀζίας, Β′ 119, ξγ′, Β′ 120, ξϛ′.

Ὀθόνια ταφῆς Χριστοῦ, τί συμβολίζουσι, Β′ 61, ξα′.

Οἴησις· Β′ 129, ιβ′, ιγ′, Γ′ 41,2, Γ′ 74,25, Γ′ 142,26, Γ′ 159,28, 160, 5, Γ′ 215, ρι′, Γ′ 217, ριδ′, Γ′ 219, ριε′, Γ′ 221, ρκβ′, Γ′ 256, ρδ′, Γ′ 257, ρϛ′, ρζ′, Γ′ 264, ρμ′, Γ′ 305, λβ′, Δ′ 50, ρη′, Δ′ 54, ρκα′, Δ′ 61, ρλβ′, Δ′ 70, ι′, Δ′ 86,32, Δ′ 102, 32.—, αἰτία παραδόσεως ἡμῶν ἐχθροῖς, Α′ 144, κε′. —, ἀφανὴς ἀπώλειά ἐστι, Γ′ 140,31. — ἀρχὴ τῆς κατὰ φαντασίαν θεωρίας, Δ′ 60, ρλα′. — γεννᾷ ὑπόκρισιν, Δ′ 100, 15. — διατί ἀναξηραίνεται ὑπὸ Θεοῦ, Β′ 104, οδ′. — ἐγένετο μήτηρ καὶ ρίζα τῶν ἀνιαρῶν τοῦ προπάτορος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ, Δ′ 210, ιε′. —ἐκδιώκει χάριν, Γ′ 142,12. —, ἤγουν κενοδοξία καὶ ἀμέλεια, Ε′ 94,22 ἐξ. — καὶ ἀλαζονεία, αἴτια βλασφημίας, Α′ 115, πζ′. — καὶ ἀπάθεια, Β′ 311, ριθ′. — καὶ φθόνος, ἐνίοτε παρέπονται τῇ γνώσει, Β′ 47, ξα′. — καὶ φθόνος, ἴδια ὑπερηφανείας εἰσί, Β′ 206, ιθ′. — καὶ πλάνη, Γ′ 19,7. —, φυσίωσις καὶ πτῶσις ἐξ ἁγιότητος εἰς ἁμαρτίαν, Γ′ 234, πβ′. — καὶ οἰκονομία πειρασμῶν, Δ′ 85,18 ἐξ. —, κυρία παθῶν, Δ′ 49, ρδ′. —, μέγας κίνδυνος τοῦ μοναχοῦ, Γ′ 218, ριε′. — ὅτι οὐδένα λόγον ἔχει, Γ′ 221, ρκγ′. —, πήρωσίς ἐστι ψυχῆς, Γ′ 190, μθ′. —, πῶς νικᾶται, Γ′ 283, με′. — πάντων δεινότερον καὶ παγχάλεπον χρῆμά ἐστι, Δ′ 354, ξβ′. — ποιεῖ πίπτειν τοὺς τελείους, Δ′ 67, β′. — ρίζα πάντων ἀνιαρῶν, Δ′ 210, ιε′. — σπιλοῖ τὰ γενόμενα καλά, Γ′ 177, ιζ′. — σύνοικος τῆς κενοδοξίας ἐστί, τῷ τὴν ἀλήθειαν ἀρετῆς ἕνεκεν ἐπιτηδεύοντι, Β′ 110, α′. — τυφλοῦ, Γ′ 101,12. — τυφλοῖ τὸν νοῦν, Γ′ 27,29. — φυσιοῦσα, Β′ 166, ϟϛ′. — φαρισαϊκή, Γ′ 284, μη′. — χαλινοῦται εἰς περιπτώσεις διαφόρους ὑπὸ Κυρίου, Α′ 289, ξβ′. —, ψυχικὸν πάθος, Α′ 261, πα′. Ἀνάγκη ἀσφαλίσεως λογισμοῦ ἀπό—, Α′ 122, ρπη′. Ἀποτελέσματα—διὰ ἀρετὴν ἢ γνῶσιν, Β′ 138, νθ′. Ἀκολασία καί—, ἰσοδύναμα ἁμαρτήματά εἰσι, Γ′ 281, λϛ′. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 86,14 ἐξ., Γ′ 175, ια′, ιβ′, Γ′ 281, λε′, Γ′ 293, πγ′, πδ′, πε′. Δέησις θεωρητικοῦ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ φρονήματος—, Δ′ 351, ξα′: Εἰς τί δδηγεῖ ἡ—ἡμᾶς ἐνίοτε, Γ′ 144,3 ἐξ. Κίνδυνος πτώσεως μοναχοῦ εἰς βόθρον—, Β′ 29, ιδ′. Ὀξὺ βέλος—, Γ′ 318, πα′. Πῶς ἀποφεύγεται ἡ δουλεία εἰς—, Β′ 38, π′. Πλάνη διάδοχος—, Δ′ 87,16 ἐξ. Πνεῦμα—, Δ′ 59, ρκη′. Ταπεινοφροσύνη ὑπὸ ματαίας—ἀγνοηθεῖσα, τί ποιεῖ τοὺς μοναχοὺς πάσχειν, Β′ 106, πα′. Τί ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀποβολὴν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου τῆς—, Β′ 130, κβ′. Φόβος—ἐκ νίκης κατὰ κενοδοξίας, Β′ 224, κη′. Φόβος πτώσεως εἰς—, Γ′ 19,27.

Οἰκοδομή· Λόγοι πρός—ἐκφερόμενοι, ἐκ θησαυρῶν καρδίας ἀγαθῶν, Γ′ 350, πε′. Ποῖα ἀγαθὰ οἰκοδομοῦμεν, κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν γενομένην—τῷ θεμελίῳ τῆς πίστεως, Β′ 71, ιβ′. Περὶ —ψυχῆς δι' ἀρετήν, Γ′ 90, 1-92,8.

Οἰκοδόμοι· οἱ βουλόμενοι εἶναι—τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες δὲ καὶ γράφοντες χωρὶς πνεύματος, ψυχικοί εἰσι, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, Δ′ 58, ρκη′.

Οἰκονομία τῆς Χριστοῦ παρουσίας, Γ′ 234, ρν′.

Οἰκονομικός, ὡς πρὸς τὴν περιποίησιν χρημάτων, τίς ἐστι, Β′ 30, ιθ′.

Οἶκος, συμβολίζων βασιλείαν, Β′ 28, β′.

Οἰκτίρμων καὶ ἀγαθὸς ὁ Κύριος, ὅσον οὐδείς ἐστι, ἀλλὰ τῷ μὴ μετανοοῦντι οὐκ ἀφίησι, Α′ 114, οη′.

Οἶνος· — καὶ ἄρτος μεταβαλλόμενα εἰς αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 270, ογ′. — μετατραπεὶς ἐξ ὕδατος, σύμβολον θεώσεως ἀνθρώπου ὑπὸ ἐναγθρωπήσαντος Λόγου, Β′ 114, κϛ′. —, οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 309, λβ′, λγ′. — οὐ μεταλαμβάνεται, ὡς ἐπικίνδυνος, ὑπὸ νέων μοναχῶν, Α′ 133,22. — πνευματικὸς μεθύσκων, Γ′ 211, ϟθ′.

Ὀκτώ· ὁ ἀριθμός—, τί συμβολίζει, Β′ 64, οθ′, π′.

Ὀκνηρία· ἀποτελέσματα—, Γ′ 180, κη′.

Ὀλοφέργης, Α′ 137,27.

Ὁλόκληρος· — ἐστι ὁ τὴν πρᾶξιν μετὰ γνώσεως καὶ τὴν θεωρίαν· οὐκ ἄπρακτον διανύων, Β′ 145, ϟδ′. Τέλειος, δόκιμος καί—, τίς καὶ πῶς γίνεται, Β′ 145, ϟε′, ϟϛ′.

Ὅλεθρος, πότε ἔρχεται, Γ′ 28,1.

Ὀλιγοπιστία, τῶν κατὰ σάρκα φρονούντων, Δ′ 57, ρκϛ′.

Ὁμιλία Θεοῦ καὶ καθαρμὸς νοῦ, Β′ 291, κα′.

Ὁμιλίαι· — ἄκαιροι, τί προξενοῦσι, Β′ 276, ι′. — φαῦλοι διαφθείρουσι τοὺς ἐναρέτους, Α′ 10, μδ′.

Ὄμμα δεῖ εἶναι ἀμετεώριστον ἐν τῇ προσευχῇ, Α′ 186, ρι′.

Ὄμματα· ἔνδον—, Α′ 161, ρλ′.

Ὁμοίωσις· — Θεῷ, Β′ 194,18. — Θεῷ καὶ υἱότης, Β′ 215, πη′. — Θεῷ κ.λ.π., ἀποτέλεσμα τῆς θεολογικῆς μυσταγωγίας, Β′ 185, ϟδ′. — Θεῷ, πῶς διατηρεῖται, Γ′ 334, λε′. —

τῶν μετεχόντων πρὸς τὸ μετεχόμενον, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′. 'Αποτελέσματα —ἡμῶν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἢ πονηρόν, Β′ 214, νθ′. "Ανθρωπος πλασθεὶς καθ'—Θεοῦ, πῶς νοητέος, Γ′ 329, ια′. Νοῦς σώζων τὸ καθ'—, Β′ 301, ιη′. Πῶς ὁ μοναχὸς δεκτικὸς γίνεται τῆς πρὸς Θεόν—, Β′ 246,10 ἑξ. Προϋποθέσεις—Θεῷ, Γ′ 334, λδ′, λε′. Πότε ἡ χάρις ἄρχεται ἐπιζωγραφεῖν τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ'—, Δ′ 111, 30 ἑξ. Τὸ καθ' —, πῶς πλουτεῖται, Β′ 250,20. Τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' —Θεοῦ, ὃ μόνος ἔχει ἄνθρωπος, πῶς νοητέον, Β′ 238, 4-16. Τὸ καθ'— τῶν ἀγγέλων μεῖζον τοῦ ἡμετέρου ἐστί, καὶ διατί τοῦτο, Δ′ 157, ξδ′. Τὸ καθ'—, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Δ′ 292, ϟς′. Ψυχή, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ'—, Δ′ 147, μ′.

'Ομολογεῖν· ἀποτελέσματα τοῦ πιστεύειν καί—, Β′ 159, ξα′.

'Ομολογία· δρασις Χριστοῦ καί—, Α′ 97, ιδ′.

'Ομφαλόψυχοι, ἀποκαλοῦνται συκοφάντικῶς ὑπό τινων, οἱ ἑαυτοῖς ἐν τῷ εὔχεσθαι προσέχοντες τὴν ὄψιν, Δ′ 129,36.

'Ογειδίζειν· μοναχὸς ἀποφεύγει τὸ —πταῖσμα ἀδελφοῦ, ἵνα μὴ τῆς ἀγάπης ἐκπέσῃ, Α′ 319, πα′.

'Ογειδισμός· Ὑπομονὴ ἐν—, ἀγνείας αἰτία, Α′ 99, μθ′.

"Ογειρα·—, τί εἰσι, Α′ 245, λη′. — χρηστὰ καὶ διάκρισις καλῶν καὶ φαύλων, Α′ 245, λζ′, λη′.

'Ογήσιμος, Α′ 211,4.

"Ονομα·— Θεοῦ καὶ Πατρὸς οὐσιωδῶς ὑφεστὼς ἐστιν ὁ μονογενὴς υἱός, Β′ 191,24. — 'Ιησοῦ, ἀδιάλειπτον μελέτημα, Δ′ 205, ιγ′. 'Αποτελέσματα μελέτης καὶ μνήμης—'Ιησοῦ Χριστοῦ, Α′ 251, νθ′. «'Αγιασθήτω τό—σου», πῶς ἑρμηνευτέον, Β′ 192,7 ἑξ. Δύναμις ἐπικλήσεως—'Ιησοῦ Χριστοῦ, Ε′ 88,22 ἑξ. 'Επιβράβευσις ἐπελεύσεως 'Αγ. Πνεύματος διὰ Πατρὸς ἐν τῷ—'Ιησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 204, ιβ′. 'Επίκλησις ἐναργὴς τοῦ Θείου—, Δ′ 8,2,11. 'Επίκλησις συνεχὴς—Κυρίου, Δ′ 13, β′. 'Επίκλησις—'Ιησοῦ Χριστοῦ, ἀρχὴ πάσης θεοφιλοῦς ἐργασίας ὡς καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη, Δ′ 202, η′, θ′, 204, ια′. Μοναχός, 'Ιησοῦ—μαστίζει πολεμίους, Α′ 156, ρ′. Μελέτη—Θεοῦ, συχνοτέρα τῆς ἀναπνοῆς, Γ′. 19,33. Μνήμη—Κυρίου 'Ιησοῦ, Δ′ 270, οδ′. Προσευχὴ ἀδιάλειπτος τῷ—'Ιησοῦ, Δ′ 247, μθ′. Προσευχὴ ἐπικλήσεως—'Ιησοῦ Χριστοῦ, Ε′ 63,8 ἑξ.

'Ονόματα· ἑρμηνεία καὶ συμβολισμὸς διαφόρων—, Γ′ 165 ἑξ.

"Οντα·— ἐξ οὐκ—γενόμενα, Β′ 92, θ′. — λογικὰ καὶ νοερὰ καὶ ὕπαρξις αὐτῶν Β′ 31, κζ′. —, ὅτι τὰ μὲν ἀγαθά εἰσι, τὰ δὲ φαῦλα, ταῦτα δὲ ἢ παρόντα ἢ μέλλοντα, Β′ 182, οη′. — πάντα νοούμενα λέγονται, Β′ 53, η′. 'Αρχή, μεσότης καὶ τέλος τῶν—, πῶς ὁ Θεός ἐστι, Β′ 53, ι′. 'Απάθεια καὶ δρασις τῆς φύσεως τῶν—, Γ′ 295, ϟ′. Γνώσεις περί—, ἔχουσαι φυσικῶς συνηρτημένας τὰς ἀποδείξεις, Β′ 53, θ′. Γνῶσις τῶν—, Β′ 227, οδ′. Γνῶσις δρατῶν καὶ ἀοράτων—, δόξα αὐτῶν ἀψευδής, Δ′ 35, κε′. Δεῖ τὸν μοναχὸν γεύεσθαι τὴν θείαν τῶν—ἐπιστήμην, Β′ 56, λβ′. 'Εκ τῆς διαφορᾶς τῶν—τὴν ἐνυπόστατον τοῦ ὄντος διδασκόμεθα σοφίαν, Β′ 103, οα′. 'Εκ τῶν—τὸν τῶν—αἴτιον γινώσκομεν κ.λ.π., Β′ 103, οα′. Μέθεξις θείας ἐλλάμψεως καὶ γνῶσις τῶν—, Δ′ 157, ξε′. "Ορος καὶ μέτρον τῶν —, τί ἐστι, Β′ 168, γ′. "Οτι οἱ τῶν —λόγοι καὶ οἱ τῶν κατ' ἀρετὴν τρόποι, τῶν θείων ἀγαθῶν τύποι εἰσί, Β′ 105, οη′. Οὐσία τῶν—, τίνι τρόπῳ συνυπάρχει Θεῷ, Β′ 31, κη′. Παμφαεῖς θεωρίαι τῶν—, πότε προϋπαντῶσιν ἡμᾶς, Β′ 55, κα′. Πάντων τῶν—καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀγαθῶν, ὁ Θεὸς αἰτία ἐστί, Β′ 140, ξη′. Πάντων τῶν—κρεῖττον καὶ τιμιώτερόν ἐστι τὸ τῷ Θεῷ φαινόμενον προσφιλές, Β′ 170, ις′. Πάντων τῶν—ὑπέρκειται ἀσυγκρίτως κατὰ πάντα τρόπον ἡ αὐτῶν αἰτία, Β′ 91, ϛ′. Περὶ μετοχῆς Θεοῦ τοῖς—, Β′ 91, ϛ′; 92, ζ′. Περὶ Νόμου τινὸς θείου, ἐνυπάρχοντος τοῖς—καὶ ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, Β′ 129, ιβ′, ιγ′. Περί—μετεχόντων καὶ μὴ μετεχόντων, ὅτι Θεοῦ εἰσι, Β′ 59, μη′, μθ′, ν′. Περὶ οὐσίας τῶν—, Β′ 91, ϛ′. Πότε ἡ τῶν—φύσις οὐ δυνατὸν κατὰ λόγον ὁρᾶσθαι, Β′ 172, κζ′. Πῶς θεωρητικὸς νοῦς, ἔχων τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, εὑρίσκει τὴν ἀλήθειαν καὶ γίνεται ὑπεράνω τῆς οὐσίας τῶν—, Β′ 108, ϟδ′. Τίνος δεῖται ἡ τῶν—ἁπλανὴς θεωρία, Β′ 120, ξζ′. Φυσικὴ θεωρία, ἤτοι αἱ περὶ τῶν—δόξαι, πύργοι ὠκοδόμηνται τῷ μοναχῷ κατὰ δαιμόνων, Β′ 120, ξε′.

'Οξυχολία· Β′ 312, ρκε′. — μήτηρ θυμοῦ, Β′ 312, ρκζ′.

'Οπτασία·— Θεοῦ, Γ′ 304, κϛ′. 'Ενύπνιον—, Γ′ 344, ξδ′. Κίνδυνοι ἐξ— καὶ τί ποιητέον κατ' αὐτήν, Α′ 185, ϟδ′.

"Οπτασίαι, Γ′ 294, πθ′, 295, ϟδ′.

'Οράματα·— φυσικῆς θεωρίας, Γ′ 342, νη′. — ψευδῆ, δι' ὧν ἠπάτησε σατανᾶς μοναχούς, στερουμένους διακρίσεως, Α′ 87,21, 88,41. Περὶ τοῦ ἀπατηλοῦ τῶν—, Α′ 245, λϛ′. Περὶ τοῦ ἐπισφαλοῦς τῶν—, Α′ 245, λη′, 246, λθ′, μ′. Περί—ἀληθῶν καί—ψευδῶν, Δ′ 268, ογ′. Προσοχὴ ἐκ πλάνης δῆθεν—, Δ′ 76, ι′.

'Οράσεις·— ἀπατηλαί, Γ′ 309, με′. — προφητῶν, Δ′ 261, ξζ′. Περί—, Γ′ 313, ξ′, ξα′. Περὶ προσοχῆς εἰς τάς—ὑπὸ τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 85,29 ἑξ.

"Ορασις·— ἀληθὴς Θεοῦ, Α′ 26, ρο′. — ἀοράτου τοῖς διανοίας ὀφθαλμοῖς, Α′ 235, γ′. — βασιλικωτάτης Τριάδος, ἡ μία τῆς τριπλῆς μορφῆς τοῦ τέλους ἀνθρώπου, Α′ 329,10. — βυθοῦ ὑψηλοῦ, ὑπὸ ἡσυχίας καρδιακῆς, Α′ 161, ρλβ′. — Θεοῦ ἢ θεωρία, ἧς 'Αδὰμ ἀνάξιος κατέστη μετὰ τὴν πτῶσιν, Α′ 330,15 ἑξ. — Θεοῦ ὑπὸ ἀνθρώπου, πότε πραγματοποιεῖται, Α′ 153, οε′. — Θεοῦ ὑπὸ ἀνθρώπου, τίσιν ἀρεταῖς κατορθοῦται, Α′ 152, ξζ′. — Θεοῦ ὑπ' ἀνθρώπων, διὰ νοῦ, ἐν καθαρότητι καρδίας, Α′ 24, ρνδ′. — Θεοῦ ὑπὸ Μωσέως, εἰκόνος ὄντος νοῦ, Α′ 162, ρλθ′. — Θεοῦ δι' ἀπαθείας καὶ ταπεινώσεως, Β′ 46, νη′. — Θεοῦ, ὡς ἐφικτὸν τῇ καρδίᾳ, Α′ 161, ρλα′. — Θεοῦ ὑπ' ἀνθρώπων καὶ καθαρότης καρδίας, Β′ 48, οβ′. — Θεοῦ ὑπ' ἀνθρώπου, παρεχομένη ἀναλόγως ἐπιδόσεως εἰς πρᾶξιν καὶ θεωρίαν, Β′ 85, π′. — Θεοῦ ὑπ' ἀνθρώπου, τὸ ἀκρότατον τέλος τῶν ἀγαθῶν ἐστι, καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Β′ 85, π′. — θείου κάλλους, Γ′ 295, ϟ′. —Κυρίου ὑπ' ἀνθρώπου, ἐν σχέσει πρὸς εἰρήνην καὶ ἁγιασμόν, Α′ 65, 15 ἑξ. — Λόγου καὶ δι' αὐτοῦ νόησις Πατρὸς ὑπὸ ποθοῦντος, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Β′ 83, ογ′. — μεγαλείων Θεοῦ, Α′ 312, νγ′. — νοερά, Α′ 97, ιε′. — νοητῶς 'Αγ. Τριάδος, ὑπὸ ἀνθρώπου, Α′ 159, ριζ′. — πνευματική, πῶς ἐκλεπτύνεται, Α′ 242, κζ′. — πνευματική, Γ′ 241, κδ′, κε′. — σωτηρίου Θεοῦ, πότε ἐπιτυγχάνεται, Β′ 118, νϛ′. — τόπου Θεοῦ, πότε δυνατή ἐστι, Α′ 181, νη′. — ὑπὲρ δρασιν, Δ′ 266, ο′. — ὡς ἐν ἐσόπτρῳ, τῆς μετὰ τὸ τέλος ζωῆς κ.λ.π., Β′ 270, οε′. 'Απάθεια καί—'Ιησοῦ ὑπὸ κτησαμένου αὐτήν, Α′ 283, λζ′. Διατί ἀνάγκη μὴ παθεῖν τὸν μοναχόν—ἀγγέλων ἢ δυνάμεων ἢ Χριστοῦ, αἰσθητῶς, Α′ 187, ριε′. 'Ιερουσαλήμ, ἑρμηνευόμενον — εἰρήνης, Β′ 125, ϟζ′. Διατί καὶ πῶς ἡ —ὑπ' ἀνθρώπων Λόγου, ὃς ἐγένετο σάρξ, Β′ 80, ξ′. Πόθος—Πατρὸς ἐν οὐρανοῖς ὑπὸ μοναχοῦ, Α′ 187, ριγ′. Ποία Θεοῦ—ἀδύνατός ἐστι, Α′ 83,21 ἑξ.

"Οργανα, ἐν ἀνθρώπῳ, δεκτικὰ θείων χαρισμάτων, Β′ 133, λγ′.

'Οργή· Β′ 220, ο′, Δ′ 45, ϟα′. — ἀποβλητέα ἐκ διανοίας, Α′ 72,1 ἑξ. —, διατί ἀπορριπτέα, Α′ 13, ξθ′. — ἐγκαταλείψεως ὑπὸ Θεοῦ, πότε γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 128, ια′. —, ἐν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ′ 9,35. —, ἤτοι ἐγκατάλειψις, διατί καὶ πῶς λαμβάνει χώραν δι' ὑψηλό-

φρονα νοῦν, Β′ 129, ιϛ′. —, ἤτοι ἐγκατάλειψις, διατί σωτήριός ἐστι δι᾽ ὑψηλόφρονα νοῦν, Β′ 131, κγ′. —, ἤτοι ἐγκατάλειψις, τί ἐπιφέρει εἰς τὸν μὴ σωφρονιζόμενον διὰ ταπειγώσεως, Β′ 129, ιζ′. — Θεοῦ, πῶς ἀποφεύγεται ὑπὸ ἀνθρώπου, Α′ 295, ϟα′. — Θεοῦ, τί ἐστι καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς αὐτῆς, Β′ 128, θ′, ι′. — κατὰ πλησίον, Α′ 102, ρη′. — κατὰ τὴν φύσιν καὶ ἐκκοπὴ θελήματος, Α′ 30, α′. —, λύπην ἐνίοτε ἀκολουθοῦσα, Β′ 40, ϟε′. —, οὐ δι᾽ ἐρῶντα ἀληθοῦς προσευχῆς, Α′ 182, ξε′. — οὐκ ἐπιτρεπτὴ καὶ ὅταν τις ὑβρισθῇ, Β′ 6, κθ′. Ἀποτελέσματα—, Α′ 70,19-72,3 74,12 ἐξ. Ἀνάγκη νίκης κατ᾽—, Δ′ 121,22 ἐξ. Διατί δεῖ τήν—φεύγειν, Α′ 72,3 ἐξ. Λογισμός—, Β′ 221, ϟ′. Οὐ δεῖ ἔχειν—πρὸς ἄνθρωπον, Β′ 50, πδ′. Πάθος—, ὑπερηφανείᾳ στηρίζεται, Α′ 133,38 ἐξ. Περὶ πάθους—καὶ πῶς καταπολεμεῖται, Α′ 133,34 ἐξ. Ρίζα—ἐκκοπτέα, Α′ 73, 31-74,10. Τελεία ἰατρεία—, ποία ἐστί, Α′ 74,10 ἐξ. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περί—, Α′ 70,11 ἐξ.

Ὀργίζεσθαι καὶ μὴ ἁμαρτάνειν, πῶς νοητέον, Α′ 71,15 ἐξ.

Ὀρεινή· ἡ Γραφὴ τὴν ὑψηλὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν τῆς φύσεως καλεῖ—, Β′ 119, ξα′.

Ὀρέξεις· περὶ τῶν κατὰ φύσιν—καὶ ἡδονῶν, Β′ 124, ϟ′.

Ὄρη· σχισμαί—κατὰ προφήτην, πῶς νοητέαι, Β′ 165, ϟβ′.

Ὄρθρος· προσευχὴ καρδιακὴ πρὸς Ἰησοῦν ἐν τῷ—, Δ′ 225, κϛ′. Πῶς δαπανᾶται ὁ καιρὸς τοῦ—ὑπὸ τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 225, κϛ′.

Ὅρκος· Ἀποτελέσματα—ἀληθοῦς ἐν τῷ Θεῷ καὶ ἐπιορκίας, Β′ 161, ξθ′. Ἀποφυγή—, Δ′ 118,16 ἐξ. Τί δεῖ ποιεῖν μετὰ συντελεσθέντα—, Δ′ 118, 20 ἐξ.

Ὅροι— ι′, Διαδόχου ἐπισκόπου Φωτικῆς, Α′, σ. 235.

Ὄρος— Ἅγιον, Δ′ 130,23, Δ′ 193, 30. — Ἁγιότητος, Δ′, σ. 3. Ἁγ.—, Ἄθως, Δ′, σ. 195. «Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν—καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται», πῶς νοητέον, Β′ 117, νγ′.

Ὁρώμενα· φύσις—, συμβολιζομένη διὰ φρυγάγων, ἃ συνέλεξεν ὁ Παῦλος κατὰ τὸ γαυάγιον αὐτοῦ, Β′ 113, κγ′.

Οὐαλίδ, υἱὸς Ἰσήμ, ἀρχηγοῦ Ἀράβων, Γ′, σ. 3.

Οὐρανός· περὶ—, σώματος οὐρανίου καὶ κινήσεως αὐτοῦ, Δ′ 136, ε′, ϛ′, ζ′.

Οὐσία· — ἀσώματος, λέγουσα, πράττουσα, θεωρουμένη, τοῦ εὖ εἶναι μεταδίδωσιν· ἡ δὲ σωματική, θεωρουμένη μόνον, Β′ 42, ιβ′. — ἡ ἄπειρος, μόνη ἁπλῆ, μονοειδής, ἄποιος, εἰρηναία, ἀστασίαστος, παντοδύναμος, δημιουργικὴ πάντων ἐστί, Β′ 42, θ′. — Θεότητος, μία καὶ τρισύπόστατος, Β′ 228, ϟα′. — θεία, ὅτι τῆς θείας ἐνεργείας διαφέρει, Δ′ 184, ρμα′, ρμβ′, ρμδ′, 185, ρμε′. — Θεοῦ, ἀμέθεκτός ἐστι, Δ′ 171, ρζ′, ρη′, ρθ′, 172, ρι′, ρια′, Δ′ 177, ρκα′, Δ′ 185, ρμε′. — Θεοῦ, ἀόρατός ἐστιν ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, Δ′ 187, ρμθ′. — Θεοῦ ἀπρόσιτος, 258, ξδ′. — Θεοῦ, γνωρίζεται ἐκ τῆς ἐνεργείας, Δ′ 184, ρμα′. — Θεοῦ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ ἐνεργεῖν αὐτοῦ, Δ′ 182, ρλδ′. — Θεοῦ οὐ γιγώσκεται, Δ′ 164, πβ′, πγ′, πδ′. — Θεοῦ, οὐ καθορᾶται, ἀλλ᾽ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, Δ′ 187, ργ′. — Θεοῦ οὐκ ἔστιν ἡ ἄκτιστος θεία ἐνέργεια, Δ′ 168, ϟε′. — Θεοῦ, οὐ μόνη ἄκτιστος, Δ′ 191,18. — Θεοῦ, παντάπασιν ἀμέριστός ἐστι καὶ ἀμέθεκτος, Δ′ 172, ρι′. — Θεοῦ, παντάπασιν ἀνώνυμός ἐστι, Δ′ 184, ριδ′, ρμε′. — Θεοῦ Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 182, ρλδ′. — καὶ ἐνέργεια Θεοῦ, Δ′ 159, ξθ′, ο′, 160, ογ′, οδ′. — καὶ ἐνέργεια, πῶς νοητέαι, Δ′ 182, ρλϛ′. — λογικὴ καὶ νοερά, ὡς καὶ αἴσθησις, διατί ἐδημιουργήθησαν, Β′ 223, ιγ′. — μία Θεοῦ, Δ′ 166, ϟ′. — τῶν ὄντων, τίνι τρόπῳ συνυπάρχει Θεῷ, Β′ 31, κῆ′. Ἄκτιστος—καὶ ἄκτιστος ἐνέργεια, διαφέρουσι, Δ′ 169, ϟε′. Διατί ὁ Θεὸς οὐκ ἔστιν—, κατὰ τὴν ἁπλῶς

λεγομένην—, Β′ 52, β′-ε′. Δι᾽ — αὐτοῦ, ὁ Θεὸς παραμένει μυστήριον, Β′ 92, θ′. Ἐνέργεια, εἰς τί διαφέρει τῆς—, Δ′ 184, ρμα′. Ἐνέργεια θεία, ἄκτιστος, οὐ ταὐτὸν τῇ Θεοῦ —ἐστί, Δ′ 178, ρκε′, 179, ρκε′, ρκζ′, ρκη′. Ἐνέργεια θεία, οὐκ ἐκ τῆς—γνωρίζεται, ἀλλ᾽ ἡ—ἐκ τῆς ἐνεργείας, Δ′ 184, ρμα′. Εὐνομιανοί, κακῶς λέγοντες μηδὲν διαφέρειν τὴν θείαν ἐνέργειαν τῆς θείας—, Δ′ 164, πγ′. Θεότης, μιᾶς—ἐστί, Β′ 227, πδ′. Θεωρία—Θεοῦ, Ε′ 57, ϟα′. Θεός,—ὑπερούσιός ἐστι, Δ′ 181, ρλδ′. Θεὸς ποιεῖ τὰ πάντα, μηδὲν πάσχων κατ᾽—, Δ′ 181, ρλδ′. Θέωσις οὐ μέθεξις τῆς θείας—, ἀλλὰ τῆς ἐνεργείας ἐστί, Δ′ 170, ρε′. Κακοδοξίαι Εὐνομιανῶν περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ—, Δ′ 178, ρκε′, ρκϛ′. Μέθεξις —τοῦ κτίσαντος, οὐχ ὑπάρχει, Δ′ 168, ϟδ′, ϟε′. Ὅτι οὐχὶ τὰ πάντα τῆς—μετέχει τοῦ Θεοῦ, Δ′ 170, ρδ′. Ὅτι τῆς—, οὐκ ἀδιάφορός ἐστιν ἡ ἐνέργεια, Δ′ 184, ρμγ′. Πᾶσα—, νοερὰ ἢ αἰσθητική, ἔλαβεν ἀναλόγους παρὰ Θεοῦ δυνάμεις, Β′ 42, ι′. Περὶ θείας—, Β′ 31, κῆ′. Περὶ νοητῶν—θείων καὶ ἀσωμάτων, εἰσδοχῆς αὐτῶν εἰς τὴν ἀπερινόητον ὡραιότητα τοῦ ἀπροσίτου κάλλους καὶ περὶ τοῦ ἰδίου τῆς ἄκρας ἀγαθότητος, Β′ 125, ϟϛ′. Περί—τῶν ὄντων, Β′ 91, ϛ′. Ποία—μετέχει Θεοῦ, Β′ 30, κδ′. Περί—Θεοῦ, Δ′ 176, ριθ′. Περί—καὶ ἐνεργείας Θεοῦ, Δ′ 182, ρλϛ′, 183, ρλζ′, ρλη′, ρλθ′. Περὶ τοῦ ἐν Θαβὼρ φωτός, ὅτι οὐκ ἦν—Θεοῦ, ἀλλ᾽ ἄκτιστος ἔλλαμψις, Δ′ 185, ρμϛ′-187, ρν′. Περὶ τοῦ ὅτι διαφέρουσιν ἡ θεία—τῆς θείας ἐνεργείας, Δ′ 173, ριβ′, ριγ′, 174, ριδ′, ριε′, 175, ριϛ′. Περὶ τῆς—τῆς μὴ ἐχούσης ἀρχὴν καὶ τέλος, Β′ 208, ξ′. Τὸ ἀεὶ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὴν λογικήν —, τῇ βουλήσει τοῦ δημιουργήσαντός ἐστι, Β′ 42, ιγ′. Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι διαιρέσεις εἰσὶ τῆς λογικῆς καὶ νοερᾶς—, Β′ 31, κϛ′.

Ὀφειλαί, πρὸς Θεόν, Γ′ 63,22 ἐξ.

Ὀφείλεται· ἑρμηνεία τοῦ «καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς—ἡμῶν», Β′ 191, 1-200,15.

Ὀφειλήματα· «Καὶ ἄφες ἡμῖν τά—ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν...», πῶς νοητέον, Β′ 199, 1-200,15.

Ὀφθαλμοί· Πυρράκης μετὰ κάλλους—, πῶς νοητέος, Β′ 79, να′.

Ὀφθαλμός, ἀκοίμητος Θεοῦ, Α′ 83,32.

Ὄφις· Ναάς, ἑρμηνευόμενον—, Α′ 199, 15, Α′ 206,14.

Ὄψις ἀνθρώπου, ἀνάλογος ἐσωτερικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, Γ′ 280, λα′, 281, λγ′.

Παγίδες· — σπειρόμεναι ὑπὸ πονηρῶν πνευμάτων, ἃς διαφεύγει τις διὰ τριῶν τρόπων, Α′ 327, 22,329,5. Πᾶσα σωματικὴ καὶ ψυχικὴ πρᾶξις μέσον ἔξ—ἐστί, Γ′ 81,16 ἐξ.

Παγκράτιος, Ἅγιος, Γ′ 111,6.

Παθεῖν· Ποῖος ὁ λεγόμενος τὰ θεῖα—, Β′ 171, ιη′.

Πάθη· Γ′ 34,22. — ἀποταξαμένου οὐ νικῶνται δι᾽ ἐμπλοκῆς εἰς βίου πραγματείας, Α′ 102, ρζ′. — ἀτιμίας δώδεκα, οὐδὲν δὲ ἐξ αὐτῶν δεῖ ἀγαπᾶν, Α′ 104, ρλε′. — ἀναιροῦνται τοῖς ὅπλοις τῶν ἐντολῶν, Β′ 217, ϛ′. — αὐξάνονται ὑπὸ δαιμόνων τῇ συνεργείᾳ τῆς ἡμετέρας ἀμελείας, Β′ 23, ξθ′. — ἀφιστάμενα τῶν σωματικῶν, πῶς μεταχειριστέα εἰσὶ διὰ τὴν τῶν οὐρανίων κτῆσιν, Β′ 102, ξϛ′. — ἀποβλητέα ὑπὸ ψυχῆς, διὰ τὴν ἔλευσιν ἐν αὐτῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 145,23 ἐξ. — ἀδιάβλητα, Δ′ 42, οζ′. — ἀφανῆ, Γ′ 172, γ′, Γ′ 233 ρμϛ′. —, αἰτία λογισμῶν, Δ′ 39, ξβ′. — ἀπομακρύνουσι καὶ σκοτίζουσι δι᾽ ἡμᾶς τὴν χάριν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 200, ε′. —, γνῶσις Θεοῦ καὶ ἀγνωσία, Α′ 24, ρνβ′. — γενικώτατα, τέσσαρά εἰσι, Β′ 218, ιθ′. —, γεννητικὰ ἑτέρων—, Δ′ 62, ρλε′. —, διὰ ποίων μέσων νικῶνται, Α′ 290, ξη′. —, διὰ πόνων καὶ ἀγώνων νικῶνται, Α′ 212,13 ἐξ. — διὰ προσευχῆς ἀνατρεπόμενα, Α′ 78, 18-20.

— διάφορα ὀνομαζόμενα, διὰ ψυχῆς ἐνεργοῦνται, Α′ 16, πε′. —, διὰ χάριτος Θεοῦ ἐκβαλλόμενα, Α′ 75,22. — δύο ἐναπομένοντα, διὰ τὸν νικήσαντα πάντα τά—μονάχόν, καὶ πῶς νικῶνται, Α′ 271, ϛθ′. —, διατί πολεμοῦσι τὸν μοναχόν, Β′ 295, ξθ′. —, διὰ τριῶν τινων κινοῦνται, Β′ 218, λβ′. — διάφορα καὶ τίνα τὰ ἀπαλλακτικὰ αὐτῶν, Β′ 220, ξη′, ξθ′, ο′, οα′, οβ′. — διάφορα, πῶς πολεμοῦνται, Β′ 45, μθ′. — δύο εἰδῶν εἰσι σωματικὰ καὶ ψυχικά, Β′ 9, ξδ′. — δύο, σκληρὰ καὶ βαρύτατα, πῶς ἐνεργοῦσι καὶ πῶς καταστέλλονται, Δ′ 50, ρι′. — ἐμποδίζοντα μνήμην Θεοῦ, Α′ 251, ξα′. — ἐν καθιερωμένῃ ψυχῇ καὶ γηραλέῳ σώματι, τί προξενοῦσι, Α′ 114, οζ′. — ἔνυλα καί—ψυχικά, πῶς ἀπομαραίνονται, Α′ 306, ιβ′. — ἐπεγειρόμενα δι᾽ ἐδεσμάτων καὶ ἡδυφαγίας, Α′ 20, ριζ′. — ἐκ γαστριμαργίας καὶ τρυφῆς, Β′ 172, κϛ′. — ἔκγονα φιλαυτίας, Β′ 35, νϛ′. —, ἐμπόδια ἀπαθείας, Γ′ 163,36. — ἐμπράκτως τελούμενα, ἐμπράκτως καὶ θεραπεύονται, Γ′ 281, λδ′. —, ἓν τῶν τριῶν αἰτίων τῶν ὁδηγούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ κακά, Β′ 18, λγ′. — ἐπιθυμίας, τίσιν ἀρεταῖς νεκροῦνται, Β′ 236,14 ἐξ. — ἔξ, κυκλοῦντα ἄνθρωπον, Γ′ 131,23 ἐξ. —, ἐξ ὧν χείμαρροι—κατακλύζουσι, Δ′ 49, ρε′. — ἡδονῶν θανατοποιὸν ἔχουσι νέκρωσιν, Δ′ 63, β′. — θυμικοῦ δυσκαταγώνιστα παρὰ τὰ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ τυγχάνουσι, Β′ 9, ξϛ′. — θηριώδη, Δ′ 39, ξγ′. —κακίας, τικτόμενα ὑπὸ ἀμελείας καὶ ραθυμίας, Α′ 16, πθ′. — κατὰ πρόληψιν, πότε πολεμοῦνται, Α′ 104, ρλη′. — κρατοῦνται διὰ τῆς πρὸς εὐσέβειαν γυμνασίας, Α′ 231,1 ἐξ. — καὶ ζήτησις χάριτος, Β′ 149, ιε′. — κάκιστα ἐν ψυχαῖς ἡμῶν, πότε φαίνονται, Β′ 218, λ′. — κινήσεως, πῶς ποιοῦνται ἵστασθαι, ἢ μειοῦσθαι, ἢ ἀφανίζεσθαι, Β′ 20, μζ′. — κινούμενα ἢ ἀναιρούμενα, τί ποιοῦσι, Β′ 210, ϛβ′. — κρατοῦντα νοῦ, τί ποιοῦσιν αὐτῷ, Β′ 14, γ′. — κρατοῦντα τοῦ λόγου, μορφοῦσι τὰς αἰσθήσεις πρὸς ἁμαρτίαν, Β′ 100, νη′. — καὶ σκοτισμὸς νοῦ, Γ′ 163,8,21. — νικῶνται δι᾽ ἀναγνώσεως, Γ′ 18,40. — καὶ δαίμονες Δ′ 56, ρκγ′. — καὶ δαίμονες, πῶς ἐνεργοῦσιν ἡμῖν, Δ′ 40, ο′, οα′. — καταναλισκόμενα ὑπὸ πυρὸς Θεοῦ, Δ′71, α′. — κενοδοξίας, οἰήσεως, ὑποκρίσεως καὶ πῶς ἀντιμετωπίζονται, Δ′ 102,31 ἐξ. — λογικῶς μορφούμενα καὶ πρακτικῶς ἐνεργούμενα, Α′ 106, ροη′. — νεκροῦσι νοῦν, Γ′ 325, ϛθ′. — οὐ νικῶνται διὰ μόνης τῆς εἰς ἐρημίαν ἀναχωρήσεως, Α′ 72,35 ἐξ. —, ὁδηγοῦντα εἰς τὴν ἐμπαθῆ ἀλλοίωσιν, Δ′ 63, δ′. — παχύνοντα τὸν νοῦν καὶ ἐμποδίζοντα αὐτὸν ἐκ τοῦ ὡς δεῖ προσεύχεσθαι, Α′ 181, να′. — πολεμοῦντα τὸν λογικὸν ἄνθρωπον, Α′ 15, οθ′. — πολλαπλασιαζόμενα ὑπὸ δαιμόνων, νεκρούμενα ὑπὸ θείου λόγου καὶ δακρύων, Α′ 278, ϛ′. — πολλὰ ἐνοχλοῦσι τὴν θεολόγον ψυχήν, περισσότερον δὲ ὁ θυμὸς καὶ τὸ μῖσος, Α′ 256, οα′. — πολλὰ ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐγκέκρυπται, Α′ 152, οβ′. — περικόπτονται ὑπὸ ἀγωνιζομένου, Β′ 45, μη′. — πολλὰ τῇ ψυχῇ κρύπτονται καὶ ἐλέγχονται, ὅταν τὰ πράγματα ἀναφαίνωνται, Β′ 46, νβ′. —, πότε ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων κινοῦνται, Β′ 219, λδ′. — προξενοῦσιν αἰώνιον κόλασιν, Β′ 19, λδ′. —, πῶς καταναλίσκονται, Β′ 224, ιη′. —, πῶς συνίστανται καὶ πῶς ὑπὸ νοῦ κ.λ.π. ἀφανίζονται, Β′ 101, ξ′. — σαρκὸς καὶ ἀτιμίας, Β′ 200,33 ἐξ. — σωματικὰ καὶ ὀνόματα αὐτῶν, Β′ 233, 14-24. — σωματικὰ καὶ ψυχικὰ τίσι ζώοις ὁμοιάζουσι, Β′ 305, νθ′. — σωματικά, τικτόμενα ἀπ᾽ ἀλλήλων καὶ ὀνόματα αὐτῶν, Β′ 233, 24-234, 29. — σκοτίζουσι, Γ′ 45,8. — σκοτίζουσι τὸν νοῦν, Γ′ 39,26. — σκληρὰ καὶ βαρύτερα, Δ′ 81,37. — συγκαλύπτουσι τὴν θείαν χάριν, Δ′ 201, ϛ′. — τὰς ἐννοίας κινοῦσι καὶ οὐχὶ

αἱ ἔννοιαι τά—, Α′ 306, ιδ′. — τέσσαρα ψυχῆς, κενοδοξία, χαρά, θυμός, δειλία, ὧν ἄνθρωπος δέον ὅπως κρατῇ διὰ φρονήσεως καὶ ἐπιλογισμοῦ, Α′ 15, οθ′.—τρία γενικώτερα, ἡ φιληδονία, ἡ φιλαργυρία καὶ ἡ φιλοδοξία εἰσίν, ἐξ ὧν τὰ λοιπὰ πέντε γεννῶνται, Α′ 305, ι′. — τρία ἐκτυφλοῦντα νοῦν κ.λ.π., Α′ ρα′. — τρία, πῶς περικόπτονται, Α′ 102, ρϛ′. — χωρίζονται νοῦ δι᾽ ἀρετῶν, Β′ 33, μδ′. — Χριστοῦ, καθαρτικὰ ψυχῆς εἰσι, Γ′ 187, μα′. — Χριστοῦ, ἔχοντα ζωοποιὸν νέκρωσιν, Δ′ 63, Β′. — ψυχῆς, διατί δεῖ θεραπεύεσθαι, Α′ 13, ξϛ′. — ψυχῆς καὶ σώματος, τίσιν ἀρεταῖς περικόπτονται, Α′ 152, οε′. — ψυχῆς κάκιστα, ἐπιθυμία, δόξα, ἄγνοια, Α′ 4, δ′. — ψυχῆς, τῇ ἡσυχίᾳ κατευνάζονται, Β′ 242,21 — ψεκτά, δεσμὰ ὑπάρχουσι νοῦ, Β′ 219, μα′. — ψυχικὰ καὶ ὀνόματα αὐτῶν, Β′ 233, 2-14. — ψυχῆς καὶ πῶρωσις, Β′ 214, ξϛ′. — ψυχικὰ καὶ σωματικά, Β′ 236,15 ἐξ. Αἰχμαλωσίαι ὑπό—, σκοποῦσιν ἀπασχολῆσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰς Θεὸν θεωρίας, Α′ 321, ϛ′. Ἀναγκαῖον, ὅπως αἰτίαι—ἐξοβελισθῶσι, Α′ 131, 9 ἐξ. Ἀνάγκη ἀποταγῆς τοῖς—, Α′ 188, ρμα′. Ἀρεταὶ διάφοροι, ἐναντίαι ἀντιστοίχων—, Α′ 117, ρκγ′. Ἀγάπη ἴση πρὸς πάντας καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ—, Β′ 213, λθ′. Ἄλλο ἐστὶ λογισμῶν ἀπαλλαγῆναι καὶ ἄλλο—ἐλευθερωθῆναι, Β′ 37, οζ′. Ἀλληλουχία καὶ ἀκολουθία—, Β′ 221, πζ′, πη′, πθ′, ϛ′. Ἄλλα τὰ σωματικά—καὶ ἄλλα τὰ ψυχικά, Β′ 311, ρκβ′. Ἀναγκαῖον, ὅπως τὴν νίκην κατά—ἀκολουθήσῃ νίκη κατὰ φαύλων λογισμῶν, Β′ 85, οθ′. Ἀναγκαῖον τὸ γινώσκειν ἕνα ἕκαστον τὰ—ἑαυτοῦ, Β′ 38, οζ′, π′. Ἀναίρεσις—διὰ νοῦ ὑψηλοῦ καὶ ὑψηλῶν τῆς φύσεως λογισμῶν, Β′ 177, νε′. Ἄνευ προτέρας καθάρσεως ἐκ—, ἀδύνατον ἅπτεσθαι φυσικῆς θεωρίας, Β′ 121, οε′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—, Β′ 210, ϛδ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—δι᾽ ἐγκρατείας, ἀγάπης καὶ προσευχῆς, Β′ 210, ϛγ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—, ἐλευθερία καὶ ἔλεος Χριστοῦ, Β′ 213, λγ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—καὶ ἀποτελέσματα ταύτης. Β′ 215, οθ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—συνεπάγεται ἀπαλλαγὴν ἐκ θλίψεων, Β′ 88, ϛε′. Ἀπέκδυσις—καὶ ἐξουσία τοῦ τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, Β′ 214, νζ′. Ἀπλανῆς τῶν ὄντων θεωρία, δεῖται ψυχῆς ἀπηλλαγμένης—, Β′ 120, ξζ′. Ἀποβολή—διὰ γνησίας πρὸς Θεὸν ἀγάπης, Β′ 34, ν′. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν καθαρθέντα—, Β′ 227, οε′, οϛ′. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν ὑπό—κεκρατημένου, Β′ 217, δ′. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν ἐλευθερωθέντα—, Β′ 208, νδ′. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν κρατοῦντα—, Β′ 226, ξγ′. Ἀποτελέσματα ἐγκρατείας—, Β′ 4, γ′. Ἀποτελέσματα νεκρώσεως ἐξ αἰτίας—, Β′ 225, μα′. Ἀποτελέσματα νίκης κατά—, διὰ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως, Β′ 136, μζ′. Ἀποτελέσματα νοῦ γυμνωθέντος—, Β′ 27, ρ′. Ἀποτελέσματα νοῦ ἐλευθερωθέντος—, Β′ 208, ν′. Ἀπραξία σαρκικῶν—, Β′ 249,38. Ἀρχὴ πάντων—φιλαυτία, τέλος αὐτῶν ὑπερηφάνεια, Β′ 35, νϛ′. Ἀνάγκη καθάρσεως ἐκ—, Γ′ 93,3 ἐξ. Ἀναχώρησις ἐκ—, ἐρημία ἐστί, Γ′ 291, οϛ′. Ἀπαλλαγὴ ἀσκητοῦ οὐ μόνον ἐκ—, ἀλλὰ καὶ ἐκ πονηρῶν λογισμῶν, Γ′ 240, κβ′. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—διὰ πίστεως, δεήσεως καὶ ἐργασίας, Γ′ 172, γ′. Ἀπαραίτητος ἡ νέκρωσις —, διὰ τὸ ἑλθεῖν τὸν νοῦν εἰς τὴν τῶν αἰσθητῶν θεωρίαν, Γ′ 141,33 ἐξ. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 47,8 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἀγάπης πρός—, Γ′ 193, νζ′. Ἀποτελέσματα ἀπραξίας τῶν—, Γ′ 341, νη′. Ἀποτελέσματα ἐκ μειώσεως—, Γ′ 322, ϛα′. Ἀρρωστία ἐκ—, καὶ πειρασμοὶ διδόμενοι ἕνεκα τούτου, Γ′ 303, κβ′. Αἰτίαι—, Δ′ 49, ξβ′. Ἀποτελέσματα τῆς τῶν—τυραννίδος ὁ περιορισμὸς ἀρετῶν, Δ′ 53, ριη′. Ἀπουσία —καὶ περιουσία ἀρετῶν, συνιστῶσι τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην, Δ′ 155,

νη′. Ἀρχή—, Δ′ 41, οε′. Βασιλεία κατά—, πῶς κτᾶται, Δ′ 106,9 ἐξ. Γαστριμαργία καί—ἐξ αὐτῆς, Α′ 222,12 ἐξ. Γνῶσις, ἀποτέλεσμα ἐλευθερίας ἐκ—, Β′ 208, μθ′. Γύμνωσις νοῦ ἐκ—καὶ γνῶσις, Β′ 242, 8-9. Γαστήρ, βασίλισσα—, Δ′ 83,29 ἐξ. Γλυκεῖαι καὶ δύσκολοι εἰς ἐκρίζωσιν αἱ ἀφορμαὶ τῶν—, Δ′ 227, κη′. Γρηγόριος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς, περὶ ἀρετῶν,— καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς κατὰ νοῦν σχολῆς, πρὸς Ξένην μοναχήν, Δ′ 91,1 ἐξ. Δεῖ τά—κατανικᾶν, μέχρι καὶ τῆς ρίζης αὐτῶν, Α′ 217, 36-219,28. Δεῖ τὸν μοναχὸν μάχεσθαι τοῖς—μετὰ πολλῆς νήψεως, Α′ 205,6 ἐξ. Δεσπότης—, λογισμὸς φιλόθεος, Α′ 34, κδ′. Διὰ μοναχόν, οὐ μελητέον μόνον ἡ ἐκ—κάθαρσις καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλ᾽ ἡ παρασκευὴ ἀρετῆς, Α′ 325, 7 ἐξ. Διὰ τὴν κατά—νίκην, προηγεῖται νίκη κατὰ λογισμῶν, Α′ 213, 1 ἐξ. Διατί ἡ ἀνάγκη γνώσεως αἰτίας—, Α′ 100, οϛ′. Δυνατὴ ἡ παλινδρόμησις μετὰ τὴν τῶν—ἔκκοπήν, Α′ 211,37 ἐξ. Δεῖ ἀγωνίζεσθαι ἡμᾶς μὴ προδοῦναι ἢ ἀρνήσασθαι τοῖς—τὸν Λόγον, Β′ 98, μγ′. Δεῖ ἡμᾶς εἶναι φονευτὰς—καὶ ἐμπαθῶν λογισμῶν, Β′ 89, ϟζ′. Δεῖ τά—μειώνειν, Β′ 15, ια′. Διατί δεῖ ἐλευθερωθῆναι τῶν—τὸν ἔσω ἄνθρωπον, Β′ 49, οη′. Διατί ἔνιοι τῶν ἁγίων ὁτὲ μὲν ὑπερεῖχον τῶν—, ὁτὲ δὲ ὑπέπιπτον αὐτοῖς, Β′ 113, κ′. Διάφοροι λόγοι, δι᾽ οὓς οἱ ἄνθρωποι ἀπέχονται—, Β′ 17, κγ′.. Δουλαγωγία—, Β′ 220, ξδ′. Δήλωσις ἢ ὀνομασία διαφόρων —, Γ′ 107, 9-108,37. Διάφορα εἴδη—, Δ′ 42, οη′, οθ′. Διατί ἡ ἀναγωγὴ ὑπεράνω — ἀναγκαία, Ε′ 10, ιε′, ιϛ′. Εἰ μὴ ἦσαν τά—, οὐκ ἂν ἦσαν ἀρεταί, Α′ 13, ξζ′. Ἐκ—ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ, πάντες οἱ δαιμονιώδεις λογισμοί, Α′ 45, γ′. Ἐπὶ τῇ τῶν — ἀνενεργησίᾳ, συμβαίνει ἡ ὑπερηφάνεια, Α′ 152, οδ′. Ἔργον Εὐαγρίου, περὶ διακρίσεως—καὶ λογισμῶν, Α′, σ. 44. Ἐσμοὶ σαρκικῶν —, ἐγειρόμενοι κατὰ τῆς ψυχῆς, Α′ 127,10. Ἐγκράτεια, ἔργον λέγεται εἶναι τῆς προνοίας, ὡς τῶν γνωμικῶν — καθαρτική, Β′ 176, με′. Εἴδη—, Β′ 28, ϛ′. Εἰρήνη καὶ φιλίωσις μετὰ τοῦ Θεοῦ, διὰ κατανικήσεως τῶν—ἀποκτᾶται, Β′ 97, μ′, μα′. Ἐκκοπή—, οὐ πάντοτε πρὸς γνῶσιν ὁδηγεῖ, Β′ 36, ξζ′. Ἐκ—ψυχὴ ἐλευθεροῦται, δι᾽ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, Β′ 50, πϛ′. Ἐκ περικοπῆς—τὸ ἄρχειν ψυχῆς καὶ σώματος, Β′ 208, ξδ′. Ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῇ ψυχῇ—οἱ δαίμονες λαμβάνουσι τὰς ἀφορμὰς κινεῖν τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμούς, Β′ 18, λα′. Ἐλευθερία ἐκ—ψυχῆς καὶ σώματος, διὰ ταπεινώσεως καὶ κακοπαθείας, Β′ 11, οϛ′. Ἐλευθερία μελῶν ἐκ τῆς δουλείας τῶν—, Γ′ 347, οδ′. Ἐν καιρῷ τῆς διά — ἐπαναστάσεως πονηρᾶς δυνάμεως, τί ποιεῖ ὁ εὐσεβής; Β′ 127, β′. Ἔρευνα Γραφῶν καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ—, Β′ 226, νδ′. Εὐφημία ψυχῆς διὰ νίκην —, Β′ 307, οζ′. Ἐλευθέρωσις ἐκ —καὶ ἔλλαμψις Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 215, ρι′. Ἐμφραξις δυνάμεων—, ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης καὶ καθαρτικῆς τάξεως, Γ′ 336, μβ′. Ἐνέργεια —καὶ ἐνέργεια φωτεινοῦ πνεύματος τῷ ἀνθρώπῳ, Γ′ 222, ρκζ′. Ἕνωσις Ἁγίῳ Πνεύματι μετὰ καθαρμὸν ἐκ —, Γ′ 208, ϟ′. Ἕξις—καὶ καταδίκη, Δ′ 36, λε′, λϛ′, λζ′, λη′. Ἐκρίζωσις—σαρκός, Δ′ 297, ια′. Ἕξεις—, ἀρραβὼν κολάσεων, Δ′ 36, λε′. Ἐπανάστασις—καὶ πόλεμος κατὰ ψυχῆς, πῶς κατὰ πέντε τρόπους γίνεται, Δ′ 56, ρκγ′. Εὐχή, συνεργεία Θεοῦ κλπ., διὰ τὸ κατὰ τῶν—νῖκος, Δ′ 22,25 ἐξ. Ἡρώδης ἐνεργείας—ἐπέχων τόπον, Πιλάτος δὲ ἕξεως, Β′ 63, οϛ′. Ἡ ἀποβολή—, προφητευθεῖσα διὰ τοῦ «πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται», Β′ 118, νγ′. Θυσίαν δ λόγος οἶδε τὴν τῶν—σφαγήν, Β′ 177, ν′. Καρδίας εἰρηνεύει ἐκ—δ᾽Ἰησοῦς Χριστός, Α′ 170, ρπδ′. Καθαρμὸς ἐκ — κ.λ.π. ἁγιασμὸς ὀνόματός

ἐστι Πατρός, Β′ 192,9 ἐξ. Κατὰ ποίαν σειρὰν τά—ἐπιτίθενται, Β′ 35, νθ′. Καιρὸς εἰρήνης—ἡσυχάζοντος, Δ′ 86,7. Λογισμοὶ ἀκάθαρτοι διά—χρονίζουσι, καὶ ὁ ἐκ τούτου κίνδυνος, Α′ 56, κβ′. Λόγος Θεοῦ ἐξελθὼν εἰς τὸν κόσμον καὶ πορευθεὶς πρὸς τὸν Πατέρα, τύπος τοῦ τῶν—νικητοῦ καὶ διὰ θεωρίας τὴν γνωστικὴν μετερχομένου φιλοσοφίαν, Β′ 88, ϟδ′. Λογισμοί,—πρόδρομοι κ.λ.π. Δ′ 40, ξζ′. Μῖσος κατά—, περιαίρει τὰς τούτων αἰτίας, Α′ 117, ριθ′. Μῖσος κατά—ὑπὸ ψυχῆς μετὰ πόνου, Α′ 271, ϟζ′. Μέγας ὁ νοῦς, ὁ—ἀπαλλαγείς, Β′ 218, κζ′. Μνήμη—Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ταπείνωσις ἡμῶν, Β′ 277, ιγ′. Μέθοδος ἀποτροπῆς τῆς ἐμπαθοῦς ἐπισπορᾶς τῶν—, Δ′ 21,14 ἐξ. Μήτηρ—, Δ′ 227, κη′. Νηστεία οὐ μόνη ἱκανὴ διὰ τὸ ἀπαλλαγῆναι διαβόλου καὶ τῶν—, Α′ 290, ξη′. Νοῦς ὑγιὴς ἐπιγινώσκει τὰ περὶ τὴν εἴσοδον κ.λ.π. τῶν—, Α′ 307, κβ′. Νέκρωσις—καὶ μετάβασις ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν, Β′ 226, νγ′. Νέκρωσις—κ.λ.π., θυσίαι πνευματικαί εἰσι, Β′ 177, να′. Νέκρωσις—, τέλος πρακτικῶν ἐστι, Β′ 303, λη′. Νίκη κατά—, αἰσχύνη διὰ πονηρὰν δυναστείαν ἐστί, Β′ 122, οϛ′. Νοῦς ἀπαλλαγείς—, ἐν τίσιν εὑρίσκεται, Β′ 218, κθ′. Νοῦς θεοφιλοῦς, πρὸς ποῖα—πολεμεῖ, Β′ 32, μ′. Νοῦς καί—, Β′ 171, κβ′, κγ′. Νύξ—ἡ ἄγνοια, Δ′ 41, οδ′. Νοῦς ἐλευθεροῦται—δι᾽ ἀληθείας, Ε′ 8, ι′. Ὀνόματα—καὶ πῶς τά—τροποῦνται, Δ′ 81,31 ἐξ. Ὅτι δεῖ κρατεῖν τῶν—καὶ ἡνιοχεῖν αὐτά, Α′ 222,25 ἐξ. Ὁ διὰ τρυφὴν σωματικὴν καὶ ἀνάπαυσιν πιστεύων εἶναι τὰς ἑορτάς, ὑπὸ ἐνοχὴν γενήσεται τῆς τῶν—ἐνεργείας κ.λ.π., Β′ 171, κδ′. Ὁδοὶ τραχεῖαι, μεταβληθεῖσαι εἰς ὁδοὺς λείας, ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ δυναστείας—καὶ νίκη κατὰ πειρασμῶν, Β′ 118, νδ′. Ὁ εἰς ἄκρον ἀπαθείας ἐλθών, πῶς ἐλευθεροῦται τῆς τῶν—τυραννίδος, Β′ 18, λ′. Ὅτι οὐ δεῖ κάμπτεσθαι ταῖς κολακείαις τῶν—, Β′ 314, ρλθ′. Οὐ δεῖ μένειν εἰς τά—προσηλωμένους ἡμᾶς, Β′ 251,22. Ὀνόματα ὀκτώ—, προστατῶν καλουμένων, Γ′ 9, 34-37. Ὀνόματα—καὶ ἀποτελέσματα νίκης κατ᾽ αὐτῶν, Γ′ 276, ιδ′. Ὀνόματα τῶν τριῶν ἐξάρχων τῶν—, Γ′ 282, λη′. Ὀκτὼ οἱ τῶν—προστάται, Δ′ 45, ϟα′. Ὀνόματα ἔξ—, περιεκτικῶν ἑτέρων καὶ ἐχθρῶν ἡσυχίας, Δ′ 49, ρδ′. Ὀνόματα—, ἀντικειμένων τῇ πενταβαθμίῳ κλίμακι τῶν ἀρετῶν, Δ′ 54, ρκα′. Ὀχλησις ὑπὸ δαιμόνων καὶ—ἡσυχαστοῦ, Δ′ 372,26 ἐξ. Ὀνόματα—, βλαπτικῶν ἡσυχίας, Ε′ 94,5 ἐξ. Πόλεμος κατὰ τῶν ἔνδον—, Α′ 75,21. Πόλεμος κατά—, δεῖται ἐπιστήμης καὶ ἐμπειρίας, Α′ 213,39 ἐξ. Πάντα τά—, ἐφάπτονται τοῦ θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ ἢ καὶ λογιστικοῦ τῆς ψυχῆς μέρους, Β′ 10, ξζ′. Πάντων ἀνοσίων—, μήτηρ ἡ πονηρία, Β′ 312, ρκε′. Ποῖον πάντων τῶν—προηγεῖται πάθος ἢ ἕπεται, Β′ 221, πϛ′. Ποῖα τά—, ἢ οἱ ὀκτὼ περιεκτικοὶ τῆς κακίας λογισμοί, Β′ 235, 7-9. Ποίων ὅλως ἐξαιρέτως—δεῖ καθαρεύειν τὸν ἱερέα, Β′ 258, ιζ′. Πότε ἐπανακάμπτομεν τοῖς—, Β′ 36, ξθ′. Προϋπόθεσις ἀναγωγῆς ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ἀποβολὴ τῶν παρὰ φύσιν—, Β′ 116, μ′. Πῶς ὁ νοῦς τά—ἀποδύεται, Β′ 13, ϟδ′. Πῶς ἀποζεύγνυταί τις τῆς τῶν—τυραννίδος, Β′ 208, ξε′. Περὶ ἀπροσπαθείας γεννώσης νέκρωσιν—, Γ′ 129,15 ἐξ. Περὶ κτήσεως ἀρετῶν καὶ ἀποχῆς—, Γ′ 74, 19-76,7. Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἐστιν ἀδύνατον ἀνθρώπῳ ἡ τελειότης καί—ἀπαλλαγή, Γ′ 181, κθ′, λ′. Πόλεμος κρυπτὸς ἡ κατὰ—πάλη, Γ′ 233, ρμϛ′. Περὶ νεκροῦ τοῖς—, Δ′ 59, ρκθ′. Περὶ σαρκικῶν—, Δ′ 105,15 ἐξ. Ρίζα—, ἐπιθυμία ἐνθυμήσεως, Α′ 25, ργζ′. Ρίζαι σωματικῶν—, φιλοδοξία, φιληδονία, φιλαργυρία, Β′ 233, 24-26. Σίκιμα, σύμβολον τῶν ἀποκρύφων —καὶ λογισμῶν, Α′ 212,12 ἐξ. Σαββατισμὸς καὶ ἀργία—, Β′ 59, νβ′. Σαββατισμὸς κατὰ νοῦν καὶ αὐτῆς

τῆς ψιλῆς τῶν—φαντασίας, Β′ 59, νγ′. Σκοτασμός—, Αἴγυπτος νοητή, Β′ 213, λε′. Συγχώρησις ἁμαρτιῶν—ἐλευθερία, Β′ 210, ρα′. Σκότωσις ἐκ—καὶ πλάνη, Γ′ 19,7. Σκότωσις—εἰς ἄνοιαν ἄγει καὶ ὑπερηφάνειαν, Γ′ 86,13. Συνεργεία Κυρίου διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῶν—, Γ′ 323, ϟϛ′. Τελεία νέκρωσις—, δηλωθεῖσα ὑπὸ Παύλου, Α′ 306, ιζ′. Τί ποιητέον μετὰ τὴν τῶν—ἐκκοπήν, Α′ 209,5 ἑξ. Τὸ παρενοχλεῖν τὴν ψυχὴν τά—, ἀναμάρτητόν ἐστι· χρονίζοντα δὲ ταῦτα ἐν ἡμῖν, ἀναγκαῖον ποιοῦσι τὸν ἀγῶνα, Α′ 305, θ′. Τρόπος, καθ' ὃν ἀγωνίζεσθαι δεῖ τὸν μοναχὸν κατὰ τῶν—, Α′ 208,39 ἑξ. Τελεία ἀταραξία—, δηλουμένη δι' ἀργίας Σαββάτου, Β′ 175, μγ′. Τί ἴστησι τὸν νοῦν ἐκ τῆς τῶν—πλάνης, Β′ 224, ιθ′. Τίνα τὴν ψυχὴν ἐκκαθαίρουσι—, Β′ 250,32 ἑξ. Τίσιν ἀρεταῖς ἕκαστον τῶν—γικᾶται, Β′ 29, ιγ′. Τῶν ὀκτώ—ἡ ἀναίρεσις, πῶς δεῖ γενέσθαι, Β′ 235, 31-40. Τίνες αἱ τρεῖς γενικώταται ἀρχαὶ τῶν—καὶ πῶς ἐξουδετεροῦνται αὗται, Γ′ 275, ιβ′, ιγ′. Τίς ἀπαλλάττεται ἐκ—, ἤτοι ἐμπαθῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, Γ′ 252, πϛ′, 253, πζ′. Τίς ἡ μέθοδος ἀποτροπῆς τῶν τῶν—προσβολῶν, Δ′ 21,16 ἑξ. Τροφός—ἡ φιλαυτία, Δ′ 49, ρϛ′. Ὑπεράνω τῶν — τὸν πρακτικὸν ποιεῖ ἡ πρακτικὴ φιλοσοφία, Β′ 126, ρ′. Ὑποταγή—οὐκ ἀρκετή ἐστιν ἄνευ κτήσεως τῶν ἀρετῶν, Β′ 63, οϛ′. Ὕλαι—ἐξωστέαι εἰσί, Γ′ 277, ιθ′. Ὕδατα—καθ' ἡσυχίας, Δ′ 49, ρε′. Ὑποδιαιρέσεις—, Δ′ 41, οζ′. Ψυχὴ καὶ γένεσις—καὶ ἀρετῶν, Δ′ 45, πθ′.

Παθήματα· — Χριστοῦ, ἃ ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς, Α′ 135,3 ἑξ. Ἀποτελέσματα γνώσεως τῶν τοῦ Χριστοῦ—καὶ τῶν —τῶν ἁγίων, Γ′ 132,15 ἑξ.

Παθητικόν· λογικὸν ψυχῆς καί—, Γ′ 328, θ′.

Πάθος· —, αἰτία ἀποτυχίας εὑρέσεως τῆς ἀληθείας ὑπὸ τοῦ νοῦ, Β′ 208, νη′. — ἁμαρτίας, τί ἐστι, Β′ 235,13,20 ἑξ. — ἀνθρωπαρεσκείας διὰ μοναχόν, Δ′ 103,35 ἑξ. — ἕν, ριζωθὲν ἐν ἡμῖν καὶ ἕτερα τοιαῦτα συνεισφέρει, Α′ 318, οε′. —, ἓν τῶν πέντε σταδίων πάλης μοναχοῦ καὶ τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′. — ἕτερον ἐμπράκτου ἁμαρτίας καὶ παραδείγματα τούτου, Γ′ 282, λζ′. — ἕν, συνεισφέρει καὶ τὰ ἕτερα, Δ′ 49, ρδ′. — θηρίον ἐστί, Β′ 55, κδ′. — κρατῆσαν τοῦ θελήματος, τί ἐπιφέρει, Α′ 114, πε′. — καὶ φύσις, κατὰ τὸν τοῦ εἶναι λόγον, οὐδαμῶς συνυπάρχουσι, Β′ 172, κη′. — κενοδοξίας διὰ μοναχόν, Δ′ 102,30 ἑξ. Δ′ 104,10 ἑξ. — Λόγου Θεοῦ, Ε′ 69,14. — νοῦ καὶ πῶς ἐλευθεροῦται τούτων, Β′ 14, β′.—οὐ γεννᾶται ἐκτὸς ἐννοίας, Α′ 107, ρπ′. — πορνείας, πῶς κινεῖται ὑπὸ δαιμόνων κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ ποῖα τὰ ἀντίδοτα ταῖς ἐνεργείαις αὐτῶν, Β′ 25, πε′. Πότε ἰσχὺς κατά—λαμβάνεται, Β′ 295, ο′. —, πῶς γεννᾶται, Γ′ 109, 12 ἑξ. — σκοτίζει νοῦν, Β′, σ. 299. —τῆς κατὰ φύσιν ἕξει δυνάμεως, τί ἐστι, Β′ 144, πζ′. —, τί ἀποτελέσματα φέρει τῷ ἀμελοῦντι τὰς ἐντολάς, Β′ 168, α′. — τί ἐστι, Β′ 6, λε′, Β′ 16, ιϛ′, Β′ 33, μβ′. — τίνος προηγεῖται κ.λ.π., Β′ 217, ε′. — τί ὁ ἀπόστολος ὠνόμασε, Β′ 12, πγ′. — ὑπερηφανείας διὰ μοναχόν, Δ′ 104,3 ἑξ. — φιλαργυρίας διὰ μοναχόν, Δ′ 101,36 ἑξ. — φιλοδοξίας διὰ μοναχόν, Δ′ 102,26 ἑξ. — φιλοσαρκίας διὰ μοναχόν, Δ′ 102, 27. — Χριστοῦ διὰ σωτηρίαν ἀνθρώπων, Δ′ 117,14. — ψεκτὸν ἐγχρονίζον τῷ νῷ, κακὴ ζημία ψυχῆς, Β′ 206, κζ′. Αἰτία—ἡ αἴσθησις, Β′ 217, ε′. Ἀποτέλεσμα χωρισμοῦ—ἀπὸ νοήματος, Β′ 33, μγ′. Ἀρετὴ τέλος ἔχουσα τό—, οὐκ οἰκοδομεῖ, Β′ 142, οϛ′. Ἀποτελέσματα ἀπαλλαγῆς τοῦ μοναχοῦ παντὸς αἰσχροῦ—, Δ′ 110,28 ἑξ. Διατί δεῖ τὴν γνῶσιν τῶν θείων ἄνευ—εἶναι, Β′ 36, ξε′. Ἐντολαὶ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τό—καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, Δ′ 203, ι′.

Ἐν καιρῷ ἀγῶνος πρός—, τί ποιητέον, Β′ 246, 25 ἑξ. Νοῦς αἰσθητῷ πράγματι σχολάζει, ἐκ κτήσεως — πρὸς αὐτό, Β′ 214, νγ′. Ὅτι παντός—ἄρχειν πέφυκε τὸ προσφυὲς αἰσθητόν, Β′ 127, γ′. Ὅτι διὰ τῶν τριῶν ἐντολῶν τῶν δοθεισῶν κατὰ τό—Χριστοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ἐξυφαίνονται πᾶσαι αἱ ἀρεταί, Δ′ 204, ια′. Περί—ὀργῆς καὶ πῶς καταπολεμεῖται, Α′ 133,34 ἑξ. Προσομιλία—κατὰ διάνοιαν καὶ ἀγάπη αἰτιῶν τούτου, Α′ 117, ρκβ′. Περί—ὑπὲρ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν, Β′ 105, οζ′. Περί—βλασφημίας, πῶς ἐνεργεῖ καὶ τίσι, Γ′ 286, νθ′. Συμβολισμὸς διὰ μοναχὸν διαφόρων γεγονότων καὶ ἀντικειμένων—Χριστοῦ, Β′ 61, ξα′, ξγ′.

Παιδεία· — ἐν γραφικαῖς ἐντολαῖς καὶ νουθεσίαις, ἀπαραίτητος, Α′ 125, σκ′. — καὶ νουθεσία φόβῳ Θεοῦ δι' ἁμαρτάνοντα καὶ ὠφέλεια ἐκ ταύτης, Α′ 122, ρπγ′. — Κυρίου ἀνοίγουσα τὰ ὦτα κ.λ.π., Γ′ 342, ξα′. — τῶν ψυχῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, Γ′ 185, λη′, λθ′. Γλῶσσα—, Γ′ 343, ξβ′.

Παῖδες, οἱ ἐν Βαβυλῶνι, πῶς ἐκάλουν ἑαυτοὺς ἐν συντριβῇ, Γ′ 35,7.

Παίδευσις· — ἀξιοῖ δόξης τὸν ἄνθρωπον, Β′ 95, κβ′. Ἡ διὰ πειρασμῶν—, τί ἐστι, Β′ 225, λζ′.

Παίζειν· τό — ἐξαφανίζει τὴν ἀρετήν, Α′ 280, κ′.

Παῖς· — ἀναπαυόμενος διὰ τοῦ νόμου τῷ σαββάτῳ σύμβολόν ἐστι τοῦ θεωρητικοῦ νοός, Β′ 81, ξδ′. Ἡσυχαστής, διατί οὐ κτᾶται—, Α′ 49, 36-38. Κτῆσις—πρὸς τὸ ὠφελῆσαι αὐτόν, τῶν ἐν Κοινοβίῳ ἁγίων πατέρων ἔργον ἐστί, Α′ 40, 3-5. Σάββατον καὶ κατ' αὐτὸ · ἀναπαυόμενα ὑποζύγιον καί—, τί συμβολίζουσι διὰ τὸν μοναχόν, Β′ 81, ξε′.

Παλιγγενεσία· Δ′ 93,36. Λουτρόν—, Γ′ 348, οζ′.

Πάλη· Γ′ 109,7 ἑξ. — ἀόρατος, Β′ 282, κδ′. — καὶ πόλεμος Χριστιανῶν, διπλοῦς, Γ′ 214, ρδ′. — μοναχοῦ πρὸς διάβολον, ἀναγκαία, Α′ 91,34 ἑξ. — πρὸς ἁμαρτίαν, τί ἐστι, Β′ 235,13,22 ἑξ. Περὶ σταδίων—μοναχοῦ, εἴδους καὶ ὀνομασίας ἑκάστου καὶ τί ἕκαστον ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′. Τί ποιητέον ἐν ὥρᾳ—καὶ τί μετ' αὐτήν, Α′ 237, ι′.

Παλινδρόμησις εἰς ἁμαρτίαν καὶ δυσκολίαι νέας καθάρσεως τῆς ψυχῆς, Λ′ 315, ξζ′.

Παλλίον, Γ′ 263, ρλδ′.

Παναγία, Δέσποινα Θεοτόκος, Γ′ 41,19.

Πανουργία, Β′ 220, ξθ′.

Πανουργίαι ἐχθροῦ, πότε γνωρίζονται, Α′ 106, ρξζ′.

Παντοδυναμία Θεοῦ, Δ′ 181, ρλγ′.

Παντοκράτωρ· Πατήρ—, Γ′ 41,22.

Παράβασις· θάνατος, ἀποτέλεσμα—, Γ′ 230, ρμβ′.

Παράδειγμα· διά — δεῖ τὸν διδάσκαλον διδάσκειν, Α′ 211,14 ἑξ.

Παραδείγματα· — ἐμφαίνοντα κακὰ ἀποκρύψεως λογισμῶν, Α′ 90,25 ἑξ. — πλάνης μοναχῶν, λόγῳ ἐλλείψεως διακρίσεως, Α′ 87, 3-88,41.

Παράδεισος· Γ′ 6,7, Γ′ 33,36, Γ′ 34,8, Γ′ 349, π′, Γ′ 354, ϟζ′, Δ′ 93,24, Δ′ 95,29,30, Ε′ 97,11. — διττὸς ἡ αἰσθητὸς καὶ νοητός, πῶς νοητέος, Δ′ 32, ι′. — νοητός, Γ′ 335, λη′. λθ′. — προσευχῆς, Δ′ 14, ε′. Ὅτι ὁ—εἰκὼν τοῦ ἀνθρώπου ἐστί, Δ′ 299, ιε′. Περὶ Βασιλείας οὐρανῶν καί—, Γ′ 354, ϟζ′.

Παράδοσις ἐκκλησιαστική, τηρεῖται ὑπὸ τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 227, κη′.

Παραίνεσις· περὶ ἤθους ἀνθρώπων καὶ χρηστῆς πολιτείας, Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Α′, σ. 4.

Παράκλησις· — ἀγαθὴ καὶ πλάνη, πῶς ἐνεργοῦσιν ἑκάστη, Α′ 243, λβ′. — ἐξ Ἁγ. Πνεύματος θεία καὶ ἀληθὴς καί—ἐπίπλαστος, Δ′ 270, οδ′. Πῶς θείας—ἀξιοῦται ὁ ἀσκητής, Β′ 63, οδ′.

Παράκλητος· Α′ 298,6, Γ′ 104,14, Γ′ 203, οη′, Γ′ 210, ϟδ′, Γ′, σ. 236, Γ′ 289, κζ′, Γ′ 331, κγ′, Γ′ 348, οζ′, Δ′ 109,7, Δ′ 114,18, Δ′ 115,7,

Δ′, σ. 304, Δ′ 311, κβ′, Δ′ 331, μϛ′, Δ′ 239, λη′. Ἔνδυσις ὑπὸ μοναχοῦ τοῦ—, Γ′ 315, ξϛ′. Ἐπιδημία—, Γ′ 310, ν′, Γ′ 315, ξε′, Γ′ 325, ρ′. Παρουσία—, Γ′ 277, ιθ′. Σοφία—, Γ′ 343, ξγ′. Τίς μοναχὸς δύναται ἀναμένειν τὴν ἐπιδημίαν τοῦ —, Γ′ 320, πδ′.

Παρακοή· Δ′ 54, ρκα′. — ἑτέρα, πῶς ἀντιμετωπίζεται, Δ′ 124, σιγ′. —, ὄργανον κακίας, Δ′ 39, ξα′. —, τίνος αἰτία ἐστί, Β′ 221, πγ′. Ἀποτέλεσμα—Ἀδάμ, ἡ διαίρεσις ἐνεργείας κ.λ.π., Α′ 241, κε′. Ἁμαρτία, ἔργον—ἐστι, Β′ 70, ζ′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 55, ρκα′. Θάνατος ἐκ —Ἀδάμ, Β′ 225, ν′.

Παραλειπόμενα· Βίβλος—, Γ′ 5,19, Γ′ 166,36.

Παραμυθία·—, ἣν ποιεῖ ὁ μοναχὸς συμμοναστῇ, Γ′ 267, ρμϛ′. — νοῦ, εὑρισκομένου ἐν τῷ Θεῷ, Β′ 13, ρ′.

Παρασκευή· Νηστεία ἡσυχάζοντος κατὰ δευτέραν, τετάρτην καί—, Δ′ 232, λα′.

Παράχρησις, τί ἐστι, Β′ 144, πζ′.

Παραχώρησις· παιδευτική, διατί γίνεται καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 264, πϛ′, πζ′.

Παρηγορία ὑπὸ Κυρίου τοῖς ἀσκουμένοις παρεχομένη, Α′ 298,6 ἑξ.

Παρθενία· Γ′ 309, μζ′, Δ′ 97,39 ἑξ. — ἀγγελικὴ καὶ ἄχραντος, Α′ 132, 34. — ἄυλος καὶ ἄχραντος, Α′ 133, 1. — οὐ σώματος μόνη ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς, Α′ 247, μβ′. — τελεία πῶς νοητέα, Α′ 65,4 ἑξ. Ἀγαθὰ ἀποτελέσματα εἰς ὑπέρ—ἀγῶνα, Γ′ 310, ν′. Ἀρεταὶ τελειότητος,— καὶ ἀκτημοσύνη, Γ′ 12,26. Ἀσκοῦντες—, Γ′ 54,36. Ἀποτελέσματα ἀσκήσεως—, Δ′ 120,19 ἑξ. Διατί οὐκ ἔστιν ἕτερος μείζων ἀγὼν τῆς σωφροσύνης καί—, Β′ 268, ξζ′. Κίνδυνοι διά—, κατὰ περίοδον νεότητος, Α′ 133, 17-33. Τί δεῖ ποιεῖν τόν—τιμῶντα, Β′ 48, ξη′.

Παρθένοι·— παραβολῆς, ἐξωτερικὰς ἀρετὰς μόνον τηρήσασαι, κρυπτῶς ἠττῶντο ὑπὸ κακιῶν, Α′ 130,20, 131,4. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τάς—διάγειν, Δ′ 98,21.

Παρθένος· Δ′ 287, ϟβ′. — Θεοτόκος, Γ′ 50,8. — μήτηρ Ἰησοῦ, Γ′ 48, 26,27, Δ′ 120,27. — πῶς καὶ διατί ἡ Μαρία διεφυλάχθη, Β′ 92, θ′. Γέννησις Χριστοῦ ἐκ—, Δ′ 117,13.

Παροιμία, δημώδης, λέγουσα, ἐφ᾽ ᾧ κακῶς, οὐκ ἔστι καλῶς, Α′ 289, ξγ′.

Παροιμίαι, Α′ 64,19.

Παροιμιαστής, Ε′ 86,7.

Παρόρασις, κατὰ χάριν, ἐκ διακρίσεως γεννωμένη, Γ′ 164,13.

Παρουσία·— δευτέρα Κυρίου, διατί γενήσεται ἐν Κυριακῇ ἡμέρᾳ, Γ′ 98, 14 ἑξ. — μελλοντικὴ Χριστοῦ καὶ κρίσις ζώντων καὶ νεκρῶν, Δ′ 117, 17, Δ′ 118,1 ἑξ. — πρώτη Λόγου καὶ δύναμις δευτέρας τοιαύτης, τί ἐνεργοῦσι τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 68, ϟη′. — πρώτη καὶ δευτέρα Κυρίου, Γ′ 47, 21 ἑξ. — Χριστοῦ, Δ′ 292, ϟζ′, 293, ϟζ′. Γενησόμενά τινα ἐν τῇ δευτέρᾳ—, Γ′ 54,20 ἑξ. Δευτέρας—προδιατύπωσις ἡ μορφή ἐστιν, ἣν ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, Β′ 67, ϟζ′. Λόγος Θεοῦ πρὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ—, ἐνδημῶν ἦν τοῖς Προφήταις καὶ Πατριάρχαις, νῦν δὲ τοῖς τελείοις, διαγράφων αὐτοῖς κρυφίως τὰ τῆς δευτέρας—, Β′ 74, κη′. Λόγος Θεοῦ σαρκωθείς, πρόδρομος τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ—γεγένηται καὶ παιδαγωγεῖ ἡμᾶς, Β′ 75, κθ′. Οἰκονομία τῆς Χριστοῦ—, Γ′ 234, ργ′.

Παρρησία· Κίνδυνοι ἐκ—καὶ λήθης, Α′ 146, λβ′. Πότε—ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, Γ′ 27,26. Ταπείνωσίς καί—τοῦ θεωρητικοῦ, Δ′ 369,4 ἑξ.

Πάσχα·— ἅγιον, Α′ 87,17. — ψυχικόν, Γ′ 347, ογ′. Ἀπόδοσις ἑορτῆς—, Γ′ 97,35. Ἔννοια Ἰουδαϊκοῦ—, Β′ 176, μϛ′.

Πάσχειν·—σαρκί, συμπάσχειν ἐστὶ τῷ Χριστῷ, ὃ καὶ πρόξενον Βασιλείας, Β′ 95, κδ′. — ὑπὲρ Χριστοῦ, ὑπομένειν ἐστὶ τὰ συμβησόμενα, Δ′ 62, γ′. Ὅτι ἕτερος ὁ τοῦ—λόγος τοῦ τοῦ ποιεῖν ἐστι καὶ οἷος ἑκάτερος τούτων, Β′

104, οε′. Πότε εὑρισκόμεθα ἐν τῇ καταστάσει τοῦ ποιεῖν καὶ πότε μεταβαίνομεν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ—, Β′ 104, οϛ′.

Πατέρες·— διάφοροι, περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐγγοεῖν τὰς Ἁγ. Γραφάς, Γ′ 60,21 ἑξ. — ἔμπειροι, πνευματικοί, ἀπαραίτητοι διὰ καθοδήγησιν μοναχῶν καὶ δὴ νέων, Α′ 136,39 ἑξ. — μεγάλοι, ἐξωμοιοῦντο τοῖς ἐμπαθέσι, ταπεινοφροσύνης χάριν, Γ′ 69,15 ἑξ. — πνευματικοί, ἀπαραίτητοι διὰ μοναχούς, πρὸς καθοδήγησιν αὐτῶν, Α′ 92, 16-93,12. Δυνάμεις θείας χάριτος, ἐκδηλωθεῖσαι τοῖς—, Δ′ 290, ϟε′. Ἐξομολόγησις καὶ ὑπακοὴ εἰς τοὺς κατὰ πνεῦμα—, Δ′ 120,1 ἑξ. Μοναχὸς ἀποστηθίζει λόγους εὐαγγελικοὺς καὶ ἀποφθέγματα—, Δ′ 10, 34. Ὀνόματα διαφόρων—, ἔργα συγγραφαμένων, Γ′ 5,21 ἑξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀκούειν καὶ ἐκλαμβάνειν τὰ πνευματικὰ ῥήματα τῶν—, Δ′ 289, ϟδ′. Τιμὴ πρὸς κατὰ πνεῦμα—, Δ′ 119,25 ἑξ.

Πατήρ· Α′ 232,26, Β′ σελ. 188, Β′ σελ. 190, Β′ σελ. 191, Β′ 202,30, Β′ σελ. 228, Γ′ 44,23, Γ′ 48,31,40, Γ′ 49,23, Γ′ 256, ρα′, Γ′ 298, β′, Γ′ 308, μβ′, Γ′ 311, νγ′, νδ′, Γ′ 317, οϛ′, Γ′ 329, ια′, Γ′ 339, να′, Γ′ 347, οδ′, Γ′ 353, ϟε′, Γ′ 355, ρ′, Δ′ 12,32, Δ′ σελ. 35, Δ′ 51 ριγ′, Δ′ 79, ιε′, Δ′ σελ. 96, Δ′ 98,33, Δ′ 109,31, Δ′ 114, 37-115,3,7, Δ′ 117,21, Δ′ 119,36,39, Δ′ σελ. 120, Δ′ 122,20, Δ′ 169, ϟζ′, ϟη′, Δ′ 202, ζ′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 204, ι′, Δ′ 205, ιβ′, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 211, ιε′, 212, ιε′, 213, Α′, Δ′ σελ. 216, Δ′ 285, ϟ′, Δ′ 285, ϟα′, Δ′ 293, ϟη′, 295, ρ′, Δ′ 297, θ′, Δ′ 308, κ′. Δ′ 311, κγ′, κδ′, Δ′ 312, κδ′, Δ′ 319, λα′, λβ′, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 327, μβ′, Δ′ 339, νγ′, Δ′ 345, νε′, νϛ′, Δ′ 348, νϛ′, Δ′ 351, ξ′, Δ′ 354, ξβ′, 355, ξβ′, Δ′ 358, ξδ′, Δ′ 359, ξδ′, Δ′ 360, ξϛ′, Δ′ 361, οβ′, 362, ο′-ογ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 363, οϛ′, Δ′ 365, οθ′, Δ′ 367, πγ′, Ε′ 6, ϛ′, Ε′ 7, θ′, Ε′ 8, ι′, Ε′ 11, ιζ′, Ε′ 15, κδ′, Ε′ 39, οα′, 43, οϛ′, Ε′ 43, οϛ′, 49, πα′, 58, ϟβ′, Ε′ σελ. 61, Ε′ 105,20, Ε′ σελ. 111, Ε′ 112,12. — Ἄναρχος, Α′ 43, 36, Β′ 238,20. —, ἀρχὴ μία τῶν ὅλων, Β′ 228, ϟθ′. — ἀχώριστός ἐστιν ἐν ὅλῳ τῷ οἰκείῳ Λόγῳ φυσικῶς, Β′ 82, οα′. — ἀγέννητος καὶ ἄναρχος, Δ′ 35, κζ′. — βασιλεύς, πῶς νοητέος, Β′ 191,32 ἑξ. — γεννήτωρ ἀνάρχου Λόγου καὶ πηγὴ Ἁγίου Πνεύματος, Β′ 195,19 ἑξ. — καὶ μήτηρ, βδελυκτοί εἰσιν, ἐναντιούμενοι ἡμῖν εἰς τὴν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ τήρησιν, Α′ 304, δ′. — κατὰ χάριν ὁ Θεός, τίσι γίνεται, Β′ 164, πϛ′. — καὶ Λόγος ὁμοούσιος, Γ′ 277, κ′. — Κυρίου ἀπερίληπτος, Δ′ σ. 304.—Λόγου, Δ′ 112,13. — μετὰ Λόγου τὰ πάντα ἐποίησε, Γ′ 96,9. —, ὃν πρεσβεύει Υἱὸς ὑπὲρ ἀνθρώπων, Β′ 157, γ′. — οὐκ ἔχει ἐπίκτητον ὄνομα, Β′ 191,29. —, πρὸς ὃν εἶπεν Ἰησοῦς ὅτι πορεύεται, πῶς νοητέος, Β′ 88, ϟδ′. — πνευματικός, ἀντὶ Χριστοῦ διὰ τοὺς ἐν ὑποταγῇ ἐστι, Γ′ 16,4 ἑξ. — πνευματικὸς μοναχοῦ, Γ′ 243, λη′, λθ′. — τέλειος, Γ′ 45,15. — Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, πῶς εἰσι καὶ νοοῦνται, Α′ 23, ρμα′. —, Υἱὸς καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, συναΐδια καὶ συνάναρχα κ.λ.π., Β′ 228, ρ′. — Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Δ′ 10,12, Δ′ 173, ριϐ′, ριγ′, 174, ριδ′, δ′ 276, πα′.—, ὑπάρχει μία τῶν τριῶν ὑποστάσεων, Δ′ 181, ρλβ′. — χάριτι καλεῖται, Β′ 192,2. Ἀνάβασις ἀνθρώπων πρὸς τόν—, πότε δυνατὴ καὶ πότε ἀδύνατός ἐστι, Β′ 78, μζ′. Ἀνάγκη ὑποταγῆς εἰς πνευματικόν—, Γ′ 311, νδ′. Ἀγάθεσις τελεία ἑαυτοῦ τῷ πνευματικῷ—, Γ′ 239, ιε′. Ἄσκησις ἀκροτάτη καὶ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὴν γνώμην τοῦ πνευματικοῦ—, Γ′ 238, ιβ′. Βασιλεία—, Γ′ 325, ϟθ′. Γνῶσις—ὑπὸ Λόγου, Μεγάλης Αὐτοῦ Βουλῆς Ἀγγέλου, Β′ 73, κβ′. Διατί οὐ δεχόμεθα λοιδορίας κ.λ.π., διὰ τόν—ἡμῶν, Β′ 9, νθ′,

Ἑρμηνεία τοῦ «—ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου», Β′ 191, 18-196,30. Ἐνέργειαι θεῖαι καὶ πρόοδοι, ὀνόματά τινα αὐτῶν καὶ ὅτι ἑκάστη κοινή ἐστι—, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 167, ϟα′. Ζωὴ ἐκ— καὶ ζωὴ ἐξ Υἱοῦ, Δ′ 176, ρκ′. Θεός —, Α′ 42,28. Θεός—, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, ποίας τὰς σχέσεις ἔχουσι, Β′ 69, α′. Θεὸς εἷς, ἑνὸς Υἱοῦ — καὶ Ἁγίου Πνεύματος πηγή, Β′ 91, δ′. Θεωρία ἑνός—, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, Β′ 195,17. Θεός—, Δ′ 168, ϟε′. Θεότης μία—, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, Δ′ 186, ρμη′. Ἰησοῦς μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, γνωρίζει ἀνθρώποις τόν—καὶ προσάγει αὐτοὺς αὐτῷ, Β′ 188,23. Καταλλαγὴ πρός—, Γ′ 253, ϟ′. Λόγος τῷ—ὁμοούσιός ἐστι, Γ′ 323, ϟε′. Μονὰς ἁγία τρισυπόστατος,—, Υἱὸς καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, ἓν ἐστι τὸ ὑπερούσιον καὶ ὑπεράναρχον ἀγαθόν, Β′ 91, α′. Μῖσος πρός—καὶ μητέρα, πῶς νοητέον, Δ′ 119,15 ἐξ. Ὅρασις Λόγου καὶ δι᾽ αὐτοῦ νόησις—ὑπὸ ποθοῦντος, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Β′ 83, ογ′. Ὁ τῆς ἀγάπης—, δίδει ἀνθρώποις λόγον καὶ τὰ πάντα, Δ′ 198, β′. Οὐσία Θεοῦ—, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 182, ρλδ′. Περὶ ἐκλογῆς πνευματικοῦ—, Γ′ 242, λβ′, λγ′. Περὶ σχέσεως—, Λόγου καὶ Ἁγ. Πνεύματος, καὶ φύσεως, Γ′ 327, ε′, ϛ′, ζ′. Πότε ὁ μοναχὸς κατοικητήριον—, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος καθίσταται κ.λ.π., Γ′ 254, ϟε′. Περὶ Ἁγίας Τριάδος,—,Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 181, ρλβ′. Περὶ Θεοῦ—, Δ′ 145, λε′, λϛ′, λζ′. Περὶ —καὶ Υἱοῦ σχέσεων, Δ′ 174, ριε′, 175 ριϛ′, ριζ′, ριη′, 176, ρκ′. Περὶ — Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 155, νθ′, Δ′ 184, ρμβ′. Πίστις εἰς—, Υἱὸν καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, Θεότητα τρισυπόστατον, Δ′ 188,24 ἐξ. Πνευματικός—, Δ′ 236, λϛ′. Σχέσις—, Υἱοῦ, Ἁγ. Πνεύματος καὶ δημιουργημάτων, Β′ 228, ϟθ′. Σχέσεις εἰσαγωγικοῦ ἀσκητοῦ τῷ πνευματικῷ— αὐτοῦ, Γ′ 238, ιβ′, 239, ιε′, ιϛ′, ιζ′, 240, ιη′, ιθ′. Σχέσις—καὶ Υἱοῦ, Δ′ 179, ρκζ′. Σχέσις—μεθ᾽ Υἱοῦ μονογενοῦς καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 177, ρκβ′. Τιμὴ πρός—καὶ μητέρα, Δ′ 119,11 ἐξ. Ὑπακοὴ μοναχοῦ εἰς πνευματικόν—αὐτοῦ, Γ′ 243, μβ′, μγ′, 244, με′. Ὑποταγὴ ἁπλῶν, ἐμπείρῳ πνευματικῷ—, Γ′ 140,15 ἐξ. Χορηγία ἀγαθῶν—, δι᾽ Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, Β′ 188,21 ἐξ.

Πατριάρχαι· Λόγος, πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, ἐνδημῶν ἦν τοῖς—καὶ Προφήταις, νῦν δὲ τοῖς τελείοις, Β′ 84, κη′.

Παῦλος· Α′ 47, ε′, Α′ 56, κα′, Α′ 54, ιζ′, Α′ 68,35, Α′ 71,24, Α′ 123, σα′, Α′ 164, ρν′, Α′ 196,35, Α′ 204,9, Α′ 208,1, Α′ 211,4, Α′ 245, λϛ′, Α′ 260, π′, Α′ 262, πβ′, Α′ 267, ϟ′, Α′ 267, ϟα′, Α′ 269, ϟδ′, Α′ 272, ρ′, Α′ 281, κϛ′, Β′ 28, β′, Β′ 84, οε′, Β′ 181, οε′, Β′ 183, πε′, Β′ 265, ν′, Β′ 278, ιδ′, Β′ 281, κα′, Β′ 284, λβ′, Β′ 286, μ′, Γ′ 89,21, Γ′ 176, ιγ′, Γ′ 182, λ′, Γ′ 187, μδ′, Γ′ 198, ξζ′, Γ′ 205, πδ′, Γ′ 221, ρκβ′, Γ′ 223, ρκη′, Γ′ 228, ρλζ′, Γ′ 231, ρμγ′, Γ′ 259, ριζ′, Γ′ 277, κ′, Γ′ 294, πζ′, Γ′ 295, πθ′, Γ′ 304, κζ′, Γ′ 306, λβ′, Γ′ 311, νγ′, Γ′ 319, πγ′, 335 λη′, Γ′ 337, μδ′, Γ′ 348, οθ′, Γ′ 352, πθ′, Δ′ 46, ϟγ′, Δ′ 67, β′, Δ′ 92, 22, Δ′ 93,11, Δ′ 94,5, Δ′ 98,23, 99, 27, Δ′ 101,1,15, Δ′ 103,26, Δ′ 104, 27, Δ′ 113,6, Δ′ 114,28, Δ′ 129, 1, Δ′ 161, οε′, Δ′ 164, πβ′, Δ′ 158, ξζ′, Δ′ 171, ρη′, Δ′ 175, ριη′, Δ′ σ. 196, Δ′ 199, δ′, Δ′ 199, ε′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 208, ιε′, Δ′ 211, ιε′, Δ′ 214, Β′, Δ′ 214, Γ′, Δ′ 216, Η′, Δ′ 217, Ι′, Δ′ 218, Ι′, Δ′ 228, κθ′, Δ′ 230, λ′, Δ′ 236, λϛ′, λζ′, Δ′ 237, λζ′, Δ′ 240, μ′, Δ′ 242, μβ′, μγ′, Δ′ 246, μϛ′, Δ′ 248, μθ′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 255, νη′, Δ′ 268, ογ′, 269, ογ′, Δ′ 270,

οε′, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 274, οθ′, Δ′ 277, πβ′, Δ′ 282, πζ′, Δ′ 285, ϟα′, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 300, ιε′, Δ′ σ. 305, Δ′ 310, κβ′, Δ′ 311, κγ′, Δ′ 112, κδ′, Δ′ 314, κϛ′, Δ′ 321, λϛ′, Δ′ 322, λη′, Δ′ 329, με′, Δ′ 332, μη′, Δ′ 334, νβ′, Δ′ 336, νβ′, 337, νβ′, Δ′ 342, νε′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′. 356, ξβ′, Δ′ 359, ξδ′, Δ′ 369,9, 371,18, 373, 21-374,5, Ε′ 42, οϛ′, Ε′ σ. 61, Ε′ σ. 63, Ε′ 64,1,18, Ε′ σ. 65, Ε′ 90,9, Ε′ 97,40, Ε′ 102,14, Ε′ 105,37, Ε′ 107,27, Ε′ 110,29. — ἀδδᾶς, ὃν ἐπεσκέφθη Κασσιανὸς ὁ Ρωμαῖος, Α′ 78,8. — Ἁπλοῦς, Γ′ 166,25,27. — ἀπόστολος, Α′ 80,21, Α′ 82,17, Α′ σ. 92, Γ′ 27,32, Γ′ 92,26, Δ′ 291, ϟε′. — διδάσκων κατὰ ἀκηδίας, 76, 32-77,31. —, διατί ὁμιλεῖ περὶ γνώσεως ἐκ μέρους Θεοῦ Λόγου, ἐνῷ ὁ Ἰωάννης λέγει ὅτι ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ κ.λ.π., Β′ 84, οϛ′. — Εὐεργετινός, Α′ σ. 95. — θεῖος, Δ′ 290, ϟε′. — θεῖος κήρυξ, 294, ρ′. — νυμφοστόλος πνευματικοῦ νυμφῶνος, Δ′ 98,16.— ὀσμὴ ἦν ζωῆς εἰς ζωὴν διά τινας, δι᾽ ἄλλους δὲ ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, Β′ 113, κδ′. — ὄνομα, δηλοῦν τὴν ἀνάπαυσιν, Γ′ 165, 10. — ὁ ἐν Λάτρῳ, 21,7, Δ′ 257, ξγ′. — ὁ ἐν Λάτρῳ, τί ἐδίδασκε τοὺς μοναχούς, Δ′ 21,8 ἐξ. —, περὶ τοῦ ἀγῶνος ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 261, πβ′. — πρεσβύτερος, πρὸς ὃν Θαλάσσιος ὁ Λίβυς ἀπευθύνει τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, περὶ ἀγάπης, ἐγκρατείας κ.λ.π., Β′ σ. 205. —, πῶς ἐκάλει ἑαυτὸν ἐν συντριβῇ, Γ′ 35,9. —, ὑπόδειγμα δι᾽ ἀπόταξιν, Α′ 68,30 ἐξ. Ἀπόστολος—, Α′ 41,36. Βαθυτέρα ἔγνοια τῶν συμβάντων τῷ—, κατὰ τὸ γαυάγιον, ὅτε ὡδηγεῖτο δέσμιος ἐν Ρώμῃ, Β′ 113, κγ′. Ἐπιστολή—, πρὸς Κορινθίους, Α′ 51, ια′, Δ′ 155, νη′. Ἑλλαμψις φωτὸς τῷ—, Γ′ 230, ρλθ′. Ἐπιστολή— πρὸς Ἑβραίους, λεγομένη μὴ οὖσα τοῦ—, Γ′ 157, 31-32. Προσευχὴ πρὸς Ἰησοῦν Χριστόν, δυναμένη νὰ ἀποδοθῇ εἰς —, Πέτρου καὶ Ἰωάννην, Δ′ 249, ν′. Σαῦλος, διατί ἐκλήθη—, Γ′ 89,22 ἐξ. Τὸ ρηθὲν μυστικῶς ὑπὸ τοῦ—περὶ πάλης (Ἐφεσ. 6,12), ἐννοεῖ τὴν τοῦ Κυρίου παραβολὴν (Λουκ. 18,1 ἐξ.), Α′ 119, ρμζ′.

Παυλῖνος, Β′ 241,22.

Παφνούτιος, πρεσβύτερος, Α′ 87,31.

Πεῖνα, μαραίνει ἐπιθυμίαν, Α′ 58, ε′.

Πεῖρα· — ἑτέρων μοναχῶν πόσον ὠφέλιμός ἐστι δι᾽ ἀγωνιζομένους, Α′ 205, 9 ἐξ. — Θεοῦ, ἡ κατ᾽ ἐνέργειαν γνῶσις, Β′ 153, λα′. — τῶν κάτω διδαγμάτων, μία τῶν τεσσάρων διαφορῶν τῶν κατασκευαζουσῶν τὸν νοῦν, Γ′ 113,6.

Πειράζων· διατί ὁ — ἄξιός ἐστιν ἐλέους, Γ′ 22,26 ἐξ.

Πειρασμοί· Γ′ 154,2, Γ′ 256, ρα′, Γ′ 339, γ′. — ἀκούσιοι καὶ ὑπομονή, Β′ 218, ιε′, ιϛ′. — ἀκούσιοι Παύλου, συμβολιζόμενοι διὰ τοῦ χειμῶνος, Β′ 113, κγ′. — ἀριθμούμενοι, διατί ὑπὸ Θεοῦ παραχωροῦνται, Γ′ 6,20 ἐξ. — γεγγῶσι γνῶσιν, Γ′ 136, 13. — διατί ὑπὸ Θεοῦ παραχωροῦνται καὶ τοῖς εἰς τελειότητά τινα φθάσασιν, Α′ 264, πε′. — διττοί, ἑκούσιοι καὶ ἀκούσιοι, κατὰ γνώμην καὶ προαίρεσιν, Β′ 144, πθ′, ϟ′, ϟα′. —, διατί ἀπαραίτητοί εἰσι, Γ′ 8,11 ἐξ. — δικαίων κατ᾽ εὐδοκίαν Θεοῦ γίνονται, Γ′ 115,38 ἐξ. — δαίμονος τοῖς ἠθικοῖς, πρακτικοῖς, θεωρητικοῖς, Δ′ 297, ιγ′. — ἑκούσιοι καὶ ἀκούσιοι, Β′ 202,6 ἐξ. — καὶ βραβεῖα, Α′ 300,9 ἐξ. — κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ, πῶς πειράζουσιν ἀνθρώπους, Β′ 15, ιβ′, ιγ′, ιδ′. — καὶ ἀπάθεια, Γ′ 216, ρια′. — καὶ θλίψεις ἀπαραίτητοι διὰ τὸν τοῦ Χριστοῦ μιμητήν, Γ′ 224, ρκθ′, ρλ′. — καὶ χάρις, Γ′ 301, ιδ′. — οὐ νικῶνται ἐκτὸς προσευχῆς καὶ ὑπομονῆς, Α′ 107, ρπθ′. — οὐχ ὑπὲρ τὸ δέον δίδονται, Γ′ 224, ρκθ′, ρλ′. — πρὸς δοκιμὴν τοῦ αὐτεξουσίου, Γ′ 143, 10. —, πῶς δίδονται ἡμῖν, Γ′ 303, κβ′. — Σωτῆρος, Α′ 44,

α′. — σωματικοὶ καὶ ψυχικοί, ἀπαραίτητοι, Γ′ 15,13 ἑξ. —, τί φέρουσι τοῖς ἀνθρώποις, Β′ 20, μδ′. — τῷ ἡσυχάζοντι κατὰ παραχώρησιν δίδονται πρὸς παιδείαν καὶ οὐχὶ ἐξ ἐγκαταλείψεως, Δ′ 278, πε′. —, χαλινός εἰσι, Α′ 289, ξβ′. — ψυχῆς ἀμελοῦς καὶ ψυχῆς ἐπιμελοῦς, Γ′ 228, ρλϛ′. Ἄγγελοι ἐν καιρῷ—, Α′ 291, ογ′. Ἀρετὴ καί—ἄγριοι ἐχθροῦ δι᾽ αὐτήν, Β′ 268, ξϛ′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 87,24 ἑξ. Ἀνάγκη ἐλπίδος ἐν καιρῷ—, Γ′ 225, ρλ′. Ἀνάγκη μέχρι τέλους ἔχειν τὴν ὑπομονὴν ἐν καιρῷ—, Γ′ 225, ρλα′. Ἀντιμετώπισις—διὰ Χριστοῦ, Γ′ 76, 15 ἑξ. Ἀγάπη πρὸς Θεὸν καὶ θλίψεις ἐκ—, Δ′ 107,6 ἑξ. Βοήθεια ὑπὸ Θεοῦ ἐν καιρῷ—, Α′ 300,14 ἑξ. Βοήθεια μνήμης θανάτου κατά—, Β′ 281, κα′. Διατί παραχωροῦνται ὑπὸ Θεοῦ οἱ—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Α′ 264, πϛ′, πζ′. Διατί δεῖ δέχεσθαι εὐχαρίστως τοὺς ἀκουσίους—, Β′ 107, ϟ′, ϟα′. Διατί δεῖ δεκτοὺς εἶναι τούς—, ὑπὸ τοῦ τῆς ἀληθινῆς ἐφιεμένου ζωῆς, Β′ 118, νε′. Διατί ἀνάγκη μέχρι τέλους ὑπομένειν τοὺς διὰ Χριστόν—, Γ′ 225, ρλβ′. Διατί οἱ—καὶ αἱ δοκιμασίαι, Γ′ 194, νθ′. Εὐεργεσία ἐκ—, Γ′ 163,3. Ἡ διά—παίδευσις, τί ἐστι, Β′ 225, λζ′. Θεὸς οὐ βούλεται τούς—, πλὴν παραχωρεῖ αὐτούς, Γ′ 6, 35-7,5. Θεὸς σκέπει ἡμᾶς ἐκ—, Γ′ 17,8. Ἰάκωβος διδάσκει ἀπεύχεσθαι τοὺς ἐκουσίους—, χαίρειν δὲ ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις, Β′ 145, ϟγ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν καιρῷ θλίψεων καί—, Α′ 280, ιθ′. Ὁδοὶ τραχεῖαι, μεταβληθεῖσαι εἰς ὁδοὺς λείας, ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν καὶ νίκη κατά—, Β′ 118, νδ′. Ὁ λόγος τῆς χάριτος διὰ πολλῶν—πείθει τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν κατὰ Θεὸν πρέπουσαν ἀγωγήν, Β′ 165, ϟδ′. Οἴησις καὶ οἰκονομία—, Δ′ 85,18 ἑξ. Ὅτι δεῖ γενναίως φέρειν τούς—, Δ′ 217, Ι′. Πότε οὐ κοπιᾷ τις ἐν—, Α′ 106, ρξγ′, Α′ 150, νδ′. Ποῖα τὰ ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων — καθολικώτερα· αἴτια, Β′ 290, η′. Ποῖοι οἱ τριῶν εἰδῶν—διὰ κοσμικούς, Β′ 26, ϟα′. Ποῖοι οἱ τριῶν εἰδῶν—διὰ μοναχούς, Β′ 26, ϟ′. Ποίους—ὁ Κύριος ἀπεύχεσθαι διδάσκει, Β′ 144, ϟβ′, 145, ϟγ′. Ποίους—ὑφίστανται οἱ ἐν ἀπαθείᾳ ὄντες καὶ ποίους οἱ ἐν μετριοπαθείᾳ, Β′ 312 ρκδ′. Πῶς γονητέον τὸ λυπεῖσθαι καὶ ἀγαλλιᾶσθαι ἐν τοῖς—, Β′ 143, πε′, πϛ′. Πῶς προσομοιάζεται ὁ γενναίως φέρων τὰς τῶν—προσβολάς, Β′ 163, οη′. Περί—, Γ′ 44,21 ἑξ. Πῶς ἀποφεύγεται τὸ τῶν—ἀλλεπάλληλον, Γ′ 304, κγ′. Πῶς δεῖ ἐπιτυγχάνειν τὴν ὑπομονὴν ἐν τοῖς—, Γ′ 226, ρλγ′. Πῶς τὰ ἀγαθά, τὰ ἐναντία αὐτῶν καὶ οἱ—, πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῖν ὑπὸ Θεοῦ ἐδόθησαν, Γ′ 83,28 ἑξ. Περὶ τῶν καθ᾽ ὕπνους—, Δ′ 64, ϛ′. Στηριγμὸς ἡ Κυρίου πίστις ἐν ὥραις μεγάλων—, Α′ 279, ις′. Σκοπὸς ἐπιφορῶν—, Β′ 20, με′. Τέλειός ἐστιν ὁ τοῖς ἑκουσίοις δι᾽ ἐγκρατείας καὶ ἀκουσίοις δι᾽ ὑπομονῆς μαχόμενος—, Β′ 145, ϟδ′. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν μοναχὸν ἐν καιρῷ—, Β′ 123, πβ′, πγ′, πδ′. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν νοῦν ἐν καιρῷ—καὶ τί οὐ δεῖ ποιεῖν, Β′ 122, οη′. Τρόπος—διττός, ἡδονικὸς καὶ ὀδυνηρὸς κ.λ.π., Β′ 202,6 ἑξ. Ταπείνωσις, ἀπαλλαγὴ ἐκ — καὶ βοήθεια ἐκ Θεοῦ, Γ′ 15,1 ἑξ. Ὑπομονὴ εἰς—, Γ′ 351, πζ′. Χαρὰ διά—, Β′ 202,13 ἑξ. Χαρὰ ἐν τοῖς—, Γ′ 123,21 ἑξ. Ὠφέλεια ἐξ ἀπροσδοκήτων—, Α′ 109, η′. Ὠφέλειαι ἐξ ἐπιφορῶν—, Δ′ 106,27 ἑξ.

Πειρασμός· — διατί ὀνομάζεται ἡ παρὰ προσδοκίαν θλῖψις, Α′ 123, σβ′. — διατί ὀνομάζεται ἡ συμβατικὴ θλῖψις, Α′ 123, σδ′. — καὶ μέρος εἰς αὐτὸν νοῦ καὶ καρδίας, Α′ 107, ροθ′. — κατὰ δύναμιν παραχωρεῖται, Γ′ 185, λθ′. —, πῶς νοητέος, Β′ 200,21 ἑξ. — τῷ ἐμπείρῳ, Γ′ 57,1 ἑξ. Ἄνθρωπος φεύγει—δι᾽ ὑπομονῆς καὶ δεήσεως, Α′ 116, ρϛ′. Ἀναγκαιότης—, Δ′ 149, μβ′. Διά—, εἰ λέγομεν οὐ θέλω καὶ ἔρχεται, τὰς αἰτίας αὐτοῦ ἀγαπῶμεν, Α′ 104, ρμβ′. Διατί ὁ—Ἀβραάμ, Α′ 123, σγ′. Διὰ τῆς ὑπομονῆς ὁ πιστός, μετὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ—, εὑρίσκει τὴν γνῶσιν, Γ′ 163,31 ἑξ. Ἐν καιρῷ—καὶ σκυθρωπῶν ἐπιφορῶν, τί ποιητέον, Α′ 123, ρϟζ′, ρϟη′. Εὐχὴ τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς—καὶ τί ποιητέον ὅταν ὁ—ἔλθῃ, Α′ 106, ρξδ′. Ἑρμηνεία τοῦ «καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς—, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ», Β′ 200, 15-202,32. Θεὸς σκέπει ἡμᾶς ἐκ—, Γ′ 17,8 ἑξ. Μακροθυμία ἐν καιρῷ—, δεῖγμα τελείας ἀγάπης, Β′ 42, ιϛ′. Ποῖος—παραχωρεῖται ὑπὸ Θεοῦ εἰς τὸν ἀκμάσαντα πλήθει ἀρετῶν, Α′ 271, ϟθ′. Περὶ μερίμνης, διὰ τὸ ἔρχεσθαι τόν—εἰς πάντας καὶ περὶ τοῦ πῶς δεῖ δέχεσθαι αὐτόν, Β′ 289, α′. Περί—, τί κατ᾽ αὐτοῦ ποιητέον καὶ πῶς νικᾶται οὗτος, Β′ 247, 24-248,26. Πᾶς—ὡς ἰατρεία ἐκ Θεοῦ παραχωρεῖται, Γ′ 22,21. Τί ποιητέον ἐν καιρῷ ἀπροσδοκήτου —, Β′ 20, μβ′.

Πέμπτη· περὶ διαίτης ἡσυχάζοντος κατὰ Τρίτην καί—, Δ′ 232, λβ′.

Περισπασμός· περὶ τοῦ μὴ δεῖν—ἔχειν τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 215, Δ′.

Πένης καὶ εὐδαιμονία, Α′ 5, ι′.

Πένθος· Γ′ 9,8, Γ′ 56,16, Γ′ 288, ξε′, Γ′ 207, πθ′, Γ′ 216, ριβ′, Δ′ 274, οθ′, Ε′ 101,4,11, Ε′ 106,33. — ἀντίκειται τῷ πνεύματι τῆς φθορᾶς, Α′ 283, λϛ′. — ἀδιάλειπτον, Β′ 241, 18. — ἀκρότατον, Γ′ 38,11. — ἀναγκαῖον μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — ἀπαράκλητον κ.λ.π., Δ′ 108,37 ἑξ. Δ′ 112,32. — βαπτίζει τὸν ἄνθρωπον κ.λ.π., Γ′ 101,22 ἑξ. — διὰ πταίσματα ἡμῶν, Α′ 317, οβ′. — διηνεκὲς μοναχοῦ, Γ′ 265, ρμ′. — ἐκ φόβου γεννώμενον, Γ′ 164,12. — ἡσυχαστοῦ, Α′ 42,32. — καὶ ἀκούσιος πτωχεία, Δ′ 112,30 ἑξ. — καὶ δάκρυα, τὸ μὲν τῶν ἀρχαρίων, τὰ δὲ τῶν τελείων, Δ′ 370,27 ἑξ. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 50, ρη′, Ε′ 94,17 ἑξ. — μαλλάσσον τὴν ἐν ψυχῇ ἐνυπάρχουσαν ἀγριότητα, Α′ 177, ε′. — μακάριον, Γ′ 95,23. — μακάριον, ἡ δευτέρα ἐντολή, πῶς νοητέα, Γ′ 21, 23 ἑξ. — μετὰ παρακλήσεως, Δ′ 108,7, 109,8. Ἀνάγκη—, Α′ 183, οθ′. Ἀγαθά—, Δ′ 113,30 ἑξ. Ἀξία—, Δ′ 86,27 ἑξ. Ἀποτελέσματα τοῦ μακαρίου—, Δ′ 110,19. Ἀρχὴ καὶ τέλος—, Δ′ 114,36 ἑξ. Ἔλεος Θεοῦ καί—, Δ′ 132, α′. Κάθαρσις διά—, Γ′ 45,8 ἑξ. Μακαρισμός—, Δ′ 107,26 ἑξ. Μέγιστα ἀποτελέσματα—τοῖς ταπεινοῖς τῇ καρδίᾳ καὶ πτωχοῖς τῷ πνεύματι, Δ′ 112,26. Νοῦς, τί λαμβάνει ἐκ τοῦ μακαρίου —, Γ′ 24,32 ἑξ. Περὶ ἀναγκαιότητος—, Γ′ 43,4 ἑξ. Πρό—καὶ δακρύων, οὐκ ἔστιν ἀληθὴς μετάνοια ἐν ἡμῖν, Γ′ 249, ξθ′. Περί—γενικῶς, Δ′ 112,27 ἑξ., Δ′ 114,2 ἑξ. Περί—ἡσυχάζοντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Πτωχεία μακαριστέα, πῶς τὸ μακαριστόν—γεννᾷ, Δ′ 107,34 ἑξ. Τέλος —ἡ ἕνωσις μετὰ Χριστοῦ, Δ′ 114,27 ἑξ. Τίνι ἔοικεν ἡ ἀρχή—, Δ′ 114, 22.

Πενία· — ἀναγκαία ἀποταγέντος, Α′ 56, κα′ — καὶ ἀμεριμνησία ἀπαραίτητα διὰ μοναχόν, Α′ 254, ξε′. — καὶ ἐλεημοσύνη, Α′ 254, ξϛ′. Ἀποτελέσματα συναισθήσεως φυσικῆς ἐσωτερικῆς—, Β′ 129, ιδ′. Ἀξία ἑκουσίου—, Γ′ 259, ριη′. Μοναχὸς οὐ παραιτεῖται—, Α′ 187, ρλα′.

Πεντηκοστή· Γ′ 210, ϟδ′. Ἔννοια Ἰουδαϊκῆς—, Β′ 176, μϛ′. Μυστήριον —, ἡ πρὸς τὴν Πρόνοιαν ἄμεσος τῶν προνοουμένων ἕνωσις, Β′ 177, μθ′. Περί—, Γ′ 97,29 ἑξ.

Πέρας· περιοχὴ καί—τῶν χρόνων κ.λ.π., τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′.

Περιβόλαιον, Γ′ 263, ρλε′.

Περιουσία· κακὰ ἀποτελέσματα ἀγάπης ὑπὲρ τὸ μέτρον—, Α′ 11, νζ′.

Περιοχὴ καὶ πέρας τῶν χρόνων κ.λ.π., τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′.

Περιπλάνησις· Κίνδυνοι ἐκ—καὶ διατριβῆς μοναχοῦ ἔξω τοῦ κελλίου αὐτοῦ, Α′ 313, νϛ′. Κίνδυνος ἀναχωρητοῦ ἐκ δαίμονος—, Α′ 48, η′.

Περιτέμνεσθαι· τό—τοῦ Νόμου, πνευματικῶς φυλάσσεται, Β′ 26, πϛ′.
Περιτομή· — καί—περιτομῆς, πῶς νοητέα ὑπὸ γνωστικοῦ, Β′ 57, λϛ′, 58, μ′, μα′, μδ′, μϛ′.—καρδίας ἐν πνεύματι τίς ἐστι, Β′ 58, μϛ′.—μυστικωτέρα, Β′ 58, μδ′.—πνευματική, ἡ ἐκτομὴ τῆς ἐμπαθοῦς σχέσεως τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ σῶμα, Β′ 106, πε′.—ὡς μυστική, πῶς νοητέα, Β′ 175, μα′, μβ′.
Περιχώρησις τοῦ πιστευομένου, τί καθέστηκεν, Β′ 150, ιθ′.
Πέταλον Ἱερέως Ἰουδαίων, σύμβολον καθαρότητος καρδίας, Α′ 172, ρϟε′.
Πέτρος· Α′ 123, σα′, Α′ 147, λζ′, λη′, Α′ 210,29, Α′ 284, μγ′, Α′ 285, μζ′, Α′ 288, ξβ′, Α′ 294, πε′, Α′ 316, ξθ′, Β′ 60, ξ′, Β′ 67, ϟζ′, Β′ 98, μγ′, Β′ 284, λα′, Γ′ 45,20, Γ′ 110, 1-13, Γ′ 111,5, Γ′ 122,11, Γ′ 167,26, Γ′ 231, ρμγ′, Γ′ 339, νβ′, Γ′ 341, νζ′, Δ′ 92,20, Δ′ 94,27, Δ′ 98,4, Δ′ 185, ρμϛ′, Δ′ 187, ρμθ′, Δ′ 199, ε′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 204, ι′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 268, ογ′, Δ′, σ. 304, Ε′, σ. 60, σ. 61, Ε′ 63, 17, Ε′, σ. 64, Ε′, σ. 65, Ε′ 67,29. — ἀπόστολος, Α′ 93,3, Α′ 279, ιδ′. 95, Γ′ 92,19,25, Ε′ 85,21. — Δαμασκηνός, ἱερομάρτυς, Γ′ σ. 3, Γ′ 5,4. —Δαμασκηνός, ὁσιομάρτυς, Α′ σ. 95. —Δαμασκηνός, Ε′ 12, ιθ′.—κορυφαῖος, Δ′ 111,5. — ὁσιομάρτυς, ἐκ Δαμασκοῦ, Α′, σ. 3. —, ὄνομα δηλοῦν τὴν στερρότητα, Γ′ 165,9. Ἅγιος—, ὁ Δαμασκηνός, Δ′, σ. 220. Ἐξουσία, δοθεῖσα τῷ—, Γ′ 110,13. Λόγοι ΚΔ′, —Δαμασκηνοῦ, πλήρεις πνευματικῆς γνώσεως, Γ′ σ. 112-168. Προοίμιον — Δαμασκηνοῦ, ἱερομάρτυρος, Γ′ 5,4. Προσευχὴ πρὸς Ἰησοῦν Χριστόν, δυναμένη νὰ ἀποδοθῇ εἰς—, Παῦλον καὶ Ἰωάννην, Δ′ 249, ν′. Σίμων—, Γ′ 184, λε′. Σίμων, διατί ἐκλήθη—, Γ′ 89,21.
Πιλᾶτος·—, τί συμβολίζει τῇ ψυχῇ, Β′ 63, οε′, οϛ′. —, τύπος τοῦ κατὰ φύσιν νόμου ἐστί, Β′ 62, οα′. Συμφιλίωσις—πρὸς Ἡρώδην, ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει Ἰησοῦ, τί συμβολίζουσι, Β′ 62, οβ′.
Πιστεύειν· — ἡ ψυχὴ πότε οὐκ ἀνέχεται, Β′ 214, ξε′, ξϛ′. Ἀποτελέσματα τοῦ—καὶ ὁμολογεῖν, Β′ 159, ξα′.
Πίστις· Α′ 119, ρμθ′, Β′ 226, ξδ′, Β′ 262, λϛ′, Β′ 296, πζ′, Γ′ 38,8 ἑξ., Γ′ 56,1, Γ′ 57,7, Γ′ 64,38 ἑξ., Γ′ 72,1, Γ′ 113,11, Γ′ 124,25 ἑξ., Γ′ 283, μδ′, Γ′ 339, νβ′, Ε′ 56, ϟ′.—, ἀγάπη καὶ ἔργα, Α′ 240, κα′. — ἄεργος καὶ ἔργον ἄπιστον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποδοκιμαστέα, Α′ 240, κ′. — ἄληστος, τίς ἐστι, Β′ 227, π′. — ἀρχικὴ καί—ἀνωτάτη διὰ νοῦν, Β′ 227, οη′. —, ἀγάπη καὶ ἀγών, ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις πρὸς ἀπόκτησιν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, Γ′ 192, νδ′. — ἀκοῆς καί—θεωρίας, Γ′ 78,9. — ἀπαραίτητος διὰ τὴν συνεργείαν Θεοῦ πρὸς τελειοποίησιν εἰς ἀρετήν, Γ′ 176, ιε′. —, ἀπαραίτητος ἀρετὴ διὰ τὴν ὑποταγήν, Δ′ 208, ιε′. — ἁπλῆ καί—σπαγίων τινῶν, Δ′ 213, Β′. — ἀρχὴ καλοῦ, Δ′ 43, πγ′. — βεβαία, Α′ 117, ρκδ′. — βεβαία, ἀπαραίτητος δι' ἐπιτυχίαν τοῦ οὗ ἠρξάμεθα ἔργου, Α′ 150, ξα′. — βεβαία, πύργος ἰσχυρός, Α′ 96, δ′. — βεβαιοτέρα—ἐνίοτε εὑρίσκεται, Α′ 116, ϟθ′. — βεβαία, Γ′ 53,28,31, Γ′ 75,39. — βίου μοναχοῦ, Γ′ 266, ρμα′. — γενν᾽ γνῶσιν, Α′ 322, ϟε′. —, γνῶσίς ἐστιν ἀναπόδεικτος καὶ σχέσις ὑπὲρ φύσιν, Β′ 111, ιβ′. — γνωστική, ἐκ λογικῆς δυνάμεως γεννᾶσθαι πέφυκεν, Β′ 121, ογ′. — γεννᾷ φόβον, Γ′ 164,11.—δυναμένη ὅπως ὁρισθῇ ὡς ἐνδιάθετον ἀγαθὸν ἡ γνῶσις ἀληθής, τῶν ἀπορρήτων ἀγαθῶν ἀποδεικτική, Β′ 111, ζ′. — δαιμόνων, Γ′ 116,3 ἑξ. — διὰ Χριστόν, τί ἐστι, Γ′ 237, α′, β′. — δόξα Θεοῦ, Γ′ 274, γ′. —, ἐλπιζομένων ὑπόστασις, Α′ 97, κζ′. — ἐξ ἀκοῆς, Α′ 116, ρ′. — ἐστὶν ἡ ἐθελούσιος ψυχῆς συγκατάθεσις, Α′ 23, ρμα′. — ἑτέρων καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν, Α′ 104, ρλα′ — ἐνδιάθετον ἀγαθόν, Α′ 307, κα′

— εἰς Θεόν, δῶρον Χριστοῦ εἰς ζωὴν ἡμῶν, Β′ 226, νη′. — εἰς Χριστὸν ἀνόθευτος καὶ χαρίσματα, Β′ 48, ξθ′ —, ἐλπίς, ἀγάπη, Β′ 274, β′.—, ἐν ᾗ σὺν ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δόγμασι, φιλοσοφεῖ ὁ Χριστιανός, Β′ 45, μζ′. — ἐνυπόστατος ἡ ἐναργὴς καὶ ἔμπρακτος, ἀνάγει δὲ πρὸς Πατέρα, Β′ 106, πδ′. — ἐστὶ γνῶσις ἀληθής, ἀναποδείκτους ἔχουσα τὰς ἀρχὰς κ.λ.π., Β′ 53, θ′. — εἰσαγωγικὴ καί — τελεία, Γ′ 117, 31 ἑξ. — ἐνδιάθετος, Γ′ 331, κγ′. — ἐνδιάθετος προηγεῖται πασῶν ἀρετῶν κ.λ.π., Γ′ 279, κη′. — ἑνότης, Γ′ 333, λγ′. —, ἔξω βάλλει φόβον κολάσεως, Γ′ 16,22 ἑξ. —, ἐλπίς, ἀγάπη καὶ θεωρία, Δ′ 320, λδ′. —, ἐλπίς, ἀγάπη, προϋποθέσεις θεωρίας ἀοράτων, Ε′ 6, η′. — ζῶσα, ἡ δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη, Δ′ 54, ριθ′. — ἡ ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς χάριτος ἀνατέλλουσα κ.λ.π., Δ′ 214, Β′. — θεωρίας μεγάλη, Γ′ 120,38. — καὶ ἀγάπη γνήσιαί εἰσιν, ὅταν εἷς ἕκαστος ἑαυτὸν ἔχῃ κατήγορον, Α′ 240, κγ′. — καὶ γνῶσις, ἔργοις δείκνυνται, Α′ 279, ιζ′. — καὶ γνῶσις, σύντροφοι μοναχῷ, Α′ 102, ργ′. — καὶ γνῶσις, σύντροφοι τῆς φύσεως ἡμῶν, Α′ 150, νη′. — καὶ ἔργα, Α′ 110, ιη′. — καὶ ὑπακοή, ποιοῦσι δοῦλον Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ ἡ ψιλὴ γνῶσις, Α′ 153, π′. — καὶ ἀγαθὴ συνείδησις, τίνος ἔργον ἐστί, Β′ 159, ξα′. — καὶ γνῶσις, Β′ 262, λθ′. — καὶ ταπείνωσις Β′ 259, κγ′. — κατὰ Παῦλον, ἐλπιζομένων ὑπόστασις κ.λ.π., Β′ 111, ζ′. — καὶ ἀπάθεια, Γ′ 76,2. — καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Γ′ 172, γ′. — καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 16,22 ἑξ. — καὶ ἐγκατοίκησις Θεοῦ τῷ πιστεύοντι, Γ′ 207, πη′. — καὶ ἔργα, προϋποθέσεις ἀπαθείας, Γ′ 346, οα′. — θερμή, καρδιακὸς πόνος, τὸ πῦρ εἶσι, τὰ δάκρυα δὲ τὸ ὕδωρ, Γ′ 31,36. — καὶ φωτισμός, Γ′ 127,2. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 48, ργ′. — καὶ προσκύνησις τῷ Θεῷ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, Δ′ 308, κ′. — καὶ προσοχή, Δ′ 26,25. — καὶ φωτισμός, Δ′ 7,17. — καρδιακῶς ἐργαζομένη νόμος ἐντολῶν ἐστι, Δ′ 35, κδ′. — λεπτοτέρα τῆς γνώσεώς ἐστι, Δ′ 214, Β′. — μεγάλη, πότε ἐκ Θεοῦ λαμβάνεται, Γ′ 162,19. — μεγάλη, τίς καλεῖται καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 165,4 ἑξ. — μία τῶν τριῶν προϋποθέσεων βίου θεωρητικοῦ, Ε′ 45, πα′ ἑξ. — νεκρὰ καὶ οὐκ ἐνεργουμένη, Δ′ 66, α′. — ὀρθὴ καὶ ἐνδιάθετος, γεννᾷ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, Α′ 311, μϛ′. — ὀρθόδοξος, ἀναγκαιοτάτη διὰ μοναχόν, Α′ 323, ϟθ′. — ὀρθὴ καὶ φόβος εἰς Θεὸν ἀνόθευτος, τὴν τελείαν πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς ποιοῦσι, Β′ 184, ϟγ′. —, ὅτι οὐκ ἔστι ψιλὸν πρᾶγμα, Β′ 263, μα′. — περὶ προσκαίρων καὶ αἰωνίων, Α′ 114, π′.—πρὸς Θεὸν καὶ γνῶσις, σωτηρία ἐστὶ καὶ τελειότης ψυχῆς, Α′ 4, β′. — πλεονεκτήματα, Γ′ 76,9 ἑξ. —, πόλεμος καὶ νίκη, Γ′ 76, 29-77,6. — ῥίζα θεοποιοῦ ἡσυχίας, Δ′ 213, Β′. — ῥίζα τῶν ἐντολῶν, Δ′ 54, ριθ′. — συγκατάθεσις ἐντολῶν, Β′ 166, ϟη′, 167, ϟθ′. —, τί ἐστι, Β′ 111, η′, Β′ 136, ν′. —, τίκτει φόβον Θεοῦ, Β′ 4, β′. — τρισὶ συμπαρατείνεται τμήμασι, Β′ 40, ϟθ′. — τυφλὴ ὑπάρχει, εἰς τὸν κατὰ τήν—τὰ θεῖα προστάγματα μὴ ἐργαζόμενον, Β′ 135, με′. — τῆς θεωρίας ἢ γνώσεως, Γ′ 114,25 ἑξ. —, ταπείνωσις καὶ ἀγάπη θεωρητικοῦ, Δ′ 349, νθ′. —τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ καὶ οὐ τοῖς κτίσμασι, Δ′ 116,20 ἑξ. — φέρει εἰς ἀγάπην, Β′ 226, ξ′. —, φόβος—καί —τῆς θεωρίας, Γ′ 114,15 ἑξ. — Χριστοῦ ἀρχὴ πρακτικῆς, Β′ 226, νζ′. Αἰσθήσεις νικώμεναι διά—καὶ προσευχῆς, Α′ 294, πζ′. Ἀναγκαῖον—, Α′ 285, μϛ′. Ἀπόδοσις ἑκάστῳ παρὰ Χριστοῦ, κατ' ἔργα — πρὸς αὐτόν, ἢ ἀπιστίας, Α′ 110, κβ′. Ἀποτελέσματα—ἢ ἀπιστίας περὶ τῶν μελλόντων, Α′ 119, ρμβ′. Ἀρεταὶ ἀποκτώμεναι δι' ἀγώνων—καὶ χάριτος, Α′ 133, 5-14. Ἀγαθά, οἰκοδομούμενα τῷ θεμελίῳ τῆς— καὶ

κακὰ μὴ οἰκοδομούμενα αὐτῇ, Β′ 71, ιβ′. Ἀμήχανόν ἐστι διὰ μόνης ψιλῆς —σωθῆναι ἄνευ ἔργων, Β′ 7, λθ′. Ἀναγκαιότης—, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης καὶ ἀποτελέσματα ἑκάστης, Β′ 120, ξη′, ξθ′, 121, οα′, οβ′. Ἀποτελέσματα νίκης κατὰ παθῶν διὰ τῆς εἰς Θεόν—, Β′ 136, μζ′. Ἀποτέλεσμα —ἄνευ ἀγάπης, Β′ 6, λα′. Ἀποτέλεσμα—εἰς Κύριον, Β′ 4, γ′. Ἀποτελέσματα τῆς δι' ἐλπίδος—, Β′ 159, ξ′. Ἀρεταί, ἐπακολουθήματα—, Β′ 226, ξα′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 194, νθ′, 194, ξ′. Ἀποτέλεσματα—εἰς Χριστόν, Γ′ 237, δ′. Ἀφοβία ἀποτέλεσμα μεγάλης—, Γ′ 115,15 ἐξ. Ἀποτελέσματα τῆς μετά—ὑπακοῆς, Δ′ 50, ρζ′. Ἀξία—καὶ ζωῆς ἐν Χριστῷ, Δ′ 35, κη′. Βυθός—, πότε θεωρεῖται κυμαινόμενος ἢ γαληνιῶν, Α′ 240, κβ′. Βάπτισμα ἀκολουθεῖται ὑπὸ ὀρθῆς —, σωφροσύνης, ἀληθείας, Δ′ 213, Α′. Γνῶσις ἀληθείας προηγεῖται—, Α′ 103, ρι′. Διάβολος νικᾶται διά—καὶ θερμῆς εὐχῆς, Α′ 281, κδ′. Δύναμις λογικὴ καὶ σχέσις αὐτῆς πρός—καὶ γνῶσιν, Β′ 121, οδ′. Δύναμις—ἐστερεωμένης ἐπ' ἀγαθῶν ἔργων, Ε′ 77,9 ἐξ. Ἐνέργεια πνεύματος ἐν ἡμῖν ἀνάλογος —ἡμῶν ἐστι, Β′ 133, λγ′. Ἕνωσις ἀνθρώπου πρὸς Θεὸν ἄμεσος διά—, Β′ 111, θ′. Ἐξ ὄρους—ἥκει ὁ Κύριος, Β′ 63, οδ′. Ἐκ—ὀφείλομεν τρέχειν μεθ' ὑπομονῆς, Γ′ 90,27 ἐξ. Ἔλλειψις—καὶ κρίσις τοῦ κόσμου τούτου, Δ′ 37, μ′. Ἡ ὄντως—ἀληθειά ἐστι συνεκτική τε καὶ συστατική, ψεῦδος οὐκ ἔχουσα, Β′ 133, λζ′. Ἡσυχία,— καὶ ἔργα καὶ τίνα δεῖ εἶναι τὰ ἔργα, Δ′ 212, Α′. Θέλησις,— καὶ ἀφθαρσία, Α′ 6; ιζ′. Θάνατος καταφρονεῖται τῇ τῆς—εὐτολμίᾳ, Γ′ 46,6. Θεμέλιος—καὶ ἐλπίδος, Γ′ 244, μδ′. Θεὸς ἐμφανίζεται ἐν ταπεινώσει καὶ ἁπλότητι διά—, Γ′ 165,1 ἐξ. Θυσία ζωῆς ἡμῶν δι' ἐντολὰς καί—Χριστοῦ, Δ′ 220, ιη′. Κατὰ τὸ μέτρον—ἡ νόησις, Β′ 71, ιδ′. Κύριος ἐντὸς ἡμῶν ζητητέος καὶ δι' ἔργων—, Β′ 76, λε′. Καρποί—ἀληθοῦς καὶ ἐνεργουμένης, Δ′ 35, κδ′. Μακαριότης,—ἀποτέλεσμα, Α′ 291, οα′. Μέτρον—ἑκάστου αἴτιόν ἐστι τῆς τῶν θείων ἀγαθῶν διαμονῆς, Β′ 133, λε′. Μισθός —ἡ γνῶσις, Β′ 17, κε′. Ὅρος τῆς —, Α′ 235, α′. Ὁ διὰ μόνην τήν—. ἤτοι τὴν πρὸς Θεὸν ἄμεσον ἕνωσιν ζητῶν, λήψεται ὃ ζητεῖ, Β′ 112, ιη′. Ὁ πρὸς εὐσέβειαν εἰσαγόμενος μεθ' ὑπακοῆς καί—ποιεῖ τὴν ἠθικὴν παιδαγωγίαν, Β′ 112, ιδ′. Ὄργανον—, τί ἐστι, Β′ 133, λγ′. Πάσης πνευματικῆς θεωρίας ἡγείσθω—, ἐλπίς, ἀγάπη, πλέον δὲ ἡ ἀγάπη, Α′ 236, α′. Περὶ ἑνώσεως ἀνθρώπου μετὰ Θεοῦ,— καὶ δυνάμεως, Β′ 111, ια′. Ποῖον τὸ τέλος—, Β′ 136, γ′. Πρώτη ἐν ἡμῖν ἀνάστασις, ἡ—τοῦ διὰ τῆς ἀγνοίας ἡμῖν νεκρωθέντος Θεοῦ, Β′ 120, ο′. Πῶς δι' ὀφθαλμῶν τῆς— ἀναβαίνοντες, πρὸς τὴν θείαν τῆς σοφίας ἀναγόμεθα μονάδα κ.λ.π., Β′ 135, μβ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ κτᾶσθαι τὴν ἀληθῆ—, Γ′ 76, 8-78,39. Πορεία ἐκ πρώτης—εἰς μεγάλην—, ἐλπίδα, ἀγάπην καὶ ἕνωσιν μετὰ Θεοῦ, Γ′ 78, 10-17. Προκοπὴ ψυχῆς ἐκ—, Γ′ 280, λ′. Περί—, ἀγάπης καὶ ἐλπίδος τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 282, ϛ′. Στηριγμὸς ἡ εἰς Κύριον—, εἰς ὥραν ἐπιθέσεως δαιμόνων, Α′ 279, ιϛ′. Σχέσεις—καὶ γνώσεως ἀληθείας, Α′ 150, ξ′. Σχέσεις—καὶ ἔργων, Α′ 304, β′. Σχέσεις—, γνώσεως καὶ μνήμης καὶ ἀποτελέσματα ἐκ τούτων, Γ′ 8,38 ἐξ. Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ εὑρισκόμενοι καὶ καλλιεργοῦντες ἐν πίστει τὰς ἀρετάς, ἀξιοῦνται θείων ὁράσεων καὶ ἐλλάμψεως, Ε′ 73, 5-80, 33. Τέλος πάντων ἀγαθῶν ἡ—καὶ σχέσεις αὐτῆς πρὸς ἀγάπην καὶ ἐλπίδα, Β′ 95, κϛ′. Τέλος —, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′. Τὸ αἰσθητὸν στερέωμα τὸ τῆς—σημαίνει στερέωμα, Β′ 212, λ′. Τελειότης ἐξ ἔργων καί—, Γ′ 345, ο′. Τίνες οὐκ ἔχουσι—εἰς Θεόν, Γ′ 237, γ′. Τί ποιεῖ ὁ βουλόμενος τὴν μεγάλην ἔχειν—, Γ′ 115,

12 ἐξ. Υἱός—ὁ φόβος, Β′ 313, ρλζ′. Ὑψηλότερος πειρασμῶν καὶ ἀγώνων, ὁ καθαρῷ—ὀφθαλμῷ ἰδὼν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τὴν εὐπρέπειαν, Β′ 111, ν′. Χάρισμα ἀπαθείας καί—, Α′ 279, ιε′. Χαρίσματα ἢ ἐνέργειαι Ἁγ. Πνεύματος ἑκάστῳ κατὰ τήν—δίδονται, Β′ 108, ϛζ′, ϛζ′. Χάρις—κ.λ.π. ἀποκτείνουσι πάθος γαστριμαργίας, Β′ 178, νη′. Χάρις ἡ —, Δ′ 53, ριθ′. Χαρίσματα τῷ ἡσυχάζοντι δίδονται οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἔξιν, ἐπιτηδειότητα καί—, Δ′ 240, μ′.

Πιστοί·— Χριστοὶ δεύτερροι καθίστανται, κοινωνοὶ θείας φύσεως καὶ θεοὶ θέσει, Δ′ 361, ογ′. Γνώρισμα—, τί ἐστι, Γ′ 237, γ′. Ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἐνοικεῖ τοῖς—, Δ′ 360, ξε′-362, ογ′. Οἵαν δεῖ εἶναι τὴν ἀγάπην τῶν—πρὸς τούς—, Γ′ 247, ξα′. Ποία ἡ ἀληθὴς καὶ ἀμώμητος τῶν—θεοσοφία καὶ ποῖον τὸ τέλος αὐτῆς, Β′ 97, λε′. Πνεῦμα Θεοῦ ὅτι ἐνοικεῖ τοῖς —, Δ′ 360, ξε′-362, ογ′. Τρεῖς βαθμίδες—, ἡ τῶν φοβουμένων, προκοπτόντων, τελείων, καὶ ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστης βαθμίδος, Β′ 103, ξη′.

Πιστός·—, διὰ τῆς ὑπομονῆς εὑρίσκει μετὰ τὴν ἔκβασιν πειρασμοῦ τὴν γνῶσιν, Γ′ 163,31 ἐξ. — ἐστι καὶ ὁ μαθητὴς καὶ ὁ ἀπόστολος, Β′ 57, λδ′. — κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τί κατορθοῖ καὶ τί ἐπιπροσθέτως ὁ μαθητὴς κατ' αὐτό, Β′ 56, λγ′. — καὶ μεθηλικιώσεις ἐν Χριστῷ ἀπὸ συλλήψεως Χριστοῦ ἕως ἀναλήψεως αὐτοῦ, Δ′ 63, α′. — μετέχων Χριστῷ διὰ πίστεως, υἱοθεσίας ἢ ἀνεγέργητος γενόμενος καὶ ἀφώτιστος δι' ἀπιστίας καὶ ἀμελείας, Δ′ 59, ρκθ′. —, πότε καλεῖται οὕτω, Γ′ 163,27 ἐξ. — πᾶς ὑπερβαλλόντως ὑπὸ Θεοῦ τετίμηται, Δ′ 362, οδ′. Ἄγγελος φύλαξ ἑκάστῳ—, Δ′ 360, ξϛ′. Ἕνωσις—τῷ Θεῷ, Δ′ 360, ξη′, Δ′ 361, οβ′. Θεότης Λόγου, κατὰ χάριν ἀεὶ σύνεστι τῷ—, Β′ 135, μϛ′. Θεὸς ἀναπαύεται τῇ καρδίᾳ τοῦ—, Δ′ 360, ο′, Δ′ 361, οα′. Οἷον δεῖ εἶναι τόν —, Δ′ 49, ργ′. Περὶ ὑψώσεως τοῦ—ἐπὶ τῶν πτερύγων τοῦ Θεοῦ, Δ′ 362, οε′. Φῶς διδόμενον τῷ—ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 360, ξζ′. Φῶς Θεοῦ λάμπει ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ—, Δ′ 361, οβ′.

Πλάναι, ἐκ διαβόλου προέρχονται, Γ′ 11, 1-21.

Πλάνη· Γ′ 41,3. — δῆθεν δραμάτων, Δ′ 76, ι′. — διάδοχος οἰήσεως, Δ′ 87,16 ἐξ. — δυσὶ τρόποις προσγινομένη, κατὰ φαντασίαν καὶ κατ' ἐνέργειαν, Δ′ 60, ρλα′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 70, ι′. Ἀρχάριος ἢ ἰδιόρ- Ε 96 1-2
ρυθμος καὶ κίνδυνος ἐκ—, Ε′ 98, 32 ἐξ. Ἐκ τίνων σημείων γινώσκεται τὸ πνεῦμα ἀληθείας τοῦ πνεύματος τῆς—, Α′ 244, λγ′. Ἐνέργεια ὀφειλομένη εἰς—, Δ′ 69, η′. Ἡ ἀντίθετος τῆς ἀληθείας—, τίς ἐστι, Δ′ 61, ρλε′. Περὶ κινδύνων πλάνης ἀρχαρίων καὶ ἰδιορρύθμων καὶ τί δεῖ ποιεῖν αὐτούς, Δ′ 85,1 ἐξ. Περί—κ.λ.π., Δ′ 84,33 ἐξ. Περί—πολυμηχάνου καὶ δυσδιαγνώστου, Δ′ 60, ρλα′. Περί—, Ε′ 98,28. Πνεῦμα—ἐκλαμβανόμενον ὡς θεωρία, Ε′ 106, 12 ἐξ. Τίνες αἱ τρεῖς τῆς—καθολικαὶ αἰτίαι, Δ′ 61, ρλβ′.

Πλάτων, Δ′ 141, κε′, Δ′ 163, πα′.

Πλεονεξία·— ἀποβλητέα, Α′ 99, να′. — γεννητικὴ καὶ αὐξητικὴ πάθους, κατὰ τὸν ἀπόστολον, Β′ 12, πγ′. —, διατί ἀποφευκτέα διὰ μοναχόν, Α′ 196,35 ἐξ. — ἐπὶ χρημάτων καὶ βρωμάτων κακή, Β′ 12, πδ′. — κ.λ.π. οὐ συμβαδίζουσι μετὰ νηστείας, Β′ 117, νβ′. Ἀποτελέσματα ἄρσεως ἐννοίας ἐκ πάσης —, Α′ 106, ρξε′. Κακὰ ἐκ—προερχόμενα, Α′ 196,35 ἐξ.

Πληροφορία ἀνενδοίαστος περὶ ἐλπιζομένων ἐξ ἄκρας ταπεινοφροσύνης καὶ χάριτος Ἁγ. Πνεύματος, Β′ 263, μδ′.

Πλήρωμα·—ἀνθρώπου γενησομένου εἰς τέλειον ἄνδρα, ποῖον γενήσεται, Β′ 86, πζ′. — τῆς Θεότητος οἰκοῦν ἐν Λόγῳ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἡμῖν ὑπὸ προϋποθέσεις τινὰς κατὰ χάριν, Β′

73, κα′. — Χριστοῦ, Γ′ 319, πβ′.
Πλησίον· Κρίσις—, Β′ 209, πδ′. Οὐ δεῖ δέχεσθαι λογισμοὺς ἐξ ὑπονοιῶν κατὰ τοῦ πλησίον, Γ′ 287, ξβ′, 288, ξγ′. Πρὸς τόν—πραττόμενα κακά, Β′ 311, ρκα′.
Πλούσιοι καὶ ἐλεημοσύνη, Γ′ 86, 33 ἐξ.
Πλούσιος καὶ κακοδαιμονία, Α′ 5, ι′.
Πλουτεῖν ἐν καλοῖς, φίλον παντί ἐστι, Β′ 291, κθ′.
Πλοῦτος—, ἀδύνατον ποιεῖ τὴν ψυχὴν ἀναπτῆναι, Α′ 328,25 ἐξ. —, διὰ φιληδονίαν καὶ φιλοδοξίαν σπουδάζεται, Α′ 331,30 ἐξ. — καὶ ἀρέσκουσα Θεῷ πολιτεία, διαφέρουσιν ἀλλήλοις, Α′ 4, δ′.— οὐκ ἐπιθυμεῖται ὑπὸ μοναχοῦ οὐδὲ διὰ τὴν διάδοσιν αὐτοῦ τοῖς πένησι, Α′ 312, ν′. — οὐκ ἐπιθυμητὸς ὑφ᾽ ἡσυχαστοῦ, ἔστω καὶ διὰ τὸ δοθῆναι πένησι, Α′ 39, 13-20. — οὐράνιος, ἐκ τίνων ἀρετῶν κ.λ.π., ἀθροίζεται, Γ′ 231, ρμδ′. —, τυφλός ἐστιν ὁδηγὸς κ.λ.π., Α′ 14, ο′. Δι᾽ ἐνύλου—, ἄϋλος ἐλεημοσύνη κτᾶται, Β′ 291, κη′. Δύναμις καί—πνεύματος ἐν ἡμῖν, Γ′ 206, πζ′, πη′. Φαντασίαι—κλπ. ἡδονῶν, οὐ συναρπάζουσι Θεοῦ ἀνθρώπους, Α′ 8, λβ′.
Πνεῦμα· Α′ 282, λα′, Ε′, σ. 4, Ε′ 9, ιδ′, Ε′ 12, ιθ′, κ′, Ε′ 14, κδ′, Ε′ 15, κε′, Ε′ 23, λϛ′, Ε′ 37, ο′, Ε′ 43, οϛ′, Ε′ 56, ϟα′. — Ἅγιον, Α′ 33, ιη′, Α′ 47, ϛ′, Α′ 49, η′, Α′ 54, ιθ′, Α′ 57, κγ′, Α′ 72,3, Α′ 74,14, Α′, σ. 85, Α′ 93,5, Α′ 115, ϟ′, Α′ 138,16,25, Α′ 141, β′, Α′ 145, κζ′, κθ′,Α′ 150, ξα′, Α′ 165, ρνϛ′, Α′ 181, νθ′, Α′ 232,27, Α′ 239, ιϛ′, Α′ 251, νθ′, Α′ 251, ξ′, Α′ 252, ξα′, Α′ 256, ο′, Α′ 257, οβ′, Α′ 257, ογ′, Α′ 272, ϟθ′, Α′ 277, ε′, Α′ 322, ϟη′, 323, ϟθ′, 324, ρ′. — Ἁγίον, ἄτρεπτον, ἀναλλοίωτον, παντοδύναμον καὶ πῶς νοητέαι αἱ ἀνθρωποπαθεῖς περὶ αὐτοῦ ἐκφράσεις,ΙΑ′ 117, ριη′.—Ἅγιον, βοηθοῦν ἄνωθεν τὸν ἀσκούμενον,Α′ 132, 37 ἐξ.—Ἅγιον, γράψαν βίους ἀρχαίων ἁγίων, Α′ 215,8 ἐξ. Ἅγιον διδόμενον ὑπὸ Θεοῦ ἀνθρώποις, Α′ 285, με′. — Ἅγιον, οὗ ταῖς ἐνεργείαις ἀναγεννώμεθα, Α′ 259, οη′. — Ἅγιον, ἐν ᾧ τὸ ἀγαθὸν ἐνεργεῖται καὶ πιστεύεται, Α′ 96, β′. — Ἅγιον, ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται εἰρήνη, ἤτοι παθῶν ἀπαλλαγή, Α′ 107, ρϟβ′. — Ἅγιον, ἐπιφοιτᾷ καὶ ἀκαθάρτοις ἡμῖν οὖσιν, Α′ 182, ξγ′. —Ἅγιον καὶ γεῦσις τῆς ἐξ αὐτοῦ παρακλήσεως, Α′ 243, λ′. — Ἅγιον, μόνον τὸ φωτίζον καὶ καθαῖρον τὸν νοῦν, Α′ 242, κη′. — Ἅγιον, πνέον τῇ ψυχῇ διαλύει δαιμονικὴν ἀχλύν, Α′ 258, οε′. — Ἅγιον, πῶς ἐνεργεῖ τῷ μοναχῷ τῷ ἐρασθέντι τῆς τοῦ Θεοῦ ἀρετῆς, Α′ 266, ϟ′. — Ἅγιον, συνεργὸν τοῖς ἀσκητικοῖς ἀγῶσι, Α′ 133,11,17. — Ἅγιον, συγκρατεῖ τὴν μίαν οὖσαν τῆς ψυχῆς αἴσθησιν, ἀδιαίρετον, Α′ 241, κε′, 242, κθ′. — Ἅγιον, τί φέρει τῇ ψυχῇ καὶ τῇ καρδίᾳ, Α′ 257, οδ′. — κατὰ τῆς σαρκὸς ἐπιθυμεῖ, Α′ 111, λβ′. — Παράγιον, Α′ 237, η′, Α′ 243, λα′, Α′ 309, κθ′. — Παράγιον καὶ Συναΐδιον, Α′ 43, 36-37. — πορνείας, ὀργῆς, λύπης, Α′ 49, η′. — χάριτος, Α′ 134,35. — Ἅγιον, Β′ 8, νδ′, Β′ 11, οδ′, Β′ 66, πζ′, Β′ 74, κζ′, Β′ 78 μϛ′, μζ′, Β′ 149, ιγ′, ιϛ′, σελ. 150, Β′ 156, μδ′, Β′ σελ. 188, Β′ σελ. 191, Β′ 202,30, Β′ σελ. 228, Β′ 249,36, Β′ 257, ιδ′, Β′ 238,21, Β′ 277, ι′, Β′ 309, ρδ′. — Ἅγιον, βαπτίσματος, τίσιν ἐστὶν σοφίας καὶ γνώσεως χορηγόν, Β′ 81, ξγ′. — Ἅγιον, ἡ τῶν ὄντων ζωοποιὸς δύναμις, Β′ 103, οα′. — Ἅγιον, μυσταγωγεῖ νοῦν, παθῶν γυμνωθέντα, Β′ 226, οε′. — Ἅγιον, ὁδηγεῖ πρὸς κατανόησιν, τοὺς ἐκζητοῦντας τὰ θεῖα, Β′ 151, κα′. — Ἅγιον, ὅτι οὐδενὸς ἄπεστι τῶν ὄντων καὶ ποίας γνώσεως ἑκάστου συνεκτικόν ὑπάρχει, Β′ 103, οβ′. — Ἅγιον, οὐσιωδῶς ἐστιν ὑφεστῶσα βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, Β′ 191,25 ἐξ. — Ἅγιον, πῶς ἐνεργεῖ τοῖς ἀνθρώποις, Β′ 194, οβ′, ογ′. — Ἅγιον, πῶς

ποιεῖται τὴν κάθαρσιν τοῖς ἀξίοις τῆς τῶν ἀρετῶν καθαρότητος, τὴν δὲ τελειότητα τοῖς ἀξίοις θεώσεως, Β′ 163, οθ′. — Ἅγιον, πῶς τοῖς ἁγίοις ἐνεργεῖ τὴν γνῶσιν τῶν μυστηρίων, Β′ 149, ιϛ′. — βαπτίσματος, τίσιν ἐστὶ τό—τὸ Ἅγιον ἐνεργητικὸν τῶν κατ᾽ ἀρετὴν ἀγαθῶν, Β′ 81, ξγ′. — ἓν καὶ τὸ αὐτό, διαφόρως ὑφ᾽ ἑνὸς ἑκάστου λαμβανόμενον, Β′ 81, ξγ′. — ζωοποιεῖ, ἐνῷ τὸ γράμμα ἀποκτείνει, Β′ 174, λθ′, 175, μ′. — Θεῖον, Β′ 250,1. — Θεοῦ, Β′ 171, κ′.—Θεοῦ συμβολιζόμενον δι᾽ ὕδατος, πνεύματος, πυρός, Πνεύματος ἁγίου, Β′ 81, ξγ′. — Θεῖον, γνῶσις καὶ πάθος θείων, Β′ 171, ιη′. — καύσωνος τί δηλοῖ καὶ ἀγχιστεία—, τί ποιεῖ, Β′ 169, η′. — Πανάγιον, Β′ 270, ογ′. —, πότε ὁ λόγος ποιεῖται, Β′ 76, λη′, λθ′. — ἀγαθόν, Γ′ 225, ρλα′, ρλβ′, Γ′ 230, ρλθ′, Γ′ 234, ργ′. — Ἅγιον, Γ′ 9,16, Γ′ 19,1, Γ′ 28,19, Γ′ 41,15, Γ′ 44,23, Γ′ 48,32,40, Γ′ 49,24, Γ′ 51,1, 54,11, Γ′ 59,17, 61,3,9, Γ′ 69,4, Γ′ 94,5, Γ′ 96,19, Γ′ 100, 36, Γ′ 104, 13-105,37, Γ′ 130,27, Γ′ 135,33, Γ′ σελ. 139, Γ′ σελ. 145, Γ′ 147,2, Γ′ 148,24, Γ′ 158,6,39, Γ′ 165, 29-166,19, Γ′ 171, β′, Γ′ 172, γ′, Γ′ 177, ιη′, Γ′ 183, λβ′, Γ′ 203, οη′, Γ′ 204, π′, Γ′ 211, ϟϛ′, ϟζ′, ϟη′, Γ′ 212, ρ′, ρα′, Γ′ 216, ριβ′, Γ′ 221, ρκβ′, Γ′ 223, ρκζ′, ρκη′, Γ′ 224, ρκθ′, Γ′ 224, ρλ′, Γ′ 229, ρλϛ′, ρλη′, Γ′ 230, ρμα′, Γ′ 247, νζ′, Γ′ 249, ξθ′, Γ′ 250, οβ′, ογ′, οδ′, οε′, οϛ′, Γ′ 253, πζ′, Γ′ 257, ρζ′, Γ′ 270, ρνβ′, Γ′ 286, νζ′, Γ′ 288, ξϛ′, Γ′ 299, ϛ′, Γ′ 303, κα′, Γ′ 305, κη′, Γ′ 308, μβ′, Γ′ 309, μϛ′, Γ′ 316, οβ′, Γ′ 322, ϟα′, ϟβ′, Γ′ 325, ρ′, Γ′ 329, ι′, ιγ′, Γ′ 336, μβ′, Γ′ 347, οδ′, οε′, οϛ′, Γ′ 348, οζ′, οη′, Γ′ 349, π′, πα′, Γ′ 350, πδ′, πε′, Γ′ 351, πϛ′, πη′, Γ′ 352, πθ′, Γ′ 355, ϟθ′, ρ′. — Ἅγιον καὶ ὁμοούσιον, Γ′ 252, πε′. — Ἅγιον, πληροῦν ψυχήν, Γ′ 296, ϟζ′. — Ἅγιον, πότε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καταπέμπεται, Γ′ 139,15 ἐξ. —ἐπουράνιον Θεοῦ, πῶς τελειοῖ ἀνθρώπους καὶ τί ἐποίησε τοῖς ἀποστόλοις, Γ′ 209, ϟδ′. — Θεῖον, Γ′ 187, μβ′, Γ′ 256, ρδ′, Γ′ 274, δ′, Γ′ 283, με′, Γ′ 331, κγ′, Γ′ 340, νδ′, 344, ξϛ′, Γ′ 348, οη′. — Θεοῦ, Γ′ 208, ϟ′, Γ′ 214, ρζ′, Γ′ 326, α′, Γ′ 348, οη′, Γ′ 350, πε′. — καὶ σάρξ, οὐ δυνατὸν θεραπευθῆναι κατ᾽ ἄμφω, Γ′ 241, κϛ′. — κοσμικόν, Γ′ 185, λζ′. — Κυρίου, Γ′ 222, ρκε′. — λαλοῦν, διεγεῖρον κ.λ.π., Γ′ 341, νη′. — πανάγιον, Γ′ 111,15, Γ′ 244, μγ′, Γ′ 249, ξη′. — παράκλητον, Γ′ 208, ϟ′. — χάριτος, Γ′ 275, θ′. — Χριστοῦ, Γ′ 213, ργ′. — Ἅγιον, Δ′ 10,12, Δ′ 15, η′, Δ′ 28,10, Δ′ σελ. 35, Δ′ 38, μθ′, Δ′ 51, ρι′, ριγ′, Δ′ 73, γ′, Δ′ 78, ιδ′, Δ′ 79, ιε′, Δ′ 80,21, Δ′ 81,19, Δ′ σ. 90, Δ′ 111, 36, Δ′ 116,5,7, Δ′ 123,36, Δ′ 130, 28, Δ′ 168, ϟγ′, Δ′ 169, ϟϛ′, ϟζ′, Δ′ 172, ρθ′, Δ′ 189,22, Δ′ 199, ε′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 234, λγ′, Δ′ 238, λη′, 239, λη′, Δ′ 248, μθ′, 249, ν′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 257, ξβ′, Δ′ 261, ξϛ′, ξζ′, Δ′ 263, ξζ′, Δ′ 265, ο′, Δ′ 268, ογ′, 269, ογ′, Δ′ 270, οδ′, Δ′ 271, οε′, Δ′ 273, οϛ′, Δ′ 283, ϟ′, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 289, ϟδ′, Δ′ 290, ϟε′, Δ′ 293, ϟη′, 294, ϟη′, Δ′ 294, ϟθ′, 295, ρ′, Δ′ 299, ιε′, Δ′ 300, ιε′, 301, ιε′, Δ′ 302, ιϛ′, Δ′ 303, ιϛ′, Δ′ σ. 304, Δ′ σ. 305, Δ′ 310, κβ′, Δ′ 312, κδ′, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 331, μϛ′, Δ′ 333, ν′, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 341, νδ′, νε′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 354, ξβ, 355, ξβ′, Δ′ 361, οβ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 362, οε′, Δ′ 365, οθ′, Δ′ 371, 18. — Ἅγιον ἐκ Πατρός, δι᾽ Υἱοῦ, Δ′ 319, λα′. — Ἅγιον, ἐκπορευτὸν ἐκ Πατρὸς δι᾽ Υἱοῦ καὶ συναΐδιον, Δ′ 35, κζ′. — Ἅγιον καὶ ἐνέργειαι αὐτοῦ ἄκτιστοι, Δ′ 159, οα′, 160, οβ′, ογ′, οδ′. — Ἅγιον καὶ τήρησις ἐντολῶν, Δ′ 199, δ′. — Ἅγιον, κτιστὸν θεωρούμενον κακῶς ὑπό τινων, Δ′ 166, πη′.

—Ἅγιον, προϊὸν ἐκ Πατρός, Δ′ 120, 29. — βουλῆς, ἐπιστήμης, συνέσεως, σοφίας, ἡγεμονικόν, εὐθές, ἀληθείας, κρίσεως, Δ′ 353, ξβ′. — ζωοποιόν, Δ′ σ. 306, σ. 307, Δ′ 311, κγ′, Δ′ 312, κδ′, Δ′ 327, μβ′, Δ′ 331, μϛ′, Δ′ 344, νε′, Δ′ 360, ξε′, Δ′ 370,25. — ζωοποιόν, ἐξ οὗ ἡ νοερὰ ἀγάπη, Δ′ 330, μϛ′. — ζωοποιὸν καὶ φωτιστικόν, Δ′ 352, ξβ′. — θεῖον, Δ′ 332, μη′, Δ′ 109,35, Δ′ 185,ρμϛ′,Δ′ 312,κδ′.—θεῖον καὶ ἀκάματον, Δ′ 345, νε′. — θειότατον, Δ′ 344, νε′. — Θεότητος, Δ′ 287, ϟβ′. — Θεοῦ, Δ′ 15, η′, Δ′ 311, κδ′. — Θεοῦ ἀναγεννᾷ καὶ υἱοθετεῖ τῷ Θεῷ τοὺς πιστούς, Δ′ 362, οδ′. — Θεοῦ, ὅτι ἐνοικεῖ τοῖς πιστοῖς, Δ′ 360, ξε′-362, ογ′. — Παγάγιον, Δ′ 111,31, Δ′ 119,38, Δ′ 245, με′, Δ′ 262, ξζ′, Δ′ 332, ν′, Δ′ 349, νη′. — Παγάγιον, ἀγαθόν, ζωοποιόν, Δ′ 122,21. — Παγάγιον, ζωοποιόν, Δ′ 211, ιε′, Δ′ 328, μδ′. — Πανάγιον κ.λ.π., Δ′ 12,13. — παράκλητον, Δ′ 214, Β′. — Πατρός, Δ′ 73, γ′. — φωτιστικόν, Δ′ 364, οζ′, Δ′ 367, πβ′. — χρησιμεῦον τῷ καθαρῷ ἀντὶ βίβλου, Δ′ 34, κγ′. — Χριστοῦ, Δ′ 59, ρκθ′, Δ′ 287, ϟβ′. — Ἅγιον, Ε′ σελ. 6, Ε′ σελ. 7, Ε′ σελ. 8, Ε′ 18, λ′, λβ′, Ε′ 32, ν′, Ε′ 33, να′, Ε′ σελ. 39, Ε′ 45, πα′, Ε′ σελ. 46, Ε′ 47, πα′, Ε′ σελ. 51, Ε′ 52, πδ′, Ε′ 53, πϛ′, Ε′ 55, πθ′, Ε′ σελ. 60, Ε′ σελ. 63, Ε′ 65,2, Ε′ 74, 32-75,8,9, Ε′ σελ. 77-78,31, 79, 18, Ε′ 90,30, 91,10,16,100,30, 102, 36, 104,27, σελ. 105, σελ. 106, 107,4. — ἐρωτοεργόν, Ε′ 6, ϛ′. — ζωοποιόν, Ε′ 25, λϛ′, Ε′ 33, νε′, Ε′ 39, ογ′, Ε′ σελ. 40, Ε′ 49, πβ′, Ε′ 51, πδ′. — προσκυνητόν, Ε′ 29, μδ′, Ε′ 48, πα′. — φωτίζον, Ε′ 11, ιζ′.Ἁγίου—παρουσία, δρόσος ἐστί, Α′ 65,23. Ἀναβλάστησις ἀνθρώπου εἰς ἀφθαρσίαν διά—Ἁγίου, Α′ 292, π′. Αὔρα Ἁγίου—, πρὸς ἀνέμους εἰρήνης κινεῖ τὴν καρδίαν κ.λ.π., Α′ 264, πε′. Ἅγιον—, Β′ 45, λθ′ Ἄνθρωπος, γενόμενος Ἁγ.—οἰκητήριον, Β′ 194,20 ἐξ. Ἀρραβὼν Ἁγ. —, Β′ 236,2. Ἀρραβὼν Ἁγ.—, ἡ ἐν ἡμῖν οἰκοῦσα χάρις τοῦ Χριστοῦ καὶ ποῖα ἀγαθὰ παρέχει ἡμῖν, Β′ 49, οζ′. Ἀρραβὼν Ἁγ.—, οὐκ ἔστι τὸ ἀνθρώπου πλήρωμα, Β′ 87, πζ′. Ἁγιασμὸς διὰ παρουσίας Ἁγ.—, Γ′ 250, οδ′. Ἀθάνατοι οἱ καρποὶ τοῦ —, Γ′ 294, πϛ′. Ἀκτῖνες—, Γ′ 277, ιζ′. Ἄνωθεν—, Γ′ 280, λα′. Ἀπάθεια καὶ κατάπεμψις Παναγίου —, Γ′ 79,31 ἐξ. Ἀπαραίτητος ἡ τοῦ —χάρις, Γ′ 197, ξε′, ξϛ′. Ἀποτελέσματα τῆς δωρεᾶς ἀνθρώποις τοῦ Ἁγ.—, Γ′ 223, ρκη′. Ἀρραβὼν ψυχῆς καί—, Γ′ 251, οη′. Ἄκτιστοι δυνάμεις καὶ ἐνέργειαι Θείου—, Δ′ 159, ξη′. Ἀπόκτησις καρπῶν—, Δ′ σ. 304. Ἀποτελέσματα θανατώσεως —, Δ′ 95,21 ἐξ. Βασιλεία χάριτος Ἁγ.—, Γ′ 24,13. Γεῦσις ὑπὸ νοῦ τῆς τοῦ Ἁγ.—χρηστότητος, ἔνδειξις χάριτος Θεοῦ, Α′ 266, πθ′. Γνῶσις ἀκριβὴς τῶν λογίων τοῦ—, τίσιν ἀποκαλύπτεται, Β′ 170, ιζ′. Γέννησις διὰ τοῦ Ἁγ.—, Γ′ 187, μγ′, μδ′. Γνῶσις περὶ Θεοῦ ἐξ Ἁγ. —, Δ′ 140,κα′.Γέννησις ἐκ—καὶ μετοχή —, Ε′ 4, β′. Διὰ τὸ τυχεῖν τοῦ Ἁγ. —, ἀναγκαία ἡ ἀποταγή, Γ′ 215, ρη′. Δόξα προσώπου Μωυσέως, τύπος δόξης Ἁγ.—, Γ′ 214, ρδ′. Δύναμις καὶ πλοῦτος—ἐν ἡμῖν, Γ′ 206, πζ′. Δύναμις φωτιστικὴ Ἁγ.—, Δ′ 290, ϟε′. Δύο τρόποι, καθ' οὓς εὑρίσκεται ἡ τοῦ—ἐνέργεια, Δ′ 67, γ′. Ἐκ τίνων σημείων γινώσκεται τό—ἀληθείας τοῦ—πλάνης, Α′ 244, λγ′. Ἐνέργεια ἁπλῆ Ἁγ.—καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις γινώσκεται, Α′ 241, κε′. «Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου», νοητέον ὡς ἐλθέτω τό—τὸ Ἅγιον, Β′ 192,18 ἐξ. Ἐνοίκησις—, Β′ 250, 21. Ἐνέργεια ἐγκοσμίου—καὶ ἐνέργεια φωτεινοῦ—τῷ ἀνθρώπῳ, Γ′ 223, ρκζ′. Ἐνοίκησις Ἁγίου—, Γ′ 9,16, Γ′ 26,13. Ἕνωσις Ἁγίῳ—, μετὰ καθαρμὸν ἐκ παθῶν, Γ′ 208, ϟ′. Ἕνωσις ψυχῆς τῷ Ἁγ.—, Γ′

223, ρκη′. Ἐπαγγελία—, Γ′ 225, ρλ′. Ἐπιδημία—, Γ′ 307, μ′. Ἐπιφοίτησις Ἁγίου—, Γ′ 146,31. Ἐλλαμψις παρὰ τοῦ—, Δ′ 161, οϛ′. Ἐνέργεια Ἁγ.—τῇ καρδίᾳ, Δ′ σ. 303. Ἐνέργεια νοερὰ ἀεικίνητος τοῦ Ἁγ.—, προσευχὴ παρὰ τοῖς ἀρχαρίοις ἐστί, Δ′ 68, γ′. Ἐνέργειαι θεῖαι καὶ πρόοδοι, ὀνόματά τινα αὐτῶν καὶ ὅτι ἑκάστη κοινή ἐστι Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—, Δ′ 167, ϟα′. Ἐνοίκησις Ἁγ. —, Δ′ 205, ιγ′. Ἐνωτικὴ δύναμις—, Δ′ 37, μα′. Ἐπέλευσις Ἁγ.—πρὸς πιστούς, διὰ Πατρὸς ἐν Χριστῷ καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἐπιβραβεύεται, Δ′ 204, ιβ′. Ἑρμηνεία τοῦ«—ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν—καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», Δ′ 307, κ′. Ζέσις —, Γ′ 106,6. Ζωὴ τῷ τοῦ—φρονήματι, Δ′ 14, ε′. Ἡ χάρις τοῦ—, τί τελεῖ τῇ καρδίᾳ ἀνθρώπων, τέκνων Θεοῦ, Γ′ 207, πθ′. Ἡλικία ἐν—, Δ′ 38, να′. Θεὸς εἷς, ἑνὸς Υἱοῦ Πατὴρ καὶ Ἁγ.—πηγή,Β′ 91, δ′. Θεός, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον—, ποίας τὰς σχέσεις ἔχουσι, Β′ 69, α′. Θεωρία ἑνὸς Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—, Β′ 195,17. Θέλημα Θεοῦ τῷ Ἁγ.— δῆλόν ἐστι, Γ′ 210, ϟδ′. Θρόνος Ἁγ.—ὁ μέτοχος νοῦς, Δ′ 346, νϛ′. Θεότης μία, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—, Δ′ 186, ρμη′. Καρποὶ Ἁγίου—, Α′ 75,36 ἐξ. Καρποί— πῶς κατορθοῦνται, Α′ 317,οδ′.Κασσιανοῦ Ρωμαίου,περὶ τοῦ —πορνείας καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς σαρκός, Α′ 63,1 ἐξ. Περί—κενοδοξίας, Α′ 78,14 ἐξ. Περί—ὑπερηφανείας, Α′ 79,19 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς ἀκηδίας, Α′ 76,6 ἐξ. Κατὰ χάριν μέθεξις τοῦ—, Β′ 201,28 ἐξ. Καρποί—, Γ′ 179, κβ′, κγ′, Γ′ 214, ργ′. Κοινωνία—, Γ′ 214, ρϛ′. Κοινωνία τῷ Παρακλήτῳ—, Γ′ 215, ρι′. Καθαρτικὴ δύναμις—, Δ′ 34, κα′. Κατάλειψις σαρκὸς καὶ ὄδευσις ἐν—, Δ′ 14, δ′. Κτῆσις—, καθαρμὸς καὶ θέρμανσις δι' αὐτοῦ, Δ′ 73, γ′. Κοινωνία—, Ε′ 43, οϛ′. Λόγος καί—Θεοῦ, συναΐδια καὶ προαιώνια, Δ′ 188, 17. Μετοχὴ Ἁγίου—, ὑπὸ ἀθλίπτως ἀγρυπνοῦντος, μακροθυμοῦντος καὶ προσευχομένου, Α′ 115, ϟη′. Μονὰς ἁγία τρισυπόστατος, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγ.—, ἕν ἐστι τὸ ὑπεράναρχον καὶ ὑπερούσιον ἀγαθόν, Β′ 97, α′. Μάχη μεταξὺ σαρκὸς καί—, Γ′ 330, ιζ′. Μέθεξις Ἁγίου—, Γ′ 195, ξα′. Μεταπεφρασμένοι 52 Λόγοι Μακαρίου Αἰγυπτίου, περὶ τῆς τελειότητος ἐν—, Γ′ σ. 171. Μετουσία—, Γ′ 341, νϛ′. Μετουσία Ἁγ.—, Γ′ 334, λη′, Γ′ 336, μγ′. Μυστήρια—, Γ′ 207, πθ′, Γ′ 346, οβ′. Μεταστοιχείωσις κόσμου καὶ σωμάτων ἀνθρώπων τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγ.—, Δ′ 134, β′. Μέθεξις Ἁγ. —καὶ θεωρία Θεοῦ, Ε′ 6, ϛ′. Μετοχή—, Ε′ 46, πα′. Μετοχὴ Ἁγ.—, μία τῶν τριῶν προϋποθέσεων βίου θεωρητικοῦ, Ε′ 45, πα′ ἐξ. Ὁδευσις ἐν—, πῶς νοητέα, Α′ 152, ξη′. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, σαλεύεται ἐκ νόμων σαρκὸς καί—, καὶ περὶ ἐνεργειῶν ἑκάστου ἐξ αὐτῶν νόμου, Β′ 111, θ′. Ὀφθαλμοὶ Κυρίου, προσαγορευόμεναι αἱ ἐνέργειαι—, Β′ 135, μγ′. Ὅτι οὐδεὶς βεβαπτισμένος ἄμοιρος τῆς χάριτος Ἁγ.—καταλιμπάνεται, Γ′ 351, πϛ′. Ὁ μετὰ τὸ βάπτισμα ἀνενέργητος καὶ ἀφώτιστος τῷ Ἁγ. —, Δ′ 59, ρκθ′. Οὐσία Θεοῦ, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ—. Δ′ 182, ρλδ′. Παγουργίαι—πορνείας καὶ πῶς τοῦτο ἀντιμετωπίζεται, Α′ 52, ιε′. Παντοδυναμία Ἁγίου—, Α′ 293, πα′. Πατήρ, Υἱὸς καί—, πῶς εἰσι καὶ νοοῦνται, Α′ 23, ρμα′. Περὶ ἀγάπης ψυχῆς καὶ ἀγάπης ἐκ τοῦ Ἁγ.— αὐτῇ προσγινομένης, Α′ 244, λδ′. Περὶ τοῦ—τῆς λύπης, Α′ 74,22 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς ὀργῆς, Α′ 70,11 ἐξ. Περὶ τοῦ—τῆς φιλαργυρίας, Α′ 65, 29 ἐξ. Πότε ἡ ψυχὴ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγ.—ἐξάπτεται πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, Α′ 244, λγ′. Ὁ σατανᾶς ἀγωνίζεται νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ψυχῆς τὸ Ἅγιον—καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν, Α′ 261, πβ′. Πατήρ, πηγὴ Ἁγίου—, Β′ 195,20. Πατήρ, Υἱὸς

καὶ Ἅγ.—, συναΐδια καὶ συνάναρχα, Β′ 228, ρ′. Περὶ διαφορῶν μερισμοῦ ψυχῆς καί—, Β′ 141, οα′, οβ′. Παρουσία Ἁγ.—, Γ′ 21,10. Περὶ σχέσεως Πατρός, Λόγου καὶ Ἁγ.—καὶ φύσεως, Γ′ 327, ε′, ϛ′, ζ′. Πνεύματα πονηρά, φοβοῦνται τὴν τοῦ θείου—χάριν, Γ′ 296, ϟε′. Πότε ὁ ἄνθρωπος ἐγκύμων καθίσταται τοῦ Ἁγ.—, Γ′ 341, νη′. Πότε ὁ μοναχὸς κατοικητήριον Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἅγ.—καθίσταται κ.λ.π., Γ′ 254, ϟε′. Περὶ Ἁγ.—, Δ′ 145, λϛ′, λζ′. Δ′ 179, ρκη′. Περὶ Ἁγίας Τριάδος, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—, Δ′ 181, ρλβ′. Περὶ Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—, Δ′ 155, νθ′, Δ′ 184, ρμβ′. Περὶ τῆς ἐνυπαρχούσης τοῖς πιστοῖς χάριτος διὰ τοῦ Ἁγ.—, Δ′ 197, α′. Πίστις εἰς Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγ.—, Θεότητα τρισυπόστατον, Δ′ 188,24 ἑξ. Προϋποθέσεις μετοχῆς Ἁγίου—, Δ′ 319, λα′, λβ′, λγ′. Πύρωσις διὰ Θείου—, Δ′ 297, θ′. Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγ.—, Δ′ 173, ριβ′, ριγ′, 174, ριδ′, Δ′ 276, πα′. Πηγή—, Δ′ 59, ρκη′. Προϋποθέσεις μετοχῆς μυστηρίων—, Δ′ 47, ϟζ′. Παγάγιον—, Ε′ 71,19. Σῶμα, ψυχὴ καί—, ἓν γενόμενα δι᾽ Ἁγίου—, Α′ 33, ιη′. Σχέσις Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ.—καὶ κτισμάτων, Β′ 228, ϟθ′. Σοφία—, Γ′ 116,13, Γ′ 159,9, Γ′ 160,13, Γ′ 257, ρϛ′. Συνεργεία Ἁγ.—καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Γ′ 172, γ′. Συγουσία—, Γ′ 337, μδ′. Σφραγὶς Θείου—, Γ′ 196, ξγ′. Σχέσις Πατρὸς μεθ᾽ Υἱοῦ Μονογενοῦς καὶ Ἁγ.—, Δ′ 177, ρκβ′. Τὰ χαρίσματα τοῦ ἑνὸς Ἁγίου—εἰσι, Α′ 237, θ′. Τίς ἄξιος τῆς τοῦ Ἁγ.—ἐπιφοιτήσεως, Γ′ 97,25 ἑξ. Τίς καταξιοῦται πλούτου χαρισμάτων Ἁγ.—, Γ′ 216, ρια′. Τροφή—, ἀπαραίτητος διὰ τὸν ἄνθρωπον, Γ′ 201, ογ′. Φανέρωσις—, Γ′ 350, πε′. Φῶς Θείου—, πότε ἀποχωρεῖ ἐξ ἡμῶν, Γ′ 309, μζ′. Φῶς καὶ ζωὴ καὶ εἰρήνη τό—, Γ′ 337, μϛ′. Φωτοποιὸς ἐνέργεια—, Γ′ 316, ο′. Χάρις Ἁγ.—, ἀναλλοίωτός ἐστι, Α′ 116, ριε′. Χάρις Ἁγ.—, ἐνεργεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ, Α′ 119, ρμθ′. Χάρις Ἁγ.—καὶ ἀγαθοῦ ποίησις, Α′ 113, νθ′. Χάρις Παναγίου—, ἐπιδημεῖ τῇ κατὰ φύσιν εὑρισκομένῃ ψυχῇ, Α′ 305, ζ′. Χρηστότης Ἁγ.—πιαίνει τεταραγμένην ψυχήν, Α′ 244, λε′. Χρόνος ἐκτελέσεως ἐντολῶν καὶ ἐπενέργεια—Ἁγίου, Α′ 113, ξδ′. Χαρίσματα Ἁγίου—καὶ πίστις εἰς Χριστόν, Β′ 48, ξθ′. Χαρίσματα, ἤτοι ἐνέργειαι Ἁγ.—, κατὰ τὴν πίστιν ἑκάστου δίδονται, Β′ 108, ϟϛ′, ϟζ′. Χορηγία ἀγαθῶν Πατρὸς δι᾽ Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ—, Β′ 188,21 ἑξ. Χορηγία—, Β′ 250, 21. Χάρις Ἁγ.—, Γ′ 255, ϟη′. Χάρις Ἁγίου—, λαμβανομένη ἐν θεωρίᾳ καὶ γνώσει, Γ′ 252, πδ′. Χάρις Ἁγ.—, πῶς φυλάσσεται, Γ′ 7,17. Χαρίσματα Ἁγ.—, Γ′ 173, ϛ′. Χαρίσματα καὶ καρποὶ Ἁγίου—, Γ′ 305, λ′, λα′. Χάρις—, Γ′ 343, ξγ′, ξδ′, Γ′ 351, πϛ′. Χάρις—, πότε παραμένει τῇ ψυχῇ, Γ′ 252, πγ′. Χάρις—, πῶς ἄλλως καλεῖται, Γ′ 247, νθ′. Χιτών—, Γ′ 245, μη′. Χιτών—, λελαμπρυσμένος, Γ′ 245, μη′. Χάρις Ἁγ.—τελεία τοῖς βαπτισθεῖσι δωρηθεῖσα, Δ′ 201, ϛ′, ζ′. Χάρις—, Δ′ 287, ϟβ′, Δ′ 310, κβ′, Δ′ 370,1. Χάρις φωτιστική—, Δ′ 330, με′. Χάρις Ἁγ.—, τηρεῖ τὸν νοῦν, Ε′ 91,16. Χαρίσματα Ἁγ.—, χρήζουσι προϋποθέσεων, Ε′ 74,31 ἑξ. Ψυχαὶ ἅγιαι, ἀπὸ τοῦ νῦν μεταλαμβάνουσιν ἐκ τοῦ—, Γ′ 196, ξβ′.

Πνεύματα· — ἄκτιστα ἑπτά, ἤτοι ἐνέργειαι Θεοῦ ἄκτιστοι, Δ′ 159, ο′. — ἀρχοντικὰ καὶ ἀρχόμενα ἢ κακίαι, τίνα εἰσί, Γ′ 88,30. — ἑπτά, ἤτοι πνεῦμα σοφίας, συνέσεως, γνώσεως, ἐπιστήμης, βουλῆς, ἰσχύος, φόβου Θεοῦ, γνωρίσματα αὐτῶν καὶ ἀποτελέσματα εἰς τὸν ταῦτα κατέχοντα, Β′ 133, λη′-134, μ′. — πονηρά, ἐμφωλεύοντα ταῖς αἰσθήσεσι, Α′ 260, οθ′. — πονηρά, πῶς δύο εἰδῶν εἰσι καὶ πῶς πολεμοῦσι τὴν ψυχὴν ἕκαστον, Α′ 260, πα′. — πονηρά, φεύγοντα εἰς τὰ ὀπίσω καὶ προσοχὴ διὰ τοῦτο, Α′ 30, γ′. — πονηρίας, πῶς εὐψύχως ἀνταγωνίζονται, Δ′ 21,13 ἑξ. Διάγοια—πονηρίας, αἱ σχισμαὶ ὀρέων κατὰ τὸν προφήτην, Β′ 165, ϟβ′. Παγίδες σπειρόμεναι ὑπὸ πονηρῶν—καὶ πῶς ταῦτα διαφεύγομεν, Α′ 327, 22-329,5. Φαντασίαι — πονηρῶν, λυόμεναι ὑπὸ Ἰησοῦ, Α′ 155, ϟβ′.

Πνευματική· — κατάστασις, μία τῶν τριῶν καταστάσεων τοῦ βίου, Γ′ 298, γ′, δ′, 300, ζ′. — παράκλησις, εἰς ἣν πᾶσα ἀρετὴ καταλήγει, Α′ 99, μη′.

Πνευματικότης· κίνδυνοι καὶ ἀγῶνες διὰ τὸ ἀφικνεῖσθαι εἰς τὴν τελειότητα τῆς—, Γ′ 218, ριε′.

Πόθος· — ἐπιγνώσεως Θεοῦ, πῶς κατορθοῦται, Β′ 244,13 ἑξ. — Θεοῦ, τέλος καλῶν, Β′ 289, β′. — Θεοῦ, δέον ὅπως ἐντυπωθῇ τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, Γ′ 44,34. — μαρτύρων, Γ′ 44, 38 ἑξ. — τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀντιδόσεως, τί ποιεῖ τῷ μοναχῷ, Β′ 70, θ′. — τοῦ ἐλαύνεσθαι πρὸς τὸν Θεόν, μόγον ἀντίδοτον τῆς φιλαυτίας ἐστί, Β′ 96, λβ′. — ψυχῆς δι᾽ ἀγάπην Θεοῦ, Β′ 251,27 ἑξ. Ἀποτελέσματα διὰ τὸν νοῦν, φόβου Θεοῦ καί—, Β′ 259, κβ′. Ἀποτελέσματα—πρὸς Θεὸν δλικῶς τεταμένου, Β′ 205, α′. Ὅτι οὐ δεῖ καθελκύειν ἡμᾶς ὁ τῶν ρεόντων—, Β′ 260, κζ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν διὰ Θεόν—, Β′ 94, ιε′.

Ποιεῖν· Οὐσία Θεοῦ καὶ τό—καὶ ἐνεργεῖν αὐτοῦ, Δ′ 182, ρλδ′. Ὅτι ἕτερος ὁ τοῦ—λόγος τοῦ τοῦ πάσχειν ἐστὶ καὶ οἷος ἑκάτερος τούτων, Β′ 104, οε′. — καὶ ἐνεργεῖν Θεοῦ, Δ′ 181, ρλγ′. Πότε εὑρισκόμεθα ἐν τῇ καταστάσει τοῦ—, πότε μεταβαίνομεν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ πάσχειν, Β′ 104, οϛ′.

Ποιμήν, ἀββᾶς, Δ′ 276, πα′.

Ποίμνιον ἀναχωρητοῦ καὶ πῶς δεῖ φυλάσσειν αὐτό, Α′ 53, ιϛ′.

Πόλεις· σκοπὸς ἐγκρατείας καθορθούμενος ἐν Κοινοβίοις καὶ ἐν—ὑπό τινων, Α′ 249, νγ′.

Πόλεμος· — ἀόρατος, Α′ 149, νβ′. — ἀπαραίτητος διὰ τὴν ψυχὴν μοναχοῦ, Α′ 296, ϟε′. — ἀόρατος, Β′ 282, κδ′. —. δαιμόνων κατὰ ἀνθρώπου, ἀενάως διενεργεῖται, Α′ 158, ριδ′. — δαιμόνων πόσον σφοδρός ἐστι κατ᾽ ἀγωνιζομένου μοναχοῦ, Α′ 289, ξδ′. — δαιμόνων, πῶς διεξάγεται κατὰ μοναχῶν, Α′ 145, λ′. — διαβόλου κατὰ τριμεροῦς ψυχῆς, ἤτοι κατὰ θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ, λογιστικοῦ, Β′ 279, ιϛ′, ιζ′, 280, ιη′. — διὰ λογισμῶν, χαλεπώτερός ἐστι τοῦ τῶν πραγμάτων, Β′ 13, ϟα′. — διὰ νοημάτων βαρύτερός ἐστι τοῦ—διὰ πραγμάτων, Β′ 23, οβ′. — ἐγκάρδιος καὶ ἀγών, Β′ 283, κζ′. — καὶ πάλη Χριστιανῶν, διπλᾶ, Γ′ 214, ρδ′. — κατὰ τῶν τοῦ σκότους πνευμάτων, διὰ δυνάμεως Χριστοῦ τελεσφορεῖ, Γ′ 232, ρμε′. — κρυπτὸς ἡ κατὰ παθῶν πάλη, Γ′ 233, ρμϛ′. — καθ᾽ ἡσυχάζοντος παραχωρεῖται πρὸς παιδείαν αὐτοῦ, Δ′ 278, πε′. — νοητός, Α′ 142, ϛ′, Α′ 170, ρπϛ′. — νοητὸς αἰσθητοῦ χαλεπώτερος, Β′ 274, α′. —, πῶς γίνεται ἡμῖν ὑπὸ δαιμόνων διὰ πραγμάτων ἢ δι᾽ ἐμπαθῶν νοημάτων, Β′ 23, οα′. Αἰτία—ἐκ σώματος, ποῦ ἀποδοτέα, Α′ 307, ιη′. Ἀξία τῆς ὑπομονῆς ἐν νοητῷ—, Γ′ 122,32 ἑξ. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 80,10 ἑξ. Μέθοδοι—, δι᾽ οὗ δαίμονες πολεμοῦσι διαφόρων εἰδῶν μοναχούς, Α′ 306, ιε′, ιϛ′. Περί—αἰσθήσεων πρὸς τὰ αἰσθητά, Α′ 220,12 ἑξ. Πῶς ὁ μοναχὸς ἀντεπεξέρχεται εἰς σφοδρὸν — δαιμόνων, Α′ 289, ξε′. Περί — ἀοράτου ἐν κρυπτῷ γενομένου, ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων διὰ λογισμῶν μετὰ τῆς ψυχῆς συγκρουομένων, Β′ 275, ζ′. Περὶ σταδίων—κατὰ μοναχοῦ, εἴδους καὶ ὀνομασίας ἑκάστου καὶ τί ἓν ἕκαστον ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′. Ποῖαι αἱ τρεῖς ἁμαρτίαι καθ᾽ ὧν ὁ μοναχὸς ἔχει τόν—, Α′ 294, πϛ′. Πρὸς τί ἅπας — μοναχοῦ πρὸς δαίμονας, Β′ 32, μα′. Πρὸς τί ὁ—τοῦ μοναχοῦ πρὸς δαίμονας, Β′

Πνευματικὴ 307 Πόλεμος

32, μα′. Τοὺς δειλιῶντας κατὰ τὸν κατὰ παθῶν—, δεῖ σιωπᾶν καὶ εὔχεσθαι, Β′ 56, λ′. Τριττὴ ἡ αἰτία—τῇ ψυχῇ, Δ′ 57, ρκε′. Χριστὸς καὶ ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος, περὶ ἐσωτερικοῦ, ἀθεάτου, νοητοῦ—, Β′ 284, λα′.

Πολιτεία· περὶ χρηστῆς — ἀνθρώπων κ.λ.π., Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Α′ σ. 4.

Πολίτευμα· δεῖ ἔχειν τό — ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός, οὐ λόγῳ ἁπλῶς ψιλῷ, ἀλλὰ πράξει ἀγγελικῇ καὶ γνώσει θειοτέρᾳ, Α′ 188, ρμβ′.

Πολυλογία· Β′ 275, ε′, Γ′ 74,27. —, διατί οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 256, ο′. — καὶ ἀκηδία, Α′ 270, ϟζ′. Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἔστι—ἡ συχνοτέρα ὑπόμνησις τῆς Ἁγ. Γραφῆς, Γ′ 95, 1-96,38.

Πονηρία· Γ′ 41,2, Δ′ 62, ρλε′. — γνώμης καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Β′ 209, πγ′. — μήτηρ βασκανίας, Β′ 312, ρκζ′. — σκοτίζει νοῦν, Γ′ 74, 22. Κακία ἐξ ἡδονῆς καί—τίκτεται, Β′ 255, δ′. — μήτηρ πάντων τῶν ἀνοσίων παθῶν, Β′ 312, ρκε′. Ἀποτελέσματα ἐκτινάξεως—ἐκ διανοίας, Β′ 307, πα′.

Πονηροί— εἰς τί χρησιμεύουσιν, Α′ 20, ρκα′. — διὰ δίκαιον κολαζέσθωσαν, οὐ δι᾽ ὀργήν, Α′ 13, ξθ′. Ψυχὴ ἔναγτι τῆς τῶν—εὐημερίας, Α′ 23, ρμδ′.

Πονηρόν· — πράττεται ὑπ᾽ ἀνθρώπου, μηδενὸς ἀναγκάζοντος, Α′ 13, ξϛ′. Ξύλον γνώσεως καλοῦ καί—, Β′ 114, λ′, λα′, λβ′, 115, λγ′, λδ′.

Πονηρός— ἐκμοχλεύων νοῦν, Β′ 284, λ′. —, πότε θνήσκει, Γ′ 175, ιγ′. Διατί ἡ μὴ ἀντίστασις τῷ—, Β′ 9, ξβ′. Ἑρμηνεία τοῦ «καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ—», Β′ 200, 15-202,32. Καθαίρεσις τυραννίδος—, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 190, 11-21. Οἱ τρεῖς τοῦ—γίγαντες, εἰσὶν ἄγγοια, λήθη, ῥαθυμία, καὶ πῶς ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 137,30 ἑξ. Πῶς τις τοῦ—ἐκφεύξεται, Α′ 105, ρμε′. Τέχνη τοῦ—διὰ τὴν εἰς ἁμαρτίαν παραπλάγησιν τῆς ἁπλῆς ψυχῆς, Α′ 148, μγ′, μδ′.

Πόνοι— ἀσκήσεως καί—τρυφῆς, ποῦ τελευτῶσι, Α′ 318, ζ′. — ἀμβλύνοντες τὸ κέντρον ἡδονῆς καὶ ἐλευθεροῦντες τῶν αἰωνίων κολάσεων, Β′ 95, κε′. — διὰ στεφάνους εἰσίν, ἀλλ᾽ οὐ διὰ τούς—οἱ στέφανοι, Β′ 110, β′. — ἑκούσιοι, ἀναγκαῖοι δι᾽ ὠφέλειαν ἀνθρώπου, Α′ 113, ο′. — ἑκούσιοι καὶ πειρασμοὶ ἀκούσιοι συνιστῶσιν ὑπομονήν, Β′ 218, ιϛ′.—ἑκούσιοι τοὺς ἀκουσίους ποιοῦσιν ἐκφεύγειν, Β′ 214, ξη′, 215, οε′. — κατὰ προαίρεσιν καὶ ἀπροαιρέτως ἐρχόμενοι, Β′ 312, ρλ′. — μεγάλοι κ.λ.π., διὰ σκληρούς, Β′ 214, ξζ′. — ψυχῆς καὶ τιμωρίαι, ἐπιτρέπονται ὑπὸ Θεοῦ διὰ τὴν ἐκρίζωσιν τοῦ τῆς κακίας σπέρματος, τῆς ἡδονῆς, Β′ 106, πε′. Αἴσθησις ὀδυνᾶται ὑπὸ ἐπαγωγῆς—, Β′ 218, ιη′. Ἀμοιβαὶ διά—, Δ′ 38, νβ′. Καρτερία—ἀπελαύνει ἀκηδίαν, Β′ 219, νβ′. Ψυχὴ ῥώννυται διά—ἀσκήσεως, Β′ 219, νγ′.

Πόνος— ἀκούσιος, ἀφορμὴ ἔστω πρὸς μετάνοιαν, Α′ 99, νζ′. — ἀποκαθαίρει ψυχήν, Β′ 102, ξδ′. — ἑκούσιος, ἐχθρὸς ἡδονῆς, Α′ 114, πδ′. — καρδιακὸς καὶ κύησις ἀρετῶν, Α′ 125, σιζ′. — κατὰ Θεὸν οὐ δύναταί τις ἔχειν, ἐὰν μὴ πρότερον ἀγαπήσῃ τὰς τούτου αἰτίας, Α′ 125, σιη′. — καὶ ἡδονή, Β′ 154, λζ′. — καὶ θάνατος, διατί ἐπενοήθησαν, Β′ 154, λθ′. — πρὸς δουλαγώγησιν σώματος, Α′ 62,31. — σαρκὸς ἀγαπητέος, ἡδονὴ αὐτῆς μισητέα, Β′ 95, κγ′. —, τί ἐστι, Β′ 144, πζ′. Ἐγκράτεια ἀγρυπνία, προσομιλοῦσι—, Α′ 125, σιθ′. Πᾶς—, θάνατός ἐστιν ἡδονῆς, Β′ 118, νε′. Τί ὁ Χριστὸς ἐπετέλεσε μὴ γεννηθεὶς δι᾽ ἡδονῆς καὶ ὑποστὰς τόν—θανάτου, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μζ′, μθ′.

Πορνεία· Β′ 221, πη′, Δ′ 45, ϟα′. —, ἐν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ′ 9, 34. — ἐν διαλογισμοῖς, Δ′ 24,12 ἑξ. — κακόν, οὐχὶ δὲ ἡ γυνή, Γ′ 70,

11. — καὶ ἀκηδία, σκληρὰ καὶ βαρύτατα πάθη, πῶς ἐνεργοῦσι καὶ πῶς καταστέλλονται, Δ′ 50, ρι′. —, τέλος λογισμοῦ γαστριμαργίας, Α′ 213, 33. —, ποία κατὰ τὸν ἀπόστολόν ἐστι, Β′ 12, πγ′. — σώματος καί—ψυχῆς, Δ′ 24,14 ἑξ. Ἀγὼν κατὰ πνεύματος—, Α′ 63,3 ἑξ. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 120,14 ἑξ. Δαίμονες—καὶ κενοδοξίας, ὑπὸ τίνων συμβολίζονται καὶ πῶς ἐνεργοῦσι, Β′ 63, οβ′. Δαίμων—, πῶς πολεμεῖ καὶ πῶς πολεμεῖται, Β′ 16, ιη′, ιθ′. Δαίμων—, πῶς ἐνεργεῖ καὶ τί πράττει τοῖς τὰ διάφορα στάδια διανύουσι, Γ′ 302, ιϛ′, ιζ′, ιη′, ιθ′. Ἐφ᾽ ὅσον ἐν τῷ βάθει ψυχῆς τὸ πάθος—ἐγκαθέζεται, οὐ καταξιοῦταί τις ἀληθοῦς γνώσεως Θεοῦ, Α′ 65,11 ἑξ. Κασσιανοῦ, περὶ τοῦ πνεύματος τῆς—, Α′ 63,1 ἑξ. Κίνδυνος μέγας ἐκ πνεύματος—, Α′ 184, ϟ′. Λογισμός—, πῶς ἄρχεται καὶ πῶς εἰς συγκατάθεσιν ἄγει, Α′ 213,20 ἑξ. Λογισμός—, Β′ 221, πθ′. Λογισμός—, τέκνον γαστριμαργίας, Β′ 35, νϛ′. Μισθός—ἡδονὴ σαρκός, πέρας δ᾽ ὁ μολυσμός, Γ′ 288, ξϛ′. Πνεῦμα—ἀκάθαρτον, Α′ 63,27. Πονηρίαι πνεύματος—καὶ πῶς ἀντιμετωπίζεται τοῦτο, Α′ 52, ιε′. Πάθος—, πῶς κινεῖται ὑπὸ δαιμόνων κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ ἀντίδοτον αὐτοῦ, Β′ 25, πε′. Σύμβολον παθῶν—, οἱ Μαδιανῖται, Α′ 224,10 ἑξ. Ὕλη τῇ—παρεχομένη, Β′ 225, λγ′. Φαντασία—, ἐξαιρέτως ἀσυμβίβαστος δι᾽ ἱερέα, Β′ 258, ιζ′, 259, κα′. Φόβος—ἐκ νίκης κατὰ τῆς κενοδοξίας, Β′ 224, κζ′, κη′.

Πόσις· ἀνάγκη μέτρου βρώσεως καί—, Α′ 248, μη′, μθ′, ν′, να′.

Ποτήριον— Θεοῦ, τί συμβολίζει, Β′ 28, β′. Διατί ὁ Κύριος ἔθετο τό—πρότερον τοῦ βαπτίσματος, (Ματθ. κ′, 22), Β′ 110, α′. Ἔννοια καὶ διαφορὰ βαπτίσματος καί—Κυρίου, Β′ 109, ϟη′, ϟθ′, ρ′.

Πρᾶγμα, τί ἐστι, Β′ 33, μβ′.

Πράγματα· — καὶ παράχρησις αὐτῶν, Β′ 219, λθ′, μ′. — ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν, ποῖά εἰσι καὶ ποῦ ἐν ἡμῖν εὑρίσκονται, Β′ 24, οε′, οϛ′. Πόλεμος διὰ τῶν—, ὁ ὀλιγώτερον βαρύς ἐστι κ.λ.π., Β′ 23, οβ′, ογ′.

Πρακτική· — ψυχή, θαυμάζουσα τὸν Δημιουργόν, τί βοᾷ, Β′ 309, ϟθ′. — ψυχή, τί βοᾷ πρὸς Κύριον, Β′ 308, ϟζ′. — ψυχή, τί λέγει μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῶν κακῶν, Β′ 308, ϟε′. Ἀποτελέσματα συζεύξεως γνώσεως καί—, Α′ 317, οδ′. Ἀρχή, μεσότης καὶ τέλος—, τίνες ἀρεταί εἰσι, Β′ 302, λδ′. Βραβεῖον—ἀρετῆς, Β′ 303, μ′. Μετὰ τὸ τέλος—, αἱ πνευματικαὶ θεωρίαι περιχυθεῖσαι τῷ νῷ, τί ποιοῦσι, Β′ 308, ϟβ′. Μὴ ἀμέλεια—καὶ φωτισμὸς νοῦ, Β′ 207, μη′. Τέλος—ἀρετῆς τὸ ἀγαθόν ἐστι, Β′ 131, κϛ′.

Πρακτικοί· — θεωρητικοὶ καὶ γνωστικοὶ πῶς θεωροῦσι τοὺς λόγους τῶν σωμάτων, Β′ 307, πδ′. Λογισμοί—καὶ πνευματικὴ θεωρία, Β′ 310, ρε′. Πέρας—, ἡ νέκρωσις τῶν παθῶν ἐστι, Β′ 303, λη′. Πῶς ἡ νὺξ ὠφέλιμος νοητέα τοῖς—, Γ′ 154,10 ἑξ. Σύμβολον τῶν ἀπεπληρωσάντων τὴν ἀρετήν—, ἡ ἕκτη ἡμέρα ἐστί, Β′ 60, νε′, νϛ′.

Πρακτικόν· διατί μακάριος ὁ συνάψας τό—, τῷ κατὰ φύσιν ἀγαθῷ κ.λ.π., Β′ 131, κε′.

Πρακτικός· Γ′ 78,7. — μοναχός, ποιός ἐστι καὶ πῶς προσομοιάζεται, Β′ 21, νε′. — ὑπεράνω τῶν παθῶν καθίσταται διὰ πρακτικῆς φιλοσοφίας, Β′ 126, ρ′. —, ᾧ ἡ αἴσθησις ἔπεται καὶ πρὸς τί οὗτος ἀγωνίζεται, Β′ 68, ϟθ′. Ἀναγκαῖον τοῦ ποιεῖν τόν—καρπούς, Β′ 311, ρκ′. Ἀρεταὶ τρεῖς θεμέλιον θεωρητικοῦ καί—, Δ′ 320, λδ′. Διαφοραὶ μεταξύ—καὶ θεωρητικοῦ, Β′ 303 μα′, μβ′, μγ′, με′, 304, μζ′, να′, νε′, νϛ′, 305, νζ′-ξβ′. Ἐπιμέλεια—καὶ καρπὸς εὐχῆς αὐτοῦ, Β′ 304, μη′. Καρποὶ ἐφικτῆς ἀνθρώποις τελειότητος διττοί, προσήκοντες τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ—, Β′ 70, ϛ′. Λόγος, τί τῷ—καθίσταται, Β′ 76, λζ′. Νοῦς—καὶ εὐχή, Β′ 299, θ′. Πότε ὁ Κύριος ἐνδημεῖ τῷ—ἀνθρώπῳ, Β′ 79, νη′. Πῶς παντί—ὁ λόγος

καὶ ἡ διάνοια μοχθοῦσι κ.λ.π., Β′ 137, νγ′. Προσευχὴ καθαρὰ πρέπουσα τῷ—, Γ′ 18, 29-36. Περὶ θεωρητικοῦ καί—, Δ′ 316, κη′-317, κθ′, λ′. Περί—καὶ θεωρητικοῦ, Δ′ 333, να′. Τίνες αἱ τρεῖς θεωρίαι, αἱ τῷ—πρέπουσαι, Γ′ 33,12 ἑξ. —, πῶς λέγεται ἐν σαρκὶ παροικεῖν, Β′ 72, ιζ′. Ὑποταγὴ εἰς—ἡσυχάζοντα, Γ′ 29,6. Περί—καὶ τελείων κ.λ.π., Δ′ 83,12 ἑξ.

Πράξεις· — Ἀποστόλων, Γ′ 5,19, Γ′ 89,30, Γ′ 92,25, Γ′ 97,27. — ἑπτά, σωματικαί, Γ′ 132,27, 133,29 ἑξ. — καὶ αἱ προθέσεις ὑπὸ Θεοῦ λογίζονται, Α′ 107, ρπδ′. — καθημεριναὶ καὶ γεγονότα, σύμβολα διὰ τὸν μοναχὸν τῶν αἰωνίων πραγμάτων, Γ′ 154,30 ἑξ. — καὶ θεωρίαι, δι᾽ ὧν καταξιοῦται τις καθαρᾶς προσευχῆς, Γ′ 26,11. — στερηθεῖσαι θεωρίας, μαραίνονται, Α′ 206,9. — σωματικαί, ἐλαττοῦνται, ψυχικαὶ οὐδέποτε, Γ′ 142,13 ἑξ. — σωματικαί, ἑπτά, Γ′ 17,1 ἑξ., Γ′ 125,8. Γνῶσις φιλὴ δίχα—, πόσον ἐπικίνδυνός ἐστι, Α′ 101, πϛ′. Μισθὸς ἡσυχίας καὶ λοιπῶν—, Γ′ 126,15 ἑξ. Ὅτι ὁ σκοπὸς ἑκάστης τῶν—ὑφ᾽ ἡμῶν πραττομένων, ὑπὸ Θεοῦ ζητεῖται, Β′ 33, μζ′, μη′. Περὶ τοῦ ὅτι δεῖ φυλάττειν, μὴ ἐλαττώνειν μηδὲ αὐξάνειν τὰ γεγραμμένα καὶ ἐπιτευχθέντα ὡς πρὸς τὰς ἑπτὰ σωματικάς—, Γ′ 65, 24-66, 31. Περὶ τῶν ἑπτὰ σωματικῶν—, Γ′ 17, 25-19,28.

Πρᾶξις· Β′ 127, β′. — ἀλόγιστος καὶ γνῶσις ἄγνωστος, τί ἀποτελέσματα ἔχουσι, Β′ 164, πη′. — ἀναγκαία πρὸ τῆς γνώσεως, Γ′ 28,35 ἑξ. —, γνῶσις καὶ θεωρία, Γ′ 244 μζ′. — ἐν προαιρέσει οὖσα καὶ μὴ κατορθωθεῖσα ἐκτελεσθῆναι, δεκτὴ παρὰ τῷ Θεῷ, Α′ 110, ιϛ′. — ἐντελής, ἕτερόν ἐστιν ἀρετῆς, Α′ 107, ρϟγ′. —ἐντελής, τί λέγεται, Α′ 107, ρϟγ′. —, θεωρία, ἀρετή, γνῶσις κ.λ.π., δῶρά εἰσι Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. —, θεωρία ἐνεργουμένη καθίσταται, Β′ 165, πθ′. — καὶ λογισμὸς μηδεὶς ἔστω ἄνευ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ, Α′ 99, νδ′. — καὶ ἀπάθεια, Β′ 264, μϛ′. — καὶ θεωρία, εἰς ἓν τέλος χρηστὸν καταλήγουσι, Β′ 305, νζ′. — καὶ θεωρία τίνι τρόπῳ ἀποτελοῦσι μίαν σύνοδον, Β′ 165, ϟ′. — καὶ θεωρία, πῶς ἀπαραίτητά εἰσι διὰ τὴν σωτηρίαν, Β′ 179, ξβ′. — καὶ θεωρίαν συνιστῶσιν ὁ κατὰ Θεὸν βίος καὶ ὁ λόγος τῆς γνώσεως, Β′ 79, να′. — νοῦ, τί ἐστι, Β′ 290, ιβ′. —, πῶς τὸν πρακτικὸν ταπεινόφρονα ἐργάζεται, Β′ 136, μη′. — σώματος, χειρῶν, ποδῶν, τί ἐστι, Β′ 289, δ′. —, τί ἐστι, Β′ 303, λε′. —, τίσιν ἔρρωται, Β′ 294, νβ′. —ψυχῆς, τί ἐστι, Β′ 290, ια′. Ἀμέλεια—, μείωσις γνώσεώς ἐστι, Β′ 212, λβ′. Ἀναγωγὴ ἐκ—εἰς θεωρίαν, νοητέα ἡ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν, Β′ 113, κδ′. Ἀποτελέσματα —καὶ πρακτικῆς ἐργασίας, Β′ 250,37 ἑξ. Ἀποτελέσματα συζεύξεως τῆς—τῇ γνώσει, Β′ 17, κη′. Διατί ὁ διά—εὐαρεστήσας τῷ Θεῷ διὰ θεωρίας πρὸς τὴν τῶν νοητῶν χώραν τὸν νοῦν μετατίθησι, Β′ 117, μθ′. Διαφοραί—καὶ θεωρίας, Β′ 303, μα′, μβ′, μγ′, με′, 304, μζ′, να′-νϛ′, 305, νζ′-ξβ′. Διαφορὰ θεωρίας πρός —, ὅση διαφορὰ νοὸς πρὸς αἴσθησιν, Δ′ 317, κη′. Ἐνόρασις Θεοῦ παρεχομένη ἀνθρώπῳ ἀναλόγως ἐπιδόσεως εἰς—καὶ θεωρίαν, Β′ 85, π′. Ἡλία πρεσβυτέρου, κεφάλαια περὶ πνευματικῆς—καὶ θεωρίας, Β′ σ. 302. Θεωρίαν καί—, ἀνάγκη τίθεσθαι ἐπὶ τὸν μόδιον, Β′ 162, οζ′. Θεωρίας καί—τὸ πέρας, συμβολιζόμενον διὰ νόμου Σαββάτου, Β′ 81, ξδ′. Κατάστασις ἐνθάδε—καὶ θεωρίας, Β′ 86, πζ′. Κεφάλαια Θεογνώστου, περί—, θεωρίας καὶ Ἱερωσύνης, Β′ σ. 255. Λύχνος—καὶ λύχνος θεωρίας, Β′ 289, ϛ′. Ὁ διά—καὶ θεωρίας κατορθῶν εἰς ἄκρον τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν γνῶσιν, τί ἐπιτυγχάνει, Β′ 126, ϟη′. Οἱ περὶ τήν—ἀγωνιζόμενοι μοναχοὶ πῶς ὑπὸ δαιμόνων πολεμοῦνται, Β′ 26, ϟ′. Ὁλόκληρός ἐστιν ὁ τήν—μετὰ γνώσεως καὶ τὴν θεωρίαν οὐκ ἄπρακτον διανύων, Β′ 145, ϟδ′. Ὁ μετά—γινώσκων καὶ μετὰ γνώσεως πράττων, θρόνος καὶ ὑποπόδιόν ἐστι Θεοῦ, Β′ 127, α′. Ὅτι δεῖ τὴν—καὶ τὴν θεωρίαν ἀλλήλαις συνέχεσθαι καὶ μὴ διαζευγνύεσθαι, Β′ 145, ϟε′. Ὅτι τοὺς λόγους Θεοῦ τῇ—καὶ οὐ ψιλῇ λαλιᾷ δεῖ λαλεῖσθαι, Β′ 124, ϟα′. Περὶ δύο ἐνεργειῶν βουλήσεως καὶ νοήσεως, ὧν ἡ μὲν θεωρία, ἡ δέ—καλεῖται, Α′ 332,12 ἑξ. Περί—ἀπαραιτήτου διὰ τὴν διὰ θεωρίας ἐκζήτησιν Κυρίου, Β′ 119, ξβ, ξγ′. Περὶ τοῦ μέσως ἔχοντος, ὡς πρὸς τήν—καὶ θεωρίαν, Β′ 303, μϛ′. Προσομοιώσεις καὶ ἀναλογίαι μεταξύ—καὶ θεωρίας, Β′ 303, μδ′. Προσομοιώσεις σχέσεων—καὶ θεωρίας, Β′ 304, νγ′. Πᾶσα σωματικὴ καὶ ψυχική—, μέσον ἓξ παγίδων ἐστί, Γ′ 81,16 ἑξ. Σχέσεις —καὶ θεωρίας, Β′ 303, λζ′, λθ′. Σχέσις—καὶ λόγου, Β′ 289, γ′. Τὸ ἐν τῷ Λευϊτικῷ στηθήγιον, τὴν ὑψηλὴν θεωρίαν δηλοῖ, ὁ δὲ βραχίων τήν —, Β′ 116, με′. Τὸν ἐπιμελούμενον —ὁ κατὰ φύσιν λόγος δι᾽ ἀρετῶν πρὸς νοῦν ἀνάγει, Β′ 168, α′. Τὸν ἐπί—ἐπαιρόμενον, παθῶν διαδέχεται ἀτιμία, Β′ 128, ια′. Ὑψούμενος ἐν ἡμῖν ὁ λόγος διά—καὶ θεωρίας, πάντα ἐν ἡμῖν ὑψοῖ πρὸς ἑαυτόν, Β′ 75, λβ′. Ὥσπερ ἡ—γεννᾷ τὴν ἀρετήν, οὕτως ἡ θεωρία τὴν γνῶσιν, Β′ 124. πζ′.

Πρᾶος, κατὰ Θεόν, τῶν σοφῶν σοφώτερός ἐστι, Α′ 116, ρζ′.

Πραότης· Α′ 15, πα′, Α′ 105, ρμθ′, Γ′ 9,9, Γ′ 38,12, Γ′ 342, ξα′. — ἀτάραχον τὸν θυμὸν διαφυλάττει, Β′ 11, π′. —, ἀναγκαία διὰ τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 273, οζ′. — εὐδαιμονία ἐστὶ καὶ ἐλπὶς ἀγαθή, Α′ 6, ια′. — ἡσυχάζοντος, Δ′ 277, πγ′. — καὶ βασιλεία Θεοῦ Πατρός, Β′ 192, 20 ἑξ. — καὶ ταπεινοφροσύνη, συμβαδίζουσι, Β′ 196,10 ἑξ. — λογισμῶν, τί λέγεται καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 133,39 ἑξ. —, πῶς ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ τοῦ ἐν ἡσυχίᾳ ζῶντος, Δ′ 273, οη′. —, ὕλη ἀπαθείας, Γ′ 134,33. — ὕλη ἐστὶ ταπεινώσεως, Γ′ 22,37. — φυγαδεύει δαίμονας μέλλοντας ἐνεργῆσαί τι καθ᾽ ὕπνον ἀνθρώπων, Α′ 46, ε′. Ἀγαθά —, Α′ 108, ρϟθ′. Ἀναγκαιότης—, Α′ 51, ιβ′. Ἀναγκαιότης καὶ ἀποτελέσματα—, Γ′ 21,32 ἑξ. Μακαριότης—, Δ′ 121,23. Ταπείνωσις καί —, Γ′ 304, κγ′.

Πράττειν· Ἀνάγκη τοῦ—κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ διαλέγεσθαι, Β′ 13, ϟβ′. Τό—ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ οὐ τὸ λέγειν, Β′ 50, πε′.

Πρεσβύτερος· συμβολισμὸς— δι᾽ ἀσκούμενον, Β′ 16, κα′.

Προαίρεσις· Γ′ 38,27, Γ′ 100,9. — ἀγαθή, δεκτὴ παρὰ τῷ Θεῷ, Α′ 110, ιϛ′. — ἀγαθή, ἓν τῶν τριῶν αἰτίων τῶν κινούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ καλά, Β′ 18, λβ′. — ἀνθρώπου, Γ′ 45,18, 46, 4 ἑξ. —, ἀκολουθία γνώσεώς ἐστι, Γ′ 7,18 ἑξ. — κακή, ἓν τῶν τριῶν αἰτίων τῶν ὁδηγούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ κακά, Β′ 19, λγ′. — καὶ ἄνωθεν ροπή, Γ′ 79,11. — τῶν λογικῶν ὄντων ἐστί, Δ′ 162, οη′. — φύλαξ ἐστί, Β′ 199,7. Ἀποτελέσματα δικαιοσύνης καί—, ὅτε ἀλλήλαις ἔχουσι τὴν ζωήν, Β′ 152, κε′. Ἀποτελέσματα νεκρώσεως ἀλλήλαις ἁμαρτίας καί—, Β′ 152, κδ′. Ἀρετή—ζητητέα, Β′ 151, κβ′. Ἀφθαρσία —, Β′ 112, ιθ′. Μετὰ τὴν γνῶσιν ἀνθρώπου—, Γ′ 7,18. Ὅτι δεῖ τὸν ἄνθρωπον δίχῃ τέμνεσθαι τῇ—, Α′ 166, ρξδ′. Ὅτι δεῖ νεκρῶσαι τήν—τῇ ἁμαρτίᾳ καὶ ἀναστῆσαι τῇ ἀρετῇ τήν—, Β′ 151, κγ′. Ὅτι δεῖ νεκρῶσαι τῇ—τὴν ἁμαρτίαν, Β′ 151, κβ′. Συνήθεια καί—, Γ′ 127,24. Ὠφέλεια ἐκ σκοποῦ—, Α′ 110, ιε′.

Πρόγνωσις· — Θεοῦ καὶ θέλησις, Δ′ 169, ρ′, 170, ργ′. — μελλόντων, Γ′ 97,9 ἑξ. Προόρασις, προφητεία, —, καρποὶ ἀπαθείας, Δ′ 64, ε′.

Προθέσεις, καὶ πράξεις, ὑπὸ Θεοῦ λογίζονται, Α′ 107, ρπδ′.

Πρόθεσις ἀγαθή, ἀρχὴ ἀρετῶν, Δ′ 43, πγ′.

Προθυμία, Δ′ 64, ε′,

Προκόπτοντες· τάξις εἰσαγομένων καί—, Β′ 112, ιε′. Φοβούμενοι,— καὶ τέλειοι, τρεῖς βαθμίδες τῶν πιστῶν καὶ ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστης, Β′ 103, ξη′.

Πρόληψις, πολεμητέα ἐστί, Β′ 217, ϛ′.

Πρόνοια· — Θεοῦ, Β′ 210, ϟε′, Δ′ 35, λ′. —, τί ἐστι, Α′ 20, ρκ′. — τοῦ κτίσαντος περὶ τῆς κτίσεως, σωτηρία αὐτῆς ἐστι, Β′ 208, ξα′. Ἀποτελέσματα — Θεοῦ, Α′ 197,12 ἑξ. Ἄκρον—Θεοῦ, Β′ 210, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα ἀπιστίας εἰς — Θεοῦ, Δ′ 101,8. Βακτηρία, ἡ—νοητέα, Δ′ 33, ιϛ′. Ἡ ἄμεσος τῇ — τῶν προνοουμένων ἕνωσις, μυστήριον Πεντηκοστῆς ἐστι, Β′ 177, μθ′. Περί—Θεοῦ, Α′ 25, ρνϛ′. Σκοπὸς ποικιλοτρόπου—Θεοῦ, Β′ 42, ιζ′. Τεκμήριον ὅτι φυσικῶς ἡμῖν ἐνεσπαρμένη ἐστὶν ἡ τῆς —γνῶσις, Β′ 181, οζ′.

Πρόοδοι· — θεῖαι καὶ ἐνέργειαι ἄκτιστοι καὶ ἄσχετοι, Δ′ 165, πε′, πϛ′, πζ′. Ἐνέργειαι θεῖαι καί—, ὀνόματά τινα αὐτῶν, καὶ ὅτι ἑκάστη κοινή ἐστι Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 167, ϟα′. Περὶ θείων ἐνεργειῶν καί—ἀκτίστων, Δ′ 166, πη′, πθ′, ϟ′.

Προόρασις· Δ′ 112,14. —, δῶρον Θεοῦ, Δ′ 209, ιε′. — καρπὸς ὑπακοῆς, Δ′ 209, ιε′. —, προφητεία, πρόγνωσις, καρποὶ ἀπαθείας, Δ′ 64, ε′.

Προπέτεια, Β′ 290, ιε′.

Προσβολή· — ἁμαρτίας, τί ἐστι, Β′ 235, 12,14 ἑξ. —, ἓν τῶν πέντε σταδίων πάλης μοναχοῦ καὶ τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′. —, τί ἐστι κ.λ.π., Α′ 104, ρμ′, ρμα′, ρμβ′.

Προσευχαί· — ἁγίων αἱ φιάλαι τῶν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἀναφερομένων θυμιαμάτων, Α′ 183, οζ′. — ἐν πολλοῖς ἀγῶσι καὶ πολλῷ χρόνῳ, ἄγουσιν εἰς τὴν ἀπαρενόχλητον τῆς διανοίας κατάστασιν, Α′ 287, νβ′. — μοναχοῦ, ἤτοι ἀκολουθίαι, Γ′ 267, ρμδ′. — πυκναί, ἐρρωμενέστερον παρασκευάζουσι τὸν νοῦν εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, Α′ 292, οϛ′. — πυκναί, πρὸς ἀπόκτησιν ἁγιωσύνης, Α′ 65,21. Ἀγρυπνία ἐν—, ψαλμῳδίαις, διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 309, λδ′. Ἀναγκαιότης συχνότητος—, Δ′ 152, μθ′. Φῶς Θεοῦ ἐν—, Γ′ 295, ϟδ′.

Προσεύχεσθαι· — ἀδιαλείπτως, Α′ 151, ξβ′. — ἀδιαλείπτως, νοητέον ὡς—ἄνευ ὀργῆς, Α′ 72,7 ἑξ. — ἀληθῶς, καὶ πόλεμος δαιμόνων δι᾽ αὐτό, Α′ 178, ι′. — ἀδιαλείπτως, πῶς νοητέον, Γ′ 178, κ′. — ἀδιαλείπτως, τὸ ἔχειν ἐστὶ τὴν Θεοῦ ἔννοιαν ἀντὶ ἀναπνοῆς, Γ′ 68, 18-19. — δεῖ οὐ φαρισαϊκῶς, ἀλλὰ τελωνικῶς, διὰ τὸ δικαιοῦσθαι, Α′ 185, ρβ′. — δεῖ περὶ οἰκείας καθάρσεως καὶ περὶ παντὸς ὁμοφύλου, ἵνα μιμηθῇ τὸν ἀγγελικὸν τρόπον, Α′ 180, μ′. — εὐτόνως κ.λ.π., Α′ 178, θ′. — οὐ δεῖ διὰ τὰ θελήματα ἡμῶν, Α′ 179, λα′, λθ′. — πάντοτε, Α′ 119, ρμζ′. Ἄγγελοι προτρέπονται ἡμᾶς εἰς τό—καὶ συμπροσεύχονται ἡμῖν, Α′ 184, πα′. Ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις διὰ τὸ ἀληθῶς—, Α′ 181, νδ′. Ἀπάθεια οὐ συνεπάγεται τὸ ἀληθῶς—, Α′181, νϛ′. Δεῖ—ἐπιεικῶς καὶ ἀταράχως καὶ ψάλλειν συνετῶς, Α′ 184 πβ′. Εἰς περίπτωσιν τοῦ—τὸν νοῦν καθαρῶς καὶ ἀπαθῶς, πῶς ἐκ δεξιῶν ἐπέρχονται οἱ δαίμονες διὰ τῆς κενοδοξίας, Α′ 183, ογ′, οδ′. Ἐν τῷ—ὡς δεῖ, προσδοκᾶν δεῖ ἃ μὴ δεῖ, Α′ 181, μθ′. Ὅτι δεῖ πάντοτε — καὶ μὴ ἐκκακεῖν, Α′ 157, ρζ′. Περὶ τοῦ—καὶ μὴ ἐκκακεῖν, Α′ 184, πη′. Πόθου διὰ τό—, τί δεῖ ἀκολουθεῖν, Α′ 187, ρκζ′. Πόλεμος δαιμόνων, ἵνα ἀποτρέψῃ ἡμᾶς ἐκ τοῦ—ὡς δεῖ, Α′ 181, να′. Προϋποθέσεις διὰ τὸ ἀπερισπάστως —, Α′ 178, ιζ′. Προϋποθέσεις διὰ τὸ ἐπαινετῶς—, Α′ 178, ιη′. Πότε δύναται ὁ νοῦς ὡς δεῖ—, Β′ 27, ρ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ—, Δ′ 290, ϟε′. Τὴν ἐπιθυμίαν διὰ τὸ πνεύματι—, τί δέον ἀκολουθεῖν, Α′ 187, ρκη′. Τί δεῖ λέγειν ἐν τῷ—κατὰ πάθους ἢ δαίμονος παρενοχλοῦντος καὶ πῶς δεῖ ταπεινοφρογεῖν, Α′ 188, ρλε′. Τί δεῖ

—, πρῶτον, δεύτερον, τρίτον, Α′ 180, λη′. Τί τὴν ἐπιθυμίαν διὰ τό—ἀκολουθεῖ, Α′ 181, νθ′. Τὸ ἀληθῶς—, τί ἀκολουθεῖ, Α′ 183, π′.

Προσευχή· Α′ 34, κδ′, Α′ 97, ιθ′, Β′ 48, ξη′, Β′ 262, λθ′, Β′ 275, δ′, Β′ 308, ϟζ′, Γ′ 10,23, Γ′ 75,22, Γ′ 76,11, Γ′ 162, 29, Γ′ 266, ρμϛ′, Γ′ 274, ε′, Δ′ 13, α′, Δ′ 48, ρβ′, Δ′ 209, ιε′. — ἀβαρής, Α′ 187, ρλα′. — ἁγίου ὑπὲρ ἑτέρου, πότε οὐκ εἰσακούεται, Α′ 112, μα′. — ἀδιάλειπτος, ὑπὸ Ἀρσενίου εἰρημένη, Α′ 323, ρ′. — ἀήττητον ὅπλον ἐν παντὶ πειρασμῷ καὶ πολέμῳ, Α′ 309, λα′. — ἀληθῶς εὑρεθεῖσα, ἡ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην χαρὰν γενησομένη, Α′ 189, ργ′. — ἀναγκαία διὰ μονάζοντα, Α′ 318, οη′. — ἀπερίσπαστος, ἄκρα νόησις νοός, Α′ 180, λε′. — ἀπερισπάστως γενομένη, Α′ 111, λγ′, λδ′. —, ἀπόθεσις νοημάτων ἐστί, Α′ 182, οα′. — ἄυλος, Α′ 189, ρμε′. —, ἀγάπη, ἐγκράτεια, ἀπαλλακτικαὶ παθῶν εἰσι, Β′ 210, ϟγ′. — ἀδιάλειπτος, Β′ 243,24, Β′ 244,44, Β′ 245,22, Β′ 245,39, Β′ 247,34, Β′ 249,34. — ἀδιαλείπτοις ἴχνεσι τριβομένη, Β′ 304, μθ′. — ἀδιαλείπτως γενομένη καὶ κατάνυξις, Β′ 310, ρια′. — ἀναγκαία πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ μίσους, Β′ 43, κη′. — ἀπερίσπαστος, τίνος ἀποτέλεσμά ἐστι, Β′ 14, δ′. — ἁπλότητος, Β′ 306, ο′. — ἀρέσκει τῷ Θεῷ, Β′ 29, ια′. — ἄυλος, Β′ 218, κϛ′. — ἄυλος καὶ καθαρά, σημεῖον ἔνδον μοναχοῦ, Β′ 46, να′. — ἀφανίζει πάθη κινήσεως, Β′ 20, μζ′. — ἀγγελοποιός, Γ′ 309, μζ′. — Ἁγίου Εὐστρατίου, Γ′ 267, ρμδ′. — ἀδιάλειπτος, Γ′ 38,17, Γ′ 259, ριη′. — ἄνεμος, Γ′ 315, ξη′, Γ′ 317, οδ′, οε′. — ἀπερίσπαστος, Γ′ 45,31, Γ′ 309, μδ′. — ἀδιάλειπτος, Δ′ 228, κη′, 229, κθ′. — ἀδιάλειπτος τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ, Δ′ 252, νβ′, Δ′ 247, μθ′. — ἄνεμος Ἰησοῦ, Δ′ 252, νγ′. — ἀκίνητος, ἀκλινής, πνευματική, Δ′ 245, μϛ′. — ἀληθής, ἕτερον καὶ μεῖζον ἀπαθείας νοῦ, Δ′ 267, οβ′. —ἀληθὴς καὶ ἁπλανής, Δ′ 255, νϛ′. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — ἀναιρετικὴ ἐμπαθῶν λογισμῶν, Δ′ 11,38 ἑξ. — ἀρετῶν πηγή, Δ′ 82, 29. — ἀρχαρίων ἔνδον καρδίας καὶ διηνεκῶς κ.λ.π., Δ′ 251, να′. — ἀληθινή, Ε′ 101,14. —, βέλεσι τῆς ὁποίας ὁ ἐχθρὸς κατατοξεύεται, Α′ 121, ροδ′. — βραχυσύλλαβος ἐν διανοίᾳ, Δ′ 9,4 ἑξ. — γίνεται ὡς Θεῷ ἀρέσαι, Α′ 184, πθ′. — γέννημα μνήμης θανάτου, Β′ 286, λη′. — γνωστικοῦ, Β′ 305, νη′. — γεννᾷ ἡσυχίαν, Δ′ 64, ε′. — δι᾽ ἀδικοῦντας ἡμᾶς, Α′ 99, με′. — δι᾽ ἀνθρώπινον ἔπαινον, Α′ 180, μα′. — διανοίᾳ, Α′ 97, κγ′. —, διατί βασκαίνεται ὑπὸ δαίμονος διὰ μνήμης, Α′ 180, μζ′. —, δύο τινὰ στοιχεῖα ἐν ἑαυτῇ ἔχουσα, Α′ 331,11 ἑξ. — διὰ τὸν λυπήσαντα, Β′ 29, ιγ′. — διηνεκής, Β′ 262, λζ′. — διὰ τοὺς οἰκείους λογισμούς, Γ′ 41,24 ἑξ. — διηνεκής, Γ′ 334, λε′. — διανοίας, Δ′ 9,20,29. — δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 48, ϟθ′. — ἔγκαρπος, Α′ 178, ι′. — εἰσακουστέα παρὰ Θεοῦ ἐστι, Α′ 291, ξθ′. —, εἴτε κατὰ μόνας εἴτε μετ᾽ ἀδελφῶν, δέον ὅπως γένηται μὴ ἔθει ἀλλ᾽ αἰσθήσει, Α′ 180, μβ′. — ἐν ἀνέσει νοῦ, ἀγγέλου ἐπιστάντος, καὶ ἐν μὴ ἀνέσει λόγῳ πολέμου, τί ποιητέον, Α′ 179, λ′. — ἐν δάκρυσι, Α′ 177, ϛ′. — ἐνεργεῖν παρασκευάζει τὸν νοῦν τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν, Α′ 184, πγ′. — ἐνεργουμένη ἐν τελείᾳ πνευματικῇ ἀγάπῃ, Α′ 183, οζ′. —, ἐν ᾗ πᾶσα ἐργασία ἐντολῶν περιέχεται, Α′ 115, ϟϛ′. — ἐν νίκῃ κατὰ πειρασμῶν, Α′ 107, ρπθ′. — ἔχουσα ἀνάγκην φυλακῆς καὶ διακρίσεως, ἵνα προσενεχθῇ ὡς θυμίαμα τῷ νοητῷ θυσιαστηρίῳ, Α′ 189, ρμζ′. — ἐν νῷ καθαρῷ, Β′ 245,26 ἑξ. — ἐπίμονος, Β′ 250,27. —ἐστιν ἡ ἐξαίτησις τῶν ἐκ Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν χορηγουμένων ἀνθρώποις, Β′ 125, ϟδ′. — εἰς Θεοτόκον, Γ′ 41, 16 ἑξ. — ἔμπονος ἀπὸ καρδίας, Γ′

15,2. — ἐνώπιον Θεοῦ μετὰ φρίκης ἀμυθήτου, Γ′ 102,39 ἑξ. — ἔπεται ἀγάπης, Γ′ 317, οϛ′. — ἐπίμονος καὶ καθαρά, Γ′ 105,21. — ἐνεργουμένη, χάρις ἐστί, Δ′ 54, ριθ′. — ἐνεργοῦσα καὶ μὴ παυομένη, Δ′ 82,18 ἑξ. — ἐν θεωρίᾳ, Δ′ 133, γ′. — ἐν κρυπτῷ, τῷ Πατρί, Δ′ 109,31. — ἐν συντριβῇ πνεύματος, δάκρυσι καὶ ἀκτησίᾳ, Δ′ 27,3 ἑξ. — ἐπάνω παντὸς πλάτους οὖσα, Δ′ 264, ξζ′. — ἐπίμονος, Δ′ 31,34. — ἡσυχαστοῦ, Α′ 35, χϛ′. — ἡδυπαθῶν, μετριοπαθῶν, ἀπαθῶν, Β′ 306, οϛ′. —, θειοτέρα πασῶν ἀρετῶν, Α′ 189, ρν′. — θεραπευτικὴ ἀκηδίας, Γ′ 245, μθ′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 347, νϛ′, 348, νζ′, 349, νη′, 350, ξ′, 351, ξα′, Δ′ 366, πβ′, 367, πγ′, Δ′ 369, 11, ἑξ. — θεωρητικοῦ πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Χριστόν, διὰ τὸ ὅτι καθίσταται νοητὸς διὰ πάντων τῶν ἀποπνευματωθέντων αἰσθητηρίων, Δ′ 358, ξδ′. — θεωρητικοῦ, Ε′ 38, οα′ ἑξ. Ε′ 54, πθ′-58 ϟβ′. — ἵστησι νοῦν πλανώμενον, Α′ 58, ε′. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, Β′ 244, 19-20, Β′ 244,39. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀδιάλειπτος, Β′ 274, β′. — Ἰησοῦ, Δ′ 252, νγ′. — Ἰησοῦ διὰ μεθόδου εἰσπνοῆς, Δ′ 223, κγ′, 224, κδ′, Δ′ 224, κδ′, κε′. — καθαρά, Α′ 129,16. — καθαρά, διὰ συνειδήσεως εὑρίσκεται, Α′ 108, ρϟη′. — καθαρὰ καὶ ἀδιάλειπτος, Α′ 306, ιϛ′. — καθαρὰ καὶ ἀδιάλειπτος κ.λ.π. ἀπαραίτητος δι᾽ ἡσυχαστήν, Α′ 314, ξ′. — καθαρὰ καὶ ἄυλος σημεῖον τοῦ ἔνδον μοναχοῦ, Α′ 152, οα′. — καθαρὰ καὶ γνῶσις Χριστοῦ, Α′ 53, ιε′. — καθαρά, ποιεῖ ἄνθρωπον διὰ παντὸς ἐντυγχάνειν καὶ ὁμιλεῖν Θεῷ, Α′ 322, ϟδ′. — καθαρὰ τοῦ πνευματικοῦ λύχνου φωταγωγός ἐστι, Α′ 322, ϟη′. — καθαρίζουσα νοῦν, Α′ 45, γ′. — καθοπλίζει ψυχήν, Α′ 280, κ′. — καὶ ἀνάγκη ἀποχῆς ἐκ μνησικακίας, Α′ 178, κα′. — καὶ ἀπόταξις πάντων, Α′ 180, λζ′. — καὶ ἀποφυγὴ ὀργῆς Θεοῦ, Α′ 295, ϟα′. — καὶ δάκρυα δι᾽ ὀφειλάς, Α′ 183, οη′. — καὶ δάκρυα ἐν αὐτῇ, ὑπὸ Χριστοῦ διδόμενα, Α′ 97, ιε′. — καὶ δάκρυα μετανοίας, ἀπαραίτητα διὰ καθαρότητα καρδίας, Α′ 172, ρϟε′. — καὶ δι᾽ αὐτῆς ἠρεμία ἀτάκτου κινήσεως, Α′ 1,78, ιβ′. — καὶ ἐπίλυσις σκολιῶν πραγμάτων, Α′ 96, ιβ′. — καὶ εὐθυμία, Α′ 184, πη′. — καὶ προσοχή, Α′ 189, ρμθ′. — καὶ τί σκάνδαλον ἐν αὐτῇ δυνατὸν λαβεῖν χώραν, Α′ 178, ιγ′. — καὶ ὑπομονή, Α′ 103, ριγ′, Α′ 178, κγ′. — καὶ ὑπομονὴ ἐν ταῖς θλίψεσι, Α′ 109, θ′. — καὶ ὑπομογή, ὠφέλεια μεγάλη τῷ φιλομαθεῖ, Α′ 116, ρβ′. — καὶ ψιλὰ νοήματα, Α′ 181, νζ′. — κεκαλυμμένη συμβολικῶς τῇ κεφαλῇ δι᾽ αἰδοῦς καὶ ταπεινοφροσύνης, Α′ 189, ρμε′. — καθαίρει τὸν νοῦν καὶ πρὸς θεωρίαν παρασκευάζει, Β′ 11, οθ′. — καθαρά, Β′ 256, ϛ′, Β′ 262, λϛ′, Β′ σ. 315, σ. 316. — καθαρά, ἔκγονον καλῆς ἡσυχίας, Β′ 215, πγ′. — καθαρὰ καὶ ἕνωσις Θεῷ, Β′ 270, οε′. — καθαρὰ καὶ θεωρία πνευματική, ρώγνυσι νοῦν, Β′ 209, πα′. — καθαρὰ καὶ θεωρητική, Β′ 256, ϛ′. — καθαρὰ λαμπρύνει νοῦν, Β′ 206, ια′. — καθαρά, συνεργεῖ τῷ νῷ πρὸς θεῖον ἔρωτα, περισσότερον πάσης ἀρετῆς, Β′ 4, ια′. — καθαρά, τῷ Θεῷ τὸν νοῦν παρίστησι, Β′ 33 μδ′. — καθαρῷ νῷ ἀναγκαία, Β′ 245,38. — καὶ ἀγάπη, ἀπαρχὴ θεωρητικῆς ἀρετῆς τῷ Θεῷ προσφερομένης, Β′ 302, λγ′. —καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Β′ 7, μβ′.— καὶ ἀνάγνωσις καθαίρουσι τὸν νοῦν, Β′ 215, πδ′. — καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Β′ 210, ϟδ′. — καὶ διαθέσεις ψυχῆς, Β′ 310, ρϛ′. — καὶ ἐκβιασμὸς δαιμόνων, Β′ 306, οδ′. — καὶ ἡσυχία, μέγιστα ὅπλα ἀρετῆς εἰσι, Β′ 208, ξζ′. — καὶ θεωρητικός, Β′ 303, με′. — καὶ θεωρία ἀδιάλειπτος, Β′ 269, ξθ′. — καὶ θεωρία, Β′ 305, ξδ′. — καὶ θεωρία, καθαίρουσι πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον, Β′ 217, ιγ′. — καὶ θεοπτία, Β′ 309, ργ′.—καὶ προσοχή, Β′ 310, ριδ′. — καὶ σιωπή, ἀρεταὶ τῶν ἐφ᾽ ἡμῖν, Β′ 294, ξα′. — καὶ σιωπή, προσιδιάζουσαι τῷ θεωρητικῷ, Β′ 305, ξβ′. — καὶ σιωπή, τηρητέαι ὑπὸ τῶν δειλιώντων κατὰ τὸν κατὰ παθῶν πόλεμον, Β′ 56, λ′. — κ.λ.π. ψιλοῦσιν ἐμπαθεῖς μνήμας, Β′ 219, λζ′. — καθαρά, Γ′ 42,2, Γ′ 42,12, Γ′ 64,26, Γ′ 69,25, Γ′ 72,2, Γ′ 75,2, Γ′ 106,37, Γ′ 133,4, Γ′ 153, 9, Γ′ 244, μϛ′, Γ′ 296, ϟε′, Γ′ 307, μα′. — καθαρὰ ἐμπρέπει τῷ θεωρητικῷ, Γ′ 25,37. — καθαρά, πότε αὐξάνεται, Γ′ 153,32. — καθαρὰ πρέπουσα τῷ πρακτικῷ κ.λ.π., Γ′ 18, 29-36. — καὶ ἀγάγνωσις, Γ′ 19,3 ἑξ. — καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ παθῶν, Γ′ 172, γ′. — καὶ γνῶσις Θεοῦ, Γ′ 349, π′. — καὶ νῆψις, Γ′ 178, κα′. — κατὰ νοῦν, Γ′ 165,31. — καρδιακή, Γ′ 104,25. — καθαρά, Δ′ 6,30, Δ′ 8,5, Δ′ 9,9 ἑξ., Δ′ 66, α′. — καθαρά, μείζων πάσης ἐργασίας ἐστὶ διὰ τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 238, λη′. — κάθ᾽ ὕπνους, Δ′ 239, λη′. — καὶ ἀναπνοή, Δ′ 87,17 ἑξ. — καὶ ἄνοδος νοῦ πρὸς Θεόν, Δ′ 132, β′. — καὶ ἕνωσις Θεῷ, Δ′ 83,26. — καὶ ἐπίκλησις ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 27,31, 28,2. — καὶ ἴασις μνήμης, Δ′ 39, ξα′. — καὶ ταπείνωσις θεωρητικῶν, Δ′ 329, με′. — καὶ φῶς Ἁγ. Τριάδος, Δ′ 111,21 ἑξ. — καρδιακή, Δ′ 68, γ′, Δ′ 73, δ′. — καρδιακή, καθαρὰ καὶ ἀρρέμβαστος, Δ′ 245, μϛ′. — καρδιακή, ἀρετῶν πηγή ἐστι, Δ′ 74, ϛ′. — καρδιακή, καθαρά, ἀληθής, Δ′ 271, οε′. — καρδιακή, νοερὰ προσηρμοσμένη τῇ εἰσπνοῇ, Δ′ 370,21 ἑξ. — καρδιακὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐν τῷ ὄρθρῳ, Δ′ 225, κϛ′. — καρδιακὴ τῶν ἡσυχαστῶν ἐστι, Δ′ 82,12 ἑξ. — κατὰ διάνοιαν, Δ′ 10,19. — κατὰ τὸ ἀπόγευμα, Δ′ 236, λζ′, Δ′ 237, λζ′. — κατ᾽ Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, Δ′ 229, κθ′. — κ.λ.π. τοῦ εἰς ἡσυχίαν ἀσκουμένου, Δ′ 370,36 ἑξ. — κοινὸν ἔργον ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, Δ′ 228, κθ′. — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Δ′ 371,11 ἑξ. — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», κατ᾽ Ἰωάννην Χρυσόστομον, Δ′ 222, κα′, Δ′ 247, μθ′. — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ», Δ′ σ. 195, Ε′ 93,8 ἑξ. — μετ᾽ ἐκχεομένων πηγῶν δακρύων καὶ ἀποφυγὴ ἐπάρσεως, Α′ 177, ζ′. — μετ᾽ εὐλαβείας, κρεῖσσόν ἐστιν ἐλέγχου διὰ τὸν πλησίον, Α′ 104, ρλβ′. —, μήτηρ τυγχάνει ἀρετῶν καὶ πῶς αὐτὰς ἀπογεννᾷ, Α′ 111, λε′. — μοναχοῦ ὡς κοσμικοῦ ἐστιν, ἐὰν ὁ νοῦς αὐτοῦ περικλέπτηται καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς, Α′ 180, μδ′. — μετὰ δακρύων ἀγαιρεῖ ὑπερηφάνειαν, Β′ 225, λε′, λϛ′. — μετὰ κατανύξεως, Β′ 306, ξη′. — μὴ ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν τοῦ κόσμου διανοημάτων, σημεῖον ἀπαθείας, Β′ 12, πθ′. — μονολόγιστος καὶ ἁρπαγὴ πρὸς Κύριον, Β′ 306, οε′. — μονολόγιστος, Β′ 297, ϟδ′, 298, ρδ′. — μονολόγιστος καὶ δυσκάθεκτος λογισμός, Β′ 305, ξε′. — μεῖζον ἔργον ἐστί, Γ′ 177, ιη′. — μοναχοῦ, Γ′ 40,10 ἑξ., Γ′ 265, ρμ′. — μοναχοῦ ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, Γ′ 268, ρμθ′, ρν′. — μοναχοῦ ποθοῦντος τελειότητα, Γ′ 245, μζ′. — μοναχοῦ, ὑπὲρ ἀποφυγῆς ὀλεθρίων ἁμαρτιῶν, Γ′ 243, μγ′. — μοναχοῦ, ὑπὲρ συμμοναστοῦ, Γ′ 269, ρνα′. — μονόλεκτος, Γ′ 41, 39. — μεγάλη καὶ τελεία, Δ′ 74, ϛ′. — μετὰ προσοχῆς, Δ′ σ. 305. — μία τῶν πέντε ἐργασιῶν ἡσυχίας, Δ′ 370, 36 ἑξ. — μοναχοῦ, Δ′ 25,7 ἑξ. — μονολόγιστος, Δ′ 133, γ′, Δ′ 274, οη′. — νικᾷ δαίμονα πορνείας, Α′ 52, ιε′. — νοῦ ἐκ καρδίας, μεγάλη ἀρετή, Α′ 115, πη′. — νοῦ, Β′ 248,26. — νοῦ ἀμετεώριστος, Β′ 261, λγ′. — νοῦ, βασιλεύσαντος λογισμῶν, Β′ 306, ογ′. — νοερά, Γ′ 314, ξδ′, Δ′ 11,3 ἑξ., Δ′ 51, ρια′. —νοερὰ καὶ καθαρὰ πνεύματος, τί ἐστι καὶ ποῖον τὸ σημεῖον αὐτῆς, Δ′ 52, ριϛ′. — νοερά, κεφαλὴ ἀρετῶν ἐστιν ὡς ἀγάπη Θεοῦ, Δ′ 85,13. — νοερά, ὅτι οὐ χρήζει ψαλμῳδίας, Δ′ 75, η′. — νοερά, ὑψηλοτέρα πασῶν τῶν ἐργασιῶν ἐστι, Δ′ 85,12. — νοερά,

Ε′ 74,35 ἐξ., Ε′ 87,5, Ε′ 93,1, 93, 30,34, 96,8. — ξηραντική ἐστι λογισμῶν, Δ′ 105,25 ἐξ. — ὁμιλία ἐστὶ νοῦ πρὸς Θεόν, Α′ 177, γ′. —, ὅπλον ἐστὶ πραγματικὸν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, Α′ 305, η′. — οὐ καθαρά, μνησικακίας ὑπαρχούσης, Α′ 103, ριγ′, — οὐ καταλιμπάνεται διὰ δίκας, Α′ 253, ξδ′. — οὐ καταλείπεται οὐδὲ μίαν ἡμέραν, Δ′ 15, θ′. — πνευματική, σωτήριος ἡμῖν ἐστι, Α′ 181, ν′. — πνευματική, τροφὴ νοῦ, Α′ 185, ρα′. — ποιεῖ ἰσάγγελον τὸν μοναχόν, Α′ 187, ριγ′. —, πόλις ἐστί, Α′ 30, β′. — πολλὴ ἱκανοῖ τὸν μοναχὸν ἐπιβῆναι ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον, Α′ 282, κη′. — πότε βδελυκτὴ γίνεται, Α′ 186, ργ′, ρδ′. — πότε ἐπιτελεῖται, Α′ 187, ρκϛ′. — πρακτικοῦ, Β′ 304, να′.— πρακτικοῦ καὶ πνευματικὴ θεωρία, Β′ 308, πη′. — πρὸς αἴτησίν τινος διὰ δόξαν ἀνθρώπων οὐκ ἐκπληροῦται, Β′ 19, λδ′. — πρῶτον γίνεται διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, Β′ 198,1 ἐξ. — πτεροῖ τὸ λογιστικὸν ψυχῆς, Β′ 49, π′. — πόνου πολλοῦ χρήζει καὶ μερίμνης, Γ′ 177, ιθ′. — πρὸς Θεὸν περὶ χορηγήσεως γνώσεως κ.λ.π., Γ′ 10,23 ἐξ. — πρὸς Ἰησοῦν, Γ′ 47, 28-49,35, 51,24 ἐξ. — πρὸς Κύριον, ἀπαγγελλομένη ἐν πίστει, Γ′ 77, 8-78,1. — παρ᾽ ἀρχαίοις καὶ παρὰ τελείοις, Δ′ 51, ριγ′. — πρὸς Ἰησοῦν Χριστὸν δυναμένη γὰ ἀποδοθῇ εἰς Πέτρον, Παῦλον καὶ Ἰωάννην, Δ′ 249, ν′. — παύει ὅταν ἡ χάρις τοῦ Ἁγ. Πνεύματος εἰς τὸν ἄνθρωπον ἔλθῃ, Ε′ 105,5 ἐξ. — συνεργεῖ τῷ πλησίον, Α′ 116, ρα′. — συνεργὸν ἔχει τὴν γνῶσιν, Α′ 184, πϛ′. — σύντονος, Α′ 49, η′, Α′ 127,10. — σὺν ὑπομονῇ καὶ ἐργασίᾳ, ἀντίδοτα ἀκηδίας, Α′ 78, 11-13. — συνάπτει νυμφίῳ ψυχήν, ἔρωτι νυμφικῷ τετρωμένην, Β′ 296, οθ′. — συνεχής, Β′ 224, ιζ′. — σὺν σιωπῇ καὶ νηστείᾳ αἱ περιεκτικώτεραι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, Β′ 301, ιζ′.—, συντριβή, τύψις καρδίας, Α′ 120, ρξ′, ρξα′. Ἀπαραίτητον—, Α′ 296, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα—, Α′ 115, ϟε′, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα νοῦ, φιλαλήθως ποιοῦντος τήν—, Α′ 182, ξγ′. Ἀποτελέσματα—καὶ ἀναγνώσεως Γραφῶν, Α′ 293, πγ′. Ἄσκησις καί—, μέσα διὰ τὴν τῶν νοητῶν θεωρίαν, Α′ 331, 21 ἐξ. Ἀταραξία, εὐχαρίστησις καὶ μὴ ἀπαίτησις κατά—, Α′ 184, πθ′. Ἀγάπη πρὸς Θεόν, γνησία καὶ ἀπερίσπαστος—, Β′ 14, α′. Ἀκολουθία Θεοῦ διά—, Β′ 308, ϟδ′. Ἀκροτάτη τῆς—κατάστασις καὶ τὸ «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι», τί ἐστι, Β′ 22, ξα′, ξβ′. Ἀνάγκη ἐπιμελείας διὰ καθαράν—, Β′ 14, ζ′. Ἀξία —, Β′ 264, μϛ′, Β′ 296, πε′-298, ρθ′. Ἀπαραίτητον—ἐν καιρῷ πειρασμῶν, Β′ 122, οη′, 123, πβ′. Ἀπόλυται ψυχῆς ἐμπάθεια, διά—καὶ νηστείας, Β′ 295, οδ′. Ἀποτελέσματα ἀδιαλείπτου—, Β′ 243,1 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἀμελείας—, Β′ 215, πβ′. Ἀποτελέσματα ἐκτενοῦς—κ.λ.π., Β′ 207, μβ′. Ἀποτελέσματα κινήσεως νοῦ συνεχῶς εἰς—, Β′ 217, θ′. Ἀποτελέσματα νήψεως καί—, Β′ 282, κδ′. Ἀποτελέσματα νοῦ, συναπτομένου τῷ Θεῷ καὶ ἐγχρονίζοντος αὐτῷ διά—καὶ ἀγάπης, Β′ 21, νβ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 75, λγ′, Β′ 224, ιθ′, Β′ 307, οη′. Ἀποτελέσματα συζεύξεως—καὶ προσοχῆς, Β′ 283, κζ′. Ἀποτελέσματα ψυχῆς ποιούσης—, Β′ 307, πβ′. Ἀρεταὶ βρύουσαι ἐκ καθαρᾶς—, Β′ 255, ε′. Ἀγαθά—, Γ′ 177, ιη′. Ἀναμονὴ ἀνταποκρίσεως τῇ—, Γ′ 185, μ′. Ἀντί—, ὑπὸ ἀδυνάτων τί πράττεται, Γ′ 180, κδ′. Ἀξία καὶ προτεραιότης—, Γ′ 183, λβ′. Ἀποτελέσματα καθαρᾶς—, Γ′ 315, ξθ′. Ἁρπαγὴ ψυχῆς κατὰ τήν—, Γ′ 208, ϟα′. Ἀσχολία νοῦ τῇ—καὶ ἀναγνώσει, ἀναγκαία, Γ′ 142,5 ἐξ. Ἀγαθά—, κατ᾽ Ἰωάννην τῆς Κλίμακος καὶ Ἅγιον Νεῖλον, Δ′ 229, κθ′. Ἀποτελέσματα ἐνεργείας—, ἐνεργούσης ἐν τῇ καρδίᾳ, Δ′ 68, γ′. Ἀποτελέσματα καθαρᾶς—, Δ′ 10,8 ἐξ. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 9,19 ἐξ., Δ′ 291, ϟϛ′. Ἀποτέλεσμα—, τῷ Μεγάλῳ Ἀντωνίῳ, Δ′ 19,34 ἐξ. Ἀποτελέσματα χαυνώσεως ἐν—, Δ′ 10,24 ἐξ. Ἀρχή, μεσότης καὶ τέλος—, Δ′ 268, ογ′. Ἀρχή—, ἡ ἀληθινὴ καρδιακὴ θέρμη ἐστί, Δ′ 76, ι′. Ἅγ. Γρηγόριος Παλαμᾶς, περὶ τοῦ ὅτι δεῖ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως καὶ λέγειν τὴν νοεράν—πάντας, μοναχούς, κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, Ε′ 107,15 ἐξ. Ἀντιτιθέμενα εἰς νοεράν—, Ε′ 99, 9 ἐξ. Ἁρπαγὴ νοὸς κατὰ νοεράν—, Ε′ 104,31 ἐξ. Ἀρχὴ χάριτος, πῶς ἔρχεται τοῖς καταγινομένοις εἰς τήν—, Ε′ 102,4 ἐξ. Βοὴ ἐν σχέσει πρός—, τί ἐστι, Β′ 125, ϟδ′. Γνῶσις ἀληθοῦς —δι᾽ ἀγγέλου ἐμποιουμένη, Α′ 183, οϛ′. Δεῖ προτρέπειν τὸν νοῦν εἰς πνευματικήν—, Α′ 179, κη′. Δεῖ τήν —πνευματικὴν καὶ οὐ σωματικήν, Α′ 96, ιγ′. Δεῖ τὸ ὄμμα ἀμετεώριστον ἔχειν ἐν τῇ—, Α′ 186, ρι′. Δεῖ φυλάττειν τὸν νοῦν ἀπὸ νοημάτων ἐν καιρῷ—, Α′ 182, ο′. Διατί οὐ δεῖ ὀδυνᾶσθαι ὅτε οὐ λαμβάνομεν παρὰ Θεοῦ τὸ ἐν—αἰτούμενον, Α′ 179, λδ′. Διάκρισις εὐχῆς καί—, Β′ 190, 38-191,17. Διά—, θεόθεν πέμπεται ἄγγελος, Β′ 130, κ′. Διά—μόνον ἐστὶν αἰτητὸν τὸ κατ᾽ ἐντολὴν ζητητόν, Β′ 198,5. Διά—τὸ εἰλικρινὲς τῆς θεωρίας ἐμφανίζεσθαι εἴωθε, Β′ 302, λα′. Διατί δεῖ τὸ λογιστικὸν διάγειν διά—πνευματικῆς θεωρίας, Β′ 42, ιε′. Δύναμις—, Β′ 296, πγ′. Διατί ἡ ἐπανάληψις ρητοῦ—, Γ′ 105,26 ἐξ. Διὰ τίνων μέσων καταξιοῦται τις τῆς καθαρᾶς καὶ τελείας—, Γ′ 26, 10 ἐξ. Δάκρυα καί—, κατ᾽ Ἀββᾶν Ἡσαΐαν, Δ′ 23,23 ἐξ. Δέησις ἐν— εἰς εὐχαριστίαν μετασκευαζομένη, Δ′ 110,10. Διάφοροι τρόποι ἀρχῆς τῆς χάριτος ἐν—ἀναφαινομένης, Δ′ 87, 24 ἐξ. Δύναμις—πρὸς ἕνωσιν ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεῖον, Δ′ 132, α′. Δύο τρόποι νοερᾶς—καὶ τίνες οὗτοι, Δ′ 71, α′. Δυσκολίαι, πόνοι καὶ καρπὸς τῆς ἔνδον καρδίας—, Δ′ 251, νβ′.

Δεύτερος τρόπος—ἐκ τῶν τριῶν τοιούτων, οὓς ἐξέθετο Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, Ε′ 82,35 ἑξ., 87,27 ἑξ. Δύναμις — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ» κ.λ.π., Ε′ 63,8 ἑξ. Ἐγκοπὴ διδομένη τῇ—, Α′ 179, κε′. Εἰ ἀξιοῦταί τις τῆς καθαρᾶς καὶ ἀύλου—, σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῦ ἔνδον μοναχοῦ, Α 152, οα′. Ἐμπόδια—, 189, ρνβ′. Ἐν ἀκηδίᾳ κατά—, τί ποιητέον, Α′ 112, λη′. Ἐν καιρῷ—ἡ τοῦ ἀναγεγεννημένου ἀνθρώπου κατάστασις πῶς ὁρᾶται, Α′ 54, ιη′. Ἐν καιρῷ—ἡ γνῶσις πραγμάτων καταβλάπτει τὸν ἄνθρωπον, Α′ 121, ροε′. Ἔπαινος—οὐ ποσότης, ἀλλὰ ποιότης, Α′ 189, ρνα′. Ἐπιθέσεις δαιμόνων διὰ τὸν ἐπιμελούμενον καθαρᾶς—, Α′ 185, ϛζ′. Ἐπικάλυμμα ὑπερηφανείας τῇ παρατάσει—, Α′ 180, μα′. Ἐπιμέλεια—καὶ ἐπαγωγαὶ δαιμόνων, Α′ 184, ϛα′. Ἔργον Νείλου ἀσκητοῦ, περί—, ἐκ ργγ′ κεφαλαίων, Α′ 176, 1. Ἔρως—καὶ ἀνάγκη ἐνδείας μνησικακίας καὶ ὀργῆς, Α′ 182, ξε′. Ἔρως πρὸς πνευματικήν—, τῇ προτροπῇ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Α′ 182, ξγ′. Εὐαγρίου κεφάλαια περί—, Α′ 56, κβ′. Ἐκδημία—, Β′ 30, κ′. Ἐμπόδια κατὰ νυκτερινήν—καὶ ὑπερνίκησις αὐτῶν, Β′ 246,35 ἑξ. Ἐκτενής—, Β′ 8 νγ′. Ἐντύπωσις—Ἰησοῦ τῇ καρδίᾳ, Β′ 245, 29-34. Ἐπιμέλεια πρακτικοῦ καὶ καρπός—αὐτοῦ, Β′ 304, μη′. Ἑρμηνεία Μαξίμου ὁμολογητοῦ εἰς Κυριακήν—, Β′ 187,1. Ἔχθρα δαιμόνων πρὸς καθαράν—, Β′ 306, οα′. Ἐνέργεια δαιμόνων ἐν ὥρᾳ — καὶ τί ποιητέον, Γ′ 316, οβ′, ογ′. Ἐμπόδια—, Γ′ 178, κ′, κα′. Εὐφροσύνη ἐν—δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, Γ′ 155,11. Ἐγκράτεια, ἀγάπη, κάθαρσις νοῦ διά—καὶ κτῆσις χάριτος, Δ′ 124,36 ἑξ. Ἐκλογὴ ἀπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων περί—καὶ προσοχῆς, Δ′ 373,1 ἑξ. Ἔλλειψις ἐνεργείας—, Δ′ 81,32 ἑξ. Ἐνέργεια—, Δ′ 81,16 ἑξ., Δ′ 81, 36 ἑξ. Ἐνέργεια—ἀληθινὴ κ.λ.π., Δ′ 53, ριη′. Ἔργον ἡσυχίας, ἀμερι-

μνησία καὶ—ἄοκνος, Δ′ 73, δ′. Ἐργόχειρον καί—, Δ′ 11,13. Ἔρως θεῖος, τικτόμενος ἐκ θέρμης—καὶ προσοχῆς, Δ′ 255, νζ′. Ἔκστασις, ἀλλοίωσις θεία, ἀποτελέσματα νοερᾶς—, Ε′ 104,27 ἑξ. Ἐνέργεια νοερᾶς—εἰς καρδίαν, Ε′ 100,16. Ἕνωσις ἡσυχαστοῦ Θεῷ διὰ νοερᾶς—, Ε′ 99,32 ἑξ. Ἡδυπάθεια ἀντίκειται τῇ—, Α′ 124, σι′. Ἡσυχία—, ἀγάπη, ἐγκράτεια, τετράπλοκον ἅρμα ἐστὶ κ.λ.π., Β′ 206, κδ′. Θεολόγος καὶ ἀληθής—, Α′ 182, ξα′. Θυμὸς καί—, Α′ 179, κδ′, κϛ′, κζ′. Θυμὸς λυμεὼν καθαρᾶς—, Α′ 46, ε′. Θεωρία καὶ νοερά—, Δ′ 82,32. Θεωρία καί—, Δ′ 306, ιθ′. Ἰσχύς—, Δ′ 229, κθ′. Ἰωάννης τῆς Κλίμακος καὶ Ἡσύχιος, περὶ τοῦ δεῖ κολλᾶσθαι τῇ πνοῇ τὴν μνήμην καὶ τήν—Ἰησοῦ, Δ′ 223, κβ′. Κατὰ παλαιὰν καὶ μυστικὴν συγήθειαν, οἱ κύνες ἐξεδιώκοντο ἐκ τῶν οἴκων κατὰ τὴν ὥραν τῆς—, Α′ 47, ε′. Κατάστασις—, Α′ 181, νβ′. Κατάστασις—, τί ἐστι, Α′ 181, νγ′. Κατ' ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ—, τί ποιητέον, Α′ 181, νθ′, ξ′. Κατάστασις—παρίστησι τὸν ἄνθρωπον τῷ Θεῷ, Β′ 50, πϛ′. Κλῆσις Ἰησοῦ διά—, Β′ 283, κθ′. Καρποὶ ἀγάπης καί—, Γ′ 179, κβ′. Καρτερία τῇ—, Γ′ 263, ρλϛ′. Καθέδρα—, Δ′ 73, δ′. Καλλίστου Πατριάρχου, κεφάλαια περί—, Δ′ σ. 296. Καλλίστου Πατριάρχου, τὰ ἐλλείποντα περί—κεφάλαια, Δ′ σ. 299. Καρποί—, Δ′ 370,5 ἑξ. Κατάστασις—, τί ἐστι καθ' ἅγιον Νεῖλον, Δ′ 265, ξθ′. Κεφάλαια περὶ ἡσυχίας καὶ δύο τρόπων—, ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 71, α′ ἑξ. Κεφάλαια περί—κ.λ.π., ὑπὸ Γρηγορίου Σιναΐτου, Δ′ 66, α′ ἑξ. Κεφάλαια τρία Γρηγορίου Παλαμᾶ, περί—καὶ καθαρότητος καρδίας, Δ′ σ. 132 ἑξ. Κραυγὴ νοερῶς τῆς—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ἐλέησόν με», Δ′ 71, β′. Κροῦσις διά—, Δ′ 113, 19. Κύριε ἐλέησον, ἑρμηνεία αὐτοῦ καὶ ἀξία αὐτοῦ, ὡς ἡ τῆς—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» κ.λ.π., Ε′ 69, 1-72,

20. Λογοχαρὴς καὶ δοξοχαρὴς ἐν καιρῷ—, ὑπὸ λογισμῶν ἀλλοκότων ἐξέλκεται, Α′ 189, ρμη′. Λογισμοὶ ἔναντι τῆς τελείας, μέσης, εἰσαγωγικῆς—, Β′ 302, λ′. Λῆψις δυνάμεως Πνεύματος Ἁγίου ἐν—, Δ′ 51, ρι′. Μελέτη Ἁγ. Γραφῶν καί—, Α′ 296, ϛη′. Μνήμη κατά—, ἄγει εἰς παλαιῶν πραγμάτων φαντασίας, Α′ 180, μϛ′. Μακαρίου Αἰγυπτίου, περί—, Γ′ 177, ιη′. Μελέτη καί—ἡσυχάζοντος, κατὰ τὸν χρόνον ἀπὸ πρωΐας ἕως ἀρίστου, Δ′ 226, κζ′. Μοναχὸς ἐν τῇ κοινῇ—, Δ′ 11,18 ἑξ. Μάξιμος Καυσοκαλυβίτης, περὶ νοερᾶς—καὶ τῶν καρπῶν αὐτῆς, Ε′ 104, 9, 107,11. Νοῦς ἀστεροειδὴς ὁρώμενος ἐν—, Α′ 57, κγ′. Νοῦς μακάριός ἐστιν, ὃς κατὰ καιρόν—ἄυλος καὶ ἀκτήμων γίνεται, Α′ 187, ριθ′. Νοῦς μακάριός ἐστιν, ὃς κατὰ καιρόν—τελείαν ἀναισθησίαν ἐκτήσατο, Α′ 187, ρκ′. Νοῦς πάθει δουλεύων οὐ δύναται πνευματικῆς—τόπον ἰδεῖν, Α′ 183, οβ′. Νοῦς ἐν καιρῷ—, Β′ 311, ριϛ′, ριζ′. Νοῦς καί—, Β′ 296, πα′, πβ′, Β′ 299, ϛ′, Β′ 305, ξγ′. Νοῦς, πάντα ἀποβάλλει ἐν καιρῷ—, Β′ 33, μθ′. Νοῦς πρακτικοῦ ὑποτάσσεται τῇ—, ἐνῷ—θεωρητικοῦ ὑποτάσσεται τῷ νοΐ, Β′ 299, θ′. Νοερὰ ἐργασία—, Γ′ 296, ϛδ′. Νοῦς ἀγείδεος κ.λ.π., ἐν—ἐνώπιον Ἁγ. Τριάδος, Γ′ 78, 19 ἑξ. Νοερά—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», διὰ μεθόδου εἰσπνοῆς γενομένη, Δ′ 221, ιθ′, 222, κ′, 223, κβ′. Νοῦς, δύναμις—καὶ συντριβὴ ἁμαρτίας, Δ′ 51, ριδ′. Νοῦς, τί καθίσταται διὰ θεωρίας καί—, Δ′ 307, ιθ′. Νοερά—, ἴδιον ἀγγέλων, Ε′ 112, 4. Οἷαν δεῖ εἶναι τὴν τοῦ ἡσυχαστοῦ—, Α′ 43, 20-34. Ὅσα ἐκτός—λαλοῦνται ἢ πράττονται, τί ἀποτελέσματα ἔχουσι, Α′ 116, ρη′. Ὅτι δεῖ ἀεὶ τῇ—σχολάζειν, Α′ 271, ϛζ′. Οὐ δεῖ βιάζεσθαι κατὰ τήν—τὸ τοῦ Θεοῦ θέλημα, Α′ 179, λβ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν νοῦν κατὰ τήν—, Γ′ 11,23 ἑξ. Ὀνόματα ἀρετῶν κατακοσμουσῶν τήν—, Γ′ 178, κβ′. Ὅρος, ἔργον, τέλος—, Γ′ 317, οζ′. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐκ οἶδε τί αἰτήσασθαι κατὰ τήν—, Γ′ 34,24 ἑξ. Ὅτι δεῖ φεύγειν τὴν φαντασίαν κ.λ.π., ἐν τῇ καθαρᾷ—, Δ′ 265, ξθ′. Παγίδες ἐναντίων κατά—, Α′ 182, ξη′, ξθ′. Πάθη διά—ἀνατρεπόμενα, Α′ 78, 18-20. Πάντα δεῖ πράττειν διά—καὶ ἀγαθῆς ἐλπίδος, Α′ 111, λϛ′. Πάντες τρόποι—ἐπωφελεῖς εἰσι, Α′ 97, κβ′, κγ′. Περὶ νοῦ, Θεολογίας καί—, Α′ 255, ξη′. Περὶ πνευματικῆς—, πᾶς ὁ πόλεμος μεταξὺ ἡμῶν καὶ δαιμόνων, Α′ 181, ν′. Περὶ τοῦ ὅτι δεῖ τήν—εἶναι ἀδιατάρακτον ἐκ πάσης ἐξωτερικῆς ἐπηρείας, Α′ 186, ρε′, ρϛ′, ρζ′, ρη′, ρθ′, ρι′, ρια′, ριβ′. Περιφρόνησις ἀναγκῶν σώματος κατὰ κατάστασιν—, Α′ 186, ρε′. Πόθος—, βοήθεια ἐκ Θεοῦ καὶ τί ὑπὸ ἀνθρώπου ποιητέον, Α′ 182, ξϛ′. Πόθος—, ὑπὸ τίνων πράξεων ἀκολουθεῖται, Α′ 188, ρμβ′. Προσπάθεια—καὶ ἐπιτυχία ἢ μὴ κατ' αὐτήν, Α′ 189, κθ′. Προσοχὴ διανοίας, αὐξάνει τὴν μετὰ πόθου—τῷ Ἰησοῦ, Α′ 154, ϛ′. Προσοχὴ ἵνα μὴ ὁ νοῦς συλᾶται ὑπὸ μνήμης ἐν καιρῷ—, Α′ 180, με′. Περί—μετὰ πνευματικῆς θεωρίας, μετὰ φυσικῆς καὶ ἁπλῆς τοιαύτης, Β′ 304, νβ′. Ποῖαι αἱ δύο τῆς καθαρᾶς—ἀκρότηται καταστάσεις καὶ γνωρίσματα αὐτῶν, Β′ 14, ϛ′. Πότε ὁ νοῦς φθάνει εἰς τὴν δυνατότητα τῆς ἀδιασπάστου—, Β′ 14, ε′. Πῶς δεῖ ποιεῖν τὰς κατὰ τήν— ἀναβάσεις, Β′ 72, ιη′. Πάθος βλασφημίας ὀχλεῖ τοὺς εἰς—προκόπτοντας, Γ′ 287, νθ′. Περὶ καθαρᾶς—, Γ′ 59,10 ἑξ. Περί—βραχείας ἢ μακρᾶς, Γ′ 262, ρκδ′. Περί—διαιρουμένης κατὰ τὰς ὀκτὼ γνώσεις, Γ′ 61,17 ἑξ. Περί—ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί—καθαρῶς προσευχομένου, Γ′ 42,4. Περί—νοῦ, Γ′ 66, 18 ἑξ. Περί—πνευματικῆς διὰ τοῦ νοὸς γεγομένης, ὡς τῆς πέμπτης σωματικῆς πράξεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 18, 29-36. Περὶ τοῦ εἰ ὠφελεῖ εἰς τέλος ἡ—μόνη, Γ′

227, ρλε′. Περὶ τρόπου—, Γ′ 102, 34-104,29. Πνεῦμα—, Γ′ 226, ρλδ′. Ποιότης—, Γ′ 316, ο′, οα′. Παράδεισος—, Δ′ 14, ε′. Περὶ ἀδιαλείπτου — πρὸς Ἰησοῦν Χριστόν, Δ′ 247, μθ′. Περὶ ἀποκτήσεως τῆς καθαρᾶς καὶ ἀρρεμβάστου—, Δ′ 252, νγ′. Περὶ βίου τοῦ θεωρητικοῦ καὶ περί—αὐτοῦ, Δ′ 306, ιθ′. Περὶ καθαρᾶς—, Δ′ 261, οα′. Περί—, Δ′ 308, κα′, 311, κγ′. Περί—διὰ τῶν ρημάτων «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κλπ.», Δ′ 290, ϟε′. Περί—καὶ ἀδιαλείπτου τοιαύτης, Δ′ 228, κθ′. Περί—κατὰ τοὺς Πατέρας, Δ′ 247, μθ′. Περί—μοναχοῦ, Δ′ 7,40-11,12. Περί—τοῦ σκητιώτου κ.λ.π., Δ′ 73, δ′. Περὶ τῆς διὰ προσοχῆς καὶ νήψεως καρδιακῆς—, Δ′ 246, μη′. Περὶ τῆς καθαρᾶς καὶ ἀρρεμβάστου—καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς τικτομένης θέρμης, Δ′ 253, νδ′, 254, νε′, νϛ′, 255, νζ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐνεργεῖν τήν—, Δ′ 71, β′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τήν—, κατὰ Γρηγόριον Σιναΐτην, Δ′ 80,1 ἐξ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ λέγει τήν—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», Δ′ 80,18 ἐξ. Περὶ τῶν ὅσων ἔχει ἀνάγκη ἡ—καὶ πόσης τιμῆς ἀξία ἐστί, Δ′ 309, κβ′. Προτεραιότης ἀσχολίας εἰς—, Δ′ 82,37 ἐξ. Προϋποθέσεις ἀφίξεως εἰς καθαράν—, Δ′ 86, 26 ἐξ.. Περὶ θείας καὶ ἱερᾶς—ὑπὸ Συμεὼν Θεσσαλονίκης κεφάλαιον ἓν (σϟϛ′), Ε′ σ. 60-61. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ» κ.λ.π., Ε′ 65,21 ἐξ. Περὶ τῆς—ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πάντες μοναχοί, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ὀφείλουσι διὰ ταύτης προσεύχεσθαι, Ε′ σ. 62. Περὶ τῆς—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» κ.λ.π., ὑπὸ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, Ε′ σ. 60-61. Περὶ τῆς —«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», ἤτοι περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τίνες τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποίησαν ταύτην, Ε′ 63, 12-68,8. Περὶ τριῶν τρόπων—καὶ προσοχῆς ὡς τίθησι τούτους Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, Ε′ 81,2-89,25. Πρῶτος τρόπος—, ἐκ τῶν τριῶν τοιούτων, οὓς ἐξέθετο Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, Ε′ 81,32 ἐξ., 87,27 ἐξ. Περὶ τῶν δύο τρόπων, καθ' οὓς λέγεται ἡ—«Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ» κ.λ.π., Ε′ 90,25 ἐξ. Προϋποθέσεις καθαρᾶς—, Ε′ 100, 39 ἐξ. Σημεῖα ἐγγίσεως εἰς ὄρους—, Α′ 182, ξβ′. Συναλλαγὴ μετὰ Θεοῦ διά—, Α′ 121, ροϐ′. Συνεργεία Θεοῦ καί—κατατροποῦνται οἱ τρεῖς γίγαντες, ἄγγοια, λήθη, ῥαθυμία, Α′ 138, 3 ἐξ. Σφοδρά—σφοδροὺς ἐγείρει καὶ ἐπικινδύνους τοὺς πειρασμούς, Α′ 284, μα′. Σὰρξ αἰκιζομένη διά—, Β′ 7, με′. Συγγραφεῖς, ἐν οἷς δεῖ ἀναγινώσκειν περί—καὶ ἡσυχίας, Δ′ 77, ια′. Συμεὼν μεταφραστοῦ, περὶ τοῦ ὅτι δεῖ πάντας λέγειν τὴν νοεράν — «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» κ.λ.π. μοναχούς, κληρικούς, λαϊκούς, Ε′ 110,8 ἐξ. Συμεὼν Νέος Θεολόγος, περὶ τῶν τριῶν τρόπων προσοχῆς καί—, Ε′ 81,2-85,25. Τεκμήρια—ἀρρεμβάστου ἢ ἀμελοῦς, Α′ 115,ϟζ′. Τίνα διαδέχονται τὸν παραλογιζόμενον τὴν περί—ἐντολήν, Α′ 121, ρξζ′. Τί μόνον αἰτητέον κατά —, Α′ 180, λη′. Τί ὁ δαίμων ποιεῖ ὅτι οὐ δύναται τὴν τοῦ δικαίου ἐμποδίσαι—, Α′ 180, μη′. Τρόπος—διττός, πρακτικὸς καὶ θεωρητικός, Α′ 176,24. Τί πρόσκομμα καιροῦ, φυγαδεύει—, Β′ 206, ιε′. Τὸ ρυπώγειν τὸν νοῦν, ἐκπίπτειν τῆς καθαρᾶς ἐστι—, Β′ 8, μθ′. Τίνα δέον συμβαδίζειν τῇ—, Γ′ 104,19, 105,39. Τίς ὁ σκοπὸς τῶν ἐν τῇ—λεγομένων, Γ′ 103,6 ἐξ. Τὸ ἔχειν σχῆμα ἢ χρῶμα ἢ λογισμὸν ἐν καιρῷ—βλαϐερὸν πάνυ, Γ′ 133,12. Τόπος καὶ χρόνος τελέσεως μυστηρίου—, Γ′ 317, οϛ′. Ταπείνωσις καὶ συντριβὴ ἐκ—, Δ′ 68, γ′. Τεκμήρια ποικίλα ἐνεργείας —, Δ′ 68, δ′. Τέλειος τρόπος—, Δ′ 87,38. Τέλος—, οἷόν ἐστι, Δ′ 298, ιδ′. Τί δεῖ τὸν μοναχὸν προσέχειν κατὰ τήν—, Δ′ 8,13 ἐξ. Τὸ ἀρρέμβαστον τοῦ νοῦ διὰ τῆς καρδιακῆς— Ἰησοῦ χορηγεῖται, Δ′ 224, κδ′. Τόπος διά—Ἰησοῦ, κατάλληλος ἀρχαρίοις, Δ′ 223, κγ′. Τρόπος—καὶ νοερᾶς ἐπικλήσεως Ἰησοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀναπνοήν, Δ′ 71, β′, 72, γ′. Τρίτος τρόπος—ἐκ τῶν τριῶν τοιούτων, οὓς ἐξέθετο Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, Ε′ 83,29 ἐξ. Φιλοσοφεῖν ὑπέρ—ἐν τῷ δεινὰ πάσχειν, Α′ 178, ιη′, ιθ′. Φαντασία ἀπρεπὴς ἀνθίσταται τῇ καθαρᾷ καρδιακῇ—, Δ′ 258, ξδ′. Φαντασία ἀπρεπής τε καὶ εὐπρεπής, ἀπόϐλητοι διὰ τὸν τὴν καθαράν—μετερχόμενον, Δ′ 258, ξε′. Χάρισμα—, πῶς λαμϐάνεται, Α′ 184, πζ′. Χαρά—, Β′ 309, ϟη′. Χάρισμα—, Γ′ 226, ρλδ′. Χάρισμα, πότε θάλλει, Γ′ 227, ρλε′. Χριστὸς ἀνατέλλει τῇ καρδίᾳ διά—, Δ′ 7,10. Χαρά—, Ε′ 101,13,14. Χαρίσματα, ἀποτελέσματα νοερᾶς—, Ε′ 111, 17. Ψυχὴ δεδεμένη ὑπὸ πνευμάτων πονηρίας, λέλυται διά—, Β′ 280, ιθ′. Ψυχὴ μετὰ τοῦ νοεροῦ φωτὸς ἐν τῇ —, Β′ 296, π′. Ψυχὴ ὁλικῶς ἀναταθεῖσα πρός—, Β′ 307, π′. Ψυχή, —καταδιώκουσα, Β′ 306, ξθ′. Ψυχὴ τρωθεῖσα ὑπὸ βέλους—, ποῦ σπεύδει, Β′ 308, πθ′. Ὠφέλεια ἐκ—, πῶς κατορθοῦται, Α′ 96, ζ′.

Προσευχόμενοι· ἄκρως—, πῶς πολεμοῦνται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 26, ϟ′.

Προσοχή· Α′ 159, ρκ′, Β′ 275, δ′, Γ′ 16,19. — ἄκρα, συστατικὸν τῆς συνεχοῦς εὐχῆς, Α′ 155, ϟδ′. — ἀδιάλειπτος, Β′ 283, κθ′. —, ἓν τῶν τεσσάρων στοιχείων, ἃ δεῖ ἔχειν τὸν ἀγωνιζόμενον ἔνδον, Α′ 144, κ′. — ἐστι νοὸς φυλακή, νοῦ τήρησις, καρδιακὴ τελείωσις γλυκείας ἡσυχίας κ.λ.π., Α′ 158, ριε′. —, ἧγουν καθαρότης καρδίας εἰκονιζομένη διὰ Καινῆς Διαθήκης, Α′ 158, ριϐ′; ριγ′. — καὶ προσευχή, Α′ 189, ρμθ′. — καλή, πλησιάζει τὴν ψυχὴν Θεῷ, Α′ 280, κ′. — καρδιακή, ἀδιάλειπτος ἡσυχία κ.λ.π., Α′ 142, ε′. — καὶ εὐχή, Β′ 310, ριδ′. — κωλύει πολεμίους πονηρούς, Β′ 282, κε′. — νοῦ, Α′ 165, ρνϐ′. —, ὅπλον τοῦ μεθ' ὑπομονῆς ἡσυχάζοντος, Β′ 211, ια′. —, συνώνυμος τηρήσεως νοός, φυλακῆς καρδίας, νήψεως, ἡσυχίας νοερᾶς, Δ′ 26,12 ἐξ. —, τί ἐστι καὶ ἰδιώματα αὐτῆς, Δ′ 26,16 ἐξ. — φυλάττουσι καθαρὰν τὴν προσευχήν, Ε′ 81,25. Ἀνάγκη—, Α′ 147, λθ′. Ἀνάγκη νουνεχοῦς—, Α′ 188, ρλζ′. Ἀπαραίτητον—, Α′ 33, κ′, 34, κα′, κβ′. Ἀπόλλυται ψυχῆς προσπάθεια διά—καὶ ἡσυχίας, Β′ 295, οδ′. Ἀποτελέσματα συζεύξεως προσευχῆς καί—, Β′ 283, κζ′. Ἀναγκαιότης —, Γ′ 194, νθ′. Ἀποτελέσματα—κ.λ.π. ἀρετῶν, Δ′ 291, ϟϛ′. Ἀρεταί, ἀποτελέσματα—, Δ′ 28,6 ἐξ. Ἐκ θέρμης προσευχῆς καί—, ἔρως θεῖος τίκτεται, Δ′ 255, νζ′. Ἐκλογὴ ἀπὸ τῶν Ἁγ. Πατέρων, περὶ προσευχῆς καί—, Δ′ 373,1 ἐξ. Λήθη τῇ—ἀντίκειται, Α′ 146, λϐ′. Περὶ ἀναγκαιότητος, διὰ σωτηρίαν, τῆς —καὶ τηρήσεως νοός, Γ′ 30,4 ἐξ. Περί—καὶ ἀσφαλείας τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 277, πϐ′. Περὶ τῆς διά—καὶ νήψεως καρδιακῆς προσευχῆς, Δ′ 246, μη′. Περὶ τοῦ δευτέρου τρόπου —, κατὰ Συμεὼν τὸν Νέον Θεολόγον, Ε′ 82, 35 ἐξ., 87,27 ἐξ. Περὶ τοῦ πρώτου τρόπου—, κατὰ Συμεὼν τὸν Νέον Θεολόγον, Ε′ 81,32 ἐξ. 87,27 ἐξ. Περὶ τοῦ τρίτου τρόπου—, κατὰ Συμεὼν τὸν Νέον Θεολόγον, Ε′ 83, 29 ἐξ. Χαρὰ καὶ γαλήνη κατ' ἐπίκλησιν Ἰησοῦ, ἀποτελέσματα ἄκρας —, Α′ 155, ϟα′.

Προσπάθεια· περί—κ.λ.π. καὶ προσπαθοῦντος, Δ′ 282, πη′, πθ′.

Προσπαθής, τίς ἐστι, Β′ 295, ογ′.

Προτροπὴ μοναχοῦ εἰς ἑαυτόν, Γ′ 39,12 ἐξ.

Προφῆται·—, εἰκὼν ἦσαν τῶν πνευματικῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἀγαθῶν, Β′ 67, ϟγ′. —, ἡ αἴσθησίς εἰσι τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου, Β′ 67, ϟβ′. —, μιμητέοι, ὡς ἐκζητήσαντες καὶ ἐξερευνήσαντες καὶ ἔχοντες διάπυρον καὶ ζέουσαν πρὸς Θεὸν τοῦ νοῦ ἔφεσιν, Β′ 152, κη′. —, πρόδρομοι τῆς Λόγου Θεοῦ παρουσίας ἐγένοντο, Β′ 74, κθ′. Ἀ-

ποτελέσματα κεχωρισμένης ἐπιτελέσεως διαταγμάτων Νόμου,— Εὐαγγελίου, Β′ 67, ϛδ′, ϛε′, ϛϛ′. Λόγος πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, ἐνδημῶν ἦν τοῖς—καὶ Πατριάρχαις, νῦν δὲ τοῖς τελείοις, Β′ 74, κη′. Ὁράσεις—, Δ′ 261, ξζ′.

Προφητεία· —, προόρασις, πρόγνωσις, καρποὶ ἀπαθείας, Δ′ 64, ε′. — λέγουσα «πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται», πῶς νοητέα, Β′ 117, νγ′.

Προφητεῖαι· Βίβλοι—, Γ′ 5,19.

Πρόχορος, Ἅγιος, Γ′ 96,4, Γ′ 100, 22.

Πρωΐα· πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα ἀπό—ἕως ἀρίστου, Δ′ 226, κζ′.

Πταίσματα· —, ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἀκριβῶς ἐπιγινώσκονται, Α′ 242, κζ′. Καθαρότης καὶ ἐνοχή—, Γ′ 75,4 ἐξ. Διατί λίαν ὀλίγων ἐστὶ τὸ πάντα τὰ οἰκεῖα ἀκριβῶς ἐπιγινώσκειν—, Α′ 242, κζ′.

Πτερνιστής· Ἰακώβ, ὄνομα σημαῖνον τόν—, Γ′ 165,10.

Πτολεμαῖος, Δ′ 141, κε′.

Πτώσεις, διαφόρων κατὰ τὴν ζωήν των εἰς ἁμαρτίαν, Γ′ 34,26 ἐξ.

Πτῶσις· — ἀνθρώπου καὶ ἀνόρθωσις δι' Ἁγίου Πνεύματος, Α′ 292, π′. — ἐξ ἀρετῆς, ἁγίου, Γ′ 137,24 ἐξ. —, ἐξ ἰδίας τοῦ πεσόντος αἰτίας γίνεται, Γ′ 285, νγ′. — καὶ ἀνάστασις πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ διὰ Ἰησοῦν, πῶς νοητέα δι' ἡμᾶς αὐτούς, Β′ 77, μγ′, μδ′. — μοναχοῦ, διατί ἐγίοτε λαμβάνει χώραν καὶ πῶς συντελεῖται μετὰ τοῦτο ἡ ἀποκατάστασις, Α′ 280, κβ′. — πάντοτε ἐπικειμένη, Γ′ 6,1 ἐξ. Αἰτία—ἀσκητοῦ καὶ ἀνορθώσεως τούτου, Γ′ 281, λε′. Ἀποτελέσματα—ἀνθρώπου, Γ′ 232,ρμε′. Ἐναρξις—μοναχοῦ, Δ′ 7,1 ἐξ. Μοναχὸς οὐ πάύεται φοβεῖσθαι τήν—, Α′ 284, μγ′. Ὁσάκις συμβῇ—εἰς τὸν Χριστιανόν, τοσάκις οὗτος ἐγείρεται καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Κύριον, Α′ 284, μδ′. Ὅτι δεῖ φεύγειν τήν—, Α′ 293, πδ′. Ὁ ἄνθρωπος μετὰ τήν —, Γ′ 185, λζ′. Παραδείγματα— ἐκ καταστάσεως ἀρετῆς εἰς κατάστασιν κακίας καὶ ἁμαρτίας καὶ τρόποι Θεοῦ σκοποῦντες τὴν μετάνοιαν, Γ′ 6,2-7,19. Τρόπος ἀνανήψεως ἐκ —, Γ′ 285, νγ′, νδ′. Φιλανθρωπία Θεοῦ κατά—ἀνθρώπου, Δ′ 153, να′, νβ′, νγ′, 154, νδ′, νε′.

Πτωχεία· — ἀπαραίτητος τῷ ἀποταξαμένῳ καὶ ἐγκρατεῖ, Α′ 102, ϛϛ, ϛζ′. — ἀκούσιος καὶ πένθος, Δ′ 112,30 ἐξ. — ἐν σώματι, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 108 1-26. — ἐν φρονήματι, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 108,26, 109,15. — κατὰ Θεὸν καὶ ταπείνωσις, Δ′ 113,33 ἐξ. — μακαρισμοῦ, πῶς γεννᾷ τὸ μακάριον πένθος, Δ′ 107,34 ἐξ. — μακαριστὴ παρὰ Θεοῦ, Δ′ 100,9. — πνευματικὴ τεσσάρων εἰδῶν ἐστι, Δ′ 107, 35 ἐξ. — ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀκτημοσύνης καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 109,15 ἐξ. Ἀποτελέσματα σωματικῆς—καὶ ταπεινώσεως, Δ′ 188,8 ἐξ.

Πτωχοί· τὸ Μακάριοι οἱ—τῷ πνεύματι, πῶς νοητέον, Δ′ 99,33 ἐξ.

Πυθαγόρας· — ἐξασκήσας τὴν τῆς γλώσσης ἐγκράτειαν, Α′ 285, μζ′. — ὁδροποτης, Α′ 286, μζ′.

Πυλωροί, πνευματικοί, ποῖαι πράξεις εἰσί, Α′ 143, ιη′.

Πῦρ· — βαπτίσματος τίσιν ἐστὶ καθαρτικὸν τῶν ἐντὸς κατὰ τὸ βάθος περὶ ψυχὴν κηλίδων, Β′ 81, ξγ′. — ἡ πίστις καὶ ὁ καρδιακὸς πόνος, Γ′ 31, 36. — θειότατον, ἀνάπτον τὸν μέλανα ἄνθρακα τῆς τοῦ μοναχοῦ διανοίας, Α′ 290, ξϛ. — θεῖον, Γ′ 355, ϛθ′. — καθαρτικόν, Γ′ 300, θ′. — καὶ φῶς χάριτος, πῶς οἰκονομοῦνται ἀνθρώπῳ, Γ′ 209, ϛβ′. — κοσμικοῦ πνεύματος, τί τῷ νῷ ποιεῖ, Γ′ 185, λζ′. — Κυρίου, πῶς διαφόρως δεκτὸν γίνεται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Γ′ 8,28 ἐξ. Ἀποτελέσματα τῇ ψυχῇ, τῇ λαμβανούσῃ τό—τῆς Θεότητος, Γ′ 199, ο′. Παρουσίας πνευματικοῦ— ἀποτελέσματα, Γ′ 250, ογ′. Πάθη καταναλισκόμενα ὑπὸ—Θεοῦ, Δ′ 71, α′. Τὸ ἐν σχήματι—φαινόμενον τῷ

μοναχῷ ἐκ τῆς ἐχθροῦ κακοτεχνίας γίνεται, Α′ 246, μ′. Ὑποδοχὴ ὑπερουρανίου—, Δ′ 18,7 ἐξ.

Πυρράκης, μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, πῶς νοητέος, Β′ 79, να′.

Ῥάβδος—, ἡ κρίσις νοητέα, Δ′ 33, ιϛ′. — καὶ βακτηρία, τί συμβολίζουσι, Β′ 27, ϛθ′.

Ραθυμία· Γ′ 9,28,29, Δ′ 62, ρλε′. —, λήθη, ἄγνοια, οἱ τρεῖς γίγαντες τοῦ διαβόλου εἰσί, Γ′ 28,6 ἐξ. — εἷς τῶν τριῶν νομιζομένων τοῦ πονηροῦ γιγάντων καὶ πῶς σὺν τῇ ἀγνοίᾳ καὶ τῇ λήθῃ, ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 137,30 ἐξ. — σὺν λήθῃ καὶ ἀγνοίᾳ, ἤτοι οἱ τρεῖς τοῦ πονηροῦ γίγαντες, πῶς κατανικῶνται, Α′ 138,1 ἐξ. — σκοτίζει, Γ′ 45,7. Ἀποτελέσματα—, Α′ 24, ρμθ′. Ἀνάγκη σπουδῆς καὶ ἀποφυγῆς—, Α′ 296, ϛθ′. Ἀποτελέσματα—διὰ τὸν ἐν ἀρεταῖς ἀσκούμενον, Α′ 281, κζ′. Οὐ δεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ λήθης κακίας ἤ—, ἀμνημονεῖν τῶν τοῦ Θεοῦ εὐεργεσιῶν, Α′ 128,10 ἐξ. Οὐ δεῖ μοναχὸν καταπίπτειν τῇ—, Β′ 247, 37 ἐξ.

Ραχήλ, Α′ 1,76,10.

Ρεῦσις· — καθ' ὕπνους ἐκ τίνων αἰτιῶν προξενεῖται, Γ′ 260, ριθ′. —, πότε εἶναι ἐφάμαρτος καὶ πότε οὔ, Δ′ 64, ϛ′.

Ρήματα· περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀκούειν καὶ λαμβάνειν τὰ πνευματικά—τῶν Πατέρων, Δ′ 289, ϛδ′. Σχολὴ εἰς θεῖα —, Β′ 224, ιη′.

Ρήτωρ· — θεῖος, τίς ἐστι, Δ′ 58, ρκζ′. —, τίς ἐστι, Δ′ 57, ρκζ′.

Ριχάδ, Α′ 199,22.

Ροπή· — ἄνωθεν διδομένη, Γ′ 134,18. — ἄνωθεν καὶ ἐργασία ἀνθρώπου, Γ′ 79,9 ἐξ. — ἐκ Θεοῦ, ἀναγκαία διὰ τὰς ἀρετάς, Γ′ 148,21 ἐξ.

Ρωμαῖοι· Ἐπιστολὴ Παύλου πρός—, Α′ 69,7.

Σαβαώθ· —, ἑρμηνευόμενον Κύριος στρατιῶν, Γ′ 58,17. — Κύριος, Γ′ 58,16, Γ′ 286, νϛ′, Γ′ 343, ξβ′.

Σάββας· τήρησις νοὸς κατὰ τὸν ἅγιον —, Δ′ 21,21 ἐξ.

Σάββατα σαββάτων, τί συμβολίζουσι, Β′ 58, λη′, λθ′.

Σαββατισμός· — Θεοῦ, τί ἐστι, Β′ 58, μζ′. — κατὰ νοῦν καὶ αὐτῆς τῆς ψιλῆς τῶν παθῶν φαντασίας, Β′ 59, νγ′.

Σάββατον· — καὶ κατ' αὐτὸ ἀναπαυόμενα παῖς καὶ ὑποζύγιον, τί συμβολίζουσι διὰ τὸν μοναχόν, Β′ 81, ξε′. — κρυφιώτερον, Β′ 58, μδ′. — νόμου σύμβολον τοῦ πέρατος πράξεως καὶ θεωρίας, Β′ 81, ξδ′. —, τί συμβολίζει, Β′ 58, λζ′. Ἔγγοια ἐντολῶν ἀργίας—, Β′ 175, μγ′, 176, με′. Ὅτι γογυκλισίαι οὐ γίνονται κατά—καὶ Κυριακήν, Δ′ 239, λθ′. Πῶς ὁ γνωστικὸς νοεῖ τό—, σάββατα καὶ σάββατα σαββάτων, Β′ 57, λε′-58, λθ′, μζ′. Περὶ διαίτης ἡσυχάζοντος κατά—, Δ′ 233, λγ′. Τό—τοῦ Νόμου, πνευματικῶς φυλάσσεται, Β′ 26, πϛ′.

Σαβέλλιος, Δ′ 177, ρκ′, Δ′ 183, ρλζ′, 184, ρμβ′, Ε′ 7, θ′.

Σαλός, Β′ 252,21.

Σάλπιγξ, ἡμῖν ὁ λόγος, ὡς τὰς θείας καὶ ἀρρήτους ἡμῖν ἐνηχούμενος γνώσεις, Β′ 177, μθ′.

Σαμαρεῖτις, Γ′ 47,36.

Σαμοσατεύς, Ε′ σ. 66.

Σαμουήλ, Α′ 86,19, Α′ 92,23, Α′ 211, 7, Β′ 79, νε′, Β′ 178, νϛ′. — προφήτης, Γ′ 155,17.

Σαμψών, Α′ 147, λζ′, λη′, Α′ 213, 12,33, Δ′ 330, με′.

Σαούλ· Α′ 86,15, Γ′ 97,22, Β′ 36, ξε′, Β′ 78, ν′, Β′ 79, νε′, Β′ 174, λϛ′, λη′, Β′ 178, ξ′. —, εἰκὼν τῆς σωματικῆς τοῦ Νόμου λατρείας, Β′ 79, νβ′. — ἑρμηνευόμενον ὑπακοὴ Θεοῦ, Β′ 79, νδ′. —, σύμβολον φυσικοῦ νόμου, Β′ 79, νγ′.

Σάπφειρα· Β′ 265, μθ′. — φιλάργυρος, Α′ 68,12, 69,37.

Σεραπίων, ἀββᾶς, Α′ 90,11.

Σάραφθα ἢ Σάρεφθα, Α′ 39,8, Α′ 197, 26.

Σαρκική, μία τῶν τριῶν καταστά-

σεων βίου, Γ′ 298, γ′, δ′, 299, ε′.
Σάρκωσις· — Κυρίου, διατί ἐγένετο καὶ δὴ ἐκ Παρθένου, μὴ ὑποστάσης τὰς τῆς γεννήσεως ὠδῖνας, Β′ 94, ιδ′. — Λόγου, διατί ξένον θαῦμα, Β′ 210, ϟη′. — Λόγου καὶ ἔνωσις αὐτοῦ πάσῃ τῇ κτίσει, διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, Β′ 210, ϟζ′. — Χριστοῦ, Γ′ 198, ξζ′, ξη′. Θαυμάσια γεγονότα κατὰ τήν—Λόγου, πρὸς τί ἐγένοντο, Β′ 92, θ′, ι′. Μυστήριον—, πληρωθὲν ὑπὸ Μονογενοῦς Υἱοῦ Θεοῦ, Β′ 73, κγ′. Περὶ μυστηρίου—ἢ ἐναν-θρωπήσεως κ.λ.π., Β′ 93, ιβ′, ιγ′. Περὶ μυστηρίου — Λόγου Θεοῦ, διαφορᾶς φύσεως ἐν Χριστῷ κ.λ.π., Β′ 159,γϚ′-γθ′. Τίς ὁ σκοπὸς τῆς—τοῦ Θεοῦ Λόγου, Γ′ 257, ρη′. Υἱὸς πρὸ τῆς—καὶ μετὰ τήν—, Δ′ 35, κϚ′.
Σάρξ· ἀποτελέσματα ἀποφυγῆς θελημάτων τῆς—, Α′ 107, ρπα′. — ἀγαπωμένη, θεραπεύεται ὑπὸ τοῦ ἀγαπῶντος, Β′ 29, ι′. — Γραφῆς, τί ἐστι, Β′ 67, ϟα′. —, διατί ὁ Λόγος λέγεται κ. λ. π., Β′ 80, ξ′. — ἐπανισταμένη κατὰ τῆς ψυχῆς, Δ′ 57, ρκε′. — θεωθεῖσα ὑπὸ Λόγου Θεοῦ, Γ′ 322, ϟγ′. — καὶ σῶμα διατί πολεμητέα, Α′ 146, λγ′. — κατὰ τοῦ πνεύματος ἐπιθυμεῖ, Α′ 111, λβ′. — καὶ πνεῦμα οὐ δυνατὸν θεραπευθῆναι κατ᾽ ἄμφω, Γ′ 241, κϚ′. — καὶ τριάς, Δ′ 42, π′. — οὐ κακόν ἐστιν, ἀλλ᾽ ἡ ἐν αὐτῇ ἐνοικοῦσα ἁμαρτία, Δ′ 124,25 ἐξ. —, πῶς νεκροῦται ἢ σταυροῦται Χριστῷ, Α′ 328, 15 ἐξ. —, πότε ὁ λόγος ποιεῖται, Β′ 76, λη′, λθ′. —, πότε ὁ λόγος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ποιεῖται, Β′ 77, μα′ μβ′.—,πῶς ἀπαθῶς ἀγαπᾶται,Β′ 29, θ′.—,σταυροῦται ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν Χριστοῦ, Β′ 29, ια′. —, συμβολιζομένη ὑπὸ Ἡρώδου, Β′ 63, οε′. — ταπεινωθεῖσα θανάτῳ, ἡ φάραγξ ἐστί, Β′ 76, λδ′. — τίσι πράξεσιν αἰκίζεται, Β′ 7, με′. — τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου ὁ νόμος ἐστί, Β′ 67, ϟβ′. Ἀνάγκαι—ποιοῦσιν ὑμᾶς ἀφιέναι τὸ γενναίως ἀγωνίζεσθαι κ.λ.π., Α′ 201,35 ἐξ. Ἀντιμετώπισις—ὑπὸ μοναχῶν νέων τὴν ἡλικίαν, Α′ 136,21 ἐξ. Ἀγαθὰ ἀποτελέσματα δυσπαθείας—, Β′ 94, ιθ′. Αἴτια ἐπαναστάσεως—, Β′ 215, πβ′. Ἀποδημεῖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς—, πῶς νοητέον, Β′ 80, νθ′. Ἀποτελέσματα θανατώσεως—, Δ′ 95, 21 ἐξ. Διατί μοναχὸς οὐ φροντίζει τὰ τῆς—καὶ οὐ σπουδάζει περὶ τὰ γήϊνα, Α′ 200,5 ἐξ. Διατί ἡ ἀσθένεια τῆς—οὐ δύναται συνηγορεῖν διὰ τὴν ἁμαρτίαν, Β′ 135, μϚ′. Δουλαγωγία—, Β′ 211, ιβ′. Εὐεκτούσης—, τοῖς πάθεσιν ἡ ψυχὴ βασανίζεται καὶ σκοτίζεται κ.λ.π., Β′ 185, ϟϚ′. Εὐφροσύνη ψυχῆς γίνεται ἡ λύπη τῆς—, Β′ 144, πη′. Ἔργα φαῦλα—, πῶς νικῶνται, Γ′ 288, ξδ′. Θάνατος τὸ φρόνημα τῆς—, Γ′ 231, ρμγ′. Κασσιανοῦ, περὶ τοῦ πνεύματος τῆς πορνείας καὶ ἐπιθυμίας τῆς—, Α′ 63,1 ἐξ. Κίνησις—, φυσικὴ τῷ ἀνθρώπῳ, Α′ 66,5 ἐξ. Κάκωσις—, Δ′ 12,19. Κατάλειψις—καὶ ὄδευσις ἐν πνεύματι, Δ′ 14, δ′. Μοναχὸς οὐκ ἔχει ὅλην τὴν σχολὴν περὶ τήν—, ἀλλὰ περὶ τὰ ἔνδον στρέφει τὴν ἄσκησιν, Α′ 152, ογ′. Μάχη μεταξύ—καὶ πνεύματος, Γ′ 330, ιζ′. Μέχρι πότε ὁ νόμος τῆς—κρατεῖται ἐν ἡμῖν, Γ′ 330, ιη′. Νεκρώσεως—σύμβολον ἡ μηλωτὴ Ἠλία, Β′193,38 ἐξ. Νόμος—, νοητέος διὰ τῆς λέξεως φραγμὸς ἐν τῇ Ἁγ. Γραφῇ, Β′ 160, ξδ′. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, σαλεύεται ἐκ νόμων—καὶ πνεύματος, καὶ περὶ ἐνεργειῶν ἑκατέρου ἐξ αὐτῶν, νόμου, Β′ 111, θ′. Ὅτι οὐ δεῖ πείθεσθαι τοὺς προκαλουμένους ἀκολουθῆσαι τὸ φρόνημα —, Β′ 313, ρλθ′. Οὐ δεῖ μολύνειν τήν—αἰσχραῖς πράξεσι, Β′ 7, μδ′. Οὐδὲν περισσότερον ψυχῆς διάθεσιν ἐλέγχει ὅσον—ἐπαναστάσεις, Β′ 95, κα′. Πόνος—ἀγαπητέος, ἡδονή— μισητέα, Β′ 95, κγ′. Πρόνοια—καὶ μνησικακία, λατρεία κτίσεώς ἐστιν ἢ κτίσαντος, Β′ 5, κ′. Πῶς οἱ ἅγιοι πρεπόντως Θεῷ τήν—οἰκειῶσαι διενοήθησαν κ.λ.π., Β′ 180, οβ′. Περὶ

τῆς ἀξίας τοῦ ἀεὶ μάχεσθαι τῇ—, Γ′ 319, πγ′. Προϋποθέσεις ἐλευθερίας καὶ δουλείας—, Γ′ 348, οζ′. Πῶς ἐπιτελεῖται ἡ νέκρωσις νόμου—, Γ′ 347, οϚ′. Πάθη αἰσχρά—, Δ′ 105, 15 ἐξ. Σπουδὴ δι᾽ ἀνάγκας—, διατί οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 202,7 ἐξ. Τί ἀρέσκει τῷ Θεῷ καὶ τί τῇ—, Β′ 29, ια′. Τὸ φρόνημα—ἔχθρα εἰς Θεὸν καὶ θάνατος, Β′ 277, ιβ′. Τίς ὑπὲρ νόμου—προσεγγίζει, Γ′ 347, οε′. Χωρισμὸς νοῦ ἐκ φιλίας—, Β′ 223, α′, β′. Ψυχῆς ἡ—, ἀλλ᾽ οὐ τῆς —ἡ ψυχή, Β′ 148, θ′.
Σάρρα, Α′ 283, λζ′.
Σατανᾶς· — διὰ βαπτίσματος ἐκβάλλεται ἐξ ἀνθρώπου, ἐνεργεῖ δὲ κατ᾽ αὐτοῦ ἐκ παραχωρήσεως, Α′ 269, οθ′.— ἐνεργεῖ τῇ ψυχῇ μετὰ τὸ βάπτισμα, Α′ 258, οϚ′. — μεθ᾽ ἑπτὰ δαιμονίων, ἐπιστρέφει μόνον τῇ ἀκάρπῳ καρδίᾳ, Α′ 261, πβ′. — μετασχηματιζόμενος εἰς ἄγγελον φωτός, Γ′ 160,37 ἐξ. — μύρια μηχανεύεται, ἀποσπᾶν ἡμᾶς τῆς ἐλπίδος καὶ ἀγάπης Χριστοῦ, Γ′ 233, ρμζ′. — οὐ πειράζει τοὺς αὐτοπειράστους, Α′ 300,7 ἐξ. —, πῶς ἀγωνίζεται νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ψυχῆς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ νὰ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῇ, Α′ 261, πβ′. —, πῶς ἐνεργεῖ ὅταν ὁ νοῦς ἄρξηται τῆς τοῦ Παναγίου Πνεύματος αἰσθάνεσθαι χάριτος, Α′ 243, λα′. —, πῶς παρεπλάνησεν εἰς αὐτοκτονίαν ἀδελφὴν Ἥρωνα, Α′ 87,4 ἐξ. —, τίσι θηράτροις καὶ παγίσι παγιδεύεται, Α′ 287, να′. — πῶς ἐπέρχεται τῇ ψυχῇ ἐξελθούσῃ τοῦ σώματος, Β′ 260, κϚ′. —, πῶς πολεμεῖ ἡμᾶς καὶ ἀπατᾷ, Γ′ 67, 27-68,7. —, πῶς πολεμεῖ τὴν ψυχὴν ἐνσταλάζων αὐτῇ πρόσχημα ταπεινώσεως, Γ′ 219, ριζ′. Ἀποταγὴ τοῦ —, Γ′ 38,4. Διατί οὐ δεῖ ἐπανέρχεσθαι τόν—εἰς τὴν ἐξ ἧς ἐξεβλήθη καρδίαν, Α′ 263, πδ′. Δύναμις—οὐκ ἀναγκαστική ἐστι, ἀλλὰ προτρεπτική, Γ′ 219, ριη′. Μῖσος ἐναντίον—, Δ′ 24,9. Πρὸ βαπτίσματος ὁ—ἐντός ἐστιν ἀνθρώπου, μετὰ δὲ βάπτισμα ἐκτός, ἐντὸς δὲ ἡ χάρις, Α′ 258, οϚ′. Πόλεμος μοναχοῦ ἐναντίον—, κατὰ Μέγαν Μακάριον, Δ′ 24,7 ἐξ.
Σαῦλος·—, διατί ἐκλήθη Παῦλος, Γ′ 89,22 ἐξ. —, ἑρμηνευόμενον ζάλη, Γ′ 89,23.
Σειράχ· Γ′ 57,34, Δ′ 86,18, Δ′ 273, οζ′. Σοφία—, Δ′ 218, Γ′.
Σελήνη· — αὐξομειουμένη, παράδειγμα ἀνθρώπου καλὰ πράττοντος, ἁμαρτάνοντος ἀλλὰ καὶ μετανοοῦντος, Α′ 276, δ′. — σταθεῖσα κατὰ φάραγγα, ὁ κατὰ φύσιν νόμος ἐστί, Β′ 76, λδ′.
Σελιώτης, Δ′ 130,35.
Σεραπίων, ἀββᾶς, Α′ 89,23.
Σεραφείμ, Α′ 173, σα′, Β′ 257, ιγ′, Γ′ 337, μδ′, Γ′ 354, ϟθ′, Δ′ 346, νϚ′; Δ′ 360, ξη′, Ε′ 31, μθ′, Ε′ 56, ϟ′, Ε′ 105,18.
Σερβία, Δ′ σ. 194.
Σηείρ, Β′ 63, οδ′.
Σήθ, Δ′ 153, νγ′, Δ′ 157, ξβ′.
Σήμ, Δ′ 122,3.
Σημεῖα καὶ ἔργα, ἀκολουθοῦντα τοῖς πειθαρχοῦσι τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐργαζομένοις, Γ′ 183, λγ′.
Σιγή· Α′ 237, η′, Δ′ 11,30. — θεωρητικοῦ, Δ′ 342, νε′. — θεία, Ε′ 24, λϚ′. — νοῦ, Ε′ 27, μα′. — ὑπὲρ νόησιν, Β′ 65, πα′. Πότε ἡ ἀνάγκη—τοῦ νοῦ, Ε′ 33, νγ′, νδ′, νε′, 34, νϚ′; νη′, νθ′, ξ′, 35, ξβ′, 36, ξγ′, ξδ′, Ε′ 40, οϚ′.
Σικελάκ, Α′ 292, οζ′.
Σίκιμα, σύμβολον τῶν ἀποκρύφων παθῶν καὶ λογισμῶν, Α′ 212,12 ἐξ.
Σίμων· Γ′ 341, νζ′, —, διατί ἐκλήθη Πέτρος, Γ′ 89,21. — Καναναίτης ἢ Ναθαναήλ, Γ′ 89,14. — Πέτρος, Γ′ 184, λε′.
Σινᾶ, Β′ 63, οδ′.
Σίναιον, ὄρος, Α′ 53, ιϚ′.
Σιωπή· Β′ 294, ξα′, Γ′ 278, κϚ′, Γ′ 314, ξε′, Δ′ 49, ρδ′, Δ′ 52, ριζ′, Δ′ 316, κη′. — ἀγαθή, ἀφανίζουσα κενόδοξον λογισμόν, Α′ 288, νθ′. — αἰσθητῶν χειλέων, Α′ 158, ριϚ′. — ἀμέριμνος, Α′ 238, ια′.—ὠφελείας χάριν, Β′ 55, κϚ′.—ἀναγκαία μονα-

χῷ, Δ′ 77, ιγ′. — ἀρετὴ ἡσυχάζοντος, Δ′ 47, ϟθ′. — διὰ τὴν ἀναγωγὴν τοῦ νοῦ εἰς τὸ ἀκατάληπτον θεῖον, Ε′ 30, με′, μϛ′. — θυμοῦ χαλινός, Β′ 305, ξε′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 355, ξβ′, Ε′ 26, μ′. — καὶ ἀκτημοσύνη, θησαυρός ἐστι, Α′ 310, λθ′. — καρδίας, Α′ 143, ιε′. — καὶ προσευχὴ προσιδιάζουσαι τῷ θεωρητικῷ, Β′ 305, ξβ′. — καὶ εὐχή, τηρητέαι ὑπὸ τῶν δειλιώντων κατὰ τὸν κατὰ παθῶν πόλεμον, Β′ 56, λ′. —, μία τῶν τριῶν ἀρετῶν ἡσυχίας, Δ′ 87,19 ἑξ. —, νηστεία, εὐχή, αἱ περιεκτικώτεραι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, Β′ 301, ιϛ′. —, πότε ὑπὸ νοῦ ἀσκεῖται, Ε′ 25, λϛ′. — τοῦ στόματος ἐν γνώσει, πρώτη πύλη εἰσάγουσα εἰς νοητὴν Ἱερουσαλήμ, Β′ 275, ϛ′. Ἀπόλλυται ψυχῆς ἡδυπάθεια, δι᾽ ἀγρυπνίας καί—, Β′ 295, οδ′. Ἀναγκαιότης ἐγκρατείας,—, αὐτομεμψίας, Ε′ 101,39 ἑξ. Ἀναγκαιότης —νοῦ, Ε′ 25, λη′, 26, λθ′. Εὔλογος—, Β′ 291, κϛ′. Ἐθισμός—, Δ′ 20,31. Καιρός—ἐν ὥρᾳ πάλης, Α′ 237, ι′. Κακὰ ἀποτελέσματα ὑποκριτικῆς—, Β′ 55, κε′. Περὶ ἀναγκαιότητος τῆς—διὰ τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 215, ϛ′.

Σισώης· — Ἅγιος, Γ′ 66,9. Ἀπάθεια μεγάλου—, Γ′ 100,29 ἑξ.

Σιών, Γ′ 340, νε′, Γ′ 342, νθ′, Δ′ 71, α′, Δ′ 348, νγ′, Ε′ 33, να′.

Σκάνδαλα· — ὑπὸ μοναχῶν παρεχόμενα, Γ′ 291, οη′. Διατί οὐ δεῖ παραδεκτὰ εἶναι τά—, Β′ 10, ξθ′.

Σκεῦος· ποίου εἴδους—δεῖ εἶναι τὸν ἱερέα, Β′ 258, ιε′.

Σκηναί, τρεῖς, ἃς ὁ Πέτρος κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν ἀνέφερε, τί συμβολίζουσι, Β′ 72, ιϛ′.

Σκηνή· — ἱερὰ μαρτυρίου, ἀπεικόνισμα θείας καὶ ἱερᾶς ἀρετῆς ἐστι, Β′ 66, πη′. Πῶς σύμβολον—μαρτυρίου, τύπος ἦν τῆς ἀπαθοῦς καθ᾽ ἕξιν ἀρετῆς, Β′ 85, οη′.

Σκηνοπηγία, διὰ Χριστιανόν, ἡ ἕξις τῆς περὶ τὸ καλὸν ἀτρεψίας πράξεως κ.λ.π., Β′ 177, μθ′.

Σκίρτημα, δύο μορφὰς ἔχον καὶ τίνες αὗται, Δ′ 68, ε′.

Σκληροκαρδία καὶ μετάνοια, Α′ 105, ρμη′.

Σκοπός· Λήθη—ἀρετῶν καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 82,22 ἑξ. Ὅτι ὁ— ζητεῖται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ πάντα τὰ ὑφ᾽ ἡμῶν πραττόμενα, Β′ 33, μζ′, μη′.

Σκότος· —, ἄγνοια καλοῦ, Β′ 166, ϟη′, 167, ϟθ′. —, ὁ ψυχῆς θάνατος, Δ′ 113,9 ἑξ. Ἁμαρτίαι καί—, Δ′ 113, 25 ἑξ. Κάλυμμα—τῇ ψυχῇ, ἀποτέλεσμα πτώσεως, Γ′ 229, ρλζ′, ρλη′. τί ἀπεργάζεται—τὸ ἐξώτερον, Β′ 214, ξβ′.

Σόδομα· Γ′ 199, οα′. Τί συμβολίζουσιν οἱ περὶ τά—πέντε βασιλεῖς, Α′ 220, 8 ἑξ.

Σολομών· Α′ 44, α′, Α′ 147, λζ′, λη′, Α′ 200,6, Α′ 219,22, Α′ 228,4, Α′ 284, μγ′, Γ′ 6,17, Γ′ 27,20, 28, 12, 17, Γ′ 30,17,24, 31,14, Γ′ 34,32, Γ′ 42,35, Γ′ 50,24, Γ′ 51,37, Γ′ 69,10, Γ′ 77,4, Γ′ 87,13, Γ′ 93,15, Γ′ 101,18, Γ′ 118,28, Γ′ 120,29, Γ′ 130,6, Γ′ 140,19, Γ′ 144,28, Γ′ 158,9, Γ′ 159,32, Γ′ 195,ξα′, Γ′ 274, γ′. Γ′ 281, λγ′, Γ′ 291, οζ′, Γ′ 302, ιζ′, Δ′ 34, κα′, Δ′ 71, β′, Δ′ 126,7, Δ′ 136, η′, Δ′ σ. 305, Δ′ 323, λη′, Δ′ 330, με′, Δ′ 333, ν′, Ε′ 36, ξγ′, Ε′ 40, οϛ′, Ε′ 43,οϛ′, Ε′ 46, πα′. —, πῶς ἑκάλει ἑαυτὸν ἐν συντριβῇ, Γ′ 35,6. τί παρήγαγε τὸ τοῦ—πτῶμα, Β′ 249,30.

Σουδάριον, ταφῆς Ἰησοῦ, τί συμβολίζει, Β′ 61, ξα′.

Σουμανῖτις, Α′ 200,35.

Σουφείρ, Α′ 276, β′.

Σοφία· —, αἱ παροιμίαι Σολομῶντος, Α′ 103, ρκδ′. — ἀληθινή, ἡ χριστιανική, ὡς ἔργῳ καὶ λόγῳ δεικνυομένη, Α′ 190,7 ἑξ. — ἀπὸ οὐρανοῦ, παραιτηθεῖσα ὑφ᾽ Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων, Α′ 191,18. — ἀνεξιχνίαστος ἀπείρου οὐσίας Θεοῦ, οὐχ ὑποπίπτει τῇ ἀνθρωπίνῃ γνώσει, Β′ 41, γ′. — ἀληθινή, πῶς εὑρίσκεται, Γ′ 205, πδ′. — γνῶσις λόγων ἀσωμάτων, καὶ τίς

ἡ ἀρχὴ καὶ τέλος κόσμου, Β′ 207, μζ′. — γνωστική, Β′ 165, ϟ′. — γνῶσίς ἐστι θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, Γ′ 26,18. — Ἑλλήνων ὑποκριτικὴ ἦν, λόγῳ καὶ οὐκ ἔργῳ δεικνυομένη, Α′ 190,9 ἑξ. — ἐνυπόστατος, διδασκομένη ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ὄντων, Β′ 103, οα′. — Ἑλλήνων, Γ′ 344, ξϛ′. — ἐνυπόστατος, ὁ Θεὸς Λόγος, Δ′ 61, ρλδ′. — εἰδήσεως, μία τῶν τριῶν προϋποθέσεων τοῦ θεωρητικοῦ βίου, Ε′ 45, πα′ ἑξ. — Θεοῦ, τὰ δυσχερῆ εὐχερῆ κατασκευάζει, Γ′ 45,11. — καὶ ἔργῳ ταπεινοφροσύνη, Α′ 101, οθ′. — καὶ φρόνησις, Α′ 328,37 ἑξ. — κόσμου, προτεινομένη ὑπούλως ὑπὸ δαιμόνων, πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἐν ἡμῖν τῆς εὐχῆς, Α′ 278, ιγ′. — κεκρυμμένη μυστηρίων Θεοῦ, Γ′ 332, κη′. — λόγου, ἕτερον φρονήσεως, Α′ 101, πβ′. — λόγων, οὐ βλάπτει ταπεινόφρονα, Α′ 101, πγ′. — μετ᾽ εἰρήνης τῶν πορευομένων τὴν ὁδὸν Θεοῦ, Γ′ 343, ξδ′. —, νίκη, πρᾶξις, θεωρία κ.λ.π., δῶρα Θεοῦ εἰσι τῷ ἀνθρώπῳ, Β′ 131, κη′. —, ὅτι μονάς ἐστι κ.λ.π., Β′ 135, μβ′, μγ′. — ὁ Θεὸς καὶ τί ποιεῖ τοὺς ἐν—περιπατοῦντας, Γ′ 337, μζ′. —, πῶς ἀρχή ἐστι καὶ φόβος διὰ τὴν ἑκάστου σωτηρίαν, Β′ 139, ξ′, ξα′. — Παρακλήτου, Γ′ 343, ξγ′. — πνευματική, ἀρχὴ πασῶν ἀρετῶν, Γ′ 112,21 ἑξ. — πνευματοκίνητος, ἡ δύναμις τῆς νοερᾶς καθαρᾶς προσευχῆς, Δ′ 52, ριϛ′. — Σολομῶντος, Β′ 276, θ′, Γ′ 181, κη′, Δ′ σ. 305. —, τί ἐπὶ πλέον ἐστί, Α′ 124, σϛ′. — ὑπὸ Θεοῦ διδομένη, Γ′ 344, ξζ′. Ἀνύψωσις διά—, Γ′ 355, ϟθ′. Ἀμφότερα, ἤτοι δύναμιν καί—, ὀλίγοι παρὰ Θεοῦ λαμβάνουσι, Δ′ 31, ϛ′. Δεῖ ἡμᾶς ἐν — πεπαιδευμένους τὴν καρδίαν διάγειν κ.λ.π., Α′ 170, ρπζ′. Ἔργον—ἐστὶ τὸ κινεῖν τὸ λογιστικὸν πρὸς νῆψιν καὶ ἐνδελεχῆ θεωρίαν πνευματικήν, Α′ 147, λδ′. Ἐπιθυμία—, καταφρονεῖ φόβου, Β′ 212, ιθ′. Ἐνυπόστατος Θεοῦ—, Γ′ 283, μβ′. Ἡ κατὰ νοῦν συνισταμένη —, τὸ ξύλον ἐστὶ τῆς ζωῆς, Β′ 115, λδ′. Ἴδιον—ὁ νοῦς καὶ ὁ λόγος, Β′ 114, λα′. Κατὰ νοῦν κρυφιότης—σύμβολον, τὸ σπήλαιον Ἠλία ἐν Χωρήβ, Β′ 83, οδ′. Κρατήρ—, τίνι δίδοται, Γ′ 342, ξ′. Μέσον—οὐδὲν πρὸς Θεόν, Β′ 163, οθ′. Νοῦς ὄργανον—, Β′ 133, λγ′. Ὁ νοῦς πρὸς—εἰσάγει διὰ θεωρίας τὸν ἐφιέμενον γνώσεως, Β′ 168, α′. Ὁδὸς μοναχοῦ πρὸς ἀληθῆ θεωρίαν καί—, Δ′ 14, ϛ′. Περὶ πνεύματος—καὶ ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′. Πῶς δι᾽ ὀφθαλμῶν πίστεως ἀναβαίνοντες, πρὸς τὴν θείαν τῆς—συναγόμεθα μονάδα κ.λ.π., Β′ 135, μβ′. Πῶς ὁ φόβος Θεοῦ, τὸ κατ᾽ ἐνέργειαν πρῶτον ἀγαθόν, ἀρχή—ἐστι, Β′ 134, μα′. Περί—τῶν τὸν φθόνον ὠδινώντων, Γ′ 343, ξγ′, ξδ′. Ποταμοί—ἀρρήτου, Γ′ 342, ξα′. Τήν— φέρει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀκενόδοξος μελέτη τῶν λογίων τοῦ Πνεύματος, Α′ 237, θ′. Τίς ὁ λαλῶν— καὶ δυνάμενος φωτίζειν διὰ συνέσεως, Δ′ 61, ρλδ′. Χρεία πνευματικῆς —, Γ′ 256, ργ′.

Σοφός· — καὶ δοκήσει—, Β′ 56, κη′. Χριστός—, δίκαιος καὶ δυνατὸς φύσει καὶ ἀποτελέσματα τούτου ἐκδηλωθέντα, Β′ 155, μ′, μα′, μβ′, 156, μγ′.

Σωφρόνιος, μοναχός, Δ′ 193,29.

Σπατάλαι, οὐ διὰ μοναχόν, Α′ 131, νε′.

Σπέρματα, φυσικά, ἓν τῶν τριῶν αἰτίων τῶν κινούντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ καλά, Β′ 18, λβ′.

Σπουδή· Δ′ 64, ε′. — καὶ μελέτη ἐπίμονος, τί κατορθοῖ, Α′ 7, κβ′. Ἀνάγκη—καὶ ἀποφυγὴ ραθυμίας, Α′ 296, ϟθ′.

Στάδια· — δύο ψυχῆς καὶ ποῖον τὸ ἀνώτερον ἐκ τούτων, Α′ 119, ρμη′. — τελειοποιήσεως μοναχοῦ, ἐκ χωρισμοῦ παθῶν μέχρις ἀνεκλαλήτου χαρᾶς, Β′ 70, η′.

Σταυρός· Γ′ 44,13, Γ′ 48,22, Δ′ 204,

ι′. — ἀνθρώπου, ἡ νέκρωσις κόσμου, αἱ θλίψεις, πειρασμοὶ κ.λ.π., Γ′ 256, ρα′. — ζωοποιός, Γ′ 155,7. — ὀλετὴρ δαιμόνων, Δ′ 356, ξγ′.— τίμιος, ἐνέχυρον εὐσπλαγχνίας Χριστοῦ καὶ σωτηρίας, Α′ 281, κε′. —- φόβος δαιμόνων, Δ′ 289, ϟβ′. — Χριστοῦ, ἐγκρύπτων νόμον ἐλευθερίας, Α′ 98, λα′. Δύναμις—, Γ′ 205, πδ′. Ὅτι τὰ φαινόμενα δεῖται—, Β′ 62, ξζ′. Πρὸ τοῦ—ἐκέκρυπτο ὁ μετανοίας λόγος, μετὰ δὲ αὐτὸν ἐμφανὴς ἐγένετο, Α′ 208,36 ἐξ. Προσκύνησις —, πῶς νοητέα, Δ′ 117,33 ἐξ. Σύμβολα τοῦ σημείου τοῦ—, ὅπερ ποιοῦμεν, Γ′ 110,33 ἐξ. Διὰ δυνάμεως ζωοποιοῦ — φυγαδεύονται δαίμονες καὶ ποικίλα νοσήματα, Γ′ 110,28.

Σταυροῦσθαι· — τὸν κόσμον καὶ—τῷ κόσμῳ, πῶς νοητέα, Β′ 310, ριε′.

Σταύρωσις· — ἡμῶν σὺν Χριστῷ, Γ′ 9, 17. — μοναχοῦ σὺν Χριστῷ νοερῶς, Γ′ 24,34. — σὺν Χριστῷ καὶ συνταφὴ διὰ γνώσεως πραγμάτων, Γ′ 26,3 ἐξ. — Λόγου ἐν ἡμῖν πνευματικὴ κ.λ.π., Β″ 74, κζ′.

Στέρησις ἡδονῶν, τί καθέστηκεν, Β′ 144, πζ′.

Στερρότης· Πέτρος ὄνομα δηλοῦν—, Γ′ 165,9.

Στέφανοι· Πόνοι διά—εἰσιν, ἀλλ᾽ οὐ διὰ τοὺς πόνους οἱ—, Β′ 110, β′.

Στέφανος· Α′ 123, σα′, Β′ 6, λζ′, Δ′ 200, ε′. — ἐπώνυμος τοῦ ἀμαράντου—, Γ′ 165,11. — παρθενίας ἀύλου καὶ ἀχράντου, Α′ 113,1. — πρωτομάρτυς, Δ′ σ. 196, Ε′ 105,19. — χρηστότητος, πίστις καθαρὰ καὶ ὁ Θεοῦ λόγος, Β′ 176, μδ′.

Στηθᾶτος· Νικήτας—, Δ′ 77, ια′. Κεφάλαια περὶ ἀγάπης καὶ τελειώσεως βίου, ὑπὸ Νικήτα—, Γ′ σ. 326 ἐξ. Νικήτα—, κεφάλαια πρακτικά, Γ′ σ. 273.

Στηθήνιον· Τὸ ἐν τῷ Λευϊτικῷ ἀναφερόμενον—τῶν ἱερέων, τί δηλοῖ, Β′ 116, με′, μϛ′.

Στίγματα· Ἐνδείξεις ἀποδεικνύουσαι τὸν μοναχὸν βαστάζοντα τά—Χριστοῦ, Α′ 318, οϛ′.

Στοιχεῖα· κόσμος καί—αὐτοῦ, Δ′ 137, ι′. Περὶ τῶν τεσσάρων τοῦ κόσμου—, Δ′ 137, ια′.

Στόμα· αἰσχύνη—, ποία ἐστί, Β′ 171, κβ′, κγ′.

Στουδία· Μονὴ τῶν—, Γ′ σ. 272, Γ′ σ. 273.

Στραβολαγκαδίτης, Γρηγόριος, ἡσυχαστής, Δ′ 193,18.

Στρατιαί· Σαβαώθ, ἑρμηνευόμενον Κύριος—, Γ′ 58,17.

Συγγενεῖς· γονεῖς καί—διὰ τὸν ἀποταγέντα τοῦ κόσμου, Γ′ 238, ζ′, η′. Μοναχὸς ἀπαρνεῖται τούς—, Γ′ 262, ρκη′, ρλ′.

Συγγράφειν· αἰτίαι τοῦ—, Β′ 27, ϟδ′.

Συγγραφεῖς· περὶ τοῦ πῶς καὶ τίνας— δεῖ ἀναγινώσκειν τὸν ἡσυχαστήν, Δ′ 77, ια′.

Συγκατάθεσις·—, ἓν τῶν πέντε σταδίων πάλης μοναχοῦ καὶ τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′. —, ἤτοι νεῦσις ἐνήδονος, ἁμαρτία ἐστὶ τῷ μοναχῷ, Α′ 307, ιθ′. — νοερά, Α′ 101, ϟα′. — πρὸς ἁμαρτίαν, τί ἐστι, Β′ 235,13,27 ἐξ., Γ′ 109,9 ἐξ.

Συγχώρησις·—, ἀγάπη καὶ γνῶσις ἀληθής, Α′ 112, μη′, μθ′. — ἁμαρτημάτων, τίσιν ὑποχρεοῖ τὴν ψυχήν, Γ′ 255, ϟθ′. — καὶ ὑπομονή, Γ′ 22, 13 ἐξ.

Συκοφαντία· ἄλγος — μόγον ὁ εἰς Θεὸν ἀποβλέπων φέρει, Β′ 50, πη′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 121,36 ἐξ.

Συκοφαντίαι· δαίμονες ἐγείρουσι—, αἵτινες ποιοῦσιν ἡμᾶς ἁλγεῖν καὶ μισεῖν τοὺς ἀνθρώπους, Β′ 50, πζ′, πη′.

Σύλληψις· ἔννοιαι ἀσπόρου—Ἰησοῦ, Β′ 190,3 ἐξ.

Σύμβολα, οὐ ταὐτὸν τῇ φύσει εἰσί, Β′ 172, κζ′.

Συμβολισμοί· πῶς δεῖ ἐκλαμβάνειν ὀρθῶς διαφόρους—, Γ′ 211, ϟϛ′.

Σύμβολον· ὅτι δεῖ τὸ ἅγιον — τῆς πίστεως λέγειν πρὸ τοῦ καθεύδειν, Β′ 245,11.

Συμβουλεύειν, μετὰ ταπεινώσεως καὶ οὐ πᾶσι, Γ′ 91,14 ἐξ.

Συμβουλὴ·— ὑπὸ τίνος μοναχοῦ ἑτέροις δίδοται, Γ′ 91,7 ἐξ. Ὅτι ἀγα-

θὸν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ—μετὰ ταπεινώσεως, Γ′. 92, 9-94,39. Πῶς δεῖ δίδοσθαι τήν—, Γ′ 80,24 ἐξ.

Συμεών·—, εὐλαβὴς διδάσκαλος—τοῦ Νέου Θεολόγου, Γ′ σ. 236. — Θεολόγου, περὶ ἀποτελεσμάτων μνήμης Θεοῦ, Δ′ 25,12 ἐξ. — Θεσσαλονίκης, Α′ σ. 234, Δ′ σ. 195. — μεταφραστής, Γ′ σελ. 170, σελ. 171, Δ′ σελ. 219, Ε′ 110,13. — μεταφραστής, λογοθέτης, Γ′ 28,17. — μεταφραστής, περὶ τοῦ ὅτι πάντας τοὺς μοναχούς, κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, δεῖ λέγειν τὴν νοερὰν προσευχὴν «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» κ.λ.π., Ε′ 110,8 ἐξ. — νέος Θεολόγος, Γ′ σ. 246, Γ′ σ. 273. — Νέου Θεολόγου, κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεολογικά, Γ′ σ. 237 — νέος Θεολόγος, Δ′ 77, ια′, Δ′ 130,18, Δ′ 370,41. — Νέου Θεολόγου, περὶ τῶν τριῶν τρόπων προσευχῆς καὶ προσοχῆς, Ε′ 81,2 ἐξ. — ὁ νέος Θεολόγος, Δ′ 72, γ′, Γ′ σ. 272. — ὁ νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ οἷον δεῖ εἶναι τὸν ἱερέα, Γ′ 269, ργβ′. — ὁ Νέος Θεολόγος, περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ εὑρισκόμενοι καὶ καλλιεργοῦντες ἐν πίστει τὰς ἀρετάς, ἀξιοῦνται θείων ὁραμάτων καὶ ἐλλάμψεως, Ε′ 73, 5-80,33. Περὶ θείας καὶ ἱερᾶς προσευχῆς ὑπό —Θεσσαλονίκης κεφάλ. ἓν (σϟϛ′), Ε′ σ. 60-61.

Συμπάθεια·— καὶ ἀγάπη, μειοῦσι θυμόν, Β′ 212, κγ′. — φυλάσσει χαρίσματα πνευματικά, Α′ 96, η′.

Συμφορά, ἀπροσδοκήτως ἐπελθοῦσα, πῶς ἀντιμετωπίζεται, Β′ 286, λθ′.

Συμφοραί·— εὐθύμως καὶ εὐχαρίστως φερόμεναι, σωτηρία εἰσι, Α′ 25, ργε′. —, πῶς δεκταί εἰσιν ὑπὸ ἐχέφρονος καὶ πῶς ὑπὸ ἄφρονος, Β′ 20, μϛ′. Γνῶσις ἀληθὴς τὸ μὴ αἰτιᾶσθαι ἀνθρώπους ἐπὶ ταῖς—, Α′ 113, νϛ′. Ὑπομονὴ ἐν ἔξωθεν—, Δ′ 12,25.

Συναλλαγὴ μικρῶν ὀδυνῶν πρὸς ἀποφυγὴν μεγάλης τιμωρίας, τί ἐστι, Α′ 122, ρπζ′.

Συνδυασμός· — ἁμαρτίας, τί ἐστι, Β′ 235,12,17 ἐξ. —, ἓν τῶν πέντε σταδίων πάλης μοναχοῦ καὶ τί ποιεῖ αὐτῷ, Β′ 285, λδ′, λε′, λϛ′.

Συνείδησις· ἀγαθή—, ἀπαραίτητος πρὸς εὐαρέστησιν Θεοῦ, Α′ 114, οα′. — ἀγαθὴ τὴν τῆς ἀγάπης ἐπιφέρεται δύναμιν, Β′ 133, λζ′. — ἀγαθή, τίνος ἔργον ἐστί, Β′ 159, ξα′. —, διδάσκαλος ἀληθὴς ὑπάρχει, Β′ 209, οα′. — καθαρά, διὰ προσευχῆς εὑρίσκεται, Α′ 108, ρϟη′. — καὶ Θεός, οἴδασι τὰ κρυπτὰ ἀνθρώπων, Α′ 100, ο′. — καθαρὰ διεγείρει ψυχήν, Β′ 210, ϟα′. — καθαρὰ ὑπὸ πόνων ἀσκήσεως ποιεῖται, Β′ 218, ιδ′. — καὶ αἴσθησις, Β′ 290, ιε′. — καθαρὰ καὶ μετάληψις, Δ′ 284, ϟα′. 286, ϟβ′ ἐξ. —, ποίους οὐ κρίνει, Β′ 209, οβ′. —, φυσικὴ βίβλος ἐστί, Α′ 107, ρπϛ′. — ψεύδεται ἐκ παθῶν σκοτώσεως, Γ′ 27,27 ἐξ. Ἀποτελέσματα διά—, καθαιρομένην διὰ νήψεως νοῦ, Β′ 283, κη′. Ἀποτελέσματα—ἀγαθῆς, διὰ τῆς φυλακῆς τῶν ἐντολῶν, Β′ 159, ξ′. Ἀποτελέσματα— τηλαυγῶς ὑπὸ νήψεως καθαρθείσης, Β′ 282, κδ′. Ἀναγκαιότης καθαρότητος—, Ε′ 84,35 ἐξ., Ε′ 86,33 ἐξ., Ε′ 74,26 ἐξ. Διατί οὐ δεῖ ἀτιμάζειν τήν—, Β′ 28, οθ′. Ἕνωσις μετά—, ἥτις λέγεται καὶ ἀντίδικος εἶναι ἀνθρώπου, Α′ 30, γ′. Ἐπιμέλεια—καὶ θεραπεία, Α′ 100, ξθ′. Καθαρότης — ἀπαραίτητος δι᾽ ἱερέα, Β′ 258, ιη′. Καθαρότης— καὶ ἐπίκλησις Ἰησοῦ Χριστοῦ, Δ′ 277, πγ′. Μὴ ἐγκαρτέρησις ἐν θεωρίᾳ —καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 107, ρπε′. Ὅτι ὁ Θεὸς ἡμπόδισε πείθειν τὴν ἰδίαν—, πιστεύειν ὅτι φύσει καλὸν ὑπάρχει τὸ κάκιστον, Β′ 115, λϛ′. Πρῶτον θεοπρεπῶς ὑπὸ χάριτος ἐγείρεται ἡ—, Α′ 113, ξβ′. Περὶ ἐλέγχου—, Δ′ 50, ρθ′.

Σύνεσις· Γ′ 25,24. — ἀνδρός, Β′ 225, μ′. —, βουλὴ καὶ ἰσχύς, τὴν φυσικὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν κατορθοῦσι, Β′ 163, π′. — καὶ ἐλπὶς ἀλώβητος, ποιοῦσι τὴν κατὰ ἀνάβασιν ἄπταιστον φυσικὴν θεωρίαν, Β′ 184, ϟγ′. —, πότε δίδοται ὑπὸ Θεοῦ τῇ

ψυχῇ, Γ′ 222, ρκϛ′. Ἀπαραίτητον —πρὸ ἄρσεως σταυροῦ, Α′ 131,13. Ἄφιξις ἐξ ἰσχύος εἰς—, τί ἀποτελέσματα ἔχει, Γ′ 57,40 ἐξ. Οὗς —, Γ′ 343, ξβ′. Περὶ πνεύματος— καὶ ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′. Σοφία καί—ὑπὸ Θεοῦ διδόμεναι, Γ′ 344, ξζ′. Τίς ὁ λαλῶν σοφίαν καὶ φωτίζων διά—, Δ′ 61, ρλδ′. Χρεία—, Γ′ 194, νθ′.

Συνήθεια· — καὶ προαίρεσις, Γ′ 127, 24. — χρονίζουσα, φύσεως ἰσχὺν λαμβάνει, Γ′ 15,25. Ἀποτελέσματα —, Γ′ 74,4 ἐξ. Ἕξις καί—, Α′ 221,13 ἐξ.

Σύγγοια καὶ μόγωσις, Γ′ 74,28.

Συντρίβή· ταπείνωσις καί—ἐκ προσευχῆς, Δ′ 68, γ′.

Συντριμὸς ψυχῆς, Γ′ 38,11, Γ′ 57,5, 64,19.

Συντυχία· — ὠφέλιμος, μόνον ἡ πνευματικὴ τοιαύτη, Β′ 208, ξη′. Ποῖος ὁ καλύτερος τῶν πέντε τρόπων—, Β′ 209, ξθ′.

Συρία, Α′ 90,30, Α′ 202,4.

Συχέμ, υἱὸς Ἐμμόρ, Β′ 123, πδ′.

Σφάλμα, τοῦ μὴ ἐν ὑποταγῇ ὄντος, οὐ δεῖ ἐλέγχεσθαι κατὰ πρόσωπον, Α′ 122, ροη′.

Σχῆμα· — ἀγγελοειδές, τὸ μοναχικὸν τοιοῦτον, Γ′ 31,18. — ἅγιον καὶ ἀγγελικόν, Γ′ 255, ϟθ′. — μοναχικόν, Γ′ 38,7. Ὅπλον ἁγίου—, Α′ 293, πδ′.

Σχήματα· κίνδυνος ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ διαβόλου εἰς τὰ αἰσθητὰ νοήματα, αἰσθητὰ εἴδη καί—, Β′ 115, λη′.

Σωζόμενοι· τέλος τῶν—ὁ Θεός, Β′ 62, ξθ′.

Σωζόμενος, ὑπὲρ πάντας ἔσται τοὺς αἰῶνας καὶ χρόνους καὶ τόπους, Β′ 62, ξη′, ο′.

Σωκράτης, Δ′ 141, κε′.

Σῶμα· — ἀπαθαναπιζόμενον, Δ′ 147, λθ′. — ἀφθαρσίας, οἷον ἔσται, Δ′ 38, μϛ′. — ἐπιμελῶς προσευχομένου, δυνατὸν κακοῦσθαι ὑπὸ δαιμόνων, Α′ 184, ϟα′. — ἔχει πρὸς παιδαγωγίαν τὰς σωματικὰς ἀρετάς, Β′ 22, ξδ′. —, θάνατος καλούμενον, πῶς νοητέον, Δ′ 124,16 ἐξ. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, πῦρ θεϊκόν, Α′ 156, ρα′. — καὶ σάρξ, διατί πολεμητέα, Α′ 146, λγ′. — καὶ ψυχή, διατί δεῖ σταυρωθῆναι τῷ Χριστῷ, Γ′ 234, ρμη′. — κατὰ τὴν ἀνάστασιν, Γ′ 195, ξα′, 196, ξβ′, ξγ′.—καὶ αἷμα Χριστοῦ, Δ′ 119,1. — Λόγου Θεοῦ, διδόμενον εἰς βρῶσιν πιστοῖς, Γ′ 323, ϟδ′, ϟε′. — οὐδὲν ἐκτελεῖ ἐκτὸς νοός, Α′ 110, ιζ′. — οὐκ ἔστι δίχα κακίας, Α′ 11, ν′. — οὐ δύναται ἄνευ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καθαρισθῆναι, Β′ 291, κα′. — οὐ πονηρόν, ἀλλὰ Θεοῦ ναός ἐστι, Δ′ 124,8. — παιδευτέον καὶ μισητέον ὡς πολέμιον ὑπάρχον τῇ ψυχῇ, Α′ 20, ριζ′. —, πῶς δουλαγωγεῖται, Α′ 62,27 ἐξ. —, πῶς γίνεται σύνδουλον πρὸς τὴν τῶν κρειττόνων ὑπηρεσίαν, Β′ 5, κα′. — σωζομένου πιστοῦ, Γ′ 230, ρμα′. — ὑποπεσὸν τῇ φθορᾷ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν, Α′ 259, οη′. — ὑπηρέτης ἡμῶν ἐστι, καὶ οὐ δεῖ δουλεύειν ἡμᾶς ταῖς παρὰ φύσιν ἡδοναῖς αὐτοῦ, Β′ 211, η′. — φυσικῶς ὀρέγεται τῶν ἐπιγείων, Α′ 241, κδ′. — Χριστοῦ, ἄνθραξ, Β′ 270, οβ′. — Χριστοῦ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ, πῶς νοητέον, Β′ 270, ογ′. — Χριστοῦ, πῶς εἰσιν οἱ Χριστιανοί, Β′ 86, πδ′. — Χριστοῦ προσκυνητόν, Δ′ 117,20. —, ψυχὴ καὶ πνεῦμα, ἓν γενόμενα δι᾽ Ἁγ. Πνεύματος, Α′ 33, ιη′.—ψυχῆς, ἀγγέλου καὶ δαίμονος, Γ′ 198, ξζ′. Αἰτία ταλαιπωρίας ἐξ ἐπαναστάσεως —θανάτου, ποῦ ἐρευνητέα, Α′ 307, ιη′. Ἀνάγκαι—ποιοῦσιν ἡμᾶς ἀφιέναι τὸ γενναίως ἀγωνίζεσθαι κ.λ.π, Α′ 201, 35 ἐξ. Ἁγιασμός—καὶ εἰρήνη λογισμῶν, τέλος ἀρετῆς εἶσι, Β′ 302, λδ′. Αἰκισμός—, ῥῶσις ψυχῆς ἐστι, Β′ 94, ιζ′. Ἀκαθαρσία—ἡ κατ᾽ ἐνέργειάν ἐστιν ἁμαρτία, Β′ 32, λϛ′. Ἄρτος καὶ οἶνος μεταβαλλόμενα εἰς —καὶ αἷμα Χριστοῦ, πῶς νοητέα, Β′ 270, ογ′. Ἀποκατάστασις ψυ-

χῆς καί—διὰ Σωτῆρος, Γ′ 230, ρμβ′. Ἀποτελέσματα—πυρωθέντος τῷ τῆς ἀσκήσεως πυρί, Γ′ 335, λθ′. Ἀνάστασις—, Δ′ 95,2 ἐξ. Ἀποτελέσματα μεταλήψεως—καὶ αἵματος Χριστοῦ, Δ′ 287, ϟβ′. Βασιλεία ἀνθρώπων τῇ Χριστοῦ Βασιλείᾳ μετά —, Γ′ 46,7. Δεῖ ἐχθραίνειν τῷ—διὰ παντός, Α′ 172, ρϟη′. Διατί μοναχὸς οὐ φροντίζει τὰ τοῦ—καὶ οὐ σπουδάζει τὰ γήϊνα, Α′ 200,5 ἐξ. Δεῖ τό—τῆς ψυχῆς καθιστάναι ἄγγελον, Β′ 198,35 ἐξ. Εὐεργεσίαι— Χριστοῦ μεταλαμβανομένου, Α′ 156, ρα′. Θάνατος—, τίνος ἐπακολούθημα ἦν, Β′ 225, μθ′. Θάνατος ψυχῆς καί—, Δ′ 94,37 ἐξ. Καθαρότης καρδίας καὶ λελογισμένη θεραπεία—, Α′ 62,8 ἐξ. Κακοπάθεια—ἀποξηραίνει λογισμούς, Δ′ 105,34 ἐξ. Κοινωνία ἐν καθαρᾷ συνειδήσει—καὶ αἵματος Χριστοῦ, Δ′ 284, ϟα′, 286, ϟβ′ ἐξ. Λύτρωσις διὰ Χριστοῦ Θεοῦ ψυχῆς καί—ἡμῶν, Β′ 226, νθ′. Μετὰ τὴν λύσιν — ἀποκατάστασις ἀθλήσαντος, Γ′ 325, ρ′. Νόμος—νοητέος διὰ τῆς λέξεως μεσότοιχον ἐν τῇ Ἁγ. Γραφῇ, Β′ 160, ξδ′. Ὅτι δεῖ ὑποτάσσειν τὸ —ἡμῶν πρὸς τὸ Θεοῦ θέλημα, Α′ 166, ρξδ′. Ὅτι δεῖ δουλαγωγεῖν τό —, Β′ 212, ιε′. Ὅτι δεῖ εἶναι τό—ὑπηρέτην τῶν ἐντολῶν, Β′ 215, πα′. Ὅτι δεῖ ραγῆναι τὰ δεσμὰ τῆς πρὸς τό—φιλίας, Β′ 211, θ′. Ὅτι δεῖ ὑπωπιάζειν τό—, Β′ 224, ιζ′. Ὅτι δεῖ ὑποστέλλειν τὰς περιττὰς τοῦ—παρακλήσεις, Β′ 255, β′. Ὅτι παρυφέστηκε τῷ—ἡδονὴ καὶ ὀδύνη, Β′ 290, θ′. Ποῖα πράγματα ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν, ἐν τῷ—εἰσι καὶ ποῖα περὶ τό—, Β′ 24, οε′, οϛ′. Πῶς ὁ ἀσκητὴς συμπεριφέρεται τῷ—αὐτοῦ, Β′ 294, νζ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τηρεῖν τὰς τοῦ—πράξεις, Γ′ 99,38. Περὶ ψυχῆς καί—μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ σώματος, Δ′ 95,1 ἐξ. Περὶ ψυχῆς,— καὶ ἀρχῆς ἐν ἀνθρώπῳ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας, Δ′ 42, πα′ πβ′. Πτωχεία ἐν—, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 108, 1-26. Σπουδὴ δι᾽ ἀνάγκας—, διατί οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 202,7 ἐξ. Σύμβολον—τὸ ὑποζύγιον, ὃ ἀναπαύεται τὸ Σάββατον κατὰ τὸν νόμον, Β′ 81, ξδ′, ξε′. Σχέσις νοῦ καί—ἐν τοῖς ἁμαρτήμασι, Β′ 34, νβ′, νγ′. Σχέσεις ψυχῆς καί —, Γ′ 353, ϟγ′, ϟδ′. Τρυφή—, βλάβη ψυχῆς, Α′ 18, ρα′. Τρυφή—, κακὸν μετὰ θάνατον, Α′ 19, ριε′. Τί ποιητέον, διά τε τὸν νοῦν καὶ τό—, Β′ 130, κα′. Τὸ «ὑμεῖς ἐστε—Χριστοῦ», πῶς νοητέον, Δ′ 59, ρκθ′. Ὕλη,—, ἡδυπάθεια καὶ ἐμπάθεια, Β′ 295, ο′, οα′, οβ′, ογ′, οδ′. Φονευτὴς θανάτου πόνος—, Β′ 94, ιη′. Χρεία—ἐμπιστευτέα Θεῷ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Α′ 187, ρκθ′. Ψυχὴ ἐν—ἀνθρώπου, Δ′ 156, ξα′.

Σωμαγῆτις, Γ′ 152,18.

Σώματα· — πάντα, ἀκίνητά εἰσι καὶ πῶς κινοῦνται, Β′ 32, λά′. Λόγοι —, ἰδιότητες καὶ οὐσίαι αὐτῶν ἀσώματά εἰσι, Β′ 299, θ′. Μεταστοιχείωσις ἀνθρωπίνων—τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 134, β′. Περὶ τοῦ τί εἰσι τὰ γεγονότα, τά—καὶ τὰ ἀσώματα, Β′ 31, λ′.

Σωματικά· ἀνάγκη ἀντέχεσθαι πεφροντισμένως τῶν—, Α′ 199,18 ἐξ.

Σωσάννα· Γ′ 34,24. — ὑπομείνασα ἄλγος συκοφαντίας, Β′ 50, πη′. Ὑπομονή—, Γ′ 123,1 ἐξ.

Σωτήρ· Α′ 34, κα′, Α′ 47, ε′, Α′ 48, ζ′, Α′ 51, ιβ′, Α′ 92,1, Α′ 196,14, Α′ 198,26, Α′ 284, μγ′, Α′ 319, πα′, Α′ 320, πη′, Α′ 321, ϟ, Β′ 42, ιζ′, Β′ 48, οβ′, 49, οε′, Β′ 49, οε′, Β′ 61, ξγ′, Β′ 148, ζ′, Β′ 197, 37, 198,8, Β′ 215, οϛ′, Β′ 225, ν′, νβ′, Β′ 278, ιε′, Β′ 282, κβ′, Γ′ 36,37,39, Γ′ 37,10, Γ′ 39,17, Γ′ 44,2,27, Γ′ 50,26, Γ′ 54,20, Γ′ 68, 5, Γ′ 95,31, Γ′ 104,12, Γ′ 187, μα′, Γ′ 237, γ′, Γ′ 341, νζ′, Δ′ 18,6, Δ′ 19,14, Δ′ 37, μδ′, Δ′ 117, 20, Δ′ 122,19, Δ′ 185, ρμϛ′, Δ′ 186, ρμη′, Δ′ 202, ζ′, Δ′ 204, ι′, Δ′ 205, ιδ′, Δ′ 207, ιδ′, Δ′ 209 ιε′, Δ′ 212, Α′, Δ′ 214, Β′, Δ 237, λζ′, Δ′ 241, μβ′, Δ′ 255, νη′,

Δ′ 273, οϛ′, Δ′ 276, πα′, Δ′ 284, ϟα′, Δ′ 293, ϟη′, Δ′ 295, ρ′, Δ′ 301, ιε′, Δ′ 302, ιϛ′, 303, ιϛ′, Δ′ σ. 304, Δ′ 307, κ′, Δ′ 333, ν′, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 346, νϛ′, Δ′ 350, νθ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 364, οη′, Ε′ 6, ϛ′, Ε′ 15, κδ′, Ε′ 23, λϛ′, Ε′ 24, λϛ′, Ε′ 43, οϛ′, Ε′ 47, πα′, Ε′ 57, ϟα′, Ε′ σ. 60, Ε′ σ. 61. —, διὰ ποίαν αἰτίαν καὶ διὰ ποῖον σκοπὸν ἐνηγθρώπησε, Β′ 225, νβ′.— ἐντολῶν σκοπός, Β′ 46, νϛ′. — καὶ Θεός, Α′ 9, μβ′. Ἀποτελέσματα τηρήσεως ἐντολῶν—, Δ′ 199, δ′. Ἰησοῦς Θεάνθρωπος—, Δ′ 220, ιη′. Καταλλαγὴ διά—, Γ′ 230, ρμβ′. πειρασμοί—, Α′ 44, α′. Συμβολισμὸς τῆς ἐπὶ σταυροῦ τοῦ—τριγλώσσου ἐπιγραφῆς, Β′ 89, ϟϛ′. Φῶς—ἐποπτευόμενον, Α′ 52, ιδ′. Χριστὸς Θεός—, Β′ 159, νη′. — ἀνθρώπου, τί ἐστι, Α′ 25, ρνε′.

Σωτηρία· — ἀδύνατός ἐστι, δίχα ταπεινοφροσύνης, Γ′ 86, 11-89,40. — διὰ τὸν θέλοντα ταύτην, ἀνεμπόδιστός ἐστι, Γ′ 13,3 ἑξ. — καὶ ἀγάπη ἀληθοῦς λόγου, Α′ 104, ρκη′. — κτίσεως ἡ περὶ αὐτῆς πρόνοια τοῦ κτίσαντος, Β′ 208, ξα′. — κωλύεται ἢ οὐ κωλύεται ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, Γ′ 127,18. — μετάνοια καὶ βάπτισμα, Γ′ 87,7 ἑξ. — οὐ τυγχάνει τις δι᾽ ἔλεος πρὸς ἕνα ἄνθρωπον, Γ′ 258, ρια′. —, πῶς πορίζεται, Γ′ 171, α′. — τῶν σωζομένων κατὰ χάριν ἐστίν, οὐ κατὰ φύσιν, Β′ 62, ξζ′. — χάριτι Θεοῦ προσγίνεται ἡμῖν, Α′ 80,23. — χάριτι Χριστοῦ, Γ′ 73,23. — ψυχῶν ἐστι τὸ τέλος τῆς πίστεως, Β′ 150, ιθ′. Ἀρχὴ ἁμαρτίας καί—, τίνα εἰσί, Α′ 24, ρμη′. Αἱ τρεῖς ἕξεις —εἰσίν, ἡ ἀρετή, ἡ γνῶσις καὶ ἡ Θεολογία, Β′ 72, ιϛ′. Ἀποτελέσματα μυστηρίου—, Β′ 165, πθ′. Ἀραβών— δι᾽ ἐν κρυπτῷ ἀγῶνος λαμβάνεται, Β′ 261, λγ′. Αἴτιος—ὁ Θεός, Γ′ 10,7. Ἀνθρώπιναι προϋποθέσεις—, Γ′ 13,30 ἑξ. Ἀρχή—, τίς ἐστι, Γ′ 7,19 ἑξ., Γ′ 69, 9-10. Ἐνάρετος ζωή, μόνον διά—ἐπιλέγεται, Α′ 14, οδ′. Ἐνδείξεις κτήσεως ἀρραβῶνος—, Β′ 257, ιβ′. Οὐδὲν πρός—ἐμπόδιον, εἰμὴ ἡ ἀμέλεια καὶ ῥᾳθυμία ψυχῆς, Α′ 10. με′. Ὁδὸς σύντομος πρός—, ποία ἐστί, Β′ 99, ν′. Πῶς φθάνει τις εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας καί—, Α′ 119, ρμϛ′. Ποία ἡ ὁδός—, Β′ 245, 40-246,6. Ποῖαι ἀρεταὶ προσφέρονται ἀντὶ τῆς δωρεάν—, Β′ 264, με′. Πρᾶξις καὶ θεωρία, πῶς ἀπαραίτητα διά—εἰσί, Β′ 179, ξβ′. Περὶ ἀναγκαιότητος διά—τῆς προσοχῆς καὶ τηρήσεως νοός, Γ′ 30,4 ἑξ. Σοφία, πῶς ἀρχὴ καὶ φόβος ἐστὶ διὰ τὴν ἑκάστου—, Β′ 139, ξ′, ξα′. Τὸ ὅλον τῆς—ἐν τοῖς οἰκτιρμοῖς κεῖται καὶ τῇ Θεοῦ φιλανθρωπίᾳ, Α′ 324, ρ′. Τί δεῖ ποιεῖν τινα εἰ θέλει—τυχεῖν, Β′ 207, μβ′. Ὑπόδειξις—μᾶλλον δὲ ἀπαθείας ὁδοῦ, Β′ 261, λβ′.

Σωφροσύνη· Γ′ 38,19, Γ′ 120,36 ἑξ. Γ′ 309, μη′. — ἀληθής, Β′ 268, ξη′. — ἀρέσκει τῷ Θεῷ, Β′ 29, ια′. — ἡ μόνη ἀρετή, δι᾽ ἧς ἄνθρωποι ἀγγέλοις ἐξομοιοῦνται, Α′ 64,2 ἑξ. — καὶ ἐπίτευξις τοῦ ὑπὸ μοναχοῦ ποθουμένου, Α′ 308, κε′. — κ.λ.π. ἀρεταί, δυνάμεις παρὰ Θεοῦ εἰλημμέναι καὶ ὅτι δεῖ γυμνάζειν αὐτάς, Α′ 4, γ′. — καὶ ἀγνεία, Β′ 262, λζ′. — καὶ ταπεινοφροσύνη, μεσότης πρακτικῆς εἰσι, Β′ 302, λδ′. —, μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Β′ 280, ιη′. —, μία τῶν τεσσάρων ψυχικῶν ἀρετῶν, Β′ 232,14. —, μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, τῶν ἐκ ψυχῆς γεννωμένων κ.λ.π., Γ′ 26, 22 ἑξ. —, μία τῶν τεσσάρων καθολικῶν ἀρετῶν, Δ′ 44, πζ′. —, τί ἐστι, Β′ 234,14 ἑξ. — τί ἐστι τῷ τῆς διανοίας κόσμῳ καὶ τί αὐτῇ ποιεῖ, Β′ 185, ϟε′. Βάπτισμα ἀκολουθεῖται ὑπὸ ὀρθῆς πίστεως,—καὶ ἀληθείας, Δ′ 213, Α′. Δείγματα, ὅτι ἡ—τελείως ἀπεκτήθη, Α′ 64,5 ἑξ. Διὰ τελείαν—οὐχ ἱκανὴ μόνη ἡ νηστεία, ἀλλὰ καὶ μελέτη Γραφῶν, εὐχή, συντριμμὸς καρδίας καὶ ἐργόχειρον, Α′ 63,8 ἑξ. Διατί οὐκ ἔστιν ἕτερος μείζων ἀγὼν τῆς — καὶ παρθενίας, Β′ 268, ξζ′. Ἐμπόδια—, πολυποσία καὶ πολυυπνία, Β′ 268, ξη′. Περί—, μιᾶς τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′. 149, 3 ἑξ., 150,5 ἑξ. Ρίζα—, Α′ 102, ϟε′.

Τάγματα ἐννέα καὶ ποῖα ἐν τῇ γῇ ὥσπερ ἐν οὐρανῷ, Γ′ 110, 25-30.

Τάλαντον, ὑπὸ τίνος πολυπλασιάζεται, Γ′ 329, ιγ′.

Τάξεις· — τρεῖς τοῦ προκόπτοντος εἰς τελειότητα μοναχοῦ καὶ τίνες αὗται, Γ′ 335, μα′-336, μδ′. Ὀνόματα οὐρανίων ἀγγελικῶν—, Γ′ 354, ϟθ′.

Ταπεινολογία· ταπείνωσις,—καὶ ταπεινοφροσύνη, τί ἐστιν ἑκάστη, Γ′ 304, κε′-305, κθ′.

Ταπεινός· — διατί οὐδέποτε πίπτει, Γ′ 227, ρλε′.—τῇ καρδίᾳ, τῶν δυνατῶν δυνατώτερός ἐστι, Α′ 116, ρζ′.

Ταπεινοφρονεῖν· τίνα διδάσκουσι—, Β′ 225, λζ′.

Ταπεινοφροσύνη· Α′ 96, ι′, Β′ 251,38, Β′ 262, λζ′. Γ′ 9,9, Γ′ 38,23, Γ′ 53,28,30, Γ′ 71,33, Γ′ 72,3, Γ′ 178, κβ′, Γ′ 280, λβ′, Γ′ 307, μα′, Γ′ 341, νη′. — ἀδύνατος, δι᾽ ἑκουσίως ἁμαρτάνοντα, Α′ 116, ρι′. — ἀπαραίτητος, δι᾽ ἐπιτυχίαν ἔργου, οὗ μοναχὸς ἤρξατο, Α′ 150, ξα′. — ἀγονηθεῖσα ὑπὸ ματαίας οἰήσεως, τί ποιεῖ τοὺς μοναχοὺς πάσχειν, Β′ 106, πα′. — ἄκρα, χάρις Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνενδοίαστος πληροφορία, Β′ 263, μδ′. — ἀνάπαυσίς ἐστι τοῦ ἀγαθοῦ πνεύματος, Γ′ 227, ρλε′. — βαθυτάτη, Γ′ 337, μδ′. —, γέννημα γνώσεως κ.λ.π., Γ′ 14,30 ἑξ. — δῶρόν ἐστι τοῦ ἐλευθερώσαντος ἡμᾶς τῶν τυραννούντων δαιμόνων, Β′ 54, ιε′. — ἔργῳ καὶ σοφίᾳ, Α′ 101, οθ′. — ἐξ ὑπομονῆς ἀκουσίων πόνων, Β′ 218, ιε′. — ἡ στενὴ πύλη ἐστί, Γ′ 142,29. — καὶ ἀλήθεια, Α′ 96, θ′. — καὶ ἀνδρεία, ἀντίδοτον τῶν δαιμονικῶν ἐπιβουλῶν, Α′ 185, ϟϛ′.— καὶ Γραφῶν καταγάησις, Α′ 96, ϛ′. — εἰς προσευχὴν κατὰ πάθους ἢ δαίμονος παρενοχλοῦντος, Α′ 188, ρλε′. — καὶ κόπος, ποιοῦσι τὴν λύπην φθονοῦντος ἵστασθαι, Β′ 39, ϟ′. — καὶ πραότης συμβαδίζουσι, Β′ 196,10 ἑξ. — καὶ σωφροσύνη, μεσότης ἀρετῶν εἰσι, Β′ 302, λδ′. — καὶ γνῶσις Θεοῦ, Γ′ 19, 15-16, Γ′ 349, π′. — κατὰ τὴν προσπάθειαν κατανοήσεως τῶν Γραφῶν, Γ′ 60,30 ἑξ. — καρδίας, Δ′ 364, οζ′. — μείζων, ποία ἐστί, Α′ 291, οβ′. —, ὅτι δύσκολον ἔργον ἐστὶ καὶ ὅτι παραγίνεται τοῖς μετόχοις τῆς ἁγίας γνώσεως κατὰ δύο τρόπους, Α′ 270, ϟε′. —περιθάλπει πλέον τῶν ἄλλων ἀρετῶν, Α′ 254, ξε′. —, πνευματικὴ ὅλη ὑπάρχει, Α′ 270, ϟε′. — πρὸ πασῶν ἀρετῶν ἐστι, Α′ 14, οε′. —, πῶς ἀποκτᾶται, Α′ 151, ξδ′. — συζεύγνυται τῇ ἁπλότητι καὶ. ἐγκρατείᾳ, Β′ 293, με′. — συμβολισθεῖσα ὑπὸ προφήτου διὰ σποδοῦ, Β′ 166, ϟε′. —, τί οὐκ ἔστι καὶ τί ἐστι, Α′ 116, ρια′. —, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Β′ 39, πϛ′. —, ὑπὲρ φύσιν ἐστί, Γ′ 12,27 ἑξ. — φοβουμένου Κύριον συνόμιλός ἐστι, Β′ 7, μη′. — χάρις Θεοῦ ἐστι, Α′ 116, ρια′. Ἄγευ—πάντα μάταια καὶ ἔωλα τὰ κατὰ Θεὸν σπουδάσματα, Α′ 154, πδ′. Ἀπαραίτητος ἡ τῆς— κτῆσις, πρὸ κτήσεως τῆς τῆς ἁγνείας ἀρετῆς, Α′ 65,9 ἑξ. Αἰτία—πρακτικοῦ, Β′ 136, μη′. Ἀλήθεια τυφλὴ ἐστιν ἄνευ—, Β′ 293, μϛ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 54, ιε′, Β′ 292, μβ′, Β′ 293, μγ′, μδ′. Ἀπάθεια καί —Πατέρων, Γ′ 100,27 ἑξ. Ἀπόκτησις —, Γ′ 62,26. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 57, 19 ἑξ., Γ′ 143,10 ἑξ., Γ′ 283, με′. Βυθός—, Γ′ 289, οα′. Δάκρυα—καὶ κατάνυξις, Γ′ 309, μϛ′. Διάκρισις ἐκ—λαμβάνεται, Γ′ 161,33. Ἐχθρὸς παγιδεύεται σὺν ἄλλοις καὶ διά—, Α′ 287, να′. Εὐχαριστία μετά—φοβουμένου Κύριον, Β′ 8, μη′. Ζήτησις ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, ἀγάπη—ἐστί, Α′ 104, ρκϛ′. Ἡ μετὰ δακρύων ζήτησις πληροφορίας ἐν—, Β′ 259, κδ′. Μισθός—, Β′ 249,17. Μακαρίας—φυλακή, Γ′ 303, κα′. Μεγάλοι

Πατέρες ἐξωμοιοῦντο τοῖς ἐμπαθέσι, χάριν—, Γ′ 69,15 ἐξ. Μυστήρια Θεοῦ διά—μόνης δρῶνται, Γ′ 256, ρδ′. Ὄρος τῆς—, Α′ 235, ϛ′. Προκοπὴ εἰς ὕψος—, Β′ 29, ιδ′. Περί—, Γ′ 62, 30-63,6. Σωτηρία ἀδύνατος δίχα—, Γ′ 86, 11-89,40. Τί ἡ—δι' ἀρετήν ἐστι, Β′ 292, μα′. Τίνα τὰ —φυλακτικά, Β′ 263, μγ′. Ταπείνωσις, ταπεινολογία καί—, τί ἐστιν ἑκάστη, Γ′ 304, κε′-305, κθ′. Χάρισμα διακρίσεως λαμβάνεται ἐκ—, Γ′ 131,29.

Ταπεινόφρων, οὐ βλάπτεται ἐκ λόγων σοφίας, Α′ 101, πγ′.

Ταπείνωσις· Α′ 159, ρκβ′, Α′ 165, ρνβ′, Β′ 246,29, Β′ 257, ι′, Β′ 262, λθ′, Β′ 275, δ′, Γ′ 43,11, Γ′ 54,16, Γ′ 56,37 ἐξ. Γ′ 64,26, Γ′ 68,23, Γ′ 69,31, Γ′ 73,9, Γ′ 90,6, Γ′ 96,35, Γ′ 132,26, Γ′ 134,29, Γ′ 154,1,24, Γ′ 155,26, Γ′ 189, μζ′, Γ′ 215, ρι′, Γ′ 263, ρλα′, Γ′ 263, ρλε′, Γ′ 290, οδ′, Γ′ 309, με′, Γ′ 318, π′, Γ′ 342, ξα′, Δ′ 100,16 ἐξ., Δ′ 106,13, Δ′ 218, Γ′, Ε′ 51, πδ′, Ε′ 99,28, Ε′ 107,5. — ἀναγκαιοτάτη διὰ σκληρῶς ἀσκούμενον, Α′ 318, οη′. — ἀπαραίτητος διὰ τὸ διαλέγεσθαι περὶ μεγαλωσύνης Θεοῦ, Α′ 238, ι′. —, ἀρχὴ ὁδοῦ σωτηρίας, Α′ 129,22. — ἀληθής, τὸ γνῶναι ἑαυτόν, Γ′ 306, λε′. — ἀναγκαία, Γ′ 45,19. —, ἀπαλλαγὴ ἐκ πειρασμῶν καὶ βοήθεια ἐκ Θεοῦ, Γ′ 15, 1 ἐξ. —, ἁπλότης καὶ Θεοῦ ἐμφάνεια, Γ′ 68,21 ἐξ. —, ἀγάπη καὶ ἔλεος, περιεκτικὰ πάσης ἰδέας ἀρετῶν, Δ′ 269, ογ′. — ἁγία ὑπὲρ φύσιν ἐστί, Γ′ 158,26 ἐξ. — ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. — ἀρετή, βαθμὶς μικρᾶς κλίμακος ἀρετῶν, καὶ πῶς ἐνεργεῖται, Δ′ 54, ρκ′. — ἀρετὴ ἡσυχάζοντος, Δ′ 47, ϟθ′. — γεννᾷ διάκρισιν, Γ′ 138,11. — γεννᾶται ἐκ γνώσεως, Γ′ 136,12 ἐξ., Γ′ 138,10. —, γεννητικὴ καὶ συνεκτικὴ ἁπάσης ἀρετῆς, Δ′ 109,33. — διατί ἀπαραίτητός ἐστι, Γ′ 137,17 ἐξ. — δι' ἀγγέλους, ἀνθρώπους καὶ εἰς Ἐκκλησίαν, Δ′ 210, ιε′. —, ἐν τῶν τεσσάρων στοιχείων, ἃ δεῖ ἔχειν τὸν ἀγωνιζόμενον ἔνδον, Α′ 144, κ′. —, ἐνουμένη εἰς πνοὴν ἑκάστου, Α′ 171, ρπθ′. —, εὐχὴ καὶ νῆψις, Α′ 169, ροϛ′. — ἐκ πολλῶν γεννᾶται ἀρετῶν καὶ γεννᾷ τὰ τελειότερα, Γ′ 162,11. — ἐκ πένθους γεννωμένη, Γ′ 164,12. —, ἐκ τίνων κτᾶται, Γ′ 16,33. — ἐχόντων χαρίσματα, Γ′ 86,28. — ἔνθεος, Δ′ 108,27. — ἡ αὐτομεμψία μία τῶν τριῶν ἀρετῶν ἡσυχίας, Δ′ 87,19 ἐξ. —, θύρα ἀπαθείας, Γ′ 134,32. — Θεανθρώπου, Δ′ 210, ιε′. — θεοδώρητος, Δ′ 35, κδ′. —, ἴδιον παντὸς θεοσεβοῦς καὶ τὸν Θεὸν φοβουμένου, Α′ 153, πγ′. — ἱερέως, ἀπαραίτητος, Γ′ 269, ρνβ′. — καὶ ἀγάπη, κριτήριον μεγέθους ἀληθοῦς γνώσεως, Α′ 115, ϟα′. — καὶ δικαιολογία οὐ συγχρῶνται, Α′ 104, ρκε′. — καὶ ἐγκράτεια, γεννῶσιν ἀπάθειαν, Α′ 322, ϟε′. — καὶ τίνα ἐξ αὐτῆς προκύπτουσι, Α′ 308, κζ′. — καρδίας ἀναγκαία ἐστί, Α′ 322 ϟη′. — Κυρίου μνήμη, ἀπαραίτητος διὰ καταπολέμησιν πάθους ὀργῆς, Α′ 134,12 ἐξ. — καὶ ἁγιασμὸς ἱερέως, Β′ 269, ο′. — καὶ ἀπάθεια, ὁδὸς πρὸς γνῶσιν καὶ ὅρασιν Θεοῦ, Β′ 46, νη′. — καὶ ἀρετή, Β′ 293, νβ′. — καὶ βασιλεία Θεοῦ Πατρός, Β′ 192,20 ἐξ. — καὶ ἐγκράτεια ἐξαλείφουσιν ἁμαρτίας, Β′ 214, ο′. — καὶ εὐχή, Β′ 297, ϟζ′. — καὶ κακοπάθεια ἐκ τίνων παθῶν ἀπαλλάττουσι, Β′ 220, ξη′, ξθ′, ο′, οα′, οβ′. — καὶ κακοπάθεια ἐλευθεροῦσιν ἐξ ἁμαρτίας, Β′ 11, οϛ′. — καὶ κακοπάθεια, ἐπιμέλεια ψυχῆς, Β′ 214, ξθ′. — καὶ πίστις, Β′ 259, κγ′. — καὶ ἀπάθεια, Γ′ 66, 25-29, Γ′ 323, ϟϛ′. — καὶ κενοδοξία οὐ συνυπάρχουσι, Γ′ 241, κη′. — καὶ πραότης, Γ′ 304, κγ′. — καὶ προσευχή, Γ′ 162,29. — καὶ τελειότης, Γ′ 318, πα′. — καὶ ὑπομονὴ εἰς ὕβρεις, ἀναγκαία ἐστί, Γ′ 242, λα′. — καὶ φόβος ἁγνὸς Θεοῦ, Γ′ 162,23 ἐξ. — καὶ φωτισμός, Γ′ 94,9 ἐξ. —, καὶ

πτωχεία κατὰ Θεόν, Δ′ 113,33 ἐξ. — καὶ συντριβὴ ἐκ προσευχῆς, Δ′ 68, γ′. — καὶ τί συνεργεῖ εἰς αὐτήν, Δ′ 103,3 ἐξ. — καὶ ὑπομονή, ἡσυχίας θεμέλια, Δ′ 50, ρη′. — καρπὸς ὑπακοῆς, Δ′ 209, ιε′. — καρδιακή, Ε′ 52, πε′. — μοναχοῦ, Γ′ 174, η′, θ′. — νοῦ καὶ παρρησία τοῦ θεωρητικοῦ, Δ′ 369,4 ἐξ. — ξηραντική ἐστι λογισμῶν, Δ′ 105,25 ἐξ. — περικόπτει τὰ πάθη ψυχῆς, Α′ 152, οε′. — πόσον δύσκολός ἐστι καὶ ἀπαραίτητος, Α′ 151, ξγ′. — πόσον ἀναγκαία ἐστὶ καὶ παραδείγματα πρὸς τοῦτο, Β′ 278, ιδ′. — προσφέρεται ἀντὶ τῆς δωρεὰν σωτηρίας, Β′ 264, με′. — πρᾶγμά ἐστιν ὑπὲρ φύσιν, Γ′ 136,9. —, πῶς ἀληθῶς κατορθοῦται, Γ′ 304, κδ′. —, πῶς χρῆμα μέγιστόν ἐστιν ἐν ἀρεταῖς, Γ′ 307, μ′. —, περιεκτικὴ ἀρετή, Δ′ 45, ϟα′. — τίμιος λίθος ἐστί, Β′ 267, ξβ′. —, τίνος κύημά ἐστι, Β′ 289, ε′. —, τὸ πάντων ἀγαθῶν ἐξαίρετον εἶδος καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς δι' ἁγίους, Β′ 184, ϟβ′. —, τύφου καὶ κενοδοξίας τὸν νοῦν ἐλευθεροῖ, Β′ 11, π′. —, ταπεινολογία καὶ ταπεινοφροσύνη, τί ἐστιν ἑκάστη, Γ′ 304, κε′-305, κθ′. — τίνων μήτηρ ἐστί, Γ′ 72,12 ἐξ. —, τί ποιεῖ τῷ τῆς ψυχῆς βάθει, Β′ 304, κϛ′, κζ′. —, ὑπακοὴ καὶ ἀπάθεια, Β′ 259, κε′. —, ὑπόστασις ἀρετῆς, Β′ 292, μ′. — φυλάττει ἁγίους ἐκ τῶν τοῦ διαβόλου παγίδων, Γ′ 138,5. — Χριστοῦ, παράδειγμα καταλύσεως θεμελίων ὑπερηφανείας, Α′ 135,34 ἐξ. —, χρῆμα ψυχῆς, Β′ 294, ξβ′. — ψυχῆς, Γ′ 244, μδ′, με′. — Χριστοῦ, Δ′ 206, ιδ′. — ψυχῆς καὶ νίκη κατὰ πνεύματος πορνείας, Α′ 63,14. — ψυχῆς καὶ συντριβὴ καρδίας, Δ′ 49, ρδ′. Ἀγαθά—, Α′ 171, ρϟ′, ρϟα′. Ἀγάπη πρὸς Θεόν, τήρησις ἐντολῶν καί—, Α′ 238, ιγ′. Ἀναγκαῖον—, Α′ 317, οα′, οβ′. Ἀξία— καὶ πρὸς Χριστὸν ἱκεσίας διὰ τὸν κρυπτὸν καὶ νοητὸν πόλεμον, Α′ 156, ϟθ′. Ἀρετῆς τελείωσις διά—, Α′ 80, 25-29. Ἄβυσσος—, Β′ 268, ξδ′. Ἀναγκαιότης ἁγίας—, Β′ 232, 33. Ἀνάγκη—, Β′ 255, γ′. Ἀνάγκη—καὶ τρόπος ἀποκτήσεως ταύτης, Β′ 277, ιγ′. Ἄβυσσος—, Γ′ 293, πε′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 306, λδ′. Ἀνάγκη—Θεῷ, Γ′ 94,7 ἐξ. Ἀξία—, Γ′ 72, 12-19, Γ′ 307, μα′-308, μδ′. Ἀπαραίτητον—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 140,34 ἐξ. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 162,13 ἐξ. Ἀγάπη,—, ὑπομονή, περιεκτικαὶ ἀρεταί, Δ′ 44, πδ′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 236, λζ′. Γνῶσις, ἀπάθεια,— καὶ Θεοῦ ὅρασις, Α′ 152, ξζ′. Γνῶσις καὶ ἀνάγνωσις, καλαὶ εἰσιν ὅταν εἰς —ἄγωσι, Γ′ 80,23. Γνῶσις ἰδίας ἀσθενείας καί—, Δ′ 217, Θ′. Διάκρισις οὐ προσγίνεται δίχα ἀληθοῦς —, Α′ 89,8 ἐξ. Δοκιμασίαι ἀπαραίτητοί εἰσι διὰ τό—παρασκευάζειν ἡμῖν, Α′ 269, ϟδ′. Διατί ἡ— ἀναγκαία ἐστί, Β′ 284, λβ′. Δι' ἐγκρατείας καὶ τῇ ἐκ—ἀνακλίᾳ, συντρίβεται ὁ βραχίων ἁμαρτωλοῦ, Β′ 255, δ′. Διὰ προσχήματος—πολεμεῖ ὁ σατανᾶς τὴν ψυχήν, Γ′ 219, ριζ′. Διατί μετά—δεῖ συμβουλεύειν, Γ′. 91, 16 ἐξ. Ἔπαινοι ἀτιμίαν καί—φέρουσι, Α′ 104, ρλϛ′. Εὐχαριστία ἐν—, Γ′ 83,4. Ἡσυχία ἀληθινὴ καί—, Δ′ 252, νβ′. Θεὸς ἀναπαύεται ἐν πνεύμασι—, Γ′ 305, λβ′. Θεὸς ἐμφανίζεται διὰ πίστεως ἐν—καὶ ἁπλότητι, Γ′ 165,1 ἐξ. Καθαρότης τῷ φωτὶ τῆς —, Γ′ 304, κβ′. Κείμενα Γραφῶν ζητητέα μετά—καὶ ἐμπόνως κ.λ.π., Γ′ 97,5 ἐξ. Κάθαρσις καί—, Δ′ 314, κϛ′. Καρπὸς ἀγάπης ἡ—, Δ′ 64, ε′. Κόπος καί—κτῶνται τὸν Ἰησοῦν, Δ′ 235, λδ′. Μέγεθος—Κυρίου, Α′ 134,13 ἐξ. Μακαρισμὸς πνεύματος—, Δ′ 107,20 ἐξ. Νηστεία, ἀποτυχία ἐν αὐτῇ καί—, Α′ 278, ιβ′. Ὀργή, ἤτοι ἐγκατάλειψις, τί ἐπιφέρει εἰς τὸν μὴ σωφρονιζόμενον διά—, Β′ 129, ιζ′. Ὀνόματα ἀρετῶν, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ—, Γ′ 136,5 ἐξ. Ὅτι ἀγαθὸν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συμβουλὴ μετά—, Γ′ 92, 9-94,39.

Πότε ὁ νοῦς εἰς—ἄγεται, Ε′ 45; π′. Πῶς—ἐστι διὰ τὴν ψυχὴν ἡ ἐξομολόγησις, Β′ 139, ξγ′. Πειρασμοὶ δαιμόνων ὁδηγοῦσιν ἡμᾶς εἰς—, Γ′ 83,30 ἑξ. Περὶ—ἀξίας καὶ ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 135,29 ἑξ. Περὶ —, ὑπακοῆς καὶ ἀντιλογίας, Γ′ 166, 25-168,23. Περὶ τῆς ἐκ τῆς—γενομένης διακρίσεως ἢ διορατικότητος, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς, Γ′ 138,20 ἑξ. Πραότης, ὕλη ἐστί—, Γ′ 22,37. Πῶς ὁ Θεὸς κατεργάζεται ἡμῖν τὴν ἀναγκαίαν—, Γ′ 285, νε′. Περὶ—καὶ ἀναγκαιότητος αὐτῆς, Δ′ 51, ριε′. Περὶ—καὶ θεωρίας, Δ′ 313, κε′, κϛ′. Πίστις,— καὶ ἀγάπη θεωρητικοῦ, Δ′ 349, νθ′. Περὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς—, Δ′ 243, μγ′. Προσευχὴ καί—θεωρητικῶν, Δ′ 329, με′. Τελειότης, βάθος—ἐστι, Δ′ 244, μδ′. Τίς λαμβάνει χάρισμα—, Γ′ 22,36. Τρόποι διάφοροι ἑπτά, ὁδηγοῦντες εἰς —καὶ τίνες οὗτοι, Δ′ 52, ριζ′.

Ταφή· — ἡμῶν σὺν Χριστῷ, Γ′ 9,17. — σὺν Χριστῷ καὶ συσταύρωσις, διὰ γνώσεως πραγμάτων, Γ′ 26,3 ἑξ. — σὺν Χριστῷ νοερῶς ἀπὸ τῶν τοῦ κόσμου, Γ′ 25,7. Ὅτι τὰ νοούμενα πάντα χρήζουσι—, Β′ 62, ξζ′.

Τέκνα· — Θεοῦ, πότε καθιστάμεθα, Β′ 214, νζ′. — Θεοῦ κατ᾽ ἐνέργειαν, πότε καθιστάμεθα, Β′ 214, νη′.

Τέλειοι· Δ′ 67, β′. — καὶ βρῶσις, Δ′ 84,31. —, ποίων ἀγαθῶν ἀξιοῦνται, Β′ 103, ξη′. Ἀγρυπνία—, Ε′ 93,15 ἑξ. Δυνατοὶ καί—καὶ μονομαχία αὐτῶν μετὰ δαιμόνων, Δ′ 85,25 ἑξ. Περὶ—καὶ πρακτικῶν, Δ′ 82,37 ἑξ. Φοβούμενοι, προκόπτοντες καί—, αἱ τρεῖς τῶν πιστῶν βαθμίδες καὶ ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστης, Β′ 103, ξη′.

Τελεισποίησις· —, πῶς καθ᾽ ἡμέραν ἐπιτυγχάνεται, Γ′ 176, ιε′. Ἀνάγκη— ἐν Χριστῷ δι᾽ ἐλευθερίας, Δ′ 294, ρ′.

Τέλειος· —, δόκιμος καὶ ὁλόκληρος, τίς καὶ πῶς γίνεται, Β′ 145, ϟε′, ϟϛ′. — οἵαν δεῖ ἔχειν ἀφροντισίαν, Α′ 198,21 ἑξ. —, ὁ τοῖς ἑκουσίοις δι᾽ ἐγκρατείας καὶ τοῖς ἀκουσίοις δι᾽ ὑπομονῆς μαχόμενος πειρασμοῖς, Β′ 145, ϟδ′. —, πῶς ποιεῖ τοὺς λόγους τῶν ἐντολῶν, Β′ 112, ιδ′, ιε′. —, τίς ἐστι καὶ τίς ὁλόκληρος, Β′ 125, ϟδ′. Ἄνθρωπος—, ὁποῖός ἐστι, Γ′ 210, ϟε′. Δεῖ τόν—, αὐτοκελεύστῳ προθυμίᾳ, πρὸς τὰς κατ᾽ ἀρετὴν κινεῖσθαι πράξεις, Α′ 223, 5-6. Εἰσαγωγικός, μέσος καί—τῶν ἡσυχαζόντων, Δ′ 241, μα′. Μοναχὸς εὑρισκόμενος εἰς τὸ στάδιον τοῦ—, Γ′ 282, μα′. Μοναχὸς καλεῖται εἰσαγωγικὸς ἢ μέσος ἢ—, ἀναλόγως τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν παθῶν κ.λ.π., Γ′ 282, λη′-283, μβ′. Ποῖος ὁ φόβος Θεοῦ διὰ τόν —, Β′ 103, ξθ′, ο′.

Τελειότης· Β′ σ. 315, σ. 316, Γ′ 16, 35. — ἀνδρὸς καὶ θέωσις, Δ′ 38, νε′. — καὶ ἐγκράτεια, Β′ 312, ρκθ′. —μοναδική, οὐ γίνεται ἄνευ τελείας ἀποτάξεως, Α′ 68,31.—πῶς κτᾶται, Γ′ 175, ιγ′. — τοῖς ἀξίοις θεώσεως, πῶς ἐπιτελεῖται ὑπὸ Ἁγίου Πνεύματος, Β′ 163, οθ′. Ἀρεταί, αἳ οὐκ εἰσί—, ἀλλ᾽ ἐργαλεῖα τελειότητος, Α′ 83,5 ἑξ. Ἁγιωσύνη καί—, Γ′ 329, ια′. Δύο εἴδη καρπῶν ἐφικτῆς ἀνθρώποις—, Β′ 70, ϛ′. Δυσκολίαι καὶ ἀγῶνες διὰ τὸ ἀφικνεῖσθαι εἰς τήν—, Γ′ 218, ριε′. Ἐνεργήματα πνεύματος τῶν ἐγγυτάτω—, Γ′ 208, ϟ′. Κατάστασις—τῶν ἀξιουμένων τῆς οὐρανῶν βασιλείας, πῶς ἔσεται, Β′ 87, πη′. Κεφάλαια περὶ—βίου, ὑπὸ Νικήτα Στηθάτου, Γ′ σ. 326 ἑξ. Μεταπεφρασμένοι 52 Λόγοι Μακαρίου Αἰγυπτίου, περὶ τῆς—ἐν πνεύματι, Γ′ σ. 171. Ὀργὴ ἐμποδίζει ἀγαθὸν βούλευμα—, Α′ 70,16. Οὐκ εὐχερὲς λέγειν περὶ—, Γ′ 203, οθ′. Περὶ τῶν θελόντων εἰς—πρὸς Θεὸν ἀνελθεῖν ὑπερφυῶς, Γ′ 12,24 ἑξ. Περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀδύνατον τὴν ἀπόκτησιν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου—, Γ′ 181, κθ′, λ′. Περὶ ἀπαθείας καί—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 281, πζ′. Περὶ μετανοίας, καθαρότητος καί—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 244, μδ′. Τί ποιητέον μετὰ τὴν τῶν παθῶν ἐκκοπὴν καὶ ἄνοδον εἰς—,

Α′ 209,5 ἑξ. Ταπείνωσις καί—, Γ′ 318, πα′. Τάσις πρός—ἀναγκαία, Γ′ 173, ζ′. Τίνες δύνανται περὶ—λέγειν, Γ′ 203, π′. Τίνων χρήζει ἡ ψυχὴ διὰ τὸ ἀφικνεῖσθαι εἰς τήν—, Γ′ 216, ριβ′.

Τελείωσις· Γ′ 340, νβ′. —, ἀποτέλεσμα τοῦ πνευματικοῦ νόμου ἐστί, Β′ 116, μα′. — δι᾽ ἔργων καὶ πίστεως, Γ′ 345, ο′. — ἐν ἀγάπῃ, Γ′ 339, β′. — εἰς ἣν ἀνάγει ἡ ἡσυχία, Γ′ 331, κδ′, 332, κε′. — ἐν ἀρετῇ, Γ′ 340, νε′. — καὶ θεωρία, Γ′ 354, ϟϛ′. — Νόμου Κυρίου χωρὶς οἰκτιρμῶν Θεοῦ ἀδύνατος, Α′ 98, λγ′. — συμβαίνει μετὰ τὴν τῆς ἀγάπης κατόρθωσιν, Α′ 82, 33-39. Κάθαρσις ψυχῆς, φωτισμὸς καί—, τρία εἰσὶν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα τριῶν ἐντολῶν, Δ′ 204, ι′. Κατόρθωσις ἀγάπης καί—, Α′ 82, 33-39.

Τέλος· — ἀνθρώπου πῶς κατορθοῦται, Α′ 329, 19-332,20. — θλίψεως, κόπου, ἀτιμίας, πόνων ἀρετῆς, ποῖόν ἐστι, Β′ 98, μδ′. — οὐδὲν τὸ παράπαν ἐμφερὲς ἔχει τῇ μεσότητι, Β′ 62, ξη′. — τῆς πίστεως, τί ἐστι, Β′ 150, ιθ′. — τῶν ὄντων καὶ ἀρχὴ καὶ μεσότης, πῶς ὁ Θεός ἐστι, Β′ 53, ι′. — τετελεσμένον ἡσυχίας, Γ′ 333, κθ′. Ἀρεταὶ διάφοροι μοναχοῦ, σκοπὸς αὐτῶν καί—τῶν ἀσκούντων αὐτάς, Α′ 81, 21-83,15. Ἀγάπη—ἀρετῶν, πῶς νοητέα, Β′ 132, λα′. Διατί ὁ Θεὸς οὐκ ἔστι δι᾽ ἑαυτὸν ἀρχή, μεσότης καί—, Β′ 52, β′, γ′, δ′, ε′, 53, ζ′. Περὶ ἀνθρωπίνου—νοητοῦ, ἐν τριπλῇ μορφῇ, Α′ 329, 6-18. Περὶ τοῦ τί ἐστιν ἀρχὴ παντός—καὶ τί—πάσης ἀρχῆς, Β′ 136, ν′. Περὶ χριστοῦ—καὶ διαφυλάξεως μοναχοῦ μετὰ μακροὺς ἀγῶνας, Β′ 262, μ′. Τί τό —πρακτικῆς ἀρετῆς καὶ θεωρητικῆς φιλοσοφίας, Β′ 131, κϛ′.

Τεσσαρακοσταί· περὶ τροφῆς καὶ διαίτης ἡσυχάζοντος κατὰ τάς—, Δ′ 235, λε′.

Τετάρτη· νηστεία ἡσυχάζοντος κατὰ δευτέραν,— καὶ παρασκευήν, Δ′ 232, λα′.

Τετραβασίλειον, αἱ βίβλοι Βασιλειῶν, Γ′ 5,18.

Τέχνη, πνευματική, ἧς ὁ διδάσκαλος ἀπαραίτητος, Α′ 90,20 ἑξ.

Τηλικούδης· περὶ ἡσυχαστικῆς τριβῆς, ὑπὸ Καλλίστου—, Δ′ 368,2 ἑξ.

Τιμαὶ παρὰ Θεοῦ, νεμόμεναι τοῖς ἀξίοις, εἰς τὸ παντελὲς διαμένουσι, Α′ 276, α′.

Τιμόθεος· Γ′ 92,29, Γ′ 93,25, Α′ 143, ιγ′. — Ἅγιος, Γ′ 59,23, Γ′ 158, 28.

Τιμωρίαι· — καὶ πόνοι ἐπιτρέπονται ὑπὸ Θεοῦ, διὰ τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ἡδονῆς, ἤτοι τοῦ σπέρματος τῆς κακίας, Β′ 106, πε′. — ὑπὸ διαβόλου ἐνεργούμεναι ἀνθρώποις, οὐκ ἐνεργοῦνται δίχα Θεοῦ συγχωρήσεως, Β′ 106, πγ′. Ὠφέλειαι ἐκ—, Β′ 107, πζ′, πη′.

Τόμος Ἁγιορειτικός, ὑπὲρ τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων, Δ′ 188,1 ἑξ.

Τόποι· — Ἅγιοι, Α′ 132,5. —, μετὰ τὸν Θεόν εἰσι, Β′ 62, ξθ′. Αἰῶνες, χρόνοι καί—, ὅτι τῶν πρός τι εἰσί, Β′ 62, ξη′, ξθ′.

Τόπος· — διὰ προσευχὴν Ἰησοῦ κατάλληλος ἀρχαίοις, Δ′ 223, κγ′. — ἐν ἐγκεφάλῳ, οὗ ἅπτεται ὁ δαίμων, καὶ τί αὐτῷ ποιεῖ, Α′ 183, ογ′, οδ′. — Θεοῦ, πῶς νοητέος, Α′ 54, ιη′.

Τράπεζα· —τί συμβολίζει, Β′ 28, β′. Μοναχὸς εἰς τήν—, Δ′ 11,24 ἑξ.

Τρέφεσθαι· τό — ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, πῶς πνευματικῶς νοητέον ἐστί, Β′ 87, πη′.

Τριάδες, ἀγγελικαί, Γ′ 354, ϟθ′.

Τριαδικὴ ἑνάς, Ε′ 14, κγ′, Ε′ 20; λδ′, Δ′ 312, κδ′.

Τριαδικόν, ἄκρον ἀγαθόν, ἕν, ὁ Θεός, Ε′ 13, κβ′.

Τριάκοντα· διατί ὁ Ἰησοῦς ἤρξατο τῆς διδασκαλίας, πληρώσας ὡς πρὸς τὰ ἔτη αὐτοῦ τὸν ἀριθμόν—, προκύπτοντα ἐκ τῆς ἀθροίσεως τῶν ἀριθμῶν 8, 5, 7, 10, Β′ 64, οθ′. Ὁ ἀριθμός —, τί συμβολίζει, Β′ 64, οθ′, π′.

Τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη παραλυτικοῦ, διαγυθέντα ἐν τῷ κραββάτῳ, τί συμβολίζουσι, Β′ 64, π′.

Τριάς· Γ′ 354, ϟθ′, Γ′ 355, ρ′, Δ′ 301, ιε′, Δ′ 312, κδ′, Δ′ 321, λζ′, Δ′ 326, μ′, Δ′ 360, ξϛ′, Δ′ 361, ο′, Δ′ 362, ογ′, Δ′ 365, οθ′, Ε′ 20, λδ′, Ε′ 50, πβ′, Ε′ 58, ϟα′, ϟβ′. — Ἁγία, Α′ 176,28, Α′ σ. 177, Β′ 49, οζ′, Β′ 159, νζ′, Β′ σελ. 228. — Ἁγία, καθίσταται μυστικῶς δεκτὴ ὑπὸ τοῦ τὰς ἐντολὰς τηροῦντος, Β′ 83, οα′. — Ἁγία, ὁμοούσιος, Β′ 228, ϟα′. — Ἁγία, ὁμοούσιος προσκυνητέα, Β′ 216, ϟ′. — Ἁγία, πρὸς τὸ φῶς τῆς ὁποίας φέρεται ὁ ἄνθρωπος, Β′ 264, μϛ′. — ἀδιαίρετος καὶ Μονὰς ἀσύγχυτος, ὁ Θεός ἐστι, Β′ 90, δ′.— Ἁγία, Γ′ 273, α′. — Ἁγία ἐνοικεῖ τῇ καθαρῶς ἐχούσῃ ψυχῇ, Γ′ 216, ριβ′. — Ἁγία, Ζωαρχική, Γ′ 78,19. — Ἁγία, Δ′ σελ. 35, Δ′ 37, μγ′, Δ′ 63, γ′, Δ′ 111,21, Δ′ 112,5, Δ′ 261, ξϛ′, Δ′ 269, ογ′, Δ′ 345, νϛ′, Δ′ 355, ξβ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 363, οε′. — ἄναρχος, Δ′ 10,12. — ἄφατος, Δ′ 347, νϛ′. — Ἁγία, 106,41. —δι᾽ ἧς ἀποφεύγει τις τὰς παγίδας τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ποία ἐστί, Α′ 327,22, 328,25. — ἐνική, Δ′ 321, λζ′. — ἑνὸς Θεοῦ, Δ′ 326, μ′. — ζωοποιὸς ἄναρχος, Δ′ 339, νγ′. — ἱερά, Δ′ 320, λδ′. — καὶ μονάς, Β′ 228, ϟγ′, Β′ 228, ϟη′. — μία, τῶν ὅλων αἰτία, Δ′ 47, ϟη′. — ὁμοούσιος καὶ ὑπερούσιος, Β′ 191,39. — ὁ Θεός, Δ′ 173, ριγ′. — ὁ Θεός, ἀλλ᾽ οὐχὶ τριπλοῦς, Δ′ 165, πε′. —, ποιητικὴ αἰτία τῆς ἡμετέρας γενέσεως, Β′ 192,1. — ταῖς ὑποστάσεσιν ὁ Κύριος, Δ′ 326, μ′. — ὑποστάσεων θείων, Δ′ 161, οε′. — ὑπερφυής, Θεὸς εἷς ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, Δ′ 35, λβ′. ᾽Αναγωγὴ λογισμοῦ πρὸς Ἁγίαν—, Β′ 236,12. ᾽Αγάπη κ.λ.π. πρὸς τὸν ἐν—Θεόν, Δ′ 116,11 ἑξ. — Ἁγία,— ἀγαθοτήτων, Δ′ 146, λζ′. ᾽Ανθρωπος, πῶς ἀμυδρὰ εἰκὼν ἐστι τῆς ἀρχετύπου—, Δ′ 35, λα′, λβ′. Ἁπλῆ μονὰς ἡ—καὶ—ἐν μονάδι, Δ′ 35, κθ′. Ἁγία—, Γ′ 308, μγ′. Γνῶσις Ἁγίας—ὑπὸ μοναχοῦ, Β′ 27, ϟη′. Γνῶσις ἀοράτων καὶ δι᾽ Ἁγ.—θεωρία ὁρατῶν, Β′ 13, ϟδ′. Γνῶσις καὶ προσκύνησις Ἁγ.—, Β′ 16, κβ′. ᾽Ελλαμψις Θείας—, Δ′ 313, κδ′. ᾽Ενοίκησις Ἁγ.—, Γ′ 298, β′. ᾽Ενοίκησις Ἁγ.—, τρίτη τῶν τεσσάρων αἰτιῶν τῶν ἀρετῶν, Γ′ 273, α′. ᾽Εξεις καὶ ἐπιτηδειότητες Ἁγ.—, διατί οὐ ζητητέαι, Β′ 42, η′. Θεὸς ἐν —, Α′ 173, σγ′. Θεωρία Ἁγ.—, Β′ 45, μζ′. Θεωρία κάλλους Ἁγίας—, δι᾽ ἀγάπης ἀποκτᾶται, Β′ 97, λη′. Θεότης Ἁγ.—, μία, Β′ 227, πε′. Θέωσις ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ἡ γνῶσις τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου—, Β′ 210, ρ′. Θεότης ἐν—, Δ′ 60, ρλ′. Θεὸς ἐν—, Δ′ 116,4 ἑξ. Θεὸς ἐν—, ἀπερίγραπτος, Δ′ 35, λ′. Θεὸς ἐν—ὑποστάσεων, Κύριος εἷς, Δ′ 116,9. Θεὸς εἷς ἡ Ἁγία—, Γ′ 327, ε′. ᾽Ιησοῦς Χριστὸς εἷς τῆς Ἁγίας—, Β′ 227, ογ′. Μυστήριον—, Β′ 159, νϛ′. Νόησις τῶν περὶ Θεοῦ ἢ Ἁγ.—λόγων ὑφ᾽ Ἁγίων κατὰ θέσιν ἢ ἀφαίρεσιν, ἐκφράσεις περὶ Θεοῦ καὶ ἰδιώματα Αὐτοῦ, Β′ 227, πα′-229, ρ′. Νοῦς ἀπελευθερωθεὶς τῶν παθῶν, παρίσταται τῷ τῆς Ἁγ.—φωτί, Β′ 235, 40-236,4. Νοῦς εὑρισκόμενος ἐν τῷ φωτὶ Ἁγ.—, Β′ 13, ρ′. Νοῦς, τελείως ἐλευθερωθείς, ἐπὶ γνῶσιν Ἁγ. —δδεύει, Β′ 12, πϛ′. Νοῦς, τῆς Ἁγ. —δέχεται τὰς ἐμφάσεις κατὰ μόγην τὴν χάριν, Β′ 116, μβ′. Ὁ Θεὸς Μονὰς καί—ἐστι κ.λ.π., Β′ 91, ε′. Οὐδεὶς ἐν θεωρίᾳ Ἁγ.—ὀφθήσεται, Β′ 310, ρζ′. Περὶ Ἁγίας—, μονάδος οὔσης κ.λ.π., Β′ 195, 17-34. Πίστις εἰς Ἁγ.—κ.λ.π. ἐν οἷς φιλοσοφεῖ ὁ προκόπτων, Β′ 218, κη′. Περὶ Ἁγίας—, Πατρός, Υἱοῦ, καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 181, ρλβ′. Πίστις τῷ ἐν—Θεῷ καὶ οὐχὶ τοῖς κτίσμασι, Δ′ 116,20 ἑξ. Πότε ὁ νοῦς συνάπτεται τῇ Ἁγίᾳ—, Δ′ 132, β′. Πῶς δεῖ πιστεύειν εἰς τὴν Ἁγ.—, Δ′ 35, κϛ′. Σὰρξ καί—, Δ′ 42, π′. Τρεῖς ὑποστάσεις Ἁγίας—, αἴτια πάντων τῶν παραχθέντων ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ, Β′ 180, ο′. Τίνες αἱ τρεῖς

ἀμετάβλητοι καὶ ἀμετακίνητοι ἰδιότητες Ἁγ.—, Δ′ 35, κζ′. Ὑποστάσεις—, Δ′ 161, οε′.
Τριθεῖται, πῶς ἀστοχοῦσι θεολογοῦντες, Β′ 17, κθ′.
Τριπυπόστατος, Θεότης, Δ′ 313, κδ′, Ε′ 7, θ′.
Τρίψις, ἀφανίζει τὴν τῆς κακίας ἐνέργειαν, Β′ 127, δ′.
Τρίβοι, θεωρούμεναι, ἀλλὰ μὴ οὖσαι εὐθεῖαι, Δ′ 33, ιδ′.
Τρίτη· περὶ διαίτης ἡσυχάζοντος κατά —καὶ πέμπτην, Δ′ 232, λβ′.
Τροπάρια ᾽Εκκλησίας, ἐμμελῶς ψαλλόμενα, Γ′ 42,9,21 ἑξ.
Τρόμος, οὐκ ἐστιν ἀποτέλεσμα φόβου θείου· τί ἐστι καὶ αἱ διαφοραὶ ἃς ἔχει, Δ′ 69, ϛ′, ζ′.
Τροφαί· περί—ἡσυχαστοῦ, Α′ 38, 32-39,36.
Τροφή— διὰ νοητοῦ μάννα, Ε′ 52, πε′, 53, πϛ′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 369,18 ἑξ.—καὶ τρυφή, Β′ 294, νη′. — μοναχοῦ, Γ′ 267, ρμε′. — Πνεύματος, ἀπαραίτητος διὰ τὸν ἄνθρωπον, Γ′ 201, ογ′. Ἡσυχία καὶ ἐγκράτεια—, Ε′ 97,23 ἑξ. Κακὰ ἀποτελέσματα —, Δ′ 152, ν′. Περὶ ἐγκρατείας—, Ε′ 97,1 ἑξ. Περὶ ἀγρυπνιῶν καὶ περί—κατ᾽ αὐτὰς τοῦ ἐν ἡσυχίᾳ διάγοντος, Δ′ 233, λγ′. Περὶ νηστείας καὶ ἐγκρατείας—, Δ′ 230, λ′. Περὶ —ἡσυχάζοντος, κατὰ τὰς ἡμέρας δευτέραν, τετάρτην καὶ ἕκτην, Δ′ 232, λα′. Περί—καὶ πολιτείας τοῦ ἡσυχάζοντος, κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν καὶ τὰς λοιπὰς τοιαύτας, Δ′ 235; λε′. Περὶ — κατὰ σάββατον τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 233, λγ′. Περί—κατὰ τὰς ἀγρυπνίας, Δ′ 233, λγ′. Περί—κατὰ τρίτην καὶ πέμπτην δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 232, λβ′. Περί—μοναχοῦ καὶ ἀσθενοῦς, Γ′ 66,1 ἑξ. Περὶ—τοῦ ἡσυχάζοντος, Δ′ 48, ρβ′., Δ′ 84,4 ἑξ., Δ′ 230, λ′. Περί—τοῦ ἡσυχάζοντος κατὰ τὰς Κυριακάς, Δ′ 234, λδ′. Τέλειοι καί—, Δ′ 84,31. Χρῆσις καὶ σκοπός—, Α′ 62,10 ἑξ.
Τρυφᾶν· τὸ σωματικῶς—, οὐ κατὰ θείαν ἐστὶ διαταγήν, Β′ 172, κε′, κϛ′.
Τρῶγλαι· Χαράν, ἑρμηνευόμενον—, Α′ 216, 10-11.
Τυραννίς·—, ἓν τῶν τριῶν ἀρχεκάκων καὶ τῆς κακίας γεννητικῶν καὶ πῶς νικᾶται, Β′ 96, λα′, λβ′. Καθαίρεσις—πονηροῦ, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 190, 11-21.
Τυρτηνίς, Γ′ 41,3.
Τύφλωσις·— ἀποτέλεσμα ὀργῆς, Α′ 71,8 ἑξ. — πότε ἐπέρχεται τῷ μοναχῷ, Γ′ 84,34 ἑξ. ᾽Αγαθά—διὰ πάντα τὰ μετὰ Θεόν, Β′ 70, θ′.
Τύφος·—, ἐπάρατον πάθος, συνιστάμενον ἐξ ὑπερηφανίας καὶ κενοδοξίας, Β′ 168, ε′, ϛ′, 169, ζ′. Προσοχὴ καὶ ἀντίστασις εἰς λογισμούς—, Α′ 288, νη′.

Ὑβρις· ἀποτελέσματα ἀγαθὰ ὑπομονῆς εἰς—, Β′ 6, κθ′, λ′.
Ὑγεία, δωρηθεῖσα ὑπὸ Θεοῦ, ἐκ χρήσεως καθίσταται ἀγαθὸν ἢ κακόν, Β′ 24, οϛ′, οζ′.
Ὕδωρ·— ἀναβλύζον ἐκ ψυχῆς, Δ′ 296, ε′. — βαπτίσματος, τίσιν ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ρυπτικὸν τῶν ἐκτὸς περὶ τὸ σῶμα μολυσμῶν, Β′ 81, ξγ′. — τὰ δάκρυα, πῶς νοητέον, Γ′ 31, 36.
Υἱοθεσία· Β′ 192,2,6, Γ′ 9,16, Γ′ 38, 26, Γ′ 201, οδ′, Γ′ 224, ρκθ′, Γ′ 348, οζ′, Δ′ 38, μζ′. — ἀνθρώπου κατὰ χάριν, Γ′ 58,32. — ἐν χάριτι, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 2 - 9. — ἡμῶν καὶ κατάστασις εἰς τέκνα Θεοῦ, Β′ 214, νζ′, νη′, νθ′. — καταλιμπανομένη ὑπὸ ἀνθρώπων, Α′ 9, μβ′. — καὶ τήρησις θελήματος Θεοῦ, Γ′ 13,39 ἑξ. — τῷ Κυρίου Αἵματι, Α′ 109, β′. — ὑπὸ Χριστοῦ διὰ σταυροῦ ἀνθρώποις χαρίζεται, Α′ 111, κϛ′. — ὑπὸ Θεοῦ τῶν ἀνθρώπων, ἀποτέλεσμα ἐνσάρκου οἰκονομίας Λόγου Θεοῦ, Γ′ 258, ρη′. ᾽Ελευθερία, θείας— σημεῖον, Ε′ 8, ι′. Θάνατος Χριστοῦ καί—ἡμῶν, Α′ 110, κ′. Πνεῦμα—χαρισθὲν ὑπὸ Χριστοῦ,

Δ′ 119,34. Πότε ὁ μοναχός—καταξιοῦται, Δ′ 15, η′.
Υἱός· Β′ σελ. 188, Β′ σελ. 228, Γ′ 355, ρ′, Δ′ 10,12, Δ′ σελ. 35, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ 79, ιε′, Δ′ 115,9, Δ′ 116,4,5, Δ′ 167, ϟ′, Δ′ 169, ϟϛ′-ϟζ′, Δ′ 285, ϟ′, Δ′ 285, ϟβ′, Δ′ 312, κδ′, Δ′ 355, ξβ′. — γεννητὸς καὶ συνάναρχος, Δ′ 35, κζ′. — Θεοῦ ὁ Κύριος, Α′ 97, ιδ′. — Θεοῦ καὶ Θεός, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, Β′ 277, ιδ′. — Θεοῦ, ποῖος, Β′ 215, πη′. — Θεοῦ, Γ′ 50,4, Γ′ 59,30, Γ′ 181, κθ′, Γ′ 189, μζ′, Γ′ 206, πϛ′, Γ′ 224, με′, Γ′ 256, ρα′, Γ′ 270, ρνβ′, Γ′ 288, ξδ′, Γ′ 333, λγ′. — Θεοῦ Μονογενής, Γ′ 280, λ′. — Θεοῦ, ὁ Χριστός, Γ′ 218, ριε′. — Θεοῦ, Δ′ 95, 9-96,28, Δ′ 100,24, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 279, πε′, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 356, ξγ′. — κατ᾽ οὐσίαν Θεὸς καὶ τῷ Θεῷ Πατρὶ ὁμοούσιός ἐστι, Β′ 84, οϛ′. — κατὰ φύσιν τοῦ Πατρός, Β′ 201,30. — καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, Γ′ 77,26. — Μονογενής, Α′ 181, νθ′. — Μονογενής, ἀπορρήτως κενώσας ἑαυτὸν ἐπὶ θεώσει τῆς ἡμετέρας φύσεως, Β′ 188, 2. — Μονογενής, ὄνομα Θεοῦ καὶ Πατρὸς ὑφεστὼς ἔστιν οὐσιωδῶς, Β′ 191,25. — Μονογενής, Γ′ 44,24, Δ′ 157, ξβ′, Δ′ 220, ιή′, Δ′ 345, νϛ′. —, πῶς ἐγένετο ὁ μεγάλης τοῦ Πατρὸς βουλῆς Ἄγγελος, Β′ 73, κγ′. —, πρὸ σαρκώσεως καὶ μετὰ σάρκωσιν, Δ′ 35, κϛ′. — ὡς ἀρχή, πῶς νοητέος, Δ′ 181, ρλβ′. Ἐνέργειαι θεῖαι καὶ πρόοδοι, ὀνόματά τινα αὐτῶν καὶ ὅτι ἑκάστη κοινή ἐστι Πατρός, —καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 167, ϟα′. Ζωὴ ἐκ Πατρὸς καὶ ζωὴ ἐξ—, Δ′ 176, ρκ′. Θεὸς εἷς, ἑνός—Πατὴρ καὶ Ἁγ. Πνεύματος πηγή, Β′ 91, δ′. Θεός, Πατήρ,—καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, ποίας τὰς σχέσεις ἔχουσι, Β′ 69, α′. Θεωρία ἑνὸς Πατρός,—καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Β′ 195,17. Θεότης μία, Πατρός —καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 186, ρμη′. Κατάστασις—ἐν ἀνθρώπῳ καὶ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς, Γ′ 79,23 ἑξ., 27 ἑξ. Κακοδοξία ἡ ἐκδοχὴ περὶ μόνης ἀκτίστου ἐνεργείας τοῦ Μονογενοῦς—ὄντος, Δ′ 174, ριε′. Λόγος—, Δ′ 311, κδ′. Μονὰς ἁγία, τρισυπόστατος, Πατήρ—, καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, ἓν ἐστι τὸ ὑπεράναρχον καὶ ὑπερούσιον ἀγαθόν, Β′ 91, α′. Μοναχός, πότε κατοικητήριον Πατρός,—καὶ Ἁγ. Πνεύματος γίνεται κ.λ.π., Γ′ 254, ϟε′. Ὅτι οὐκ ἦν δυνατὸν ἄλλως τόν —ἀποδειχθῆναι Θεοῦ καὶ Θεὸν κατὰ τὴν ἐκ χάριτος θέωσιν, τὸν γενόμενον ἄνθρωπον, μὴ πρότερον κατὰ προαίρεσιν, γεννηθέντα τῷ Πνεύματι κ.λ.π., Β′ 185, ϟζ′. Οὐσία Θεοῦ Πατρός,— καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 182, ρλδ′. Πατήρ,— καὶ Πνεῦμα, πῶς εἰσι καὶ νοοῦνται, Α′ 23, ρμα′. Πατήρ,— καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, συναΐδια καὶ συνάναρχα κ.λ.π., Β′ 228, ρ′. Πῶς ἦσαν τῷ σαρκωθέντι—, ὁ Πατὴρ καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, Β′ 188,36 ἑξ. Περὶ σχέσεων Πατρός, —καὶ Ἁγ. Πνεύματος καὶ φύσεως, Γ′ 327, ε′, ϛ′, ζ′. Πατήρ,— καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Δ′ 173, ριβ′, ριγ′, 174, ριδ′. Περὶ Ἁγίας Τριάδος, Πατρός, — καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 181, ρλβ′. Περὶ σχέσεων Πατρὸς καί—, Δ′ 174, ριε′, 175, ριϛ′, ριζ′, ριη′, 176, ρκ′. Περὶ Πατρός,— καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 155, νθ′, Δ′ 184, ρμβ′, Δ′ 276, πα′. Περί—καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, Δ′ 145, λε′, λϛ′, λζ′. Πίστις εἰς Πατέρα,— καὶ Ἅγ. Πνεῦμα, Θεότητα τρισυπόστατον, Δ′ 188,24 ἑξ. Σχέσεις Πατρός,— καὶ Ἁγ. Πνεύματος καὶ δημιουργημάτων, Β′ 228, ϟθ′. Σχέσις Πατρὸς καί—, Δ′ 179, ρκζ′. Σχέσις Πατρὸς μεθ᾽—Μονογενοῦς καὶ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 177, ρκβ′. Τίς ὁ σκοπὸς τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ —τοῦ Θεοῦ, Γ′ 257, ρη′. Χορηγία ἀγαθῶν Πατρὸς δι᾽—ἐν Ἁγ. Πνεύματι, Β′ 188,21 ἑξ.
Ὕλη· — σώματος καὶ ψυχῆς, Β′ 295, ο′, οα′. Ἀνάγκη φυγεῖν τὴν φιλίαν τῆς—, Β′ 198,22 ἑξ.
Ὑλικά· — καὶ ἐπιθυμία—, ἐξωστέα ἐκ τοῦ μοναχοῦ, Γ′ 241, κζ′. Ὅτι δεῖ τὸν μοναχὸν ἐξέρχεσθαι τῶν—, Β′ 268, ξε′.

Ὑμνῳδία· — καταλύει ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν, τυραννοῦντα μεγάλως, Α′ 278, ζ′. Διατί δεῖ τὸν μοναχὸν μὴ ὀκνεῖν διὰ τὴν πρὸς Θεόν—, Α′ 276, β′.
Ὑπακοή· Α′ 109, ε′, Ε′ 99,27. — ἀρετή, βαθμὶς μικρᾶς κλίμακος ἀρετῶν, καὶ πῶς ἐνεργεῖται, Δ′ 54, ρκ′.. — ἐντολῆς, νεκρῶν ἀνάστασις, Β′ 225, μη′. — ἐντολῆς, ψυχῆς κάθαρσιν ποιεῖ, Β′ 226, νε′. — εἰς Χριστόν, Γ′ 319, πβ′. — ἐντολαῖς ὑπὸ μοναχοῦ, Δ′ 44, πγ′. — καὶ πίστις ποιοῦσι δοῦλον Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ ἡ ψιλὴ γνῶσις, Α′ 153, π′. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 207, ιδ′. — μοναχοῦ εἰς πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα, Α′ 310, μγ′. — οὐχ ὑπάρχει διὰ φιλάργυρον μοναχόν, Α′ 67,8. — Σωτῆρος, πρόξενος νεκρώσεως θανάτου, Β′ 225, να′. —, ταπείνωσις καὶ ἀπάθεια, Β′ 259, κε′. — τοῖς πνευματικοῖς πατράσι, Δ′ 120,6 ἑξ. — Χριστοῦ, Γ′ 277, ιζ′. Ἀξία—, Α′ 246, μα′. Ἀρετή, ἔργον—ἐστι, Β′ 70, ζ′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 243, μγ′, 244, μδ′, με′. Ἀξία—, Δ′ 33, ιη′. Ἀποτελέσματα—, Δ′ 54, ρκα′. Ἀποτελέσματα τῆς μετὰ πίστεως—, Δ′ 50, ρζ′. Ἀρεταὶ πέντε, θεμέλιον—, Δ′ 208, ιε′. Ἀναγκαιότης—πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα, Ε′ 83,36 ἑξ. Ἡσυχία ἐξ—, Δ′ 292, ϟζ′. Θεμέλιος—, Δ′ 208, ιε′. Κλάδοι καὶ καρποί—, Δ′ 209, ιε′. Λόγος εἰκοστὸς τέταρτος Πέτρου Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν κινδύνων ἐκ τῆς μὴ πραγματικῆς καὶ ἀληθοῦς γνώσεως, ἐκ τῆς οἰήσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως—, Γ′ 159,20 ἑξ. Ὁ πρὸς εὐσέβειαν εἰσαγόμενος μεθ᾽—, μετὰ πίστεως ποιεῖ τὴν ἠθικὴν παιδαγωγίαν, Β′ 112, ιδ′. Περὶ ταπεινώσεως, — καὶ ἀντιλογίας, Γ′ 166, 25-168, 23. Σαούλ, ἑρμηνευόμενον — Θεοῦ, Β′ 79, νδ′.
Ὕπαρξις· Πῶς ἔχουσι τήν—τὰ κτίσματα καὶ τὰ λογικὰ καὶ νοερὰ ὄντα, Β′ 31, κζ′.
Ὑπεραιώνιος· πῶς ἐστιν—ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, Β′ 86, πϛ′.
Ὑπερβολαί· — φευκτέαι εἰσί, Γ′ 16, 38 ἑξ. — ὡς καὶ ἐλλείψεις φευκτέαι, Γ′ 16,37 ἑξ.
Ὑπερηφάνεια· Α′ 96, ι′, Β′ 220, ξη′, Β′ 224, κϛ′, Δ′ 45, ϟα′, Δ′ 60, ρλα′, 62, ρλβ′, Ε′ 83,19, Ε′ 103, 1,6. —, ἀποτέλεσμα ἀγνωσίας μεγάλης, Γ′ 138,7. — δι᾽ ἀγγέλους, ἀνθρώπους καὶ εἰς Ἐκκλησίαν, Δ′ 210, ιε′. — ἐκ γνώσεως μὴ χαλινουμένης τῷ θείῳ φόβῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν, Β′ 136, μη′.. — ἐξεμεῖται διὰ ταπεινώσεως, Β′ 20, μγ′. — ἔπεται πάντων τῶν παθῶν, Β′ 221, πϛ′. — ἐπισυμβαίνει καὶ ὅτε τὰ ἕτερα πάθη ἀνενέργητά εἰσι, Β′ 19, μ′. —, ἓν τῶν ὀκτὼ παθῶν προστατῶν, Γ′ 9,34. — καὶ ἰδιωτεία, Α′ 101, π′. — καὶ πτῶσις ἡσυχάζοντος, Δ′ 87,5 ἑξ. — οὐ διὰ νικῶντα μεθοδείας πονηροῦ, καθ᾽ ὅτι ἡ νίκη μόνον διὰ τῆς δυνάμεως Χριστοῦ κατορθοῦται, Α′ 315, ξη′. —, ὅπου ἴδιον θέλημα πάρεστι, Γ′ 139,11. — πᾶσαν σκοτοῖ τὴν ψυχήν, Α′ 79,29. — πᾶσαν τὴν ψυχὴν διαφθείρει, Α′ 79,25,33 ἑξ. — πολεμεῖ τὰ μάλιστα τοὺς τελείους, Α′ 79,22. —, πῶς κατανικᾶται, Α′ 80,5, ἑξ. —, πῶς ἀπελαύνεται, Β′ 206, ιη′. —, πῶς νικᾶται, Γ′ 283, με′. —, προσευχὴ καὶ ἡσυχία, Δ′ 87,5 ἑξ. — συμβαίνουσα ἐπὶ τῇ τῶν παθῶν ἀνενεργησίᾳ, Α′ 152, οδ′. — σημαινομένη ἐκ μίσους πρὸς ἔλεγχον, Γ′ 28,10 ἑξ. —, τί συνεπάγεται, Β′ 168, ε′, ϛ′, 169, ζ′. —, τέλος πάντων παθῶν, Β′ 35, νζ′. —, τὸ μισητότερον πάθος, Γ′ 73,35. — φαρισαϊκή, Γ′ 284, μη′. Ἀκάθαρτος ὁ διάβολος προσαγορεύεται ἐν ταῖς Γραφαῖς, δι᾽ ἀγάπην—, Α′ 151, ξγ′. Ἀποτελέσματα—, Β′ 128, ια′, Β′ 225, λδ′, Β′ 277, ια′, Γ′ 143,14, Γ′ 281, λε′, Γ′ 293, πγ′, πδ′, πε′. Δαίμων—, πότε ἐφίσταται, Α′ 56,

κα′. Εἶδος—, τὸ αἰσχύνεσθαι λαμβάνειν τὰ διδόμενα ἀναγκαῖα, Α′ 39,24. Θεμέλια πάθους — καταλύονται διὰ παραδείγματος ταπεινώσεως Χριστοῦ, Α′ 135,34 ἐξ. Ἴδιον—, Β′ 224, κθ′. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περὶ πνεύματος—, Α′ 79,19 ἐξ. Λογισμός—, Β′ 221, πθ′. Λογισμός—, τέκνον κενοδοξίας, Β′ 35, νϛ′. Ὅλεθρος ἐξ—, Γ′ 318, πα′. Πάθος—ἐκ δύο συνέστηκεν ἀγνοιῶν, Β′ 139, ξδ′. Πῶς ὁ τῆς—δαίμων δυσὶ τρόποις παρασύρει τὸν μοναχόν, Β′ 19, λη′. Πάθος—διὰ μοναχόν, Δ′ 104,3. Σχέσεις πάθους ὀργῆς πρός—, Α′ 133, 38 ἐξ. Τὸ ἄτοπον τῆς—καὶ κενοδοξίας, Α′ 171, ρϟβ′. Τίς ἡ ἀρχὴ ἐστιν τῆς—, Β′ 246,22 ἐξ. Τίνα πρόκεινται κατὰ τῆς—, Β′ 225, λε′, λϛ′. Ἴδιον—οἴησις καὶ φθόνος, Β′ 206 ιθ′.

Ὑπερήφανοι· — νομίζοντες ἀπάθειαν ἔχειν, Γ′ 28,5. — σταυροῦσι Χριστὸν καὶ θάπτουσιν αὐτόν, Β′ 61, ξε′.

Ὑπερήφανος καὶ ὑψηλόφρων, Β′ 292, λζ′, λη′.

Ὕπνος· — ἀφαρπάζεται ἐνίοτε ἐκ βλεφάρων ὑπὸ δαιμόνων, Γ′ 296, ϟζ′. — θεωρητικοῦ, Δ′ 369,20. —, ὄνειρα καὶ φαντασίαι ἀληθῶν μοναχῶν, Α′ 245, λζ′. —, τί γίνεται τῷ τὴν πρόνοιαν Θεοῦ ἐνθυμουμένῳ, Α′ 26, ρο′. Διατί—οὐκ ἔστι διὰ τὸν βουλόμενον ἄτρωτον μένειν διὰ παντός, Α′ 155, ϟϛ′. Πῶς δαίμονες ἐνεργοῦσι κατὰ τόν—ἀνθρώπων, Α′ 46, δ′, ε′. Περὶ τοῦ τί δεῖ ποιεῖν διὰ τὰς καθ′—φαντασίας, Β′ 245,3 ἐξ. Περὶ τῶν καθ′—πειρασμῶν, Δ′ 64, ϛ′.

Ὑποζύγιον· — ἀναπαυόμενον διὰ τοῦ νόμου τῷ σαββάτῳ, σύμβολόν ἐστι τοῦ τοῦ πρακτικοῦ νοὸς σώματος, Β′ 81, ξδ′, ξε′. Σάββατον καὶ κατ′ αὐτὸ ἀναπαυόμενα παῖς καί—, τί συμβολίζουσι διὰ τὸν μοναχόν, Β′ 81, ξε′.

Ὑποκρισία· Α′ 106, ρξθ′. — προξενοῦσα ἀγάπην ἀνθρώπων τινῶν, Α′ 122, ρπϛ′. Ἀποτελέσματα διαφόρων εἰδῶν—, Β′ 161, ξη′.

Ὑπόκρισις· Β′ 220, ξθ′, Δ′ 102,32. — γεννᾶται ἐξ οἰήσεως, Δ′ 100,15. — καὶ ψεῦδος, ἴδιον κενοδοξίας εἰσί, Β′ 206, ιθ′. — κρύπτεται ἐν πλάσματι ἀγάπης, Β′ 205, γ′. —, τί ἐστι, Β′ 140, ξζ′. Αἴτια—, Α′ 115, ηζ′.

Ὑποκριτής· —, τί ποιεῖ ὅταν φωραθῇ ὡς τοιοῦτος, Β′ 55, κγ′. —, ὑπὸ τίνων ἐλέγχεται, Β′ 220, ξϛ′.

Ὑπομένειν δεῖ μετὰ χαρᾶς διὰ τὸν Κύριον καὶ μὴ ἐκδικεῖν, Α′ 129,30.

Ὑπομονή· Α′ 97, ιθ′, Α′ 118, ρλδ′, Β′ 217, η′, Β′ 296, πζ′, Γ′ 38,15, Γ′ 53,27, Γ′ 56,15, Γ′ 56,37 ἐξ., Γ′ 57,6, Γ′ 69,28, Γ′ 81,5, Γ′ 90, 28, Γ′ 141,19 ἐξ. Δ′ 64, ε′, Δ′ 80, 15, Δ′ 107,5, Δ′ 113,23. — ἀναγκαία εἰς παθήματα, Β′ 157, ν′. — ἀντίδοτον τῆς πάντα τὰ πάθη κινούσης ἀκηδίας, Β′ 10 ξζ′. — ἀπόλλυσι τὴν κακίαν, Β′ 218, ιϛ′. — Ἀγίων, καθιστᾷ αὐτοὺς δοκιμωτέρους, Γ′ 184, λδ′. — ἀναγκαία διὰ τὸ φέρειν τοὺς πειρασμούς, Δ′ 217, Ι′. —, ἀναγκαία μοναχῷ, Δ′ 77, ιγ′. —, ἀρετὴ ἡσυχάζοντος, Δ′ 47, ϟθ′. —, βασιλὶς ἀρετῶν, Δ′ 44, πδ′. — δι′ ἐπερχόμενα, μεγάλη ἀρετή ἐστι, Α′ 112, μζ′. — εἰς ὀνειδισμόν, ἀγνείας αἰτία, Α′ 99, μθ′. —εἰς σωματικὰς ἀλγηδόνας, Α′ 14, οβ′. —ἐν νίκῃ κατὰ πειρασμῶν, Α′ 107, ρπθ′. — ἐπὶ σκυθρωπαῖς ἐπιφοραῖς, Α′ 123, ρϟζ′. —, ἕξις πολύπονος, Β′ 226, ξδ′. — εἰς πειρασμούς, Γ′ 351, πζ′. — ἐν ἔξωθεν συμφοραῖς, Δ′ 12,25. —ἧς δεῖται ἡ ἄσκησις, Β′ 217, ι′. — θλιβερῶν, γνῶσις ἀληθής ἐστι, α′ 113, νϛ′. — ἐν πόνοις καὶ κατόρθωσις ἀρετῶν, οὐκ ἐξ οἰκείας ἰσχύος ἐπιτυγχάνεται, ἀλλ′ ὑπὸ Θεοῦ παρέχεται, Α′ 317, ογ′. — καὶ βιοτικῶν καταφρόνησις, Α′ 12, νη′. —καὶ ἐπίλυσις σκολιῶν πραγμάτων, Α′ 96, ιβ′. — καὶ θλίψεις, Α′ 109, θ′. — καὶ οἰκοδομοῦσα ἀγάπη, Α′ 101, πδ′. — καὶ προσευχή, Α′ 103, ριγ′. — καὶ προσευχή, μεγάλη ὠφέλεια τῷ φιλομαθεῖ, Α′ 116, ρβ′. — κ.λ.π. ἀρεταί, δυνάμεις παρὰ Θεοῦ εἰλημμέναι καὶ ὅτι δεῖ γυμνάζειν αὐτάς, Α′ 4, γ′. — καὶ ἀγάπη, Β′ 205, δ′. — καὶ

ἀσθένεια ἁγίων, Β′ 165, ϟγ′. — καὶ μακροθυμία, τίκτουσιν ἐλπίδα, Β′ 4, β′. — κ.λ.π. ἀποτελοῦσι τοὺς πόνους ἀσκήσεως, Β′ 218, ιδ′. — καὶ ἐγκράτεια γεννήματα γνώσεως, Γ′ 14, 11. — καὶ νίκη, Γ′ 75,9 ἐξ. — καὶ συγχώρησις, Γ′ 22,13 ἐξ. — καὶ ταπείνωσις εἰς ὕβρεις, ἀναγκαία ἐστί, Γ′ 242, λα′. — κινδύνων διὰ τὴν Θεοῦ ἀγάπην, Γ′ 123,18 ἐξ. — καὶ ἡσυχία, Δ′ 48, ργ′. — καὶ προσοχή, Δ′ 26,25. — καὶ ταπείνωσις, ἡσυχίας θεμέλια, Δ′ 50, ρη′. — μοναχοῦ, Α′ 312, νγ′. —, οἶκος ψυχῆς ἐστι, Β′ 294, ξβ′. — ὁμαλύνει τοὺς τῆς ὀδύνης τρόπους, Β′ 118, νη′. — πρὸς πλησίον, Γ′ 75,22. — σὺν προσευχῇ καὶ ἐργασίᾳ, ἀντίδοτα ἀκηδίας, Α′ 78, 11-13. — τῆς κρίσεως κατόρθωμά ἐστι, Β′ 176, με′. —, τί ἐστι καὶ ἐκ τίνων συνίσταται, Β′ 218, ιε′, ιϛ′. — τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Β′ 215, ογ′. Ἀξία—, Β′ 291, κβ′. Ἀποτελέσματα νίκης κατ′ ἐπιφορὰς τῶν πόνων δι′—, Β′ 118, νϛ′. Ἀποτέλεσμα — εἰς τὰς τῶν λυπηρῶν καὶ ὀδυνηρῶν ἐπαγωγάς, Β′ 206, κη′. Ἀποτέλεσμα τῆς τῶν θλιβερῶν—, Β′ 4, γ′. Ἀγαθά —, Γ′ 88,1 ἐξ., Γ′ 161,30 ἐξ. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 194, νθ′, 194, ξ′. Ἀναγκαιότης καὶ ἀποτελέσματα—, Γ′ 19,29 ἐξ. Ἀναγκαιότης — διὰ πάντα ἄνθρωπον, Γ′ 90,2 ἐξ. Ἀνάγκη μέχρι τέλους ἔχειν τήν—ἐν ταῖς θλίψεσι, Γ′ 225, ρλα′. Ἀξία—, Γ′ 82,30 ἐξ. Ἀγάπη, ταπείνωσις καὶ —, περιεκτικαὶ ἀρεταί, Δ′ 44, πδ′. Διατί ἡ—εἰς ἀδικίας, Α′ 99, μγ′, μδ′, με′. Διὰ τῆς—ὁ πιστὸς μετὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ πειρασμοῦ εὑρίσκει τὴν γνῶσιν, Γ′ 163,31 ἐξ. Διάφοροι αἱ αἰτίαι τῆς—τοῦ πάσχοντος, Β′ 37, νϛ′. Διατί ἀναγκαία ἡ μέχρι τέλους—ἐν ταῖς διὰ Χριστὸν θλίψεσι, Γ′ 225, ρλβ′. Θλῖψις ἔχουσα—, τί ἐστι, Γ′ 57,18, ἐξ. Ὅρος—, Α′ 235, γ′. Προσευχὴ καί—, Α′ 178, κγ′. Περὶ ἀξίας τῆς —, Γ′ 121,26 ἐξ., Γ′ 160, 14-161, 5. Περί—καὶ διακρίσεως Μακαρίου Αἰγυπτίου, Γ′ σ. 183. Πῶς δεῖ ἐπιτυγχάνειν τήν—ἐν ταῖς θλίψεσι, Γ′ 226, ρλγ′. Σημεῖον—, Β′ 226, ξε′. Τίνα τήν—τῶν θλιβερῶν παρέχουσι, Α′ 118, ρμα′. Τὸ ἐν τῇ «— ὑμῶν κτήσασθαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν» πῶς νοητέον, Β′ 26, ϟα′. Φεύγει τις πειρασμὸν δι′—καὶ δεήσεως, Α′ 116, ρϛ′.

Ὑπόνοια· ἀποτελέσματα πονηρᾶς—, Β′ 209, πη′.

Ὑποστάσεις· — θεῖαι, Δ′ 161, οε′. — Θεοῦ ἅγιαι, τρεῖς, Δ′ 174, ριδ′. — Θεοῦ καὶ ἐνέργεια θεία, Δ′ 173, ριβ′. — τρεῖς Θεότητος, ἀσύγχυτοι, Β′ 228, ϟε′. Θεὸς εἷς, ἐν τρισίν—ὁμολογεῖται, Β′ 17, κθ′. Ἴδια καὶ κοινὰ τῶν τριῶν—, Β′ 216, ϟθ′. Ἰδιότης—, Β′ 228, ϟζ′. Ἰδιώματα θείων—, Β′ 227, πζ′. Τρεῖς θεῖαι—, Δ′ 170, ρδ′.

Ὑπόστασις· — μία τῶν τριῶν ὑπάρχει ὁ Πατήρ, Δ′ 181, ρλβ′. — οὐσία ἐστὶν ἰδιωμάτων, Β′ 227, πζ′. Οὐσία καί —, Β′ 227, πη′.

Ὑποταγή· Γ′ 73,33, Γ′ 88,32 ἐξ., Γ′ 311, γδ′, Δ′ 218, ι′. Ε′ 99,27. — ἀνθρώπου τῷ Θεῷ καί—τῶν πάντων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῷ ἀνθρώπῳ, Γ′ 139, 23 ἐξ. —, ἀρετή, βαθμὶς μικρᾶς κλίμακος ἀρετῶν, καὶ πῶς ἐνεργεῖται, Δ′ 54, ρκ′. — δι′ ἀποταγῆς τελειοῦται, Α′ 310, μα′. — εἰς πρακτικὸν ἡσυχάζοντα, Γ′ 29,6. — Θεῷ καὶ ἀμνησικακία ἡ ἀπάντησις εἰς ἡσυχίαν καταγελωμένην, Α′ 295, ϟδ′. — καὶ θεοποιὸς ἡσυχία, Δ′ 210, ιε′. — μοναχοῦ πρὸς τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα, πῶς ὑπὸ δαιμόνων πολεμεῖται κ.λ.π., Α′ 310, μδ′, με′, μϛ′. — μοναχοῦ, Γ′ 264, ρλη′. — μοναχοῦ τῷ ἐπιστάτῃ, Γ′ 65,6. —, οὐ μοναχοῦ φιλαργύρου ἐστί, Δ′ 102,6. — τῷ θείῳ λόγῳ κ.λ.π. κατὰ φύσιν ἐστὶ τοῦ ἐν ἡμῖν λογικοῦ μέρους, Β′ 25, πγ′. Ἀνάγκη προσευχῆς καί—, Α′ 120, ρξ′, ρξα′. Ἀναγκαιότης—, Γ′ 5,32 ἐξ. Ἀποταγὴ τελεία καί—, προϋποθέσεις ἡσυχίας, Δ′ 205, ιδ′. Μισθὸς τῆς εἰς ἄκρον—, Β′ 249,17.

Μοναχοὶ ἐν—ὄντες κ.λ.π., Γ′ 16,4 ἑξ. Οἱ ἐν—πατρὸς ὄντες, τί μόνον ἐν νῷ ἔχουσι, Α′ 312, να′. Ὅτι δι'—κ.λ.π., ἱκανούμεθα ἰδεῖν ἑαυτοὺς ἐν ποίῳ τρόπῳ ἐσμέν, Γ′ 31,9 ἑξ. Περὶ —, Β′ 257, ια′. Συνθῆ καὶ βελτίστης—, πότε ἀθετοῦνται, Α′ 282, λβ′. Τίνα τά—σημεῖα, ἅτινα ἀληθῶς ὑπήκοον ποιοῦσι τὸν κατέχοντα ταῦτα, Δ′ 208, ιε′.

Ὑποτακτικός, πῶς φέρεται τῷ πνευματικῷ αὐτοῦ πατρί, ἐξ οὗ ὠφελήθη, Β′ 10 μ′, μβ′, μγ′.

Ὑποτύπωσις, μοναχική, ἔργον Εὐαγρίου μοναχοῦ, Α′ 38,1.

Ὑψηλοφροσύνη· Ε′ 101,24. —, οὐκ ἔστι διὰ προεστῶτα Μονῆς, Γ′ 174 ι′.

Ὑψηλόφρων· — καὶ κενόδοξος, ἡδέως ἀλλήλοις συναλλάσσουσι, Α′ 120, ρξδ′. — καὶ ὑπερήφανος, Β′ 292, λζ′, λη′.

Φαντασία· — ἀπρεπὴς ὡς καὶ ἡ εὐπρέπὴς ἀπόβλητοι διὰ τὸν τὴν καθαρὰν προσευχὴν ἐργαζόμενον ἡσυχάζοντα, Δ′ 258, ξε′. — ψυχῆς καὶ νοῦς, Δ′ 139, ιϛ′, ιζ′, ιη′, ιθ′. Ὅτι δεῖ τὸν νοῦν φυλάττειν ἀμέτοχον—, Δ′ 265, ο′. Περὶ κακῶν ἀπρεποῦς—καὶ περὶ εὐπρεποῦς τοιαύτης, Δ′ 258, ξδ′. Τί ἐστι—καὶ τί νόησις, Δ′ 259, ξε′.

Φαντασίαι· — αἰσχραὶ καθ' ὕπνους, οὐχ ἁμαρτίαι, ἀλλὰ τί ἐμφαίνουσι, Α′ 64, 5 ἑξ. — ἐκ δαιμόνων, Α′ 245, λζ′. — ἐμπαθεῖς ἐκ προηγηθεισῶν πράξεων, Β′ 9, ξγ′. — καὶ ὁράσεις προφητῶν, Δ′ 261, ξζ′. — οἰκεῖαι τῇ ψυχῇ καὶ τῷ νῷ, Δ′ 264, ξθ′. — πονηρῶν πνευμάτων ὑπὸ Ἰησοῦ λυόμεναι, Α′ 155, ϟβ′. Αἱ εἰκόνες πολλῶν—ἐξ ἀμελείας μετὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν παθῶν, Α′ 212,1 ἑξ. Νοῦς μὴ ἔχων—ἐν τῇ καρδίᾳ, ἕτοιμός ἐστι κινεῖσθαι πρὸς πᾶσαν θεωρίαν πνευματικήν, Α′ 155, ϟγ′. Αἰτίαι—οἱ λογισμοί, Δ′ 39, ξβ′. Περὶ τοῦ τί δεῖ ποιεῖν διὰ τὰς καθ' ὕπνους—, Β′ 245,3 ἑξ. Περί—καὶ ἐκτυπωμάτων τοῦ νοῦ καὶ περὶ σημείων ἀληθείας καὶ πλάνης, Δ′ 268, ογ′. Περί—καὶ πολλῶν καὶ ποικίλων θεωριῶν, Δ′ 261, ξζ′. Ψυχὴ καὶ καθ' ὕπνους—, Β′ 12, πθ′.

Φάραγξ· —, ἡ τῷ θανάτῳ ταπεινωθεῖσα σάρξ ἐστι, Β′ 76, λδ′. «Πᾶσα—πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται», πῶς νοητέον, Β′ 117, νγ′.

Φαραώ, Α′ 151, ξγ′, Α′ 162, ρλθ′, Α′ 201,13, Α′ 318, οη′, Γ′ 213, ρβ′, Δ′ 51, ρι′, Δ′ 51, ριδ′, Δ′ 356, ξγ′, 357, ξγ′, Ε′ 34, νη′, Ε′ 52, πϛ′.

Φάρμακα κατὰ παθῶν τῇ ψυχῇ ὑπὸ ἰατροῦ αὐτῆς ἐπιτίθενται, Β′ 20, μδ′.

Φαρράν, Β′ 63, οδ′.

Φαῦλα, ἢ ἀγαθὰ κατὰ προαίρεσιν γεγονότα ἐν τῷ θελήματι αὐτῶν ὑπάρχουσι, Β′ 42, ιγ′.

Φθόνος· Β′ 220, ο′, Δ′ 61, ρλβ′. — διαβόλου πρὸς ἄνθρωπον, Β′ 157, μη′. — δαιμόνων, Δ′ 57, ρκε′. — ἐκείνων, οἵτινες σάρκες εἰσί, Δ′ 57, ρκϛ′. —καὶ οἴησις, ἴδιον ὑπερηφανείας εἰσί, Β′ 206, ιθ′. — καὶ οἴησις παρέπονται τῇ γνώσει, Β′ 47, ξα′. — καὶ τύφλωσις, Β′ 209, πζ′. — οὐκ ἐστι δι' ἀγαπῶντα, Β′ 8, νε′. — πότε κρύπτεται ἐν σχήματι εὐνοίας, Β′ 206, θ′. — τικτόμενος ἐκ κενοδοξίας, Δ′ 104,12 ἑξ. Ἀπαλλαγὴ ἐκ—, Β′ 220, νζ′. Ἀπιστία, ἀποκύημα φιλαργυρίας καί—, Γ′ 311, νε′. Εἶδος ἐκδηλώσεως—καὶ κενοδοξίας, Α′ 103, ρκβ′. Λογισμός—, Β′ 221, ϟ′. Ὁ μισῶν διά—καὶ διαβάλλων τὸν ἀρετῇ ἀγωνιζόμενον, τίνι ὁμοιάζει, Β′ 178, ξ′. Πῶς ἀγών—καὶ ἀρετῆς, ἡ ἀγίων κακοπάθειά ἐστι, Β′ 94, ιϛ′. Περὶ σοφίας τῶν τόν—ὠδινόντων, Γ′ 343, ξγ′, ξδ′.

Φθορά· Ἀποτελέσματα τοῦ γνώμῃ τῆς καθ' ἁμαρτίαν καθαρεύοντος—, Β′ 112, ιθ′.

Φιλαδέλφεια, Δ′ σ. 3, Δ′ 4,2.

Φιλανθρωπία· — Θεοῦ, Γ′ 73,13. — Θεοῦ, κατὰ πτῶσιν ἀνθρώπου, Δ′ 153, να′, νβ′, νγ′, 154, νδ′, νε′.—φυσική, ὄργανον τοῦ τῶν ἰαμάτων χαρίσματός ἐστι, Β′ 133, λγ′. Ὅτι ἡ θεία

—μέχρις ἡμῶν φθάνει, Β′ 76, λϛ′.

Φιλαργυρία· Β′ 221, πη′, Γ′ 53,7, Γ′ 70,12, Δ′ 45, ϟα′. —, ἀξία γέλωτος κ.λ.π., Γ′ 73,36. —, εἰδωλολατρία. Α′ 67,1 ἑξ. —, ἐν τῶν τριῶν πρώτων καὶ γεννητικῶν τῶν λοιπῶν πέντε παθῶν προστατῶν, Γ′ 9,35. — καὶ κενοδοξία, αἴτια ἀσπλαγχνίας καὶ ὑποκρίσεως, Α′ 115, πζ′. —, κενοδοξία, ἡδονή, ἀποτελέσματα αὐτῶν, καὶ πῶς αὗται περικόπτονται, Α′ 102, ρδ′, ρϛ′. —, κενοδοξία, ἡδονή, τὰ τρία κακά εἰσι, Α′ 102, ρα′, ρβ′, ρε′. —κ.λ.π., οὐκ ἀφιᾶσιν εὐποιΐαν ἄσπιλον, Α′ 118, ρλη′.:— καὶ κενοδοξία, ἀλλήλων εἰσὶ γεννητικαί, Β′ 38, πβ′. — καὶ ὁ προσκείμενος αὐτῇ λογισμός, Γ′ 32,9. — μία τῶν τριῶν πρώτων, πρὸς πόλεμον κατὰ μοναχοῦ, κακιῶν, Α′ 314, ξα′, ξβ′. —, μία τῶν τριῶν ριζῶν τῶν σωματικῶν παθῶν, Β′ 233, 24-25. —, πῶς κάμπτει τὴν διάνοιαν μοναχοῦ, Α′ 66,26, ἑξ. —, ρίζα πάντων κακῶν, Α′ 66, 3, Α′ 102, ρ′, Α′ 69,33, Γ′ 9,31. — ὕλη παθῶν ἐστι, Β′ 207, λδ′. Αἰτία—, χλιαρὰ ἀποταγὴ καὶ ἀπιστία, Α′ 66,23 ἑξ. Ἀπιστία ἀφορμή—Α′ 65,31. Ἀποτελέσματα—διὰ μοναχόν, Α′ 66, 26-67,33. Ἀφορμή—ἔξωθεν ἐπέρχεται, Α′ 66,1 ἑξ. Ἀπιστία ἀποκύημα—καὶ φθόνου, Γ′ 311, νε′. Δαίμων—, εἷς τῶν τριῶν **πρωτοστατῶν**, Α′ 57, κγ′. Δαίμων—, **πῶς ἀπατᾷ**, Α′ 55, κα′. Κακά—, Δ′ 100,36 ἑξ. Λογισμός—καὶ ἕτεροι πῶς καταβάλλονται, Α′ 54, κ′. Λογισμός—, τέκνον φιλαυτίας, Β′ 35, νϛ′. Πάθος—ἐκ διεφθαρμένης προαιρέσεώς ἐστι, Α′ 66,21 ἑξ. Πόλεμος κατά—, διατί οὐκ ἀμελητέος, Α′ 66, 2 ἑξ. Πάθος—, πῶς ἐλέγχεται, Β′ 37, οε′. Τρεῖς τρόποι νόσου—καὶ πῶς ὑπὸ Γραφῶν καὶ Πατέρων κατακρίνονται, Α′ 67, 33-70,10. Τίσιν ὅπλοις νικᾶται τὸ τῆς—πνεῦμα, Γ′ 283, με′. Δαίμων—ἐκ τῶν τριῶν πρώτων τῶν ἐναντίων τῷ μοναχῷ, Α′ 44, α′. Κασσιανοῦ Ρωμαίου, περί —, Α′ 65,29 ἑξ.

Φιλάργυρος· — μοναχὸς οὐ δύναται ἡσυχάσαι τῷ μοναστηρίῳ, Α′ 67,25. — τὴν ἀρετὴν δι' εὐλαβείας ὑποκρινόμενος, δμοιάζει πρὸς Ἰούδαν προδότην, Β′ 61, ξδ′.

Φιλαρχία· Γ′ 70,15. — οὐκ ἔστι διὰ μοναχόν, Α′ 206,2 ἑξ.

Φιλαυτία· Γ′ 9,30. —, ἀρχὴ καὶ μήτηρ κακῶν, δεῖ δὲ τὰ ἐξ αὐτῆς καὶ μετ' αὐτὴν κακὰ συναποτίλλεσθαι, Β′ 97, λγ′. —, ἀρχὴ κακῶν τῇ ψυχῇ γίνεται, Β′ 211, δ′. —, ἀρχὴ πάντων παθῶν, Β′ 35, νζ′. —, ἐν τῶν τριῶν ἀρχεκάκων καὶ κακίας γεννητικῶν καὶ πῶς νικᾶται, Β′ 96, λα′, λβ′. — ἐκείνων, οἵτινες σάρκες εἰσί, Δ′ 57, ρκϛ′. — καὶ ἔκγονα αὐτῆς, Α′ 321, ϟγ′. — καλή, ποία ἐστί, Β′ 99, ν′. —, μήτηρ κακῶν, Β′ 211, α′. —, μήτηρ φιλαργυρίας, κενοδοξίας καὶ μίσους πρὸς πλησίον, Β′ 28, ζ′.—, πάντων τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν αἰτία καὶ τίνα τὰ ἔκγονα αὐτῆς, Β′ 35, νϛ′. — προηγεῖται πάντων παθῶν, Β′ 221, πϛ′. — προϋπόθεσις πάντων τῶν παθῶν, Β′ 29, η′. — πρωταίτιος κακῶν, Β′ 233, 30-31. Προϊόντα ἐκ—, τῆς τὰ πάντα μισούσης, Α′ 315, ξε′. —, τί ἐστι, Β′ 28, η′, Β′ 35, νζ′, Β′ 211, δ′. —, τί ἐστι καὶ διατί ἀπόβλητέα, Β′ 15, η′. — τίκτει σωματικὴν ἡδονὴν καὶ φόβον ὀδύνης, Β′ 99, να′. —, τί ἐστι, καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Γ′ 279, κη′. —, τροφὸς παθῶν, Δ′ 49, ρϛ′. —, φιληδονία, φιλοδοξία, ἐκδιώκουσι μνήμην Θεοῦ, Α′ 321, ϟβ′. Ἀποτελέσματα πάθους—διὰ μοναχόν, Β′ 22, νθ′, ξ′. Ἀποτέλεσμα—ἡ νέκρωσις τῆς δοθείσης ζωῆς, Β′ 97, λθ′. Διατί δεῖ προσέχειν τήν—, Β′ 22 νθ′, ξ′. Ἀποτελέσματα—, Ε′ 94,31. Διά—καὶ ἡδονῆς ἡπατήθη ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ διαβόλου, Β′ 96, λ′. Ἔλλειψις—ποιεῖ φιλόθεον τὸν μοναχόν, Β′ 44, λζ′. Οἱ τρεῖς τῆς ἐπιθυμίας λογισμοὶ ἐκ—, Β′ 221, πζ′, πη′. Τέκνα—, Α′ 173, σβ′. Χιτών—, Β′ 295, οϛ′.

Φιληδονία· Γ′ 9,30. —, ἓν τῶν τριῶν

πρώτων καὶ γεννητικῶν τῶν λοιπῶν πέντε παθῶν, Α′ 305, ι′. — ἐξορίζεται διὰ χρονίας φιλοπονίας, Β′ 215, ογ′, Β′ 217, ι′. — μία τῶν τριῶν ριζῶν τῶν σωματικῶν παθῶν, Β′ 233, 24-25. — φιλαυτία, φιλοδοξία, ἐκδιώκουσι μνήμην Θεοῦ, Α′ 321, ϛβ′. Τίσιν ἀρεταῖς καὶ ἀσκήσεσιν ἀκινητεῖ τὸ τῆς — πνεῦμα, Γ′ 283 μή′.

Φιλήδονος·—, διατί ἀγαπᾷ τὸ ἀργύριον, Β′ 29, ιη′. — μοναχός, κατὰ βάθος πῶς ἐστι, Β′ 290, ι′. —, πότε λυπεῖται ἐν ἀντιθέσει πρὸς φιλόθεον, Α′ 123, ρϛβ′.

Φιλήμων· Β. σελ. 241. — Ἀββᾶς, Β′ σελ. 240. — Ἅγιος, Γ′ 61,19, Γ′ 78,26. — ἀσκητής, Γ′ 30,31. — ἅγιος, Δ′ 238, λη′. — μέγας πατήρ, Β′ 244,10. — ὅσιος, Γ′ 5,24. Λόγος περὶ ἀββᾶ—, Β′ 242,2 ἐξ.

Φιλία·— πρὸς Θεόν, ἡ τελεία πνευματικὴ ἀγάπη, Α′ 183, οζ′. Κακὰ ὑποκριτικῆς—, Β′ 55, κε′.

Φιλιππήσιοι· Ἐπιστολὴ Παύλου πρός —, Α′ 69,14.

Φιλοδοξία· Γ′ 9,31, Γ′ 70,15. — ἓν τῶν τριῶν πρώτων καὶ γεννητικῶν τῶν λοιπῶν πέντε παθῶν, Α′ 305, ι′. —, θυρίς, δι᾽ ἧς εἰσέρχονται δαίμονες εἰς τὴν ψυχήν, Α′ 270, ϛ′. —, μία τῶν τριῶν ριζῶν τῶν σωματικῶν παθῶν, Β′ 233, 24-25. —, οὐδὲν τῶν τοῦ σώματος παραμυθεῖται, Α′ 331,32 ἐξ. —, φιλαυτία, φιληδονία ἐκδιώκουσι μνήμην Θεοῦ, Α′ 321, ϛβ′. Ἔνδειξις ὑπάρξεως νόσου τῆς —, Β′ 56, κζ′. Κακά—διὰ μοναχόν, Δ′ 102,26 ἐξ.

Φιλόθεος· Ε′ 86,18. — ἅγιος, Δ′ 267, οα′. — ἱερομόναχος, Δ′ 193,5. — Κωνσταντινουπόλεως, Ε′ 109,27,30. — Πατριάρχης, Δ′ σ. 3. — Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ε′ 107, 21. — Σιναΐτης, Β′ σ. 273, Δ′ 77, ια′. Κεφάλαια νηπτικὰ μ′, — Σιναΐτου, Β′ σ. 274. Μονή—, Δ′ σ. 30, Δ′ σ. 195.

Φιλόθεος (ἐπίθετον) . πότε λυπεῖται ὁ—ἐν ἀντιθέσει πρὸς φιλήδονον, Α′ 123, ρϛβ′.

Φίλοι·— ἡσυχαστοῦ, Α′ 40,38 ἐξ. Ποίους δεῖ εἶναι τούς—τοῦ μοναχοῦ, Β′ 220, νη′, νθ′, ξα′, ξβ′. Ποῖα τὰ χωρίζοντα τῆς τῶν—ἀγάπης, Β′ 43, κα′.

Φιλοκοσμία· Χιτών—, Β′ 295, οϛ′.

Φιλοκτημοσύνη· Κτῆσις καί—, Γ′ 15, 32 ἐξ.

Φιλόλογος, τίς ἐστι, Δ′ 58, ρκζ′.

Φιλομάθεια, διὰ μοναχόν, Α′ 109, ζ′.

Φιλονεικία·—, οὐ δι᾽ ἐπίλυσιν σκολιοῦ πράγματός ἐστι, Α′ 96, ιβ′. Ἐκρίζωσις—, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ὑποταγῆς, Δ′ 208, ιε′.

Φιλοξενία·— ὑπὸ ἡσυχαστοῦ, Α′ 38, 33-39,13. Ἀνάγκη—ὑπὸ μοναχῶν ἐξασκουμένης, Α′ 320, πε′.

Φιλοπονία·— διὰ μοναχόν, Α′ 109, ζ′. — ἐξορίζει φιληδονίαν, Β′ 215, ογ′. — χρονία, ἐξορίζει φιληδονίαν, Β′ 271, ι′.

Φίλος·— γνήσιος, ποῖός ἐστι, Β′ 38, οη′. Γνησιότης—, πότε δείκνυται, Β′ 206, κα′. — πνευματικός, Α′ 81, 16. Διατί τοῦ πιστοῦ—οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα, Β′ 51, ϛγ′, ϛδ′, ϛθ′. Ὅτι δεῖ ἔχειν τὴν δύναμιν εἰς τὸ παραβλέψαι τὸ ἐλάττωμα—, Β′ 50, ϛβ′.

Φιλοσαρκία, Δ′ 102,27.

Φιλοσοφεῖν· Ἀνάγκη — τὸν ἄνθρωπον ἔργῳ, περὶ βουλῆς ἀνθρώπου καὶ ἀνταποδόσεως Θεοῦ, Α′ 112, νγ′.

Φιλοσοφία·— ἀληθής, ἐπιδειχθεῖσα ἔργῳ καὶ λόγῳ, μόνη ἡ Χριστοῦ, Α′ 191, 17 ἐξ. — ἔμπρακτος, Γ′ 322, ϛα′. —ἐστὶν ἠθῶν κατάστασις μετὰ δόξης τῆς περὶ τοῦ ὄντος γνώσεως ἀληθοῦς, Α′ 191, 16-17. — νοητὴ τίς ἐστι καὶ πῶς δδεύεται, Α′ 158, ριε′, ριϛ′, ριζ′. — πῶς καὶ λόγῳ μόνη ὑπὸ Χριστοῦ παρεδείχθη, Α′ 191,19 ἐξ. — πρακτική, τὸν πρακτικὸν ὑπεράγω ποιεῖ τῶν παθῶν, Β′ 126, ρ′. — πρακτική, Γ′ 323, ϛϛ′. Ἀριθμὸς ἓξ, τὴν πρακτικὴν σημαίνει—, Β′ 137, νγ′. Ἡ κατ᾽ ἀρετήν—, γνώμης καὶ οὐ φύσεως ἀπάθειαν κατεργάται, Β′ 154, λϛ′. Θεωρητικῆς—τέλος ἡ ἀλήθεια κ.λ.π., Β′ 131, κϛ′. Νοῦς γνωστικὸς καὶ φιλόσοφος, πῶς τὸν Ἰούδαν ἔχει ὡς πρακτικήν—, καὶ

τὴν Ἱερουσαλὴμ θεωρητικὴν μυσταγωγίαν, Β′ 128, ια′. Ποῖον τὸ τῆς πρακτικῆς—ἔργον, Β′ 185, ϛδ′. Τίνα τὴν πρακτικήν—ἐργάζονται, Β′ 163, π′.

Φιλόσοφοι· — Ἑλλήνων, δουλεύοντες ἡδοναῖς, Α′ 190,12 ἐξ. —, τίνες ἐξ Ἑλλήνων οὐ δουλεύουσιν ἡδοναῖς, ἀλλὰ ἐπιδείξει, Α′ 190,26 ἐξ.

Φιλόσοφος·— θεῖος, τίς ἐστι, Δ′ 58, ρκζ′. —, τίς ἐστι, Δ′ 57, ρκζ′. Πᾶς — καὶ εὐσεβής, τί ποιεῖ ἐν καιρῷ τῆς διὰ τῶν παθῶν ἐπαναστάσεως πονηρᾶς δυνάμεως, Β′ 127, β′.

Φίλτρον, τῇ καρδίᾳ, ὁ ἀσκητικὸς βίος, Α′ 128,26.

Φόβοι· Δαίμονες διά—κ.λ.π. συνδεσμοῦσι τὸν νοῦν αἰσθητοῖς, Β′ 212, ιζ′.

Φόβος·— εἰς Θεὸν ἀγόθευτος καὶ ὀρθὴ πίστις, τὴν τελείαν πρᾶξιν ἀρετῆς ποιοῦσι, Β′ 184, ϛγ′. — ἐπ᾽ ἐγκλήμασι δέει τιμωρίας συνιστάμενος, Β′ 187,20. — ἐκ πίστεως γεγνώμενος, Γ′ 164,11. —, ἡδονή, ἐπιθυμία, λύπη καὶ τὰ τούτοις ἑπόμενα, ὅτι οὐ συνεκτίσθησαν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων καὶ διατί ὕστερον ὑπεισήχθησαν, Β′ 102, ξε′. — Θεοῦ, Α′ 30, γ′. — Θεοῦ ἀποκτᾶται διὰ χάριτος Χριστοῦ, Α′ 123, ϛδ′. — Θεοῦ, γενναται ἐκ πίστεως, Α′ 311, μζ′. — Θεοῦ, διατί ἰσότιμος τῇ τελείᾳ ἐστὶν ἀγάπῃ, Α′ 323, ρ′. — Θεοῦ καὶ ἀγάπη, Α′ 34, κε′, 35, κε′. — Θεοῦ καὶ πόλεμος κατὰ κακίας, Α′ 124, σε′. — Θεοῦ καὶ πτῶσις παθῶν διαφόρων, Α′ 118, ρλη′. — Θεοῦ πλησιάζει τὴν ψυχὴν Θεῷ, Α′ 280, κ′. — θείας ἀγάπης συστατικός, Β′ 187,18. — Θεοῦ διττός ἐστιν, ἤτοι ἁγνὸς καὶ οὐχ ἁγνός, Β′ 103, ξθ′. — Θεοῦ διττός, καὶ ἀποτελέσματα ἑκάστου εἴδους, Β′ 11, πα′, πβ′. — Θεοῦ μένων εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ποῖος κατέχει τοῦτον, Β′ 103, ξθ′. — Θεοῦ, τί ἀπεργάζεται ἀνθρώπῳ, Β′ 214, ξγ′. — Θεοῦ, τίκτει ἐγκράτειαν, Β′ 4, β′. — Θεοῦ, Γ′ 16,20, Γ′ 174, ια′, Γ′ 175, ιβ′. — Θεοῦ ἁγνός, οὐδέποτε ἀποβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ κόσμου, Γ′ 161,18 ἐξ. — Θεοῦ εἰσαγωγικὸς καί—Θεοῦ τέλειος, Γ′ 117,31 ἐξ. — Θεοῦ καὶ ἔρευνα Ἁγ. Γραφῶν, Γ′ 97,21 ἐξ. — Θεοῦ καὶ τήρησις ἐντολῶν αὐτοῦ, Γ′ 114,30 ἐξ. — θεῖος, Δ′ 255, νη′. — θεῖος, τρόμον οὐκ ἔχει καὶ διαιρεῖται εἰς τρία, Δ′ 69, ϛ′. — Θεοῦ, Δ′ 4,25. — Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶδός τι ἁγνισμοῦ φέρει τοῖς ἀγωνιζομένοις, Α′ 244, λε′. — κολάσεως, τίκτει λύπην κατὰ Θεόν, Β′ 214, οα′. — Κυρίου, κρατεῖ ἐπιθυμιῶν, Β′ 212, ιη′. — καὶ ἀγαθὰ τούτου ἀποτελέσματα, Γ′ 309, μη′, 310, μθ′. — κολάσεως κ.λ.π., Γ′ 325, ϛθ′. — Κυρίου ἱκανοῖ μοναχὸν μὴ φοβεῖσθαι τὰς ὁρμὰς δαιμόνων καὶ πονηροὺς ἀνθρώπους, Γ′ 245, γα′, 246, γβ′. —, πίστεως υἱός, ἐντολῶν γομεύς, Β′ 313, ρλζ′. — ταπεινόφρονος, Γ′ 118,12 ἐξ. Ἀποτελέσματα διὰ νοῦν,—Θεοῦ καὶ πόθου, Β′ 259, κβ′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, Β′ 7, μη′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ καὶ εὐσεβείας, Β′ 250,32 ἐξ. Ἀποτελέσματα—κολάσεως, Β′ 4, γ′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, Γ′ 117,9 ἐξ. Δεσμὰ ψυχῆς διά—κολάσεως, Γ′ 248, ξε′, ξϛ′, ξζ′. Διά—Θεοῦ ἡ ἔναρξις τηρήσεως ἐντολῶν Θεοῦ, Γ′ 20,14 ἐξ. Ἐπιθυμία σοφίας καταφρονεῖ—, Β′ 212, ιθ′. Ἔλλειψις—ἀποτέλεσμα μεγάλης πίστεως, Γ′ 115,15 ἐξ. Λογισμός—Θεοῦ καὶ δικαιωτηρίων, Β′ 249,9 ἐξ. Περὶ χαρᾶς καί—μοναχοῦ, Α′ 273, ιδ′. Πῶς ὀρθῶς δεῖ νοεῖν τὸν Θεοῦ—, Α′ 323, ρ′. Περὶ πνεύματος — Θεοῦ, ἑτέρων ἓξ πνευμάτων, γνωρισμάτων αὐτῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν κατέχοντα ταῦτα, Β′ 133, λη′-134, μ′. Πῶς ἡ σοφία ἀρχὴ ἐστι καί—διὰ τὴν ἑκάστου σωτηρίαν, Β′ 139, ξ′, ξα′. Πῶς ὁ—Θεοῦ τὸ κατ᾽ ἐνέργειαν πρῶτον ἀγαθόν, ἀρχὴ σοφίας ἐστί, Β′ 134, μα′. Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ—, Δ′ 329, με′. Περὶ τοῦ τελείου τῶν τελείων—πρὸς Θεόν, Δ′ σ. 220. Περὶ τοῦ—πρὸς Θεὸν τῶν ἀρχαρίων, Δ′ σ. 219. Περί—ἡσυχά-

ζοντος, Δ′ 275, πα′, 276, πα′. Περί—Θεοῦ διττοῦ,— ἀρχαίων καί—τελείων, Δ′ 219, ιζ′. Σημεῖον πρώτου—ἀρχαίων καὶ σημεῖον τελείου—τελείων, Δ′ σ. 220. Ταπείνωσις καὶ ἀγνός—Θεοῦ, Γ′ 162,23 ἑξ. Χάρισμα—Θεοῦ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Γ′ 321, πη′, πθ′.

Φοβούμενοι, προκόπτοντες καὶ τέλειοι, αἱ τρεῖς βαθμίδες τῶν πιστῶν καὶ ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστης, Β′ 103, ξη′.

Φόνος· Ἀποτελέσματα—, Δ′ 121,11 ἑξ.

Φραγμός· Τί ἡ Ἁγ. Γραφὴ ἐννοεῖ διὰ τῆς λέξεως—, Β′ 160, ξδ′.

Φρέαρ Ἰακώβ, ὕδωρ, βάθος καὶ ἄντλημα αὐτοῦ τί συμβολίζουσι, Β′ 114, κθ′.

Φρόνημα·— παραληφθὲν καὶ κρατηθὲν ἀνεπισκέπτως, εἰ εὐσεβέστερόν ἐστι τοῦ—παραληφθέντος καὶ συγκριθέντος τῇ ἀληθείᾳ, Α′ 112, νε′. Πτωχεία ἐν—, τί ἐστι καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Δ′ 108, 26-109,15.

Φρόνησις·—, ἕτερον λόγου σοφίας, Α′ 101, πβ′. — ἡ γνῶσις, μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, τῶν ἐκ τῆς ψυχῆς γεννωμένων κ.λ.π., Γ′ 26,21 ἑξ. — ἡ διόρασις, ἡ φυσικὴ γνῶσις, Γ′ 163,9. — καὶ σοφία, Α′ 328,37 ἑξ. — κατὰ Θεόν, Γ′ 38,18. —, μία τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν, Β′ 280, ιη′. —, μία τῶν τεσσάρων ψυχικῶν ἀρετῶν, Β′ 232,14. — μία, τῶν τεσσάρων καθολικῶν ἀρετῶν, Δ′ 44, πζ′. — τῇ φύσει ἄτμητος, τέμνεται εἰς διαφόρους τομάς, Β′ 291, κδ′. —, τί ἐστι τῷ τῆς διανοίας κόσμῳ καὶ τί αὐτῇ ποιεῖ, Β′ 185, ϟε′. —, τί λέγεται, Β′ 238,1. — ψυχῆς, Β′ 293, νβ′. Ἔργον—, ποτόν ἐστι, Α′ 147, λδ′. Περί—, μιᾶς τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, Γ′ 149,3 ἑξ., 13 ἑξ. Τίνα γεννῶνται ἐκ—, ἤτοι ἐκ γνώσεως, Γ′ 14,10 ἑξ.

Φρόνιμοι·— ἀληθῶς, τίνες εἰσί, Α′ 106, ροϛ′. — εἰς τὰ κατὰ φύσιν ὀλίγοι, εἰς τὰ παρὰ φύσιν πολλοί, Β′ 291, κε′. — κατὰ διάφορα εἴδη, Β′ 291, κγ′.

Φρόνιμος· Πῶς ὁ ἄφρων φέρεται, τί πράττει, πῶς δὲ ὁ—, Β′ 8, να′.

Φροντίς, ἐπὶ Κύριον ἐπιρρίπτεται, Γ′ 61,29.

Φυγή· Καρποί—μοναχοῦ, Δ′ 4.10 ἑξ. Ὅτι διὰ τῆς—κ.λ.π., ἱκανούμεθα ἰδεῖν ἑαυτοὺς ἐν ποίῳ τρόπῳ ἐσμέν, Γ′ 31,6 ἑξ.

Φύσεις· Δύο — Χριστοῦ, ἀσυγχύτως ἡνωμέναι, ὁμολογητέαι, Β′ 216, ϟε′, ϟϛ′.

Φύσις·— ἀνθρώπου, πῶς ἐδημιουργήθη κατ᾽ ἀρχὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ διατί κατετμήθη, Β′ 98, μϛ′. — ὁρωμένων, συμβολιζομένη διὰ φρυγάνων, ἃ συνέλεξεν ὁ Παῦλος κατὰ τὸ ναυάγιον αὐτοῦ, Β′ 113, κγ′. — πῶς οὐχ ἁμαρτίας αἰτία, Α′ 66,10 ἑξ. — πενταδική, Β′ 64, οθ′. — πᾶσα καί—θεία, Δ′ 162, οη′. Ἀποκατάστασις —, ἁπαθῶς πρὸς ἑαυτὴν οὖσης, δῶρον σαρκωθέντος Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, πῶς νοητέα, Β′ 189, 29-34. Διατί δεῖ πονῆσαι τήν—, Β′ 95, κε′. Ἔκβασις τῶν κατά—, τί ἐστι, Β′ 151, ιθ′. Ἕνωσις γνώμης τῷ λόγῳ τῆς—, Β′ 199,25 ἑξ. Ἴδιον θείας—τὸ γενναῖν, Δ′ 169, ϟϛ′. Ὅτι διάφορα εἰσίν, ἡ θεία — καὶ ἡ θεία ἐνέργεια, Δ′ 169, ϟϛ′-ρ′. Πάθος καί—κατὰ τὸν τοῦ εἶναι λόγον οὐδαμῶς συνυπάρχουσι, Β′ 172, κη′. Περὶ μυστηρίου σαρκώσεως Θείου Λόγου, διαφορᾶς —ἐν Χριστῷ κ.λ.π., Β′ 159, νϛ′, νζ′, νη′, νθ′. Πῶς ἐμφαίνεται ὅτι τῆς—καὶ τῆς χάριτος οὐκ ἔστιν εἷς καὶ ὁ αὐτὸς λόγος, Β′ 113, κ′. Περὶ θείας, ὑπερουσίου, ὑπεραγάθου, ὑπερθέου—, Δ′ 170, ρϛ′, 171, ρζ′. Τί συμβαίνει ὅταν ἡ—ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχῃ χρονικῶς καὶ ὅταν ἐν τῷ Θεῷ γίνηται, Β′ 176, μη′. Τί συμβαίνει τῇ—ὅταν αὕτη τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον κατ᾽ ἐνέργειαν διέρχηται, Β′ 176, μζ′. Χαλεπὸν τήν—μετακινηθῆναι, Α′ 221,19.

Φυσίωσις, διὰ τύπους ἀληθείας, Β′ 110, γ′.

Φυσών, Δ′ 32, ι′.

Φυτά· Ὅτι οὐκ εἰσιν ἔμψυχα τά—, Α′ 26, ρξϛ′.

Φῶς·— Ἁγίας Τριάδος, πρὸς ὃ φέρεται ὁ ἄνθρωπος, Β′ 264, μϛ′. — αἰσθητὸν καὶ νοερόν, Β′ 296, π′. — ἀληθινόν, κατοπτευόμενον, Γ′ 201, οδ′. — ἀγέννητον, Δ′ 189,17. — Ἁγίας Τριάδος ἐπιγιγνόμενον κατὰ καιρὸν προσευχῆς, Δ′ 111,21 ἑξ. — Ἁγίας Τριάδος καὶ καθαρότης νοῦ, Δ′ 112,4 ἑξ. — ἀληθινόν, τῷ καθαρθέντι τὴν καρδίαν, Δ′ 272, οϛ′. — ἀπρόσιτον, Δ′ 271, οϛ′. — ἄυλον καὶ θεῖον, ἀποτέλεσμα χάριτος Ἁγ. Πνεύματος, Ε′ 105,10. — γνώσεως Θεοῦ, Γ′ 245, μη′. — γνώσεως Θεοῦ καθάπερ φωτεινὴ νεφέλη ἐπισκιάζουσα τὴν ψυχήν, Δ′ 8,3. — διδόμενον τῷ πιστῷ ὑπὸ Θεοῦ, Δ′ 360, ξζ′. — ἐκλάμπει καθαρθεῖσαν συνείδησιν κ.λ.π., Β′ 282, κδ′. — πληροῦται ὁ νοῦς κ.λ.π., Γ′ 279, κϛ′. — ἐπιλάμπον ἐν καιρῷ προσευχῆς, Γ′ 268, ργ′. — θεῖον καὶ τὸ «καθ᾽ ὁμοίωσιν», Α′ 266, πθ′. — θεῖον καὶ σχολὴ ἐν θεωρίᾳ, Β′ 241, 12. — θείας ἐλλάμψεως τῆς πιστευούσης ψυχῆς, τί ἐστι, Γ′ 229, ρλη′. — θεῖον, Γ′ 257, ρϛ′, Γ′ 296, ϟϛ′. — θεῖον ἀναγκαῖον διὰ τὸ τὰ θεῖα φθέγγεσθαι, Γ′ 297, ϟθ′. — θεῖον ἐν ᾧ ἁρπαγήσονται οἱ δοξασθέντες ὑπὸ Θεοῦ, Γ′ 196, ξγ′. — θεῖον ἐν προσευχαῖς, Γ′ 295, ϟδ′. — Θείου Πνεύματος, πότε ἀποχωρεῖ ἐξ ἡμῶν, Γ′ 309, μζ′. — θεῖον, τίνα ψυχὴν αὐγάζει, Γ′ 320, πϛ′. — θείας χάριτος, Δ′ 213, β′. — θεῖον, Δ′ σ. 196. — θεῖον, ἡ ὄντως ζωή, Δ′ 113,8 ἑξ. — θεῖον καὶ ἀπόκτησις τελείας ἀγάπης, Δ′ 111, 36 ἑξ. — θεῖον τῇ ψυχῇ, Δ′ 278, πε′. — Θεοῦ λάμπει ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν, Δ′ 361, οβ′. — θεῖον εἰς ἄνθρωπον, Ε′ 107,2. — ἴδιον κ.λ.π., ἐν οἷς εὑρίσκεται νοῦς ἀπαλλαγεὶς παθῶν, Β′ 218, κθ′. — Κυρίου, εἰς ὃ νοῦς τέρπεται, Α′ 161, ρλα′. — καλοῦ διάγνωσις, Β′ 166, ϟη′, 167, ϟθ′. — καὶ ἔλλαμψις ἐν προσώπῳ Μωυσέως, Γ′ 229, ρλζ′. — καὶ ζωὴ καὶ εἰρήνη τὸ Πνεῦμα, Γ′ 337, μϛ′. — καὶ πηγὴ ὁ Θεός, Γ′ 326, α′. — καὶ πῦρ χάριτος πῶς οἰκονομοῦνται ἀνθρώπῳ, Γ′ 209, ϟβ′. — λάμπον εἰς τὰς καρδίας, Δ′ 357, ξγ′. — μακάριον Θεότητος αὐγάζει λογισμὸν ὅταν οὗτος ἀσχημάτιστος ἐκ πάντων γένηται, Α′ 154, πθ′. — μὴ καταληφθὲν ὑπὸ σκοτίας, πῶς νοητέον, Α′ 260, π′. — μακάριον τῆς Θεότητος, πότε αὐγάζει τὴν καρδίαν, Δ′ 258, ξε′. — νοῦ, Α′ 183, οδ′, οε′. — ὁ Θεός, Δ′ 161, οζ′. — ὁρώμενον, ὅταν οὐ ζητῆται, Δ′ 257, ξα. —, οὗ ὁ νοῦς ἀντιλαμβάνεται, Δ′ 192, 21 ἑξ. — πνευματικόν, ἀπαραίτητον διὰ τὴν πνευματικὴν θεωρίαν, Β′ 150, ιζ′. — Σωτῆρος, ἐποπτευόμενον, Α′ 52, ιδ′. — σβεννύμενον, ἕξεως δίχα, Β′ 163, πβ′. — ὑπὸ Ἰησοῦ πᾶσι χαρισθέν, ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὸ πάντων λαμβανόμενον, Β′ 225, μϛ′. Ἄνθρωποι ἀμέτοχοι τοῦ κατ᾽ ἐπίγνωσιν—, Β′ 161, ο′. Ἀποτελέσματα διὰ μοναχόν, ἔνδον αὐτοῦ ἔχοντα τό—τοῦ Παναγίου Πνεύματος, Γ′ 249, ξη′. Ἀποτελέσματα ἐλλάμψεως ταῖς ψυχαῖς τοῦ πρώτου—, Γ′ 331, κα′. Ἀναπνοή—, Δ′ 111,26. Ἀποτελέσματα—εἰς νοῦν καθαρὸν κ.λ.π., Δ′ 112,5 ἑξ. Ἀρεταὶ τρεῖς, χορηγοῦσαι—τῷ νῷ διὰ παντός, Δ′ 274, οη′. Διατί οὐ δύναται ἀφώτιστον ψυχὴν καθαρθῆναι οὐδὲ πρὸς τὸ θεῖον — ἀναβιβασθῆναι, Α′ 326,6 ἑξ. Διάγνωσις ἐλλαμφθέντος—τῇ ψυχῇ, εἰ ἐστιν ἐκ Θεοῦ ἢ Σατανᾶ, Δ′ 88,12 ἑξ. Ἔλλαμψις ἐπουρανίου φωτὸς ἀνθρώποις, Γ′ 228, ρλζ′. Ἔλλαμψις θείου—, Γ′ 269, ργβ′. Ἔλλαμψις—τῷ Παύλῳ, Γ′ 230, ρλθ′. Ἕνωσις ψυχῆς τῷ ἐπουρανίῳ—, Γ′ 230, ρμ′. Ἐνοίκησις τοῦ ἐνυποστάτου—τῆς χάριτος τῷ ἡσυχάζοντι, Δ′ 252, ξ′. Ἡ μετὰ τοῦ πρώτου—συνάφεια καὶ ἀγάκρασις, τρίτη βάσις τοῦ προκόπτοντός ἐστι, Γ′ 333, λα′. Θεωρία δόξης τοῦ ἑνὸς καὶ πρώτου—, Γ′ 338, μη′. Θεωρία

θείου—, Γ′ 308, μγ′. Θεωρία πνευματικὴ καὶ ἐπιφάνεια—, Δ′ 375,28 ἑξ. Λόγος Θεοῦ, πῶς ἐστιν ὁμοῦ λύχνος καί—, Β′ 115, λθ′. Μέθεξις —, Β′ 226, νε′. Μετουσία ἀπροσίτου—, Γ′ 298, β′. Μέγιστα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς καταξιώσεως τοῦ θείου—, Δ′ 112,5 ἑξ. Ὀργὴ ἐμποδίζει δεκτικότητα θεωρίας θείου—, Α′ 70,17. Οἱ ἔξω θείου — οὐ δύνανται ἰδεῖν τὰ ἐν αὐτῷ θαύματα, Γ′ 257, ρε′. Ὅρασις ἀδύτου—, Γ′ 241, κε′. Ὅρασις—σφαλερά, Ε′ 82,18 ἑξ. Πότε ὁ νοῦς ἄρχεται ὑπὸ τοῦ θείου—πυκνῶς ἐνεργεῖσθαι καὶ πῶς ἡ ἐνέργεια αὕτη, Α′ 246, μ′. Παρουσία νοητοῦ—συναγωγός ἐστι καὶ ἑνωτικὴ τῶν φωτιζομένων καὶ τελειωτική, ἐπιστρεπτικὴ πρὸς τὸ ὄντως ὂν κ.λ.π., Β′ 182, πβ′. Περὶ μοναχοῦ, θέλοντος ἐν μεθέξει τοῦ θείου—γενέσθαι, Β′ 251,22 ἑξ. Ποία ἡ λάμψις τοῦ ἀληθοῦς—, Β′ 251, 30-36. Πότε ὁ νοῦς ὑπό—καταλάμπεται; Β′ 4, ι′. Παρουσία θείου—, ἕνωσις ψυχῶν αὐτῇ κ.λ.π., Γ′ 331, κ′. Πλήρωσις ὑπὸ —ἀρρήτου, τίνος δηλωτικόν ἐστι, Γ′ 331, κγ′. Περὶ τοῦ ἐν Θαβώρ—, Δ′ 190,40 ἑξ. Περὶ τοῦ ἐν Θαβώρ—, ὅτι οὐκ οὐσία Θεοῦ ἦν, ἀλλ᾽ ἄκτιστος ἔλλαμψις, Δ′ 185,ρμϛ-187,ργ′. Περί—θείου καί—ψευδοῦς, Δ′ 257, ξγ′. Πίστις ἡ ἐκ τοῦ—τῆς χάριτος ἀνατέλλουσα, Δ′ 214, Β′. Τὸ ἐν σχήματι—φαινόμενον τῷ μοναχῷ, ἐκ τῆς ἐχθροῦ κακοτεχνίας γίνεται, Α′ 246, μ′. Τελείωσις νοῦ καὶ περίλαμψις αὐτοῦ ὑπὸ θείου—κ.λ.π., Β′ 251,5 ἑξ. Τί ἐκ—Πνεύματος ἐκπηγάζουσι, Γ′ 337, μϛ′. Τὸ πλησιάζειν τῷ πρώτῳ—, Γ′ 336, μδ′. Τί σκέπτεται δι᾽ ἑαυτὸν ὁ θεωρήσας τὴν χάριν τοῦ—, Δ′ 257, ξβ′. Ὑποστατική, πνευματικὴ θεωρία—, Δ′ 53, ριη′. Χάρις ἁγίου—, πῶς ἐνεργεῖ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν πνευματικῶν ἐνεργειῶν μοναχοῦ καὶ πῶς μετὰ ταῦτα, Α′ 265, πη′. Χρῆσις—διὰ πνευματικὴν ἄνοδον καὶ δυνάμεως πνεύματος, Δ′ 111, 6 ἑξ. Ὦ ἐδόθη χάρις, ἐδόθη καί—νοερόν, Β′ 212, κδ′.

Φωστῆρες, τρεῖς, μεγάλοι, Βασίλειος, Χρυσόστομος, Γρηγόριος, Γ′ 61, 4-5.

Φωτική, ἐν παλαιᾷ Ἠπείρῳ, Α′ σ.234.

Φώτιος· Α′ σ. 95, Β′ σ. 254. — Μέγας, Α′ σ. 60, Α′ σ. 175, Α′ σ. 234, Α′ σ. 275, Β′ σ. 2.

Φωτισμός· — ἀγγέλων ἀλλήλοις, Γ′ 58, 19 ἑξ. — ἐνυπόστατος τελείου, Δ′ 241, μα′. — καρδίας, Β′ σ. 315, σ. 316. — κ.λ.π. μεταδιδόμενος ὑπὸ ἁγίων δυνάμεων ἀλλήλαις καὶ ἀνθρώποις, Β′ 32, λγ′. Πίστις καί—, Γ′ 127,2. Περὶ ἀληθοῦς—, Δ′ 290, ϛε′. Περὶ θείου—, Δ′ 327, μβ′. Προσοχὴ μεγάλη θεωρητικοῦ κατὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν τόν—, Δ′ 372,5 ἑξ. Ταπείνωσις καὶ φωτισμός, Γ′ 94,9 ἑξ. Χάρις—καὶ δεκτικότης ἀνθρώπου, Β′ 149, ιβ′, ιγ′. Ψυχῆς κάθαρσις,—καὶ τελείωσις, τρία εἰσὶν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα τριῶν ἐντολῶν, Δ′ 204, ι′.

Φωτιστική, ἡ δευτέρα τάξις τοῦ προκόπτοντος εἰς τελειότητα, Γ′ 335, μα′, 336, μγ′.

Χαλδαῖοι· γῆ—σύμβολον τοῦ ἐμπαθοῦς ἐστι βίου, Β′ 78, μη′.

Χάμ, Γ′ 6.14, Δ′ 122,3.

Χαυμενγία καὶ λοιπὴ ἄσκησις, ἀπαραίτητος δι᾽ ἡσυχαστήν, Α′ 314, ξ′.

Χαναάν, Γ′ 6.13, Γ′ 34,28.

Χαρά· Β′ 296, πζ′, Γ′ 25,24, Δ′ 28,7. — ἄρρητος, Γ′ 335, λη′. — εἰσαγωγός, διάφορος τελειοποιοῦ—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Α′ 251, ξ′. —, ἔνδειξις ἀληθοῦς προσευχῆς, Α′ 189, ργγ′. — ἐν τοῖς πειρασμοῖς, Γ′ 123, 21 ἑξ. — καὶ ἀγαλλίασις νοῦ εἰς θεωρίαν Θεοῦ ἀνηγμένου, Ε′ 33, να′. — η′. Λύπη καί—ἀγωνιζομένου μοναχοῦ, Γ′ 132,23 ἑξ. — μοναχοῦ ἐπὶ ψυχῆς ἀπαθείᾳ, Γ′ 318, π′. Ἀτρεψία νοῦ καὶ ἀνεκλάλητος—, Β′ 70, η′. Λύπη καί—ἀγωνιζομένου μοναχοῦ, Α′ 282, λ′. Περί—καὶ φόβου μοναχοῦ, Α′ 279, ιδ′. Περὶ χάριτος, —καὶ λύπης, Α′ 255, ξθ′. Ποία—,

ἐγγινομένη τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι, ὑπόμνησίς ἐστιν ἁπλανὴς τῆς ἀφθάρτου βιοτῆς, Α′ 241, κε′. Περὶ πνευματικῆς—, Γ′ 153,16 ἑξ. Πλήρωσις ὑπὸ — τῆς καρδίας, τίνος δηλωτικόν ἐστι, Γ′ 331, κγ′. Τίνα τῇ ψυχῇ ποιοῦσι λύπην ἤ—, Β′ 148, ζ′.

Χάρις· Δ′ 74, ε′. —, ἁγιασμὸς καὶ ἔργα, Α′ 110, κδ′. — Ἁγ. Πνεύματος ἀναλλοίωτός ἐστι, Α′ 116, ριε′. — Ἁγ. Πνεύματος ἐνεργεῖ τῇ καρδίᾳ, Α′ 119, ρμθ′.—Ἁγ. Πνεύματος καὶ ἀγαθοῦ ποίησις, Α′ 113, νθ′. — ἁγίου φωτός, πῶς ἐνεργεῖ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας τῶν μοναχῶν καὶ πῶς μετὰ ταῦτα, Α′ 265, πη′. — Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνενδοίαστος πληροφορία περὶ τῶν ἐλπιζομένων, Β′ 263, μδ′. — ἀπόκρυφος μυστικῆς Θεολογίας, Β′ 149, ιδ′.—Ἁγ.Πνεύματος,Γ′255, ϛη′.— Ἁγίου Πνεύματος, ἁρραβὼν ταῖς ψυχαῖς δίδοται, Γ′ 250, οϛ′. — Ἁγίου Πνεύματος, λαμβανομένη ἐν θεωρίᾳ καὶ γνώσει, Γ′ 252, πδ′. — Ἁγ. Πνεύματος συμβολιζομένη δι᾽ ἐνδύματος γάμου, Γ′ 211, ϛη′. — ἀνοίγουσα ὀφθαλμοὺς ψυχῆς, Γ′ 33, 26. — ἄνωθεν, Γ′ 113,4 ἑξ. — ἁγία, τί ποιεῖ ἡμῖν, Δ′ 111,25 ἑξ. — Ἁγ. Πνεύματος καὶ τήρησις ἐντολῶν, Δ′ 199, δ′. — Ἁγ. Πνεύματος τελεία, τοῖς βαπτισθεῖσι δωρηθεῖσα, Δ′ 201, ϛ′, ζ′. — Ἁγ. Πνεύματος, ἐρχομένη τῷ ἀνθρώπῳ παύει τὴν προσευχήν, Ε′ 105,5 ἑξ. — Ἁγ. Πνεύματος τηρεῖ τὸν νοῦν, Ε′ 91,16. — βαπτίσματος, φυλάσσεται δι᾽ ἐντολῶν Χριστοῦ, Γ′ 7,14 ἑξ. — Δεσπότου ἐστὶν ἡ βασιλεία οὐρανῶν καὶ οὐχὶ μισθὸς ἔργων, Α′ 109, β′, 153, οθ′.—δι᾽ ἔργα, ἐπὶ Κύριον κυλιόμενα, Α′ 170, ρπδ′.—δωρουμένη ὑπὸ Χριστοῦ τοῖς πιστεύουσι, Α′ 110, κα′. — δευτέρα Θεοῦ, ἡ μετάνοια, Γ′ 13,21 ἑξ. — διὰ τῆς Χριστοῦ παρουσίας διηνοίχθη τοῖς πιστεύουσι, Γ′ 223, ρκζ′. — ἔξω ἀνθρώπου πρὸ βαπτίσματος, μετὰ δὲ ἐντὸς εἰσέρχεται, ἐξέρχεται δὲ ὁ Σατανᾶς, Α′ 258, οϛ′. — εἰς γνῶσιν θείαν ἀνάγει, Γ′ 68,37. — ἐκδιώκεται ὑπὸ τῆς οἰήσεως, Γ′ 142,12. — ἐρρίζωται τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ σύνεστι, Γ′ 209, ϛβ′. — ἐνοικοῦσα ἁγίοις, οὐ κτιστή ἐστι, Δ′ 114,32 ἑξ. — ἡ πίστις καὶ ἡ ἐνεργουμένη προσευχή, Δ′ 53, ριθ′. — θεία, προσαρμόζεται ἡμῖν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, Α′ 259, οη′. — θεοπρεπῶς ἐγείρουσα συνείδησιν, Α′ 113, ξβ′. — Θεοῦ, Α′ 283, λζ′. — Θεοῦ ἀπαραίτητος, πρὸς πτῆσιν εἰς ἁγιωσύνην, Α′ 63,35 ἑξ. — Θεοῦ διὰ βαπτίσματος κατασκηνοῦσα τῷ βάθει τῆς ψυχῆς, ἤτοι εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς, Α′ 259, οθ′. — Θεοῦ ἐγκρυπτομένη τῷ νῷ, πότε ἐνεργεῖ, Α′ 258, οζ′. — Θεοῦ καὶ πόλεμος ἡμῶν κατὰ κακίας, Α′ 124, σε′. — Θεοῦ, μελλούσης ὀργῆς ρυομένη, Α′ 119, ρμϛ′. — Θεοῦ πῶς διττῶς ἐνεργεῖ ἐν τῷ βαπτισθέντι, πρῶτον ἐπὶ τοῦ «κατ᾽ εἰκόνα » καὶ δεύτερον ἐπὶ τοῦ «καθ᾽ ὁμοίωσιν», Α′ 265, πθ′. — Θεοῦ, φρουροῦσα τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, Α′ 92,4. — Θείου Πνεύματος οὐκ ὠγιόν ἐστι, Β′ 265, νβ′. — Θεολογίας, Β′ 226, ξβ′. — θεώσεως, Β′ 133, λϛ′. — θεία, ὡς καὶ ἡ ἐναντία δύναμις οὐκ ἀναγκαστικὴ ἀλλὰ προτρεπτική ἐστι, Γ′ 219, ριη′. — Θεοῦ δίδει τὴν νίκην, Γ′ 15,10. — Θεοῦ ἐστι πᾶσα γνῶσις, ἀρετὴ καὶ ἰσχύς, Γ′ 17,14. — Θεοῦ καὶ κοινὴ πάντων μήτηρ, Γ′ 21,31. — Θεοῦ καταρτίζουσα, Γ′ 203, οζ′. — θεία καὶ ἐνέργεια ἄκτιστος, Δ′ 158, ξη′, 161, οδ′. — θεοποιὸς ἄκτιστος (ἐνέργεια) Θεοῦ ἐστι, Δ′ 189,15 ἑξ. — θεώσεως, Δ′ 190,3 ἑξ. — καὶ ἁμαρτία πῶς ὁμοῦ εὑρίσκονται ἐν ἀνθρώπῳ, Α′ 260, π′. — καὶ αὐτεξούσιον, Α′ 264, πε′. — καὶ ταπεινοφροσύνη, Α′ 270, ϛε′. —κεκρυμμένη τοῖς βαπτισθεῖσι, πότε τὴν παρουσίαν αὐτῆς ἐμφαίνει, Α′ 263, πε′. — κρύπτει τὴν ἑαυτῆς παρουσίαν ἐπὶ τῶν βαπτιζομένων, Α′ 263, πε′. — καὶ ἁμαρτωλότης, ἐνεργοῦσαι ἀνθρώπῳ, πῶς νοητέαι, Γ′

202, οε′, οϛ′. — καὶ προσπάθεια πορίζουσι τὴν σωτηρίαν, Γ′ 171, α′. — λαμβανομένη ὑπὸ ἀνθρώπων, ἢ ἐγκυμονεῖται ὑπ᾽ αὐτῶν ἢ ἀποβάλλεται κ.λ.π., Δ′ 32, ιβ′. — μυστικῶς λαμβανομένη ὑπὸ ὀρθοδόξως βαπτισθέντος, Α′ 115, ϟβ′. — Νέας Διαθήκης τῷ τῆς Παλαιᾶς κέκρυπται γράμματι, Β′ 66, πθ′. — Παναγίου Πνεύματος ἐπιδημεῖ τῇ κατὰ φύσιν εὑρισκομένῃ ψυχῇ, Α′ 305, ζ′. — Πνεύματος ἐπαγθεῖ καὶ ταῖς σκυθρωποτέραις καταστάσεσι, Α′ 280, ιθ′. — πρό—, ἡ ἀληθὴς γνῶσις, Α′ 114, πα′. — παντελῶς ἀπαλαίωτός ἐστι, Β′ 66, πθ′. — παρὰ Θεοῦ, τίνων ἀποτέλεσμά ἐστι, Β′ 206, ιγ′. — πνεύματος φωταγωγεῖ, Β′ 75, λγ′. — πνεύματος, Γ′ 343, ξγ′, ξδ′, Γ′ 351, πϛ′. — πνεύματος, ἀπαραίτητος, Γ′ 197, ξε′, ξϛ′. — πνεύματος, διάφορα τελοῦσα τῇ καρδίᾳ τῶν τέκνων Θεοῦ ἀνθρώπων, Γ′ 207, πθ′. —πνεύματος, ὅταν βασιλεύσῃ, τί ποιεῖ, Γ′ 13,38 ἐξ. — πνεύματος, πότε παραμένει τῇ ψυχῇ, Γ′ 252, πγ′. —, πῶς πρὸς τὸ συμφέρον ἀνθρώπῳ οἰκονομεῖ, Γ′ 210, ϟε′. — πνεύματος, Δ′ 310, κβ′. — πνεύματος, δι᾽ ἕξιν ἀρετῶν, Δ′ 44, πϛ′. —, πότε ἄρχεται ἐπιζωγραφεῖν τὸ «κατ᾽ εἰκόνα» καὶ «καθ᾽ ὁμοίωσιν», Δ′ 111, 30 ἐξ. — Παναγίου Πνεύματος, τὸ ἔλεος Θεοῦ ἐστι, Ε′ 71,19 ἐξ. —, συγχώρησις ἁμαρτιῶν καὶ ἐλευθερία ἐκ παθῶν, Β′ 210, ρα′. — συγκαλύπτεται ὑπὸ παθῶν καὶ μεριμνῶν βίου, Δ′ 201, ϛ′. — συνεργός, Δ′ 15, θ′. — ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν, ἁρμοζούσας ταῖς ἀρεταῖς, τὰς ἐνεργείας χαρίζεται, Α′ 117, ριϛ′, ριζ′. — τοῖς Χριστῷ βαπτισθεῖσι μυστικῶς δεδώρηται καὶ κρυφίως βοηθοῦσα οὐ παύεται, Α′ 113, ξα′. — τελεία, Γ′ 250, οδ′. — τοῦ πνεύματος, Δ′ 370,1. — ὑπὲρ φύσιν ἐστί, Γ′ 163,23. — φωτισμὸς καὶ δεκτικότης ἀνθρώπου, Β′ 149, ιβ′, ιγ′. — φωτιστικὴ πνεύματος, Δ′ 33, με′. — Χριστοῦ ἀπάντησις γνώσεως ἀληθείας καὶ φόβου Θεοῦ, Α′ 123, ρϟδ′. — Χριστοῦ, ἥτις ἐστὶν ἀρραβὼν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος τί παρέχει ἡμῖν, Β′ 49, οζ′. — Χριστοῦ, Γ′ 43,32, Γ′ 115,11. —, χορηγουμένη μυστικῶς καὶ ἀπορρήτως τῷ κεκαθαρμένῳ νῷ, Δ′ 192,10. — χριστιανικὴ καὶ κλῆσις πρὸς χρίσιν, Δ′ 61, ρλγ′. — Χριστοῦ, Δ′ 59, ρκθ′. Ἀπαραίτητον θείας—, Α′ 296, ϟϛ′. Ἀποτελέσματα—Θεοῦ, Α′ 113, ξγ′. Ἀρεταὶ ἀποκτώμεναι δι᾽ ἀγώνων πίστεως καί—, Α′ 133, 5-14. Ἀπάθεια καὶ ζήτησις—, Β′ 149, ιδ′, ιε′. Ἀποτελέσματα—, Γ′ 203, οη′. Ἀρεταὶ ἐνεργήματα—οὖσαι, Γ′ 188, με′. Αἴσθησις—καὶ ἀληθείας γνῶσις, Δ′ 31, γ′. Ἀποτελέσματα ἐνεργείας—, Δ′ 69, θ′. Ἀποτυχία—ἡ ἀπιστία καὶ ἀμέλεια, Δ′ 31, δ′. Ἀρχή—, πῶς ἔρχεται εἰς τοὺς προσευχομένους, Ε′ 102,4 ἐξ. Ἀψευδῆ ἀποτελέσματα—Θεοῦ κατ᾽ ἀληθῆ θεωρίαν, Ε′ 106,29 ἐξ. Γνῶσις κατά—, Β′ 114, κθ′. Γνῶσις ἐκ—Χριστοῦ, Γ′ 143,24. Γεῦσις—, Δ′ 82,37. Διά—βαπτίσματος ὁ Χριστὸς ἐν ἡμῖν κατοικεῖ, Β′ 48, ογ′. Διά—ὁ πνευματικὸς ἀγωνιστὴς πληροῦται θείων ἐννοιῶν, Β′ 85, οθ′. Δαίμονες φοβοῦνται τὴν Θείου Πνεύματος—, Γ′ 296, ϟε′. Διάφοροι τρόποι ἀρχῆς τῆς—ἐν προσευχῇ ἀναφαινομένης καὶ τίνες οὗτοι, Δ′ 87,24 ἐξ. Δωρεὰν παρέχεται ἡ—διὰ τοῦ βαπτίσματος, Δ′ 201, ϛ′. Εἰς τὸν νοῦν σὺν τῇ—καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστί, Α′ 263, πγ′. Ἐλευθερία οὐκ ἀπαιτεῖται ὡς μισθός, ἀλλά—δεκτή ἐστι, Α′ 109, γ′. Ἐλευθερία—παρέχεται ὑπὸ θανόντος Χριστοῦ, Α′ 109, δ′. Ἐνέργεια —, ἧς ὁ Θεὸς οἶδε τὸ χρήσιμον, Α′ 111, κη′. Ἕκαστος, ταμίας—ὑπάρχει δι᾽ ἑαυτόν, Β′ 133, λδ′. Ἕξις —, Β′ 164, πδ′. Ἔργον Νόμου—, ποῖόν ἐστι, Β′ 169, ιβ′-170, ιγ′, ιδ′. Ἐλλαμψις—, Γ′ 266, ρμγ′. Ἐλλαμψις — ἀσφαλής, τί ἐπάγεται, Γ′ 251, οζ′. Εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα—Θεοῦ τῇ ψυχῇ, Γ′ 222, ρκε′. Ἐγκράτεια, ἀγάπη, κάθαρσις νοῦ δι᾽ εὐχῆς καὶ κτῆσις—, Δ′ 124,36 ἐξ. Ἐνέργεια, ὀφειλομένη εἰς—, Δ′ 69, η′. Ἐνοίκησις τοῦ ἐνυποστάτου φωτισμοῦ τῆς—τῷ ἡσυχάζοντι, Δ′ 256, ξ′. Ἕνωσις Θεῷ διὰ θεοποιοῦ—, Δ′ 189,37. Ἡ σωτηρία, Θεοῦ — ἡμῖν προσγίνεται, Α′ 80,23. Θεοῦ—διοικηθήσονται τὰ νοητά, Α′ 108, ρϟζ′. Θεοῦ—ἡ ὠφέλεια ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον, Α′ 100, οδ′. Θείας— ἡ θέωσις ἀποτέλεσμά ἐστι, Β′ 105, οϛ′. Θέωσις ἀνθρώπου τῇ μεθέξει τῆς θείας—, Β′ 87, πη′. Κοινῆς—μυστήριον, Β′ 173, λα′. Κατά—Πατὴρ ὁ Θεός, τίσι γίνεται, Β′ 164, πϛ′. Κομιδὴ πληρώματος—, Γ′ 215, ρι′. Μέθεξις—, Γ′ 217, ριδ′, Δ′ 37, μβ′. Νόμος — καὶ θέωσις, Β′ 170, ιγ′. Νοῦς τὰς τῆς Ἁγ. Τριάδος δέχεται ἐμφάσεις, κατὰ μόνην τήν —, Β′ 116, μβ′. Νόμος—δοθεὶς ἀνθρώποις, Δ′ 151, μζ′. Ὅταν ὁ νοῦς ἄρξηται αἰσθάνεσθαι τήν—τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, πῶς ὁ Σατανᾶς ἐνεργεῖ, Α′ 243, λα′. Ὁ λόγος τῆς—διὰ πολλῶν πειρασμῶν πείθει τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν κατὰ Θεὸν πρέπουσαν ἀγωγήν, Β′ 165, ϟδ′. Ὅτι κατά—πάσχομεν τὴν θέωσιν, Β′ 104, οε′. Ὅτι οὐ παύεταί τις πάσχων τὴν κατά—θέωσιν, Β′ 105, οζ′. Ὅταν ἡ ψυχὴ ἀξιωθῇ—, λαμβάνει ὑπὸ Θεοῦ γνῶσιν, σύνεσιν καὶ διάκρισιν, Γ′ 222, ρκϛ′. Οὐδεὶς βεβαπτισμένος ἄμοιρος τῆς—τοῦ Ἁγ. Πνεύματος καταλιμπάνεται, Γ′ 351, πϛ′. Ὀνόματα ἀρετῶν, ἀποτελεσμάτων τῆς—, Δ′ 88, 8 ἐξ. Πάθη ἐκβαλλόμενα διά—Θεοῦ, Α′ 75,22. Περί—, χαρᾶς καὶ λύπης, Α′ 255, ξθ′. Ποῖαι αἱ ἐνδείξεις χωρισμοῦ ἐκ τῆς θείας — καὶ πῶς τις ἀγωνίζεται ὅπως μὴ χωρισθῇ ταύτης, Α′ 277, ε′. Πατήρ—καλεῖται ὁ Θεός, Β′ 192,2. Πότε ὁ νοῦς ὑπό—ἐνεργεῖται, Β′ 251,14. Πῶς ἐμφαίνεται, ὅτι φύσεως καί—οὐκ ἔστιν εἷς καὶ ὁ αὐτὸς λόγος, Β′ 113, κ′. Πειρασμοὶ καί—, Γ′ 301, ιδ′. Περὶ βαθμοῦ—τῷ ἀνθρώπῳ, Γ′ 208, ϟγ′. Πνευματικαὶ θεωρίαι παρὰ τῆς—Θεοῦ δίδονται τῷ πιστῷ, Γ′ 17,4. Περὶ τῆς ἐνυπαρχούσης τοῖς πιστοῖς—διὰ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, Δ′ 197, α′. Πίστις ἡ ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς—ἀνατέλλουσα κ.λ.π., Δ′ 214, β′. Σωτηρία Χριστοῦ—, Γ′ 73,23. Τί δεῖ ποιεῖν τὸν μοναχόν, ὅταν οὗτος ὑπὸ τῆς θείας ἐνεργῆται, Β′ 267, ξδ′. Τήρησις ἐντολῶν καὶ θεία—, Δ′ 201, ϛ′. Τίς ἡ—καὶ πῶς ἐπιτυγχάνεται καὶ τίνα ταύτην θολοῦσι, Δ′ 199, ε′. Φῶς καὶ πῦρ—, πῶς οἰκονομοῦνται ἀνθρώπῳ, Γ′ 209, ϟβ′. Φῶς θείας—, Δ′ 213, β′. Ψυχὴ χηρεύουσα—, Δ′ 33, ιβ′. Ὦ ἐδόθη—, ἐδόθη καὶ φῶς νοερόν, Β′ 212, κδ′.

Χάρισμα· — ἐπισημότατον Ἁγ. Πνεύματος, ἡ διάκρισις, Α′ 85,2 ἐξ. — ἐστὶν ἡ πνευματικὴ γνῶσις, Γ′ 68,25. — πνευματικόν, πῶς φυλάττεται ἢ ἀπόλυται, Α′ 96, η′. — φόβου Θεοῦ, Γ′ 321, πη′, πθ′. Πᾶν πνευματικόν—χρήζει ἕξεως, Β′ 163, πα′. Πᾶν—θεῖον, ἐπιτήδειον ἐν ἡμῖν ἔχει ὄργανον δεκτικόν, Β′ 133, λγ′.

Χαρίσματα· — Ἁγ. Πνεύματος, Γ′ 173, ϛ′. — Ἁγίου Πνεύματος, νηπίοις, τελειοτέροις καὶ τελείοις, Γ′ 351, πη′. — Ἁγ. Πνεύματος, τίνες λαμβάνουσι, Γ′ 326, β′. — Ἁγ. Πνεύματος, χρήζουσι προϋποθέσεων, Ε′ 14, 31 ἐξ. —, ἀποτελέσματα νοερᾶς προσευχῆς, Ε′ 111,17. διάφορά εἰσι τά—τοῦ ἑνὸς Ἁγ. Πνεύματος, ἕκαστον αὐτῶν ἰδίαν τὴν ἐνέργειαν ἔχον, Α′ 237, θ′. — διάφορα Θεοῦ, πρὸς ἀνθρώπους, Γ′ 82, 15 ἐξ. — ἐπτὰ δωρηθέντα διὰ σαρκωθέντος Χριστοῦ καὶ ποῖα ταῦτα, Β′ 188, 25 - 34.—ἑπτά, Πνεύματος, Γ′ 321, πη′, Γ′ 20,16 ἐξ. — ἐκ τοῦ Πνεύματος, Δ′ 46, ϟα′. —, ἤτοι ἐνέργειαι Ἁγ. Πνεύματος, ἑκάστῳ κατὰ τὴν πίστιν δίδονται, Β′ 108, ϟϛ, ϟζ′.—Θεοῦ ἀμεταμέλητα, Β′ 31, κη′, Δ′ 201, ζ′. — Θεοῦ πάντα τὰ τῶν ἁγίων κατορθώματα, Β′ 132, κθ′. — καὶ πίστις εἰς Χριστὸν ἀνόθευτος, Β′ 48, ξθ′. — καὶ δωρεαὶ Θεοῦ, πῶς αὐξάνονται, Γ′ 153,30. — καὶ καρποὶ Ἁγίου Πνεύματος, Γ′

305, λ′, λα′. — καὶ ταπείνωσις, Γ′ 86,28. — πληροῦσι τὸν μὴ ἑαυτῷ ἀλλὰ τῷ Θεῷ ζῶντι, Β′ 55, κα′. — τῷ ἡσυχάζοντι, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐργασίαν δίδονται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἕξιν, ἐπιτηδειότητα καὶ πίστιν, Δ′ 240, μ′. — ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν, ἐκ χρήσεως καθίστανται καλὰ ἢ κακά, Β′ 24, οϛ′, οζ′. Διάφορα τὰ ἐξ Ἁγ. Πνεύματος—, Α′ 257, οβ′. Διαφοραὶ —Ἁγίου Πνεύματος, Γ′ 187, μβ′. Ἐργασία ἡσυχάζοντος καὶ διανομὴ αὐτῷ—, Δ′ 237, λζ′. Ὅτι ἀνάγκη καὶ τὸν ὑπερφυῶν—ἀξιωθέντα, προσέχειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, Γ′ 317, οη′. Πῶς διατηρητέον τὸ φῶς τῶν—, Β′ 163, πα′. Τίνες οἱ ἀξιούμενοι πνευματικῶν—, Γ′ 215, ρθ′. Χορηγίας θείων — ἀφαίρεσις, δηλοῦται διὰ τοῦ πνεύματος καύσωνος, Β′ 169, η′.

Χαρμῆς, πατὴρ Ἄχαρ, Α′ 228,34.

Χαρράν—, ἑρμηνευόμενον τρῶγλαι, Α′ 216, 10-11. Ταξίδιον Ἀβραὰμ ἐκ—εἰς γῆν ἐπαγγελίας, σύμβολον πνευματικῆς ὁδεύσεως ψυχῆς, Β′ 74, κϛ′.

Χεβρών, Α′ 216,11.

Χερουβίμ, Γ′ 48,18, Γ′ 50,18, Γ′ 185, λζ′, Γ′ 337, μδ′, Γ′ 354, ϟθ′, Δ′ 117,25, Δ′ 346, νϛ′, Δ′ 362, οε′, Δ′ 363, οε′.

Χερουβικὸς Νοῦς, Ε′ 31, μθ′.

Χιτὼν ἐσπιλωμένος ἐστὶν ὁ βίος, ὁ πολλοῖς πλημμελήμασι κεκηλιδωμένος, καὶ τἀνάπαλιν, Β′ 101, ξα′.

Χοζίας, Α′ 219,15.

Χρεία· ὅτι δεῖ τὸν μοναχὸν ἐμμένειν τοῖς ὅροις τῆς—, Α′ 228,20 ἑξ.

Χρήματα· Ἐπιθυμία κτήσεως—, οὐ διὰ μοναχόν ἐστι, Α′ 310, λη′. Πῶς δεῖ φρονεῖν τοὺς τά—, δούλους κ.λ.π. ὑπάρχοντα ἀποβαλλομένους, νομίζοντας δὲ τοῦτο δυστυχίαν εἶναι, Α′ 9, λϛ′.

Χρίσις· χάρις χριστιανικὴ καὶ κλῆσις πρός—, Δ′ 61, ρλγ′.

Χριστιανοί· — διπλοῦν πόλεμον καὶ διπλῆν πάλην ἔχουσι, Γ′ 214, ρδ′. —, πῶς εἰσι σῶμα Χριστοῦ, Β′ 86, πδ′. Βίος ἀσκητικός—κατὰ μίμησιν Χριστοῦ καὶ ἀποστόλων, ποῖός ἐστι, Α′ 191, 34-194,2. Διατί ἀναγκαία ἡ ἁναμαρτησία τῶν—, Β′ 86, πδ′. Περὶ μερίμνης—, Α′ 47, ε′.

Χριστιανός· — πάντοτε καταδιώκει τὸν Κύριον καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῷ, Α′ 284, μδ′. — φιλοσοφεῖ ταῖς ἐντολαῖς, τοῖς δόγμασι καὶ τῇ πίστει, Β′ 45, μζ′. Ἀποτελέσματα παραμονῆς τοῦ—τῷ Χριστῷ, Γ′ 232, ρμε′. Μέγα ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι μοναχόν τινα ἢ—, Γ′ 78, 1 - 2. Μέγα τὸ ὀνομασθῆναί τινα—, Α′ 286, μδ′.

Χριστός· Α′ 42,24,28, Α′ 43,31, Α′ 45, γ′, Α′ 68,9, Α′ 68,32, Α′ 71, 26, Α′ 78,25, Α′ 80,19, Α′ 92,30, Α′ 97, κζ′, Α′ 99, μδ′, Α′ 106, ροδ′, Α′ 117, ριζ′, Α′ 118, ρλ′, Α′ 119, ρμε′, Α′ 125, σκδ′, Α′ 127,30, Α′ 132,26, Α′ 133,8, Α′ 135, 35-136,4, Α′ 142, ε′, η′, Α′ 144, κ′, κα′, κβ′, κδ′, Α′ 145, κϛ′, κη′, κθ′, Α′ 146, λ′, λβ′, Α′ 147, λη′, λθ′, μ′, μα′, Α′ 148, μβ′, μγ′, 149, μζ′, ν′, νβ′, Α′ 153, π′, πγ′, Α′ 155, ϟα′, ϟζ′, ϟη′, Α′ 156, ϟθ′, ρα′, ργ′, Α′ 157, ρε′, ρϛ′, Α′ 160, ρκδ′, Α′ 166, ρξδ′, Α′ 187, ριε′, Α′ 191,13,19, Α′ 195,21, Α′ 196,16, Α′ 198,24, Α′ 210,27, Α′ 232,11, Α′ 240, ιζ′, Α′ 269, ϟδ′, Α′ 277, δ′, Α′ 278, ζ′, Α′ 283, λε′, Α′ 287, νβ′, Α′ 289, ξε′, Α′ 304, α′, Α′ 306, ιζ′, Α′ 307, ιζ′, Α′ 308, κγ′, 309, λα′, Α′ 316, ξθ′, Α′ 317, οδ′, Α′ 319, πα′, Α′ 321, πθ′, Α′ 322, ϟε′, Β′ λζ′, Β′ σ. 2, Β′ 8, νγ′, Β′ 11, οδ′, Β′ 18, λ′, Β′ 22, νη′, Β′ 44, λ′, Β′ 48, ξζ′, ξθ′, ο′, ογ′, Β′ 55, κε′, Β′ 66, πζ′, Β′ 87, πζ′, πη′, Β′ 88, ϟβ′, ϟε′, Β′ 89, ϟε′, Β′ 119, ξ′, Β′ 174, λε′, Β′ 183, πε′, Β′ 192,31, Β′ σ. 194, 195, 196, Β′ 196,8,11, Β′ 201,20, Β′ 202,29, Β′ 207, λβ′, μ′, μα′, μδ′, Β′ 215, π′, Β′ 221, πε′, Β′ 222, ϟα′, Β′ σ. 226, Β′ σ. 231, Β′ 238,12,19, Β′ 252,15, Β′ 258, ιθ′, Β′ 260, κϛ′, Β′ 279, ιϛ′, Β′ 281, κ′, Β′ σ. 282, Β′ 284, λα′, Β′ 286,

λη′, Β′ 286, μ′, Β′ 300, ιϛ′, Β′ 305, νϛ′, Γ′ 7,16, Γ′ 9,22, Γ′ 11, 10,37, Γ′ 12,3,6, Γ′ σ. 16, Γ′ σ. 23, Γ′ σ. 25, Γ′ σ. 26, Γ′ 27,32, Γ′ 31,32, Γ′ 36,39, Γ′ σ. 38, Γ′ 39,15, Γ′ 44,24, Γ′ 50,23, Γ′ 51,6,18, Γ′ 55, 16-56,14, 57, 25-60,1, Γ′ 62,11, Γ′ 64,25,27, Γ′ 65,6,9, Γ′ 66,8,26, Γ′ 68,10, Γ′ 74,11, Γ′ 75,35, Γ′ 76, 19, Γ′ 76,30, Γ′ 85,21, Γ′ 92,28, 29-93,28, Γ′ 96,16,27, Γ′ 103,20, Γ′ 104,17, Γ′ σ. 106, Γ′ 107,2, Γ′ 109,23. Γ′ 114,17, Γ′ 116,3,4, Γ′ 118,23, Γ′ 121,7, Γ′ 123,25, Γ′ 125,27, Γ′ 127,25, Γ′ 128,20, 28, Γ′ σ. 133, Γ′ 134,9, Γ′ 135,23, 33, Γ′ 136,4, Γ′ 142,27, Γ′ 143,24, Γ′ 145, 4-146,6, Γ′ 149,33, Γ′ 154, 24, Γ′ 158,34, Γ′ 160,27, Γ′ 164,5, Γ′ σ. 170, Γ′ 173, η′, Γ′ 174, ια′, Γ′ 175, ιβ′, Γ′ 177, ιη′, Γ′ 180, κε′, Γ′ 181, κθ′, Γ′ 183, λβ′, Γ′ 188, μδ′, Γ′ 190, ν′, Γ′ 192, νδ′, Γ′ 197, ξε′, Γ′ 201, ογ′, οδ′, Γ′ 203, οη′, Γ′ 205, πγ′, Γ′ 206, πζ′, Γ′ 207, πθ′, Γ′ 208, πθ′, ϟ′, Γ′ 210, ϟδ′, Γ′ 211, ϟζ′, ϟη′, Γ′ 215, ρη′, Γ′ 220, ριθ′, Γ′ 223, ρκζ′, ρκη′, Γ′ 224, ρκθ′, Γ′ 226, ρλβ′, 227, ρλγ′, ρλδ′, Γ′ 227, ρλδ′, ρλε′, Γ′ 229, ρλζ′, ρλη′, Γ′ 230, ρμ′, Γ′ 231, ρμγ′, Γ′ 232, ρμε′, Γ′ 233, ρμϛ′, Γ′ 233, ρμζ′, Γ′ 234, ρμθ′, ρν′, Γ′ σ. 236, Γ′ 237, α′, β′, γ′, δ′, Γ′ 243, λζ′, Γ′ 247, νζ′, νθ′, ξα′, Γ′ 252, πβ′, Γ′ 256, ρα′, Γ′ 258, ρη′, 259, ρθ′, ρια′, ριβ′, Γ′ 259, ριδ′, ριϛ′, ριζ′, Γ′ σ. 272, Γ′ 274, β′, Γ′ 275, θ′, Γ′ 280, λ′, Γ′ 280, λβ′, Γ′ 281, λϛ′, Γ′ 286, νη′, 287, νθ′, Γ′ 292, πα′, Γ′ 309, μζ′, Γ′ 311, νε′, Γ′ 315, ξε′, 316, ξϛ′, Γ′ 323, ϟϛ′, Γ′ 325, ρ′, Γ′ 331, κγ′, Γ′ 334, λδ′, Γ′ 336, μα′, μδ′, Γ′ 339, να′, Γ′ 346, ο′, Γ′ 347, οδ′, Γ′ 348, οη′, Γ′ 348, οϛ′, Γ′ 349, πα′, Γ′ 351, πϛ′, 353, ϟα′, Δ′ σ. 3, Δ′ σ. 4, Δ′ σ. 5, Δ′ σ. 6, Δ′ σ. 7, Δ′ σ. 17, Δ′ σ. 13, Δ′ σ. 25, Δ′ 34, κ′, κα′, Δ′ σ. 35, Δ′ σ. 37, Δ′ 38, να′, νγ′, Δ′ 43, πγ′, Δ′ 45, πζ′, Δ′ 46, ϟγ′, Δ′ 47, ϟζ′, Δ′ 50, ρζ′, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ σ. 54, Δ′ 55, ρκβ′, Δ′ σ. 59, Δ′ 60, ρλ′, Δ′ σ. 63, Δ′ 62, ρλϛ′, Δ′ 66, α′, Δ′ 67, β′, Δ′ 72, γ′, Δ′ 76, ι′, Δ′ 83,27,35, Δ′ 85,31, Δ′ 87,8,34, Δ′ σ. 90, Δ′ 92, 9,28, Δ′ 93,6, Δ′ 93,13, Δ′ 94,30, 36, Δ′ 95,16,22, Δ′ 98,4,33, Δ′ 100, 25,29, Δ′ 101,20, Δ′ 104,28, Δ′ 107,3,26, Δ′ 113,19, Δ′ 114,29, Δ′ 117,34, Δ′ σ. 118, Δ′ σ. 119, Δ′ σ. 120, Δ′ σ. 121, Δ′ 122,14, Δ′ 129,24, Δ′ 132, β′, Δ′ 150, με′, Δ′ 155, νη′, Δ′ 160, οα′, Δ′ 161, οϛ′, Δ′ 164, πβ′, Δ′ σ. 168, Δ′ 172, ρθ′, Δ′ 173, ρια′, Δ′ 180, ρλ′, Δ′ σ. 196, Δ′ 197, α′, Δ′ 198, γ′, Δ′ 199, δ′, Δ′ 200, ε′, Δ′ 201, ϛ′, Δ′ 206, ιδ′, Δ′ 208, ιε′, Δ′ 209, ιε′, Δ′ 211, ιε′, Δ′ 212, ιε′, Δ′ 214, Β′, Δ′ 226, κϛ′, Δ′ 227, κη′, Δ′ 228, κθ′, Δ′ 229, κθ′, Δ′ 230, λ′, 231, λ′, Δ′ 236, λϛ′, Δ′ 236, λζ′, Δ′ 238, λη′, Δ′ 241, μα′, μβ′, Δ′ 245, μϛ′, 249, μθ′, 250, ν′. Δ′ 251, νβ′, Δ′ 252, νβ′, νγ′, 255, νη′, Δ′ 257, ξβ′, Δ′ 268, ογ′, 269, ογ′, Δ′ 272, οϛ′, Δ′ 274, οθ′, Δ′ 278, πε′, Δ′ 286, ϟβ′, Δ′ 287, ϟβ′, Δ′ 291, ϟε′, Δ′ σ. 292, Δ′ 293, ϟζ′, ϟθ′, Δ′ 297, ι′, Δ′ 298, ιγ′, Δ′ 301, ιε′, Δ′ 302, ιϛ′, 303, ιϛ′, Δ′ σ. 306, Δ′ 308, κ′, Δ′ 310, κβ′, Δ′ 313, κδ′, Δ′ 314, κϛ′, Δ′ 320, λϛ′, Δ′ 321, λϛ′, λζ′, Δ′ 322, λη′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 327, μβ′, μγ′, Δ′ 328, μγ′, Δ′ 329, μδ′, Δ′ 329, με′, Δ′ 330, με′, Δ′ 338, νγ′, Δ′ 339, νγ′, Δ′ 341, νδ′, νε′, Δ′ 342, νε′, Δ′ 343, νε′, Δ′ 345, νε′, Δ′ 349, νη′, Δ′ 350, νθ′, Δ′ 354, ξβ′, 355, ξβ′, Δ′ 356, ξβ′, Δ′ 357, ξγ′, Δ′ 359, ξδ′, Δ′ 361, ογ′, Δ′ 362, οδ′, Δ′ 367, πγ′, Δ′ 372,34, 373,27, 374,24, 375,20,21, Ε′ 14, κδ′, Ε′ 15, κδ′, Ε′ 34, νε′, Ε′ 37, ξθ′, Ε′ 39, ογ′, Ε′ 40, οε′, Ε′ 44, π′, Ε′ 45, π′, Ε′ 47, πα′, Ε′ σ. 60, σ.61, Ε′ σ. 62, Ε′ 63,16,21, Ε′ 64, 9, Ε′ σ. 65, Ε′ σ. 67-70,71, Ε′ 79,

37, Ε′ σ. 80, Ε′ 85,29, Ε′ 99, 36-101,28, 102,14, 105,21, 109,41. — ἀγωνοθέτης, ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων, μάταιον ἀπέδειξε τὸν ἀσκητικὸν αὐτῶν βίον, Α′ 191,12 ἐξ. — ἀναμάρτητος, Γ′ 47,5, Γ′ 48,13. — ἀνατέλλει τῇ καρδίᾳ διὰ προσευχῆς, Δ′ 7,10. — γέγονεν ἡμῖν δικαιοσύνη, σοφία, ἀλλὰ καὶ ἁγάπαυσις, Α′ 287, γγ′. —, γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, παθών, ἀναστάς, ἀναληφθείς, Δ′ 117, 13 ἐξ. —, δι᾽ ὃν ὀφείλει τις ζῆν ἐν ἀρεταῖς, Α′ 132,16 ἐξ. —, διατί ἐπεφάνη ἡμῖν ἐκ ψυχῆς, σώματος καὶ Θεότητος, Β′ 226, γθ′. — δι᾽ ἡμᾶς θάνατον οἰκείᾳ βουλήσει ὑποστάς, Β′ 158, ν′.—, δίκαιος ἀνταποδότης ἐστί, Β′ 208, ξγ′. — δωρητὴς τῶν ἑπτὰ κυριωτέρων χαρισμάτων ἀνθρώποις καὶ ποῖα ταῦτα, Β′ 188, 25-34. — Δεσπότης, Δ′ 117,29. —, δι᾽ οὗ ἡ προφητευθεῖσα εὐλογία πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, Δ′ 322, λη′. — ἐν δεξιᾷ Θεοῦ καθήμενος, φεγγοβολεῖ φεγγοειδέσι ψυχαῖς, Α′ 147, λε′. —, ἐν ᾧ ἀπέθανεν ἡ ψυχή, πῶς ἐγείρεται, Α′ 54, ιζ′. — ἐπουράνιος ἱερεύς, Α′ 131,13. — ἐγγύς ἐστι καὶ ἐντὸς ἡμῶν ζητητέος, Β′ 76, λε′. —, εἷς τῆς Ἁγίας Τριάδος, Β′ 227, ογ′. —, ἔνδον ἡμῶν εὑρίσκεται, πηγὴ ζωῆς, Β′ 77, μ′. — ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ κέκρυπται, Γ′ 46,40. — εὑρίσκεται ὑπὸ ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος πωλήσῃ τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἀγοράσῃ τὸ Εὐαγγέλιον, Γ′ 46,40 ἐξ. —, ἐπὶ πάντων Θεός, Δ′ 134, β′. —, ἥλιος δικαιοσύνης, τῷ καθαρῷ νῷ ἀνατέλλων, ἑαυτὸν δείκνυσι καὶ πάντων τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγονότων καὶ γενησομένων τοὺς λόγους, Β′ 13, ϟε′. —, ἡ οὐσία τοῦ καλοῦ καὶ ἡ ὑπόστασις, Β′ 166, ϟη′, 167, ϟθ′. —, Θεὸς ὑπάρχων φύσει καὶ ἄνθρωπος, πῶς κληρονομεῖται κατὰ τὴν ἄρρητον μέθεξιν καὶ οἰκειοῦται ἡμῖν, Β′ 152, κε′. — Θεός, Γ′ 253, ϟ′. —, Θεὸς παντοδύναμος κ.λ.π., Γ′ 48,17 ἐξ. — Ἰησοῦς, ἐν ᾧ τὸ ἀγαθὸν ἐνεργεῖται καὶ πιστεύεται, Α′ 96, β′. — Ἰησοῦς, Γ′ 49,9. — καὶ λύσις λογισμῶν, Α′ 166, ργη′. — κατὰ πάντα γέγονεν ὅμοιος ἡμῖν, παρεκτὸς ἁμαρτίας, Α′ 134,27 ἐξ. — κατὰ τὰς Γραφὰς ἀποθανών, τὴν ἐλευθερίαν ἡμῖν ἐδωρήσατο, Α′ 109, δ′. — κατελθὼν εἰς Ἅδου, καθήσας ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς κ.λ.π., Α′ 135,18 ἐξ. — καὶ ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος περὶ ἐσωτερικοῦ ἀθεάτου καὶ νοητοῦ πολέμου, Β′ 284, λα′. — καὶ σῶμα αὐτοῦ καὶ αἷμα ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ, Β′ 270, οβ′, ογ′. — κεφαλή, Β′ 73, κε′. —, Κύριος ἡμῶν ἐστι καὶ Θεός, Β′ 207, μδ′. — κατελθὼν εἰς Ἅδου, Γ′ 219, ριϛ′. — κενώσας ἑαυτόν, Γ′ 206, πϛ′. — Κύριος, Γ′ 320, πδ′. — λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν, Β′ 270, οδ′. — λογίζεται δι᾽ εἰσαγωγικὸν ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ πατήρ, Γ′ 240, ιθ′. — μέγας βασιλεύς, Β′ 193,21. —, οὗ τῷ ὀνόματι οὐ δύναται ἀντιστῆναι ὁ διάβολος, Α′ 281, κε′. — οὐ θέλει τὸν ἄνθρωπον μῖσος ἔχειν ἢ λύπην ἢ ὀργὴν ἢ μνησικακίαν πρὸς ἄνθρωπον, Β′ 50, πδ′. — οὐ συνενδείκνυσθαι πέφυκε διαβόλῳ, Β′ 166, ϟη′. — ὁ Θεός, Γ′ 39,15. — ὁ Λόγος Θεοῦ, Δ′ 116,7. — πῶς Δεσπότης ἐστὶ κατ᾽ οὐσίαν καὶ κατ᾽ οἰκονομίαν, Α′ 110, κα′. — πῶς μόνος ἔργῳ καὶ λόγῳ παραδείξας τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν, Α′ 191,19 ἐξ. —, παθῶν ἀπαλλαγή, ἔλεος καὶ ἐλευθερία, Β′ 213, λγ′. —, πότε κολοβοῦται ὑφ᾽ ἡμῶν, Β′ 75, λ′. — πρεσβευτὴς πρὸς Πατέρα ὑπὲρ ἡμῶν, Β′ 157, ν′. — προθεωρηθεὶς μυστικῶς ὑπὸ τῶν ἁγίων, Β′ 152, κε′. —, πῶς, ἅπαξ γεννηθεὶς κατὰ σάρκα, ἀεὶ γεννᾶται κατὰ πνεῦμα τοῖς θέλουσι, Β′ 92, η′. —, πῶς ζητητέος ὑπὸ μοναχοῦ, Γ′ 133,9 ἐξ. — προσκυνητός, Δ′ 117,17 ἐξ. — σοφός, δίκαιος καὶ δυνατὸς φύσει, καὶ ἀποτελέσματα τούτου ἐκδηλωθέντα, Β′ 155, μ′, μα′, μβ′, 156, μγ′. — σωτὴρ ἐστι τοῦ σύμπαντος κόσμου, Β′ 215, οϛ′. — σωτὴρ ὑπάρχει ψυχῆς καὶ σώματος, Β′ 207, μα′. — συναυξανόμενος νοητῶς προοδεύοντι ἀνθρώπῳ, Γ′ 338, ν′. — συνεργὸς ἀγωνιζομένοις μονα-

χοῖς, Δ′ 26,7 ἐξ. — τὰ πάντα γίνεται τῷ πιστεύοντι, Α′ 96, δ′. —, τί ἐπετέλεσε μὴ γεννηθεὶς ἐξ ἡδονῆς καὶ ὑποστὰς τὸν πόνον θανάτου, Β′ 156, μδ′, με′, 157, μϛ′, μζ′, μθ′. — τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, Γ′ 48,13. — τί ποιεῖ ταῖς ἀσκουμέναις καὶ ἐγκεκλεισμέναις ψυχαῖς, Γ′ 219, ριϛ′. —, τί ποιεῖ τῇ ἀγωνιζομένῃ ψυχῇ, Δ′ 5,28 ἐξ.—υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Α′ 281, κε′. — ὑπερτελὴς καὶ αὐτοσοφία, Γ′ 15,37. —, φῶς ἡμῶν ἐστι καὶ ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν, Β′ 178, νθ′. —, ὡς πρὸς τὴν θείαν ἔφεσιν τοῦ ἐκκαθαίρεσθαι τὸ τῆς ψυχῆς ὀπτικόν, Β′ 286, λζ′. Ἀγάπη εἰς—δι᾽ ἐναντίων δοκιμάζεται, Α′ 101, πη′. Ἀγάπη πρός—, Α′ 246, μα′. Ἀπόδοσις ὑπό—ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα πίστεως πρὸς Αὐτὸν ἢ ἀπιστίας, Α′ 110, κβ′. Ἀποτελέσματα ἐντολῆς—ἐπιτελουμένης, Α′ 115, ϟγ′. Ἀγάπη πρός—, μίμησίς ἐστιν αὐτοῦ, Β′ 46, νε′. Ἀγάπη φίλων—καὶ ἀγάπη φίλων κόσμου, Β′ 51, ϟη′. Ἀγάπη—καταλαμβάνουσα ἄνθρωπον, πῶς ἀπάτορα καὶ ἀμήτορα καὶ ἀγενεαλόγητον ποιεῖ αὐτὸν λογίζεσθαι, Β′ 181, οε′. Ἀποτελέσματα μιμήσεως—, Β′ 219, με′. Ἀρεταὶ διά—ποιούμεναι, ποιοῦσι τοὺς ποιοῦντας μακαρίους, Β′ 33, μζ′. Ἀνάγκη καὶ ἀποτελέσματα ἀγάπης—, Γ′ 312, νϛ′, νζ′. Ἀνάγκη προσελεύσεως τῷ—, Γ′ 200, οβ′. Ἀγάστασις σύν—νοερῶς, Γ′ 25,16. Ἀποτελέσματα γνώσεως τῶν τοῦ—παθημάτων καὶ τῶν παθημάτων τῶν ἁγίων, Γ′ 132,15 ἐξ. Ἀποτελέσματα τῆς κατά—θείας ἀγάπης, Γ′ 216, ρι′. ρια′. Ἀνάγκη τῆς ἐν—τελειοποιήσεως ἐν ἐλευθερίᾳ, Δ′ 294, ρ′. Ἀποτελέσματα κοινωνίας σώματος καὶ αἵματος—, Δ′ 287, ϟβ′. Ἀποτελέσματα ψυχῆς ἀκολουθούσης, φανταζομένης, ἀτενιζούσης, διαλεγομένης μετά—, Δ′ 13, α′. Βίος—, πρότυπον βίου δι᾽ ἡμᾶς καὶ ἀρετῆς ἐν πᾶσι, Α′ 143, ιβ′. Βασιλεία οὐρανῶν δίδοται ὑπό—τοῖς προαιρουμένοις, Γ′ 46,3 ἐξ. Βασιλεύς—, Γ′ 308, μβ′. Γνῶσις ἀληθεί-

ας καὶ φόβος κατὰ χάριν—κτῶνται, Α′ 123, ϟδ′. Γεννᾶται ὁ—μυστικῶς ἐν ἀνθρώπῳ καὶ κατεργάζεται μητέρα παρθένον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, Β′ 194,25 ἐξ. Γνῶσις δόξης—, ὅτι βαθμιαίως ἐπιτυγχάνεται, Β′ 80, ξβ′. Δόξα—μετὰ τὰ παθήματα αὐτοῦ, Α′ 135,17 ἐξ. Δύναμις—ποιεῖ τὸν μοναχὸν κατισχύειν τοῦ πονηροῦ, Α′ 315, ξη′. Δύο φύσεις—, Β′ 216, ϟε′. Δεκάλογος τῆς κατά—νομοθεσίας ὑπὸ Γρηγορίου Παλαμᾶ, Δ′ 116,2 ἐξ. Δοξολογία πρός—, Δ′ 62, ρλϛ′. Δύναμις ἐπικλήσεως ὀνόματος Ἰησοῦ—, Ε′ 88, 22 ἐξ. Δύναμις προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ—κλπ.», Ε′ 63,8 ἐξ. Ἔλεος—ἄφθαρτον, Α′ 282, λγ′. Ἐμφάνεια—ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, Α′ 125, σκγ′. Ἐνδείξεις φανεροῦσαι τὸν μοναχόν, βαστάζοντα τά—στίγματα, Α′ 318, οϛ′. Ἐντροπὴ διά—καὶ δόξα ἀντ᾽ αὐτῆς παρασχεθησομένη, Α′ 100, ογ′. Ἐν Ἰησοῦ—διαφορὰ ἄρρενος καὶ θήλεος, Β′ 301, κε′. Ἐνοίκησις—, πῶς ἐπιτυγχάνεται, Β′ 251, 3-4. Εὐχὴ Ἰησοῦ—, Β′ 274, β′. Εἷς ἓν ἐν τῷ—πνεῦμα συνερχομένη ψυχή, Γ′ 222, ρκδ′. Ἐκκλησία—, Γ′ 341, γζ′. Ἐμφάνεια—τῷ κόσμῳ, Γ′ 198, ξζ′. Ἐντολαὶ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ—κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν, Δ′ 203, ι′. Ἕνωσις μετά—, τὸ τέλος πένθους ἐστί, Δ′ 114,27 ἐξ. Ἐπιβράβευσις ἐπελεύσεως Ἁγ. Πνεύματος διὰ Πατρός, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰ.—, 204, ιβ′. Ἐπίκλησις νοερά—καὶ γονυκλισία, Δ′ 11,10. Ἐπίκλησις ὀνόματος Ἰησοῦ —, Δ′ 202, η′, θ′, 204, ια′. Εὐσέβεια προσλαμβάνει ἡμᾶς τῷ—, μετάγοια προσαρμόζει αὐτῷ, Δ′ 5,7 ἐξ. Ἐναν-θρώπησις—δι᾽ ἀνθρώπους, Ε′ 79,33 ἐξ. Ζωὴ ἐν—ὑπερβάλλει τὴν νόμου καὶ φύσεως δικαιοσύνην, Β′ 70, ξβ′. Ζωὴ ἐν—καὶ θάνατος κατὰ κόσμον, Γ′ 311, νγ′. Ζωὴ ἐν—κεκρυμμένη καὶ ὕψιστα αὐτῆς ἀποτελέσματα, Δ′ 292, ϟζ′, 293, ϟη′, ϟθ′. Ἡ—φιλοσοφία μόνη ἀληθὴς ἐπιδειχθεῖσα λόγῳ καὶ ἔργῳ, Α′ 191,17 ἐξ. Ἡ τετάρτη θεωρία καταγόησίς ἐστι τοῦ Σωτῆρος

—, Γ′ 44,2 ἐξ. Θάνατος—ὑπὲρ ἡμῶν ποιεῖ ἡμᾶς δούλους αὐτοῦ ἕως θανάτου, Α′ 110, κ′. Θλίψεις διά—, Γ′ 225, ρλβ′. Ἰησοῦς—, Α′ 31, ιβ′, Α′ 76,36, 77,9, Α′ 80,30, Α′ 119, ρμθ′, Α′ 135,24,29, Α′ 138,31, Α′ 143, ι′, ια′, ιϛ′, Α′ 158, ρια′, Α′ 159, ριζ′, Α′ 162, ρμβ′, ρμγ′, Α′ 163, ρμζ′, Α′ 165, ρνβ′, Α′ 167, ρξζ′, ρξθ′, Α′ 168, ροα′, Α′ 170, ρπγ′, ρπδ′, Α′ 171, ρπζ′, Α′ 172, ρϟζ′, 173, σα′, Α′ 232,26, Α′ 248, να′, Α′ 260, π′, Α′ 261, πβ′, Α′ 273, ρ′, Α′ 299,34,37, Α′ 301,12. Ἰησοῦ —γνῶσις, καὶ προσευχὴ καθαρά, Α′ 53, ιε′. Ἰησοῦς—, Υἱὸς Θεοῦ, Α′ 155, ϟα′, Α′ 164, ρμθ′. Ἰησοῦς—, Β′ 11, ογ′, Β′ 43, κδ′, Β′ 148, ζ′, Β′ 202,26, Β′ 236,25, Β′ σ. 240, Β′ 276, θ′, Β′ 278, ιδ′, Β′ σ. 282, Β′ 314, ρλθ′. Ἰησοῦς—, Θεός, Β′ 10, οα′. Ἰησοῦς —σταυροῦται καὶ ἐγείρεται ἀεὶ ἐν ἡμῖν κ.λ.π., Β′ 74, κζ′. Ἰησοῦς—, Γ′ 21,8, Γ′ 33,3, Γ′ 41,11,22, Γ′ 44, 2, Γ′ 54,20, Γ′ 77,35, Γ′ 91,21, Γ′ 95,31, Γ′ 110,33, 111,13, Γ′ 116, 33, 117,37, Γ′ 126,21, 129,7, Γ′ 149,5, Γ′ 151,14, Γ′ 166,21, Γ′ 216, ριβ′, Γ′ 218, ριε′, Γ′ 240, κβ′, Γ′ 242, λϛ′, Γ′ 303, κ′, Γ′ 347, οε′, Δ′ 18,6, Δ′ 28,9, Δ′ 44, πδ′, Δ′ 48, ργ′, Δ′ 51, ριγ′, Δ′ 71, α′, β′, Δ′ 74, ε′, 80,18, Δ′ 81,20, Δ′ 67, β′, Δ′ 96,26, Δ′ 118,1, Δ′ 119,34, Δ′ 122,19, Δ′ 125,5, Δ′ 159, οα′, Δ′ σ. 196, Δ′ 201, ϛ′, Δ′ 203, ι′, Δ′ 204, ι′, ια′, Δ′ 204, ιβ′, 205, ιγ′, Δ′ 206, ιδ′, 207, ιδ′, Δ′ 209, ιε′, Δ′ 210, ιε′, 211, ιε′, Δ′ 218, Ι′, Δ′ σ. 220, Δ′ 220, ιη′, Δ′ 222, ιθ′, κ′, κα′, 223, κα′, κγ′, 224, κδ′, κε′, 225, κϛ′, 226, κζ′, Δ′ 232, λβ′, 235, λε′, Δ′ 237, λζ′, Δ′ 238, λη′, Δ′ 242, μβ′, Δ′ 245, με′, Δ′ 246, μη′, 247, μη′, μθ′, Δ′ 248, μθ′, 249, μθ′, ν′, Δ′ 250, ν′, Δ′ 270, οδ′, Δ′ 273, οϛ′, Δ′ 277, πγ′, 285, ϟβ′, 286, ϟβ′, Δ′ 290, ϟδ′, ϟε′, 292, ϟϛ′, 295, ρ′, Δ′ 311, κβ′, Δ′ 323, λη′, Δ′ 330, με′, Δ′ 331, μϛ′, Δ′ 340, νγ′, Δ′ 347, νϛ′, Δ′ 348, νϛ′, Δ′ 352, ξβ′, Δ′ 354, ξβ′, Δ′ 357, ξγ′, Δ′ 364, οϛ′, οζ′, Δ′ 365, οθ′, Δ′ 366, πβ′, Δ′ 369,17, 370,26, 371, 12, 373,20. Ἰησοῦς—ἀποσταλεὶς ἐν δυσὶ φύσεσι καὶ θελήσεσι, Δ′ 36, λβ′. Ἰησοῦς—, Ε′ 23, λϛ′, Ε′ 25, λϛ′, Ε′ 39, οβ′, Ε′ 40, οδ′, Ε′ 49, πα′, Ε′ 50, πβ′, Ε′ 52, πε′, Ε′ 56, ϟ′, Ε′ σ. 60, σ. 61, Ε′ σ. 62, Ε′ σ. 63, Ε′ σ.64, Ε′ 65,2,9, Ε′ σ. 66, σ. 67, 69,6, 75,21, 80,9, 87,18, 88, 22, 89,22, σ. 90, 91,32, Ε′ 92,4,23, σ. 93, 94,27, 101,16, 103,13, 106, 36, 104,26, 108,33, 110,5,25. Κατοικία—ἐν καρδίᾳ καὶ θησαυροὶ ἐν αὐτῷ, Β′ 48, ο′, οα′. Κόσμου φυγή, καταφυγὴ εἰς—, Δ′ 4,13. Κτῆσις ἀγάπης—, Δ′ 4,16. Κύριε ἐλέησον, ἑρμηνεία αὐτοῦ καὶ ἀξία αὐτοῦ, ὡς ἡ τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ—κ.λ.π.», Ε′ 69, 1-72,20. Μαθητεία ἀνθρώπων —, πῶς βαθμιαίως γίνεται, Β′ 80, ξα′. Μία ὑπόστασις—ἀδιαίρετος ὁμολογητέα, Β′ 216, ϟϛ′, ϟζ′. Μνήμη παθῶν Ἰησοῦ—καὶ ταπείνωσις ἡμῶν, Β′ 277, ιγ′. Μόνοις τοῖς—μαθηταῖς ζητουμένη εὑρίσκεται ἡ ἀγάπη, Β′ 51, ρ′. Μίμημα—, Γ′ 82,33. Μίμημα —δεῖ γενέσθαι ἡμᾶς, Γ′ 24,25. Μίμησις—, Γ′ 9,18, Γ′ 21,33, Γ′ 22, 18, Γ′ 23,11, Γ′ 38,5, Γ′ 47,2, Γ′ 71,18. Μίμησις τῆς—κατὰ σάρκα διαγωγῆς, Γ′ 48,7 ἐξ. Μετάληψις ἐν καθαρᾷ συνειδήσει σώματος καὶ αἵματος—, Δ′ 284, ϟα′, 286, ϟβ′ ἐξ. Μνήμη Ἰησοῦ—, Δ′ 254, νϛ′. Νοῦς —, Γ′ 337, μϛ′. Νυμφίος—, Γ′ 251, οη′, οθ′, πα′, 252, πβ′. Νοερὰ προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ —κ.λ.π.», διὰ μεθόδου εἰσπνοῆς γενομένη, Δ′ 221, ιθ′, 222, κ′, 223, κβ′. Οἷον δεῖ εἶναι τὸν στρατιώτην—μοναχόν, Α′ 311, μη′. Ὁ ζητῶν τόν—, ζητεῖ Αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, Γ′ 47,3 ἐξ. Οἰκονομία τῆς—παρουσίας, Γ′ 234, ργ′. Ὅτι δεῖ ἀγαπᾶν τόν—μόνον, Γ′ 51,35. Ὅτι διὰ τῶν τριῶν ἐντολῶν τῶν δοθεισῶν κατὰ τὸ πάθος καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὑπὸ τοῦ—ἐξυφαίνονται πᾶσαι αἱ ἀρεταί, Δ′ 204, ια′. Παθήματα—, ἃ δι' ἡμᾶς ὑπέμεινε, Α′ 135,3 ἐξ. Πᾶν ῥῆμα—, τί ἐμφαίνει κ.λ.π., Α′ 125, σκγ′. Προσδοκία εἰς—, Α′ 292, οζ′. Περὶ μυστηρίου σαρκώσεως Θείου Λόγου, διαφορᾶς φύσεως ἐν—, κ.λ.π., Β′ 159, νϛ′, νζ′, νη′, νθ′. Πλήρωμα Θεότητος σωματικῶς οἰκοῦν ἐν—Θεῷ καὶ Πατρὸς Λόγῳ, Β′ 73, κα′. Πῶς οἱ ἅγιοι νοῦν—λαμβάνουσι, Β′ 85, πε′. Πῶς ὁ σωθησόμενος γίνεται σύμφυτος τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου τοῦ — καὶ τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ, Β′ 151, κγ′. Πῶς σῶμα — εἰσιν οἱ Χριστιανοί, Β′ 85, πε′. Περί—, ὡς ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ, Γ′ 48,13 ἐξ. Πλήρωμα—, Γ′ 319, πβ′. Πνεῦμα—, Γ′ 213, ργ′. Πορεία νοῦ μέχρι συμβασιλείας αὐτοῦ τῷ—, Γ′ 325, ϟθ′. Προσευχὴ πρὸς Ἰησοῦν—, Γ′ 47, 28-49, 35, 51,24 ἐξ. Πῶς τις γίνεται οἰκειότερος—, Γ′ 128,27 ἐξ. Πάθη—καὶ πάθη ἡδονῶν, Δ′ 63, β′. Πάσχειν ὑπέρ—ὑπομένειν ἐστί, Δ′ 62, γ′. Περὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς πρὸς Ἰησοῦν—, Δ′ 247, μθ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ λέγειν τὴν εὐχὴν «Κύριε Ἰησοῦ—, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», Δ′ 80,18 ἐξ. Πιστὸς καὶ μεθηλικιώσεις—, ἀπὸ συλλήψεως— ἕως ἀναλήψεως αὐτοῦ, Δ′ 63, α′. Προσευχὴ καὶ ἐπίκλησις ὀνόματος Ἰησοῦ—, Δ′ 27,31, 28,2. Προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ—, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, Δ′ σ. 195. Προσευχὴ πρὸς Ἰησοῦν—, δυναμένη νὰ ἀποδοθῇ εἰς Πέτρον, Παῦλον καὶ Ἰωάννην, Δ′ 249, ν′. Προσευχὴ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ—διὰ τὸ ἔλεος, Δ′ 205, ιγ′. Πῶς δεῖ πιστεύειν εἰς τὰς δύο φύσεις—, Δ′ 35, κϛ′. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ—, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ κ.λ.π.», Ε′ 65, 21 ἐξ. Περὶ τῆς προσευχῆς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ—, ὅτι πάντες μοναχοί, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ὀφείλουσι διὰ ταύτης προσεύχεσθαι, Ε′ σ. 62. Περὶ τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ—» κ.λ.π., ὑπὸ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, Ε′ σ. 60-61. Σάρξ, πῶς νεχροῦται ἢ—συσταυροῦται, Α′ 328,15 ἐξ. Συνάφεια εἰς— ἀρετὰς ἀπογεννᾷ, Α′ 111, λε′. Σάρκωσις—καὶ καθ' ὑπόστασιν ἕνωσις, Γ′ 59, 30-60,6. Συμμαχία—, Γ′ 226, ρλβ′. Συνταφὴ γοερῶς σύν—ἀπὸ τῶν τοῦ κόσμου, Γ′ 25,7. Συσταύρωσις, συνταφή, σύνεγερσις, συναγάληψις τῷ —, Γ′ 9,17 ἐξ. Συσταύρωσις τῷ— γοερῶς, Γ′ 24,34. Σῶμα καὶ αἷμα—, Δ′ 119,1. Τίς ἡ σύντομος ὁδὸς πρός —ἢ ἀπάθειαν, Γ′ 74,32 ἐξ. Τὸ «ὑμεῖς ἐστε σῶμα—», πῶς νοητέον, Δ′ 59, ρκθ′. Ὑπακοή—, Γ′ 277, ιζ′, Γ′ 319, πβ′. Ὑποταγὴ ἐντολαῖς—, Γ′ 254, ϟε′. Υἱοὶ ἀναστάσεως—, Δ′ 38, νγ′. Ὑποχώρησις—, νύκτα τῇ ψυχῇ φέρει, Δ′ 6,17 ἐξ. Φύσεις δύο—, Ε′ 65,25 ἐξ. Χάρις—, Γ′ 43,32, Γ′ 115, 11, Γ′ 186, μα′. Ψυχὴ νύμφη—, Γ′ 220, ριθ′.

Χρόνοι· — μετὰ τὸν Θεόν εἰσι, Β′ 62, ξθ′. Αἰῶνες,—καὶ τόποι, ὅτι τῶν πρός τι εἰσί, Β′ 62, ξη′, ξθ′.

Χρόνος· Κόσμος καί—, τί εἰσι, Β′ 176, μζ′.

Χρυσίον, διατί ζηλωτόν ἐστι, Β′ 29, ιϛ′.

Χρυσός, θεὸς φιλαργύρου μοναχοῦ, Α′ 67,1 ἐξ., Γ′ 53,7.

Χρυσόστομος· Γ′ 5,22, Γ′ 11,1, Γ′ 26, 15, 27,11, Γ′ 28,18, 29,25, Γ′ 30, 18, Γ′ 54,14, Γ′ 55,38, 58,5,16, 60,23,30, 61,5, Γ′ 65,9, Γ′ 67,30, Γ′ 73,19, Γ′ 79,9, 80,22, Γ′ 86,18, Γ′ 89,25,37, Γ′ 92,3, 93,39, 94,39, 95,9,15, 96,16,36, Γ′ 97,3, Γ′ 98,5, Γ′ 105,3,16, Γ′ 135,10, Γ′ 137,8, Γ′ 140,39, Γ′ 142,36, Γ′ 143,17, Γ′ 144,29, Γ′ σ. 157, Γ′ 158,10, Γ′ 161,13, Γ′ 164,10, Γ′ 165,14, Δ′ 92,16, Δ′ 160, οδ′, Δ′ 161, οζ′, Δ′ 169, ϟε′, Δ′ 171, ρη′, Δ′ 172, ρι′, Δ′ 228, κθ′, Δ′ 252, νβ′, Δ′ 285, ϟβ′, Δ′ 371,18. — θεῖος, Α′ σ. 175. θεῖος—, περὶ τῆς κατὰ νοῦν θεοπτίας, Β′ 274, α′. — θεῖος, Γ′ 110,12, Γ′ 134,20, Δ′ 236, λζ′, Ε′ 110,20. — Ἰωάννης, Α′ σ. 95. — περὶ τῆς προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ κ.λ.π.», Δ′ 247, μθ′, Δ′ 222, κα′,

Χωρήβ· Δ′ 87,36. —, ἑρμηνευόμενον νέωμα, Β′ 83, οδ′.

Ψάλλειν· Δεῖ συνετῶς—, Α′ 184, πβ′. Περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ διδάσκειν τινὰς πολλά—, ἢ ὀλίγον, ἢ οὐδόλως, Δ′ 73, ε′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ—, Δ′ 73, δ′. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ—, ἤτοι ὀλίγον, πολὺ ἢ οὐδόλως, Δ′ 82,6 ἑξ. Περὶ τοῦ τίνος καὶ διατί δεῖ—, Δ′ 75, θ′. Περὶ τῶν λεγόντων ὅτι δεῖ ὀλίγον—, Δ′ 74, ζ′. Περὶ τῶν λεγόντων, ὅτι οὐδόλως δεῖ—, Δ′ 75, η′. Περὶ τοῦ πόσον δεῖ—τὸν ἡσυχάζοντα, Ε′ 95,2 ἑξ. Τὸ πολύ—τῶν πρακτικῶν ἐστι, Δ′ 82,10 ἑξ.

Ψαλμῳδία· Γ′ 41,40, Δ′ 209, ιε′. — δι᾽ ἡσυχάζοντα, Δ′ 48, ϟθ′. — καὶ λῆψις χαρίσματος προσευχῆς, Α′ 184, πζ′. — κατευνάζει πάθη κ.λ.π., Α′ 184, πγ′. — κ.λ.π. καταπαύουσι θυμὸν κυκώμενον, Α′ 58, ε′. — καὶ ἀγάπη πρὸς Θεόν, Β′ 7, μβ′. —, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν ἡσυχίας, Δ′ 370, 39 ἑξ. —, μία τῶν πέντε ἐργασιῶν τοῦ εἰσαγωγικοῦ τῇ ἡσυχίᾳ, Δ′ 244, με′. —, τῆς ποικίλης σοφίας ἐστί, Α′ 184, πε′. ᾽Αποτελέσματα—, Β′ 224, ιθ′, Β′ 219, λε′. Διά—ἡ σὰρξ αἰκίζεται, Β′ 7, με′. Περί—, ἤτοι σωματικῆς προσευχῆς, ὡς τῆς τετάρτης σωματικῆς πράξεως καὶ ἀποτελέσματα ταύτης, Γ′ 18, 23-28.

Ψαλτήριον· Γ′ 5,18. ᾽Αξία—, Β′ 244,1 ἑξ. Βίβλος—, Γ′ 5,18.

Ψεῦδος· Β′ 220, ξθ′. Ἡ πρὸς τό—ἀγάπη, συνεπάγεται τὴν εἰς αὐτὸ παράδοσιν, ἥτις περίπτυξις θανάτου ἐστί, Β′ 116, μγ′.

Ψίαθος, Γ′ 263, ρλδ′.

Ψυχαί· — ἀπόλλυνται μὴ ἡνιοχούμεναι ὑπὸ νοῦ, Α′ 17, ϟς′. — ἅγιαι ἀπὸ τοῦ νῶν μεταλαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Πνεύματος, Γ′ 196, ξβ′. — ἀξιούμεναι πνευματικῶν χαρισμάτων, Γ′ 215, ρθ′. — ἀποκτῶσαι ἕξιν θείαν κ.λ.π., ὡς αἱ ἄνω δυνάμεις, Γ′ 332, κζ′. — ἐμπαθεῖς, δυσμαὶ νοηταί, Β′ 215, πζ′. — καθαραὶ ἢ ἀκάθαρτοι, ὑπὸ τίνων παραλαμβάνονται κατὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν, Α′ 309, μη′. — μεταschοῦσαι χάριτος καὶ ἐχόμεναι τῆς νηπιότητος, μειονεκτοῦσι, Γ′ 224, ρλ′. —οὐδὲ βραχεῖαν ὕφεσιν τοῦ θείου ἔρωτος ὑπομένουσαι, Γ′ 215, ρθ′. —, τί κομίζονται ὅταν τῶν παθῶν ἐλευθερῶνται, Γ′ 215, ρι′. — φεγγοειδεῖς λαμβάνουσιν ἀκτῖνας ἐκ Θεοῦ, Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, Α′ 147, λε′. ᾽Αποτελέσματα κεκαθαρμέναις — τοῦ πρώτου φωτός, Γ′ 331, κα′. Διατί τὸ ἄρχειν—, πάντων ἐπιπονώτερόν ἐστι, Α′ 207,12 ἑξ. ᾽Ιάσεις—ὑπὸ Θεοῦ, διαφόρως ἐνεργοῦνται, Β′ 95, κ′. Νοηταὶ πτέρυγες—ἁγίων, Γ′ 196, ξγ′. Περὶ ἀρραβῶνος—πνευματικῶν πρὸς Χριστόν, Γ′ 250, οϛ′, 251, οζ′, οη′, οθ′, π′, πα′. Τίνες—ὁμοιάζουσι τοῖς Χερουβίμ, Γ′ 332, κϛ′. Τί ὁ Χριστὸς ποιεῖ ταῖς ἀσκουμέναις καὶ ἐγκεκλεισμέναις—, Γ′ 219, ριϛ′.

Ψυχή· Δ′ 138, ιδ′. — ἀδύνατος καθίσταται πρὸς τὸ ἀναπτῆναι, ἐξ αἰτίας πλούτου καὶ δόξης, Α′ 328,25 ἑξ. — ἀθανατιζομένη ὑπὸ Θεοῦ, Α′ 18, ϟη′. — ἀθάνατός ἐστι κατ᾽ ἐμφύσημα Θεοῦ, Α′ 21, ρκδ′. — ἀκάθαρτος, εὐκολώτερον καθαίρεται τῆς καθαρθείσης καὶ πάλιν τραυματισθείσης, Α′ 315, ξζ′. — ἀλόγιστος, ἀθάνατός ἐστι, Α′ 18, ρα′. — ἀμέριμνος, ἐν Εὐαγγελίῳ ὑπαινισσομένη, Α′ 228,1 ἑξ. — ἀνθρώπου, ἐλευθέρα καὶ αὐτεξούσιος ἐδημιουργήθη, Α′ 7, κα′. — ἀνθρώπου παραδοτέα Θεῷ καθαρὰ καὶ ἀμώμητος, Α′ 294, πη′.—ἄνευ θείας ροπῆς, οὐδὲν δύναται κατορθῶσαι, Α′ 329,11, 331,13 ἑξ.—ἁπλῆ καὶ ἀγαθή, πῶς κινδυνεύει ὑπὸ τοῦ πονηροῦ, Α′ 148, μγ′, μδ′.— ἀποθανοῦσα τὸν θάνατον Χριστοῦ, πῶς ἐγείρεται, Α′ 54, ιζ′. — αὐτεξούσιός ἐστι καὶ οὐ κυριεύεται, Α′ 8, λε′. — ἀφώτιστος, διατί οὐ δύναται καθαρθῆναι οὐδὲ πρὸς τὸ θεῖον φῶς ἀναβιβασθῆναι, Α′ 326,6 ἑξ. — ἀγαθή, τί ποιεῖ, Β′ 219, μγ′. — αἰῶνας περινοστοῦσα, αὐτόθεν τὸν γλυκασμὸν τῇ διανοίᾳ ἐνίησιν, Β′ 301, κβ′. — ἀνθρώπου μεταβαίνουσα

ἀπὸ δυνάμεως εἰς δύναμιν, ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, ἀπὸ ἀρετῆς εἰς ἀρετὴν οὐ παύεται, ἕως οὗ μέχρις οἴκου Θεοῦ ἔλθῃ, Β′ 84, οζ′. — ἀπὸ πάσης κακίας κεκαθαρμένη, Β′ 308, ϟγ′. — ἁλώσιμός ἐστιν ἀκηδίᾳ, Γ′ 190, μθ′. — ἁρπαζομένη καὶ μεταρσιουμένη, Γ′ 316, ο′. — αἰχμαλωτισθεῖσα τῷ θείῳ ἔρωτι, Δ′ 296, β′.—ἀλόγων ζώων ἡ ζωὴ ἐστι κ.λ.π., Δ′ 143, λα′. — ἀνθρώπου, Δ′ 144, λγ′, Δ′ 302, ιϛ′. — ἀτονεῖ ἐκ φιλαυτίας διὰ τὸ ἡσυχίας στάδιον, Δ′ 49, ρϛ′. — ἀγατεινομένη πρὸς τὸν ἀνείδεον νοῦν, Ε′ 19, λδ′, 20, λε′ ἑξ., 23, λϛ′. — βέλεσι τρωθεῖσα θείοις, τί ποιεῖ, Β′ 301, κγ′. — γινώσκουσα ἢ ἀγνοοῦσα κακίαν, 11, να′. — γυμνὴ ἐξέρχεται τοῦ σώματος, φέρουσα σπίλους τὰ πταίσματα, Α′ 19, ρια′. — δι᾽ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας ἀπαλλάττεται παθῶν, Β′50, πϛ′. — διαιρουμένη εἰς λογιστικόν, θυμικόν, ἐπιθυμητικόν, ποῖα τὰ ἐξ ἑκάστου προερχόμενα ἁμαρτήματα καὶ τίσιν ἀρεταῖς ἰατρεύονται, Β′ 234,29-235,7.—διὰ λογισμῶν πολεμεῖται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 290, ιη′. — δεδεμένη ὑπὸ πνευμάτων πονηρίας, λύεται διὰ προσευχῆς, Β′ 280, ιθ′. — διεγείρεται διὰ συνειδήσεως καθαρᾶς, Β′ 210, ϟα′. — διδαχὴν λαμβάνουσα, Δ′ 47, ϟϛ′. — ἐν σώματι, πῶς ἀπόλλυται ἢ σώζεται, Α′ 17, ϟε′. — ἐξ ἀρχῆς λίαν καλὴ ἐκτίσθη καὶ εὐθεῖα, Α′ 169, ροθ′. — ἐξέρχεται σώματος, ὅταν τὸν ὁρισθέντα ὑπὸ Θεοῦ ὅρον πληρώσῃ, Α′ 19, ριδ′. — εὐεργετουμένη καὶ γλυκαινομένη ὑπὸ ᾽Ιησοῦ, τί ποιεῖ εὐχαριστοῦσα, Α′ 155, ϟβ′. — εἰρηναία, πῶς μαρτυρεῖται, Β′ 293, μζ′. — ἔξωθεν φαινομένη ὑγιής, Β′ 291, λ′. — ἐπείγεται ἀγαλῦσαι πρὸς λόγον ὑπερούσιον, Β′ 307, πε′. — ἔρωτι νυμφικῷ τετρωμένη, Β′ 296, οθ′. — εὐχὴν καταδιώκουσα, Β′ 306, ξθ′. — εἰκὼν Θεοῦ καὶ πῶς ἐπιγινώσκει αὐτόν, Γ′ 190, ν′. — εἰς ἓν τῷ Χριστῷ συνέρχεται Πνεῦμα, Γ′ 222, ρκδ′. — ἔστω ἐκτὸς πάσης κακίας, Γ′ 104,27 ἑξ. — ἑκάστου ἀνθρώπου, Δ′ 144, λβ′. — ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατ᾽ εἰκόνα καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν, Δ′ 147, μ′. — ἐν σώματι ἀνθρώπου, Δ′ 156, ξα′. — ζωοποιεῖται δι᾽ ἀρετῆς καὶ γνώσεως, Β′ 224 κε′. — ἡδέως πάσας τὰς τρίβους τῶν ἀρετῶν διαπορεύεται, Α′ 268, ϟγ′. — ἡνιοχεῖ θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικὸν κ.λ.π., λαμβάνει δὲ παρὰ Θεοῦ ἔπαθλον, Α′ 23, ρμγ′. — θαρροῦσα εἰς Χριστόν, οὐ μόνη πολεμεῖ, Α′ 147, μ′. — θεία ὑπάρχει καὶ ἀθάνατος, Α′ 23, ρμβ′. — θεολόγος ὑπὸ πολλῶν ἐνοχλεῖται παθῶν, περισσότερον δὲ ὑπὸ θυμοῦ καὶ μίσους, Α′ 256, οα′. — εὐσεβὴς κ.λ.π., Α′ 24, ρνα′. — θεοφιλής, τί τολμᾷ λέγειν πρὸς τὸν Θεόν, Β′ 308, ϟϛ′. — καθαρὰ καὶ ἀντιθέτως, τί ἐστι, Α′ 309, λϛ′. — καθαρθεῖσα καὶ νοῦς δεκτικός, Α′ 177, β′. — καθαρὰ λογισμοὺς γεωργεῖ θείους, Β′ 221, οδ′. — καθαρά, φωτίζεται ὑπὸ Θεοῦ, Α′ 11, νβ′. — καθαρά, ποία ἐστί, Β′ 6, λδ′, Β′ 215, οθ′. — καὶ καθ᾽ ὕπνους φαντασίαι, Β′ 12, πθ′. — καὶ λογισμοί, Β′ 299, η′, Β′ 301, ϟϛ′. — κατάλαλος, τί ποιεῖ, Β′ 219, μη′. — κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ δημιουργηθεῖσα, πῶς προσομοιάζεται ὡς πρὸς τὴν δεκτικότητα ἐπιλάμψεως Θεοῦ, ἡλίου δικαιοσύνης, Β′ 53, ιβ′. —, κεκλεισμένας ἔχουσα τὰς αἰσθήσεις, δέχεται τὰς ἀκτῖνας νοητοῦ ἡλίου, Β′ 301, κ′. — κεκολλημένη τῷ Θεῷ, διηνεκῶς πρὸς αὐτὸν διαλέγεται, Β′ 251, 20. — καὶ σῶμα, διατί δεῖ σταυρωθῆναι τῷ Χριστῷ, Γ′ 234, ρμη′. — καθαρά, τίς ἐστι, Δ′ 260, ξϛ′. — καὶ ᾽Αγγελοι ἀσώματα, οὐκ ἐν τόπῳ ἀλλὰ καὶ οὐ πανταχοῦ εἰσι, Δ′ 16, ξα′. — καὶ γένεσις παθῶν καὶ ἀρετῶν, Δ′ 45, πθ′. — λογικὴ σπουδάζει ἀπηλλάχθαι ἀνοδίας, τύφου, ἀλαζονείας κ.λ.π., Α′ 7, κβ′. — λογικὴ ἢ ἄλογος ἢ ἀναίσθητος κινεῖ τὰ διαφορετικὰ σώματα, Β′ 32, λα′. — λογικὴ προσομοιαζομένη ναῷ καὶ

τοῖς τοῦ γαοῦ, Β′ 304, νδ′. — λυθεῖσα ἐξ ὕλης, θεοφόρος εὑρίσκεται, Β′ 307, οθ′. — λογικὴ μεριζομένη εἰς τρία καὶ εἰς δύο θεωρουμένη, Γ′ 328, θ′. — λυομένη τῶν δεσμῶν τῶν αἰσθήσεων, Γ′ 332, κδ′. — μεθύουσα τῇ ἀγάπῃ πρὸς Θεόν, Α′ 237, η′. — μολύνεται ὑπὸ ἀνθρώπων κακῶν τὴν προαίρεσιν, Α′ 23, ρμζ′.—μετὰ τοῦ νοεροῦ ἐν τῇ εὐχῇ, Β′ 296, π′.—, νοῦς καὶ λόγος, δι᾽ ὧν νοεῖται Θεός, Α′ 18, ϛη′. — νοερὰ τοῦ κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφὴν πνευματικοῦ ἀνθρώπου τὸ Εὐαγγέλιόν ἐστι, καὶ πῶς αὕτη ἐν αὐτῷ ἐνεργεῖ, Β′ 67, ϛβ′. — νύμφη Χριστοῦ, Γ′ 220, ριθ′. — νοῦς ἐστι κ.λ.π., Ε′ 20, λδ′. — οὐκ ἐξουσιάζεται ὑπὸ ἀρχόντων, Α′ 7, κα′. —, ὅταν ὅλη διὰ δακρύων πληροῦται, τί βοᾷ, Β′ 309, ϛη′. — οὐ δύναται ἄνευ ἐλέους καὶ ἀληθείας καθαρισθῆναι, Β′ 291, κα′. — οὐσία νοερὰ καὶ λογικὴ πῶς νοεῖ καὶ λογίζεται, Β′ 182, πα′.—οὐ φέρει καρποὺς ἄνευ συνεργείας Θεοῦ, Γ′ 213, ργ′.—πόσον ἐκ μικρῶν λογισμῶν βλάπτεται, Α′ 114, οδ′. — πότε δείκνυται δεδουλωμένη ἐπιθυμίαις τοῦ σώματος, Α′ 249, νδ′. —, πότε ἐξαπτομένη πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος αὐτὸ ποιεῖ κ.λ.π., Α′ 244, λγ′. — πότε εὔχεται καὶ πότε εὔχεται ἐν μόνῃ τῇ καρδίᾳ, Α′ 257, ογ′. — πῶς ἀναγεύουσα γινώσκει τὸν Θεόν, Α′ 11, ν′. —, πῶς ἐστι ἕναγτι εὐτυχίας πονηρῶν, Α′ 23, ρμδ′. —, πῶς ἐστι καὶ ποῦ ἀναπαύεται παρὰ φύσιν εὑρισκομένη ἢ κατὰ φύσιν, Α′ 305, ζ′. —, πῶς καὶ διατί φροντίζει πάσαις ταῖς αἰσθήσεσι χαλινὸν ἐπιτιθέναι, Α′ 331,1 ἐξ. —, πῶς μάχεται καὶ τί λέγει μαχομένη τῷ διαβόλῳ, Α′ 281, κε′, 281, κε′, κϛ′. — πεπωρωμένη οὐκ ἀνέχεται ἄνευ τομῶν καὶ καυτήρων πιστεύειν, Β′ 214, ξϛ′. — πόνῳ ἀποκαθαίρεται, Β′ 102, ξδ′. —, πότε δύναται λέγειν «ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ», Β′ 300, ιγ′. —, πότε ἐνεργεῖ κατὰ φύσιν, Β′ 32, λε′. — πότε νεκρὰ γίνεται τῷ κόσμῳ, Β′ 250,15 ἐξ. — πότε φθάνει εἰς τὴν ἀκροτάτην τῆς προσευχῆς κατάστασιν, Β′ 22, ξβ′. — πρακτικὴ καί—θεωρητική, τίσι προσομοιάζεται, Β′ 304, κε′. — πρακτικὴ θαυμάζουσα τὸν Δημιουργόν, τί βοᾷ, Β′ 309, ϛθ′. —πρακτική, συμβολιζομένη ὑπὸ αἰσθητοῦ γυναίου, Β′ 212, κζ′. — πρακτική, τί λέγει μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῶν κακῶν, Β′ 308, ϛε′. — πρακτική, τὸν τῆς εὐχῆς ζητοῦσα κρατῆσαι λόγον, τί βοᾷ πρὸς Κύριον, Β′ 308, ϛζ′. — προτιμητέα σώματος, Β′ 4, ζ′, η′. —, πῶς ἀκηλίδωτος τῷ Θεῷ φυλάττεται, Β′ 54, ιδ′. —, πῶς ὀλιγωρεῖ, Β′ 219, να′. —, πῶς τελικῶς ἐρημοῦται ὑπὸ δαιμόνων, Β′ 18, λα′. —, πῶς ὑποδέχεται τὸν βασιλέα βασιλέων, Β′ 309, ρ′, ρα′, ρβ′. — πολεμεῖται ὑπὸ σατανᾶ δι᾽ ἐνσταλάξεως αὐτῇ προσχήματος ταπεινώσεως, Γ′ 219, ριζ′. —, πότε ἄρχεται καταγοεῖν τὰς τοῦ Θεοῦ εὐεργεσίας, Γ′ 20,1 ἐξ. —, πότε εἰρηνεύει μετὰ τοῦ Θεοῦ, Γ′ 153,1 ἐξ. — πότε εἰσδύει εἰς γνόφον Θεολογίας, Γ′ 335, λθ′. —, πότε ἐν γνώσει καὶ θεωρίᾳ τὴν Ἁγ. Πνεύματος λαμβάνει χάριν, Γ′ 252, πδ′. —, πότε χωρητικὴ γίνεται τῶν θείων ἀκτίνων, Γ′ 314, ξε′. — πτωχὴ τῷ πνεύματι, ποία ἐστί, Γ′ 212, ρ′. —, πῶς καθαίρεται διὰ τοῦ πυρὸς τῶν ἀχράντων Παθῶν τοῦ Χριστοῦ, Γ′ 187, μα′. — πολυδύναμόν ἐστι κ.λ.π., Δ′ 133, γ′. — ῥαθυμήσασα, οὐκ ἔστιν ἀνίκητος, Α′ 8, κη′. — στεφαγοῦται ὑπὸ Θεοῦ, ὡς νικήτρια παθῶν τῆς κακίας, Α′ 11, ν′. — σωθῆναι θέλουσα, τί πράττει, Α′ 22, ρλϛ′. —, σῶμα καὶ πνεῦμα ἐν γινόμενα δι᾽ Ἁγ. Πνεύματος, Α′ 33, ιη′. — συμβολιζομένη ὑπὸ Ἰουδαίων, Β′ 63, οϛ′. — συγκειμένη ἐκ λογιστικοῦ, θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ, Γ′ 146,23. — τεταραγμένη, ὑπὸ χρηστότητος Ἁγ. Πνεύματος πιαίνεται, Α′ 244, λε′.—τὴν ἰδίαν οὐ τιμίαν ἔχουσι παρ᾽ ἑαυτοῖς οἱ χριστιανοί, Γ′ 206, πϛ′. —, τὴν οὐράνιον τρυφὴν ἐπιλέγεται, Α′ 23, ρμϛ′. — τὸ νοερὸν κατὰ φύσιν ἔχουσα, Α′ 169, ροθ′. — τυφλή, πότε ἐστὶ καὶ οὐκ ἀξιοῦται ἀφθαρσίας κ.λ.π., Α′ 20, ριη′. — τελεία, ἡ ἀρεταῖς ἀνακραθεῖσα, Β′ 214, νδ′. — τελεία, ποία ἐστί, Β′ 20, ϛζ′. —, τελείως ἑαυτὴν ἀργησαμένη καὶ ὁλικῶς ἀναταθεῖσα πρὸς προσευχήν, Β′ 307, π′. — τὴν τιμὴν ἢ ἀτιμίαν ἐκοῦσα τῶν ἔργων προσάγεται, Β′ 53, ια′.—, τίσιν ἀρεταῖς τὸ ἑαυτῆς φρούριον καθίστησι, Β′ 291, κβ′. —, τρωθεῖσα ὑπὸ βέλους εὐχῆς, ποῦ σπεύδει, Β′ 308, πθ′. —, ταυτίζουσα τὸ θέλημα αὐτῆς πρὸς τὸ τοῦ Κυρίου, —Κυρίου γίνεται, Γ′ 223, ρκη′. —, τίνα ἀγαθὰ ποιεῖ τῷ ἀσκουμένῳ σώματι, Γ′ 335, λθ′. —, τίνων χρήζει διὰ τὸ ἀφικέσθαι εἰς τὴν τελειότητα, Γ′ 216, ριβ′. — τελεία, τίς ἐστι, Δ′ 260, ξϛ′. — τριμερής ἐστι, Δ′ 100, 27. — τρωθεῖσα τῷ θείῳ ἔρωτι Χριστοῦ, Δ′ 297, ι′.—τριμερής, εἰκὼν ἐμφερής, τρισυποστάτου μιᾶς Θεότητος, Ε′ 20, λδ′.—ὑπὸ τῆς ἕξεως τυραννεῖται ἀλλὰ δύναται κρατῆσαι αὐτῆς, Α′ 331,39 ἐξ. — ὑπὸ τίνων πράξεων τῷ Θεῷ πλησιάζει, Α′ 280, κ′. — ὑφίσταται ἐπιθέσεις σατανᾶ μετὰ τὸ βάπτισμα, Α′ 258, οϛ′. — ὑπὸ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας καθαίρεται, Β′ 206, ια′. —, ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις εὐλόγως κινεῖται, Β′ 42, ιε′. —, ὑπὸ τίνων ναρκοῦται, Δ′ 49, ρε′. — φυσικῶς ὀρέγεται τῶν οὐρανίων, Α′ 241, κδ′. — χωριζομένη τοῦ Θεοῦ, καὶ δαίμονες εἰσερχόμενοι τῷ λογισμῷ, τί ποιοῦσι, Α′ 11, νβ′. — χαλινοῦται ὑπὸ φρονίμου νοῦ, Β′ 220, ξδ′. — χηρεύουσα χάριτος, Δ′ 33, ιβ′. Ἀνάγκη στειρεύσεως—ἀπροσέκτου, παντὸς ἀγαθοῦ καὶ τελείου νοήματος, Α′ 160, ρκβ′. Ἀναστολὴ τοῦ θηλυδρώδους καὶ διαχυτικοῦ τῆς —, διδαχθεῖσα κατ᾽ ἀνάστασιν Λαζάρου, Α′ 162, ρμα′. Ἀξία—πλουτούσης γνῶσιν Θεοῦ, Α′ 309, κθ′. Ἀποθέωσις—, νοῦς ἐστι, Α′ 22, ρλε′. Ἀποτελέσματα διά—ἐπιγνοῦσαν ἑαυτὴν κ.λ.π., Α′ 257, οδ′. Ἀποτελέσματα ἐκκαύσεως—πρὸς ἀγάπην Θεοῦ, Α′ 244, λδ′. Ἀποτελέσματα συμφωγίας θεοφιλοῦς νοῦ καί—, Α′ 12, νϛ′. Ἀθανασία—, ἀπάθεια καὶ γνῶσις, Β′ 212, ιδ′. Αἰτία τῆς κατά—λύπης καὶ ἡδονῆς, Β′ 145, ζ′. Ἀκαθαρσία —, τί ἐστι, Β′ 32, λε′. Ἀκάθαρτος—, ποία ἐστί, Β′ 5, ιδ′. Ἄλογον μέρος—, εἰς τίνα μέρη διαιρεῖται, Β′ 291, κ′. Ἀναγκαία διά—πρὸς τελείαν κακίας ἀπαλλαγήν, ἡ ἑκούσιος καὶ ἀκούσιος κακοπάθεια, Β′ 289, ζ′. Ἀνάγκη μελέτης νηφόντως ὑπό —, ὅπως ποιῆται τὴν καλὴν αὕτη ἀντιστροφήν, Β′ 100, νη′. Ἀποτέλεσμα διὰ νοῦν ὅταν τὸ παθητικὸν τῆς —κινηθῇ ἐκ τῶν ἰδίων ἀρετῶν, Β′ 214, νϛ′. Ἀποτελέσματα διά—κεκαθαρμένην, Β′ 250,22 ἐξ. Ἀποτέλεσμα συζεύξεως ταῖς τῆς—δυνάμεσι τῶν ἀρετῶν, Β′ 208, ξε′. Ἀποτελέσματα—συναφθείσης εὐχῇ, Β′ 298, ρε′. Ἀποτελέσματα—ὑπὲρ ἀρετῆς, πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀποδιάθεσιν κτησαμένης, Β′ 146, ρ′. Ἀρεταὶ ἢ κακίαι τῇ—, τί ποιοῦσι, Β′ 221, οϛ′, οζ′. Ἀγών—οὐ παύεται μέχρις οὗ νεκρωθῇ ὁ αὐτὴν αἰχμαλωτίζων, Γ′ 189, μη′. Ἀναγκαῖον φυλάττεσθαι τήν—ἀναμάρτητον, Γ′ 142,16. Ἀνάγκη ἐπιμελείας διανοητικοῦ, διακριτικοῦ καὶ ἡγεμονικοῦ μέρους τῆς —, Γ′ 196, ξδ′. Ἀνάγκη λόγον ἀπαιτεῖσθαι ὑφ᾽ ἑκάστου διὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, Γ′ 220, ρκ′. Ἀντιλογία ἀναιρετικὴ ἐστι—, Γ′ 241, κθ′. Ἀξία—, Γ′ 255, ρ′, Γ′ 335, μ′. Ἀποκατάστασις—καὶ σώματος διὰ Σωτῆρος, Γ′ 230, ρμβ′. Ἀποτελέσματα διά—τῆς θείας γνώσεως, Γ′ 331, ιθ′. Ἀποτελέσματα καθαρότητος—, Γ′ 25,16 ἐξ. Ἀποτελέσματα καθάρσεως—διὰ πόνων ἀσκήσεως, Γ′ 320, πϛ′. Ἀποτελέσματα καταφρονήσεως ὑπό—τῶν χαμαιζήλων καὶ πῶς αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν θεωρίαν, Γ′ 340 νγ′. Ἀποτελέσματα τῇ—, τῇ λαμ-

βανούσῃ τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, Γ′ 199, ο′. Ἀποτελέσματα—συναφθείσης Θεῷ, Γ′ 310, μθ′. Ἀποτελέσματα—, τρωθείσης βαθέως τῷ ἔρωτι Θεοῦ, Γ′ 334, λζ′. Ἁρπαγή—κατὰ τὴν προσευχήν, Γ′ 208, ϟα′. Ἀραβών—καὶ Πνεύματος, Γ′ 251, οη′. Ἀνάτασις—καὶ ἀνάστασις, Δ′ 53, ριη′. Ἀνάστασις—, πῶς νοητέα, Δ′ 95,2 ἐξ. Ἀποτελέσματα ἀγωνιζομένης καὶ τελειοποιουμένης—, Δ′ 147, λθ′. Ἀποτελέσματα ἐνώσεως νοῦ καί —, Δ′ 27,13 ἐξ. Ἀποτελέσματα—ἀκολουθούσης, φάνταζομένης, ἀτενιζούσης, διαλεγομένης πρὸς Χριστόν, Δ′ 13, α′. Ἀπροσπάθεια—, Δ′ 4,9. Ἀνάγκη καθάρσεως—, Ε′ 34, νη′. Βαθμιαία πορεία κακοῦ τῇ—, Β′ 311, ρκγ′. Γνωρίσματα λογικῆς καὶ ἐναρέτου ψυχῆς ποῖά εἰσι, Α′ 7, κ′. Δεῖ τήν—καθαρεύειν ἐνθυμήσεων πονηρῶν, Α′ 308, κη′. Διατί οὐ δεῖ ἐπαναστρέφειν τὸν σατανᾶν εἰς τὴν ἐξ ἧς ἐξεβλήθη—, Α′ 263, πδ′. Διατί, οὐ δεῖ τήν—ἐπιδεικνύειν περὶ τῶν μελλόντων σπουδήν, Α′ 228,5 ἐξ. Διατί οὐ σώζεται πᾶσα—, Α′ 22, ρλε′. Δυνάμεις—τρεῖς, λόγος, θυμός, ἐπιθυμία, τί δι᾽ ἑκάστου αὐτῶν ζητοῦμεν, Β′ 113, κε′. Διατί ἡ—τιμιωτέρα τοῦ παρόντος κόσμου, Γ′ 233, ρμη′. Δυνάμεις — μεταστρεφόμεναι, Γ′ 332, κδ′. Δυνάμεις—, πῶς καλλιεργοῦνται, Γ′ 277, ιζ′. Διατί δεῖ αἰνεῖν τήν—τὸν Κύριον, Δ′ 324, λθ′. Δύο τρόποι ἀνακλήσεως—ἐκ τῆς ἐχθροῦ αἰχμαλωσίας, Δ′ 230, λ′. Διορατικόν—, Ε′ 54, πθ′. Ἐκρίζωσις ἕξεων κ.λ.π.—, διὰ μόχθου καὶ θλίψεων κατορθοῦται, Α′ 325,30 ἐξ. Ἔξοδος—καὶ προηγουμένη ἐν βίῳ ἐπίκλησις Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Α′ 164, ρμθ′. Ἐπιμέλεια—, θεοφιλεῖς ἄνδρας ἀπεργάζεται, Α′ 8, κζ′. Ἐργασία—καὶ κατάπαυσις αὐτῆς, πῶς νοητέα, Α′ 119, ρμη′. Ἔργα τινὰ νοητικῆς—, Α′ 26, ρξε′. Ἐφ᾽ ὅσον τῇ ψυχῇ τὸ Ἅγ. Πνεῦμα ἐστίν, οὐ δύναται ἐν αὐτῇ ὁ Σατανᾶς εἰσελθεῖν καὶ διαμεῖναι, ἀλλ᾽ ἀγωνίζεται πρὸς τοῦτο, Α′ 261, πβ′. Εἰς ἐπιθυμητικόν—ἁρμόζουσι σωφροσύνη καὶ ἐγκράτεια, Β′ 45, μδ′. Εἰς θυμικόν—ἁρμόζει ἀγάπη πνευματική, τῷ μίσει ἀντικειμένη, Β′ 45, μδ′. Εἰς λογιστικόν—ἁρμόζουσιν ἀναγνώσματα καὶ θεωρήματα πνευματικά, ὡς καὶ προσευχή, Β′ 45, μδ′. Ἐπιθυμητικόν—καὶ θυμός, τίνι τρόπῳ ἰατρεύονται, Β′ 23, ο′. Ἐπιθυμητικόν—, πῶς ἐλέγχεται οἷόν ἐστι, Β′ 313, ρλε′. Ἐπιμέλεια—, κακοπάθεια καὶ ταπείνωσις, Β′ 214, ξθ′. Ἐπινοητικὴ ἡ νοερὰ τῆς—δύναμις κ.λ.π., Β′ 147, α′. Ἔργον—τὸ κυβερνῆσαι σῶμα, Β′ 207, λα′. Εὐφροσύνη—τῇ τοῦ ὄντως ἀγαθοῦ θεωρίᾳ καὶ ἀποτελέσματα τούτου, Β′ 246,6 ἐξ. Εὐχὴ καὶ διαθέσεις—, Β′ 310, ρϛ′. Ἐλλαμψις Πνεύματος τῇ πιστευούσῃ—, τί ἐστι, Γ′ 229, ρλη′. Ἐνοίκησις Θεοῦ ἐν τῇ—, Γ′ 76,12. Ἕνωσις—τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, Γ′ 223, ρκη′. Ἕνωσις—τῷ ἐπουρανίῳ φωτί, Γ′ 230, ρμ′. Ἐπίδρασις ἐσωτερικῆς διαθέσεως—, Γ′ 284, νβ′. Ἐπιτεύγματα—κατεργαζομένης ἔσω τὰς ἀρετάς, καὶ τἀνάπαλιν, Γ′ 280, λβ′. Ἐπουράνιον φῶς τῇ πιστευούσῃ—, Γ′ 228, ρλζ′. Ἔσωθεν κατάστασις — ἀνταγακλᾶται ἔξω, Γ′ 280, λα′, 281, λγ′. Εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα χάριτος Θεοῦ τῇ—, Γ′ 222, ρκε′. Ἕξις ἐμπαθής—, Δ′ 41, οϛ′. Ἐπανάστασις παθῶν καὶ πόλεμος κατά—, πῶς κατὰ πέντε τρόπους γίνεται, Δ′ 56, ρκγ′. Ζωτικαὶ δυνάμεις—, προσομοιαζόμεναι κόποις, Β′ 303, με′. Ζωή —ἡ πρὸς Θεὸν ἕνωσις, Δ′ 94,22. Ἡ κατ᾽ ἀρετὴν ἀπαθὴς τῆς—κατάστασις, συμβολιζομένη διὰ τοῦ Σαββάτου τοῦ Νόμου, Β′ 81, ξε′. Ἠρεμαία κατάστασις τῆς—, Β′ 119, ξγ′. Ἡ σάρξ—ἀλλ᾽ οὐ σαρκὸς ἡ—, Β′ 148, θ′. Ἡ τῆς—διὰ τῶν ἀρετῶν ἀκριβὴς ἐπιμέλεια, λατρεία ἐστὶν ἀληθὴς καὶ θεάρεστος, Β′ 99, γ′. Θεωρητικὸν μέρος —ἐξασθενούμενον ἐκ βρωμάτων, Α′ 247, με′. Θέωσις ἢ ἀνάβασις—, τίς ἐστι, Α′ 325,20 ἐξ. Θυμικόν—δι᾽ ἀγάπης χαλινοῦται, Β′ 49, π′. Θυμικόν—, χαλινοῦται ἀγάπῃ, ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς ἐγκρατείᾳ καταμαραίνεται, λογιστικὸν τῇ προσευχῇ πτεροῦται, Β′ 49 π′. Θάνατος — καὶ σώματος, Δ′ 94,37 ἐξ. Θάνατος—, ὁ ἀπὸ Θεοῦ χωρισμός, Δ′ 147, λθ′. Θάνατος—, πῶς νοητέος, Δ′ 150, με′. Θάνατος —φύσει ἀθανάτου, πῶς νοητέος, Δ′ 93,8 ἐξ. Θεωρία καὶ ἐνατένισις—τῆς ὑπερφυοῦς Τριαδικῆς Ἑνάδος, Ε′ 20, λδ′. Ἴδια—καὶ ἴδια σαρκὸς κ.λ.π., Β′ 223, γ′, δ′. Ἰατὴρ τῆς—ὁ Χριστός, Δ′ 100,29 ἐξ. Ἰδιότητες —, Δ′ 264, ξθ′. Ἰδιότητες—τρεῖς ἐσωτερικαὶ καὶ τρεῖς ἐξωτερικαί, συγκρινόμεναι πρὸς αὐτὰς τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν, Ε′ 23, λε′ ἐξ. Καθαρότης τελεία—, οὐ δεῖται μόνης τῆς ἐγκρατείας ἀλλὰ καὶ ἑτέρων ἀρετῶν, Α′ 62,19 ἐξ. Κάθαρσις—, τίνων κάθαρσίς ἐστι μερῶν αὐτῆς, Α′ 325, 10-16. Κάλλος —ἀνώτερον πολυτίμων διαδημάτων, Α′ 309, κθ′. Κτῆσις—, ἡ μόνη ἀσφαλὴς καὶ ἀσύλητος, Α′ 14, ο′. Καθαρότης—ἀναγκαιοτάτη πρὸς καθαρὰν Θεοῦ λατρείαν, Β′ 100, νε′. Κάθαρσις—διὰ τηρήσεως ἐντολῶν, Β′ 215, οζ′. Κάθαρσις—, ἐκ τίνος ποιεῖται καὶ τί ποιεῖ, Β′ 226, νε′. Κάθαρσις —καὶ νοῦ ἐλευθερία, πῶς πραγματοποιοῦνται, Β′ 250,32 ἐξ. Κάθαρσις —, παθῶν ἐστιν ἀπαλλαγή, Β′ 215, οη′. Κακὴ ζημία συνετῆς—, τί ἐστι, Β′ 206, κζ′. Κακία καὶ ἀρετὴ τῇ—ἀνάγονται, Β′ 45, μϛ′. Καλὴ ἢ κακὴ χρῆσις δυνάμεων—καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν, Β′ 28, γ′, δ′. Κατάστασις πεπωρωμένης—, Β′ 214, ξα′. Κατεργασία μητρὸς παρθένου τῆς—τοῦ ἀνθρώπου κατὰ γέννησιν σωστικῶς Χριστοῦ ἐν αὐτῷ, Β′ 194,25 ἐξ. Κάλλη καὶ ἀγαθοὶ καρποί—, Γ′ 211, ϟζ′. Κινήσεις—καὶ νοός, ἀποτελέσματά εἰσιν ἐσωτερικῆς διαθέσεως, Γ′ 313, ξ′. Κάθαρσις καὶ ἀνάστασις —, Δ′ 67, β′. Κάθαρσις—, φωτισμὸς καὶ τελείωσις, τρία εἰσὶν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα τριῶν ἐντολῶν, Δ′ 204, ι′. Κίνησις—ἀγγελικὴ καὶ θεοκίνητος, Δ′ 53, ριη′. Λογικῆς—ἀπάθεια, ἐλευθερία, ἠρεμία, πῶς ἐν Ἁγ. Γραφῇ συμβολίζονται, Β′ 58, λζ′-λθ′. Λογισμὸς πονηρὸς καταχθονίζει—, Β′ 210, ϟα′. Λύπη καὶ ἡδονὴ κατά —, Β′ 144, πη′. Λύτρωσις διὰ Χριστοῦ Θεοῦ,— καὶ σώματος ἡμῶν, Β′ 226, νθ′. Λόγος τῇ καταπεσούσῃ—, Γ′ 324, ϟη′. Μετὰ κάθαρσιν μερῶν —, θέωσις αὐτῶν ἀκολουθεῖ, Α′ 325,16 ἐξ. Μῖσος, θάνατός ἐστι—, Β′ 219, ν′. Μυστήριον—καὶ Θεοῦ κρυπτῶς τελούμενον, Β′ 269, ξθ′. Μόρφωσις αἰσθήσεων καί—, Δ′ 139, ιε′. Νοῦς ἀνδρισάμενος ἐν Κυρίῳ καὶ ἀποτελέσματα τούτου τῇ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, Α′ 114, οε′. Νοῦς, ὅρασις— ἐστι, Α′ 20, ριη′. Νύξ—κ.λ.π., Β′ 249,23 ἐξ. Νοερὰ ἐργασία—, Γ′ 335, μ′. Νοσοποιοὶ παθήσεις—καὶ ἄσκησις, Γ′ 301, ια′. Νῆψις—, τίνι ἔοικεν, Δ′ 296, ϛ′. Νὺξ τῇ—, ἡ δύσις Χριστοῦ ἐν αὐτῇ, Δ′ 6,17 ἐξ. Οἶκος —ἡ ὑπομονή, χρῆμα—ἡ ταπείνωσις, Β′ 294, ξβ′. Ὁ τῆς κατὰ—λύπης τρόπος διττός ἐστι καὶ ποῖος, Β′ 145, ϟζ′. Ὅτι δεῖ συμφώνως τηρεῖν τὰς τῆς —ἀρετάς, Β′ 216, ϟη′. Ὅτι παρυφέστηκε τῇ—ἐπιθυμία καὶ λύπη, Β′ 290, θ′. Ὅτι φάρμακα τῇ—ὁ ἰατρὸς αὐτῆς διὰ τῶν ἑαυτοῦ κριμάτων ἐπιτίθησι, Β′ 20, μδ′. Οὐδὲν περισσότερον ἐλέγχει διάθεσιν—, ὅσον σαρκὸς αἱ ἐπαναστάσεις, Β′ 95, κα′. Οὐ δεῖ τήν—μολύνειν πονηροῖς λογισμοῖς, Β′ 7, μδ′. Οἴησις, πήρωσίς ἐστι—, Γ′ 190, μθ′. Ὅταν ἡ—χάριτος ἀξιωθῇ, λαμβάνει ὑπὸ Θεοῦ γνῶσιν, σύνεσιν, διάκρισιν, Γ′ 222, ρκϛ′. Ὅτι δεῖ τηρεῖν παρθένον τήν—, ἐκ φανερῶν καὶ ἀφανῶν ἁμαρτημάτων, Γ′ 172, ε′. Ὅτι οὐ δεῖ οὐδὲ ἐν μέρει παγιδεύεσθαι τήν—, Γ′ 189, μϛ′. Ὅτι οὐ δεῖ συνυφαίνειν τῇ—κακὸν κἀγαθόν, Γ′ 172, δ′. Ὁ χωρισμὸς ἀπὸ Θεοῦ θάνατός ἐστι—, Δ′ 93,22. Ὁ τῆς—θάνατος, σκότος ἐστί, Δ′ 113, 9 ἐξ. Πᾶσα—τριμερὴς κατὰ Γρηγόριον Θεολόγον καὶ πῶς ἐν τοῖς μέρεσιν αὐ-

τῆς οἰκοῦσιν αἱ ἀρεταί, Α′ 308, κδ′. Περὶ ἀγάπης—φυσικῆς καὶ ἀγάπης ἐκ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος αὐτῇ προσγενομένης, Α′ 244, λδ′. Περὶ δαίμονος, τήν—ποιοῦντος ἀγαίσθητον καὶ τί τὸ ἀντίδοτον αὐτῷ, Α′ 49, ι′. Περί —καὶ νοῦ, Α′ 21, ρκϛ′. Ποῖα τὰ τέσσαρα ἀντιπίπτοντα τῷ νῷ τῆς—, Α′ 327,6 ἑξ. Ποία—, ἐξελθοῦσα τοῦ σώματος, σωθῆναι οὐ δύναται, Α′ 20, ριϛ′. Πότε, τῇ παραχωρήσει Θεοῦ, πλέον ὑπὸ δαιμόνων ἡ—ὀχλεῖται, Α′ 259, οζ′. Πῶς δεῖ κινεῖν τὸ τριμερὲς τῆς—, Α′ 160, ρκϛ′. Πῶς ὁ σατανᾶς ἀγωνίζεται νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς—τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν, Α′ 261, πβ′. Παθητικόν—, ὑπὸ τίνων ἀρετῶν καθαίρεται, Β′ 215, πδ′. Περὶ διαφορᾶς μερισμοῦ—καὶ πνεύματος, Β′ 141, οα′, οβ′. Περὶ διαφόρων δυνάμεων—, Β′ 32, λβ′. Περὶ λογισμῶν ἀπελαυνομένων τῇ πολυσχεδεῖ—κ.λ.π., Β′ 301, κδ′. Περὶ τῶν—ὁρωμένων καὶ νοουμένων, Β′ 302, λβ′. Περί—, πρὸ ἀμαυρώσεως καὶ μετ᾽ αὐτήν, Β′ 296, π′. Περί —χωριζομένης τοῦ σώματος, Β′ 267, ξα′. Πλεονεκτήματα φιλοθέου—, Β′ 45, μα′. Ποῖαι αἱ πέντε αἰτίαι, αἵτινες ἐξ ἁμαρτιῶν ἀνακόπτουσι τήν—, Β′ 25, πα′. Ποῖα πράγματα ὑπὸ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν ἐν τῇ—εἰσι, Β′ 24, οε′, οϛ′. Ποιότης—καὶ ἐνέργειαι πονηρῶν λογισμῶν, Β′ 301, κη′. Πονηρὸν ἔργον λογικῆς—, τί ἐστι, Β′ 211, ζ′. Πρᾶξις ἐνάρετος, ἴδιον ἀγαθῆς—, Β′ 220, ογ′. Πρᾶξις—, τί ἐστι, Β′ 290, ια′. Πῶς ὁ σατανᾶς ἐπέρχεται τῇ—ἐξελθούσῃ τοῦ σώματος, Β′ 260, κϛ′. Πῶς παρενοχλεῖ ἡ ἡδονὴ τὸ ἐπιθυμητικόν, θυμικόν, λογιστικὸν τῆς—, Β′ 312, ρκε′. Πῶς τῆς—οἱ νοεροὶ ὀφθαλμοὶ ἀνοίγονται, Β′ 245,23 ἑξ. Πειρατήρια—ἀμελοῦς καί — ἐπιμελοῦς, Γ′ 228, ρλϛ′. Περὶ οἰκοδομῆς—δι᾽ ἀρετῶν, Γ′ 90, 1-92,8. Προκοπή—ἐκ πίστεως, Γ′ 280, λ′. Παραλληλισμὸς αἰσθήσεων καὶ δυνάμεων—, Δ′ 47, ϛη′. Περὶ τοῦ εἰ ἐστι παγκόσμιος ἡ —, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, Δ′ 134, γ′, δ′. Περὶ τοῦ πόθεν ὁ θεῖος ἔρως ἐγγίνεται τῇ—, Δ′ 327, μγ′. Περὶ τῶν τῆς—πέντε δυνάμεων, Δ′ 264, ξθ′. Περί—καὶ σώματος, μετὰ τὴν ἀνάστασιν σώματος, Δ′ 95,1 ἑξ. Περί —, σώματος καὶ ἀρχῆς ἐν ἀνθρώπῳ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας, Δ′ 42, πα′, πβ′. Πνεῦμα ζωοποιὸν ἢ—ἔχει καὶ λόγον καὶ νοῦν, Δ′ 146, λη′, 147, λθ′. Πῶς ὁ νοῦς γνῶσιν τῇ—ἀπογεννᾷ, Δ′ 139, ιθ′, Δ′ 140, κ′. Πότε τῇ—ἡ θεωρία ἀγαλάμπει, ἤτοι τίνες αἱ προϋποθέσεις εἰς θεωρίαν, Ε′ 44, π′. Ρώννυσι—ἀγάπη καὶ ἐγκράτεια, Β′ 209, πα′. Ρῶσις—τοῖς ὑπομένουσιν, ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός, Β′ 94, ιζ′. Σημεῖον σωζομένης—, ποιόν ἐστι, Α′ 16, πζ′. Συντριμμός—, Γ′ 38,11, Γ′ 57,5, Γ′ 64,19. Σχέσεις —καὶ σώματος, Γ′ 353, ϛγ′, ϛδ′. Σὰρξ ἐπανισταμένη κατὰ τῆς—, Δ′ 57, ρκε′. Τίνες ἀρεταὶ τήν—ἀποθεοῦσι, Α′ 8, λδ′. Τί τὸ Ἅγιον Πνεῦμα φέρει τῇ—καὶ τῇ καρδίᾳ, Α′ 257, οδ′. Τί τῇ—θάνατος γίνεται καὶ τί τρυφὴ αἰωνία, Α′ 23, ρμε′. Τί ἐστι νόσος—καὶ θάνατος αὐτῆς, Β′ 215, πθ′. Τίνα τῇ—ποιοῦσι λύπην ἢ χαράν, Β′ 148, ζ′. Τί ποιεῖ ὁ τῆς—ἐπιμελούμενος, Β′ 299, λβ′. Τίς ἡ ἀρχὴ ἀποθέσεως τῆς—τῶν κατὰ φύσιν, Β′ 147, γ′. Τί τὸ ἴδιον λογιστικοῦ— καὶ παθητικοῦ—, Β′ 213, γβ′. Τὸ τῆς—ἁμαρτητικὸν τριττόν ἐστι, τὸ δὲ τῆς ἀναμαρτησίας καλὸν ἑξαδικόν, Β′ 290, ιθ′. Τριμερές—,θυμικόν, ἐπιθυμητικόν, λογιστικόν, Β′ 279, ιϛ′, ιζ′, 280, ιη′. Τριμερές—, πολεμούμενον ὑπὸ διαβόλου, Β′ 279, ιϛ′. Τῷ θείῳ κάλλει τῶν ἀρετῶν ἡ—τῷ φωτισμῷ τῆς γνώσεως λαμπρύνεται κ.λ.π., Β′ 185, ϛϛ′. Τίνα, εὐφροσύνην γεννῶσι τῇ—, Γ′ 278, κγ′, κδ′. Τίς ἡ ἀρχὴ φωτισμοῦ—, Γ′ 19,38 ἑξ. Τριὰς Ἁγία ἐνοικεῖ τῇ καθαρῶς ἐχούσῃ—, Γ′ 216, ριβ′. Ταπείνωσις—, Δ′ 49, ρδ′. Τῆξις τοῦ ἐμπαθοῦς τῆς—, Δ′ 68, δ′. Τί ὁ Χριστὸς ποιεῖ τῇ ἀγωνιζομένῃ—, Δ′ 5,28

ἑξ. Τὸ φανταστικὸν τῆς—, νοῦ καὶ αἰσθήσεως μεθόριον γίνεται, Δ′ 139, ιζ′. Τὸ φανταστικὸν τῆς—καὶ ὁ νοῦς, Δ′ 139, ιϛ′, ιζ′, ιη′, ιθ′. Τριττὴ ἡ αἰτία πολέμου τῇ—, Δ′ 57, ρκε′. Τριμερές—, ἤτοι θυμικόν, ἐπιθυμητικόν, λογιστικόν, Δ′ 274, οη′. Ὑγεία—διὰ κοινωνίας μετ᾽ ἐναρέτων κατορθοῦται, Α′ 75, 16-17. Ὑγεία —, ἀπάθεια καὶ γνῶσις, Β′ 211, β′. Ὕλη—καὶ ἡδυπάθεια καὶ ἐμπάθεια, Β′ 295, ο′, οα′, οβ′, ογ′, οδ′. Ὑγεία ἢ νόσος—, ἀρετὴ ἢ κακία, Γ′ 23,18. Φιλοπονία—ὑπομονή ἐστι, Β′ 218, ιϛ′. Φρόνησις—, Β′ 293, γβ′. Φόβος ἢ συντριμμός—, Γ′ 33,30. Φύσις, ἀνθρωπίνη — καὶ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὸν Θεόν, Δ′ 147, μ′. Φῶς θεῖον τῇ—, Δ′ 278, πε′. Χαρά—δι᾽ ἐπισκοπὴν Θεοῦ καὶ ἔλεος, φόβος—δι᾽ ἁμαρτίας, Δ′ 68, δ′. Ψόγος καὶ ἔπαινος, τί ποιοῦσι τῇ—, Β′ 292, λθ′.

Ψυχικὴ κατάστασις, μία τῶν τριῶν καταστάσεων βίου, Γ′ 298, γ′, δ′, 299, ϛ′.

Ψυχικοί, οἰκοδόμοι τῇ Ἐκκλησίᾳ, τίνες εἰσὶ καὶ ἀποτελέσματα οἰκοδομῆς αὐτῶν, Δ′ 58, ρκη′.

Ὢν· Ὁ ὄντως—, τρισυπόστατος καὶ παντοδύναμος, Δ′ 140, κα′.

Ὤρ, Ε′ 34, νη′.

Ὧραι· πῶς δεῖ διάγειν κατὰ τὰς διαφόρους—τὸν ἡσυχάζοντα, Δ′ 48, ϛθ′.

Ὡριγένης, Δ′ 92,29.

Ὡσηέ, Β′ 276, θ′.

Ὠφέλεια· — ἐκ τῶν πληθυντικῶς λαλουμένων διὰ πάντας ἐστί, Α′ 122, ροθ′. Πῶς ἡ—φιλοθέου ἀκροατοῦ ἐξ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, Α′ 120, ρξε′.

Β΄

ΠΙΝΑΞ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Καταρτισθεὶς ὑπὸ Ἀρχιμανδρίτου ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Α΄ Παλ. Διαθήκη
(κατὰ τοὺς Ο΄).

Γένεσις

α΄ 1· Δ΄ 140, Δ΄ 357.
α΄ 2 ..... Γ΄ 54
α΄ 3· Γ΄ 72, Γ΄ 96, Δ΄ 357.
α΄ 3-31 ..... Δ΄ 140
α΄ 5 ..... Γ΄ 98
α΄ 6 ..... Γ΄ 96
α΄ 14 ..... Γ΄ 96
α΄ 26· Β΄ 238, Γ΄ 7, Γ΄ 10, Γ΄ 27, Γ΄ 184, Γ΄ 328, Γ΄ 329, Δ΄ 157, Δ΄ 266, Δ΄ 347, Δ΄ 357.
α΄ 26-27· Γ΄ 245, Γ΄ 277, Δ΄ 56.
α΄ 27· Α΄ 236, Α΄ 259, Β΄ 96, Β΄ 248, Γ΄ 234, Δ΄ 141, Δ΄ 142, Δ΄ 145, Δ΄ 146, Δ΄ 147, Δ΄ 148, Δ΄ 149, Δ΄ 156, Δ΄ 157, Ε΄ 41
α΄ 28· Δ΄ 149, Δ΄ 156.
α΄ 29-30 ..... Α΄ 229
α΄ 31· Α΄ 247, Α΄ 304, Β΄ 60, Β΄ 108, Β΄ 175, Γ΄ 18, Γ΄ 22, Γ΄ 53, Γ΄ 55, Γ΄ 79, Δ΄ 84, Γ΄ 18, Γ΄ 22, Γ΄ 53, Γ΄ 55, Γ΄ 79, Δ΄ 84, Ε΄ 97.
α΄ 34 ..... Γ΄ 284
β΄ 2· Β΄ 70, Δ΄ 180.
β΄ 2-3 ..... Ε΄ 37
β΄ 3· Β΄ 58, Ε΄ 39, Ε΄ 40.
β΄ 6· Δ΄ 100, Δ΄ 108, Δ΄ 299.
β΄ 7· Γ΄ 277, Δ΄ 13, Δ΄ 141, Δ΄ 150, Δ΄ 302
β΄ 8· Β΄ 222, Γ΄ 6, Γ΄ 11, Γ΄ 354, Δ΄ 32, Δ΄ 299.
β΄ 9· Β΄ 114, Β΄ 115, Β΄ 197, Β΄ 226.
β΄ 10· Γ΄ 301, Γ΄ 308.
β΄ 11-13 ..... Δ΄ 32
β΄ 15· Α΄ 180, Α΄ 181, Α΄ 322, Β΄ 15, Γ΄ 86, Γ΄ 119, Γ΄ 306, Δ΄ 19, Δ΄ 114.
β΄ 17· Α΄ 284, Β΄ 157, Δ΄ 93, Δ΄ 151, Δ΄ 152, Δ΄ 153.
β΄ 21-22 ..... Δ΄ 14
β΄ 24 ..... Δ΄ 98
β΄ 25 ..... Α΄ 227
Κεφ. γ΄· Α΄ 246, Β΄ 27.
γ΄ 1· Β΄ 225, Δ΄ 148.
γ΄ 1-5· Β΄ 96, Β΄ 224.
γ΄ 1-6· Γ΄ 184, Δ΄ 18, Δ΄ 97.
γ΄ 4· Β΄ 156, Β΄ 157.
γ΄ 4-5 ..... Ε΄ 41
γ΄ 5· Α΄ 159, Β΄ 93, Β΄ 100, Γ΄ 11, Γ΄ 206, Γ΄ 219.
γ΄ 6· Α΄ 250, Α΄ 252, Α΄ 330, Β΄ 157, Β΄ 261, Γ΄ 197, Δ΄ 105, Δ΄ 147, Δ΄ 150, Δ΄ 209
γ΄ 7 ..... Α΄ 249
γ΄ 7-8 ..... Δ΄ 151
γ΄ 10 ..... Γ΄ 185
γ΄ 12-13 ..... Γ΄ 185
γ΄ 13 ..... Γ΄ 184
γ΄ 14· Α΄ 222, Β΄ 174, Β΄ 284, Γ΄ 151, Δ΄ 122
γ΄ 15· Α΄ 169, Α΄ 213, Β΄ 268, Β΄ 284.
γ΄ 17-19 ..... Γ΄ 6
γ΄ 18 ..... Α΄ 203
γ΄ 19· Β΄ 197, Β΄ 224, Γ΄ 121, Γ΄ 140, Γ΄ 191, Γ΄ 230, Γ΄ 319, Δ΄ 93, Δ΄ 150, Δ΄ 153
γ΄ 21· Α΄ 200, Α΄ 227.
γ΄ 22 ..... Β΄ 224
γ΄ 23 ..... Γ΄ 34
γ΄ 23-24· Δ΄ 152, Ε΄ 41
γ΄ 24· Β΄ 95, Γ΄ 185, Γ΄ 232.
δ΄ 4 ..... Γ΄ 177
δ΄ 5 ..... Α΄ 131
δ΄ 6 ..... Α΄ 252
δ΄ 7 ..... Δ΄ 216
δ΄ 8· Α΄ 217, Β΄ 123, Γ΄ 34.
δ΄ 10 ..... Δ΄ 69
δ΄ 11-12 ..... Γ΄ 6
δ΄ 12 ..... Γ΄ 191
δ΄ 15 ..... Α΄ 64
ε΄ 5· Γ΄ 230, Δ΄ 93.
κεφ. ς΄-ζ΄ ..... Γ΄ 213
ς΄ 2 ..... Δ΄ 157
ς΄ 3· Γ΄ 130, Γ΄ 282, Γ΄ 299, Δ΄ 67, Δ΄ 129, Δ΄ 197

ς' 5 ..... Γ' 6
ς' 7 ..... Γ' 200
η' 22 ..... Β' 57
θ' 3 ..... Α' 43
θ' 12 ..... Β' 86
θ' 12-13 ..... Γ' 199
θ' 25 ..... Γ' 34
θ' 25 ..... Δ' 122
θ' 25-27 ..... Γ' 6
ια' 1· Γ' 165, Δ' 340.
ια' 1-9 ..... Α' 160
ια' 7 ..... Γ' 6
ια' 9 ..... Δ' 340
ια' 31 ..... Β' 74
ιβ' 1· Α' 51, Β' 117, Β' 305, Δ' 311.
ιβ' 10 ..... Β' 212
ιβ' 16 ..... Γ' 15
ιγ' 5 ..... Α' 197
ιδ' 1 ..... Α' 220
ιδ' 18 ..... Γ' 100
ιδ' 19 ..... Γ' 176
ις' 1 ..... Δ' 322
ιζ' 10-14 ..... Β' 175
ιζ' 13 ..... Β' 57
ιη' 1· Α' 199, Α' 320.
ιη' 1-2 ..... Γ' 199
ιη' 27· Α' 136, Α' 151, Β' 7, Β' 258, Γ' 35, Γ' 206, Γ' 307, Δ' 52, Δ' 293, Δ' 348, Ε' 41.
κεφ. ιθ' ..... Γ' 213
ιθ' 1 ..... Α' 217
ιθ' 4-5 ..... Γ' 6
ιθ' 17 ..... Β' 265
ιθ' 24 ..... Ε' 67
ιθ' 24-25 ..... Γ' 34
ιθ' 26 ..... Α' 221
ιθ' 28 ..... Γ' 200
ιθ' 29 ..... Β' 265
κ' 14 ..... Γ' 15
κα' 6 ..... Α' 283
κα' 30 ..... Β' 77
κεφ. κβ' ..... Α' 240
κβ' 1· Α' 123, Β' 117.
κβ' 17 ..... Δ' 322
κδ' 12 ..... Α' 288
κδ' 25 ..... Β' 81
κε' 33 ..... Γ' 34
κς' 18 ..... Β' 77
κς' 24· Γ' 199, Ε' 50.
κεφ. κζ' ..... Α' 282
κζ' 20 ..... Β' 54
κζ' 27 ..... Ε' 50
κη' 12· Α' 149, Α' 264
κη' 12-13 ..... Γ' 254
κη' 13 ..... Γ' 199
κη' 15 ..... Γ' 265
κη' 16-17 ..... Β' 275
κθ' 25 ..... Α' 176
κθ' 28 ..... Α' 209
λα' 35 ..... Α' 221
λα' 39 ..... Α' 53
λγ' 17 ..... Α' 216
λδ' 1 ..... Α' 217
λδ' 1-2 ..... Β' 123
λε' 4 ..... Α' 212
λε' 11 ..... Β' 85
λζ' 3 ..... Α' 108
λζ' 14 ..... Α' 216
λθ' 7 ..... Α' 227
λθ' 7-13 ..... Β' 83
μβ' 25 ..... Β' 81
μβ' 27 ..... Β' 81
μς' 34 ..... Β' 21
μθ' 1 ..... Δ' 352
μθ' 17 ..... Α' 103

Ἔξοδος

α' 8-11 ..... Δ' 356
α' 14 ..... Δ' 293
κεφ. γ' ..... Α' 53
γ' 2· Α' 276, Β' 265, Δ' 106.
γ' 4· Γ' 100, Γ' 199
γ' 5 ..... Α' 177
γ' 6 ..... Α' 162
γ' 8· Β' 300, Β' 304, Γ' 319.
γ' 10 ..... Δ' 356
γ' 11 ..... Γ' 100
δ' 10· Γ' 100, Γ' 166, Δ' 198, Ε' 41.
κεφ. ε' ..... Α' 201
ε' 2 ..... Α' 151
ε' 7 ..... Α' 318
κεφ. ς' ..... Α' 162
ς' 1 ..... Α' 162
κεφ. ζ' ..... Γ' 213
ζ' 1 ..... Δ' 51
ζ' 9 ..... Δ' 356
ζ' 11 ..... Γ' 184
ζ' 12 ..... Δ' 356
ζ' 20 ..... Δ' 356
η' 2 ..... Δ' 356
η' 15 ..... Δ' 312
θ' 29 ..... Α' 217
ι' 17 ..... Α' 291
ι' 21· Γ' 286, Γ' 330.
κεφ. ιβ' ..... Α' 162
ιβ' 2 ..... Γ' 195
ιβ' 8· Β' 26, Ε' 53.
ιβ' 23 ..... Α' 217
ιβ' 35-36 ..... Δ' 356
ιβ' 51 ..... Α' 277
ιγ' 5 ..... Δ' 38
ιγ' 21· Β' 298, Γ' 222, Δ' 357, Ε' 34.
ιγ' 21-22 ..... Δ' 233
ιδ' 7 ..... Δ' 51
ιδ' 14 ..... Β' 56
ιδ' 15 ..... Β' 56
ιδ' 19 ..... Α' 288
ιδ' 21· Β' 269, Γ' 222.
ιδ' 27-28 ..... Γ' 200
ιδ' 28 ..... Δ' 357
ιε' 7 ..... Α' 278
ιε' 17 ..... Α' 295
ιε' 18 ..... Β' 86
ιε' 20-21 ..... Β' 307
κεφ. ις' ..... Α' 197
ις' 3 ..... Α' 222
ις' 4 ..... Β' 59
ις' 14 ..... Β' 68
ις' 15 ..... Ε' 44
ις' 16 ..... Α' 224
ις' 17-18 ..... Γ' 180
ις' 18 ..... Α' 39
ις' 20 ..... Γ' 52
ις' 23· Β' 57, Β' 175.
ις' 35 ..... Ε' 53
ιζ' 6· Α' 197, Δ' 30.
ιζ' 11 ..... Δ' 81
ιζ' 11-13 ..... Β' 269
ιζ' 12 ..... Ε' 34
ιζ' 15 ..... Α' 277
ιζ' 16 ..... Α' 277
ιθ' 15 ..... Γ' 350
ιθ' 23 ..... Γ' 350
κεφ. κ' ..... Α' 162
κ' 4 ..... Δ' 117
κ' 5· Δ' 83, Δ' 117.
κ' 7 ..... Δ' 118
κ' 8· Β' 57, Δ' 118.
κ' 9 ..... Α' 119
κ' 10· Β' 81, Β' 175, Β' 176.
κ' 12 ..... Δ' 119
κ' 13· Β' 26, Δ' 120.
κ' 15 ..... Δ' 121
κ' 15 ..... Δ' 121
κ' 16 ..... Δ' 121
κ' 17 ..... Δ' 122
κ' 21· Β' 66, Ε' 58.
κα' 6 ..... Α' 220
κα' 16 ..... Δ' 120
κα' 36 ..... Α' 288
κβ' 29· Β' 302, Δ' 225.
κγ' 4-5 ..... Δ' 122
κγ' 15 ..... Β' 26
κγ' 21· Β' 214, Β' 258, Γ' 120.
κγ' 32 ..... Α' 149
κδ' 10 ..... Α' 54
κδ' 22-39 ..... Α' 48
κεφ. κε' ..... Α' 197
κε' 8 ..... Δ' 37
κε' 17 ..... Δ' 117
κε' 30 ..... Α' 207
κς' 1· Γ' 110, Δ' 37.
κζ' 9 ..... Β' 103
κη' 1 ..... Γ' 100
κη' 15 ..... Α' 222
λ' 10 ..... Γ' 110
λ' 23-25 ..... Γ' 201

λ' 34 ..... Α' 177
λα' 2 ..... Δ' 209
λα' 13· Β' 26, Β' 85.
λα' 18 ..... Γ' 260
λβ' 4· Α' 144, Β' 101.
λβ' 21 ..... Α' 162
λβ' 26-29 ..... Γ' 167
λβ' 29 ..... Γ' 167
λβ' 32· Β' 11, Γ' 85
λβ' 33 ..... Α' 310
λγ' 7· Α' 214, Β' 65, Β' 66.
λγ' 11· Α' 217, Δ' 267.
λγ' 13· Δ' 323, Δ' 337.
λγ' 19 ..... Δ' 13
λγ' 22-23 ..... Γ' 199
λγ' 23 ..... Γ' 350
λδ' 28 ..... Γ' 196
λδ' 29-30· Γ' 214, Δ' 196
λδ' 30· Α' 162, Δ' 200.
λδ' 30-31· Γ' 184, Γ' 196
μ' 32 ..... Δ' 8

Λευϊτικὸν

ε' 15 ..... Β' 177
ζ' 20 ..... Β' 116
ζ' 22 ..... Β' 116
ζ' 24 ..... Β' 116
η' 21 ..... Α' 223
η' 29 ..... Α' 222
θ' 14 ..... Α' 223
ι' 12 ..... Γ' 114
ια' 27 ..... Α' 198
ια' 42 ..... Α' 198
ιβ' 3 ..... Β' 26
ιε' 31 ..... Α' 217
ιε' 33 ..... Α' 231
κεφ. ις' ..... Β' 66
ις' 31 ..... Β' 75
ιη' 17 ..... Β' 44
ιθ' 17 ..... Α' 72
ιθ' 18· Γ' 91, Γ' 259, Ε' 15.
ιθ' 36 ..... Ε' 53
κ' 18 ..... Α' 231
κ' 26 ..... Γ' 329
κα' 9 ..... Δ' 120
κγ' 10 ..... Β' 57
κγ' 11 ..... Β' 57
κγ' 35-36 ..... Γ' 98
κε' 26 ..... Α' 308
κε' 39-40 ..... Β' 138
κς' 11-12 ..... Α' 316
κς' 12· Γ' 189, Γ' 191.
κς' 12-13 ..... Γ' 146

Ἀριθμοὶ

α' 5 ..... Α' 292
α' 50 ..... Α' 292
γ' 41 ..... Α' 292
γ' 45 ..... Α' 292
ε' 22 ..... Α' 223
ς' 2-8 ..... Γ' 300
η' 7 ..... Α' 215
ια' 7 ..... Β' 304
ιβ' 3 ..... Α' 51
ιβ' 6 ..... Γ' 314
ιβ' 8 ..... Δ' 336
ιδ' 22-23 ..... Γ' 6
ιδ' 34 ..... Γ' 34
ιε' 27 ..... Β' 174
ις' 31-33 ..... Β' 266
ιζ' 23 ..... Δ' 154
κ' 17 ..... Δ' 231
κ' 24 ..... Α' 294
κβ' 23 ..... Α' 184
κβ' 28 ..... Δ' 198
κβ' 28-30 ..... Γ' 113
κγ' 8-10 ..... Γ' 97
κε' 8 ..... Δ' 300
λδ' 13 ..... Δ' 38

Δευτερονόμιον

α' 43-44 ..... Β' 54
δ' 24· Α' κα', Α' 251, Γ' 198, Δ' 71, Δ' 81
δ' 38 ..... Α' 277
ε' 11 ..... Β' 119
ε' 31 ..... Β' 71
ς' 4· Β' 56, Δ' 181, Δ' 188, Ε' 7, Ε' 8, Ε' 14.
ς' 4-5 ..... Γ' 91
ς' 5· Α' 246, Α' 323, Β' 96, Γ' 85, Γ' 146, Δ' 8, Δ' 20, Δ' 48, Δ' 116, Ε' 14, Ε' 15.
ς' 7 ..... Δ' 116
ς' 11 ..... Β' 55
ς' 13· Α' 185, Γ' 194, Δ' 116, Ε' 10.
ς' 15 ..... Β' 9
η' 3· Α' 198, Α' 299.
η' 4 ..... Α' 197
η' 18 ..... Δ' 116
θ' 5 ..... Β' 265
ι' 12 ..... Δ' 116
ι' 16 ..... Α' 167
ι' 21 ..... Δ' 116
ια' 11 ..... Β' 119
ιβ' 30· Α' 211, Α' 212.
ιε' 9· Α' 141, Γ' 29, Δ' 105, Δ' 128.
κεφ. ις' ..... Β' 73
ις' 21 ..... Α' 209
κ' 8· Α' 68, Γ' 122
κβ' 9 ..... Γ' 172
κβ' 10 ..... Γ' 172
κβ' 11 ..... Γ' 172
κγ' 14 ..... Α' 194
κε' 10 ..... Α' 296
κε' 11 ..... Α' 220
κζ' 15 ..... Α' 212
λα' 7 ..... Α' 211
λβ' 2· Β' 81, Γ' 289.
λβ' 7 ..... Α' 93
λβ' 8 ..... Δ' 157
λβ' 9 ..... Δ' 356
λβ' 10 ..... Γ' 102
λβ' 11· Δ' 362, Δ' 363.
λβ' 12 ..... Ε' 10
λβ' 13 ..... Γ' 319
λβ' 33 ..... Α' 47
λβ' 39 ..... Α' 300
λγ' 2 ..... Β' 63
λδ' 4 ..... Γ' 342
λδ' 5 ..... Β' 57
λδ' 7 ..... Α' 284

Ἰησοῦς Ναυῆ

β' 1-3 ..... Β' 300
κεφ. γ' Α' 55, Β' 59.
δ' 3 ..... Α' 205
ε' 3 ..... Β' 57
ζ' 21 ..... Α' 228
ζ' 5-7 ..... Β' 306
ι' 12 ..... Β' 75
ι' 12-13 ..... Β' 75

Κριταί

ς' 4 ..... Α' 281
ς' 13 ..... Α' 224
ς' 14 ..... Α' 281
ς' 15 ..... Α' 282
ζ' 2 ..... Α' 280
ζ' 12 ..... Α' 281
ζ' 17 ..... Α' 205
θ' 7 ..... Α' 206
θ' 48 ..... Α' 205
ιγ' 3 ..... Δ' 330
ιγ' 5 ..... Γ' 300
ιγ' 22 ..... Δ' 336
ιε' 4 ..... Α' 213
ιη' 27 ..... Α' 289
ιθ' 19 ..... Β' 81

Ρουθ

α' 8 ..... Δ' 24

Α' Βασιλειῶν

α' 10-11 ..... Β' 191
β' 3· Γ' 155, Γ' 156, Δ' 151.
β' 6-7 ..... Α' 92
β' 9· Α' 181, Γ' 165, Δ' 308.
β' 10 ..... Γ' 155
β' 12 ..... Α' 204

β' 29 ..... Α' 204
κεφ. γ' ..... Α' 211
γ' 9 ..... Α' 92
γ' 10 ..... Γ' 100
δ' 18 ..... Α' 204
ς' 12 ..... Α' 215
κεφ. ι'· Α' 86, Β' 36.
ια' 2 ..... Α' 206
ια' 6 ..... Α' 117
ιε' 8 ..... Β' 79
ιε' 28 ..... Γ' 97
ιε' 33· Β' 79, Β' 178.
ιε' 35· Β' 143, Γ' 97.
ις' 1 ..... Β' 143
ις' 7· Α' 99, Γ' 306, Δ' 121
ις' 13 ..... Α' 117
ις' 14 ..... Β' 178
ις' 14-23 ..... Β' 78
κεφ. ιζ' ..... Α' 55
ιζ' 35 ..... Α' 53
ιζ' 42 ..... Β' 79
ιζ' 45 ..... Α' 137
ιζ' 51· Δ' 258, Ε' 111.
ιη' 23 ..... Γ' 35
κ' 30 ..... Β' 178
κεφ. κε' ..... Α' 97
κς' 11 ..... Γ' 201
κη' 7 ..... Β' 79
κεφ. λ' ..... Α' 292

Β' Βασιλειῶν

δ' 7 ..... Α' 199
ς' 6-7 ..... Δ' 92
ζ' 27 ..... Α' 287
θ' 8 ..... Γ' 35
κεφ. ια'-ιβ' .... Γ' 30
κεφ. ιβ ..... Α' 97
ιγ' 34 ..... Α' 153
ιε' 20 ..... Γ' 131
ιη' 9 ..... Β' 139
ιη' 24 ..... Α' 153
κα' 9 ..... Β' 174
κα' 21 ..... Α' 199
κβ' 12 ..... Α' 330
κβ' 50 ..... Α' 277
κδ' 16-17 ..... Γ' 199

Γ' Βασιλειῶν

β' 35 ..... Δ' 323
γ' 7· Γ' 35, Γ' 140.
γ' 12· Γ' 27, Ε' 43.
ζ' 13 ..... Α' 207
ι' 11 ..... Α' 276
ια' 1 ..... Α' 284
ια' 1-10 ..... Γ' 118
ια' 1-11 ..... Β' 249
ια' 9 ..... Γ' 30
ια' 9-10 ..... Γ' 34
ια' 9-11 ..... Γ' 6
ιγ' 4 ..... Α' 201
ιε' 23 ..... Β' 82
ιζ' 1 ..... Β' 269
ιζ' 6 ..... Α' 197
ιζ' 9 ..... Α' 39
ιζ' 10· Α' 197, Α' 200.
ιη' 18 ..... Α' 201
ιη' 19 ..... Α' 224
ιη' 36-38 ..... Β' 269
ιη' 38· Γ' 51, Γ' 213
ιη' 40 ..... Δ' 300
ιη' 42 ..... Δ' 129
ιη' 45 ..... Ε' 111
ιθ' 8 ..... Α' 197
ιθ' 11 ..... Δ' 87
ιθ' 12· Β' 83, Β' 256, Γ' 199, Δ' 87, Ε' 102
κ' 1 ..... Α' 197
κα' 35-42 ..... Γ' 166
κα' 36 ..... Γ' 110
ιθ' 13 ..... Β' 84
ιθ' 19 ..... Α' 211
ιθ' 20 ..... Α' 295
ιθ' 21 ..... Α' 215

Δ' Βασιλειῶν

α' 2 ..... Α' 219
β' 8 ..... Α' 201
β' 11· Α' 252, Β' 283, Γ' 336.
β' 12-14 ..... Β' 193
β' 25 ..... Α' 224
γ' 14 ..... Α' 201
δ' 10 ..... Α' 200
δ' 23 ..... Γ' 152
δ' 24 ..... Α' 224
δ' 26 ..... Γ' 152
ε' 1 ..... Α' 283
ε' 10 ..... Α' 202
ε' 25 ..... Α' 68
ε' 26-27 ..... Γ' 34
ε' 27· Γ' 6, Δ' 102.
ς' 5 ..... Α' 208
ς' 6 ..... Α' 208
ς' 20 ..... Γ' 128
ς' 26 ..... Γ' 128
θ' 22 ..... Α' 288
ιη' 1 ..... Β' 125
ιη' 13 ..... Β' 127
ιη' 21 ..... Α' 101
ιθ' 26 ..... Α' 136
κεφ. κε'. ..... Β' 78
κε' 4 ..... Β' 138
κε' 7 ..... Γ' 157
κε' 9 ..... Α' 223

Α' Παραλειπομένων

ιβ' 41 ..... Γ' 15
ις' 14 ..... Α' 113
κβ' 8 ..... Α' 214

Β' Παραλειπομένων

δ' 12 ..... Α' 219
κς' 5· Β' 119, Β' 120.
κς' 9 ..... Β' 119
λβ' 3-4 ..... Β' 122
λβ' 20 ..... Β' 191
λβ' 21 ..... Β' 130
λβ' 25· Β' 128, Β' 130.
κεφ. λς' ..... Β' 78

Α' Ἔσδρα

γ' 12 ..... Β' 132
δ' 59-60 ..... Β' 132
ε' 67-68· Β' 141, Β' 142
ζ' 7 ..... Β' 177

Β' Ἔσδρα

ι' 30 ..... Δ' 17

Τωβίτ

δ' 10 ..... Α' 308
δ' 15 ..... Ε' 85
ιβ' 12 ..... Α' 184

Ψαλμοί

1,1 ..... Β' 281
1,2 ..... Α' 126
1,3 ..... Γ' 3
2,11· Α' 188, Α' 279, Γ' 14, Γ' 197, Δ' 329
3,2 ..... Ε' 36
3,8 ..... Δ' 348
4,3· Α' 34, Β' 34.
4,5· Α' 52, Α' 71, Γ' 154
4,7· Α' 269, Γ' 229, Δ' 242, Ε' 18.
4,8· Γ' 177, Ε' 42.
4,9 ..... Γ' 125
5,4· Α' 142, Ε' 48.
5,6 ..... Δ' 5.
5,7· Α' 319, Γ' 172.
5,10 ..... Α' 34
5,39 ..... Γ' 72
6,1 ..... Γ' 98
6,3· Α' 291, Γ' 40, Δ' 217
6,7· Α' 318, Γ' 29.
6,8 ..... Α' 70
6,11 ..... Β' 16
7,10 ..... Δ' 128
8,3· Α' 278, Β' 105.
8,7 ..... Γ' 190
9,4 ..... Β' 17
9,6 ..... Β' 86
9,27 ..... Α' 34
9,30 ..... Α' 287
9,32 ..... Α' 34
9,36 ..... Β' 255
9,18 ..... Δ' 36

9,38 ..... Α' 292
10,5 ..... Δ' 147
10,7 ..... Δ' 150
11,4 ..... Α' 319
11,7 ..... Α' 257
11,9· Α' 164, Β' 268.
12,4· Α' 156, Α' 161, Γ' 229.
13,2 ..... Δ' 197
13,5 ..... Γ' 245
13,3 ..... Δ' 197
15,8· Α' 321, Γ' 260, Γ' 264, Δ' 13, Ε' 107
16,4 ..... Β' 17
16,8 ..... Δ' 348
16,11 ..... Β' 16
16,15· Β' 309, Δ' 336.
17,6 ..... Γ' 310
17,11 ..... Δ' 363
17,12 ..... Β' 256
17,30 ..... Γ' 116
17,35 ..... Α' 277
17,36· Β' 289, Δ' 217, Δ' 348.
17,38 ..... Α' 188
17,40 ..... Α' 277
17,49 ..... Α' 277
17,50 ..... Α' 277
18,3 ..... Γ' 337
18,8 ..... Α' 98
18,9 ..... Δ' 201
18,10· Α' 323, Α' 245, Β' 103, Β' 187, Γ' 118, Γ' 120, Γ' 161, Γ' 162, Γ' 165, Γ' 286, Γ' 321, Δ' 220.
18,11 ..... Γ' 49
18,13· Γ' 172, Γ' 190.
18,14 ..... Γ' 190
18,15 ..... Δ' 36
19,5 ..... Α' 107
20,14 ..... Α' 255
21,7· Α' 151, Γ' 307, Δ' 217.
21,9 ..... Γ' 22
21,26 ..... Α' 232
21,27 ..... Δ' 359
22,2· Α' 53, Β' 27, Δ' 46
22,4· Α' 185, Β' 27, Δ' 33
22,5· Β' 28, Β' 303, Γ' 211, Γ' 321, Γ' 322, Δ' 46, Δ' 71, Δ' 343.
22,6 ..... Δ' 343
23,1 ..... Γ' 221
23,3-4 ..... Ε' 50
23,4 ..... Γ' 172
23,15 ..... Δ' 241
24,8 ..... Γ' 329
24,9· Α' 51, Α' 108, Γ' 133, Γ' 134, Δ' 273
24,15 ..... Δ' 13
24,18· Α' 317, Β' 11.
25,2· Β' 289, Δ' 217.
26,4 ..... Γ' 290
26,6 ..... Α' 277
26,9 ..... Δ' 336
26,14 ..... Α' 123
27,3 ..... Γ' 173
27,7· Α' 145, Α' 241.
28,7· Α' 276, Β' 261.
29,8· Δ' 336, Ε' 42.
30,6 ..... Γ' 77
30,15 ..... Γ' 77
30,24· Α' 239, Δ' 208.
31,1· Α' 118, Ε' 32.
31,4 ..... Δ' 348
31,5 ..... Δ' 208
31,7· Β' 16, Δ' 329.
31,9· Α' 54, Α' 125, Α' 160.
32,5 ..... Ε' 51
32,6· Γ' 329, Γ' 338, Ε' 51.
32,9 ..... Δ' 116
32,11· Α' ιθ', Β' 188, Δ' 325, Δ' 362.
32,15· Γ' 306, Γ' 160.
33,2 ..... Γ' 19
33,3 ..... Α' 232
33,6· Ε' 6, Ε' 7, Ε' 79, Ε' 80.
33,9· Α' 118, Α' 243, Α' 263, Β' 189, Β' 281, Γ' 320, Δ' 110, Δ' 132, Δ' 343, Δ' 359, Ε' 85.
33,10· Α' 239, Β' 12, Δ' 220.
33,12· Γ' 117, Δ' 219.
33,13· Α' 172, Δ' 224.
33,14 ..... Δ' 355
33,15· Α' 325, Β' 15, Γ' 118, Δ' 4, Δ' 215.
33,16 ..... Α' 314
33,80 ..... Β' 103
34,1 ..... Β' 246
34,3 ..... Δ' 348
34,9 ..... Β' 300
35,2 ..... Β' 266
35,7 ..... Δ' 322
35,9 ..... Δ' 343
35,10· Γ' 293, Δ' 242, Δ' 290, Δ' 312, Ε' 13
36,4-6 ..... Β' 251
36,8 ..... Α' 46
36,11· Α' 164, Δ' 38.
36,15 ..... Β' 15
36,23· Α' 137, Γ' 267.
36,28 ..... Α' 106
37,6 ..... Δ' 102
37,8 ..... Α' 300
37,9 ..... Δ' 347
37,10 ..... Δ' 13
37,11 ..... Α' 293
37,14· Γ' 190, Γ' 314.
37,18 ..... Α' 184
37,22-23 ..... Γ' 35
38,3· Β' 123, Ε' 26.
38,4· Β' 308, Δ' 10, Δ' 253.
38,6· Β' 255, Γ' 52.
38,7· Α' 117, Γ' 22.
38,12· Α' 251, Γ' 52, Γ' 130.
38,13· Α' 317, Β' 72.
39,2· Α' 256, Α' 269, Α' 312, Γ' 237.
39,3 ..... Δ' 220
39,4 ..... Δ' 219
39,9· Α' 154, Δ' 130.
39,10· Γ' 315, Γ' 341.
39,10-11· Γ' 273, Γ' 300.
39,11 ..... Γ' 315
40,5 ..... Δ' 91
40,12 ..... Β' 262
41,2 ..... Γ' 254
41,3· Δ' 253, Δ' 272, Ε' 42.
41,4 ..... Α' 317
41,5· Β' 85, Β' 304.
42,3· Α' 293, Γ' 229, Δ' 302.
42,5· Α' 293, Γ' 245.
43,16 ..... Γ' 127
43,23· Β' 148, Β' 200.
44,2· Γ' 343, Δ' 34
44,3· Β' 67, Δ' 336.
44,8· Γ' 201, Δ' 189, Δ' 288.
44,13 ..... Ε' 42
44,14· Α' 259, Α' 295, Δ' 126.
44,15 ..... Δ' 13
45,11· Γ' 29, Γ' 32, Γ' 156, Γ' 300, Δ' 216, Δ' 297.
46,8· Α' 184, Γ' 156, Γ' 316.
46,10 ..... Ε' 55
46,16 ..... Δ' 291
48,4 ..... Δ' 61
48,13 ..... Δ' 302
48,21· Δ' 32, Δ' 43.
49,1 ..... Ε' 55
49,14 ..... Β' 67
49,16 ..... Β' 160
50· Γ' 34, Γ' 118.
50,6 ..... Γ' 40
50,11 ..... Δ' 336
50,12· Β' 85, Γ' 97, Γ' 317, Δ' 109, Δ' 353
50,14· Β' 304, Δ' 261, Δ' 311, Δ' 353.
50,19· Α' 111, Α' 117, Α' 294, Α' 323, Γ' 20,

Γ' 219, Γ' 285, Γ' 304, Γ' 305, Γ' 317, Γ' 318, Δ' 8, Δ' 9, Δ' 338, Ε' 94.
51, 1 ..... Α' 80
51, 23 ..... Α' 39
52, 4 ..... Β' 150
52, 6· Α' 79, Γ' 172, Γ' 193, Δ' 103.
52, 7· ..... Δ' 71
54, 7· Α' 277, Β' 302, Γ' 4
54, 8 ..... Α' 312
54, 8-10 ..... Α' 40
54, 18 ..... Γ' 260
54, 23· Γ' 61, Γ' 115.
55, 10· Δ' 8, Δ' 10.
56, 2· Α' 290, Α' 295.
56, 7 ..... Γ' 189
57, 3 ..... Γ' 173
57, 4· Γ' 258, Δ' 37.
57, 9 ..... Β' 269
57, 12 ..... Α' 170
58, 10 ..... Α' 156
59, 11 ..... Β' 306
61, 1 ..... Α' 144
61, 5 ..... Β' 205
61, 6· Α' 244, Α' 295.
61, 10 ..... Α' 117
61, 13· Β' 19, Δ' 211.
62, 2 ..... Α' 322
62, 3 ..... Α' 284
62, 5 ..... Α' 285
62, 6 ..... Γ' 177
62, 9· Α' 239, Α' 321, Δ' 296, Δ' 358, Ε' 55, Ε' 79.
62, 12 ..... Β' 101
63, 2 ..... Δ' 124
63, 7 ..... Α' 170
64, 2 ..... Δ' 71
64, 12 ..... Β' 176
65, 4 ..... Α' 279
65, 12· Α' 258, Β' 289, Γ' 289.
66, 7 ..... Α' 249
67, 3· Β' 206, Δ' 258.
67, 11-12 ..... Α' 255
67, 12· Γ' 306, Δ' 67.
67, 35 ..... Α' 147
67, 72 ..... Γ' 345
68, 3· Δ' 40, Δ' 348.
68, 4 ..... Α' 157
68, 29 ..... Α' 310
68, 33 ..... Ε' 13
70, 3 ..... Β' 62
70, 6 ..... Α' 284
70, 9 ..... Α' 284
71, 5 ..... Β' 208
71, 18 ..... Δ' 344
72, 2 ..... Β' 309
72, 17· Γ' 307, Γ' 314
72, 22-23 ..... Γ' 77
72, 25 ..... Β' 197
72, 28· Α' 112, Δ' 213.
73, 17· Δ' 13, Δ' 15.
73, 21 ..... Α' 254
74, 6 ..... Α' 267
74, 9· Δ' 342, Δ' 343.
75, 3 ..... Γ' 32
75, 4 ..... Β' 300
75, 5 ..... Δ' 111
75, 12 ..... Β' 191
76, 3 ..... Ε' 60
76, 4· Γ' 83, Γ' 153, Δ' 8 Δ' 13.
76, 11· Γ' 280, Γ' 287, Γ' 291, Γ' 307, Γ' 335, Δ' 213, Δ' 246, Δ' 262
77, 2 ..... Γ' 340
77, 3 ..... Γ' 340
77, 24-25 ..... Β' 174
77, 25 ..... Ε' 52
79, 2 ..... Δ' 362
79, 6· Γ' 323, Γ' 287
79, 12 ..... Α' 149
79, 14· Β' 312, Β' 314.
80, 6-7 ..... Α' 290
80, 17 ..... Γ' 319
81, 1· Β' 74, Γ' 334, Ε' 55
81, 5 ..... Β' 34
81, 6· Α' 54, Γ' 319, Δ' 346, Δ' 362.
83, 3· Γ' 177, Δ' 124.
83, 5· Β' 86, Ε' 50.
83, 6· Γ' 116, Γ' 275, Γ' 295, Γ' 316, Γ' 321, Δ' 54, Δ' 110, Δ' 317, Ε' 32.
83, 6-8 ..... Β' 72
83, 8· Α' 161, Β' 84, Γ' 116, Ε' 33.
83, 11 ..... Α' 298
83, 13 ..... Ε' 33
84, 9 ..... Α' 170
84, 10 ..... Β' 284
85, 5 ..... Ε' 61
85, 8 ..... Ε' 50
85, 13 ..... Γ' 40
86, 3 ..... Δ' 319
86, 7· Β' 302, Γ' 325, Ε' 13.
88, 9 ..... Γ' 329
88, 11-17 ..... Ε' 42
88, 16 ..... Γ' 291
88, 16-18 ..... Δ' 291
88, 48 ..... Γ' 121
89, 2 ..... Δ' 160
89, 4· Γ' 131, Γ' 160, Δ' 348
89, 11 ..... Δ' 325
89, 12 ..... Α' 170
89, 17· Δ' 161, Δ' 173, Ε' 61,
90, 1 ..... Γ' 292
90, 2 ..... Δ' 26
90, 5 ..... Γ' 296
90, 8· Α' 155, Α' 165.
90, 9· Γ' 77, Δ' 5, Δ' 26
90, 10· Α' 185, Γ' 291, Γ' 302, Δ' 5.
90, 12· Α' 284, Β' 213.
90, 13· Α' 282, Α' 316, Γ' 189, Δ' 5, Δ' 57.
90, 15 ..... Δ' 6
91, 5 ..... Δ' 343
91, 6 ..... Δ' 325
91, 9 ..... Β' 32
91, 12· Α' 155, Β' 34.
93, 10· Α' 305, Δ' 34, Δ' 308.
93, 12· Ε' 32, Ε' 46.
93, 16 ..... Α' 145
93, 19 ..... Α' 256
94, 6 ..... Δ' 115
96, 10· Α' 143, Δ' 329.
98, 1 ..... Δ' 363
100, 1 ..... Β' 90
100, 2 ..... Β' 89
100, 4 ..... Α' 219
100, 6 ..... Α' 41
100, 8· Α' 64, Α' 149, Β' 89, Β' 274.
101, 5 ..... Γ' 44
101, 10 ..... Α' 317
101, 12 ..... Ε' 50
102, 1 ..... Δ' 131
102, 2 ..... Α' 131
102, 4 ..... Α' 278
102, 5· Α' 283, Δ' 11
102, 8 ..... Δ' 116
102, 10· Α' 128, Δ' 314, Δ' 349.
102, 12· Γ' 305, Δ' 23, Δ' 262, Δ' 349
102, 12-13 ..... Α' 299
102, 13 ..... Δ' 365
102, 17 ..... Α' 282
102, 19 ..... Γ' 1
102, 22 ..... Γ' 290
103 ..... Α' 276
103, 2 ..... Δ' 315
103, 4 ..... Ε' 6
103, 11 ..... Γ' 309
103, 15· Α' 86, Α' 309, Γ' 201, Γ' 321, Γ' 322, Γ' 336, Δ' 46, Δ' 109, Δ' 288.
103, 18· Γ' 278, Γ' 319
103, 20 ..... Γ' 293
103, 21· Γ' 309, Δ' 41.
103, 23· Δ' 6, Δ' 111.
103, 24· Δ' 319, Ε' 50.
103, 27 ..... Α' 286
103, 30 ..... Α' 293
103, 31 ..... Β' 33

103, 32 ..... Δ' 315
103, 34 ..... Δ' 13
104, 1 ..... Δ' 81
104, 3 ..... Δ' 8
104, 4· Δ' 336, Ε' 6.
105, 11 ..... Α' 284
106, 2 ..... Δ' 355
106, 6 ..... Α' 290
106, 10 ..... Α' 222
106, 20 ..... Δ' 302
106, 27 ..... Α' 280
108, 4 ..... Α' 296
108, 24 ..... Δ' 230
108, 29 ..... Α' 296
109, 1 ..... Ε' 67
109, 4 ..... Γ' 100
110, 3 ..... Γ' 221
110, 10· Β' 12, Β' 134, Γ' 20.
111, 1· Γ' 118, Δ' 22, Δ' 220, Δ' 328.
111, 2 ..... Δ' 38
111, 4 ..... Α' 280
112, 5 ..... Α' 286
112, 7 ..... Γ' 306
113, 6· Δ' 69, Δ' 102
114, 6· Α' 254, Δ' 237, Ε' 73.
114, 7 ..... Δ' 4
115, 1· Δ' 110, Δ' 213.
115, 2 ..... Δ' 246
115, 3· Α' 128, Γ' 44.
115, 7 ..... Γ' 77
115, 7-8 ..... Β' 298
117, 12 ..... Α' 312
117, 14 ..... Β' 163
118, 1 ..... Δ' 195
118, 6 ..... Γ' 171
118, 16 ..... Α' 126
118, 18· Γ' 229, Γ' 320.
118, 23 ..... Α' 126
118, 51 ..... Δ' 236
118, 56 ..... Γ' 290
118, 61 ..... Γ' 228
118, 71· Α' 126, Γ' 318.
118, 80 ..... Γ' 171
118, 83 ..... Α' 132
118, 97 ..... Δ' 6
118, 103· Β' 300, Δ' 10, Δ' 110.
118, 105· Β' 115, Δ' 201.
118, 110 ..... Γ' 123
118, 112 ..... Α' 126
118, 128· Γ' 172, Δ' 201, Δ' 314.
118, 160 ..... Δ' 208
118, 164 ..... Γ' 260
118, 165· Γ' 292, Γ' 311, Δ' 214.
119, 6 ..... Β' 84
119, 7 ..... Δ' 214
120, 6 ..... Α' 288
120, 8 ..... Β' 293
121, 3-4· Δ' 338, Δ' 339, Δ' 340.
122, 2· Α' 289, Δ' 103, Δ' 248.
124, 1 ..... Α' 35
125, 1 ..... Δ' 71
125, 5· Α' 318, Δ' 230.
126, 1· Α' 80, Α' 316, Γ' 171, Δ' 198.
126, 2 ..... Γ' 346
127, 1 ..... Δ' 220
127, 2 ..... Δ' 79
127, 4 ..... Δ' 220
128, 3 ..... Α' 189
130, 1 ..... Γ' 130
130, 1-2 ..... Δ' 313
131, 1 ..... Α' 51
131, 4 ..... Γ' 278
131, 4-5 ..... Δ' 333
132, 1 ..... Γ' 291
134, 6 ..... Δ' 362
135, 5 ..... Δ' 348
136, 1 ..... Α' 318
136, 9· Α' 65, Α' 145, Α' 166, Α' 218, Α' 307
138, 6· Δ' 42, Δ' 325, Ε' 50.
138, 12-13 ..... Δ' 129
138, 17 ..... Δ' 118
138, 22· Α' 49, Α' 314, Α' 319, Β' 23.
139, 12 ..... Α' 295
139, 14· Α' 168, Α' 242, Ε' 42, Ε' 59.
140, 4 ..... Δ' 189
140, 10 ..... Ε' 49
141, 3 ..... Α' 162
142, 2 ..... Γ' 245
142, 5 ..... Γ' 285
142, 7 ..... Ε' 42
142, 8 ..... Γ' 35
143, 4 ..... Δ' 348
144, 1 ..... Ε' 50
144, 3· Β' 41, Ε' 50.
144, 8 ..... Ε' 61
144, 13 ..... Ε' 39
144, 14· Α' 282, Β' 208.
144, 17 ..... Γ' 329
145, 1 ..... Δ' 324
146, 9 ..... Α' 54
147, 6 ..... Α' 290
148, 6 ..... Δ' 362
149, 5 ..... Ε' 59

Ἰὼβ

α' 3· Γ' 15, Δ' 341, Δ' 342.
α' 5· Α' 152, Α' 205
α' 11-12 ..... Β' 106
α' 14-15 ..... Γ' 144
α' 21 ..... Α' 289
α' 22 ..... Γ' 122
γ' 25 ..... Β' 267
δ' 11 ..... Α' 218
δ' 12· Γ' 32, Δ' 317.
δ' 15 ..... Γ' 29
ε' 18 ..... Α' 92
ε' 23 ..... Α' 75
ζ' 1· Α' 289, Γ' 153.
η' 2 ..... Α' 318
η' 5 ..... Α' 1
η' 8 ..... Α' 284
η' 11 ..... Α' 218
ι' 21-22 ..... Δ' 36
ιβ' 13 ..... Γ' 55
ιβ' 22 ..... Γ' 339
ιδ' 4 ..... Γ' 261
ιδ' 8 ..... Α' 292
ιδ' 17 ..... Α' 272
ιε' 20 ..... Α' 228
ιη' 6 ..... Β' 163
ιη' 12· Α' 145, Α' 147.
κα' 14 ..... Α' 154
κα' 26 ..... Α' 288
κε' 6· Γ' 121, Γ' 130.
κς' 7· Δ' 315, Ε' 38.
κη' 18 ..... Α' 295
λ' 1 ..... Α' 30
λ' 4 ..... Α' 30
λ' 11 ..... Α' 293
λ' 12 ..... Β' 98
λ' 24 ..... Α' 51
λα' 7 ..... Α' 250
λα' 27 ..... Α' 198
λα' 31 ..... Δ' 286
λγ' 4 ..... Ε' 46
λς' 27 ..... Α' 83
λζ' 7 ..... Δ' 242
λζ' 17 ..... Α' 296
λη' 7 ..... Γ' 154
λη' 8 ..... Α' 298
λθ' 5 ..... Α' 225
λθ' 7 ..... Β' 306
λθ' 30 ..... Α' 54
μ' 4 ..... Γ' 49
μ' 16 ..... Δ' 128
μα' 5 ..... Β' 248
μα' 5-6 ..... Α' 208
μα' 23· Α' 55, Δ' 55
μβ' 5 ..... Δ' 358
μβ' 6 ..... Α' 136
μβ' 12 ..... Γ' 88

Παροιμίαι

α' 6 ..... Γ' 337
α' 7· Β' 134, Γ' 102, Γ' 116, Γ' 321, Δ' 69, Δ' 219, Ε' 78.
β' 9 ..... Δ' 45
γ' 3 ..... Α' 170
γ' 7 ..... Δ' 59

γ' 8 ..... Α' 300
γ' 12· Α' 269, Β' 95.
γ' 21 ..... Α' 323
γ' 34· Α' 144, Α' 171, Β' 278, Γ' 57.
δ' 4 ..... Δ' 74
δ' 6 ..... Β' 183
δ' 23· Α' 63, Α' 64, Α' 75, Α' 80 Β' 245, Β' 276, Β' 282, Γ' 172, Γ' 220, Γ' 221, Γ' 287.
δ' 27 ..... Γ' 101
ε' 9 ..... Α' 52
ε' 10 ..... Α' 107
ε' 15 ..... Β' 77
ε' 23 ..... Α' 305
ς' 6 ..... Β' 261
ς' 22 ..... Β' 245
ς' 23 ..... Β' 115
ς' 32 ..... Α' 103
ζ' 27 ..... Α' 213
η' 17 ..... Γ' 252
η' 35 ..... Α' 268
θ' 1-6 ..... Α' κδ'
θ' 4-5 ..... Δ' 327
θ' 5 ..... Δ' 359
θ' 8 ..... Α' 122
θ' 10· Β' 134, Β' 139.
ι' 1 ..... Α' 122
ι' 4 ..... Α' 44
ι' 7 ..... Γ' 50
ι' 19· Α' 318, Γ' 93.
ια' 11 ..... Δ' 210
ια' 14 ..... Α' 86
ια' 15 ..... Γ' 69
ια' 25· Α' 70, Α' 309.
ια' 31· Β' 158, Γ' 87, Γ' 137.
ιβ' 1 ..... Α' 105
ιβ' 23· Α' 309, Α' 318.
ιβ' 28· Α' 72, Β' 39.
ιγ' 4 ..... Α' 41
ιγ' 9 ..... Ε' 43
ιγ' 24 ..... Γ' 87
ιδ' 6 ..... Γ' 108
ιδ' 29 ..... Β' 43
ιε' 1 ..... Α' 70
ιε' 11 ..... Α' 100
ιε' 13 ..... Γ' 281
ιε' 14 ..... Δ' 126
ιε' 27· Α' 122, Β' 12, Γ' 117, Δ' 219.
ις' 5· Α' 151, Β' 278, Γ' 282.
ις' 8· Α' 107, Α' 113.
ις' 26 ..... Α' 286
ιζ' 22 ..... Α' 50
ιζ' 28 ..... Γ' 28
ιη' 3 ..... Ε' 41
ιθ' 4 ..... Β' 51
κ' 9 ..... Γ' 261
κα' 31 ..... Γ' 77
κβ' 28 ..... Δ' 207
κγ' 29 ..... Β' 304
κγ' 33 ..... Α' 219
κγ' 34 ..... Α' 219
κγ' 35 ..... Α' 219
κδ' 3-4 ..... Δ' 235
κδ' 4 ..... Α' 86
κδ' 11 ..... Α' 91
κδ' 15· Α' 41, Α' 61, Α' 313.
κδ' 16· Α' 293, Γ' 81.
κδ' 18 ..... Γ' 158
κδ' 33 ..... Α' 86
κδ' 50 ..... Α' 102
κε' 16 ..... Γ' 57
κε' 17 ..... Α' 198
κε' 28 ..... Α' 86
κς' 3 ..... Α' 125
κς' 12 ..... Δ' 59
κς' 24 ..... Β' 55
κζ' 13 ..... Α' 227
κζ' 14 ..... Α' 278
κζ' 25 ..... Α' 53
κη' 1 ..... Γ' 151
λ' 5 ..... Γ' 30
λ' 15 ..... Α' 102
λα' 4 ..... Α' 86

Ἐκκλησιαστὴς

α' 2· Γ' 52, Γ' 130
α' 5 ..... Β' 75
α' 6 ..... Δ' 137
α' 13· Γ' 31, Γ' 130.
α' 18· Α' 251, Γ' 159.
γ' 1 ..... Γ' 42
γ' 2 ..... Γ' 41
γ' 7· Α' 342, Ε' 33, Ε' 34, Ε' 36, Ε' 37, Ε' 40, Ε' 43.
γ' 10 ..... Γ' 130
δ' 10· Γ' 291, Δ' 207.
δ' 12· Γ' 274, Δ' 204, Δ' 250.
δ' 13 ..... Γ' 286
ε' 1· Ε' 40, Ε' 43
ε' 15 ..... Α' 200
ς' 7 ..... Α' 200
ζ' 9 ..... Α' 70
η' 1 ..... Ε' 46
η' 5· Α' 166, Α' 271.
θ' 4 ..... Γ' 286
ι' 4· Β' 281, Γ' 302, Δ' 128, Δ' 333, Ε' 86.
ι' 9-10 ..... Α' 208
ια' 6 ..... Δ' 71
ια' 9 ..... Ε' 86
ια' 10· Α' 47, Β' 294.
ιβ' 13· Α' 154, Α' 323, Γ' 344.

Ἆσμα Ἀσμάτων

α' 3 ..... Δ' 359
α' 3-4 ..... Δ' 255
α' 4· Ε' 50, Ε' 58
α' 7· Β' 308, Γ' 310.
α' 12 ..... Δ' 359
α' 13 ..... Β' 295
β' 1-3 ..... Β' 309
β' 2 ..... Α' 228
β' 5· Β' 296, Β' 308, Δ' 20, Δ' 255, Δ' 278, Ε' 48, Ε' 58
β' 12 ..... Γ' 310
β' 14 ..... Δ' 358
β' 15 ..... Α' 148
β' 17 ..... Ε' 22
γ' 1-2 ..... Β' 309
δ' 10-11 ..... Β' 295
δ' 11· Β' 295, Δ' 34.
δ' 12 ..... Α' 309
δ' 16 ..... Β' 309
ε' 2· Δ' 23, Δ' 246, Δ' 333, Ε' 59.
ε' 3 ..... Β' 308
ε' 4 ..... Β' 307
ε' 8 ..... Β' 251
ε' 16 ..... Β' 183
ζ' 13 ..... Β' 297

Σοφία Σολομῶντος

α' 2 ..... Α' 68
α' 3 ..... Γ' 220
α' 8 ..... Δ' 150
α' 13 ..... Δ' 153
β' 24 ..... Β' 157
γ' 2 ..... Γ' 164
γ' 9 ..... Α' 172
δ' 12· Α' 40, Α' 313.
δ' 15 ..... Γ' 120
ε' 4-5 ..... Δ' 353
η' 2 ..... Β' 183
θ' 16-19 ..... Ε' 46
θ' 17 ..... Ε' 57
ιε' 3 ..... Δ' 36

Σοφία Σειραχ

β' 1 ..... Δ' 218
β' 1-2 ..... Γ' 224
β' 2 ..... Δ' 218
β' 14 ..... Α' 166
β' 18 ..... Δ' 363
γ' 21 ..... Δ' 85
γ' 24 ..... Β' 209
δ' 19 ..... Α' 277
ς' 4 ..... Α' 189
ς' 6 ..... Δ' 86
ς' 14 ..... Β' 51
ς' 15 ..... Β' 51
ς' 36 ..... Β' 300

θ' 8 ..... Δ' 105
θ' 13 ..... Γ' 30
ι' 12 ..... Δ' 236
ι' 13 ..... Α' 151
ια' 4 ..... Γ' 47
ια' 14 ..... Α' 289
ια' 21 ..... Δ' 74
ιγ' 17 ..... Α' 103
ιε' 14 ..... Α' ιθ'
ιε' 15 ..... Β' 224
ιζ' 32 ..... Α' 136
ιη' 17 ..... Α' 39
ιθ' 30 ..... Α' 7
κ' 18 ..... Α' 295
κβ' 13 ..... Δ' 84
κδ' 13 ..... Δ' 305
κδ' 15 ..... Δ' 305
κδ' 16 ..... Δ' 305
κδ' 21· Γ' 215, Δ' 92.
κη' 13 ..... Α' 122
λγ' 28 ..... Γ' 181
λδ' 23 ..... Δ' 74
λε' 22 ..... Α' 73
λς' 18-19· Δ' 76, Δ' 88
λζ' 12 ..... Β' 224
κθ' 21 ..... Δ' 72
λθ' 34 ..... Γ' 42
μβ' 24 ..... Α' 176
μγ' 3 ..... Α' 290

Ὡσηὲ

β' 8 ..... Α' 298
β' 14 ..... Δ' 56
δ' 12 ..... Γ' 254
ε' 2 ..... Α' 298
ε' 12 ..... Α' 298
ς' 6 ..... Γ' 317
ιβ' 7 ..... Β' 276
ιγ' 7 ..... Α' 298

Ἀμὼς

β' 9 ..... Α' 295
β' 16 ..... Α' 227
δ' 12 ..... Α' 150
θ' 13 ..... Α' 279

Μιχαίας

ε' 1 ..... Δ' 160
ς' 8 ..... Γ' 125

Ἰωὴλ

γ' 1· Γ' 314, Δ' 161.
γ' 2 ..... Ε' 105
δ' 10 ..... Α' 209
δ' 18 ..... Γ' 340

Ἰωνᾶς

α' 2 ..... Γ' 6
α' 3 ..... Γ' 138
β' 2 ..... Β' 269
β' 3 ..... Α' 290
β' 6-7 ..... Β' 165
β' 7 ..... Α' 290
β' 10 ..... Β' 191
β' 11 ..... Β' 269
γ' 6 ..... Β' 166
δ' 8 ..... Β' 169
δ' 9 ..... Β' 170
δ' 11· Β' 166, Β' 170.

Ἀββακοὺμ

β' 1 ..... Α' 182
β' 6 ..... Α' 196
γ' 1-2 ..... Δ' 358
γ' 2 ..... Γ' 49
γ' 3 ..... Γ' 329
γ' 14 ..... Β' 274

Σοφονίας

α' 8 ..... Β' 161

Ἀγγαῖος

α' 9 ..... Α' 197
α' 14 ..... Β' 141

Ζαχαρίας

α' 12 ..... Α' 184
γ' 1 ..... Α' 291
γ' 2 ..... Α' 104
δ' 3 ..... Β' 164
δ' 10 ..... Δ' 159

Μαλαχίας

α' 6 ..... Β' 276
γ' 14 ..... Α' 297
γ' 15-16 ..... Α' 298
δ' 2· Α' 71, Α' 299, Β' 53.
δ' 2-3 ..... Γ' 341
δ' 3 ..... Α' 299

Ἡσαΐας

β' 4 ..... Α' 209
γ' 17 ..... Β' 161
δ' 4 ..... Δ' 353
ε' 5-6 ..... Β' 130
ε' 6 ..... Β' 220
ε' 21 ..... Γ' 300
ε' 21 ..... Δ' 59
ε' 25 ..... Δ' 95
ς' 1· Δ' 161, Δ' 325.
ς' 2· Δ' 186, Ε' 56, Ε' 105.
ς' 3· Γ' 58, Γ' 354.
ς' 5· Α' 183, Β' 5, Γ' 35, Γ' 304, Ε' 41
ς' 6 ..... Β' 257
ς' 7 ..... Α' 42
ς' 8 ..... Γ' 100
ζ' 4 ..... Α' 300
ζ' 6 ..... Α' 289
ζ' 9 ..... Ε' 46
η' 10 ..... Α' 282
η' 19 ..... Δ' 124
θ' 2· Α' 134, Α' 222, Δ' 155.
θ' 6· Β' 73, Γ' 91, Γ' 144, Δ' 307, Δ' 319, Δ' 362.
θ' 7· Δ' 202, Δ' 322.
ι' 23· Δ' 100, Δ' 319.
ια' 2· Γ' 52, Γ' 134, Γ' 138, Γ' 160, Δ' 300, Δ' 353.
ια' 2-3· Β' 134, Γ' 20, Γ' 119, Γ' 321, Δ' 159.
ιβ' 2 ..... Γ' 341
ιβ' 4 ..... Γ' 341
ιγ' 21 ..... Δ' 49
ιδ' 12· Α' 55, Γ' 34.
ιδ' 13 ..... Α' 80
ιδ' 22 ..... Α' 104
ιδ' 26-27 ..... Δ' 325
ις' 11· Δ' 124, Δ' 130.
κα' 3· Δ' 78, Δ' 80.
κε' 8 ..... Β' 190
κς' 9 ..... Β' 135
κς' 14 ..... Γ' 95
κς' 17-18 ..... Δ' 124
κς' 19· Γ' 95, Ε' 52.
κς' 20· Α' 295, Δ' 106.
κη' 16 ..... Δ' 338
κθ' 18 ..... Γ' 342
κθ' 19 ..... Γ' 342
κθ' 24 ..... Γ' 342
λ' 8-11 ..... Γ' 341
λ' 10 ..... Γ' 342
λα' 9 ..... Γ' 342
λβ' 6-8 ..... Γ' 342
λδ' 11 ..... Α' 305
λδ' 14 ..... Α' 305
λε' 6 ..... Γ' 350
λε' 10· Α' 311, Β' 296, Γ' 189.
λς' 2 ..... Β' 127
μ' 3· Β' 117, Δ' 33.
μ' 4· Β' 117, Β' 118.
μ' 5 ..... Β' 118
μ' 13 ..... Ε' 57
μ' 23 ..... Δ' 315
μ' 24 ..... Β' 41
μ' 31· Α' 163, Δ' 132, Δ' 291.
μα' 4 ..... Ε' 7
μα' 10 ..... Α' 277
μα' 13· Α' 31, Α' 164.

μα′ 18 ..... Γ′ 189
μγ′ 1-3 ..... Α′ 31
μγ′ 20 ..... Γ′ 189
μγ′ 25 ..... Α′ 299
μγ′ 26 ..... Γ′ 262
μδ′ 3 ..... Γ′ 190
μδ′ 6 ..... Ε′ 7
μδ′ 11 ..... Β′ 16
μδ′ 25 ..... Γ′ 342
με′ 3 ..... Β′ 207
με′ 7 ..... Α′ 155
με′ 8 ..... Δ′ 68
μη′ 26 ..... Ε′ 9
μθ′ 6· Α′ 285, Β′ 178, Γ′ 78
μθ′ 15 ..... Α′ 300
μθ′ 19 ..... Α′ 289
ν′ 4· Α′ 92, Γ′ 343.
ν′ 4-5 ..... Γ′ 342
ν′ 5 ..... Δ′ 63
ν′ 6 ..... Γ′ 189
ν′ 8 ..... Α′ 31
να′ 17 ..... Α′ 287
νβ′ 5 ..... Α′ 194
νγ′ 2 ..... Β′ 67
νγ′ 2-3 ..... Δ′ 336
νγ′ 3· Γ′ 189, Δ′ 352.
νγ′ 4 ..... Α′ 253
νγ′ 5 ..... Α′ 300
νγ′ 7 ..... Δ′ 352
νδ′ 13· Δ′ 34, Δ′ 66, Δ′ 119
νε′ 1 ..... Α′ 153
νε′ 1-3 ..... Γ′ 343
νη′ 5 ..... Δ′ 319
νη′ 8· Γ′ 291, Δ′ 233.
νθ′ 4 ..... Γ′ 343
ξα′ 10 ..... Δ′ 359
ξβ′ 5· Γ′ 208, Γ′ 211.
ξγ′ 4 ..... Δ′ 95
ξδ′ 9 ..... Α′ 295
ξς′ 1· Δ′ 360, Ε′ 34.
ξς′ 2· Γ′ 285, Β′ 192, Δ′ 273
ξς′ 16 ..... Γ′ 8
ξς′ 23 ..... Β′ 57

Ἱερεμίας

α′ 5 ..... Γ′ 100
α′ 6 ..... Γ′ 35
α′ 8 ..... Δ′ 314
α′ 9 ..... Γ′ 343
β′ 13 ..... Δ′ 359
δ′ 4 ..... Δ′ 94
δ′ 5 ..... Γ′ 344
ς′ 4 ..... Β′ 7
ς′ 25· Α′ 217, Β′ 123.
ζ′ 16 ..... Β′ 143
η′ 8-9 ..... Γ′ 343
θ′ 1 ..... Γ′ 37
θ′ 4 ..... Γ′ 344
θ′ 5 ..... Γ′ 344
ια′ 21 ..... Δ′ 110
ιβ′ 2 ..... Α′ 170
ιγ′ 23 ..... Γ′ 344
ιε′ 15-21 ..... Γ′ 344
ιε′ 19· Α′ 211, Γ′ 329, Γ′ 349, Δ′ 30, Δ′ 119
ις′ 1-4 ..... Α′ 38
ιζ′ 16· Α′ 164, Β′ 6.
κγ′ 18 ..... Δ′ 186
κγ′ 23 ..... Γ′ 116
κγ′ 23-24 ..... Β′ 249
κγ′ 28 ..... Γ′ 344
κδ′ 6 ..... Α′ 289
κζ′ 16· Α′ 104, Α′ 218
κη′ 6 ..... Δ′ 95
κη′ 9 ..... Α′ 114
λα′ 28 ..... Α′ 203
λς′ 11· Δ′ 4, Δ′ 109.
λζ′ 2 ..... Γ′ 344
λη′ 28 ..... Α′ 289
μβ′ 6 ..... Α′ 191
μζ′ 5 ..... Α′ 200
νβ′ 11 ..... Γ′ 157

Βαρούχ

γ′ 14· Β′ 251, Γ′ 343.
γ′ 38 ..... Δ′ 117

Θρῆνοι Ἱερεμίου

δ′ 5 ..... Α′ 198
δ′ 7-8 ..... Γ′ 344
δ′ 19 ..... Α′ 196
ε′ 2 ..... Γ′ 191

Ἰεζεκιὴλ

α′ 4 ..... Α′ 258
α′ 7 ..... Α′ 199
γ′ 17 ..... Α′ 211
δ′ 1 ..... Α′ 211
δ′ 3 ..... Α′ 211
δ′ 10-11 ..... Δ′ 230
δ′ 11 ..... Ε′ 98
δ′ 16 ..... Δ′ 84
ε′ 11 ..... Δ′ 49
ιγ′ 10 ..... Β′ 286
ιγ′ 19 ..... Α′ 210
ις′ 49 ..... Α′ 62
ιζ′ 24· Α′ 274, Α′ 285, Γ′ 345.
ιη′ 4 ..... Α′ 54
ιη′ 23 ..... Γ′ 269
κη′ 13 ..... Α′ 283
κθ′ 21 ..... Γ′ 345
λγ′ 11 ..... Γ′ 219
λζ′ 6 ..... Α′ 293
λζ′ 11 ..... Α′ 293

Δανιὴλ
(Σωσάννα)

22 ..... Γ′ 123
32 ..... Γ′ 34
42 ..... Γ′ 105
50 ..... Γ′ 123
62 ..... Γ′ 123

(προσευχὴ Ἀζαρίου

9 ..... Γ′ 35
14 ..... Γ′ 51
15 ..... Γ′ 305
25-26 ..... Ε′ 111
26 ..... Γ′ 51
35 ..... Γ′ 100

α′ 17 ..... Β′ 81
β′ 19 ..... Α′ 183
β′ 21-22 ..... Γ′ 345
β′ 23 ..... Α′ 277
β′ 31-35 ..... Γ′ 97
β′ 44 ..... Β′ 89
γ′ 1 ..... Γ′ 213
γ′ 15 ..... Α′ 238
γ′ 17-18 ..... Β′ 265
γ′ 19 ..... Α′ 65
γ′ 23 ..... Γ′ 101
γ′ 25 ..... Γ′ 144
γ′ 28 ..... Γ′ 213
ε′ 2-3 ..... Α′ 48
ε′ 11-12 ..... Β′ 81
ς′ 10 ..... Α′ 228
ς′ 16 ..... Α′ 225
ς′ 18 κ. ἑ. ..... Ε′ 111
ζ′ 9-10 ..... Γ′ 38
ζ′ 10 ..... Δ′ 361
ζ′ 13 ..... Γ′ 199
ζ′ 25 ..... Α′ 280
η′ 17 ..... Γ′ 103
θ′ 5 ..... Γ′ 40
θ′ 15 ..... Γ′ 40
ι′ 5 ..... Γ′ 58
ι′ 9· Γ′ 40, Γ′ 42.

Δ′ Μακκαβαίων

α′ 16 ..... Γ′ 26

Β′ Καινὴ Διαθήκη

Κατὰ Ματθαῖον

α′ 9 ..... Δ′ 191
α′ 20 ..... Γ′ 144
β′ 2-9 ..... Β′ 92
γ′ 1 ..... Α′ 203
γ′ 2· Β′ 88, Γ′ 250.
γ′ 3 ..... Δ′ 33
γ′ 6 ..... Γ′ 262
γ′ 7· Α′ 104, Α′ 146.
γ′ 8· Α′ 51, Β′ 55.
γ′ 10· Α′ 134, Α′ 305, Δ′ 22
γ′ 11 ..... Β′ 81
γ′ 14 ..... Α′ 34

γ′ 16 ..... Β′ 93
δ′ 1 κ. ἑ. ..... Ε′ 23
δ′ 1-10· Α′ 44, Α′ 314.
δ′ 3 ..... Α′ 143
δ′ 3-10 ..... Β′ 15
δ′ 8 ..... Α′ 270
δ′ 9 ..... Α′ 230
δ′ 11· Α′ 291, Γ′ 110.
δ′ 3 ..... Β′ 235
δ′ 17· Β′ 88, Γ′ 339.
δ′ 19 ..... Γ′ 100
δ′ 23 ..... Α′ 249
ε′ 3-12 ..... Β′ 33
ε′ 3· Γ′ 20, Γ′ 32, Γ′ 212, Γ′ 342, Δ′ 99, Δ′ 102, Δ′ 103, Δ′ 105, Δ′ 106, Δ′ 107, Δ′ 112, Δ′ 333, Δ′ 359, Ε′ 86
ε′ 4-12 ..... Γ′ 129
ε′ 4· Γ′ 21, Δ′ 107, Δ′ 108, Δ′ 109, Δ′ 113, Δ′ 276, Ε′ 86
ε′ 5· Β′ 192, Γ′ 21, Δ′ 273, Δ′ 312, Ε′ 34, Ε′ 86.
ε′ 6· Γ′ 23, Γ′ 181, Γ′ 215, Γ′ 287, Ε′ 86
ε′ 7· Γ′ 23, Ε′ 86.
ε′ 8· Α′ 141, Α′ 149, Α′ 153, Α′ 164, Α′ 320, Β′ 48, Β′ 119, Γ′ 24, Γ′ 171, Γ′ 208, Γ′ 250, Γ′ 262, Δ′ 256, Δ′ 290, Δ′ 306, Ε′ 56, Ε′ 58, Ε′ 86.
ε′ 9· Γ′ 13, Γ′ 24, Γ′ 38, Ε′ 86.
ε′ 10 ..... Ε′ 86
ε′ 10-11 ..... Γ′ 24
ε′ 12 ..... Γ′ 24
ε′ 13-14· Γ′ 292, Γ′ 300
ε′ 14· Β′ 9, Δ′ 242.
ε′ 15· Β′ 162, Γ′ 340.
ε′ 16· Α′ 321, Γ′ 173.
ε′ 18 ..... Γ′ 157
ε′ 19 ..... Δ′ 240
ε′ 21 ..... Γ′ 68
ε′ 22· Α′ 74, Α′ 118, Β′ 279, Γ′ 68, Γ′ 204, Δ′ 94, Δ′ 121.
ε′ 23· Α′ 72, Α′ 189, Β′ 8
ε′ 23-24· Γ′ 317, Δ′ 274
ε′ 24· Α′ 178, Β′ 43, Β′ 280.
ε′ 25 ..... Α′ 30
ε′ 28· Α′ 64, Α′ 136, Β′ 280, Γ′ 186, Γ′ 204, Δ′ 24, Δ′ 121.
ε′ 34 ..... Δ′ 118
ε′ 37 ..... Β′ 280
ε′ 39· Β′ 9, Γ′ 204.
ε′ 40 ..... Α′ 196
ε′ 42· Γ′ 259, Δ′ 93, Δ′ 122.
ε′ 44· Α′ 112, Β′ 21.
ε′ 45· Β′ 5, Γ′ 308, Γ′ 311.
ε′ 48· Γ′ 45, Γ′ 171, Γ′ 181, Γ′ 329.
ς′ 1-18 ..... Α′ 45
ς′ 3 ..... Γ′ 180
ς′ 4 ..... Δ′ 121
ς′ 5 ..... Δ′ 62
ς′ 6· Δ′ 109, Ε′ 111.
ς′ 7 ..... Α′ 189
ς′ 9· Α′ 181, Β′ 191, Β′ 192, Γ′ 270, Δ′ 181, Δ′ 362.
ς′ 10· Β′ 197, Β′ 276, Γ′ 133, Γ′ 180, Γ′ 322
ς′ 11· Β′ 79, Β′ 197, Γ′ 322, Δ′ 287.
ς′ 12 ..... Β′ 199
ς′ 13· Α′ 106, Α′ 316, Β′ 144, Β′ 200, Β′ 202
ς′ 14· Α′ 124, Β′ 24, Γ′ 22, Γ′ 49, Δ′ 121
ς′ 15· Β′ 201, Γ′ 22.
ς′ 6 ..... Δ′ 62
ς′ 19 ..... Γ′ 74
ς′ 21· Α′ 47, Β′ 21, Γ′ 32, Γ′ 74, Δ′ 102
ς′ 22 ..... Α′ 86
ς′ 24 ..... Β′ 214
ς′ 25· Α′ 47, Β′ 198, Γ′ 67.
ς′ 25-28 ..... Δ′ 215
ς′ 26· Α′ 193, Α′ 200.
ς′ 28 ..... Α′ 228
ς′ 29 ..... Γ′ 195
ς′ 31-32· Β′ 198, Γ′ 246, Α′ 47.
ς′ 31-34 ..... Δ′ 215
ς′ 33· Α′ 39, Α′ 121, Α′ 180, Α′ 193, Β′ 112, Β′ 282, Δ′ 101.
ς′ 34 ..... Α′ 125
ζ′ 1· Β′ 34, Γ′ 285.
ζ′ 2 ..... Β′ 207
ζ′ 3 ..... Α′ 71
ζ′ 5 ..... Δ′ 355
ζ′ 6 ..... Γ′ 331
ζ′ 7· Γ′ 200, Β′ 259, Γ′ 49, Γ′ 234.
ζ′ 7-8 ..... Β′ 149
ζ′ 8· Α′ 179, Γ′ 57, Γ′ 185, Γ′ 201, Γ′ 265, Δ′ 212, Ε′ 80
ζ′ 9 ..... Ε′ 80
ζ′ 11 ..... Α′ 285
ζ′ 12· Γ′ 49, Γ′ 259.
ζ′ 13· Β′ 280, Β′ 294, Γ′ 142, Δ′ 99.
ζ′ 14· Α′ 268, Α′ 321, Γ′ 15, Γ′ 127, Γ′ 225, Δ′ 5, Δ′ 113, Δ′ 248
ζ′ 15 ..... Γ′ 142
ζ′ 16· Α′ 278, Γ′ 305.
ζ′ 21· Α′ 143, Β′ 46, Δ′ 212.
η′ 12· Α′ 42, Α′ 313, Δ′ 5, Δ′ 94, Δ′ 117
η′ 15 ..... Β′ 93
η′ 17 ..... Α′ 300
η′ 20· Γ′ 189, Γ′ 265.
η′ 22· Α′ 40, Δ′ 93, Δ′ 150.
η′ 23-27 ..... Β′ 283
η′ 29 ..... Α′ 281
η′ 31 ..... Α′ 291
θ′ 2 ..... Α′ 299
θ′ 9 ..... Α′ 284
θ′ 12 ..... Γ′ 212
θ′ 13 ..... Γ′ 200
θ′ 15 ..... Δ′ 354
θ′ 21 ..... Α′ 288
θ′ 21-22 ..... Δ′ 304
θ′ 22 ..... Δ′ 214
θ′ 29 ..... Α′ 279
θ′ 34 ..... Β′ 15
θ′ 37 ..... Β′ 58
ι′ 1 ..... Α′ 151
ι′ 8· Β′ 56, Β′ 57.
ι′ 10 ..... Α′ 193
ι′ 20· Δ′ 59, Δ′ 73.
ι′ 22· Α′ 311, Γ′ 69, Γ′ 84, Γ′ 121, Γ′ 161, Δ′ 218.
ι′ 23 ..... Α′ 290
ι′ 25 ..... Β′ 209
ι′ 29 ..... Α′ 47
ι′ 37· Α′ 216, Α′ 305, Β′ 262. Γ′ 237, Δ′ 119
ι′ 37-38 ..... Β′ 280
ι′ 40 ..... Α′ 104
ι′ 42· Γ′ 180, Γ′ 186.
ια′ 12· Α′ 152, Α′ 157, Γ′ 127, Γ′ 226, Γ′ 264, Γ′ 269, Δ′ 78, Δ′ 79, Δ′ 80, Δ′ 239, Δ′ 248, Ε′ 90.
ια′ 25-26 ..... Δ′ 367
ια′ 27 ..... Γ′ 96
ια′ 28· Α′ 287, Γ′ 198, Δ′ 237, Δ′ 276.
ια′ 29· Α′ 51, Α′ 171, Β′ 11, Β′ 193, Β′ 278, Γ′ 47, Γ′ 285, Γ′ 304, Γ′ 329, Δ′ 100, Δ′ 273.
ια′ 30· Α′ 38, Α′ 268, Α′ 312, Α′ 321, Β′ 265,

Γ′ 127, Γ′ 176, Γ′ 279, Δ′ 269.
ιβ′ 1 ..... Β′ 56
ιβ′ 19 ..... Ε′ 23
ιβ′ 20 ..... Α′ 92
ιβ′ 28· Δ′ 159, Δ′ 312.
ιβ′ 29· Α′ 263, Γ′ 189.
ιβ′ 33 ..... Γ′ 311
ιβ′ 34· Β′ 279, Γ′ 305
ιβ′ 35· Β′ 221, Γ′ 206.
ιβ′ 36· Α′ 288, Α′ 319, Δ′ 96.
ιβ′ 43· Α′ 151, Γ′ 140.
ιβ′ 44 ..... Γ′ 341
ιβ′ 45· Α′ 52, Α′ 261, Δ′ 49, Δ′ 72, Δ′ 128
ιβ′ 49 ..... Α′ 41
ιβ′ 50 ..... Α′ 313
ιγ′ 4 ..... Α′ 259
ιγ′ 11· Γ′ 288, Γ′ 307.
ιγ′ 11-12 ..... Γ′ 17
ιγ′ 12· Γ′ 96, Γ′ 152, Γ′ 162.
ιγ′ 24 ..... Δ′ 292
ιγ′ 28 ..... Α′ 164
ιγ′ 31 ..... Β′ 70
ιγ′ 33· Β′ 282, Δ′ 292.
ιγ′ 44· Α′ κδ′, Β′ 48, Γ′ 324, Δ′ 18, Δ′ 292
ιγ′ 44-46 ..... Β′ 274
ιγ′ 45· Α′ 251, Β′ 282.
ιγ′ 45-46 ..... Β′ 110
ιγ′ 46· Β′ 306, Γ′ 324, Δ′ 4, Δ′ 44, Δ′ 248, Δ′ 292.
ιγ′ 52· Γ′ 68, Γ′ 337, Γ′ 346, Γ′ 350, Δ′ 58
ιδ′ 7-12 ..... Δ′ 118
ιδ′ 14-21 ..... Β′ 93
ιδ′ 19-20 ..... Β′ 57
ιδ′ 27 ..... Δ′ 87
ιε′ 11· Α′ 43, Δ′ 125.
ιε′ 14· Γ′ 131, Γ′ 242, Ε′ 83.
ιε′ 19· Α′ 63, Α′ 169, Α′ 263, Β′ 279, Δ′ 105, Δ′ 125, Ε′ 85, Ε′ 88.
ιε′ 37 ..... Β′ 93
ιϛ′ 2 ..... Δ′ 200
ιϛ′ 16 ..... Δ′ 249
ιϛ′ 17· Ε′ 60, Ε′ 61, Ε′ 64.
ιϛ′ 19· Α′ 288, Γ′ 45, Γ′ 110, Ε′ 60.
ιϛ′ 24· Α′ 121, Α′ 178, Α′ 307, Α′ 325, Γ′ 91, Γ′ 173, Γ′ 192, Γ′ 226.
ιϛ′ 26 ..... Γ′ 232
ιζ′ 27· Α′ 110, Β′ 72.
ιζ′ 1· Β′ 71, Γ′ 95, Γ′ 339, Δ′ 262.
ιζ′ 1-2· Δ′ 185, Δ′ 190, Δ′ 196.
ιζ′ 1-6 ..... Δ′ 158
ιζ′ 2· Β′ 67, Β′ 71, Γ′ 350.
ιζ′ 3 ..... Β′ 72
ιζ′ 4· Β′ 72, Ε′ 85.
ιζ′ 5 ..... Γ′ 340
ιζ′ 6 ..... Δ′ 185
ιζ′ 8 ..... Δ′ 15
ιζ′ 20· Β′ 56, Β′ 71, Β′ 111, Γ′ 114.
ιζ′ 21 ..... Α′ 143
ιη′ 3 ..... Ε′ 31
ιη′ 4 ..... Α′ 171
ιη′ 7 ..... Γ′ 291
ιη′ 10· Α′ 187, Γ′ 246, Γ′ 258, Ε′ 6, Ε′ 43
ιη′ 12-14 ..... Γ′ 58
ιη′ 16 ..... Δ′ 249
ιη′ 18· Δ′ 120, Ε′ 60.
ιη′ 20· Γ′ 101, Γ′ 291, Δ′ 9.
ιη′ 21 ..... Α′ 119
ιη′ 23-25 ..... Β′ 98
ιη′ 24-35 ..... Α′ 186
ιθ′ 12 ..... Δ′ 120
ιθ′ 17· Β′ 50, Β′ 136.
ιθ′ 20 ..... Γ′ 91
ιθ′ 21· Α′ 68, Α′ 178, Α′ 215, Α′ 254, Α′ 310, Γ′ 91, Γ′ 262.
ιθ′ 22· Β′ 26, Γ′ 92.
ιθ′ 24 ..... Δ′ 101
ιθ′ 30 ..... Α′ 111
κ′ 1 ..... Δ′ 96
κ′ 8-9 ..... Δ′ 207
κ′ 22· Β′ 109, Β′ 110.
κα′ 16 ..... Α′ 278
κα′ 19-21 ..... Β′ 104
κα′ 21· Γ′ 64, Δ′ 213.
κα′ 22· Β′ 112, Γ′ 186, Δ′ 214.
κα′ 43 ..... Γ′ 200
κβ′ 11· Α′ 315, Γ′ 211.
κβ′ 12 ..... Β′ 266
κβ′ 12-13 ..... Β′ 214
κβ′ 13 ..... Α′ 56
κβ′ 30· Β′ 192, Δ′ 97, Δ′ 120.
κβ′ 38· Γ′ 174, Γ′ 175.
κβ′ 39 ..... Γ′ 174
κβ′ 40· Α′ 319, Β′ 44, Β′ 274, Δ′ 203, Ε′ 15, Ε′ 47, Ε′ 66.
κγ′ 3· Γ′ 80, Δ′ 352.
κγ′ 5 ..... Δ′ 34
κγ′ 6 ..... Α′ 129
κγ′ 8 ..... Α′ 210
κγ′ 8-10 ..... Δ′ 310
κγ′ 9-10 ..... Δ′ 119
κγ′ 12· Α′ 171, Β′ 278.
κγ′ 15 ..... Α′ 204
κγ′ 23· Γ′ 135, Δ′ 234.
κγ′ 25· Γ′ 300, Δ′ 129.
κγ′ 26· Α′ κ′, Α′ 63, Β′ 276, Γ′ 336, Δ′ 354, Ε′ 85.
κγ′ 27-28 ..... Δ′ 373
κδ′ 14 ..... Γ′ 113
κδ′ 15 ..... Β′ 18
κδ′ 20· Α′ 114, Β′ 263.
κδ′ 22· Α′ 50, Γ′ 286, Γ′ 302.
κδ′ 30· Α′ 283, Γ′ 155, Δ′ 118.
κδ′ 35 ..... Γ′ 181
κδ′ 36 ..... Β′ 60
κδ′ 42· Α′ 32, Γ′ 30.
κδ′ 44 ..... Α′ 70
κε′ 1 ..... Γ′ 179
κε′ 1-12 ..... Α′ 130
κε′ 2 ..... Γ′ 197
κε′ 10 ..... Γ′ 197
κε′ 12, Γ′ 39, Γ′ 324, Δ′ 57.
κε′ 14-30 ..... Α′ 113
κε′ 21· Α′ 109, Α′ 153, Β′ 68.
κε′ 25 ..... Δ′ 198
κε′ 26 ..... Δ′ 62
κε′ 27 ..... Γ′ 273
κε′ 29· Δ′ 66, Δ′ 78.
κε′ 30 ..... Γ′ 315
κε′ 31 ..... Γ′ 196
κε′ 31-32 ..... Β′ 158
κε′ 34· Β′ 192, Γ′ 155, Δ′ 141.
κε′ 34-41 ..... Β′ 158
κε′ 35· Α′ 85, Γ′ 258.
κε′ 36 ..... Α′ 50
κε′ 40· Α′ 320, Γ′ 180, Γ′ 259.
κε′ 41· Γ′ 8, Γ′ 280, Δ′ 117, Δ′ 269.
κε′ 45 ..... Γ′ 259
κϛ′ 14-16 ..... Β′ 98
κϛ′ 15· Γ′ 34, Γ′ 128.
κϛ′ 21 ..... Β′ 192
κϛ′ 24· Γ′ 6, Γ′ 34.
κϛ′ 26-28 ..... Δ′ 359
κϛ′ 29 ..... Δ′ 343
κϛ′ 36 ..... Ε′ 23
κϛ′ 41· Β′ 202, Γ′ 30, Γ′ 178.
κϛ′ 69-75 ..... Β′ 98
κϛ′ 70· Α′ 284, Α′ 288, Α′ 316.
κϛ′ 75· Α′ 294, Γ′ 122.
κζ′ 5· Α′ 68, Α′ 159, Α′ 294, Α′ 316, Γ′ 92, Γ′ 122.
κζ′ 20 ..... Δ′ 293

κζ′ 28 ..... Α′ 253
κζ′ 32 ..... Δ′ 356
κζ′ 34 ..... Ε′ 24
κζ′ 35 ..... Β′ 61
κζ′ 39-40 ..... Α′ 135
κζ′ 48 ..... Ε′ 24
κζ′ 66 ..... Β′ 61
κη′ 8 ..... Α′ 279
κη′ 13 ..... Β′ 61
κη′ 18 ..... Δ′ 204
κη′ 19-20 ..... Δ′ 213
κη′ 20 ..... Γ′ 12

Κατὰ Μάρκον

α′ 4 ..... Α′ 208
α′ 6 ..... Α′ 224
α′ 15 ..... Δ′ 155
α′ 30-31 ..... Δ′ 304
β′ 11 ..... Α′ 177
β′ 27 ..... Α′ 287
β′ 27-28 ..... Β′ 57
γ′ 16 ..... Γ′ 89
δ′ 20 ..... Δ′ 273
δ′ 28 ..... Β′ 307
ε′ 42 ..... Β′ 93
ϛ′ 34 ..... Β′ 313
ζ′ 2 ..... Δ′ 354
η′ 35 ..... Δ′ 220
θ′ 1· Β′ 71, Δ′ 185.
θ′ 2 ..... Γ′ 95
θ′ 22 ..... Β′ 50
θ′ 23· Β′ 111, Γ′ 76, Δ′ 240.
θ′ 24 ..... Γ′ 77
θ′ 35 ..... Γ′ 174
θ′ 44· Α′ 313, Δ′ 94.
θ′ 46 ..... Α′ 42
θ′ 48 ..... Δ′ 117
θ′ 50 ..... Γ′ 152
ι′ 21 ..... Δ′ 311
ι′ 29 ..... Δ′ 121
ι′ 30 ..... Α′ 118
ι′ 47· Ε′ 66, Ε′ 74, Ε′ 76.
ια′ 3 ..... Α′ 225
ια′ 25 ..... Γ′ 104
ιβ′ 29 ..... Ε′ 99
ιβ′ 33 ..... Β′ 170
ιβ′ 37 ..... Α′ 125
ιβ′ 41-43 ..... Β′ 264
ιβ′ 42· Α′ 39, Α′ 177.
ιδ′ 15 ..... Δ′ 333
ιδ′ 25 ..... Γ′ 322
ιδ′ 46 ..... Γ′ 200
ιδ′ 65 ..... Ε′ 24
ιε′ 28 ..... Γ′ 206
ιϛ′ 16 ..... Γ′ 11
ιϛ′ 17 ..... Γ′ 116
ιϛ′ 17-18 ..... Δ′ 203

Κατὰ Λουκᾶν

α′ 18 ..... Γ′ 138
α′ 31· Β′ 48, Ε′ 67.
α′ 34-35 ..... Β′ 92
α′ 35 ..... Α′ 293
α′ 78· Δ′154, Δ′ 158, Ε′ 32.
β′ 10 ..... Α′ 279
β′ 13 ..... Γ′ 144
β′ 29· Β′ 257, Δ′ 272.
β′ 34 ..... Β′ 77
β′ 40 ..... Ε′ 46
β′ 46 ..... Γ′ 339
β′ 49 ..... Α′ 216
β′ 51 ..... Δ′ 207
β′ 52· Β′ 93, Γ′ 339, Ε′ 46.
γ′ 11 ..... Α′ 111
γ′ 23 ..... Β′ 64
δ′ 8· Γ′ 245, Γ′ 287.
δ′ 23 ..... Α′ 71
δ′ 41 ..... Α′ 39
δ′ 42 ..... Α′ 39
ε′ 5 ..... Α′ 123
ε′ 7 ..... Ε′ 14
ε′ 17 ..... Β′ 57
ϛ′ 20 ..... Δ′ 100
ϛ′ 22 ..... Δ′ 110
ϛ′ 26· Γ′ 173, Δ′ 99.
ϛ′ 28 ..... Γ′ 103
ϛ′ 29 ..... Δ′ 121
ϛ′ 30 ..... Α′ 253
ϛ′ 31· Β′ 18, Β′ 169.
ϛ′ 35 ..... Γ′ 85
ϛ′ 36· Α′ 236, Β′ 238, Γ′ 45.
ϛ′ 37 ..... Β′ 34
ϛ′ 44 ..... Β′ 63
ϛ′ 45· Β′ 221, Γ′ 297, Γ′ 350.
ϛ′ 46 ..... Γ′ 87
ϛ′ 71 ..... Γ′ 341
ζ′ 11-15 ..... Β′ 93
ζ′ 37· Γ′ 39, Γ′ 73.
ζ′ 47 ..... Β′ 267
ζ′ 50 ..... Α′ 279
η′ 10· Γ′ 336, Γ′ 337.
η′ 12 ..... Β′ 284
η′ 18· Α′ 167, Γ′ 238.
η′ 46 ..... Β′ 93
θ′ 28 ..... Γ′ 95
θ′ 32 ..... Δ′ 187
θ′ 62· Α′ 108, Α′ 192.
ι′ 16 ..... Δ′ 208
ι′ 18· Α′ 159, Α′ 264, Δ′ 278.
ι′ 19· Α′ 316, Β′ 57, Γ′ 189.
ι′ 20 ..... Β′ 63
ι′ 26 ..... Δ′ 123
ι′ 35 ..... Β′ 49
ι′ 39 ..... Γ′ 47
ι′ 41· Γ′ 29, Δ′ 334.
ι′ 42· Α′ 312, Γ′ 183, Γ′ 324, Γ′ 325, Δ′ 92, Δ′ 272, Δ′ 334, Ε′ 18.
ια′ 8 ..... Γ′ 200
ια′ 13 ..... Α′ 285
ια′ 20· Δ′ 159, Δ′ 311.
ιβ′ 5 ..... Γ′ 115
ιβ′ 14 ..... Γ′ 91
ιβ′ 15 ..... Δ′ 101
ιβ′ 18 ..... Δ′ 101
ιβ′ 19 ..... Δ′ 347
ιβ′ 20 ..... Α′ 70
ιβ′ 29 ..... Ε′ 86
ιβ′ 35· Α′ 322, Β′ 48.
ιβ′ 36 ..... Α′ 322
ιβ′ 37 ..... Δ′ 343
ιβ′ 42· Δ′ 238, Δ′ 253.
ιβ′ 47· Α′ 166, Γ′ 80.
ιβ′ 49· Δ′ 86, Δ′ 253, Ε′ 101.
ιβ′ 50 ..... Γ′ 339
ιγ′ 7 ..... Α′ 305
ιγ′ 19 ..... Β′ 282
ιγ′ 23· Α′ κβ′, Γ′ 67, Γ′ 127, Δ′ 211.
ιγ′ 24· Β′ 311, Γ′ 226.
ιγ′ 25 ..... Α′ 126
ιδ′ 10 ..... Α′ 282
ιδ′ 11 ..... Α′ 104
ιδ′ 18 ..... Α′ 56
ιδ′ 18-20 ..... Α′ κδ′
ιδ′ 26· Α′ 254, Γ′ 16, Γ′ 192.
ιδ′ 33· Α′ 103, Α′ 111, Β′ 26, Δ′ 109.
ιδ′ 35· Γ′ 121, Γ′ 122.
ιε′ 5 ..... Α′ 327
ιε′ 7· Α′ 305, Α′ 307, Γ′ 199, Γ′ 222.
ιε′ 10 ..... Γ′ 199
ιε′ 11-12 ..... Α′ 315
ιε′ 17· Γ′ 38, Γ′ 73.
ιε′ 18 ..... Γ′ 39
ιε′ 20 ..... Ε′ 70
ιε′ 21 Γ′ 39, Δ′ 114.
ιϛ′ 8 ..... Γ′ 142
ιϛ′ 15 ..... Γ′ 181
ιϛ′ 22 ..... Ε′ 50
ιϛ′ 25 ..... Γ′ 117
ιζ′ 6 ..... Γ′ 76
ιζ′ 10· Α′ 109, Α′ 153, Α′ 299, Α′ 318, Α′ 323, Γ′ 11, Γ′ 263.
ιζ′ 20-21 ..... Β′ 88
ιζ′ 21· Α′ κ′, Α′ κδ′, Α′ 119, Β′ 87, Β′ 88, Β′ 257, Β′ 270, Β′ 282, Β′ 285, Β′ 309, Γ′ 47, Γ′ 177, Γ′ 189, Γ′ 258, Γ′ 290, Γ′ 298, Γ′ 300, Δ′ 18, Δ′ 27, Δ′ 126,

Δ′ 155, Δ′ 221, Δ′ 256.
ιζ′ 37 ..... Α′ 31
ιη′ 1· Α′ 119, Α′ 157, Γ′ 124, Γ′ 178, Δ′ 10
ιη′ 1-8· Α′ 164, Α′ 184, Δ′ 249.
ιη′ 2 ..... Β′ 297
ιη′ 2-5 ..... Δ′ 10
ιη′ 7· Γ′ 178, Δ′ 81, Ε′ 61, Ε′ 92.
ιη′ 8· Γ′ 162, Γ′ 200.
ιη′ 10· Α′ 189, Γ′ 284.
ιη′ 10-14 ..... Α′ 185
ιη′ 11· Γ′ 94, Γ′ 137.
ιη′ 11-12· Β′ 235, Γ′ 105
ιη′ 13· Γ′ 38, Γ′ 41, Γ′ 73, Γ′ 103, Γ′ 105, Δ′ 129.
ιη′ 14 ..... Γ′ 45
ιη′ 27 ..... Γ′ 244
ιη′ 28 ..... Δ′ 98
ιη′ 38 ..... Α′ 96
ιθ′ 11 ..... Δ′ 236
κ′ 36· Γ′ 86, Δ′ 97, Δ′ 98.
κα′ 19· Β′ 10, Β′ 26, Β′ 291, Γ′ 160, Γ′ 195, Δ′ 44, Δ′ 218.
κα′ 34· Α′ 32, Β′ 278, Γ′ 246.
κβ′ 19 ..... Δ′ 374
κβ′ 32 ..... Γ′ 103
κβ′ 36 ..... Β′ 64
κβ′ 42 ..... Α′ 179
κγ′ 7 ..... Β′ 63
κγ′ 12 ..... Β′ 63
κγ′ 31· Γ′ 87, Γ′ 137.
κγ′ 33 ..... Δ′ 336
κγ′ 34· Α′ 253, Β′ 6, Ε′ 23.
κγ′ 42 ..... Α′ 288
κγ′ 43· Α′ 80, Α′ 279, Α′ 294, Β′ 95.
κδ′ 16 ..... Γ′ 323
κδ′ 25 ..... Γ′ 324
κδ′ 32· Α′ 48, Γ′ 341, Δ′ 253.
κδ′ 45· Γ′ 299, Γ′ 323.
κδ′ 49· Α′ 286, Δ′ 292.
κδ′ 53 ..... Γ′ 159

Κατὰ Ἰωάννην

α′ 1· Β′ 190, Γ′ 50, Δ′ 332, Δ′ 357.
α′ 1-2 ..... Β′ 76
α′ 2 ..... Β′ 80
α′ 3 ..... Δ′ 321
α′ 5· Α′ 260, Γ′ 202.
α′ 9· Β′ 161, Γ′ 241, Ε′ 61.
α′ 6 ..... Δ′ 358
α′ 12· Α′ κ′, Β′ 214, Γ′ 17, Δ′ 294, Ε′ 70
α′ 13· Δ′ 341, Δ′ 346.
α′ 14· Α′ 134, Β′ 76, Β′ 80, Β′ 84, Β′ 216, Γ′ 322, Δ′ 321, Δ′ 356, Δ′ 357, Δ′ 358.
α′ 16· Δ′ 172, Δ′ 321, Δ′ 357.
α′ 17 ..... Δ′ 249
α′ 18 ..... Α′ 319
α′ 29 ..... Γ′ 347
α′ 52 ..... Α′ 291
α′ 48 ..... Γ′ 89
γ′ 3 ..... Γ′ 311
γ′ 4 ..... Δ′ 19
γ′ 5· Β′ 81, Γ′ 110.
γ′ 6· Δ′ 67, Δ′ 221, Δ′ 287, Δ′ 346, Δ′ 362, Ε′ 6, Ε′ 52
γ′ 8· Γ′ 96, Δ′ 19, Δ′ 72, Δ′ 301.
γ′ 16 ..... Δ′ 324
γ′ 17 ..... Δ′ 349
γ′ 18· Δ′ 37, Δ′ 48.
γ′ 19 ..... Δ′ 37
γ′ 27 ..... Α′ 288
γ′ 30 ..... Α′ 238
γ′ 31 ..... Α′ 293
γ′ 34 ..... Δ′ 168
δ′ 5 ..... Β′ 114
δ′ 6 ..... Δ′ 263
δ′ 10· Γ′ 47, Γ′ 201.
δ′ 14· Β′ 81, Γ′ 190, Γ′ 198, Δ′ 68, Δ′ 292, Δ′ 296, Δ′ 299.
δ′ 23 ..... Δ′ 156
δ′ 24· Α′ 181, Γ′ 11, Γ′ 42, Γ′ 335, Δ′ 156, Δ′ 307, Δ′ 308, Ε′ 34, Ε′ 42.
δ′ 36 ..... Δ′ 97
δ′ 42· Δ′ 317, Ε′ 61.
ε′ 7 ..... Β′ 64
ε′ 8 ..... Β′ 65
ε′ 13· Α′ 47, Β′ 281, Δ′ 50, Ε′ 94.
ε′ 17 ..... Γ′ 52
ε′ 22· Β′ 34, Γ′ 91, Δ′ 355.
ε′ 24· Α′ 273, Β′ 251.
ε′ 26 ..... Δ′ 174
ε′ 32 ..... Γ′ 156
ε′ 39· Γ′ 97, Γ′ 99, Δ′ 198.
ε′ 44· Γ′ 165, Γ′ 173, Γ′ 175, Γ′ 276, Δ′ 104
ε′ 45 ..... Δ′ 49
ς′ 33· Β′ 189, Δ′ 204.
ς′ 35· Β′ 79, Γ′ 198, Δ′ 359.
ς′ 38 ..... Γ′ 13
ς′ 44 ..... Δ′ 96
ς′ 45· Γ′ 256, Δ′ 34, Δ′ 66, Δ′ 119.
ς′ 47 ..... Δ′ 175
ς′ 48· Δ′ 285, Δ′ 288.
ς′ 50 ..... Β′ 197
ς′ 50-52 ..... Δ′ 285
ς′ 53 ..... Γ′ 110
ς′ 53-56 ..... Δ′ 359
ς′ 53-59 ..... Δ′ 285
ς′ 55· Δ′ 287, Δ′ 359.
ς′ 56 ..... Δ′ 288
ς′ 58 ..... Γ′ 347
ς′ 63 Δ′ 94, Δ′ 250, Δ 308.
ς′ 66 ..... Γ′ 89
ς′ 68· Β′ 261, Γ′ 92, Γ′ 158, Δ′ 94.
ζ′ 18 ..... Α′ 238
ζ′ 24 ..... Δ′ 354
ζ′ 33 ..... Δ′ 271
ζ′ 37· Γ′ 47, Γ′ 97, Δ′ 271.
ζ′ 38· Β′ 81, Β′ 82, Γ′ 341, Δ′ 301.
ζ′ 38-39 ..... Γ′ 315
ζ′ 39 ..... Δ′ 301
η′ 12· Β′ 82, Γ′ 183, Δ′ 206, Δ′ 242, Δ′ 290, Ε′ 61.
η′ 15 ..... Δ′ 355
η′ 21 ..... Β′ 78
η′ 28 ..... Γ′ 144
η′ 32 ..... Ε′ 8
η′ 44· Γ′ 191, Δ′ 121.
θ′ 4 ..... Δ′ 36
θ′ 28 ..... Ε′ 23
θ′ 38· Α′ 97, Ε′ 75.
θ′ 41 ..... Γ′ 120
ι′ 1· Γ′ 60, Γ′ 142.
ι′ 7· Β′ 24, Δ′ 206.
ι′ 9· Β′ 24, Β′ 82, Δ′ 206.
ι′ 10· Δ′ 97, Δ′ 221.
ι′ 11 ..... Γ′ 49
ι′ 14 ..... Γ′ 196
ι′ 27-28 ..... Δ′ 175
ι′ 30 ..... Β′ 17
ια′ 17 ..... Γ′ 324
ια′ 17-44· Β′ 93, Β′ 264
ια′ 25· Α′ 166, Β′ 27, Β′ 82, Δ′ 144.
ια′ 25 ..... Ε′ 13
ια′ 25-27 ..... Δ′ 220
ια′ 26 ..... Α′ 277
ια′ 33· Α′ 162, Α′ 252, Γ′ 324.
ια′ 34 ..... Δ′ 69
ια′ 38 ..... Α′ 252

ια′ 39 ..... Γ′ 200
ια′ 52 ..... Β′ 42
ιβ′ 23 ..... Γ′ 67
ιβ′ 25 ..... Γ′ 279
ιβ′ 26 ..... Δ′ 54
ιβ′ 31· Γ′ 184, Δ′ 55.
ιβ′ 32 ..... Β′ 75
ιβ′ 35· Γ′ 257, Δ′ 241.
ιβ′ 36 ..... Δ′ 290
ιβ′ 43 ..... Ε′ 93
ιβ′ 46 ..... Β′ 207
ιβ′ 49-50 ..... Δ′ 210
ιβ′ 50· Α′ 171, Γ′ 97, Γ′ 116.
ιγ′ 5 ..... Γ′ 183
ιγ′ 7 ..... Γ′ 166
ιγ′ 8 ..... Γ′ 110
ιγ′ 9 ..... Γ′ 167
ιγ′ 20 ..... Β′ 83
ιγ′ 31-32· Β′ 83, Γ′ 311
ιγ′ 35 ..... Δ′ 204
ιδ′ 2· Β′ 87, Δ′ 37, Δ′ 293, Δ′ 307.
ιδ′ 6· Α′ κδ′, Α′ 166, Β′ 24, Β′ 82, Β′ 97, Δ′ 156, Δ′ 206, Δ′ 208, Δ′ 354.
ιδ′ 9 ..... Β′ 188
ιδ′ 9-10 ..... Β′ 83
ιδ′ 10 ..... Δ′ 321
ιδ′ 11· Β′ 17, Δ′ 174, Δ′ 176.
ιδ′ 12· Γ′ 49, Ε′ 80.
ιδ′ 13· Δ′ 203, Δ′ 251.
ιδ′ 14 ..... Δ′ 251
ιδ′ 15· Α′ 304, Β′ 5, Β′ 46, Γ′ 312.
ιδ′ 16· Δ′ 109, Δ′ 310.
ιδ′ 17· Δ′ 214, Δ′ 353, Ε′ 32.
ιδ′ 21· Α′ 125, Γ′ 207, Δ′ 155.
ιδ′ 21-24 ..... Δ′ 202
ιδ′ 23· Α′ 304, Α′ 316, Α′ 322, Β′ 5, Β′ 46, Γ′ 207, Γ′ 223, Γ′ 298, Γ′ 301, Δ′ 155, Δ′ 339, Ε′ 63.
ιδ′ 25 ..... Γ′ 327
ιδ′ 26· Γ′ 210, Δ′ 205, Δ′ 310.
ιδ′ 27· Γ′ 152, Γ′ 310, Δ′ 204.
ιδ′ 30· Α′ 166, Δ′ 79.
ιδ′ 31· Γ′ 319, Δ′ 333.
ιε′ 1· Δ′ 96, Δ′ 98.
ιε′ 4· Δ′ 364, Ε′ 6.
ιε′ 5· Α′ κβ′, Α′ 80, Α′ 99, Α′ 121, Α′ 146, Α′ 151, Α′ 159, Α′ 166, Β′ 19, Β′ 282, Γ′ 15, Γ′ 17, Γ′ 47, Γ′ 63, Γ′ 86, Γ′ 227, Γ′ 267, Δ′ 26, Δ′ 96, Δ′ 121, Δ′ 198, Δ′ 202, Δ′ 205, Δ′ 250, Δ′ 302, Δ′ 310, Δ′ 364, Δ′ 365.
ιε′ 6 ..... Α′ 167
ιε′ 9-11 ..... Δ′ 204
ιε′ 10 ..... Γ′ 9
ιε′ 12· Β′ 5, Δ′ 204.
ιε′ 13· Β′ 170, Γ′ 75, Γ′ 308.
ιε′ 14 ..... Α′ 198
ιε′ 15 ..... Ε′ 8
ιε′ 26· Α′ 244, Γ′ 327, Δ′ 146, Δ′ 205.
ιε′ 35 ..... Ε′ 47
ις′ 7 ..... Δ′ 205
ις′ 12-13 ..... Γ′ 210
ις′ 13· Δ′ 79, Δ′ 211, Δ′ 214, Δ′ 353.
ις′ 15 ..... Δ′ 321
ις′ 20 ..... Α′ 298
ις′ 22 ..... Α′ 298
ις′ 23-26 ..... Δ′ 203
ις′ 28 ..... Β′ 88
ις′ 33· Β′ 89, Β′ 95, Β′ 201, Γ′ 110, Γ′ 152, Γ′ 195.
ιζ′ 2 ..... Δ′ 175
ιζ′ 3· Β′ 43, Δ′ 36, Ε′ 13
ιζ′ 5· Β′ 71, Γ′ 256.
ιζ′ 11· Α′ κδ′, Δ′ 196.
ιζ′ 22· Γ′ 223, Ε′ 7, Ε′ 15.
ιζ′ 24· Γ′ 181, Γ′ 308.
ιη′ 22 ..... Α′ 96
ιθ′ 15· Α′ 135, Β′ 63.
ιθ′ 20 ..... Β′ 89
ιθ′ 29 ..... Α′ 248
ιθ′ 29-30 ..... Ε′ 24
ιθ′ 34 ..... Ε′ 24
ιθ′ 37 ..... Δ′ 353
κ′ 6-7 ..... Β′ 60
κ′ 15-17 ..... Β′ 77
κ′ 19· Β′ 78, Γ′ 65, Δ′ 204.
κ′ 22· Δ′ 303, Δ′ 362.
κ′ 25 ..... Δ′ 317
κ′ 27 ..... Α′ 286
κ′ 29· Α′ 291, Δ′ 317.
κ′ 30 ..... Γ′ 96
κ′ 30-31 ..... Δ′ 203
κ′ 31 ..... Ε′ 61
κα′ 11 ..... Α′ 176
κα′ 15 ..... Δ′ 204
κα′ 16 ..... Ε′ 65
κα′ 17 ..... Γ′ 77
κα′ 18-20 ..... Γ′ 92
κα′ 25 ..... Γ′ 96

Πράξεις

α′ 1 ..... Α′ 205
α′ 8 ..... Δ′ 310
α′ 18· Γ′ 92, Δ′ 102.
β′ 1· Γ′ 210, Γ′ 320.
β′ 2· Α′ 287, Δ′ 303.
β′ 2-3 ..... Γ′ 315
β′ 3· Α′ 117, Γ′ 100, Γ′ 223.
β′ 4 ..... Α′ 117
β′ 11 ..... Γ′ 315
β′ 13 ..... Ε′ 105
β′ 15 ..... Γ′ 97
β′ 21 ..... Β′ 202
β′ 22 ..... Δ′ 130
β′ 36 ..... Ε′ 67
γ′ 3 ..... Ε′ 61
δ′ 8 ..... Α′ 117
δ′ 8-10 ..... Δ′ 203
δ′ 12· Δ′ 204, Ε′ 60, Ε′ 61.
δ′ 34 ..... Α′ 69
ε′ 1-10· Α′ 215, Β′ 265
ε′ 5 ..... Α′ 68
ε′ 10 ..... Α′ 68
ε′ 15 ..... Δ′ 199
ε′ 41· Α′ 321, Γ′ 88.
ς′ 3 ..... Α′ 117
ς′ 4 ..... Γ′ 183
ς′ 13 ..... Α′ 123
ς′ 15· Δ′ 196, Δ′ 200.
ς′ 48 ..... Δ′ 259
ζ′ 55 ..... Α′ 147
ζ′ 56 ..... Ε′ 105
ζ′ 60 ..... Β′ 6
η′ 9 ..... Γ′ 184
η′ 9-24 ..... Γ′ 341
η′ 23 ..... Δ′ 57
θ′ 3 ..... Γ′ 230
θ′ 3-4 ..... Δ′ 158
θ′ 6 ..... Α′ 92
θ′ 8· Α′ 123, Γ′ 230.
θ′ 15· Β′ 265, Β′ 284, Δ′ 164, Δ′ 329, Δ′ 332
θ′ 18 ..... Β′ 84
θ′ 31 ..... Α′ 243
θ′ 34 ..... Ε′ 61
ι′ 11-16 ..... Δ′ 268
ι′ 15· Α′ 299, Β′ 108, Β′ 265.
ιβ′ 3-11 ..... Β′ 105
ιβ′ 10· Α′ 97, Ε′ 14.
ιγ′ 9 ..... Γ′ 89
ιδ′ 22· Α′ 99, Γ′ 195.
ιζ′ 25 ..... Β′ 33
ιζ′ 28 ..... Β′ 201
ιη′ 18 ..... Γ′ 89
ιθ′ 12· Α′ κ′, Α′ 201, Δ′ 199.
κ′ 24· Α′ 191, Γ′ 206.
κ′ 34· Α′ 68, Α′ 205.

κ' 32 ..... Β' 247
κ' 35 ..... Α' 68
κα' 28 ..... Α' 287
κβ' 25 ..... Α' 69
κζ' 19 ..... Α' 226
κη' 1-4 ..... Β' 113
κη' 20 ..... Α' 121

Πρὸς Ῥωμαίους

α' 17 ..... Δ' 214
α' 19 ..... Δ' 164
α' 20· Β' 13, Δ' 164.
α' 20-21 ..... Γ' 25
α' 25 Β' 5, Β' 83, Β' 176, Γ' 312, Δ' 142, Ε' 17.
α' 26· Β' 200, Γ' 184.
α' 28 ..... Γ' 337
α' 29 ..... Γ' 348
α' 29-30 ..... Γ' 249
β' 1 ..... Β' 34
β' 4· Α' 273, Γ' 352.
β' 6 ..... Γ' 345
β' 11· Α' 167, Γ' 345.
β' 13 ..... Δ' 240
β' 15 ..... Α' 74
β' 16 ..... Δ' 247
β' 19 ..... Γ' 138
β' 20 ..... Δ' 37
β' 21 ..... Β' 58
β' 24 ..... Α' 194
β' 28-29 ..... Γ' 345
β' 29· Α' 323, Γ' 345.
γ' 19 ..... Δ' 218
γ' 20 ..... Γ' 245
γ' 24 ..... Δ' 275
δ' 5 ..... Γ' 105
δ' 22 ..... Α' 240
ε' 3-4 ..... Γ' 263
ε' 4 ..... Δ' 218
ε' 5· Β' 274, Γ' 335, Δ' 300, Δ' 361.
ε' 8· Α' 110, Β' 10.
ε' 10 ..... Γ' 252
ε' 14 ..... Γ' 184
ε' 19 ..... Β' 225
ς' 1 ..... Δ' 373
ς' 4· Β' 300, Γ' 141.
ς' 4-9 ..... Γ' 9
ς' 5· Β' 152, Β' 258.
ς' 6· Β' 97, Γ' 141.
ς' 10-11 ..... Γ' 347
ς' 11· Β' 296, Δ' 374.
ς' 13 ..... Γ' 347
ς' 19 ..... Γ' 347
ς' 22 ..... Β' 43
ζ' 2 ..... Γ' 347
ζ' 4-6 ..... Γ' 348
ζ' 6 ..... Β' 177
ζ' 10 ..... Δ' 94
ζ' 12 ..... Α' κγ'.
ζ' 13· Γ' 46, Γ' 184.
ζ' 14· Β' 66, Δ' 124.
ζ' 15 ..... Γ' 223
ζ' 17 ..... Δ' 247
ζ' 18· Α' 262, Δ' 124, Δ' 129.
ζ' 22 ..... Α' 260
ζ' 22-23 ..... Β' 284
ζ' 23· Α' 127, Α' 261, Β' 111, Γ' 303, Δ' 47, Δ' 124, Δ' 128.
ζ' 24· Α' 166, Α' 289, Δ' 124.
ζ' 25 ..... Α' 262
η' 1 ..... Α' 261
η' 2· Γ' 276, Δ' 34.
η' 3· Β' 157, Γ' 223.
η' 6· Α' 147, Α' 160, Α' 260, Β' 277, Γ' 210, Γ' 231, Δ' 98.
η' 7· Α' 167, Β' 277.
η' 8· Β' 29, Β' 277, Γ' 299.
η' 9 ..... Δ' 353
η' 10 ..... Γ' 303
η' 11 ..... Β' 101
η' 13· Β' 162, Δ' 94.
η' 14· Γ' 13, Γ' 326, Γ' 345, Δ' 15, Δ' 362, Ε' 8.
η' 15 ..... Δ' 119
η' 16 ..... Γ' 175
η' 17· Β' 95, Γ' 128, Γ' 230, Γ' 256, Δ' 63, Δ' 100, Δ' 197, Δ' 361.
η' 17-18 ..... Δ' 237
η' 18· Α' 43, Α' 314, Β' 95, Β' 148, Γ' 225, Δ' 219, Δ' 294.
η' 20 ..... Δ' 32
η' 21 ..... Γ' 348
η' 23· Α' 117, Γ' 348, Δ' 294.
η' 25 ..... Β' 298
η' 26· Α' 144, Α' 252, Β' 250, Γ' 348, Δ' 68, Δ' 268.
η' 27 ..... Γ' 254
η' 28· Α' 167, Γ' 185, Γ' 228, Γ' 348.
η' 29· Γ' 333, Δ' 201, Δ' 327.
η' 31 ..... Α' 164
η' 33 ..... Α' 299
η' 33-34 ..... Β' 265
η' 34 ..... Δ' 54
η' 35· Β' 11, Β' 181, Β' 221, Γ' 223, Δ' 255, Ε' 61, Ε' 85
η' 36 ..... Β' 200
η' 38· Α' 186, Γ' 222.
η' 38-39 ..... Δ' 255
θ' 3· Β' 11, Γ' 85.
θ' 4 ..... Γ' 85
θ' 16 ..... Α' 80
ι' 7 ..... Β' 76
ι' 8 ..... Β' 76
ι' 9-10 ..... Δ' 248
ι' 17 ..... Α' 116
ια' 8 ..... Δ' 300
ια' 16· Δ' 292, Ε' 89.
ια' 29 ..... Β' 238
ια' 33· Δ' 154, Δ' 322.
ια' 36· Β' 53, Β' 228, Β' 286, Γ' 113, Γ' 121, Γ' 135, Γ' 138, Γ' 143, Γ' 144, Γ' 150, Γ' 153, Δ' 363, Ε' 9, Ε' 11, Ε' 49.
ιβ' 1 ..... Α' 132
ιβ' 2· Α' 132, Γ' 171.
ιβ' 3· Β' 108, Γ' 152, Γ' 159, Γ' 285.
ιβ' 5 ..... Δ' 285
ιβ' 6· Β' 133, Β' 150, Γ' 231.
ιβ' 11 ..... Α' 323
ιβ' 12· Β' 296, Γ' 178, Ε' 90.
ιβ' 15 ..... Β' 39
ιβ' 16 ..... Δ' 236
ιβ' 18 ..... Δ' 215
ιβ' 19 ..... Δ' 274
ιβ' 21· Δ' 122, Δ' 274.
ιγ' 3 ..... Γ' 128
ιγ' 4 ..... Γ' 128
ιγ' 10· Α' 240, Α' 266, Α' 272, Α' 307, Α' 319, Β' 8, Γ' 146, Δ' 269, Ε' 15, Ε' 66.
ιγ' 12 ..... Α' 296
ιγ' 14· Α' 62, Α' 307, Β' 5, Β' 22, Β' 29, Β' 211, Β' 241, Δ' 105
ιγ' 17 ..... Β' 21
ιδ' 2· Β' 68, Δ' 84, Ε' 98.
ιδ' 17· Α' 267, Β' 277.
ιδ' 23 ..... Δ' 208
ιε' 4 ..... Α' 97
ιε' 16 ..... Δ' 46
ιε' 27 ..... Α' 69
ις' 27· Δ' 83, Δ' 328, Ε' 80.
κ' 17 ..... Δ' 326

Α' πρὸς Κορινθίους

α' 20· Γ' 257, Δ' 34.
α' 21· Γ' 189, Γ' 205.
α' 23· Β' 62, Γ' 205.
α' 24· Α' 170, Β' 282, Γ' 67, Γ' 189, Δ' 61, Δ' 358.
α' 29 ..... Δ' 312
α' 30· Α' 287, Γ' 206, Δ' 354.
β' 2 ..... Β' 74
β' 6 ..... Β' 103
β' 7· Γ' 163, Γ' 214, Γ' 300.
β' 8 ..... Δ' 248
β' 9· Β' 309, Γ' 25, Γ' 45, Γ' 86, Γ' 126, Γ' 198, Γ' 253, Γ' 263, Γ' 280, Γ' 291, Γ' 320, Γ' 337, Γ' 352, Δ' 19, Δ' 108, Δ' 246, Δ' 338, Δ' 341, Δ' 362, Ε' 105
β' 9-10 ..... Γ' 212
β' 10· Β' 149, Γ' 321, Γ' 348, Δ' 246, Δ' 345, Δ' 354, Ε' 46.
β' 11· Γ' 210, Δ' 354.
β' 12 ..... Δ' 353
β' 14· Γ' 299, Γ' 348, Δ' 140, Δ' 265, Δ' 352
β' 15· Γ' 214, Γ' 348, Δ' 241, Δ' 352, Δ' 353
β' 16· Β' 85, Γ' 348.
γ' 1-2 ..... Γ' 204
γ' 2· Β' 256, Γ' 143, Δ' 34, Δ' 297.
γ' 8 ..... Β' 249
γ' 9 ..... Δ' 46
γ' 11 ..... Δ' 44
γ' 12· Α' 177, Β' 71.
γ' 13· Γ' 348, Δ' 211.
γ' 15 ..... Γ' 349
γ' 17 ..... Γ' 220
γ' 18 ..... Γ' 142
γ' 19 ..... Α' 278
δ' 2 ..... Γ' 337
δ' 4· Α' 272, Γ' 27.
δ' 5· Β' 34, Γ' 155, Δ' 356.
δ' 6· Β' 281, Γ' 227, Γ' 285.
δ' 7· Α' 80, Α' 171, Β' 130, Γ' 86, Γ' 109, Γ' 113, Γ' 138, Γ' 152.
δ' 8 ..... Γ' 205
δ' 9 ..... Γ' 213
δ' 10 ..... Α' 283
δ' 11 ..... Α' 191
δ' 12 ..... Β' 44
δ' 12-13 ..... Β' 50
δ' 13 ..... Α' 187
δ' 15 ..... Γ' 311
δ' 16 ..... Α' 266
δ' 18-19 ..... Β' 281
δ' 20 ..... Γ' 91

ε' 1-5 ..... Β' 108
ε' 2 ..... Α' 283
ε' 10· Α' 271, Δ' 281.
ς' 3 ..... Δ' 353
ς' 15 ..... Δ' 120
ς' 17· Γ' 176, Γ' 179, Γ' 186, Γ' 198, Γ' 215, Γ' 216, Γ' 222, Γ' 223, Γ' 317, Δ' 52, Δ' 71, Δ' 96, Δ' 114, Δ' 161, Δ' 321, Δ' 361.
ς' 19· Α' 236, Δ' 123.
ς' 20 ..... Α' 304
ζ' 4 ..... Γ' 222
ζ' 17 ..... Α' 282
ζ' 24· Δ' 82, Ε' 95.
ζ' 29-31 ..... Δ' 98
ζ' 32-34 ..... Α' 38
ζ' 34 ..... Δ' 98
ζ' 35 ..... Δ' 120
η' 1· Α' 101, Α' 109, Β' 284, Δ' 256.
η' 2· Α' 153, Β' 46, Β' 281, Γ' 19, Γ' 27, Γ' 55, Γ' 96, Γ' 162, Γ' 349.
η' 3· Α' 238, Γ' 349.
η' 7 ..... Ε' 42
η' 9 ..... Α' 195
θ' 7 ..... Α' 53
θ' 14 ..... Α' 77
θ' 22 ..... Γ' 221
θ' 24· Α' 47, Α' 119, Β' 303.
θ' 25· Β' 277, Β' 278, Δ' 65, Δ' 236.
θ' 26· Γ' 116, Δ' 334, Δ' 336.
θ' 26-27 ..... Β' 284
θ' 27· Α' 280, Α' 284, Α' 308, Β' 29, Β' 211, Β' 220, Β' 224, Β' 243, Γ' 241, Γ' 294, Δ' 230, Δ' 329
ι' 4-5 ..... Γ' 349
ι' 12· Α' 248, Γ' 118, Δ' 236.
ι' 13· Γ' 185, Γ' 224, Γ' 265, Δ' 218.
ι' 24· Α' 195, Γ' 173, Γ' 267.
ι' 25 ..... Γ' 268
ι' 26 ..... Α' 43
ι' 27 ..... Α' 247
ι' 31· Γ' 173, Γ' 176, Δ' 104.
ι' 33· Α' 195, Γ' 267.
ια' 1 ..... Γ' 311
ια' 4 ..... Α' 210
ια' 5 ..... Α' 189
ια' 16· Γ' 104, Δ' 208.
ια' 23-33 ..... Δ' 285
ια' 27 ..... Δ' 286
ια' 29 ..... Δ' 374
ια' 31· Α' 167, Δ' 128.
ια' 32· Β' 20, Γ' 288, Δ' 33, Δ' 287.
ιβ' 3· Α' 145, Α' 251, Β' 45, Γ' 350, Δ' 80, Δ' 156, Δ' 248, Δ' 249, Δ' 250, Δ' 312, Δ' 371, Ε' 60, Ε' 63, Ε' 90.
ιβ' 6 ..... Δ' 51
ιβ' 7· Β' 108, Γ' 350, Δ' 201, Δ' 202.
ιβ' 8· Α' 85, Α' 237, Α' 257, Δ' 171, Δ' 263
ιβ' 8-9 ..... Δ' 310
ιβ' 8-11 ..... Β' 109
ιβ' 9 ..... Γ' 351
ιβ' 10· Γ' 351, Δ' 86.
ιβ' 11· Α' 116, Α' 117, Γ' 295, Γ' 351, Δ' 71, Δ' 250, Δ' 310.
ιβ' 13 ..... Δ' 288
ιβ' 27· Β' 75, Β' 86, Δ' 59, Δ' 341, Ε' 62
ιβ' 28-29· Γ' 351, Γ' 352
ιβ' 31 ..... Β' 48
ιγ' 1 ..... Γ' 173
ιγ' 2 ..... Β' 51
ιγ' 3· Α' 82, Β' 8, Γ' 204, Δ' 155.
ιγ' 4· Β' 6, Β' 10, Β' 42, Β' 43, Β' 47.
ιγ' 4-5 ..... Α' 82
ιγ' 4-8 ..... Γ' 351
ιγ' 5 ..... Δ' 273
ιγ' 7· Α' 101, Γ' 153, Δ' 128, Δ' 256, Δ' 333
ιγ' 7-8· Γ' 173, Δ' 203
ιγ' 8· Α' 134, Γ' 187, Β' 95, Β' 153, Β' 274, Ε' 7.
ιγ' 9· Β' 84, Γ' 352, Δ' 342.
ιγ' 9-10 ..... Γ' 353
ιγ' 9-12· ..... Γ' 95
ιγ' 10· Γ' 304, Δ' 281, Δ' 334, Δ' 337.
ιγ' 10-12 ..... Β' 62
ιγ' 11 ..... Γ' 187
ιγ' 12· Β' 72, Β' 79, Β' 87, Γ' 90, Γ' 156, Γ' 352, Γ' 353, Δ' 292, Δ' 334, Δ' 337, Ε' 22.
ιγ' 13· Α' 177, Α' 236, Α' 267, Α' 310, Β' 40, Β' 120, Β' 232, Γ' 16, Γ' 349, Δ' 283, Δ' 320.

ιδ' 2-3 ..... Γ' 352
ιδ' 4 ..... Γ' 352
ιδ' 6 ..... Γ' 352
ιδ' 8 ..... Γ' 352
ιδ' 14 ..... Γ' 352
ιδ' 15· Γ' 316, Δ' 74.
ιδ' 19· Γ' 11, Γ' 42, Γ' 352, Δ' 74, Δ' 321
ιδ' 20 ..... Β' 75
ιε' 3· Α' 109, Α' 153.
ιε' 9 ..... Β' 278
ιε' 10· Α' 80, Α' 277, Ε' 65.
ιε' 24 ..... Γ' 353
ιε' 25 ..... Δ' 95
ιε' 26 ..... Γ' 184
ιε' 28 ..... Γ' 136
ιε' 31 ..... Β' 148
ιε' 41· Γ' 187, Δ' 38.
ιε' 48 ..... Β' 24
ιε' 49· Α' 318, Β' 88, Β' 123, Γ' 26, Γ' 243
ιε' 50· Β' 262, Β' 266, Γ' 189, Γ' 221.
ιε' 54· Α' 284, Γ' 184.
ιε' 56 ..... Β' 27

Β' πρὸς Κορινθίους

α' 3 ..... Δ' 96
α' 4 ..... Γ' 177
α' 6 ..... Β' 8
α' 8 ..... Β' 268
α' 9· Α' 280, Α' 289, Γ' 141, Γ' 215, Δ' 242
α' 12 ..... Γ' 47
α' 22· Β' 49, Β' 236, Γ' 201, Δ' 72, Δ' 189, Δ' 273, Δ' 292.
β' 2 ..... Α' 283
β' 7 ..... Α' 51
β' 11· Α' 208, Β' 163, Γ' 160.
β' 15 ..... Δ' 359
β' 16· Β' 113, Δ' 94, Δ' 305.
β' 17· Β' 284, Δ' 59, Δ' 62.
γ' 2-3 ..... Δ' 197
γ' 3 ..... Δ' 66
γ' 5 ..... Δ' 59
γ' 6· Β' 174, Γ' 321.
γ' 7-8 ..... Γ' 229
γ' 8-11 ..... Γ' 229
γ' 10 ..... Α' 75
γ' 12 ..... Γ' 229
γ' 16-17 ..... Γ' 229
γ' 18· Β' 67, Β' 99, Β' 300, Β' 304, Γ' 196, Γ' 201, Γ' 202, Γ 217, Γ' 229, Δ' 17, Δ' 199, Δ' 317, Δ' 342, Ε' 49, Ε' 58
δ' 5 ..... Γ' 319
δ' 6· Γ' 229, Δ' 125, Δ' 242, Δ' 290, Δ' 357, Δ' 358, Δ' 361, Ε' 102.
δ' 7· Γ' 206, Γ' 218, Δ' 125, Δ' 273.
δ' 8 ..... Γ' 224
δ' 10· Α' 307, Γ' 303, Γ' 315, Γ' 348.
δ' 11· Γ' 319, Γ' 328.
δ' 13 ..... Δ' 110
δ' 16· Α' 133, Γ' 256, Δ' 236.
δ' 18 ..... Δ' 199
ε' 2· Α' 284, Β' 313, Δ' 57.
ε' 2-4 ..... Β' 302
ε' 3 ..... Δ' 158
ε' 4· Α' 284, Β' 137, Γ' 278, Γ' 328.
ε' 5 ..... Β' 270
ε' 6· Α' 239, Α' 245.
ε' 7· Α' 245, Β' 36, Γ' 78, Γ' 90, Γ' 124, Δ' 334, Δ' 337.
ε' 13· Α' 239, Γ' 66.
ε' 14 ..... Δ' 255
ε' 15· Α' 110, Α' 132, Β' 55, Γ' 259, Δ' 304, Δ' 374.
ε' 16 ..... Β' 80
ε' 17· Γ' 182, Δ' 55.
ε' 18 ..... Α' 236
ε' 19 ..... Δ' 96
ς' 1 ..... Δ' 373
ς' 7 ..... Α' 259
ς' 8-11 ..... Β' 7
ς' 9 ..... Γ' 87
ς' 10· Γ' 237, Δ' 86.
ς' 14 ..... Α' 259
ς' 15· Β' 166, Β' 167.
ς' 16· Α' 316, Γ' 146, Γ' 202, Γ' 220, Γ' 250, Δ' 124, Δ' 267, Δ' 355, Δ' 360, Δ' 364, Ε' 62.
ς' 18 ..... Β' 164
ζ' 1· Β' 196, Β' 276, Γ' 220, Γ' 221, Γ' 326, Γ' 336.
ζ' 10· Γ' 287, Δ' 93, Δ' 99, Δ' 107, Δ' 113, Δ' 114.
ζ' 11 ..... Δ' 374
η' 9· Α' 134, Γ' 206.
η' 13 ..... Α' 39
η' 14 ..... Γ' 180
ι' 4 ..... Γ' 338
ι' 5· Α' 34, Β' 75, Β' 124, Β' 217, Γ' 69, Γ' 191, Γ' 221, Γ' 275, Γ' 277.
ι' 13 ..... Γ' 158
ι' 18 ..... Γ' 175
ια' 2 ..... Γ' 220
ια' 3 ..... Α' 159
ια' 6· Α' 101, Γ' 68, Δ' 337.
ια' 9 ..... Α' 69
ια' 14· Α' 87, Α' 246, Γ' 134, Γ' 144, Γ' 160, Γ' 188, Γ' 221, Δ' 88, Δ' 257.
ια' 16 ..... Δ' 284
ια' 23 ..... Α' 191
ια' 27· Α' 47, Α' 68.
ιβ' 2· Γ' 158, Ε' 61.
ιβ' 2-4 ..... Δ' 329
ιβ' 3 ..... Γ' 254
ιβ' 4· Γ' 230, Γ' 335, Γ' 337, Δ' 332.
ιβ' 7· Β' 304, Γ' 187, Γ' 297.
ιβ' 8 ..... Γ' 303
ιβ' 9· Α' 269, Α' 280, Γ' 80, Γ' 103, Γ' 306
ιβ' 10· Β' 107, Β' 118, Β' 286, Γ' 80, Γ' 294, Δ' 15.
ιγ' 3 ..... Γ' 223
ιγ' 5· Α' 97, Α' 119, Α' 287, Δ' 25, Δ' 67, Δ' 74, Δ' 252, Δ' 375.
ιγ' 8 ..... Ε' 7
ιγ' 13 ..... Γ' 216
ιδ' 2 ..... Δ' 268

Πρὸς Γαλάτας

α' 8 ..... Γ' 157
α' 10· Δ' 77, Δ' 104.
β' 2· Α' 93, Β' 35, Δ' 211.
β' 4 ..... Β' 55
β' 16 ..... Γ' 345
β' 18· Α' 195, Β' 224, Β' 275, Δ' 113.
β' 19· Β' 198, Δ' 72.
β' 19-20 ..... Β' 262
β' 20· Α' 318, Β' 88, Β' 101, Β' 183, Β' 258, Β' 300, Γ' 223, Γ' 347, Δ' 373.
γ' 2 ..... Γ' 114
γ' 16 ..... Δ' 322
γ' 24 ..... Β' 75
γ' 27· Γ' 223, Γ' 247, Γ' 351, Δ' 4, Δ' 199, Δ' 327, Δ' 358, Ε' 62.
γ' 28· Β' 193, Β' 194,

δ' 2 ..... Γ' 339
δ' 6· Α' 165, Β' 85, Γ' 339, Δ' 126, Δ' 271, Δ' 297, Δ' 361.
δ' 19 ..... Δ' 25
δ' 20 ..... Δ' 199
ε' 6· Α' 237, Α' 240, Β' 80.
ε' 7 ..... Γ' 90
ε' 13 ..... Β' 212
ε' 16· Α' 111, Α' 152, Α' 250, Β' 47, Δ' 10, Δ' 14, Δ' 24, Δ' 200, Δ' 251, Δ' 256
ε' 17· Α' 111, Α' 147, Β' 235, Β' 277, Γ' 24, Γ' 90, Γ' 147, Γ' 330, Δ' 57, Δ' 129, Δ' 236.
ε' 18 ..... Γ' 349
ε' 22· Α' 75, Α' 115, Β' 22, Β' 70, Β' 309, Γ' 179, Γ' 188, Γ' 198, Γ' 226, Γ' 335, Δ' 4, Δ' 28, Δ' 269, Δ' 280, Δ' 300, Δ' 303, Δ' 304, Δ' 306, Ε' 107.
ε' 22-23 ..... Α' 317
ε' 23 ..... Γ' 326
ε' 24 ..... Α' 132
ε' 24· Α' 307, Α' 317, Β' 29.
ε' 25· Α' 282, Β' 262, Γ' 300.
ς' 1 ..... Α' 284
ς' 3· Α' 130, Β' 215, Γ' 245, Γ' 293, Δ' 211,
ς' 7· Α' 103, Α' 150.
ς' 14· Α' 192, Β' 310, Γ' 283.
ς' 17 ..... Α' 318

Πρὸς Ἐφεσίους

α' 3 ..... Δ' 326
α' 13 ..... Δ' 341
α' 14· Δ' 294, Δ' 306.
α' 20 ..... Γ' 219
α' 21· Α' 134, Α' 135, Β' 74, Γ' 144, Δ' 132
β' 2· Α' 166, Δ' 55.
β' 3· Α' 107, Γ' 197.
β' 4 ..... Γ' 47
β' 5· Β' 62, Δ' 150, Δ' 314.
β' 6· Β' 74, Δ' 321, Δ' 326.
β' 7· Α' 238, Β' 86, Β' 102, Δ' 110.
β' 10 ..... Ε' 97
β' 14· Α' 170, Β' 160, Β' 189, Γ' 116, Γ' 210, Δ' 82, Δ' 196, Ε' 95.
β' 15· Γ' 283, Δ' 321.
β' 17 ..... Δ' 321
β' 18 ..... Β' 188
β' 20-21 ..... Δ' 44
β' 21 ..... Δ' 326
β' 21-22 ..... Γ' 349
γ' 6 ..... Δ' 341
γ' 8 ..... Γ' 237
γ' 14-17 ..... Α' κα'
γ' 15 ..... Δ' 120
γ' 17· Β' 48, Δ' 87.
γ' 18 ..... Γ' 315
γ' 19 ..... Γ' 208
δ' 4 ..... Γ' 277
δ' 4-5 ..... Δ' 59
δ' 9-10 ..... Β' 73
δ' 10 ..... Δ' 313
δ' 11-12 ..... Γ' 306
δ' 13· Α' κ', Α' 264, Α' 322, Β' 87, Γ' 181, Γ' 187, Γ' 190, Γ' 208, Γ' 243, Γ' 319, Γ' 325, Γ' 336, Γ' 339, Δ' 201, Δ' 238, Δ' 245, Δ' 279, Δ' 314.
δ' 14-16 ..... Γ' 204
δ' 16 ..... Δ' 34
δ' 22· Α' 318, Β' 74, Δ' 233.
δ' 24 ..... Β' 74
δ' 26· Α' 86, Δ' 274.
δ' 27 ..... Α' 71
δ' 28· Α' 41, Β' 21.
δ' 30· Α' 117, Γ' 222.
δ' 31· Α' 71, Γ' 227.
δ' 31-32 ..... Δ' 274
ε' 3 ..... Α' 196
ε' 6· Γ' 249, Δ' 95.
ε' 8-9 ..... Δ' 269
ε' 11 ..... Γ' 120
ε' 12· Γ' 281, Γ' 302.
ε' 14· Δ' 93, Δ' 241.
ε' 16 ..... Δ' 277
ε' 19· Α' κα', Α' 294.
ε' 27 ..... Β' 250
ε' 29 ..... Β' 29
ε' 30 ..... Δ' 285
ε' 32 ..... Δ' 114
ς' 1 ..... Γ' 90
ς' 6 ..... Γ' 174
ς' 11· Α' 188, Α' 316, Α' 323, Δ' 281.
ς' 12· Α' 47, Α' 119, Α' 226, Β' 284, Β' 286, Γ' 151, Γ' 173, Γ' 214, Δ' 19, Δ' 55, Δ' 103, Δ' 129, Δ' 217.
ς' 13 ..... Α' 271
ς' 14-17 ..... Α' 262
ς' 14· Β' 281, Β' 305, Γ' 232, Δ' 105.
ς' 15 ..... Α' 296
ς' 16· Α' 163, Α' 316, Β' 284, Γ' 232, Γ' 301, Δ' 55, Δ' 373, Δ' 374.
ς' 17· Β' 108, Β' 177, Β' 178, Γ' 232, Γ' 283, Γ' 306, Δ' 85, Δ' 281.
ς' 19 ..... Δ' 198

Πρὸς Φιλιππησίους

α' 9 ..... Α' 243
α' 23· Β' 78, Β' 305, Γ' 226, Δ' 272.
β' 5 ..... Γ' 206
β' 7· Β' 71, Β' 293.
β' 8· Α' 153, Α' 246, Γ' 244, Γ' 264, Γ' 311, Δ' 372.
β' 8-9 ..... Δ' 206
β' 9· Δ' 205, Ε' 38.
β' 10· Α' 135, Δ' 203.
β' 11 ..... Ε' 61
β' 12· Α' 323, Β' 265, Γ' 222.
β' 13 ..... Α' 268
β' 15· Δ' 196, Δ' 292.
γ' 1 ..... Γ' 153
γ' 3 ..... Β' 106
γ' 4 ..... Α' 196
γ' 8· Β' 259, Γ' 50, Γ' 240.
γ' 12· Α' 204, Α' 260, Β' 28, Γ' 116, Γ' 160, Δ' 237, Δ' 282.
γ' 13· Β' 47, Δ' 221.
γ' 13-14 ..... Β' 284
γ' 14· Α' 47, Α' 82, Α' 214, Β' 118, Β' 274, Γ' 337.
γ' 15 ..... Δ' 282
γ' 18 ..... Α' 269
γ' 19· Α' 67, Β' 172, Γ' 314.
γ' 20· Α' 64, Α' 188, Α' 276, Β' 196, Β' 209, Γ' 212, Δ' 98, Δ' 103.
γ' 21· Γ' 230, Δ' 38, Δ' 291, Δ' 327.
δ' 7· Β' 70, Β' 298, Β' 311, Γ' 38, Γ' 152, Γ' 318, Δ' 38, Δ'

196, Δ' 202, Δ' 292, Δ' 320, Δ' 344.
δ' 8 ..... Α' 138
δ' 12· Α' 177, Δ' 84.
δ' 13· Γ' 63, Δ' 83, Δ' 226, Δ' 237, Ε' 96
δ' 15 ..... Α' 69

Πρὸς Κολοσσαεῖς

α' 15 ..... Δ' 321
α' 16 ..... Δ' 360
α' 18 ..... Β' 73
α' 19 ..... Ε' 47
α' 20· Β' 189, Γ' 330, Δ' 321.
α' 23· Γ' 64, Γ' 114.
α' 24 ..... Δ' 328
α' 28 ..... Γ' 181
β' 3· Α' 145, Β' 48, Β' 87, Β' 190, Γ' 308, Δ' 323, Ε' 17, Ε' 60.
β' 9· Α' 145, Β' 73, Δ' 174, Δ' 320, Δ' 323
β' 11 ..... Β' 106
β' 14 ..... Β' 189
γ' 1 ..... Γ' 116
γ' 2· Ε' 40, Ε' 41.
γ' 3· Α' 307, Γ' 258, Γ' 314, Γ' 347, Δ' 202, Α' 292, Α' 293.
γ' 5· Α' 132, Α' 196, Α' 294, Α' 317, Β' 12, Β' 88, Β' 113, Β' 181, Β' 223, Β' 242, Β' 246, Γ' 257, Δ' 101.
γ' 9 ..... Δ' 261
γ' 9-10· Δ' 199, Δ' 373
γ' 10· Α' 314, Γ' 336, Β' 74, Δ' 57.
γ' 10-11 ..... Α' 45
γ' 11· Β' 18, Β' 196.
γ' 13 ..... Β' 188
γ' 15 ..... Α' 133
γ' 16 ..... Γ' 154
δ' 2 ..... Δ' 80
δ' 6· Δ' 46, Δ' 79.

Α' πρὸς Θεσσαλονικεῖς

α' 9 ..... Β' 285
β' 5 ..... Β' 117
β' 8 ..... Γ' 92
β' 9· Α' 41, Β' 21.
β' 17 ..... Α' 127
β' 18 ..... Α' 281
δ' 3 ..... Γ' 171
δ' 4 ..... Δ' 120
δ' 9· Δ' 66, Δ' 197.
δ' 10 ..... Γ' 92
δ' 16 ..... Γ' 155
δ' 16-17 ..... Β' 192
δ' 17· Α' 272, Α' 273, Β' 80, Β' 256, Γ' 155, Γ' 196, Γ' 230, Δ' 95, Δ' 291, Ε' 20
ε' 3 ..... Γ' 28
ε' 5 ..... Α' 195
ε' 8 ..... Α' 300
ε' 9· Α' 299, Γ' 13.
ε' 9-10 ..... Α' 300
ε' 16 ..... Γ' 83
ε' 17· Α' κ', Α' κγ', Α' 72, Α' 151, Α' 306, Β' 22, Β' 243, Β' 244, Β' 247, Β' 249, Γ' 83, Γ' 178, Γ' 259, Δ' 228, Δ' 309, Ε' 62, Ε' 107, Ε' 110.
ε' 18· Γ' 83, Δ' 216.
ε' 19· Α' 117, Α' 242, Γ' 203.
ε' 21 ..... Α' 105
ε' 21-22 ..... Δ' 88
ε' 22 ..... Β' 278

Β' πρὸς Θεσσαλονικεῖς

α' 6 ..... Α' 292
α' 6-7 ..... Γ' 69
α' 9· Δ' 121, Δ' 130.
γ' 10· Α' 285, Γ' 181.
γ' 12 ..... Α' 77

Α' πρὸς Τιμόθεον

α' 13 ..... Β' 278
α' 15· Β' 284, Γ' 35.
α' 17· Α' 98, Δ' 175.
α' 19 ..... Δ' 104
β' 4· Α' κβ', Α' 119, Β' 9, Γ' 115, Δ' 87, Δ' 307, Δ' 314, Ε' 35, Ε' 101.
β' 5· Β' 157, Β' 188.
β' 8· Α' 47, Α' 72, Α' 309, Γ' 42, Γ' 139, Δ' 202.
β' 10 ..... Α' 50
γ' 3 ..... Ε' 80
γ' 5 ..... Α' 194
γ' 7 ..... Α' 121
δ' 1 ..... Α' 244
δ' 4 ..... Α' 247
δ' 7 ..... Α' 164
δ' 8· Α' 152, Α' 231, Β' 47, Γ' 319, Γ' 324, Γ' 335, Γ' 339, Δ' 235.
δ' 10 ..... Δ' 284
δ' 12 ..... Γ' 93
δ' 13 ..... Α' 143
ε' 1 ..... Γ' 92
ε' 3 ..... Δ' 99
ε' 6· Α' 41, Α' 313, Δ' 150.
ε' 14 ..... Δ' 97
ε' 15 ..... Γ' 188
ε' 21 ..... Δ' 237
ς' 5 ..... Α' 193
ς' 7 ..... Α' 56
ς' 8· Α' 56, Α' 200, Β' 29, Β' 45, Γ' 82, Δ' 212.
ς' 9· Α' 121, Δ' 101.
ς' 10· Α' 56, Α' 66, Α' 67, Α' 102, Α' 310, Β' 233, Β' 237, Γ' 9, Γ' 73, Γ' 312, Δ' 101.
ς' 12 ..... Α' 185
ς' 15-16 ..... Γ' 24
ς' 20· Γ' 308, Δ' 292.

Β' πρὸς Τιμόθεον

α' 9 ..... Β' 86
β' 3 ..... Γ' 142
β' 4· Α' 38, Α' 102, Α' 230, Α' 286, Α' 311.
β' 5· Α' 63, Γ' 294, Γ' 325.
β' 6· Γ' 93, Γ' 142, Α' 237.
β' 7 ..... Δ' 211
β' 11 ..... Α' 54
β' 12· Γ' 190, Γ' 201, Δ' 12.
β' 14 ..... Δ' 131
β' 19 ..... Δ' 10
β' 21 ..... Β' 265
β' 24 ..... Α' 196
γ' 5· Α' 129, Γ' 345, Δ' 131.
δ' 8· Α' 47, Γ' 184.
γ' 11 ..... Β' 8
γ' 12· Α' 106, Β' 286.
γ' 16 ..... Γ' 17
γ' 17 ..... Α' 323
δ' 7 ..... Α' 68
δ' 10 ..... Γ' 348
δ' 1 ..... Δ' 117
δ' 7-8 ..... Α' 310
δ' 8 ..... Ε' 83

Πρὸς Τίτον

α' 2· Β' 49, Ε' 80.
α' 16 ..... Α' 279
β' 11-12 ..... Γ' 141

β' 12· Α' 195, Γ' 152.
γ' 3 ..... Γ' 81
γ' 4-7 ..... Δ' 273
γ' 5 ..... Γ' 348
γ' 14 ..... Α' 223

Πρὸς Φιλήμονα

14 ..... Γ' 93

Πρὸς Ἑβραίους

α' 3· Δ' 102, Δ' 117, Δ' 321, Δ' 327.
α' 6 ..... Α' 135
α' 14· Α' 255, Γ' 144, Δ' 149, Δ' 161.
β' 1 ..... Α' 323
β' 4 ..... Δ' 87
β' 8 ..... Γ' 353
β' 10 ..... Γ' 226
β' 12 ..... Β' 5
β' 18 ..... Δ' 26
γ' 6· Α' 125, Α' 280, Β' 157.
γ' 12· Γ' 182, Γ' 346, Δ' 68, Ε' 22.
γ' 13 ..... Ε' 45
γ' 17 ..... Γ' 182
γ' 18-19 ..... Γ' 346
γ' 19 ..... Γ' 182
δ' 3· Γ' 182, Γ' 346, Ε' 15.
δ' 9· Γ' 346, Ε' 37.
δ' 10 ..... Γ' 346
δ' 11· Α' 119, Γ' 182, Γ' 346.
δ' 12 ..... Β' 141
δ' 13· Α' 99, Γ' 39.
δ' 14 ..... Β' 72
δ' 15· Α' 314, Α' 134, Β' 93, Β' 101, Γ' 322
δ' 16· Δ' 311, Δ' 369.
ε' 4 ..... Γ' 100
ε' 6 ..... Δ' 217
ε' 7· Α' 318, Γ' 190.
ε' 8 ..... Δ' 217
ε' 12 ..... Γ' 339
ε' 12-13 ..... Γ' 143
ε' 14· Α' 86, Β' 68, Γ' 56, Γ' 175, Γ' 196, Γ' 204, Γ' 231, Γ' 280, Γ' 339, Δ' 211
ς' 1 ..... Γ' 204
ς' 20· Β' 75, Δ' 95.
ζ' 3 ..... Β' 181
ζ' 19· Α' 158, Β' 79.
η' 1 ..... Δ' 154
θ' 1 ..... Γ' 110
θ' 3 ..... Γ' 110
θ' 6 ..... Γ' 110
θ' 7 ..... Β' 66
θ' 14 ..... Γ' 182
θ' 15 ..... Γ' 182
θ' 26 ..... Β' 86
ι' 1 ..... Β' 67
ι' 16 ..... Α' 53
ι' 22 ..... Γ' 182
ι' 23· Δ' 215, Δ' 293.
ι' 29 ..... Δ' 286
ι' 31 ..... Δ' 95
ι' 36· Β' 157, Γ' 194.
ι' 39· Α' 264, Δ' 279.
ια' 1· Α' 97, Α' 116, Α' 119, Α' 314, Β' 111, Β' 293, Γ' 346, Δ' 51, Δ' 214.
ια' 4 ..... Γ' 346
ια' 8 ..... Γ' 346
ια' 13 ..... Β' 181
ια' 18 ..... Δ' 322
ια' 27· Α' 235, Α' 291.
ια' 32 ..... Δ' 24
ια' 33-34 ..... Γ' 336
ια' 37 ..... Α' 224
ια' 38 ..... Δ' 284
ια' 40· Β' 268, Γ' 125.
ιβ' 1· Γ' 124, Γ' 206.
ιβ' 1-2 ..... Α' 311
ιβ' 2 ..... Γ' 190
ιβ' 8 ..... Γ' 225
ιβ' 14 ..... Α' 65
ιβ' 14· Α' 306, Β' 262, Β' 282, Γ' 72, Δ' 105, Δ' 121, Δ' 209, Δ' 215, Δ' 269, Ε' 23
ιβ' 16 ..... Α' 65
ιβ' 29· Δ' 248, Δ' 254.
ιγ' 2 ..... Γ' 144
ιγ' 5 ..... Γ' 115
ιγ' 8 ..... Β' 92
ιγ' 15 ..... Δ' 226
ιγ' 17 ..... Α' 99

Ἰακώβου

α' 1 ..... Β' 145
α' 2-3 ..... Β' 202
α' 2-4 ..... Δ' 219
α' 4 ..... Β' 176
α' 12· Γ' 162, Δ' 63, Δ' 217, Δ' 219.
α' 14 ..... Α' 189
α' 15· Β' 18, Δ' 122.
α' 17· Α' 80, Α' 171, Γ' 68, Γ' 297, Ε' 30
α' 19 ..... Α' 295
α' 20 ..... Α' 70
α' 21 ..... Δ' 72
α' 22-26 ..... Δ' 289
α' 25· Γ' 28, Γ' 345.
α' 27 ..... Γ' 191
β' 14-26 ..... Α' 304
β' 18· Δ' 54, Δ' 213.
β' 19· Β' 7, Γ' 116.
β' 20 ..... Γ' 111
β' 22 ..... Γ' 114
β' 26 ..... Δ' 59
γ' 2· Α' 160, Β' 290, Γ' 261.
γ' 6 ..... Γ' 283
γ' 8 ..... Β' 275
γ' 11-12 ..... Γ' 297
γ' 15· Γ' 257, Γ' 286.
δ' 3· Β' 19, Β' 149.
δ' 4· Γ' 283, Δ' 19, Δ' 98.
δ' 5 ..... Δ' 352
δ' 6· Α' 171, Β' 278, Γ' 57, Δ' 236, Δ' 372
δ' 11 ..... Β' 8
δ' 17 ..... Α' 161
ε' 11 ..... Γ' 122
ε' 13 ..... Α' 43
ε' 16· Β' 142, Β' 143, Γ' 103, Γ' 139.

Α' Πέτρου

α' 4 ..... Β' 148
α' 6 ..... Β' 143
α' 8 ..... Δ' 30
α' 9 ..... Β' 150
α' 12 ..... Γ' 253
β' 2· Α' 280, Β' 68, Δ' 34.
β' 4 ..... Α' 173
β' 9 ..... Γ' 343
β' 11 ..... Δ' 93
β' 21· Α' 143, Α' 248, Β' 207, Γ' 23.
β' 23 ..... Α' 253
γ' 15 ..... Δ' 163
γ' 22 ..... Γ' 144
δ' 8· Δ' 203, Δ' 300.
δ' 11· Γ' 132, Γ' 141, Γ' 146, Γ' 147, Γ' 149, Γ' 151, Γ' 152, Γ' 155, Δ' 342.
δ' 14 ..... Α' 242
δ' 17 ..... Β' 157
δ' 18· Β' 158, Γ' 137.
ε' 1 ..... Δ' 95
ε' 3 ..... Γ' 93
ε' 4 ..... Α' 298
ε' 7· Α' 39, Α' 285, Γ' 64, Γ' 76, Γ' 123
ε' 8· Α' 84, Α' 147, Α' 317, Β' 284, Γ' 17, Γ' 30, Γ' 293.

Β' Πέτρου

α' 4· Β' 98, Β' 201, Δ'

170, Δ' 341, Δ' 361
α' 5-6 ..... Γ' 90
α' 9 ..... Β' 111
α' 19· Α' κα', Γ' 231, Δ' 111, Δ' 241.
β' 14 ..... Α' 294
β' 19· Γ' 234, Ε' 17.
β' 22· Α' 146, Γ' 43.
γ' 16 ..... Δ' 92

Α' Ἰωάννου

α' 1 ..... Δ' 358
α' 9 ..... Α' 272
β' 15· Α' 102, Β' 21, Γ' 152.
β' 16· Γ' 283, Γ' 291, Γ' 305.
γ' 2· Β' 84, Β' 98, Δ' 342.
γ' 6 ..... Α' 319
γ' 15· Α' 73, Γ' 173.
γ' 18 ..... Δ' 155
γ' 18-19 ..... Α' 320
γ' 21· Α' 320, Γ' 27.
γ' 22 ..... Β' 29
γ' 24 ..... Δ' 202
δ' 2· Δ' 249, Δ' 250, Ε' 61.
δ' 3 ..... Ε' 61
δ' 4 ..... Ε' 64
δ' 6· Α' 258, Γ' 222, Δ' 271.
δ' 8· Α' 319, Β' 7, Β' 50, Β' 51, Β' 97, Δ 200, Δ' 203, Δ' 282, Δ' 283.
δ' 12 ..... Α' 319
δ' 13 ..... Γ' 245
δ' 15 ..... Γ' 146
δ' 16· Α' 134, Α' 296, Α' 311, Β' 183, Δ' 155, Δ' 202.
δ' 18· Α' 134, Α' 239, Α' 240, Α' 279, Β' 11, Β' 51, Β' 187, Γ' 88, Γ' 118.
δ' 20· Α' 319, Β' 97.
ε' 3· Γ' 46, Δ' 202, Δ' 269.
ε' 16 ..... Δ' 150
ε' 16-17 ..... Δ' 93

Ἰούδα

6· Δ' 157, Δ' 269.
8· Γ' 288, Γ' 302, Γ' 313
9 ..... Δ' 62
12 ..... Β' 224
19· Δ' 34, Δ' 59.
23· Β' 101, Γ' 313.

Ἀποκάλυψις

α' 4-5 ..... Δ' 160
α' 7 ..... Δ' 353
α' 10· Γ' 98, Δ' 118.
α' 17 ..... Γ' 103
γ' 5 ..... Γ' 341
δ' 4 ..... Δ' 341
ε' 5 ..... Α' 183
ε' 8 ..... Ε' 111
ε' 13· Γ' 116, Γ' 123, Γ' 126.
ιβ' 2 ..... Δ' 68
ις' 12 ..... Δ' 342
ιθ' 1 ..... Γ' 355
ιθ' 16 ..... Β' 309
ιθ' 20 ..... Δ' 36
κ' 14· Δ' 93, Δ' 94, Δ' 95.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ Ε' ΤΟΜΟΥ

Σελ.

Ἐκ τῶν τοῦ Καλλίστου Καταφυγιώτου συλλογιστικῶν καὶ ὑψηλοτάτων κεφαλαίων τὰ σωζόμενα, περὶ θείας ἑνώσεως καὶ βίου θεωρητικοῦ 4

Τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Συμεών, περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θεοποιοῦ προσευχῆς 60

Τοῦ αὐτοῦ, ὅτι πάντες χριστιανοί, ἱερωμένοι, μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ ὀφείλουσι κἂν ὡρισμένον ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ δύναμιν προσεύχεσθαι 62

Ἀνωνύμου τινὸς ἁγίου, λόγος θαυμάσιος περὶ τῶν λόγων τῆς θείας προσευχῆς, ἤγουν τοῦ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», μεταγλωττισθεὶς εἰς τὸ ἁπλοῦν διὰ νὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ κάθε Χριστιανόν 63

Ἑρμηνεία τοῦ «Κύριε ἐλέησον», πολλὰ ὠφέλιμος νὰ τὴν ἠξεύρῃ κάθε Χριστιανός, διὰ τοῦτο καὶ ἐμεταγλωττίσθη εἰς τὸ ἁπλοῦν 69

Τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου, λόγος περὶ πίστεως καὶ διδασκαλίας εἰς ἐκείνους ὁποὺ λέγουν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἐκεῖνοι ὁποὺ εὑρίσκονται μέσα εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔχουν φροντίδες κοσμικαῖς, νὰ φθάσουν εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς καὶ διήγησις περὶ τούτου εἰς τὴν ἀρχήν, πολλὰ ὠφέλιμος. Καὶ ἐμεταγλωττίσθη εἰς τὸ ἁπλοῦν διὰ νὰ τὸ καταλαμβάνῃ κάθε ἕνας 73

Τοῦ αὐτοῦ, ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου, περὶ τῶν τριῶν τρόπων προσευχῆς λόγος, μεταγλωττισθεὶς εἰς κοινοτέραν διάλεκτον καὶ ἐνταῦθα τεθεὶς εἰς εὐκολωτέραν τῶν ἁπλουστέρων κατάληψιν . . 81

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ λέγῃ ὁ καθένας τὴν προσευχὴν . . 90

Ἀπὸ τὸν Βίον τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καψοκαλύβη 104

Ἐκ τοῦ Βίου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ θαυματουργοῦ, ὅτι πρέπει ὅλοι κοινῶς οἱ χριστιανοὶ νὰ προσεύχωνται ἀκατάπαυστα . . . . . Σελ. 107

Φιλοκαλίας εὑρετήρια:

Α΄ Γενικὸν Εὑρετήριον, καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀχαΐας Παντελεήμονος Καρανικόλα 115-367

Β΄ Πίναξ Ἁγιογραφικῶν χωρίων, καταρτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἐπιφανίου Ἰ. Θεοδωροπούλου . . . 369-390

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Τόμ. Α΄ σελ. 111, παράγρ. κθ΄, μετὰ τὴν φράσιν: θορυβεῖ *μετὰ* τὴν καρδίαν, νὰ τεθῇ παραπομπὴ καὶ νὰ γραφῇ ἐν ὑποσημειώσει: ἴσως θορυβῇ *μὲν* τὴν καρδίαν.

Τόμ. Α΄ σελ. 112, παράγρ. ρπς΄, ἡ παραπομπὴ εἰς Παροιμ. ι΄, 1, ὀφείλεται εἰς τυπογραφικὴν ἀβλεψίαν. Νὰ γραφῇ: Πρβλ. Ἰωάνν. ζ΄, 7. (Ἐν τοῖς ἀποστολικοῖς βιβλίοις δὲν ἀπαντᾷ, ἐκτὸς ἐὰν ἐννοῆται τὸ Γαλ. δ΄, 16).

Τόμ. Α΄ σελ. 325, στίχ. 2, μετὰ τὴν λέξιν *Θεοδώρου*, νὰ τεθῇ παραπομπὴ καὶ νὰ γραφῇ ἐν ὑποσημειώσει: Ὁ ἅγιος Νικόδημος ἐν τῷ «Συμβουλευτικῷ Ἐγχειριδίῳ» αὐτοῦ (ἔκδ. γ΄, ἐν Βόλῳ 1958, σελ. 38) λέγει: «Τοῦ Ἱεροσολύμων Θεοδώρου τούτου ἐστι πόνημα καὶ τὸ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ τῶν Νηπτικῶν γεγραμμένον θεωρητικὸν καὶ οὐχὶ τοῦ Θεοδώρου Ἐδέσσης. Ὁλόκληρον γὰρ εὕρομεν ὕστερον τὸν τοῦ θεωρητικοῦ ἐκείνου λόγον, ἐπιγραφόμενον τῷ Ἱεροσολύμων Θεοδώρῳ.»

Τόμ. Β΄ σελ. 62, παράγρ. ξθ΄, ἀντὶ μετὰ *τῶν* Θεόν, νὰ γραφῇ: μετὰ *τὸν* Θεόν.

Τόμ. Β΄ σελ. 193· τὸ ὑπ᾽ ἀρ. 3 χωρίον ἀντὶ Α΄ Βασιλ. β΄, 12 - 14, νὰ γραφῇ: Δ΄ Βασιλ. β΄, 12 - 14.

Τόμ. Β΄ σελ. 214· τὸ ὑπ᾽ ἀρ. 3 χωρίον ἀντὶ Ματθ. μβ΄, 12, 13, νὰ γραφῇ: Ματθ. κβ΄, 12,13.

Τόμ. Β΄ σελ. 239 ἀντὶ διακιοσύνη, νὰ γραφῇ: δικαιοσύνη.

Διὰ τὰ λοιπὰ ἐπαφιέμεθα εἰς τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ παροῦσα πέμπτη ἔκδοσις τῆς Φιλοκαλίας, τυπωμένη ἐπὶ χάρτου γραφῆς σατινέ, εἶναι φωτοτυπικὴ ἀνατύπωσις τῆς προηγουμένης.

Ὁ Α΄ τόμος ἀνατυπώθηκε τὸ ἔτος 1982, ὁ Β΄ τὸ ἔτος 1984, ὁ Γ΄ καὶ ὁ Δ΄ τὸ ἔτος 1991 καὶ ὁ Ε΄ τὸ ἔτος 1992.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ» ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10, 105 51 ΑΘΗΝΑ — ΤΗΛ. 3246.069, 3247.009
ISBN (SET) 960 203 129 8
ISBN (T.E.) 960 203 236 7